ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

~

ΠΡΑΞΗ 1/1981

Σήμερα 8 Ἰανουαρίου 1981, ἡμέρα Πέμπτη καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα τῆς Ὁλομέλειας (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. Ἀθαν. Κομίνης, Γ΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Β. Θεοδωρακόπουλος καί Λ. Ἀδαμόπουλος, Εἰσηγητές, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Στή συνεδρίαση προσκλήθηκε καί ἔλαβε μέρος ὁ κ. Γ. Βάζος, Σύμβουλος Α΄, ὡς εἰσηγητής τοῦ τέταρτου θέματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Ἀνατύπωση διδακτικῶν βιβλίων γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82. Εἰσηγητής κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο – Ἐνημέρωση τοῦ Τμήματος γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ ΣΕΠ ἀπό τόν κ. Δ. Σακκᾶ.

ΘΕΜΑ 3ο – Πρόταση γιά τήν ἀντικατάσταση τοῦ βιβλίου "Γεωγραφία Β΄ Λυκείου" Α. Μάζη μέ τό βιβλίο τῶν Θ καί Α. Βρεττοῦ "Οἰκονομική Γεωγραφία" τῆς Γ΄ τάξεως Ἐπαγγελματικοῦ Λυκείου. Εἰσηγητής κ. Γ. Βάζος.

ΘΕΜΑ 4ο – Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ. "περί καθορισμοῦ κριτηρίων γιά τή διάθεση καί τοποθέτηση νεοδιοριζομένων καθηγητῶν Μ.Ε.". Εἰσηγητής κ. Δ. Σακκᾶς.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ 1ο - Ἀνατύπωση διδακτικῶν βιβλίων γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Τό Τμῆμα μέ προηγούμενες πράξεις του ἔχει γνωμοδοτήσει γιά τήν ἀνατύπωση τῶν περισσότερων ἐγκεκριμένων σχολικῶν ἐγχειριδίων ἤ τήν ἔκδοση νέων βιβλίων γιά τόν ἔγκαιρο ἐφοδιασμό τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων καί τῶν Λυκείων σχ. ἔτους 1981-82. Σέ πρόσφατη ὅμως σύσκεψη (2-1-1981) στό γραφεῖο τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Β. Κοντογιαννόπουλου ἀποφασίστηκε νά γνωμοδοτήσει τό Τμῆμα γιά ἀνατύπωση καί τῶν λοιπῶν βιβλίων, ἐφόσον κρίνει ὅτι μποροῦν νά καλύψουν τίς διδακτικές ἀνάγκες τῶν μαθητῶν. Σύμφωνα λοιπόν μέ προτάσεις τῶν εἰδικῶν γιά κάθε μάθημα συναδέλφων τοῦ Τμήματος, εἰσηγοῦμαι:

α) Νά ἀνατυπωθοῦν γιά τό σχ. ἔτος 1981-82 τά ἐγκεκριμένα σχολικά βιβλία, μέ τίς διορθώσεις καί βελτιώσεις πού θά κρίνει ἀπαραίτητες τό Τμῆμα:

1.- Θρησκευτικά, Β΄ Γυμνασίου
2.- Ἀγωγή τοῦ Πολίτη, Γ΄ Γυμνασίου
3.- Ἐπιτομή τῆς Ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, Γ΄ Γυμνασίου
4.- Γεωγραφία, Β΄ Λυκείου
5.- Ψυχολογία, Β΄ Λυκείου
6.- Εἰσαγωγή στίς ἱστορικές σπουδές, Β΄ Λυκείου καί
7.- Βυζάντιο, Β΄ Λυκείου

β) Διδακτικό ἐγχειρίδιο Γραμματικῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Α΄ Λυκείου δέν ἀπέδωσε ἡ σχετική προκήρυξη συγγραφῆς. Τό βιβλίο πού χρησιμοποιεῖται (τοῦ Ἀχ. Τζαρτζάνου) δέν πρέπει νά ἀνατυπωθεῖ, γιατί:

α) εἶναι γραμμένο σέ ἀρχαΐζουσα
β) ἀποδείχθηκε δύσχρηστο στή σχολική πράξη καί μάλιστα ἐδῶ καί πολλές δεκαετίες, παρά τήν ἐπιστημονική του ἐπάρκεια.

Γιά νά μή μείνουν ὅμως οἱ μαθητές χωρίς βοήθημα, εἰσηγοῦμαι νά μεριμνήσει ὁ ΟΕΔΒ νά χορηγηθεῖ σ' αὐτούς ὡς βιβλίο ἀναφορᾶς καί ὄχι ὡς βιβλίο διδασκαλίας (ὅπως ἐξ ἄλλου ὑποδείξαμε στίς σχετικές "δδη-

./.

γίες" γιά τή διδασκαλία φιλολογικῶν μαθημάτων) ἡ "Γραμματική τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς" τοῦ Μιχ. Οἰκονόμου (τοῦ Ἱδρύματος Νεοελληνικῶν Σπουδῶν τοῦ Παν/μίου Θεσ/νίκης-Ἵδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη) τό ὁποῖο:

α) παρουσιάζει πληρότητα καί ὑψηλό ἐπιστημονικό ἐπίπεδο

β) εἶναι γραμμένο σέ ὑποδειγματική δημοτική γλῶσσα

γ) εἶναι εὐμέθοδο καί ἐφοδιασμένο μέ πολύ χρήσιμο εὑρετήριο.

Βέβαια ὁ ὄγκος του μπορεῖ νά φαίνεται σημαντικός καί αὐτό νά καθιστᾶ τό βιβλίο δύσχρηστο στή σχολική πράξη. Ἀλλά, σύμφωνα μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα καί τίς "Ὁδηγίες" τοῦ ΚΕΜΕ, τό βιβλίο δέ θά χρησιμοποιεῖται γιά διδασκαλία οὔτε ἡ ὕλη πού περιέχει θά εἶναι ἐξεταστέα· θά ἀποτελεῖ βιβλίο ἀναφορᾶς, ὄχι μόνο γιά τούς μαθητές τῆς Α΄ Λυκείου, ἀλλά καί γιά τούς μαθητές τῶν Β΄ καί Γ΄ τάξεων. Μάλιστα, γιά ν' ἀποφευχθεῖ κάθε παρερμηνεία, στήν ἀρχή τοῦ βιβλίου θά προστεθεῖ σημείωμα πού θά ἀπευθύνεται στούς καθηγητές καί τούς μαθητές καί θά τούς κατατοπίζει γιά τό σκοπό τοῦ βιβλίου καί τόν τρόπο χρησιμοποιήσεώς του.

γ) Ἰδιοτυπία παρουσιάζει τό θέμα τῆς ἀνατυπώσεως διδακτικῶν βιβλίων ἀρχαίων ἑλληνικῶν Γ΄ Λυκείου, γιά τούς ἑξῆς λόγους:

α) Δέν ἔχει ἀκόμη καταρτισθεῖ τό νέο πρόγραμμα τῆς τάξεως αὐτῆς.

β) Τό "μεταβατικό" πρόγραμμα τῆς Γ΄ Λυκείου (Πρ. Διάταγμα 827/79, ΦΕΚ 240/79) δέν μπορεῖ νά ἐφαρμοσθεῖ ὡς ἔχει, ἐπειδή: 1) Ἀντιστοιχεῖ σέ ὡρολόγιο πρόγραμμα 4 ὡρῶν τήν ἑβδομάδα, ἐνῶ τό νέο διαθέτει 5 ὧρες, 2) Ἀπό τά κείμενα πού περιέχει, ἡ Ἀντιγόνη τοῦ Σοφοκλῆ διδάσκεται ἤδη στή Β΄ Λυκείου, ἐνῶ (στό πρόγραμμα ἐπιλογῆς) οἱ Λυρικοί ποιητές ἔχουν διδαχθεῖ (ἀπό μετάφραση) στή Γ΄ Γυμνασίου.

Γι' αὐτό εἰσηγοῦμαι νά ἐφαρμοσθεῖ γιά τό σχολ. ἔτος 1981-82 τό ἀκόλουθο "προσωρινό" ἀναλυτικό πρόγραμμα ἀρχαίων ἑλληνικῶν Γ΄ Λυκείου

./.

Α΄ Πρόγραμμα κοινό, ὧρες 5

Τό πρόγραμμα περιλαμβάνει ἑρμηνεία ἀρχαίων ἑλληνικῶν κειμένων ἀπό τό πρωτότυπο, καί συγκεκριμένα:

1.- Σοφοκλῆ, Οἰδίπους Τύραννος, ὧρες 5 ἀπό 21 Σεπτεμβρίου ἕως 22 Δεκεμβρίου (διδακτικές ὧρες 60).

Ι.- Εἰσαγωγή. α) Σύντομη ὑπόμνηση τῶν ἀπαραίτητων πληροφοριῶν γιά τήν ἀρχαία δραματική ποίηση καί τό βίο καί τό ἔργο τοῦ Σοφοκλῆ πού δόθηκαν στήν προηγούμενη τάξη.

β) Ἡ μυθική παράδοση ὡς πηγή ἐμπνεύσεως τῶν τραγικῶν – ὁ θηβαϊκός –ἐπικός κύκλος καί τά δράματα πού ὁ Σοφοκλῆς ἐμπνεύσθηκε ἀπό αὐτόν – Ὁ "Οἰδίπους Τύραννος": Χρονολόγηση, ἔνταξή του μέσα στήν ἐποχή του καί τό ἔργο τοῦ Σοφοκλῆ, περιεκτικό γενικό διάγραμμα τοῦ ἔργου.

ΙΙ.- Θά ἀκολουθήσει ἡ γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική καί αἰσθητική ἐπεξεργασία τοῦ "Οἰδίποδα Τυράννου" στό σύνολό του. Τά χορικά καί ἡ ἑνότητα τῶν στ. 511-696 θά διδαχτοῦν ἀπό δόκιμη νεοελληνική μετάφραση, ὅπως καί ἡ ἑνότητα 1296-1530.

ΙΙΙ.- Ὕστερα ἀπό τήν ὁλοκλήρωση τῆς ἑρμηνείας, θά γίνει συνολική θεώρηση τῆς τραγωδίας. Μέ τά δεδομένα τῆς ἐργασίας πού ἔγινε στήν αἴθουσα, θά τοποθετηθεῖ ὁ Σοφοκλῆς στήν ἐποχή του καί στό λογοτεχνικό ἔργο πού ἀνήκει (ἀφοῦ ἀξιοποιηθεῖ καί ἡ ἑρμηνεία τῆς "Ἀντιγόνης" πού ἔγινε στήν προηγούμενη τάξη), θά ἀνιχνευθοῦν τό βαθύτερο νόημα τοῦ "Οἰδίποδα Τυράννου" καί οἱ ἰδέες πού ἐκφράζονται σ' αὐτόν, θά χαρακτηριστοῦν τά κύρια πρόσωπα τοῦ δράματος (μέ παραπομπές σέ συγκεκριμένες σκηνές καί στίχους πού δδηγοῦν στόν χαρακτηρισμό τοῦ κάθε προσώπου), θά ὑπογραμμιστοῦν ὁ δραματικός χαρακτήρας τῆς τραγωδίας καί οἱ θεατρικές ἀρετές τοῦ ἔργου, ὅπως καί ἡ σημασία του γιά τόν σύγχρονο ἄνθρωπο.

2.- Θουκυδίδη, Περικλέους Ἐπιτάφιος, ὧρες 5, ἀπό 8 Ἰανουαρίου ἕως 15 Φεβρουαρίου (διδακτικές ἑνότητες 25).

./.

I.- Εἰσαγωγή: Σύντομη ἐπανάληψη τοῦ βίου καί τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδη-Ἔνταξη τοῦ "Ἐπιτάφιου" στό σύνολο τῶν Ἱστοριῶν τοῦ Θουκυδίδη καί στήν ἀρχαία ρητορική (καί ἰδιαίτερα στό ἐπιδεικτικό εἶδος της. Τό γενικό διάφραμμα ἑνός "τυπικοῦ" ἐπιτάφιου λόγου. Τό ἱστορικό πλαίσιο τοῦ "Ἐπιτάφιου τοῦ Περικλέους" καί τό γενικό διάγραμμά του.

II.- Θά ἀκολουθήσει, καί θά ὁλοκληρωθεῖ ἡ γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική καί αἰσθητική ἐπεξεργασία τῶν κεφαλαίων 34-46 τοῦ Β΄ βιβλίου τῶν Ἱστοριῶν τοῦ Θουκυδίδη.

III.- Ὕστερα ἀπό τήν ὁλοκλήρωση τῆς ἑρμηνευτικῆς ἐργασίας, θά γίνει ἡ συνολική θεώρηση τοῦ ἔργου. Μέ βάση τήν ἐργασία πού ἔγινε στή σχολική αἴθουσα, οἱ μαθητές θά κληθοῦν νά δώσουν τή δομή, τό νοηματικό περιεχόμενο τοῦ λόγου, τίς σημαντικότερες ἰδέες πού ἐκφράζονται σ' αὐτόν καί νά ἀξιολογήσουν τή σημασία του γιά τή συγκεκριμένη στιγμή τῆς ἀθηναϊκῆς ἱστορίας καί γιά τό σημερινό ἄνθρωπο. Τέλος νά παρουσιάσουν τόν Ἐπιτάφιο ὡς ἔκφραση τῆς ἰδεολογίας καί τῶν θεσμῶν τῆς ἀθηναϊκῆς δημοκρατίας τῆς κλασικῆς ἐποχῆς καί νά τόν ἀποτιμήσουν ὡς λογοτεχνικό κείμενο.

3.- Πλάτωνος Πρωταγόρας, ὧρες 5, ἀπό 16 Φεβρουαρίου ἕως τό τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους (διδακτικές ὧρες 50).

I.- Εἰσαγωγή: Σύντομη ἐπανάληψη τοῦ βίου καί τοῦ ἔργου τοῦ Πλάτωνα. Ἱστορική ἔκθεση τῆς σοφιστικῆς κινήσεως στήν ἀρχαία Ἑλλάδα. Οἱ σοφιστές στήν Ἀθήνα. Ὁ Πρωταγόρας καί ἡ διδασκαλία του. Ἀντικειμενική ἀντιπαράθεση τῶν θέσεων τῶν σοφιστῶν καί τῶν Σωκράτη-Πλάτωνα, μέσα στά πλαίσια τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ 5 π.Χ. αἰώνα. Ὁ σκοπός τοῦ διαλόγου. Γενικό διάγραμμα τοῦ διαλόγου.

II.- Θά ἀκολουθήσει ἡ γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική καί αἰσθητική ἐπεξεργασία τῶν κεφαλαίων Β-Κ καί Μ τοῦ "Πρωταγόρα". Τό περιεχόμενο τῶν ἄλλων κεφαλαίων θά δοθεῖ σέ περιεκτική περίληψη

III.- Οἱ τελευταῖες διδακτικές ὧρες θά διατεθοῦν γιά τή γενική

./.

θεώρηση τοῦ "Πρωταγόρα". Μέ βάση τή διδασκαλία πού ἔγινε στή σχολική αἴθουσα, οἱ μαθητές θά κληθοῦν νά δώσουν τή δομή, τό νοηματικό περιεχόμενο, τίς φιλοσοφικές ἰδέες καί μεθόδους ἔρευνας, τίς φιλοσοφικές ἰδέες καί τίς μεθόδους ἔρευνας πού δοκιμάζονται στό διάλογο καί τίς λογοτεχνικές ἀρετές τοῦ ἔργου. Θά ἐπιχειρηθεῖ προσεκτική ἀντιπαραβολή τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητας καί τοῦ τρόπου μέ τόν ὁποῖο τήν ἀποδίδει ὁ Πλάτων καί θά ἐξηγηθοῦν οἱ διαφορές πού θά ἐπισημανθοῦν. Τέλος, θά ἀξιολογηθεῖ ἡ παιδευτική σημασία τοῦ διαλόγου καί θά ἀποτιμηθεῖ ἡ προσφορά τοῦ Πλάτωνα ὡς φιλοσόφου καί ὡς λογοτέχνη.

Β/ Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὧρες 3

1.- Γλωσσική διδασκαλία-Ἑρμηνεία ἐκτεταμένων ἀποσπασμάτων ἀρχαίων κειμένων, ὧρες 2, ἀπό 21 Σεπτεμβρίου ἕως 31 Ἰανουαρίου. (διδακτικές ὧρες 45).

Θά διδαχτοῦν 15 περίπου ἐκτεταμένα ἀποσπάσματα (ἔκταση: 1-1 1/2 σελίδα στερεότυπου κειμένου) ἀττικῶν πεζογράφων (μέ σημαντική παρουσία ἀποσπασμάτων τοῦ Ἀριστοτέλη), τά ὁποῖα θά παρουσιάζουν αὐτοτέλεια, αἰσθητική ἀρτιότητα καί θά πραγματεύονται κυρίως θέματα πού ἐνδιαφέρουν τόν σημερινό νέο ἄνθρωπο.

Ἐφόσον ὁ καθηγητής διαπιστώνει ὅτι ἡ τάξη δέν παρουσιάζει σημαντικά κενά στή γλωσσική (καί ἰδιαίτερα τή συντακτική) κατάρτιση, προχωρεῖ στή συνηθισμένη γιά τήν ἑρμηνεία ἀρχαίων κειμένων ἐπεξεργασία (μέ ἰδιαίτερη ἐπιμονή στή νοηματική καί λογική ἐπεξεργασία). Στήν ἀντίθετη περίπτωση, παράλληλα μέ τήν ἐργασία αὐτή συμπληρώνει τά κενά πού ἐντοπίζει στή γλωσσική κατάρτιση τῶν μαθητῶν, μέ βάση τά διδασκόμενα ἀποσπάσματα.

2.- Εἰσαγωγή στήν κλασική φιλολογία, ὧρες 1.

Γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ προγράμματος αὐτοῦ ἔχουν ἤδη ἐξασφαλιστεῖ τά ἑξῆς βιβλία, πού ἀνατυπώνονται ὕστερα ἀπό ἀπόφαση τοῦ Τμήματος:

./.

1.- Σοφοκλῆ, Οἰδίπους Τύραννος

2.- Πλάτωνα, Πρωταγόρα

3.- Θεματολόγιο Γ΄ Λυκείου

Γιά τά ὑπόλοιπα: 1. Γιά τόν 'Επιτάφιο τοῦ Περικλέους: Νά ἀνατυπωθεῖ τό γ΄ μέρος τοῦ ἐγκεκριμένου ἐγχειριδίου "Θουκυδίδου Συγγραφή ('Εκλογές) Α΄, Β΄ καί Γ΄ Λυκείου" (σελ. 65-73 καί 114-123) πού ἀφορᾶ τόν 'Επιτάφιο τοῦ Περικλέους. 'Επειδή ὅμως δέν ὑπάρχει στό βιβλίο αὐτό ἡ ἀπαραίτητη (καί γιά τίς πανελλήνιες ἐξετάσεις) εἰσαγωγή, ὅπως τήν περιγράφει τό ἀναλυτικό πρόγραμμα στή σχετική του παράγραφο, ἀναλαμβάνω νά τήν ἑτοιμάσω καί νά τήν παραδώσω στό Τμῆμα ὡς τίς 28-2-1981, ὥστε νά σταλεῖ τό βιβλίο γιά τύπωμα πλῆρες.

2.- Γιά τήν Εἰσαγωγή στήν κλασική φιλολογία. 'Εφόσον τό βιβλίο, τοῦ ὁποίου ἡ συγγραφή ἔχει ἀνατεθεῖ στούς κ.κ. Ν. Κονομῆ καί 'Ε. Παττίχη, κριθεῖ κατάλληλο, δέ θά ὑπάρξει πρόβλημα. Στήν ἀντίθετη ὅμως περίπτωση εἰσηγοῦμαι οἱ ὧρες πού τό πρόγραμμα διαθέτει γιά τή διδασκαλία του νά ἀξιοποιηθοῦν γιά τή διδασκαλία ἀρχαιολογικῶν θεμάτων.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση, μέ πρόταση τοῦ Προέδρου, 'Αντιπροέδρου Α΄ τοῦ ΚΕΜΕ κ. Γ. Παντελίδη,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Α΄ 'Ομόφωνα γνωμοδοτεῖ:

1.- Νά σταλοῦν στήν ἁρμόδια 'Υπηρεσία τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά ἀνάτυπωση, ἀφοῦ θεωρηθοῦν ἀπό τό Τμῆμα, τά διδακτικά βιβλία:

1) Θρησκευτικά, Β΄ Γυμνασίου
2) 'Αγωγή τοῦ Πολίτη, Γ΄ Γυμνασίου
3) 'Επιτομή τῆς 'Ιστορίας τῆς 'Ελληνικῆς Γλώσσας, Γ΄ Γυμνασίου
4) Γεωγραφία, Β΄ Λυκείου
5) Εἰσαγωγή στίς ἱστορικές σπουδές, Β΄ Λυκείου καί
6) Βυζάντιο, Β΄ Λυκείου

2.- Νά γίνουν οἱ ἀπαραίτητες διαδικασίες γιά νά δοθεῖ στούς μαθητές τῆς Α΄ Λυκείου ὡς βιβλίο ἀναφορᾶς ἡ "Γραμματική τῆς 'Αρχαίας

./.

'Ελληνικῆς" τοῦ Μιχ. Οἰκονόμου ("Ἔκδοση 'Ιδρύματος Νεοελληνικῶν Σπουδῶν Παν/μίου Θεσσαλονίκης-Μ. Τριανταφυλλίδη).

3.- Νά ἐφαρμοστεῖ στή Γ΄ Λυκείου τό "προσωρινό" ἀναλυτικό πρόγραμμα 'Αρχαίων 'Ελληνικῶν ὅπως ἀναφέρεται στήν εἰσήγηση τοῦ κ. Σπυρόπουλου, ὁ ὁποῖος ὑποχρεώνεται νά παραδώσει ὡς τίς 28-2-1981 τήν Εἰσαγωγή στόν 'Επιτάφιο τοῦ Περικλέους, γιά νά δοθεῖ πλῆρες βιβλίο στούς μαθητές τῆς Γ΄ Λυκείου, μέ τίτλο "Θουκυδίδη Περικλέους 'Επιτάφιος". Τό κείμενο καί οἱ ἑρμηνευτικές σημειώσεις θά εἶναι ἀπό τό ἐγκεκριμένο ἐγχειρίδιο τοῦ ΟΕΔΒ "Θουκυδίδη Ξυγγραφή".

Β΄ Γνωμοδοτεῖ κατά πλειοψηφία: Νά ἀνατυπωθεῖ τό ἐγχειρίδιο "Ψυχολογία Β΄ Λυκείου". Μειοψηφεῖ ὁ Σύμβουλος Β΄ κ. Νικ. Παπαδόπουλος· τούς λόγους τῆς μειοψηφίας του ἐκθέτει σέ σημείωμα τό ὁποῖο καταθέτει στή γραμματέα.

./.

ΘΕΜΑ 2ο - Ἐνημέρωση τοῦ Τμήματος γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ ΣΕΠ ἀπό τόν κ. Δ. Σακκᾶ.

Ὁ κ. Δ. Σακκᾶς, ἐνημερώνοντας τό Τμῆμα γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ ΣΕΠ κατά τό τρ. σχολικό ἔτος, εἶπε τά ἑξῆς:

Μετά τήν ματαίωση τῶν προγραμμάτων τηλεοράσεως γιά τό ΣΕΠ πού ἀνέφερε ἤδη στό Τμῆμα ὁ κ. Γ. Βάζος σέ προηγούμενη συνεδρία (πρ. 67/1980), καί ἡ σκέψη γιά τήν πραγματοποίηση σεμιναρίων ἐγκαταλείφτηκε, γιατί οὔτε προετοιμασία εἶχε γίνει οὔτε πρόσωπα κατάλληλα, ἐκτός ἀπό ἐλάχιστα, ἐξευρέθηκαν γιά νά κάνουν τίς διαλέξεις σ' αὐτά τά σεμινάρια. Ὡς μόνη λύση ἀπέμεινε νά ἀποσταλοῦν στούς καθηγητές πού ἔχουν ἐπιλεγεῖ γιά νά ἐφαρμόσουν τό ΣΕΠ ἀναλυτικές ὁδηγίες καί ὁ β΄ τόμος τοῦ ΣΕΠ πού μόλις ἐξεδόθη ἀπό τόν ΟΕΔΒ (ὁ α΄ τόμος τοῦ ΣΕΠ βρίσκεται ἀπό καιρό στά χέρια τῶν καθηγητῶν καθώς καί στίς σχολικές βιβλιοθῆκες).

Στούς κ. Γεν. Ἐπιθεωρητές στάλθηκε ἀπό τόν κ. Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ ἡ 2949/19-12-80 ἐγκύκλιος μέ τήν ὁποία τούς γνωρίζεται οἱ καί πῶς θά ἐφαρμόσουν τόν ἐπαγγελματικό προσανατολισμό. Ἐντός τοῦ μηνός θά ἀποσταλοῦν στούς Γεν. Ἐπιθεωρητές μέ συνοδευτικό ἔγγραφο οἱ ὁδηγίες γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ ΣΕΠ καί ὁ β΄ τόμος τοῦ ΣΕΠ σέ 4 ἀντίτυπα γιά κάθε σχολική βιβλιοθήκη καί ἀπό ἕνα ἀντίτυπο γιά κάθε καθηγητή πού θά ἐφαρμόσει τό ΣΕΠ. Στούς Γεν. Ἐπιθεωρητές καθίσταται γνωστό ὅτι οἱ Α΄ καί Β΄ τόμοι τοῦ ΣΕΠ θά βρίσκονται μόνιμα στίς σχολικές βιβλιοθῆκες τῶν σχολείων γιά νά τούς χρησιμοποιοῦν μέ δανεισμό οἱ καθηγητές πού θά ἐφαρμόζουν τό ΣΕΠ καί πιθανόν δέν ἔχουν τούς τόμους οἱ ἴδιοι.

Μέ ἐπιστολή του ἀπό 2-12-80 πρός τούς 13 καθηγητές πού μετεκπαιδεύτηκαν στό ἐξωτερικό στό ΣΕΠ ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ ζητεῖ ἀπ' αὐτούς νά μᾶς γνωρίσει ὁ καθένας μέ ὑπόμνημά του ὡς τίς 15-1-1981 τίς ἀπόψεις τους γιά τό πῶς εἶναι δυνατόν νά ἀντιμετωπιστεῖ ἡ ἐφαρμογή τοῦ ΣΕΠ α) προσωρινά καί β) σέ μιά μόνιμη βάση. Ἀφοῦ λάβουμε αὐτά τά ὑπομνήματα, ἡ Ὁμάδα ἐργασίας ΣΕΠ θά συνέλθει γιά νά ἐξετάσει τό πρόβλημα. Τίς σκέψεις καί τίς προτάσεις τῆς Ὁμάδας θά ἀνακοινώσω στό Τμῆμα.

./.

ΘΕΜΑ 3ο - Πρόταση γιά τήν ἀντικατάσταση τοῦ βιβλίου "Γεωγραφία Β΄ Λυκείου" Α. Μάζη μέ τό βιβλίο τῶν Θ. καί Α. Βρεττοῦ "Οἰκονομική Γεωγραφία" τῆς Γ΄ τάξεως Ἐπαγγελματικοῦ Λυκείου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Γ. Βάζος εἶπε τά ἑξῆς: Σύμφωνα μέ τό ὡρολόγιο πρόγραμμα τῆς Β΄ Λυκείου προβλέπεται ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος "Οἰκονομική Γεωγραφία" μία ὥρα τήν ἑβδομάδα.

Τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τοῦ μαθήματος αὐτοῦ παρουσιάζει δυστυχῶς σημαντικές ἀτέλειες διότι τό περιεχόμενό του δέν ἀποτελεῖ ἀντικείμενο τῆς Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας, ἀλλά μία μείξη Ἀνθρωπογεωγραφίας, Γεωγραφίας, Ἐφηρμοσμένης Οἰκονομικῆς καί Διεθνοῦς Ἐμπορίου.

Τό μάθημα τῆς Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας θά ἔπρεπε νά περιορισθεῖ ἐντός τῶν πλαισίων τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς, ἡ ὁποία ἀσχολεῖται μέ τό ποῦ, πότε καί πῶς ἀναπτύσσεται ἡ παραγωγή καί μελετᾶ τά στοιχεῖα καί τίς σχέσεις φυσικοῦ περιβάλλοντος καί ἀνθρώπου.

Οἱ ἀνάγκες τῆς Β΄ Λυκείου καλύπτονται ἀπό τό βιβλίο τοῦ Ἱδρύματος Εὐγενίδου "Οἰκονομική Γεωγραφία καί Διεθνές Ἐμπόριο" τοῦ Θ. Ἐμ. Βρεττοῦ καί τῆς Α. Ἀγαλιανοῦ-Βρεττοῦ. Τό βιβλίο αὐτό διδάσκεται στή Γ΄΄Ἐπαγγελματικοῦ Λυκείου δύο ὧρες τήν ἑβδομάδα. Τό πρῶτο μέρος τοῦ βιβλίου, σελ. 1-92, ἀναφέρεται στήν "Οἰκονομική Γεωγραφία" καί περιέχει ἐκτός τῶν βασικῶν τομέων τῆς γενικῆς Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας καί στοιχεῖα Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας τῆς Ἑλλάδας.

Τό ἐπίπεδο τοῦ βιβλίου ἀνταποκρίνεται τόσο στό ἐπίπεδο ὅσο καί στίς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν τῆς Β΄ τάξεως τοῦ Γενικοῦ Λυκείου, χωρίς βέβαια νά ἀνταποκρίνεται στό ἀναλυτικό πρόγραμμα τό ὁποῖο ὅπως ἀνάφερα καί παραπάνω δέν εἶναι πρόγραμμα Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας ἀλλά ἕνα μεῖγμα διαφόρων παρεμφερῶν ἐπιστημῶν.

Ἐπειδή κατά τή συζήτηση, πού ἀκολούθησε, διαπιστώθηκε ὅτι ὁ χρόνος δέν ἐπαρκεῖ γιά νά ἑτοιμαστεῖ τό βιβλίο πού προτείνεται ἀπό τόν κ. Γ. Βάζο, τό Τμῆμα ἀποφάσισε νά ἀνατυπωθεῖ τό βιβλίο πού χρη-

./.

σιμοποιεῖται γιά τό σχολ. ἔτος 1981-82 καί ἀνέθεσε στόν κ. Βάζο νά κάνει ἐπιλογή ὁρισμένων κεφαλαίων ἀπό τό προτεινόμενο βιβλίο καί, ἀφοῦ παρουσιάσει στό Τμῆμα τήν ἐργασία του αὐτή σέ ἑπόμενη συνεδρίαση καί ἐγκριθεῖ, τότε μπορεῖ νά προστεθεῖ στό σχολικό βιβλίο ὡς παράρτημα.

Ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά περιθώρια τῆς συνεδριάσεως ἀναβλήθηκε ἡ συζήτηση τοῦ 4ου θέματος γιά τήν ἑπόμενη συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 2/1981

Σήμερα 12 Ἰανουαρίου 1981, ἡμέρα Δευτέρα καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396-Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ.Γ.Παντελίδη, Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἀθαν.Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ι.Ἀρβανίτης, Φ.Βᾶρος, Δ.Σακκᾶς, Ἠλ.Σπυρόπουλος, Γ.Γρατσέας, Σύμβουλοι Β', Ι.Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Δ.Τομπαΐδης, Κυρ.Κατσιμάνης, Β.Θεοδωρακόπουλος καί Λ.Ἀδαμόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη Γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ.Ν.Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', γιατί ἦταν ἀσθενής, Ν.Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', Κ.Φούσκας καί Στ.Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Στή συνεδρίαση προσκλήθηκε καί ἔλαβε μέρος ὁ κ. Τρ.Τριανταφύλλου, εἰδικός ἐπιστήμονας στό ΚΕΜΕ, ὡς εἰσηγητής τοῦ τρίτου θέματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ. "περί καθορισμοῦ κριτηρίων γιά τή διάθεση καί τοποθέτηση νεοδιοριζομένων καθηγητῶν Μ.Ε.". Εἰσηγητής κ. Δ. Σακκᾶς.

ΘΕΜΑ 2ο – Γνωμοδότηση γιά τά προσόντα ὡς καθηγήτριας τῶν Τεχνικῶν τῆς κ. Ἀνδρικοπούλου. Εἰσηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος.

ΘΕΜΑ 3ο – Ἔγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς Κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου Ἀγγλικῶν α', β', γ' Γυμνασίου Μ. Γιαννᾶ: LEARNING ENGLISH. Εἰσηγητές κ.κ. Φ. Βᾶρος καί Τρ. Τριανταφύλλου.

ΘΕΜΑ 4ο – Ἀνακοινώσεις

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ. "περί καθορισμοῦ κριτηρίων γιά τή διάθεση καί τοποθέτηση νεοδιοριζομένων καθηγητῶν Μ.Ε.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.Δ.Σακκᾶς εἶπε:

Ἡ Διεύθυνση Π.Μ.Ε. τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας μέ τό ἔγγραφό της Δ/37520/27-11-80 μᾶς ἔστειλε σχέδιο Π.Δ/τος μέ τό ὁποῖο καθορίζονται κριτήρια γιά τή διάθεση καί τήν τοποθέτηση τῶν νεοδιοριζόμενων καθηγητῶν Μ.Ε. γιά σχετική γνωμοδότηση σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν.186/1975.

Εἰσηγοῦμαι νά γίνει δεκτό τό Π.Δ/μα ὅπως ἔχει μέ τήν ἑξῆς μεταβολή. Στό ἄρθρο 7, παρ. 2 νά μείνει μόνο: "Ἡ συνηπηρέτησις μετά συζύγων" καί νά ἀπαλειφτεῖ τό ὑπόλοιπο κείμενο. Ἐπίσης διορισμοί ἐκπαιδευτικῶν γιά πρώτη φορά στήν περιφέρεια Ἀττικῆς καί Θεσσαλονίκης νά μή γίνονται.

Ἀκολούθησε σύντομη συζήτηση καί τέλος τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του

α) Τό ἔγγραφο ἀρ. Δ/3720/27-11-80 τῆς Διευθύνσεως Π.Μ.Ε. τοῦ Ὑπ.Παιδείας καί τό συνημμένο σ'αὐτό σχέδιο Π.Δ/τος μέ θέμα τόν καθορισμό κριτηρίων γιά τή διάθεση καί τήν τοποθέτηση τῶν νεοδιοριζόμενων καθηγητῶν Μ.Ε.,

β) Τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν.186/1975,

γ) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Δ.Σακκᾶ καί

δ) Τίς γνῶμες πού διατυπώθηκαν κατά τή συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Γνωμοδοτεῖ νά δημοσιευτεῖ τό ἀνωτέρω Π.Δ/μα ὅπως ἔχει.

Θέμα 2ο: Γνωμοδότηση γιά τά προσόντα διορισμοῦ ὡς καθηγήτριας τῶν Τεχνικῶν τῆς κ. Ἀνδρικοπούλου.

Ἐπειδή ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ν. Παπαδόπουλος ἦταν ἀσθενής, ἀναβλήθηκε ἡ συζήτηση τοῦ παραπάνω θέματος γιά ἑπόμενη συνεδρίαση.

Θέμα 3ο: Έγκριση Πράξεως Επιτροπής Κρίσεως διδακτικού βιβλίου Αγγλικών α', β', γ' Γυμνασίου Μ.Γιαννά: LEARNING ENGLISH.

1. Με τό Έγγραφό: Φ.211.17/272/Γ/8395/25-10-1980 μάς διαβιβάστηκαν τρία βιβλία τού Μ.Γιαννά μέ τίτλο: LEARNING ENGLISH I II III, πού γράφτηκαν ύστερα άπό προκήρυξη διαγωνισμού γιά βιβλία άγγλικής γιά τίς 3 τάξεις τού γυμνασίου.

2. Τά βιβλία κρίθηκαν νόμιμα άπό Επιτροπή κρίσεως πού συγκροτήθηκε μέ άπόφαση τού Υφυπουργού Παιδείας (Φ.211.13/25/Γ/4127/12-7-80) καί άποτελέστηκε άπό τούς:

(1) Μάριο Ραίζη,

(2) Όλγα Πανταζή,

(3) Δ.Παπακωνσταντίνου,

(4) Κλ.Βήκα καί

(5) Π.Τσουλέα

3. Η Επιτροπή Κρίσεως όμόφωνα διαπίστωσε ότι: (α) Τό βιβλίο είναι βασισμένο στή μέθοδο GRAMMAR AND TRANSLATION, πού σήμερα δέ θεωρείται έξυπηρετική γιά τήν έκπαίδευση. (β) Τό ύλικό πού περιέχεται στά βιβλία προσφοράς δέν προσελκύει τούς μαθητές. (γ) Ο συγγραφέας δέν άκολουθεί τίς θεωρούμενες βασικές φάσεις έκμάθησης: LISTENING-SPEAKING-READING-WRITING.

Άκολουθούν άλλες ένδεκα διαπιστώσεις άρνητικές πού όδηγούν τήν Επιτροπή Κρίσεως στό συμπέρασμα (παράγρ. 15 τής Εισηγητικής Έκθεσης): τά βιβλία τού κ. Γιαννά άποτελούν φιλότιμη προσπάθεια, ... άλλά ό συγγραφέας δέν έλαβε ύπόψη του πορίσματα τής νεότερης έρευνας κτλ....

4. Με άπαντητικό ύπόμνημά του ό συγγραφέας ύπερασπίζει τή μέθοδο καί τήν έργασία του καί παραδέχεται (σελ.1 παρ.2) ότι δέν έχει άκολουθήσει τίς προδιαγραφές τού άναλυτικού προγράμματος, γιατί έχει διαφορετικές άντιλήψεις γιά τήν πιό άπο-

./.

τελεσματική διδασκαλία.

5. Με τό τελικό πρακτικό της ή Ἐπιτροπή Κρίσεως ὁμόφωνα ἀποφαίνεται ὅτι τά βιβλία τοῦ κ.Μ.Γιαννᾶ δέν εἶναι κατάλληλα γιά τό σκοπό πού γράφτηκαν γιά τούς λόγους πού περιληπτικά (δειγματοληπτικά) ἔχουν ἐκτεθεῖ.

6. Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα: α) νά ἐγκρίνει τίς πράξεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως γιά τά διδακτικά βιβλία τοῦ Μ.Γιαννᾶ, LEARNING ENGLISH β) νά ἐξετάσει τή βασιμότητα τῶν διαφωνιῶν τοῦ κ.Γιαννᾶ πρός τό ἀναλυτικό πρόγραμμα.

Περισσότερες λεπτομέρειες ὡς πρός τό ἐπιστημονικό καί μεθοδολογικό μέρος θά ἐκθέσει στό Τμῆμα ὁ εἰδικός συνεργάτης μας κ.Τρ.Τριανταφύλλου.

Ὁ κ.Τριανταφύλλου εἶπε τά ἑξῆς:

Τό βιβλίο "LEARNING ENGLISH" (τεῦχη 1,2,3) τοῦ Μ.Γιαννᾶ, ὑποβλήθηκε γιά κρίση στή Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων σύμφωνα μέ τή σχετική προκήρυξη πού δημοσιεύτηκε στό ΦΕΚ 1065/78 τ.Β΄.

Τό βιβλίο "LEARNING ENGLISH (1, 2, 3) κρίθηκε ἀπό τήν Εἰδική Ἐπιτροπή πού συγκροτήθηκε γιά τό σκοπό αὐτό (Ὑπουργική ἀπόφαση Φ.211.13/25/Γ/4127/12-7-1980). Ἡ Ἐπιτροπή, μέ τήν τελική πράξη της (21-10-80), ἀπορρίπτει καί τά 3 τεῦχη τοῦ βιβλίου ὡς ἀκατάλληλα μέ τούς μαθητές Α΄, Β΄ καί Γ΄ Γυμνασίου.

Οἱ λόγοι ἀπορρίψεως τοῦ βιβλίου εἶναι οὐσιαστικοί.

Μετά ἀπό λεπτομερειακή μελέτη, τόσο τῶν βιβλίων, ὅσο καί τῆς ἀπορριπτικῆς ἔκθεσης, συμφωνῶ μέ τήν Ἐπιτροπή. Ἐνδεικτικά ἀναφέρω δύο βασικούς λόγους πού συνηγοροῦν στήν ἀπόρριψη:

α) Δέ συμφωνεῖ τό βιβλίο μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα (Σκόπιμα, ὅπως λέει ὁ συγγραφέας του) β) ἀκολουθεῖ τήν παλιά καί ξεπερασμένη μεταφραστική μέθοδο.

Μετά ἀπό αὐτά, εἰσηγοῦμαι τήν ἀπόρριψή τους.

Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω τό Τμῆμα ὁμόφωνα ἀποφαίνεται:

ἐγκρίνει τίς πράξεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων LEARNING ENGLISH (1-3) τοῦ Μ.Γιαννᾶ, δηλαδή κρίνει ὅτι τά βιβλία αὐτά δέν εἶναι κατάλληλα γιά σχολική χρήση, γιατί δέν ἔχουν γραφεῖ σύμφωνα μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα καί παρουσιάζουν ἀδυναμίες διδακτικῆς μεθοδολογίας.

Θέμα 4ο: Ανακοινώσεις

1.- Ο κ. Φ. Βάρος έκανε τις παρακάτω τρεις ανακοινώσεις και πρόσθεσε:

α) Αναφορά από τον γυμνασιάρχη Έμμ. Παπαδάκη: Παρατηρήσεις για το βιβλίο της Αικ. Χριστοφιλοπούλου.

Θίγει θέματα για τα οποία υπάρχουν διάφορες απόψεις. Σε μία περίπτωση έκρινα σκόπιμο να προσθέσω μια διευκρινιστική υποσημείωση στην οικεία σελίδα του βιβλίου μας. Γενικότερα, δεν είναι εύκολο να γίνουν στο βιβλίο επεμβάσεις για θέματα που έτσι κι αλλιώς είναι απόψεις προσωπικές, όχι καθολικά παραδεκτές.

Προτείνω όμως να στείλουμε μια ευχαριστήρια επιστολή στον κ. Παπαδάκη.

β) Αναφορά του λυκειάρχη Γ. Καραγιάννη: Επισημαίνει ότι το βιβλίο β' λυκείου Ιστορίας στη σελ. 200 αναφέρει το επωνύμιο Πωγωνάτος στον Κώνσταντα Β' ενώ τούτο ανήκει στον Κων/νο Δ'. Συνεννοήθηκα για σχετική διόρθωση. Στην ίδια αναφορά γίνεται λόγος για μία ανακρίβεια στο βιβλίο Νεοελληνικών της Γ' Λυκείου· συζήτησα το θέμα και με τον κ. Τομπαΐδη **που** νομίζει ότι δε συντρέχει λόγος για επέμβαση στο κείμενο του βιβλίου.

Πάντως προτείνω και για την περίπτωση αυτή να στείλουμε μια ευχατιστήρια επιστολή.

γ) Αναφορά από το "Ίδρυμα "Παναγία Σουμελά", επισημαίνει μία ανακρίβεια (στη σελ. 355 της Ιστορίας Γ' Γυμνασίου) σχετικά με το χρόνο που χτίστηκε η μονή Σουμελά στον Πόντο. Επειδή το θέμα αυτό χρειάζεται έρευνα από ειδικούς άδυνατώ να αποφανθώ. Γίνεται όμως δεκτή μια φραστική διόρθωση στον υπότιτλο (είχε αντί έχει τοιχογραφίες) με την επιφύλαξη να ερευνήσουμε και το θέμα της χρονολογίας.

Το Τμήμα υιοθετεί:

α) να ερευνηθεί το τελευταίο αυτό σημείο και

β) να σταλούν ευχαριστήριες επιστολές για τις δύο πρώτες αναφορές (σχέδια να συντάξει ο κ. Βάρος).

2. Ο κ. Ν.Βαρουχάκης ανακοίνωσε:

α) Την αναφορά του καθηγητή Μαθηματικών του 3ου Λυκείου Χαλκίδας Γ. Γκορτζή με παρατήρηση που αφορά τη λύση της άσκησεως 22 του κεφ. 8 του βιβλίου: Μαθηματικά Α' Λυκείου, Άλγεβρα.

./.

β) Ἀναφορὰ τῆς Γεν. Ἐπιθ/σεως Μ.Ε. Δράμας, στὴν ὁποία περιέχονται παρατηρήσεις καὶ ἐρωτήματα γιὰ τὴ διδακτέα ὕλη τῶν μαθημάτων τῶν Πανελληνίων ἐξετάσεων.

Ὁ κ. Βαρουχάκης εἰσηγήθηκε νὰ δοθεῖ ἀπάντηση στὶς παραπάνω ἀναφορὲς καὶ τὸ Τμῆμα δέχτηκε τὴν πρότασή του.

3.- Ὁ κ. Κατσιμάνης εἶπε:

Ἀπὸ τὴ Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. πέρασε τὸ ἔγγραφο ἀριθ. Γ/9666/12-12-1980, μὲ θέμα "Πολιτιστικὲς δραστηριότητες στὸ Γυμνάσιο" μὲ τὸ ὁποῖο μιὰς κοινοποιεῖται ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὲς Μ.Ε. καὶ τοὺς Δ/ντὲς Πρωτύπων καὶ Πειραματικῶν Σχολείων.

Ἡ ἐγκύκλιος περιλαμβάνει ἀναφορὰ στὸ ἱστορικὸ εἰσαγωγῆς τῶν Π.Δ. στὰ Γυμνάσια, παρέχει ἕνα ἐνδεικτικὸ θεματολόγιο καὶ δίνει γενικὲς ὁδηγίες γιὰ τὸν τρόπο ὀργανώσεως καὶ πραγματοποιήσεως τῶν Π.Δ.

Ἡ παρατήρησή μου εἶναι ὅτι ἡ ἐγκύκλιος ἀποτελεῖ θετικὸ βῆμα πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς τονώσεως τοῦ θεσμοῦ τῶν Π.Δ., μετὰ τὴν παρατηρούμενη τελευταία κάμψη τους λόγω τοῦ ὅτι ἡ διεξαγωγή της εἶχε ἀρχίσει νὰ γίνεται ὑπόθεση routine (μονοτονία, τυποποίηση κλ.) καὶ τοῦ ὅτι πολλοὶ διευθυντὲς εἶχαν τὴν τάση νὰ χρησιμοποιοῦν τὶς προβλεπόμενες ὧρες γιὰ τὴν κάλυψη ἄλλων διδακτικῶν ἀναγκῶν.

Ἀπὸ τὸ ΚΕΜΕ εἴχαμε ἀποφύγει νὰ δώσουμε θεματολόγιο, γιατὶ πιστεύαμε ὅτι αὐτὸ θὰ μποροῦσε νὰ περιστείλει τὴν αὐτενέργεια τῶν μαθητῶν, στὴν ὁποία ἀποδίδουμε πάντοτε πρωταρχικὴ σημασία. Ὅμως τὸ παρὸν ἐξόμενο θεματολόγιο εἶναι τόσο εὐρὺ καὶ ὁ ἐνδεικτικὸς χαρακτήρας του ὑπογραμμίζεται μὲ τόση ἔμφαση, ὥστε οἱ ἀνησυχίες παύουν καὶ οἱ θετικὲς πλευρὲς κρίνονται ὡς δεδομένες.

Θὰ εἶχα τέλος νὰ προτείνω δύο πράγματα: α) Ἐγκύκλιοι ὅπως ἡ πιὸ πάνω νὰ μὴ στέλνονται ἁπλῶς στοὺς Ἐπιθεωρητὲς ποὺ μὲ τὴ σειρά τους τὶς γνωστοποιοῦν στοὺς Διευθυντὲς τῶν Σχολείων ἀλλὰ νὰ ἀναπαράγονται σὲ τόσο ἀριθμὸ ἀντιτύπων ὅσοι καὶ οἱ ὑπηρετοῦντες καθηγητές, ὥστε, ὅπως εἶχε γίνει κατὰ τὸ παρελθὸν ἀπὸ τὸ ΚΕΜΕ, ὁ καθένας νὰ παίρνει ἕνα ἀντίτυπο, καὶ β) νὰ ἀνατυπωθεῖ τὸ πρῶτο τεῦχος τῶν Π.Δ. (ΟΕΔΒ, 1977) ποὺ ἔχει ἤδη ἐξαντληθεῖ, ὥστε νὰ σταλεῖ καὶ πάλι στὰ σχολεῖα καὶ νὰ ἐνημερωθοῦν οἱ καθηγητὲς ἐπὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ νέου θεσμοῦ.

./.

Ἐπειδὴ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 3/1981

Σήμερα, 15 Ἰανουαρίου 1981, ἡμέρα Πέμπτη καί ὥρα 11 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Φαν. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές. Χάρη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Π. Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ κ. Ἀθ. Κομίνης, Γ΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Ἀνατύπωση διδακτικῶν βιβλίων γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82. Εἰσηγητής κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος

ΘΕΜΑ 2ο – Οἰκολογικοί πίνακες Γυμνασίων καί Λυκείων. Εἰσηγητής κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 3ο – Ρύθμιση τοῦ ἰσχύοντος (908/78) ὡρολογίου προγράμματος τοῦ μαθήματος τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας καί τῶν Τεχνολογικῶν μαθημάτων. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Ἀρβανίτης.

ΘΕΜΑ 4ο – Ἔγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου Ἱστορίας Β΄ Γυμνασίου. Εἰσηγητής κ. Φαν. Βῶρος.

ΘΕΜΑ 5ο – Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ/τος "περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Π.Δ. 419/78 περί τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων τῶν Λυκείων Μέσης Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως". Εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.

ΘΕΜΑ 6ο – Γνωμοδότηση γιά τά προσόντα διορισμοῦ ὡς καθηγήτριας τῶν Τεχνικῶν τῆς κ. Μαντζουράνη-Ἀνδρικοπούλου. Εἰσηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος,

ΘΕΜΑ 7ο – Ἀνακοινώσεις

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ:1ο - Ἀνατύπωση διδακτικῶν βιβλίων γιά τό σχ. ἔτος 1981-82.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε: "Ὑστερα ἀπό σημειώματα συναδέλφων γιά βιβλία τῆς εἰδικότητάς τους, εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα:

α) Νά γνωμοδοτήσει γιά τήν ἀνατύπωση, γιατό σχ. ἔτος 1981-82 τῶν ἑξῆς βιβλίων τοῦ Λυκείου, ἀφοῦ αὐτά θεωρηθοῦν ἀπό τό Τμῆμα:

1.- Γεωμετρία, Α΄ Λυκείου (Παπαμιχαήλ κ.ἄλ.)
2.- Φυσική, Α΄ Λυκείου (Μάζη)
3.- Γεωμετρία, Β΄ Λυκείου (Παπανικολάου)
4.- Μαθηματικά, Β΄ Λυκείου (Ἰορδανίδη κ.ἄλ.)
5.- Μαθηματικά, Γ΄ Λυκείου (Στάϊκου)

β) Νά προτείνει τή συγκρότηση Ἐπιτροπῆς Ν.Δ. 749/70 γιά τίς βελτιώσεις, προσθῆκες καί μεταβολές τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου: Γεωγραφία Β΄ Λυκείου ἀπό τούς κ.κ.:

1.- Γ. Βάζο, Σύμβουλο Α΄ ΚΕΜΕ, ὡς Πρόεδρο
2.- Ν. Παπαδόπουλο, Σύμβουλο Β΄ ΚΕΜΕ
3.- Β. Θεοδωρακόπουλο, Εἰσηγητή ΚΕΜΕ
4.- Στ. Παπασημακόπουλο, Εἰσηγητή ΚΕΜΕ
5.- Χρ. Γρηγοράκη, Καθηγητή ΚΑΤΕΕ ἀπεσπασμένο στό ΚΕΜΕ

"Εργο τῆς Ἐπιτροπῆς θά εἶναι ἡ προσθήκη στό βιβλίο Γεωγραφία Β΄ Λυκείου κεφαλαίων ἀπό τό βιβλίο "Οἰκονομική Ζωή καί Ἐπιχειρηματική Δραστηριότητα" τοῦ Θ. Γεωργακόπουλου(ἐγχειρίδιο Α΄ τ. Τεχν.-Ἐπαγγ. Λυκείου), Ἔκδοση Εὐγενιδείου 1979. Ἡ ἐργασία πρέπει νά περατωθεῖ ὡς τά τέλη Φεβρουαρίου 1981.

Ἀκολούθησε διευκρινιστική συζήτηση, στό τέλος τῆς ὁποίας, μέ πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος Ἀντιπροέδρου Α΄ τοῦ ΚΕΜΕ κ. Γ. Παντελίδη, τό Τμῆμα,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλου στό σύνολό της.

./.

ΘΕΜΑ 2ο - Οἰκολογικοί πίνακες γιά μαθητές Γυμνασίου καί Λυκείου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Τό Τμῆμα μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. 59/1979 πράξη του γνωμοδότησε γιά τήν ἐκτύπωση ἀπό τόν ΟΕΔΒ σειρᾶς οἰκολογικῶν πινάκων, πού συνοδεύεται ἀπό ἐπεξηγηματικό κείμενο καί τή διανομή τους στούς μαθητές ὅλων τῶν τάξεων Γυμνασίου καί Λυκείου. Ἡ ἔκδοση ὅμως τῶν πινάκων αὐτῶν δέν πραγματοποιήθηκε ἀκόμη, γιατί προσέκρουσε στίς περιορισμένες οἰκονομικές δυνατότητες τοῦ ΟΕΔΒ. Γιά νά ἀρθεῖ καί αὐτό τό ἐμπόδιο, εἰσηγοῦμαι νά ἐκδοθοῦν δύο τεύχη, ἕνα γιά τούς μαθητές τῶν Γυμνασίων (πίνακες καί ἀντίστοιχο ἐπεξηγηματικό κείμενο) καί ἕνα δεύτερο παρόμοιο γιά τούς μαθητές τῶν Λυκείων. Ἔτσι τό κόστος θά μειωθεῖ σημαντικά, ἀφοῦ δέ θά δοθεῖ σέ ὅλους τούς μαθητές τό σύνολο τῶν (σέ εἰδικό χαρτί τυπωμένο) πινάκων, ἀλλά μόνο ἐκεῖνοι οἱ πίνακες πού μποροῦν νά ἀξιοποιηθοῦν στή βαθμίδα πού ἀνήκουν. Ἤδη ἡ ἁρμόδια ὑπηρεσία τῆς Δ/νσεως Χωροταξίας καί Περιβάλλοντος ἔχει διαχωρίσει τούς πίνακες πού ἐνδιαφέρουν τούς μαθητές τοῦ Γυμνασίου ἀπό ἐκείνους πού ἐνδιαφέρουν τούς μαθητές τοῦ Λυκείου.

Τό Τμῆμα ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

Κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλου ὅπως ἔχει.

./.

ΘΕΜΑ 3ο - Ρύθμιση τοῦ ἰσχύοντος (908/78) ὡρολογίου προγράμματος τοῦ μαθήματος τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας καί τῶν Τεχνολογικῶν μαθημάτων.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἰ. Ἀρβανίτης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Μέ τό ἀρ. Γ/9562/1-12-80 ἐξ. ἐπ. ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ (ΓΕ-Ἐφ. Ἡρ. Μ.Ε.-Τμ. Α΄) ζητεῖται ἡ ρύθμιση τοῦ ἰσχύοντος (908/78) ὡρολογίου προγράμματος τοῦ μαθήματος τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας καί τῶν Τεχνολιγικῶν μαθημάτων, δεδομένου ὅτι ἡ ὑποκατάσταση τοῦ ἑνός ἀπό τά μαθήματα αὐτά μέ τό ἄλλο δέν εἶναι σύννομη.

Ὑπόψη καί ὅτι, σύμφωνα μέ τήν ἀρ. Γ/8636/31-10-80 ἐγκύκλιο τοῦ ΥΠΕΠΘ, στά Γυμνάσια πού διδάσκονται πειραματικά τά τεχνολογικά μαθήματα, τά ἀγόρια παρακολουθοῦν τά Τεχνολογικά καί τά κορίτσια τήν Οἰκιακή Οἰκονομία.

Λόγος γιά διδασκαλία στά Γυμνάσια καί τῶν δύο αὐτῶν μαθημάτων δέν εἶναι κάν δυνατόν νά γίνει, δεδομένου ὅτι τοῦτο δέν τό ἐπιτρέπει ἡ παρούσα σχολική πραγματικότητα.

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τό ἀρ. Γ/9562/1-12-80 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ, τήν εἰσήγηση καί τή σχετική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Ἡ σημερινή σχολική πραγματικότητα, κυρίως ὁ κορεσμός τοῦ ὡρολογίου προγράμματος, δέν ἐπιτρέπει τήν παράλληλη διδασκαλία στά Γυμνάσια τῶν μαθημάτων: Οἰκιακή Οἰκονομία καί Τεχνολογικά μαθήματα. Ἡ προσφορότερη στήν παρούσα φάση λύση εἶναι ἡ ἑξῆς: στά Γυμνάσια, ὅπου διδάσκονται τά Τεχνολογικά μαθήματα, νά διδάσκεται καί τό μάθημα τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας, ἀλλά οἱ μαθητές, ἀδιακρίτως ἀγόρια ἤ κορίτσια, νά ἐπιλέγουν καί νά παρακολουθοῦν μόνο τό ἕνα ἀπό αὐτά τά μαθήματα.

./.

ΘΕΜΑ 4ο - Ἔγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς Κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου Ἱστορίας Β΄ Γυμνασίου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Φ. Βῶρος εἶπε τά ἑξῆς:

1.- Μέ τό ἔγγραφο Φ.211.17/293/Γ/9298/27-11-80 τοῦ ΥΠΕΠΘ μᾶς διαβιβάστηκε ὅλη ἡ ἀλληλογραφία πού ἀφορᾶ τήν κρίση τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου Ἱστορίας Β΄ Γυμνασίου, δηλαδή:

- 2 ἀντίτυπα τῶν κρινόμενων βιβλίων (Λ. Τσακτσίρα-Ζ. Ὀρφανουδάκη-Μαρίας Θεοχάρη καί Θ. Μαυρόπουλου-Ν. Βαρμάζη· ἀπό δῶ καί πέρα θά ὀνομάζονται "συγγραφή τῶν τριῶν συγγραφέων" καί "συγγραφή τῶν δύο συγγραφέων" ἀντίστοιχα) καί τό συναφές εἰκαστικό ὑλικό,
- τά πρακτικά τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης (δύο συνολικά (καί μία ἐπιστολή μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς, πού ἀδυνατοῦσε νά παραστεῖ στήν τελική συνεδρίαση καί ἔκανε γνωστή τή γνώμη του τήν τελική μέ ἐνυπόγραφη ἐπιστολή),
- οἱ παρατηρήσεις τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης γιά τίς κρινόμενες συγγραφές χωριστά,
- οἱ ἀπαντήσεις τῶν δύο ὁμάδων συγγραφέων στίς παραπάνω παρατηρήσεις,
- καί οἱ τελικές παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης γιά τίς κρινόμενες δύο συγγραφές.

2.- Ἡ Ἐπιτροπή Κρίσης συγκροτήθηκε νόμιμα μέ σχετικές ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας καί ἀποτελέστηκε ἀπό τούς: Ἰ. Καφαγιαννόπουλο, καθηγητή Βυζ. Ἱστορίας, ὡς Πρόεδρο, Π. Βοκοτόπουλο, καθηγητή Βυζ. Τέχνης, Ἰ. Τουλουμάκο, καθηγητή Ἀρχαίας Ἱστορίας, Ἀ. Γουναρη, γυμνασιάρχη θεολόγο καί Δ. Τάνη, φιλόλογο, ὡς μέλη.

3.- Ἡ Ἐπιτροπή Κρίσης στήν πρώτη συνεδρίασή της ἔκρινε ὅτι οἱ δυό κρινόμενες συγγραφές ἔχουν συγγραφεῖ σύμφωνα μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα καί τίς προδιαγραφές τῆς σχετικῆς προκήρυξης καί ὅτι θά κριθοῦν στήν οὐσία, ἀφοῦ τά μέλη ὅλα μελετήσουν τίς δυό συγγραφές καί διατυπώσουν τίς σχετικές παρατηρήσεις τους γι' αὐτές.

./.

4.- Μέ τή δεύτερη καί τελική πράξη της ἡ Ἐπιτροπή Κρίσης, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τίς παρατηρήσεις τῶν μελῶν της γιά τίς δυό συγγραφές, τίς ἀπαντήσεις τῶν δύο ὁμάδων συγγραφέων, ἀποφάνθηκε κατά πλειοψηφία:

α) θεωρεῖ καλύτερη τή συγγραφή τῶν δύο συγγραφέων (Μαυρόπουλου-Βαρμάζη), καί

β) ἀπονέμει πρῶτο βραβεῖο σ' αὐτή τή συγγραφή καί δεύτερο στήν ἄλλη τῶν τριῶν συγγραφέων (Τσακτσίρα-Ὀρφανουδάκη-Θεοχάρη Μαρίας).

Μειοψηφοῦν οἱ καθηγητές Βοκοτόπουλος καί Τουλουμάκος, ἐνῶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, καθηγητής Ἰ. Καραγιαννόπουλος συντάσσεται μέ τή γνώμη τῶν δύο ἄλλων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς (Γούναρη-Τάνη) μέ τό αἰτιολογικό ὅτι: "καί τά δύο βιβλία μετά τήν ἀποδοχή τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἰσοδύναμα καί ἀκόμη ὅτι κατά τή γνώμη του ἡ ἀπόφαση τῶν συναδέλφων τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως πρέπει νά εἶναι ἀποφασιστική γιά βιβλία πού θά χρησιμοποιηθοῦν στή Μ.Ε.".

5.- Ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ὑποχρέωση πού εἶχα ὡς εἰσηγητής νά μελετήσω τό ὅλο θέμα καί κυριότατα τίς δυό συγγραφές οἱ ἑξῆς πρόσθετοι λόγοι μέ ὁδήγησαν σέ περισσή προσοχή κατά τήν προετοιμασία τῆς σημερινῆς εἰσήγησης:

α) Τό αἰτιολογικό πού χρησιμοποιεῖ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, γιά νά συνταχθεῖ μέ τά προερχόμενα ἀπό τή Μ.Ε. μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης, προϋποθέτει ὅτι εἶναι σύμφωνη ἡ γνώμη ὅλων τῶν μελῶν ὅτι οἱ δύο συγγραφές - ἔστω μετά τήν ἀποδοχή τῶν παρατηρήσεων - κρίνονται καί εἶναι ἐπιστημονικά ἰσοδύναμες, πρᾶγμα πού δέ βεβαιώνεται ἀπό τίς παρατηρήσεις τῶν δύο ἄλλων μελῶν (Βοκοτόπουλου-Τουλουμάκου), ἐπιστημονικά ἁρμοδιότερων γιά τό θέμα αὐτό (βλ. σελ. 28 καί 60 τῶν παρατηρήσεων, ἀρίθμηση μέ πράσινη γραφίδα).

β) Ἡ παραπάνω παρατήρηση ἐνισχύεται ἀπό τό γεγονός ὅτι ὁ ἴδιος ὁ κ. Τάνης ἀπό ἐπιστημονική ἐντιμότητα ὑπογραμμίζει τήν ἐπιστημονική ἀναρμοδιότητά του (σελ. 45).

./.

γ) Οἱ τελικές ὑποδείξεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης - πού ἐπισυνάπτονται στό τελικό πρακτικό της - εἶναι ὑπερδιπλάσιες γιά τή συγγραφή τῶν δύο συγγραφέων (Μαυρόπουλου-Βαρμάζη), ἔνδειξη ὅτι ἡ συγγραφή τῶν δύο στή συγκεκριμένη αὐτή στιγμή παρουσιάζει περισσότερες ἐλλείψεις ἀπό τή "συγγραφή τῶν τριῶν" (αὐτό σέ συνδυασμό καί μέ τήν ποιότητα τῶν παρατηρήσεων τῶν Βοκοτόπουλου-Τουλουμάκου, πού ἀναφέραμε πιό πάνω σελ. 28, 60).

δ) Τά συμπεράσματα τοῦ φιλολόγου καθηγητῆ Δ. Τάνη διατυπωμένα στίς σελ. 28 καί 60 γιά τίς δύο συγγραφές εἶναι πολύ πιό κολακευτικά γιά τή "συγγραφή τῶν τριῶν συγγραφέων," ὥστε νά μή τεκμηριώνουν πειστικά τή δική του τελική σύγκριση-κρίση· πολύ περισσότερο ἡ εἰκόνα αὐτή δυσχεραίνει τή θεμελίωση ἄλλης γνώμης, πού ἀφορμᾶται ἀπό ὅσα εἶπε καί ἔγραψε ὁ Δ. Τάνης.

ε) Ἀλλά, καί ἄν γίνει δεκτό χωρίς ἐπιφυλάξεις ὅτι οἱ δυό συγγραφές εἶναι ἐπιστημονικά ἰσοδύναμες τήν ὥρα τῆς διατύπωσης τῶν τελικῶν ὑποδείξεων, δέν εἶναι βέβαιη ἡ ἀποδοχή τους· καί κάτι ἀκόμη, δέ φαίνεται πειστική ἡ θέση ὅτι μποροῦμε νά κρίνουμε, νά συγκρίνουμε καί νά βραβεύουμε συγγραφές ἀφοῦ τίς διορθώσουμε· τούς ἀπονέμουμε ὅ,τι ἁρμόζει ἔτσι πού ἐπιδόθηκαν στήν ὑπηρεσία· δέ φαίνεται ὅμως νά πρυτάνευσε τέτοια σκέψη ἀφοῦ ἀπονεμήθηκε (μέ πλειοψηφία 3 ἔναντι 2) στή συγγραφή τῶν δύο συγγραφέων πρῶτο βραβεῖο ὕστερα ἀπό τέτοιο πλῆθος καί εἶδος παρατηρήσεων.

6.- Ὕστερα ἀπό τίς παραπάνω διαπιστώσεις-σκέψεις ἐπιθόθηκα στή λεπτομερειακή μελέτη τῶν δύο συγγραφῶν καί καταγράφω τίς παρατηρήσεις μου:

α) Γιά τή συγγραφή τῶν δύο: Μαυρόπουλου-Βαρμάζη:

1) Ἡ τομή τῆς Μεσαιωνικῆς Ἱστορίας πού δίνεται στή σελίδα 1 (τέλος), ἐκτός πού ἀφήνει ἀδιευκρίνιστα τά ὅρια τῆς Βυζαντινῆς καί δημιουργεῖ μία ἀσάφεια, δέν ἐναρμονίζεται καί μέ ὅσα ἐκτίθενται στή σελ. 47, ὅπου ὁ λόγος γιά τά ὅρια τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας καί ἡ ἀσά-

Α.Τ.

φεια συνεχίζεται.

2) Στή σελ. 3, παράγραφο δεύτερη, ἐκθέτονται τά αἴτια τῶν κοινωνικῶν ἀνωμαλιῶν στή ρωμ. πολιτεία τό 2ο αἰ. π.Χ. Ἀπό τήν ἔκθεση αὐτή δέν προκύπτει καθαρά ἄν εἶναι αἰτία ἡ μακροχρόνια στράτευση ἤ ἡ ἐμπορική δραστηριότητα.

3) Ἀνάλογη σύγχυση ὑπάρχει στή σελίδα 6· λεπτομέρειες ἔχουν γραφεῖ ἰδιόχειρα ἀπό τόν ὑποφαινόμενο πάνω στό κρινόμενο κείμενο.

4) Στή σελ. 9 γράφεται "σώριασε σέ ἐρείπια τήν Ἀθήνα" ἀλλά στή σελ. 20 τό ἴδιο περιστατικό περιγράφεται: "λεηλάτησε τήν Ἀθήνα".

5) Στή σελ, 23, παράγραφο δεύτερη, γίνεται λόγος γιά συνωμότες, ἀλλά πιό πάνω μνημονεύεται μόνο ἕνας.

6) Στή σελίδα 27, παράγραφο 3η, γίνεται ἀνακεφαλαίωση ἱστορικῶν γεγονότων μέ ἀντιστροφή τῆς χρονολογικῆς σειρᾶς καί τῆς προηγούμενης ἀφήγησης, μέ συνέπεια τή σύγχυση γιά τούς μαθητές.

7) Στή σελ. 37-38, ὅπου ὁ λόγος γιά τή ρωμαϊκή τέχνη παραλείπεται ἡ πιό σημαντική προσφορά τῶν ρωμαίων στήν ἀρχιτεκτονική: ἡ τοξοδομία (γέφυρες, ἀψίδες, στοές βασίζονται σ' αὐτή τήν τεχνική τῆς καμπύλης γραμμῆς).

8) Τά κείμενα-πηγές ἱστορίας πού παραθέτονται στίς σελίδες 28 κ.π. 44 κ.π. 57 κ.π. δέ συνδέονται (μέ παραπομπές συγκεκριμένες) πρός τήν ἱστορική ἀφήγηση πού προηγεῖται, ὥστε διδακτικά νά ἀξιοποιεῖται κάθε κείμενο παράλληλα μέ τό ἀντίστοιχο μάθημα· ἡ ἴδια παρατήρηση ἰσχύει καί γιά ὅλα τά ἄλλα "κείμενα", πού συνοδεύουν τά λοιπά κεφάλαια τοῦ βιβλίου.

9) Ἡ πολιτική ἀριστοκρατία φτάνει στό θρόνο καί κυβερνάει (σελ. 101) - οἱ μεγάλες οἰκογένειες γαιοκτημόνων θά κυβερνήσουν (σελ. 120) κτλ. Γίνεται λόγος γιά τίς ἴδιες καταστάσεις ἀλλά πρόκειται γιά τά ἴδια πρόσωπα;

10) Τό εἰσαγωγικό σημείωμα στή σελ. 101 περιορίζεται σέ γενικότητες χωρίς στοιχειώδη ἀναφορά στά κύρια πρόσωπα πού συνδέονται μέ τήν ἱστόρηση πού ἀκολουθεῖ καί πού ἡ προδήλωσή τους θά διευκόλυνε τούς μαθητές. Τό ἴδιο ἰσχύει (ὡς παράλειψη διδακτικά βλαπτική) καί γιά ἄλλα εἰσαγωγικά σημειώματα, λ.χ. σελ. 120, 139 ὅπου ἀρχίζει τό κεφ. Παρακμή καί Πτώση τοῦ Βυζαντίου.

./.

11) Η παραπάνω παράλειψη είναι τόσο σημαντική (όχι μόνο γιά διδακτικούς λόγους), ώστε οί σελίδες 120-124, πού άκολουθοῦν τό ἐλλιπές σημείωμα τῆς σελ. 120, νά δίνουν ἐντύπωση ὄχι Βυζαντινῆς Ἱστορίας ἀλλά Ἱστορίας Τούρκων-Νορμανδῶν-Ἐνετῶν.

12) Ὅσα λέγονται γιά τό κλίμα (ὑποταγῆς καί ταπείνωσης τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας) στή σελ. 160 φαίνονται ὑπερβολικά· πβ Δ.Α. Ζακυνθηνοῦ, Τό Βυζάντιον, Ἀθήνα 1972, σελ. 194.

13) Ἀρκετά ἀπό τά κείμενα-πηγές, παρμένα ἀπό τή συλλογή τοῦ Ἰ. Καραγιαννόπουλου πού προορίζεται γιά φοιτητές, δέν εἶναι τά πιό πρόσφορα γιά τό βιβλίο τῶν μαθητῶν β΄ γυμνασίου (14 χρόνων).

14) Πολλές ἐπισημειώσεις, πού ἀναφέρονται σέ παραλείψεις ἤ ἀσάφειες, ἔχουν καταχωριστεῖ μέ κόκκινο μολύβι στίς σελ. τῆς κρινόμενης συγγραφῆς, π.χ. στίς σελίδες 2,3,4,5,6,9,22,24,25,39,47,51, 53,54,57,59,60,61,62,64,65,66,68,72,80,83,90,105,125,126,127,131, 139,143,144,153-154,160,163,164,172.

β) Γιά τή συγγραφή τῶν τριῶν: Τσακτσίρα Λ.-Ὀρφανουδάκη Ζαχαρία-Θεοχάρη Μαρίας:

1) Πρόκειται γιά δεύτερη καί βελτιωμένη γραφή τοῦ βιβλίου Ἱστορία Ρωμαϊκή-Βυζαντινή (146 π.Χ. - 1453 μ.Χ.) τῆς Β΄ Γυμνασίου, πού εἶχαν γράψει οἱ ἴδιοι συγγραφεῖς πρίν 3 χρόνια μέ ἀνάθεση. Καί ὀφείλω νά διευκρινίσω ὅτι ξανάγραψαν προγματικά ἀπό τήν ἀρχή τό κείμενό τους καί τό ἀνασύνθεσαν καί τό βελτίωσαν αἰσθητά· λίγες μόνο σελίδες κειμένων-πηγῶν ἱστορίας, πού εἶχαν περιληφθεῖ στήν πρώτη συγγραφή τίς χρησιμοποιοῦν ξανά τώρα.

2) Ἡ συγγραφή αὐτή ἀποτελεῖ πραγματικά μία συνοπτική ἀλλά σαφή ἱστόρηση τῆς περιόδου 146 π.Χ. - 1453 μ.Χ.

3) Τά κεφάλαια περί τέχνης στή συγγραφή αὐτή ἔχουν συνταχτεῖ ἀπό συνεργάτη εἰδικό, τήν κ. Μ. Θεοχάρη, εἰδική στή Βυζαντινή Τέχνη. Ἐπίσης ἡ προβλεπόμενη εἰκονογράφηση τοῦ βιβλίου στήν περίπτωση αὐτή εἶναι ἰδιαίτερα μελετημένη καί σύστοιχη πρός τίς ἐξελίξεις στήν ἱστορία, στή θρησκευτική ζωή, στήν τέχνη τή ρωμαϊκή πρῶτα, χριστιανική-βυζαντινή ὕστερα.

./.

4) Τά κείμενα-πηγές ἱστορίας ἔχουν ἐπιλεγεῖ μέ κριτήριο καί ἐπιστημονικό (ἀντιστοιχία πρός τά ἱστορούμενα) καί παιδαγωγικό-διδακτικό (ἀνταπόκριση στήν ἀντιληπτική ἱκανότητα τῶν μαθητῶν β' γυμνασίου)· καί κάτι ἀκόμη: μέσα στήν ἀφήγηση τῶν συγγραφέων ὑπάρχουν δεῖκτες παραπομπῆς πρός τά ἀντίστοιχα κείμενα-πηγές, ὥστε ἡ μελέτη τῶν τελευταίων νά γίνεται παράλληλα μέ τή διδασκαλία τῶν οἰκείων κεφαλαίων ἱστορικῆς ἀφήγησης.

5) Πολλές παρατηρήσεις πού ἀναφέρονται σέ σαφέστερη ἤ γλαφυρότερη διατύπωση ἔχω ἐπισημειώσει στίς σελίδες τῆς κρινόμενης συγγραφῆς, π.χ. στίς σελίδες: 4,7,8,20,24,27,36,44,48,57,77,92,100,117,130, 131,132,143,148,158,160,188,189,197,210,212,213,222,223,225,241,242.

6) Σέ δυό περιπτώσεις (π.χ. ὁ τρίτος μ.Χ. αἰώνας τῆς Ρωμ. Ἱστορίας) ὑπέδειξα καί εἰσηγοῦμαι σύντμηση τῶν 1 1/2 ἤ δύο σελίδων σέ 10-12 στίχους γιά λόγους δύο: ἀποφόρτιση τοῦ βιβλίου ἀπό πολλά ὀνόματα, πού κατ' ἀνάγκη μνημονεύονται σέ τέτοιες περιστάσεις, καί γενικότερη οἰκονομία στήν ἔκταση τοῦ βιβλίου. Διευκρινίζεται μέ τήν εὐκαιρία ὅτι ἡ ἱστορική ἀφήγηση πού προσφέρουν οἱ συγγραφεῖς ἔχει τήν προβλεπόμενη ἀπό τήν προκήρυξη ἔκταση· συγκεκριμένα ἡ κρινόμενη συγγραφή ἐκτείνεται σέ 127 σελίδες ἀφήγησης (ὅπου - κατά τήν προκήρυξη - προστίθενται τά λοιπά στοιχεῖα: κείμενα-πηγές, χάρτες, διαγράμματα κλπ.).

7) Γιά τόν ἴδιο λόγο, τῆς κάποιας συντόμευσης τοῦ ὅλου, ἔχω προτείνει τήν ἀφαίρεση μερικῶν ἀπό τίς "πηγές", μολονότι αὐτές δέν ἀποτελοῦν ~~ἐπιβάρυνσης~~ στοιχεῖο τῶν μαθητῶν οὔτε ἀντικείμενο ἐξέτασης.

8) Στά σημεῖα ὅπου ἡ ἱστορική ἀφήγηση ἀγγίζει θέματα θρησκευτικά ἡ στάση τῶν συγγραφέων εἶναι ἀντικειμενική, ἀμερόληπτη καί κατά τή γνώμη μου ἄψογη· ἐπειδή ἐνδέχεται κάποια φραστική διατύπωση νά μήν εἶναι δογματικά ἄψογη, παρακάλεσα τούς συναδέλφους θεολόγους νά ἰδοῦν αὐτά τά σημεῖα μέ ἰδιαίτερη προσοχή, ὥστε νά ἐπιφέρουμε τίς ἀναγκαῖες βελτιώσεις, ἄν χρειαστεῖ.

7.- Γιά τούς λόγους πού ἔχω ἐκθέσει στήν ἀρχή τῆς εἰσήγησής μου παρακάλεσα ὅλους τούς συναδέλφους-μέλη τοῦ Τμήματος-νά μελετήσουν μέ προσοχή μερικά τουλάχιστον κεφάλαια τῶν δύο κρινόμενων κατά κατ'

./.

ἀνάγκη συγκρινόμενων συγγραφῶν, ὥστε νά μποροῦν νά διατυπώσουν γνώμη ἀνεξάρτητη ἀπό αὐτή τῶν εἰσηγητῶν.

8.- Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω εἶναι φρονῶ σχεδόν αὐτονόητη ἡ πρότασή μου:

α) Θεωρῶ καλύτερη τή συγγραφή τῶν τριῶν συγγραφέων: Τσακτσίρα-Ὀρφανουδάκη-Μαρίας Θεοχάρη, γιατί: 1) εἶναι ἐπιστημονικά ἀρτιότερη 2) διδακτικά προσφορότερη 3) γλωσσικά καί φρονηματιστικά πειστικότερη ἀπό τή συγγραφή τῶν δύο συγγραφέων: Μαυρόπουλου-Βαρμάζη.

β) Ἡ συγγραφή αὐτή ἀποτελεῖ πολύ ἐπιτυχημένη σύνοψη τῆς ἱστορικῆς ἀφήγησης τῆς περιόδου 146 π.Χ.-1453 μ.Χ., σέ τέτοιο βαθμό πού ἐλπίζω ὅτι αὐτή τή φορά ὄχι μόνο οἱ μαθητές ἀλλά καί οἱ γονεῖς τους θά ἔχουν τήν εὐκαιρία νά μελετήσουν τή Βυζαντινή ἱστορία σέ ἕνα ἐγχειρίδιο εὐσύνοπτο, γλαφυρό καί ἑλκυστικό.

γ) Παρ' ὅλο πού διακρίνω πολλές ἀρετές στή συγγραφή αὐτή καί νομίζω πώς πολύ δύσκολα μπορεῖ νά γραφεῖ καλύτερη, προτείνω νά δοθεῖ στούς τρεῖς συγγραφεῖς τό β΄ βραβεῖο, ἐφόσον τό α΄ φυλάσσεται μόνο γιά ἀπόλυτα τέλειες συγγραφές-σύμφωνα μέ τίς θέσεις πού ἔχει διατυπώσει τό Τμῆμα παλαιότερα.

δ) Μέ τόν κίνδυνο ἐπανάληψης, ἀλλά γιά λόγους τυπικῆς ἀνάγκης, δηλώνω ὅτι τούτη ἡ συγγραφή εἶναι καλύτερη ἀπό τήν προηγούμενη τῶν ἴδιων συγγραφέων (πιό καλά ὀργανωμένη καί ἀποφορτισμένη καί πλουτισμένη).

ε) Προτείνω αὐτή ἡ συγγραφή νά σταλεῖ στόν ΟΕΔΒ γιά ἐκτύπωση γιά τίς σχολικές ἀνάγκες (β΄ τάξη γυμνασίου) κατά τό σχολικό ἔτος 1981-82 (καί κατά τά ἑπόμενα ἔτη).

στ) Προτείνω νά ἀπονεμηθεῖ στήν ἄλλη συγγραφή (τῶν: Μαυρόπουλου-Βαρμάζη) τό γ΄ βραβεῖο, μολονότι ἔχω ἐπισημάνει πολλές ἀτέλειες· ὁ λόγος εἶναι ὅτι οἱ συγγραφεῖς ἔχουν ἀναμφίβολα καταβάλει μόχθο πολύ γιά νά ἑτοιμάσουν τή συγγραφή τους, πού ἀνταποκρίνεται κατ' ἀρχή στό πρόγραμμα καί τήν προκήρυξη καί συνοδεύεται ἀπό ὄχι ἀδάπανο εἰκονογραφικό καί χαρτογραφικό ὑλικό.

./.

Ὕστερα ἀπό τήν εἰσήγηση τοῦ Φ.Κ. Βώρου ἀκολούθησε διεξοδική συζήτηση, κατά τήν ὁποία πρῶτα ὁ εἰσηγητής ἔδωσε διάφορες πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικές μέ τήν εἰσηγησή του καί ὕστερα ὁ Πρόεδρος (τοῦ Τμήματος) καί μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν διάφορες σκέψεις, διαπιστώσεις, παρατηρήσεις σχετικές μέ τό συζητούμενο θέμα. Συγκεκριμένα εἶπαν:

Ὁ κ. Δ. Σακκᾶς: Ὁ κ. Βῶρος διέθεσε, ὅπως φαίνεται καί ὅπως καί ὁ ἴδιος μᾶς διαβεβαίωσε, πολύ χρόνο γιά νά μελετήσει προσεκτικά τά δυό ὑπό κρίση βιβλία καθώς καί τίς πολλές σελίδες τῶν πραγματικῶν ἐγγράφων (παρατηρήσεις τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς κρίσεως, ἀπαντήσεις τῶν συγγραφέων σ' αὐτές κτλ.), γιά νά εἶναι σέ θέση σήμερα νά μᾶς ἀναπτύξει τήν ἀναλυτική καί ἀπόλυτα τεκμηριωμένη εἰσήγηση πού ἀκούσαμε. Προσωπικά αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκη νά τόν εὐχαριστήσω, γιατί βοήθησε σημαντικά καί μένα καί τό Τμῆμα, πιστεύω, στό σχηματισμό ὀρθῆς ἀντίληψης γιά τό θέμα πού μᾶς ἀπασχολεῖ. Ἡ εἰσήγησή του ἦταν τόσο πειστική, ὥστε δέ θά εἶχα δυσκολία νά ἀποφασίσω κι ἄν ἀκόμα χρειαζόταν νά στηριχτῶ μόνο σ' αὐτή. Ὅμως μελέτησα καί ὁ ἴδιος τμήματα τῶν δυό ὑπό κρίση βιβλίων, ὁρισμένα μάλιστα κατ' ἀντιπαραβολή, καί ἡ γνώμη πού εἶχα ἤδη σχηματίσει συμπίπτει ἀπόλυτα μέ τήν εἰσήγηση.

Ὁ κ. Δ. Τομπαΐδης: Τό βιβλίο τῶν Βαρμάζη-Μαυρόπουλου ἔχει μιά σημαντική ἀρετή, ὅτι εἶναι εὐσύνοπτο. Ἀπ' τήν ἄλλη μεριά ὅμως τό βιβλίο δέν ἱστορεῖ, ἀλλά προϋποθέτει γνωστή τήν ὕλη, σέ πάρα πολλά σημεῖα (π.χ. στούς βυζαντινούς αὐτοκράτορες), καί δίνει τελικά τήν ἐντύπωση ὅτι περιορίζεται μᾶλλον στήν ἀνάπτυξη ὁρισμένων θεμάτων. Πιστεύω ὅτι σέ ἀνώτερο ἐπίπεδο καί σέ καλύτερη ποιότητα τό βιβλίο θά ἦταν κατάλληλο γιά βοήθημα στό λύκειο.

Τό βιβλίο τῶν Τσακτσίρα-Ὀργανουδάκη-Θεοχάρη ἔχει, νομίζω, μειονέκτημα τήν ἔκταση. Ἀρετή βασική τοῦ βιβλίου εἶναι ὅτι παρέχει τήν ἀπαραίτητη ὕλη μέ τρόπο σαφή καί παιδαγωγικά ἐνδεδειγμένο. Οἱ συγγραφεῖς ἔχουν νά ποῦν κάτι καί ξέρουν πῶς νά τό προσφέρουν. Ἄν γίνουν μερικές περικοπές, πού θά περιορίσουν τήν ἔκταση τοῦ βιβλίου,

./.

συμφωνῶ μέ τήν εἰσήγηση (νά δοθεῖ τό β΄ βραβεῖο στό βιβλίο αὐτό, καί τό γ΄ βραβεῖο στό βιβλίο τῶν Βαρμάζη-Μαυρόπουλου).

Ὁ κ. Κ. Φούσκας: Ὁ κ. Φ. Βῶρος εἶχε τήν εὐγενή καλωσύνη νά θέσει ὑπόψη μου καί τά δύο κρινόμενα βιβλία γιά τό μάθημα τῆς Ἱστορίας τῆς Β΄ τάξεως Γυμνασίου. Μετά τή μελέτη καί τῶν δύο βιβλίων κατέληξα στά ἑξῆς συμπεράσματα:

1) Καί τά δύο βιβλία βρίσκονται σέ τέτοιο ἐπίπεδο, πού ἐπιτρέπει καί τά δύο νά κριθοῦν κατάλληλα καί νά τυπωθοῦν, ὕστερα ἀπό μερικές διορθώσεις.

2) Τό βιβλίο τῶν συγγραφέων Λ. Τσακτσίρα-Ζ. Ὀρφανουδάκη-Μ. Θεοχάρη ὑπερτερεῖ ἔκδηλα στά κεφάλαια πού ἀναφέρονται στή γενική Ἱστορία, ἐνῶ τό βιβλίο τῶν συγγραφέων Θ. Μαυροπούλου-Ν. Βαρμάζη ὑπερτερεῖ στά κεφάλαια πού σχετίζονται μέ θέματα Ἐκκλησ. Ἱστορίας, καθώς καί μέ τή θρησκ. πολιτική τοῦ Βυζαντίου.

3) Θεωρῶ τελικά τό βιβλίο τῶν συγγραφέων κ.κ. Λ. Τσακτσίρα-Ζ. Ὀρφανουδάκη καί Μ. Θεοχάρη στό σύνολό του πιό συγκροτημένο ἐπιστημονικά καί γι' αὐτό συμφωνῶ μέ τόν κ. Εἰσηγητή νά προκριθεῖ αὐτό τό βιβλίο καί νά προωθηθεῖ γιά ἐκτύπωση. Ἐπειδή ὅμως τό βιβλίο αὐτό παρουσιάζει μερικές ἐλλείψεις καί ἀνακρίβειες σέ θρησκευτικά θέματα, παρακαλῶ νά γίνει ἡ σχετική διόρθωσή του, πρᾶγμα γιά τό ὁποῖο εἶμαι πρόθυμος νά βοηθήσω, ἄν χρειαστεῖ.

Ὕστερα ἀπό τήν εἰσήγηση τοῦ ἀρμόδιου γιά τό θέμα: "Ἔγκριση πράξεων Ἐπιτροπῆς Κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου Ἱστορίας Ρωμαϊκῆς-Βυζαντινῆς Β΄ Γυμνασίου" Φ.Κ. Βώρου καί τή διατύπωση ἀπόψεων ἀπό μέλη τοῦ Τμήματος,

Τό Τμῆμα ὁμόφωνα ἀποφαίνεται:

α) Ἀπό τίς δύο συγγραφές πού ὑποβλήθηκαν γιά κρίση 1) Λ. Τσακτσίρα-Ζ. Ὀρφανουδάκη-Μαρίας Θεοχάρη καί 2) Θ. Μαυροπούλου-Ν. Βαρμάζη, μέ τίτλο: "Ἱστορία Ρωμαϊκή Βυζαντινή Β΄ Γυμνασίου" (146 π.Χ. - 1453 μ.Χ.) κρίνει καλύτερη καί ἀρτιότερη ἀπό ἐπιστημονική, διδακτική ἄποψη τήν πρώτη συγγραφή γιά τούς λόγους πού ἀναλυτικά ἔχουν ἐκ-

./.

τεθεῖ στήν εἰσήγηση καί τή συζήτηση.

β) Ἀπονέμει στήν πρώτη συγγραφή τό β΄ βραβεῖο, παρ' ὅλη τήν ἀρτιότητα πού τῆς ἀναγνωρίζει, γιατό λόγο ὅτι ὁπωσδήποτε ἔχουν γίνει στή συγγραφή αὐτή καί βελτιώσεις ἀπό τήν Ἐπιτροπή Κρίσεως, ἀπό τήν εἰσήγηση στό Τμῆμα καί τή συζήτηση.

γ) Ἀπονέμει στή δεύτερη συγγραφή τό γ΄ βραβεῖο ἐκτιμώντας τήν προσπάθεια τῶν συγγραφέων καί τό βαθμό ἐπιτυχίας τῆς προσπάθειάς τους.

δ) Ἀποφασίζει τήν προώθηση τῆς πρώτης συγγραφῆς τῶν Τσακτσίρα-Ὀρφανουδάκη-Μαρίας Θεοχάρη προκειμένου νά ἐκδοθεῖ ἀπό τόν ΟΕΔΒ γιά τίς σχολικές ἀνάγκες κατά τό σχολ. ἔτος 1981-82 (β΄ τάξη γυμνασίου).

ε) Ἀναθέτει στόν εἰσηγητή τοῦ θέματος Φ.Κ. Βῶρο νά προέλθει σέ συνεργασία μέ τούς συγγραφεῖς καί τούς ὁμοδίους γιά τά θεολογικά θέματα συναδέλφους (τοῦ Τμήματος), ὥστε νά ἐπισημειωθοῦν στό κρινόμενο καί ἐγκρινόμενο κείμενο οἱ ἀναγκαῖες βελτιώσεις πού ἔχουν προταθεῖ ἀπό τήν Ἐπιτροπή Κρίσεως καί τήν εἰσήγηση.

ΘΕΜΑ 5ο - Γνωμοδότηση στό Σχ. Π.Δ/τος "Περί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ Π.Δ. 419/78 περί τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων τῶν Λυκείων Μέσης Γενικῆς Ἐκπ/σεως.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ν. Βαρουχάκης εἶπε: Τό σχέδιο Π.Δ. τροποποιεῖ τό ἀντίστοιχο Π.Δ. 419/78 πού ἰσχύει σέ δύο σημεῖα:

α) Διευρύνει τήν ΚΕΕ κατά ἕνα μέλος (Γυμνασιάρχη) ἔτσι ὥστε ὁ Δ/ντής Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων νά μή περιλαμβάνεται ὑποχρεωτικά στά δύο μέλη τοῦ κλάδου στόν ὁποῖο ἀνήκει καί τά ὁποῖα πρέπει νά ἔχει ἡ ΚΕΕ.

β) Μεταβάλλει "ἐπί τό ἐπιεικέστερον" γενικά τό καθεστώς εἰσαγωγῆς μαθητῶν στό Λύκειο ἀφοῦ 1) προβλέπει μείωση τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου βαθμολογίας σέ ἕνα μάθημα ἀπό 08 σέ 07 2) καθιερώνει τήν εἰσαγωγή ὅσων ἔχουν Μ.Ο. βαθμολογίας 13 καί 3) προβλέπει ἀναβαθμολόγηση ὅσων ὑπολείπονται κατά μία συμψηφιστική μονάδα καί 4) προβέπει ἀνάλογες ρυθμίσεις γιά τούς μαθητές τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἐπειδή ἀπό τά στοιχεῖα πού πῆρα ἀπό τίς ὑπηρεσίες τοῦ ΥΠΕΠΘ προκύπτει ὅτι τό 85% περίπου εἰσάγονται μέ τό ἤδη ὑφιστάμενο καθεστώς, ἡ περαιτέρω διεύρυνση τοῦ ποσοστοῦ αὐτοῦ μέ τίς προτεινόμενες ἀλλαγές θέτει "ἐπί τάπητος" τό ὅλο θέμα τοῦ θεσμοῦ τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων, οἱ ὁποῖες μέ τέτοια ὑψηλά ποσοστά ἐπιτυχίας χάνουν κάθε νόημα καί σκοπιμότητα.

Ἀνεξάρτητα πάντως ἀπό τήν ἐπανεξέταση τοῦ ὅλου θέματος, τό ὁποῖο προτείνω, εἶμαι ριζικά ἀντίθετος πρός τή ρύθμιση τῆς ἀναβαθμολογήσεως πού προβλέπεται στό τέλος τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ σχεδίου Π.Δ., γιατί ἡ ρύθμιση αὐτή α) παραβιάζει τήν ἀρχή τῆς ἀνωνυμίας κατά τή βαθμολόγηση πού εἶναι βασική γιά τό κύρος καί τήν ἀξιοπιστία πανελλήνιων ἐξετάσεων καί β) δημιουργεῖ νέους "παρ'ὀλίγον" ἐπιτυχόντες: ἐκείνους πού ὑστεροῦν κατά δύο μονάδες ἐκ τῶν ὁποίων τή μία θά τήν κέρδιζαν μέ τήν ἀναβαθμολόγηση.

./.

Στή συνέχεια πῆρε τό λόγο ὁ κ. Φ. Βῶρος ὁ ὁποῖος πρότεινε τήν πλήρη κατάργηση τῶν ἐξετάσεων τοῦ Λυκείου γιά τούς λόγους πού ἀναφέρει σέ σημείωμά του, πού φυλάσσεται στά παραστατικά τῆς πράξεως.

Ἀκολούθησε διεξοδική συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν καί τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τό σχέδιο Π.Δ. περί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ Π.Δ. 419/78 "περί τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων τῶν Λυκείων Γενικῆς κατευθύνσεως",

β) Τό Π.Δ. 419/78,

γ) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Βαρουχάκη,

δ) Τή σχετική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

1.- Προτείνει τήν ἀπολοιφή τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 "Ἐάν κατά τήν ἔκδοση τῶν ἀποτελεσμάτων.... κατά τά ἀνωτέρω βαθμολογικῆς μονάδος" ἐπειδή α) παραβιάζει τήν ἀρχή τῆς ἀνωνυμίας κατά τή βαθμολόγηση πού εἶναι βασική γιά τό κύρος καί τήν ἀξιοπιστία πανελλήνιων ἐξετάσεων καί β) δημιουργεῖ νέους "παρ' ὀλίγον" ἐπιτυχόντες: ἐκείνους πού ὑστεροῦν κατά δύο μονάδες ἐκ τῶν ὁποίων τή μία θά τήν κέρδιζαν μέ τήν ἀναβαθμολόγηση.

2.- Προτείνει νά ἐπανεξεταστεῖ τό ὅλο θέμα τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων τοῦ Λυκείου γιατί μέ τά ὑψηλά ποσοστά ἐπιτυχίας πού ἔχουν, οἱ ἐξετάσεις αὐτές χάνουν κάθε νόημα καί σκοπιμότητα.

./.

ΘΕΜΑ 6ο - Γνωμοδότηση γιά τά προσόντα διορισμοῦ ὡς καθηγήτριας τῶν Τεχνικῶν κ. Μαντζουράνη-'Ανδρικοπούλου.

'Ο εἰσηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

"Τό ΥΠΕΠΘ, Δ/νση Προσ. Μ.Ε., μέ ἔγγραφο τῆς 4-12-80 διαβιβάζει τά στοιχεῖα σπουδῶν τῆς κ. "Ολγας Μαντζουράνη-'Ανδρικοπούλου, πού ζητεῖ διορισμό ὡς καθηγήτρια Τεχνικῶν στή Μ.Ε., καί παρακαλεῖ γιά τή γνωμοδότησή μας ὡς πρός τό ἄν ἡ κ. Μαντζουράνη μπορεῖ νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια Τεχνικῶν μέ βάση τό ἰσχύον ἀναλυτικό πρόγραμμα στό μάθημα τῶν Τεχνικῶν.

'Από τή μελέτη τῶν στοιχείων πού ὑποβλήθηκαν καί συγκεκριμένα

1) Βεβαίωση τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ γιά τήν ἰσοτιμία τοῦ πτυχίου της μέ τά ἀπονεμόμενα ἀπό τήν 'Ανωτάτη Σχολή Καλῶν Τεχνῶν 'Αθηνῶν.

2) Βεβαίωση τῆς Σχολῆς Τέχνης τῆς Γενεύης γιά τήν πορεία σπουδῶν της καί τή συνολική 5ετή κατά νόμο διάρκεια σπουδῶν της.

3) Βεβαίωση 6 φύλλων μέ τά μαθήματα, ὧρες κτλ. σπουδῶν καί παρακολουθήσεως στή Σχολή.

4) Τό δίπλωμα τῆς Σχολῆς καί τή μελέτη τοῦ Προγράμματος Σπουδῶν τῆς 'Ανωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν 'Αθηνῶν καί ἔχοντας ὑπόψη τό 'Αναλυτικό Πρόγραμμα τῶν Σχολεί ων Μ.Ε. ὡς πρός τό μάθημα τῶν Τεχνικῶν, διαπίστωσα ὅτι: 1) ὑπάρχει στά βασικά σημεῖα ἀντιστοιχεία ἀντικειμένων σπουδῶν μεταξύ τοῦ Προγράμματος τῆς Σχολῆς Τεχνῶν τῆς Γενεύης καί τῶν 'Αθηνῶν, 2) ὑπάρχει ἀντιστοιχεία διάρκειας σπουδῶν τῶν δύο Σχολῶν καί 3) ἡ γενική δομή σπουδῶν τῆς κ. Μαντζουράνη ἀλλά καί τά ἐπιμέρους ἀντικείμενα σπουδῶν της ἀποτελοῦν θετικές προϋποθέσεις καί βεβαιώνουν γιά τήν ἐπαρκή κατάρτισή της ὥστε νά μπορεῖ νά ἀνταποκριθεῖ στό ἔργο τῆς καθηγήτριας τῶν Τεχνικῶν στά σχολεῖα Μ.Ε. Γι' αὐτό καί εἰσηγοῦμαι νά γνωμοδοτήσει τό Τμῆμα θετικά γιά τό διορισμό της, ἀφοῦ τόσο οὐσιστικά, ὅπως ἀναφέρθηκε, ὅσο καί νομότυπα τά προσόντα της ἐκπληροῦν τίς ἀπαιτήσεις τοῦ σχετικοῦ νόμου (309/76, ἄρθ. 35, παρ. 1, ἐδ. η) καί ἀποτελοῦν θετικές προϋποθέσεις γιά νά ἀνταποκριθεῖ στό ἐκπαιδευτικό ἔργο.

./.

'Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν, ὕστερα ἀπό τήν ὁποία τό Τμῆμα

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

ἀποδέχεται τή ν εἰσήγηση τοῦ κ. Νικ. Παπαδόπουλου στό σύνολό της.

ΘΕΜΑ 7ο - 'Ανακοινώσεις

1.- 'Ο κ. 'Ι. 'Αρβανίτης ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα τό περιεχόμενο ἐπιστολῆς τοῦ καθηγητῆ τοῦ Κολεγίου 'Αντ. Σακελλαρίου, ὁ ὁποῖος διορθώνει σφάλματα στό βιβλίο τῶν Λατινικῶν τῆς Γ΄ Λυκείου LHOMOND. 'Ο κ. 'Ι. 'Αρβανίτης πρότεινε νά σταλεῖ στόν καθηγητή 'Αντ. Σακελλαρίου εὐχαριστήρια ἐπιστολή. Τό Τμῆμα δέχεται τήν πρόταση τοῦ κ. 'Ι. 'Αρβανίτη.

2.- 'Ο κ. Ν. Παπαδόπουλος ἀνακοίνωσε τό πρόγραμμα τῶν ἐκπομπῶν τῆς ἐκπ/κῆς Τηλεοράσεως καί τῶν σχετικῶν ἐνημερωτικῶν φυλλαδίων, τά ὁποῖα διαβιβάστηκαν στό ΚΕΜΕ μέ τό ἔγγραφο ἀριθμ. 107/15-10-80 τοῦ Γραφείου τῆς 'Εκπ/κῆς Τηλεοράσεως.

'Επειδή ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

'Ο Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

'Η Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 4/1981

Σήμερα 21 Ἰανουαρίου 1981, ἡμέρα Τετάρτη καί ὥρα 11 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Προεδρεύοντα τόν κ. Ἀθαν. Κομίνη, Γ΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Β. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. Γ. Παντελίδης, Α΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ καί Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μ.Ε., Δ. Τομπαΐδης, Εἰσηγητής, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, καί Κυρ. Κατσιμάνης, Εἰσηγητής, γιατί εἶχε κανονική ἄδεια.

Στή συνεδρίαση προσκλήθηκε καί παραβρέθηκε ὁ κ. Ν. Ραγγούσης, προϊστάμενος τοῦ Α΄ Τμήματος τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ/τος "περί τῶν πανελληνίων ἐξετάσεων". Εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.

ΘΕΜΑ 2ο – Πρόταση γιά τήν ὀργάνωση σεμιναρίων Ἀγγλικῆς. Εἰσηγητές κ.κ. Φαν. Βῶρος καί Τρ. Τριανταφύλλου.

ΘΕΜΑ 3ο – Ὑπόμνημα καθηγητῶν πού ἐκπαιδεύτηκαν στό ἐξωτερικό στόν Ἐπαγγελματικό Προσανατολισμό. Εἰσηγητής κ. Δ. Σακκᾶς.

./.

ΘΕΜΑ 4ο - 'Επανάκριση τοῦ βιβλίου τοῦ Λάμπρου Πασιαλῆ "'Επιλεκτική Γραμματική τῆς Δημοτικῆς". Εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 5ο - Εἰσήγηση γιά τό βιβλίο τοῦ Γιώργου Πιπερόπουλου "Ναρκομανία. "Ενα καυτό πρόβλημα τῆς ἐποχῆς μας". Εἰσηγητής κ. 'Ι. Σκορδίλης.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ/τος "περί τῶν Πανελληνίων ἐξετάσεων".

Στήν ἀρχή ὁ κ. Ν. Ραγγούσης ἀνέπτυξε τούς λόγους γιά τούς ὁποίους ἡ Διεύθυνση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων προέβη στήν τροποποίηση τοῦ Π.Δ/τος "Περί τῶν πανελληνίων ἐξετάσεων λυκείων" καί ἔπειτα ἀναφέρθηκε ἰδιαίτερα σέ κάθεμιά τροποποίηση. Πρός διευκόλυνση τῆς συζητήσεως κατέθεσε καί εἰσηγητική ἔκθεση, πού φυλάσσεται στά παραστατικά τῆς πράξεως, στήν ὁποία ἀναφέρονται οἱ τροποποιήσεις πού ἐπιφέρονται στό σχ. Π.Δ/τος καί οἱ λόγοι γιά τούς ὁποίους ἐπιφέρονται.

Στή συνέχεια ὁ κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', ὑποστήριξε ὅτι ἀπό τήν ὡς τώρα ἐφαρμογή τοῦ θεσμοῦ διαπιστώθηκε ἡ ἀναγκαιότητα τῶν προτεινόμενων ἀπό τή Διοίκηση τροποποιήσεων στό Π.Δ/μα "Περί τῶν Πανελληνίων ἐξετάσεων λυκείων" καί εἰσηγήθηκε νά γίνουν ἀποδεκτές. 'Ορισμένες ἐπιφυλάξεις του, εἶπε, θά διατυπώσει στήν κατ' ἄρθρο συζήτηση.

'Ακολούθησε συζήτηση καί τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

1) Τίς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 παρ. 2 τοῦ Ν.186/1975, 31, παρ. 4 τοῦ Ν.309/76, 8, παρ. 3, 11 παρ. 1 καί 49 παρ. 1 τοῦ Ν.576/77, 4, παρ. 1 καί 9, παρ. 3-5 τοῦ Ν.1035/80,

2)- Τήν εἰσήγηση πού ἔκανε καί τίς διευκρινίσεις πού ἔδωσε στό Τμῆμα ὁ κ. Ν. Ραγγούσης,

3) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Βαρουχάκη, καί

4) Τίς γνῶμες πού ἀναπτύχτηκαν κατά τή συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι:

./.

Παρατηρεῖ τά ἑξῆς στό σχ. Π.Δ/τος "Περί τῶν Πανελληνίων ἐξετάσεων λυκείων καί γνωμοδοτεῖ νά ἐπέλθουν οἱ ἀκόλουθες μεταβολές:

"Ἄρθρο 1, παρ. 2, ἐδαφ. α. Ὁ ἀναφερόμενος τύπος τετραταξίου ἡμερησίου Λυκείου δέν προβλέπεται ἀπό τό Ν.309/1976. Τό Τμῆμα Μ.Ε. καί ἡ Ὁλομέλεια ἐπεσήμαναν αὐτό τό κενό καί κατά τή γνωμοδότησή τους στό ἰσχύον Π.Δ/μα "Περί τῶν πανελληνίων ἐξετάσεων λυκείων". Ἡ νομοθετική ρύθμιση τοῦ θέματος εἶναι ἀναγκαία.

"Ἄρθρο 2. Στίς σειρές 3 καί 4 νά ἀπαλειφθεῖ τό κείμενο: "καί μετά τήν λῆξιν τῶν διενεργουμένων ἐντός τῶν Λυκείων Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως" καί νά ἀπαλειφθεῖ ἐπίσης καί ἡ τελευταία σειρά τοῦ ἄρθρου.

"Ἄρθρο 6, παρ. 1, ἐδ. β. Νά προστεθεῖ στό τέλος τοῦ ἐδαφίου: "ἀναπληρουμένου ὑπό ἑνός ἀντιπροέδρου τοῦ ΚΕΜΕ".

"Ἄρθρο 8, παρ. 5, σειρά 4 ἀντί "καθ' ἑκάστην" νά γραφεῖ: "δι' ἑκάστην".

"Ἄρθρο 14. Νά ἀναδιατυπωθοῦν οἱ παράγραφοι 1 καί 5, ὥστε νά ἑνοποιηθοῦν σέ μιά παράγραφο.

"Ἄρθρο 20, παρ. 2, σειρά 5 ἀντί "δύναται" νά γραφεῖ: "εἶναι δυνατόν".

"Ἄρθρο 21, παρ. 8. "Αν εἶναι δυνατόν οἱ καταργούμενοι βαθμοί νά εἶναι καλυμμένοι κατά τήν ἀναβαθμολόγηση ὥστε νά μήν τούς γνωρίζουν οἱ ἀναβαθμολογητές, διαφορετικά νά διαγραφεῖ ἡ φράση: "ὅστις δέν δύναται... ἀνώτερον τούτων".

Ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά ὅρια τῆς συνεδριάσεως, τά θέματα 2,3,4 καί 5 ἀναβλήθηκαν γιά ἑπόμενη συνεδρίαση.

Ὁ Προεδρεύων

Ἀθαν. Κομίνης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 5/1981

Σήμερα 29 'Ιανουαρίου 1981, ήμέρα Πέμπτη καί ὥρα 10 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ κ. Παῦλο Σακελλαρίδη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Γ. Παντελίδης, Α' 'Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, 'Αθ. Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, 'Ι. 'Αρβανίτης, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Συριόπουλος, 'Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωράκόπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρ. Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ Σύμβουλοι Β' κ.κ. Φ. Βῶρος, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση καί Δ. Σακκᾶς, γιατί εἶχε κανονική ἄδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – 'Εφαρμογή τῆς ἑβδομάδας τῶν πέντε ἐργασιμων ἡμερῶν γιά τά Γυμνάσια καί τά Λύκεια. Εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.

ΘΕΜΑ 2ο – Σεμινάρια ἐπιμορφώσεως καθηγητῶν α) Γαλλικῆς καί β) 'Αγγλικῆς. Εἰσηγητές κ.κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Φ. Βῶρος, Εὐθ. Γκούμα καί Τρ. Τριανταφύλλου.

ΘΕΜΑ 3ο – 'Επανάκριση τοῦ βιβλίου τοῦ Λάμπρου Πασιαλῆ "'Επιλεκτική Γραμματική τῆς Δημοτικῆς". Εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο – Εἰσήγηση γιά τό βιβλίο τοῦ Γιώργου Πιπεροπούλου "Ναρκομανία, "Ενα καυτό πρόβλημα τῆς ἐποχῆς μας". Εἰσηγητής κ. Σκορδίλης.

ΘΕΜΑ 5ο – Αἴτηση Θεοδ. Γεωργούση γιά τή χορήγηση ἀντιγράφου πραξ. 58/80 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. γιά τά διδακτικά βιβλία "Χημεία Γυμνασίου (τεύχη Α'καί Β'). Εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.

ΘΕΜΑ 6ο – 'Υπόμνημα 'Ελλήνων Χημικῶν γιά τή διδασκαλία μαθημάτων κλάδου Α4 Φυσικῶν. Εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ 1ο - Ἐφαρμογή τῆς ἑβδομάδας τῶν πέντε ἐργάσιμων ἡμερῶν στά Γυμνάσια καί τά Λύκεια.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ν. Βαρουχάκης εἶπε: Εἶναι γνωστές οἱ ἔντονες ἐπιφυλάξεις μου, πού εἶναι ἐπιφυλάξεις καί τοῦ Τμήματος γενικότερα, γιά τήν ἄμεση ἐφαρμογή τῆς ἑβδομάδας τῶν πέντε ἡμερῶν στό σχολεῖο. Οἱ ἀπόψεις μου γιά τό ὅλο θέμα ἔχουν διατυπωθεῖ βασικά στό πόρισμα τῆς εἰδικῆς Ο.Ε. πού συγκροτήθηκε στό ΚΕΜΕ ὑπό τήν προεδρία μου καί μελέτησε τό θέμα διεξοδικά. Τίς ἀπόψεις αὐτές ἐπανέλαβα καί κατά τή διάρκεια συσκέψεων μέ ὑπηρεσιακούς παράγοντες τοῦ ΥΠΕΠΘ καί στή σχετική συνεδρίαση τῆς Ὁλομέλειας στίς 17-12-1980.

Ἤδη ὅμως ἡ ἐφαρμογή τῆς πενθήμερης ἐργασίας ἀπό 16η Φεβρουαρίου εἶναι εἰλημμένη ἀπόφαση τῆς Διοικήσεως. Συνεπῶς τό πρόβλημα μας εἶναι ἡ καλύτερη δυνατή ἀναδιάρθρωση τοῦ ὡρολογίου προγράμματος Γυμνασίου καί Λυκείου γιά τό ὑπολοιπόμενο διάστημα τοῦ σχ. ἔτους.

Εἶναι προφανές ὅτι ἡ ἀρχική ἰδέα τῆς "ἐκ περιτροπῆς" μειώσεως τοῦ ὡραρίου ὅλων τῶν μαθημάτων δέν μπορεῖ νά ἐφαρμοστεῖ ὄχι μόνο γιατί τό χρονικό διάστημα πού ἀπομένει εἶναι μικρό ἄλλα κυρίως γιατί μεσολάβησε ἡ ἀπεργία τῶν καθηγητῶν μέ ἀποτέλεσμα νά μή μπορεῖ νά συζητηθεῖ ἄλλη περικοπή στήν ὕλη ὁρισμένων μαθημάτων (πανελλήνιων ἐξετάσεων), πέραν ἀπό αὐτή πού ἀποφασίστηκε στίς τελευταῖες εἰδικές συσκέψεις. Ἐξάλλου ἡ εἰσήγησή μου στηρίζεται στή βασική καί ἀμετακίνητη θέση ὅτι γιά κανένα λόγο δέν πρέπει ἡ ἡμερήσια διδασκαλία νά ὑπερβαίνει τό ἑξάωρο. Ἔτσι, ὡς μόνη λύση ἀπομένει ἡ δραστική περικοπή τοῦ ὡραρίου σέ ὅσα μαθήματα αὐτό μπορεῖ νά γίνει κατά τό δυνατό ἀνώδυνα.

Εἰδικότερα, ἡ περικοπή τοῦ ὡραρίου στό Γυμνάσιο θά εἶναι ἀνεπαίσθητη ἄν υἱοθετηθεῖ ἡ ἄποψη, πού φαίνεται ἀποδεκτή καί ἀπό τούς παράγοντες τοῦ ΥΠΕΠΘ, νά ὀργανωθοῦν οἱ ἀθλητικές δραστηριότητες ἐκτός ὡρολογίου προγράμματος. Σχετικά, θά ἤθελα νά τονίσω ὅτι πρέπει νά διασφαλιστεῖ:

./.

1.- Η σωστή οργάνωση μεταφοράς, υποδοχής και απασχόλησης των μαθητών σέ όλους τούς διαθέσιμους χώρους μέ συνεργασία καί τής Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Προϋπόθεση είναι ή ύπαρξη προγράμματος, έτσι ώστε νά διασφαλίζεται ή άσκηση καί συμμετοχή όλων τών μαθητών στίς δραστηριότητες μέ βάση τίς ιδιαίτερες προτιμήσεις τους καί τήν ένταξή τους σέ όμάδες, ανεξάρτητα άπό τήν τάξη στήν όποία φοιτούν καί σέ ήμέρα τής προτιμήσεώς τους.

2.- Η αποφυγή απασχολήσεως σέ άλλες μέρες έκτός άπό τήν Παρασκευή άπόγευμα, Σάββατο πρωί-άπόγευμα καί Δευτέρα πρωί, γιατί άπασχόληση σέ ένδιάμεση ήμέρα θά έχει συνέπεια τή μή έπαρκή προπαρασκευή τους γιά τά μαθήματα τής έπομένης.

Οί προτεινόμενες περικοπές στό ήμερήσιο Γυμνάσιο άφορούν κυρίως μαθήματα πού σέ πολλά Γυμνάσια δέ διδάχτηκαν καθόλου έπειδή δέν ύπάρχει άντίστοιχο διδακτικό προσωπικό (Τεχνολογικά, Καλλιτεχνικά, Μουσική). Θά ήθελα άκόμα νά τονίσω ότι περικοπές νοούνται μόνο στήν περίπτωση πού οί πραγματοποιούμενες ώρες διδασκαλίας στή συγκεκριμένη τάξη είναι περισσότερες άπό 30 τήν έβδομάδα. Γι' αύτό καί ή σειρά άναγραφής τών μαθημάτων πού προτείνω νά περικοπούν παρακάτω, έκφράζει καί τή σειρά προτεραιότητας γιά τήν ένδεχόμενη περικοπή τους.

Αναλυτικότερα προτείνω τίς έξής περικοπές κατά 1 ώρα στό ωρολόγιο πρόγραμμα κατά τύπο σχολείου:

1.- Ημερήσιο Γυμνάσιο

Α' & Β' τάξη: Πολιτιστικές δραστηριότητες, Τεχνολογικά-Οικοκυρικά καί Καλλιτεχνικά.

Γ' τάξη: Πολιτιστικές δραστηριότητες, Τεχνολογικά-Οικοκυρικά καί Μουσική.

2.- Εσπερινό Γυμνάσιο

Α' τάξη: Τεχνικά, Γεωγραφία-Βιολογία, Ιστορία, Φ. Αγωγή

Β' τάξη: Τεχνικά, Φ. Αγωγή, Θρησκευτικά.

Γ' τάξη: Επαγγελματικός προσανατολισμός, Ξένη γλώσσα, Θρησκευτικά.

./.

3.- Ἡμερήσιο Λύκειο

Α΄ τάξη: Μουσική, Καλλιτεχνικά, Γεωλογία-Ὀρυκτολογία, Φ. Ἀγωγή.
Β΄ τάξη: Ψυχολογία, Φ. Ἀγωγή, Θρησκευτικά, Ὑγιεινή, Γεωγραφία.
Γ΄ τάξη: Φ. Ἀγωγή, Κοσμογραφία, Θρησκευτικά, Φιλοσοφικά, Στοιχεῖα Δ.Π.

4.- Ἑσπερινά Λύκεια

Ὑπάρχει πρόβλημα μόνο γιά τούς ἐλάχιστους μαθητές πού παρακολουθοῦν πρόσθετα μαθήματα. Αὐτοί μποροῦν νά ἀπαλλάσσονται ἀπό τήν παρακολούθηση τῶν περικοπτόμενων μαθημάτων στό ἡμερήσιο Λύκειο.

5.- Πρότυπα Λύκεια

Καί αὐτά πρέπει νά λειτουργήσουν σέ ἐξάωρη βάση. Ἀλλά σ' αὐτά νά περικοποῦν κατά προτεραιότητα τά μαθήματα στά ὁποῖα ἔχουν ἐνισχυμένο, ἔναντι τῶν ἡμερησίων Λυκείων πρόγραμμα (Ἀρχαῖα, Λατινικά κτλ.)

Τέλος ὁ κ. Βαρουχάκης κατέθεσε ἔγγραφο σημείωμα μέ τίς ἀπόψεις τοῦ κ. Βώρου.

Στή συνέχεια ὁ λόγος δίνεται στόν κ. Γ. Γρατσέα, ὁ ὁποῖος εἶπε: Θεωρῶ ὑποχρέωσή μου νά μή συμφωνήσω μέ τίς προτάσεις γιά μείωση τοῦ ὡρολογίου προγράμματος τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν τόσο στά Γενικά ἡμερήσια Λύκεια ὅσο καί στά Ἑσπερινά σχολεῖα Μ.Ε. Δέν εἶναι τῆς στιγμῆς αὐτῆς νά ὑπογραμμίσω τή σπουδαιότητα τῆς προσφορᾶς τῆς ἠθικοθρησκευτικῆς ἀγωγῆς στήν Ἑλληνική νεότητα. Δυό σκέψεις μόνο σημειώνω.

Πρώτη: ἡ διατήρηση τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν στά σημερινά ἐπίπεδα ἀποτελεῖ μιά ἀρκετά συγκρατημένη ὑποχρέωση στή σύνεση πρός τίς ἀπαιτήσεις τῆς Ἱστορίας τοῦ ἔθνους μας.

Δεύτερη: Κράτη στά ὁποῖα δέν προσφέρεται ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν προβληματίζονται ἔντονα σήμερα. Θ λαός ἐκεῖ κραυγάζει: Θέλουμε τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν γιά τά παιδιά μας.

./.

Ὁ Α΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ κ. Γ. Παντελίδης ὑπογραμμίζει ὅτι ἡ περικοπή τῶν θρησκευτικῶν στά ἑσπερινά Γυμνάσια δέ δημιουργεῖ οὐσιαστικό πρόβλημα, γιατί τά ἐργαζόμενα παιδιά πού φοιτοῦν ἐκεῖ διδάσκονται τά θρησκευτικά ἀπό βιβλία πού προορίζονται γιά παιδιά πολύ μικρότερης ἡλικίας.

Ἀκολούθως πῆραν τό λόγο τά παρακάτω μέλη τοῦ Τμήματος καί εἶπαν τά ἑξῆς:

Ὁ κ. Ἰ. Σκορδίλης: Ὅπως ἀνάφερα καί προφορικῶς στό Τμῆμα, κατά τή συζήτηση τῆς διαμορφώσεως τοῦ ὡρολογίου προγράμματος τοῦ Λυκείου μέ τήν καθιέρωση τῆς ἑβδομάδας τῶν πέντε ἐργασίμων ἡμερῶν, λόγοι καθαρά παιδαγωγικοί καί ἐξίσου τόσο σημαντικοί λόγοι βιολογικοί συνιστοῦν, θά ἔλεγα ἐπιβάλλουν, τή διατήρηση τῶν τριῶν ὡρῶν τῆς Φυσ. Ἀγωγῆς στό Λύκειο.

Πιστεύω ἀκράδαντα καί δέν ἀπέχω ἀπό τίς ἀπόψεις τῶν λοιπῶν παιδαγωγῶν, τῶν ἰατρῶν, τῶν βιολόγων, πῶς οἱ μαθητές τοῦ Λυκείου βρίσκονται στή σημαντικότερη ἐξελικτική φάση τῆς ζωῆς τους καί πῶς γιά λόγους καθαρά ὑγιεινούς, ἀναπτυξιακούς καί ψυχολογικούς χρειάζονται καθημερινή ἄσκηση καί τακτική ἐκτόνωση μετά ἀπό κάθε πολύωρη καί ἐντατική ἐργασία. Ὅσο ἡ πνευματική τους ἐργασία, πού προϋποθέτει σχεδόν ἀκινησία, αὐξάνει σέ ἔνταση, σέ περιχόμενο καί σέ ἔκταση, τόσο ἡ ἀνάγκη αὐτή γιά ἐκτόνωση, γιά ἐνδυνάμωση καί γιά ἄσκηση γίνεται ἐπιτακτικότερη.

Ἐκτός ὅμως ἀπό τούς λόγους αὐτούς ἡ Φυσική ἀγωγή εἶναι ἀπαραίτητη στήν ἔκτασή της στή μεταβατική αὐτή περίοδο τῆς πρώτης ἐφαρμογῆς τοῦ πενθήμερου, γιατί αὐτή καί οἱ λειτουργοί της θά ὁδηγήσουν τούς νέους στήν πραγματική ἀξιοποίηση τοῦ ἐλεύθερου χρόνους τους, στή σωστή καί ἀκίνδυνη χρησιμοποίηση τῆς φυσιολατρείας καί τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Μέ τή σκέψη αὐτή μειοψηφῶ στήν ἀπόφαση τοῦ Τμήματος καί προτείνω οἱ ὧρες Φυσ. Ἀγωγῆς στό Λύκειο Γεν. Κατευθύνσεως νά παραμείνουν τρεῖς.

Ὁ κ. Ν. Βαρουχάκης, ἀπαντῶντας στόν κ. Σκορδίλη σημειώνει ὅτι ἡ καθιέρωση τοῦ ἐλεύθερου Σαββάτου σημαίνει ὅτι ἡ συντριπτική πλειο-

./.

ψηφία τῶν μαθητῶν θά ἔχει τήν εὐκαιρία νά ἀσχολεῖται μέ ἀθλητικές δραστηριότητες τό Σάββατο ὑπό μορφή παιχνιδιῶν, ἐκδρομῶν κτλ. Ἔτσι ἡ περικοπή τοῦ τριώρου τῆς Φ. Ἀγωγῆς κατά μία ὥρα, στίς λίγες περιπτώσεις πού προτείνεται, εἶναι ἀπόλυτα δικαιολογημένη.

Ὁ Πρόεδρος κ. Π. Σακελλαρίδης διατυπώνει τήν ἀντίθεσή του πρός τήν περικοπή τοῦ μονοώρου μαθήματος τῆς Γεωλογίας-Ὀρυκτολογίας στήν Α΄ τάξη Λυκείου, γιατί οἱ μαθητές δέ θά ἔχουν στίς ἑπόμενες τάξεις τήν εὐκαιρία νά ἀναπληρώσουν τίς σχετικές γνώσεις. Ἐπίσης ἐκφράζει τήν ἀπόλυτη ἀντίθεση του πρός τήν περικοπή τῶν "Στοιχείων Δ.Π".

Ὁ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος προτείνει ἀντί τοῦ μαθήματος τῆς Γεωλογίας-Ὀρυκτολογίας νά περιοριστεῖ ἀπό 3 σέ 2 ὧρες ἡ διδασκαλία ξένης γλώσσας στήν Α΄ Λυκείου.

Ὁ κ. Κυρ. Κατσιμάνης:

1.- Ἡ συγκατάθεσή μας στήν περικοπή ὡρῶν ἀπό ὁρισμένα μαθήματα πρέπει νά δηλωθεῖ κατηγορηματικά ὅτι ἀποβλέπει ἀποκλειστικά καί μόνο στό νά οἰκονομηθεῖ ἡ κατάσταση ὡς τό τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους καί δέ σημαίνει μέ κανέναν τρόπο ὅτι δημιουργεῖται προηγούμενο γιά τή μονιμοποίηση τῶν περικοπῶν αὐτῶν ἀπό τά ἴδια μαθήματα, ὅταν συζητηθεῖ τό ὁριστικό πρόγραμμα.

2.- Ἐπειδή συχνά ἐπαναλαμβάνεται ὅτι τά φιλολογικά μαθήματα εἶναι πολύ ἐνισχυμένα καί πρέπει ἐνδεχομένως ἀπό αὐτά νά γίνουν στό μέλλον οἱ ὁριστικές περικοπές, ὀφείλω νά ὑπενθυμίσω ὅτι τά φιλολογικά μαθήματα, σέ σύγκριση μέ τό παλαιότερο πρόγραμμα, ἔχουν ὑποστεῖ σημαντική συρρίκνωση, ἐνῶ ἄλλα μαθήματα (μαθηματικά, φυσική) ἔχουν ἐνισχύσει σημαντικά τή θέση τους. Οἱ περικοπές, στό μέλλον, πρέπει νά γίνουν σύμφωνα καί μέ αὐτό τό δεδομένο, ὥστε ὅλα ἀνεξαιρέτως τά μαθήματα - καί ὄχι μόνο τά φιλολογικά - νά ὑποστοῦν τίς θυσίες.

Ὁ κ. Ν. Παπαδόπουλος: Συμφωνῶ μέ τήν περικοπή ὡρῶν διδασκαλίας σέ ὁρισμένα μαθήματα πού δέ θά δημιουργηθεῖ πρόβλημα ἀφοῦ δέν ἐξετάζονται στίς Πανελλήνιες, ἀλλά μόνο γιά τήν ἔκτακτη αὐτή περίπτωση πού

./.

πού ἀποφασίστηκε ἀπό τήν Κυβέρνηση καί ἀπό φέτος ἡ ἐφαρμογή τοῦ 5ημέρου – παρά τή δική μας σχετική ἀντίθετη θέση – μέ τήν ἐπισήμανση τῆς θέσης μου ὅτι αὐτό δέν μπορεῖ νά ἀποτελέσει προγούμενο.

Γιά τό ἑπόμενο σχολικό ἔτος θά πρέπει τά προγράμματα νά μελετηθοῦν οὐσιαστικά καί συγκριτικά μέ τίς χῶρες τῆς ΕΟΚ τουλάχιστο, ὥστε νά μή μειωθοῦν οἱ ὧρες μαθημάτων πού συμβάλλουν στήν ἄμεσα ἀτομική καί κοινωνικοοικονομική ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν καί γενικά νά ἐκσυγχρονιστεῖ περισσότερο τό πρόγραμμά μας. Ὁ ἐκσυγχρονισμός αὐτός ἐπιβάλλει, κατά τή γνώμη μου, μείωση τῶν ὡρῶν διδασκαλίας τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσας καί Γραμματείας καί περιορισμό της – ὡς πρός τό πρωτότυπο – σέ κείνους πού ἔχουν ἀντίστοιχους ἐπαγγελματικούς προσανατολισμούς, γιά νά ὑπάρξει περιθώριο χρόνου διδασκαλίας καί ἐπικαίρων γνώσεων τῆς κοινωνικοοικονομικῆς ζωῆς. Γιατί τά Κλασσικά Γράμματα μπορεῖ νά ἔχουν τήν ὑπερχρονική τους ἀξία, δέν ἔχουν ὅμως καί πρακτική ἐπικαιρότητα. Ἄλλωστε κανένα μάθημα δέ θά πρέπει νά ὑπερβαίνει τίς 5-6 τό πολύ ὧρες διδασκαλίας τήν ἑβδομάδα, ὡς μάθημα κορμοῦ, ὥστε νά μήν προκαλεῖ "ψυχικό κορεσμό" καί κατά συνέπεια ἀντικίνητρο μάθησης.

Ὁ κ. Ἰ. Ἀρβανίτης: Ἡ ἐφαρμογή τοῦ 5ήμερου ἐργασίας στά σχολεῖα μας, καί ἀκόμη μέ ἀπρόσκοπτους ὅρους λειτουργίας τους, γιά τήν ἑλληνική πραγματικότητα, στό παρόν τουλάχιστον, ἀποβαίνει παιδευτικά ἐπιζήμια. Δέν μποροῦμε νά μιμηθοῦμε μερικές χῶρες τῆς Εὐρώπης πού ἐφαρμόζουν τό 5ήμερο, γιατί οἱ ὅροι λειτουργίας τῶν σχολείων τους εἶναι ἀσύγκριτα εὐνοϊκότεροι ἀπό τούς ὅρους τούς δικούς μας. Νά, π.χ. οἱ κυριότεροι ἀπ' αὐτούς:

α) Κάθε σχολεῖο τους ἔχει ἀποκλειστικά δικό του διδακτήριο καί τά μαθήματα διαρκοῦν ἀπό τό πρωί ὡς τίς 4 ἤ 5 μ.μ.

β) Γίνεται διακοπή μεσημβρινή γιά φαγητό σέ κατάλληλη αἴθουσα ἑστιατορίου.

γ) Ἐπίσης; ἔχουν τό χρόνο γιά τά παιδευτικά ἐπιβαλλόμενα διαλείμματα ἀνάπαυσης καί ἀναψυχῆς.

Ἔτσι τό ἡμερήσιο ὡράριό τους μπορεῖ νά φτάσει ἄνετα καί τό 7ωρο.

./.

Μέ τέτοιο λοιπόν χάσμα πῶς θά τούς συναγωνιστοῦμε; Μέ τό νά φορτώσουμε τό ὅλο ὡράριο τῶν μαθημάτων τῶν ἕξι ἡμερῶν στίς 5; Ἀλλά ἐδῶ εἶναι πού ἀκολουθεῖ ἡ δεύτερη πλάνη παιδευτικά χειρότερη ἀπό τήν πρώτη.

Πῶς ὁ Ἕλληνας μαθητής θά παρακολουθήσει, χωρίς ξανάσασμα καί νηστικός, 7 συνεχεῖς ὧρες διδασκαλίας; Ἤ θά περιοριστοῦν σέ 35 λεπτά οἱ διδακτικές ὧρες; Πολύ φοβᾶμαι πῶς "παίζομεν ἐν οὐ παικτοῖς".

Ἀναγκαζόμενος ὡστόσο στήν ἔκφραση γνώμης γιά τήν ἀνοχή ὥρης ἐργασίας τήν ἡμέρα, κατά τήν ἀρχή τοῦ "τό μή χεῖρον βέλτιστον", ὑποχωρῶ στήν πλειοψηφία τοῦ τμήματος, ὡς πρός τή μείωση ἤ ἀφαίρεση διδακτικῶν ὡρῶν, ὅσο πιό ἀνώδυνα παιδευτικά γίνεται.

Ἐπιπλέον κρίνω σκόπιμο νά παραθέσω μιά σχετική παράγραφο ἀπό Δελτίο ἐνημερωτικό τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας τῆς Δανίας (DOCUMENTATION DANOISE - L'ENSEIGNEMENT SCOLAIRE): "Τό σχολ. ἔτος ἀρχίζει τή δεύτερη βδομάδα τοῦ Αὐγούστου καί κανονικά ἔχει διάρκεια 200 σχολικῶν ἡμερῶν ἐργασίας. Τό Σάββατο καί ἡ Κυριακή εἶναι ἡμέρες ἐλεύθερες. Ὁ ἀριθμός τῶν ὡρῶν διδασκαλίας δέν πρέπει ποτέ νά περνᾶ τίς 20 γιά τούς πολύ μικρούς μαθητές τήν ἑβδομάδα καί τίς 34 γιά τούς πιό μεγάλους. Μιά κανονική τάξη δέν πρέπει ποτέ νά ἀριθμεῖ περισσότερους ἀπό τούς 28 μαθητές".

Οἱ κ.κ. Γ. Παντελίδης, Α' Ἀντιπρόεδρος καί Ν. Βαρουχάκης τονίζουν ὅτι ἡ ρύθμιση ἀφορᾶ μόνο τό τρέχον σχ. ἔτος, δέ δημιουργεῖ κανένα προηγούμενο γιά τήν ὁριστικότερη διαμόρφωση τοῦ ὡρολογίου προγράμματος στά σχολεῖα. Ἐπίσης τονίζουν ὅτι ὕστερα ἀπό τίς περικοπές πού ἔγιναν στά μαθήματα τῶν πανελληνίων ἐξετάσεων (οἱ ὁποῖες περικοπές θά γνωστοποιηθοῦν στά Σχολεῖα μέ εἰδική ἐγκύκλιο), καμμιά ἄλλη περικοπή δέν εἶναι δυνατόν νά γίνει σ' αὐτά τά μαθήματα γιατί αὐτό θά ἔχει σοβαρές συνέπειες στήν ὁμαλή λειτουργία τοῦ συστήματος ἐπιλογῆς γιά τά ΑΕΙ.

Ὁ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος προτείνει νά μή ὁριστικοποιηθοῦν οἱ προτεινόμενες περικοπές γιά τά λίγα Ἑσπερινά καί Πρότυπα Σχολεῖα, πρίν

./.

κληθοῦν μερικοί Διευθυντές τέτοιων σχολείων γιά νά ἐκφέρουν τίς ἀπόψεις τους πάνω στό θέμα, ἐφόσον ἡ ἀποστολή ὁδηγιῶν στά σχολεῖα αὐτά δέν ἀπαιτεῖ πολύ χρόνο.

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἄκουσε τόν εἰσηγητή καί τίς γνῶμες τῶν μελῶν του, πού διατυπώθηκαν κατά τή συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι:

Α) Ὁμόφωνα:

1.- Φρονεῖ ὅτι τό ἡμερήσιο πρόγραμμα δέν πρέπει νά ὑπερβαίνει τό ὡρο, καί δέ δέχεται περιορισμό τῆς διάρκειας τῆς ὡριαίας διδασκαλίας.

2.- Οἱ προτεινόμενες περικοπές δέ δημιουργοῦν κανενός εἴδους προηγούμενο γιά τήν ὁριστικότερη ἀναμόρφωση τοῦ ὡρολογίου προγράμματος.

3.- Οἱ ἀθλητικές δραστηριότητες στό Γυμνάσιο θά ὀργανωθοῦν ἀνεξάρτητα ἀπό τό ὡρολόγιο πρόγραμμα τῶν πέντε ἡμερῶν.

4.- Οἱ περικοπές θά πραγματοποιοῦνται μόνο στήν περίπτωση πού οἱ πραγματοποιούμενες ὧρες διδασκαλίας στή συγκεκριμένη τάξη εἶναι περισσότερες ἀπό 30 τήν ἑβδομάδα.

5.- Περιορίζει τή γνωμοδότησή του στά ἡμερήσια Γυμνάσια καί Λύκεια. Γιά τά Ἑσπερινά καί Πρότυπα θά ἐπανέλθει, ἀφοῦ ἀκουστοῦν οἱ γνῶμες Διευθυντῶν τέτοιων Σχολείων.

Β) Κατά πλειοψηφία:

Προτείνει τήν περικοπή κατά μία ὥρα τήν ἑβδομάδα τῶν ἀκόλουθων μαθημάτων κατά τάξη καί βαθμό σχολείου καί κατά τήν ἀναγραφόμενη σειρά περικοπῆς σύμφωνα μέ τόν ἀκόλουθο πίνακα:

./.

	ΤΑΞΗ	1η ὥρα	2η ὥρα	3η ὥρα	4η ὥρα	5η ὥρα
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Α	Πολ/κές δραστ/τες	Τεχν/κά-Οἰκον.	Καλλιτεχνικά		
	Β	"	" "	"		
	Γ	"	" "	Μουσική		
ΛΥΚΕΙΟ	Α	Μουσική	Καλλιτεχνικά	Φ. Ἀγωγή	Ξ. Γλῶσσα	
	Β	Ψυχολογία	Φ. Ἀγωγή	Ὑγιεινή	Οἰκ. Γεωγραφία	Θρησκ.
	Γ	Φ. Ἀγωγή	Φιλοσοφικά	Κοσμογραφία	Θρησκευτικά	

Μειοψηφοῦν: ὁ κ. Γ. Γρατσέας γιά τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν καί ὁ κ. Ἰ. Σκορδίλης γιά τό μάθημα τῆς Φ. Ἀγωγῆς.

ΘΕΜΑ 2ο - Σεμινάρια επιμορφώσεως καθηγητών Γαλλικής.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε: Γιά τήν ἐπιμόρφωση τῶν καθηγητῶν τῆς Γαλλικῆς, τό Γαλλικό Ἰνστιτοῦτο Ἀθηνῶν, σέ συνεργασία μέ τά ἐποπτικά ὄργανα τοῦ ΥΠΕΠΘ, κατάρτισε εἰδικά προγράμματα διάρκειας μιᾶς ἡμέρας γιά τίς πόλεις: Ἀθήνα, Θεσσαλονίκη, Βόλο, Πάτρα, Ἡράκλειο, Κοζάνη καί Καβάλα πού θά πραγματοποιηθοῦν ἀπό τό πρῶτο 10ήμερο τοῦ Φεβρουαρίου ὡς τά τέλη Μαρτίου τοῦ 1981.

Ἐπειδή θεωρῶ χρήσιμη γιά τούς καθηγητές τῆς Γαλλικῆς τήν προγραμματιζόμενη ἐπιμόρφωση, πού θά ἐπηρεάσει ἐλάχιστα τήν κανονική λειτουργία τῶν σχολείων μας, καί τό πρόγραμμα καλό, τόσο σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τίς πόλεις ὅσο καί σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τίς ἡμερομηνίες καί τούς συνεργάτες τοῦ Ἰνστιτούτου πού θά ἀναλάβουν τήν ἐφαρμογή του, προτείνω στό Τμῆμα νά τό ἐγκρίνει.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

δέχεται στό σύνολό της τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλου.

Τό δεύτερο σκέλος τοῦ 2ου θέματος, γιά τήν ἐπιμόρφωση τῶν καθηγητῶν Ἀγγλικῆς, καί τά θέματα 3, 4, 5ο καί 6 ἀναβλήθηκαν γιά ἑπόμενη συνεδρίαση, ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά ὅρια τῆς συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος

Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 6/1981

Σήμερα 4 Φεβρουαρίου 1981, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11 πρωϊνή, το Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής),,με Πρόεδρο τον κ. Γ. Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. Αθ. Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδίλης, Κ. Συριόπουλος, Ειδικοί Σύμβουλοι, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε η Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, που υπηρετεί με απόσπαση στο ΚΕΜΕ. Προσκλήθηκε και έλαβε μέρος στη συζήτηση του 1ου και 2ου θέματος και ο κ. Τρ. Τριανταφύλλου, Ειδικός Επιστήμονας στο ΚΕΜΕ.

Δεν παραβρέθηκε στη συνεδρίαση ο Εισηγητής κ. Κ. Φούσκας, για οικογενειακούς λόγους.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Επιμορφωτικά σεμινάρια: α) Γαλλικής και β) Αγγλικής. Εισηγητές κ.κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Φ. Βώρος και Τρ. Τριανταφύλ
ΘΕΜΑ 2ο - Διδακτικά βιβλία Αγγλικής. Εισηγητές κ.κ. Φ. Βώρος και Τρ. Τριανταφύλλου.
ΘΕΜΑ 3ο - Εξετάσεις Διδασκαλείου Μ.Ε. Εισηγητής κ. Ηλ. Σπυρόπουλος.
ΘΕΜΑ 4ο - Θέματα για έρευνα από το Τμήμα Μ.Ε. Εισηγητής κ. Βαρουχάκη
ΘΕΜΑ 5ο - Διορθώσεις στο διδακτικό βιβλίο "Αγωγή του Πολίτη" Γ' Γυμνασίου. Εισηγητές κ.κ. Ι. Αρβανίτης και Ηλ. Σπυρόπουλο
ΘΕΜΑ 6ο - Επανάκριση του βιβλίου του Λ. Πασιαλή "Επιλεκτική Γραμματική της Δημοτικής. Εισηγητής κ. Ηλ. Σπυρόπουλος.
ΘΕΜΑ 7ο - Έγκριση πράξεως Επιτροπής κρίσεως διδακτικού βιβλίου θρησκευτικών Γ' Γυμνασίου. Εισηγητές κ. Γρατσέας και Φούσκας.
ΘΕΜΑ 8ο - Εισήγηση για το βιβλίο του Γ. Πιπερόπουλου "Ναρκομανία. Ένα καυτό πρόβλημα της εποχής μας. Εισηγητής κ. Σκορδίλης.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - α) Ἐπιμορφωτικά σεμινάρια καθηγητῶν Γαλλικῆς.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς: Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων ΣΕΔΠ τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. Γ/967/11-12-1981 ἔγγραφό της μᾶς διαβιβάζει ἀναφορά τῆς Γεν. Ἐπιθεωρήτριας εἰδικότητας Γαλλικῆς σχετικά μέ τή διοργάνωση ἐπιμορφωτικῶν σεμιναρίων σχ. ἔτους 1981-82 καί παρακαλεῖ νά ἀπαντήσουμε σέ συγκεκριμένα ἐρωτήματα πού ἀφοροῦν τά σεμινάρια αὐτά.

Μέ δεδομένα: α) τήν ἀνάγκη ἐπιμορφώσεως ὅσον τό δυνατόν περισσότερων καθηγητῶν, β) τίς δυνατότητες τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου, γ) τήν ἀπαίτηση τά σεμινάρια νά γίνουν στήν ἀρχή τοῦ σχολικοῦ ἔτους καί πρίν ἀπό τήν ἔναρξη τῶν μαθημάτων (πού πιθανολογεῖται γιά τίς 10 Σεπτεμβρίου), εἰσηγοῦμαι τά ἑξῆς:

Α.- Νά λειτουργήσουν 4 σεμινάρια 4 ἡμερῶν στήν Ἀθήνα καί τή Θεσσαλονίκη, τά δύο πρῶτα στίς 1-4 Σεπτεμβρίου καί τά ἄλλα 2 στίς 7-10 Σεπτεμβρίου.

Β.- Σέ καθένα ἀπό αὐτά νά κληθοῦν 60 καθηγητές (σύνολο 240). Γιά τούς καθηγητές πού ὑπηρετοῦν μακριά ἀπό τήν ἕδρα τῶν σεμιναρίων νά ἐξασφαλιστεῖ οἰκονομική ἀποζημίωση.

Γ.- Στά 2 σεμινάρια τῆς Θεσσαλονίκης νά κληθοῦν οἱ καθηγητές πού ὑπηρετοῦν σέ σχολεῖα τῶν ΑΕΠ: Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Κοζάνης καί Καβάλας, ἐνῶ στά 2 σεμινάρια τῶν Ἀθηνῶν οἱ καθηγητές τῶν λοιπῶν ΑΕΠ.

Δ.- Τό μόνο κριτήριο πού θά ἰσχύσει γιά τήν προτεραιότητα θά εἶναι οἱ καθηγητές πού θά κληθοῦν νά μήν ἔχουν παρακολουθήσει τήν τελευταία τριετία ἄλλα παρόμοια σεμινάρια.

Ε.- Στήν περίπτωση πού, γιά ὁποιοδήποτε λόγο, θά ἀπουσιάσουν καθηγητές πού θά ἔχουν προσκληθεῖ, νά ἀντικατασταθοῦν ἀπό καθηγητές τῆς ἕδρας τῶν σεμιναρίων, ἐφόσον τό ἐπιθυμοῦν.

ΣΤ.- Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων ΣΕΔΠ νά μεριμνήσει γιά τή συγκρότηση Ἐπιτροπῆς ἡ ὁποία θά συγκεντρώσει τίς αἰτήσεις τῶν ἐν-

./.

διαφερομένων καί θά προβεῖ στήν ἐπιλογή τους.

Ζ.- Γιά τό πρόγραμμα τῶν σεμιναρίων καί τό διδακτικό προσωπικό θά γίνει νέα γνωμοδότηση τοῦ Τμήματος, ἀφοῦ τά θέματα αὐτά συζητηθοῦν μέ τό ἐποπτικό προσωπικό εἰδικότητας Γαλλικῆς.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλου στό σύνολό της.

β) Ἐπιμορφωτικά σεμινάρια καθηγητῶν Ἀγγλικῆς.

Οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος κ.κ. Φ. Βῶρος καί Τρ. Τριανταφύλλου ἔθεσαν ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

1.- Μέ τό ἔγγραφο Γ/9672/11-12-80 διαβιβάζεται ἀναφορά τῆς Ἐπιθεωρήτριας Ἀγγλικῶν Ὄλγας Πανταζῆ, πού προτείνει τή διοργάνωση ἐπιμορφωτικῶν σεμιναρίων ὡς ἑξῆς:

α) ἡμερήσιων καθ' ὅλη τή διάρκεια τοῦ σχολικοῦ ἔτους,

β) τριήμερων κατά τό γ' δεκαήμερο Ἰουνίου 1981 στήν Ἀθήνα καί Θεσσαλονίκη,

γ) πενθήμερων κατά τό α' 15/ήμερο Σεπτεμβρίου 1981.

2.- Στήν ἀναφορά τῆς ἐπιθεωρήτριας Πανταζῆ ἐπισυνάπτεται ἀλληλογραφία τοῦ BRITISH COUNCIL μέ τήν ὁποία βεβαιώνεται ἡ ἐκούσια σύμπραξη τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς στίς προσπάθειες ἐπιμόρφωσης τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

3.- Ἐπίσης, στήν ἀναφορά καί στή συνημμένη ἀλληλογραφία περιέχονται οἱ γενικές γραμμές τοῦ ἐπιμορφωτικοῦ προγράμματος.

4.- Γιά τή χρησιμότητα καί σκοπιμότητα τῶν σεμιναρίων αὐτῶν δέν εἶναι ἀνάγκη νά προσθέσουμε ἐπιχειρήματα· τό σημεῖο πού ἐνδιαφέρει εἶναι ἡ μεθόδευσή τους, ὥστε νά εἶναι ἀποδοτικά.

5.- Προτείνουμε:

α) Καταφατική ἐνθάρρυνση γιά τά ἡμερήσια πού ἀνήκουν ἄλλωστε στήν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἐποπτικοῦ Προσωπικοῦ χωρίς ἄλλες διατυπώσεις.

./.

β) Γιά τά τριήμερα ('Αθήνα-Θεσ/κη) είναι καταφατική ή γνώμη μας, έφόσον έξακριβωθεῖ ὅτι είναι δυνατό μέρος τοῦ διδ. προσωπικοῦ (ἀγγλικῆς γλώσσας στήν προκείμενη περίπτωση) νά είναι έλεύθερο ἀπό ἄλλες ὑπηρεσιακές ὑποχρεώσεις ὥστε νά παρακολουθήσει τά σχεδιαζόμενα γιά τό γ' δεκαήμερο 'Ιουνίου σεμινάρια.

γ) Σχετικά μέ τά πενθήμερα σεμινάρια πού προτείνονται γιά τό Σεπτέμβριο, συνηγοροῦμε νά γίνουν ἀλλά στίς παρακάτω ἡμερομηνίες:

1.- Χανιά (7-11 Σεπτεμβρίου)

2.- Γιάννενα (7-11- Σεπτεμβρίου)

6.- Γιά τή σύμπραξη τοῦ BRITISH COUNCIL έκφράζουμε ἱκανοποίηση, έπισημαίνουμε μόνο τό εὐαίσθητο σημεῖο παρουσίας ξένων σέ αἴθουσες σχολείων μας· ἡ ὀργάνωση σέ ὅλες τίς περιπτώσεις νά στρέφεται μόνο στό διδακτικό προσωπικό, ὥστε νά ἀποφευχθεῖ ὁποιαδήποτε παρερμηνεία ἤ παρεξήγηση.

Γενικά ὅμως νομίζουμε ὅτι καλό είναι νά διατυπώσουμε μέ κάποιο τρόπο τίς εὐχαριστίες μας γιά τήν πρόθυμη προσφορά τοῦ BRITISH COUNCIL.

7.- Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή έπιθυμοῦμε νά προσημειώσουμε ὅτι:

α) Σέ σύντομο χρόνο θά ἔχουμε ἀντίστοιχη προσφορά ἀπό τήν 'Ελληνοαμερικανική "Ενωση, καί

β) 'Επίσης σύντομα θά παρουσιάσουμε σχέδιο γιά σεμινάρια πού θά ὀργανωθοῦν ἀπό ἑλληνική πλευρά, μέ ἑλληνικό προσωπικό καί μέ πλήρη πρωτοβουλία ἀπό τήν ἑλληνική πλευρά ('Υπουργεῖο-ΚΕΜΕ).

8.- Γιά ζητήματα οἰκονομικά καί ὀργανωτικά συμφωνοῦμε μέ ὅσα ἔχει ἐκθέσει ἡ συναφής εἰσήγηση πού προηγήθηκε γιά σεμινάρια γαλλικῆς.

Τό Τμῆμα ἀφοῦ ἄκουσε τούς εἰσηγητές ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι:

1.- 'Αποδέχεται τήν εἰσήγηση κατ' ἀρχήν ὅπως είναι.

2.- 'Επισημαίνει ὅτι ὡς πρός τά σεμινάρια 'Ιουνίου είναι ἀνάγκη νά σταλεῖ ἀμέσως ἐπιστολή στίς ἁρμόδιες ἐπιθεωρήτριες, γιά νά ἐξετάσουν κατά πόσο είναι δυνατή ἡ ἀπαγκίστρωση προσωπικοῦ ἐκεῖνο τό διάστημα ἀπό ἄλλες ὑποχρεώσεις.

./.

ΘΕΜΑ 3ο - Ἐξετάσεις Διδασκαλείου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων ΣΕΔΠ τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. Φ.547.1/Γ216/20-1-1981 ἔγγραφό της παρακαλεῖ τό Τμῆμα νά γνωματεύσει σχετικά μέ τά ἐξεταζόμενα μαθήματα κατά τό διαγωνισμό τῶν ὑποψηφίων γιά μετεκπαίδευση στό ΔΜΕ. Πρόκειται γιά μιά βελτίωση σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τά ἐξεταζόμενα μαθήματα, καθώς ἔχει ἀποδειχτεῖ ὅτι τό πλῆθος τῶν μαθημάτων καί τῆς ὕλης πού τό καθένα περιλαμβάνει, δημιουργεῖ ποικίλα προβλήματα στίς ἐξετάσεις. Ἔτσι περιορίζει τά μαθήματα σέ δύο: Ἕνα ὑποχρεωτικό γιά ὅλες τίς εἰδικότητες (Γενική Παιδαγωγική), καί, γιά κάθε εἰδικότητα, ἕνα ἀκόμη πού ὁ κάθε ὑποψήφιος θά διαλέγει ἀπό κατάλογο τριῶν μαθημάτων τῆς εἰδικότητάς του.

Πρίν ἐκθέσω τίς προτάσεις μου γιά τό συγκεκριμένο θέμα, θεωρῶ ὑποχρέωσή μου νά ὑπενθυμίσω ὅτι τό Τμῆμα σέ ἐπανειλημμένες γνωμοδοτήσεις του σχετικά μέ τήν ἐπιμόρφωση τῶν καθηγητῶν ἔκρινε τή διετή ἐπιμόρφωση στό ΔΜΕ ἀναχρονιστική καί ἀπρόσφορη νά ἐξυπηρετήσει τίς ἀνάγκες τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἰδιαίτερα ὅπως αὐτές ἐμφανίζονται ὕστερα ἀπό τήν ἐφαρμογή τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Μεταρρυθμίσεως.

Σχετικά τώρα μέ τό θέμα, ἔχω νά κάνω τίς ἑξῆς παρατηρήσεις στήν προτεινόμενη ρύθμιση:

α) Προτείνω νά μήν ἐξετάζεται τό μάθημα τῆς Γενικῆς Παιδαγωγικῆς, γιά τούς ἀκόλουθους λόγους:

1) Τό μάθημα αὐτό, καί γενικότερα τό παιδαγωγικό, εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖο προπάντων θά διδαχθοῦν οἱ καθηγητές στά δυό χρόνια τῆς φοίτησής τους στό ΔΕΜ. Φαίνεται λοιπόν ἀνακόλουθο νά ζητᾶμε οὐσιαστική κατάρτιση στό ἀντικείμενο γιά τό ὁποῖο θά τούς μιλήσουμε στό ΔΜΕ ἀπό τίς πρῶτες ἔννοιες ὥς τίς λεπτομέρειές του.

2) Ἡ ἀνταπόκριση τῶν ὑποψηφίων στίς ἀπαιτήσεις τῶν ἐξεταστῶν θά εἶναι ἄνιση, καθώς δέν ὑπάρχει βιβλίο πού ὅλοι τό παραδέχονται ὡς

./.

"κλασικό", ὥστε νά τό μελετήσουν οἱ ὑποψήφιοι καί νά ξεκινήσουν ἀπό μιά κοινή βάση. Ἀντίθετα, ὁ κάθενας ἔχει ὑπόψη του ἄλλο ἐγχειρίδιο (συχνά πεπαλαιωμένο γιά τά σύγχρονα δεδομένα), μέ ἀποτέλεσμα νά προκύπτει ἀντικειμενική δυσκολία γιά τή δίκαιη ἀξιολόγησή τους.

3) Καθώς οἱ ὑποψήφιοι τῆς ἴδιας εἰδικότητας προέρχονται ἀπό διάφορες πανεπιστημιακές σχολές, ἔχουμε ἀκόμη ἕναν παράγοντα ἀνισότητας: σέ ἄλλες ἀπό αὐτές τό μάθημα διδάσκεται ἱκανοποιητικά, ὅμως σέ ἄλλες περιθωριακά.

β) Ἄν γίνει δεκτή αὐτή ἡ πρόταση, ἀκολουθεῖ ἡ ἑπόμενη: Οἱ ὑποψήφιοι τῆς κάθε εἰδικότητας νά ἐξετάζονται ὑποχρεωτικά σέ δύο ἀπό τά τρία μαθήματα τῆς εἰδικότητάς τους, ὅπως τά προβλέπει τό σχέδιο ἀποφάσεως, πού θά τά ἐπιλέγουν οἱ ἴδιοι, μέ τίς ἑξῆς εἰδικότερες ρυθμίσεις:

1) Γιά τούς μαθηματικούς, νά ἀφαιρεθεῖ ἀπό τήν ἐξεταζόμενη ὕλη τῆς Ἄλγεβρας τό κεφάλαιο "Ἀπροσδιόριστη ἀνάλυση α' βαθμοῦ" καί νά προστεθεῖ κεφάλαιο "Στοιχεῖα θεωρίας ἀριθμῶν". Στήν ἀνάλυση, τό ἔκτο κεφάλαιο νά διατυπωθεῖ ὡς ἑξῆς: Σπουδή βασικῶν συναρτήσεων (πολυωνυμικῆς, ἐκθετικῆς, τριγωνομετρικῶν καί τῶν ἀντιστρόφων τους).

2) Γιά τούς καθηγητές τοῦ κλάδου Α4, ἀπό τό τρίτο μάθημα (Βιολογία), νά ἀφαιρεθεῖ ὁ περιορισμός "Ἡ ὕλη τῆς Γ' τάξεως τοῦ Λυκείου".

γ) Γιά τούς καθηγητές ξένων γλωσσῶν, τά ἐξεταστέα μαθήματα νά εἶναι δύο:

1) Ξένη γλῶσσα (ὅπως περιγράφεται στό σχέδιο).

2) Νέα Ἑλληνικά, στήν ἴδια ὕλη μέ τούς φιλολόγους.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση, ἀποφαίνεται ὁμόφωνα,

γνωματεύει:

α) Νά μήν ἐξετάζονται οἱ ὑποψήφιοι τοῦ ΔΜΕ στό μάθημα τῆς Γενικῆς Παιδαγωγικῆς.

β) Νά ἐξετάζονται σέ δύο μαθήματα τῆς εἰδικότητάς τους, τά δ-

./.

ποῖα θά ἐπιλέγουν οἱ ἴδιοι ἀπό τά τρία πού ἀναφέρονται γιά κάθε εἰδικότητα στό σχέδιο ἀποφάσεως. Εἰδικότερα, γιά τούς Μαθηματικούς τό κεφάλαιο "ἀπροσδιόριστη ἀνάλυση ΧΧΧ α΄ βαθμοῦ", στό μάθημα τῆς Ἄλγεβρας, νά ἀντικατασταθεῖ ἀπό τό "Στοιχεῖα θεωρίας ἀριθμῶν", καί τό ἔκτο κεφάλαιο τῆς Ἀναλύσεως νά διατυπωθεῖ: Σπουδή βασικῶν συναρτήσεων (πολυωνυμικῆς, ἐκθετικῆς, τριγωνομετρικῶν καί τῶν ἀντιστρόφων τους). Γιά τούς Φυσικούς-Φυσιογνῶστες, ἀπό τό μάθημα Βιολογία νά ἀφαιρεθεῖ ὁ περιορισμός "Ἡ Ὕλη τῆς Γ΄ τάξεως τοῦ Λυκείου" καί γιά τούς καθηγητές ξένων γλωσσῶν ἡ ἐξέταση θά ἀναφέρεται σέ δύο ὑποχρεωτικά μαθήματα: τήν Ξένη γλῶσσα καί τά Νέα Ἑλληνικά, ὅπως αὐτά ἀναφέρονται στήν παράγραφο πού ἀφορᾶ τούς φιλολόγους.

Ἐπειδή τά χρονικά ὅρια τῆς συνεδριάσεως ἐξαντλήθηκαν, τά ὑπόλοιπα θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀναβλήθηκαν γιά τήν ἐπόμενη συνεδρίαση. (θέματα: 2,4,5,6,7 καί 8).

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Ἀντελίζης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 7/1981

Σήμερα 5 Φεβρουαρίου 1981, ήμέρα Πέμπτη καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Φ. Βῶρος, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος καί Λ. Ἀδαμόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. Ἀθαν. Κομίνης, Γ΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Δ. Σακκᾶς, Σύμβουλος Β΄, Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητής, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, Ἰ. Ἀρβανίτης καί Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, γιατί ἦταν ἀσθενεῖς.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Θέματα γιά ἔρευνα ἀπό τό Τμῆμα Μ.Ε. Εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκ

ΘΕΜΑ 2ο – Διορθώσεις στό διδακτικό βιβλίο "Ἀγωγή τοῦ Πολίτη" Γ΄ Γυμνασίου. Εἰσηγητές κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης καί Κ. Κατσιμάνης.

ΘΕΜΑ 3ο – Ἐπανάκριση τοῦ βιβλίου τοῦ Λ. Πασιαλῆ "Ἐπιλεκτική Γραμματική τῆς Δημοτικῆς". Εἰσηγητής κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο – Εἰσήγηση γιά τό βιβλίο τοῦ Γ. Πιπερόπουλου "Ναρκομανία, ἕνα καυτό πρόβλημα τῆς ἐποχῆς μας. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Σκορδίλης.

ΘΕΜΑ 5ο – Ἔγκριση διορθώσεων, βελτιώσεων καί μεταβολῶν στά βιβλία Φυσικῆς Α΄ καί Β΄ Λυκείου (κορμοῦ καί ἐπιλογῆς). Εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.

ΘΕΜΑ 6ο – Πρόταση τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Φαρμακοποιῶν σχετικά μέ τή διαφώτιση τῶν μαθητῶν στά σχολεῖα γιά τή χρήση τῶν ναρκωτικῶν. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Σκορδίλης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ 1ο - Θέματα γιά ἔρευνα ἀπό τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ν. Βαρουχάκης εἶπε: Μέ τό ἔγγραφο ἀρ. 3002/30-12-80 ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ διαβιβάζει στά Τμήματα πίνακα θεμάτων γιά ἔρευνα πού εἶχαν προταθεῖ ἀπ' αὐτά τόν Ὀκτώβριο 1976 γιά ὁριστικοποίηση ἤ συμπλήρωση.

Ἀπό τήν πλευρά τοῦ Τμήματος Μ.Ε. εἶχαν προταθεῖ τά δύο θέματα τοῦ πίνακα, πού ἐπισυνάπτεται στό παραπάνω ἔγγραφο καί τά ὁποῖα εἶναι:

1.- Διακρίβωσις τῶν πραγματοποιουμένων κατ'ἔτος διδακτικῶν ὡρῶν εἰς τά Σχολεῖα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

2.- Ἡ σχολική σταδιοδρόμησις τῶν μαθητῶν γυμνασιακῆς ἡλικίας (13-18 ἐτῶν) ἐν σχέσει μέ τό περιβάλλον τους (οἰκογενειακόν, κοινωνικόν, πνευματικόν κλπ.).

Δέ γνωρίζω ἄν τό Τμῆμα τελικά θά ἐμμείνει στά παραπάνω θέματα ἤ θά τροποποιήσει τόν πίνακα. Ἐκεῖνο τό ὁποῖο ἔχω νά εἰσηγηθῶ εἶναι γιά κάθε θέμα πού θά προταθεῖ, νά ὁρισθεῖ ἀντίστοιχα καί τό ὑπεύθυνο μέλος τοῦ Τμήματος τό ὁποῖο θά ἀναλάβει τό σχεδιασμό, τό συντονισμό τῶν διάφορων ἐνεργειῶν γιά τή διεξαγωγή τῆς ἔρευνας, τήν παρακολούθηση καί τή σχετική ἐνημέρωση τοῦ Τμήματος.

Ὕστερα ἀπό τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Βαρουχάκη, ἀκολούθησε συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος κατά τήν ὁποία:

1.- Ὁ κ. Φ. Βῶρος ἀποδέχτηκε τήν εὐθύνη γιά τό 1ο θέμα.

2.- Τό 2ο θέμα τοῦ πίνακα ἀναβλήθηκε, καί

3.- Ὁ κ. Δ. Τομπαΐδης πρότεινε νά ὑποβάλει στό Τμῆμα εἰδική εἰσήγηση πού θά ἀφορᾶ ἔρευνα σχετική μέ τήν ἀξιολόγηση τῆς γλωσσικῆς διδασκαλίας στό Γυμνάσιο.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

1) Τό ἔγγραφο ἀρ. 3002/30-12-80 τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ καί τό συνημμένο σ' αὐτό πίνακα θεμάτων γιά ἔρευνα,

2) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Βαρουχάκη, καί

3) Τίς γνῶμες τῶν μελῶν, πού διατυπώθηκα κατά τή συζήτηση,

./.

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Ἐπιφυλάσσεται νά ὁριστικοποιήσει τόν πίνακα τῶν θεμάτων γιά ἔρευνα, πού υἱοθετεῖ ὡς Τμῆμα, ἀφοῦ ἀκούσει προηγουμένως τίς σχετικές εἰδικές εἰσηγήσεις ἀπό τούς κ.κ. Φ. Βῶρο καί Δ. Τομπαΐδη, πού θά γίνουν ὡς τό τέλος τοῦ Φεβρουαρίου 1984.

./.

ΘΕΜΑ 2ο - Διορθώσεις στό διδακτικό βιβλίο "Ἀγωγή τοῦ Πολίτη" Γ΄ Γυμνασίου.

Ὁ κ. Κυρ. Κατσιμάνης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς: Ἀπό τόν κ. Παντελίδη παρακλήθηκα νά θεωρήσω τίς διορθώσεις πού ἔγιναν ἀπό τούς κ. Φ. Βῶρο καί Π. Πατίχη στό βιβλίο τοῦ Α. Χριστοπούλου -"Πολιτική Ἀγωγή" τῆς Γ΄ Γυμνασίου. Εἶδα τίς διορθώσεις, ὀρθές στή μεγάλη πλειοψηφία τους, καί συζήτησα μέ τούς κ. Φ. Βῶρο καί Π. Πατίχη τά σημεῖα διαφωνίας μου, μέ ἀποτέλεσμα νά βρεθοῦν σέ ὅλες τίς περιπτώσεις οἱ ἐνδεδειγμένες λύσεις. Στή συνέχεια εἶδε ὅλες τίς διορθώσεις καί ὁ κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, συζήτησα μαζί του τίς παρατηρήσεις του καί καταλήξαμε σέ συμφωνία. Ἐπί τοῦ περιεχομένου τρία σημεῖα πρέπει νά τροποιηθοῦν: Τό σχετικό μέ τήν ἐπανένταξη τῆς Ἑλλάδας στό στρατιωτικό σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ, τό σχετικό μέ τήν ὁριστική ἔνταξη τῆς Ἑλλάδας στήν ΕΟΚ ἀπό 1/1/1981 καί τό σχετικό μέ τό ΣΕΝΤΟ (ἀπαλείφθηκε, γιατί ὁ ἀμυντικός αὐτός συνασπισμός δέν ὑπάρχει πλέον).

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

ἀποδέχεται τίς παραπάνω τροποποιήσεις γιά τό βιβλίο "Ἀγωγή τοῦ Πολίτη" Γ΄ Γυμνασίου, πού πρότειναν οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος κ. Ἰ. Ἀρβανίτης καί Κυρ. Κατσιμάνης.

./.

ΘΕΜΑ 3ο - Ἐπανάκριση τοῦ βιβλίου τοῦ Λ. Πασιαλῆ "Ἐπιλεκτική Γραμματική τῆς Δημοτικῆς".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς: Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. Γ/8669/6-11-80 ἔγγραφό της διαβιβάζει αἴτηση τοῦ κ. Λ. Πασιαλῆ, ὁ ὁποῖος ζητᾶ τήν ἐπανάκριση τοῦ βιβλίου του "Ἐπιλεκτική Γραμματική τῆς Δημοτικῆς", τό ὁποῖο τό Τμῆμα μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. 33/1980 πράξη του καί ὕστερα ἀπό τεκμηριωμένη εἰσήγηση ὁμόφωνα δέν ἔκρινε χρήσιμο κατά τήν ἔννοια τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/75.

Ἐπειδή οἱ ὁμόφωνες ἀποφάσεις τοῦ Τμήματος κατά τήν κρίση βιβλίων δέν εἶναι δυνατό νά ἐπανεξετάζονται ἀπό τό ἴδιο Τμῆμα καί τό Τμῆμα Συντονισμοῦ καί Προγραμματισμοῦ τοῦ ΚΕΜΕ δέ λειτουργεῖ λόγω ἐλλείψεως ἀπαρτίας (ἀλλά καί ἄν λειτουργοῦσε μόνο σέ περίπτωση κατά πλειοψηφία γνωμοδότησεως τοῦ Τμήματος Μέσης θά εἶχε λόγο ἡ ἀναπομπή σέ αὐτό), εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἀποφανθεῖ ὅτι στήν περίπτωση τοῦ βιβλίου "Ἐπιλεκτική Γραμματική τῆς Δημοτικῆς" ἐμμένει στή γνωμοδότησή του, ὅπως αὐτή διατυπώθηκε στήν ὑπ' ἀρ. 33/1980 πράξη του.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλου, στό σύνολό της.

ΘΕΜΑ 4ο - Εἰσήγηση γιά τό βιβλίο τοῦ Γ. Πιπερόπουλου -Ναρκομανία. Ἕνα "καυτό" πρόβλημα τῆς ἐποχῆς μας.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἰ. Σκορδίλης εἶπε τά ἑξῆς: Ὁ κ. Γιῶργος Πιπερόπουλος δ/ντής τῶν βιομηχανικῶν καί δημόσιων σχέσεων τῆς "GOODYEAR" Ἑλλάς, συγγραφέας τοῦ προαναφερθέντος ἐγχειριδίου μέ αἴτησή του πού τήν ὑπόβαλε στίς 28-11-1980 στόν κ. Ὑπουργό τόν παρακαλεῖ, νά ἐνδιαφερθεῖ τό ΥΠΕΠΘ γιά τήν ἐργασία του αὐτή, νά ἀναλάβει τήν ἔκδοσή της καί νά τή διαθέσει στή σπουδάζουσα νεολαία τῆς χώρας μας, γιά νά γνωρίσουν οἱ μαθητές τίς ὀλέθριες συνέπειες τῆς χρήσεως τῶν ναρκωτικῶν καί νά τά ἀποφεύγουν.

Παρά τό γεγονός ὅμως ὅτι ἡ ἐργασία αὐτή εἶναι γραμμένη ἀπό ἄνθρωπο πού ἔχει σπουδάσει στήν Ἀμερική, στή μεγάλη χώρα μέ τή γνωστή ἔξαρση τοῦ προβλήματος τῆς χρήσεως τῶν ναρκωτικῶν. Παρά τό γεγονός ὅτι ὁ κ. Γ. Πιπερόπουλος ἔχει ἐργαστεῖ στό παρελθόν γιά τήν καταπολέμηση τῆς ναρκομανίας, ὅπως τήν ἀποκαλεῖ, καί ὅτι στήν ἐργασία του αὐτή ἀναφέρεται στά αἴτια πού προκαλοῦν τή χρησιμοποίηση τῶν ναρκωτικῶν, τά διάφορα παρασκευάσματα πού χρησιμοποιοῦνται, τή δοσολογία τους καί τίς ἐπιπτώσεις τους στόν ἄνθρωπο, τόν τρόπο ἀντιμετωπίσεως τῶν ναρκομανῶν καί τή θεραπεία τους στήν Ἀμερική, μετά τήν προσεκτική ἀνάγνωση τοῦ κειμένου εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα, νά ἀπορρίψει τό αἴτημα-προσφορά τοῦ κ. Πιπερόπουλου καί νά μή διανεμηθεῖ τό ἀναφερόμενο βιβλίο στούς μαθητές τῆς Μέσης Ἐκπ/σεως γιά τούς ἑξῆς λόγους:

α) Ἡ ἐργασία εἶναι γραμμένη μέ μιά ἰδιότυπη γλωσσική μορφή πού δέν ἐπιτρέπει τήν ἐκτίμηση τῆς σπουδαιότητας καί τῆς χρησιμότητάς της. Πολλά πράγματα ὁρίζονται μέ περίπλοκη φρασεολογία καί ἀδόκιμο ὕφος, ἔτσι ὥστε τελικά παραμένουν ἀκαθόριστα. Γιά παράδειγμα μόνο ἀναφέρω τίς παραγράφους 4 στό κεφάλαιο "Ἀστικοποίηση-ἐκβιομηχάνηση", στή σελίδα 8, τίς παραγρ. 4 καί 5 στό κεφάλαιο "Τό στερεότυπο", στή σελίδα 11.

β) Ὁ συγγραφέας δέν ἀκολουθεῖ μέ συνέπεια τή σχολική γραμματική καί παρουσιάζει ἄφθονες παρεκκλίσεις ὅπως ἐνδεικτικά στίς λέξεις "δρᾶμα, ἔννηά, καλλίτερος, ἐφ' ὅσον, τήν συνέχη, ἀμφεταμῖνες, τήν πεῖνα,

τόν γιατρό, λιγώτερος, έντονώτερος, γενικώτερος, ή λαθραΐα, κλασσικά, γλῶσσα, νά ἀλλάξη, νά ζήση, χαρακτῆρα κτλ.

γ) Χρησιμοποιεῖ πολλές φορές ἀδόκιμους ὅρους ἤ συνενώνει πολλές λέξεις μαζί γεγονός πού κάνει τό κείμενο δυσκολότερο. Ἐνδεικτικά καί πάλι ἀναφέρω τούς ὅρους, "κοινωνική παθολογία, ἀστικο-βιομηχανοποιήθηκε τό ἑλληνικό κοινωνικό σύστημα, τά πολυσύνθετα κοινωνικοψυχολογικά δεδομένα τοῦ μεγάλου ἀστικοβιομηχανικοῦ κέντρου, ἀπό τό φυσικοκοινωνικο-ψυχο-οἰκονομικό-πολιτιστικό περιβάλλον, τό ρεπερτόριο τῶν ναρκομανῶν, κοινωνικό-ψυχολογικό θέμα, μέ τό νυστέρι τῆς ψυχολογίας ψυχολογικῆς ἐνδοσκοπήσεως κτλ.

Γιά τούς λόγους λοιπόν αὐτούς, ὅπως ἀνέφερα καί προηγουμένως, εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά μή θεωρήσει κατάλληλη τήν ἐργασία τοῦ κ. Γ. Πιπερόπουλου, γιά νά ἀνατυπωθεῖ ἀπό τό ΥΠΕΠΘ καί νά διανεμηθεῖ στούς μαθητές τῆς Μέσης Ἐκπ/σεως.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διεξοδική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Δέ θεωρεῖ κατάλληλη τήν ἐργασία τοῦ Γ. Πιπερόπουλου γιά νά ἀνατυπωθεῖ ἀπό τό ΥΠΕΠΘ καί νά διανεμηθεῖ στούς μαθητές τῆς Μέσης Ἐκπ/σεως γιά τούς ἑξῆς λόγους: α) Ἐπειδή δέν εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι ἡ διαφώτιση τῶν μαθητῶν πάνω στά θέματα αὐτά ἔχει μόνο θετικά ἀποτελέσματα, β) Ἡ ἐργασία αὐτή εἶναι γραμμένη μέ ἰδιότυπη γλωσσική μορφή καί πολλά πράγματα ὁρίζονται μέ περίπλοκη φρασεολογία καί ἀδόκιμο ὕφος, ὥστε νά παραμένουν ἀκαθόριστα, γ) Ὁ συγγραφέας δέν ἀκολουθεῖ μέ συνέπεια τή σχολική γραμματική καί παρουσιάζει ἄφθονες παρεκκλίσεις ἀπ' αὐτή, καί δ) Χρησιμοποιεῖ πολλές φορές ἀδόκιμους ὅρους ἤ συνενώνει πολλές λέξεις, γεγονός πού κάνει τό κείμενο δυσκολότερο.

./.

ΘΕΜΑ 5ο - Ἔγκριση διορθώσεων, βελτιώσεων καί μεταβολῶν στά βιβλία Φυσικῆς Α΄ καί Β΄ Λυκείου (κορμοῦ καί ἐπιλογῆς).

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ν. Βαρουχάκης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Ὕστερα ἀπό τίς ἀρ. Φ.211.13/31/Γ/8915/12-11-80 καί Φ.211.13/33/Γ/9053/29-11-80 ἀποφάσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων συγκροτήθηκε Ἐπιτροπή μέ πρόεδρο τόν κ. Ν. Βαρουχάκη καί μέλη τούς Θ. Παπαγεωργόπουλο, Ν. Νικολαΐδη, Στ. Παπασημακόπουλο καί Α. Παπαϊωάννου γιά νά ἀποφασίσει γιά τίς βελτιώσεις καί μεταβολές τῶν βιβλίων Φυσικῆς-Α. Μάζη τῶν τάξεων Α΄, Β΄ καί Γ΄ Λυκείου.

Ἡ Ἐπιτροπή ἔκανε ὡς σήμερα τίς ἀναγκαῖες κατά τήν κρίση της διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές γιά τά βιβλία Α΄ καί Β΄ Λυκείου (κορμοῦ καί ἐπιλογῆς).

Τά σχετικά πρακτικά καί τά ἀντίστοιχα διορθωμένα ἀντίτυπα διαβίβασε στό ΚΕΜΕ ἡ ἁρμόδια Δ/νση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά ἔγκριση.

Εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἐγκρίνει ὅλες τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές πού ἐπέφερε ἡ Ἐπιτροπή στά βιβλία Φυσικῆς Α΄ καί Β΄ Λυκείου τοῦ Α. Μάζη καί νά προωθήσει τά διορθωμένα ἀντίτυπα στόν ΟΕΔΒ γιά ἐκτύπωση. Γιά τή διάκριση τῆς νέας διορθωμένης ἐκδόσεως, παρακαλεῖται ὁ ΟΕΔΒ νά χρησιμοποιήσει ἐξώφυλλο διαφορετικοῦ χρώματος ἀπό ἐκεῖνο τῶν προηγούμενων ἐκδόσεων.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Ἐγκρίνει: α) ὅλες τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές πού ἐπέφερε ἡ Ἐπιτροπή στά βιβλία Φυσικῆς Α΄ καί Β΄ Λυκείου (τοῦ Α. Μάζη) καί β) τήν προώθηση τῶν διορθωμένων ἀντιτύπων στόν ΟΕΔΒ γιά ἐκτύπωση.

ΘΕΜΑ 6ο' - Πρόταση τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Φαρμακοποιῶν σχετικά μέ τή διαφώτιση τῶν μαθητῶν στά σχολεῖα γιά τή χρήση τῶν ναρκωτικῶν.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἰ. Σκορδίλης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Ἡ Γ.Δ.Γ. Ἐκπ/σεως μέ τό ἔγγραφό της ἀριθμ. 230/70/Γ/9744/20-12-1980 μᾶς διαβιβάζει τά ἔγγραφα Α.Π. 822/16-8-1980 καί Α.Π. 984/8-12-1980 τῆς "Πανελληνίου Ἑνώσεως Φαρμακοποιῶν" καί μᾶς παρακαλεῖ νά τίς γνωρίσουμε τίς ἀπόψεις μας τίς σχετικές μέ τά διαλαμβανόμενα σ' αὐτά καί τήν ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν Μ.Ε. γιά τά ναρκωτικά.

Μέ τά ἀναφερόμενά τους ἔγγραφα ἡ Π.Ε.Φ. εἰσηγεῖται στό Ὑπουργεῖο Παιδείας νά μεριμνήσει γιά μιά τακτικότερη ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν Μ.Ε. γιά τή χρήση τῶν ναρκωτικῶν καί τή φοβερή ἐπίδρασή τους καί νά χρησιμοποιήσει στήν προσπάθεια καί τίς διδασκαλίες αὐτές τούς γιατρούς καί τούς φαρμακοποιούς μέλη τῆς Ἑνώσεως.

Προσωπικῶς κρίνω σκόπιμη καί ἐπίκαιρη τήν ἐπισήμανση τῆς ἀνάγκης τῆς ἐνημερώσεως τῶν μαθητῶν μας πάνω στό σοβαρό αὐτό θέμα καί θεωρῶ ἀξιόλογη τήν προσφορά τῶν μελῶν τῆς ΠΕΦ στό νά βοηθήσουν στήν προσπάθεια αὐτή.

Δεδομένου ὅμως ὅτι στό πρόγραμμά μας δέν ὑπάρχει ἰδιαίτερο μάθημα, ὅτι σχετική ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν γίνεται ἀπό καθηγητές ἄλλων μαθημάτων καί ὅτι πρός τό παρόν, μέ τήν προοπτική τῆς καθιερώσεως τῆς ἑβδομάδας τῆς πενθήμερης ἐργασίας στά σχολεῖα τῆς Μ.Ε., δέν μπορεῖ νά γίνει προσθήκη νέων ὡρῶν, εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα τά ἑξῆς:

Νά προτείνουμε στό ΥΠΕΠΘ νά ἀποστείλει στά Γυμνάσια καί τά Λύκεια τῆς χώρας μιά ἐγκύκλιο, μέ τήν ὁποία θά συνιστᾶ τή χρησιμοποίηση ἐκπροσώπων τῆς ΠΕΦ σέ ὅλες τίς περιπτώσεις πού τά σχολεῖα διοργανώνουν πολιτιστικές ἤ ἄλλες ἐνδοσχολικές ἐκδηλώσεις μέ θέμα τά ναρκωτικά. Ἐπίσης προτείνω, νά ζητηθεῖ ἀπό τήν ΠΕΦ νά ἑτοιμάσει καί νά μᾶς ἀποστείλει σχετική ὕλη δύο περίπου μαθημάτων.-5 σελίδες- πού θά χρησιμοποιηθοῦν ἀπό καθηγητές ἄλλων μαθημάτων στήν παρούσα φάση ἤ θά

./.

χρησιμοποιηθοῦν σέ μελλοντική ἀναμόρφωση τῆς ὕλης τῶν σχετικῶν μέ τήν ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου βιβλίων τοῦ Γυμνασίου.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Δέχεται στό σύνολό της τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἰ. Σκορδίλη.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 8/1981

Σήμερα, 12 Φεβρουαρίου 1981, ήμέρα Πέμπτη καί ὥρα 11 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἀθ. Κομίνης, Γ΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἰ. Ἀρβανίτης, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης καί Λ. Ἀδαμόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β΄, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β΄, γιατί ἦταν ἀσθενής, Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητής, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητής, γιατί εἶχε κανονική ἄδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση πάνω σέ σκίτσα καί κείμενα τῆς Παιδιατρικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν γιά τό μητρικό θηλασμό. Εἰσηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο - Ἔγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς γιά τίς διορθώσεις τοῦ βιβλίου τοῦ C. JULI CAESARIS DE BELLO CIVILI (Ἐρ. Σκάσση). Εἰσηγητής κ. Ἰ. Ἀρβανίτης.

ΘΕΜΑ 3ο - Αἴτηση Θεοδ. Γεωργούση γιά τή χορήγηση ἀντιγράφου πράξεως 58/1980 τοῦ Τμήματος Μέσης Ἐκπ/σεως γιά τά διδακτικά βιβλία, Χημεία Γυμνασίου (τεύχη Α΄ καί Β΄). Εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση σέ σκίτσα καί κείμενα τῆς Παιδιατρικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν γιά τό μητρικό θηλασμό.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ν. Παπαδόπουλος εἶχε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Μέ ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ, Δ/νση Ἐφ. Προγραμμάτων Μ.Ε. 6-12-1981 διαβιβάζονται ἔγγραφα τοῦ καθηγητῆ κ. Ματσανιώτη πρός τόν κ. Ὑπουργό γιά τό μητρικό θηλασμό ὡς ἀντικείμενο διδασκαλίας καί γενικά ἐνημερώσεως τῶν μαθητῶν.

Τά ἔγγραφα αὐτά ἀποτελοῦνται ἀπό 1) Ἐπιστολή τοῦ κ. Ματσανιώτη πρός τόν κ. Ὑπουργό, 2) Ἀντίγραφο ἐπιστολῆς τοῦ κ. Ματσανιώτη πρός τόν Ἀρχιεπίσκοπο γιά τό ἴδιο θέμα, 3) Τρία κείμενα α) γιά μαθητές Δημοτικῶν Σχολείων 2 σελ. β) γιά μαθητές Γυμνασίων 2 σελ. καί γ) γιά μαθητές Λυκείων 6 σελ. καί 4) Σκίτσα-Ἰχνογραφήματα μέ θέμα τό θηλασμό στίς διάφορες μορφές του καί τίς δυνατότητες παροχῆς τροφῆς στό παιδί συνολικά 7.

Ἀπό τή μελέτη τῶν παραπάνω στοιχείων διαπίστωσα ὅτι ὁ κ. Ματσανιώτης, ἔπειτα ἀπό τίς σύγχρονες γενικότερες ἐπιστημονικές διαπιστώσεις καί ἀπό δικές του ἔρευνες, θέτει τό θέμα τῆς ἀναντικατάστατης σημασίας τοῦ μητρικοῦ θηλασμοῦ καί ἀπό ἄποψη συστατικῶν γιά τήν ὑγεία τήν ἄμεση καί μελλοντική τοῦ παιδιοῦ, γιατί ἀπό ἄποψη ψυχολογική εἶναι κοινά ἀποδεκτή ἡ σημασία τοῦ μητρικοῦ θηλασμοῦ, καί προτείνει τά κείμενα πού στέλνει νά ἀποτελέσουν ἕνα ἐνημερωτικό πολύπτυχο πού νά διανέμεται στούς μαθητές καί νά ἐνταχθοῦν στά ἀναγνωστικά καί στά ἀντίστοιχα μαθήματα Γυμνασίου καί Λυκείου.

Ἐκτός ἀπό ὁρισμένες διορθώσεις γλωσσικές-συντακτικές πού χρειάζονται νά γίνουν στά κείμενα τά δύο πού ἀφοροῦν τή Μ.Ε. καί κυρίως τό κείμενο γιά τό Λύκειο βρίσκω τά κείμενα αὐτά πολύ κατάλληλα, ἁπλᾶ, τεκμηριωμένα, ἐπιστημονικά καί σαφῆ. Τά σκίτσα-ἰχνογραφήματα εἶναι ἐπίσης ἐπιτυχῆ καί περιεκτικά νοήματος διδακτικοῦ ἐποπτικά καί μάλιστα τά 1-4.

./.

Γι' αὐτό εἰσηγοῦμαι νά ληφθοῦν ὑπόψη τά κείμενα ἀπό τούς ἀρμόδιους Συμβούλους καί Εἰσηγητές τῶν μαθημάτων 'Υγιεινῆς καί 'Ανθρωπολογίας κατά τήν διαδικασία ἀνατυπώσεως τῶν βιβλίων γιά τή μεθεπόμενη σχολική χρονιά ἀφοῦ γιά φέτος τά σχετικά ἔγγραφα ἦλθαν μετά τήν σχετική ἀπόφασή μας - γι'αὐτό καί συζητεῖται σήμερα, κάπως καθυστερημένα, τό θέμα - καί νά συνταχτεῖ ἕνα πολύπτυχο μέ τό πληρέστερο κείμενο καί μέ τά σκίτσα 1-4. Δέ θεωρῶ σκόπιμο νά περιληφθοῦν τά 5-7, γιατί δέν ἔχουν καμιά ἰδιαίτερη καί κατάλληλη γιά τούς μαθητές διδακτική δομή. Τό πολύπτυχο αὐτό νά διανεμηθεῖ στούς μαθητές τῶν τάξεων Γ' Γυμνασίου καί Λυκείων ὅλων τῶν Σχολείων τῆς χώρας.

'Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση κατά τήν ὁποία ἀναπτύχθηκαν διάφορες γνῶμες ἀπό τά μέλη τοῦ Τμήματος.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τό ἔγγραφο ἀριθμ. 7621/12-8-80 τοῦ Γραφείου τοῦ κ. 'Υπουργοῦ Παιδείας καί Φ.211.17/309/Γ/9546/6-12-80 τῆς Δ/νσεως 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τά συνημμένα σ' αὐτά σκίτσα καί κείμενα τῆς Παιδιατρικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν, γιά τό μητρικό θηλασμό,

β) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Παπαδόπουλου, καί

γ) Τίς γνῶμες τῶν μελῶν του, πού ἀναπτύχθηκαν κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου κ. Ν. Παπαδόπουλου στά κύρια σημεῖα της καί συγκεκριμένα:

1) Τά κείμενα γιά τό μητρικό θηλασμό θά ληφθοῦν ὑπόψη ἀπό τούς ἀρμόδιους Συμβούλους καί Εἰσηγητές τῶν μαθημάτων 'Υγιεινῆς καί 'Ανθρωπολογίας κατά τήν ἀνατύπωση τῶν βιβλίων γιά τή μεθεπόμενη σχολική χρονιά καί θά τονιστοῦν στά σχετικά κεφάλαια τά θέματα τοῦ μητρικοῦ θηλασμοῦ.

2) Προτείνει στή Διοίκηση σέ συνεννόηση μέ τόν καθηγητή κ. Ματσανιώτη νά προβεῖ στή σύνταξη ἑνός πολύπτυχου μέ τό πληρέστερο κεί-

./.

μενο γιά τούς μαθητές τοῦ Λυκείου καί μέ τά σκίτσα 1-5 καί ἕνα ἄλλο πολύπτυχο μέ τό περιληπτικό κείμενο γιά τούς μαθητές τοῦ Γυμνασίου καί μέ τά ἴδια σκίτσα 1-5. Τά πολύπτυχα αὐτά νά διανεμηθοῦν ἀντίστοιχα σέ ὅλους τούς μαθητές Γυμνασίου καί Λυκείου.

3) Θεωρεῖται σκόπιμο τό πληρέστερο πολύπτυχο νά διανεμηθεῖ καί σέ ὅλα τά 'Ιδρύματα Κοινωνικῆς φροντίδας σέ συνεννόηση μέ τό 'Υπουργεῖο Κοινωνικῶν 'Υπηρεσιῶν (Μαιευτήρια, Νοσοκομεῖα, Σχολεῖα κτλ.).

4) Τά κείμενα πού ὑποβλήθηκαν θά χρησιμοποιηθοῦν μέ βάση τίς γλωσσικές διορθώσεις πού θά γίνουν ἀπό τό φιλόλογο Εἰσηγητή τοῦ ΚΕΜΕ κ. Κατσιμάνη καί τόν Εἰσηγητή τοῦ θέματος Σύμβουλο κ. Παπαδόπουλο.

../.

ΘΕΜΑ 2ο - Ἔγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς γιά τίς διορθώσεις τοῦ βιβλίου C.J. CAESARIS, COMMENTARII DE BELLO CIVILI (Ε. Σκάσση).

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἰ. Ἀρβανίτης εἶπε τά ἑξῆς: Μέ τό ἀρ. Φ.211.17/1/Γ/43/8-1-1981 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ (Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε., Τμ. Β΄) διαβιβάστηκε πρός ἔγκριση ἡ πράξη 1/30-12-1980 τῆς Ἐπιτροπῆς μεταγλώττισης, διορθώσεων, βελτιώσεων καί μεταβολῶν τοῦ βιβλίου τῶν Λατινικῶν τῆς Β΄ Λυκείου Κλασικῆς Κατευθύνσεως C.J. CAESARIS, COMMENTARII DE BELLO CIVILI (Ε. Σκάσση).

Τό βιβλίο εἶναι χειρόγραφο καί σέ σημεῖα του δυσανάγνωστο λόγω διαγραφῶν (π.χ. σσ. 6,14,20). Γι' αὐτό ὁ συγγραφέας πρέπει νά δεῖ τουλάχιστον τά πρῶτα δοκίμια.

Μερικές παρατηρήσεις (ἔστω ἐπουσιώδεις):

1.- Νά τηρηθεῖ ἡ ὀρθογραφξα σύμφωνα μέ τήν ἐπίσημη Γραμματική (π.χ. σ. 3 ἄνδρας:ἄντρας· σ. 5,12 Ἰσπανία:Ἱσπανία· σ. 13 Μοναστῆρι: Μοναστήρι κτλ.).

2.- Ὄχι περιττολογίες, ὅπως σ. 2 "Οἱ τίτλοι τους στά λατινικά εἶναι": "Οἱ τίτλοι τους εἶναι".

3.- Στό τέλος τῆς σ. 13 παραλείπεται μιά παράγραφος ἀπό 4 στίχους.

4.- Ἀντί "τό νησί Κέρκυρα" (σ. 46) καλύτερα "ἡ νῆσος Κέρκυρα", ἀντί τό "σημειώθηκε" (σ. 51) "σημειώνεται".

5.- Ἐπανάληψη τοῦ "Ἦταν" σέ δυό συνεχεῖς προτάσεις, σ. 50.

6.- Νά περιληφθεῖ κατάλληλη εἰκονογράφηση (τοῦ παλιοῦ βιβλίου ἤ καί πρόσθετη).

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τό ἔγγραφο Φ.211.17/1/Γ/43/8-1-1981 τοῦ ΥΠΕΠΘ, τήν εἰσήγηση καί τή σχετική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Ἐγκρίνει τήν πράξη τῆς Ἐπιτροπῆς μεταγλώττισης, διορθώσεων, βελτιώσεων καί μεταβολῶν τοῦ βιβλίου τῆς Β΄ τάξεως Λυκείου Κλασικῆς Κατευθύνσεως C.J. CAESARIS, COMMENTARII DE BELO CIVILI, πρός ἔκδοσή του, ἀφοῦ ὁ συγγραφέας ἐπιφέρει τίς ἀπαραίτητες μικροδιορθώσεις, σύμφωνα μέ τήν ἐπίσημη Γραμματική. ./.

ΘΕΜΑ 3ο - Αἴτηση Θεοδ. Γεωργούση γιά τή χορήγηση ἀντιγράφου τῆς πράξεως 58/1980 τοῦ Τμήματος Μέσης Ἐκπαιδεύσεως γιά τό διδακτικό βιβλίο "Χημεία Γυμνασίου" (τεύχη Α΄ καί Β΄).

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ν. Βαρουχάκης εἶπε τάδε ξῆς: Μέ τό ἔγγραφο Φ.211.17/315/Γ/9536/18-12-1980 τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ ΥΠΕΠΘ διαβιβάζεται στό ΚΕΜΕ αἴτηση τοῦ Θ. Γεωργούση μέ τήν ὁποία ζητεῖ ἀντίγραφα: α) τοῦ πρακτικοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως τοῦ βιβλίου "Χημεία Γυμνασίου" (τεύχη Α΄ καί Β΄) καί β) τῆς πράξεως τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ, τῆς σχετικῆς μέ τήν κρίση τοῦ βιβλίου του.

Εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἐγκρίνει τή χορήγηση μόνο τοῦ ἀποσπάσματος τῆς πράξεως 58/1980, πού ἀφορᾶ τό βιβλίο τοῦ κ. Θ. Γεωργούση.

Γιά τή χορήγηση τοῦ πρακτικοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως τοῦ παραπάνω βιβλίου τό Τμῆμα δέν ἔχει καμία ἁρμοδιότητα.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα:

Δέχεται στό σύνολό της τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Βαρουχάκη.

Στό σημεῖο αὐτό τελείωσε ἡ συζήτηση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 9/1981

Σήμερα 16 Φεβρουαρίου 1981, ήμέρα Δευτέρα καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἀθ. Κομίνης, Γ΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Λ. Ἀδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ. Κ. Φούσκας, Εἰσηγητής, γιατί εἶχε κανονική ἄδεια, καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητής, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Ἀναφορά Γ. Πιτσινοῦ γιά τό βιβλίο του "Στοιχεῖα Φιλοσοφίας". Εἰσηγητής κ. Φ. Βῶρος.

ΘΕΜΑ 2ο - Ὑπόμνημα καθηγητῶν γιά τόν Ἐπαγγελματικό Προσανατολισμό, Εἰσηγητής κ. Δ. Σακκᾶς.

ΘΕΜΑ 3ο - Ἔγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου Θρησκευτικῶν Γ΄ τάξεως Γυμνασίου. Εἰσηγητής κ. Γ. Γρατσέας.

ΘΕΜΑ 4ο - Διδασκαλία ἑρμηνείας Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν Κλασικῶν Κειμένων ἀπό μετάφραση στούς Β/ετεῖς μετεκπαιδευόμενους φιλολόγους τοῦ Διδασκαλείου Μ.Ε. Εἰσηγητής κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ 1ο - Ἀναφορά Γεώργιου Πιτσινοῦ γιά τό βιβλίο του Στοιχεῖα Φιλοσοφίας.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Φ. Βῶρος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

1.- Μέ ἐπιστολή του, πού διαβιβάζει ἡ Διοίκηση πρός τό ΚΕΜΕ (ἀριθμ. ἔγγράφου Φ.211.17/11/Γ/231/22-1-1981) ὁ Γ. Πιτσινός, συγγραφέας τοῦ βιβλίου "Στοιχεῖα Φιλοσοφίας" ζητεῖ νά τοῦ σταλεῖ "τό ταχύτερον δυνατόν" τό ἀντίτυπο τοῦ βιβλίου, πάνω στό ὁποῖο ὁ ὑποφαινόμενος ἔχει ἐπισημειώσει κάποιες παρατηρήσεις σύμφωνα μέ προγενέστερο πρακτικό τοῦ Τμήματός μας (65/1980).

2.- Πράγματι, κατά τήν τότε εἰσήγησή μου, ὁ συγγραφέας μπορεῖ νά λάβει γνώση τῶν ἐπισημειώσεων, πού τόν ἀφοροῦν· ὅμως κατά τό νόημα τῆς τότε εἰσήγησης τό ἀντίτυπο, γιά τό ὁποῖο ὁ λόγος, εἶχε κατατεθεῖ ὡς μέρος τῆς εἰσήγησης πού συνοδεύει καί τό σχετικό πρακτικό (65/80). Κατά συνέπεια, ὁ κ. Γ. Πιτσινός δικαιοῦται νά λάβει γνώση τῶν ἐπισημειώσεων πού τόν ἀφοροῦν ἐπισκεπτόμενος τήν ὑπηρεσία πού ἔχει τό πρακτικό καί τό βιβλίο.

3.- Προτείνω νά σταλεῖ στόν κ. Γ. Πιτσινό ἐπιστολή μέ τό παραπάνω περιεχόμενο:

Ἀκολούθησε διεξοδική συζήτηση, ὕστερα ἀπό τήν ὁποία τό Τμῆμα,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Νά δοθοῦν στόν κ. Γ. Πιτσινό φωτοτυπίες τῶν σελίδων τοῦ βιβλίου του "Στοιχεῖα Φιλοσοφίας", πού ἀναφέρονται στό πρακτικό 65/1980 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. καί στίς ὁποῖες ὁ εἰσηγητής στό θέμα κ. Φ. Βῶρος ἔχει σημειώσει διάφορες παρατηρήσεις.

./.

ΘΕΜΑ 2ο - Ὑπόμνημα καθηγητῶν γιά τόν Ἐπαγγελματικό Προσανατολισμό.

Ὁ κ. Δ. Σακκᾶς, Σύμβουλος Β΄, γνώρισε στό Τμῆμα ὅτι μέ εἰσήγησή του ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ στίς 2-12-1980 ἀπέστειλε ἐπιστολή πρός τούς 13 καθηγητές οἱ ὁποῖοι κατά τό παρελθόν ἀκαδημαϊκό ἔτος 1979-1980 εἶχαν μετεκπαιδευτεῖ ἐπί ἕνα ἔτος στήν Ἀγγλία καί τή Γαλλία, γιά νά γνωρίσουν στό ΚΕΜΕ μέ ὑπόμνημα τους, πού θά ὑποβάλλουν ὡς τίς 15-1-1981, τίς ἀπόψεις τους γιά τό πῶς μπορεῖ νά ἀντιμετωπιστεῖ ἡ ἐφαρμογή τοῦ σχολικοῦ καί ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ στή χώρα μας α) σέ προσωρινή καί β) σέ μόνιμη βάση. Ἀπ' αὐτούς οἱ 9 ἀπάντησαν μέ κοινό ὑπόμνημά τους καί οἱ 4 δέν ἀπήντησαν καθόλου. Ἔπειτα ἀνέγνωσε τήν ἐπιστολή πού τούς ἀπεστάλη καί τήν κοινή ἀπάντηση τῶν 9 καί κατέθεσε ἀντίγραφα αὐτῶν τῶν ἐγγράφων.

./.

ΘΕΜΑ 3ο - Ἔγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου Θρησκευτικῶν Γ΄ τάξεως Γυμνασίου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Γ. Γρατσέας ἔθεσε ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν εἰσήγησή του, πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

Μέ τό ἔγγραφο Φ.211.17/89/Γ/1487/21-3-1980 τοῦ ΥΠΕΠΘ (Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγρ.) διαβιβάζονται στό ΚΕΜΕ γιά τελική κρίση τά βιβλία τῶν κ.κ. Χρ. Μπούκη καί Χρ. Ζολώτα προοριζόμενα γιά τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν τῆς Γ΄ τάξεως Γυμνασίου. Γιά πλήρη ἐνημέρωση τοῦ Τμήματος ἀναφέρω τά ἑξῆς:

Α.- Θέματα διαδικασίας:

- Ἡ προκήρυξη συγγραφῆς τοῦ βιβλίου (ἀρ. 136461/13-11-78-ΦΕΚ 1065/4-12-78, τ.β΄),
- Ἡ ὑποβολή δακτυλογραφημένων ἀντιτύπων βιβλίων γιά κρίση,
- Ἡ συγκρότηση ἐπιτροπῆς κρίσεως (ἀρ. Φ.211.13/3/Γ/8/2-1-1980 ὑπ. ἀποφάσεως) καί
- Ἡ διαδικασία τῆς κρίσεως ἀπό τήν ἐπιτροπή (πράξεις 1/10-1-80 καί 2/18-3-80) καί ἔγγραφο ΥΠΕΠΘ Φ.211.17/68/Γ/1180/11-3-80),

ἔγιναν σύμφωνα μέ τίς ἀπαιτήσεις καί τίς διατάξεις τοῦ ΝΔ 749/7ο καί τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ Ν.309/76 "περί Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως".

Β.- Θέματα οὐσίας:

1.- Ἡ Ἐπιτροπή κρίσεως:

- Κρίνει ὡς "κατάλληλα" καί τά δύο βιβλία πού ὑποβλήθηκαν,
- "Ἀξιολογεῖ ὡς πρῶτο κατά σειρά τό βιβλίο τοῦ κ. Χρ. Μπούκη",
- Προτείνει "τήν ἀπονομή τοῦ Α΄ βραβείου στό βιβλίο τοῦ κ. Χρ. Μπούκη" καί "τήν ἀπονομή τοῦ δευτέρου ἐπαίνου στό βιβλίο .. τοῦ κ. Χρ. Ζολώτα",
- Εἰσηγεῖται τήν ἔκδοση τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Χρ. Μπούκη, "ἀφοῦ ὁ συγγραφέας ἐπιφέρει τίς βελτιώσεις πού ἔχουν ὑποδειχθεῖ ἀπό τήν Ἐπιτροπή καί τίς ὁποῖες (αὐτός) εὐχάριστα ἀποδέχθηκε.

./.

2.- Ὡς εἰσηγητής τοῦ θέματος:

- Συμφωνῶ μέ τήν Ἐπιτροπή κρίσεως ὡς πρός τήν ἀξιολογική σειρά μέ τήν ὁποία κατατάσσει τά βιβλία: Πρῶτο τό βιβλίο τοῦ κ. Χρ. Μπούκη καί δεύτερο τό βιβλίο τοῦ κ. Χρ. Ζολώτα.

- Διαφωνῶ μέ τήν Ἐπιτροπή κρίσεως στήν πρόταση γιά ἀπονομή τοῦ Α΄ βραβείου καί τοῦ β΄ ἐπαίνου καί στήν εἰσήγηση γιά ἔκδοση τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Μπούκη.

- Προτείνω τήν ἀπονομή τοῦ Α΄ ἐπαίνου (καί ὄχι τοῦ Β΄) στό βιβλίο τοῦ κ. Χρ. Ζολώτα, γιατί εἶναι σαφῶς καλύτερο ἀπό ὅ,τι κρίνει ἡ Ἐπιτροπή κρίσεως.

- Προτείνω τήν ἀπονομή τοῦ Β΄ βραβείου (καί ὄχι τοῦ πρώτου) στό βιβλίο τοῦ κ. Χρ. Μπούκη, γιατί, παρά τά προτερήματά του, εἶναι ἀνώτερο ἀπό τήν ἀντιληπτική ἱκανότητα τῶν μαθητῶν, τροποποιεῖ τό ἐγκεκριμένο Α.Π. τοῦ μαθήματος σέ ἀρκετές περιπτώσεις του καί παρουσιάζει ἀτέλειες σέ ὡρισμένα σημεῖα τά ὁποῖα ἐπισήμανε ἡ Ἐπιτροπή καί δέχθηκε ὁ συγγραφέας.

- Εἰσηγοῦμαι νά μήν ἐκδοθεῖ τό <u>νέο</u> βιβλίο τοῦ κ. Μπούκη γιατί:
- Βελτιώνει σέ ἐλάχιστα μόνο σημεῖα τό παλιό βιβλίο πού καί ἐκεῖνο ἦταν δικό του,
- Εἶναι ἀνώτερο ἀπό τήν ἀντιληπτική ἱκανότητα τῶν μαθητῶν,
- Ἐπιχειρεῖ ἀναδόμηση τοῦ ΑΠ χωρίς νομική κάλυψη,
- Ἀποδείχθηκε στή σχολική πράξη ὅτι τό βιβλίο τῶν θρησκευτικῶν τῆς Γ΄ τάξεως Γυμνασίου δέν ἱκανοποίησε καθηγητές καί μαθητές,
- Προγραμματίζω νά εἰσηγηθῶ στόν κατάλληλο χρόνο τήν ἀλλαγή τοῦ ΑΠ τῆς τάξεως, ὕστερα μάλιστα καί ἀπό τήν διαγραφόμενη προοπτική τροποποιήσεως ὅλων τῶν ΑΠ Γυμνασίου καί Λυκείου.

- Εἰσηγοῦμαι γιά τό σχολ. ἔτος 1981-82 τήν ἀνατύπωση τοῦ ἐγκεκριμένου βιβλίου τῶν θρησκευτικῶν τῆς Γ΄ τάξεως "Ὀρθόδοξη Πίστη καί Ζωή" τοῦ κ. Χρ. Μπούκη.

Ἀκολούθησε διεξοδική συζήτηση κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τή γνώμη τους.

./.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) τό ἔγγραφο ἀριθ. Φ.211.17/89/Γ/1487/21-3-80 τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τά συνημμένα σ' αὐτό πρακτικά τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, τίς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καί τίς ἀπαντήσεις τῶν συγγραφέων σ' αὐτές, β) τά βιβλία θρησκευτικῶν πού ὑποβλήθηκαν γιά τή Γ΄ τάξη Γυμνασίου, ὕστερα ἀπό σχετική προκήρυξη, τῶν συγγραφέων Χ. Μπούκη καί Χ. Ζολώτα, γ) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Γ. Γρατσέα καί δ) τίς γνῶμες πού διατυπώθηκαν κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Ἀποδέχεται ἀρχικά τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως, τήν ὁποία διαφοροποιεῖ ὡς ἑξῆς:

1.- Κατά πλειοψηφία, προτείνει νά ἀπονεμηθεῖ τό Γ΄ βραβεῖο στό βιβλίο τοῦ συγγραφέα κ. Χ. Μπούκη.

Μειοψήφησε ὁ κ. Γ. Γρατσέας, ὁ ὁποῖος στήν εἰσήγησή του πρότεινε τήν ἀπονομή τοῦ Β΄ βραβείου στό βιβλίο τοῦ παραπάνω συγγραφέα.

2.- Ὁμόφωνα προτείνει:

α) Νά ἀπονεμηθεῖ ὁ Α΄ ἔπαινος στό βιβλίο τοῦ συγγραφέα κ. Χ. Ζολώτα, γιατί τό βιβλίο αὐτό ἔχει ἀρκετά προτερήματα καί εἶναι καλύτερο ἀπό τήν κρίση πού ἔχει κάνει γι' αὐτό ἡ Ἐπιτροπή Κρίσεως.

β) Νά ἀνατυπωθεῖ γιά τό σχολικό ἔτος 1981-1982 τό χρησιμοποιούμενο βιβλίο τῶν θρησκευτικῶν τῆς Γ΄ τάξεως Γυμνασίου "Ὀρθόδοξη Πίστη καί Ζωή" τοῦ κ. Χ. Μπούκη, γιατί τό νέο σέ ἐλάχιστα μόνο σημεῖα βελτιώνει τό παλιό. Εἶναι γενικά καί τό νέο βιβλίο τοῦ κ. Χ. Μπούκη ἀνώτερο ἀπό τήν ἀντιληπτική ἱκανότητα τῶν μαθητῶν τῆς Γ΄ Γυμνασίου.

./.

ΘΕΜΑ 4ο - Διδασκαλία ἑρμηνείας ἀρχαίων ἑλληνικῶν κλασικῶν κειμένων ἀπό μετάφραση στούς Β/ετεῖς μετεκπαιδευομένους φιλολόγους τοῦ Διδασκαλείου Μ.Ε.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς: Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων ΣΕΔΠ τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ὑπ' ἀριθμ. Φ.547.1/444/4-2-1981 ἔγγραφό της μᾶς ὑποβάλλει τό ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 31/21-1-1981 ἔγγραφο τοῦ ΔΜΕ, μέ τό ὁποῖο ζητεῖται ἡ ἔγκριση τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος "Ἑρμηνεία ἀρχαίων ἑλληνικῶν κλασικῶν κειμένων ἀπό μετάφραση" στούς δευτεροετεῖς μετεκπαιδευόμενους φιλολόγους κατά τό δεύτερο ἑξάμηνο τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1980-81, γιά δύο ὧρες τήν ἑβδομάδα.

Ἐπειδή τό Τμῆμα μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. 19/1980 πράξη του εἶχε ὁμόφωνα γνωμοδοτήση γιά τήν ἔγκριση τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος αὐτοῦ κατά τό ἀκαδ. ἔτος 1979-80 καί οἱ λόγοι πού ἐπιβάλλουν τή διδασκαλία αὐτή εἶχαν ἀναπτυχθεῖ ἐκτενῶς στήν ἀντίστοιχη συνεδρία τοῦ Τμήματος, πιστεύω ὅτι ἀρκεῖ νά παραπέμψουμε σ' ἐκείνη τήν πράξη μας, γιά νά θεμελιωθεῖ ἡ ἔγκριση τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος καί στούς ἐφετινούς δευτεροετεῖς τοῦ ΔΜΕ, ἐφόσον ἰσχύουν οἱ ἴδιοι λόγοι.

Τό Τμῆμα ἀποφαίνεται ὁμόφωνα, δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλου στό σύνολό της.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΘΕΜΑ 1ο - α) Ἀλλαγές στό πρόγραμμα τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν. β) Ἐφαρμογή προγράμματος 5θήμερης ἐργασίας στά κλασικά Λύκεια.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ κ. Ἀθαν. Κομίνης μετέφερε στό Τμῆμα τίς προτάσεις τῶν φιλολόγων τοῦ Τμήματος γιά τά δυό ἀνωτέρω θέματα, στίς ὁποῖες κατέληξαν σέ προηγούμενη σύσκεψη.

Ὡς πρός τό πρῶτο θέμα, τίς ἀλλαγές στίς ὁδηγίες πού δόθηκαν κατά τήν τελευταία συνάντηση μέ τούς Ἐπόπτες Μ.Ε. γιά τή διδασκαλία τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, ἐπειδή ὁρισμένα σχολεῖα ἔχουν μείνει στήν ὕλη πολύ πίσω, οἱ φιλόλογοι τοῦ Τμήματος ἔκριναν ὅτι καμιά ἄλλη ἀλλαγή δέν πρέπει νά γίνει γιά τούς ἑξῆς λόγους:

α) οἱ συχνές ἀλλαγές στό πρόγραμμα δέν ὑπηρετοῦν τούς παιδευτικούς σκοπούς,

β) προβλήματα παρουσίασε μικρός ἀριθμός σχολείων σ' ὅλη τή χώρα καί

γ) θά πρέπει ὅλοι νά ἀναλάβουν τίς εὐθύνες τους γιά νά ἀνταποκριθοῦν στίς ὑποχρεώσεις τους.

Τό Τμῆμα συμφώνησε ὁμόφωνα μ' αὐτή τήν ἄποψη.

Ὡς πρός τό δεύτερο θέμα, τήν ἐφαρμογή τοῦ 5θήμερου προγράμματος ἐργασίας καί στά κλασικά λύκεια ὁ κ. Κομίνης εἶπε ὅτι οἱ ἀπόψεις ὅλων τῶν φιλολόγων συνέπεσαν στά ἑξῆς:

α) νά μήν ὑπερβαίνουν οἱ ὧρες μαθημάτων τίς 32 τήν ἑβδομάδα (ὑπῆρχε καί ἡ ἄποψη νά μήν ὑπερβαίνουν οὔτε τίς 30),

β) νά μήν περιοριστεῖ ἡ Φυσική Ἀγωγή κάτω ἀπό 2 ὧρες καί

γ) ἡ περικοπή τῶν ὡρῶν διδασκαλίας νά εἶναι ἡ ἀκόλουθη:

Στήν Α΄ Λυκείου

Μία (1) ὥρα στά μαθήματα: ΜΟυσική, Λατινικά, Ἀρχαῖα, Ἑλληνικά. Ἐπίσης μία (1) ὥρα στά μαθήματα: Μαθηματικά, Θρυκτολογία, ἐκ περιτροπῆς.

Στή Β΄ Λυκείου

Μία (1) ὥρα στά μαθήματα: Ψυχολογία, Θρησκευτικά. Ἐπίσης μία (1) ὥρα στά μαθήματα: Μαθηματικά, Φυσική, ἐκ περιτροπῆς.

Ἀκολούθησε συζήτηση καί τέλος τό Τμῆμα,

ε ἰ σ η γ ε ῖ τ α ι

τίς ἑξῆς περικοπές στό ὡρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων τῶν Προτύπων Κλασικῶν Λυκείων καί μόνο γιά τήν περίοδο ὡς τή λήξη τοῦ τρέχοντος σχολικοῦ ἔτους:

Στήν Α΄ Λυκείου:

Μία (1) ὥρα στά μαθήματα: Μουσική, Λατινικά, Ἀρχαῖα Ἑλληνικά. Ἐπίσης μία (1) ὥρα στά μαθήματα: Μαθηματικά, Ὀρυκτολογία, ἐκ περιτροπῆς.

Στή Β΄ Λυκείου

Μία (1) ὥρα στά μαθήματα: Ψυχολογία, Θρησκευτικά. Ἐπίσης μία (1) ὥρα στά μαθήματα: Μαθηματικά, Φυσική ἐκ περιτροπῆς.

ΘΕΜΑ 2ο - Κρίση βιβλίου μέ θέμα "Ὁ ἐπαγγελματικός προσανατολισμός" Δ. Σμυρλῆ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα τό περιεχόμενο αἰτήσεως μέ ἡμερομηνία 11-2-1981 τοῦ κ. Δ. Σμυρλῆ, Γυμνασιάρχη τοῦ 1ου Γυμνασίου Χολαργοῦ, μέ τήν ὁποία ζητεῖ νά τοῦ ἐπιστραφοῦν τά ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου του: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ, θεωρία καί πράξη, τά ὁποῖα εἶχε ὑποβάλει γιά κρίση καί δηλώνει ὅτι ἀποσύρει τήν προηγούμενη αἴτησή του σχετικά μέ τήν κρίση τοῦ βιβλίου του.

Ὕστερα ἀπό αὐτά δέν ἔγινε στό Τμῆμα ἡ εἰσήγηση γιά τό παραπάνω βιβλίο ἀπό τούς κ.κ. Ν. Παπαδόπουλο καί Κυρ. Κατσιμάνη καί τό Τμῆμα ἀποφασίσει ὁμόφωνα:

Νά γίνει δεκτή ἡ αἴτηση τοῦ κ. Δ. Σμυρλῆ καί νά τοῦ ἐπιστραφοῦν τά διαθέσιμα ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου του, ἐκτός ἀπό ἕνα ἀντίτυπο τό ὁποῖο θά πρέπει νά ὑπάρχει στό ἀρχεῖο τοῦ ΚΕΜΕ.

./.

ΘΕΜΑ 3ο - Ἔγκριση διορθώσεων, βελτιώσεων καί μεταβολῶν στό βιβλίο Φυσικῆς Γ΄ Λυκείου (κορμοῦ καί ἐπιλογῆς).

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ν. Βαρουχάκης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Ὕστερα ἀπό τίς ἀριθ. Φ.211.13/31/Τ/8915/12-11-80 καί Φ.211.13/33/Γ/9053/29-11-80 Ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων συγκροτήθηκε Ἐπιτροπή μέ πρόεδρο τόν κ. Ν. Βαρουχάκη καί μέλη τούς Θ. Παπαγεωργόπουλο, Ν. Νικολαΐδη, Στ. Παπασημακόπουλο καί Α. Παπαϊωάννου γιά νά ἀποφασίσει γιά τίς βελτιώσεις καί μεταβολές τοῦ βιβλίου Φυσικῆς Γ΄ Λυκείου.

Ἡ Ἐπιτροπή ὁλοκληρώνοντας τό ἔργο της, ἐπέφερε τίς ἀναγκαῖες κατά τήν κρίση της διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές καί στά βιβλία Φυσικῆς Γ΄ Λυκείου (κορμοῦ καί ἐπιλογῆς).

Τό σχετικό πρακτικό καί τά ἀντίστοιχα διορθωμένα ἀντίτυπα διαβίβασε στό ΚΕΜΕ ἡ ἁρμόδια Δ/νση τοῦ Ὑπουργείου γιά ἔγκριση.

Εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἐγκρίνει ὅλες τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές πού ἐπέφερε ἡ Ἐπιτροπή στά βιβλία Φυσικῆς Γ΄ Λυκείου τοῦ Α. Μάζη καί νά προωθήσει τά διορθωμένα ἀντίτυπα στόν ΟΕΔΒ γιά ἐκτύπωση. Γιά τή διάκριση τῆς νέας διορθωμένης ἐκδόσεως, παρακαλεῖται ὁ ΟΕΔΒ νά χρησιμοποιήσει ἐξώφυλλο διαφορετικοῦ χρώματος ἀπό ἐκεῖνο τῶν προηγουμένων ἐκδόσεων.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

Ἐγκρίνει: α) ὅλες τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές πού ἐπέφερε ἡ Ἐπιτροπή στό βιβλίο Φυσικῆς Γ΄ Λυκείου (κορμοῦ καί ἐπιλογῆς) τοῦ Α. Μάζη καί β) τήν προώθηση τῶν διορθωμένων ἀντιτύπων στόν ΟΕΔΒ γιά ἐκτύπωση.

ΘΕΜΑ 4ο - Ἔκθεση τῆς Μόνιμης Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας στόν ΟΟΣΑ γιά τήν πολιτική ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ ἁρμόδιος εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Διεθνῶν Ἐκπαιδευτικῶν Σχέσεων τοῦ ΥΠΕΠΘ διαβιβάζει στό ΚΕΜΕ τό α΄ μέρος ἐκθέσεως γιά τήν πολιτική ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας πού ἔστειλε ἡ Μόνιμη Ἑλληνική Ἀντιπροσωπεία μας στόν ΟΟΣΑ. Αὐτό τό α΄ μέρος περιλαμβάνει ποικίλα χρήσιμα στατιστικά στοιχεῖα καί γι' αὐτό εἰδικές παρατηρήσεις δέν ὑπάρχουν γιά τό περιεχόμενό του. Τό β΄ μέρος πρέπει νά ἔχει ἐπίσης πολύ ἐνδιαφέρον, γιατί θά περιέχει ἀνάλυση τοῦ ὅλου θέματος μέ βάση τά στοιχεῖα τοῦ α΄ μέρους.

Εἰσηγοῦμαι ἡ ἔκθεση νά τεθεῖ σέ εἰδικό φάκελο καί νά εἶναι στή διάθεση τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση, δέχτηκε τήν πρόταση τοῦ κ. Ν. Βαρουχάκη.

ΘΕΜΑ 5ο - Ἀνακοίνωση κ. Δ. Σακκᾶ γιά δραστηριότητα Ν. Κεφαλίδη καί Κ. Τσιάκα.

Ὁ κ. Α. Σακκᾶς εἶπε τά ἑξῆς:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ἐπιτρέψτε μου, παρακαλῶ, νά σᾶς ἀπασχολήσω μέ θέμα πού ἔχει τίς λυπηρές ἀλλά καί τίς εὐχάριστες διαστάσεις του.

Μία κυρία Λυκειάρχης πού ἦρθε στό ΚΕΜΕ σήμερα καί πού διευθύνει ἕνα πρότυπο σχολεῖο μέ 80 μαθητές μᾶς ἔλεγε ὅτι συναντᾶ μεγάλες δυσκολίες μέ τά παιδιά καί ὅτι γι' αὐτό φταῖνε οἱ μαθητές καί οἱ γονεῖς. Ἀκούσαμε ἀκόμα στίς ἀνακοινώσεις στό Τμῆμα τό περιεχόμενο ἐγγράφου τῆς ΟΛΜΕ, πού κοινοποιεῖται στό ΚΕΜΕ, σχετικά μέ τή λειτουργία τῶν ΣΕΛΜΕ (ὅτι κακῶς δέ λειτούργησαν κι ἄλλες ΣΕΛΜΕ μακρᾶς διάρκειας, ὅτι γιά νά παρακολουθοῦν οἱ καθηγητές τά μαθήματα στίς ΣΕΛΜΕ βραχείας διάρκειας θά πρέπει νά μειωθεῖ τό ὡράριο ἐργασίας τους κτλ.). Στή μιά περίπτωση: ἡ ἀνικανότητα μιᾶς ὑψηλοβάθμου ἐκπαιδευτικοῦ νά διευθύνει 80 μαθητές· στήν ἄλλη τό πρόβλημα τῶν ΣΕΛΜΕ καί μεταξύ τῶν ἄλλων καί τό αἴτημα γιά περιορισμό τοῦ ὡραρίου διδασκαλίας τῶν καθηγητῶν - πού ἤδη εἶναι περιορισμένο καί ἄλλωστε ἀπό τά πράγματα δέν εἶναι δυνατός ὁ περιορισμός του χωρίς ζημία τοῦ διδακτικοῦ ἔργου στά σχολεῖα- οἱ ὁποῖοι θά παρακολουθοῦν τά μαθήματα τῶν ΣΕΛΜΕ βραχείας διάρκειας. Ὡσάν ὁ ἐκπαιδευτικός νά μήν εἶναι ὑποχρεωμένος ἀπό τή φύση τοῦ ἔργου του καί γιά χάρη μόνο τῆς μορφώσεώς του νά παρακολουθεῖ διαλέξεις κτλ. πού γίνονται στήν ἕδρα τοῦ σχολείου του ἤ κοντά σ' αὐτήν.

Παίρνοντας ἀφορμή ἀπ' αὐτούς τούς δυό σημερινούς ἐρεθισμούς, αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκη νά ἀναφέρω στό Τμῆμα δυό περιπτώσεις πού δείχνουν πόσα μποροῦν νά πραγματοποιηθοῦν, ὅταν ὁ ἐκπαιδευτικός εἶναι ἱκανός καί ἀφοσιωμένος στό ἔργο του.

Ἡ μία εἶναι τοῦ κ. Ν. Κεφαλίδη, ἀναπληρωτῆ Ἐπόπτη τῆς ΙΔ ΑΕΠ (Καβάλας). Μολονότι ὁ κ. Ν. Κεφαλίδης δέν ἔχει τό βαθμό τοῦ Ἐπόπτη καί ἐκτελεῖ ἁπλῶς χρέη ἀναπληρωτῆ Ἐπόπτη, ἐντούτοις μόλις ἀνέλαβε τά καθήκοντά του μέσα σέ ἐλάχιστο χρόνο ἐλάμψε μέ τίς ἱκανότητες καί

./.

τή δραστηριότητά του: όργάνωσε τήν 'Εποπτεία του, έπισκέφτηκε έπιθεωρήσεις καί σχολεῖα, ἔφτασε ὡς τόν "Εβρο κατ'έπανάληψη, μίλησε σέ καθηγητές καί μέ τόν τρόπο του τούς συνήγειρε ὅλους, κατάρτισε ὁμάδες γιά τή μελέτη τῶν νέων σχολικῶν βιβλίων καί ἄλλων προβλημάτων, γιά νά ὑποβάλει τά πορίσματά τους στό ΚΕΜΕ, καί κατά τή διάρκεια αὐτοῦ τοῦ διδακτικοῦ ἔτους μέ τά τόσα προβλήματα (ἀπεργία καθηγητῶν κτλ.) όργάνωσε καί δυό ΣΕΛΜΕ βραχείας διάρκειας, μιά στήν Καβάλα καί μιά στήν 'Αλεξανδρούπολη. Στή δεύτερη μάλιστα παρακολουθοῦν τά μαθήματα ὁλοπρόθυμα κάπου 75 καθηγητές.

'Η ἄλλη περίπτωση εἶναι τοῦ θεολόγου Λυκειάρχη κ. Κωνσταντίνου Τσιάκα. 'Η περίπτωση αὐτοῦ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἀποτελεῖ φαινόμενο ἀφοσιώσεως στό ἐκπαιδευτικό ἔργο, ἐργατικότητας καί δημιουργικότητας. Στή μακρά του ἐκπαιδευτική ὑπηρεσία ὅπου ὑπηρέτησε δημιούργησε κι ὅπου πέρασε ἔλαμψε.

Στήν ἀρχή ἄφησε τή δημιουργική του σφραγίδα στό Γυμνάσιο Καρπενησίου. 'Αργότερα μέ αἴτησή του ζήτησε νά μετατεθεῖ σ' ὁποιοδήποτε Γυμνάσιο τῆς Β. 'Ελλάδας. Καί βρέθηκε στήν Προσοτσάνη, ὅπου ἀκόμα ἔχουν νά λένε γιά τό ἔργο του. Μετά ἔλαμψε στόν 'Αγ. Γεώργιο Φθιωτίδας, ὅπου μέ δικές του πρωτοβουλίες καί φροντίδες κατόρθωσε νά δημιουργήσει ἐκ τοῦ μηδενός μιά ἀπό τίς καλύτερες σχολικές βιβλιοθῆκες πού ὑπάρχουν στή χώρα.

Πρόσφατα ἔχασε τή σύζυγό του ἀπό αὐτοκινηστικό δυστύχημα. Πλησιάζει καί γιά σύνταξη. Εἶναι καί πολύ κουρασμένος. Εἶπα μέσα μου: Τέλειωσε τό ἔργο τοῦ Τσιάκα! "Οταν ὅμως πρόσφατα πῆγα στήν 'Αλεξανδρούπολη, μέ ἔκπληξή μου ἄκουσα ἀπό τόν ἐκεῖ Διοικητικό Γενικό 'Επιθεωρητή Μ.Ε. σέ μιά συζήτηση πού εἴχαμε νά λέει ὅτι στήν 'Ορεστιάδα ὑπηρετεῖ ἕνας Λυκειάρχης φαινόμενο. Εἶναι πάνω ἀπό 60 χρονῶν κι ἐντούτοις ἔχει σπάνια ζωτικότητα καί παρουσιάζει μοναδική δραστηριότητα. Συνήγειρε τούς γονεῖς καί κηδεμόνες, ἔφτιαξε πλούσια σχολική βιβλιοθήκη καί φτιάχνει κι ἄλλα πολλά. Καί ὅταν τόν ρώτησα πῶς λέγεται αὐτός ὁ ἄξιος Λυκειάρχης μοῦ ἀπάντησε: Τσιάκας! Προήχθη σέ λυκειάρχη τε-

./.

λευταῖα καί ζήτησε πάλι νά ὑπηρετήσει σέ ἀκριτικό σχολεῖο.

Ἦταν γιά μένα μιά χαρούμενη ἔκπληξη. Ὁ Κ. Τσιάκας, πού συμβαίνει νά τόν γνωρίζω ἐδῶ καί 25 χρόνια, πλησιάζοντας νά βγεῖ στή σύνταξη, ἀκόμα ὀρθός, δημιουργεῖ ἀθόρυβα καί φωτίζει στά σύνορα τοῦ Ἔβρου. Πῶς νά μήν ἀποκαλυφτεῖ κανείς μπροστά του;

Θεώρησα καλό νά ἀναφέρω στό Τμῆμα τίς δυό αὐτές περιπτώσεις, γιατί στήν ἐποχή μας, πού καί ἀνάμεσα στό ἐκπαιδευτικό προσωπικό συναντᾶ κανείς, ὡς μή ὤφειλε, τήν ὀκνηρία, τήν ἀδιαφορία, τήν ἀνικανότητα, τήν ἐπιδίωξη τοῦ στενοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος, εἶναι παρήγορο πού ὑπάρχουν ἐκπαιδευτικοί ἀποστολικά ἀφοσιωμένοι στό ἔργο τους. Καί πρέπει τέτοιοι ἐκπαιδευτικοί νά προβάλλονται ὡς ὑποδείγματα καί νά ἐπαινοῦνται.

Εἰδικότερα γιά τόν Κ. Τσιάκα, πού ἤδη τερματίζει τόσο καρποφόρα τήν ἐκπαιδευτική του ὑπηρεσία, νομίζω ὅτι θά πρέπει νά ὀργανωθεῖ κάποια τελετή καί νά τοῦ ἀποδοθεῖ τιμητικό βραβεῖο γιά τό δημιουργικό ἐκπαιδευτικό καί κοινωνικό του ἔργο. Γιά νά τοῦ δοθεῖ ἔτσι ἡ μεγάλη ψυχική ἱκανοποίηση πού προέρχεται ἀπό τήν ἀναγνώριση τοῦ ἔργου ὁλόκληρης ζωῆς. Τελειώνοντας σᾶς παρακαλῶ, κ. Πρόεδρε, νά ἀναφέρετε στούς Προϊσταμένους μας τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τό ἔργο τῶν δυό ἀνωτέρω ἐκπαιδευτικῶν καί γιά τήν ἀνάγκη κάποιας τιμῆς στό δεύτερο ἀπ' αὐτούς.

Ὅσα εἶπε ὁ κ. Σακκᾶς γιά τό ἔργο τοῦ Κ. Τσιάκα τά ἐπιβεβαίωσε καί ὁ κ. Γ. Γρατσέας· καί ὅσα εἶπε γιά τόν κ. Κεφαλίδη τά ἐπιβεβαίωσε καί ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος καθώς καί μέλη τοῦ Τμήματος πού γνωρίζουν τόν κ. Κεφαλίδη καί διδάσκουν στίς ΣΕΛΜΕ Καβάλας καί Ἀλεξανδρουπόλεως.

Τό Τμῆμα δοκίμασε ζωηρή ἱκανοποίηση ἀπό τήν ἀναφορά αὐτή τοῦ κ. Σακκᾶ καί ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης πρότεινε νά γραφοῦν σέ πρακτικό ὅσα ἀνέφερε ὁ κ. Δ. Σακκᾶς, ἀντίγραφο αὐτοῦ νά ὑποβληθεῖ στόν κ. Ὑπουργό Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων καί ἐπίσης ἀντίγραφά του νά ἀποσταλοῦν στόν κ. Ν. Κεφαλίδη καί τόν κ. Κ. Τσιάκα. Τό Τμῆμα ὁμόφωνα ἔκανε ἀποδεκτή τήν πρόταση τοῦ Προέδρου του.

./.

ΘΕΜΑ 6ο - Ἀνακοινώσεις

Ὁ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος ἀνακοινώνει στό Τμῆμα τό ὑπ' ἀριθμ. Φ.211.25/1/Γ/110/13-1-1981 ἔγγραφο τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ, τό ὁποῖο ἀναφέρεται στήν ἔγκριση ἐλεύθερων βοηθημάτων γιά τό σχ. ἔτος 1981-82.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης παρακαλεῖ τούς Συμβούλους πού ἀσχολοῦνται μέ τά ἀντίστοιχα μαθήματα (Γαλλικά, Ἀγγλικά, Οἰκοκυρικά, Καλλιτεχνικά, Γερμανία) νά εἰσηγηθοῦν τό συντομότερο στό Τμῆμα, σύμφωνα μέ τό περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου πού διάβασε ὁ κ. Σπυρόπουλος.

Στό σημεῖο αὐτό τελείωσε ἡ συζήτηση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 11/1981

Σήμερα, 26 Φεβρουαρίου 1981, ήμέρα Πέμπτη καί ὥρα 11 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἀθαν. Κομίνης, Γ΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ/τος "Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί ΣΕΛΜΕ διατάξεων". Εἰσηγητής κ. Δ. Σακκᾶς.

ΘΕΜΑ 2ο - Ἔγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου "Ἱστορία Ἀρχαίων Χρόνων" Α΄ τάξεως Λυκείου. Εἰσηγητής κ. Φ. Βῶρος.

ΘΕΜΑ 3ο - Μεθόδευση διορθώσεων στό βιβλίο "Τί πρέπει νά γνωρίζει ὁ Πολίτης". Εἰσηγητής κ. Φ. Βῶρος.

ΘΕΜΑ 4ο - Συμπληρωματική ἐπιλογή διδακτικῶν βιβλίων γιά τή δωρεάν διάθεσή τους στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ Ἀθηνῶν γιά τό Ἀκαδ. Ἔτος 1980-81. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Σκορδίλης.

ΘΕΜΑ 5ο - Ἀνατύπωση διδακτικῶν βιβλίων: α) Ἰδρύματος Εὐγενίδη: Στοιχεῖα Ἀναλυτικῆς Γεωμετρίας Γ΄ Λυκείου (Γρ. Τσάγκα) καί Μαθηματικά Γ΄ Λυκείου (Στρ. Παπαδόπουλου). Εἰσηγητής κ. Παντελίδης. β) Πολιτική Ἄμυνα. Εἰσηγητής κ. Γ. Γρατσέας.

ΘΕΜΑ 6ο - Γνωμάτευση γιά δύο βιβλιοτετράδια "Ὀρθογραφία-Γραμματική" τοῦ Α. Μπότσαρη, καθηγητῆ τῶν Ἑλληνικῶν στό κρατικό Γυμνάσιο WOODVILLE τῆς Αὐστραλίας. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Ἀρβανίτης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ/τος "Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί ΣΕΛΜΕ διατάξεων".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Δ. Σακκᾶς εἶπε τά ἑξῆς: Μέ τό σχέδιο Π.Δ/τος πού μᾶς ἀπέστειλε ἡ Διοίκηση μέ τό ἔγγραφό της ἀριθ. Γ/776/17-2-81 γιά σχετική γνωμοδότηση, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν.186/1975, ἐπιφέρει τροποποιήσεις στό Π.Δ/μα 459/78 "Περί ὀργανώσεως καί λειτουργίας Σχολῶν Ἐπιμορφώσεως Λειτουργῶν Μ.Ε. (ΣΕΛΜΕ)", τό ὁποῖο ἤδη ἔχει τροποποιηθεῖ μέ ἄλλα Π.Δ/ματα. Ἡ Διοίκηση ἐπιφέρει τίς νέες αὐτές τροποποιήσεις γιά νά εἶναι σύμμετρος κατά ΓΕΜΕ ὁ ἀριθμός τῶν ἐπιλεγομένων γιά τίς ΣΕΛΜΕ καθηγητῶν, ὥστε νά ἀποφεύγεται ἡ ἐπιλογή καθηγητῶν ἀπό ὁρισμένες μόνο ΓΕΜΕ, γεγονός πού ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νά ἀπογυμνώνονται αὐτές οἱ ΓΕΜΕ ἀπό διδακτικό προσωπικό πού δύσκολα μπορεῖ νά ἀναπληρωθεῖ. Γιά τό σκοπό αὐτό ἡ Διοίκηση μέ τό νέο Π.Δ/μα ὁρίζει ὅτι θά καθορίζονται ἀπό τήν ὑπουργική ἀπόφαση πού θά ἐκδίδεται κατά τό α' δεκαήμερο κάθε σχολικοῦ ἔτους οἱ σχολές ἐπιμορφώσεως πού θά λειτουργήσουν, ὁ ἀριθμός τῶν καθηγητῶν στό σύνολο, κατά εἰδικότητα καί μισθολογικό κλιμάκιο πού θά κληθοῦν νά φοιτήσουν σέ κάθε ΣΕΛΜΕ γιά ἐπιμόρφωση μονοετοῦς διάρκειας, οἱ ἐκπαιδευτικές περιφέρειες Μ.Ε. (ΓΕΜΕ) καί τά πρότυπα ἤ πειραματικά σχολεῖα, ἀπό τίς ὁποῖες θά ἐπιλέγονται οἱ πρός ἐπιμόρφωση καθηγητές καθώς καί ὁ ἀριθμός αὐτῶν πού θά ἐπιλεγοῦν ἀπό κάθε ΓΕΜΕ καί πρότυπο ἤ πειραματικό σχολεῖο κατά εἰδικότητα καί Μ.Κ.

Γιά τή νέα αὐτή ρύθμιση παρατηρῶ: α) ὅτι οἱ συχνές μεταβολές σέ Π.Δ/μα ἤ Νόμους πού πρίν ἀπό λίγο χρόνο ἐκδόθηκαν ἤ ψηφίστηκαν ἐπιφέρουν σύγχυση καί δυσκολεύουν τούς ἐνδιαφερομένους σέ κάθε περίπτωση νά γνωρίζουν τί ἰσχύει· β) Φοβοῦμαι ὅτι μέ τό Σχ. Πρ. Δ/τος εἰσάγεται γραφειοκρατική καί κοπιώδης διαδικασία γιά τήν ἐπιλογή τῶν καθηγητῶν πού θά φοιτοῦν στίς ΣΕΛΜΕ· γ) Μέ τή νέα διαδικασία θά συμβεῖ νά μήν ἱκανοποιοῦνται αἰτήσεις καθηγητῶν ΓΕΜΕ στίς ὁποῖες ὁ ἀριθμός αὐτῶν πού ζητοῦν νά ἐπιμορφωθοῦν στίς ΣΕΛΜΕ εἶναι μεγάλες καί ἀντίθετα νά ἱκανοποιοῦνται αἰτήσεις καθηγητῶν πού ὑπηρετοῦν σέ ΓΕΜΕ ἀπό τίς ὁποῖες ἐλάχιστος ἀριθμός καθηγητῶν θά ζητᾶ νά ἐπιμορφωθεῖ, μολονότι οἱ καθηγητές θά ἔχουν ὀλιγότερα μόρια ἀπό τούς καθηγητές τῆς πρώτης κατηγορίας.

./.

'Οπωσδήποτε καί ἄν θεσπιστεῖ ἡ νέα διαδικασία ἐπιλογῆς οἱ ἀναλογίες κατά εἰδικότητα καί Μ.Κ. στό συνολικό ἀριθμό τῶν καθηγητῶν πού θά προσκαλοῦνται κάθε χρόνο σέ κάθε ΣΕΛΜΕ πρέπει νά διατηρηθοῦν.

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

1.- Τό ἔγγραφο ἀριθ. Γ/776/17-2-81 τῆς Διευθύνσεως 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων ΣΕΔΠ καί τό συνημμένο σ' αὐτό σχ. Π.Δ/τος "γιά τροποποίηση τῶν περί ΣΕΛΜΕ διατάξεων",

2.- Τίς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 2 καί 4 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Ν.186/1975,

3.- Τήν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου Β' κ. Δ. Σακκᾶ, καί

4.- Τίς ἀπόψεις πού ἀναπτύχθηκαν κατά τή συζήτηση πού ἀκολούθησε τήν εἰσήγηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Γνωμοδοτεῖ: 'Εφόσον τελικά θεσπιστεῖ ἡ διαδικασία ἐπιλογῆς τῶν καθηγητῶν πού θά ἐπιμορφώνονται στίς ΣΕΛΜΕ ἡ προβλεπόμενη ἀπό τό ἄρθρο 2 τοῦ σχ. Π.Δ/τος,

α) Νά διατηρηθεῖ ἡ προβλεπόμενη ἀπό τό ἄρθρο 2 τοῦ Π.Δ/τος 798/80 ἀναλογία κατά εἰδικότητα καί μισθολογικό κλιμάκιο στό συνολικό ἀριθμό τῶν καθηγητῶν πού θά ἐπιλέγονται γιά ἐπιμόρφωση μακρᾶς διάρκειας, γιά νά διασφαλίζεται ἡ ἐπιμόρφωση περισσοτέρων νέων καθηγητῶν. καί

β) 'Η κατανομή τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν πού κάθε φορά θά καλοῦνται γιά ἐπιμόρφωση κατά περιφέρεια ΓΕΜΕ καί Μ.Κ. νά μή γίνεται μέ τήν κατά 'Οκτώβριο ἐκδιδόμενη ὑπουργική ἀπόφαση, ἀλλά μετά τήν ὑποβολή τῶν αἰτήσεων τῶν ἐνδιαφερομένων, ὥστε νά εἶναι γνωστός ὁ ἀριθμός τῶν αἰτούντων ἀπό κάθε ΓΕΜΕ καί ἀνάλογα μ' αὐτόν νά καθορίζεται ὁ ἀριθμός τῶν καθηγητῶν πού θά καλοῦνται γιά ἐπιμόρφωση.

'Επίσης στό ἄρθρο 2 τοῦ σχ. Π.Δ/τος, σειρά 10, μετά τή φράση Σύμβουλοι Α' ἤ Β' τοῦ ΚΕΜΕ νά προστεθεῖ: ἤ Εἰσηγητές τοῦ ΚΕΜΕ μέ τόν 1ο βαθμό προερχόμενοι ἀπό τή Μέση 'Εκπαίδευση.

./.

ΘΕΜΑ 2ο - Έγκριση πράξεως Επιτροπής Κρίσεως διδακτικού βιβλίου "Ιστορία Αρχαίων Χρόνων" Α΄ τάξεως Γενικού Λυκείου.

Ο εισηγητής του θέματος κ. Φ. Βώρος έθεσε υπόψη των μελών του Τμήματος την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Σχετική αλληλογραφία: Έγγραφο Φ.211.17/317/Γ/9917/29-12-80 Δ/νσεως Εφαρμ. Προγρ. Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ με συνημμένα:

α) τα πρακτικά της Επιτροπής Κρίσεως

β) παρατηρήσεις της Επιτροπής Κρίσεως για τις συγγραφές των (1) Γ. Γιακουμή-Κ. Μαργώνη και (2) Επ. Βρανόπουλου

γ) απαντήσεις των συγγραφέων

δ) δύο αντίγραφα των κρινόμενων συγγραφών.

1.- Με την παραπάνω αλληλογραφία έχουμε στα χέρια μας κατά σειρά:

α) δύο συγγραφές που γράφτηκαν από τους
(1) Γ. Γιακουμή - Κ. Μαργώνη και
(2) Επ. Βρανόπουλο για συμμετοχή τους σε διαγωνισμό συγγραφής βιβλίου Ιστορία Αρχαίων Χρόνων Α΄ Λυκείου,

β) παρατηρήσεις της Επιτροπής Κρίσεως για τις δύο συγγραφές χωριστά,

γ) απαντήσεις των συγγραφέων στις παρατηρήσεις της Επιτροπής,

δ) τα πρακτικά της Επιτροπής Κρίσης.

2.- Η Επιτροπή Κρίσης αφού μελέτησε τις δυό συγγραφές και διατύπωσε πλήθος παρατηρήσεις, γενικές και ειδικές, και αφού μελέτησε τις απαντήσεις των συγγραφέων αποφάνθηκε ομόφωνα: απορρίπτει και τις δυό συγγραφές για τις ελλείψεις που είχαν επισημανθεί σ' αυτές και την ανεπάρκεια των απαντήσεων των συγγραφέων.

3.- Θα μπορούσε η παρούσα εισήγηση να σταματήσει στο σημείο αυτό και να επαναλάβει με ήρεμη συνείδηση την ίδια πρόταση. Υπάρχουν όμως δυό λεπτομέρειες που, ενώ δικαιολογούν εντελώς την Επιτροπή Κρίσης ή δικαιολογημένα δεν την απασχολούν, υπάρχουν για την παρούσα εισήγηση, για μας όλους τώρα εδώ:

./.

α) Ἡ Ἐπιτροπή Κρίσης ἀπορρίπτει μέ λύπη της – σημειώνει – τή συγγραφή Βρανόπουλου, γιατί στήν ἀπάντησή του ὁ συγγραφέας δηλώνει ὅτι ἀποδέχεται τίς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς (οἱ πιό πολλές εἶναι φραστικές τροποποιήσεις-βελτιώσεις χρήσιμες) χωρίς ὅμως καί νά συνοδεύει τήν ἀποδοχή αὐτή μέ συγκεκριμένη ἀναδιατύπωση τῶν σχετικῶν παραγράφων. Ἡ Ἐπιτροπή πολύ δικαιολογημένα ἤθελε τίς ἐκτενέστερες ἀπαντήσεις – τήν τελική μορφή, γιά νά ἀποφανθεῖ τελικά, καί μή ἔχοντάς την κατέληξε στήν ἀπορριπτική ἀπόφασή της.

β) Γιά τήν Ἐπιτροπή Κρίσης δέν ὑπῆρχε ζήτημα σύγκρισης τῆς συγγραφῆς Βρανόπουλου μέ τό βιβλίο πού σήμερα χρησιμοποιεῖται ἀπό τούς μαθητές κι ἔχει γραφεῖ ἀπό τόν ἴδιο. Τέτοιο ζήτημα ὅμως ὑπάρχει γιά μᾶς, ἐδῶ, τώρα. Καί ἡ εἰσήγηση φρονεῖ ὅτι ἡ κρινόμενη τώρα ἐδῶ συγγραφή εἶναι βελτιωμένο ξαναγράψιμο τῆς προηγούμενης. Μόνο τό τελευταῖο κεφάλαιο (Ρωμαϊκή Ἱστορία 146 π.Χ.-330 μ.Χ.) ἐπαναλαμβάνεται σχεδόν αὐτούσιο

4.- Αὐτές οἱ σκέψεις ὁδήγησαν τήν εἰσήγηση στίς ἀκόλουθες δύο ἐνέργειες:

α) λεπτομερή μελέτη τῆς κρινόμενης συγγραφῆς, ὥστε νά μήν ὑπάρχει ἡ παραμικρή ἐξάρτηση γνώμης ἀπό τίς ἀπόψεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης,

β) ἀναζήτηση τοῦ συγγραφέα γιά νά ἀπαντήσει ἀναλυτικά στά σημεῖα ἐκεῖνα τῶν παρατηρήσεων πού ἔχει γράψει ὅτι τά ἀποδέχεται γενικά καί ἀόριστα.

5.- Διαπίστωσα ὅτι: (α) ἡ Ἐπιτροπή Κρίσης ἔχει διατυπώσει πολυάριθμες, χρήσιμες καί ἐποικοδομητικές παρατηρήσεις, (β) ὁ συγγραφέας τίς ἔχει ἀποδεχτεῖ καί ἔχει ἐποικοδομητικά ἀπαντήσει ὥστε νά βελτιώνεται οὐσιαστικά ἡ συγγραφή, (γ) σέ μερικές περιπτώσεις ἐπικαλεῖται – δικαιολογημένα – τήν περιορισμένη ἔκταση τῆς συγγραφῆς πού δέν τοῦ ἐπιτρέπει προσθήκη ἄλλων λεπτομερειῶν ἤ ἐπικαλεῖται τό ἀναλυτικό πρόγραμμα πού εἶναι δεσμευτικό γι' αὐτόν.

6.- Ἀνεξάρτητα ἀπό τά παραπάνω, διαβάζοντας τή συγγραφή Βρανόπουλου ἔχω ἐπισημειώσει πάνω στό ἴδιο τό κρινόμενο μέ κόκκινο μολύβι μεγάλο ἀριθμό φραστικῶν κυρίως παρατηρήσεων καθώς καί μερικές τροποποιήσεις

./.

ή διαγραφές.

7.- Τελικά νομίζω ότι ή συγγραφή Βρανόπουλου στήν τωρινή μορφή της είναι αίσθητά βελτιωμένη σέ σχέση μέ τό χρησιμοποιούμενο ώς τώρα βιβλίο, πού έχει γραφεί άπό τόν ίδιο, ώς πρός τά έξής:

α) Έχει σαφέστερη, πληρέστερη καί συχνά συντομότερη διατύπωση,

β) Έχει καλύτερη έπιλογή κειμένων-πηγών,

γ) Έχει βελτιώσεις πού κρίθηκαν σκόπιμες ύστερα άπό τήν κριτική πού δέχτηκε τό βιβλίο στήν πρώτη έκδοσή του.

8.- Συνολικά, ή κρινόμενη συγγραφή, χωρίς νά είναι ύποδειγματική, είναι προτιμότερη στή θέση τού σημερινού βιβλίου 'Ιστορίας 'Αρχαίων Χρόνων Α' Γενικού Λυκείου. Καί προτείνω νά γίνει δεκτή αύτή ή συγγραφή καί νά σταλεί στόν ΟΕΔΒ γιά έκδοση γιά τίς σχολικές άνάγκες κατά τό 1981-82 (α' γενικού λυκείου).

9.- Ή άλλη κρινόμενη συγγραφή τών: Γ. Γιακουμή-Κ. Μαργώνη άπό πλευρά πνοής καί προβληματισμού είναι άξιόλογη· περιέχει όμως καί περισσή προσωπική έκφραση άπό όση είναι προσδοκώμενη καί παραδεκτή γιά έγχειρίδιο ίστορίας πού προορίζεται γιά σχολείο. Μαζί μέ τήν 'Επιτροπή Κρίσης θά δίσταζα νά προτείνω χρησιμοποίηση αύτού τού κειμένου χωρίς μία κάπως ριζική θεώρηση μορφής καί περιεχομένου. 'Επίσης: α) δέν περιέχει κείμενα-πηγές άλλά περιορίζεται σέ γενικές παραπομπές, β) δέ συνοδεύεται άπό τήν άπαραίτητη εικονογράφηση. Πρόκειται όμως γιά άξιόλογη προσπάθεια, πού θά θεωρούσα άδικο νά μήν προτείνω τήν άρμόζουσα άνταμοιβή της

10.- Ύστερα άπό τά παραπάνω είσηγούμαι:

α) 'Από τίς δυό συγγραφές:

- 'Επ. Βρανόπουλου καί
- Γ. Γιακουμή-Κ. Μαργώνη

ή πρώτη νά γίνει δεκτή γιά χρήση τών μαθητών καί νά προωθηθεί στόν ΟΕΔΒ γιά έκδοση (γιά τή Α' Λυκείου κατά τό σχολ. έτος 1981-82).

β) Νά άπονεμηθούν οί άκόλουθες ήθικές οίκονομικές άμοιβές:

./.

1) β΄ βραβεῖο στόν Ἐ. Βρανόπουλο

2) γ΄ βραβεῖο στούς Γ. Γιακουμῆ-Κ. Μαργώνη.

γ) Ὁ συγγραφέας τοῦ πρώτου βιβλίου Ἐ. Βρανόπουλος νά προσκληθεῖ νά ἐπιφέρει στή συγγραφή του τίς ἀκόλουθες βελτιώσεις:

1) Ὅσα ἔχει ἤδη ἀποδεχτεῖ ἀπό τίς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης ,

2) Ὅσα ἔχουν ἐπισημειωθεῖ ὡς ὑποδείξεις -γιά συζήτηση- πάνω στήν κρινόμενη συγγραφή ἀπό τόν ὑποφαινόμενο,

3) Ὅσες κρίνει δυνατές τροποποιήσεις στή βιβλιογραφία του· ἀντί ξένης βιβλιογραφίας νά προσθέσει ἑλληνική.

Ἀκολούθησε διεξοδική συζήτηση, κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τίς ἀπόψεις τους. Εἰδικότερα:

Ὁ κ. Σακκᾶς εἶπε ὅτι σκοπός μας πρέπει νά εἶναι νά προσφέρουμε στούς μαθητές καλύτερο βιβλίο. Δεδομένου ὅτι ὅπως ὑποστηρίζει ὁ εἰσηγητής, τό ὑπό κρίση βιβλίο τοῦ κ. Βρανόπουλου εἶναι καλύτερο ἀπό τό χρησιμοποιούμενο καί μπορεῖ νά γίνει ἀκόμα καλύτερο μέ βελτιώσεις πού θά ἐπιφέρει ὁ συγγραφέας, νομίζω ὅτι δέν πρέπει νά ἀπορρίψουμε τό βιβλίο, ἀλλά νά τό βελτιώσει ὁ συγγραφέας του σύμφωνα μέ τίς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς κρίσης καί δικές μας ὑποδείξεις, γιά νά ἀντικαταστήσει τό ἤδη χρησιμοποιούμενο βιβλίο.

Ὁ κ. Γ. Γρατσέας: Γιά τό ὑπό κρίση βιβλίο τοῦ κ. Βρανόπουλου ἀδυνατῶ νά δεχθῶ νά δοθεῖ στό συγγραφέα τό δεύτερο βραβεῖο, ὅπως σπροτείνει ὁ κ. εἰσηγητής. Τό βιβλίο πάσχει πολύ. Ἡ Ἐπιτροπή Κρίσεως τό θεωρεῖ ἀκατάλληλο, μέ ἐπιχειρήματα πού πείθουν. Δέ νομίζω ὅτι ἔχουμε περιθώρια νά μήν ἀποδεχθοῦμε τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τά ἴδια, κατά τή γνώμη μου ἰσχύουν καί γιά τό ἄλλο βιβλίο τῆς Ἱστορίας, τό ὁποῖο μάλιστα ἡ Ἐπιτροπή τό κατατάσσει, ἀξιολογικά, μετά τό πρῶτο.

Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω, ἐπιθυμῶ νά γνωρίσω στό Τμῆμα ὅτι σύμφωνῶ

./.

ἀπόλυτα μέ τήν κρίση τῆς ἐπιτροπῆς πού χαρακτηρίζει καί τά δυό βιβλία ὡς ἀκατάλληλα. Ὑπενθυμίζω ὅτι ὅσα βιβλία κρίνονται ὡς ἀκατάλληλα δέ δικαιοῦνται νά πάρουν βραβεῖο ἤ ἔπαινο.

Ὁ κ. Τομπαΐδης: Τό γεγονός ὅτι ἡ νέα συγγραφή τοῦ κ. Βρανόπουλου εἶναι καλύτερη ἀπό τήν προηγούμενη δέν πρέπει νά μᾶς ὁδηγήσει ἀναγκαστικά στό νά τήν κρίνουμε κατάλληλη γιά διδακτικό ἐγχειρίδιο, παρά τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως πού τήν ἔκρινε ἀκατάλληλη. Ἔχω τή γνώμη ὅτι τό πιό συνετό εἶναι νά ζητήσουμε ἀπό τό συγγραφέα, μέ τήν ἐμπειρία τῆς νεότερης συγγραφῆς, νά ἐπιφέρει στό παλιό βιβλίο του τίς ἀπαιτούμενες διορθώσεις καί βελτιώσεις.

Ὁ κ. Θεοδωρακόπουλος: Τό θέμα δέν εἶναι ἀκριβῶς ἄν τό νέο βιβλίο εἶναι καλύτερο ἀπό τό προηγούμενο - τό ὁποῖο, ἄλλωστε, δέν εἶναι καλό- ἀλλά κατά τό βιβλίο αὐτό εἶναι κατάλληλο γιά νά δοθεῖ στά παιδιά. Ἄν δέν εἶναι κατάλληλο - καί δέν εἶναι, ὅπως μᾶς λέει ἡ Ἐπιτροπή - πρέπει νά τό ἀπορρίψουμε καί νά ἐπιδιώξουμε - μέ τήν εὐελιξία πού μᾶς δίνουν οἱ διατάξεις πού ψηφίστηκαν πρόσφατα ἀπό τή Βουλή - νά γραφτεῖ ἕνα καλό βιβλίο, καλύτερο καί ἀπό αὐτό πού τώρα κρίνουμε καί ἀπό αὐτό πού ἤδη κυκλοφορεῖ.

Ὁ κ. Κ. Συριόπουλος παρατήρησε τά ἀκόλουθα: Τό βιβλίο Ἱστορίας Α΄ τάξεως Λυκείου τοῦ Κ. Βρανόπουλου, τό ὁποῖο ἡ Ἐπιτροπή Κρίσεως θεωρεῖ ἀκατάλληλο γιά διδακτικό, γνωρίζω καλά, γιατί ἤμουνα εἰσηγητής τότε τῆς Ἐπιτροπῆς πού ἔκρινε καί ἀπέρριψε τό βιβλίο τήν πρώτη φορά γιά τυπικούς καί οὐσιαστικούς λόγους.

Τά διάφορα καί ἀπαράδεκτα ἐπιστημονικά, φραστικά, παιδαγωγικά καί ἄλλα σφάλματά του καί κυρίως ὁ ἀφηγηματικός καί ὄχι ἑρμηνευτικός χαρακτήρας τοῦ βιβλίου, τά ὁποῖα ἔχω περιλάβει στίς 22 σελίδες τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεώς μου, καί οἱ ἀπαντήσεις τοῦ συγγραφέα στίς παρατηρήσεις μου μέ ἔχουν πείσει ὅτι ὁ συγγραφέας δέν ἔχει τή δυνατότητα νά προσφέρει στούς μαθητές τῆς Α΄ Λυκείου τό ἀπαιτούμενο βιβλίο Ἱστορίας. Τά πολλά σφάλματα στό βιβλίο Ἱστορίας Α΄ Λυκείου, πού ἐκδόθηκε ἀπό τόν ΟΕΔΒ καί χρησιμοποιεῖται, ἐπιβεβαιώνουν τήν ἀδυναμία τοῦ συγγραφέα νά συγγράψει καλύτε-

./.

ρο βιβλίο.

Ύστερα ἀπ' αὐτά προτείνω νά ἐγκριθεῖ ἀπό τό Τμῆμα ἡ ἀπορριπτική ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς γιά τό βιβλίο πού ὑποβλήθηκε.

Στήν περίπτωση τῆς ἀνατυπώσεως τοῦ βιβλίου πού χρησιμοποιεῖται καί τό ὁποῖο εἶχε ἀπορριφτεῖ ὡς ἀκατάλληλο, εἶμαι ὑποχρεωμένος νά μειοψηφήσω καί νά προτείνω τήν προκήρυξη συγγραφῆς νέου βιβλίου γιά νά μήν παραμένει σέ χρήση βιβλίο ἀκατάλληλο.

Γιά τή διόρθωση ἀπό τά μέλη τοῦ Τμήματος τῶν βιβλίων πού κρίνονται ἢ ἀνατυπώνονται καί εἰδικότερα τή διόρθωση στό ἕνα ἀπό τά βιβλία πού ὑποβλήθηκαν γιά κρίση ἀπό τό Σύμβουλο κ. Φαν. Βῶρο, ἐπισημαίνω στό Τμῆμα ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτή δέν εἶναι σύννομη ἀπ' ὅ,τι γνωρίζω.

Ὁ Ν.309/1976 ἄρθρο 80 παρέχει στά ἁρμόδια Τμήματα τοῦ ΚΕΜΕ μόνον τή δυνατότητα ἐγκρίσεως ἢ ἀπορρίψεως τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν, οἱ ὁποῖες κρίνουν τά βιβλία, ὄχι ὅμως καί τίς διορθώσεις τους. Τό Ν.Δ. 749, ἄρθρο 8, ἐδάφ. β΄ ὁρίζει ὡς ἁρμόδιους γιά τή διόρθωση τοῦ περιεχομένου τῶν βιβλίων κατά τίς ἀνατυπώσεις τους Εἰδικές Ἐπιτροπές, πού συγκροτοῦνται μέ ἀπόφαση τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Ἡ διάταξη αὐτή τέθηκε ὡς ἄρθρο 10 στό νέο σχετικό διάταγμα πού πρόκειται νά δημοσιευτεῖ.

Κρίση ἀπό τό ἴδιο ὄργανο καί βελτίωση ἀπ' αὐτό σέ ὁρισμένα σημεῖα τῶν βιβλίων πού κρίνονται ἢ ἀνατυπώνονται διώκεται ποινικά, ἄν οἱ συγγραφεῖς τῶν βιβλίων πού ἀπορρίφτηκαν ζητήσουν τήν προστασία τῆς δικαιοσύνης γιά τήν ἐπέμβαση τοῦ ΚΕΜΕ γιά ὁρισμένους μόνον ὑποψηφίους.

Ὁ κ. Παντελίδης, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος, παρετήρησε ὅτι οἱ ἀπόψεις τοῦ κ. Συριόπουλου, σεβαστές κατ' ἀρχή, ἀλλά ἀναφέρονται στό προηγούμενο βιβλίο· σωστό εἶναι νά εἰπωθοῦν ἀπόψεις γιά τοῦτη τήν τωρινή συγγραφή.

Ὁ κ. Βῶρος πρόσθεσε: Σχετικά μέ ὅσα ἀνέφερε ὁ κ. Συριόπουλος γιά τήν ἀρχική κρίση τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Ε. Βρανόπουλου ὀφείλω νά διευκρινίσω ὅτι: α) στή συνάντηση πού ὑπαινίχτηκε ὁ κ. Συριόπουλος πῆραν μέρος τά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης (Πρωτοψάλτης, Φειδάς, Συριόπουλος), ὁ συγγρα-

./.

φέας καί ὁ ὑποφαινόμενος· β) εἶπε καί τότε ὁ κ. Συριόπουλος τίς ἀπόψεις του στίς ὁποῖες ἀπάντησα μέ πολύ σαφή καί ὑπομονητική ἀνάγνωση τῶν σελίδων τοῦ βιβλίου πού ἔθιγε ἡ κριτική τοῦ κ. Συριόπουλου· γ) τά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης συντάχτηκαν μέ τήν ἄποψή μου νά προωθηθεῖ τό βιβλίο γιά ἔκδοση· μόνο ὁ κ. Συριόπουλος μειοψήφησε· ἡ γνώμη μου ἦταν καί παραμένει γιά μένα σεβαστή ἀλλά τά γεγονότα ἦταν αὐτά ἀκριβῶς· δ) τότε τίς σελίδες ἤ παραγράφους πού ἀναφέρονται καί στήν ἐμφάνιση τοῦ Χριστιανισμοῦ τίς διαμορφώσαμε τελικά μέ τή συνεργασία καί τοῦ κ. Γρατσέα· ε) τόν ἴδιο τρόπο ἀνασκευῆς τῶν ὁποιωνδήποτε ἀκρίσεων ἔχω καί τώρα, δηλαδή θά σᾶς διαβάσω ὅποια παράγραφο τοῦ βιβλίου ἐπιθυμεῖτε γιά ὅποιο θέμα τοῦ μαγαζείου ζητήσετε (λ.χ. γιά τό μινωϊκό πολιτισμό γίνεται λόγος στίς σελίδες 35-42 τοῦ βιβλίου γιά τό Χριστιανισμό σᾶς διαβάζω ἀπό τή σελίδα 139 τί εἶναι πού δέν ἱκανοποιεῖ τήν ἐπιστήμη ἤ τά αἰσθήματά μας;)

Ὅσο γιά διορθώσεις τοῦ παλαιοῦ βιβλίου παρουσιάζω ἀπό τώρα στό Τμῆμα ἕνα ἀντίτυπο μέ διορθώσεις πού ἔχει κάνει ὁ ἴδιος ὁ συγγραφέας ἀπό μῆνες, ὅταν τοῦ εἶπα ὅτι σέ περίπτωση μή ἔγγρισης τῆς νέας συγγραφῆς θά στείλω γιά ἀνατύπωση τήν παλαιά. Τό ἀντίτυπο εἶναι στά χέρια μου.

Τέλος τό Τμῆμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) τό ἔγγραφο Φ.211.17/317/Γ/9917/29-12-80 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τά συνημμένα σ' αὐτό πρακτικά τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, τίς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καί τίς ἀπαντήσεις τῶν συγγραφέων σ' αὐτές, β) τά βιβλία Ἱστορίας Ἀρχαίων χρόνων πού ὑποβλήθηκαν γιά τήν Α΄ τάξη Λυκείου, ὕστερα ἀπό σχετική προκήρυξη τῶν συγγραφέων Γ. Γιακουμῆ-Κ. Μαργώνη καί Ἐπ. Βρανόπουλου, γ) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Φ. Βώρου καί δ) τίς γνῶμες πού διατυπώθηκαν κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος,

ἀποφαίνεται μέ πλειοψηφία

α) Νά ἐγκριθοῦν οἱ πράξεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης ὅπως εἶναι, χωρίς τήν ἀνασκευαστική πρόταση τοῦ κ. Βώρου, γιά τούς λόγους πού ἔχει ἐκθέσει ἡ Ἐπιτροπή Κρίσης στά πρακτικά καί στίς παρατηρήσεις της.

β) Νά σταλεῖ στόν ΟΕΔΒ γιά ἀνατύπωση τό παλαιό βιβλίο Ἱστορίας Ἀρχαίων Χρόνων Α΄ Λυκείου τοῦ Ἐ. Βρανόπουλου, μέ τίς διορθώσεις πού ἔχει

./.

ἤδη ἐπισημειώσει ὁ συγγραφέας καί τίς τυχόν βελτιώσεις πού θά ὑποδεικνύονταν τώρα ἀπό τά μέλη τοῦ Τμήματος· τό συντονισμό τῆς ἐργασίας αὐτῆς νά ἀναλάβει ὁ κ. Κομίνης.

Μειοψήφησαν: ὁ κ. Φ.Κ. Βῶρος γιά τούς λόγους πού ἔχει ἐκθέσει ἀναλυτικά στήν εἰσήγηση του, ὁ κ. Δ. Σακκᾶς γιά τούς ἴδιους λόγους, ὁ κ. Κομίνης γιά τόν εἰδικό λόγο ὅτι κατά τήν ἄποψή του δέν εἶναι σωστό νά παραγκάμψουμε τή σκέψη ὅτι ἡ δεύτερη γραφή, ἡ κρινόμενη τώρα, εἶναι καλύτερη ἀπό τήν πρώτη.

ΘΕΜΑ 3ο - Μεθόδευση διορθώσεων στό βιβλίο "Τί πρέπει νά γνωρίζει ὁ Πολίτης".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Φ. Βῶρος προτείνει νά συγκροτηθεῖ Ὁμάδα Ἐργασίας (ἀπόφαση Ὑπουργοῦ), στήν ὁποία πρέπει νά μετέχει καί ὁ κ. Παν. Παττίχης πού ἔχει ἤδη ἐπισημάνει κάποιες διορθώσεις κυρίως γιά ἐκσυγχρονισμό ὡς πρός ὁρισμένα θέματα.

Τό Τμῆμα συζήτησε τό θέμα ἔχοντας ὑπόψη καί τή νέα ρήτρα περί ἀνάθεσης συγγραφῆς καί ὁμόφωνα ἀποφαίνεται:

α) Ἤ ἡ συγγραφή Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη γιά τήν Γ΄ Λυκείου νά ἀνατεθεῖ σέ ὁκτώ συγγραφεῖς, ἀφοῦ ὁριστικοποιηθεῖ τό πρόγραμμα (τώρα πού γίνονται ἀναπροσαρμογές λόγω πενθήμερης ἑβδομάδας) ἤ

β) ἐάν δέ γίνει ἀνάθεση συγγραφῆς, τότε νά συγκροτηθεῖ Ὁμάδα γιά τή διόρθωση τοῦ βιβλίου.

./.

ΘΕΜΑ 4ο - Συμπληρωματική ἐπιλογή διδακτικῶν βιβλίων γιά τή δωρεά διάθεσή τους στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ 'Αθηνῶν γιά τό ἀκαδημαϊκό ἔτος 1980-81.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. 'Ι. Σκορδίλης εἶπε τάξῆς: Μέ τό ἔγγραφο ἀριθμ. Φ.2/3657/Γ/1464/10-2-1981 ἡ Δ/νση Φυσ. 'Αγωγῆς τοῦ ΥΠΕΠΘ μᾶς διαβιβάζει τό ἀριθ. 172/26-1-1981 ἔγγραφο τοῦ Γεν. Δ/ντῆ τῆς ΕΑΣΑ, τό ὁποῖο ἀναφέρεται στήν ἐπανεξέταση τοῦ θέματος τῆς ἐπιλογῆς ὁρισμένων διδακτικῶν βιβλίων γιά τή δωρεάν διάθεσή τους στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ στό ἀκαδ. ἔτος 1980-81, καί μᾶς παρακαλεῖ νά προβοῦμε στίς σχετικές ἐνέργειες.

Γιά πληρέστερη ἐνημέρωση σᾶς ἀναφέρω, πῶς τό Τμῆμα ἀσχολήθηκε στό τρέχον ἀκαδημαϊκό ἔτος δύο φορές ἀκόμη - πράξη 50/13-9-80 καί πράξη 65/21-11-1980 - καί πῶς μέ τή δεύτερή μας πράξη εἴχαμε προτείνει τόν περιορισμό τῶν προτεινομένων γιά διάθεση βιβλίων κατά δέκα (10), μέ τό αἰτιολογικό ὅτι ἡ ὕλη τους καλύπτεται τελείως ἤ στό μεγαλύτερο μέρος της ἀπό τήν ὕλη ἄλλων παρεμφερῶν βιβλίων πού χορηγοῦνται στό αὐτό ἔτος ἤ ἔχουν χορηγηθεῖ στό παρελθόν.

'Η ἀπόφαση τοῦ Τμήματος λήφθηκε μετά ἀπό τή σχετική εἰσήγησή μου, ἡ ὁποία μέ τή σειρά της στηρίχθηκε: 1) στούς τίτλους καί τό περιεχόμενο ὅλων τῶν συγγραμμάτων πού προτάθηκαν, 2) στήν ἀποφυγή συγχύσεως καί ἀμφιβολιῶν μεταξύ τῶν σπουδαστῶν ἀπό τήν ὕπαρξη πολλῶν ἀπόψεων γιά τό αὐτό θέμα καί 3) στό πνεῦμα τῆς οἰκονομίας πού πρέπει νά πρυτανεύει σέ παρόμοιες περιπτώσεις.

Μετά τήν ἀπόφασή μας αὐτή ὁ κ. Γεν. Δ/ντής τῆς ΕΑΣΑ μέ τό ἀναφερόμενο ἔγγραφό του ἐπανέρχεται στό θέμα, ἀναφέρει πῶς θά προκύψουν δυσκολίες μεταξύ τῶν καθηγητῶν καί τῶν σπουδαστῶν ἀπό τήν ἔλλειψη τῶν βοηθημάτων αὐτῶν στίς ἐξετάσεις καί μᾶς παρακαλεῖ νά ἐπανεξετάσουμε τό ζήτημα.

'Επειδή ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τό ἔγγραφο τοῦ κ. Γεν. Δ/ντῆ τῆς ΕΑΣΑ ἀλλά καί ἀπό τήν προσωπική μου μεταγενέστερη ἐξέταση τοῦ θέματος, τά ἐγχειρίδια αὐτά θά συμβάλουν στήν καλύτερη μόρφωση τῶν σπουδαστῶν καί κυρίως στή σωστότερη ἐξέτασή τους κατά τίς προαγωγικές καί ἀπολυτήριες ἐξετάσεις εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα: ./.

Νά ἐγκρίνει τή συμπληρωματική δωρεά διάθεση στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ τῶν ἀναφερομένων στό ἔγγραφο τοῦ κ. Γεν. Δ/ντῆ της δέκα (10) βιβλίων, ὅπως αὐτά προτείνονται γιά τό κάθε ἔτος σπουδῶν καί μόνο γιά τό ἀκαδ. ἔτος 1980-81.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διεξοδική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἰ. Σκορδίλη ὅπως ἔχει.

ΘΕΜΑ 5ο - Ἀνατύπωση διδακτικῶν βιβλίων: α) Ἱδρύματος Εὐγενίδη: "Στοιχεῖα Ἀναλυτικῆς Γεωμετρίας" Γ΄ Λυκείου (Γρ. Τσάγκα) καί "Μαθηματικά" Γ΄Λυκείου (Σ. Παπαδόπουλου) καί β) Ἐγχειριδίου: "Πολιτική Ἄμυνα".

α) Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης εἶπε ὅτι στά βιβλία: "Στοιχεῖα Ἀναλυτικῆς Γεωμετρίας" Γ΄ Λυκείου (Γρ. Τσάγκα) καί "Μαθηματικά" Γ΄ Λυκείου (Σ. Παπαδόπουλου) ἔχουν γίνει οἱ ἀπαραίτητες διορθώσεις καί προσθῆκες σέ συνεργασία μέ τούς συγγραφεῖς τους. Στήν ἐργασία αὐτή ἔχουν ληφθεῖ ὑπόψη οἱ διάφορες παρατηρήσεις πού μᾶς ἔχουν ὑποβληθεῖ κατά καιρούς. Ὕστερα ἀπό αὐτά εἰσηγοῦμαι τήν ἀνατύπωση τῶν βιβλίων αὐτῶν καί τή χρησιμοποίησή τους γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82.

Τό Τμῆμα ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ Προέδρου του κ. Γ. Παντελίδη γιά τήν ἀνατύπωση τῶν βιβλίων: "Στοιχεῖα Ἀναλυτικῆς Γεωμετρίας" (Γρ. Τσάγκα) καί "Μαθηματικά" Γ΄ Λυκείου (Σ. Παπαδόπουλου), γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82.

β) Γιά τό ἐγχειρίδιο "Πολιτική Ἄμυνα" ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Γ. Γρατσέας εἶπε ὅτι ἡ Διεύθυνση ΠΣΕΑ τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ ἔγγραφό της ἀριθ. Φ.112/ν/088/27-1-1981 μᾶς πληροφόρησε ὅτι στόν ΟΕΔΒ δέν ὑπάρχει ἀπόθεμα ἀντιτύπων τοῦ ἐγχειριδίου "Πολιτική Ἄμυνα" γιά νά χρησιμοποιηθεῖ ἀπό τούς μαθητές τῆς Β΄ Γυμνασίου κατά τό σχολικό ἔτος 1981-82. Γι' αὐτό εἰσηγοῦμαι νά ἀνατυπωθεῖ τό παραπάνω ἐγχειρίδιο γιά χρήση τῶν μαθητῶν

./.

τῆς Β΄ Γυμνασίου κατά τό σχολικό ἔτος 1981-82.

Τό Τμῆμα ὕστερα ἀπό συζήτηση

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Νά γίνει ἡ ἀνατύπωση τοῦ ἐγχειριδίου "Πολιτική Ἄμυνα" γιά χρήση τῶν μαθητῶν τῆς Β΄ Γυμνασίου γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82.

Ἡ συζήτηση τοῦ 6ου θέματος ἀναβλήθηκε γιά τήν ἑπόμενη συνεδρίαση, ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά περιθώρια τῆς συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 12

Σήμερα 4 Μαρτίου 1981, ἡμέρα Τετάρτη καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν κ.Γ.Παντελίδη, Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ.Ἀθαν.Κουΐνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, Ἡλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσᾶς, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, Κ.Φούσκας, Κ.Κατσιμάνης καί Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ κ.Δ.Τομπαΐδης, Εἰσηγητής, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Ὡρολόγιο πρόγραμμα: α) Ἡμερήσιου Γυμνασίου καί β) Γενικοῦ Λυκείου.
2. Ἀναμόρφωση ἀναλυτικοῦ προγράμματος μαθήματος Μουσικῆς καί καθορισμός ὥρου στό Γυμνάσιο γιά χορωδία. Εἰσηγητής κ.Ἰ.Ἀρβανίτης.
3. Γνωμάτευση γιά δύο βιβλιοτετράδια "Ὀρθογραφία-Γραμματική" τοῦ Α.Μπάταρη, καθηγητῆ τῶν Ἑλληνικῶν στό Κρατικό Γυμνάσιο WOODVILLE τῆς Αὐστραλίας. Εἰσηγητής κ.Ἰ.Ἀρβανίτης.
4. Ἀνατύπωση κειμένου ἀπό τόν ΟΕΔΒ."Κάπνισμα ἤ Ὑγεία;" μέ σκοπό τή διάθεσή του στούς μαθητές τῆς Μ.Ε. Εἰσηγητής κ.Ι.Σκορδίλης.
5. Ἀνατύπωση διδακτικοῦ βιβλίου Θουκυδίδη "Περικλέους Ἐπιτάφιος". Εἰσηγητής κ.Ἡλ.Σπυρόπουλος.
6. Χορήγηση ἀντιγράφου πράξ.68/1980 τοῦ Τμήματος Μ.Ε τοῦ ΚΕΜΕ στούς κ.κ.Γ.Κούβελα καί Ι.Κωνσταντινίδη γιά τό διδ.βιβλίο "Ὁ Λαός τοῦ Θεοῦ". Εἰσηγητής κ. Γ.Γρατσᾶς.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: 'Ωρολόγιο πρόγραμμα: α) 'Ημερήσιου Γυμνασίου καί β) Γενικοῦ Λυκείου.

'Ο Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ.Γ.Παντελίδης ἔκανε μιά σύντομη εἰσήγηση γιά τήν ἀνάγκη νά προβεῖ τό Τμῆμα Μ.Ε. στήν κατάρτηση τῶν ὡρολόγιων καί ἀναλυτικῶν προγραμμάτων μέ τά δεδομένα πού προέκυψαν ἀπό τήν καθιέρωση τῆς ἑβδομάδας τῶν πέντε ἡμερῶν.

Κατά τήν ἐνημερωτική συζήτηση πού ἀκολούθησε οἱ παριστάμενοι συμφώνησαν στά ἀκόλουθα σημεῖα: Τό Τμῆμα Μ.Ε. θά ἐργαστεῖ ἐντατικά σέ ἐπανειλημμένες συνεδριάσεις γιά τήν κατάρτιση νέων ὡρολόγιων καί ἀναλυτικῶν προγραμμάτων. Τά νέα ὡρολόγια προγράμματα:

α) Δέ θά προβλέπουν ἀριθμό ὡρῶν περισσότερων ἀπό 6 τήν ἡμέρα.

β) Θά ὁρίζουν ἔναρξη διδασκαλίας στίς 8 π.μ., ὥστε τά μαθήματα νά τελειώνουν νωρίς καί οἱ διδακτικές ὧρες, κατά τό δυνατόν, νά μή μειώνονται περισσότερο ἀπό 40' τῆς ὥρας καί

γ) Κατά τίς περικοπές ὡρῶν διαφόρων μαθημάτων θά ληφθεῖ σοβαρά ὑπόψη ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός μέ τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων καί τῶν Λυκείων, ὅπως αὐτός ὁρίζεται ἀπό τό Ν.309/1976.

Θέμα 2ο: Αναμόρφωση αναλυτικού προγράμματος μαθήματος Μουσικής και καθορισμός ώρου στό Γυμνάσιο γιά χορωδία.

Ο εἰσηγητής κ. Ι. Αρβανίτης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Μέ τό ἀρ. Γ/134.596/16-2-1981 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ (Δ/νση Ἐφαρμ. Προγρ. ΜΕ, Τμ. Α΄) διαβιβάζονται δύο διαβιβαστικά ἔγγραφα τοῦ Ἐπόπτη Α΄ ΑΕΠ ΜΕ (ἀρ. 2674/30-12-80 καί 161/2-2-81) μέ συνημμένα ὑπόμνημα καί ἀναφορά τῆς Ἀναπλ. Γεν. Ἐπιθ. Μ.Ε., εἰδικότητας Μουσικῆς, μέ ἀντίστοιχα αἰτήματα πρός γνωμοδότηση: α) ἀναμόρφωση τοῦ ὡρολογίου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος τοῦ μαθήματος τῆς Μουσικῆς, β) καθορισμός δύο ὡρῶν στό ὡρολ. πρ. τοῦ Γυμνασίου γιά χορωδία.

Ὡς πρός τό α΄ θέμα: Θά περιληφθεῖ καί τό μάθημα τῆς Μουσικῆς στήν ἐπικείμενη γενική ἀναμόρφωση τοῦ ὡρολογίου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος τοῦ Γυμνασίου.

Ὡς πρός τό β΄ θέμα: Συγκεκριμένα ζητεῖται νά περιληφθοῦν στό ὡρολόγιο πρόγραμμα τοῦ Γυμνασίου καί δύο ὧρες γιά χορωδία, γιά νά ἔχει ἐπιτυχία ἡ διοργάνωσή της. Οἱ ὧρες νά ὑπολογίζονται στό κανονικό ὡράριο τῶν καθηγητῶν τῆς Μουσικῆς.
Ἡ πρόταση αὐτή πράγματι εἶναι βάσιμη, γιά τή δημιουργία ἀξιόλογης χορωδίας καί μέ εὐρεία συμμετοχή τῶν μαθητῶν. Διαφορετικά δυσκολεύεται ὁ καθηγητής νά ἐξοικονομεῖ πάντα τόν ἀπαραίτητο χρόνο, ἀλλά οὔτε καί οἱ μαθητές θά εἶναι ἔὔκαιροι καί πρόθυμοι ὁποιαδήποτε ὥρα.
Ἀλλά γεννιέται τό πρόβλημα τοῦ ὑπερκορεσμένου ὡρολ. προγρ. καί μάλιστα μετά τή συμπτυξή του στό παιδευτικά ἀσύμφορο γιά τήν ἑλληνική πραγματικότητα 5ήμερο. Γι' αὐτό εἰσηγοῦμαι οἱ ὧρες αὐτές νά εἶναι ἡ μιά πρό τοῦ ἡμερήσιου ὡρολογίου προγράμματος καί ἡ δεύτερη μιά ἕκτη ἤ ἑβδομη ὥρα ἤ καί ἀπογευματινή· γιά τίς μικρές πόλεις εἶναι προσφορότερο οἱ δύο ὧρες νά ὁρίζονται σέ δύο ἀπογεύματα ἤ καί σέ ἕνα ἀπόγευμα (συνέχεια καί οἱ δύο ὧρες).

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τά ἀρ. Γ/134.596/16-2-81 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ, τά συνημμένα ἔγγραφα τοῦ Ἐπόπτη τῆς Α΄ ΑΕΠ ΜΕ, τήν εἰσήγηση καί τή σχετική συζήτηση, ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:
Ἐγκρίνει τήν προαιρετική ἀπασχόληση τῶν παιδιῶν τῶν Γυμνασίων τῆς Χώρας μέχρι δύο ὧρες ἑβδομαδιαῖως ἐκτός ὡραλογίου προγράμματος γιά διοργάνωση χορωδίας. Οἱ ὧρες αὐτές γιά τούς καθηγητές τῆς Μουσικῆς θά ὑπολογίζονται στά ἑβδομαδιαῖα ὡράριά τους.

Θέμα 3ο: Γνωμοδότηση γιά δύο βιβλιοτετράδια "'Ορθογραφία-Γραμματική" τοῦ Α.Μπότσαρη, καθηγητῆ τῶν 'Ελληνικῶν στό Κρατικό Γυμνάσιο WOODVILLE τῆς Αὐστραλίας.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.'Ι.'Αρβανίτης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Μέ τό ἀρ.Φ.817.3/19/Ζ/5012/20-12-80 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ (Γεν.Δ/νση 'Υπηρ. ΕΕΕ καί Ξ'Μ.Σχ., Δ/νση ΕΕΕ, Τμ.'Εκπαιδ.) διαβιβάζεται ἔγγραφο τοῦ Συμβούλου 'Εκπαιδεύσεως τῆς Ν.Αὐστραλίας, μέ συνημμένα ἐπιστολή τοῦ Α.Μπότσαρη, καθηγητῆ 'Ελληνικῶν στό Κρατικό Γυμνάσιο WOODVILLE, καί δύο τεύχη βιβλιοτετραδίων του μέ τίτλο "Τετράδιο: 'Ορθογραφία "Γραμματική", πρός γνωμοδότηση.

Τά βιβλιοτετράδια αὐτά προορίζονται, σύμφωνα μέ τά γραφόμενα τοῦ συγγραφέα καί τοῦ 'Επόπτη 'Εκπαιδεύσεως, γιά τήν ὑποβοήθηση τῆς διδασκαλίας τῶν 'Ελληνικῶν στά ἐκεῖ σχολεῖα, τόσο στά κρατικά ὅσο καί στά κοινοτικά: δημοτικά καί γυμνάσια. 'Υπογραμμίζεται ἀπό τό συγγραφέα ὅτι: α) ἡ ἐργασία του εἶναι ὁ καρπός πείρας μερικῶν ἐτῶν διδασκαλίας στήν Αὐσταλία, β) στηρίζεται στό ἐτήσιο Α.Π. τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας τῆς Ν.Αὐστραλίας, γ) ὑπάρχει ἔλλειψη τέτοιου βοηθήματος, προσαρμοσμένου στήν ἐκεῖ πραγματικότητα κτλ. Τελικά, ζητεῖται ἀπό τόν 'Επόπτη 'Εκπ/σεως, κατά παράκληση τοῦ συγγραφέα, ἡ ἀξιολόγηση τῶν βιβλιοτετραδίων ἀπό τό ΚΕΜΕ καί ἡ διατύπωση παρατηρήσεων πρός βελτίωσή τους. Καί ὁ 'Επόπτης 'Εκπ/σεως, Φιλόλογος-Β.Γυμνασιάρχης, καταλήγει: "'Εργασίες σάν τοῦ κ.Μπότσαρη μποροῦν νά περιληφθοῦν στό σχεδιαζόμενο πρόγραμμά μας ἤ νά δώσουν ἰδέες στήν ἐπεξεργασία τοῦ ὑλικοῦ τοῦ ΟΕΔΒ γιά τήν προσαρμογή του στά ἐδῶ Σχολεῖα".

Πρόκειται πράγματι γιά δύο συνήθη βιβλιοτετράδια πολυγραφημένα μέ γραμματικά καί συντακτικά γυμνάσματα καί μέ ἁπλά θέματα-κείμενα γιά μετάφραση στήν 'Αγγλική καθώς καί τό ἀντίστροφο.

Εἶναι τῆς γνώμης πώς μποροῦν νά χρησιμοποιοῦνται ἀπό τούς ὁμογενεῖς μαθητές τῆς Αὐστραλίας γιά τήν ἐκμάθηση τῆς 'Ελληνικῆς γλώσσας, ἀλλά δέν μπορῶ καί νά εἰσηγηθῶ τήν ἔκδοσή τους ἤ καί τήν ἐπίσημη χρήση τους στά ἐκεῖ σχολεῖα, γιατί ὁπωσδήποτε ὑστεροῦν σέ μεθοδικότητα, ἄν μάλιστα ληφθοῦν ὑπόψη τά ἀνάλογα βιβλία γιά τήν ἐκμάθηση τῶν ξένων γλωσσῶν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕΜΕ

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπ'ὄψη τό ἀρ. Φ. 817.3/19/7/5012/20-12-80 Ἔγγραφο τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ., τά δύο βιβλιοτετράδια μέ τά συνημμένα Ἔγγραφα, τήν εἰσήγηση καί τή σχετική συζήτηση,

Α π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Γνωμοδοτεῖ ὅτι τά πολυγραφημένα βιβλιοτετράδια τοῦ Α. Μπότσαρη, καθηγητῆ τῶν Ἑλληνικῶν στό Κρατικό Γυμνάσιο WOODVILLE τῆς Αὐστραλίας, μέ τίτλο "Τετράδιο: Ὀρθογραφία - Γραμματική" (τεῦχη Α' καί Β'), μποροῦν νά χρησιμοποιοῦνται ὡς ἁπλά βοηθήματα γιά τήν ἐκμάθηση τῆς Ἑλληνικῆς ἀπό τούς ἐκεῖ ὁμογενεῖς μαθητές, ἀφοῦ πρῶτα συγγραφοῦν σχετικά βιβλία καταλληλότερα ἀπό ὅποψη διδακτική.

Κρίνει καλό μάλιστα τά βιβλιοτετράδια αὐτά νά ἐπιστραφοῦν διορθωμένα γλωσσικά στούς ἀποστολεῖς τους.

Θέμα 4ο: 'Ανατύπωση κειμένου άπό τόν ΟΕΔΒ "Κάπνισμα ή 'Υγεία;" μέ σκοπό τή διάθεσή του στούς μαθητές τής Μ.Ε.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.'Ι.Σκορδίλης εἶπε σχετικά μέτό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

'Ο Δ/ντής τής Γεν.'Εκπ/σεως μέ τό ἔγγραφό του (ἀριθ. 230/14/Γ/283/9-2-81) μᾶς διαβιβάζει: α) Ἔγγραφο τοῦ ε.α.Ταξιάρχου χωροφυλακῆς κ.Στεφάνου Στεφανίδη πρός τό ΥΠΕΠΘ καί τή συνημμένη σ' αὐτό ἐπιστολή του πρός τόν κ. 'Υπουργό 'Εθνικῆς Παιδείας καί β) τό Περιοδικό 'Επιθεώρηση χωροφυλακῆς (τεῦχος 130, 'Οκτώβριος 1980), στό ὁποῖο ἔχει δημοσιευθεῖ ἄρθρο τοῦ γιατροῦ παθολόγου κ.Θωμᾶ Κόρτσαρη, μέ τίτλο: "Κάπνισμα ἤ ὑγεία", καί μᾶς παρακαλεῖ νά διατυπώσουμε τίς ἀπόψεις μας σχετικά μέ τή σκοπιμότητα τῆς ἀνατυπώσεως τοῦ ἄρθρου ἀπό τόν ΟΕΔΒ καί τή διανομή του στούς μαθητές τῆς Μ.'Εκπ/σεως. Σχετικῶς μέ τό θέμα αὐτό μετά τήν προσεκτική ἀνάγνωση τοῦ κειμένου διαπίστωσα, πώς ὁ γιατρός κ.Θωμᾶς Κόρτσαρης ἔχει κατορθώσει νά παρουσιάσει μέσα σέ ἕνα σύντομο κείμενο, τῆς ἐκτάσεως τῶν πέντε σελίδων, τίς σημαντικότερες δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις τοῦ καπνίσματος στήν ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου. 'Εκτός ἀπό τήν ἐπιστημονική ἐγκυρότητα τοῦ κειμένου ὁ συγγραφέας χρησιμοποιεῖ ἁπλή καί κατανοητή γλῶσσα μέ περιορισμένες παρεκκλίσεις ἀπό τή σχολική γραμματική, κάνει μιά καλή κατανομή κεφαλαίων, παρουσιάζει διεθνῆ στατιστικά στοιχεῖα καί ἀπόψεις εἰδικῶν, ὥστε τό κείμενο καθίσταται ἀντιληπτό, ἐνδιαφέρον καί ἀποδοτικό.

Γιά τούς λόγους αὐτούς, διατηρῶντας ὁρισμένες ἐπιφυλάξεις γιά τή γενικότερη ψυχολογική καί παιδαγωγική ἐπίδραση πού δημιουργοῦν οἱ παρουσιάσεις τῶν θεμάτων αὐτῶν στό σχολεῖο, εἰσηγοῦμαι. Τό Τμῆμα νά κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Στέφανου Στεφανίδη καί νά προτείνει στό ΥΠΕΠΘ νά γίνει ἀνατύπωση τοῦ κειμένου ἀπό τόν ΟΕΔΒ μέ σκοπό νά διανεμηθεῖ στούς μαθητές τῆς Μ.Ε.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διεξοδική συζήτηση καί ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

1) Τό Ἔγγραφο ἀριθμ. 230/14/Γ/283/9-2-81 τῆς Δ/νσεως 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. καί τά συνημμένα σ'αὐτό: α) [illegible] καί β) τό Περιοδικό ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ (τεῦχος 130, 'Οκτώβριος 1980), στό ὁποῖο ἔχει δημοσιευτεῖ τό ἄρθρο "Κάπνισμα ἤ 'Υγεία" τοῦ Θωμᾶ Κόρτσαρη.

2) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Ι.Σκορδίλη,καί

3) Τή συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν του

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Ι.Σκορδίλη μέ τίς ἑξῆς παρατηρήσεις:

α) Νά προσαρμοστεῖ γλωσσικά τό κείμενο σύμφωνα μέ τήν ἰσχύουσα γραμματική. Καί

β) Ὁ ΟΕΔΒ νά μεριμνήσει γιά τόν ἐμπλουτισμό τοῦ κειμένου μέ κατάλληλες εἰκόνες.

Θέμα 5ο: Ἀνατύπωση διδακτικοῦ βιβλίου Θουκυδίδη Περικλέους "Ἐπιτάφιος".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.Ἠλ.Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

"Σέ προηγούμενη πράξη τοῦ Τμήματος (1/1981) εἶχα εἰσηγηθεῖ τήν ἐπανέκδοση τοῦ Ἐπιταφίου τοῦ Περικλέους γιά τούς μαθητές τῆς Γ' Λυκείου. Ἐπειδή ὅμως τό ἐγκεκριμένο ἐγχειρίδιο δέν ἔχει εἰσαγωγή καί γενικότερα δέν καλύπτει ἱκανοποιητικά τίς ἀνάγκες τῆς σχολικῆς πράξης, τό Τμῆμα, πρίν προβεῖ σέ γνωμοδότηση γιά ἀνατύπωση, μοῦ ἀνέθεσε τή φροντίδα τοῦ πλουτισμοῦ τοῦ βιβλίου, ἰδιαίτερα μέ τήν προσθήκη κατάλληλης καί προσαρμοσμένης στό ἀναλυτικό πρόγραμμα εἰσαγωγῆς. Σύμφωνα λοιπόν μέ τήν ἀπόφαση τοῦ Τμήματος σήμερα τό διδακτικό βιβλίο θά τυπωθεῖ μέ τίτλο: Θουκυδίδη, Περικλέους Ἐπιτάφιος, Γ' Λυκείου, ἀφοῦ ἐπέφερε τίς ἑξῆς βελτιώσεις καί προσθῆκες:

1. Ἀναθεώρησα τό ἀρχαῖο κείμενο (νέα ἀντιπαραβολή) καί τίς ἑρμηνευτικές σημειώσεις (αὐτές στό σημεῖο πού ἔκρινα ἐπιτρεπτό, κυρίως διόρθωση τυπογραφικῶν λαθῶν καί ἀδόκιμων ἐκφράσεων) τοῦ Χ. Παπανασταίου.
2. Πρόσθεσα δική μου εἰσαγωγή, 10 περίπου σελίδων, μέ τίς ἑξῆς ἐπιμέρους ἑνότητες: Προλογικά, Ἔνταξη τοῦ Ἐπιταφίου στήν ἀρχαία ρητορική, Οἱ ἐπιτάφιοι λόγοι Ἀρχαία Ἀθήνα, Ἡ δομή καί τό περιεχόμενο τοῦ Ἐπιταφίου τοῦ Περικλέους, Ἡ θέση τοῦ Ἐπιταφίου τοῦ Περικλέους στή ζωή τοῦ Θουκυδίδη, Ὁ Ἐπιτάφιος μέσα στήν Ἱστορία τοῦ Θουκυδίδη.
3. Διάλεξα 5-6 φωτογραφίες πού εἰκονίζουν τόν Κεραμεικό καί τό μνημεῖο του γιά τήν εἰκονογράφηση τοῦ βιβλίου.
4. Μετέφρασα τό κεφ. 65 τοῦ Β' βιβλίου τοῦ Θουκυδίδη (χαρακτηρισμός τοῦ Περικλῆ) καί προτείνω νά καταχωρισθεῖ, ἀντικριστά μέ τό ἀρχαῖο κείμενο, ὕστερα ἀπό τήν Εἰσαγωγή τοῦ βιβλίου καί πρίν ἀπό τό κείμενο τοῦ Ἐπιταφίου.

Μέ ὅλες τίς βελτιώσεις καί προσθῆκες ἐλπίζω οἱ μαθητές τῆς Γ' Λυκείου τοῦ σχ.ἔτους 1981-82 νά ἔχουν ἕνα ἱκανοποιητικό ἐγχειρίδιο τοῦ 'Επιταφίου. Ὅμως πιστεύω ὅτι ὑπάρχουν περιθώρια βελτιώσεως σ'ὅ,τι ἀφορᾶ τά διδακτικά ἐγχειρίδια τῆς Γ' Λυκείου στό μάθημα τῆς 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς Γραμματείας, πού μποροῦν νά γίνουν γιά τό σχολ.ἔτος 1982-83, καί συγκεκριμένα:

α) Νά ἐκδοθεῖ ἐνιαῖο βιβλίο μέ τίτλο "Κείμενα 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς Λογοτεχνίας Γ' Λυκείου", πού θά περιέχει τόν Οἰδίποδα Τύραννο τοῦ Σοφοκλῆ, τόν 'Επιτάφιο τοῦ Περικλέους καί τόν Πρωταγόρα τοῦ Πλάτωνα.

β) Νά ἀντικατασταθεῖ ἀπό νεότερη ,ἔγκυρη φιλολογική ἔκδοση τό ἀρχαῖο κείμενο τοῦ 'Επιταφίου καί νά συνοδεύεται ἀπό νέες ἑρμηνευτικές σημειώσεις, προσφορότερες γιά τή σύγχρονη διδακτική πράξη.

'Ακολούθησε διευκρινιστική συζήτηση, ὕστερα ἀπό τήν ὁποία τό Τμῆμα, μέ πρόταση τοῦ Προέδρου του 'Αντιπροέδρου Α' τοῦ ΚΕΜΕ κ.Γ.Παντελίδη

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

δέχεται στό σύνολό της τήν εἰσήγηση τοῦ κ.'Ηλ.Σπυρόπουλου καί εἰδικότερα ἀποφασίζει νά προωθηθεῖ γιά ἀνατύπωση τό σχολικό ἐγχειρίδιο Θουκυδίδη Περικλέους 'Επιτάφιος τῆς Γ' Λυκείου μέ τίς προσθῆκες καί βελτιώσεις πού ἐπέφερε ὁ κ.Σπυρόπουλος (εἰσαγωγή, χαρακτηρισμός τοῦ Περικλῆ, εἰκονογράφηση).

Θέμα 6ο: Χορήγηση ἀντιγράφου πραξ.68/1980 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ στούς κ.κ. Γ.Κούβελα καί Ι.Κωνσταντινίδη γιά τό διδακτικό βιβλίο "'Ο Λαός τοῦ Θεοῦ".

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.Γ.Γρατσέας εἶπε τά ἑξῆς:

Μέ τό ἔγγραφο Φ.211.17/Γ/883/26-2-81 τῆς Δ/νσεως 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μέσης 'Εκπ/σεως τοῦ ΥΠΕΠΘ διαβιβάστηκαν στό ΚΕΜΕ αἰτήσεις τῶν κ.κ.Γ.Κούβελα καί Ι. Κωνσταντινίδη, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν ἀντίγραφα: α) τοῦ πρακτικοῦ τῆς 'Επιτροπῆς κρίσεως τοῦ διδ.βιβλίου "'Ο Λαός τοῦ Θεοῦ - 'Ιστορία τῆς 'Εκκλησίας" τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου καί β) τῆς πράξεως τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ, τῆς σχετικῆς μέ τήν κρίση τοῦ βιβλίου τους.

Εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἐγκρίνει τή χορήγηση μόνο τοῦ ἀποσπάσματος τῆς πράξεως 68/1980 πού ἀφορᾶ τό βιβλίο τῶν κ.κ.Γ.Κούβελη καί Ι.Κωνσταντινίδη.

Γιά τή χορήγηση τοῦ πρακτικοῦ τῆς 'Επιτροπῆς κρίσεως τοῦ παραπάνω βιβλίου, τό Τμῆμα

δέν ἔχει καμία ἁρμοδιότητα.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ἴ ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Δέχεται στό σύνολό της τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Γ.Γρατσέα.

Στό σημεῖο αὐτό τελείωσε ἡ συζήτηση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ Πρόεδρος

Γ.Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ(ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 13/1981

Σήμερα 11 Μαρτίου 1981, ήμέρα Τετάρτη καί ὥρα 8.30 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἀθ. Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λεων. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ἰ. Σκορδίλης, Κ. Συριόπουλος, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη Γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ Εἰσηγητής κ. Δ. Τσμπαζῆς, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Θέμα ἡμερήσιας διατάξεως

Ἐπιλογή μαθητῶν στά Πρότυπα Σχολεῖα. Εἰσηγητής: κ. Ν. Βαρουχάκης

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τοῦ θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Τό θέμα τῆς εἰσαγωγῆς τῶν μαθητῶν στά Πρότυπα Σχολεῖα Μ.Ε. ἔχει συζητηθεῖ ἐπανειλημμένα στό Τμῆμα. Ἰδιαίτερα μέ τίς πράξεις του 84/1976 καί 6/1980 τό Τμῆμα ἀναλύει τήν ἔννοια "Πρότυπο Σχο-

. / .

λεῖο" καί διατυπώνει θεμελιωμένη ἄποψη γιά τήν εἰσαγωγή μαθητῶν στά σχολεῖα αὐτοῦ τοῦ τύπου.

Ὁ κ. Βαρουχάκης ἀφοῦ διάβασε τά κύρια ἀποσπάσματα ἀπό τίς ἀνωτέρω πράξεις συνέχισε.

Βασικές, πάγιες καί ὁμόφωνες ἀπόψεις τοῦ Τμήματος εἶναι ὅτι:

α) Πρότυπο εἶναι σχολεῖο ποιότητας ὄχι ὡς πρός τούς μαθητές πού δέχεται ἀλλά ὡς πρός τή λειτουργία, τίς ἐφαρμοζόμενες μεθόδους καί γενικά τό ἔργο πού ἐπιτελεῖ. Εἶναι σχολεῖο-ὑπόδειγμα, ὄχι σχολεῖο ἀριστούχων. Μέ αὐτή καί μόνο τή μορφή μπορεῖ νά ἐπιτελέσει τό σκοπό τόν ὁποῖο ὁ Ν.309/1976 τάσσει στό εἶδος αὐτό τῶν σχολείων, δηλαδή τήν πρακτική καί παιδαγωγική ἐπιμόρφωση τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

β) Κάθε μορφή ἐξετάσεων γιά ἐπιλογή τῶν μαθητῶν πού θά εἰσαχθοῦν στό Πρότυπο Σχολεῖο τοῦ ἀλλάζει τή φυσιογνωμία καί τό μετατρέπει σέ σχολεῖο ἀριστούχων. Ἔτσι δέν προσφέρεται γιά πειραματισμό καί συναγωγή ἀντικειμενικῶν συμπερασμάτων, ἀφοῦ ἡ σύνθεση τῆς τάξεως δέν ἀντιπροσωπεύει τό μέσο σχολεῖο.

γ) Μιά τέτοια ἐπιλογή προσφέρει βέβαια στούς ἐπιλεγόμενους ἕνα περιβάλλον γιά νά ἀναπτύξουν ἀκόμα περισσότερο τίς διανοητικές ἱκανότητές τους ἀλλά τούς ζημιώνει συναισθηματικά καί κοινωνικά. Ἐπίσης ζημιώνονται τά ἄλλα σχολεῖα, στά ὁποῖα οἱ μαθητές αὐτοί θά ἦταν κινητήριες δυνάμεις ἀπαραίτητες.

δ) Οἱ εἰσαγωγικές ἐξετάσεις γιά τά πρότυπα ἐκτός τοῦ ὅτι εἶναι ἀμφίβολης ἀποτελεσματικότητας φημισυργοῦν ἕνα πλῆθος ψυχολογικῶν προβλημάτων σέ γονεῖς καί μαθητές καί σφραγίζουν μέ τό στίγμα τῆς ἀποτυχίας ἕνα πλῆθος μαθητῶν ἐξίσου ἄριστων μέ τούς ἐπιτυγχάνοντες πού λέγω τοῦ ἀδιαχώρητου δέν μπορεῖν νά εἰσαχθοῦν καί αὐτοί.

Γιά τούς παραπάνω λόγους τό Τμῆμα παγίως ἔχει προτείνει τήν εἰσαγωγή μαθητῶν στά Πρότυπα μέ κλήρωση. Καλῶς ἤμουν ὁ τελευταῖος πού θά μποροῦσα νά εἰσηγηθῶ ἀλλαγή στίς ἀκλόνητες αὐτές ἀπόψεις.

./.

Ἂν ὅμως παρόλα αὐτά ἡ Διοίκηση ἀποφάσισει τήν ἐπιλογή ἀντί τῆς ολοκλήρωσεως εἶμαι ἀντίθετος πρός τίς ρυθμίσεις πού ὑπαινίσσεται τό ἔγγραφο τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων, οἱ ὁποῖες θά δημιουργήσουν λίγο-πολύ ολίμα "πανελλήνιων ἐξετάσεων" στούς μικρούς ἀπόφοιτους τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καί θά συντελέσουν στήν ἐμφάνιση τῆς παραπαιδείας καί σ'αὐτή τήν περίπτωση. Ἡ ἐπιλογή μπορεῖ νά στηριχθεῖ ὄχι σέ ἐρωτηματολόγια ἀμφίβολης ἀποτελεσματικότητας γιά τέτοια ἡλικία, πού θά ἦταν καί ἡ χειρότερη δυνατή λύση, ἀλλά στήν ἀξιολόγηση πού γίνεται στήν τελευταία τάξη τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καί περιλαμβάνεται στόν τίτλο τοῦ Ἀπολυτηρίου. Ἂν οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ Δημοτικοῦ μέ τήν ὑψηλότερη διάκριση εἶναι περισσότεροι ἀπό τίς ὑπάρχουσες θέσεις, ὅς γίνει μεταξύ τους κλήρωση.

Ἀκολούθησε διεξοδική συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν ὕστερα ἀπό τήν ὁποία τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) τό ἔγγραφο Γ/630/11-2-81 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ, β) τίς πράξεις του 84/1976 καί 6/1980, γ) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Βαρουχάκη καί δ) τή συζήτηση πού ἔγινε μεταξύ τῶν μελῶν του

Ἀποφαίνεται

ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Βαρουχάκη στό σύνολό της.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκε τό θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Ε. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 14/1981

Σήμερα 12 Μαρτίου 1981, ήμέρα Πέμπτη καί ὥρα 11 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς), μέ πρόεδρο τόν Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ κ. Παῦλο Σακελλαρίδη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Γ. Παντελίδης, Α΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἀθ. Κομίνης, Γ΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἰ. Ἀρβανίτης, Φαν. Βῶρος, Δημ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση ὁ Εἰδικός Σύμβουλος κ. Κων. Συριόπουλος, γιά σοβαρούς οἰκογενειακούς λόγους καί ὁ Εἰσηγητής κ. Δ. Τομπαΐδης, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Ὡριαῖα καί δεκάλεπτα πρόχειρα διαγωνίσματα. Εἰσηγητής κ.Ν.Βαρουχάκης.
2. Μαθήματα Πανελληνίων Ἐξετάσεων ἀπό τήν Ἐκπαιδευτική τηλεόραση. Εἰσηγητές κ.κ. Ν.Βαρουχάκης, Φ.Βῶρος καί Στ.Παπασημακόπουλος.
3. Ἀναφορά τοῦ κ.Καλδῆ, Ἐπιθεωρητῆ τῶν Τεχνικῶν, γιά τά προβλήματα τῶν καλλιτεχνικῶν μαθημάτων. Εἰσηγητής κ.Λεων.Ἀδαμόπουλος.
4. Αἴτηση Ἐλ.Κορίλλη γιά κρίση τοῦ χειροτεχνικοῦ βιβλίου μέ τίτλο "Τράκεμ". Εἰσηγητής κ.Ἰω.Ἀρβανίτης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ 1ο - Ὡριαῖα καί δεκάλεπτα πρόχειρα διαγωνίσματα.

Στήν ἀρχή ὁ κ. Πρόεδρος διευκρινίζει ὅτι ὕστερα ἀπό τά μηνύματα πού ὅλοι ἔχουμε γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ θεσμοῦ τῶν πρόχειρων διαγωνισμάτων στά σχολεῖα μας καί μέ ἀφορμή σχετικό ἔγγραφο τῆς ΟΛΜΕ πού τοῦ κοινοποιήθηκε, θεωρεῖ σκόπιμη τήν ἐπανεξέταση τοῦ θέματος ἀπό τό Τμῆμα.

Στή συνέχεια ὁ ἀρμόδιος εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης ὑπενθυμίζει ὅτι τό θέμα συζητήθηκε διεξοδικά στό Τμῆμα στίς 30-10-80 (πρ. 61/80), ὅταν ἡ Διοίκηση ζήτησε τή γνώμη μας γιά τή σχετική ἐγκύκλιο πού ἀκολούθησε τήν ἀναγγελία τῆς καταργήσεως τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων στό Γυμνάσιο.

Τό Τμῆμα τότε διατύπωσε δύο κυρίως βασικές ἀντιρρήσεις στό κείμενο τῆς ἐγκυκλίου:

α) Τά ὡριαῖα διαγωνίσματα νά γίνονται χωρίς προειδοποίηση καί

β) Τά δεκάλεπτα διαγωνίσματα νά γίνονται κατά τήν κρίση τοῦ καθηγητῆ καί ὄχι ὑποχρεωτικά δύο κάθε τρίμηνο.

Οἱ ἀντιρρήσεις αὐτές τοῦ Τμήματος δέν ἔγιναν τελικά δεκτές καί τό μέτρο ἐφαρμόστηκε χωρίς οὐσιαστικές τροποποιήσεις τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου. Ἔτσι σήμερα μέ πρόσθετο δεδομένο τίς συνέπειες ἀπό τήν ἐφαρμογή τοῦ μέτρου στή λειτουργία τῶν σχολείων μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι οἱ ἀπόψεις ἐκεῖνες τοῦ Τμήματος δικαιώθηκαν πλήρως. Εἰσηγοῦμαι λοιπόν νά προτείνουμε στή Διοίκηση νά ἀναπροσαρμόσει τήν ἐγκύκλιο γιά τά πρόχειρα διαγωνίσματα σύμφωνα μέ τίς παραπάνω ἀπόψεις τοῦ Τμήματος. Ἐπειδή ἐπιπλέον μεσολάβησαν ἀπό τότε καί γνωστά ἀπρόβλεπτα γεγονότα, θά πρότεινα γιά τό τελευταῖο τρίμηνο πού μένει καί σέ πολύ εἰδικές περιπτώσεις μεγάλων ἀνωμαλιῶν στή λειτουργία τοῦ σχολείου καί ὕστερα ἀπό σχετική ἔγκριση τῆς ΓΕΜΕ, νά μπορεῖ νά παρακάμπτεται ἡ ὑποχρέωση καί τοῦ ὡριαίου διαγωνίσματος.

Ἀκολούθησε διεξοδική συζήτηση κατά τήν ὁποία ἀναπτύχθηκαν διάφορες γνῶμες ἀπό τά μέλη τοῦ Τμήματος.

Εἰδικότερα:

Ὁ κ. Φ. Βῶρος εἶπε τά ἑξῆς:

"Νομίζω ὅτι οἱ δεκάλεπτες γραπτές δοκιμασίες δέν μποροῦν νά εἶναι δεκάλεπτες· κι ἄν εἶναι δεκάλεπτες δέν εἶναι οὐσιαστικές ἐξετάσεις· ἄρα δέν εἶναι παιδαγωγικά σωστές (ἐκτός ἴσως τῆς διδασκαλίας ξένης γλώσσας).

Συμφωνῶ γιά μιά ὡριαία χωρίς προειδοποίηση γραπτή ἐξέταση τοῦτο τό τρίμηνο.

Γιά μόνιμη ρύθμιση προτείνω:

α) Μία ὑποχρεωτική γραπτή δοκιμασία ὡριαία χωρίς καμιά ἀπολύτως προειδοποίηση (μέ ποινή νά θεωρεῖται ἄκυρη, ἄν διέφυγε ἔστω καί ὑπαινιγμός προαγγελίας), κατά προτίμηση μέσα στό α΄ τρίμηνο, ὥστε νά ἀποτελεῖ ἔγκαιρα μιά βάση – ὄχι τή μόνη, ἀφοῦ ὑπάρχει καί ἡ καθημερινή προφορική συνεργασία – γραπτῆς γνωριμίας ἀνάμεσα στόν καθηγητή καί τούς μαθητές του, χωρίς τό ἀποτέλεσμα νά ἔχει δεσμευτικό (γιά τή βαθμολογία τοῦ τρίμηνου) χαρακτῆρα.

β) Μία δεύτερη γραπτή δοκιμασία προαιρετική, κατά τήν κρίση τοῦ διδάσκοντος καί μέ τούς ἴδιους ὅρους ὅπως ἡ προηγούμενη, κατά τά τρίμηνα β΄ καί γ΄.

γ) Ἡ γραπτή δοκιμασία τῆς περίπτωσης α΄ νά εἶναι προαιρετική γιά τά νέα ἑλληνικά, γιά λόγους εὐνόητους καί γιά τά θρησκευτικά γιά λόγους ἄλλους, ἐπίσης εὐνόητους".

Ὁ κ. Ν. Παπαδόπουλος εἶπε:

"Μειοψηφῶ προτείνοντας νά γίνονται κατά μάθημα μόνο 2 ὡριαῖες ἐξετάσεις ὑποχρεωτικές σέ ὅλη τή σχολική χρονιά, ἀλλά νά μήν ὑπερβαίνουν τίς 3 συνολικά, μία δηλαδή κάθε τρίμηνο τό ἀνώτερο, χωρίς προειδοποίηση.

Οἱ 10 πρόχειρες ἐξετάσεις νά εἶναι προαιρετικές, κατά τήν κρίση τῶν καθηγητῶν, ἀλλά οὔτε αὐτές νά ὑπερβαίνουν συνολικά τίς 3 κατά τρίμηνο".

Αἰτιολόγηση τῶν ἀπόψεών του ἀναφέρει σέ ἔγγραφο σημείωμα πού κατέθεσε.

Τέλος τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη α) τίς διευκρινίσεις τοῦ Προέδρου, [redacted], β) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Βαρουχάκη καί γ) τή συζήτηση πού ἔγινε μεταξύ τῶν μελῶν,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Προτείνει νά τροποποιηθεῖ ἡ ἐγκύκλιος γιά τά πρόχειρα διαγωνίσματα (61/1980) σύμφωνα μέ τίς ἀπόψεις πού διατύπωσε τό Τμῆμα μέ τήν πράξη του ἔτσι ὥστε:

α) Τά ὡριαῖα διαγωνίσματα (ἕνα ὑποχρεωτικά κάθε τρίμηνο) νά γίνονται χωρίς προειδοποίηση. καί

β) Τά δεκάλεπτα διαγωνίσματα νά εἶναι προαιρετικά καί νά διεξάγονται κατά τήν κρίση τοῦ Καθηγητῆ.

Μειοψήφησαν οἱ κ.κ. Φ. Βῶρος καί Ν. Παπαδόπουλος καί διατύπωσαν τίς ἀπόψεις πού ἀναφέρονται κατά τή συζήτηση.

Θέμα 2ο: Μαθήματα Πανελληνίων Εξετάσεων από την Εκπαιδευτική τηλεόραση.

Στην αρχή της συνεδριάσεως ο κ. Πρόεδρος είπε τα εξής:

Κύριοι Συνάδελφοι,

Παρευρίσκομαι σήμερα στη συνεδρίαση του Τμήματος Μ.Ε., επειδή θεωρώ υποχρέωσή μου να εκφράσω τις απόψεις μου για το υπό συζήτηση έγγραφο της Διοικήσεως που αφορά στη γνωμοδότηση για προγράμματα τηλεοπτικών εκπομπών που αφορούν τα μαθήματα των Πανελληνίων εξετάσεων της Β' τάξεως του Λυκείου. Και έχω υποχρέωση να το κάμω αυτό αφού μεταξύ των προγραμμάτων που καλούμαστε να γνωμοδοτήσουμε είναι και Πρόγραμμα μαθημάτων Χημείας και όπως είναι γνωστό το ΚΕΜΕ σε όλες τις βαθμίδες του επιστημονικού προσωπικού του δε διαθέτει χημικό.

Ανεξάρτητα από τους γενικούς λόγους που τόσο εγώ όσο και οι κ.κ. Αντιπρόεδροι Παντελίδης και Κομίνης είχαμε επικαλεσθεί για να εκφράσουμε την πλήρη αντίθεσή μας για την κάθε μορφής φροντιστηριακή διδασκαλία στα Σχολεία κατά τις συζητήσεις των σχετικών προτάσεων του κ. Υφυπουργού σε σχετικές συσκέψεις στο Υπ. Παιδείας (λόγοι που ισχύουν πολύ περισσότερο για φροντιστήρια από την τηλεόραση), σήμερα με τα υπό γνωμοδότηση Προγράμματα μαθημάτων (της Χημείας τουλάχιστον) η ανησυχία μου και η αντίθεσή μου είναι πολύ μεγαλύτερη.

Οι συντάκτες του προγράμματος Χημείας, μπροστά στο περιορισμένο χρονικό διάστημα των εκπομπών για τη Χημεία προφανώς σκέφτηκαν να περιλάβουν 3-4 παραγράφους μόνο από την ύλη της επιλογής και μάλιστα τις περισσότερο δύσκολες που αντιπροσωπεύουν και την υψηλότερη στάθμη από την ύλη του μαθήματος. Μια τέτοια όμως εκλεκτική αναφορά, θα οδηγήσει σε σαφή προσανατολισμό των μαθητών και των φροντιστηρίων στη μελέτη και διδασκαλία κυρίως των παραγράφων αυτών που ειδικά από τη φύση τους επιτρέπουν πολλές προεκτάσεις και δυνατότητα δυσκόλων ασκήσεων που δεν μπορεί παρά να είναι σαφώς έξω από το πνεύμα και το επίπεδο των πανελληνίων εξετάσεων.

./.

Μόνο μιά συστηματική άναφορά στό σύνολο τής διδασκόμενης ύλης (πράγμα όμως άδύνατο τή στιγμή πού ύπάρχει μεγάλη διαφορά στή διδαχθείσα ύλη κάθε στιγμή μεταξύ τών σχολείων) καί μέ τήν προϋπόθεση παραμονής στή στάθμη τών άπαιτήσεων τών πανελληνίων έξετάσεων, μιά τέτοια φροντιστηριακή τηλεοπτική διδασκαλία θά περιόριζε τόν κίνδυνο άποπροσανατολισμού τής μελέτης τών μαθητών. Καί μόνο αύτός ό είδικός λόγος γιά τό μάθημα τής Χημείας μού έπιβάλλει νά είμαι κατηγορηματικά άντίθετος καί γιά τή γενική άρχή (τηλεοπτικών φροντιστηριακών έκπομπών) καί γιά τό είδικό θέμα τών προτεινόμενων μαθημάτων τής Χημείας.

Στή συνέχεια οί είσηγητές είπαν σχετικά μέ τό θέμα αύτό τά έξής:

Ό κ.Ν.Βαρουχάκης:

Ή Δ/νση Έφαρμ. Προγ. Μ.Ε. μέ τό άρ. Φ 230/20/Γ/1012 έγγραφό της διαβιβάζει στό ΚΕΜΕ τό άρ. 17/20-2-81 έγγραφο τής Έκπ/κής Τηλεοράσεως σχετικά μέ τή "δημιουργία έκπομπών τής Έκπ/κής Τηλεοράσεως γιά τήν ένίσχυση τών μαθητών στά μαθήματα τών πανελλήνιων έξετάσεων".

Τό παραπάνω έγγραφο, συνοδεύουν α) ή ύπουργική άπόφαση γιά τή συγκρότηση Όμάδας Έργασίας πού έργάστηκε γιά τήν όργάνωση τών έκπομπών καί β) Κατάλογος θεμάτων κατά μάθημα πού θά περιλαμβάνουν οί έκπομπές. Έπίσης άναφέρεται ή συγκρότηση έξι ύποομάδων γιά τά μαθήματα: Μαθηματικών, Φυσικής, Χημείας, Άρχαίων Έλληνικών, Έκθεσης καί Ίστορίας καί οί άντίστοιχοι ύπεύθυνοι τών ύποομάδων.

Μέ τά δεδομένα αύτά καί λόγω τής σοβαρότητας τού θέματος γιά τό όποίο ούδέποτε ζητήθηκε ή γνώμη τού Τμήματος, φρονώ ότι ή γνωμοδότησή μας πρέπει νά περιορίστεί σέ ό,τι ζητούν τά έγγραφα: δηλ. στόν κατάλογο τών θεμάτων πού θά άποτελέσουν τίς έκπομπές, οί όποίες όπως πληροφορούμαι είναι ήδη έτοιμες. Μέ δεδομένη τήν άπόφαση τής Διοικήσεως νά πραγματοποιήσει τίς έκπομπές αύτές σέ ότι άφορά τά Μαθηματικά, είδικότερα έφόσον άγνωστα είναι καί τό περιεχόμενο καί ό τρόπος παρουσιάσεως τών έκπομπών, δέν βρίσκω κανένα λόγο έξαιρε-

. . .

σεως κάποιου από τά προτεινόμενα θέματα.

Ο κ.Βαρουχάκης διευκρινίζει, απαντώντας σε σχετική ερώτηση, ότι είναι εύνοητο ότι δέν συμφωνεί με τήν πραγματοποίηση οποιουδήποτε είδους "φροντιστηριακών" εκπομπών γιά τούς υποψήφιους των πανελλήνιων εξετάσεων.

Ο κ. Βάρος:

Απαριθμώ τά σχετικά έγγραφα γιά λίγους σαφήνειας τού κειμένου πού άκολουθεί.

α. Φ. 230/20/Γ/1017/27-2-81 τής Δ/νσεως Ρφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. τού ΥΠΕΠΘ.

β. Απόφαση τού Υφυπουργού Παιδείας γιά τή συγκρότηση Ομάδας Εργασίας γιά μελέτη τού θέματος.

γ. Αναφορά τής υπεύθυνης από πλευρά Εκπ.Τηλεόρασης γιά τήν οργάνωση τών εκπομπών, όπου καί πίνακας τών υπεύθυνων κατά μάθημα.

δ. Πίνακας τών θεμάτων κατά μάθημα.

Διαβάζοντας τήν παραπάνω άλληλογραφία αναρωτήθηκα πολλές φορές σέ τί καλούμαι (καλούμαστε) νά γνωμοδοτήσουμε: γιά τή σκοπιμότητα τού θεσμού ή γιά τή συγκεκριμένη πραγματοποίηση; γιά τό τυπικό ή τό ούσιαστικό μέρος τού έγχειρήματος;

Επειδή στήν άλληλογραφία περιλαμβάνονται στοιχεία όλης τής ίστορίας τού ζητήματος, από τή σύλληψη τής ίδέας καί τήν κυοφορία της ώς περίπου τόν τοκετό, καί επειδή αρμοδιότητα καί υποχρέωσή μας είναι ή γνωμοδότηση γιά κάθε ζήτημα πού άφορά τήν εκπαίδευση, γιά τούς λόγους αύτούς έκρινα ότι άφείλουμε νά ίδούμε καί τήν τοπική καί τήν ούσιαστική όψη τού τωρινού έρωτήματος.

1. Πρώτα επισημαίνω ότι στό έγγραφο γ (αναφορά τής κ.υπεύθυνης γιά τήν οργάνωση τών εκπομπών) υπάρχουν πράγματα πού δέν περιλαμβάνονται στό έγγραφο β. Ίσως μιά νέα απόφαση γιά αναμόρφωση τής Ομάδας Εργασίας χρειαζόταν.

./.

2. Από τή συνημμένη άλληλογραφία διαφαίνεται ότι πρέπει νά ύπάρχει πίνακας έκπαιδευτικών πού παρουσίαζαν τά συγκεκριμένα θέματα καί - ύποθέτω - καί σχέδια τών μαθημάτων πού παρουσιάζουν· στή συνημμένη άλληλογραφία τά στοιχεία αύτά δέν ύπάρχουν.

3. Οί διαδικασίες πάντως άλλες πού άδήγησαν ώς τήν τωρινή συζήτηση φαίνεται νά άρχισαν άπό τίς άρχές Όκτωβρίου 1980 (ήμερομηνία τής άρχικής άπόφασης τού κ. Ύφυπουργού: 10.10.1980).

4. Έπειδή τό νόημα τής γνωμοδότησης είναι νά διατυπώνεται πρίν άπό τήν πορεία πρός τήν πραγματοποίηση ή έστω κατά τά πρώτα στάδια τής πραγματοποίησης, ώστε νά είναι δυνατή κάποια βελτίωση τής προσπάθειας, άν ή γνωμοδότηση περιέχει θετικές ύποδείξεις καί ή Διοίκηση τίς άποδεχτεί, άναρωτιέμαι τί μπορεί νά κάνει σήμερα ή γνωμοδότηση, ή εισήγησή μου, πού ή ώρα είναι 12 παρά πέντε γιά τό συγκεκριμένο σχέδιο δράσης· δέ μάς παρέχεται καιρός νά τό μελετήσουμε, ούτε - άν διαθέτουμε κάποιες καλύτερες ίδέες - νά τό βελτιώσουμε ούτε στούς έκτελεστές παρέχεται τώρα άνεση νά τό τροποποιήσουν. Όμως έστω κι έτσι όφείλουμε νά κάνουμε ό,τι μπορούμε καλύτερο καί νά μιλήσουμε μέ παρρησία καί εύπρέπεια γιά τό θέμα πού ρωτηθήκαμε.

5. Άν όσα σχεδιάστηκαν (πού δέν τά βλέπω έδώ στήν άλληλογραφία) έχουν σχεδιαστεί μέ τόν καλύτερο τρόπο καί άν άπό μεθαύριο άρχίσουν οί σχετικές έκπομπές, τίθενται τούτα τά έρωτήματα γιά τίς πιθανές συνέπειες:

   α. Θά θεωρηθεί εύλογα άπό τούς άκροατές ότι ό τρόπος παρουσίασης τού μαθήματος Χ άπό τήν τηλεόραση προϊωνίζει καί τόν τρόπο έξέτασης ή τό πνεύμα έξέτασης· άρα οί τωρινές έκπομπές όφείλουν νά είναι έναρμονισμένες - ώς πρός τό πνεύμα - μέ τόν τρόπο έξετάσεων πού θά άποφασίσει ή ΚΕΠΕ τό Μάϊο - Ίούνιο· έχει έξεταστεί αύτή ή πτυχή;

   β. Άν τά μαθήματα άπό τήν Τ.Υ. είναι - ώπως εικάζουμε ότι είναι, έχοντας ύπόψη τή σοβαρότητα τών άνθρώπων καί τό χρόνο τής προετοιμασίας τους - λαμπρά, είναι πιθανό νά άποτελέσουν λαμπρή ψυχρολουσία γιά

διδάσκοντες καί διδασκομένους πού δέν εἶχαν τήν τύχη νά κάνουν μάθημα λαμπρό ἀπό ἔλλειψη ἐνημέρωσης, ἀπό γενικότερη ἀνεπάρκεια, ἀπό ἔλλειψη μέσων (PROJECTORS ΒΧ καί SLIDES). Ἔχει ἐξεταστεῖ αὐτή ἡ παιδαγωγική ἐπίπτωση πού βασικά θέτει σέ μειονεκτική θέση τούς μαθητές τῆς ἑλληνικῆς ἐπαρχίας καί κάθε ἄλλης παροικίας;

Ἀλλά καί γενικότερα:

γ. Ἄν τά μαθήματα ἀπό τήν Τ.V. παρουσιάσουν – ὅπως ἀναμένεται – στοιχεῖα πλουσιότερα ἀπό τήν καθημερινή σχολική διδασκαλία, πῶς θά ἀναμένουν οἱ μαθητές νά ἐξεταστοῦν: ὅπως τά λέει ἡ TV ἤ ὅπως τά γράφει τό βιβλίο τους; τί θά ἀπαντήσουμε στίς ἀπορίες τους; Ἔχει ἀντιμετωπιστεῖ ἀπό τούς ὀργανωτές;

6. Γεννιέται ἀκόμη ἡ οὐσιαστική ἀπορία: Ἔχουν σχεδιαστεῖ σωστά;

α) Πρῶτα οἱ ὑπεύθυνοι τῶν ὑποομάδων ὅπως ἀναγράφονται στή συνημμένη ἀλληλογραφία. Εἰδικότερα γιά τή συγκρότηση τῆς ὑποομάδας πού θά ἑτοιμάσει καί θά παρουσιάσει τά μαθήματα Ἱστορίας ἔχω σοβαρούς ἐνδοιασμούς γιά τούς παρακάτω λόγους: ἡ ὑπεύθυνη, ἡ ἐπικεφαλῆς τῆς ὑποομάδας, καθόσον γνωρίζω δέν ἔχει καμιά ἐναχόληση μέ τήν Ἱστορία· ἐπιπλέον ἀπουσιάζει ἀπό τήν ἐκπαίδευση τουλάχιστον τό χρονικό διάστημα πού ἔχει εἰσαχθεῖ ἡ Ἱστορία ἐπιλογῆς β', ἄρα δέν μπορεῖ νά ἔχει διδάξει τό ἀντικείμενο αὐτό· τρίτο, ἔχει ἀσχοληθεῖ μέ τά θέματα ἐξέτασης καί ἀξιολόγησης καί εἰσηγεῖται μεθόδους, πού κατά τή γνώμη μου δέν εἶναι καθόλου πρόσφορες γιά τήν Ἱστορία (σέ χρόνο ἀνύποπτο ἔχω γράψει σχετική βιβλιοκρισία αὐστηρή (Νέα Παιδεία, τεῦχος 13, ἐπισυνάπτεται φωτοτυπία τῆς βιβλιοκρισίας ὡς παραστατικό στοιχεῖο) διατηρῶντας πάντα τήν ἐκτίμησή μου γιά μιά κυρία κατά τά ἄλλα σεβαστή)· καί εἶναι εὔλογο ὁ τρόπος διδασκαλίας νά ἐπηρεάζεται ἀπό ὅσα προσβέβει κανείς περί ἐξετάσεων· ἔχοντας ὑπόψη αὐτές τίς προϋποθέσεις δυσκολεύομαι νά πῶ ὅτι ἔγινε κάποια προσπάθεια γιά νά βρεθεῖ ἕνα κατάλληλο πρόσωπο γιά τό θέμα τῆς Ἱστορίας.

β) Μπορεῖ κανεῖς νά ὑποθέσει ὅτι τά ἄλλα μέλη τῆς ὑποομάδας ἔχουν ἐργαστεῖ χωρίς παρεμβάσεις καί ἐπηρεασμό ἀπό τήν κ.ὑπεύθυνη" τό εὔχομαι ἀλάψυχα" ἀλλά μή ἔχοντας καμιά σχετική εἴδηση (ὀνόματα καί περιεχόμενο τῶν ἐκπομπῶν) μελετᾶ μόνο τόν πίνακα τῶν θεμάτων. "Εχουν ἐπιλέξει μερικά ἀπό τά πιό ἐξειδικρίτα" πολύ σωστά. 'Αφήνουν ὅμως δυό ἐρωτήματα γιά τούς ὑπεύθυνους τῆς ὅλης ὀργάνωσης:

(1) τά θέματα τῶν ἐκπομπῶν θά ἀφαιρεθοῦν ἀπό τήν ἐξεταστέα ὕλη; ἄν ναί, θά λείψουν μερικά ἀπό τά ὄχι πολλά ἐξειδικρίτα θέματα, ὅταν ἡ ΚΕΠΕ θά κάνει τό δικό της ἔργο" ἄν ὄχι, τότε γιατί νά παρουσιάσουμε τά ἐξειδικρίτα καί ὄχι κάτι ἄλλο;

(2) 'Η διατύπωση τῶν θεμάτων, εἰδικά τῶν 4, 5, 6 γεννάει πολλή ἀπορία ἄν ὁ σχεδιασμός τῆς ἐκπομπῆς ἔχει γίνει πρός τή σωστή κατεύθυνση" γιατί ὁ στόχος τοῦ μαθήματος δέν εἶναι νά παρουσιάσει στούς μαθητές νομίσματα, σφραγίδες, ἐπιγραφές, μνημεῖα, ἔργα τέχνης καί λοιπό ἀρχαιολογικό ὑλικό, ἀλλά νά ... (ἐλπίζω αὐτό νά τό ἔχουν ἐντοπίσει οἱ συντάκτες-ὀργανωτές τῆς ἐκπομπῆς, γιατί ἐδῶ θά ἦταν ἄσκοπη μακρηγορία νά τό ἀναπτύξω).

7. "Εχω ἀκόμη δυό ἀπορίες-ἐνδοιασμούς:

- ἀπό ποῦ θά ἀφαιρεθεῖ ὁ χρόνος ἐκπομπῆς; ἀπό τίς διδακτικές ὧρες; καί ὑπάρχει ἡ ἀναγκαία τεχνική ὑποδομή; (αἴθουσες - συσκευές;).
- Ἔγινε δοκιμή τῆς ἀντιληπτικότητας τῶν μαθητῶν ἔτσι ποῦ θά παρουσιάσουν τά πράγματα οἱ συγκεκριμένοι - ἄγνωστοι σέ μένα - καθηγητές.

8. "Υστερα ἀπό τά παραπάνω εἰσηγοῦμαι:

α) Γιά τώρα νά ἐγκαταλειφτεῖ ἡ ἰδέα (μαθήματα ἀπό τήν Τηλεόραση γιά τίς Πανελλήνιες ἐξετάσεις β' λυκείου).

β) Νά σχεδιαστοῦν γιά τό Σεπτέμβριο πρός δύο κατευθύνσεις: (1) γενικές ὁδηγίες γιά τή διδασκαλία κάθε μαθήματος (2) εἰδική παρουσίαση συγκεκριμένης ἑνότητας (ὄλλα στήν ἀρχή τῆς χρονιᾶς).

γ) Γιά ὅλα τά συναφῆ θέματα νά ὑπάρχει ἑνιαῖος φορέας τουλάχιστο γιά τίς γενικές κατευθύνσεις" ἄλλως σοβᾶται ὅτι οὐ γνώσεται ἡ δεξιά τί ποιεῖ ἡ ἀριστερά.

Ὁ κ. Σ. Θ. Παπασημακόπουλος:

Τά θέματα πού προτείνονται γιά κρίση ἔχουν ληφθεῖ ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα. Εἶναι ἑπομένως μέσα στό σκοπό τοῦ θεσμοῦ πού τό ΥΠΕΠΘ ἔθεσε.
Ὅμως ἡ ἐπιλογή πού ἔχει γίνει εἶναι ἀπαράδεκτη, γιατί δίνει βαρύτητα σέ ὁρισμένα θέματα. Αὐτό θά δημιουργήσει ἀνυπολόγιστη ζημιά στή προτίμηση μελέτης τῶν μαθητῶν στά ὁρισμένα αὐτά θέματα σέ βάρος τῶν ἄλλων κεφαλαίων τοῦ σχολικοῦ βιβλίου πού καί αὐτά εἶναι ἰσοδύναμα στίς πανελλήνιες ἐξετάσεις.
Γιά τό λόγο αὐτό εἰσηγοῦμαι τήν ἀπόρριψη τοῦ καταλόγου πού ἔχει προταθεῖ τόσο στή φυσική ὅσο καί στή Χημεία.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία ἔλαβαν τό λόγο οἱ παρακάτω καί εἶπαν τά ἑξῆς:

Ὁ κ. Γ. Παντελίδης.

Κύριε Πρόεδρε,

Πιστεύω ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά συζητήσουμε τήν καταλληλότητα ἤ μή τῶν θεμάτων πού προτείνονται, ἄν δέ διατυπώσουμε τή γνώμη μας πάνω στήν ἀρχή τῆς πρότάσεως.
Τό Προεδρεῖο τοῦ ΚΕΜΕ, ὅταν τοῦ ζητήθηκε, ἀπό τόν κ. Ὑφυπουργό, νά ἐκφράσει τή γνώμη του, ἀπάντησε ἀρνητικά γιά ὁποιαδήποτε μορφή φροντιστηρίου στό Σχολεῖο ἤ ἀπό τήν Τηλεόραση, ἰδιαίτερα μάλιστα ὅταν πρόκειται γιά μαθήματα Πανελληνίων ἐξετάσεων.
Ἄν βέβαια ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ τήν ἀνάγκη ὑπάρξεως ὁποιουδήποτε φροντιστηριακοῦ μαθήματος, τότε ὅλα ὅσα ἐπαγγέλλεται τό Ὑπουργεῖο εἶναι ἐκτός πραγματικότητας.
Ἐγώ εἶμαι ἀντίθετος σέ κάθε μορφή φροντιστηρίου στό Σχολεῖο ἤ μέσω τῆς Τηλεοράσεως, γιά τούς λόγους πού θά ἀναφέρω στή συνέχεια καί γιά τό λόγο αὐτό δέν θά ἀναφερθῶ καθόλου στά θέματα.

1) Αν ή διδασκαλία, γιά τούς μαθητές, άπό τήν Τηλεόραση στοχεύει νά παρουσιάσει στούς μαθητές μάθημα άπό ένα καλύτερο Εκπαιδευτικό, τότε ή επιμόρφωση τών Καθηγητών είναι ή καλύτερη καί μοναδική γι'αύτό ή άκόμη ή επιμόρφωση τών Καθηγητών διά τής τηλεοράσεως γύρω άπό τόν τρόπο διδασκαλίας. Διαφορετικά θά ενισχύσουμε τήν άνησυχία τών παιδιών πού ό καθηγητής τους δέν έκανε έτσι τό μάθημα, μέ άποτέλεσμα νά τά στρέψουμε στά φροντιστήρια.

2) Θά δημιουργηθεί αύγχυση στούς μαθητές α) στό άν τά θέματα τών Πανελληνίων εξετάσεων θά είναι μεταξύ αύτών πού γίνονται άπό τήν τηλεόραση καί β) ώς πρός τόν τρόπο παρουσιάσεως τών θεμάτων.

3) Δέν είναι δυνατό νά συμφωνούν όλοι στό άν κάποιος τρόπος παρουσιάσεως είναι ό καλύτερος, όπότε ό τρόπος πού θά παρουσιαστούν τά θέματα στήν τηλεόραση (ΠΟΥ ΘΑ ΘΕΩΡΗΘΕΙ ΚΑΙ Ο ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΜΕ-ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ) θά ύποστεί μιά, χωρίς λόγο, κριτική.

Φοβάμαι κ. Πρόεδρε ότι οί πιό πάνω παρατηρήσεις-σκέψεις γιά τήν άπόρριψη οποιασδήποτε ενέργειας γιά φροντιστήριο άπό τηλεοράσεως είναι τόσο σημαντικές, ώστε νά μή χρειάζεται νά πώ περισσότερα.
Λυπούμαι πού ύπάρχουν Εκπαιδευτικοί πού εισηγούνται στόν κ.Υπουργό τέτοιες ενέργειες, πού οί επιπτώσεις τους είναι όλέθριες.

Ο κ. Ηλ.Σπυρόπουλος:

Υστερα άπό όσα έχουν εισηγηθεί οί συνάδελφοι κ.κ.Ν.Θαρουχάκης καί Φ.Βώρος καί μετά άπό τίς παρεμβάσεις τών κ.κ. Προέδρου καί Αντιπροέδρου Α' ΚΕΜΕ νιώθω ύποχρεωμένος νά δώσω ορισμένες απαραίτητες διευκρινίσεις, ώστε νά συχιστεί ή συζήτηση χωρίς σημαντικά κενά στήν πληροφόρηση τού Τμήματος. Ίσως μάλιστα μέ τά όσα θά εκθέσω θά άποφύγει τό Τμήμα τήν ταλαιπωρία πού προέρχεται άπό άσκοπες επαναλήψεις.

Μέ τήν ύπ'άριθμ. Φ. 900.46/Η/6035/20-10-80 ύπουργική άπόφαση συγκροτήθηκε Ομάδα εργασίας γιά τή δημιουργία εκπομπών τής εκπαιδευτικής τηλεοράσεως

. / .

γιά τήν ἐνίσχυση τῶν μαθητῶν στά μαθήματα τῶν πανελληνίων ἐξετάσεων, στήν ὁποία τό Ὑπουργεῖο μοῦ ἔκανε τήν τιμή νά μέ ὁρίσει Πρόεδρο. Βέβαια ὡς τή στιγμή τῆς παραλαβῆς τῶν σχετικῶν ἐγγράφων ἀγνοοῦσα καί τίς ὑπηρεσιακές ἐνέργειες πού ἀδήγησαν στήν ἀπόφαση αὐτή καί τά περισσότερα ἀπό τά μέλη τῆς Ὁμάδας αὐτῆς. Θεώρησα ὑπηρεσιακή μου ὑποχρέωση, πρίν προβῶ σέ ὁποιαδήποτε ἐνέργεια, νά ἐνημερώσω τόν κ.Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ καί νά συζητήσω μαζί του τό ὅλο θέμα, γιά τό προσθετο μάλιστα λόγο πού ἡ ἀπόφαση αὐτή δέν εἶχε κοινοποιηθεῖ στό ΚΕΜΕ. Στή συνέχεια συγκάλεσα σέ πρώτη συνεδρία τήν Ὁμάδα Ἐργασίας καί ἀνταλλάξαμε σκέψεις γιά τίς δυνατότητες πού εἶχε ἡ προσπάθεια νά βοηθήσει τούς καθηγητές καί τούς μαθητές πού διδάσκουν ἤ διδάσκονται τά μαθήματα τῶν πανελλήνιων ἐξετάσεων.
Δέν περιορίστηκε ἡ συζήτηση μόνο στά θετικά σημεῖα πού εἶχε ἡ προσπάθεια αὐτή, ἀλλά ἀναφέρθηκαν καί ἐνδοιασμοί καί ἐνδεχόμενοι κίνδυνοι ἀπό τήν ἐφαρμογή τοῦ μέτρου, σέ τρόπο μάλιστα πού, ἄν εἶχε τήν εὐκαιρία ὁ συνάδελφος κ.Βῶρος νά μᾶς ἀκούσει, θά ἀναγνώριζε ὅτι στά περισσότερα σημεῖα τῆς εἰσηγήσής του εἶχε καλυφθεῖ. Οἱ ἀνησυχίες αὐτές διαβιβάστηκαν στή Διοίκηση (πρᾶγμα πού, ὅπως πληροφοροῦμαι, εἶχε γίνει καί ἀπό τό Προεδρεῖο τοῦ ΚΕΜΕ), ἡ ὁποία ὅμως ἔκρινε ὅτι τά θετικά σημεῖα εἶναι σημαντικότερα ἀπό τίς ἐνδεχόμενες ἀρνητικές ἐπιπτώσεις.
Ἀπό τό σημεῖο αὐτό ὅλα τά μέλη τῆς Ὁμάδας ἀποφασίσαμε νά κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε ὥστε νά ἀξιοποιήθοῦν κατά τόν καλύτερο τρόπο τά πλεονεκτήματα καί νά μή φανοῦν οἱ τυχόν ἀδυναμίες τῆς προσπάθειας. Ἔτσι:

α) περιορίσαμε τήν προσπάθεια μόνο στά μαθήματα ἐπιλογῆς τῆς Β' Λυκείου – σέ ὁρισμένες ἐκπομπές γιά τό καθένα ἀπό αὐτά.

β) Κάναμε σαφές ὅτι ἡ προσπάθεια ἔχει χαρακτῆρα πειραματικό καί μόνο ἄν τά ἀποτελέσματα εἶναι θετικά θά εἰσηγηθοῦμε τή συνέχιση καί τῆς ἐπέκτασής της.

γ) Προσωπικά σέ κάθε σχετική ἐπαφή μου μέ τή Διοίκηση προέβαλε τήν ἄποψη ὅτι ἡ γνωμοδότηση τοῦ ΚΕΜΕ εἶναι προϋπόθεση ἀπαραίτητη.

δ) Κάναμε κατανομή τῆς ἐργασίας κατά μάθημα. Ἔτσι ἐκτός ἀπό τόν Πρόεδρο, τό κάθε μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνέλαβε τήν εὐθύνη νά συντονίζει τήν ἐργασία ἐπιλέκτων ἐκπαιδευτικῶν, πού θά καλοῦσαμε νά συγκροτήσουν "ὁμοομάδες" γιά τό κάθε

μάθημα. Στή φάση αὐτή κρίθηκε σκόπιμο νά διευρυνθεῖ ἡ Ὁμάδα Ἐργασίας μέ τούς ΓΕΜΕ κ. κ. Σακαλή καί Φράσαρη.

ε) Μέ ἰδιαίτερη προσοχή ἀναζητήσαμε καί προτείναμε κατάλληλους γιά κάθε μάθημα καθηγητές, οἱ ὁποῖοι ἀποτέλεσαν τίς ὑποομάδες. Ἡ προσωπική μου γνώμη εἶναι ὅτι ὅλοι τους, ὅπως καί ὅλα τά μέλη τῆς Ὁμάδας Ἐργασίας, ἐργάζονται πολύ φιλότιμα καί ὅτι ἡ κατάρτισή τους εἶναι τέτοια πού ἐξασφαλίζει ἱκανοποιητική ἀπόδοση.

Ὕστερα ἀπό ὅλο αὐτό τόν μόχθο, νομίζω ὅτι ἡ πειραματική αὐτή ἐφαρμογή τοῦ θεσμοῦ μέ προσοχή καί χωρίς ἰδιαίτερες τυμπανοκρουσίες μπορεῖ νά ἀποτελέσει ἕνα χρήσιμο στοιχεῖο γιά μελλοντικούς ἀποδοτικότερους σχεδιασμούς, νά βοηθήσει ἰδιαίτερα τούς καθηγητές πού διδάσκουν τά ἀντίστοιχα μαθήματα, νά δώσει ὠφέλιμες ἐμπειρίες στούς ἐκπαιδευτικούς πού ἀνέλαβαν τήν προσπάθεια. Γιά κάθε ἄλλη διευκρίνιση, εἶμαι στή διάθεση τοῦ Τμήματος, πού ἡ χρησιμότητα τῆς γνωμοδότησής του πιστεύω ὅτι θά ἐκτιμηθεῖ ἀπό ὅλους – ἔστω καί ἂν διατυπώνεται "στίς δώδεκα παρά πέντε" ὅπως εἰπώθηκε πρίν ἀπό λίγο.

Ὁ κ. Ἀθ.Κομίνης:

Ἀπαριθμώντας τά ὑπέρ – ἄν ὑπάρχουν καί ἀσφαλῶς θά ὑπάρχουν – καί τά κατά τοῦ προτεινόμενου συστήματος ἀπό τηλεοράσεως μαθημάτων γιά τίς Πανελλήνιες ἐξετάσεις, προσωπικά βρίσκω συντριπτικά περισσότερα μειονεκτήματα καί πολλά τά προβλήματα πού δημιουργήσει.

Μερικά ἀπό αὐτά ἀναφέρθηκαν ἤδη ἀπό τούς κυρίους συμβούλους πού μίλησαν μέχρι τώρα. Γι'αὐτό θά περιορισθῶ νά ἀπαριθμήσω ἐνδεικτικά μερικά ἀκόμη. π.χ.

1. Δέν πληροῦται ὁ βασικός σκοπός τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως ἀναγράφεται στούς βασικούς νόμους.

2. Ὅσοι μάθουν καί ἀκούσουν τά μαθήματα θά σχηματίσουν ἐσφαλμένες ἐντυπώσεις γιά ὅλο μας τό ἐκπαιδευτικό σύστημα.

3. Ὅλα τά θέματα πού θά διδαχθοῦν θά δημιουργήσουν προβλήματα στήν Κεντρική Ἐπιτροπή Πανελληνίων Ἐξετάσεων καί σύγχυση στά παιδιά γιά τό εἶδος καί τήν ὑφή τῶν θεμάτων.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

4. Η μετάδοση γίνεται μέ ζωντανό μάθημα, μέ τήν τηλεόραση γίνεται μόνο πληροφόρηση καί όχι μάθηση.

5. Οί δέκτες δέ θά μποροῦν ὁμοιόμορφα νά παρακολουθοῦν, γιατί δέ θά μποροῦν νά διακόπτουν καί νά ρωτοῦν στό ζωντανό μάθημα. Ἔτσι εἶναι πιθανό στήν ἀρχή τοῦ μαθήματος νά παρακολουθοῦν ὅλοι καί στό τέλος λίγοι ἤ κανένας.

6. Δέν μποροῦμε νά γνωρίζουμε οὔτε τό σενάριο, οὔτε τήν ἐκτέλεση καί ἔτσι δέν μποροῦμε νά ἀποφασίσουμε.

7. Γεννιέται ἡ ἀντινομία νά κάνει ἡ Πολιτεία Φροντιστήριο ἐπίσημα, ἀφοῦ τά τελευταῖα χρόνια πολεμᾶ τά φροντιστήρια.

Γιά ὅλους αὐτούς τούς λόγους δέν μπορῶ νά δεχθῶ τό ὅλο θέμα πρός συζήτηση σήμερα καί θά εἶμαι ἀπορριπτικός καί ἐπί μέρους καί στό ὅλο.

Ὁ κ. Γ. Γρατσέας:

Συμφωνῶ μέ ὅσα ἔχουν ὑποστηρίξει στό Τμῆμα, γιά τό θέμα πού ἐξετάζουμε, οἱ περισσότεροι ἀπό ὅσους ἔχουν προλαλήσει καί μάλιστα ὁ πρόεδρος τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. κ.Π.Σακελλαρίδης, οἱ Ἀντιπρόεδροι κ.κ. Γ.Παντελίδης καί Ἀ.Κομίνης, καθώς καί ὁ συνάδελφος κ.Φ. Θάρος.

Στίς ἀπόψεις τους θά εἶχα νά προσθέσω τά ἀκόλουθα:

α. Ἐπειδή ὁ θεσμός τῶν πανελλήνιων ἐξετάσεων παρουσιάζει τά προβλήματά του, πρέπει νά προσέχουμε μήπως, ἄθελά μας τοῦ προσθέσουμε καί ἄλλα.

β. Ὁ ὑπερτονισμός τῶν μαθημάτων ἐπιλογῆς ἀπάδει καί στό γράμμα καί στό πνεῦμα τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Γενικῆς Ἐκπαίδευσης, τοῦ Ν.309/76.

γ. Ἄν ὁ σκοπός τοῦ Γενικοῦ Λυκείου ἦταν ἡ προπαρασκευή ὑποψήφιων γιά τά Α.Ε.Ι. τότε ἴσως νά εἶχαν κάποια – μερικότατη – δικαίωση οἱ "σοφοί", πού σκέφτηκαν νά εἰσηγηθοῦν στή διοίκηση τό θέμα πού μᾶς ἀπασχολεῖ.

Ὁ σκοπός ὅμως πού ἐπιδιώκει τό μορφωτικό ἀγαθό στό Γενικό Λύκειο, ἀλλιῶς ὁρίζεται στήν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ Ν.309/76.

./.

δ. Μέ ὅσα ἀνέφερα ὡς ἐδῶ δέ θέλω νά νομισθεῖ ὅτι ὑποτιμῶ τήν προσφορά τῆς τηλεόρασης, ὅταν γνωρίζει τίς εὐθύνες της.

Ἡ προσφορά της ὅμως μπορεῖ νά συμβάλλει σέ ὅ,τι ἀπό ὅποιη ἐποπτικῶν μέσων δέν ἔχει τή δυνατότητα νά καλύπτει ὁ σχετικός ἐξοπλισμός τῶν σχολείων μας. Ἡ προσφορά νά ἀφορᾶ σέ ὅλα τά μαθήματα καί ὄχι μόνο στά Χ' μαθημα τῆς Ψ' εἰδικότητας.

ε. Ἡ φροντιστηριακή ἐκπομπή, ὅπως γνώρισε στό Τμῆμα συνάδελφος, θά προσφέρεται ἔξω ἀπό τίς ὧρες [illegible] τοῦ Ὡρολογίου Προγράμματος. Ποῦ ὅμως τότε οἱ ἴσες εὐκαιρίες γιά ὅλα τά Ἑλληνόπουλα; Δέ γνωρίζουμε ὅτι ἕνα μέρος ἀπ'αὐτά δέν ἔχουν τηλεόραση στό σπίτι τους, ἐνῶ ἄλλα ἐκτός ἀπό τίς 2-3 πού ἔχουν στό δικό τους σπίτι ἔχουν καί μιά στό δωμάτιό τους;

Ἐκτός ἀπό τήν παραπάνω διάκριση, πού εἶναι κοινωνικῆς μορφῆς, ὑπάρχει καί ἄλλη. Ὀφείλεται σέ τεχνικούς λόγους. Δέν ἔχουν τή δυνατότητα ὅλα τά γεωγραφικά πλάτη καί μήκη τῆς πατρίδας μας, νά βλέπουν εὐδιάκριτα ὅ,τι παρουσιάζουν καί τά δυό κανάλια τῆς τηλεόρασής μας.

στ. Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω γνωρίζω στό Τμῆμα ὅτι τάσσομαι καί ἐγώ ὑπέρ τῆς γνώμης νά μή γίνει ἀποδεκτή ἡ εἰσαγωγή τῆς φροντιστηριακῆς τηλεόρασης γιά τά "κατ'ἐπιλογήν" μαθήματα. Μέ τή θέση αὐτή πού παίρνω βγαίνει ἀβίαστα τό συμπέρασμα ὅτι δέ συντρέχει λόγος νά ἀσχοληθοῦμε μέ τά θέματα πού ἐπρόκειτο νά διαπραγματευθεῖ ἡ ἐκπομπή πού δέν ἐπιθυμοῦμε νά πραγματοποιηθεῖ.

Ἄν τελικά ἡ διοίκηση υἱοθετήσει τήν ἀντίθετη γνώμη, καί ἀναλάβει τίς εὐθύνες γιά τή φροντιστηριακή τηλεοπτική παρουσίαση τῶν "κατ'ἐπιλογήν μαθημάτων," τότε ὡς περιμένουμε νά ἀκούσουμε ἀπό κάποιο κανάλι: "προσοχή. Βοηθεῖστε τά παιδιά σας νά μποῦν ἄνετα στίς Ἀνώτατες Σχολές. Γράψετέ τα ἀμέσως στά εἰδικά Φροντιστήρια ... Χ' τά φροντιστήρια Χ' εἶναι τά ἀνώτερα γιά τή φροντιστηριακή Τηλεόραση..."

'Ο κ. Δ. Σακκᾶς:

Γιατί τόσος κόπος ἀπό 'Ομάδα 'Εργασίας καί ὑποομάδες, στίς ὁποῖες μάλιστα μετέχουν καί καθηγητές ἀποσπασμένοι ἀπό τά σχολεῖα, γιά τή μελέτη αὐτῶν τῶν τηλεοπτικῶν ἐκπομπῶν, ὅταν ἡ πραγματοποίησή τους θά δημιουργήσει τά προβλήματα πού ἀνέφερε ὁ κ.Πρόεδρος καί οἱ κύριοι 'Αντιπρόεδροι τοῦ ΚΕΜΕ, ὁ κ.Βῶρος, ὁ κ.Γραταδ-ας κ.ἄ.; Σημειώνω ἀκόμα ὅτι θά 'πρεπε πρῶτα νά ἀξιολογηθοῦν τά ἀποτελέσματα τῶν ἐκπομπῶν τῆς ἐκπαιδευτικῆς τηλεοράσεως στό Γυμνάσιο, πρίν γίνει σκέψη γιά τήν ἐφαρμογή της στό Λύκειο. Γιατί γνωρίζω μαθητές πού ποτέ δέν παρακολούθησαν αὐτά τά προγράμματα. 'Η γνώμη μου εἶναι νά ἐγκαταλειφτεῖ αὐτή ἡ ἰδέα. Μπορεῖ νά παρουσιαστοῦν μαθήματα ἐπιλογῆς Λυκείου ἀπό τήν τηλεόραση, ἀλλά ἀπό τήν ἀρχή τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους καί παράλληλα μέ τή διδασκαλία τους στά σχολεῖα, ὥστε νά μήν παρουσιάζονται μόνο ὁρισμένες ἑνότητες, ἀλλά ὁλόκληρη ἡ ὕλη. Καί μέ τήν προϋπό-θεση ὅτι θά μποροῦν νά τά παρακολουθοῦν ὅλοι οἱ μαθητές.

'Ο κ. 'Ιω. Σκορδίλης:

'Από τή μελέτη τῆς σχετικῆς μέ τό θέμα αὐτό ἀλληλογραφίας καθώς καί ἀπό τίς εἰσηγήσεις τῶν κ. εἰσηγητῶν κατέληξα στό συμπέρασμα, πώς λόγοι τεχνικοί, λόγοι λειτουργικοί, ἀλλά κυρίως λόγοι παιδαγωγικοί συνιστοῦν τήν ἀποφυγή τῆς παρου-σιάσεως τῶν μαθημάτων αὐτῶν, γιά τό τρέχον τουλάχιστον ἔτος, ἀπό τήν τηλεόραση.

Εἶναι σέ ὅλους γνωστό, πώς οἱ ἀντίξοες συνθῆκες ἐργασίας τῶν σχολείων μας κατά τό παρόν σχολικό ἔτος ἔχουν σάν ἀποτέλεσμα τή σοβαρή παρέκκλισή τους ἀπό τήν ὁμαλή λειτουργία τους, ἡ ὁποία μέ τή σειρά της ἔχει δημιουργήσει ἀρνητική ἀνησυχία καί ἀγωνία στούς καθηγητές καί στούς μαθητές.

'Επειδή συνεπῶς μιά προσθήκη ἑνός νέου μέτρου σέ τόσο προχωρημένη ἐποχή, χωρίς τήν ἀπαραίτητη ἔρευνα πού θά ἐξασφαλίζει τήν ἐπιτυχία του, μπορεῖ νά δη-μιουργήσει ἀρνητικά ἀποτελέσματα, εἰσηγοῦμαι τήν ἀναβολή τῆς παρουσιάσεως μα-θημάτων τῶν Πανελληνίων ἐξετάσεων ἀπό τήν τηλεόραση.

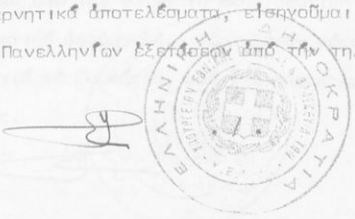

Ὁ κ. Ν. Παπαδόπουλος:

Ἔχω πολλές ἐπιφυλάξεις γιά τή χρησιμοποίηση τῆς τηλεοράσεως γιά παρουσίαση μαθημάτων σχετικῶν μέ τίς πανελλήνιες ἐξετάσεις Λυκείου καί οἱ ἐπιφυλάξεις μου σχετίζονται μέ τά ἑξῆς:

1) Δέ νομίζω ὅτι διαθέτουν ὅλοι οἱ μαθητές τηλεόραση καί ὅτι παρουσιάζονται οἱ ἐκπομπές μέ ἐνάργεια σέ ὅλα τά μέρη τῆς χώρας, ὁπότε ἀνακύπτει τό θέμα τῆς ἀρχῆς τῆς παροχῆς ἴσων εὐκαιριῶν καί ἐδῶ.

2) Ἔχω γενικά ἐπιφυλάξεις ἀπό ἄποψη διδακτική ὡς πρός τή σκοπιμότητα τοῦ μέτρου, γιατί δέν ὑπάρχει ἡ διδακτική ἀμεσότητα. Θά δημιουργοῦνται πολλά ἐρωτήματα πού θά παραμένουν ἀναπάντητα. Τό μέτρο θά ἦταν ἴσως σκόπιμο νά ἐφαρμοστεῖ γιά τούς καθηγητές ἐπιμορφωτικά, ὅπως προτάθηκε ἀπό τήν Ὁμάδα ΣΕΠ γιά τόν ἀντίστοιχο θεσμό πέρυσι, ἀλλά δέ δόθηκε καμιά προώθηση.

3) Θά ἦταν σκόπιμο νά ἔχει γίνει μία ἔρευνα σχετική μέ τίς ἐπιδράσεις τῆς ἐκπ/κῆς τηλεοράσεως στούς μαθητές Γυμνασίου, καί ἀνάλογα μέ τίς διαπιστώσεις νά ἐπεκταθεῖ ἴσως καί στό Λύκειο, ἀλλά πάλι ὄχι μόνο γιά τά μαθήματα τῶν Πανελληνίων.

4) Τίθεται τό θέμα τῆς "ὑπερκαταλληλότητας" θά ἔλεγα τῶν ὅσων καλοῦν νά παρουσιάσουν τά μαθήματα αὐτά, γιατί τό ἀκροατήριο θά εἶναι εὐρύτατο καί εἶναι ἕνα πολύ λεπτό θέμα πού χρειάζεται σοβαρή προεργασία καί ἡ ὁποία δέ νομίζω ὅτι ἔχει γίνει γιά νά ἐφαρμοστεῖ φέτος τό μέτρο αὐτό.

Ὁ κ. Ἰωάννης Ἀρβανίτης:

Ἡ ἐφαρμογή τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Τηλεοράσεως πρέπει νά χαιρετιστεῖ ὡς σημαντικό βῆμα συμβολῆς στήν παιδεία γενικά. Στίς προηγμένες χῶρες, ὅπου χρησιμοποιεῖται συστηματικά ἀπό τήν κατώτατη ἐκπαιδευτική βαθμίδα ὡς τήν ἀνώτατη, ἔχει ἀποδειχτεῖ ἐξαιρετικά ἀποδοτική. Τώρα, στόν τόπο μας ἀπό μερικές ἐκπομπές γιά τό Δημοτικό καί γιά τό Γυμνάσιο, πού ἔχω παρακολουθήσει, μπορῶ νά εἰπῶ πώς εἶμαι ἱκανοποιημένος.

'Επομένως καί γιά τόν "κατάλογο θεμάτων ἐκπομπῶν τῆς 'Εκπ/κῆς Τηλεοράσεως γιά τήν ἐνίσχυση τῶν μαθητῶν τῆς Β' Λυκείου στά μαθήματα τῶν Π.Ε." ἔχω κατ' ἀρχήν τήν ἴδια θετική γνώμη καί συγκεκριμένα βρίσκω κατάλληλα τά θέματα τῶν φιλολογικῶν μαθημάτων. 'Αλλά ἐκεῖνο πού προέχει ἐδῶ, δεδομένου μάλιστα ὅτι πρόκειται γιά ὑποβοήθηση στίς Π.Ε. Β' Λυκείου, εἶναι ἡ ὕλη τους καί ὁ τρόπος παρουσίασής τους, καί γι'αὐτό ἀκριβῶς δέ νομίζω πώς τό ΚΕΜΕ μπορεῖ ὑπεύθυνα νά ἐκφράσει γνώμη γιά τά οὐσιαστικά αὐτά στοιχεῖα, ἐφόσον δέν τοῦ τέθηκαν ὑπόψη.

'Ο κ. Κ.Κατσιμάνης:

Διατηρῶ ἐπιφυλάξεις σχετικά μέ τή σκοπιμότητα τῆς εἰσαγωγῆς φροντιστηριακῶν μαθημάτων γιά τούς μαθητές τοῦ Λυκείου, ἐπειδή νομίζω ὅτι τό μέτρο θά μείωνε τό μορφωτικό χαρακτήρα τοῦ Λυκείου, θά ἐπέτεινε τήν ψύχωση τῶν μαθητῶν καί τῶν γονέων γιά τά Α.Ε.Ι. καί μακροπρόθεσμα θά ἐνίσχυε τή στροφή τῶν μαθητῶν στά φροντιστήρια, ἐνῶ ὁ σκοπός τῆς ὑπό συζήτηση καινοτομίας εἶναι προφανῶς ἡ ἀπομάκρυνσή τους ἀπό αὐτά.

'Επειδή πάντως τό ἐρώτημα τοῦ κ.'Υπουργοῦ ἀναφέρεται συγκεκριμένα στά προτεινόμενα θέματα μαθημάτων,πρέπει ὁπωσδήποτε νά σταθοῦμε στό σημεῖο αὐτό. Ἔχω λάβει ἐνεργό μέρος στίς ἐργασίες τοῦ Τμήματος γιά τό ἀναλυτικό πρόγραμμα καί τίς μεθοδολογικές ὁδηγίες στό μάθημα τῆς 'Εκθέσεως καί θά ἤθελα νά παρατηρήσω ὅτι τά προτεινόμενα θέματα θά μποροῦσαν νά βελτιωθοῦν. Πρέπει μέ σαφήνεια νά παρουσιαστεῖ ἡ ἰδιοτυπία τοῦ μαθήματος τῆς ἐκθέσεως, νά ἀναλυθοῦν οἱ προϋποθέσεις ἐπιτυχίας στήν ἔκθεση καί νά ἐπεξηγηθοῦν οἱ μεθοδολογικές ὁδηγίες τοῦ ΚΕΜΕ στό σημεῖο αὐτό, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν συμβολή στήν αὐτοτέλεια καί κατοχύρωση τοῦ μαθήματος. Θά πρότεινα τέλος τά εἰδικότερα θέματα ἐκθέσεων νά εἶναι λιγότερο τετριμμένα, ὥστε νά ἀνταποκρίνονται ἀμεσότερα στά ἐνδιαφέροντα τῶν μαθητῶν. Αὐτά ὅλα βεβαίως ἀναξάρτητα ἀπό τή μεγάλη προσωπική ἐκτίμησή μου γιά τόν ἐπικεφαλῆς τῆς "ὑποδομάδας" Γεν. Ἐπιθεωρητή κ.Σακαλῆ, τοῦ ὁποίου τήν ἐπιλογή τή θεωρῶ ἐπί τοῦ προκειμένου ἀπόφαση πολύ ἐπιτυχή.

'Ο κ. Λεων. 'Αδαμόπουλος:

Καλούμαστε νά γνωματεύσουμε ἄν ὁ κατάλογος τῶν μαθημάτων πανελληνίων ἐξετάσεων, πού ἔχει συντάξει ἡ ἁρμόδια ἐπιτροπή, εἶναι κατάλληλος ἤ ὄχι. 'Η ἐνέργεια ὅμως αὐτή προϋποθέτει τήν ἀποδοχή ἐκ μέρους μας τῆς ἀρχῆς τοῦ θεσμοῦ γιά τή διδασκαλία μαθημάτων πανελληνίων ἐξετάσεων ἀπό τήν τηλεόραση. Κατά τή γνώμη μου ὁ θεσμός αὐτός δείχνει ὅτι ἡ πολιτεία ἀναγνωρίζει ἐμμέσως τήν ἀναγκαιότητα τῶν φροντιστηρίων γιά τή Μέση 'Εκπαίδευση. Γιά τό λόγο αὐτό καί ἐπειδή, ὅπως προκύπτει ἀπό τή συζήτηση πού προηγήθηκε, τά μαθήματα αὐτά σύγχυση μᾶλλον παρά ὠφέλεια θά προκαλέσουν στούς μαθητές ἡ ψῆφος μου γιά τό συζητούμενο θέμα εἶναι ἀρνητική.

Τέλος, τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τό ἔγγραφο ἀρ.Φ.230/20/Γ/1017/27-2-81 τῆς Διευθύνσεως 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. καί τά συνημμένα σ'αὐτό ἔγγραφα καί

β) Τίς ἀπόψεις πού ἀνέπτυξαν ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ κ.Π.Σακελλαρίδης, οἱ εἰσηγητές στό θέμα κ.κ.Ν.Βαρουχάκης, Φ.Βᾶρος καί Στ.Παπασημακόπουλος, οἱ 'Αντιπρόεδροι τοῦ ΚΕΜΕ κ.κ.Γ.Παντελίδης καί 'Αθ.Κουζῆνης καί τά ὅλλα μέλη τοῦ Τμήματος Μέσης 'Εκπαιδεύσεως,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

α π ο φ α ί ν ε τ α ι

Δέν συμφωνεῖ μέ τήν ἰδέα γιά τή διδασκαλία μαθημάτων πανελληνίων ἐξετάσεων μέσω τῆς ἐκπαιδευτικῆς τηλεοράσεως γιά τούς λόγους πού ἀναφέρονται ἀναλυτικά κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος ἀνωτέρω καί εἰδικότερα γιατί:

1. 'Ο ὑπερτονισμός τῶν μαθημάτων ἐπιλογῆς ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ τό γράμμα καί τό πνεῦμα τοῦ Ν.309/1976.
'Η διδασκαλία ἀπό τήν τηλεόραση μόνο μαθημάτων ἐπιλογῆς θά ἐνισχύσει τήν ἀντίληψη ὅτι τό Λύκειο ὑπάρχει γιά νά ἑτοιμάζει τούς μαθητές γιά τίς πανελλήνιες ἐξετάσεις καί ἔτσι θά μειωθεῖ τό μορφωτικό χαρακτήρα αὐτοῦ τοῦ σχολείου.

2. Θά συγκεντρωθεῖ τό ἐνδιαφέρον στίς ἐνότητες πού θά παρουσιαστοῦν ἀπό τήν τηλεόραση καί εὔλογα θά ἀναμένουν οἱ μαθητές νά ἐξετασθοῦν κατά κύ-

ριο λόγο, σε θέματα πού θά άναφέρονται σ'αύτές τίς ένότητες.

Έτσι τό ένδιαφέρον δέ θά συγκεντρωθεί μόνο στά "κατ'έπιλογήν" μαθήματα, άλλά έπιπλέον σε όρισμένες ένότητες αύτών μέ προφανή τά άρνητικά έπακόλουθα γιά τή γενικότερη μόρφωση τών μαθητών.

3. Είδικότερα γιά τή Χημεία οί ένότητες πού έχουν έπιλεγεί γιά παρουσίαση είναι άπό τίς δυσκολότερες. Μιά τέτοια έπιλογή τών δυσκόλων θά όδηγήσει σε σαφή προσανατολισμό τών μαθητών στή μελέτη κυρίως αύτών τών παραγράφων πού άπό τή φύση τους έπιτρέπουν πολλές προεκτάσεις καί δυνατότητες δύσκολων άσκήσεων, πράγμα τό όποίο θά είναι σαφώς έξω άπό τό πνεύμα καί τό έπίπεδο τών πανελληνίων έξετάσεων. Έπίσης ή έπιλογή τών θεμάτων Ιστορίας δέ φαίνεται πειστική.

4. Θά ένισχυθεί ή άντίληψη ότι γιά νά πετύχει κανείς στίς πανελλήνιες έξετάσεις χρειάζεται νά κάνει φροντιστήριο. Άκόμα θά διαφανεί ότι ή Πολιτεία έμμέσως άναγνωρίζει τήν άναγκαιότητα τών φροντιστηρίων γιά τή Μ.Ε. Καί θά είναι έμφανής ή άντινομία:

Άπό τό ένα μέρος νά καταπολεμάει ή Πολιτεία τά φροντιστήρια καί άπό τό άλλο νά κάνει ή ίδια φροντιστήριο.

5. Είναι ένδεχόμενο κατά τήν παρουσίαση τών ένοτήτων άπό τήν τηλεόραση νά διδαχθούν όρισμένα στοιχεία διαφορετικά άπ'ό,τι τά πραγματεύονται τά άντίστοιχα σχολικά βιβλία, όπότε θά δημιουργηθούν προβλήματα στήν Κεντρική Έπιτροπή τών πανελληνίων Έξετάσεων καί σύγχυση στά παιδιά γιά τό είδος καί τήν ύφή τών θεμάτων. Παρουσιάζει προβλήματα ό θεσμός τών πανελληνίων έξετάσεων, νά μή δημιουργήσουμε καί άλλα.

6. Μέ τή σύγκριση άνάμεσα στή στάθμη τών έκπομπών καί τή στάθμη τής καθημερινής διδασκαλίας, πού δέν είναι πάντοτε ίκανοποιητική, οί μαθητές θά σχηματίσουν κακή έντύπωση γιά τή λειτουργία τού όλου έκπαιδευτικού μας συστήματος. Καί άφού δέ θά βρίσκουν ίκανοποιητική τή στάθμη τής σχολικής διδασκαλίας σε σύγκριση μέ αύτή τής τηλεοράσεως, θά ένισχύονται οί άνησυχίες τους, μέ άποτέλεσμα νά τρέπονται πρός τά φροντιστήρια.

./.

7. Ἀπό διδακτική ἄποψη μέ τήν τηλεόραση προσφέρεται πληροφόρηση, δέ γίνεται δημιουργική μάθηση. Δέν ὑπάρχει ἡ ἀμεσότητα καί ὁ διάλογος καθηγητῆ - διδασκομένου μέ ἀποτέλεσμα νά δημιουργοῦνται ἐρωτήματα πού μένουν ἀναπάντητα.

8. Δέ θά μποροῦσαν νά παρακολουθήσουν αὐτά τά τηλεοπτικά μαθήματα ὅλοι οἱ μαθητές, γιατί δέν ἔχουν ὅλοι τηλεόραση στό σπίτι τους καί γιατί σ'ὁρισμένες ἐπαρχίες ἡ τηλεοπτική λήψη μπορεῖ νά μήν εἶναι ἱκανοποιητική.

9. Ἡ προσθήκη ἑνός νέου μέτρου αὐτό τό σχολικό ἔτος μέ τά τόσα προβλήματα, σέ προχωρημένη περίοδό του καί χωρίς, ἐνδεχομένως, νά ἔχει γίνει ἡ ἀπαραίτητη προεργασία εἶναι πιθανόν νά δημιουργήσει πρόσθετα προβλήματα.

Μειοψηφεῖ ὁ κ. Ἠλίας Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', γιά τούς λόγους πού ἀνέφερε κατά τή συζήτηση.

Ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά ὅρια τῆς συνεδριάσεως, ἡ συζήτηση τῶν θεμάτων 3 καί 4 τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀναβλήθηκε γιά τήν ἑπόμενη συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Π. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 15/1981

Σήμερα 16 Μαρτίου 1981, ήμέρα Δευτέρα καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς), μέ Πρόεδρο τόν κ.Γ.Παντελίδη, Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.
Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἀθ.Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἰω.Ἀρβανίτης, Φ.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, Ἠλ.Σπυρόπουλος, Ν.Θαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κων.Συριόπουλος, Ἰω. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κων.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κυρ.Κατσιμάνης, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, ποῦ ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.
Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β'κ.Λ.Ἀδαμόπουλος καί ὁ Εἰσηγητής κ.Θ.Θεοφωρακόπουλος, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Ὡρολόγιο πρόγραμμα ἡμερήσιου Γυμνασίου (συνέχεια). Εἰσηγητές: κ.κ.Ν.Θαρουχάκης, Κυρ.Κατσιμάνης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα συνέχισε τή συζήτηση ἐπί τοῦ θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, ἡ ὁποία εἶχε ἀρχίσει ἀπό προηγούμενη συνεδρίαση τῆς 4-3-1981 (πράξη 12/1981).

. / .

Στήν ἀρχή ὁ κ.Βᾶρος ἔλαβε τό λόγο καί εἶπε τά ἑξῆς:

'Επειδή θεωρῶ ὅτι προηγοῦνται οἱ συζητήσεις γιά τοῦτα τά θέματα:

- σκοποί τῆς ἐκπαίδευσης (ὅπως ἔχουν νομοθετηθεῖ),
- ἀνάγκες ὁρατές τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας,
- ἀνάγκες, διαφέροντα, δυνατότητες τῶν μαθητῶν,
- ἀναλυτικά προγράμματα καί βιβλία,
- ἔρευνες γύρω ἀπό τήν ἀξιολόγηση τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος ἤ πτυχῶν του,

γι'αὐτό προτείνω:

νά ἀναβάλλουμε τή συζήτηση γιά τό ὡρολόγιο πρόγραμμα καί νά ἐπανέλθουμε σ'αὐτή ἀφοῦ ἐξετάσουμε ὅσο εἶναι δυνατό τά προηγούμενα θέματα' 'Επισυνάπτω ἐνδεικτικά ἕνα πίνακα συναφῶν πρός τό ὡρολόγιο-ἀναλυτικό πρόγραμμα προβλημάτων.

'Ακολούθησε διεξοδική ἀνταλλαγή ἀπόψεων μετά τήν ὁποία ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μ.Ε. κ. Γ.Παντελίδης ζήτησε ἀπό τό κάθε μέλος τοῦ Τμήματος νά καταθέσει ἕνα σημείωμα, μέ τό ὁποῖο θά προτείνει ἕνα ὡρολόγιο πρόγραμμα γιά τό Γυμνάσιο, σύμφωνα μέ τίς γενικές ἀρχές πού τέθηκαν κατά τήν προηγούμενη συνεδρίαση.

'Επειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά ὅρια τῆς συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἀναβλήθηκε γιά τήν ἑπόμενη συνεδρίαση.

'Ο Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

'Η Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 16/1981

Σήμερα 19 Μαρτίου 1981, ἡμέρα Πέμπτη καί ὥρα 12 μεσημβρινή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἀγία Παρασκευή Ἀττικῆς), μέ Πρόεδρο τόν κ.Γ.Παντελίδη, Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ.Ἀθ.Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ἰω.Ἀρβανίτης, Φ.Θῶρος, Δ.Σακκᾶς, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων.Ἀδαμόπουλος, Στέφ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κων.Συριόπουλος, Ἰω.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κων.Φοδόσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κυρ.Κατσιμάνης, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β' κ.Ἠλ.Σπυρόπουλος καί ὁ Εἰσηγητής κ.Θ.Θεοδωρακόπουλος, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Θέμα ἡμερήσιας διατάξεως

Ὡρολόγιο πρόγραμμα ἡμερήσιου Γυμνασίου (συνέχεια). Εἰσηγητές: κ.κ.Ν.Βαρουχάκης καί Κυρ.Κατσιμάνης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα συνέχισε τή συζήτηση τοῦ θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, ἡ ὁποία εἶχε ἀρχίσει ἀπό προηγούμενες συνεδριάσεις (βλ.πράξεις τοῦ Τμήματος Μ.Ε. 12 καί 15/1981).

./.

Κατά τή συνεδρίαση ὁ κ.Βαρουχάκης παρουσίασε ἕνα συγκεντρωτικό πίνακα τῶν προτεινόμενων περικοπῶν, τόν ὁποῖο κατήρτισε σέ συνεργασία μέ τόν κ. Κατσιμάνη.

Ἐπακολούθησε συζήτηση, κατά τήν ὁποία ὁρισμένοι ἀπό τούς παρόντες Συμβούλους καί Εἰσηγητές κατέθεσαν σημείωμα μέ προτεινόμενες περικοπές, πού δέν εἶχαν προηγουμένως καταθέσει, καί ὁ κ.Βαρουχάκης, σέ συνεργασία μέ τόν κ.Κατσιμάνη, ἀνέλαβε νά συμπληρώσει τόν ἀρχικό πίνακα, ὥστε νά περιληφθοῦν σέ αὐτόν καί οἱ καινούριες προτάσεις.

Στό σημεῖο αὐτό τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 17/1981

Σήμερα 23 Μαρτίου, ήμέρα Δευτέρα καί ὥρα 9.30 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς), μέ πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἰω. Ἀρβανίτης, Φαν. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λεων. Ἀδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κων. Συριόπουλος, Ἰω. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κων. Φούσκας, Δημ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση ὁ Γ΄΄Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ κ. Ἀθ. Κομίνης, ὁ Σύμβουλος Β΄κ. Στέφ. Παπασημακόπουλος καί ὁ Εἰσηγητής κ. Β. Θεοδωρακόπουλος, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ Ε Μ Α 1ο.- Ὡρολόγιο πρόγραμμα ἡμερήσιου Γυμνασίου (συνέχεια). Εἰσηγητές: κ.κ. Ν. Βαρουχάκης καί Κυρ. Κατσιμάνης.

Θ Ε Μ Α 2ο.- Ἐπανάκριση βιβλίων Ψυχολογίας γιά τή δωρεάν διάθεσή του στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ. Εἰσηγητής Ἰω. Σκορδίλης.

Θ Ε Μ Α 3ο.- Ἀνακοινώσεις.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, ἄρχισε ἡ ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

. / .

Θ έ μ α 10.- Ὡρολόγιο πρόγραμμα ἡμερήσιου Γυμνασίου.

Τό Τμῆμα συνέχισε στή συζήτηση στό παραπάνω θέμα, ἡ ὁποία εἶχε ἀρχίσει ἀπό προηγούμενες συνεδριάσεις (βλ. πράξεις τοῦ Τμήματος Μ.Ε 12, 15 καί 16/1981) καί ὁ κ. Βαρουχάκης παρουσίασε τόν τελικό συγκεντρωτικό πίνακα μέ τίς προτεινόμενες περικοπές καί μετά τήν τελική διεξοδική συζήτηση πού ἐπακολούθησε ὁ κ. Πρόεδρος διέκοψε τή συζήτηση μέ τήν παρατήρηση ὅτι, ἐπειδή ἀπουσιάζουν ὁρισμένα μέλη τοῦ Τμήματος πού ἀναφέρονται στήν ἀρχή τῆς πράξεως, καλό θά ἦταν νά ἀναβληθεῖ ἡ ψυφοφορία γιά τήν προσεχή Πέμπτη 26-3-81, ὁπότε τό Τμῆμα, ἔχοντας πλέον ἐξαντλήσει τή συζήτηση, θά περιορισθεῖ στήν ψηφοφορία.

Θέμα 2ο: Ἐπανάκριση βιβλίου Ψυχολογίας γιά τή δωρεάν διάθεσή του στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ.

Πρίν ἀρχίσει ἡ συζήτηση τοῦ θέματος ἀποχώρησε ἀπό τή συνεδρίαση ὁ κ. Δ. Σαπκᾶς.

Κατόπιν ὁ εἰσηγητής κ. Ἰω. Σκορδίλης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Μέ τό ἔγγραφό της ἀριθ. Φ.2/3787/Γ/874/6-3-81 ἡ Γεν. Δ/νση Γ.Ε./Δ/νση Φυσικῆς Ἀγωγῆς, μᾶς διαβιβάζει τό ἔγγραφο ἀριθ. 391/16-2-1981 τῆς Ἐθνικῆς Ἀκαδημίας Σωματικῆς Ἀγωγῆς, μέ τό ὁποῖο μᾶς ζητεῖται νά προβοῦμε στήν κρίση καί ἐπιλογή τοῦ συγγράμματος τῆς κ. Α. Ἐμμανουήλ "Ἱστορικές καί Ἐπιστημονικές θεμελιώσεις τῆς κοινωνιολογίας" σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 1 παρ. 2 καί τό ἄρθρο 2 παρ. 5 τοῦ Ν. 186/1975, προκειμένου νά χορηγηθεῖ αὐτό δωρεάν στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ.

Τό πιό πάνω βιβλίο θά κριθεῖ σέ ἄλλη συνεδρία τοῦ Τμήματος, γιατί ἀντίτυπό του δέ μᾶς ἔχει διαβιβαστεῖ ἁρμοδίως. Θά ἤθελα ὅμως μέ τήν εὐκαιρία νά παρατηρήσω τά ἑξῆς:

Ὅπως γνωρίζετε τό Τμῆμα μας μέ τίς πράξεις του 65/20-11-80 καί 72/18-12-80 ἐνέκρινε τά συγγράμματα πού θά χορηγοῦντο στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ τό ἀκαδημ. ἔτος 1980-81. Μεταξύ τῶν βιβλίων αὐτῶν εἶχε προταθεῖ ἀπό τήν ἁρμόδια καθηγήτρια τῆς ΕΑΣΑ καί ἀπό τό Συμβούλιο Σπουδῶν τῆς ΕΑΣΑ τό βιβλίο τοῦ Συμβούλου τοῦ ΚΕΜΕ κ. Σακκᾶ "Παιδαγωγική Ψυχολογία", τό ὁποῖο νομοτύπως ἐγκρίθηκε ὅπως καί ὅλα τά ἄλλα.

Παρά τήν ἔγκρισή μας αὐτή διαπιστώθηκε πώς ἡ Διοίκηση τοῦ ΥΠΕΠΘ δέν ἐπέτρεψε τή χορήγηση τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Σακκᾶ, μέ μόνη τή δικαιολογία ὅτι ὁ συγγραφέας δέν ἀνήκει στό διδακτικό προσωπικό τῆς ΕΑΣΑ ἤ τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν.

Ἐπειδή ὅμως καμιά παρόμοια διάταξη δέν ὑπάρχει στήν ἰσχύουσα νομοθεσία, ἐπειδή ὡς γνωστό οἱ Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ ὄχι μόνο δύνανται νά διδάξουν στίς Σχολές Ἐπιμορφώσεως τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἀλλά καί νά τίς διευθύνουν καί ἐπειδή τέλος στό θέμα αὐτό ὑπάρχει τό λιγότερο μιά μεγάλη παρεξήγηση, εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἀναφερθεῖ στή Διοίκηση μέ πράξη του καί παρακαλῶ καί σᾶς νά ἐνεργήσετε ἀναλόγως, ὥστε νά ἀποφευχθεῖ μιά ἀντιδεοντολογική ἐνέργεια καί ἕνα κακό προηγούμενο.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τή γνώμη τους. Εἰδικότερα ὁ κ. Ν. Παπαδόπουλος εἶπε:

Σημειώνω ὅτι συμφωνῶ μέ τή γνώμη τοῦ Τμήματος νά ἐκτελοῦνται οἱ ἀποφάσεις του εἴτε ὁμόφωνες εἶναι εἴτε κατά πλειοψηφία, ἀλλά ὡς πρός τό συγκεκριμένο θέμα τοῦ βιβλίου πού δέ διανεμήθηκε στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ ἡ γνώμη μου εἶναι ἀρνητική.

./..

Τό Τμῆμα, ἀπό τό ὁποῖο ἀπουσίαζε ὁ κ. Δ. Σακκᾶς, ἀφοῦ ἄκουσε τό Σύμβουλο κ. Ἰ. Σκορδίλη πού παρουσίασε τό ὅλο θέμα, ἀποφάσισε ὁμόφωνα νά διαμαρτυρηθεῖ στήν Ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τή διαγραφή τοῦ βιβλίου τοῦ Συμβούλου τοῦ ΚΕΜΕ κ. Δημ. Σακκᾶ "Παιδαγωγική Ψυχολογία" ἀπό τήν κατάσταση τῶν διανεμόμενων δωρεάν βιβλίων στούς φοιτητές τοῦ Α΄Ἔτους τῆς ΕΑΣΑ. Δεδομένου ὅτι: α) τό βιβλίο εἶχε προηγουμένως ἐγκριθεῖ ἀπό τό Τμῆμα Μ.Ε τοῦ ΚΕΜΕ - καί μάλιστα μετά ἀπό πρόταση καθηγήτριας τῆς ΕΑΣΑ καί θετική γνωμοδότηση τοῦ Συμβουλίου Σπουδῶν τῆς ἴδιας Σχολῆς - λόγω τῆς πληρότητας τοῦ περιεχομένου του, τῆς ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσής του καί τῆς ὀρθῆς, ἀπό παιδαγωγική ἄποψη, ἐκθέσεως τῶν διαφόρων θεμάτων· β) δέν ὑπάρχει κανένας νόμος πού νά ἀπαγορεύει τήν ἐπιλογή βιβλίων Συμβούλων τοῦ ΚΕΜΕ γιά τούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ καί γ) ἕνας Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ ὅπως ὁ κ. Σακκᾶς, μέ σπουδές στό ἐξωτερικό στόν τομέα τῆς Παιδαγωγικῆς Ψυχολογίας καί μακρά διδακτική ἐμπειρία στό Δ.Μ.Ε. καί τή ΣΕΛΜΕ, δέν ὑστερεῖ βέβαια σέ σύγκριση μέ γυμνασιακούς καθηγητές πού τά βιβλία τους πολύ συχνά χρησιμοποιοῦνται στήν ΕΑΣΑ, εἶναι τουλάχιστον ἀντιδεοντολογικό νά ἀνατρέπεται ἡ θετική καί τεκμηριωμένη ἀπόφαση τοῦ ΚΕΜΕ, δηλ. τοῦ ἁρμόδιου συλλογικοῦ ἐπιστημονικοῦ ὀργάνου γιά θέματα ἐγκρίσεως βιβλίων. Ἐπιπλέον εἶναι ἐπιζήμιο γιά τούς φοιτητές τῆς ΕΑΣΑ τό ὅτι στό τέλος τοῦ Μαρτίου δέν ἔχει ἀκόμη διανεμηθεῖ βιβλίο Παιδαγωγικῆς Ψυχολογίας γιά τό διδ. ἔτος 1980-81.

Μειοψήφησε ὁ Σύμβουλος Β΄κ. Ν. Παπαδόπουλος γιά τούς λόγους πού ἀνέφερε κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος.

Ὁ κ. Σακκᾶς εἰδοποιήθηκε καί ἐπανῆλθε στή συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Θ ἑ μ α 3ο.- Ἀνακοινώσεις

1. Ὁ κ. Ἰω. Σκορδίλης ἀναφέρθηκε στήν ἀνάρμοστη συμπεριφορά τῶν μαθητῶν κατά τούς τελικούς ἀγῶνες τῶν πρωταθλημάτων στίς ἀθλοπαιδιές καί εἶπε τά ἑξῆς:

Κύριε Πρόεδρε, μέ τό σημείωμά μου αὐτό ἐπιθυμῶ νά γνωρίσω σέ ἐσᾶς προσωπικῶς καί σέ ὅλα τά μέλη τοῦ Τμήματος, πῶς ἡ συμπεριφορά τῶν μαθητῶν πού παρακολούθησαν τόν τελικό ἀγώνα Μπάσκετ τῶν Λυκείων πού ἔγινε στό κλειστό γυμναστήριο τῆς Γλυφάδας ἦταν ἀπό κάθε ἄποψη ἀπαράδεκτη καί νά προτείνω νά ἀπασχολήσει τό φαινόμενο αὐτό τό Τμῆμα μας.

Θέματα πού χρειάζονται μιά προσεκτική ἐξέταση εἶναι· ἡ γενικότερη συμπεριφορά τῶν μαθητῶν, οἱ σκοποί τῆς ἀγωγῆς μας καί τά ἀποτελέσματά τους καί οἱ ποικίλες πραμοδοτήσεις πού χορηγοῦνται ἀπό ἄλλους Κρατικούς φορεῖς γιά ὅσους ἀσχολοῦνται μέ τόν ἀθλητισμό. Κύριε Πρόεδρε, γιά τή λύση τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ φαινομένου προτείνω ἐπίσης νά γίνει σύντομα, τόν τρέχοντα ἤ τόν προσεχῆ μήνα, μιά εὐρύτερη συγκέντρωση ὅλων τῶν παραγόντων πού ἔχουν σχέση μέ τό θέμα τῆς διαδόσεως καί προαγωγῆς τοῦ ἀθλητισμοῦ στά σχολεῖα, ὥστε οἱ ἀποφάσεις πού θά ληφθοῦν νά εἶναι σύμφωνες πρός τό γενικό σκοπό τῆς ἐκπαιδεύσεως καί νά ἐξυπηρετοῦν τό γενικότερο ἐθνικό συμφέρον.

2. Ὁ κ. Ν. Βαρουχάκης ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα τό ἔγγραφο 1/12-2-81 τοῦ Συνδέσμου Καθηγητριῶν Οἰκιακῆς Οἰκονομίας, πού ἀπευθύνεται στόν Ὑπουργό Ἐθνικῆς Παιδείας, μέ διαμαρτυρία σχετικά μέ τήν ἀριθμ. Γ/559/6-2-81 ἐγκύκλιο τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τήν κατάργησή τοῦ μαθήματος τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας στήν Γ΄τάξη τοῦ Γυμνασίου καί τόν περιορισμό τοῦ μαθήματος αὐτοῦ σέ 1 ὥρα στίς Α΄καί Β΄τάξεις τοῦ Γυμνασίου.

3. Ὁ κ. Λεων. Ἀδαμόπουλος ἀνακοίνωσε τό περιεχόμενο ἀναφορᾶς τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητῆ Μ.Ε κ. Παν. Καλδῆ, εἰδικότητας Τεχνικῶν, σχετικά μέ τά προβλήματα πού παρουσιάζει ἡ διδασκαλία τῶν καλλιτεχνικῶν μαθημάτων στή Μέση Ἐκπαίδευση καί τά μέτρα πού ἀπαιτοῦνται γιά τήν ἀντιμετώπισή τους.

Ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 18

Σήμερα 26 Μαρτίου 1981, ἡμέρα Πέμπτη καί ὥρα 11 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν κ. Γ. Παντελίδη, Α΄Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ἀθαν. Κομίνης, Γ΄Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, Ι. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, καί Κυρ. Κατσιμάνης, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ κ. Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητής, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ Ε Μ Α 1ο.- Ὡρολόγιο πρόγραμμα ἡμερήσιου Γυμνασίου (συνέχεια) Εἰσηγητές κ.κ. Ν. Βαρουχάκης καί Κυρ. Κατσιμάνης.

Θ Ε Μ Α 2ο.- Ἐπανέκδοση βιβλίων Μουσικῆς Α΄, Β΄καί Γ΄τάξεων Γυμνασίου Εἰσηγητές κ.κ. Ι. Ἀρβανίτης καί Κ. Φούσκας.

Θ Ε Μ Α 3ο.- Διοργάνωση ταχύρρυθμης ἐνημερώσεως βαθμολογητῶν πανελλήνιων ἐξετάσεων. Εἰσηγητές κ.κ. Δ. Σακκᾶς καί Ν. Βαρουχάκης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τή συζήτηση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Ωρολόγιο πρόγραμμα ημερήσιου Γυμνασίου.

Ο κ.Βαρουχάκης πρότεινε ορισμένες περικοπές που υπολογίζονται στο σύνολο των προβλεπόμενων εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας του κάθε μαθήματος και για τις τρείς γυμνασιακές τάξεις, διευκρινίζοντας ότι ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας για κάθε μάθημα μπορεί να αυξομειώνεται κατά τρίμηνο έτσι, ώστε οι περικοπές να μην είναι, διδακτικά, ιδιαίτερα αίσθητές και να μην παρεμποδιστεί η χρησιμοποίηση για ένα μεταβατικό χρονικό διάστημα των σημερινών βιβλίων, με ορισμένες βέβαια προσαρμογές στα καινούρια δεδομένα. Τέλος πρόσθεσε ότι με την αναμενόμενη έγκαιρη έναρξη των μαθημάτων κατά το Σεπτέμβριο και την παράταση της διδασκαλίας κατά το Μάϊο η απώλεια από τις περικοπτόμενες εβδομαδιαίες ώρες για κάθε μάθημα ουσιαστικά αντισταθμίζεται και η προβλεπόμενη, σήμερα, διδακτέα ύλη μπορεί να καλυφθεί. Οι προτεινόμενες από τον κ. Βαρουχάκη περικοπές είναι οι ακόλουθες: Αρχαία Ελληνική Γραμματεία 1, Νεοελλ.Γλώσσα και Γραμματεία-Ιστορία 1, Μαθηματικά 1, Γεωγραφία-Βιολογία 1, Μουσική-Καλλιτεχνικά 1, Τεχνολογικά-Οικοκυρικά 1, Πολιτιστικές Δραστηριότητες 1.

Την πρόταση του κ.Ν.Βαρουχάκη δε δέχτηκαν στο σύνολο τους και μειοψήφισαν οι κ.κ. Φ.Βάρος και Συριόπουλος για τους λόγους που είχαν αναπτύξει κατά τις προηγούμενες συνεδρίες καθώς και οι κ.κ. Ι.Σκορδίλης και Στ.Παπασημακόπουλος, επειδή οι προτεινόμενες από τους ίδιους περικοπές διαφέρουν αίσθητά από εκείνες του κ.Βαρουχάκη. Επιμέρους επιφυλάξεις διατύπωσαν οι κ.κ. Ι.Αρβανίτης (που ζήτησε να καταργηθούν οι Πολιτιστικές Δραστηριότητες στη Γ' τάξη), Δ.Σακκάς (που ζήτησε η ώρα που πρέπει να περικοπεί από τα Νέα Ελληνικά ή την Ιστορία να περικοπεί από την Ιστορία και όχι από τα Νέα Ελληνικά) και Λ.Αδαμόπουλος (που ζήτησε να μην περικοπεί ώρα από τα καλλιτεχνικά).

Επακολούθησε ψηφοφορία για επιμέρους μαθήματα, από την οποία προέκυψαν τα εξής:

1. Η ώρα που θα έπρεπε να περικοπεί από την Ιστορία ή τα Νέα Ελληνικά περικόπτεται από μισή και από τα δύο μαθήματα. Στο σημείο αυτό το Τμήμα συντάχτηκε με την όμοφωνη τελική άποψη των φιλολόγων.
2. Περικόπτεται μία ώρα από τα μαθήματα του κλάδου Α4. Μειοψήφησαν υπέρ της μη περικοπής οι κ.κ.Στ.Παπασημακόπουλος, Ι.Αρβανίτης και Ν.Παπαδόπουλος.

./.

Μετά από όλα αυτά το Τμήμα αποφασίζει:

1. Δέχεται κατά πλειοψηφία (με τις μειοψηφίες που διατυπώθηκαν πιό πάνω) τις ακόλουθες συνεπείς περικοπές: 1 ώρα από την Αρχαία Ελληνική Γραμματεία, 1/2 ώρα από τη Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, 1/2 ώρα από την Ιστορία, 1 ώρα από τα Μαθηματικά, 1 ώρα από τη Γεωγραφία και τη Βιολογία, 1 ώρα από τη Μουσική και τα Καλλιτεχνικά, 1 ώρα από τα Τεχνολογικά και τα Οικονομικά, 1 ώρα από τις Πολιτιστικές Δραστηριότητες και 9 ώρες από τις Αθλητικές δραστηριότητες.

2. Αναθέτει στους κ.κ.συμβούλους και εισηγητές να προτείνουν οι ειδικές συσκέψεις πώς θα κατανεμηθούν κατά τάξη και ενδεχομένως κατά τρίμηνο σε κάθε τάξη οι συνεπείς περικοπές που αποφασίστηκαν στα μαθήματα της ειδικότητάς τους.

3. Υιοθετεί την πρόταση του κ.Ηλ.Σπυρόπουλου, σύμφωνα με την οποία:

   α) Για να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό οι απώλειες από τις περικοπές διδακτικών ωρών πρέπει όπωσδήποτε τα μαθήματα να αρχίζουν το αργότερο στις 10 Σεπτεμβρίου και να μή σταματούν πρίν από τις 20 Μαΐου.

   β) Να ορισθούν τα τρίμηνα του διδακτικού έτους ως εξής: Α' τρίμηνο, Σεπτέμβριος, Οκτώβριος και Νοέμβριος· Β' τρίμηνο, Δεκέμβριος, Ιανουάριος και Φεβρουάριος και Γ' τρίμηνο, Μάρτιος, Απρίλιος και Μάϊος, και

   γ) Στά σχολεία που δέ θά συμπληρώνονται οι τριάντα προβλεπόμενες διδακτικές ώρες λόγω έλλειψεως των καθηγητών ορισμένων ειδικοτήτων να μήν ισχύουν οι περικοπές που αποφασίστηκαν και οι τριάντα εβδομαδιαίες ώρες για κάθε τάξη να συμπληρώνονται με πρόσθετη διδασκαλία ωρών από τα εξής μαθήματα, κατά προτεραιότητα: Θρησκευτικά, Νέα Ελληνικά, Μαθηματικά και Γεωγραφία-Βιολογία.

ΘΕΜΑ 2ο. Ἐπανέκδοση βιβλίων Μουσικῆς Α΄, Β΄ καί Γ΄ Γυμνασίου

Ὁ πρῶτος εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἰ. Ἀρβανίτης εἶπε:

1. Σχετικά μέ τό πρός ἐπανέκδοση διδακτικό βιβλίο "Μουσική" τῆς Α΄ Γυμνασίου, παρατηρῶ τά ἑξῆς:

Διαβάζοντας κανείς τά κείμενα, ἀπό τήν πρώτη κιόλας παράγραδο τῆς εἰσαγωγῆς, σχηματίζει τή θλιβερή ἐντύπωση, ἀπό ἄποψη κυρίως γλωσσική, πώς πρόκειται γιά ἕνα πολύ κακογραμμένο ἔντυπο, σέ βαθμό πού νά ἀποτελεῖ τουλάχιστον ἀσέβεια νά χρησιμοποιεῖται ὡς σχολικό βιβλίο.

Πολλές μάλιστα ὀρθές παρατηρήσεις, κυρίως γιά σφάλματα στή μουσική ὁρολογία, ὑπέβαλε πρός διόρθωση τοῦ βιβλίου ὁ κ. Λίνος Μπενάκης, Δ/ντής τοῦ Κέντρου Φιλοσοφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ποιοί εὐθύνονται γιά τήν ἐμφάνιση αὐτή τοῦ βιβλίου:

α) Οἱ συγγραφεῖς πού δέν ἔδωσαν τά κείμενά τους νά τά διορθώσει ἕνας καλός Φιλόλογος.

β) Ἡ Ἐπιτροπή κρίσεως πού δέν πρόσεξε κἄν τό γλωσσικό μέρος τοῦ βιβλίου.

γ) Τό Τμῆμα μας πού ἀρκέστηκε στήν κρίση τῆς Ἐπιτροπῆς.

δ) Ὁ διορθωτής τῶν δοκιμίων περισσότερο ἀπό ὅλους, ὁ ὁποῖος ἤ εἶναι ἀγράμματος ἤ δέν τά κοίταξε καθόλου.

Σχετικά μέ τή μελλοντική συγγραφή παρόμοιων βιβλίων προτείνω:

Νά ὁρίζεται μαζί μέ τό συγγραφέα(ἤ συγγραφεῖς)ἀπαραιτήτως καί ἕνας δοκιμασμένος Φιλόλογος, ὡς ὑπεύθυνος γιά τή γλωσσική παρουσίαση τοῦ βιβλίου.

Εἰσηγοῦμαι τήν ἐπανέκδοση τῶν βιβλίων, ἀφοῦ γίνουν οἱ διορθώσεις καί βελτιώσεις ἀπό γλωσσική ἄποψη, πού ἔχουν σημειωθεῖ στά ἀντίτυπα.

2. Σχετικά μέ τά βιβλία Β΄ καί Γ΄ Γυμνασίου. Αὐτά τά βιβλία ἔχουν λιγότερα σφάλματα. Τά εἶδε καί τά διόρθωσε ὀρθογραφικά, κατά παράκλησή μου, ὁ κ. Π. Πατίχης, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

./.

'Ο συνεισηγητής γιά τό ἴδιο θέμα κ. Κ. Φούσιας εἶπε:

Μέ τήν εἰσήγησή μου στό Τμῆμα (Πράξη 27/20-5-80) ἐπισήμανα ὅτι τά βιβλία τῆς Μουσικῆς τῶν Ι. Μαργαζιώτη-Ν. Τσιγκούλη-'Α. Βουτσινᾶ ἦταν καλά στό μουσικό τους μέρος, ἀλλά ὑστεροῦσαν καταφανῶς στό φιλολογικό τους μέρος καί γι'αὐτό πρότεινα νά γίνει γλωσσική ἀναθεώρηση καί διόρθωσή τους ἀπό φιλόλογο. Τό Τμῆμα τότε δέχτηκε τήν πρόταση γιά τή γλωσσική διόρθωση τῶν βιβλίων μέ τή μέριμνα τῶν συγγραφέων, πράγμα πού ἔγινε. 'Αλλά ἡ διόρθωση περιορίστηκε στήν ὀρθογραφία καί δέν ἐπεκτάθηκε καί στό λεκτικό ὕφος. Οἱ διορθωτές τοῦ ΟΕΔΒ πάλι, ὅπως φαίνεται, δέ φρόντισαν ὅσο ἔπρεπε γιά τήν ἄρτια ἐμφάνιση τῶν βιβλίων μέ ἀποτέλεσμα αὐτά (καί ἰδιαίτερα τό βιβλίο τῆς Α' Γυμνασίου) νά μή βρίσκονται στό ἐπίπεδο πού ἁρμόζει. Δυσμενής παράγων πού συνετέλεσε στή χαμηλή στάθμη τῶν βιβλίων ἦταν καί ὁ λίγος, συγκριτικά, χρόνος πού διατέθηκε γιά τή συγγραφή καί τή διόρθωση τῶν βιβλίων.

Τά τυπωμένα πιά βιβλία διορθώθηκαν ἀπό τούς συγγραφεῖς τους καί τόν ἀποσπασμένο στό ΚΕΜΕ μουσικό κ. 'Ι. Θανόπουλο ὡς πρός τό μουσικό τους μέρος καί οἱ διορθώσεις αὐτές περάστηκαν μέ εὐθύνη μου στά βιβλία πού θά σταλοῦν στόν ΟΕΔΒ γιά ἀνατύπωση. Τό φιλολογικό μέρος τῶν βιβλίων ἀνέλαβαν νά διορθώσουν ὁ σύμβουλος Β' κ. 'Ι. 'Αρβανίτης καί ὁ ἀποσπασμένος στό ΚΕΜΕ κ. Πατίχης.

'Επίσης πληροφορῶ τό Τμῆμα ὅτι ὁ κ. Ν. Τσιγκούλης, ἕνας ἀπό τούς τρεῖς συγγραφεῖς τῶν βιβλίων, μέ αἴτησή του (ἀρ. πρωτ. 729/19-3-81) ζητεῖ νά διατηρηθεῖ τό εἰκαστικό ὑλικό τῶν βιβλίων ὅπως ἦταν ὅταν αὐτά ὑποβλήθηκαν γιά κρίση καί νά διαγραφεῖ ἡ ἐπεξήγηση "Ι. Μαργαζιώτη" ἀπό τήν ἄσκηση 2 σελ. 8 τοῦ βιβλίου τῆς Γ' τάξεως. Εἰσηγοῦμαι νά γίνει δεκτό τό αἴτημα τοῦ κ. Τσιγκούλη ὡς πρός τήν ἐπεξήγηση "Ι. Μαργαζιώτη", δηλαδή εἰσηγοῦμαι νά διαγραφεῖ ἡ ἐπεξήγηση αὐτή ἀπό τό βιβλίο τῆς Γ' τάξεως σελ. 8, γιατί τά βιβλία παρουσιάζονται ὡς συλλογική ἐργασία καί τῶν τριῶν συγγραφέων καί γιατί αὐτή δέν ὑπῆρχε στό ὑποβληθέν σχέδιο πού ἐνέκρινε ἡ 'Επιτροπή. Εἰσηγοῦμαι ἐξάλλου νά ἀπορριφθεῖ τό αἴτημα τοῦ κ. Τσιγκούλη γιά τήν εἰκονογράφηση τῶν βιβλίων, γιατί αὐτή πού ὑπάρχει εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς προτάσεως τῆς 'Επιτροπῆς κρίσεως καί τῆς ἀποφάσεως τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ πού υἱοθέτησε τήν πρόταση τῆς ἐπιτροπῆς. Συνυποβάλλω καί τή σχετική πρόταση τοῦ κ. Θανόπουλου

Ἀνελύθησε διεξοδική συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν καί τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τό ἔγγραφο ἀριθμ. Φ.211.17/285/Γ/8944/17-11-1980 τῆς Δ/νσεώς Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τίς συνημμένες σ'αὐτό παρατηρήσεις τοῦ κ. Λίνου Μπενάκη, μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΟΕΔΒ, γιά τή μορφή καί τό περιεχόμενο τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου τῆς Μουσικῆς τῆς Α΄ Γυμνασίου,
β) Τίς εἰσηγήσεις τῶν κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτη καί Κ. Φούσκα , καί
γ) Τή συζήτηση πού ἔγινε μεταξύ τῶν μελῶν του,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Νά ἐπανεκδοθοῦν τά βιβλία Μουσικῆς Α΄, Β΄ καί Γ΄ Γυμνασίου, γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82, ἀφοῦ γίνουν ὅλες οἱ διορθώσεις πού ἔχουν σημειωθεῖ ἐπάνω στά βιβλία τά ὁποῖα θά σταλοῦν στόν ΟΕΔΒ γιά τήν ἐπανέκδοση.

Θέμα 30: Διοργάνωση ταχύρρυθμης ενημερώσεως βαθμολογητών πανελλήνιων εξετάσεων.

Οι εισηγητές του θέματος κ.κ. Δ. Σακκάς και Ν. Βαρουχάκης έθεσαν υπόψη των μελών του Τμήματος την κοινή εισήγησή τους που έχει ως εξής:

Η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας με το έγγραφό της αριθ. Γ/281/10-3-1981 ζητεί να γνωματεύσει το Τμήμα για τη διοργάνωση ταχύρρυθμης ενημερώσεως των βαθμολογητών των γραπτών των πανελληνίων εξετάσεων σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 186/1975. Γι'αυτό το θέμα έχουμε να εισηγηθούμε τα εξής:

Θεωρούμε απαραίτητη την ενημέρωση των βαθμολογητών-καθηγητών των γραπτών των πανελληνίων εξετάσεων. Για το σκοπό αυτό εισηγούμαστε να γίνουν τα ακόλουθα:

Να καταρτιστούν δυό Επιτροπές, μιά για τις εξετάσεις του τύπου Α' και μιά για τις εξετάσεις του τύπου Β', από εκπαιδευτικούς που έχουν μεγάλη πείρα στο θέμα. Στις Επιτροπές απαραίτητα πρέπει να εκπροσωπούνται όλες οι ειδικότητες. Οι Επιτροπές αυτές θα εργαστούν και θα καταρτίσουν ή καθεμιά ένα κείμενο οδηγιών για τη βαθμολόγηση των γραπτών του κάθε μαθήματος. Στη συνέχεια το κείμενο των οδηγιών του κάθε μαθήματος να αποσταλεί σε περιορισμένο αριθμό καθηγητών που να διακρίνονται για την ικανότητά τους και την έμπειρία τους από τη συμμετοχή τους σε βαθμολογήσεις αυτής της κατηγορίας, για να κάνουν σχετικές παρατηρήσεις. Οι παρατηρήσεις αυτές θα τεθούν υπόψη στις δυό Επιτροπές, οι οποίες και θα διαμορφώσουν το τελικό κείμενο οδηγιών για το κάθε μάθημα. Έπειτα τα κείμενα αυτά να τυπωθούν σε ειδικά τεύχη, ανά ένα για τον κάθε τύπο εξετάσεων, και να αποσταλούν στους Προϊσταμένους των Βαθμολογικών κέντρων οι οποίοι: α) θα δώσουν σε κάθε βαθμολογητή από ένα κείμενο οδηγιών της ειδικότητάς του και β) θα αναθέσουν σε ικανούς εκπαιδευτικούς του Κέντρου τους (Γεν. Επιθεωρητές, Λυκειάρχες ή και καθηγητές) να αναπτύξουν σε συγκεντρώσεις των καθηγητών-βαθμολογητών, που θα λάβουν χώρα λίγες μέρες πριν από την έναρξη της βαθμολογήσεως, τις αρχές που πρέπει να τηρούν κατά τη βαθμολόγηση και τον τρόπο κατά τον οποίο θα πρέπει να βαθμολογούν με βάση το κείμενο των οδηγιών.

Δεν πιστεύουμε, βέβαια, ότι με την ανωτέρω ρύθμιση λύνεται το πρόβλημα ικανοποιητικά, αλλά αυτό το σχολικό έτος με τα τόσα

./..

περιορισμένα χρονικά περιθώρια ὡς τή λήξη του καί μέ τήν ἀρρυθμία πού παρουσιάστηκε στά σχολεῖα (ἐξαιτίας τῆς ἀπεργίας, τῶν σεισμῶν κτλ) δέν μπορεῖ νά γίνει τίποτε περισσότερο. Ἰδιαίτερα δέν πρέπει νά γίνει καμιά σκέψη ἀπομακρύνσεως καθηγητῶν ἀπό τά σχολεῖα γιά τήν παρακολούθηση σεμιναρίων.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία γενικά ἐκφράστηκαν ἀπόψεις σύμφωνες μέ τήν εἰσήγηση. Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ κ. Ἀθ. Κομίνης παρατήρησε ὅτι τό πρόβλημα πού προέχει εἶναι ἡ ἐπιλογή κατάλληλων καθηγητῶν γιά τή βαθμολόγηση τῶν γραπτῶν τῶν πανελληνίων ἐξετάσεων. Πρός τοῦτο θά πρέπει νά ὁριστεῖ σῶμα βαθμολογητῶν καθηγητῶν στούς ὁποίους νά συμπεριλαμβάνονται κατ' ἐπιλογή ἐπαιδευτικοί ἱκανοί, ἔμπειροι καί εὐσυνείδητοι. Καί ὁ κ. Σακκᾶς συμφωνώντας εἶπε ὅτι ἐκεῖνο πού ἔχει προτεραιότητα εἶναι νά ἀποκλείονται ἀπό τή βαθμολόγηση οἱ ἀκατάλληλοι γι' αὐτό τό σκοπό ἐκπαιδευτικοί, ἰδιαίτερα οἱ ὀκνηροί καί οἱ ἀσυνείδητοι. Γιατί αὐτοί κάνουν μεγάλο κακό.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του,

α) Τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν. 186/1975

β) Τό ἔγγραφο ἀριθ. Γ/281/10-3-81 τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. καί

γ) Τήν εἰσήγηση τῶν κ. Δ. Σακκᾶ καί Ν. Βαρουχάκη, Συμβούλων Β;

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Κάμνει δεκτή τήν εἰσήγηση ὅπως ἔχει καί ἐπισημαίνει τήν ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀποκλεισμοῦ ἀπό τή βαθμολογία τῶν γραπτῶν τῶν πανελληνίων ἐξετάσεων τῶν ἀκατάλληλων γι' αὐτό τό σκοπό καθηγητῶν.

Στό σημεῖο αὐτό τελείωσε ἡ συζήτηση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ Πρόεδρος

Τ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ(ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 19

Σήμερα 1 'Απριλίου 1981, ήμέρα Τετάρτη καί ὥρα 8.30 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως(ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ προεδρεύοντα τόν κ. 'Αθ. Κομίνη, Γ' 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Ι.'Αρβανίτης,Φ.Βῶρος,Δ.Σακκᾶς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος,Ν.Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος,Λ.'Αδαμόπουλος,Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Συριόπουλος,'Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

'Ο Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης, Α''Αντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ ἀπουσίαζε, γιατί ἦταν ἀσθενής.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

ΘΕΜΑ 1ο. 'Εξέταση τοῦ μαθήματος ξένων γλωσσῶν στά Λύκεια. Εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο. 'Ελεύθερα βοηθήματα Γαλλικῆς καί 'Αγγλικῆς. Εἰσηγητές κ.κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος καί Φ. Βῶρος.

ΘΕΜΑ 3ο. 'Οργάνωση ταχύρρυθμης ἐπιμόρφωσης ΣΕΛΜΕ Τριπόλεως.Εἰσηγητές κ.κ. Ν. Βαρουχάκης καί Φ. Βῶρος.

ΘΕΜΑ 4ο. 'Ανατύπωση διδακτικῶν βιβλίων Μαθηματικῶν Β' τάξεως Λυκείου. Εἰσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.

ΘΕΜΑ 5ο. Αἴτηση Β. Χαρώνη, 'Επόπτη Μ.Ε, περί χαρακτηρισμοῦ του ὡς συγγραφέα ἀξιόλογων ἐργασιῶν.Εἰσηγητές κ.κ. Γ.Γρατσέας καί Κυρ. Κατσιμάνης.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ 1ο. Ἐξέταση τοῦ μαθήματος ξένων γλωσσῶν στό Λύκειο.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Τό Τμῆμα, μέ τήν ἀριθμ. 12/1980 πράξη του γνωμοδότησε γιά τόν τρόπο τῆς γραπτῆς(προαγωγικῆς ἤ ἀπολυτήριας) ἐξέτασης τῶν μαθητῶν τοῦ Λυκείου στό μάθημα τῆς ξένης γλώσσας.

Ἐπειδή ὅμως στή σχολική πράξη, καί ἰδιαίτερα οἱ συνθῆκες ὑπό τίς ὁποῖες φέτος λειτούργησαν τά Λύκεια, ἐμφανίζονται ὁρισμένες δυσκολίες, ὕστερα ἀπό ἔγγραφο τοῦ Συλλόγου καθηγητῶν Φαλλικῆς-Πτυχιούχων Πανεπιστημίων καί εἰδική πρόταση τοῦ ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ ('Επόπτης καί οἱ τρεῖς ΓΕΜΕ εἰδικότητας Γαλλικῶν), εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά προτείνουμε τίς ἑξῆς ἀλλαγές:

α) Νά μήν ἀποτελεῖ ἀντικείμενο ἐξετάσεων ἡ ἔκθεση στή ξένη γλῶσσα.

β) Οἱ γραμματικές καί συντακτικές παρατηρήσεις ἀπό 4 νά γίνουν 6, πού ὅλες τους θά βγαίνουν ἀπό τό διδαγμένο κείμενο πού δίδεται παγγραφημένο.

Καταθέτω σημείωμα τῆς Δ. Γκούμα, πού περιέχει τίς προτάσεις τοῦ ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ Γαλλικῆς.

"Ἀλλαγές στήν πράξη 12/80 τοῦ ΚΕΜΕ περί ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων Λυκείου, στά γαλλικά:

Μετά τή συνεδρίαση τῆς ὁμάδας ἐργασίας γιά τό μάθημα τῶν Γαλλικῶν, ἀποφασίστηκε γιά τό σχολικό ἔτος 1980-81, οἱ τελικές ἐξετάσεις γιά τό Λύκειο νά διεξαχθοῦν μέ τόν τρόπο πού ἀναφέρεται στό κεφ. ΙΙ τῆς σελ. 3 τῆς πράξης 12/1980 τοῦ ΚΕΜΕ μέ τίς ἑξῆς ἀλλαγές:

α) σελ. 3 παρ. β. Νά διαγραφοῦν οἱ λέξεις: ἐκτός κειμένου καί ἀντί 4 παρατηρήσεων νά σημειωθοῦν 6 (ἕξι).

β) σελ. 3 παρ. β: Νά διαγραφεῖ ἡ πρόταση :"θά ἀναλύεται σέ 2-3 ἐρωτήσεις"

γ) σελ. 4 : Διαγραφή τῆς παραγράφου γ

δ) σελ. 4 : Διαγραφή τῆς πρότασης : "καί ἡ ἔκθεση μέ μονάδες 1-4".

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

./.

'Ακολούθησε συζήτηση κατά τήν όποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τή γνώμη τους. Εἰδικότερα εἶπαν:

'Ο κ. Κ. Κατσιμάνης:

Συμφωνῶ σέ γενικές γραμμές μέ τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Σπυρόπουλου, ἀλλά θά ἤθελα νά παρατηρήσω τά ἑξῆς:

Μολονότι ἀναγνωρίζω τίς δυσχέρειες πού ἀναφύονται μέ τήν ὑποχρέωση τῶν μαθητῶν νά γράφουν καί ἔκθεση κατά τίς ἐξετάσεις στή γαλλική, νομίζω ὅτι ἡ σύντομη αὐτή ἔκθεση δέ θά ἦταν κακό νά παραμείνει, ὡς ἕνας στόχος-δυσπρόσιτος ἔστω- πρός τόν ὁποῖο διδάσκοντες καί διδασκόμενοι θά πρέπει νά κατατείνουν. "Αν πάντως, οἱ συνθῆκες λειτουργίας τῶν σχολείων κατά τό φετεινό διδακτικό ἔτος κρίνονται ὡς ἰδιαίτερα ἀντίξοες, θά μποροῦσαν οἱ μαθητές νά μήν ἐξέταστοῦν στήν ἔκθεση εἰδικά φέτος. 'Από τό προσεχές ὅμως ἔτος θά ἐξετάζονται κανονικά καί στήν ἔκθεση.

'Ο κ. Σακκᾶς:

α) 'Η συγγραφή μᾶς σύντομης καί μέ συνηθισμένο λεξιλόγιο ἔκθεσης ἀποτελεῖ τή μόνη σχεδόν δυνατότητα γιά νά διαπιστώσει κανείς τήν ἱκανότητα τῶν μαθητῶν στήν ἔκφραση, ἡ ὁποία εἶναι στοιχεῖο πρωταρχικό στήν ξένη γλῶσσα.

β) Οἱ μαθητές τοῦ Λυκείου διδάσκονται τή ξένη γλῶσσα ἐπί 4,5 ἤ 6 συνεχή χρόνια καί θά πρέπει νά ἔχουν ἤδη ἀποκτήσει αὐτή τήν ἱκανότητα γιά στοιχειώδη ἔκφραση τῶν σκέψεών τους σέ θέματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς.

γ) Μέ τήν ἀπάλειψη τῆς παραγράφου αὐτῆς τό μάθημα ὑποβαθμίζεται. Κι αὐτό δέν πρέπει νά γίνει. 'Αντίθετα πρέπει νά καταβληθεῖ προσπάθεια γιά τήν ἀνύψωσή του. Αὐτό εἶναι τό πρῶτιστο καθῆκον τῶν διδασκόντων τό μάθημα καθώς καί τοῦ ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς τῆς εἰδικότητας. Καί γιά νά ἀνυψωθεῖ τό μάθημα, οἱ ἀξιώσεις γιά τήν ἀπόδοση τῶν μαθητῶν σ'αὐτό δέν πρέπει νά περιοριστοῦν. Πάντως τό Τμῆμα ἀποδίδει ἰδιαίτερη σημασία στή διδασκαλία τῶν ξένων γλωσσῶν. 'Απόδειξη γι'αὐτό ὅτι ἐνῶ εἰσηγεῖται περικοπή ὡρῶν σ'ἄλλα βασικά μαθήματα γιά νά φτάσει τό ὡρολόγιο πρόγραμμα στίς 30 ὧρες, δέν εἰσηγεῖται περικοπή στό μάθημα τῶν ξένων γλωσσῶν. Νά μήν τό ὑποτιμήσουμε, λοιπόν, μέ κανένα τρόπο

κάνοντας τίς ἐξετάσεις του εὐκολότερες.

Μέ ἀνάλογο πνεῦμα μίλησε ὁ κ. Φ. Βῶρος καί ἀπαντῶντας ὁ κ.Σπυρόπουλος εἶπε ὅτι δέν πρόκειται γιά μεταβολή θεσμοῦ πού ἔχει παγιωθεῖ στά Λύκειά μας, ἀλλά γιά διάταγμα πού ἀκόμη δέν ἐφαρμόστηκε. Ἐπίσης, δέν μέ κάνουν νά ἀνησυχῶ τόσο πολύ οἱ ἐπιπτώσεις πού θά ἔχει ἡ ἐξέταση καί σύντομης ἐκθέσεως στούς καταρτισμένους μαθητές, ἀλλά γιά τή δυσκολότατη θέση στήν ὁποία θά περιέλθουν οἱ ἀδύνατοι στό μάθημα τῶν Γαλλικῶν.

Τέλος, ὕστερα ἀπό πρόταση τοῦ Προεδρεύοντος τοῦ Τμήματος ἀντιπροέδρου Γ' ΚΕΜΕ κ. Ἀθανασίου Κομίνη, τό Τμῆμα

ἀποφασίζει,

γνωμοδοτεῖ νά παραμείνει ὁ τρόπος ἐξετάσεως τοῦ μαθήματος ξένης γλώσσας ὅπως διατυπώθηκε στήν ὑπ'ἀριθμ. 12/1980 πράξη του, χωρίς καμιά μεταβολή.

Μειοψηφεῖ ὁ κ. Σπυρόπουλος γιά τούς λόγους πού ἐξέθεσε στήν εἰσήγησή του.

Θέμα 2ο : Ἐλεύθερα βοηθήματα Γαλλικῆς καί Ἀγγλικῆς

Ὁ Εἰσηγητής κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος σχετικά μέ τά ἐλεύθερα βοηθήματα τῆς Γαλλικῆς εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. Φ. 211.25/1/Γ/110/13-1-1981 ἔγγραφό της παρακαλεῖ νά γνωμοδοτήσουμε σχετικά μέ τά ἐλεύθερα βοηθήματα σχ. ἔτους 1981-82.

Ἡ Ὁμάδα ἐργασίας πού ἀσχολεῖται μέ τή Γαλλική καί ἀποτελεῖται ἀπό τό σύνολο τοῦ ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ εἰδικότητας Γαλλικῶν, ὕστερα ἀπό εἰδική σύσκεψη κατέθεσε τό ἀκόλουθο σημείωμα σχετικά μέ τό θέμα πού συζητοῦμε.

1. Ἀνάγκη ἐγκρίσεως ἐλευθέρων βοηθημάτων γιά ὅλες τίς τάξεις Γυμνασίου καί Λυκείου:
   α) σχολικά ἐγχειρίδια (μέθοδοι)
   β) συμπληρωματικά βοηθήματα (λεξικά-ὄχι δίγλωσσα - γιά τόν καθηγητή, γιά τό μαθητή, μαθητικά περιοδικά).
2. Τά σχολικά ἐγχειρίδια (μέθοδοι)
   α) νά ἀνταποκρίνονται στά ὡράρια διδασκαλίας τῶν σχολείων μας
   β) νά πληροῦν τίς σύγχρονες ἐπιστημονικές, διδακτικές, παιδαγωγικές καί αἰσθητικές προϋποθέσεις
   γ) νά ἀνταποκρίνονται στήν ἡλικία καί στίς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν
   δ) νά ἀνταποκρίνονται στίς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος πού θά ἰσχύει κάθε φορά
   ε) νά ἀνταποκρίνονται στίς ἀνάγκες τοῦ καθηγητῆ
   στ) νά ἀνταποκρίνονται στίς ἀνάγκες τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καί τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου
   ζ) νά συνοδεύεται ἀπό βιβλίου τοῦ δασκάλου
   η) νά συνοδεύονται ἀπό CAHIER DE TRAVAUX PRATIQUES
   θ) νά συνοδεύονται ἀπό τό στοιχειῶδες ὀπτικοακουστικό ὑλικό.

3. Νά προσδιορίστεῖ ἡ τιμή τοῦ κάθε βιβλίου:
   α) τοῦ μαθητῆ
   β) τοῦ καθηγητῆ (μέ προοπτική νά διανέμεται δωρεάν).

./..

4. Ὁ Κάθε ἐκδοτικός οἶκος ν'ἀναλάβει τά ἔξοδα ἐνημερωτικῶν συσκέψεων τῶν καθηγητῶν γιά τή χρησιμοποίηση τῆς σειρᾶς τῶν βιβλίων του πού θά ἐγκριθεῖ.

Εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά κάνει ἀποδεκτές τίς προδιαγραφές τοῦ σημειώματος, ἐκτός ἀπό τά ἑξῆς σημεῖα:

α) Νά ἀνταποκρίνονται στίς ἀνάγκες τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καί τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου (ἐμπεριέχεται στήν παράγραφο 2β).

β) Νά συνοδεύονται ἀπό CAHIER DE TRAVAUX PRATIGUER (Νά μή τεθεῖ ὡς ἀπαραίτητος ὅρος)

γ) Νά διανέμεται δωρεάν στούς καθηγητές, καί

δ) Ὁλόκληρη τήν παράγραφο 4 (ἐπειδή δέν εἴμαστε σέ θέση νά ἐγγυηθοῦμε τήν πραγματοποίηση τῶν σεμιναρίων αὐτῶν).

Στήν παράγραφο 2 γ νά προστεθοῦν καί "τά ἐνδιαφέροντα τῶν μαθητῶν".

Τέλος παρακαλῶ τόν κ. Πρόεδρο τοῦ Τμήματος νά προτείνει, πρίν ἀπό τήν τελική γνωμοδότηση, γιά ψυφοφορία στό Τμῆμα τά ἑξῆς ἐρωτήματα:

α) Εἶναι ἀνάγκη νά κριθοῦν μόνο τά κύρια βοηθήματα (δηλ. τά σχολικά ἐγχειρίδια- μέθοδοι) ἤ καί τά συμπληρωματικά βοηθήματα;

β) Τά βιβλία πού ἐγκρίθηκαν γιά τό προηγούμενο σχ. ἔτος θά θεωρηθοῦν κατάλληλα καί γιά τό 1981-82 ἤ θά κριθοῦν καί αὐτά ἐξ ὑπαρχῆς;

γ) Οἱ ὅροι πού περιέχονται στό σημείωμα τῆς Ὁμάδας Ἐργασίας εἶναι ἀρκετοί ἤ πρέπει νά προστεθοῦν καί ἄλλοι;

δ) Ἡ Β΄καί Γ΄τάξη (καί Γυμνασίου καί Λυκείου) πρέπει ἤ ὄχι νά συνεχίσουν τή σειρά ἀπό τήν ὁποία ἄρχισαν, ἄσχετα ἀπό τίς ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως;

ε) Νά δοθεῖ διαφορετικό κείμενο γνωμοδότησης γιά τά Γαλλικά καί διαφορετικό γιά τά Ἀγγλικά ἤ οἱ ὅροι νά εἶναι κοινοί.

./.

Ἀκόμη, εἰσηγοῦμαι νά προτείνουμε στό Ὑπουργεῖο νά μελετηθεῖ ἡ δυνατότητα χορηγήσεως σέ ὅλους τούς μαθητές μιᾶς μόνο σειρᾶς ἀπό ὅσες κατά τήν κρίση τῆς Ἐπιτροπῆς θά θεωρηθοῦν κατάλληλες.

Στή συνέχεια ὁ δεύτερος εἰσηγητής κ. Φαν. Βῶρος σχετικά μέ τά ἐλεύθερα βοηθήματα τῆς Ἀγγλικῆς εἶπε τά ἑξῆς:

Συμφωνῶ κατ'ἀρχή μέ ὅσα εἰσηγήθηκε (γιά ἐλεύθερα βοηθήματα γαλλικῆς) ὁ κ. Σπυρόπουλος· κάποιες τροποποιήσεις στή διατύπωση τῶν κριτηρίων μέ τά ὁποία θά ἐργαστεῖ ἡ Ἐπιτροπή Ἐπιλογῆς τίς ἀνέπτυξα προφορικά.

Ἐπιθυμῶ ὅμως νά προσθέσω τά ἀκόλουθα γιά τό προκείμενο ζήτημα πού δέ μᾶς ἀπασχολεῖ μόνο γιά τό σχολ. ἔτος 1981 - 82:

α. Δέν ὑπάρχουν λόγοι παιδαγωγικοί πού θά μᾶς ὑποδείκνυουν τόν περιορισμό τῶν χρησιμοποιούμενων βιβλίων· βέβαια δέν εἶναι ἐπιθυμητός ὁ μεγάλος ἀριθμός ἀλλά δέν εἶναι καί στόχος ἰδανικός τό ἕνα βιβλίο· κατά συνέπεια, δέν εἶναι νοητή ἡ ἀνησυχία ἀπό τήν ὕπαρξη κάποιου ἀριθμοῦ βιβλίων παράλληλων.

β. Δέ νομίζω ὅτι εἶναι σκόπιμο τώρα νά ζητήσουμε ἀπό τήν Ἐπιτροπή ἐπιλογῆς νά ἄρει ἔγκριση πού ἔχει δώσει στό παρελθόν γιά κάποιες σειρές βιβλίων, ἀφοῦ δέν ἔχουν μεταβληθεῖ οἱ ὅροι ἐπιλογῆς καί τά κριτήρια· κατά συνέπεια, δέ θεωρῶ σωστό νά ἐπιφορτίσουμε τήν Ἐπιτροπή μέ τήν ὑποχρέωση νά ἐπανεξετάσει ὅσα βιβλία κατά τό παρελθόν ἔχει κρίνει καί ἐγκρίνει. Νά κρίνει τώρα μόνο ὅσα νέα βιβλία ὑποβληθοῦν.

γ. Ἐπειδή τό θέμα πού μᾶς ἀπασχολεῖ ἔχει καί οἰκονομικές ἐπιπτώσεις, κυρίως γιά τά βιβλία πού εἰσάγονται ἀπό ἄλλες χῶρες, νομίζω σκόπιμο νά δοθεῖ στήν Ἐπιτροπή (ἀνεπίσημα ἴσως ἤ προφορικά) ὁδηγία νά κρίνει μέ κάποια ἐπιείκεια ὅσα βιβλία ὑποβληθοῦν ἀπό Ἕλληνες συγγραφεῖς - ἐκδότες, ἐφόσον βέβαια πληροῦν τούς ὅρους.

δ. Ἄν ἡ Πολιτεία θελήσει νά προσφέρει δωρεάν στούς μαθητές τά βιβλία ἀγγλικῆς ἤ γαλλικῆς νομίζω ὑπάρχει λύση ἁπλή: τούς χορηγεῖ μία πιστωτική κάρτα 200-250 δραχμῶν καί ἀγοράζουν μόνοι τους

./.

τή σειρά βιβλίων πού ἔχει ὑποδείξει ὁ καθηγητής τους.

ε. Γιά ὁριστική λύση τοῦ προβλήματος φαίνεται ὅτι ἡ καλύτερη μεθόδευση εἶναι: ἡ συγκρότηση ὁμάδας συγγραφῆς (ἀπό τούς καλύτερους πού ὑπηρετοῦν στή Μ.Ε.). Ἔχω τήν πεποίθηση ὅτι ὑπάρχουν οἱ ἱκανοί γιά τέτοιο ἔργο [καί γνωρίζω ἀρκετούς ἀγγλομαθεῖς)· ἀρκεῖ νά τούς ἀναζητήσουμε. Καί πάντως, πρίν δοκιμαστεῖ αὐτή ἡ λύση, μοῦ φαίνεται ἀσύμφορη ὁποιαδήποτε ἄλλη σκέψη καί διαπραγμάτευση μέ ὁποιουσδήποτε φορεῖς, γιατί ἐνδέχεται νά βρεθοῦμε μπροστά σέ καταστάσεις φορτικές.

Μετά τούς εἰσηγητές τό λόγο ἔλαβε ὁ κ. Κυρ. Κατσιμάνης καί εἶπε τά ἑξῆς:

Τό περιεχόμενο τοῦ σημειώματος τῆς ὁμάδας ἐργασίας, μέ τούς ὅρους πού πρέπει νά πληροῦν τά ἐλεύθερα βοηθήματα τοῦ σχ. ἔτους 1981-82, μέ βρίσκει σέ γενικές γραμμές σύμφωνο, πιστεύω ὅμως ὅτι πολύ λίγο μπορεῖ νά μᾶς διαφωτίσει. Οἱ ὑπ'ἀριθμ. α, γ καί δ ὁδηγίες εἶναι τόσο γενικές καί ἀόριστες, ὥστε θά μποροῦσαν νά ἰσχύσουν γιά τήν ἔγκριση βιβλίων ὁποιουδήποτε μαθήματος. Ἡ ὑπ'ἀριθμ. ε εἶναι ἐντελῶς ἀσαφής, ἐνῶ ἡ ὑπ'ἀριθμ. στ εἶναι ἄστοχα διατυπωμένη καί προκαλεῖ σύγχυση. Ἰδιαίτερα ὅμως πρέπει νά σταθεῖ κανείς στή β΄καί στή η. Τό ὅτι πρέπει τά βιβλία νά πληροῦν τίς "σύγχρονες" ἀνάγκες εἶναι ἀπαραίτητο. Ποιές ὅμως εἶναι αὐτές οἱ "σύγχρονες" ἀνάγκες; Μέ ποιά προοπτική θά καθορίζονται; Μέ προοπτική πενηντα-ετίας, δεκαετίας, ἔτους, ἤ ἑξαμήνου; Καί τό "σύγχρονο" ἰσχύει γιά τά γαλλικά, μόνο ἐγχειρίδια; ὄχι γιά τά ἀγγλικά; Αὐτά ὅλα τά λέγω, γιατί ἡ κακοδαιμονία στή διδασκαλία τῆς γαλλικῆς ὀφείλεται στό ὅτι, εἰδικά σέ αὐτή τή γλώσσα, ἡ ἀλλαγή ἐγχειριδίων, "σειρῶν" καί μεθόδων γίνεται πολύ συχνά. Καί ἐνῶ τά γερμανικά ἤ τά ἀγγλικά ἐγχειρίδια ἀντικαθίστανται σέ ἀραιά διαστήματα, τά γαλλικά ἀλλάζουν τόσο συχνά, ὥστε ἀναρωτιέται κανείς μήπως ἡ ἔννοια τοῦ σύγχρονου συγχέεται μέ τήν ἔννοια τοῦ παράδοξου ἤ τοῦ ἐκκεντρικοῦ. Ἐπιφυλάξεις ἔχω ἐπίσης καί γιά τό βιβλίο τοῦ διδασκάλου. Πρέπει νά ξεκαθαρίσουμε τί ἐννοοῦμε μέ τόν ὅρο αὐτό. Ἕν βιβλίο τοῦ διδασκά-

λου εἶναι ἕνα μικρό τεῦχος μέ παιδαγωγικές καί μεθοδολογικές ὁδηγίες γιά τόν καθηγητή τῆς γαλλικῆς, τότε τό πρᾶγμα ἔχει καλῶς καί τό βιβλίο τοῦ διδασκάλου θά ἀποδειχθεῖ ἐξαιρετικά χρήσιμο. Ἄν, ὅμως, τό βιβλίο τοῦ διδασκάλου ἀντικαθιστᾶ, οὐσιαστικά, τό βιβλίο τοῦ μαθητῆ, μέ ἀποτέλεσμα νά ἔχει ὁ τελευταῖος στά χέρια του ἕνα ἐλλειπτικό κείμενο, χωρίς αὐτάρκεια, χωρίς πληρότητα καί καμιά φορά, χωρίς κάν γαλλικό λόγο, τότε διαφωνῶ, γιατί κάτι τέτοιο θά ἀποδεικνυόταν ἐπιζήμιο γιά τήν ἀποδοτική διδασκαλία τῆς γαλλικῆς.

Ἀκολούθησε συζήτηση, κατά τήν ὁποία οἱ Εἰδικοί Ἐπιστήμονες δ. Γκούμα καί κ. Τριανταφύλλου ἀνέπτυξαν τίς ἀπόψεις τους (Σχετικά σημειώματα ἔχουν κατατεθεῖ στά παραστατικά τῆς πράξεως).

Ὕστερα ἀπό τίς εἰσηγήσεις τῶν κκ Ἠλ. Σπυρόπουλου καί Φ. Βώρου, τίς παρεμβάσεις τῶν εἰδικῶν συνεργατῶν τοῦ ΚΕΜΕ δ. Γκούμα καί κ. Τριανταφύλλου καί τή διευκρινιστική συζήτηση πού ἀκολούθησε, τό Τμῆμα, μέ πρόταση τοῦ Προεδρεύοντα Ἀντιπροέδρου Γ΄τοῦ ΚΕΜΕ κ. Ἀθ. Κομίνη

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

γνωμοδοτεῖ νά ἀκολουθηθεῖ καί γιά τό σχ. ἔτος 1981- 82 ἡ διαδικασία ἐφοδιασμοῦ τῶν μαθητῶν μέ ἐλεύθερα βοηθήματα γιά τά Γαλλικά καί τά Ἀγγλικά. Οἱ ἁρμόδιες ἐπιτροπές κρίσεως θά πρέπει νά ἐργαστεῖ μέ τίς ἑξῆς προδιαγραφές:

α) Νά κριθοῦν μόνο τά κύρια βοηθήματα(δηλ. τά σχολικά ἐγχειρίδια-μέθοδοι) καί ὄχι συμπληρωματικά βοηθήματα.

β) Νά κριθοῦν ἐξ ὑπαρχῆς καί τά βιβλία πού ἐγκρίθηκαν γιά τά προηγούμενα σχολικά ἔτη.

γ) Ἡ Β΄καί Γ΄τάξη Γυμνασίων καί Λυκείων μπορεῖ νά προμηθευθεῖ βιβλία τῆς σειρᾶς μέ τήν ὁποία ξεκίνησε στήν Α΄τάξη.

δ) Νά ἰσχύσουν οἱ ἴδιοι ὅροι στήν κρίση τῶν βιβλίων Γαλλικῆς καί Ἀγγλικῆς.

ε) Τά βιβλία πού θά ἐγκριθοῦν νά πληροῦν τούς ἑξῆς ὅρους.

ι) Νά ἀνταποκρίνονται στά ὡρολόγια καί τά ἀναλυτικά προγράμματα πού ἰσχύουν.

./.

ιι) Νά πληροῦν τίς σύγχρονες ἐπιστημονικές, διδακτικές, παιδαγωγικές καί αἰσθητικές ἀπαιτήσεις.

ιιι) Νά ἀνταποκρίνονται στήν ἀντιληπτική ἱκανότητα τῆς ἡλικίας τῶν μαθητῶν, τά ἐνδιαφέροντα καί τίς ἀνάγκες τους.

ιιιι) Νά συνοδεύεται ἀπό τό στοιχειῶδες ὀπτικοακουστικό ὑλικό

ιιιιι) Νά προσδιορισθεῖ ἡ τιμή τοῦ βιβλίου, μέ τήν ὁποία θά ἐφοδιαστεῖ ὁ μαθητής.

Τέλος, γνωμοδοτοῦμε ,

Νά μελετηθεῖ ἀπό τό ΥΠΕΠΘ ἡ δυνατότητα δωρεάν ἐφοδιασμοῦ τῶν μαθητῶν μέ βιβλίο ξένων γλωσσῶν.

Θ Ε ΜΑ 3ο.- Ὀργάνωση ταχύρρυθμης ἐπιμόρφωσης ΣΕΛΜΕ Τριπόλεως.

Οἱ Εἰσηγητές τοῦ θέματος κκ Ν. Βαρουχάκης καί Φ. Βῶρος ἔθεσαν ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν κοινή εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

1. Μέ τό ἔγγραφο Γ 482/20-2-81 τοῦ ΥΠΕΠΘ διαβιβάζεται ἀναφορά τοῦ Ἐπόπτη Μ.Ε. Τριπόλεως καί Διευθυντῆ Σπουδῶν τῆς ΣΕΛΜΕ Τρίπολης, ὁ ὁποῖος προκειμένου νά ὀργανώσει πρόγραμμα ταχύρρυθμης ἐπιμόρφωσης στό Ναύπλιο ζητεῖ πίνακα εἰσηγητῶν ὑπογραμμίζοντας καί τοῦτο: ὅτι δέν ἔχει ἐπιθεωρητή φιλολόγων οὔτε μαθηματικῶν.

2. Εἶναι φανερό ὅτι ὁ Διευθυντής Σπουδῶν συνάντησε ὁρισμένες ἀντικειμενικές δυσκολίες γιά νά καταρτίσει πίνακα εἰσηγητῶν, τόν ὁποῖο ἔπρεπε νά ὑποβάλει στό ΚΕΜΕ γιά ἔγκριση. Καί στήν προκείμενη περίπτωση ὁ χρόνος δέν ἐπιτρέπει τήν ὀργάνωση καί πραγματοποίηση τοῦ συζητούμενου προγράμματος. Θά πρέπει λοιπόν τό θέμα νά ἐπανεξετασθεῖ γιά τήν προσεχή σχολική περίοδο.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση τῶν κ.κ. Ν. Βαρουχάκη καί Φ. Βώρου.

Θ έ μ α 40.- Ἀνατύπωση διδακτικῶν βιβλίων Μαθηματικῶν Β΄τάξεως Λυκείων.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Βαρουχάκης εἶπε τά ἑξῆς:

Μέ τήν Πράξη του ἀριθμ. 3/15-1-81, τό Τμῆμα πρότεινε τήν ἀνατύπωση, ὅλων τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῶν Μαθηματικῶν τοῦ Λυκείου πού ἐκδίδονται ἀπό τόν ΟΕΔΒ ἐκτός ἀπό τό βιβλίο κορμοῦ τῆς Β΄Λυκείου. Γιά τό βιβλίο αὐτό ἐπανέλαβα πρότασή μου νά γραφεῖ ὡς συνέχεια τοῦ βιβλίου τῆς Α΄Λυκείου ἀπό τήν ἴδια Ὁμάδα Ἐργασίας ὑπό τήν προεδρία μου. Ἡ ρύθμιση αὐτή θά ἀπαιτοῦσε τήν ἔγκριση τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ ἡ ὁποία τελικά δέν ἐδόθη. Ἔτσι, εἶμαι ὑποχρεωμένος γιά τήν κάλυψη τῶν διδακτικῶν ἀναγκῶν τῆς Β΄Λυκείου, νά προτείνω ἀναγκαστικά τήν ἀνατύπωση τοῦ βιβλίου "Μαθηματικά Β΄Λυκείου, Ὕλη κορμοῦ Η. Ντζιώρα-Ι. Πανάκη" πού χρησιμοποιήθηκε πέρυσι, παρά τά γνωστά μειονεκτήματα πού παρουσιάζει ἡ ἀνωτέρω λύση.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Νά ἀνατυπωθεῖ ἀπό τόν ΟΕΔΒ τό βιβλίο τῶν Η. Ντζιώρα - Ι. Πανάκη "Μαθηματικά Β΄Λυκείου" Ὕλη κορμοῦ, γιά τίς διδακτικές ἀνάγκες τῶν μαθητῶν τῆς Β΄Λυκείου κατά τό σχολικό ἔτος 1981- 82.

Θέμα 5ο : Αίτηση Β. Χαρώνη, Έπόπτη Μ.Ε., περί χαρακτηρισμοῦ του ὡς συγγραφέα ἀξιόλογων ἔργασιῶν.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Γ. Γρατσέας εἶπε:

"Ἡ διοίκηση μᾶς διαβίβασε τήν ἀπό 16/2/1981 αἴτηση τοῦ ἐπόπτη Μ.Ε. κ. Βασ. Χαρώνη, ὁ ὁποῖος ὑποβάλλει μιά σειρά ἐργασιῶν του καί ζητεῖ νά χαρακτηριστεῖ συγγραφέας ἀξιόλογων μελετῶν καί ἐργασιῶν ἕως καί τό τέλος τοῦ ἔτους 1972 σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2, παρ. 5 τοῦ Ν. 186/1975. Ἡ εἰσήγηση πού ἀκολουθεῖ προέκυψε ἀπό τή συνεργασία μου μέ τόν εἰσηγητή τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. κ. Κυριάκο Κατσιμάνη, ὁ ὁποῖος καί τήν προσυπογράφει.

Γιά τό συγγραφικό ἔργο τοῦ κ. Β. Χαρώνη θά εἶχα νά παρατηρήσω τά ἑξῆς:

Α') ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΕΣ

1.- ETUDE COMPAREE DE L'ENSEIGNEMENT SECONDAIRE EN GRECE ET EN FRANCE: ORGANISATION, PROGRAMMES ET METHODES D'ENSEIGNEMENT, LYON 1960 (ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ).

Εἶναι ἐπιστημονική μελέτη (διπλωματική ἐργασία) 274 σελίδων, ἔχει συνταχθεῖ στά Γαλλικά καί ὑποβλήθηκε στήν ECOLE PRATIQUE DE PSYCHOLOGIE ET DE PEDAGOGIE τῆς LYON ('Ινστιτούτο Πανεπιστημίου) γιά τήν ἀπόκτηση τοῦ Διπλώματος Ψυχολογικῶν καί Παιδαγωγικῶν σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς LYON. Πρόκειται γιά μεθοδική καί συστηματική ἐπιστημονική ἐργασία. Ἀποτελεῖ συμβολή στόν τομέα τῆς Συγκριτικῆς Παιδαγωγικῆς.

Ἡ ἀνωτέρω μελέτη ἐκίνησε τό ἐνδιαφέρον ξένων Πανεπιστημίων (Φραγκφούρτης, Διλμάγου, TEACHERS COLLEGE), τοῦ Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ τῆς UNESCO καί ἐπιστημόνων, οἱ ὁποῖοι καί ἔχουν ἐκφράσει τίς εὐμενεῖς κρίσεις τους σέ ἐπιστολές πρός τό συγγραφέα.

Πολύ ἐπαινετικές βιβλιοκρισίες ἤ ἀναλύσεις ἔχουν δημοσιευτεῖ στά περιοδικά:

α) "ΠΛΑΤΩΝ", τῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων Φιλολόγων, τ. 1960, σσ. 333-339.
β) "BULLETIN DU BUREAU INTERNATIONAL D'EDUCATION" τῆς Γενεύης, 1961, σ. 40.
γ) "ΧΡΟΝΙΚΑ" Πειραματικοῦ Σχολείου Παν/μίου Θεσ/νίκης, 1961, σ. 179.
δ) "ΔΕΛΤΙΟΝ Ο.Λ.Μ.Ε.", φ. 10-10-1960.
ε) "ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΖΩΗ", τ. 1962, σ. 498-499.
στ) "BULLETIN ANALYTIQUE DE BIBLIOGRAPHIE HELLENIQUE" τοῦ INSTITUT FRANCAIS D'ATHENES, T.1960, No 1138.
ζ) UNESCO, ΔΕΛΤΙΟ Ἰουνίου 1961 κ.ἀ.

Ὁ Κ. Γεωργούλης γράφει γιά τήν ἀνωτέρω μελέτη, μεταξύ ἄλλων, καί τά ἑξῆς:

"Εἶναι τό πρῶτον ἐπιστημονικόν ἔργον, μέ τό ὁποῖον ἐμφανίζεται εἰς τήν Ἑλλάδα μία ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων παιδαγωγικῶν μαθήσεων, περί ἧς οὐδείς λόγος εἶχε γίνει μέχρι τοῦδε εἰς τόν τόπον μας. Μέ τήν πραγματείαν τοῦ Β. Χαρώνη ἔρχονται οἱ Ἕλληνες ἐκπαιδευτικοί εἰς τήν πρώτην των ἐπαφήν μέ τήν λεγομένην "Συγκριτικήν Παιδαγωγικήν"...Εἶναι ἔργον ἐκ πάσης ἐπόψεως πολύτιμον καί πρέπει νά μελετηθῇ μετά προσοχῆς ... ἀπό ὅλους ὅσοι ἔχουν διαφέρον διά τήν ὑπεύθυνον ρύθμισιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας πραγμάτων. Παρέχει σαφῆ καί ἀπηριβωμένην ἔκθεσιν τῶν δεδομένων, παραθέτει πλούσια στατιστικά στοιχεῖα καί προβαίνει μετά μεγάλης προσοχῆς εἰς συγκρίσεις καί εἰς συναγωγήν συμπερασμάτων .... Ὁ Β. Χαρώνης γίνεται εἰσηγητής εἰς τόν τόπον μας, αὐτός πρῶτος, τῆς συγκριτικῆς παιδαγωγικῆς ἐρεύνης." ("ΠΛΑΤΩΝ", 1960, σσ.333-339).

Ὁ Ἰ.Δ. Μαρκαντώνης γράφει: "... Τά καταχωρισθέντα στοιχεῖα εἶναι ἀντικειμενικά, πλούσια, ἐπαρκῆ πρός συναγωγήν ἐγκύρων πορισμάτων. Ἡ ὅλη ἐργασία, καρπός πολλοῦ μόχθου καί συστηματικῆς, μακροχρονίου διερευνήσεως τῶν προβλημάτων, πληροῖ τῷ ὄντι κενόν εἰς τόν τομέα τῆς συγκριτικῆς παιδαγωγικῆς παρ'ἡμῖν καί συνιστᾷ ἐπίκαιρον συμβολήν..." ("ΕΛΛΗΝΟΧΡΙΣΤ. ΑΓΩΓΗ", τ. 1961, σ. 253).

2.- Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.

Εἶναι ἀνάτυπο ἀπό τό περιοδ. "ΕΛΛΗΝΟΧΡΙΣΤ. ΑΓΩΓΗ" (τεύχη Δεκεμβρίου 1961 καί Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου καί Ἀπριλίου 1962) καί καταλαμβάνει 22 δίστηλες σελίδες μεγάλου σχήματος καί διαγράμματα. Στηρίζεται σέ πλούσια γαλλική βιβλιογραφία καί εἶχε ὡς σκοπό νά γνωρίσει στούς Ἕλληνες ἐκπαιδευτικούς τή νέα ὀργάνωση τῆς γαλλικῆς ἐκπαιδεύσεως μετά τή μεταρρύθμιση τοῦ 1960. Σέ εἰδικό τεῦχος ἔχουν περιληφθεῖ εὐμενεῖς κρίσεις Ἑλλήνων Παιδαγωγῶν καί βιβλιοκρισίες πού ἔχουν δημοσιευτεῖ σέ παιδαγωγικά περιοδικά (Καθηγητές Ν. Μελανίτης, Αἰκατερίνη Κριαρᾶ καί Σπ. Καλλιάφας, Κ. Γεωργούλης κ.ἄ.).
Πρόκειται γιά ἐνδιαφέρουσα καί σοβαρή ἐργασία.

3.- ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΙΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ.

Ἀνάτυπο ἀπό τό περ. "ΑΚΤΙΝΕΣ" (τεύχη Δεκ.1962 καί Ἰαν.1963). Σελ.30. Μελέτη κοινωνική καί παιδαγωγική. Ἀναφέρεται στά αἴτια τῆς κρίσεως τῆς συγχρόνου οἰκογενείας, στίς προσπάθειες πού καταβάλλονται στούς κόλπους τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας γιά τήν πνευματική θεμελίωση τῆς οἰκογενείας καί ὑποδεικνύει τά μέτρα πού πρέπει νά ληφθοῦν καί στήν Ὀρθόδοξη Ἑλλάδα. Σέ εἰδικό τεῦχος ἔχουν περιληφθεῖ οἱ βιβλιοκρισίες

καί εὐμενεῖς κρίσεις τῶν εἰδικῶν (Περιοδ."ΑΓΩΓΗ", Μητροπολίτες, φυχίατρος Α.'Ασπιώτης, 'Εκπαιδευτικοί κ.ἄ.).

4.- LA REFORME DE L'ENSEIGNEMENT EN GRECE (στά Γαλλικά).

Δημοσιεύτηκε στή "ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ" (REVUE INTERNATIONALE DE PEDAGOGIE), πού ἐκδίδεται στό 'Αμβούργο, τ.IX, 1963-4, No 3, σσ.334-339 μέ σκοπό νά ἐνημερώσει τούς Ξένους γιά τήν ἐκπαιδευτική μεταρρύθμιση πού ἀποφασίστηκε στήν 'Ελλάδα τό ἔτος 1959 μετά ἀπό προτάσεις τῆς 'Επιτροπῆς Παιδείας. 'Αποτελεῖ ἕνα κεφάλαιο τῆς Διπλωματικῆς του ἐργασίας, πού ἀναφέραμε παραπάνω.

5.- ΑΙ ΨΥΧΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ. Ο ΔΥΣΤΡΟΠΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ.
Θεσσαλονίκη 1964, σσ. μεγ. σχ. 64.
'Ενδιαφέρουσα παιδαγωγική μελέτη στηριγμένη στά πορίσματα τῆς παιδαγωγικῆς ἐρεύνης καί τεκμηριωμένη μέ πλούσια βιβλιογραφία, ἑλληνική καί ξένη. Πρόκειται γιά ἕνα ἀξιόλογο ἐγχειρίδιο Ψυχολογίας καί ἀγωγῆς τῶν ἐφήβων. Οἱ κρίσεις, πού ἔχουν ὑποβληθεῖ, εἶναι εὐμενεῖς.

6.- ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ.
'Υπόμνημα 32 σελίδων πού ὑποβλήθηκε στό 'Υπουργεῖο 'Εθν. Παιδείας τό 1964 ἐνόψη τῆς καθιερώσεως τοῦ 'Απολυτηρίου καί δημοσιεύτηκε σέ συνέχειες στό ΔΕΛΤΙΟ τῆς Ο.Λ.Μ.Ε., φύλλα 248, 249, 250, 251 τοῦ 1965. 'Εμπεριστατωμένη μελέτη, γιά τήν ὁποίαν ἐδημοσίευσε πολύ ἐπαινετική κριτική στό περιοδικό "ΠΛΑΤΩΝ" (τόμος 1964) ὁ Κ. Γεωργούλης.

7.- Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ.
'Αθῆναι, σελίδες 30.
Χρήσιμο βοήθημα γιά τούς θεολόγους καί τή διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν. 'Εξετάζει τό θεολόγο καθηγητή ὡς ἄνθρωπο, ὡς ἐπιστήμονα, ὡς ἐργάτη τῆς 'Εκκλησίας καί τῆς κοινωνίας καί κυρίως ὡς δάσκαλο καί παιδαγωγό. 'Ο καθηγ. Παν/μίου κ. 'Ιω. Καρμίρης τό ὀνομάζει "ἐγκόλπιον τοῦ θεολόγου". Βιβλιοκρισίες δημοσιεύτηκαν στά περιοδικά "ΑΓΩΓΗ" (Δεκ.1970), "ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ" (1969, σ. 15-16) καί στό "BULLETIN ANALYTIQUE DE BIBLIOGRAPHIE HELLENIQUE" τοῦ INSTITUT FRANCAIS D' ATHENES (τ.XXX, ἀρ. 1557).

8.- ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ.

Παρά τή συντομία της (σελ. 14) ἡ ἀνωτέρω πραγματεία ἀποτελεῖ συμβολή στή διδακτική τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων. 'Αναφέρεται στή μεθοδολο-

γία τῆς διδασκαλίας τῶν Πατερικῶν κειμένων ἀπό τό πρωτότυπο καί ἀπό μεταφράσεις. Ἀνάλυση τῆς ἀνωτέρω πραγματείας ἔχει δημοσιευτεῖ στό "BULLETIN ANALYTIQUE DE BIBLIOGRAPHIE HELLENIQUE" τοῦ Γαλλ. Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν (τ. XXX, ἀρ. 1556).

9.- ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ, Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΑΘΗΤΗΣ. Ἀθῆναι 1971, σσ. δίστηλες μεγ. σχήμ. 12. Ἀνάτυπο ἀπό τό περ. "ΑΓΩΓΗ", τεύχη Ἰαν. καί Φεβρ. 1971. Ἀναφέρεται στά αἴτια τῶν σχολικῶν ἀποτυχιῶν τῶν μαθητῶν, στήν προσωπικότητα τοῦ δασκάλου καί στίς σχέσεις του μέ τούς μαθητές. Σύντομη, ἀλλά ἀξιόλογη πραγματεία.

10.- ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΤΕΚΝΟΓΟΝΙΑΣ ΑΠΟ ΗΘΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ.

Ὑπόμνημα πρός τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο (σσ. 50 πολυγραφ.). Ἐνθέτει λεπτομερῶς τή στάση τῶν Ξένων Ἐκκλησιῶν ἀπέναντι στό πρόβλημα τῆς τεκνογονίας καί προτείνει νά μελετηθεῖ τό ἀκανθῶδες αὐτό πρόβλημα ἀπό τήν Πανορθόδοξη Σύνοδο, πού θά συνέλθει μελλοντικά. Τό Πατριαρχεῖο μέ ἐπιστολή του συγχαίρει τό συγγραφέα γιά τό "ἐμπεριστατωμένον", ὅπως τό χαρακτηρίζει, ὑπόμνημα καί τόν πληροφορεῖ ὅτι παρέπεμψε τήν ἐργασία του "εἰς τόν φάκελον τῶν Πανορθοδόξων Ζητημάτων".

Ὁ καθηγητής τῆς Χριστιανικῆς Ἠθικῆς στό Παν/μιο Θεσ/νίκης Γ. Μαντζαρίδης γράφει στό συγγραφέα γιά τό ὑπόμνημά του αὐτό τά ἑξῆς: " Ἡ σκέψη σας ν' ἀσχοληθεῖτε μέ τό πρόβλημα τῆς τεκνογονίας ἀπό ἠθική ἄποψη ἦταν ἰδιαίτερα χρήσιμη καί οἱ καρποί της πολύτιμοι. Ὡς καθηγητής τῆς Χριστιανικῆς Ἠθικῆς ... βλέπω τήν ἀνάγκη τοῦ κόσμου νά βοηθηθεῖ στήν ἀντιμετώπισή του. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά ἡ ἔλλειψη σχετικῶν βοηθημάτων, ἀλλά καί μιά γενικότερη σύγχυση πού ἐπικρατεῖ, κάνουν τό πρόβλημα αὐτό ἀκόμα ὀξύτερο. Ἔτσι ἡ πραγματεία σας ἀποκτᾶ μιά ἰδιαίτερη ἀξία...".

Παρά τό γεγονός ὅτι ἡ ἐργασία αὐτή δέν ἔχει δημοσιευτεῖ, ὡς ὑπόμνημα ἔχει ἐπιστημονική ἀξία, γιατί δίνει ἀπόψεις ἑνός καυτοῦ προβλήματος, πού προβληματίζει πολύ τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας.

Β') Α Ρ Θ Ρ Α - Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ε Ι Σ

α) Α Ρ Θ Ρ Α

1.- Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ. Περ. "ΑΚΤΙΝΕΣ", Μάρτιος 1959, σσ. 118-122. Ἀναφέρεται στά εὐεργετικά νομοθετικά μέτρα πού ἔλαβαν οἱ Γαλλικές Κυβερνήσεις γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ θεσμοῦ τῆς οἰκογένειας καί τήν προστασία τῆς πολυμελοῦς οἰκογένειας.

2.- Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑΣ ΧΩΡΑΣ. Δημοσιεύτηκε σέ δυό συνέχειες στό "ΔΕΛΤΙΟΝ Ο.Λ.Μ.Ε.", φύλλα 202/10.4.1962 καί 203/10.5.1962, σσ. δίστηλες μεγ. σχ. 4. Αναφέρεται στά μέτρα πού ἔλαβαν οἱ Εὐρωπαϊκές χῶρες γιά τή βελτίωση τῶν ἐκπαιδευτικῶν πραγμάτων.

3.- ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1961 (πληροφοριακό ἄρθρο). "ΔΕΛΤΙΟΝ Ο.Λ.Μ.Ε.", Νο 199/10.2.1962.

4.- Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ. " ΔΕΛΤΙΟΝ Ο.Λ.Μ.Ε. ", Νο 229/10-1-1964.
Εἰσηγεῖται τή συστηματική διδασκαλία τῆς ἱστορίας τῶν πολιτισμῶν, ἀρχαίων καί συγχρόνων, στά Ἑλληνικά σχολεῖα Μ.Ε.

5.- ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΒΟΛΑΙ ΤΟΥ "ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ". " ΑΓΩΓΗ", Ἰαν. 1964, σσ. 21-23.
Ἐνθέτει τίς ὑπηρεσίες πού προσέφερε τό "σχολεῖον ἐργασίας" στόν τομέα τῆς ἀγωγῆς, ἀλλά καί τά λάθη πού σημειώθηκαν γύρω ἀπό τήν κίνηση αὐτή. Σύντομο, ἀλλά ἀξιόλογο ἄρθρο.

6.- Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΛΕΡ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΣ ΑΥΤΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ. " ΔΕΛΤΙΟΝ Ο.Λ.Μ.Ε.", Νο 288/6-6-1967, σ.σ. δίστηλες μεγ. σχ. 2. Ἐνθέτει μέ συντομία τά κύρια σημεῖα τῆς Ψυχολογίας τοῦ Ἄντλερ καί ὑποδεικνύει τίς ἐφαρμογές της στήν ἀγωγή τῶν παιδιῶν. Ἄρθρο κατατοπιστικό γιά γονεῖς καί ἐκπαιδευτικούς.

β) Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Ε Ι Σ (ΑΠΟ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ)

1.- Καθηγ. LEON BARBEY, Η ΑΓΩΓΗ: ΜΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ. "ΕΛΛΗΝΟΧΡΙΣΤ. ΑΓΩΓΗ", Ἰαν. 1960, σσ. 5-12. Ἀναφέρεται στήν ψυχική ἐπαφή πού πρέπει νά ὑπάρχει ἀνάμεσα στό δάσκαλο καί στό μαθητή, καθώς καί στό περιεχόμενο καί τίς προϋποθέσεις μιᾶς ὀρθῆς ἀγωγῆς.

2.- ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ ΚΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ. "ΔΕΛΤΙΟΝ Ο.Λ.Μ.Ε.", Νο 176/10.11.1960. Πρόκειται γιά μετάφραση ἀπό τά Γαλλικά ἑνός κεφαλαίου τῆς Διπλωματικῆς του ἐργασίας.

3.- Καθηγ. EMILE MARMY, ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ. " ΕΛΛΗΝΟΧΡΙΣΤ. ΑΓΩΓΗ", Δεκ. 1962, σσ. 225-229. Ἀναφέρεται στά πιθανά αἴτια καί τίς ψυχολογικές συνέπειες τῆς ἐπιταχύνσεως τῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως τῶν νέων καί τῆς πρώϊμης ἐμφανίσεως τῆς γενετήσιας λειτουργίας, πού ἔχουν παρατηρηθεῖ τά τελευταῖα 50 χρόνια.

4.- A. ISAMBERT, Η ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ (Εἰσαγωγικό σημείωμα καί μετάφραση, σέ συνεργασία μέ τήν Α. Στεφανίδου). "ΑΓΩΓΗ", Νο 151, Δεκ.

1965, σσ. 270-274. Αναφέρεται στό έργο τῶν "Σχολῶν Γονέων" καί ἐνθέτει τούς λόγους γιά τούς ὁποίους ἔχουν ἀνάγκη ἀγωγῆς καί ἐπανεκπαιδεύσεως οἱ γονεῖς.

5.- Ο ΝΕΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ. Μετάφραση ἀπό τά Γαλλικά ἀπό τόν Η. Μουνδρέα τοῦ τελευταίου κεφαλαίου τῆς διπλωματικῆς ἐργασίας τοῦ Β. Χαρώνη. "ΔΕΛΤΙΟΝ Ο.Λ.Μ.Ε.", φ. 207/25-6-62.

Γ' Β Ι Β Λ Ι Ο Κ Ρ Ι Σ Ι Ε Σ

1.- ΑΡΙΣΤ. ΖΕΥΚΙΛΗ, ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Ἀθῆναι 1970, σσ. 156. Πρόκειται γιά βιβλιοκρισία τοῦ ἀνωτέρω βιβλίου ἀπό τόν Β. Χαρώνη. Δημοσιεύτηκε στό περιοδ. "ΑΓΩΓΗ", Νοέμβρ. 1970.

2.- COSMOPOULOS ALEXANDRE, LA RELATION PEDAGOGIQUE A PARTIR DE L' OEUVRE DE PESTALOZZI, THESE DE DOCTORAT, PARIS 1967, σσ. 322.
('Η παιδαγωγική σχέση μέ βάση τό έργο τοῦ Πεσταλότσι).
Πρόκειται γιά βιβλιοκρισία τῆς διδακτορικῆς διατριβῆς τοῦ Ἐπιμελητῆ τοῦ Παν. Πατρῶν, Α. Κοσμοπούλου ("ΠΛΑΤΩΝ", 1971, σσ. 397-399).

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω εἰσηγοῦμαι νά χαρακτηριστεῖ ὁ κ. Β. Χαρώνης συγγραφέας ἀξιόλογων θεολογικῶν καί παιδαγωγικῶν ἔργων ἕως καί τό τέλος τοῦ ἔτους 1972, σύμφωνα μέ τήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975.

Ὁ κ. Κατσιμάνης εἶπε τά ἑξῆς: " συμφωνῶ ἀπόλυτα μέ τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Γ. Γρατσέα πού προέκυψε ἀπό τή συνεργασία μας καί τήν προσυπογράφω. Προτείνω καί ἐγώ νά χαρακτηριστεῖ ὁ κ. Βασ. Χαρώνης συγγραφέας ἀξιόλογων θεολογικῶν καί παιδαγωγικῶν συγγραμμάτων."

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἄκουσε τίς εἰσηγήσεις καί τή συζήτηση πού ἐπακολούθησε,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

χαρακτηρίζει τόν Ἐπόπτη Μ.Ε. κ. Βασ. Χαρώνη συγγραφέα ἀξιόλογων θεολογικῶν καί παιδαγωγικῶν συγγραμμάτων γιά τήν περίοδο ἕως καί τό τέλος τοῦ ἔτους 1972, σύμφωνα μέ τήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975.

Ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ τμήματος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΑΘΑΝ. ΚΟΜΙΝΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 20

Σήμερα 6 Απριλίου 1981, ημέρα Δευτέρα καί ώρα 8.30 πρωϊνή, τό Τμήμα Μέσης Εκπ/σεως τού Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών καί Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής) μέ Πρόεδρο τού κ.Γ.Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο τού ΚΕΜΕ.
Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οί κ.κ.Αθαν.Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος, Φ.Βώρος, Δ. Σακκάς, Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων.Αδαμόπουλος καί Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης καί Κυρ.Κατσιμάνης, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε ή φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού υπηρετεί μέ απόσπαση στό ΚΕΜΕ.
Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οί κ.κ.Ι.Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', γιατί είχε κανονική άδεια, καί Θ.Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής, γιατί είχε άλλη υπηρεσιακή απασχόληση.

Θέματα ημερήσιας διατάξεως

1. Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ/τος "Περί τροποποιήσεως διατάξεών τινων ρυθμιζουσών θέματα τών Σχολείων Μέσης Γενικής Εκπ/σεως. Εισηγητής κ.Δ.Σακκάς.
2. Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ/τος "περί τού τρόπου προαγωγής, απολύσεως καί εξετάσεων τών μαθητών τών Γυμνασίων". Εισηγητές κ.Ν.Βαρουχάκης.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία καί επικυρώθηκε ή προηγούμενη πράξη, τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ημερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ/τος "περί τροποποιήσεως διατάξεών τινων ρυθμιζουσών θέματα τών σχολείων Μέσης Γενικής Έκπ/σεως.

Ό εισηγητής κ.Δ.Σακκάς είπε σχετικά μέ τό θέμα αύτό τά έξής:

Ή Διεύθυνση Έφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. τού ΥΠΕΠΘ μέ τά έγγραφά της άρ. Γ/1916/1-4-81 καί Γ/2051/6-4-81 ζητεί νά γνωμοδοτήσει τό Τμήμα σέ σχέδιο Π.Δ/τος πού έπισυνάπτεται στό πρώτο έγγραφο "Περί τροποποιήσεως διατάξεών τινων ρυθμιζουσών θέματα τών σχολείων Μέσης Γενικής Έκπ/σεως" σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τού άρθρου 2 τού Ν.186/1975, τών άρθρων 28 καί 31 τού Ν.309/1976 καί τού άρθρου 16 τού Ν.682/1977. Γι'αύτό τό σχέδιο Π.Σ/τος εισηγούμαι τά άκόλουθα:

Άρθρο 1

Τό άρθρο περιέχει τροποποιήσεις πού κατέστησαν άναγκαίες μέ τή θέσπιση τού 5νθημέρου καί τίς συνακόλουθες άλλαγές πού έπήλθαν στή λειτουργία τών σχολείων (προγράμματα κ.τ.λ.). Νά γίνει δεκτό όπως έχει μέ τήν έξής τροποποίηση τής παραγρ.6. Ή άνακοίνωση τού προγράμματος τών έξετάσεων στούς μαθητές νά γίνεται μετά τό τέλος τών μαθημάτων στίς 30 Μαΐου στά Γυμνάσια καί στίς 16 Μαΐου στά Λύκεια, γιά νά μή χάνονται οί ήμέρες αύτές, άφού άπό τότε πού οί μαθητές θά πάρουν τό πρόγραμμα ή διδακτική έργασία στήν ούσία σταματάει.

Άρθρο 2

Εισηγούμαι νά μή γίνει δεκτό αύτό τό άρθρο, γιατί μέ τήν τροποποίηση πού έπιφέρει παρέχει τή δυνατότητα πριμοδοτήσεως τών μαθητών τών Ίδιωτικών σχολείων μέ μονάδες στήν προφορική τους βαθμολογία, πράγμα πού θά τούς εύνοεί στίς πανελλήνιες έξετάσεις. Καλώς ήδη θεσπίστηκε μέ τό τελευταίο έδάφιο τής παρ.6 τού άρθρου μόνου τού Π.Δ. 380/79 ότι οί μαθητές τών Ίδιωτικών σχολείων μποροΰν νά έχουν Μ.Ο. προφορικής βαθμολογίας τών τριών τριμήνων μεγαλύτερο κατά δύο (2) μονάδες άπό τό βαθμό τής γραπτής άπολυτήριας έξετάσεως. Δέ θά πρέπει νά άλλάξει ή διάταξη γιά νά άφελήσει τήν Ίδιωτική έκπαίδευση.

Άρθρο 3

Έχουν άναπτυχθεί οί θέσεις οί δικές μου καί άλλων συναδέλφων έπανειλημμένως σ'αύτή τήν αίθουσα γιά τή φιλοσοφία ύπάρξεως τών Πρότύπων καί Πειραματικών Σχολείων (βλ. πράξεις 37/1979, 6/1980 κ.ά.). Ώς πρός τήν εισαγωγή τών μαθητών σ'αύτά τά σχολεία

καί πρόσφατα καί παλαιότερα τό Τμῆμα εἰσηγήθηκε ὁμόφωνα τήν εἰσαγωγή μέ κλήρωση καί ἐξέφρασε τήν ἀντίθεσή του γιά ἐξετάσεις μέ ἐρωτηματολόγια, ὅπως προβλέπει τό σχέδιο Π.Δ. (βλ. πρόσφατη πράξη του 13/11-3-81 καί τήν παλαιότερη πράξη του 84/76). Ἑπομένως τό Τμῆμα ἀπό πίστη ἀλλά καί συνέπεια στίς προηγούμενες γνωμοδοτήσεις του δέν μπορεῖ παρά νά γνωμοδοτήσει τή διαγραφή ὅλου τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ σχεδίου Π.Δ.

Ἄρθρο 4

Νά ἀπαλειφτεῖ, γιατί ἡ διαγραφή τῆς παρ.7 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Π.Δ.420/78 θά ἀφήσει ἐκτεθειμένους τούς μαθητές στήν ἀδικία πού γιά διάφορους λόγους, ἀθελήτους, ἀλλά καμιά φορά καί ἠθελημένους δέ λείπει ἀπό τά σχολεῖα. Δέν πρέπει νά καταργοῦμε ὅ,τι διασφαλίζει τή δικαιοσύνη.

Οἱ προσθῆκες στό σχέδιο Π.Δ/τος πού περιέχονται στό ἔγγραφο Γ/2051/6-4-81 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. νά γίνουν δεκτές ὅπως ἔχουν.

Ἀκολούθησε συζήτηση καί διατυπώθηκαν διάφορες γνῶμες.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του: α) τά ἔγγραφα Γ/1916/1-4-81 καί Γ/2051/6-4-81 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τό συνημμένο στό πρῶτο ἔγγραφο σχέδιο Π.Δ/τος "Περί τροποποιήσεως διατάξεών τινων ρυθμιζουσῶν θέματα τῶν σχολείων Μέσης Γενικῆς Ἐκπ/σεως, β) τά ἄρθρα 2 τοῦ Ν.186/1975, 28 καί 31 τοῦ Ν.309/76 καί 16 τοῦ Ν.682/1977, γ) τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Δ.Σακκᾶ καί δ) τίς γνῶμες πού διατυπώθηκαν κατά τή σχετική συζήτηση,

Γ ν ω μ ο δ ο τ ε ῖ

1. Νά γίνει δεκτό τό ἄρθρο 1 ὅπως ἔχει. Ὁ κ.Σακκᾶς ἐμμένει στή σχετική γνώμη του πού ἐξέφρασε στήν εἰσήγησή του.
2. Ὁμόφωνα, νά διαγραφεῖ τό ἄρθρο 2, γιατί στό συναγωνισμό γιά τίς πανελλήνιες ἐξετάσεις ἀντί ἡ διάταξη νά εὐνοήσει τούς μαθητές τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων σέ βάρος τῶν μαθητῶν τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως. Ἄλλωστε δέ συμπλήρωσε δυό χρόνια τό Π.Δ/μα 380/79 ἀπό τότε πού τέθηκε σέ ἰσχύ καί δέν εἶναι ὀρθό νά σπεύσουμε σέ τροποποίηση διατάξεώς του πού θά εὐνοήσει τούς μαθητές τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως στίς πανελλήνιες ἐξετάσεις.
3. Ὁμόφωνα, νά διαγραφεῖ τό ἄρθρο 3 γιά τούς λόγους πού τό Τμῆμα ἀνέπτυξε σέ πρόσφατες καί παλαιότερες πράξεις του καί γνώρισε στή Διοίκηση (βλ. συνημμένη πράξη του 13/11-3-81).

. / .

4. Κατά πλειοψηφία, τό Τμήμα γνωμοδοτεῖ νά μείνει τό ἄρθρο 4 ὅπως ἔχει. Ὁ κ. Δ.Σακκᾶς μειοψηφεῖ ὑποστηρίζοντας τή διαγραφή του γιά τό λόγο πού ἀναφέρει στήν εἰσήγησή του. Καί ὁ κ.Ν.Βαρουχάκης μειοψηφεῖ ὑποστηρίζοντας ὅτι θά πρέπει τουλάχιστο γιά τά μαθήματα τῶν πανελλήνιων ἐξετάσεων νά τεθεῖ ἕνα ὅριο διαφορᾶς 4 βαθμῶν ἀνάμεσα στήν κατά Ἰούνιο γραπτή ἐπίδοση καί τό Μ.Ο. τῶν τριμηνιαίων βαθμῶν καί νά μή λαμβάνεται ὑπόψη ἡ βαθμολογία τῶν τριμήνων ἡ κάτω ἀπό τό κατώτατο ὅριο τῶν 4 βαθμῶν. Μαθητής π.χ. πού ἔχει γραπτά 17 καί προφορικά 9,10 νά θεωρεῖται ὅτι ἔχει στά προφορικά του 13. Σέ περίπτωση διαγραφῆς τῆς παραγρ.7 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Π.Δ. 420/78, μ'αὐτή τήν ἄποψη συντάσσεται καί ὁ κ. Δ. Σακκᾶς.

5. Τό Τμῆμα δέχεται τίς προσθῆκες στό σχέδιο Π.Δ. πού περιέχονται στό ἔγγραφο τῆς Διοικήσεως τοῦ Ὑπουργείου Γ/2051/6-4-81 ὅπως ἔχουν. Μόνο στό ἄρθρο 5, σειρά 3 ἀντί ὁ Διευθυντής ἑκάστου σχολείου, νά γραφεῖ ὁ Σύλλογος ἑκάστου σχολείου.

Θέμα 2ο: Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ. "Περί τοῦ τρόπου προαγωγῆς, ἀπολύσεως καί ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.Ν.Βαρουχάκης εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ἔγγραφό της ἀριθ.Γ/1916/1-4-1981 ἀπέστειλε στό ΚΕΜΕ σχέδιο Π.Δ/τος "Περί τοῦ τρόπου προαγωγῆς, ἀπολύσεως καί ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων" καί ζητεῖ τή σχετική γνωμοδότηση.

Θά ἤθελα γενικά νά παρατηρήσω ὅτι ἐνόψει λήξεως τοῦ διδακτικοῦ ἔτους θά πρέπει οἱ προβλεπόμενες ρυθμίσεις νά περιοριστοῦν στίς ἀπόλυτα ἀπαραίτητες, ἐκεῖνες δηλαδή πού ἐναρμονίζονται καί ὑλοποιοῦν τίς ἐξαγγελθεῖσες ἀποφάσεις γιά κατάργηση τῶν γραπτῶν προαγωγικῶν καί ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων στά Γυμνάσια.

Μέ τήν ἔννοια αὐτή εἰσηγοῦμαι νά γίνει δεκτό τό σχέδιο Π.Δ. μέ τίς ἀκόλουθες τροποποιήσεις:

Ἄρθρο 1

Τά μαθήματα νά διατηρήσουν τίς ὀνομασίες πού ἔχουν σήμερα καί νά διαγραφεῖ ἡ παράγρ. 3. (π.χ. Τεχνολογία, Νέα Ἑλληνική Γλῶσσα καί Γραμματεία κ.τ.λ.).

Αὐτό ἐπιβάλλεται ὄχι μόνο γιατί ἡ ἀναδιάρθρωση μαθημάτων ἤ κλάδων πρέπει νά γίνει σέ συνδυασμό μέ τή μελέτη τοῦ ἀναλυτικοῦ καί ὡρολόγιου προγράμματος, ἀλλά καί ἀκόμα γιατί ἤδη γιά τά δύο πρῶτα τρίμηνα ἔχουν κατατεθεῖ καί καταχωριστεῖ προφορικές βαθμο-

λογίες μὲ βάση τὰ ὑπάρχοντα σήμερα μαθήματα καὶ κλάδους μαθημάτων.

"Αρθρο 2

Νὰ διατυπωθεῖ ἔτσι ὥστε:

α) Στή/παράγραφο 1: νὰ ἀναφέρεται ἁπλῶς ὅτι ἡ βαθμολογικὴ κλίμακα ἐκτείνεται ἀπὸ 1-20,

β) Στή/παράγραφο 2: νὰ διαγραφεῖ ἡ λέξη "Μέτρια",

γ) Ἡ παράγραφος 3 νὰ ἀναδιατυπωθεῖ ὡς ἑξῆς:

"Ἡ βαθμολόγηση τῆς τριμηνιαίας καὶ τῆς ἐτήσιας ἐπίδόσεως τῶν μαθητῶν γιὰ κάθε μάθημα γίνεται μὲ ... ἀλλιῶς παραλείπεται",

δ) Ἡ παράγραφος 4 νὰ ἀναδιατυπωθεῖ ὡς ἑξῆς:

"Ὁ γενικὸς βαθμὸς ἐτήσιας προόδου εἶναι ὁ ἀκριβὴς μέσος ὅρος...κλασματικὸ του μέρος. Ὁ βαθμὸς αὐτὸς χαρακτηρίζεται μὲ τὶς ἐνδείξεις "ἀνεπαρκῶς", "μέτρια" "καλὰ", "πολὺ καλὰ", "ἄριστα".

Τὸ κατώτερο βαθμολογικὸ ὅριο τῶν ἀνωτέρω χαρακτηρισμῶν ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

α) "Ἀνεπαρκῶς" 01

β) "Μέτρια" 10

γ) "Καλὰ" $12\frac{1}{2}$

δ) "Πολὺ καλὰ" $15\frac{1}{2}$

ε) "Ἄριστα" $18\frac{1}{2}$".

"Αρθρα 3 καὶ 4

Γιὰ τὸ περιεχόμενο τῶν ἄρθρων αὐτῶν, ἐκτὸς ἀπὸ μία προσθήκη στὸ ἄρθρο 4, τὸ Τμῆμα ἔχει γνωμοδοτήσει μὲ τὶς πράξεις του 61/1980 καὶ 14/1981 στὶς ὁποῖες καὶ προτείνω νὰ παραμείνει. Ὅσο γιὰ τὴν παραπάνω προσθήκη, ποὺ εἶναι τὸ τελευταῖο ἐδάφιο τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4, προτείνω τὴ διαγραφή της, γιατί θὰ δημιουργήσει προβλήματα ποὺ θὰ εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀντιμετωπιστοῦν.

"Αρθρο 5

Ἡ λέξη "συμπληρωμένος" νὰ ἀντικατασταθεῖ μὲ τὴν λέξη "ἐνημερωμένος".

"Αρθρο 7

α) Τὸ ἐδάφ.β τῆς παραγρ.1 νὰ ἀναδιατυπωθεῖ ὡς ἑξῆς: "Ὅταν δὲν ὑστερεῖ συγχρόνως στὰ μαθήματα Νέα Ἑλληνικὰ καὶ Μαθηματικὰ καὶ ὁ Μ.Ο. τῶν βαθμῶν ὅλων τῶν μαθημάτων τῆς Ὁμάδας Α εἶναι τουλάχιστο πλήρες Δεκατρία (13), ἔστω καὶ ἂν ὁ μαθητὴς

ὑστερεῖ ...ὁμάδων". Ἔτσι θὰ ἐλέγχονται καὶ μὲ γραπτὴ ἐξέταση ὅσοι, παρὰ τὴν ἐπιεικῆ προφορικὴ βαθμολογία, ὑστεροῦν συγχρόνως καὶ στὰ δύο βασικότερα μαθήματα τοῦ προγράμματος.

β) Τὰ ἐδάφια γ΄ τῆς παραγρ. 1 καὶ β τῆς παραγρ.2 νὰ διαγραφοῦν γιατὶ συνιστοῦν ἀπαράδεκτη καὶ ἄσκοπη ὑποβάθμιση τῶν μαθημάτων τῆς Ὁμάδας Β.

Ἄρθρο 8

Παράγρ.9: ἀντὶ τῆς λέξεως "δακτυλογραφημένα" νὰ γραφεῖ "φωτοτυπημένα ἢ πολυγραφημένα".

Παράγρ.11: Νὰ προστεθεῖ τὸ ἐδάφιο : Σὲ περίπτωση ποὺ ἡ διαφορὰ βαθμολογίας τῶν δύο βαθμολογητῶν εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ τρεῖς (3) μονάδες τὸ θέμα παραπέμπεται στὴν Ἐπιτροπὴ ποὺ προβλέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τῆς παραγρ.1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος Π.Δ., ἡ ὁποία ἀποφαίνεται γιὰ τὸν ὁριστικὸ μέρος ὅρο τοῦ γραπτοῦ δοκιμίου".

Παράγρ.12: Τὸ ἄρθρο 8 νὰ γίνει ἄρθρο 7 καὶ νὰ διευκρινιστεῖ σαφῶς ὅτι ὁ μαθητὴς προάγεται ἢ ἀπολύεται ὅταν πληροῦνται οἱ προϋποθέσεις τῆς παραγρ.1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος Π.Δ. ἀλλιῶς ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρο 9

Παράγρ.3: στὸ στίχο 7: μετὰ τὴ φράση "γιὰ κάθε μάθημα" νὰ προστεθεῖ ἡ φράση: "ἀπὸ τοὺς διδάσκοντες".

Μετὰ ἀπὸ τὴν εἰσήγηση τοῦ κ.Ν.Βαρουχάκη ἐπακολούθησε συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία τὰ μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τὴ γνώμη τους. Εἰδικότερα ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ.Γ.Παντελίδης ἐκφράζει τὴν ἀνησυχία του γιὰ τὸ γεγονὸς ὅτι στὸ σχέδιο ἐγκυκλίου γιὰ τὸ ὁποῖο τὸ Τμῆμα γνωμοδότησε μὲ τὴν πρᾶξη του 61/1980 δὲν ὑπῆρχε τὸ τελευταῖο ἐδάφιο τῆς παραγρ.1 τοῦ ἄρθρου 4. Καὶ τώρα ἡ ἀπαράδεκτη προσθήκη στὴν ἐγκύκλιο, ποὺ στάλθηκε ἤδη στὰ σχολεῖα, τείνει νὰ μονιμοποιηθεῖ μὲ τὸ συζητούμενο Π.Δ.

Τελικὰ τὸ Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπ᾽ὄψη του:

α) Τὸ ἔγγραφο ἀριθμ.Γ/1916/1-4-1981 τοῦ ΥΠΕΠΘ,

β) Τὸ σχέδιο Π.Δ. "Περὶ τοῦ τρόπου προαγωγῆς, ἀπολύσεως καὶ ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων",

γ) Τὴν εἰσήγηση τοῦ κ.Ν.Βαρουχάκη, καὶ

δ) Τὴ συζήτηση καὶ τὶς γνῶμες τῶν μελῶν του,

ἀ π ο φ α ἴ ν ε τ α ι :

'Αποδέχεται τίς προτεινόμενες στήν εἰσήγηση τοῦ κ.Ν.Βαρουχάκη τροποποιήσεις ἐκτός ἀπό ἐκείνη τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 γιά τό ὁποῖο προτείνει τήν ἀκόλουθη ἀναδιατύπωση: ""Οταν ὁ Μ.Ο. τῶν βαθμῶν ὅλων τῶν μαθημάτων τῆς 'Ομάδας Α εἶναι τουλάχιστο πλήρες Δέκα τρία (13), ἔστω καί ἄν ὁ μαθητής ὑστερεῖ σέ τέσσαρα τό πολύ ἀπό τό σύνολο τῶν μαθημάτων καί τῶν δύο ὁμάδων", γιατί φρονεῖ ὅτι πρέπει νά ἀποφευχθεῖ ὁποιαδήποτε διάκριση ἀνάμεσα στά διδασκόμενα μαθήματα.

Στό σημεῖο αὐτό μειοψηφεῖ ὁ κ.Ν.Βαρουχάκης καί ἐμμένει στήν εἰσήγησή του.

Μετά ἀπό αὐτά τελείωσε ἡ συζήτηση τοῦ θέματος.

'Ο Πρόεδρος

Γ. Ζαντελίδης

'Η Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 21/1981

Σήμερα 8 'Απριλίου 1981, ήμέρα Τετάρτη καί ὥρα 8.30 πρωΐνή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπ/σεως τοῦ Κέντρου 'Εκπ/κῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς), μέ Πρόεδρο τόν κ.Γ.Παντελίδη, Α'' 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ 'Αθαν.Κομίνης, Γ'' 'Αντιπρόεδρος, Φαν.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, 'Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων.'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β'', Κων.Συριόπουλος, 'Ιω. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κων.Φοῦσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης καί Βασ.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β'' 'Ιω.'Αρβανίτης, λόγω κανονικῆς ἀδείας.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. 'Ωρολόγιο πρόγραμμα Γενικοῦ Λυκείου. Εἰσηγητές Ν.Βαρουχάκης καί Κυρ.Κατσιμάνης.
2. 'Ελεύθερα βοηθήματα Οἰκιακῆς Οἰκονομίας, Καλλιτεχνικῶν μαθημάτων καί Γερμανικῆς γλώσσας. Εἰσηγητές: Φαν.Βῶρος καί Λεων.'Αδαμόπουλος.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, ἄρχισε ἡ ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: 'Ωρολόγιο πρόγραμμα Γενικοῦ Λυκείου.

'Ο Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ.Γ.Παντελίδης τόνισε ὅτι γιά τήν κατάρτιση τοῦ ὡρολόγιου προγράμματος τοῦ Λυκείου θά τηρηθεῖ ἡ ἴδια διαδικασία μέ ἐκείνη πού τηρήθηκε γιά τό ὡρολόγιο πρόγραμμα τοῦ Γυμνασίου καί ζήτησε ἀπό τά μέλη τοῦ Τμήματος νά προτείνουν τό καθένα τίς ἐνδεδειγμένες κατά τή γνώμη του περικοπές ὡρῶν κατά τάξη καί μάθημα, δίνοντας στούς εἰσηγητές κ.κ.Ν.Βαρουχάκη, Σύμβουλο Β'', τοῦ ΚΕΜΕ, καί Κυρ. Κατσιμάνη, Εἰσηγητή τοῦ ΚΕΜΕ, ἀπό ἕνα σημείωμα πού θά ἐπέχει θέση ὁλοκληρωμένου ὡρολόγιου προγράμματος γιά τό Λύκειο.

Θέμα 2ο: Ἐλεύθερα βοηθήματα οἰκιακῆς οἰκονομίας, Καλλιτεχνικῶν μαθημάτων καί Γερμανικῆς Γλώσσας.

Οἱ εἰσηγητές γιά τά ἐλεύθερα βοηθήματα Οἰκιακῆς Οἰκονομίας καί Καλλιτεχνικῶν μαθημάτων κ.κ.Φ.Βῶρος καί Λ.Ἀδαμόπουλος εἰσηγήθηκαν στό Τμῆμα νά γίνει πρόσκληση διαφέροντος γιά ὅσες τάξεις διδάσκονται τά ἀντικείμενα αὐτά. Κριτήρια ἐπιλογῆς γιά τά βιβλία, πού θά ὑποβληθοῦν, νά τηρηθοῦν τά ἀκόλουθα:

α) Συμφωνία πρός τά ἀναλυτικά προγράμματα.

β) Συμφωνία πρός τό Ν.309/76 ἄρθρο 2 ὡς πρός τή γλῶσσα

γ) Ἀνταπόκριση στούς κανόνες διδακτικῆς.

Τά βιβλία πού θά ὑποβληθοῦν νά συνοδεύονται ἀπό δήλωση τῶν ἐκδοτῶν γιά τήν τιμή μέ τήν ὁποία τά βιβλία θά διατίθενται στούς μαθητές.

Στή συνέχεια ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ.Γ.Παντελίδης γιά τά ἐλεύθερα βοηθήματα τῆς Γερμανικῆς Γλώσσας εἰσηγήθηκε στό Τμῆμα νά ἐγκρίνει καί γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82 τά ἴδια ἐλεύθερα βοηθήματα πού εἶχαν ἐγκριθεῖ καί γιά τό προηγούμενο σχολικό ἔτος (πράξη 45/1980).

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α :

1. Κάνει δεκτή, ὅπως ἔχει, τήν κοινή εἰσήγηση τῶν Συμβούλων Β' Φ.Βῶρου καί Λ.Ἀδαμόπουλου γιά τά ἐλεύθερα βοηθήματα Οἰκιακῆς Οἰκονομίας καί Καλλιτεχνικῶν μαθημάτων.

2. Ἐγκρίνει γιά χρήση ἀπό τούς μαθητές τῶν Λυκείων, στά ὁποῖα διδάσκεται ἡ Γερμανική Γλῶσσα, τά ἴδια ἐλεύθερα βοηθήματα πού εἶχαν ἐγκριθεῖ κατά τό προηγούμενο σχολικό ἔτος (πράξη 45/1980).

Στό σημεῖο αὐτό τελείωσε ἡ συζήτηση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ Πρόεδρος

Γ.Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π.Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 22

Σήμερα 15 Απριλίου 1981, ημέρα Τετάρτη καί ώρα 8.30 πρωϊνή, τό Τμήμα Μέσης Εκπ/σεως τοῦ Κέντρου Εκπ/κῶν Μελετῶν καί Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν κ.Γ.Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Αθαν.Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος, Ι.Αρβανίτης, Φ.Βάρος, Δ.Σακκᾶς, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φοῦσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης καί Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ κ.κ.Ηλ.Σπυρόπουλος καί Ν.Βαρουχάκης, Σύμβουλοι Β', γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Χρησιμοποίηση βιβλίου Χημείας Εὐγενιδείου Ἱδρύματος γιά τή Γ' τάξη Λυκείου. Εἰσηγητής κ.Στ.Παπασημακόπουλος.
2. Ἐπαναφορά πράξεως 9/1981 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ γιά τό βιβλίο Θρησκευτικῶν τῆς Γ' Γυμνασίου. Εἰσηγητές κ.κ. Γ.Γρατσέας καί Κ.Φοῦσκας.
3. Ὡρολόγιο πρόγραμμα Γενικοῦ Λυκείου. Εἰσηγητές κ.κ.Ν.Βαρουχάκης καί Κ.Κατσιμάνης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

. / .

Θέμα 1ο: Χρησιμοποίηση βιβλίου Εύγενιδείου Ίδρύματος για τήν Γ΄τάξη Λυκείου.

Ό εισηγητής τού θέματος κ. Στ. Παπασημακόπουλος είπε σχετικά μέ τό θέμα αύτό τά έξής:

"Έπειδή τό βιβλίο Όργανικής Χημείας τού Γ. Βάρβογλη, κομμός καί έπιλογή, γιά τήν Γ΄ Λυκείου, υίοθετήθηκε άπό τό Τμήμα Μ.Ε. τού ΚΕΜΕ πραξ. 39/1979 ώς λύση άνάγκης, εισηγούμαι στό Τμήμα τήν άποδοχή ένός νέου βιβλίου Χημείας τού κ.Π.Ο. Σακελλαρίδη πού βρίσκεται γιά έκτύπωση στό Εύγενίδειο Ίδρυμα.
Τό βιβλίο αύτό είναι γραμμένο σύμφωνα μέ τό νέο άναλυτικό πρόγραμμα πού θά ίσχύσει τό σχ.έτος 1981-82. Ύπενθυμίζω ότι άνάλογη πρόταση μέ εισηγητή τόν κ. Παντελίδη έχει άποδεχθεί τό Τμήμα μέ τήν πράξη 10/1980. Συγχρόνως εισηγούμαι νά μήν έκτυπωθεί έκ νέου τό βιβλίο τού Γ. Βάρβογλη, έφόσον θά διανεμηθεί στούς μαθητές τό νέο βιβλίο".

Τό Τμήμα ύστερα άπό συζήτηση, πάνω στά όσα εισηγήθηκε ό κ.Στ.Παπασημακόπουλος,

άποφαίνεται όμόφωνα

προτείνει νά χρησιμοποιηθεί τό βιβλίο Χημείας τού κ.Π.Σακελλαρίδη στή Γ΄ τάξη Λυκείου κατά τό σχολικό έτος 1981-82, πού έκτυπώνεται άπό τό Εύγενίδειο Ίδρυμα καί πού είναι σύμφωνο μέ τό άναλυτικό πρόγραμμα.

./.

Θέμα 2ο: Ἐπαναφορά πράξεως 9/1981 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ γιά τό βιβλίο Θρησκευτικῶν τῆς Γ' Γυμνασίου.

Οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος κ.κ.Γ.Γρατσέας, Σύμβουλος Β', καί Κ.Φοῦσκας, εἰσηγητής, γνωρίζουν στό Τμῆμα τά ἑξῆς:

Τό ΥΠΕΠΘ μέ τό ἀρ.Φ.211.17/32/Γ/1241/6-3-1981 ἔγγραφό του ἐπαναφέρει στό ΚΕΜΕ τήν πράξη ἀριθμ. 9/1981 τοῦ Τμήματος Μ.Ε., ποῦ ἀναφέρεται σέ ἔγκριση πράξεως Ἐπιτροπῆς κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου "Θρησκευτικῶν Γ' τάξεως Γυμνασίου".

Μέ τό παραπάνω ἔγγραφο καλεῖται "τό Τμῆμα Μ.Ε. νά ἀποφανθεῖ γιά τά ἀνωτέρω, ἀφοῦ λάβει ὑπόψη καί τήν ἀριθμ. 190/1979 γνωμοδότηση τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους", ἡ ὁποία καί ἐπισυνάπτεται.

Ἀναγνώστηκε στή συνέχεια τό κείμενο τῆς παραπάνω γνωμοδοτήσεως ἀπό τόν κ.Γ.Γρατσέα.

Ἀκολούθησε διεξοδική συζήτηση κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τίς ἀπόψεις τους.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) Τό ἔγγραφο Φ.21117/32/Γ/1241/6-3-1981, ὅς καί τό ἔγγραφο ἀριθμ. Φ.21117/89/Γ/1487/21-3-80 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τά συνημμένα σ'αὐτό πρακτικά τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως, τίς παρατηρήσεις τῶν συγγραφέων σ'αὐτές, β) τά βιβλία Θρησκευτικῶν ποῦ ὑποβλήθηκαν γιά τή Γ' τάξη Γυμνασίου, ὕστερα ἀπό σχετική προκήρυξη, τῶν συγγραφέων Χ.Μποῦκη καί Χ.Ζολώτα, γ) Τό περιεχόμενο τῶν κειμένων ποῦ ἀνέγνωσε ὁ κ.Γ.Γρατσέας, δ) Τήν ὑποχρέωση ποῦ δημιουργεῖ ἡ ἐπαναφορά τῆς ἀριθμ. 9/1981 πράξεώς του, γιά ἐπανεξέταση τοῦ θέματος, σέ συνέπεια μέ τήν ἀριθμ.190/1979 γνωμοδότηση τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καί ε) τίς γνῶμες τῶν μελῶν του ποῦ διατυπώθηκαν κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος,

ἀποφαίνεται

θεωρεῖ ὡς κατάλληλα καί τά δύο βιβλία ποῦ ὑποβλήθηκαν καί ἀποδέχεται ἀρχικά τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως, τήν ὁποία διαφοροποιεῖ ὡς ἑξῆς:

1. Κατά πλειοψηφία προτείνει: Νά ἀπονεμηθεῖ τό Γ' βραβεῖο στό βιβλίο τοῦ συγγραφέα κ.Χ.Μποῦκη.

Μειοψήφησε ὁ κ.Γ.Γρατσέας, ὁ ὁποῖος πρότεινε τήν ἀπονομή τοῦ Β' βραβείου στό βιβλίο τοῦ παραπάνω συγγραφέα.

./.

2. Ὁμόφωνα προτείνει:

α) Νά ἀπονεμηθεῖ ὁ Α' ἔπαινος στό βιβλίο τοῦ συγγραφέα κ.Χ.Ζολώτα, γιατί τό βιβλίο αὐτό ἔχει ἀρκετά προτερήματα καί εἶναι καλύτερο ἀπό τήν κρίση πού ἔχει κάνει γι'αὐτό ἡ Ἐπιτροπή κρίσεως.

β) Νά ἐκδοθεῖ τό βιβλίο τοῦ κ.Χ.Μπούκη γιά τό σχ.ἔτος 1981-82, ἀφοῦ ὁ συγγραφέας λάβει ὑπόψει τίς ὑποδείξεις τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως καί τίς συστάσεις τῶν κ.κ.Γ.Γρατσέα καί Κ.Μοδόσκα. Μέ τίς παραπάνω συστάσεις καί ὑποδείξεις τό νέο βιβλίο θά μπορέσει νά ἀνταποκριθεῖ στήν ἀντιληπτική ἱκανότητα τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου.

Ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά ὅρια τῆς συνεδριάσεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση καί ἡ συζήτηση γιά τό 3ο θέμα ἀναβλήθηκε.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 23

Σήμερα 21 'Απριλίου 1981, ημέρα Τρίτη και ώρα 8.30 πρωϊνή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπ/σεως του Κέντρου 'Εκπ/κών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικής) με πρόεδρο τον κ.Γ.Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οί κ.κ.'Αθαν.Κομίνης, Γ'Αντιπρόεδρος, Φ.Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.'Αδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φοδσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης και Β.Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε ή Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ύπηρετεί μέ άπόσπαση στό ΚΕΜΕ. Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οί Σύμβουλοι Β' κ.'Ιωάν.'Αρβανίτης, γιατί άπουσίαζε στό έξωτερικό γιά ύπηρεσιακούς λόγους, και Στ.Παπασημακόπουλος, γιατί είχε άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση.

Θέματα ήμερήσιας διατάξεως

1. "Εγκριση πράξεως 'Επιτροπής Κρίσεως διδακτικού βιβλίου "Εισαγωγή στην κλασική Φιλολογία". Εισηγητής κ.'Ηλ.Σπυρόπουλος.
2. Οί άπόψεις τής 'Ομάδας 'Εργασίας ΣΕΠ γιά τήν έφαρμογή του θεσμού τό σχολ. έτος 1981-82 και στό μέλλον. Εισηγητής κ.Δ.Σακκάς.
3. 'Ωρολόγιο πρόγραμμα Γενικού Λυκείου. Εισηγητές κ.κ.Ν.Βαρουχάκης και Κ.Κατσιμάνης.
4. Διδασκαλία Μαθηματικών στή Γ' Γυμνασίου. Εισηγητής κ.Ν.Βαρουχάκης.
5. 'Ανακοινώσεις.

'Αφού διαπιστώθηκε άπαρτία και έπικυρώθηκε ή προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε τήν έξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: "Εγκριση πράξεως Επιτροπής Κρίσεως διδακτικού βιβλίου "Εἰσαγωγή στήν κλασική Φιλολογία".

Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.Ηλ.Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Η Δ/νση ἐφαρμογῆς προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ὑπ'ἀρ.Φ.211.17/37/Γ/1222/10-3-81 ἔγγραφό της μᾶς διαβίβασε τίς πράξεις τῆς Επιτροπῆς κρίσεως τοῦ διδακτ. βιβλίου "Εἰσαγωγή στήν κλασική φιλολογία" Γ' Λυκείου τῶν κ.κ.Ν.Κονομῆ καί Π.Παττίχη καί τίς σχετικές παρατηρήσεις της.

Ὑστερα ἀπό μελέτη τοῦ θέματος, εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἐγκρίνει τήν πράξη τῆς Επιτροπῆς κρίσεως μέ τήν ὁποία τό βιβλίο κρίνεται ἀκατάλληλο, ἐπειδή:

α) Σύμφωνα μέ τίς παρατηρήσεις τῆς Επιτροπῆς, πολλές, σημαντικές καί τεκμηριωμένες, "τό βιβλίο δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ κατάλληλο γιά σχολική χρῆση".

β) Οἱ συγγραφεῖς δέν ὑπέβαλαν μέσα στίς νόμιμες προθεσμίες στήν Υπηρεσία ἀπαντητικό ὑπόμνημα στίς παρατηρήσεις τῆς Επιτροπῆς, πού τούς διαβιβάστηκαν.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση, ἀποφασίζει ὁμόφωνα: Εγκρίνει τήν πράξη τῆς Επιτροπῆς κρίσεως, μέ τήν ὁποία τό βιβλίο "Εἰσάγωγή στήν κλασική φιλολογία" Γ' Λυκείου τῶν κ.κ.Ν.Κονομῆ καί Π. Παττίχη κρίνεται ἀκατάλληλο ὡς σχολικό ἐγχειρίδιο.

./.

Θέμα 2ο: Οἱ ἀπόψεις τῆς Ὁμάδας ἐργασίας ΣΕΠ γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ θεσμοῦ τό σχολ.ἔτος 1981-82 καί στό μέλλον.

Ὁ εἰσηγητής στό θέμα κ.Δ.Σακκᾶς ἀνέγνωσε τή συνημμένη σέ ἀντίγραφο πράξη ἀρ.3/1981 τῆς Ὁμάδας Ἐργασίας τοῦ Σχολικοῦ καί Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ, στήν ὁποία ἡ Ὁμάδα διατυπώνει τίς ἀπόψεις της γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ ΣΕΠ κατά τό ἑπόμενο σχολικό ἔτος 1981-82 καί γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος κατά τρόπο οὐσιαστικό καί ὁριστικό, ἀνέπτυξε ὁρισμένα σημεῖα ἀπό τό ἀνωτέρω πρακτικό καί τέλος, παρακάλεσε τό Τμῆμα νά ὑποβάλει τήν ἀνωτέρω πράξη τῆς Ὁμάδας Ἐργασίας στό ΥΠΕΠΘ γιά ἐνημέρωσή του ἤ σέ περίπτωση ποῦ δέ συμφωνεῖ μέ τό περιεχόμενό της στό σύνολό ἤ σ'ὁρισμένα της σημεῖα νά διατυπώσει τίς ἀπόψεις του σέ πράξη καί νά τίς ὑποβάλει στό ΥΠΕΠΘ, ὥστε αὐτό νά γνωρίζει τίς ἀπόψεις τοῦ ΚΕΜΕ γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος διδασκαλίας τοῦ ΣΕΠ στά σχολεῖα προσωρινά καί σέ μιά μόνιμη βάση.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία ἐκφράστηκαν διάφορες ἀπόψεις. Ὁ κ.Ν.Βαρουχάκης εἶπε νά γίνει δεκτό τό πρῶτο μέρος τῆς εἰσηγήσεως τῆς Ὁμάδας Ἐργασίας ΣΕΠ, ποῦ ἀφορᾶ τήν ἐφαρμογή τοῦ ΣΕΠ κατά τό ἑπόμενο σχολικό ἔτος.

Μέ τήν ἄποψη αὐτή συμφώνησαν καί ἄλλα μέλη τοῦ Τμήματος.

Ὁ κ.Ἡ.Σπυρόπουλος διατύπωσε καί ἐπιφυλάξεις γιά τά σεμινάρια. Νά μήν εἶναι χαμηλοῦ ἐπιπέδου, ὅπως ἄλλα ἀνάλογα στό παρελθόν. Ὁ κ.Σκορδίλης εἶπε ὅτι οἱ πιό κατάλληλοι νά ἐφαρμόσουν τό ΣΕΠ εἶναι οἱ φιλόλογοι.

Ὁ κ.Ν.Παπαδόπουλος ἀνέπτυξε τίς ἀπόψεις του ποῦ ἔχουν περιληφτεῖ στήν πράξη ἀρ. 3/1981 τῆς Ὁμάδας Ἐργασίας τοῦ ΣΕΠ. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ.Γ.Παντελίδης εἶπε ὅτι μιά λύση στό πρόβλημα εἶναι νά διδάσκουν τό ΣΕΠ οἱ καθηγήτριες τῶν Οἰκοκυρικῶν ὕστερα ἀπό εἰδική ἐπιμόρφωση, ὅπως καί οἱ ἴδιες τό ζητοῦν μέ τό ἔγγραφό τους ἀρ.17/20-4-81. Ἔτσι καί τό πρόβλημα κατά ἕνα τρόπο ἀντιμετωπίζεται ἀλλά καί οἱ καθηγήτριες αὐτῆς τῆς εἰδικότητας θά ἔχουν περισσότερη ἀπασχόληση στά σχολεῖα. Θά πρέπει ἐπίσης νά γίνει συνεννόηση μέ τή Σχολή Οἰκιακῆς Οἰκονομίας γιά νά εἰσάγάγει τό μάθημα τοῦ Σχολικοῦ καί Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ στό πρόγραμμά της. Ὡς πρός τήν εἴσοδο στή Μ.Ε. καί ἄλλων εἰδικοτήτων καθηγητῶν καί μάλιστα ψυχολόγων εἶπε ὅτι εἶναι ἀντίθετος. Τήν ἄποψή του αὐτή συμμερίζονται καί ἄλλα μέλη τοῦ Τμήματος.

Τελικά τό Τμῆμα,

ἀφοῦ ἄκουσε τήν πράξη ἀρ.3/1981 τῆς Ὁμάδας ἐργασίας τοῦ Σχολικοῦ καί Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ ἀπό τόν κ.Δ.Σακκᾶ καί τίς ἀπόψεις ποῦ ἀνέπτυξε ὁ ἴδιος μέ ἀφορμήση

ἀπ'αὐτή τήν πράξη καθώς καί τίς γνῶμες πού διατύπώσαν τά ἄλλα μέλη τοῦ Τμήματος κατά τή συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι,

1. Κάμνει δεκτό τό πρῶτο μέρος τῆς εἰσηγήσεως τῆς 'Ομάδας 'Εργασίας τοῦ ΣΕΠ πού περιλαμβάνεται στήν πράξη της ἀρ.3/1981 καί ἀφορᾶ τήν ἐφαρμογή τοῦ ΣΕΠ κατά τό νέο σχ.ἔτος 1981-82.

2. 'Ως πρός τήν ἔκδοση τοῦ βιβλίου τοῦ LAW "'Αποφασίζω μόνος μου γιά τόν ἑαυτό μου" τό Τμῆμα θά ἀποφανθεῖ ὕστερα ἀπό εἰδική εἰσήγηση καί συζήτηση.

3. Γιά τή συνεργασία τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας στή διεξαγωγή σεμιναρίων γιά τό ΣΕΠ κατά τό α' τρίμηνο τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1981-82 θά ἀποσταλεῖ ἔγγραφο ἀπό τό ΚΕΜΕ μέ τό ὁποῖο θά ζητεῖται ἡ συνδρομή του.

4. 'Ως πρός τό δεύτερο μέρος τῆς ἀνωτέρω εἰσηγήσεως τῆς 'Ομάδας 'Εργασίας τοῦ ΣΕΠ πού ἀφορᾶ τήν ἀντιμετώπιση τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ΣΕΠ σέ μιά ὁριστική βάση τό Τμῆμα ἀνέβαλε τή λῆψη ἀποφάσεως.

Θέμα 3ο: Ωρολόγιο πρόγραμμα Γενικού Λυκείου.

Οι εισηγητές κ.κ. Ν.Βαρουχάκης και Κυρ.Κατσιμάνης δήλωσαν ότι έχουν συγκεντρώσει τον αριθμό σημειωμάτων με προτεινόμενες περικοπές κατά μάθημα και τάξη του Λυκείου, με βάση τα οποία θα καταρτίσουν και θα διανείμουν μια συγκεντρωτική κατάσταση ~~και θα διανείμουν μια συγκεντρωτική κατάσταση~~ των απόψεων του κάθε μέλους του Τμήματος.

Επακολούθησε συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων σχετικά με το περιεχόμενο ορισμένων σημειωμάτων και ο κ.Πρόεδρος πρότεινε να συνεχιστεί η συζήτηση σε μια προσεχή συνεδρία, οπότε και θα καταλήξει το Τμήμα σε ψηφοφορία για το νέο ωρολόγιο πρόγραμμα Λυκείου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ · ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ · ΚΕΜΕ

./.

Θέμα 4ο: Διδασκαλία Μαθηματικών στή Γ' Γυμνασίου.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.Ν.Βαρουχάκης εἶπε τά ἑξῆς:

'Η Διεύθυνση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ἔγγραφό της Γ/913/2-3-81 μᾶς διαβίβασε ἀναφορά τοῦ Νικολάου Δημητριέφ, μαθηματικοῦ τοῦ 15ου Γυμνασίου 'Αθηνῶν ἀποσπασμένου στή Διεύθυνση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ, σχετική μέ τήν ἐπιτευξη τῶν εἰδικῶν σκοπῶν τῆς διδασκαλίας τῶν μαθηματικῶν στή Γ' Γυμνασίου σέ σχέση μέ τό ἰσχύον ἀναλυτικό πρόγραμμα καί τό διατιθέμενο χρόνο γιά τή διδασκαλία τῆς προβλεπόμενης ἀπ'αὐτό ὕλης.

Εἰσηγοῦμαι οἱ παρατηρήσεις τοῦ Ν.Δημητριέφ νά ληφθοῦν ὑπόψη κατά τή σύνταξη τῶν ὁδηγιῶν γιά τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος κατά τό προσεχές σχολικό ἔτος 1981-82 καί γενικότερα κατά τή σύνταξη τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος. 'Επίσης νά σταλεῖ στή Δ/νση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. ἔγγραφο μέ τήν παράκληση νά διαβιβαστοῦν εὐχαριστίες τοῦ Τμήματος στόν κ.Ν.Δημητριέφ.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

'Αποδέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Ν.Βαρουχάκη ὅπως ἔχει.

. / .

Θέμα 5ο: Ἀνακοινώσεις.

1. Ὁ κ.Ν.Βαρουχάκης ἀνακοίνωσε στό Ὑμῆμα ἐργασία τοῦ καθηγητῆ Μιχ. Σεραφετινίδη σχετική μέ τήν εὕρεση τῆς ἐξίσωσης τῶν διχοτόμων δύο εὐθειῶν.
2. Ὁ κ.Λεων.Ἀδαμόπουλος ἀνακοίνωσε τό περιεχόμενο αἰτήσεως τοῦ κ.Ἐλευθ.Πιζάνια μέ θέμα "Νέο σύστημα πολλαπλασιασμοῦ, διαφόρων ἀριθμῶν παραγόντων μέ μιά ὁριζόντια πράξη χωρίς μερικά γινόμενα καί χωρίς πρόσθεση αὐτῶν".
3. Ὁ κ.Γ.Γρατσέας ἀνακοίνωσε τή Δ/4402/12-2-81 ἀπόφαση τοῦ κ.Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας "Περί ἀνακατανομῆς Σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως μεταξύ τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν τοῦ Ἴδιου Νομοῦ" πού ἔχει δημοσιευτεῖ στό ΦΕΚ τ.Β΄/148/18-3-81.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ.Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 24

Σήμερα 22 Απριλίου 1981, ημέρα Τετάρτη και ώρα 8.30' πρωϊνή, το Τμήμα Μέσης Εκπ/σεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής) με πρόεδρο τον κ.Γ.Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι κ.κ. Αθαν.Κόμνης, Γ' Αντιπρόεδρος, Φ.Βώρος, Δ.Σακκάς, Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.Αδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β, Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης, Β.Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές.

Χρέη γραμματέα έκανε η Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, που υπηρετεί με απόσπαση στο ΚΕΜΕ.

Δεν παραβρέθηκε στη συνεδρίαση ο κ.Ι.Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', γιατί ήταν στο εξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Ωρολόγιο πρόγραμμα Γενικού Λυκείου, Εισηγητές κ.κ.Ν.Βαρουχάκης, Κ. Κατσιμάνης.
2. Γνωμοδότηση για τα βιβλία εκθέσεων του Δημοσθένη Λάμπρου: α) για τους μαθητές των Α' και Β' τάξεων Γυμνασίου και β) για τους μαθητές Γ' Γυμνασίου και Α' Λυκείου. Εισηγητής κ.Κυρ.Κατσιμάνης.
3. Γνωμοδότηση για το βιβλίο του Γεωργ.Τσένη "Συναρτήσεις-Παράγωγοι-Ολοκληρώματα". Εισηγητής κ.Ν.Βαρουχάκης.
4. Πρόταση για έρευνα με θέμα: Αξιολόγηση της γλωσσικής διδασκαλίας στο Γυμνάσιο. Εισηγητής κ.Δ.Τομπαΐδης.
5. Αίτηση των Α.Χριστόπουλου και Σ.Δημητρακόπουλου για τη χορήγηση αντιγράφου πράξεως 26/1980 του Τμήματος Μ.Ε. του ΚΕΜΕ για το βιβλίο τους "Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος".

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Ωρολόγιο πρόγραμμα Γενικού Λυκείου.

Ο σύμβουλος Β' του ΚΕΜΕ κ.Ν.Βαρουχάκης, εισηγητής του θέματος, δηλώνει ότι με βάση τα συμπεράσματα που κατόπιν υποδείξεως του Προέδρου του Τμήματος κ.Γεωργ. Παντελίδη του επέδωσαν οι κ.κ. σύμβουλοι και εισηγητές έχει ήδη καταρτιστεί και διανεμηθεί από τον κ.Κυριάκο Κατσιμάνη ένας συγκεντρωτικός πίνακας, όπου εμφανονται οι προτεινόμενες περικοπές κατά τάξη και μάθημα από τα κάθε μέλος του τμήματος.

Ο κ.Βαρουχάκης, αφού υπογράμμισε ότι ο χαρακτήρας του από καταρτιση ωρολόγιου προγράμματος είναι προσωρινός και αφού επανέλαβε ότι με την προβλεπόμενη επέκταση της ένάρξεως του διδακτικού έτους και την παράταση της διάρκειάς του το μεγαλύτερο μέρος των απωλειών από τις περικοπές ωρών θα αντισταθμιστεί, πρότεινε ο ίδιος τις ακόλουθες περικοπές: Α' τάξη: 2, συνολικά, ώρες από Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική γλώσσα και Γραμματεία και Ιστορία, 1/2 ώρα από Μαθηματικά, 1/2 ώρα από Φυσικά (Φυσική - Χημεία) και 1 ώρα από Καλλιτεχνικά ή Μουσική. Β' τάξη, κορμός: 1 ώρα από τα Θρησκευτικά, 2 συνολικά, ώρες από Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική γλώσσα και Γραμματεία και Ιστορία, 2/3 της ώρας από Ψυχολογία, 1/3 της ώρας από Φυσική Αγωγή και 1 ώρα από Υγιεινή-Ανθρωπολογία. Από την επιλογή της Β' τάξης προτείνει 1 ώρα από Ιστορία-Λατινικά και από 1/2 ώρα από Φυσικά και Μαθηματικά. Γ' τάξη, κορμός: 1ώρα από θρησκευτικά, 1 ώρα, συνολικά, από Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία και Ιστορία, 1/3 της ώρας από φιλοσοφία, 1/3 της ώρας από Κοσμογραφία, 1/3 της ώρας από Γενική Βιολογία και 1 ώρα από Φυσική αγωγή. Από την επιλογή της Γ' τάξης προτείνει 1 ώρα από την Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία και από 1/2 ώρα από Φυσικά και Μαθηματικά.

Στη συνέχεια ο συνεισηγητής του θέματος εισηγητής του ΚΕΜΕ κ.Κυριάκος Κατσιμάνης ανέπτυξε με συντομία, τις προτεινόμενες από τον ίδιο περικοπές, οι οποίες, όπως είπε, υπαγορεύθηκαν από ένα πνεύμα συμβιβασμού, και παρακάλεσε τα μέλη του τμήματος να προβούν σε παραχωρήσεις, ώστε οι άδυνηρές γιά όλους περικοπές να μην πλήξουν ορισμένα μόνο μαθήματα και συγκεκριμένα τα "φιλολογικά". Τέλος πρότεινε τα μαθήματα που διδάσκονται σε ολόκληρη τη Μ.Ε. μόνο επί ένα έτος το καθένα και λίγες μόνο ώρες την εβδομάδα, όπως λ.χ. η Ψυχολογία και η Φιλοσοφία να διατηρήσουν στο ακέραιο τις σημερινές ώρες τους ή να υποστούν τη μικρότερη δυνατή μείωση στις ώρες διδασκαλίας τους.

./.

'Ο κ.Φ.Κ.Βῶρος δήλωσε τά ἑξῆς:

"Μετοψηφῶ γιά τούς λόγους πού ἐκθέτω ἀναλυτικά παρακάτω:

Προκειμένου νά τροποποιήσουμε τό ὡρολόγιο πρόγραμμα γιά λόγους προσαρμογῆς στό νέο σχολικό καθεστώς πενθήμερες ἐργασίες νομίζω ἀπαραίτητο νά προηγηθοῦν οἱ παρακάτω ἐνέργειες-συζητήσεις, πού θά μᾶς δείξουν καί ποῦ εἶναι περισσότερο σκόπιμη ἡ περικοπή ὡρῶν, ἀφοῦ γιά περικοπή ὁπωσδήποτε πρόκειται:

1. Μορφωτική ἀξία τῶν διαφόρων μαθημάτων, πού σήμερα περιλαμβάνονται στό πρόγραμμα.
2. Σκοπιμότητα ἤ ἀναγκαιότητα εἰσαγωγῆς νέων μαθημάτων παρόλη τήν τωρινή στενότητα καί δυνατότητα πραγματοποίησης τέτοιας ἀλλαγῆς).
3. 'Αποδοχή ὁρισμένων μαθημάτων ἀπό τούς μαθητές ἀπό τήν ἄποψη τοῦ πόσο θεωροῦν ὅτι τά χρειάζονται.
4. Βαθμός ἐπιτυχίας τῶν διαφόρων μαθημάτων ὡς σήμερα.
5. Σκοπός τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων (ἐπανεξέταση τῶν στόχων)· ἴσως αὐτή ἡ διερεύνηση ὁδηγήσει σέ νέα διδακτική μεθοδολογία, ἄρα ἄλλη ἀξιοποίηση τοῦ χρόνου. Παράδειγμα: Τά 'Αρχαῖα 'Ελληνικά καί τά θρησκευτικά. Μέ ποιούς στόχους διδάσκονται;
6. 'Ανάγκες σταδιοδρομίας τῶν μαθητῶν.
7. " κινωνικοποίησης τῶν μαθητῶν.
8. " ὁρατές, ἴσως δηλωμένες, τῆς κοινωνίας.
9. " προσαρμογῆς τοῦ ἐκπ/κοῦ συστήματος ὅλου σέ νέες συνθῆκες συνύπαρξης καί ἀνταγωνισμοῦ.

4α (10). Διαπιστώσεις, θετικές ἤ ἀρνητικές, ἀπό τή λειτουργία τοῦ ἰσχύοντος συστήματος (μαθήματα ἐπιλογῆς λ.χ.).

2α (11. Μεθόδευση ἀλλαγῶν πού κρίνονται πραγματοποιήσιμες στό ἄμεσο καί ἀπώτερο μέλλον.

Δέν ὑποστηρίζω ὅτι ὅλα τά παραπάνω εἶναι δυνατό νά ληφθοῦν ὑπόψη γιά τή διαμόρφωση ὡρολογίου προγράμματος πού θά ἰσχύσει κατ'ἀνάγκη τό Σεπτέμβριο τοῦ 1981 καί μάλιστα μέ ὁρισμένα βιβλία·ἀλλά ἡ παραπάνω προέρευνα:

α. Θά μᾶς δείξει τά γενικά πλαίσια σκέψεων καί ἀποφάσεων καί γιά τίς τωρινές ἀναγκαῖες ρυθμίσεις.
β. Θά μᾶς ὁδηγήσει στίς ἀναγκαῖες εἰσηγήσεις καί μεθοδεύσεις γιά τίς μελλοντικές ρυθμίσεις.

γ. Θά μᾶς δώσει τά στοιχεῖα πού εἶναι ἀπαραίτητα γιά μιά εἰσηγητική ἔκθεση τεκμηριωμένη καί πειστική.

Ὑπογραμμίζω τό τελευταῖο τοῦτο σημεῖο γιατί ἐπιπλέον νομίζω ὅτι τό ἀξίωμα τοῦτο (τό ΚΕΜΕ καί τά Τμήματά του) εἶναι ἀνάγκη νά δίνει κάθε φορά δεῖγμα τῶν μελετῶν καί τῶν τρόπων τῆς σκέψης του, ὥστε νά ἐπιβάλει στή συνείδηση τῶν ἀποδεικτῶν τήν ἐκπαιδευτική ὑποχρέωση πού ἔχουν γιά λόγους ἐκπαιδευτικούς καί κοινωνικούς νά λαβαίνουν σοβαρά ὑπόψη τους τίς εἰσηγήσεις μας ἀκόμη καί στίς περιπτώσεις πού ἀντικειμενικές δυσχέρειες ἐπιβάλουν τήν ἀναβολή τῆς πραγματοποίησής τους.

Ἀπό τίς παραπάνω σκέψεις προκύπτουν οἱ ἑξῆς πρῶτες συγκεκριμένες προτάσεις:

α. περικοπή τῶν θρησκευτικῶν κατά μία ὥρα σέ κάθε τάξη τοῦ Λυκείου (ἡ δικαιοσύνη τῶν οὐρανῶν ἐλπίζω θά μέ συγχωρήσει).

β. περικοπή τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν κατά μία ὥρα σέ κάθε τάξη τοῦ Λυκείου (μέ παράλληλη τροποποίηση στόχων καί μεθόδων διδασκαλίας).

γ. ἀπάλειψη τῶν λατινικῶν ὡς ἀντικειμένου ὑποχρεωτικῆς ἐπιλογῆς (2 ὧρες στή β΄ τάξη καί 2 ὧρες στή γ΄ τάξη τοῦ Γενικοῦ Λυκείου καί τοῦ Ἑσπερινοῦ)· ἀντικατάστασή τους μέ ψυχολογία (τοῦ ἐφήβου) καί Φιλοσοφία (Ἱστορία τῆς Φιλοσοφίας) ἀντίστοιχα. Ὑπάρχουν βιβλία πού μποροῦν ἄμεσα νά χρησιμοποιηθοῦν· θέμα διδασκόντων δέν ὑπάρχει.

δ. περικοπή τῶν Μαθηματικῶν κορμοῦ κατά μία ὥρα σέ κάθε τάξη τοῦ Γενικοῦ Λυκείου.

ε. περικοπή μιᾶς ὥρας Ἱστορίας στήν α΄ τάξη.

στ. περικοπή μιᾶς ὥρας φυσικῆς ἀγωγῆς σέ κάθε τάξη τοῦ Γενικοῦ Λυκείου κτλ.

ζ. ἀναδιαρρύθμιση ὅλων τῶν μαθημάτων πού τώρα διδάσκονται μία ὥρα ὥστε νά διδαχτοῦν ἕνα μόνο δίμηνο (α΄ἤ β΄) ἐπί δίωρο κτλ.

Ἐπιλογή τῶν μαθημάτων "ἐπιλογῆς":

μιά πρόταση ἐφικτή καί ἄμεσα ἐφαρμόσιμη

Στά μαθήματα "ἐπιλογῆς" στή β΄ καί γ΄ γενικοῦ λυκείου (γιά τόν τύπο ἀπολυτηρίου Α) περιλαμβάνονται καί δυό ὧρες λατινικά. Κάνουμε τοῦτη τή σκέψη-πρόταση: ἀφοῦ οἱ κάτοχοι ἀπολυτηρίου τύπου Α προορίζονται γιά ποικίλες σχολές (φιλοσοφικές, Πάντειο, ΑΣΟΕΕ, Παιδαγωγικές, βιομηχανικές, ΠΟΕ) πού οἱ πιό πολλές δέ χρειάζονται λατινική γραμματική ὡς ἐπιστημονική ὑποδομή, ἀφοῦ, κατά συνέπεια, τά λατινικά δέν μποροῦν νά θεωρηθοῦν ὅτι ἀνταποκρίνονται σέ κλίσεις, ἀνάγκες ἤ διαφέρονται τῶν μαθητῶν, ἀφοῦ δέ διαγράφεται καμιά πιθανότητα κἄν ὅτι τά λατινικά θά εἶναι ἐφόδιο χρήσιμο γιά τόν

αδριανό φιλόλογο, καταλήγουμε σε τούτη την πρόταση: οι δύο ώρες των λατινικών στο Γενικό Λύκειο να διατεθούν για Ψυχολογία του Έφήβου στη β' τάξη και για Ιστορία της Φιλοσοφίας στη γ'.

Πρόβλημα διδασκαλίας (φορέα) δεν υπάρχει αφού παραπλήσια και συναφή θέματα διδάσκονται στο λύκειο σήμερα από τους φιλολόγους· και πρόβλημα βιβλίων δε θα υπάρξει, γιατί κυκλοφορούν στη βιβλιαγορά δυό συγγράμματα κατά τη γνώμη μου άξιοποίησιμα: Σπ.Τρυφωνόπουλου, Ψυχολογία του Έφήβου και Κ.Β.Παπαλεξάνδρου, Ιστορία (συνοπτική) της Φιλοσοφίας.

Τί απομένει; Απόφαση. Οι λόγοι της προτεινόμενης αλλαγής είναι φανεροί και κρυστάλλινοι: να ακολουθήσουμε τα διεθνή κριτήρια επιλογής διδασκόμενης ύλης: διαφέροντα, ανάγκες, δυνατότητες των μαθητών και εξυπηρέτηση των γενικών μορφωτικών στόχων (καλλιέργεια της προσωπικότητας).

Στις απόψεις του κ.Φ.Βάρου ο κ.Ηλ.Σπυρόπουλος παρατηρεί τα εξής:

1. "Όταν ο συνάδελφος κ.Φ.Βάρος υποστηρίζει ότι είναι δυνατό σύντομα να εισαχθούν ως μαθήματα επιλογής στο Λύκειο η Ψυχολογία του Έφήβου και η Ιστορία της Φιλοσοφίας ή ό,τι άνάλογο, γιατί και με τα κατάλληλα βιβλία εύκολα θα εφοδιάσουμε τους μαθητές και οι φιλόλογοι της Μ.Ε. χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία θα μπορούν να τα διδάξουν, υποχρεούμαι να υπενθυμίσω στο Τμήμα ότι ακριβώς ύστερα από παρόμοια εισήγηση του κ.Φ.Βάρου έγινε το πρόγραμμα Ιστορίας επιλογής Β' Λυκείου και στη συνέχεια προτάθηκε το βιβλίο της κ.Χριστοφιλοπούλου, που δημιούργησαν αναμφισβήτητες δυσκολίες στη σχολική πράξη, που δεν έχουν άρθεί ούτε και φέτος, τρίτο χρόνο εφαρμογής τους. Νομίζω ότι πολύ πρέπει να σκεφτούμε πριν επιχειρήσουμε κάτι άνάλογο, χωρίς να έχουν εξασφαλισθεί οι απαραίτητες προϋποθέσεις.

2. Η περικοπή των φιλολογικών μαθημάτων (Αρχαία Ελληνικά, Νέα Ελληνικά, Ιστορία) στη Γ' Λυκείου, στο πρόγραμμα κορμού είναι 3 ώρες και όχι 2, γιατί το άρολόγιο προέβλεπε συνολικά 11 ώρες για τα τρία μαθήματα (5+4+2) και όχι 10 (4+4+2). Τα αρχαία Ελληνικά διδάσκονται 4 ώρες σε μαθητές που από την Α' Γυμνασίου είχαν αρχαία από το πρωτότυπο, είχαν όμως προαποφασιστεί να διδαχθούν επί 5 ώρες στους μαθητές που μόλις στην Α'Λυκείου διδάχθηκαν για πρώτη φορά το μάθημα.

Ο κ.Γ.Γρατσέας λέγει τα εξής:

Είμαι σύμφωνος με την πρόταση του προέδρου κ.Γ.Παντελίδη σ'ότι αφορά στο Ωρολόγιο πρόγραμμα των τάξεων Α' και Β'.

Ως προς την Γ' Λυκείου προτείνω:

α) Να αυξηθούν κατά μία ώρα τα μαθήματα επιλογής. Με την αύξηση να προστεθούν μία ώρα στα φιλολογικά και ανά 1/2 ώρας για τα Μαθηματικά και Φυσικά.

β) Να μειωθούν με τα ίδια ποσοστά τα μαθήματα του κορμού στα παραπάνω μαθήματα.

γ) Μέ τίς μεταφορές αὐτές ἀπομένει στόν κορμό μία ὥρα κενή (μέ βάση τίς 30 ὧρες τήν ἑβδομάδα). Ἡ ὥρα αὐτή νά παραμείνει στά θρησκευτικά, ὥστε τό μάθημα αὐτό νά διατηρηθεῖ στό Ὡρολόγιο πρόγραμμα ἐπί δίωρο κάθε ἑβδομάδα.

Ὁ κ.Δ.Σακκᾶς λέγει τά ἑξῆς:

Ἔχω μιά πολύ διαφορετική φιλοσοφία γιά τό πρόγραμμα μαθημάτων σέ σχέση μέ τή φιλοσοφία τοῦ προγράμματος πού συζητοῦμε. Δέν θά τήν ἐκθέσω ὅμως τώρα,γιατί τό πρόγραμμα πού καταρτίζουμε εἶναι προσωρινό.

Σχετικά μέ τίς περικοπές πού πρότεινα σημειώνω:

1. Εἶμαι ὑπέρ τῆς μουσικῆς καί καλλιτεχνικῆς ἐκπαίδευσης, μέ τήν προϋπόθεση αὐτή ἡ ἐκπαίδευση νά παρέχεται σ'ὅλα τά σχολεῖα καί ὄχι μόνο σ'ὁρισμένα, ὅπως συμβαίνει ὡς τώρα. Καί νά εἶναι οὐσιαστική.
   Ἀφοῦ δέν μποροῦν νά διδαχθοῦν αὐτά τά μαθήματα σ'ὅλα τά γυμνάσια καί λύκεια, εἶναι προτιμότερο νά διδάσκονται μόνο στά γυμνάσια.
2. Εἶμαι ἐπίσης ὑπέρ τῶν μαθημάτων τῆς ψυχολογίας καί τῆς φιλοσοφίας, ἀλλά ὅπως διδάσκονται αὐτά τά μαθήματα ἀπό ἀκατάλληλα βιβλία καί ἐκπαιδευτικούς πού δέν ἔχουν πάντοτε τήν ἀπαραίτητη γνώση ἡ διδασκαλία τους δέν ἀποδίδει.
3. Ὡς πρός τά θρησκευτικά, ἔχω διαφορετικές ἀπόψεις ὡς πρός τό περιεχόμενό τους, τόν τρόπο καί τή διάρκεια διδασκαλίας.τους. Δέν εἶναι ἡ ὥρα νά τίς ἀναπτύξω. Πάντως ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος γιά νά προκαλεῖται ἡ ἀντιπάθεια γιά τό μάθημα εἶναι νά διδάσκεται καί στήν ἡλικία τῶν 16-18 ἐτῶν, πού οἱ μαθητές ἔχουν ἔνστονα ἐπαγγελματικά ἐνδιαφέροντα καί προβλήματα καί ἀνάγκη γιά ἐξοικονόμηση χρόνου πρός μελέτη· καί νά διδάσκεται ὅπως διδάσκεται ὡς τώρα.

Ὁ κ.Ν.Παπαδόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Μέ βάση τήν ἀρχή ὅτι σέ ἕνα Γενικό Λύκειο πρέπει νά παρέχεται γενική μόρφωση καί οἱ διάφοροι τομεῖς γνώσεων νά ἀντιπροσωπεύονται ἰσόρροπα κατά τό δυνατό ἢ περίπου ἰσόρροπα δέ θεωρῶ σωστό νά διδάσκεται κάποιο μάθημα περισσότερες ἀπό 3 ὧρες τήν ἑβδομάδα ὡς ὑποχρεωτικό γιά ὅλους ἢ ὡς μάθημα κορμοῦ, ἐπειδή τά ἐνδιαφέροντα αὐτῆς τῆς ἡλικίας εἶναι διαφοροποιημένα καί ἡ ὕλη εἰδικότερης ὑφῆς. Αὐτό ἐξυπηρετεῖ τήν ἀρχή τῆς γενικῆς παιδείας καί προφυλάσσει ἀπό τόν ψυχικό κορεσμό τῶν μαθητῶν, πού δημιουργεῖ ἀντικίνητρα μάθησης, ὅταν μάλιστα δέν ὑπάρχει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιά κάποιο κύκλο μαθημάτων. Ἡ εἰσαγωγή ἄλλωστε τῶν προσθέτων ὡρῶν στούς κύκλους ἐπιλογῆς αὐτή τή σκο-

πιμότητα θέλησε νά ἐξυπηρετήσει. Γιά τούς λόγους αὐτούς οἱ περικοπές πρέπει νά γίνουν ἀπό τά μαθήματα κορμοῦ καί γιά τά μαθήματα τοῦ διαφορετικοῦ κάθε φορά κύκλου καί νά μή μειωθοῦν ὧρες μαθημάτων πρώτης σύγχρονης ἀνάγκης μέ μόλις ἐπαρκή χρόνο διδασκαλίας, ὅπως ἡ Ξένη Γλώσσα, γιά τήν ὁποία προτείνω μία τουλάχιστο ὥρα αὔξηση. Ἐπίσης δέν εἶναι σωστό νά μειώνονται μαθήματα μέ μιά ὥρα διδασκαλίας, ὅπως ἡ Βιολογία καί τά Καλλιτεχνικά, καί μαθήματα πού ἔχουν μοναδική παρουσία σέ μιά μόνο τάξη στό Λύκειο καί μέ ἐλάχιστες ὧρες, ὅπως ἡ Ψυχολογία καί ἡ Φιλοσοφία, τά ὁποῖα καί ἐνδιαφέρουν ὅλους τούς μαθητές. Ὅσο γιά τά θρησκευτικά συμφωνῶ μέ τήν πλειοψηφία τοῦ Τμήματος.

Γιά τή μεταβατική αὐτή περίοδο προτείνω νά διδάσκονται 5 ὧρες τά Ἀρχαῖα στήν Α' Λυκείου καί συμφωνῶ μέ τήν πλειοψηφία ὡς πρός τά Μαθηματικά τῆς ἴδιας τάξεως. Γιά τό ὁριστικό πρόγραμμα ἐπιφυλάσσομαι νά συμπληρώσω τίς ἀπόψεις μου κυρίως μέ τήν πρόταση εἰσαγωγῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν κατ'ἐκλογήν ὑποχρεωτικῶν γενικῶν καί εἰδικῶν μαθημάτων.

Ὁ κ.Στ.Παπασημακόπουλος εἶπε τά ἑξῆς: Γιά τήν τροποποίηση τοῦ ὡρολογίου προγράμματος, πιστεύω ὅτι θά βοηθοῦσε ἡ αὔξηση τῶν ὡρῶν ἐπιλογῆς. Μέ τόν τρόπο αὐτό πολλά ἀπό τά μαθήματα τῶν ὁποίων οἱ ὧρες θά περικοποῦν ἤ καί θά καταργηθοῦν σχεδόν, ὅπως Ἱστορία, Οἰκ.Γεωγραφία, Γεωλογία, Ἀνθρωπολογία- Ὑγιεινή, Βιολογία, Γεωλογία, μέ τό προτεινόμενο σχέδιο, δέ θά περικοποῦν καθόλου. Ἔτσι δέν θά ἔχουμε πτώση τῆς γενικῆς μορφώσεως τῶν μαθητῶν. Ἀλλά, μέ τόν ἴδιο τρόπο, μαθήματα πού θέλουν περισσότερη ἐμβάθυνση ὅπως Μαθηματικά, Ἀρχαῖα, Φυσική, Χημεία θά διατηρήσουν τήν δυναμικότητά τους ἀπό ἀπόψεως ὡρῶν διδασκαλίας ὥστε νά μήν ἔχουμε πτώση τῆς στάθμης τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν στίς ἀντίστοιχες Ἀνώτατες σχολές. Ἡ ἄρνηση τῆς πλειοψηφίας τοῦ Τμήματος νά αὐξήσει τίς ὧρες τῆς ἐπιλογῆς καί ἡ ἀπόφασή του νά περικόπτει ὧρες μαθημάτων μέχρι καί 50-100% τῆς ἑβδομαδιαίας χρονικῆς τους διάρκειας μέ βρίσκει τελείως ἀντίθετο.

Ὁ Εἰδικός Σύμβουλος κ.Κων.Συριόπουλος παρετήρησε ὅτι νομίζει πώς ἡ ἐκ τῆς πενθημέρου κάθε ἑβδομάδα διδασκαλίας ἐπιβαλλομένη περικοπή 5-6 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως ἀπό τό ὡρολόγιο πρόγραμμα τοῦ Λυκείου πρέπει νά μοιρασθῆ ἰσομερῶς κατά κατηγορίες μαθημάτων, ἤτοι δύο διδακτικές ὧρες νά μειωθοῦν ἀπό τά φιλολογικά ἄλλες δύο ἀπό τά Φυσικομαθηματικά καί 1-2 ὧρες ἀπό τήν ξένη γλῶσσα καί τά λοιπά μαθήματα. Οἱ σύμβουλοι κάθε εἰδικότητας ἔπειτα ἐπί τῇ βάσει τοῦ μειωμένου ὡραρίου νά συντάξουν τό ἀναλυτικό πρό-

γραμμα Λυκείου.

Ειδικά ως προς την προτεινόμενη μείωση των θρησκευτικών και Ελληνικών ο κ.Συριόπουλος παρατήρησε ότι έχει ριζικώς αντίθετη γνώμη και δήλωσε ότι θα μειοψηφήσει εις οιανδήποτε μείωση των θρησκευτικών ή μείωση των Ελληνικών δυσανάλογη ως προς τα Φυσικομαθηματικά εφ'όσον το άρθρον 16 παρ.2 του Συντάγματος θέτει ως σκοπόν της Εκπ/σεως την "διάπλασιν θρησκευτικής και εθνικής συνειδήσεως" από των μαθητών και περικοπές των θρησκευτικών και ελληνικών νομίζει ότι δε συμβιβάζονται προς το άρθρο τούτο.

Ο Ειδικός Σύμβουλος κ.Ι.Σκορδίλης είπε τα εξής: Όπως είχα την ευκαιρία να τονίσω επανειλημμένως στις σχετικές με το αναφερόμενο θέμα συνεδριάσεις του Τμήματος, θεωρώ υπερβολικά τονισμένες και ενισχυμένες τις θεωρητικές ώρες του προλογίου προγράμματος σε σχέση προς τις ώρες των μαθημάτων εκείνων που εξασφαλίζουν μιά γενικότερη μόρφωση (καλλιτεχνική-μουσική κτλ), μιά εκτόνωση από την πολύωρη και κουραστική εργασία και μιά ενίσχυση του σωματοψυχικού μέρους του μαθητή, που τόσο απαραίτητη παρουσιάζεται στις συνθήκες λειτουργίας των σύγχρονων τεχνολογικά εξελιγμένων κοινωνιών.
Για τους λόγους αυτούς θεωρώ πως το νέο προλόγιο πρόγραμμα του Γεν.Λυκείου, παρά την προσωρινότητά του και τον περιορισμό των ημερών σε πέντε, δεν εκπληρώνει τους συνταγματικούς σκοπούς της Γενικής Εκπ/σεως και συνεπώς δε συμφωνώ προς αυτό και μειοψηφώ.
Επίσης επιθυμώ να τονίσω πως διαφωνώ ριζικά με την περικοπή των ωρών της Φυσικής Αγωγής και σ'αυτό με οδηγούν όχι οι συναισθηματικοί λόγοι της ειδικότητάς μου, αλλά ιδιαίτερα λόγοι εθνικοί και παιδευτικοί.
Στην πρώτη κατηγορία υπάγονται, η βιολογική εξέλιξη των ελληνοπαίδων, η σωματική τους διάπλαση η υγεία τους και η κινητική απόδοσή τους. Στη δεύτερη κατηγορία υπάγονται όλοι εκείνοι οι λόγοι που συνιστούν την απαραίτητη παράλληλη μέριμνα για την ψυχική τόνωση των μαθητών, την ανάπτυξη των ψυχικών αρετών τους, της αυτενέργειας, της συνεργασίας, του άλτρουϊσμού, του θάρρους κτλ.
Για τους λόγους αυτούς, που ιδιαίτερα παρουσιάζονται αυξημένοι από τη σύγχρονη αστική διαβίωση και τη σύγχρονη τεχνολογία, κυρίως όμως για το σημαντικό λόγο ότι οι νέοι της ηλικίας αυτής διαμορφώνουν ουσιαστικά και αμετάκλητα το σωματικό και τον κινητικό τους τύπο, πιστεύω πως οι ώρες της φυσικής Αγωγής πρέπει να παραμείνουν στο προλόγιο πρόγραμμα τρεις και μειοψηφώ στην απόφαση του Τμήματος που ορίζει την περικοπή τους.

./.

των Στοιχείων Δημοκρατικού Πολιτεύματος

Στή συνέχεια ὁ κ.Παντελίδης πρότεινε νά μεταφερθεῖ ἡ ὥρα ἀπό τή Γ' στήν Α' τάξη τοῦ Λυκείου, γιατί θά ἐλαφρώσει ἔτσι τό βεβαρημένο πρόγραμμα τῆς Γ' τάξης καί, ἐπιπλέον, οἱ μαθητές τῆς Α' Λυκείου θά ἀφομοιώσουν καλύτερα τό περιεχόμενο τοῦ μαθήματος, ἀφοῦ θά τό διδαχτοῦν, μετά τή Γ' Γυμνασίου, γιά δεύτερο συνεχές ἔτος ἀλλά μέ περισσότερες ἀπαιτήσεις καί σέ μεγαλύτερο βάθος.

Γιά τή συζητουμένη μεταφορά τοῦ μαθήματος 'Αγωγῆς τοῦ Πολίτη διατυπώνονται ἀπό τόν Φ.Κ.Βῶρο οἱ ἀκόλουθες ἀπόψεις:

1. 'Ο σκοπός τοῦ μαθήματος εἶναι νά δώσει στόν αὐριανό πολίτη ἐνημέρωση γιά τή δομή, τούς στόχους, τίς λειτουργίες τῆς Πολιτείας.
2. 'Η ὑφή τοῦ μαθήματος καί ἡ δομή τοῦ συγκεκριμένου βιβλίου προϋποθέτουν ὑψηλή ἀντιληπτική ἱκανότητα καί εἶναι πολύ ἀμφίβολο ἄν μπορεῖ νά ἀξιοποιηθεῖ τό μάθημα αὐτό στήν α' λυκείου.
3. Εἰδικότερα ἐπισημαίνεται ὅτι ἡ σπουδή τῆς δομῆς καί λειτουργίας θεσμῶν (κοινωνικῶν, πολιτικῶν, διεθνῶν) ἀπαιτεῖ τήν πιό ὥριμη ἀντίληψη. Γι'αὐτό ἐπιμένουμε στή διατήρηση τῆς ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη στό πρόγραμμα τῆς Γ' γενικοῦ λυκείου.

Τελικά, μετά ἀπό συζήτηση, ἀποφασίστηκε τό μάθημα τῶν Στοιχείων Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος νά παραμείνει στή Γ' Λυκείου.

Οἱ κ.κ. Σύμβουλοι δήλωσαν στή συνέχεια ὅτι παρά τίς κατ'ἀρχήν ἐπιφυλάξεις τους θά συμβάλουν στή διαμόρφωση ἑνός ὡρολογίου προγράμματος στά πλαίσια τῶν προβλεπομένων ὡρῶν ἀπό τίς διαμορφωμένες πλέον συνθῆκες καί, ἐπομένως, θά ψηφίσουν κατά περίπτωση τίς συγκεκριμένες προτάσεις πού θά διατυπωθοῦν.

Μετά ἀπό διεξοδική συζήτηση τό Τμῆμα ἀποφασίζει:

1. Δέχεται κατά πλειοψηφία τήν πρόταση τοῦ προέδρεύοντα κ.Γεωρ.Παντελίδη καί ὁρίζει τό ὡρολόγιο πρόγραμμα τῆς Α'Λυκείου ὡς ἑξῆς:

Θρησκευτικά	2 ὧρες
Νεοελληνική Γλῶσσα καί Γραμματεία	6 ὧρες (συνολικά)
'Ιστορία	
'Αρχ.'Ελλ.Γραμμ.	6 ὧρες
Μαθηματικά	$4^1/2$ ὧρες
Φυσικά	$3^1/2$

Φυσιογνωστικά (Γεωλ.+'Ορυκτ.+ Οἰκ.Γεωγρ.)	1 ὥρα
Ξένη Γλῶσσα	3 ὧρες
Φυσική 'Αγωγή (στήν ὁποία θά ὑπαχθεῖ ἡ 'Υγιεινή-'Ανθρωπολογία πού θά διδάσκεται ἀπό καθηγητές Φυσικῆς 'Αγωγῆς)	3 ὧρες
Καλλιτεχνικά ἤ Μουσική	1 ὥρα
Σύνολο	30 ὧρες

Μειοψηφεῖ ὁ κ.Στ.Παπασημακόπουλος γιά τούς λόγους πού ἀναπτύσσει στό σημείωμά του.

2. Δέχεται,κατά πλειοψηφία, τήν πρόταση τοῦ Συμβούλου κ.Ν.Βαρουχάκη καί ὁρίζει τό ὡρολόγιο πρόγραμμα τῆς Β' Λυκείου ὡς ἑξῆς:

Θρησκευτικά	1 ὥρα
Νεοελ.Γλῶσσα καί Γραμματεία	5 ὧρες (συνολικά)
'Ιστορία	
'Αρχαία 'Ελλ.Γλῶσσα καί Γραμματεία	5 ὧρες
Ψυχολογία	$1^1/3$ ὥρα
Μαθηματικά	4 ὧρες
Ξένη Γλῶσσα	2 ὧρες
Φυσική 'Αγωγή	$2^2/3$ ὧρες

Μειοψηφοῦν οἱ κ.Γ.Παντελίδης, Γ.Γρατσέας, Κ.Συριόπουλος καί Στ.Παπασημακόπουλος, οἱ ὁποῖοι συντάσσονται μέ τήν πρόταση τοῦ κ.Γ.Παντελίδη πού δέν ἐγκρίθηκε καί πού προέβλεπε: 2 ὧρες θρησκευτικά, 1 ὥρα ψυχολογία καί 2 ὧρες Φυσική 'Αγωγή.

3. Δέχεται κατά πλειοψηφία τήν πρόταση τοῦ Προέδρου κ.Γ.Παντελίδη καί ὁρίζει τό ὡρολόγιο πρόγραμμα τῆς Γ' Λυκείου ὡς ἑξῆς:

Θρησκευτικά	1 ὥρα
Νεοελληνική Γλῶσσα καί Γραμματεία	9 ὧρες (συνολικά)
'Αρχαία 'Ελλ.Γλῶσσα καί Γραμματεία	
'Ιστορία	
Φιλοσοφικά	$1^1/2$ ὥρα

Στοιχ.Δημοκρ.Πολιτεύματος	2/3 ὥρας
Μαθηματικά	2 1/2 ὧρες
Κοσμογραφία	1 ὥρα
Φυσικά	2 2/3 ὥρας
Βιολογία	2/3 ὥρας
Ξένη Γλῶσσα	2 ὧρες
Φυσική Ἀγωγή	2 ὧρες

Μειοψηφοῦν οἱ κ.κ.Γ.Γρατσᾶς, Κ.Συριόπουλος, Ἰω.Σκορδίλης καὶ Στ.Παπασημακόπουλος, γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἐξέθεσαν στὰ σημειώματά τους.

Μὲ τὴν ἀκριβέστερη κατανομὴ τῶν ὡρῶν ποὺ περικόπτονται συνολικὰ ἀπὸ ὁμάδα συγγενῶν μαθημάτων (λ.χ. τῶν φιλολογικῶν) θὰ ἀσχοληθεῖ στὴν ἄλλη συνεδρία τὸ Τμῆμα, ἀφοῦ ἀκούσει τὶς ἀπόψεις τῶν εἰδικῶν πάνω στὸ θέμα μελῶν του. Στὴν ἴδια συνεδρία θὰ καταρτιστεῖ καὶ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ Γυμνασίου, μὲ κατανομὴ σὲ τάξεις τῶν ὡρῶν τῶν διαφόρων μαθημάτων, μετὰ τὶς περικοπὲς ποὺ εἶχαν γίνει δεκτὲς συνολικὰ κατὰ μάθημα.

Θέμα 2ο: Γνωμοδότηση γιά τά βιβλία ἐκθέσεων τοῦ Δημοσθένη Λάμπρου: α) γιά τούς μαθητές τῶν Α' καί Β' τάξεων Γυμνασίου καί β) γιά τούς μαθητές Γ' Γυμνασίου καί Α' Λυκείου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.Κυρ.Κατσιμάνης εἶπε τά ἑξῆς: Μέ τό ἔγγραφό της ἀριθ. Γ/7/1/16/6-10-1980 ἡ Γενική Δ/νση Γ.Ε., Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων, Τμῆμα Δ' μᾶς διαβίβασε αἴτηση τοῦ ἐκδότη κ.Ἰωάννου Ρέκου καί μᾶς ζητεῖ νά γνωμοδοτήσουμε σύμφωνα μέ τήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975 γιά τά βιβλία του: α) Ἐκθέσεις Α'-Β' Γυμνασίου καί β) Ἐκθέσεις Γ' Γυμνασίου καί Α' Λυκείου. Ὁ ἐνδιαφερόμενος ἔχει ἤδη ὑποβάλει 17 ἀντίτυπα τῶν βιβλίων του στή Γραμματεία τοῦ ΚΕΜΕ.

Καί τά δύο βιβλία ἔχουν στίς πρῶτες σελίδες τους ὁδηγίες καί ὑλικό γιά τή σωστή χρήση τῆς Νεοελληνικῆς, καθώς καί ὑποδείξεις γιά τόν τρόπο συντάξεως ἐπιτυχημένων ἐκθέσεων. Ἀκολουθοῦν ἐκθέσεις ἀναπτυγμένες, οἱ ὁποῖες ἀνταποκρίνονται στά ἐνδιαφέροντα τῆς ὁμάδας ἡλικίας τῶν μαθητῶν στούς ὁποίους ἀπευθύνεται τό κάθε βιβλίο. Στό πρῶτο βιβλίο, μετά τό ἀναπτυσσόμενο θέμα, ὑπάρχει σχέδιο, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο ἔγινε ἡ ἀνάπτυξη, λεξιλόγιο ὅπου ἀναλύονται οἱ δυσνόητες λέξεις πού συναντήθηκαν καί, πολλές φορές, γνωμικά-ρητά σχετικά μέ τό θέμα. Στό δεύτερο βιβλίο τό σχέδιο ἀπουσιάζει καί οἱ ἐκθέσεις εἴτε διαδέχονται ἁπλῶς ἡ μία τήν ἄλλη χωρίς κανένα σχολιασμό εἴτε συνοδεύονται μόνο ἀπό γνωμικά.

Ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ὅποια ποιότητά τους, τά βιβλία δέν εἶναι δυνατόν νά θεωρηθοῦν κατάλληλα σύμφωνα μέ τήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975.

Πάγια τακτική τοῦ Τμήματος εἶναι ἡ ἀρνητική στάση ἀπέναντι σέ κάθε λογῆς βοηθήματα ("Ὁδηγοί ἐκθέσεων", "Λύσεις ἀσκήσεων", "Μεταφράσεις" διδασκομένων κειμένων ἀπό τό πρωτότυπο) τά ὁποῖα περιορίζουν τήν αὐτενέργεια τῶν μαθητῶν καί τούς στεροῦν τή δυνατότητα νά προσπαθήσουν μέ ὅλες τίς δυνάμεις τους γιά τήν ἐπιτυχή ἀντιμετώπιση τῶν σχολικῶν ἐργασιῶν. Εἰδικότερα στό θέμα τῶν ἐκθέσεων τό Τμῆμα ἔχει τηρήσει ἀνάλογη τακτική σέ ὅλες τίς περιπτώσεις καί μάλιστα γιά βιβλία πού μέ τήν ποιότητα καί τήν πρωτοτυπία τους δέν ὑστεροῦσαν καθόλου ἀπό τά κρινόμενα σήμερα.

Μετά τήν εἰσήγηση καί τή συζήτηση πού ἐπακολούθησε τό Τμῆμα ἀποφαίνεται ὁμόφωνα Δέ θεωρεῖ τά βιβλία τοῦ ἐκδότη κ.Ἰω.Ρέκου: α) Ἐκθέσεις Α'-Β' Γυμνασίου καί β) Ἐκθέσεις Γ' Γυμνασίου καί Α' Λυκείου κατάλληλα γιά τούς μαθητές σύμφωνα μέ τήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975.

. / .

Θέμα 3ο: Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Γεωργ. Τσένη "Συναρτήσεις-Παράγωγοι-'Ολοκληρώματα".

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.Ν.Βαρουχάκης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς: Τό κρινόμενο βιβλίο ἀναφέρεται στήν ὕλη τῶν Στοιχείων Μαθ/κῶν 'Αναλύσεως πού προβλέπονται γιά τή Γ' τάξη τῶν Λυκείων. 'Ο ἀκριβής καθορισμός τῆς ὕλης αὐτῆς, διδακτέας καί ἐξεταστέας, ἐνδυει μάλιστα τῶν πανελλήνιων ἐξετάσεων γίνεται μέ βάση τά ἐγκεκριμένα διδακτικά βιβλία. Ἔτσι, ἀποκλείεται συστηματική χρησιμοποίηση ἄλλου βοηθήματος κατά τή σχολική ἐργασία ἐκτός ἀπό τά ἐγκεκριμένα πού χρησιμοποιοῦν διδάσκοντες καί διδασκόμενοι.

Πέραν ὅμως αὐτῆς τῆς γενικῆς ἐπιφυλάξεως, τό κρινόμενο βιβλίο εἶναι γενικά χαμηλῆς στάθμης ἀφοῦ παρουσιάζει σοβαρά ἐπιστημονικά σφάλματα σέ βασικές μαθηματικές ἔννοιες (π.χ. ἀντιστοιχία, σελ.7 καί 8, συνάρτηση σελ.25 σύγκλιση συναρτήσεων σελ.136 κ.τ.λ.), ὄχι καλή χρήση συμβολισμοῦ, καί φραστικές καί ἄλλες ἀδυναμίες. Ἔτσι, προτείνω νά μή χαρακτηριστεῖ ὡς χρήσιμο κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 5 τοῦ Ν.186/75.

Τό Τμῆμα ὕστερα ἀπό διεξοδική συζήτηση

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Δέ θεωρεῖ ὡς χρήσιμο γιά τούς μαθητές τῆς Γ' Λυκείου τό βιβλίο τοῦ Γ.Τσένη "Συναρτήσεις-Παράγωγοι-'Ολοκληρώματα", ἐπειδή:

α) 'Αποκλείεται συστηματική χρησιμοποίησή του κατά τή σχολική ἐργασία ἀφοῦ ὑπάρχουν ἐγκεκριμένα διδακτικά βιβλία τά ὁποῖα χρησιμοποιοῦν διδάσκοντες καί διδασκόμενοι καί

β) Τό βιβλίο δέν ἔχει τήν ἀπαιτούμενη ποιοτική στάθμη ἀφοῦ παρουσιάζει σοβαρά ἐπιστημονικά σφάλματα σέ βασικές μαθηματικές ἔννοιες, ὄχι καλή χρήση συμβολισμοῦ, φραστικές καί ἄλλες ἀδυναμίες.

. . / .

Θέμα 4ο: Πρόταση για έρευνα με θέμα: Αξιολόγηση της γλωσσικής διδασκαλίας στο γυμνάσιο.

Ο εισηγητής του θέματος κ.Δ.Τομπαΐδης είπε τα εξής:

Α) Σκοπός

Σκοπός της έρευνας είναι να διαπιστωθεί το επίπεδο γλωσσικής καταρτίσεως των μαθητών του γυμνασίου. Τώρα που οι μαθητές έχουν διδαχτεί τα μαθήματά τους, και στο δημοτικό σχολείο και στο γυμνάσιο, με το νέο γλωσσικό καθεστώς (διδασκαλία δημοτικής), είναι καιρός να μετρήσουμε πόσο αποτελεσματική είναι η γλωσσική διδασκαλία, δηλαδή πόσο γλωσσικά καταρτισμένοι είναι οι μαθητές των σχολείων μας. Η εκτίμησή μας θα γίνει με απόλυτα (στατικά) κριτήρια, δηλαδή δε θα γίνουν συσχετισμοί με προηγούμενες καταστάσεις (π.χ. καθεστώς καθαρεύουσας).

Β) Μεθοδολογία

1. Τρόπος μετρήσεως της γλωσσικής κατάρτισης.

Θα δοθούν στους μαθητές τρία δοκίμια. Το πρώτο είναι χωρισμένο σε δύο μέρη. Στο ένα θα υπάρχει ένας αριθμός λέξεων με 4 σημασίες ή καθεμιά και θα ζητηθεί από τους μαθητές να σημειώσουν την ορθή σημασία, π.χ.

κοπάζω

κοπιάζω

κουράζομαι

σταματώ

κωπηλατώ

Οι λέξεις θα είναι και λόγιες και λαϊκές, π.χ. διακίνηση, προσοδοφόρος, άτεγκτος, καταψηφίζω-σουρούπωμα, άτυφος, λαβώνω, βαρυγκομώ, κτλ.

Στο άλλο μέρος του δοκιμίου θα δίνεται ένα κείμενο, και θα ζητηθούν ορισμένα στοιχεία από το κείμενο αυτό (ερμηνεία λέξεων με τη σημασία που έχουν στη συγκεκριμένη θέση, ερμηνεία φράσεων του κειμένου, ερμηνεία πραγματικών στοιχείων κτλ).

Το τέστ έχει ορισμένη διάρκεια, που κατανέμεται χωριστά για κάθε μέρος. Το δεύτερο δοκίμιο περιλαμβάνει δύο κείμενα (το ένα διαλογικό ή ποιητικό), και ζητούμε να τα αποδώσουν περιληπτικά, με ορισμένο αριθμό λέξεων, με φρασεολογία και λεξιλόγιο διαφορετικά από του κειμένου που δόθηκε.

Διάρκεια ορισμένη.

./.

Τό τρίτο δοκίμιο άναφέρεται στή γραμματικοσυντακτική δομή τής γλώσσας. Δίνονται έρωτήματα πού ζητούν άναγνώριση ή έπιβεβαίωση κάποιου γραμματικού τύπου ή συντακτικής μορφής, μετατροπή ή χρήση κάποιου στοιχείου (π.χ. ένεργητικής σύνταξης σέ παθητική καί άντίστροφα) κτλ.
Διάρκεια όρισμένη.

2. Προέρευνα

'Η δυσχέρεια πού ύπάρχει στή διατύπωση τών έρωτημάτων (έρωτήσεων ή κειμένων) καί κυρίως τό ύποκειμενικό στοιχείο πού άναγκαστικά ύπάρχει στήν έκτίμηση τού τί θεωρεί ό καθένας ώς ίκανοποιητικό έπίπεδο μάθησης, άποφεύγονται μέ μιά προέρευνα πού γίνεται άκριβώς γιά νά έπισημανθούν τά κατάλληλα έρωτήματα. 'Η προέρευνα θά γίνει άνάμεσα στούς έκπαιδευτικούς πού διδάσκουν τό μάθημα τής γλώσσας στή σχολική αύτή βαθμίδα (γυμνάσιο). "Ισως θά μποροϋσαν νά ρωτηθούν, συμπληρωματικά καί συμβουλευτικά, καί κάποιοι άλλοι παράγοντες (π.χ. έπιστήμονες, λογοτέχνες, άνθρωποι τών γραμμάτων), άν καί ύπάρχει φόβος ότι ή παρεμβολή τους μπορεί νά περιπλέξει τά πράγματα.
'Ο άριθμός τών άτόμων πού θά έρωτηθούν στήν προέρευνα αύτή πρέπει νά είναι τουλάχιστο 100-150 έκπαιδευτικοί καί 50 άλλα πρόσωπα. Γιά τήν άνάλυση τών στοιχείων άπαιτείται ένα δίμηνο περίπου.

3. Δειγματοληψία

Γιά τήν έρευνα αύτή, πού θά διενεργηθεί σέ 'Εθνικό έπίπεδο άνάμεσα στούς μαθητές τής Γ' Γυμνασίου, έπιλέγεται ώς τό καταλληλότερο σχέδιο δειγματοληψίας ή διασταδιακή στρωματοποιημένη (STRATIFIED TWO-STAGED SAMPLING). "Ετσι τό δείγμα έχει δύο φάσεις.

1η φάση: Δείγμα Γυμνασίων
2η " : Δείγμα Μαθητών

(α) Δείγμα Γυμνασίων: Θά έπιλεγούν μέ τυχαίο τρόπο Γυμνάσια άπό όλα τά γεωγραφικά διαμερίσματα τής χώρας ή άπό όλες τίς έπιθεωρήσεις μέ διάκριση: Γυμνάσια άστικών περιοχών-Γυμνάσια ήμιαστικών καί άγροτικών περιοχών. Μία άκόμη διάκριση θά είναι: Γυμνάσια Δημόσια-Γυμνάσια 'Ιδιωτικά. Τά έσπερινά Γυμνάσια θά έξαιρεθούν, γιατί οί μαθητές δέν παρουσιάζουν σέ αύτά τήν ίδια όμοιογένεια πού παρουσιάζουν στά ήμερήσια. 'Ακόμη θά έξαιρεθούν

τά Ξενόγλωσσα σχολεῖα, γιατί καί σ'αὐτά φοιτοῦν παιδιά μιᾶς ὁρισμένης κατηγορίας. Τά πρότυπα Γυμνάσια θά συμπεριληφθοῦν χωρίς διάκριση στά Δημόσια.

(β) Δεῖγμα Μαθητῶν: Ἀπό κάθε Γυμνάσιο πού ἔχει ἐπιλεγεῖ στή φάση 1 θά ἐξετασθεῖ ἴδιος ἀριθμός μαθητῶν. Γιά λόγους πρακτικότητας θά περιορισθοῦμε στούς μαθητές ἑνός τμήματος ὅταν τό σχολεῖο ἔχει περισσότερα Τμήματα ἀπό ἕνα, ἤ στό σύνολο τῆς Γ' τάξεως (στά ἐπαρχιακά κυρίως Γυμνάσια), ὅταν τά σχολεῖα δέ διαθέτουν τμήματα. Δέ θά γίνει στόν ἀρχικό σχεδιασμό διάκριση μεταξύ ἀγοριῶν καί κοριτσιῶν, γιατί αὐτό θά προκύψει ἀπό τήν τυχαία ἐπιλογή Γυμνασίων καί τμημάτων τῆς Γ' τάξεως. Κατά τήν ἐπεξεργασία ὅμως τῶν στοιχείων θά ληφθεῖ ὑπόψη καί θά ἀποτελέσει ἑρμηνευτική μεταβλητή γιά τήν κύρια πηγή πληροφορήσεως πού εἶναι ἡ γλωσσική κατάρτιση.

(γ) Μέγεθος Δείγματος: Ἐξαρτᾶται ἀπό τούς ἀρχικούς στόχους πού θέσαμε. Ἐπειδή θέλουμε νά καλύψουμε τό σύνολο τῆς χώρας σημαίνει ὅτι τόσο τό δεῖγμα τῶν Γυμνασίων ὅσο καί τό δεῖγμα τῶν μαθητῶν δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι μεγάλα. Γιά τόν ἀκριβή ὑπολογισμό χρειάζονται πληροφορίες ὅπως:

(α) ἀριθμός Γυμνασίων μέ τίς διακρίσεις πού ἀναφέραμε (δημόσια-ἰδιωτικά, ἀστικά-λοιπά),

(β) ἀριθμός μαθητῶν Γ' τάξεως,

(γ) μέγιστα δειγματοληπτικά σφάλματα πού θά ἐπιτρέψουμε,

(δ) πιθανότητες παραδοχῆς αὐτῶν τῶν σφαλμάτων,

(ε) χρονικά περιθώρια

(στ) οἰκονομικά μέσα.

Ὁπωσδήποτε ἡ μέχρι σήμερα ἐμπειρία μᾶς ἐπιτρέπει νά κάνουμε μία ἐκτίμηση μέ μόνο τά στοιχεῖα ἀριθμός Γυμνασίων 1200 περίπου καί ἀριθμός μαθητῶν 70000. Ἔτσι θεωροῦμε ὅτι δέν μπορεῖ νά πάρουμε λιγότερα ἀπό 300 γυμνάσια καί 12000 μαθητές (δηλ. 300X40 μαθητές κατά Τμῆμα).

Πρέπει νά τονιστεῖ ὅτι ἡ κατανομή Γυμνασίων θά γίνει ἀναλογικά, ἀνάλογα μέ τίς διακρίσεις πού ἀναφέραμε, ἐνῶ ὁ ἀριθμός μαθητῶν θά εἶναι σταθερός γιά κάθε Γυμνάσιο (ἤ περίπου σταθερός), μέ βάση τήν ἀρχή τοῦ αὐτοσταθμιζόμενου δείγματος (SELF WEIGHTING ESTIMATION).

. / .

Πρέπει ακόμη να αναφερθεί ότι έρευνες στα σχολεία είναι σχετικά εύκολες από την άποψη συγκεντρώσεως του υλικού, γιατί γίνεται η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων στην τάξη. Έτσι στη διάρκεια μιας διδακτικής ώρας συμπληρώνονται 40 περίπου (όσοι οι μαθητές) ερωτηματολόγια.

(δ) Χρόνος: (1) Για την προπαρασκευή της έρευνας, δηλ.κατάρτιση των τεστ, δειγματοληψία, οδηγίες συμπληρώσεως κτλ.απαιτείται χρονικό διάστημα 4 μηνών.

(2) Για τη διενέργεια της έρευνας συνολικά 2 μήνες.

(3) Για την κωδικογράφηση των στοιχείων 4 μήνες.

(4) Για την ανάλυση των στοιχείων (μηχανογράφηση του υλικού, στατιστική επεξεργασία) 7 μήνες.

(5) Για τη συγγραφή της μελέτης 4 μήνες.

Συνολικά 21 μήνες.

(ε) Απαιτούμενο προσωπικό

α. ο υπεύθυνος μελετητής

β. ένας μεθοδολόγος

γ. ένας στατιστικός

δ. 4 κωδικογράφοι

ε. 1 προγραμματιστής-αναλυτής

στ. 2 βοηθοί

(στ) Κόστος

Δεν μπορούν να δοθούν τώρα στοιχεία κόστους, γιατί πρέπει να αποφασιστεί το τελικό μέγεθος δείγματος καθώς και το κόστος για τη συγκέντρωση του υλικού και τη μηχανογραφική επεξεργασία των στοιχείων.

Πάντως σημειώνεται ότι θα ήταν πολύ χρήσιμη και σκόπιμη η χρηματοδότηση της έρευνας από κάποιο κρατικό φορέα.

Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση, ύστερα από την οποία το Τμήμα

α π ο φ α ί ν ε τ α ι ο μ ό φ ω ν α

Αποδέχεται την εισήγηση του κ.Δ.Τομπαΐδη όπως έχει.

Θέμα 5ο: Αἴτηση τῶν Ἀντ.Χριστόπουλου καὶ Σοφ.Δημητρακόπουλου γιὰ τὴ χορήγηση ἀντιγράφου πραξ.26/1980 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ γιὰ τὸ βιβλίο τους "Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος".

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ.Γ.Παντελίδης σχετικὰ μὲ τὸ παραπάνω θέμα εἶπε τὰ ἑξῆς:

Οἱ συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου "Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος" Γ' Γυμνασίου Ἀντ. Χριστόπουλος καὶ Σοφ.Δημητρακόπουλος μὲ αἴτησή τους, ποὺ μᾶς διαβιβάστηκε μὲ τὸ ἔγγραφο Φ.211.17/184/Γ/3921/12-7-80 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ, ζητοῦν νὰ τοὺς χορηγηθεῖ ἀντίγραφο τῆς πράξεως 26/1980 τοῦ Τμήματος ποὺ ἀναφέρεται στὴ γνωμοδότησή μας γιὰ τὸ παραπάνω βιβλίο τους.

Εἰσηγοῦμαι νὰ σταλεῖ ἀντίγραφο τῆς πράξεως στὴ Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ γιὰ νὰ χορηγηθεῖ στοὺς ἐνδιαφερομένους.

Τὸ Τμῆμα,ὕστερα ἀπὸ συζήτηση,

ἀ π ο φ α ἴ ν ε τ α ι ὁ μ ὁ φ ω ν α :

Νὰ σταλεῖ τὸ ἀντίγραφο τῆς πράξεως 26/1980 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ στὴ Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ γιὰ νὰ χορηγηθεῖ στοὺς συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου "Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος" Γ' Γυμνασίου Ἀντ.Χριστόπουλο καὶ Σοφ.Δημητρακόπουλο.

Ἐπειδὴ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τέλειωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.

Πράξη 25/1981

Σήμερα 6 Μαΐου 1981, ημέρα Τετάρτη και ώρα 8.30' πρωϊνή, το Τμήμα Μέσης Εκπ/σεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής), με Πρόεδρο τον κ.Γ.Παντελίδη, Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι Αθ.Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ, Ιω.Αρβανίτης, Φαν.Θώρος, Δ.Σακκάς, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων.Αδαμόπουλος, Στέφ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κων.Συριόπουλος, Ιω.Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κων.Φούσκας, Κυρ.Κατσιμάνης, Βασ.Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε η φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, που υπηρετεί με απόσπαση στο ΚΕΜΕ.

Δεν παραβρέθηκαν στη συνεδρίαση ο Σύμβουλος Β' Ηλ.Σπυρόπουλος, γιατί είχε άλλη υπηρεσιακή απασχόληση, και ο Εισηγητής Δ.Τομπαΐδης, γιατί απουσίαζε στην Κύπρο για υπηρεσιακούς λόγους.

Θέματα ημερήσιας διατάξεως

1. Ανατύπωση του βιβλίου Θρησκευτικών της Α' Λυκείου. Εισηγητές: Γ.Γρατσέας και Κ.Φούσκας.
2. Έγκριση πράξεως Επιτροπής κρίσεως για συμπλήρωμα Οικονομικής Γεωγραφίας Β' Λυκείου. Εισηγητής: Στέφ. Παπασημακόπουλος.
3. Γνωμοδότηση στο σχέδιο Π.Δ."Περί αυξήσεως των οργανικών θέσεων διδακτικού προσωπικού Μέσης Εκπ/σεως. Εισηγητές: Γ.Γρατσέας και Β.Θεοδωρακόπουλος.
4. Τροποποίηση του Π.Δ.459/1978 που αφορά στην επιμόρφωση των λειτουργών Φυσικής Αγωγής στη ΣΕΛΜΕ. Εισηγητής: Ιω.Σκορδίλης.
5. Κριτική για το διδακτικό βιβλίο "Εισαγωγή στη δραματική ποίηση" Γ' Γυμνασίου του Κ. Γεωργουσόπουλου. Εισηγητής: Ιω.Αρβανίτης.
6. Αίτηση Ελ.Κορλλη για κρίση του χειροτεχνικού υλικού με τίτλο "Τράι-κεμ". Εισηγητής: Ιω.Αρβανίτης.

./.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τή συζήτηση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Ἀνατύπωση τοῦ βιβλίου Θρησκευτικῶν τῆς Α' Λυκείου.

Οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος Γ.Γρατσέας καί Κων.Φούσκας ἔθεσαν ὑπόψη τοῦ Τμήματος τήν κοινή εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:
Γιά τό σχολ.ἔτος 1981-82 εἰσηγούμαστε τήν ἀνατύπωση τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου τῶν Θρησκευτικῶν τῆς Α' τάξεως Λυκείου μέ τόν τίτλο "ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ", ἀφοῦ γίνουν οἱ διορθώσεις πού σημειώνονται στό ἴδιο τό βιβλίο.
Οἱ διορθώσεις ἀναφέρονται σέ τυπογραφικά ἁβλεπτήματα ἤ ἀποτελοῦν ἀπαραίτητη ἐνημέρωση. Γιά ὅλες τίς διορθώσεις συνεργαστήκαμε μέ τούς συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου.
Σημειώνουμε ὅτι τό βιβλίο ἐγκρίθηκε ἀπό τό ΚΕΜΕ τό 1980 καί τυπώθηκε ἀπό τόν ΟΕΔΒ τό 1981. Χρησιμοποιήθηκε γιά πρώτη φορά τό σχολ. ἔτος 1980-81.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ἶ ν ε τ α ι ὁμόφωνα

νά ἀνατυπωθεῖ ἀπό τόν ΟΕΔΒ τό βιβλίο τῶν Θρησκευτικῶν Α' Λυκείου μέ τόν τίτλο "ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ" γιά τίς διδακτικές ἀνάγκες τῶν μαθητῶν τῆς Α' Λυκείου κατά τό σχολικό ἔτος 1981-82.

Θέμα 2ο: "Εγκριση πράξεως Επιτροπής κρίσεως για συμπλήρωμα Οικονομικής Γεωγραφίας Β' Λυκείου.

Ο εισηγητής Στέφ.Παπασημακόπουλος είπε σχετικά με το θέμα αυτό τα εξής:
Το Τμήμα με την αρ. 1/81 πράξη του αποφάσισε την ανατύπωση του βιβλίου Γεωγραφία της Β' Λυκείου του Α.Μάζη. Επειδή όμως το βιβλίο έκλυπτε μέρος μόνο του αναλυτικού προγράμματος, έγινε πρόταση να συμπληρωθεί με ύλη από σχετικό βιβλίο του Εύγενιδίου Ιδρύματος. Για το σκοπό αυτό και με την αριθ.Φ.211.13/3/Γ/440/2-2-1981 Υπουργική απόφαση έγινε επιτροπή με Πρόεδρο τον κ.Γ.Βάζο, Σύμβουλο Α' του ΚΕΜΕ, και μέλη τους Ν.Παπαδόπουλο, Σύμβουλο Β' του ΚΕΜΕ, Σ.Παπασημακόπουλος, Β.Θεοδωρακόπουλο, Εισηγητές του ΚΕΜΕ, τον Χ.Γρηγοράκη Καθηγητή ΚΑΤΕΕ, η οποία είχε ως έργο την προσθήκη κεφαλαίων από το βιβλίο "Οικονομική Ζωή και Επιχειρηματική Δραστηριότητα του Θ. Γεωργακόπουλου (Έκδοση Ιδρύματος Εύγενίδη) και το βιβλίο "Ελληνική Οικονομία" των Θ.Γεωργακόπουλου και Ι.Λοϊζίδη (Έκδ.Ιδρύματος Εύγενίδη). Μετά την επιλογή των κεφαλαίων η Επιτροπή με Πράξη της αποφασίζει τα ακόλουθα:

"Προτείνει να εκδοθούν σε ιδιαίτερο τεύχος με τίτλο "Συμπλήρωμα Γεωγραφίας Β' Λυκείου, αποσπάσματα από το βιβλίο "Οικονομική Ζωή και Επιχειρηματική Δραστηριότητα" του Θ.Γεωργακόπουλου"-Έκδοση Εύγενιδείου Ιδρύματος" τα ακόλουθα με τη σειρά κεφάλαια από το βιβλίο του Θ.Γεωργακόπουλου:

1.- Κεφάλαια 1 μέχρι και 5 (σελίδες 1-17)
2.- Κεφάλαια 8 μέχρι και 11 (σελ.27-43)
3.- Κεφάλαια 23 μέχρι και 24 (σελ.89-94)
4.- Παράρτημα (σελ.95-99), δηλαδή η ύλη που περιλαμβάνεται, διορθωμένη γλωσσικά, στα συνημμένα φύλλα του βιβλίου.

Ειδικότερα για το 22 κεφάλαιο του βιβλίου, η Επιτροπή προτείνει να αντικατασταθεί με το κεφάλαιο 15 "Η ιστική ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ" του βιβλίου "Η Ελληνική Οικονομία" των Θ.Γεωργακόπουλου και Ιωάν.Λοϊζίδη, έκδοση επίσης Εύγενιδείου Ιδρύματος, στο οποίο θα προηγείται η πρώτη παράγραφος του κεφαλαίου 14 του ίδιου βιβλίου.

Η Επιτροπή,τέλος, παρατηρεί ότι ύστερα από την εφαρμογή της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας θα χρειαστεί ενδεχομένως να γίνει αναθεώρηση της ύλης του μαθήματος "Οικονομική Γεωγραφία της Β' Λυκείου" με βάση νέα κριτήρια που πρόκειται να καθορίσει το

./.

Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του ΚΕΜΕ. Γι'αυτό το λόγο είναι ίσως σκόπιμο να μη προχωρήσει επί του παρόντος η έκδοση του παραπάνω βιβλίου, πριν γίνει η τελική διαμόρφωση του προγράμματος της Β' Λυκείου."

"Υστερα από αυτό, συμφωνώ με την τελευταία παράγραφο της αποφάσεως της Επιτροπής και μάλιστα ύστερα από την περικοπή του ωρολογίου προγράμματος.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση,

α π ο φ α ί ν ε τ α ι ομόφωνα

αποδέχεται την εισήγηση του Στέφ.Παπασημακόπουλου στο σύνολό της.

Θέμα 3ο: Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ/τος "Περί αὐξήσεως τῶν ὀργανικῶν θέσεων διδακτικοῦ προσωπικοῦ Μέσης Ἐκπ/σεως".

Οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος Γ.Γρατσέας καί Β.Θεοδωρακόπουλος ἔθεσαν ὑπόψη τοῦ Τμήματος τήν κοινή εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἡ Δ/νση Διοικητικῶν Ὑποθέσεων τῆς Γενικῆς Δ/νσεως Γενικῆς Ἐκπ/σεως τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ἔγγραφό της Δ/10846/15-4-1981 ἀποστέλλει στό ΚΕΜΕ γιά γνωμοδότηση σχέδιο Π.Δ. γιά τήν αὔξηση ὀργανικῶν θέσεων διδακτικοῦ προσωπικοῦ Μέσης Ἐκπ/σεως. Πρόκειται γιά συνολική αὔξηση κατά 2500 θέσεις, ἀπό τίς ὁποῖες 11 εἶναι θέσεις Γυμνασιαρχῶν τῶν κλάδων ΑΘ (2), Α9(3), Α10(4), Α11(2), 549 εἶναι θέσεις Β.Γυμνασιαρχῶν καί 1940 εἶναι θέσεις καθηγητῶν-Πρωτοβαθμίων καθηγητῶν. Ἡ Κατανομή τῶν θέσεων κατά κλάδους, βαθμούς καί μισθολογικά κλιμάκια ἔχει γίνει βάσει στατιστικῶν δεδομένων ἀπό τά ὁποῖα, ὅπως ἀναφέρεται στό πιό πάνω ἔγγραφο, προκύπτει ὅτι βάσει τῆς αὐξήσεως τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ μαθητῶν καί τῶν κατά τάξη τμημάτων στά σχολεῖα τῆς Μ.Ε. ἀπαιτοῦνται 1.792 νέες ὀργανικές θέσεις νά προστεθοῦν στίς 27.518 ὑφιστάμενες. Δέν ἔχουμε νά κάνουμε καμιά παρατήρηση στό σχέδιο Π.Δ. καί εἰσηγούμαστε νά γνωμοδοτήσει τό Τμῆμα Μ.Ε. ὑπέρ τῆς ἐκδόσεώς του.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

Γνωμοδοτεῖ ὑπέρ τῆς ἐκδόσεως τοῦ σχεδίου Π.Δ. ὅπως ἔχει.

./.

Θέμα 4ο: Τροποποίηση τοῦ Π.Δ. 459/1978 ποὺ ἀφορᾶ στὴν ἐπιμόρφωση τῶν λειτουργῶν Φυσικῆς Ἀγωγῆς στὴ ΣΕΛΜΕ.

Ὁ εἰσηγητὴς Ἰω.Σκορδίλης εἶπε σχετικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτὸ τὰ ἑξῆς:

Ὁ Γενικὸς Δ/ντὴς τῆς Γ.Ἐκπ/σεως μὲ τὸ ἔγγραφό του Φ 75/3845/Γ/1164/3-2-81 μᾶς ἀποστέλλει συνημμένα τροποποιήσεις τοῦ Π.Δ. 459/1978 ποὺ ἀφοροῦν τὴ μετεκπαίδευση τῶν καθηγητῶν τῆς Φ.Α στὴ ΣΕΛΜΕ καὶ μᾶς παρακαλεῖ νὰ γνωματεύσουμε πρὸς τὸ σχέδιο προκειμένου οἱ ἀπόψεις μας νὰ συμπεριληφθοῦν σὲ νέο Π.Δ.

Πρὶν νὰ κάνω τὴν εἰσήγησή μου γιὰ τὶς συγκεκριμένες προτάσεις ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφέρω στὸ Τμῆμα, πὼς τὸ Π.Δ. 459/78 ποὺ ἀναφέρεται στὴν ὀργάνωση καὶ λειτουργία τῶν ΣΕΛΜΕ ἔχει ἀπὸ τὴν ἔκδοσή του μέχρι σήμερα τροποποιηθεῖ καὶ συμπληρωθεῖ τρεῖς φορὲς μὲ τὰ Π.Δ. 255/1979, 598/1979 καὶ 798/1980 καὶ ἀσφαλῶς θὰ βελτιωθεῖ ἀκόμη περισσότερο στὸ μέλλον μετὰ ἀπὸ τὴν ἀπαραίτητη παρέλευση ὁρισμένου χρόνου.

Συνέπεια λογικὴ τῶν ὅσων προηγουμένως ἀνάφερα θὰ ἦταν ἡ ἀπόρριψη τώρα κάθε νέας προτάσεως ἀλλαγῆς, γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι ἀκόμη δὲν ἔχουμε τὶς ἀπαραίτητες ἐμπειρίες ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ὅσων ἰσχύουν. Ἐπειδὴ ὅμως ἔχουμε συγκεκριμένο ἐρώτημα καὶ προτάσεις ἀναφέρω τὰ ἑξῆς:

1) Δὲν κρίνω σκόπιμη τὴν προσθήκη στὸ ἄρθρο 1 τοῦ Π.Δ. 459/78 τοὺς εἰδικοὺς σκοποὺς γιὰ τοὺς λειτουργοὺς τῆς Φ.Ἀγωγῆς, γιατὶ τὸ 459/78 Π.Δ. ἀφορᾶ καὶ περιλαμβάνει πολλοὺς κλάδους ἐκπαιδευτικῶν τῆς Μ.Ἐκπ/σεως καὶ δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐξαίρεση τῶν εἰδικῶν σκοπῶν καθενὸς κλάδου χωριστά. Ἐκτὸς ὅμως αὐτοῦ οἱ σκοποὶ ποὺ ἀναφέρονται στὶς α' καὶ β' παραγράφους τῆς προτάσεως περιλαμβάνονται στὴ λιτὴ διατύπωση τοῦ 459/78 ποὺ ἀναφέρει. "Σκοπὸς τῆς ΣΕΛΜΕ εἶναι ἡ ἐπιμόρφωσις, θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ κτλ."
Ἐπίσης ὁ σκοπὸς ποὺ προτείνεται στὴ γ' παράγραφο εἶναι περιοριστικὸς καὶ τελεῖως ἐκτὸς τοῦ γενικότερου πνεύματος τοῦ Δ/τος.

2) Δὲν κρίνω σκόπιμη τὴν τροποποίηση τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 4, ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἐπιλογὴ τῶν καθηγητῶν ποὺ θὰ διδάξουν στὴ ΣΕΛΜΕ, γιατὶ διαχωρίζει ἀπὸ τοὺς ἄλλους κλάδους τὸν τρόπο τῆς ἐπιλογῆς τῶν καθηγητῶν τῆς Φ.Α. καὶ παράλληλα ὑποβαθμίζει τὴν ὅλη διαδικασία.

Ἐδῶ πρέπει νὰ ἀναφερθεῖ πὼς ἡ ἐπιλογὴ αὐτὴ παρουσιάζει πράγματι κάποια δυσκολία, γιατὶ δὲ λειτουργεῖ τὸ Τμῆμα Γενικοῦ Προγραμματισμοῦ καὶ Συντονισμοῦ τοῦ ΚΕΜΕ.
Ἡ δυσχέρεια ὅμως αὐτὴ καλύφθηκε μὲ τὴν ἐπιλογὴ τοῦ προσωπικοῦ μετὰ ἀπὸ συνεννόηση μὲ τὴ Δ/νση τῆς ΕΑΣΑ καὶ θὰ ἐκλείψει μὲ τὴν ἀναμενόμενη λειτουργία τοῦ Τμήματος.

. / .

3. Θεωρῶ σκόπιμη τήν πρόταση γιά τήν προσθήκη μιᾶς διατάξεως σέ μελλοντική ἐπιμόρφωση τοῦ Π.Δ., ποῦ θά καθορίζει πῶς ἡ παρακολούθηση καί ὁ συντονισμός τῶν μαθημάτων εἰδικότητας Φ.Ἀγωγῆς ἀνατίθεται στήν Ε.Α.Σ.Α.

4. Θεωρῶ ἐπίσης σκόπιμη τήν πρόταση γιά τήν ἀλλαγή τοῦ μαθήματος εἰδικότητας ποῦ ἐξετάζονται οἱ μετεκπαιδευόμενοι, μέ τήν προϋπόθεση ὅμως πῶς ἡ Γυμναστική ποῦ ἀναφέρεται στό 459/78 θά ἀντικατασταθεῖ μέ τή διδακτική τῆς Φ.Α. στη Διδακτική της Φ.Α. μπορεῖ νά ἐξετασθεῖ παραλλήλως ἡ διδασκαλία τοῦ ἀθλητισμοῦ σέ ὅλες του τίς μορφές σέ συσχετισμό μέ τίς γνώσεις τῆς Ἐργοφυσιολογίας, Ἐργομετρίας ἤ Κινησιολογίας.

5. Δέν κρίνω σκόπιμη τή πρόταση γιά τή συμμετοχή τοῦ Δ/ντῆ τῆς Δ/νσεως Φ.Ἀγωγῆς στήν Ἐπιτροπή ποῦ ἐπιλέγει τούς καθηγητές.

Ἡ προβλεπόμενη ἀπό τήν ἰσχύουσα νομοθεσία Ἐπιτροπή πρέπει νά κάνει ἀνεπηρέαστα τήν ἐπιλογή της καί στίς περιπτώσεις μόνο κάποιου ἰδιαίτερου προβλήματος θά μπορεῖ νά ἐρωτηθεῖ ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Φ.Ἀγωγῆς στό ΚΕΜΕ.

6. Δέν κρίνω σκόπιμη τήν πρόταση γιά τήν τροποποίηση τῶν ὡρῶν τῶν κοινῶν μαθημάτων καί τῶν μαθημάτων εἰδικότητας. Νομίζω ὅτι ἡ ἀναλογία εἶναι καλή καί πῶς τά μαθήματα εἰδικότητας μέ τήν πρόσθεση σ'αὐτά τῶν πρακτικῶν διδασκαλιῶν καί μιᾶς ἄκρης ὥρας εἶναι ἀρκετά.

Ἡ μέχρι σήμερα ἐμπειρία μας ἀπό τή λειτουργία τῶν ΣΕΛΜΕ μᾶς ὁδηγοῦν σέ ἕνα πρόγραμμα μαθημάτων εἰδικότητας Φ.Ἀγωγῆς μέ τήν ἑξῆς μορφή:

Μαθήματα	Ὧρες κατά τρίμηνο		
	Α	Β	Γ
Διδακτική	1	–	–
Φυσιολογία–Ἐργοφυσιολογία	1	1	1
Βιοκινητική	–	1	1
Γυμναστική	1	1	1
Ἀγωνιστική	2	2	2
Ἀθλοπαιδιές	2	2	2
Κολύμβηση	1	1	1
	8	8	8

Δέν καταλαβαίνω τό μάθημα ποῦ προτείνεται μέ τόν τίτλο "κινητική συμπεριφορά" καί θεωρῶ τελείως ἄδριστο τό μάθημα μέ τόν τίτλο "Λοιπαί δραστηριότητες Φ.Α". Καί

7. Θεωρῶ ἀντιδεοντολογική τήν προσπάθεια καί τήν πρόταση διαχωρισμοῦ τῶν μαθημάτων τῆς Φ.Ἀγωγῆς σέ ἐπιστημονικά μαθήματα καί μαθήματα ἐφαρμογῆς. Πιστεύω πῶς ἡ Φ.Ἀγωγή εἶναι ἐπιστήμη, ἐνιαία καί ἀδιαχώριστη, στηρίζεται καί προάγεται παράλληλα μέ τίς

συγγενικές πρός αὐτή ἐπιστῆμες καί τούς κλάδους πού τήν ἀποτελοῦν.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τή γνώμη τους. Εἰδικότερα ὁ Ν.Βαρουχάκης εἶπε τά ἑξῆς:

"Τά προβλήματα τῆς ἐπιμορφώσεως πρέπει νά ἀντιμετωπίζονται κατά ἐνιαῖο τρόπο γιά ὅλες τίς εἰδικότητες. Ἡ πρόταση ὅμως νά ἀνατεθεῖ στήν ΕΑΣΑ ἡ ὀργάνωση, παρακολούθηση καί καθοδήγηση τῶν γυμναστικοαθλητικῶν μαθημάτων μέ βρίσκει σύμφωνο, ἀλλά δέ χρειάζεται τροποποίηση τοῦ Π.Δ. γιά τήν ὑλοποίησή τους. Εἶναι θέμα πού μπορεῖ νά τό ἀντιμετωπίσει ὁ Διευθυντής Σπουδῶν τῆς ΣΕΛΜΕ Ἀθηνῶν.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του: 1) τό ἔγγραφο Φ.75/3845/Γ/1164/3-3-81 τῆς Διευθύνσεως Φυσικῆς Ἀγωγῆς τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τά συνημμένα σ'αὐτό α) τροποποιήσεις τοῦ Π.Δ. 459/1978 καί β) τό 16/19-1-81 ἔγγραφο τοῦ Συλλόγου τῶν διδασκόντων καθηγητῶν τῆς ΕΑΣΑ, 2) τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Ἰ.Σκορδίλη καί 3) τίς γνῶμες τῶν μελῶν του πού διατυπώθηκαν κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Δέ θεωρεῖ σκόπιμη τήν τροποποίηση τοῦ Π.Δ.459/1978 σχετικά μέ τήν ἐπιμόρφωση τῶν καθηγητῶν Φυσικῆς Ἀγωγῆς" τά προβλήματα τῆς ἐπιμορφώσεως πρέπει νά ἀντιμετωπίζονται κατά ἐνιαῖο τρόπο γιά ὅλες τίς εἰδικότητες. Ἤδη τό Τμῆμα μελέτησε τό ὅλο πρόβλημα τῆς Ἐπιμορφώσεως καί ἔκανε σχετικές εἰσηγήσεις πού περιλαμβάνονται στίς πράξεις 63, 64 καί 65/1980.

Τό Τμῆμα συμφωνεῖ πάντως μέ τήν πρόταση νά ἀνατεθεῖ στήν ΕΑΣΑ ἡ ὀργάνωση, παρακολούθηση καί καθοδήγηση τῶν γυμναστικοαθλητικῶν μαθημάτων, ἀλλά ἡ ρύθμιση αὐτή μπορεῖ νά γίνει μέ πρωτοβουλία τοῦ Δ/ντή Σπουδῶν τῆς ΣΕΛΜΕ Ἀθηνῶν γιά τήν ἔκδοση σχετικῆς Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

. / .

Θέμα 5ο: Κριτική γιά τό διδακτικό βιβλίο "Εἰσαγωγή στή δραματική ποίηση" Γ΄ Γυμνασίου τοῦ Κ.Γεωργουσόπουλου.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Ἰω.Ἀρβανίτης εἶπε τά ἑξῆς:

Ὁ Γεν.Ἐπιθεωρητής Ξένων Σχολείων Μ.Ε. μέ τό ἀρ. 425/17-2-81 ἔγγραφό του πρός τόν κ.Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ ὑποβάλλει εἰσήγηση τοῦ Φιλολόγου Νικ.Μπριασούλη, καθηγητῆ τῆς Γερμανικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, μέ θέμα: "Διδασκαλία ἀρχαίου δράματος στό Γυμνάσιο - Ἡ "εἰσαγωγή στή δραματική ποίηση" τοῦ κ.Κώστα Γεωργουσόπουλου. Ἀλλά καί τό διαβιβαστικό ἔγγραφο ἀποτελεῖ συνεισήγηση ἤ, κατά τή διατύπωση στή θέση "Θέμα": "Κριτική γιά τήν "Εἰσαγωγή στή δραματική ποίηση" Γ΄ Γυμνασίου". Ἡ εἰσαγωγή γενικά χαρακτηρίζεται: "ἀπό παιδαγωγική σκοπιά ἐντελῶς ἀκατάλληλη" καί "ἀποκορύφωμα διδακτικῆς ἀκαταλληλότητας". Κατακρίνεται καί ἀπό τούς δύο εἰσηγητές ὡς προχειρογραμμένη καί γεμάτη ἀπό κάθε εἶδους σφάλματα, καθώς καί γιά ἀπαράδεκτες παραλείψεις.

Ἐπίσης, ὁ κ.Παναγιώτης Παττίχης, φιλόλογος πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ, ἔχει ὑποβάλει ὑπόμνημα στόν κ.Πρόεδρο τοῦ Τμήματος Μ.Ε., ἀπό 27-1-81, στό ὁποῖο περιέχονται πολλές εὔστοχες παρατηρήσεις καί ὑποδείξεις γιά βελτίωση τοῦ βιβλίου. Ἀλλά μιά τέτοια ἀναθεώρηση καί ἀνασκευή, σύμφωνα καί μέ τό ὑπόμνημα, σημαίνει συγγραφή πιά νέου βιβλίου.

Τό βιβλίο δυστυχῶς αὐτό, τό ὁποῖο πρίν τυπωθεῖ χαρακτήρισα ὡς συνειγητής ὄχι διορθῶσιμο, κατάντησε ἀπό τότε θλιβερό "σῆριαλ" καί γιά τό ΚΕΜΕ. Πρός ἀποσόβηση τοῦ κακοῦ εἶχα καταθέσει καί τήν ἀπορριπτική εἰσήγησή μου, στίς 9-5-78, ἀπό 5 δακτυλογραφημένες σελίδες.

Μόλις ἐκδόθηκε ὑπέβαλα 16σέλιδο ὑπόμνημα στό ΚΕΜΕ καί στό Ὑπουργεῖο, γιά νά ἀποσυρθεῖ ὡς ὑποτιμητικό γιά τήν ἑλληνική παιδεία. Πρός τοῦτο ὁ κ.Ὑπουργός ζήτησε ἀπό τό ΚΕΜΕ νά διορθωθεῖ τό βιβλίο, μέ τή ρητή παρατήρηση "νά ληφθοῦν ὑπόψη καί οἱ παρατηρήσεις τοῦ κ.Ἰ.Ἀρβανίτη στό σχετικό ὑπόμνημά του...". Ἐντούτοις παρέμειναν πολλές ἀλλοπρόσαλλες πληροφορίες καί ἑρμηνεῖς.

Ὅλα τά παραπάνω καί πάλι τά ἀνέφερα σέ ὑπόμνημά μου πρός τόν κ.Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ, στίς 12 Ὀκτωβρίου 1979. Καί ὑπῆρχε λύση, ὅπως ἐπανειλημμένα εἶχα τονίσει: Νά χρησιμοποιηθεῖ ἡ μεταγλωττισμένη εἰσαγωγή τοῦ Θρ.Σταύρου. Γιά τήν εἰσαγωγή ἀκριβῶς αὐτή τοῦ Θρ.Σταύρου καί στό τωρινό ἔγγραφο ὁ Γεν.Ἐπιθεωρητής γράφει: "Ἡ Εἰσαγωγή τοῦ Θρ.Σταύρου-στά προηγούμενα βιβλία-ἦταν ἀπό διδακτική ἄποψη (ἀλλ'ὄχι μόνο ἀπό διδακτική) ἀσύγκριτα καλύτερη".

./.

Λοιπόν, τό νά ἔχεις τό καλύτερο βιβλίο, καί μάλιστα ἰδιοκτησία τοῦ Ὑπουργείου, καί νά προτιμᾶς τό χειρότερο, τοῦτο εἶναι ἀκατανόητο. Ἀλλά τό ἰδιαίτερα ἐπιλήψιμο ἐδῶ εἶναι ὅτι πρόκειται γιά τό μόνο βιβλίο πού δέν προκηρύχτηκε, καί τοῦτο σέ βάρος τῶν μαθητῶν.

Παραθέτω καί ἀπόσπασμα ἀπό κριτική τοῦ βιβλίου αὐτοῦ στό περιοδικό ΕΠΟΠΤΕΙΑ (No 32, 1979, σ.266): "...τό ἐκπληκτικό δέν εἶναι, ἐκεῖ πού φτάσαμε, ἡ κυκλοφορία παρόμοιων ἔργων, ἀλλά ἡ ἀποδοχή τους, κυρίως ἀπό τούς φιλολόγους, οἱ ὁποῖοι θά κληθοῦν νά τά χρησιμοποιήσουν τά ἑπόμενα χρόνια καί δέν ἔχουν ἀκόμη κηρύξει ἀπεργία μέ ἀπαρέγκλητο ὅρο ἄρσεώς της τήν κατάργηση παρόμοιων βοηθημάτων".

Θά μοῦ συχωρεθεῖ ἀκόμη κατ'ἀνάγκη νά περιαυτολογήσω κάπως, ὅσο καί ἄν τοῦτο καί τούς ἄλλους κάνει νά δυσανασχετοῦν μαζί μου, ἀλλά καί μένα λυπεῖ. Καί ἐρωτῶ: Τί θά ἦταν τό βιβλίο αὐτό, ἄν δέν εἶχαν γίνει οἱ τόσες διορθώσεις καί βελτιώσεις σύμφωνα μέ τό ὑπόμνημά μου καί σύμφωνα μέ τήν εἰσήγησή μου πρίν ἀκόμη ἐκδοθεῖ; Καί νά σκεφτεῖ κανείς ὅτι πρόκειται γιά τή διδασκαλία τῆς τραγωδίας, πού ἀποτελεῖ τό κατεξοχήν καύχημα τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος.

Γιά τό ἐνδιαφέρον μου ἀκριβῶς αὐτό γιά ἕνα ἀντάξιο τῆς ἑλληνικῆς παιδείας βιβλίο, ἀντί νά μοῦ ἀναγνωριστεῖ τοῦτο κάπως ἀπό τό συγγραφέα γιά τήν κάποια συμμόρφωση τοῦ βιβλίου του, ἔχω συγκεντρώσει ἐναντίον μου καί πολλά "πυρά". Ἀλλά εἶναι πολύ ἀργά πιά γιά μένα νά ἀλλάξω χαρακτήρα, δείχνοντας ἀνοχή σέ τακτική πού ἀποβαίνει σέ βάρος τοῦ σχολείου.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α:

Δέν κρίνει σκόπιμη τή συζήτηση τοῦ θέματος καί θεωρεῖ τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Ι.Ἀρβανίτη ὡς ἁπλή ἀνακοίνωση.

. / .

Θέμα 6ο: Αίτηση Ἐλ.Κορλλλη γιά κρίση τοῦ χειροτεχνικοῦ ὑλικοῦ μέ τίτλο "Τρά Κέμ".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ἰω.Ἀρβανίτης εἶπε τά ἑξῆς:

Μέ τό ἀρ.Φ.309.71/198/Γ/7607 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ (Δ/νση Ἐφαρμ.Προγρ.ΔΕΠΑ, Τμ.Δ', Σχολ.Βιβλιοθηκῶν) διαβιβάζεται αἴτηση τῆς κ.Ἑλένης Παπαοικονόμου-Κορλλλη μέ συνημμένο ἕνα (Ι) δεῖγμα χειροτεχνικοῦ-ζωγραφικοῦ ὑλικοῦ, μέ τίτλο TRI-CHEM, πρός γνωμοδότηση γιά τή χρησιμότητά του στά σχολεῖα Δημοτικῆς καί Μέσης Ἐκπ/σεως.

Τό ὑλικό ἀποτελεῖται α) ἀπό ἕνα καλοτυπωμένο ἔγχρωμο φυλλάδιο τῆς TRI-CHEM μέ τίς σχετικές ὁδηγίες καί παραστατικές εἰκόνες γιά χειροτεχνία-ζωγραφική, β) ἀπό ἕνα σωληνάριο μέχρῶμα, ὡς δεῖγμα, καί γ) ἀπό ἕνα ὕφασμα μέ σχέδια, τοῦ ὁποίου τό ἕνα τμῆμα εἶναι ὑποδειγματικά ζωγραφισμένο· τό ὕφασμα στηρίζεται τεντωμένο σέ στεφανοειδές πλαίσιο (τελάρο).

Τό σύνολο τοῦτο τοῦ χειροτεχνικοῦ ὑλικοῦ εἶναι ἀναμφίβολα χρήσιμο καί οἱ καθηγητές τῶν καλλιτεχνικῶν μαθημάτων μποροῦν ἐλεύθερα νά κάνουν σχετικές ὑποδείξεις στούς μαθητές. Ὅστόσο, δέ νομίζω πῶς εἴμαστε ὑποχρεωμένοι, σύμφωνα μέ τό Ν.186/75, ἄρθρο 2,5, νά γνωμοδοτοῦμε γιά διάφορα εἴδη ἐμπορίου αὐτῆς τῆς κατηγορίας.

Τό Τμῆμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τό ἀρ. Φ 309.71/198/Γ/7607 ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου, τήν εἰσήγηση καί τή σχετική συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α :

Δέ γνωμοδοτεῖ γιά τή χρησιμότητα τοῦ χειροτεχνικοῦ ὑλικοῦ TRI-CHEM καί γενικά γιά τά διάφορα εἴδη τοῦ ἐμπορίου αὐτῆς τῆς κατηγορίας, σύμφωνα μέ τό Ν.186, ἄρθρο 2,5.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 26

Σήμερα 11 Μαΐου 1981, ἡμέρα Δευτέρα καί ὥρα 10 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ προεδρεύοντα τόν κ. Ἀθαν. Κομίνη, Γ΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, ὁ Σύμβουλος Β΄. Ι. Ἀρβανίτης, γιατί ἦταν ἀσθενής, καί ὁ Σύμβουλος Β΄Φ. Βῶρος, γιατί ἦταν στό Β΄Πανελλήνιο Ἱστορικό Συνέδριο στή Θεσσαλονίκη.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ Ε Μ Α 1ο.- Ἄρση ἀπαγορεύσεως τῆς ὑποδείξεως βιβλίων πρός τούς μαθητές ἀπό τούς καθηγητές. Εἰσηγητής Κυρ. Κατσιμάνης.

Θ Ε Μ Α 2ο.- Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Δέσπ. Φραγκεδάκη. Εἰσηγητής Ν. Παπαδόπουλος.

Θ Ε Μ Α 3ο.- Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγητῆ Τεχνικῶν τοῦ Ἀθαν. Σταράκη. Εἰσηγητής Ν. Παπαδόπουλος.

Θ Ε Μ Α 4ο.- Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Ζωῆς Τορνεσάκη, πτυχιούχου τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Φλωρεντίας. Εἰσηγητής Λ. Ἀδαμόπουλος.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

. / .

Θ Ε Μ Α 1ο.- Ἄρση ἀπαγορεύσεως τῆς ὑποδείξεως βιβλίων πρός τούς μαθητές ἀπό τούς καθηγητές.

Μετά τήν ἀνακοίνωση τοῦ θέματος ἀπό τόν προεδρεύοντα τοῦ Τμήματος κ. Ἀθαν. Κομίνη, πολλά ἀπό τά μέλη διατύπωσαν τή γνώμη ὅτι τό θέμα εἶναι πολύ σοβαρό καί πρέπει νά ἐξετασθεῖ προσεκτικά καί νά σκεφθοῦν ὅλοι τρόποι ἀντιμετωπίσεώς του. Γι' αὐτό ἀποφασίστηκε νά ἀναβληθεῖ ἡ συζήτηση τοῦ θέματος αὐτοῦ γιά ἑπόμενη συνεδρίαση.

Θ έ μ α 2ο.- Γνωμοδότηση γιά τά προσόντα διορισμοῦ ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Δέσπ. Φραγκιδάκη.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Ν. Παπαδόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Τά σχετικά μέ τό παραπάνω θέμα στοιχεῖα πού ὑποβλήθηκαν εἶναι τά ἑξῆς:

1) Διαβιβαστικό ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ, Δ/νση Π. Μ.Ε τῆς 6-2-81
2) Ἀντίγραφο ἰσοτιμίας τοῦ πτυχίου ἀπό τό ΔΙΚΑΤΣΑ
3) Βεβαίωση πτυχίου LICENCE καί βεβαίωση MAITRISE καί
4) " μετεκπαιδεύσεως.

Ἀπό τή μελέτη τῶν παραπάνω στοιχείων καί ἔχοντας ὑπόψη τό Ἀναλυτικό Πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῶν Τεχνικῶν στή Μ.Ε. καί τό σχετικό νόμο 309/76, ἄρθρ. 35, 1, 4, διαπίστωσα ὅτι:

1) ὑπάρχει ἀντιστοιχία σπουδῶν καί ἀντικειμένων διδασκαλίας τοῦ Ἀναλ. Προγράμματος καί 2) οἱ σπουδές τῆς κ. Φραγκεδάκη ἐγγυῶνται ἐν γένει ἐπιτυχῆ ἀνταπόκρισή της στό ἔργο τῆς καθηγήτριας τῶν Τεχνικῶν στή Μ.Ε.

Γι' αὐτό εἰσηγοῦμαι γιά τό διορισμό τῆς κ. Φραγκεδάκη ὡς καθηγήτριας τῶν Τεχνικῶν ὑπό τόν ὅρο ὅτι κατέχει ἀπολυτήριο ἑλληνικοῦ 6ταξίου Γυμνασίου ἤ Λυκείου σύμφωνα μέ τόν Νόμο.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

ὅτι ἡ Φραγκεδάκη Δέσποινα ~~εἶναι~~ δύναται νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε., ὡς καθηγήτρια τεχνικῶν, ὑπό τόν ὅρο ὅτι κατέχει ἀπολυτήριο ἑλληνικοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου ἤ Λυκείου σύμφωνα μέ τό Νόμο.

./.

Θ έ μ α 3ο.- Γνωμοδότηση γιά τά προσόντα διορισμοῦ ὡς καθηγητοῦ Τεχνικῶν τοῦ κ. Σταράκη 'Αθανάσιου.

Τά σχετικά μέ τό παραπάνω θέμα στοιχεῖα πού ὑποβλήθηκαν εἶναι:

1) Διαβιβαστικό ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ, Δ/νση Προσ. Μ.Ε. τῆς 6-2-81

2) 'Αντίγραφο ἰσοτιμίας τοῦ πτυχίου ἀπό τό ΔΙΚΑΤΣΑ καί

3) " (SERTIFIKA) τῆς 'Ακαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Φλωρεντίας.

'Από τή μελέτη τῶν στοιχείων αὐτῶν διαπίστωσα τά ἑξῆς:

'Ο κ. Σταράκης ἔχει πτυχίο Εἰδικότητας Σκηνογραφίας καί τά ἀντικείμενα τῶν σπουδῶν, παρά τήν ἰσοτιμία τοῦ πτυχίου του, δέν ἀνταποκρίνονται στά θέματα τοῦ 'Αναλ. Προγράμματος τοῦ μαθήματος Τεχνικῶν στή Μ.Ε. Γι'αὐτό καί εἰσηγοῦμαι νά μήν ἐγκριθεῖ τό αἴτημά του γιά διορισμό του στή Μ.Ε., γιατί οὔτε τά ἀντικείμενα σπουδῶν του ἔχουν σχέση μέ τό 'Αναλ. Πρόγραμμα τοῦ μαθήματος, οὔτε ἡ εἰδικότητα τοῦ Σκηνογράφου προβλέπεται ἀπό τό Νόμο (309/76, ἄρθ. 35, 1, 4).

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α:

Δέν ἐγκρίνει τό αἴτημα τοῦ 'Αθαν. Σταράκη γιά διορισμό του στή Μ.Ε., ἐπειδή τά στοιχεῖα πού ὑποβλήθηκαν δέν ἀνταποκρίνονται στά θέματα τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τοῦ μαθήματος τῶν Τεχνικῶν στή Μ.Ε., 'Εφόσον ὅμως παρουσιάσει ὁμοιότητα τῶν μαθημάτων, πού διδάχτηκε, μέ τά ἀπαιτούμενα θά ἐπανεξετάσει τό θέμα.

Θ έ μ α 4ο.- Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Ζωῆς Τορνεσάκη, πτυχιούχου τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Φλωρεντίας.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Λ. Ἀδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ διεύθυνση προσ/κου Μ.Ε μέ τό ἔγγραφό της Δ/6567/2-4-1981 μᾶς διαβιβάζει τά δικαιολογητικά τῆς κ. Τορνεσάκη Ζωῆς τοῦ Ἰωάννου μέ τήν παράκληση νά γνωματεύσουμε ἄν αὐτή εἶναι ἱκανή νά διδάξει τό μάθημα τῶν καλλιτεχνικῶν στά Σχολεῖα Μ.Ε. Ὅπως φαίνεται ἀπό τήν 4272/8-8-1980 βεβαίωση τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ, τό δίπλωμα Διακοσμητικῆς τῆς κ. Τορνεσάκη Ζωῆς τοῦ Ἰωάννου τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Φλωρεντίας εἶναι ἰσότιμο μέ τά διπλώματα τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν. Ἐξάλλου ὅπως προκύπτει ἀπό τό πρόγραμμα σπουδῶν της, ἡ κ. Τορνεσάκη Ζωή εἶναι κάτοχος τῆς ὕλης πού προβλέπεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν καλλιτεχνικῶν τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Λυκείου.

Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ἡ κ. Ζ. Τορνεσάκη εἶναι ἀπόφοιτος Ἑλληνικοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου ἤ Λυκείου, ὅπως ὁ Νόμος 309 (Ἄρθρον 35 παρ. 4) ὁρίζει, εἰσηγοῦμαι ὅτι αὐτή εἶναι σέ θέση νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ Σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια Καλλιτεχνικῶν.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α:

Ὅτι ἡ Ζωή Τορνεσάκη δύναται νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε., ὡς καθηγήτρια Τεχνικῶν, ὑπό τόν ὅρο ὅτι κατέχει ἀπολυτήριο Ἑλληνικοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου ἤ Λυκείου σύμφωνα μέ τό Νόμο.

Ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Προεδρεύων

ΑΘΑΝ. ΚΟΜΙΝΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.

Πράξη 27/1981

Σήμερα 18 Μαΐου 1981, ημέρα Δευτέρα και ώρα 8.30' πρωϊνή, το Τμήμα Μέσης Εκπ/σεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής), με προεδρεύοντα τον Γ' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ Αθαν.Κομίνη.
Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι: Ιω.Αρβανίτης, Δημ.Σακκάς, Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Λεων.Αδαμόπουλος, Στέφ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κων.Συριόπουλος, Ιω.Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κων.Φωσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κ. Κατσιμάνης και Β.Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε η φιλόλογος Π.Παπαδημητρίου, που υπηρετεί με απόσπαση στό ΚΕΜΕ.
Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση ο Πρόεδρος του Τμήματος Γ.Παντελίδης, ο Σύμβουλος Β' Φ.Βάρος, λόγω ασθενείας, και ο Σύμβουλος Β' Ν.Παπαδόπουλος, γιατί απουσίαζε στό εξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους.

Θέμα ημερήσιας διατάξεως.
Κατανομή περικοπών ~~ωρών~~ κατά τάξεις στό Γυμνάσιο και Λύκειο. Εισηγητές: Ν.Βαρουχάκης και Κ.Κατσιμάνης.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, άρχισε η εξέταση του θέματος της ημερήσιας διατάξεως.

Ο εισηγητής, Σύμβουλος Β' του ΚΕΜΕ κ.Ν.Βαρουχάκης, υπενθύμισε στό Τμήμα ότι με τις πράξεις αριθ. 18 και 24/1981 το Τμήμα έχει καταλήξει σε απόφαση για το νέο ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου και του Λυκείου, αντίστοιχα, μετά τις περικοπές που επιβλήθηκαν από την εβδομάδα των 5 ημερών. Υπενθύμισε έπίσης ότι στό Γυμνά-

./.

στο οἱ περικοπὲς ὡρῶν κατὰ μάθημα εἶχαν γίνει συνολικὰ καὶ γιὰ τὶς τρεῖς τάξεις, ἐνῶ στὸ Λύκειο οἱ περικοπὲς ἔγιναν, σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις, ἐπίσης συνολικά, ἀλλὰ γιὰ μιὰ ὁμάδα συγγενῶν μαθημάτων (λ.χ. γιὰ τὰ Νέα Ἑλληνικὰ καὶ τὴν Ἱστορία, γιὰ τὴ Φυσικὴ καὶ τὴ Χημεία) κατὰ τάξη, ὁπότε, ὅπως προβλέπεται καὶ στὸ τέλος τῆς πράξεως ἀρ.24/1981, θὰ πρέπει σὲ εἰδικὴ συνεδρία νὰ γίνει ἡ κατανομὴ τῶν περικοπῶν κατὰ τάξη, τρίμηνα καὶ μαθήματα στὶς δύο βαθμίδες τῆς Μ.Ε. Ὁ κ. Βαρουχάκης εἶπε ὅτι ὁ ἴδιος ἔχει ἤδη ἐκπονήσει ἕνα σχέδιο κατανομῆς τῶν περικοπῶν στὸ Γυμνάσιο καὶ ὅτι τὸ σχέδιο αὐτὸ ἔχει ἤδη μοιραστεῖ, φωτοτυπημένο, στὰ μέλη τοῦ Τμήματος.

Στὴ συνέχεια ὁ εἰσηγητὴς κ.Κ.Κατσιμάνης ἀνέφερε ὅτι οἱ φιλόλογοι τοῦ Τμήματος, σὲ ἄτυπη σύσκεψή τους, κατέληξαν σὲ ἐπιμέρους μαθήματα τῆς περικοπὲς ποὺ γιὰ τὸ Λύκειο εἶχαν γίνει κατὰ ὁμάδες μαθημάτων. Καὶ, ἀκόμη, ὅτι ὁ κ.Φ.Κ.Βᾶρος, ποὺ ἀπουσιάζει σήμερα, διαφώνησε στὴ σύσκεψη αὐτὴ σχετικὰ μὲ τὶς περικοπὲς στὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας μὲ τὴν παρατήρηση ὅτι, ἀφοῦ στὴν Α' τάξη τοῦ Λυκείου οἱ ὧρες τῆς Ἱστορίας ἔγιναν ἀπὸ 3 ποὺ ἦταν πρὶν 2, στὴ Β' καὶ τὴ Γ' τάξη πρέπει νὰ παραμένουν ἀπὸ 2 ὧρες.

Μετὰ τὴ συζήτηση ποὺ ἐπακολούθησε, τὸ Τμῆμα

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α :

1ὴ Κατανέμει ἀναλυτικὰ τὶς ὧρες κατὰ τάξεις καὶ τρίμηνα καὶ διαμορφώνει τὸ ὡρολόγιο πρόγραμμα τοῦ Γυμνασίου καὶ τοῦ Λυκείου, σύμφωνα μὲ τὰ προβλεπόμενα ἀπὸ τὶς πράξεις 18 καὶ 24 τοῦ 1981, ὡς ἑξῆς:

./.

α) Ὡρολόγιο Πρόγραμμα Γυμνασίου

Μαθήματα	Α'			Β'			Γ'		
	α'	β'	γ'	α'	β'	γ'	α'	β'	γ'
Θρησκευτικά	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ἀρχ. Ἑλλ. Γραμματεία	3	4	4	5	4	5	4	4	3
Νεοελ. Γλῶσσα καὶ Γραμ.	5	5	5	3	3	4	4	4	4
Ἱστορία	3	3	3	2	2	1	2	2	2
Στοιχ. Δημοκρ. Πολιτ.	–	–	–	–	–	–	1	1	1
Μαθηματικά	4	4	3	3	4	4	4	3	4
Ξένη Γλῶσσα	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Γεωγραφία	3	2	–	1	1	1	1	1	1
Φυσική – Χημεία	–	–	–	3	3	2	2	3	3
Ἀνθρωπολογία	–	–	–	1	1	1	–	–	–
Βιολογία	–	–	2	–	–	–	1	1	1
Μουσική	1	1	1	1	1	1	1/2	1/2	1/2
Καλλιτεχνικά	2	2	2	1/2	1/2	1/2	–	–	–
Φυσική Ἀγωγή	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Σχολ. Ἐπαγ. Προσανατ.	–	–	–	–	–	–	1	1	1
Τεχνολογία – Οἰκοκυρικά	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Πολιτιστικές δραστηριότητες	–	–	–	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2
Σ ύ ν ο λ ο	30	30	30	30	30	30	30	30	30

./.

β) Ὡρολόγιο πρόγραμμα Λυκείου.

Μ α θ ή μ α τ α	Α'			Β'			Γ'		
	α'	β'	γ'	α'	β'	γ'	α'	β'	γ'
Θρησκευτικά	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Νεοελλην. Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	4	4	4	3	3 ¦ 4	4	3	4	4
Ἀρχαία Ἑλληνική Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	6	6	6	5	5	5	4	3	4
Ἱστορία	2	2	2	2	2 ¦ 1	1	2	2	1
Λατινικά									
Ψυχολογία				2	1	1			
Φιλοσοφία							2	2 ¦ 1	1
Στοιχ. Δημ. Πολ.							1	1	
Μαθηματικά	4	4 ¦ 5	5	4	4	4	2	2 ¦ 3	3
Κοσμογραφία							1	1	1
Φυσική / Χημεία	3	3 ¦ 2	2	2	2	2	2	1	2
Γενική Βιολογία	1	1 ¦ 1	1	1	1	1	1	1	1
Γεωλ.-Ὀρυκτολ.- Οἰκον. Γεωγραφία	1	1	1					1	1
Ξένη Γλῶσσα	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Φυσική Ἀγωγή	3	3	3	2	3	3	2	2	2
Καλλιτεχνικά ? / Μουσική ?	1	1	1						

2. Ὡς πρὸς τὸ μάθημα τῶν εἰδικοτήτων Καλλιτεχνικῶν καὶ Μουσικῆς διευκρινίζει τὰ ἑξῆς:

α) Οἱ καθηγητὲς τῶν εἰδικοτήτων Καλλιτεχνικῶν καὶ Μουσικῆς προτείνεται νὰ κατανεμηθοῦν κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε σὲ κάθε σχολεῖο νὰ διδάσκεται τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο μαθήματα, ἤ τὰ Καλλιτεχνικὰ ἤ ἡ Μουσική. Στὴν περίπτωση αὐτὴ τὸ ὡρολόγιο πρόγραμμα θὰ διαμορφωθεῖ ὡς ἑξῆς:

αα) Γυμνάσιο

Α' τάξη: 2 ὧρες τήν ἑβδομάδα

Β' τάξη: 1 1/2 ὥρα τήν ἑβδομάδα, δηλαδή, ἐναλλακτικά, τή μιά ἑβδομάδα 1 ὥρα καί τήν ἄλλη ἑβδομάδα 2 ὧρες.

Γ' τάξη: Ἀφοῦ τά Τεχνικά δέ διδάσκονται, ὅπου ὑπάρχει καθηγητής Μουσικῆς, διδάσκει 1 ὥρα κάθε 15 ἡμέρες.

ββ) Λύκειο

Α' τάξη: 1 ὥρα τήν ἑβδομάδα.

β) Σέ περίπτωση ποῦ ἀδήριτη ἀνάγκη ἐπιβάλλει τήν παρουσία σέ ἕνα σχολεῖο καθηγητῶν καί τῶν δύο εἰδικοτήτων, τότε γιά τό καθένα ἀπό τά δύο μαθήματα ἐφαρμόζεται τό ὡρολόγιο πρόγραμμα, ὅπως ἀναφέρεται στούς πιό πάνω πίνακες.

3. Γιά τήν περίπτωση ποῦ τό ὡρολόγιο πρόγραμμα προβλέπει διχοτόμηση τοῦ Β' τριμήνου (ὅπως π.χ. συμβαίνει σχετικά μέ τή Νεοελληνική Γλῶσσα καί Γραμματεία καθώς καί τήν Ἱστορία τῆς Β' Γυμνασίου κτλ), ὡς ἡμερομηνία λήξεως τοῦ πρώτου μισοῦ τοῦ τριμήνου αὐτοῦ ὁρίζεται ἡ 20ή Ἰανουαρίου.

4. Ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ Ὑγιεινή-Ἀνθρωπολογία ἐντάσσεται στό πρόγραμμα τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς.

Στό σημεῖο αὐτό τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρεύων

Ἀθαν. Κομνηνός

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.

Πράξη 28

Σήμερα 20 Μαΐου 1981, ἡμέρα Τετάρτη καί ὥρα 8.30 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ καί Πρόεδρο τοῦ Τμήματος Γ.Παντελίδη. Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἀθαν.Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος, Ι.Ἀρβανίτης, Φ.Βῶρος, Δ.Ξακκῆς, Ἡλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Λ.Ἀδαμόπουλος, Στ.Παπασηκόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κων.Συριόπουλος, Τ.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κυρ.Καταιμάνης καί Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ. Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β' Ν.Παπαδόπουλος, γιατί ἀπουσίαζε στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακούς λόγους.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Αἴτηση Δ.Κανάκη καί Ε.Κωτούλα γιά τήν καταλληλότητα δύο χαρτῶν τῆς Ε.Ο.Κ. Εἰσηγητές Φ.Βῶρος καί Ἰ.Σκορδίλης.
2. Χορήγηση ἀντιγράφου πράξεως 11/1981 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ στόν Ἐπαμ. Βραχόπουλο, πού ἀναφέρεται στό βιβλίο του "Ἱστορία Ἀρχαίων Χρόνων" τῆς Α' Λυκείου. Εἰσηγητής Φ.Βῶρος.
3. Ἔγκριση συγγράμματος τῆς Α.Ἐμμανουήλ "Ἱστορικές καί Ἐπιστημονικές Θεμελιώσεις τῆς Κοινωνιολογίας" γιά τή δωρεάν διάθεσή του στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ. Εἰσηγητές Φ.Βῶρος καί Ἰ.Σκορδίλης.
4. Ἀνακοινώσεις.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: Αἴτηση Δ. Κανάκη καί Ε. Κατσούλα γιά τήν καταλληλότητα δύο χαρτῶν τῆς Ε.Ο.Κ.

Πρίν οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος παρουσιάσουν τήν εἰσήγησή τους, διαπιστώθηκε ἀπό ἀριθμένα μέλη τοῦ Τμήματος ὅτι δέν εἶχαν κατατεθεῖ τά 12 ἀντίτυπα, σύμφωνα μέ παλαιότερη ἀπόφαση τοῦ Τμήματος, προκειμένου νά ἐνημερωθοῦν τά μέλη του καί ἀποφασίσουν. Γιά τό λόγο αὐτό ἀναβλήθηκε ἡ συζήτηση τοῦ παραπάνω θέματος μέχρι νά συμπληρωθεῖ ὁ ἀριθμός τῶν ἀντιτύπων ἀπό τούς ἐνδιαφερομένους.

./.

Θ έ μ α 2ο.- Χορήγηση ἀντιγράφου πράξεως 11/1981 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ στόν 'Επαμεινώνδα Βρανόπουλο, πού ἀναφέρεται στό βιβλίο του "'Ιστορία 'Αρχαίων Χρόνων" τῆς Α΄Λυκείου.

'Ο Εἰσηγητής τοῦ θέματος Φαν. Βῶρος εἶπε τά ἑξῆς:

'Ο 'Επαμ. Βρανόπουλος εἶναι ὁ συγγραφέας τοῦ βιβλίου 'Ιστορία 'Αρχαίων Χρόνων α΄Λυκείου (μέ ἀνάθεση). Πέρυσι ἔλαβε μέρος σέ διαγωνισμ γιά τή συγγραφή νέου βιβλίου· ὑπόβαλε στό 'Υπουργεῖο γιά κρίση ἐπεξεργασμένη μορφή τῆς ἀρχικῆς συγγραφῆς του· ἡ ἁρμόδια 'Επιτροπή Κρίσεω ἀποφάνθηκε ἀρνητικά· ἐμεῖς ἐγκρίναμε τήν Πράξη τῆς 'Επιτροπῆς. 'Ο συγγραφέας ζητάει ἀντίγραφο αὐτῆς τῆς πράξης μας. Προσωπικά εἰσηγοῦμαι νά γίνει δεκτό τό αἴτημά του· τήν τακτική αὐτή ἀκολουθήσαμε πάντα σέ τέτοιες περιπτώσεις.

Ὕστερα ἀπό σύντομη συζήτηση τό Τμῆμα

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

νά χορηγηθεῖ στόν 'Επ. Βρανόπουλο ἀντίγραφο τῆς πράξεως 11/1981 πού ἀναφέρεται στό βιβλίο του "'Ιστορία 'Αρχαίων Χρόνων" τῆς Α΄Λυκείου, ἐφόσον τόν ἀφορᾶ προσωπικά (πρόκειται γιά τήν τελική κρίση συγγραφικῆς ἐργασίας του).

Θ έ μ α 3ο.- Ἔγκριση συγγράμματος τῆς Ἀρτ. Ἐμμανουήλ "Ἱστορικές καί ἐπιστημονικές θεμελιώσεις τῆς Κοινωνιολογίας" γιά τή δωρεάν διάθεσή του στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ.

Ὁ πρῶτος εἰσηγητής Φαν. Βῶρος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Ἡ συγγραφέας ἀσχολεῖται μέ τό θέμα αὐτό ἀπό χρόνια μέ τόν ἴδιο τίτλο ἔχει ἐκδώσει βιβλίο καί παλαιότερα (σέ μορφή καθαρεύουσας)· ἡ τωρινή ἔκδοση εἶναι πλουσιότερη καί σέ μορφή δημοτική, ὁμαλή καί ρέουσα.

Πραγματεύεται τό ἀντικείμενο τῆς Κοινωνιολογίας ἱστορικά καί συστηματικά· τό γράφιμό της εἶναι ἁπλό καί κατανοητό ὥστε νομίζω ὅτι τό βιβλίο της θά εἶναι -μπορεῖ νά εἶναι- χρήσιμο στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ. Σημειώνω ἀκόμη ὅτι στήν ἔκθεση τῶν ζητημάτων τῆς Κοινωνιολογίας ἡ κ. Ἐμμανουήλ εἶναι ἀντικειμενική, ἀμερόληπτη, μετριοπαθής, ὅσο μπορῶ νά διαγνώσω ἀπό τμῆμα τοῦ βιβλίου πού μελέτησα στήν τωρινή μορφή του. (Σημειώνω ὅτι ἡ ἴδια ἡ κ. Ἀ. Ἐμμανουήλ ἔχει γράψει σύντομο βιβλίο μέ Στοιχεῖα Κοινωνιολογίας γιά τό Ἐπαγγ. Τεχν. Λύκειο, ἔκδοση τοῦ Εὐγενίδειου Ἱδρύματος).

Εἰσηγοῦμαι νά γίνει δεκτό τό βιβλίο αὐτό γιά τούς Σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ.

Στή συνέχεια ὁ δεύτερος εἰσηγητής Ἰω. Σκορδίλης εἶπε τά ἑξῆς:

Μέ τό ἔγγραφο Φ 2/3787/Γ/874/6-3-81 ἡ Γεν. Δ/νση Γενικῆς Ἐκπ/σεως μᾶς διαβιβάζει τήν ἀριθμ. 26 πράξη τοῦ Συμβουλίου Σπουδῶν τῆς ΕΑΣΑ μέ τήν ὁποία προτείνεται συμπληρωματική ἔγκριση γιά τό βιβλίο "Ἱστορικές καί Ἐπιστημονικές θεμελιώσεις τῆς Κοινωνιολογίας" τῆς κ. Ἀρτεμ. Ἐμμανουήλ, καθηγήτριας τῆς Ἀνωτ. Βιομηχανικῆς Πειραιῶς καί τῆς ΕΑΣΑ, προκειμένου νά χορηγηθεῖ στούς σπουδαστές τοῦ Δου ἔτους στό τρέχον Ἀκαδημαϊκό ἔτος.

Μέ τή σκέψη πώς τό βιβλίο αὐτό ἔχει ἐγκριθεῖ γιά νά διανεμηθεῖ στούς σπουδαστές τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς (ἀριθμ. ἀποφάσεως 5654. ΦΕΚ 490 Τ.Β'), πώς εἶναι ἔργο τῆς ἴδιας τῆς καθηγήτριας πού διδά-

σκει στήν ΕΑΣΑ τό μάθημα τῆς Κοινωνιολογίας καί πώς οἱ σπουδαστές θά τό χρειασθοῦν στίς προσεχεῖς πτυχιακές ἐξετάσεις τους, προτείνω στό Τμῆμα, νά ἐγκρίνει τή χορήγηση τοῦ βιβλίου στούς σπουδαστές τοῦ Δου ἔτους τῆς ΕΑΣΑ.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι :

ἐγκρίνει τή δωρεάν διάθεση τοῦ βιβλίου τῆς Ἄρτεμης Ἐμμανουήλ "Ἱστορικές καί Ἐπιστημονικές θεμελιώσεις τῆς Κοινωνιολογίας" στούς σπουδαστές τοῦ Δ΄ἔτους τῆς ΕΑΣΑ.

Θ έ μ α 4ο.- Ἀνακοινώσεις.

Ὁ Σύμβουλος Β΄Νικ. Βαρουνάκης ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα α) τό ἔγγραφο Γ/2846/29-4-81 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ, μέ τό ὁποῖο διαβιβάζει τήν ἀπό 5-4-81 ἀναφορά πατέρα μαθητῆ τῆς Β΄ τάξεως ἑνός Λυκείου τῶν Ἀθηνῶν σχετική μέ τό ὡρολόγιο πρόγραμμα, τό ὡράριο πραγματικῆς ἐργασίας, τόν τρόπο διδασκαλίας τῶν μαθημάτων, τήν ἐξέταση τῶν μαθητῶν κ.τ.λ. στό Λύκειο αὐτό ἀπό τό χρονικό διάστημα ἀπό 22 Σ/βρίου μέχρι 21 Μαρτίου 1981. καί β) ἐπιστολή τοῦ Ἀπόστολου Καλογιάννη, μαθηματικοῦ τοῦ 2ου Λυκείου Ἐδέσσης μέ παρατήρησή του γιά τή διδασκαλία τῶν Μαθηματικῶν Ἐπιλογῆς.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

Πράξη 29

Σήμερα 26 Μαΐου 1981, ημέρα Τρίτη και ώρα 1.30΄ μεσημβρινή, το Τμήμα Μέσης Εκπ/σεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής) με Πρόεδρο τον Πρόεδρο του Τμήματος Γ.Παντελίδη, Α΄ Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.
Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι: Ι.Αρβανίτης, Φ.Βώρος, Δ.Σακκάς, Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος. Λ.Αδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ.Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κυρ.Κατσιμάνης και Β.Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε η Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, που υπηρετεί με απόσπαση στό ΚΕΜΕ.
Δέν παραβρέθηκε στη συνεδρίαση ο Γ΄ Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ Αθ. Κομίνης, γιατί είχε άλλη υπηρεσιακή απασχόληση.

Θέματα ημερήσιας διατάξεως

1. Διδακτικό εγχειρίδιο Γραμματικής Α΄ τάξεως Λυκείου. Εισηγητής: Ηλ.Σπυρόπουλος.
2. Οδηγίες προς τους βαθμολογητές των γραπτών των Πανελληνίων εξετάσεων. Εισηγητής: Δ.Σακκάς.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

. / .

Θέμα 1ο: Διδακτικό ἐγχειρίδιο Γραμματικῆς Α΄ τάξεως Λυκείου.

Ἡ συζήτηση γιά τό θέμα αὐτό ἀναβλήθηκε γιά νά γίνει πρῶτα συνεννόηση μέ τό Ἵδρυμα Νεοελληνικῶν Σπουδῶν Μ.Τριανταφυλλίδη.

Θέμα 2ο: Ὁδηγίες πρός τούς βαθμολογητές τῶν γραπτῶν τῶν Πανελληνίων εξετάσεων.

Ὁ εἰσηγητής Δημ.Σακκᾶς εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:
Μέ τήν ἀπόφαση ἀριθ.973/7-5-1981 τοῦ κ.Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ συγκροτήθηκαν δυό ἐπιτροπές γιά τή σύνταξη ὁδηγιῶν πρός τούς βαθμολογητές καί τῶν γραπτῶν τῶν ὑποψηφίων τῶν πανελληνίων ἐξετάσεων γιά τά Ἀνώτατα καί τά Ἀνώτερα Ἐκπαιδευτικά Ἱδρύματα, μιά γιά τά γραπτά τῶν ὑποψηφίων στίς ἐξετάσεις τοῦ Α΄ τύπου καί μιά γιά τά γραπτά τῶν ὑποψηφίων στίς ἐξετάσεις τοῦ Β΄ τύπου.
Οἱ δύό Ἐπιτροπές ἐργάστηκαν πολύ ἐντατικά καί ἤδη παρέδωσαν τίς ὁδηγίες πού συνέταξαν. Καί εἶναι γενικά πολύ ἱκανοποιητικές.
Ἐπειδή ἤδη ὁ χρόνος πού ἀπομένει ὡς τήν ἔναρξη τῆς βαθμολογήσεως τῶν γραπτῶν εἶναι ἐλάχιστος, εἰσηγοῦμαι οἱ φιλόλογοι καί οἱ φυσικομαθηματικοί τοῦ Τμήματος νά ἐργαστοῦν χωριστά κατά εἰδικότητα καί νά διαμορφώσουν τό τελικό κείμενο τό ὁποῖο νά παρουσιάσουν στό Τμῆμα γιά ἔγκριση τό ταχύτερο, ὥστε νά καταστεῖ δυνατόν νά ἀποσταλεῖ ἐφέτος στίς Ἐπιτροπές Βαθμολογικῶν Κέντρων. Ἡ γνώμη μου εἶναι νά ἀποσταλεῖ ὡς κείμενο πού συντάχτηκε ἀπό ἐπιτροπές ἐκπαιδευτικῶν. Τό ἑπόμενο ἔτος μέ βάση αὐτό τό κείμενο καί τίς παρατηρήσεις πού θά γίνουν σ'αὐτό μπορεῖ νά συνταχθεῖ ἕνα πληρέστερο κείμενο ὁδηγιῶν, καί νά ἀποσταλεῖ ἔγκαιρα στά Βαθμολογικά Κέντρα.
Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,
ἀποφαίνεται ὁμόφωνα
ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ Δ.Σακκᾶ στό σύνολό της.
Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 30

Σήμερα 28 Μαΐου 1981, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11 πρωϊνή, το Τμήμα Μέσης Εκπ/σεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής) με Πρόεδρο τον Α΄ Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ και Πρόεδρο του Τμήματος Γ.Παντελίδη.
Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι: Ι.Αρβανίτης, Φ.Βώρος, Δ.Σακκάς, Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.Αδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κυρ.Κατσιμάνης και Β.Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε η Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, που υπηρετεί με απόσπαση στό ΚΕΜΕ.
Δέν παραβρέθηκε στη συνεδρίαση ο Γ΄΄Αντιπρόεδρος του ΚΕΜΕ Αθαν.Κομίνης, γιατί είχε άλλη υπηρεσιακή απασχόληση.

Θέμα ημερήσιας διατάξεως

Οδηγίες προς τους βαθμολογητές των γραπτών των πανελληνίων εξετάσεων. Εισηγητής: Δ.Σακκάς.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη άρχισε η εξέταση του θέματος της ημερήσιας διατάξεως.
Οι Σύμβουλοι Β΄ Δ.Σακκάς και Ν.Βαρουχάκης παρουσίασαν στό Τμήμα τό τελικό κείμενο των οδηγιών των γραπτών των πανελληνίων εξετάσεων που συνέταξαν οι δυό επιτροπές εκπαιδευτικών που συγκροτήθηκαν με

. / .

ειδική απόφαση γι'αυτό το σκοπό (βλ.Πράξη 29/1981). Το κείμενο αναγνώστηκε, έγιναν παρατηρήσεις και διορθώσεις σ'αυτό και τελικά εγκρίθηκε να αποσταλεί στις Επιτροπές Βαθμολογικών Κέντρων μέσω της Διευθύνσεως Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. ως κείμενο που συντάχτηκε από Επιτροπές Εκπαιδευτικών.

Επισυνάπτεται αντίγραφο του τελικού κειμένου των οδηγιών.

Έπειτα από αυτά έληξε η συνεδρίαση του Τμήματος.

Ο Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Η Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ

γιά τόν τρόπο διορθώσεως.

"Ολοι οί βαθμολογητές νά ἔχουν ὑπόψη τους τίς διατάξεις τοῦ σχετικοῦ Π.Δ. (Π.Δ. 298/81, ἄρθ. 15): Πῶς τίθενται τά θέματα-τί ἐξετάζεται-τί ζητεῖται κτλ.

Σύμφωνα μέ πάγια ἀρχή, τά ζητήματα σέ κάθε ἐξεταζόμενο μάθημα (μέ ἐξαίρεση τά κείμενα) νοοῦνται ὡς ἰσοδύναμα καί βαθμολογοῦνται ἀνεξάρτητα τό ἕνα ἀπό τό ἄλλο. "Αν κάποιο ἀπ'αὐτά ἀναλύεται σέ ἐρωτήσεις, τότε κι αὐτές εἶναι ἐπίσης βαθμολογικά ἰσοδύναμες. ('Εκτός ἄν διαφορετικά προσδιορίσει σέ κάποια συγκεκριμένη περίπτωση ἡ Κεντρική 'Επιτροπή τῶν Πανελλήνιων 'Εξετάσεων - ΚΕΠΕ).

Εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη ὁ βαθμολογητής νά συνειδητοποιήσει τήν τεράστια εὐθύνη του. (Πρόκειται γιά τήν κρισιμότερη βαθμολόγηση).
Γι'αὐτό: α) 'Η βαθμολόγηση πρέπει νά μείνει ἀνεπηρέαστη ἀπό τυχόν ὑποκειμενικά κριτήρια τοῦ διορθωτῆ. Νά γίνεται δηλ. μέ ψυχραιμία, χωρίς προκαταλήψεις, χωρίς ἐξάρσεις ὑπογοητεύσεως ἤ ἐνθουσιασμοῦ.
'Επισημαίνεται ὅτι κατά τή βαθμολόγηση τόσο ἡ αὐστηρότητα ὅσο καί ἡ ἐπιείκεια ἀπομακρύνουν ἀπ'τήν ἀντικειμενική ἀξιολόγηση πού ἀποτελεῖ τόν θεμελιώδη στόχο.

'Η πλήρης ἐνημέρωση τοῦ βαθμολογητῆ ὅσο περιεχόμενο (ἀκριβές καί εὐρύτερο) τῶν συγκεκριμένων θεμάτων εἶναι βασική προϋπόθεση.
Εἶναι ἀπαράδεκτη ἡ ἐσφαλμένη ἀποτίμηση κάποιου θέματος ἤ στοιχείου ἀπό/ἀβεβαιότητα τοῦ διορθωτῆ.

Τί ἐλέγχεται καί βαθμολογεῖται στό κάθε γραπτό.

- 'Η ὀρθότητα τῆς ἀπαντήσεως.
- 'Η πληρότητα τῆς ἀπαντήσεως.
- 'Η σαφήνεια καί ἡ λογική διατύπωση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Π.Ε.

Αξιολογική κατάταξη τῶν γραπτῶν καί τελική συγκριτική θεώρηση

Κατά τή διόρθωση ἑνός δέματος γραπτῶν δοκιμίων καλό εἶναι νά μή καταχωρίζεται ἀμέσως ὁ βαθμός. Κάθε διορθωμένο γραπτό νά ἐντάσσεται σέ ἀξιολογική σειρά, ὥστε στήν τελική φάση νά γίνεται προσεκτική συγκριτική θεώρηση τῶν συνεχόμενων γραπτῶν, πού μπορεῖ νά ὁδηγήσει σέ ἀναθεώρηση τοῦ ἀρχικοῦ βαθμοῦ.

Στήν ἐξαιρετική περίπτωση προβληματικοῦ γραπτοῦ

Ὁ βαθμολογητής μπορεῖ νά προσφύγει στή συμβουλή τοῦ ἀποπτεδόντος μέλους τῆς Ε.Β.Κ. καί νά συνεργαστεῖ μέ ἄλλο βαθμολογητή.

Κάθε βαθμολογητής διορθώνει 50 ἕως 60 γραπτά, κατά κανόνα, μέ βάση τήν θαρη ἡμερήσια ἐργασία.

Δοκιμαστική ἀρχικά βαθμολόγηση.

Στήν ἀρχή εἶναι σκόπιμο οἱ βαθμολογητές νά ἐξετάσουν πρῶτα μερικά γραπτά, χωρίς νά τά βαθμολογήσουν, γιά νά ἐντοπίσουν τά διάφορα προβλήματα βαθμολογήσεως. Ἔπειτα σέ συγκέντρωση τῶν βαθμολογητῶν νά γίνει ἀνάπτυξη τῶν ὁδηγιῶν, προσαρμογή τους στά θέματα τῶν ἐξετάσεων καί σχετική ἀνταλλαγή ἀπόψεων.

Γραπτό πού περιέχει ὕβρεις, αἰσχρολογίες ἤ ἐπιδεικτικῶς ὄχετες ἀπαντήσεις τίθεται ὑπόψη τῆς Ε.Β.Κ., ἡ ὁποία καί ἐνεργεῖ σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 20, παρ. 4.

Νά γίνεται προκαταρκτική ἐνημέρωση στούς διορθωτές ὡς πρός τήν καταχώριση τῆς βαθμολογίας.

π.χ. – βαθμολογοῦν ὁλογράφως καί ἀριθμητικῶς.
– ὁ βαθμός μπαίνει σέ διψήφιο ἀριθμό (08 ἤ 00 κ.ο.κ.)
– ὁ α' βαθμολογητής σημειώνει μέ κόκκινο χρῶμα καί ὁ δεύτερος μέ πράσινο.
– ποιά ἡ ἀκριβής θέση καταχωρίσεως καί ὑπογραφῆς κ.ο.κ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΕΜΕ

Κατά τόν ἔλεγχο τῶν γραπτῶν χρησιμοποιοῦνται τά ἀκόλουθα σύμβολα:

α) + | (σταυρός, ἕνας ἤ περισσότεροι) = παράλειψη
β) - | (ὑπογράμμιση, κάποτε καί διπλή) = ἐσφαλμένο
γ) [; | (ματαιόρνχη μικρή μπχτή μαζί μέ ὑφωτιματικό σύμπλήρωμα) = σύντομη ἐφαρμολογική μη.
δ) ( ) | (παρένθεση) = περιττό, ἀφαιρετέο (ὡς μή ζητηθέν)

II.

Εἰδικότερα γιά τήν ΕΚΘΕΣΗ καί τή ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ κειμένου προτείνονται καί τά ἑξῆς σύμβολα:

Π | (στό περιθώριο) = σφάλμα ἀναφερόμενο στό Περιεχόμενο)
Σ | (" ") = " " στή Σύνδεση-διάρθρωση
Ε | (" ") = " Ἐκφραστικό
- | (ὑπογράμμιση) = " Ὀρθογραφικό

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: α) Σημεῖα, πού μπορεῖ νά θεωρηθοῦν ἐνδεικτικά τῆς βαθμολογίας τοῦ πρώτου βαθμολογητῆ ἀ-π-ο-γ-ο-ρ-ε-ύ-ο-ν-τ-α-ι.

β) Ἄν ὁ β' βαθμολογητής διαπιστώσει ἀστοχία διορθώσεως τοῦ πρώτου βαθμολογητῆ, ἐπιφέρει (μέ τό πράσινο χρῶμα) κάποιες διαγραφές πάνω στίς κόκκινες σημειώσεις του. Καί στό περιθώριο σημειώνει τό σύμβολο (δ) = δ ι α φ ω ν ί α .

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ πρός τούς βαθμολογητές.

Ἐπειδή στόχος τῶν ΟΔΗΓΙΩΝ εἶναι ἡ ὑποβοήθηση τοῦ βαθμολογητοῦ στήν ἀντικειμενική καί ἀκριβοδίκαιη ἀξιολόγηση τῶν ὑποψηφίων (καί συνάμα ἡ ἐδραίωση αἰσθήματος ἀσφαλείας σ'αὐτούς), κάθε παρατήρηση - ὑπόδειξη, προερχόμενη ἀπό τήν ἐμπειρία πού ἀποκτᾶται στά βαθμολογικά Κέντρα, εἶναι χρήσιμη γιά τή βελτίωση καί συμπλήρωση τῶν ΟΔΗΓΙΩΝ σέ μεταγενέστερη ἔκδοσή τους.

Γι'αὐτό παρακαλοῦνται οἱ κ.κ.βαθμολογητές νά παραδώσουν, ἄν ἐπιθυμοῦν, στόν ἐποπτικό τους ἐνυπόμφο συμπλήρωμα μέ ὑπόδειγμα ὑποδείξης.

ΙΙ. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ-ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΓΡΑΠΤΩΝ ΣΤΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.

Α' ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ι. Κ ε ί μ ε ν ο

Ὁ βαθμολογητὴς νὰ διαβάσει τὸ ἀρχαῖο κείμενο πρὶν ἀπὸ τὴ διόρθωση, γιατί ἐνδέχεται νὰ ἔχει παραπέσει κάποια λέξη, ἡ φράση κατὰ τὴν ἀντιγραφή, ὁπότε θὰ δυσκολυνθεῖ στὴν ἀποτίμηση τῆς μεταφράσεως, θὰ διαπιστώσει τὴν προσοχὴ τοῦ ἐξεταζομένου καὶ τὴ γενικότερη ἀντιληπτική του ἱκανότητα. Σὲ περίπτωση ποὺ θὰ ὑπάρχουν σφάλματα, ἔστω καὶ ἀπὸ ἀντιγραφή, χρειάζεται μεγαλύτερη προσοχὴ ἀπὸ τὸ βαθμολογητὴ γιὰ τὴ σωστὴ ἀποτίμηση τοῦ γραπτοῦ στὸ σύνολό του.

ΙΙ. Μ ε τ ά φ ρ α σ η

Στὴ μετάφραση καὶ τῶν δύο κειμένων πρέπει νὰ ἐλέγχεται:

1. Ὁ βαθμὸς κατανοήσεως τοῦ ἀρχαίου κειμένου ἀπὸ τὸν ἐξεταζόμενο μὲ ὑπογράμμιση τῶν παρανοήσεων καὶ τῆς ἀπομακρύνσεώς του ἀπὸ τὸ νόημα τοῦ κειμένου.

2. Ἡ ἱκανότητα τῆς ἀποδόσεως, ἡ πιστότητα, ἡ κυριολεξία, ὁ πλοῦτος τῆς ἐκφράσεως καὶ γενικότερα τὸ ὕφος, γιὰ νὰ διακριβώνεται κατὰ πόσο ἡ μετάφραση εἶναι ἕνα αὐτοτελὲς καὶ κατανοητὸ νεοελληνικὸ κείμενο.
Γενικὰ πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπόψη μας ὅτι ἡ μετάφραση δὲν εἶναι ἁπλὴ μεταφορά, μηχανικὴ καὶ τυποποιημένη, ἀπὸ τὴ μιὰ γλώσσα στὴν ἄλλη.

3. Ἡ συμφράστητα τῶν μεταφραστικῶν σφαλμάτων, δηλαδὴ ἡ διάκριση τῆς λαθεμένης ἀποδόσεως σὲ οὐσιώδεις καὶ βαρὺ τμῆμα τοῦ κειμένου ἀπὸ ἐκεῖνη ποὺ τυχὸν θὰ ὑπάρχει σὲ οὐσιῶδη καὶ δυσχερέστερα σημεῖα του, ποὺ ἐνδεχομένως ἀποτελοῦν καὶ τοὺς κύριους νοηματικοὺς ἄξονες τῆς ἑνότητας.

4. Ἡ ἐγγύτητα πρὸς τὸ πρωτότυπο καὶ ἡ ἱκανότητα τοῦ ἐξεταζομένου, ὅταν τὸ νόημα παραβάλλεται μὲ τὴν κατὰ λέξη μετάφραση στὴ νέα γλώσσα, νὰ προχωρεῖ πρὸς τὴν ἐλευθεριότερη ἀπόδοση, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ μετατίπτει στὴν αὐθαίρετη διασκευή, ποὺ συμβαίνει σχεδὸν μὲ τὴν ἁπλὴ ἀπόδοση τοῦ νοηματικοῦ περιεχομένου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΕΜΕ

5. Η ικανότητα στην απόδοση των διαφόρων τύπων του προτοτύπου (ρηματικών ιδιαιτέρως) και ειδικότερα των εξειδικευμένων συντάξεων (όπως λ.χ. αποθετικών λόγων, ακολουθίας και εξαρτήσεως κ.λ.π.).

6. Η ορθογραφία της μεταφράσεως. Για την ορθογραφία ισχύει η επίσημη γραμματική της νεοελληνικής γλώσσας του ΥΠΕΠΘ, οι τυχόν όμως παρεκκλίσεις από αυτήν θα πρέπει να αξιολογούνται με εύρύ πνεύμα και όχι με την αυστηρή "λογιστική" των απογραμμίσεων του κειμένου.
Ειδικότερα ως προς την ορθογραφία πρέπει κατά τη διόρθωση να ληφθεί υπόψη ότι σοβαρότερα ορθογραφικά σφάλματα θεωρούνται όσα αναφέρονται: α) στις καταλήξεις, β) στις συνηθισμένες και εύχρηστες λέξεις, γ) στους βασικούς κανόνες της γραμματικής. Ακολουθούν σε σοβαρότητα τα σφάλματα τονισμού, του συλλαβισμού και της στίξεως.

Με βάση τα ανωτέρω κριτήρια θα γίνει χωριστά η αξιολόγηση του γνωστού και χωριστά του άγνωστου κειμένου και το άθροισμα των δύο βαθμών θα αποτελεί το βαθμό της μεταφράσεως. Ειδικότερα θα βαθμολογείται η μετάφραση του γνωστού από 0-6, και του αδίδακτου από 0-6, ήτοι το άριστα στη μετάφραση θα είναι 12.

III. Παρατηρήσεις

Κατά την εκτίμηση των παρατηρήσεων πρέπει να ληφθούν υπόψη:

1. Για την αναφερόμενη στις ιδέες ή τα πρόσωπα του κειμένου: α) Ο βαθμός κατανοήσεως του περιεχομένου του έργου και η επαρκής και συστηματική ανάπτυξη, β) Το εύρος της αναπτύξεως και η πιθανή στήριξη των απόψεων του εξεταζομένου σε άνάλογες θέσεις ή ιδέες του ίδιου ή άλλων συγγραφέων, γ) Η ικανότητά του να κρίνει γεγονότα, πρόσωπα ή καταστάσεις, δ) Η πληρότητα αναφοράς στα πραγματικά δεδομένα (λ.χ. ιστορικά ή μυθολογικά στοιχεία προκειμένου περί προσώπων), ε) Η σωστή διάταξη των δεδομένων και η επιχειρηματολογία.

2. Για την παρατήρηση γραμματολογικού περιεχομένου: α) η πληρότητα όσον α-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΕΜΕ

φορᾶ τὰ ζητούμενα πραγματικὰ δεδομένα. β) Ἡ δυνατότητα τοῦ ἐξεταζομένου νὰ διαστέλλει τὰ οὐσιώδη ἀπὸ τὰ ἐπουσιώδη. γ) Ἡ ἱκανότητα τοῦ ἐξεταζομένου νὰ ἐντάσσει τὰ γραφόμενά του ἱστορικὰ καὶ θεματικὰ (στὴ χρονικὴ περίοδο καὶ τὸ γραμματειακὸ εἶδος τοῦ λόγου), ἂν αὐτὸ τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἐρώτηση. δ) Ὁ βαθμὸς ἀφομοίωσεως τῆς σχετικῆς μὲ τὴν ἐρώτηση γραμματολογικῆς ὕλης.

3. Γιὰ τὴ γραμματικὴ παρατήρηση: α) Ἡ πληρότητα τῆς ἀπαντήσεως κατὰ τὴν ἀναγνώριση τύπων (ἂν ζητεῖται ἀναγνώριση). β) Ἡ ὀρθότητα κατὰ τὸ σχηματισμὸ ζητουμένων τύπων καὶ τὴν κλίση τους μὲ ἀνάλογη ἀποτίμηση τῶν τυχὸν παραλείψεων. γ) Τὰ ἁπλᾶ στοιχεῖα (δεύτεροι τύποι) νὰ ἀξιολογοῦνται ἀπὸ τοῦ μαθητῆ, ἐφόσον εἶναι ὀρθά.

4. Γιὰ τὴ συντακτικὴ παρατήρηση: α) Ὁ ἀκριβὴς χαρακτηρισμὸς ζητουμένων λέξεων ἢ φράσεων. β) Ἡ αἰτιολόγηση τοῦ χαρακτηρισμοῦ, ὅπου ἀπὸ τὴ σύνταξη τοῦ κειμένου προσφέρεται ἢ ἀπαιτεῖται. γ) Ἡ πρόταξη, κατὰ τὴ σύνταξη τμήματος τοῦ κειμένου, τῶν κυρίων ὅρων καὶ τῶν οὐσιωδῶν στοιχείων τῆς ἑνότητας καὶ ἡ σύνδεσή τους μὲ τοὺς δευτερεύοντες ὅρους κατὰ τρόπο αἰτιολογικῆς ἐξαρτήσεως.

Μὲ βάση τὰ ἀνωτέρω κριτήρια καὶ τὴν ἰσοδυναμία τῶν τεσσάρων παρατηρήσεων βαθμολογεῖται ἡ κάθε μία ἀπὸ 0-2 (2Χ4 = 8).

Ἡ ἐκτίμηση τοῦ κειμένου τῶν ἀπαντήσεων στὶς παρατηρήσεις ἀπὸ ἄποψη ὀρθογραφίας, γλωσσικῆς μορφῆς καὶ διατυπώσεως νὰ γίνεται συνολικά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕΜΕ

Β' ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ι. Κείμενο

Προσοχή: Θεωρείται αὐτονόητο ὅτι ἡ ἐκφώνηση τοῦ κειμένου ἔγινε μὲ σωστή ἄρθρωση, ἰδιαίτερα στοὺς ἀκουστικὰ συγχεόμενους φθόγγους (Τ ἢ D, Ρ ἢ Β κ.ἄ.).

Ἡ ὀρθογραφία τοῦ κειμένου τῶν Λατινικῶν βαθμολογεῖται ἀπὸ 0 – 4 μονάδες. Γιὰ κάθε τρία σφάλματα ἀφαιρεῖται μία ἀπὸ τὶς τέσσερες μονάδες. Σφάλμα ἐπαναλαμβανόμενο ὑπολογίζεται μία φορά.

ΙΙ. Μετάφραση

Κατὰ τὴ μετάφραση πρέπει νὰ ἐκτιμηθοῦν:

1. Ἡ ἀρθὴ καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν πιστὴ μεταφορὰ τοῦ λατινικοῦ κειμένου σὲ νεοελληνικὸ λόγο.
2. Ὁ βαθμὸς γνώσεως τοῦ λεξιλογίου, τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ τῆς λατινικῆς γλώσσας.
3. Ἡ μεταφορὰ στὴ νεοελληνικὴ γλώσσα ἐμπροθέτων φράσεων, ἰδιωτισμῶν συνηθειῶν καὶ γενικὰ ἰδιωματισμῶν τῆς λατινικῆς, σύμφωνα μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τοῦ νεοελληνικοῦ λόγου.
4. Ἡ εὐχέρεια τῶν μεταφραστικῶν σφαλμάτων (εὐστοχία – ἀστοχία).

Ἡ μετάφραση βαθμολογεῖται ἀπὸ 0 – 8 μονάδες.

ΙΙΙ. Παρατηρήσεις

Ἐπειδὴ οἱ παρατηρήσεις εἶναι γραμματικὲς καὶ ἐνδεχομένως μία συντακτικὴ (στὴν Γ' Λυκείου), ἰσχύουν ὅσα ἀναφέρονται στὸ τμῆμα ὁδηγιῶν, ποὺ ἀφοροῦν τὶς ἀντίστοιχες παρατηρήσεις τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κειμένου. Κάθε παρατήρηση βαθμολογεῖται ἀπὸ 0 – 2 (2Χ4 = 8).

Σημείωση: Στὴ συνολικὴ ἐκτίμηση τοῦ γραπτοῦ λαμβάνεται ὑπόψη καὶ ἡ ὀρθογραφία τῆς μεταφράσεως καὶ τῶν παρατηρήσεων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

Γ' ΕΚΘΕΣΗ

Γ' Ε Κ Θ Ε Σ Η

Σύμφωνα μέ τό 'Αναλυτικό Πρόγραμμα καί τό Π.Δ. γιά τίς Πανελλήνιες ἐξετάσεις μέ τήν ἔκθεση ὁ καθηγητής ἐλέγχει καί ἀξιολογεῖ τήν πνευματική συγκρότηση τοῦ μαθητή, καί εἰδικά τήν ἱκανότητά του νά κατανοεῖ ἕνα πρόβλημα, πού ἀφορᾶ τόν ἄνθρωπο καί τόν κόσμο του, νά παίρνει ὁριομένη θέση ἀπέναντι σ'αὐτό καί νά ἐκφράζει μέ σαφήνεια καί ἀκρίβεια τίς προσωπικές του σκέψεις.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τό πρῶτο πράγμα, πού πρέπει νά προσέξει ὁ διορθωτής μέ τήν προσεχτική ἀνάγνωση τοῦ γραπτοῦ δοκιμίου εἶναι: ἄν ὁ μαθητής κατανόησε σωστά ὅλες τίς ἀπαιτήσεις τοῦ θέματος καί ἄν προσπαθεῖ νά ἀνταποκριθεῖ σ'αὐτές.
Γραπτά, πού δείχνουν ὁλοφάνερα ὅτι ἡ σκέψη τοῦ μαθητή κινεῖται ἔξω ἀπό τό θέμα ἤ στρέφεται πρός ἄλλα θέματα βαθμολογοῦνται ἀπό 0-5.
Γενικά στά γραπτά ὁ διορθωτής πρέπει νά προσέξει σύμφωνα μέ τό Π.Δ. γιά τίς Πανελλήνιες ἐξετάσεις:

Α) τό περιεχόμενο δηλ. τό σύνολο τῶν ὀργανωμένων σκέψεων πού διατυπώνει ὁ μαθητής πάνω στό δεδομένο πρόβλημα.

Θετικά στοιχεῖα θεωροῦνται:

1) 'Η ξεκάθαρη θέση πού παίρνει ὁ μαθητής ἀπέναντι στό πρόβλημα, ἡ προσωπική του ἄποψη· αὐτή μπορεῖ νά εἶναι καί ἀντίθετη μέ τίς ὡς τώρα γνωστές καί παραδεκτές ἀπόψεις ἀρκεῖ νά εἶναι τεκμηριωμένη. 'Ο βαθμολογητής δέν πρέπει νά ἐπηρεάζεται ἀπ'τήν προσωπική του ἄποψη.
2) Τό εἶδος τῶν γνώσεων-σκέψεων, πού χρησιμοποιεῖ ὁ μαθητής, γιά νά στηρίξει τή θέση του· καί μαζί ἡ κριτική του ἱκανότητα καί ἡ ὀρθότητα ἐπιλογῆς τῶν προσφορότερων γνώσεων. 'Ο βαθμολογητής δηλ. πρέπει νά προσέξει: ἄν οἱ γνώσεις εἶναι ἀφομοιωμένες καί ἀποτελοῦν κτῆμα τοῦ μαθητή· ἄν ἀνταποκρίνονται στίς ἀπαιτήσεις τοῦ θέματος κι ἔχουν λειτουργική σχέση μ'αὐτό· ἄν βασίζονται σέ οὐσιαστικά γνωρίσματα τῶν δεδομένων ἐννοιῶν κι ἄν εἶναι σκέψεις σωστές καί ἀληθινές.
3) 'Ο τρόπος πού ὀργανώνει τίς σκέψεις του· ἡ ἱκανότητά του νά τούς δίνει μορφή λογικῶν ἐπιχειρημάτων μέ ἀποδεικτική δύναμη καί ἀξία.

4) Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἀρθότητα τῶν ἐπιχειρημάτων, ποὺ χρησιμοποιεῖ γιὰ νὰ δικαιολογήσει τὶς ἀπόψεις του.

5) Ἡ ἐλευθερία, ἡ εὐρύτητα, ἡ ἄνεση καὶ ἡ σοβαρότητα τῆς σκέψης· ἡ ἔλλειψη προκαταλήψεως καὶ ἀριστικῆς διαθέσεως.

Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ὅς σύνολο ἔχουν ἰδιαίτερη βαρύτητα καὶ βαθμολογοῦνται ἀπὸ 0-10.

Σφάλματα γιὰ τὸ περιεχόμενο θεωροῦνται:

1) Ἡ προβολὴ μιᾶς φανερᾶ παράλογης ἢ ἀκαθόριστης θέσης.

2) Ἡ ἔλλειψη προσπάθειας γιὰ λογικὴ κατοχύρωση μιᾶς ὀρθῆς θέσης.

3) Ἡ φτωχὴ καὶ περιορισμένη ἐπιχειρηματολογία.

4) Ἡ ἁπλὴ παράθεση ξένων, ἀναφομοίωτων γνώσεων.

5) Ὁ περιττὸς φόρτος ἱστορικῶν καὶ ἄλλων παραδειγμάτων.

6) Ἡ ἀναπλήρωση τῆς ἐλλείψεως ἐπιχειρημάτων μὲ παραγγέλματα, συμβουλὲς, ρητά, γνῶμες γνωστῶν στοχαστῶν. Τῶν στοιχείων αὐτῶν εἶναι ἀποδεκτὴ ἡ μετρημένη χρήση καὶ μάλιστα ὅταν ἔρχονται σὲ ἐνίσχυση τῶν λογικῶν ἐπιχειρημάτων.

7) Τὰ παρεισακτα στοιχεῖα ποὺ δὲν περιέχονται στὶς ἀπαιτήσεις τοῦ θέματος.

8) Τὰ γενικὰ καὶ ἀόριστα συμπεράσματα.

9) Ἡ ἀνάπτυξη δευτερευόντων σὲ σημαντα σημείων εἰς βάρος τῶν πρωτευόντων.

10) Ἰδιαίτερη βαρύτητα ἔχει ἡ ἀδυναμία τοῦ μαθητῆ νὰ δεῖ τὴν οὐσία τοῦ προβλήματος καὶ νὰ μπεῖ στὸν πυρῆνα καὶ ἡ κίνηση τῆς σκέψης του στὴν περιφέρεια τοῦ θέματος.

8) Τὴ διάρθρωση τῶν σκέψεων, ποὺ καθορίζουν τὸ σχέδιο καὶ τὴν οἰκονομία τῆς ἔκθεσης.

Θετικὰ στοιχεῖα θεωροῦνται:

1) Ἡ εὐθεῖα καὶ προσθετικὴ πορεία τῆς σκέψης, ποὺ, χωρὶς νὰ ἔχει περιληπτικὸ χαρακτήρα, δίνει στὴν ἀνάπτυξη, τὸ ἀπαραίτητο μέγεθος, τὴν ἀπαλλάσσει ἀπὸ κάθε περιττὴ ἐπανάληψη ὥστε νὰ παρουσιάζεται ἀπ'τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος ἕνα ἑνιαῖο σύνολο.

2) Ἡ λογικὴ διάταξη τῶν σκέψεων, ἡ ὀργανικὴ καὶ ἁρμονικὴ σύνδεση μεταξύ τους, ἔτσι ποὺ νὰ βγαίνει ἡ μιὰ μέσα ἀπὸ τὴν ἄλλη κατὰ λογικὴ ἀκολουθία· καὶ ἀκόμη

ή συγκρότηση τῶν σκέψεων σέ συμπαγή πειστικά ἐπιχειρήματα.

3) Ἡ ὀρθή κατάταξη τῶν ἐπιχειρημάτων σέ κλιμακωτή μορφή ἀνάλογα μέ τή βαρύτητα καί τήν ἀποδεικτική ἀξία τους.

4) Ἡ προσδευτική ἀποκάλυψη καί δικαιολόγηση τῆς προσωπικῆς θέσης.

5) Ἡ φυσική καί ἀβίαστη κατάληξη σ'ἕνα λογικό συμπέρασμα.

6) Ἡ ἀνεξαρτησία ἀπό προκαθορισμένα γενικά πρότυπα (καλλιέργεια) καί ἡ πρωτοτυπία τοῦ σχεδίου ἀναπτύξεως.

Τά στοιχεῖα αὐτά βαθμολογοῦνται σέ σύνολο ἀπό 0-4.

Σφάλματα στή διάρθρωση τῶν σκέψεων θεωροῦνται:

1) Ἡ ἔλλειψη καθορισμένης πορείας καί ἡ ἄτακτη παράθεση τῶν σκέψεων.

2) Ἡ ἔλλειψη ἑνότητας εἴτε ἀνάμεσα στά μέρη (πρόλογο,κύριο θέμα, ἐπίλογο) εἴτε ἀνάμεσα στίς ἐπιμέρους σκέψεις καί ἐπιχειρήματα.

3) Ἡ κυκλική πορεία στήν ἀνάπτυξη, πού δέν προσθέτει τή σκέψη μέ νέες ἐμπνεύσεις, ἀλλά τήν ἐπαναφέρει στό σημεῖο ἀφετηρίας μέ ἐπαναλήψεις καί ἀναμασήματα.

4) Ἡ ὑποταγή τῆς ἀνάπτυξης σ'ἕνα γενικά προκαθορισμένο σχῆμα.

Γ') Τήν ἔκφραση ἤ μορφή. Αὐτή ἀποτελεῖ τό εἶδος, τήν ποιότητα τοῦ λόγου, πού χρησιμοποιεῖ ὁ μαθητής, γιά νά παρουσιάσει τό σύνολο τῶν σκέψεών του.

Θετικά στοιχεῖα θεωροῦνται:

1) Ἡ ἀκρίβεια τῆς διατύπωσης, ἡ σαφήνεια καί ἡ καθαρότητα, ἡ λιτότητα καί ἡ φυσικότητα τῆς ἐκφράσεως, ἡ μετρημένη χρήση τῶν ἐκφραστικῶν τρόπων.

2) Ἡ συμφωνία τοῦ λόγου μέ τίς ἀπαιτήσεις τοῦ περιεχομένου.

3) Ἡ ὁμοιομορφία τοῦ λόγου σ'ὁλόκληρη τήν ἔκθεση, πού δείχνει ὅτι οἱ διατυπωμένες σκέψεις εἶναι προσωπικό κτῆμα τοῦ μαθητῆ.

4) Ὁ λογικός λεκτικός καί ἐκφραστικός πλοῦτος, πού ἀντιστοιχεῖ μέ τόν πλοῦτο τῶν σκέψεων.

Τά στοιχεῖα μορφῆς σάν σύνολο βαθμολογοῦνται ἀπό 0-6.

Σφάλματα στήν ἔκφραση θεωροῦνται:

1) Ἡ ἐκφραστική ἀνακρίβεια, ἡ ἀοριστία καί ἀοριστία, τό σκοτεινό ὕφος καί ὁ ἐπιφανειακός ἐκφραστικός πλοῦτος (βερμπαλισμός, κενολογία).

~~μπαλτεμός, κενολογία~~).

2) Ἡ διάσταση τοῦ λόγου ἀπό τίς ἀπαιτήσεις τοῦ θέματος: Ὁ ἱστορισμός, ὁ ρητορισμός, ὁ ἐπιστημονισμός, ὁ λογοτεχνισμός, ἡ φλυαρία, ἡ ἀραιολογία.

3) Ἡ ἐκφραστική ἀνομοιομορφία.

4) Ἡ ἐκφραστική δυσκαμψία καί φτώχεια, πού συχνά συνοδεύεται ἀπό τή μονότονη ἐπανάληψη λέξεων καί ἐκφράσεων.

5) Ἡ ἀπερανtολογία μέ τίς φορτικές ἐπαναλήψεις νοημάτων.

6) Ἡ ἀνάμειξη τῆς δημοτικῆς καί τῆς καθαρευούσης.

7) Τά γραμματικά καί συντακτικά λάθη. Ἡ ἐπισήμανσή τους πρέπει νά γίνεται σύμφωνα μέ τούς κανόνες, πού περιέχουν τά σχολικά ἐγχειρίδια (Νεοελληνική Γραμματική, Συντακτικό τῆς νέας ἑλληνικῆς).

Θεώρηση τοῦ συνόλου

Ἡ προσπάθεια γιά ἀξιολόγηση τῆς ἔκθεσης μέ τήν πρόσθεση τῶν ἐπιμέρους βαθμῶν μπορεῖ καί νά μήν ἀνταποκρίνεται στό αἴτημα γιά δίκαιη βαθμολόγηση. Ὁ ἴδιος ὁ διορθωτής αἰσθάνεται πολλές φορές τήν ἀνάγκη νά δεῖ τό γραπτό στό σύνολό του. Ἄλλωστε περιεχόμενο, σχέδιο καί μορφή, οὐσιαστικά δέ διαχωρίζονται. Γι' αὐτό καλό εἶναι ἡ βαθμολογία νά στηρίζεται στή θεώρηση τοῦ συνόλου σέ συνδυασμό μέ τήν ἐκτίμηση τῶν ἐπιμέρους στοιχείων.
Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή μπορεῖ ὁ διορθωτής νά λάβει ὑπόψη του καί τή γενική εἰκόνα τοῦ γραπτοῦ.

Θετικά στοιχεῖα θεωροῦνται: ἡ εὐανάγνωστη γραφή, τό καθαρογραμμένο γραπτό, ἡ ὀρθή χρήση τῶν σημείων στίξης, ἡ ὀρθή διάκριση παραγράφων.

Ἀρνητικά στοιχεῖα εἶναι: ἡ ἀκαταστασία τοῦ γραπτοῦ, ἡ κακή χρήση τῆς στίξης, ἡ ἔλλειψη παραγράφων, οἱ συχνές διαγραφές λέξεων καί φράσεων, οἱ μουντζοῦρες.

Γενική ὑπόδειξη

Κατά τή βαθμολόγηση γενικά ὁ διορθωτής πρέπει νά μένει ἀνεπηρέαστος ἀπό ὑποκειμενικούς παράγοντες καί ἰδιαίτερα ἀπό ἐντυπώσεις καί ψυχικές καταστάσεις τῆς στιγμῆς. Ἡ κούραση, ἡ δυσκολία στήν ἀνάγνωση, ἡ δυσφορία γιά τή μικρή ἤ μεγάλη ἔκταση τοῦ γραπτοῦ, ἡ ἀγανάκτηση γιά τά πολλά λάθη κτλ. παρεμβαίνουν καμιά φορά καί ἐπηρεάζουν τήν κρίση. Ἡ συναίσθηση ὅτι κάθε συναισθηματική ἐκδήλωση, θετική

ἡ ἀρνητική, πρὸς ἕνα γραπτὸ μπορεῖ νὰ ὁδηγήσει σὲ ἀδικία, πρέπει νὰ συνοδεύει ἀδιάκοπα τὸ διερευνητὴ κατὰ τὴν ἄσκηση τοῦ δύσκολου ἔργου του.

Δ' Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Α

Α. Ἀνάλογα μὲ τὶς ἐρωτήσεις οἱ ἀπαντήσεις πρέπει νὰ περιλαμβάνουν:

α) Ἀφήγηση – περιγραφή, μὲ ἀκρίβεια, τοῦ γεγονότος (τῶν συμβάντων).

β) Χρονολόγηση καὶ τοποθέτησή του στὸ χῶρο.

γ) Ποιὲς δυνάμεις ἔδρασαν (πρόσωπα-ὁμάδες), ἀναζήτηση τῶν κινήτρων καὶ αἰτίων (ἂν ὑπάρχουν καὶ εἶναι φανερά): χαρακτηρισμοὺς γεγονότων, καταστάσεων, προσώπων μὲ ἐπιχειρήματα, ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχουν ἀντληθεῖ καὶ ἀπὸ σχολικὸ βιβλίο, ἀρκεῖ νὰ εἶναι ἐπιστημονικὰ σωστά.

Β' Ἡ διόρθωση καὶ βαθμολόγηση τῶν γραπτῶν νὰ ἀκολουθεῖ τὴν παρακάτω πορεία:

α) προσεκτικὴ ἀνάγνωση τῶν σελίδων τοῦ σχολικοῦ βιβλίου, στὶς ὁποῖες ἀναφέρεται κάθε ἐρώτηση.

β) γρήγορη ἀνάγνωση μέρους τῶν γραπτῶν πρὶν τὴν βαθμολόγηση, προκειμένου νὰ σχηματίσει ὁ διορθωτὴς μιὰ γενικὴ εἰκόνα τῆς ποιότητας τῶν ἀπαντήσεων.

γ) Καθορισμὸ τῶν στοιχείων, ποὺ πρέπει νὰ ἀναφέρονται σὲ κάθε ἀπάντηση, γιατί ἔτσι ὁ διορθωτὴς συνειδητοποιεῖ καλύτερα τὶς γνώσεις ποὺ ἀπαιτεῖται νὰ ἔχει ὁ ἐξεταζόμενος. (Ἂν σὲ κάποια ἀπάντηση περιέχονται περισσότερα στοιχεῖα ἀπ' ὅσα ἀναφέρει τὸ βιβλίο, ὁ διορθωτὴς νὰ ἐλέγχει τὴν ὀρθότητά τους καὶ νὰ τὰ λαμβάνει ὑπ' ὄψη του).

δ) Ἀναγραφὴ τοῦ βαθμοῦ ποὺ παίρνει κάθε ἀπάντηση σὲ πρόχειρο καὶ

ε) Ἐξαγωγὴ τοῦ τελικοῦ βαθμοῦ (ὁ βαθμὸς αὐτὸς εἶναι ἄθροισμα τῶν ἐπιμέρους βαθμῶν τῶν ἀπαντήσεων).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΕΜΕ

Ε' Μ Α Θ Η Μ Α Τ Ι Κ Α

1ο Ἡ ἐπεξεργασία τῶν θεμάτων πρέπει νά στηρίζεται σέ γνωστές προτάσεις πού ἀναφέρονται στά ἐγκεκριμένα διδακτικά βιβλία καθώς καί σέ κάθε ἄλλη πρόταση πού θεωρεῖται γνωστή ἀπό προηγούμενη τάξη. Ἄν τυχόν γίνεται χρήση ἄλλης προτάσεως, πέρα ἀπό τίς παραπάνω, θά πρέπει αὐτό νά ἀποδεικνύεται. Μέ τίς παραπάνω προϋποθέσεις γίνεται δεκτή καί μιά ἀπόδειξη πού δέ συμπίπτει μέ τήν ἀπόδειξη τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου.

2ο Ἕνα θέμα βαθμολογεῖται μέ τήν ἀνώτατη βαθμολογία ὅταν ἐκτός ἀπό τήν ὀρθότητα τῆς ἀπάντησης εἶναι ἄψογο σέ αἰτιολόγηση, πληρότητα καί διατύπωση.

3ο Ὅταν ἡ ἐπεξεργασία ἑνός θέματος δέν ἔχει λογική σχέση μέ αὐτό (ἀσυναρτησίες, ἄσχετα μέ τό θέμα πράγματα), τότε βαθμολογεῖται μέ τό μηδέν.

4ο Ἄν ἡ ἀπάντηση ἑνός θέματος δέν εἶναι πλήρης ἀλλά ἡ πορεία πού ἀκολουθεῖται εἶναι λογική, τότε γίνεται ἀνάλογη ἀξιολόγηση αὐτῶν πού γράφονται.

5ο Ὑπολογιστικό λάθος κρίνεται ἀνάλογα μέ τήν ἐπίδραση πού ἔχει στήν οὐσιαστική ἐπεξεργασία τοῦ θέματος.

6ο Στοιχεῖα πού ἀναγράφονται στήν ἀπάντηση, πέρα ἀπό τά ἀναγκαῖα γιά τήν ἄρτια ἐπεξεργασία τοῦ θέματος, δέ λαμβάνονται ὑπόψη.

7ο Τό ἀποτέλεσμα ἑνός προβλήματος δέ λαμβάνεται ὑπόψη, ὅταν δέ δικαιολογεῖται ἀπό τήν πορεία τῆς ἐπιλύσεως ἤ ὅταν ἀναγράφεται χωρίς νά προηγεῖται ἐπεξεργασία τοῦ προβλήματος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

ΣΤ' ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΧΗΜΕΙΑ

Ι. Θ ε ω ρ ί α

1. Η βαθμολόγηση τῶν γραπτῶν στηρίζεται στό περιεχόμενο τῶν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων.
2. Οἱ τύποι πού χρησιμοποιοῦνται στίς ἀπαντήσεις σέ θέματα θεωρίας ἤ στίς ἐπιλύσεις τῶν προβλημάτων καί πού περιέχονται στά παραπάνω διδακτικά βιβλία δέ χρειάζεται νά ἀποδεικνύονται, ἐκτός ἄν αὐτό ζητεῖται σαφῶς στήν ἐρώτηση. Ἀντίθετα τύποι πού δέν περιέχονται στά διδακτικά βιβλία καί χρησιμοποιοῦνται στίς ἀπαντήσεις σέ θέματα θεωρίας ἤ στίς ἐπιλύσεις τῶν προβλημάτων πρέπει νά ἀποδεικνύονται.
3. Ἕνα θέμα βαθμολογεῖται μέ τήν ἀνώτατη βαθμολογία ὅταν ἀνταποκρίνεται στίς ἀκόλουθες ἀπαιτήσεις:
α) Ἔχει ἀναπτυχθεῖ ὅλη ὅλη σέ περιεχόμενο, πού ἀναφέρεται στήν ἀντίστοιχη ἑνότητα τοῦ ἐγκεκριμένου διδακτικοῦ βιβλίου.
β) Δέν περιέχει ἐπιστημονικά σφάλματα.
γ) Παρουσιάζει ὀρθή δομή στή σειρά τῶν νοημάτων.
δ) Χαρακτηρίζεται ἀπό σαφήνεια καί ἀκριβολογία.
ε) Περιέχει τά ἀπαραίτητα καί ὀρθά σχήματα γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς θεωρίας.
4. Κατά τή βαθμολόγηση ἑνός θέματος πρέπει νά λαμβάνονται ὑπόψη ὡς θετικά στοιχεῖα καί τά ἑξῆς:
α) Η ὀρθή ἀφετηρία καί ἡ μέχρις ἑνός σημείου ὀρθή ἀνάπτυξη ἤ καί ἡ τμηματικά ὀρθή ἀνάπτυξη τοῦ θέματος.
β) Τά σωστά καί πλήρη σχήματα πού εἶναι σχετικά μέ τό θέμα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Κ.Ε.Μ.Ε.

ΙΙ. Π ρ ο β λ ή μ α τ α.

Η ἐπίλυση ἑνός προβλήματος βαθμολογεῖται μέ τήν ἀνώτατη βαθμολογία ὅταν ἱκανοποιεῖ τά ἀκόλουθα:
α) Ἔχει σωστή ἀφετηρία καί λογική ἐπεξεργασία.
β) Περιέχει σωστή καί ἐπαρκή αἰτιολόγηση.
γ) Φθάνει σέ ὀρθό ἀριθμητικό ἀποτέλεσμα συνοδευόμενο ἀπό τίς σωστές μονάδες μετρήσεως.
δ) Περιέχει τά ἀπαραίτητα σχήματα πού πρέπει νά εἶναι σωστά καί πλήρη.
ε) Χαρακτηρίζεται ἀπό σαφήνεια καί ἀκριβολογία.

./.

2. Κατά τή βαθμολογία τῆς ἐπιλύσεως ἑνός προβλήματος πρέπει νά λαμβάνονται ὑπόψη ὡς θετικά στοιχεῖα καί τά ἑξῆς:

α) Ἡ ὀρθή ἀφετηρία καί ἡ μέχρις ἑνός σημείου (ἔστω καί ὄχι μέχρι τέλους) ὀρθότητα στήν ἐπεξεργασία, ἤ ἡ ὀρθότητα στήν ἐπεξεργασία μόνο σέ ὁρισμένα σημεῖα πού πάντως ἀποτελοῦν τμῆμα μιᾶς ὀρθῆς διαδικασίας ἐπιλύσεως τοῦ προβλήματος.

β) Ἡ σωστή ἀφετηρία μόνη, πού θά μποροῦσε νά ὁδηγήσει σέ ὀρθό ἀποτέλεσμα. Ἡ ἐκτίμηση φυσικά θά εἶναι ἀνάλογη.

γ) Τά σωστά καί πλήρη σχήματα πού κρίνονται ὡς χρήσιμα γιά τήν ὀρθή ἐπίλυση τοῦ προβλήματος.

δ) Τό ἀποτέλεσμα ἑνός προβλήματος δέ λαμβάνεται ὑπόψη, ὅταν δέ δικαιολογεῖται ἀπό τήν πορεία τῆς ἐπιλύσεως πού ἀναγράφεται στό γραπτό ἤ ὅταν τό ἀποτέλεσμα ἀναγράφεται χωρίς νά προηγεῖται ἐπεξεργασία τοῦ προβλήματος.

ε) Κατά τή βαθμολογία δέ λαμβάνεται ὑπόψη ἡ προσπάθεια ἐπιλύσεως ἑνός προβλήματος, ὅταν ἔχει λανθασμένη ἀφετηρία καί ἀκολουθεῖ ἐσφαλμένη πορεία.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕΜΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 31/1981

Σήμερα 1 Ἰουνίου 1981, ἡμέρα Δευτέρα καί ὥρα 10.30' πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἀγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ προεδρεύοντα τόν Ἀθαν.Κομίνη, Γ' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Φαν.Βῶρος, Δημ.Σακκᾶς, Ἠλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γραταβᾶς, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων.Ἀδαμόπουλος, Στέφ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κων.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση: ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Γ.Παντελίδης, ὁ Σύμβουλος Β' Ἰω.Ἀσβαντῆς καί ὁ Εἰσηγητής Βασ.Θεοδωρακόπουλος, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Κρίση βιβλίου Ἑλληνικῶν Α' τάξεως Λυκείου. Εἰσηγητές: Δ.Σακκᾶς καί Δ.Τομπαΐδης.
2. Ἀνακοινώσεις.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη τό Τμῆμα ἄρχισε τή/ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Κρίση βιβλίου Νέων Ἑλληνικῶν Α' τάξεως Λυκείου.

Ὁ πρῶτος εἰσηγητής τοῦ θέματος εἶπε τά ἑξῆς:

./.

'Η Διεύθυνση 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μὲ τὸ ἔγγραφό της ἀριθ. Φ.211.17/85/Γ'/4539/27-5-81 διαβίβασε στὸ ΚΕΜΕ τὶς πράξεις 1/22-4-81 καὶ 2/25-5-81 τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως ποὺ συγκροτήθηκε μὲ τὴ Φ. 211.13/2/Γ/152/2-2-81 ἀπόφαση τοῦ ΥΠΕΠΘ τὶς σχετικὲς μὲ τὴν κρίση τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Α' τάξεως Λυκείου" (τεῦχος Α') τῶν Δ.Καρβέλη, Γ.Παγανοῦ, Κ. Μπαλάσκα, Ν.Γρηγοριάδη καὶ Χρ. Μηλιώνη ποὺ γράφηκε ὕστερα ἀπὸ ἀνάθεση γιὰ γνωμοδότηση ὡς πρὸς τὴν καταλληλότητά του σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο2 τοῦ Ν.186/1975, τὸ Ν.Δ. 749/70 καὶ τὸ ἄρθρο 80 τοῦ Ν.309/76. Διαβίβασε ἐπίσης τὶς παρατηρήσεις τῶν μελῶν τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως, τὶς ἀπαντήσεις τῶν συγγραφέων καὶ ἀντίτυπο τοῦ ἀνωτέρω βιβλίου. Οἱ συγγραφεῖς εἶναι οἱ ἴδιοι ποὺ ἔγραψαν καὶ τὰ βιβλία Νεοελληνικῶν τοῦ Γυμνασίου καὶ ὅλοι τους ἀξιόλογοι φιλόλογοι. 'Η 'Επιτροπὴ κρίνει τὸ βιβλίο καταλληλο καὶ ἄξιο βραβείου. Γιὰ τὸ εἶδος τοῦ βραβείου ἐπιφυλάσσεται νὰ κάνει προτάσεις μετὰ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ ἔργου. 'Ο ἴδιος, παρὰ τὴν ἐξαιρετικὴ ἐκτίμηση ποὺ τρέφω καὶ πρὸς τοὺς συγγραφεῖς καὶ πρὸς τὰ μέλη τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως, καὶ μολονότι καὶ αὐτὴ ἡ ἐργασία τῶν συγγραφέων τῶν Κειμένων Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας τοῦ Γυμνασίου εἶναι προϊὸν μόχθου καὶ εὐσυνείδητης ἐργασίας ὑψηλῆς ποιότητας (στὴ συγγραφὴ τῶν εἰσαγωγῶν, τὴν εὕρεση τῶν κειμένων κτλ), ἐντούτοις δὲν μπορῶ νὰ συμμεριστῶ τὴ γνώμη τῆς 'Επιτροπῆς κρίσεως γιὰ τὴν καταλληλότητα τοῦ βιβλίου. 'Η διαφορετικὴ ἐκτίμηση, βέβαια, ὀφείλεται σὲ διαφορετικὰ κριτήρια. Μὲ τὰ κριτήρια ποὺ οἱ συγγραφεῖς ἔγραψαν τὸ βιβλίο καὶ τὸ κρίνει ἡ 'Επιτροπὴ τὸ βιβλίο εἶναι ἄριστο μὲ τὰ κριτήρια ποὺ τὸ κρίνω ἐγὼ δὲν εἶναι.

1. Γιὰ ἐνημέρωση τοῦ Τμήματος ἀναφέρω: Σύμφωνα μὲ τὸ ὡρολόγιο πρόγραμμα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Α' Λυκείου γιὰ τὴ διδασκαλία αὐτοῦ τοῦ μαθήματος προβλέπονται 65 διδακτικὲς ὧρες ὅλο τὸ διδακτικὸ ἔτος. 'Από αὐτὲς 23 προορίζονται γιὰ τὴ διδασκαλία κειμένων νεοελληνικῆς λογοτεχνίας ἀπὸ τὶς ἀρχές της ὡς τὸ 1830 (ἐκτὸς ἀπὸ τὴν 'Επτανησ.Σχολή), 32 γιὰ κείμενα σύγχρονης λογοτεχνίας καὶ 10 γιὰ κείμενα ξένης λογοτεχνίας.

Τὸ Α' τεῦχος τοῦ βιβλίου Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Α' Λυκείου ποὺ κρίνουμε περιέχει γι'αὐτὲς τὶς ὧρες ἐκτὸς ἀπὸ τὶς γενικὲς εἰσαγωγὲς καὶ τὶς εἰσαγωγὲς 55 κείμενα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὁρισμένα εἶναι πολὺ σύντομα καὶ μποροῦν νὰ διδαχτοῦν σὲ μιὰ ὥρα ἄκομα καὶ δυὸ μαζί, ἄλλα εἶναι σύντομα καὶ μποροῦν νὰ διδαχτοῦν τὸ καθένα σὲ μιὰ διδακτικὴ ὥρα καὶ ἄλλα εἶναι ἐκτενέστερα καὶ χρειάζονται τὸ καθένα πάνω ἀπὸ μιὰ διδακτικὴ ὥρα. 'Η συνολικὴ ἔκταση τοῦ βιβλίου σ'αὐτὴ του τὴ χειρόγραφη μορ-

φή εἶναι σελίδες 232° μεῖον 8 ποὺ ἀφαιρέθηκαν = 224 σὺν 21 σελίδες ἐκτὸς ἀριθμήσεως = 245 σελίδες ° καὶ ἐπιπλέον 16 εἰκόνες. Τὴν ἔκταση τοῦ τεύχους σὲ σχῆμα συνηθισμένου σχολικοῦ βιβλίου, ὅπως ἔχει τώρα, τὴν ὑπολογίζω σὲ 200-225 σελίδες. Καὶ ἀφοῦ αὐτὸ τὸ τεῦχος καλύπτει 23 διδ. ὧρες σὲ σύνολο 65, ἡ ἔκταση ὅλου τοῦ βιβλίου μὲ τὴν ἴδια ἀναλογία θὰ πρέπει νὰ ὑπερβεῖ τὶς 600 σελίδες. Βέβαια δὲ διδάσκονται ὅλα τὰ κείμενα. Ὅμως, κατὰ τὴ γνώμη μου, κανένα σχολικὸ βιβλίο, οὔτε ἀκόμα τῶν Νέων Ἑλληνικῶν δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνει τὶς 400 τὸ πολὺ 450 σελίδες. Καὶ ἡ προκήρυξη συγγραφῆς τοῦ ὑπὸ κρίση βιβλίου (ΦΕΚ 984/27-10-79) ὁρίζει ὅτι ἡ ἔκταση τοῦ βιβλίου θὰ εἶναι 370-400 σελίδες.

Ἡ πρώτη λοιπὸν ἀντίρρησή μου εἶναι στὴν ἔκταση τῶν βιβλίων. Τὸ τεῦχος αὐτὸ ἔπρεπε νὰ μὴν ὑπερβαίνει τὶς 150 σελίδες: α) γιὰ νὰ μὴν ὑπερβεῖ ὅλο τὸ βιβλίο τὶς 400 σελίδες° καὶ β) γιατὶ στὴν παλαιότερη νεοελληνικὴ λογοτεχνία δὲν ἔχουμε σ'ὅλες τὶς ἐποχὲς κείμενα ἀξιόλογα ποὺ νὰ ἀνταποκρίνονται στὴ σύνθυμη καὶ τὰ ἐνδιαφέροντα τῶν 16χρονων νέων τῆς σημερινῆς ἐποχῆς.

2. Τὸ δεύτερο κριτήριο εἶναι ἡ ποιότητα τῶν κειμένων. Ἂν θὰ συμπεριλάβουμε στὴ συλλογὴ καὶ κείμενα διαλεκτικὰ ἢ κείμενα μὲ πολὺ χαμηλὸ περιεχόμενο ἁπλῶς καὶ μόνο γιὰ νὰ δώσουμε τὴν πληρέστερη δυνατὴ εἰκόνα τῆς ἐξέλιξης τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας, ἡ συλλογὴ εἶναι πολὺ κατάλληλη. Ἂν ὅμως τὰ κείμενα ποὺ θὰ προσφέρουμε στοὺς μαθητὲς πρέπει νὰ εἶναι σὲ ὁπωσδήποτε βατὴ γλῶσσα καὶ νὰ ἔχουν καὶ ἀξιόλογο περιεχόμενο, κάποια μηνύματα γιὰ τὴ σημερινὴ ζωή, τότε σύμφωνα μ'αὐτὸ τὸ κριτήριο, ἀρκετὰ κείμενα τῆς συλλογῆς δὲν εἶναι κατάλληλα. Καὶ ἐδῶ βρίσκεται ἡ οὐσία. Θὰ δώσουμε στοὺς μαθητὲς ἀκόμα καὶ πνευματικὰ "πίτουρα", γιὰ νὰ ὑπηρετήσουμε ἄλλες σκοπιμότητες ἐκπαιδευτικές; Προσωπικὰ δὲν μπορῶ νὰ ἀποδεχτῶ ὁποιοδήποτε πνευματικὸ ὑποσιτισμό. Γι'αὐτὸ εἰσηγοῦμαι:

α) Νὰ ἀφαιρεθοῦν ἀπὸ τὴ συλλογὴ κείμενα ποὺ γιὰ διαφόρους λόγους δὲν ἔχουν παιδευτικὴ ἀξία, δὲν ἔχουν νὰ ποῦν σχεδὸν τίποτε σὲ μαθητὲς Α° Λυκείου τῆς ἐποχῆς μας. Τέτοια κείμενα σημειώνω τὰ ἀκόλουθα:

1. Λίβιστρος καὶ Ροδάνθη: Ἄγουρος ποθοφλόγιστος σσ.31-2.
2. Τ.Τρωΐλου Βασιλεὺς Ροδολίνος τὸ χορικὸ τῆς Δ° πράξης σελ.62.
3. Γ.Χορτάτζη Κατζοῦρμπος σσ. 65-6.
4. Β.Κορνάρου ἡ κονταρομαχία Κρητικοῦ καὶ Καραμανίτη ποὺ ἀπόδειξε ἀπὸ ὅμερο ἑλληνικὸ ἦθος καὶ δὲν προκαλεῖ κανένα ἐνδιαφέρον στοὺς σημερινοὺς νέους. σελ.74-78.

5. Φυλλάδα Μεγ.'Αλεξάνδρου (εἶναι ἕνα ἀνέητο μυθολόγημα, σσ. 90-91.)

6. Νεοφ.Ροδινοῦ. Οὐ κλέψεις σ.120.

7. 'Η 'Ελένη τοῦ (φτωχοροδάντζα) σσ. 163-4.

8. Τά ποιήματα τοῦ Βηλαρᾶ καί τοῦ Χριστόπουλου (νά ἀντικατασταθοῦν ἀπό ἄλλα καλύτερα καί μόνα ἀπό ἕνα διά τόν κάθε ποιητή).

β) Νά ἀντικατασταθοῦν τά ἀποσπάσματα ἀπό τά ἀπομνημονεύματα τῶν Μακρυγιάννη-Κολοκοτρώνη, γιατί ὁς περιγραφικά μαχῶν εἶναι κατάλληλα γιά μικρότερους μαθητές, μέ ἄλλα - μπορῶ καί ὁ ἴδιος νά ὑποδείξω τέτοια - πού νά δείχνουν τό ἦθος καί τίς ἰδέες τοῦ Μ.καί τοῦ Κ. καί νά ἀπευθύνονται ἰδεολογικά στούς μαθητές αὐτῆς τῆς τάξης. 'Επίσης νά ἀντικατασταθεῖ τό ἀπόσπασμα ἀπό τά πτωχοπροδρομικά ποιήματα μέ ἕνα ἄλλο καλύτερο.

Αὐτές εἶναι οἱ δύο βασικότατες ἀντιρρήσεις μου γιά τήν καταλληλότητα τοῦ Α' τεύχους αὐτοῦ τοῦ βιβλίου: ἡ ἔκτασή του καί ἡ ποιότητα ὁρισμένων κειμένων του. Πέρα ἀπ'αὐτά καί οἱ εἰσαγωγές ἴσως εἶναι ἐκτενέστερες ἀπ'ὅτι πρέπει. 'Επίσης χρειάζεται πάλι νά ἐξεταστοῦν οἱ ἐρωτήσεις, ἰδίως ὅσες εἶναι πολύ δύσκολες καί ἀναγκάζουν τό μαθητή νά προσφεύγει σέ"λυτάρια", ὅπως π.χ. οἱ ἐρωτήσεις 2 τῆς σελ. 29, 4 τῆς σελ. 49, 1 καί 3 τῆς σελ. 104. Καί ὁρισμένα ἐκφραστικά λάθη κτλ. Ἔχω σημειώσει ἄλλά ὅλα αὐτά εἶναι δευτερεύοντα καί διορθώνονται μέ μιά συνεργασία μας μέ τούς συγγραφεῖς.

"Αν δέν περιοριστοῦν οἱ εἰσαγωγές, τουλάχιστο νά μπεῖ μιά σημείωση στήν ἀρχή τοῦ βιβλίου πού νά λέει ὅτι οἱ εἰσαγωγές εἶναι κατατοπιστικές καί δέν προορίζονται γιά λεπτομερῆ ἐκμάθηση καί πολύ περισσότερο γιά ἀποστήθιση.

Καί ἄν δέν περικοποῦν τά κείμενα πού ἀνέφερα, ἴσως καί ὁρισμένα ἄλλα ἀκόμα, τουλάχιστο νά γραφεῖ σέ δεύτερη σημείωση στήν ἀρχή τοῦ βιβλίου ὅτι στή συλλογή ὑπάρχουν καί κείμενα πού δέν ἱκανοποιοῦν στό περιεχόμενο, ἀλλά πού ὅμως χαρακτηρίζουν τό καθένα τους καί μιά ἐποχή στήν ἐξέλιξη τῆς νεοελληνικῆς μας λογοτεχνίας.

"Επειτα ἀνέπτυξε τήν εἰσήγησή του ὁ δεύτερος εἰσηγητής Δ.Τομπαΐδης ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τό α' μέρος τοῦ βιβλίου "Κείμενα νεοελληνικῆς λογοτεχνίας" Α' τάξεως Γενικοῦ Λυκείου εἶναι γενικά γραμμένο σύμφωνα μέ τό 'Αναλυτικό Πρόγραμμα καί τή σχετική προκήρυξη συγγραφῆς (ΦΕΚ 984/ 22-10-79, τ.Β'). Τό πρῶτο μέρος, πού παρουσιάζουμε

σήμερα, περιλαμβάνει κείμενα από τις αρχές της νεοελληνικής λογοτεχνίας ως το 1830 (εκτός από την Επτανησιακή Σχολή). Στην τάξη αυτή θα διδαχτούν επίσης κείμενα της σύγχρονης νεοελληνικής λογοτεχνίας και κείμενα ξένης λογοτεχνίας. Των δύο τελευταίων ενοτήτων το βιβλίο θα μας το παρουσιάσουν οι συγγραφείς αργότερα. Από το σύνολο των 65 διδακτικών ωρών που θα διατεθούν για τη διδασκαλία των κειμένων στην τάξη αυτή προβλέπεται, τα κείμενα του α' μέρους που παρουσιάζουμε σήμερα, να καταλάβουν 23 ώρες, δηλαδή το 1/3 περίπου του διατιθέμενου χρόνου.
Γενικά πάντως μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι τα ανθολογούμενα κείμενα είναι αντιπροσωπευτικά της λογοτεχνικής και, εδώ και, της γραμματειακής παραγωγής της εποχής τους. Και - παρά τις επιμέρους παρατηρήσεις μας, που και πολλές και όχι ασήμαντες είναι - η παρουσίαση και επεξεργασία τους γίνεται κατά τρόπο αρκετά ικανοποιητικό, με επιστημοσύνη και διδακτική μέριμνα.
Βέβαια υπάρχουν αρκετά πράγματα για να παρατηρήσει κανείς τόσο στην επιλογή όσο και στην επεξεργασία των κειμένων. Έτσι:

α) Μπορούν να φύγουν μερικά κείμενα, όπως του Γ.Φραντζή (σελ.33-37), Νεόφ.Ροδινού (σελ.118-121), ίσως και άλλα.

β) Να περιοριστούν σε έκταση τα κείμενα των Κασομούλη (σελ.196-201), Κακιδή (σελ.211-220) κ.ά.

γ) Η επεξεργασία των κειμένων ακολουθεί γενικά τους όρους της προκήρυξης (εισαγωγές, ερμηνεία λέξεων, ερωτήσεις). Ωστόσο:

(i) Στις εισαγωγές (και των ενοτήτων και των κειμένων) υπάρχει φόρτος πληροφόρησης με άφειδή παράθεση ονομάτων, χρονολογιών, γραμματολογικών στοιχείων κτλ. Π.χ. σελ. 1-5, 6-8, 41-47, 82-88.

(ii) Στα λεξιλόγια που ακολουθούν κάθε κείμενο πρέπει να ερμηνευτούν και αρκετές άκυρη λέξεις (όπως σημειώνω στο αντίτυπο που μου έχει παραδοθεί) και να διορθωθούν ή να συμπληρωθούν μερικά ερμηνεύματα (ενδεικτικά π.χ. σελ.19: "ραδιος= ξανθός, εύφορος" να προστεθεί: "κόκκινος", σελ. 196 "ερμηνεία= συμβουλή" να γίνει: "ερμηνεία= ερμήνια, συμβουλή, κτλ).

(iii) Οι ερωτήσεις (που σημειώνω ότι απαιτούνται από την προκήρυξη) πρέπει να προσαρμοστούν στην αντιληπτική ικανότητα και την καλλιέργεια των παιδιών της τάξης αυτής, και να διατυπώνονται παιδαγωγικότερα. Γιατί ερωτήσεις καθώς "Θα μπορούσατε... να βρείτε...", ή "Αν σας είναι εύκολο, διαβάστε..." (σελ.13) δε διατυπώνονται ορθά.

(iv) Η έκφραση των συγγραφέων στα εισαγωγικά σημειώματα δεν είναι πάντοτε σαφής και ακριβής (σημειώνονται άρκετες διορθώσεις) και οι χρησιμοποιούμενοι όροι δεν είναι πάντα οι καλύτεροι, π.χ. (ενδεικτικά) "κείμενα γραμμένα σε κοινή ομιλούμενη γλώσσα" (σ.1), η Χρονογραφία σ.42 (= η συγγραφή χρονικών, πβ. σελ.93),"το έτος του Διγενή Ακρίτα" σελ.22 κεξ. (αντί "το επικό ποίημα του Δ.Ακρ.", πβ.R.BROWNING, Η Ελλ.γλ.108, Επετηρίδα 36, κ.ά.).

(v) Η ορθογραφική προσαρμογή και στα εισαγωγικά σημειώματα και στα ανθολογούμενα κείμενα πρέπει να γίνει πιό προσεκτικά.

Η γενική εντύπωσή μου είναι ότι το πρώτο μέρος από τα "Κείμενα" της Α΄ Λυκείου μπορεί, ύστερα από τις προτεινόμενες βελτιώσεις, να χρησιμοποιηθεί ως διδακτικό εγχειρίδιο από τους μαθητές, και προτείνω στο Τμήμα να το θεωρήσει κατάλληλο.

Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση κατά την οποία αναπτύχθηκαν οι εξής απόψεις:

Ο κ.Κ.Κατσιμάνης είπε:

Δεν έχω δεί τα βιβλία, αλλά άκουσα με προσοχή τις κατατοπιστικές εισηγήσεις που έγιναν. Νομίζω ότι υπάρχει ουσιαστική αντίθεση ανάμεσα στους συγγραφείς που, ακολουθώντας το πρόγραμμα, υιοθέτησαν κριτήρια πρωτίστως γραμματολογικά και στον κ.Σακκά, που θέλει κριτήρια παιδαγωγικά. Πρέπει κατά τη γνώμη μου να μελετηθούν προσεκτικά οι δύο εισηγήσεις, ώστε, με τις προτεινόμενες απαλείψεις κειμένων, αντικαταστάσεις και κάθε λογής βελτιώσεις (λ.χ. ουσιαστικότερες ερωτήσεις, περιορισμούς εισαγωγικών σημειωμάτων κτλ.), τα βιβλία: α) χωρίς να χάσει τον πληροφοριακό χαρακτήρα του από χώρο της νεοελληνικής γραμματείας, να εμπλουτιστεί με κείμενα παιδαγωγικής αξίας και ενδιαφέροντα· β) να περιοριστεί ως προς την έκταση του προκειμένου να μην αποκτήσει υπέρμετρο όγκο.

Έπειτα ο Φ.Βάρος ανέπτυξε τις ακόλουθες σκέψεις:

Μέσα στα πλαίσια του αναλυτικού προγράμματος (που είναι αναγκαστικά και ιστορικό) η επιλογή που έκαναν οι συλλογείς-συγγραφείς φαίνεται ικανοποιητική. Τα εισαγωγικά σημειώματα φαίνονται κατατοπιστικά και σύμμετρα προς τους σκοπούς που υπηρετούν (φρονώ ότι κάποια σαφέστερη διατύπωση στη σελ. 82 θα ήταν χρήσιμη

καί γενικότερα κάποια ἀποφόρτιση ἀπό τά πάλαι ὄνδυματα ἀναγκαία).

Ἡ ἔκταση ἴσως θά εἶναι κάπως μεγαλύτερη ἀπό τήν προσδοκώμενη γιά μάθημα διδασκόμενο $2^1/2$ ὥρες τήν ἑβδομάδα· ὅμως ἡ φύση τοῦ ἀντικειμένου ἐπιβάλλει νά ἔχει ὁ καθηγητής γιά χάρη τῶν μαθητῶν του τή δυνατότητα ἐπιλογῆς κειμένων. Ἡ συγκεκριμένη πάντως ἐπιλογή πού ἔκαναν οἱ συλλογεῖς δείχνει ὅτι ἔλαβαν ὑπόψη τό κριτήριο τοῦ ἐνδιαφέροντος ὑπέρ τῶν μαθητῶν (ἀπό σελ.128 ἀρχίζει ὁ Νεοελλ.Διαφωτισμός). Μερικά ἀπό τά κείμενα(πρίν ἀπό τή σελ. 127) δέν ἀνταποκρίνονται στά διαφέροντα καί τίς πνευματικές ἀπαιτήσεις τῶν σημερινῶν μαθητῶν· ὅμως γιά τό θέμα αὐτό εὐθύνονται οἱ συντάκτες τοῦ ἀναλυτ.προγράμματος. Καί πάντως ἡ λεγόμενη δημιουργική ἀναβίωση ἀξιῶν δέν εἶναι δυνατή χωρίς τή σύγκριση τοῦ ἀξιολογικοῦ κώδικα τῶν ἐποχῶν· καί τό παρόν κατανοεῖται μέ τή σπουδή τοῦ παρελθόντος καί ἀντίστροφα· ἔτσι προκύπτει καί ἡ ἱστορικότητα τῶν ἀξιῶν.

Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή θυμίζω ὅτι εἶναι ἀνάγκη νά μεθοδευτεῖ τώρα ἡ ἀνάθεση συγγραφῆς καί ἀντίστοιχου βιβλίου γιά τή Β' Λυκείου μέ τήν ἴδια ὁμάδα ἴσως ἐνισχυόμενη καί μέ ἄλλο γνωστό νεοελληνιστή (Παπα-Κώστα).

Ὁ Ἠλ.Σπυρόπουλος, τέλος, εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ παρέμβασή μου στή συζήτηση κατά κάποιο τρόπο μπορεῖ νά θεωρηθεῖ περιττή, ἐφόσον ὅ,τι εἶχα νά παρατηρήσω σχετικά μέ τό βιβλίο "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Α' Λυκείου" ἔχει περιληφθεῖ στά παραστατικά τῆς πράξεως τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως τοῦ βιβλίου, τῆς ὁποίας ἤμουν Πρόεδρος.

Ὀφείλω πάντως νά καταθέσω στό Τμῆμα τήν πολύ θετική ἐμπειρία μου ἀπό τή συνεργασία μέ τά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως. Γιά νά ὁλοκληρωθοῦν τό συντομώτερο οἱ διαδικασίες κρίσεως, ὥστε νά καταστεῖ δυνατός ὁ ἔγκαιρος ἐφοδιασμός τοῦ μαθητῆ τοῦ σχ.ἔτους 1981-82 μέ κατάλληλο βιβλίο Νεοελληνικῶν, οἱ συνάδελφοι αὐτοί (κ.κ. Παπακώστουλας, Σακαλής, Παπακώστας καί Διαληναῖς), γιά τήν κατάρτιση καί τήν ἱκανότητα τῶν ὁποίων πολλά ἐπαινετικά θά μποροῦσαν νά εἰπωθοῦν, ἀφιέρωσαν ὅλο τόν διαθέσιμο χρόνο τους. (ἄκουμα καί τίς διακοπές τοῦ Πάσχα) καί οἱ εἰσηγήσεις τους δείχνουν τήν προσοχή μέ τήν ὁποία μελέτησαν τό βιβλίο ὅπως καί τήν ἀξία τῶν προτάσεων μέ τίς ὁποῖες βοηθοῦν τήν προσπάθεια γιά βελτίωσή του, πρίν φτάσει στούς μαθητές.

Ἡ εὐνοϊκή γιά τό βιβλίο τελική κρίση διατυπώθηκε ὕστερα ἀπό τή διαπίστωση ὅτι αὐτό ἀνταποκρίνεται ἱκανοποιητικά στίς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος καί

καί τῆς σχετικῆς προκήρυξης συγγραφῆς. Δέν ἐπεκράτησαν μονοδιάστατα κριτήρια εἴτε γραμματολογικά εἴτε αἰσθητικά εἴτε φρονηματιστικά (μέ τήν εὐρύτερη ἔννοια τοῦ ὅρου) καί παιδαγωγικά, ἀλλά εἴδαμε τό βιβλίο ἀπ'ὅλες αὐτές τίς ὀπτικές γωνίες, μέ τήν πρόσθετη μέλιστα σκέψη ὅτι ἄν τά κείμενα πού τελικά περιλαμβάνονται στό βιβλίο δέν ἱκανοποιοῦν, ὅλα τους στόν ἴδιο βαθμό, κάποια ἀπό τίς παραπάνω ἀπαιτήσεις (ἰδιαίτερα τήν λογοτεχνική ποιότητα καί τά ἐνδιαφέροντα τοῦ μαθητοῦ), θά ἔρθουν τά κείμενα τοῦ β' μέρους (Σύγχρονη λογοτεχνία) νά ἱκανοποιήσουν σέ μεγαλύτερο βαθμό αὐτές τίς ἀπαιτήσεις. Τέλος, ὅπως συνέβη καί μέ τά προηγούμενα βιβλία "Κειμένων Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" Α', Β' καί Γ' Γυμνασίου, πιστεύω ὅτι οἱ θετικές προτάσεις τῶν συναδέλφων τοῦ Τμήματος θά βελτιώσουν σημαντικά τό βιβλίο, συμπληρώνοντας ἔτσι τό ἔργο τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως καί τόν μόχθο τῶν συγγραφέων.

Ἀκολούθως τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

1. Τό ἔγγραφο ἀριθ. Φ.211.12/85/Γ/4539 τῆς Δ/νσεως Ἐφ.Πρ.Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ
2. Τό Ν.Δ. 749/70 "Περί διδακτικῶν βιβλίων καί τό ἄρθρο 80 τοῦ Ν.309/76.
3. Τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Α' Λυκείου.
4. Τήν προκήρυξη συγγραφῆς τοῦ βιβλίου (ΦΕΚ 984/27-10-79).
5. Τήν ἀπόφαση ἀριθ.Φ.211.12/4/Γ/9181/29-11-80 γιά ἔνσταση συγγραφῆς τοῦ βιβλίου στούς κ.κ. Ν.Γρηγοριάδη, Δ.Καρβέλη, Χρ.Μηλιώνη, Κ.Μπαλάσκα καί Γ.Παγανό καί τήν ἀπόφαση Φ.211.12/5/Γ/2345/4-5-1981 γιά τήν ὑποβολή τοῦ βιβλίου σέ δύο τεύχη.
6. Τίς πράξεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως 1/22-4-81 καί 2/25-5-81.
7. Τό περιεχόμενο τοῦ ἀνατύπου βιβλίου.
8. Τίς εἰσηγήσεις τῶν κ.Δ.Σακκᾶ καί Δ.Τομπαΐδη καί
9. Τή διεξοδική συζήτηση καί τίς ἀπόψεις πού ἀναπτύχθηκαν

Α π ο φ α ί ν ε τ α ι

Κρίνει τό βιβλίο "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" Α' Λυκείου, τεῦχος Α' τῶν Ν. Γρηγοριάδη, Δ.Καρβέλη, Χρ.Μηλιώνη, Κ. Μπαλάσκα καί Γ.Παγανοῦ κατάλληλο γιά τούς μαθητές τῆς Α' Λυκείου ὑπό τίς ἀκόλουθες προϋποθέσεις:

. / .

1. Νά τεθοῦν σέ ἐπίμετρο τά τρία τελευταῖα κείμενα τοῦ βιβλίου (τοῦ Σεφέρη, τοῦ Δημαρᾶ καί τοῦ Κακριδή).
2. Νά περιοριστοῦν, κατά τό δυνατόν, οἱ εἰσαγωγές τοῦ βιβλίου καί νά ἐλαφρυνθοῦν ἀπό τό φόρτο πληροφόρησης (κύρια ὀνόματα, χρονολογίες, κτλ).
3. Νά ἀφαιρεθοῦν ἤ νά ἀναδιατυπωθοῦν ὁρισμένες ἐρωτήσεις πού παρουσιάζουν δυσκολίες στίς ἀπαντήσεις τους ἤ δέν εἶναι διατυπωμένες κατά τόν καλύτερο δυνατό τρόπο ἀπό διδακτική ἄποψη.
4. Νά ἀντικατασταθεῖ τό κείμενο ἀπό τά 'Απομνημονεύματα τοῦ Μακρυγιάννη μέ ἄλλο καταλληλότερο τοῦ ἴδιου συγγραφέα.
5. Μετά τίς ἀνωτέρω μεταβολές καί ἄλλες διορθώσεις καί βελτιώσεις, τίς ὁποῖες θά ὑποδείξουν οἱ εἰσηγητές στούς συγγραφεῖς, τό βιβλίο νά προωθηθεῖ τό ταχύτερο στόν ΟΕΔΒ γιά ἐκτύπωση, ὥστε νά δοθεῖ στούς μαθητές κατά τό νέο σχολικό ἔτος.

Γιά τό βραβεῖο πού θά ἀπονεμηθεῖ στούς συγγραφεῖς θά εἰσηγηθεῖ τό Τμῆμα μετά τή συγγραφή καί τοῦ β' τεύχους καί τήν ὁλοκλήρωση τοῦ βιβλίου.

Οἱ κ.κ. Γ.Γρατσᾶς, Λ.'Αδαμόπουλος, 'Ι.Σκορδίλης καί Κ.Συριόπουλος μειοψηφοῦν ὡς πρός τήν ἔκταση τοῦ βιβλίου, τήν ὁποία θεωροῦν μεγάλη.
'Ο κ. Δ.Σακκᾶς ἐμμένει στίς ἀπόψεις πού ἀνέπτυξε στήν εἰσήγησή του.

Θέμα 2ο: 'Ανακοίνωση.

'Ο Εἰδικός Σύμβουλος 'Ι.Σκορδίλης ἀνακοίνωσε τά ἑξῆς:

'Από τόν ἡμερήσιο τύπο πληροφορήθηκα πώς στίς 25 'Ιουνίου ἐ.ἔ. πραγματοποιήθηκε στίς ἀθλητικές ἐγκαταστάσεις τοῦ "Αγιου Κοσμᾶ ἡ ἔναρξη ἐπιμορφωτικῶν σεμιναρίων γιά 200 καθηγητές τῆς Φυσικῆς 'Αγωγῆς.

'Επειδή γιά τό γεγονός αὐτό τόσο μεγάλο Τμῆμα τοῦ ΚΕΜΕ καί ἐγώ προσωπικῶς οὐδεμιά γνώση ἔχουμε, ἐπειδή κατά τήν ἄποψή μου, μέ παρόμοιες ἐνέργειες καταστρατηγεῖται ὁ ἱδρυτικός Νόμος τοῦ ΚΕΜΕ, (ἄρθρο 2, παρ. 6, ἐδαφ.α, β, γ) μέ ἄμεση συνέπεια τήν ὑποβάθμιση τοῦ κεντρικοῦ γνωμοδοτικοῦ αὐτοῦ ὀργάνου καί ἐπειδή ἀκόμη πιστεύω πώς παρόμοιες μεμονωμένες ἐνέργειες, ὄχι μόνο δέν συμβάλλουν στήν ἐνιαία καί ἁρμονική ἀντιμετώπιση καί λύση τῶν προβλημάτων τῆς 'Εκπ/σεως, ἀλλά δημιουργοῦν σύγχιση σ'αὐτήν, ἔκρινα σκόπιμο νά σᾶς ἀναφέρω τό γεγονός καί νά ἐνεργήσετε ὅπως ἐσεῖς κρίνετε.

γι. σας παρακαλέσω

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρεύων

Ἀθανάσιος Κούγιας

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 32

Σήμερα 8 Ἰουνίου 1981, ἡμέρα Δευτέρα καί ὥρα 10.30΄ πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ προεδρεύοντα τόν κ. Ἀθαν. Κουΐνη, Γ΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Φαν. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ν. Βαρουγάκης, Γ. Γρατσᾶς, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Ἀδάμπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Τ. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κ. Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Γ. Παντελίδης, Α΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ καί πρόεδρος τοῦ Τμήματος, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση καί Τ. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β΄, λόγω ἀσθενείας.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Γνωμοδότηση στά Π.Δ/τα: α) "περί ἱδρύσεως ἑσπερινοῦ καί ἡμερήσιων Γυμνασίων Γενικῆς κατευθύνσεως καί συστάσεως θέσεων Γυμνασιαρχῶν – Διευθυντῶν", β) "περί ἱδρύσεως 2ου Πρότυπου Γυμνασίου Θεσ/νίκης καί συστάσεως θέσεως Γυμνασιάρχου–Διευθυντοῦ" καί γ) "περί καταργήσεως τοῦ ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως Μαραθῶνος". Εἰσηγητής: Δημ. Σακκᾶς.
2. Ὡρολόγιο καί ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας (Α.Σ.Ο.Ο.). Εἰσηγητές: Φ. Βῶρος καί Κυρ. Καρασιφούλης.
3. Αἴτηση Δ. Κανάκη καί Ε. Κωτούλα γιά τήν καταλληλότητα δύο χορτῶν τῆς Ε.Ο.Κ. Εἰσηγητές: Φ. Βῶρος καί Στέφ. Παπασημακόπουλος.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Γνωμοδότηση στά Π.Δ/τα: α) "Περί ἱδρύσεως ἑσπερινοῦ καί ἡμερήσιων Γυμνασίων Γενικῆς κατευθύνσεως καί συστάσεως θέσεων Γυμνασιαρχῶν-Διευθυντῶν", β) "Περί ἱδρύσεως 2ου Προτύπου Γυμνασίου Θεσ/νίκης καί συστάσεως θέσεως Γυμνασιάρχου-Διευθυντοῦ" καί γ) "περί καταργήσεως τοῦ Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γεν.κατευθύνσεως Μοσχάτου.

Ὁ εἰσηγητής Δ.Σακκᾶς εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Ἡ Δ/νση Διοικητικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας μέ τό ἔγγραφό της Δ/14032/20-5-81 ἀπέστειλε στό ΚΕΜΕ σχ.Π.Δ/τος "Περί καταργήσεως τοῦ Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γεν. Κατευθύνσεως Μοσχάτου, καί μέ τό ἔγγραφό της Δ/14031/20-5-81 ἀπέστειλε ἄλλο σχ.Π.Δ/τος α) "Περί ἱδρύσεως 2ου Προτύπου Γυμνασίου Θεσ/νίκης καί συστάσεως θέσεως Γυμνασιάρχου-Διευθυντοῦ" καί β) "Περί ἱδρύσεως ἑσπερινοῦ καί ἡμερήσιων Γυμνασίων καί συστάσεως θέσεων Γυμνασιαρχῶν-Διευθυντῶν", ὅπως ἐπίσης καί τούς σχετικούς φακέλους μέ τίς εἰσηγήσεις τοῦ ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ γιά τά ἀνωτέρω θέματα γιά γνωμοδότηση σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦΝ.186/1975 καί τίς διατάξεις τῶν ἄρθρων 27,30 καί 32-37 τοῦ Ν.309/76.

Παρατηρῶ πρῶτα τά ἑξῆς:

1. Μέ πολύ εὐκολία ἱδρύονται νέα γυμνάσια ἀκόμα καί σέ χωριά στά ὁποῖα δέ συγκεντρώνεται ὁ ἐλάχιστος ἀριθμός μαθητῶν γιά τήν ἱκανοποιητική λειτουργία τους. Βέβαια ἡ ἐκπαίδευση ὡς τά 15 χρόνια εἶναι ὑποχρεωτική καί πρέπει νά εἶναι προσιτή καί στά παιδιά ἀκόμα τοῦ πιό ἀπόμακρου χωριοῦ. Ὅμως ὑπάρχουν καί ἄλλες λύσεις στό πρόβλημα συμφερότερες καί ἱκανοποιητικότερες (διακίνηση τῶν μαθητῶν μέ δωρεάν εἰσιτήριο πρός τά πλησιέστερα γυμνάσια, ἐγκατάστασή τους, σέ οἰκοτροφεῖα κτλ). Πάντως μέ τήν ἵδρυση ἀναιμικῶν σέ μαθητικό πληθυσμό γυμνασίων γίνεται σπατάλη ἀνθρώπινου δυναμικοῦ καί ἐπομένως καί δημόσιου χρήματος, χωρίς ταυτόχρονα νά ἐξασφαλίζεται ἱκανοποιητική ἐκπαίδευση, ἀφοῦ σ'αὐτά τά σχολεῖα μέ τούς λίγους μαθητές δέν μπορεῖ νά ὑπηρετοῦν καθηγητές ὅλων τῶν εἰδικοτήτων.

2. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά μέ πολύ δυσκολία καταργοῦνται σχολεῖα ἀτροφικά σέ μαθητικό πληθυσμό. Προτείνεται π.χ. ἀπό τούς Γενικούς Ἐπιθεωρητές Εὐβοίας ἡ κατάργηση τοῦ "κακχεκτικοῦ" Γυμνασίου Στενῆς καί τοῦ Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος τοῦ Γυμνασίου Στύρων στό Μαρμάρι Εὐβοίας καί ἀπό τόν Ἐπόπτη τῆς Η' Α.Ε.Π. ἡ κατάργηση τοῦ Γυμνασίου Λουτρῶν Ἡραίας (ἐφέτος λειτουργεῖ μέ 19 μαθητές) καί δέν καταργοῦνται.

3. Ἱδρύεται ἀκόμα ἕνα πρότυπο σχολεῖο. Καί μέ τά σχολεῖα τοῦ τύπου αὐτοῦ γίνεται σπατάλη διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ἀφοῦ γι'αὐτά προβλέπεται πολυτέλεια Διευθύνσεως (λυκειάρχης γιά τό Γυμνάσιο καί Γενικός Ἐπιθεωρητής γιά τό Λύκειο, ἄρθρο

37, παρ.5 τοῦ Ν.309/76), ἀκόμα καί ὅταν ὁ ἀριθμός τῶν μαθητῶν εἶναι περιορισμένος. Καί μέ τή γενίκευση αὐτῶν τῶν σχολείων, ὅπως καί ἄλλοτε ὑποστήριξα (π.χ. πρ.6/1980 τοῦ Τμήματος Μ.Ε.), διευρύνονται οἱ ἀνισότητες στήν ἐκπαίδευση ἀντί νά περιορίζονται.

Εἰδικότερα στό σχέδιο Π.Δ/τος πού προβλέπει τήν ἵδρυση νέων Γυμνασίων παρατηρῶ τά ἑξῆς:

α) Τό ἄρθρο 27, παρ.1 τοῦ Ν.309/76 προβλέπει τήν ἔκδοση τοῦ σχετικοῦ Π.Δ. κατά μήνα Μάρτιο καί ἤδη ἐμεῖς γνωμοδοτοῦμε κατά μήνα Ἰούνιο πού σημαίνει ὅτι τό Π.Δ. θά ἐκδοθεῖ τρεῖς τουλάχιστο μῆνες μετά τό χρόνο πού προβλέπεται ἀπό τό Νόμο. Αὐτό ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νά καθυστερεῖ ἡ τοποθέτηση τοῦ ἐκπ/κοῦ προσωπικοῦ σ'αὐτά τά σχολεῖα καί γι'αὐτό τό λόγο νά παρατηρεῖται ἀρρυθμία στή λειτουργία τους στήν ἀρχή τοῦ διδακτικοῦ ἔτους. Καί ἡ καθυστέρηση στήν ἔκδοση τῶν σχετικῶν Π.Δ. γιά τήν ἵδρυση νέων σχολείων τείνει νά γίνει κανόνας. Γιατί ἀνάλογη καθυστέρηση ὑπῆρξε καί στό παρελθόν καί ὡς εἰσηγητής σέ ἀνάλογο Π.Δ/μα τήν εἶχα παρατηρήσει (πράξη τοῦ Τμ.Μ.Ε. 31/1979).

β) Προβλέπει ἡ ἀνωτέρω διάταξη τοῦ Ν.309 ὅτι ἡ ἵδρυση νέων Γυμνασίων γίνεται "τῇ εἰσηγήσει τῶν οἰκείων Ἐποπτῶν Μ.Ε.". Καί μέ ἐγκυκλίους, ὅπως ἡ πρόσφατη ἀριθ. Δ/33617/22-10-80, πού ἀποστέλλονται στό ἐποπτικό προσωπικό καθορίζεται ἡ παρακολουθητέα διαδικασία στήν ὑποβολή τῶν προτάσεων καί τῶν συνοδευτικῶν στοιχείων ἀπό τούς ΓΕΜΕ καί τούς Ἐπόπτες γιά τήν ἵδρυση τῶν νέων σχολείων. Ὅμως στά ἱδρυόμενα Γυμνάσια ὑπάρχουν καί Γυμνάσια γιά τήν ἵδρυση τῶν ὁποίων ὄχι μόνο δέν εἰσηγεῖται ὁ οἰκεῖος Ἐπόπτης, ὅπως προβλέπει ἡ παρ.1, ἄρθρο 27 τοῦ Ν. 309/76, ἀλλά δέν ἔχουν ὑποβληθεῖ οὔτε τά ἐντελῶς ἀπαραίτητα στοιχεῖα (ἀριθμός μαθητῶν πού τά νέα σχολεῖα θά συγκεντρώσουν, ἀπόστασή τους ἀπό τά γειτονικά σχολεῖα κτλ.), ὥστε νά εἶναι δυνατόν νά κρίνει κανείς γιά τήν ἀναγκαιότητα ἱδρύσεώς τους. Ἔχω σημειώσει τέτοια Γυμνάσια τά Γυμνάσια Κανδήλας, Μυρτιᾶς Σκουροχωρίου, Καβασίλων, Νέου Αἰγείου καί Κεραμιδιᾶς, τό πρῶτο στήν Αἰτωλοακαρνανία καί τά ἄλλα τέσσερα στήν Ἠλεία, καθώς καί τό Γυμνάσιο Πλατανιᾶς Κιλκίς.

γ) Δυό Γενικοί Ἐπιθεωρητές, ὁ κ.Γ.Ἀναγνωστόπουλος ΓΕΜΕ Ἠλείας καί ὁ κ.Σ.Κορομᾶ ΓΕΜΕ Κιλκίς μέ τηλεγραφήματά τους πού ἀπέστειλαν ἀπευθείας στό Ὑπουργεῖο πράσφατα (στίς 15-5 καί 19-5-81 ἀντίστοιχα) εἰσηγοῦνται τήν ἵδρυση Γυμνασίων στήν περιφέρειά τους (στήν Μυρτιά Σκουροχωρίου καί στήν Πλατανιά), παρακάμπτοντας ἔτσι τούς προϊσταμένους τους Ἐπόπτες καί μή ὑποβάλλοντας στοιχεῖα, ἀπό τά ὁποῖα νά φαίνεται ὅτι πληροῦνται οἱ προϋποθέσεις γιά τήν ἵδρυσή τους.

δ) Ὁ Ἀναπλ. Ἐπόπτης τῆς ΙΓ΄ ΑΕΠ κ.Τσιτουρίδης στήν ἔκθεσή του ΕΠ.119/30-12-80 γιά τήν ἵδρυση νέων Γυμνασίων δέν περιλαμβάνει ἵδρυση Γυμνασίου στό χωριό Πλατανιά Κιλκίς. Μέ τό ἔγγραφό του ὅμως ΕΠ.119/31-12-81, μέ χρονολογία δηλαδή τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἀπό τή χρονολογία τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου του, πού μάλιστα λήφτηκε στό Ὑπουργεῖο Παιδείας στίς 22 Μαΐου, δηλαδή 5 σχεδόν μῆνες μετά τό χρόνο ἀποστολῆς του (πρόκειται βέβαια γιά προχρονολόγηση) ἀναφέρει ὅτι ἀντί νά ἱδρύθεῖ Γυμνάσιο στήν κοινότητα Ποντοηράκλειας μπορεῖ νά ἱδρυθεῖ στήν κοινότητα Πλατανιᾶς, χωρίς νά ὑποβάλει κανένα ἀπό τά ἀπαραίτητα στοιχεῖα γιά τήν κρίση μας (ἀριθμός μαθητῶν κτλ.).

Στό πιθανό ἐρώτημα γιατί ἀναφέρω τά ἀνωτέρω, θά ἀπαντοῦσα: Τά ἀναφέρω γιατί στίς περιπτώσεις πού ἐνδεικτικά ἀναφέρω δέν τηρήθηκαν οἱ προβλεπόμενες διαδικασίες.

ε) Δέν ἱδρύεται Γυμνάσιο στό Λυκούδιο Ἐλασσόνας μέ προβλεπόμενους μαθητές κατά τάξη 85, 92, 75, κοινότητες πού θά ὑπηρετεῖ 10 καί χιλιομετρικές ἀποστάσεις ἀπό τό πλησιέστερο σχολεῖο 13-30-χιλιόμετρα, τό ὁποῖο μάλιστα ὁ Ἐπόπτης θέτει δεύτερο στή σειρά προτεραιότητας ἐπί συνόλου 13 προτεινομένων νέων Γυμνασίων, ἐνῶ ἱδρύονται ἄλλα Γυμνάσια, ἀκόμα καί στήν ἴδια τήν Ἐποπτεία, μέ λιγότερους μαθητές καί πολύ μικρότερες ἀποστάσεις ἀπό τό πλησιέστερο σχολεῖο.

στ) Ἐπιπλέον παρατηρῶ ὅτι ἡ ἵδρυση Γυμνασίων δέν εἶναι ἰσόρροπη σ'ὅλη τήν Ἑλλάδα. Ἀπό τά 70 νέα Γυμνάσια πού ἱδρύονται, (13 ἱδρύονται) στή Θεσσαλία, 10 στή Δ.Μακεδονία, 5 στήν Ἠλεία, ἐνῶ δέν ἱδρύεται κανένα σ'ὅλη τήν Κρήτη. Καί σημειώνω ὅτι καί κατά τά προηγούμενα χρόνια ἡ Κρήτη εἶχε ἀδικηθεῖ στήν ἵδρυση νέων Γυμνασίων. Συγκεκριμένα παραδείγματα εἶχα ἀναφέρει στήν πράξη τοῦ Τμήματος 31/1979. Βέβαια ὁ Ἐπόπτης τῆς ΙΕ ΑΕΠ εἶναι πολύ πολύ φειδωλός στίς προτάσεις του γιά ἵδρυση νέων Γυμνασίων. Προτείνει τή διχοτόμηση 5 πολυπληθῶν Γυμνασίων (τό 3ο Γυμνάσιο Ἡρακλείου μέ 1014 μαθητές, τό 4ο Ἡρακλείου μέ 954 μαθητές αὐτό τό χρόνο κτλ.) καί τήν ἵδρυση ἑνός νέου. Αὐτό ὅμως δικαιολογεῖ ἀπό τά 70 νεοϊδρυόμενα Γυμνάσια νά μήν ἱδρύεται οὔτε ἕνα στήν Κρήτη;

./.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα τά ἀκόλουθα:

1. Νά γίνει δεκτή ἡ κατάργηση τοῦ 'Εσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως Μοσχάτου γιατά κατά τό ἔγγραφο ἀρ.Δ/14032/20-5-81 τοῦ ΥΠΕΠΘ ὅ ἀριθμός τῶν μαθητῶν του εἶναι ἐλάχιστος καί κατά τάξη παρακολουθοῦν "ἀπό δύο μέχρι τρεῖς μαθητές" καί γιατί ὑπάρχει 'Εσπερινό Γυμνάσιο στήν Καλλιθέα πού ἐξυπηρετεῖ τήν περιοχή.

2. Νά μήν ἱδρυθεῖ 2ο πρότυπο Γυμνάσιο στή Θεσσαλονίκη στή μορφή πού λειτουργοῦν ὡς τώρα τά πρότυπα (σχολεῖα ἀριστούχων), γιατί θά ἀποτελεῖ κι'αὐτό ἕνα ἀκόμα βῆμα ἀνισοτήτων στήν ἐκπαίδευση.

3. Νά γνωμοδοτήσει τό Τμῆμα νά μήν ἱδρυθοῦν Γυμνάσια στήν Κανδήλα Αἰτωλοακαρνανίας, Μυρτιά Σκουροχωρίου, Καβάσιλα, Νέο Αὐγεία καί Κεραμιδιά 'Ηλείας καθώς καί στήν Πλατανιά Κιλκίς, γιατί δέν ἔχουν ὑποβληθεῖ στοιχεῖα μέ βάση τά ὁποῖα νά μπορεῖ τό Τμῆμα νά σχηματίσει γνώμη γιά τήν ἀναγκαιότητα ἤ τήν μή ἀναγκαιότητα ἱδρύσεως γυμνασίων σ'αὐτά τά χωριά.

4. Νά γίνει δεκτή ἡ σύσταση ἀπό 1-9-81 τῶν νέων ὀργανικῶν θέσεων Γυμνασιαρχῶν πού προβλέπει τό σχέδιο Π.Δ/τος μειωμένες κατά ἕξι (6) ὅσες καί τά ἀνωτέρω Γυμνάσια γιά τά ὁποῖα εἰσηγοῦμαι νά μήν ἱδρυθοῦν.

'Ακολούθησε συζήτηση. 'Από τόν κ.Φ.Βῶρο παρατηρήθηκε ἰδιαίτερα ὅτι ἡ ἵδρυση προτύπων Γυμνασίων καί Λυκείων προβλέπεται ἀπό τό Ν. 309/76 καί ἑπομένως τό Τμῆμα εἶναι ὑποχρεωμένο νά γνωματεύσει θετικά γιά τήν ἵδρυση δευτέρου προτύπου Γυμνασίου στή Θεσ/νίκη. 'Ως πρός τά ἱδρυόμενα νέα Γυμνάσια, πού ἀνέφερε ὁ εἰσηγητής, χωρίς εἰσήγηση τοῦ 'Επόπτη γιά τήν ἀναγκαιότητα ἱδρύσεώς τους καί χωρίς νά ἔχουν ὑποβληθεῖ τά ἀπαραίτητα καί προβλεπόμενα στοιχεῖα στά ὁποῖα νά μπορεῖ τό Τμῆμα νά στηρίξει τή γνωμοδότησή του, ἐκφράστηκε ὁμόφωνα ἡ ἄποψη ὅτι τό Τμῆμα δέν μπορεῖ νά κάνει θετική γνωμάτευση γιά τήν ἵδρυση αὐτῶν τῶν σχολείων.

Τέλος,τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του,

1. Τά ἔγγραφα ἀριθ.Δ/14032/20-5-81 καί Δ/14031/20-5-81 τῆς Δ/νσεως Διοικητικῶν 'Υποθέσεων τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τά συνημμένα σ'αὐτά σχέδια Π.Δ/των

α) Γιά τήν κατάργηση ἀπό τό σχολ.ἔτος 1981-2 τοῦ 'Εσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως Μοσχάτου.

β) γιά τήν ἵδρυση δευτέρου Προτύπου Γυμνασίου στή Θεσσαλονίκη καί γ) γιά τήν ἵδρυση ἀπό τό σχ.ἔτος 1981-2 'Εσπερινοῦ καί ἡμερησίων Γυμνασίων καί τή σύσταση ἰσαρίθμων θέσεων Γυμνασιαρχῶν-Διευθυντῶν.

2. Τήν παρ.2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975, τήν παρ.2 καί 4 τοῦ ἄρθρου 27, τήν παρ.2 τοῦ ἄρθρου 30, τήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 37, καί τά ἄρθρα 32-34 τοῦ Ν.309/1976.

3. Τίς σχετικές εἰσηγήσεις τῶν Ἐποπτῶν τῶν ΑΕΠ,

4. Τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Δ.Σακκᾶ καί

5. Τή συζήτηση πού ἀκολούθησε καί τίς γνῶμες πού διατυπώθηκαν,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Γνωμοδοτεῖ:

α) Ὁμόφωνα, νά καταργηθεῖ τό Ἑσπερινό Λύκειο Γενικῆς Κατευθύνσεως Μοσχάτου γιά τούς λόγους πού ἀναφέρονται στήν εἰσήγηση.

β) Κατά πλειοψηφία, νά ἱδρυθεῖ δεύτερο πρότυπο Γυμνάσιο Θεσ/νίκης. Σημειώνεται ὅτι κατά τήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Ν.309/76 προβλέπεται θέση Λυκειάρχων γιά τή Διεύθυνση τῶν Προτύπων Γυμνασίων καί ὄχι Γυμνασιάρχου, ὅπως προβλέπει τό σχέδιο Π.Δ/τος.

Ὡς πρός τήν ἵδρυση τοῦ Προτύπου Γυμνασίου μειοψηφεῖ ὁ κ.Δ.Σακκᾶς γιά τούς λόγους πού ἀναφέρει στήν εἰσήγησή του.

γ) Ὁμόφωνα, νά ἱδρυθοῦν τά προβλεπόμενα ἀπό τό σχ.Π.Δ/τος Γυμνάσια ἐκτός ἀπό τά Γυμνάσια Κανδήλας Αἰτωλοακαρνανίας, Μυρτιᾶς Σκουροχωρίου, Καβασίλων, Νέου Αὐγείου καί Κεραμιδιᾶς Ἠλείας καί τοῦ Γυμνασίου Πλατανιᾶς Κιλκίς, γιατί δέν ἔχουν ὑποβληθεῖ στοιχεῖα ἀπό τούς Ἐπόπτες τῶν περιφερειῶν αὐτῶν τῶν νέων Γυμνασίων ἀπό τά ὁποῖα νά προκύπτει ἡ ἀναγκαιότητα ἱδρύσεώς τους.

δ) Ὁμόφωνα, νά συσταθοῦν οἱ νέες θέσεις Γυμνασιαρχῶν-Διευθυντῶν τῶν ἱδρυομένων Γυμνασίων μειωμένες, κατά ἕξ (6), ὅσα καί τά ἀναωτέρω Γυμνάσια πού τό Τμῆμα εἰσηγεῖται νά μήν ἱδρυθοῦν.

. / .

Θέμα 2ο: Ὡρολόγιο καί ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας (Α.Σ.Ο.Ο.)

Οἱ κ.κ.Φ.Βῶρος καί Κ.Κατσιμάνης ἀνέπτυξαν τίς ἀπόψεις τους ἀλλά τό Τμῆμα, μετά ἀπό παρέμβαση τοῦ κ.Βαρουχάκη, ἀποφάσισε ὁμόφωνα νά ἀναβάλει τή σχετική συζήτηση καί νά ἀναθέσει στούς κ.κ.εἰσηγητές νά ἐρευνήσουν, κατόπιν συνεννοήσεως μέ τή Διοίκηση:

1) Ἐάν τό ὡρολόγιο καί ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς Α.Σ.Ο.Ο. ὑπάγεται στήν ἁρμοδιότητα τοῦ ΚΕΜΕ (ὁπότε θά ἔπρεπε ἀπό αὐτό τό ἴδιο νά εἶχε συνταχθεῖ ἤ 2) Ἐάν τό πρόγραμμα τῆς Α.Σ.Ο.Ο. ἀνήκει στήν ἁρμοδιότητα ἄλλου φορέα (ὁπότε τό ΚΕΜΕ δέ θά ἔπρεπε νά ἀναμιχθεῖ ἐγκρίνοντας, ἀπορρίπτοντας ἤ βελτιώνοντας τό προτεινόμενο σχέδιο προγράμματος).

Θέμα 3ο: Αἴτηση Δ.Κανάκη καί Ε.Κωτούλα γιά τήν καταλληλότητα δύο χαρτῶν τῆς Ε.Ο.Κ.

Στήν ἀρχή ὁ πρῶτος εἰσηγητής Φαν.Βῶρος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Α. Οἱ Δ.Κανάκης καί Ε.Κωτούλας ὑπέβαλαν δύο χάρτες (μέ στοιχεῖα πού ἀφοροῦν τίς χῶρες τῆς Ε.Ο.Κ.) μέ τίτλους:

1) Εὐρωπαϊκή Οἰκ.Κοινότητα: γενικός οἰκονομικός χάρτης.

2) Βασικά Οἰκον.Στοιχεῖα γιά νά κρίνουμε τή χρησιμότητά τους (Ν.186/75 ἄρθρο 2).

Β. Ὁ πρῶτος χάρτης σημειώνει τά βιομηχανικά κέντρα, τόν ὀρυκτό πλοῦτο καί τά γερμανικά προϊόντα· ἐπίσης περιέχει δύο πίνακες μέ στοιχεῖα γιά τό Εὐρωπ.Κοινοβούλιο καί τίς διαδικασίες ἀποφάσεων στήν ΕΟΚ. Ὁ ὑπομνηματισμός εἶναι σαφής, ἡ ἐκτύπωση καλή. Ἡγλώσσα δημοτική.

Ὁ δεύτερος χάρτης περιέχει στοιχεῖα γιά: τόν πληθυσμό, τό ἐργατικό δυναμικό, βιομηχανική παραγωγή, παραγωγή γεωργικῶν καί ἄλλων προϊόντων, κατανάλωση ἐνέργειας κλπ. Καί ὁ δεύτερος χάρτης εἶναι σαφής ὡς πρός τά στοιχεῖα πού παρέχει καί καλοτυπωμένος.

Γ. Καί οἱ δύο χάρτες φρονῶ ὅτι προσφέρουν μέ τρόπο παραστατικό καί εὔληπτο τήν οἰκονομική εἰκόνα τῆς ΕΟΚ καί μποροῦν νά βοηθήσουν τούς μαθητές στό μάθημα κυρίως τῆς γεωγραφίας ἤ σέ κάθε περίπτωση ἀναφορᾶς στήν ΕΟΚ. Ὀφείλω νά προσθέσω ὅτι προσωπικά ἀδυνατῶ νά ἐλέγξω τήν τεχνική ἀκρίβεια καί τά στατιστικά δεδομένα τῶν δύο χαρτῶν.

Πάντως ἀπό τή μελέτη τους ἀποκόμισα ὅτι εἶναι ἀποτέλεσμα ἐπιμελημένης ἐργασίας. Οἱ ἐκδότες τους τούς προσφέρουν μαζί στήν τιμή 600+300 δραχμές γιά τά σχολεῖα.

Δ. Εἰσηγοῦμαι νά θεωρηθοῦν οἱ παραπάνω δύο χάρτες: 1) Εὐρωπαϊκή Οἰκ. ΚΟινότητα: γενικός οἰκον.χάρτης καί 2) Τά βασικά οἰκον.στοιχεῖα τῆς ΕΟΚχρήσιμοι κατά τό νόημα τοῦ ἄρθρου 2 παρ.5 τοῦ Ν.186 1975 γιά τά σχολεῖα τῆς χώρας (γυμνάσια-λύκεια).

Κατόπιν ὁ δεύτερος εἰσηγητής Στέφ.Παπασημακόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Σύμφωνα μέ τή διαταγή 1757/10-3-81 τοῦ ΥΠΕΠΘ μελέτησε τό χάρτη καί τόν πίνακα πού σχετίζονται μέ τίς χῶρες τῆς ΕΟΚ καί ἔχω νά εἰσηγηθῶ τά ἀκόλουθα:

1) Γιά τό πίνακα,"ΕΟΚ βασικά οἰκονομικά στοιχεῖα" παρατηρῶ ὅτι τα στοιχεῖα πού ἀναφέρει τίς περισσότερες φορές δέν ἐχουν ἔτος ἀναφορᾶς. Ἔπειτα τά πιό πολλά εἶναι μεταβλητά π.χ. ἀνεργία, παραγωγή καί δέν μπορεῖ νά ἀποτελέσει ἕνα ἐποπτικό μέσο κάποιας διαρκείας π.χ. πενταετία. Γιά τό λόγο αὐτό δέν πιστεύω ὅτι θά ἔχει μιά ἱκανοποιητική χρησιμότητα γιά τα σχολεῖα.

2) Γιά τό χάρτη τῆς ΕΟΚ καί τόν βοηθητικό χάρτη τῶν διαφόρων ὀργανώσεων παγκόσμιου ἐνδιαφέροντος ἀντίθετα, εἰσηγοῦμαι στό τμῆμα νά χαρακτηρισθεῖ ὡς χρήσιμος. Καί τοῦτο διότι εἶναι ἀρκετά ἱκανοποιητικά ἐνημερωμένος ὡς παραγωγικός ἀλλά καί πολύτιμο ἐποπτικό βοήθημα ἀποτελεῖ καί ὁ δεύτερος χάρτης πού παρίστα τά κράτη πού περιλαμβάνονται σε διεθνεῖς ὀργανώσεις ὅπως ΚΟΜΕΚΟΝ ΟΟΣΑ, ΟΠΕΟ κτλ καί πού περιλαμβάνονται στά προγράμματα τῆς Α΄ Λυκείου (Οἰκονομική Γεωγραφία) Β΄ Γυμνασίου καί Γ΄ Γυμνασίου.

κατά τή συζήτηση πού ἀκολούθησε πῆραν τό λόγο οἱ Ι.Σκορολιάς, Κ.Ζυριόπουλος, Ν.Βαρουχάκης καί ἄλλα μέλη τοῦ τμήματος καί ἀνέπτυξαν τούς λόγους γιά τούς ὁποίους συμφωνοῦν ἤ διαφωνοῦν μέ τήν εἰσήγηση.

Εἰδικότερα ὁ Σύμβουλος Β΄ Δ.Ζακκάς εἶπε τά ἑξῆς:

Οἱ ὑπό κρίση χάρτες γιά τήν ΕΟΚ παρουσιάζουν προχειρότητα στήν παρουσίαση τῶν στοιχείων, περιέχουν πολλά στοιχεῖα μεταβλητά ἀπό ἡμέρα σέ ἡμέρα καθώς ἐπίσης καί στοιχεῖα πού δέν παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον γιά τούς μαθητές. Νά ληφθεῖ ἀκόμα ὑπόψη ὅτι ἡ σκοπιμότητα εἰσόδου μας στήν ΕΟΚ ἀμφισβητεῖται ἀπό σημαντικό τμῆμα τοῦ λαοῦ. Καί γι'αὐτό φοβᾶμαι ὅτι οἱ χάρτες αὐτοί θά προκαλέσουν ἀντιδράσεις τῶν μαθητῶν.

Προπαντός δέν τούς βρίσκω διδακτικά ἐπωφελεῖς γιά τούς μαθητές. Ἔχουν σκοπιμότητα ἐμπορική καί ὄχι παιδαγωγική-διδακτική. Θά παρακαλοῦσα τούς κ.κ.Εἰσηγητές, ἰδιαίτερα τόν κ.Βῶρο, οἱ ὁποῖοι εἰσηγοῦνται νά κριθεῖ χρήσιμος ὁ μεγάλος χάρτης, νά μᾶς ἀναπτύξουν σέ τί θά ὠφελήσει τούς μαθητές αὐτός ὁ χάρτης.

Τελικά τό Τμῆμα ἀποφάνθηκε χρήσιμο

α) Ὁμόφωνα δέ χαρακτηρίζει τό δεύτερο χάρτη:

β) Μέ πλειοψηφία δέ χαρακτηρίζει χρήσιμο τόν πρῶτο χάρτη:

Μειοψήφησαν οἱ: Φ.Κ.Βῶρος, Στ.Παπασηνακόπουλος, Ν.Παπαδόπουλος, Κ. Συριόπουλος, γιατί θεωροῦν ὅτι ἕνα στοιχεῖο παραστατικό γιά ἕνα θέμα πού καθημερινά συζητεῖται - θετικά ἤ ἀρνητικά - μπορεῖ νά εἶναι χρήσιμο.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Προεδρεύων

Ἀθ.Κομίνης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 33

Σήμερα 10 Ἰουνίου 1981, ἡμέρα Τετάρτη καί ὥρα 11.30΄ πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Κ. Παντελίδη, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος καί Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἰ.Ἀρβανίτης, Φ.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, Ἠλ.Σπυρόπουλος, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.Ἀδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ.Συριόπουλος, Ἰ.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης καί Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ὁ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παρεβρέθηκαν στή συνεδρίαση ὁ Γ΄Ἀντιπρόεδρος Ἀθαν.Κουΐνης, ὁ Σύμβουλος Β΄ Γ.Γρατσέας, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση καί ὁ Σύμβουλος Β΄ Ν. Βαρουχάκης γιατί ἦταν ἀσθενής.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Διδακτικό ἐγχειρίδιο Γραμματικῆς Α΄ τάξεως Λυκείου. Εἰσηγητής: Ἠλ.Σπυρόπουλος.
2. Διδακτικό ἐγχειρίδιο Ὀργανικῆς Χημείας Γ΄ τάξεως Λυκείου. Εἰσηγητές: Στ. Παπασημακόπουλος.
3. Σεμινάρια ἐπιμορφώσεως καθηγητῶν Γαλλικῆς καί Ἀγγλικῆς Γλώσσας. Εἰσηγητές: Ἠλ.Σπυρόπουλος καί Φ.Βῶρος.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: Διδακτικό έγχειρίδιο Γραμματικής Α΄ τάξεως Λυκείου.

Ο εισηγητής του θέματος Ηλ.Σπυρόπουλος είπε τά έξής:

"Η Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ με τό υπ'άριθμ.Φ.211.17/77/Γ/4092/11-5-81 έγγραφό της παρακαλεί νά γνωμοδοτήσει τό Τμήμα γιά τήν ανατύπωση του διδακτικού βιβλίου "Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής" του Αχ.Τζαρτζάνου, επειδή δέν επαρκούν τά χρονικά όρια γιά τήν έγκαιρη έκτύπωση του βιβλίου "Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής" του Μιχ.Οικονόμου.

Όμως τό Τμήμα έγκαιρα, με τήν υπ'αρ.1/8-1-1981 πράξη του, γνωμάτευσε γιά τόν έφοδιασμό τῶν μαθητῶν τῆς Α΄ Λυκείου σχ.έτους 1981-82 με τό διδακτικό βιβλίο "Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής" του Μιχ.Οικονόμου καί συνέστησε νά γίνουν οί απαραίτητες διαδικασίες ώστε τό βιβλίο νά περιέλθει από τό "Ίδρυμα Νεοελληνικών Σπουδών του Παν/μίου Θεσ/νίκης στόν ΟΕΔΒ. Βέβαια από τότε έχουν μεσολαβήσει άρκετοί μήνες, άλλά προτείνω τό Τμήμα νά επιμείνει στήν απόφασή του της 8-1-1981, γιά τούς έξής λόγους:

α) Η Γραμματική του Αχ.Τζαρτζάνου δέν μπορεί νά χρησιμοποιηθεί από τούς σημερινούς μαθητές της Α΄ Λυκείου χωρίς δυσεπίλυτα προβλήματα. Εξάλλου θά είναι τό μόνο διδακτικό βιβλίο σ'όλες τίς τάξεις όλων τῶν βαθμίδων της Γεν.Εκπ/σεως σέ καθαρεύουσα. Ήδη δέν άξιοποιείται στή σχολική πράξη, άν καί έγκαιρα διανέμεται.

β) Ενδεχόμενη καθυστέρηση στόν έφοδιασμό τῶν μαθητῶν της Α΄ Λυκείου του σχ. έτους 1981-82 με βιβλίο Γραμματικής δέν θά προκαλέσει ιδιαίτερες δυσχέρειες στή διδακτική πράξη, έφόσον γιά άρκετούς μήνες (όπωσδήποτε ώς τά τέλη Δεκεμβρίου) ή διδασκόμενη ύλη αρχαίων ελληνικών έχει νά κάνει με τά άπλούστερα καί εύκολότερα φαινόμενα της Γραμματικής, γιά τή διδασκαλία καί έμπέδωση τῶν οποίων κρίνονται άρκετά τά όσα περιέχει τό διδακτικό βιβλίο "Αρχαία Ελληνικά" Α΄ Λυκείου Ν.Κεφαλίδη-Αν.Μουμτζάκη.

γ) Ήδη τό ΚΕΜΕ έχει περατώσει τήν απαραίτητη προεργασία, ώστε τό βιβλίο του Μιχ.Οικονόμου νά είναι έτοιμο νά σταλεί γιά έκτύπωση στόν ΟΕΔΒ. Συγκεκριμένα:

1) Με τό υπ'άριθμ. 1423/19-5-81 Έγγραφο του Προέδρου του πρός τό "Ίδρυμα Νεοελληνικών Σπουδών Παν/μίου Θεσ/νίκης (Μανόλη Τριανταφυλλίδη) διατύπωσε τή γνώμη του γιά τίς προσαρμογές πού πρέπει νά επιφέρει στό βιβλίο, γιά νά χρησιμοποιηθεί αύτό καλύτερα στή σχολική πράξη.

2) Ακολούθησαν συνεννοήσεις ανάμεσα στό ΚΕΜΕ καί τό "Ίδρυμα Ν.Σ.Π.Θ., ύστερα άπό τίς όποίες άπό κοινού άποφασίστηκαν τά έξής:

- Στήν πρώτη έκδοση μέ εύθύνη τού ΚΕΜΕ νά περικοπούν οί σημειώσεις τού βιβλίου. Όμως τόσο μέ είδικό σημείωμα πού θά ύπάρχει στό βιβλίο όσο καί μέ τίς "Όδηγίες" τού ΚΕΜΕ θά είδοποιούνται οί άναγνώστες ότι άπό τό Έργο τού Μιχ.Οίκονόμου άφαιρέθηκαν οί σημειώσεις. Παράλληλα διατυπώνεται ή εύχή: τό ΥΠΕΠΘ νά έφοδιάσει τούς καθηγητές πού διδάσκουν τό μάθημα στήν Α' Λυκείου μέ τό Έργο στή σημερινή του όλοκληρωμένη μορφή, στήν έκδοση τού 'Ιδρύματος (Θεσ/νίκη 1974). Τέλος ή προσαρμογή τής όρθογραφίας τού βιβλίου στήν Κρατική Γραμματική τού ΟΕΔΒ θά γίνει μέ εύθύνη τών διορθωτών του.

- Γιά τίς έπόμενες έκδόσεις(πού θά χρησιμοποιηθούν τό σχ.έτος 1982-83 κ.έξ.), νά γίνει άπό τό ΚΕΜΕ μελετημένη προσεκτική έπιλογή τών σημειώσεων πού μποροΰν νά παραμείνουν. Ή έπιλογή αύτή θά τεθεί ύπόψη τού 'Ιδρύματος καί ύστερα άπό Έγκρισή του θά σταλεί τό βιβλίο γιά έκτύπωση στόν ΟΕΔΒ.

3) Ύστερα άπό αύτό, ό κ.Δ.Τσιμπάνης (κυρίως) καί έγώ άσχολήθηκαμε μέ τήν άφαίρεση τών σημειώσεων, τήν τακτοποίηση τών έσωτερικών παραπομπών καί τήν άφαίρεση άπ'τό εύρετήριο τών λημμάτων πού άντιστοιχούσαν στίς σημειώσεις πού άφαιρέθηκαν.

γ) Ἂν ή ὕλη αὐτή προεργασθεῖ ἐγκαίρως ἀπό τό Τμῆμα, εἰσηγοῦμαι νά γνωμοδοτήσει γιά τόν ἐφοδιασμό τῶν μαθητῶν τῆς Α' Λυκείου σχ.ἔτους 1981-82 μέ τό βιβλίο "Γραμματική τῆς 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς" τοῦ Μ.Οἰκονόμου καί νά παρακληθεῖ τό 'Υπουργεῖο νά συστήσει στόν ἁρμόδιο φορέα νά ἐπισπεύσει τίς συνεννοήσεις μέ τό 'Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη γιά τούς οἰκονομικούς ὅρους μέ τούς ὁποίους θά δεχθεῖ νά παραχωρήσει στόν ΟΕΔΒ τό βιβλίο".

'Ο Εἰδικός Σύμβουλος κ.Κων.Συριόπουλος παρατήρησε ὅτι γιά τήν ἔκδοση ἀπό τόν ΟΕΔΒ τῆς Γραμματικῆς τοῦ Μ.Οἰκονόμου σέ ἀντικατάσταση τῆς χρησιμοποιούμενης Γραμματικῆς τοῦ Α.Τζάρτζανου δέν ἔχουν τηρηθεῖ οἱ νόμιμες διαδικασίες, δηλ. κρίση κατά πρῶτον τῆς Γραμματικῆς τοῦ Μ.Οἰκονόμου ἀπό εἰδική ἐπιτροπή κατά τό Ν.Δ. 749/70 ἄρθρ. 1 καί 4 καί εἰσαγωγή τῆς Πράξεως αὐτῆς ἐπ' ἐγκρίσει στό Τμῆμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ κατά τό Ν.309/76 ἄρθρ.80 παραγρ.4, ὥστε ἡ ἔκδοση τοῦ βιβλίου νά εἶναι σύννομη.

'Ακολούθησε διευκρινιστική συζήτηση, ύστερα άπό τήν όποία, κατόπιν άπό πρόταση τού Προέδρου τού Τμήματος κ.Γ.Παντελίδη τό Τμῆμα

Ἀποφαίνεται

1. Γιά τήν ὑποβοήθηση τῆς διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς στήν Α΄ Λυκείου νά προβεῖ ὁ ἁρμόδιος φορέας τοῦ Ὑπουργείου τό συντομότερο σέ διαπραγματεύσεις γιά τούς οἰκονομικούς ὅρους τῆς παραχώρησης τοῦ βιβλίου "Γραμματική τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς" τοῦ Μιχ.Οἰκονόμου ἀπό τό Ἵδρυμα Νεοελληνικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Ἵδρυμα Μ.Τριανταφυλλίδη) στόν ΟΕΔΒ.
2. Ἡ πρώτη ἔκδοση τοῦ βιβλίου ἀπό τόν ΟΕΔΒ (γιά τό σχ.ἔτος 1981-82) νά γίνει ἀφοῦ, μέ εὐθύνη τοῦ ΚΕΜΕ, ἀφαιρεθοῦν σημειώσεις, προστεθεῖ σύντομο κατατοπιστικό εἰσαγωγικό σημείωμα καί γίνει ἡ ἀπαραίτητη ὀρθογραφική προσαρμογή τοῦ βιβλίου στήν Κρατική Γραμματική (Ἔκδοση ΟΕΔΒ 1980).
3. Γιά τούς καθηγητές πού θά διδάξουν ἀρχαῖα ἑλληνικά στήν Α΄ Λυκείου τό σχ. ἔτος 1981-82 νά προμηθευθεῖ τό Ὑπουργεῖο ἐπαρκή ἀριθμό ἀντιτύπων τοῦ βιβλίου στήν πλήρη μορφή του (Ἔκδοση Ἱδρύματος Νεοελ.Σπουδῶν Παν/μίου Θεσ/νίκης, Θεσ/νίκη 1974). Τά ἀντίτυπα αὐτά νά διανεμηθοῦν δωρεάν στούς καθηγητές.
4. Γιά τίς ἐπανεκδόσεις τοῦ βιβλίου ἀπό τόν ΟΕΔΒ, (γιά τά σχ.ἔτη 1982-83 κ.εξ.) νά γίνει ἀπό τό ΚΕΜΕ μελετημένη ἐπιλογή τῶν σημειώσεων τοῦ βιβλίου πού μποροῦν νά παραλειφθοῦν. Ἡ ἐπιλογή αὐτή θά τεθεῖ ὑπόψη τοῦ Ἱδρύματος Μ.Τριανταφυλλίδη καί ὕστερα ἀπό ἔγκρισή του τό βιβλίο θά σταλεῖ γιά ἀνατύπωση ἀπό τόν ΟΕΔΒ.
5. Γιά τούς λόγους πού ἀναφέρονται στήν εἰσήγηση τό Τμῆμα δέ θεωρεῖ χρήσιμη τήν ἐπανέκδοση τῆς "Γραμματικῆς τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς" τοῦ Ἀχ.Τζαρτζάνου.

. / .

Θέμα 2ο: Διδακτικό έγχειρίδιο 'Οργανικής Χημείας Γ' τάξεως Λυκείου.

'Ο εισηγητής τού θέματος Στέφ.Παπασημακόπουλος είπε τά έξής:

"Υστερα άπό τό άριθ. Φ.211.17/88/Γ/4623/1-6-81 πληροφοριακό έγγραφο τού ΥΠΕΠΘ έχω νά εισηγηθώ τά άκόλουθα:

'Εφόσον τό νέο βιβλίο τής 'Οργανικής Χημείας γιά τήν Γ' Λυκείου δέν θά είναι έτοιμο πρίν άπό τό τέλος τού μηνός Σεπτεμβρίου καί φυσικά θά φθάσει στά χέρια όλων τών μαθητών στίς άρχές τού μηνός Νοεμβρίου, όπως τό πληροφοριακό έγγραφο προβλέπει καί ή πρόβλεψή του φαίνεται όρθή, δέν νομίζω ότι θά πρέπει τό τμήμα νά συστήσει τήν άναμονή γιά τήν έκδοσή του.

Τρόποι πού θά λύσουν τό πρόβλημα αύτό όπως ή κατάργηση τής Χημείας τό α' τρίμηνο πρός όφελος τής Φυσικής μέ άντίστοιχη μείωση τής ύλης/ύποβάθμιση τού τριμήνου καί αύξηση τής Χημείας θά δημιουργήσουν προβλήματα άφορού καθηγητών άλυτα διότι σέ πολλά σχολεία άλλος καθηγητής διδάσκει Φυσική καί άλλος Χημεία. Μέ τίς συνθήκες αύτές είμαι ύποχρεωμένος νά εισηγηθώ στό τμήμα τή λύση τής άνατυπώσεως τού βιβλίου τού Γ.Βάρβογλη παρόλο πού τό βιβλίο αύτό παρουσιάζει πολλά μειονεκτήματα καί ή εισαγωγή του στή Γ' Λυκείου τό σχ.έτος 79-80 ήταν μιά λύση άνάγκης.

'Ακολούθησε συζήτηση, κατά τήν όποία έκτέθηκαν οί έξής άπόψεις: α) Τό βιβλίο "'Οργανική Χημεία" τού Γ.Βάρβογλη δέν έξυπηρετεί τίς σύγχρονες άπαιτήσεις τής διδακτικής πράξης καί ή άνατύπωσή του θά ύποβιβάσει γιά μιά άκόμη χρονιά τό έπίπεδο τής παρεχόμενης στούς μαθητές τής Γ' Λυκείου έκπαίδευσης στό μάθημα τής Χημείας.

β) Τά δεδομένα πού έπικαλείται τό ύπ'άρ.Φ.211.17/88/Γ/4623/1-7-1981 έγγραφο τής Δ/νσεως 'Εφαρμογής Προγραμμάτων ΥΠΕΠΘ σέ ό,τι άφορά τήν ήμερομηνία έκτύπωσης τού βιβλίου τού Εύγενιδείου 'Ιδρύματος δέ συμφωνούν μέ έκεΐνα πού τό Τμήμα έλαβε ύπόψη όταν μέ τήν ύπ'άριθμ. 22/81 πράξη του νά γνωμοδοτήσει γιά τή χρησιμοποίηση τού βιβλίου αύτού τό σχ.έτος 1981-82.

Γιά τόν λόγο αύτό, ό Πρόεδρος τού Τμήματος κ.Γ.Παντελίδης παρακάλεσε τόν Πρόεδρο τού ΚΕΜΕ καί συγγραφέα τού βιβλίου τού Εύγενιδείου κ.Π.Σακελλαρίδη νά προσέλθει στή συνεδρία καί νά κατατοπίσει τό Τμήμα.

'Ο κ.Π.Σακελλαρίδης στήν παρέμβασή του διαβεβαίωσε κατηγορηματικά τό Τμήμα ότι τό

Εὐγενίδειο Ἵδρυμα θά παραχωρήσει στόν ΟΕΔΒ τήν 1η Σεπτεμβρίου τά ἀπαιτούμενα γιά τήν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῶν μαθητῶν τῆς Γ΄ Λυκείου ἀντίτυπα τῆς "Ὀργανικῆς Χημείας". Ὕστερα ἀπό αὐτό, τό Τμῆμα

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α:

ἐπιμένει στή γνωμοδότηση πού περιέχεται στήν ὑπ'ἀρ.22/81 (θέμα πρῶτο) πράξη του γιά τόν ἐφοδιασμό τῶν μαθητῶν τῆς Γ΄ Λυκείου σχ.ἔτους 1981-82 μέ τό ἐγχειρίδιο τοῦ Εὐγενιδείου Ἱδρύματος, ἐφόσον διαπιστώνει ὅτι δέ θά προκύψουν προβλήματα γιά τήν ὁμαλή πορεία τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος ἀπό ὑποτιθέμενη καθυστέρηση ἐκδόσεώς του.

Θέμα 3ο: Σεμινάρια επιμορφώσεως καθηγητών Γαλλικής καί Αγγλικής Γλώσσας.

Γιά τήν επιμόρφωση τών καθηγητών τής Γαλλικής Γλώσσας ό πρώτος εισηγητής τού θέματος Ήλ. Σπυρόπουλος είπε τά εξής:
Η Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων τού ΥΠΕΠΘ μέ τό υπ'άριθμ.Γ/4467 έγγραφό της μάς κοινοποιεί άπόφαση τού κ.Υφυπουργού Εθν.Παιδείας, μέ τήν οποία εγκρίνεται ή οργάνωση δύο τετραημέρων σεμιναρίων (Αθήνα καί Θεσ/νίκη, 8-11/9/81) γιά επιμόρφωση καθηγητών γαλλικής καί παρακαλεί τό ΚΕΜΕ νά όρίσει άπό ένα εκπρόσωπο γιά κάθε σεμινάριο.
Επειδή ή άπόφαση αύτή έλαβε ύπόψη τήν υπ'άριθμ.6/1981 πράξη μας, τό μόνο πού πρέπει νά συζητήσουμε είναι ή άποστολή εκπροσώπων τού Τμήματος στά σεμινάρια αύτά.
Ως τώρα, θεωρήθηκε άρκετή ή παρουσία τών εκπροσώπων τού Τμήματος στήν έναρκτήρια συγκέντρωση. Νομίζω όμως ότι γιά λόγους ούσιαστικούς ό εκπρόσωπός μας σέ κάθε σεμινάριο είναι καλό νά παρακολουθεί τίς εργασίες του τουλάχιστο έπί ένα διήμερο, ώστε νά είναι σέ θέση νά σχηματίσει πληρέστερη εικόνα γιά τήν άποδοτικότητά του καί νά ενημερώνει ύπεύθυνα τό Τμήμα. Παρακαλώ λοιπόν τό Τμήμα νά προβεί στόν όρισμό τών εκπροσώπων του.

Τό Τμήμα, ύστερα άπό διευκρινιστική συζήτηση,

άποφαίνεται όμόφωνα

όρίζει ώς εκπρόσωπό του γιά τό σεμινάριο Θεσ/νίκης τό Σύμβουλο Β' Ήλ. Σπυρόπουλο καί γιά τό σεμινάριο Αθήνας τόν Εισηγητή Κυρ.Κατσιμάνη, οί οποίοι θά παρακολουθήσουν τίς εργασίες τών σεμιναρίων γιά ένα διήμερο.

Γιά τήν επιμόρφωση τών καθηγητών τής Αγγλικής Γλώσσας ό δεύτερος εισηγητής τού θέματος Φαν. Βώρος είπε τά εξής:
Μέ τό Γ/4468/22-5-81 έγγραφο τού ΥΠΕΠΘ κοινοποιείται άπόφαση τού Υφυπουργού Παιδείας γιά τήν πραγματοποίηση σεμιναρίου γιά τούς καθηγητές άγγλικής γλώσσας πού υπηρετούν στήν πρωτεύουσα.
Τό σεμινάριο είναι ύπό τήν αίγίδα τού Υπουργείου καί έποπτεία - παρακολούθηση τού ΚΕΜΕ ύστερα άπό προσφορά τού BRITISH COUNSIL.
Τό ΚΕΜΕ παρακαλείται νά στείλει ένα εκπρόσωπο στό σεμινάριο αύτό. Εισηγούμαι νά πάει ό συνάδελφος Λεων.Αδαμόπουλος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

. . .

Τό Τμῆμα,

ὁμόφωνα ἀποφαίνεται:

νά παρακολουθήσει τίς ἐργασίες τοῦ σεμιναρίου πού θά γίνει 22 - 24 Ἰουνίου 1981 στό Γυμνάσιο Γαλατσίου, Πασσάβ 8, ὁ Φ.Κ.Βᾶρος, ὁ ὁποῖος ἔπειτα θά ἐνημερώσει τό Τμῆμα.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 34/1981

Σήμερα 17 'Ιουνίου 1981, ήμέρα Τετάρτη καί ὥρα 10 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης 'Εκπ/σεως τοῦ Κέντρου 'Εκπ/κῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν Α' 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Γ.Παντελίδη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ : 'Αθ.Κομίνης, Γ''Αντιπρόεδρος, 'Ιω.'Αρβανίτης, Φαν.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, 'Ηλ.Σπυρόπουλος, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων.'Αδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κων.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης, Βασ.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη Γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ Σύμβουλοι Β'Ν.Βαρουχάκης καί Στέφ.Παπασημακόπουλος, γιατί ἦταν ἀσθενεῖς.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. 'Ανατύπωση τοῦ βιβλίου τῆς Γ' Γυμνασίου "'Επιτομή τῆς 'Ιστορίας τῆς 'Ελληνικῆς γλώσσας (βιβλίο τοῦ Καθηγητῆ)". Εἰσηγητής: 'Ηλ.Σπυρόπουλος.
2. Γνωμοδότηση σέ σχέδια Π.Δ. γιά μετ/ση Ἰδιωτικῶν ἐκπ/κῶν στή ΣΕΛΜΕ καί στό ΔΜΕ. Εἰσηγητής: Δ.Σακκᾶς.
3. 'Επιμέλεια κειμένου ἐκπ/κῆς νομοθεσίας στήν 'Αγγλική. Εἰσηγητής: Φ.Βῶρος.
4. 'Ελεύθερα βοηθήματα Γαλλικῆς Γλώσσας. Εἰσηγητής: 'Ηλ.Σπυρόπουλος.
5. Βιβλίο Νέων 'Ελληνικῶν Α'καί Β'Λυκείου. Εἰσηγητής:'Ηλ.Σπυρόπουλος.
6. Βιβλίο Θρησκευτικῶν Γ' Γυμνασίου. Εἰσηγητής: Γ.Γρατσέας.
7. 'Υπόμνημα Συνδέσμου καθηγητριῶν Οἰκιακῆς Οἰκονομίας γιά τήν ἀνάθεση ἐφαρμογῆς τοῦ ΣΕΠ. Εἰσηγητές: Δ.Σακκᾶς, Ν.Παπαδόπουλος.
8. Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τῆς 'Ελ.Πολυσίδου "Τό βιβλίο τῆς γυναίκας". Εἰσηγητής: 'Ιω.Σκορδίλης.
9. Κρίση τῶν Ἔργων τοῦ 'Απόστ. 'Αἰβαλιώτη. Εἰσηγητής: Κ.Κατσιμάνης.
10. 'Ανακοινώσεις.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: 'Ανατύπωση τοῦ βιβλίου τῆς Γ' Γυμνασίου "'Επιτομή τῆς 'Ιστορίας τῆς 'Ελληνικῆς γλώσσας (βιβλίο τοῦ Καθηγητῆ)".

'Ο εἰσηγητής 'Ηλ.Σπυρόπουλος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:
'Από τό σχ.ἔτος 1980-81 ἔχει εἰσαχθεῖ στή Γ' Γυμνασίου τό διδακτικό βιβλίο "'Επιτομή τῆς 'Ιστορίας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας". Μέ τή διδασκαλία του ὁλοκληρώνεται ἡ γλωσσική κατάρτιση τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου καί συγχρόνως ἐνισχύεται οὐσιαστικά ἡ ὑποδομή ὅσων θά φοιτήσουν τό ἑπόμενο σχ.ἔτος στό Γενικό Λύκειο, ὥστε ἡ μυήσή τους στό ἀρχαῖο ἑλληνικό λόγο πού θά ἐπιχειρηθεῖ στήν Α' Λυκείου, νά γίνει πιό ἀπροσκοπτη. "Ηδη τό Τμῆμα, μέ προηγούμενη πράξη του, γνωμοδότησε γιά τήν ἀνατύπωση τοῦ βιβλίου γιά τό σχ.ἔτος 1981-82.
'Επειδή ὅμως τό ἀντικείμενο πού πραγματεύεται τό βιβλίο δέν ἦταν οἰκεῖο στή σχολική πράξη, κρίθηκε ἀπαραίτητο, γιά τήν ἀποδοτικότερη διδασκαλία, νά ἐφοδιαστοῦν οἱ καθηγητές πού διδάσκουν Νέα 'Ελληνικά στή Γ' Γυμνασίου μέ κατάλληλο βιβλίο τοῦ καθηγητῆ. Τό βιβλίο αὐτό ἐγκρίθηκε ἀπό τό Τμῆμα καί τυπώθηκε μέ δαπάνη τοῦ ΚΕΜΕ, ὥστε νά καταστεῖ δυνατή ἡ ἔγκαιρη διανομή του στούς καθηγητές τό σχ.ἔτος 1980-81.
Γιά τό σχ.ἔτος 1981-82 εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά γνωμοδοτήσει γιά τήν ἔκδοσή του ἀπό τόν ΟΕΔΒ μέ ἀριθμό ἀντιτύπων πού κρίνεται ἐπαρκής γιά τόν ἐφοδιασμό ὅλων τῶν καθηγητῶν πού θά διδάξουν Νέα 'Ελληνικά στή Γ' τάξη τῶν δημοσίων καί ἰδιωτικῶν σχολείων.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση, ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:
γνωμοδοτεῖ νά ἀποσταλεῖ στόν ΟΕΔΒ γιά ἐκτύπωση τό σχολικό βιβλίο "'Επιτομή τῆς 'Ιστορίας τῆς 'Ελληνικῆς γλώσσας (βιβλίο τοῦ καθηγητῆ τῆς Γ' Γυμνασίου σέ ἐπαρκή ἀριθμό ἀντιτύπων, ὥστε νά ἐφοδιαστοῦν μέ αὐτό ἔγκαιρα οἱ φιλόλογοι πού διδάσκουν Νέα 'Ελληνικά στή Γ' τάξη τῶν δημοσίων καί ἰδιωτικῶν Λυκείων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

./.

Θέμα 2ο: Γνωμοδότηση σέ σχέδιο Π.Δ. γιά μετεκπαίδευση Ιδιωτ.εκπαιδευτικών στή ΣΕΛΜΕ καί στό Δ.Μ.Ε.

Ο εισηγητής τού θέματος Δ.Σακκάς είπε τά έξής:

Η Γενική Δ/νση Γεν.Εκπ/σεως τού ΥΠΕΠΘ μέ τό έγγραφό της Γ/4541/27-5-81 άπέστειλε στό ΚΕΜΕ σχ.Π.Δ/τος "Περί έπιμορφώσεως έκπ/κών λειτουργών Ιδιωτικής γενικής έκπ/σεως στίς σχολές έπιμορφώσεως μέσης καί δημοτικής έκπ/σεως (ΣΕΛΜΕ καί ΣΕΛΔΕ) καθώς καί τό άριθ. Γ/4578/27-5-81 σχέδιο ύπουργικής άποφάσεως "Περί έπιμορφώσεως έκπ/κών λειτουργών Ιδιωτικής γενικής έκπ/σεως στά Διδασκαλεία Μέσης καί Δημοτικής έκπ/σεως γιά σχετική γνωμοδότηση σύμφωνα μέ τό άρθρο 2 τού Ν.186/75.

Σέ ό,τι αφορά τήν έπιμόρφωση τών Ιδιωτικών εκπαιδευτικών στίς ΣΕΛΜΕ καί τό Διδασκαλείο Μ.Ε. γιά τήν όποία τό Τμήμα μας είναι άρμόδιο νά γνωμοδοτήσει, εισηγούμαι νά γίνουν δεκτά τό σχέδιο Π.Δ/τος καθώς καί ή ύπουργική άπόφαση όπως έχουν. Μόνο νά γραφεί καί τό σχ. Π.Δ/τος στή δημοτική γλώσσα, όπως είναι συνταγμένη καί ή ύπουργική άπόφαση. Δέ νομίζω ότι μπορεί νά ύπάρχει άντίρρηση γιά τή μετεκπαίδευση τών Ιδιωτικών έκπ/κών λειτουργών στίς ΣΕΛΜΕ καί τό Διδασκαλείο Μ.Ε., όταν μάλιστα θά γίνεται άδαπάνως γιά τό δημόσιο καί σέ ποσοστό Ιδιωτικών έκπ/κών ώς 10% τού άριθμού τών δημόσιων έκπ/κών. Καί οί Ιδιωτικοί έκπ/κοί λειτουργούν στήν παιδεία καί ή Πολιτεία όφείλει νά μεριμνά καί γιά τή δική τους μόρφωση καί έπιμόρφωση.

Άκολούθησε συζήτηση καί τέλος τό Τμήμα, άφού έλαβε ύπόψη του:

α) Τό έγγραφο άριθ. Γ/4541/27-5-81 τής Γεν.Εκπ/σεως τού ΥΠΕΠΘ καί τό συνημμένο σ' αύτό σχέδιο Π.Δ/τος καθώς καί τό σχέδιο ύπουργικής άποφάσεως άριθ. Γ/4578/27-5-81 τής Ίδιας Γεν. Διευθύνσεως πού άφοροϋν καί τά δυό τήν έπιμόρφωση καί Ιδιωτικών έκπ/κών λειτουργών γενικής έκπ/σεως στίς Σχολές Έπιμορφώσεως Λειτουργών Μέσης καί Δημοτικής Έκπ/σεως, καθώς καί στά Διδασκαλεία Μέσης καί

./.

'Ιδιωτικῆς 'Εκπαιδεύσεως.

β) Τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν.186/75

γ) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Δ.Σακκᾶ καί

δ) Τή συζήτηση πού ἀκολούθησε,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Γνωμοδοτεῖ νά γίνουν δεκτά ὅπως ἔχουν τό ἀνωτέρω σχέδιο Π.Δ/τος καί ἡ ἀνωτέρω ὑπουργική ἀπόφαση σέ ὅτι ἀφορᾶ τή Μέση 'Εκπαίδευση γιά τήν ὁποία τό Τμῆμα εἶναι ἁρμόδιο νά ἐκφέρει γνώμη.

Τό σχέδιο τοῦ Π.Δ/τος νά συνταχθεῖ στή δημοτική γλῶσσα, ὅπως εἶναι συνταγμένο καί τό σχέδιο Ὑπ. ἀποφάσεως.

Μέ τήν εὐκαιρία τό Τμῆμα γνωρίζει στή Διοίκηση ὅτι ἀπό τό ἐρχόμενο ἀκαδημαϊκό ἔτος εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη νά χωριστοῦν οἱ μετεκπαιδευόμενοι στίς ΣΕΛΜΕ 'Αθηνῶν καί Θεσσαλονίκης σέ δυό τουλάχιστο τμήματα κατά τή διδασκαλία τῶν γενικῶν μαθημάτων, γιατί ὅπως γίνεται τώρα ἡ διδασκαλία σ'ἕνα πλῆθος καθηγητῶν διάφορων εἰδικοτήτων καί γι'αὐτό διάφορων κύκλων γνώσεων καί ἐμπειριῶν δέν μπορεῖ νά εἶναι ἀποδοτική.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΣΕΛΜΕ

./.

Θέμα 3ο: 'Επιμέλεια κειμένου εκπαιδευτικής νομοθεσίας στην 'Αγγλική.

'Ο εισηγητής του θέματος Φαν.Θώρος είπε τα εξής:

1. 'Από το έγγραφο 1/681/2-6-81 του ΥΠΕΠΘ (Υπογρ.Γεν.Γραμμ.) πληροφορούμαστε ότι με υπουργικές αποφάσεις παλαιότερα συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας για τη μετάφραση βασικών κειμένων της εκπ/κής νομοθεσίας στη γαλλική και αγγλική γλώσσα. Ότι οι μεταφράσεις (Ν.186/75, 309/76, 576/1977 και ΠΔ 147/76) έγιναν και προωθήθηκαν στο τυπογραφείο. Σήμερα βρίσκονται σε κάποια φάση τυπογραφικών δοκιμίων, όπως διαφαίνεται από τη φρασεολογία του εγγράφου.

2. Παρακαλούμαστε τώρα να βοηθήσουμε για την αποπεράτωση της εργασίας (ως προς την αγγλική μετάφραση) με θεώρηση των δοκιμίων και παραπέρα συνεργασία με την αρμόδια Διεύθυνση Διεθνών 'Εκπ/κών Σχέσεων.

3. 'Αναρωτιέμαι άν πρόκειται για θεώρηση της μετάφρασης - πού θά 'πρεπε να είχε ζητηθεί από την αρχή της προσπάθειας και όχι στη φάση διόρθωσης τυπογραφικών δοκιμίων - ή απλή διόρθωση τυπογρ.δοκιμίων, πού δέν είναι έργο μας.
Διευκρινίζω ότι δέν έχουν πειρέλθει ώς τώρα σέ μένα τά συνοδευτικά στοιχεία· έχω μόνο το συνοδευτικό έγγραφο, αλλά σπεύδωνά κάνω εισήγηση, εφόσον διαφαίνονται τά πραγματικά περιστατικά και είναι ανάγκη επείγουσα να αντιμετωπιστούν.

4. Μολονότι προσωπικά ενδιαφέρομαι να ενημερωθώ γιατί με απασχολεί από καιρό η σύνταξη ενημερωτικού φυλλαδίου για το 'Ελλην.'Εκπ.Σύστημα (στην αγγλική), ως μέλος του Τμήματος οφείλω να εισηγηθώ τα ακόλουθα:

α. για διόρθωση τυπογραφικών δοκιμίων δέν είμαστε αρμόδιοι.

β. για θεώρηση της μετάφρασης, μάλλον για σύμπραξη σέ κάποια φάση- μπορούσε να είχε ζητηθεί η συνεργασία ή συμμετοχή του ΚΕΜΕ έγκαιρα.

'Ακολούθησε συζήτηση.

Το Τμήμα α π ο φ α ί ν ε τ α ι ομόφωνα

α. δέ θεωρεί έργο δικό του τή ζητούμενη συνεργασία για διόρθωση τυπογραφικών δοκιμίων.

β. θεωρεί χρήσιμο διά τού Προέδρου του να απευθύνει επιστολή προς τούς αρμόδιους τού ΥΠΕΠΘ ότι για να μή χάνεται χρόνος άσκοπα σέ αλληλογραφία οφείλουν να συμβουλευτούν το νόμο 186/1975, άρθρο 2 για τίς αρμοδιότητες του ΚΕΜΕ.

Θέμα 4ο: Ἐλεύθερα βοηθήματα Γαλλικῆς γλώσσας.

Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος Ἠλ.Σπυρόπουλος εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μὲ τὸ ὑπ'ἀριθμ. Φ.211.17/87/Γ 4621/29-5-1981 ἔγγραφό της διαβιβάζει δύο αἰτήσεις τοῦ συγγραφέα Β.Κιούση, ὁ ὁποῖος ζητᾶ νὰ ἐπανεξετάσουμε τὴ δυνατότητα νὰ ἐγκριθοῦν ὡς κατάλληλα βοηθήματα γιὰ τὴ διδασκαλία τῆς γαλλικῆς τὰ βιβλία του "JE TRADUIS" καὶ "EXERCICES DE FRANÇAIS". Ἐπίσης ἡ Γενικὴ Ἐπιθεώρηση Μ.Ε. Ξένων Σχολείων μὲ τὸ ὑπ'ἀριθμ. 1357/25-5-81 ἔγγραφό της μᾶς διαβιβάζει ἀναφορὰ τοῦ κ.Β.Κιούση μὲ τὸ ἴδιο περιεχόμενο. Τὸ Τμῆμα, στὴ σχετική μὲ τὴν ἔγκριση ἐλευθέρων βοηθημάτων γιὰ τὸ σχ.ἔτος 1981-82 πρᾶξη του, γνωμάτευσε νὰ κριθοῦν μόνο τὰ βασικὰ βιβλία (METHODES) ξένων γλωσσῶν γιὰ κάθε τάξη καὶ ὄχι συμπληρωματικὰ ἢ βοηθητικὰ βιβλία. Καὶ αὐτό, ἐπειδή:

α) Ἤδη ἐρχόμαστε σὲ ἀντίθεση μὲ τὶς διατάξεις ποὺ ἀφοροῦν τὴ δωρεὰν παροχὴ παιδείας ὑποχρεώνοντας τοὺς μαθητὲς νὰ ἀγοράσουν (μόνο γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ μαθήματος ξένων γλωσσῶν) τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὴ σχολικὴ ἐργασία διδακτικὰ βιβλία καὶ μάλιστα σὲ τάξεις ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἂν τώρα τοὺς συστήνουμε τὴν ἀγορὰ καὶ συμπληρωματικῶν βιβλίων, ἡ ἀντίθεση μὲ τὶς διατάξεις ποὺ ἀφοροῦν τὴ δωρεὰν παροχὴ παιδείας θὰ καταστεῖ ἐντονότερη.

β) Ἐφόσον γιὰ τὰ ὑπόλοιπα μαθήματα, γιὰ τὴ διδασκαλία τῶν ὁποίων ὅλοι οἱ μαθητὲς χρησιμοποιοῦν τὸ ἴδιο μοναδικὸ ἐγχειρίδιο τοῦ ΟΕΔΒ, δὲν ἐγκρίνονται βοηθητικὰ βιβλία, πῶς νὰ ἐγκριθοῦν γιὰ μάθημα, ποὺ ἡ διδασκαλία του μπορεῖ νὰ γίνει ἀπὸ διδακτικὸ βιβλίο ποὺ ὁ καθηγητὴς τῆς τάξης ἐπιλέγει-ἀπὸ περισσότερα-ἄρα ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ἐπιλέξει βιβλίο ποὺ κατὰ τὴ γνώμη του μὲ αὐτάρκεια καλύπτει τὶς ἀνάγκες τῆς διδακτικῆς πράξης;

Τὸ Τμῆμα, ὕστερα ἀπὸ διευκρινιστικὴ συζήτηση

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

δὲν δέχεται τὸ αἴτημα τοῦ κ.Β.Κιούση. γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἀναφέρονται στὴν εἰσήγηση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΕΜΕ

./.

Θέμα 5ο: Βιβλίο Νέων Ἑλληνικῶν Α΄ καί Β΄ Λυκείου.

Ὁ εἰσηγητής Ἠλ.Σπυρόπουλος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς: Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ὑπ'ἀριθμ.Φ.211.17/86/Γ/4622/29-5-1981 διαβιβάζει ἔγγραφο τῆς ΕΛΜΕ Μαγνησίας, στό ὁποῖο ἡ τελευταία ἐκφράζει τίς ἀνησυχίες της γιά τόν ἔγκαιρο ἐφοδιασμό κατάλληλων βιβλίων "Κειμένων Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" Α΄ καί Β΄ Λυκείου.

Ἀφοῦ ἐκφράσω τήν πολύ θετική ἐντύπωση πού μοῦ προξένησε ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐγγράφου τῆς ΕΛΜΕ Μαγνησίας, γιατί ἐμπεριέχει σοβαρή καί εἰλικρινή ἀνησυχία γιά οὐσιώδη θέματα τῆς σχολικῆς πράξης, εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἐνημερώσουμε τούς συναδέλφους τῆς Μαγνησίας ὅτι:

α) Ἤδη θετικά ἀντιμετωπίστηκε τό θέμα τοῦ βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" Α΄ Λυκείου. Ὕστερα ἀπό τήν ὄψιμη προκήρυξη συγγραφῆς του, ἀνατέθηκε στούς συγγραφεῖς πού ἔχουν συγκροτήσει καί τά τρία ἀντίστοιχα βιβλία τοῦ Γυμνασίου ἡ συγγραφή τοῦ βιβλίου καί ἤδη ἔχει σταλεῖ στόν ΟΕΔΒ γιά ἐκτύπωση. Ἔτσι γιά τό σχ. ἔτος 1981-82 οἱ μαθητές τῆς Α΄ Λυκείου θά ἔχουν ἐφοδιαστεῖ μέ καθάρμα ἔγκαιρα καί σύμφωνα μέ τό νέο ἀναλυτικό πρόγραμμα διδακτικό βιβλίο.

β) Ὕστερα ἀπό τή δημοσίευση στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ν.1143/81, τό Τμῆμα τώρα ἔχει εὐχέρεια νά ἀναθέσει χωρίς ἰδιαίτερες διαδικασίες τή συγγραφή τοῦ βιβλίου τῆς Β΄ Λυκείου, πράγμα τό ὁποῖο θά κάνει τό συντομότερο δυνατό, ὥστε μέ τήν ἔναρξη τοῦ σχ.ἔτους 1982-83 οἱ μαθητές τῆς Β΄ Λυκείου νά ἔχουν νέο κατάλληλο διδακτικό ἐγχειρίδιο.

γ) Γιά νέο βιβλίο τῆς Γ΄ Λυκείου θά πρέπει νά ἀναμένουμε τήν κατάρτιση καί τή δημοσίευση τοῦ νέου ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς τάξης αὐτῆς. Στό διάστημα πού θά μεσολαβήσει ὡς τότε, τό Τμῆμα θά μελετήσει ὅλα τά θέματα πού σχετίζονται μέ τό διδακτικό βιβλίο, ὥστε μέ τήν ἔκδοσή του νά ὁλοκληρωθεῖ μιά προσπάθεια πού γιά πρώτη φορά ἐπιχείρησε τή ριζική ἀνανέωση τοῦ βιβλίου τῶν Νεοελληνικῶν ὅλων τῶν τάξεων τῶν Σχολείων Μέσης Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

γνωμοδοτεῖ νά σταλεῖ στήν ΕΛΜΕ Μαγνησίας ὡς ἀπαντητικό ἔγγραφο ἡ εἰσήγηση Ἠλ.Σπυρόπουλου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

. / .

Θέμα 6ο: Βιβλίο θρησκευτικών Γ΄ Γυμνασίου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Γ. Γρατσέας παρουσίασε στό Τμῆμα τό ἔγγραφο Φ.211. 17/79/Γ/4240/15-5-81 τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ πρός τό ΚΕΜΕ σχετικά μέ τό βιβλίο τῶν θρησκευτικῶν τῆς Γ΄ Γυμνασίου.

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε γνῶση τοῦ ἐγγράφου καί ὕστερα ἀπό ἀνταλλαγή ἀπόψεων τῶν μελῶν του

ἀ π ο φ α σ ί ζ ε ι

νά μήν ἐπανέλθει ἐπί τοῦ θέματος, ἀφοῦ γιά τό σχολ. ἔτος 1981-82 δέ δικαιολογεῖται πρόβλημα ὕστερα μάλιστα ἀπό τήν πληροφόρηση ὅτι γιά τό παραπάνω σχολικό ἔτος θά δοθεῖ στούς μαθητές τό παλαιό βιβλίο τῶν θρησκευτικῶν τῆς Γ΄ Γυμνασίου.

./.

Θέμα 7ο: 'Υπόμνημα Συνδέσμου καθηγητριῶν Οἰκιακῆς Οἰκονομίας γιά τήν ἀνάθεση ἐφαρμογῆς τοῦ ΣΕΠ.

'Ο πρῶτος εἰσηγητής Δημ.Σακκᾶς εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς: 'Ο Σύνδεσμος Καθηγητριῶν Οἰκιακῆς Οἰκονομίας μέ τό ἔγγραφό του ἀρ.17/20-4-81 πρός τόν κ.'Υπουργό τοῦ ΥΠΕΠΘ, πού κοινοποιεῖ καί στό ΚΕΜΕ, παρακαλεῖ γιά τήν ἀνάθεση τῆς διδασκαλίας τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ στίς καθηγήτριες τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας ὕστερα ἀπό μιά μετεκπαίδευσή τους, ἐπειδή, ὅπως γράφουν, αὐτές "λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ μαθήματός τους βρίσκονται πιό κοντά στό παιδί καί τά προβλήματά του" καί ἄκρα γιά νά ἔχουν δυνατότητα περισσότερης ἀπασχόλησης στά σχολεῖα γιά κάλυψη τοῦ ὡραρίου ἐργασίας τους.

Γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος τοῦ 'Επαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ σέ μιά μόνιμη βάση ὁ ἴδιος καί ἡ 'Ομάδα ἐργασίας τοῦ ΣΕΠ προτείναμε τίς, κατά τή γνώμη μας, ἀναγκαῖες λύσεις (Πρ.3/1981 τῆς 'Ομάδας τοῦ ΣΕΠ καί Πρ.23/1981 τοῦ Τμήματος Μ.Ε.). Ὡς πρός τήν πρόταση τοῦ Συνδέσμου καθηγητριῶν Οἰκιακῆς Οἰκονομίας ἔχω νά εἰπῶ ὅτι δέν εἶναι οἱ καθηγήτριες τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας ὁπωσδήποτε οἱ καλύτερες γιά τή διδασκαλία τοῦ ΣΕΠ. Εἶναι ὅμως ὁ κλάδος πού ἔχει πολύ περιορισμένη ἀπασχόληση στά σχολεῖα καί νά ἀναλάβουν αὐτές οἱ καθηγήτριες, ὕστερα ἀπό μιά ἐπιμόρφωση π.χ. τριῶν μηνῶν, καί μιά πρόσθετη εὐθύνη θά ἦταν μιά λύση. Θά εἰσηγούμην λοιπόν νά διδάσκουν οἱ καθηγήτριες τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας καί τόν 'Επαγγελματικό προσανατολισμό κατά προτεραιότητα μέ μιά ἐπιμόρφωσή τους καθώς ἐπίσης νά ἀναμορφώσει τά προγράμματά της καί ἡ 'Ανωτ.Σχολή Οἰκιακῆς Οἰκονομίας, ἐφόσον, βέβαια, ἐξακολουθεῖ νά παρασκευάζει καί καθηγήτριες γιά τή Μ.Ε., ὥστε νά συμπεριληφτοῦν σ'αὐτά μαθήματα πού θά τίς ἑτοιμάζουν καί γιά τή διδασκαλία τοῦ ΣΕΠ. Ὅμως τελικά τό Τμῆμα, ὅπως καί ἐγώ, εἶναι ὑποχρεωμένο νά εἶναι ἀρνητικό στό ἀνωτέρω αἴτημα, γιατί ἡ παρ. 6 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ πρόσφατου Νόμου 1143/1981 ἀποκλείει στίς καθηγήτριες τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας νά διδάσκουν τόν 'Επαγγελματικό προσανατολισμό.

'Ο δεύτερος εἰσηγητής Νικ.Παπαδόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Τό ὑπόμνημα τοῦ Συνδέσμου Καθηγητριῶν Οἰκιακῆς Οἰκονομίας πρός τόν κ.'Υπουργό (20-4-81) γιά ἀνάθεση τῆς διδασκαλίας τοῦ 'Επαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ στίς καθηγήτριες τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας" προσπαθεῖ νά δώσει μιά λύση ἀπασχολήσεως

τῶν παραπάνω καθηγητριῶν στὰ σχολεῖα ποὺ "ὑποχρεώνονται νὰ διδάσκουν ἄλλα μαθήματα μὴ εἰδικότητας".

Δὲν ὑπάρχει βέβαια ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ ΣΕΠ δὲ θὰ ἦταν ἐπίσης ἐκτὸς εἰδικότητας, ἀλλὰ ἐπισημαίνεται στὸ ὑπόμνημα ὅτι μιὰ τέτοια λύση θὰ συμβάλει στὴν μεγαλύτερη ἐπιτυχία τοῦ ΣΕΠ, λόγω τῆς φύσεως τοῦ μαθήματος τῶν καθηγητριῶν Οἰκιακῆς Οἰκον. ποὺ τὶς φέρνει πιὸ κοντὰ στὰ προβλήματα - καὶ νομίζω ἐννοοῦνται, τὰ πρακτικὰ - τοῦ παιδιοῦ.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Σύνδεσμος θεωρεῖ "ἀναγκαία τὴ σχετικὴ ἐπιμόρφωση τῶν καθηγητριῶν" στὸ ΣΕΠ πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξη τῶν μαθημάτων τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους, δηλώνει τὶς δυσκολίες ποὺ θὰ προκύψουν ἀπὸ μιὰ ἀπόφαση ἀναθέσεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ ἀποκλειστικὰ ἢ σὲ ὅλες ἀνεξαίρετα τὶς καθηγήτριες τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ΣΕΠ στὰ σχολεῖα μας εἶναι δοκιμαστικὴ καὶ ἐφόσον ξεκίνησε ἀνεξάρτητα ἀπὸ εἰδικότητες θὰ πρέπει στὸ ἄμεσο τουλάχιστο μέλλον νὰ συνεχιστεῖ ἔτσι. Αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει καθόλου νὰ ἀνατίθεται ἡ ἐφαρμογὴ του καὶ στὶς καθηγήτριες τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας ἐφόσον πληροῦν τοὺς ἴδιους ὅρους ποὺ ζητοῦνται καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καθηγητές.

Προκειμένου πάντως νὰ ἀπασχοληθοῦν ἀποκλειστικὰ ὅλες οἱ καθηγήτριες Οἰκ.Οἰκονομίας καὶ στὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ΣΕΠ θὰ πρότεινα τὸ ἐπιμορφωτικὸ σεμινάριο αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ νὰ εἶναι τουλάχιστο 2 μηνῶν ὥστε νὰ ὑπάρξει οὐσιαστικὴ ἐνημέρωση καὶ "ἱκάνωση" τῶν ἐν λόγω καθηγητριῶν στὰ σχετικὰ θέματα τοῦ ΣΕΠ, καὶ ἔρεισμα προτιμήσεώς τους ὡς πρὸς τὴν ἀνάθεση. Ἂν τὸ κριτήριο καὶ ἡ βάση αὐτὴ γίνει ἀποδεκτή, προσωπικὰ εἶμαι πρόθυμος νὰ εἰσηγηθῶ ἢ νὰ συμβάλω σὲ εἰσήγηση γιὰ πρόγραμμα μαθημάτων σχετικῆς ἐπιμορφώσεως. Σημειώνω τέλος ὅτι ἡ πρότασή μου προϋποθέτει νομοθετικὴ ρύθμιση.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία διατυπώθηκαν διάφορες ἀπόψεις ὡς πρὸς τὴ δυνατότητα καὶ τὴ σκοπιμότητα νὰ διδάσκουν οἱ καθηγήτριες τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας τὸ ΣΕΠ στὰ Γυμνάσια καὶ τὰ περισσότερα μέλη τοῦ Τμήματος, μολονότι ἀναγνωρίζουν ὅτι ὑπάρχει πρόβλημα ἀπασχολήσεως τῶν καθηγητριῶν τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας στὰ σχολεῖα, ἔκριναν ὅτι γιὰ τὴ διδασκαλία τοῦ ΣΕΠ θὰ πρέπει νὰ ἐπιλέγεται ὁ καλύτερος καθηγητὴς ἀπὸ τὸ Σύλλογο τοῦ κάθε σχολείου καὶ νὰ μὴν ἀναλάβει αὐτὴ τὴν ἀποστολὴ μιὰ ὁρισμένη εἰδικότητα καθηγητριῶν, ἡ ὁποία οὔτε ἰδιαίτερες γνώσεις

γιά τή διδασκαλία τοῦ ἀντικειμένου ἔχει οὔτε ὑπηρετεῖ σέ σχολεῖα τῶν ἐπαρχιῶν, ὅπου εἶναι δυσκολότερο νά ἐξευρεθεῖ κατάλληλος καθηγητής γιά τή διδασκαλία τοῦ ΣΕΠ.

Ἐνταῦτοις, καί ἄν τό Τμῆμα ἤθελε εἶναι καταφατικό, καί πάλι τό ἀνωτέρω αἴτημα τοῦ Συνδέσμου τῶν Καθηγητριῶν τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας δέ θά μποροῦσε νά Ικανοποιηθεῖ, γιατί ἡ παρ.6 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ πρόσφατου Ν.1143/81 ὁρίζει ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ σχολικοῦ καί ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ στά Γυμνάσια γίνεται ἀπό ἐκπ/κούς τῶν κλάδων ΑΤ ὅς καί Α6 τῆς Μέσης Γενικῆς Ἐκπ/σεως.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

. / .

Θέμα 8ο: Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τής 'Ελένης Πολυσίδου "Τό βιβλίο τής γυναίκας".

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος 'Ιω.Σκορδίλης εἶπε τά ἑξῆς:

'Η Γεν.Δ/νση Γεν.'Εκπ/σεως μέ τό Γ.4151/13-5-81 ἔγγραφό της μᾶς διαβιβάζει τή σχετική αἴτηση τής μαίας 'Ελένης Πολυσίδου μαζί μέ 17 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου της "Τό βιβλίο τής Γυναίκας" καί μᾶς παρακαλεῖ σύμφωνα μέ τήν παράγρ.5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/75 νά γνωματεύσουμε γιά τή χρησιμότητά του στούς μαθητές τοῦ Γυμνασίου καί Λυκείου.

Χωρίς νά εἶμαι εἰδικός, ἀπό τήν ἀνάγνωση τοῦ βιβλίου διαπίστωσα πώς αὐτό παρουσιάζει πολλά θετικά στοιχεῖα, ὅπως αὐτά τοῦ σύντομου προλόγου τοῦ καθηγητή τής Μαιευτικής καί Γυναικολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης κ.Ν.Παπανικολάου, τής λογικής ἐκτάσεως τοῦ κειμένου καί τῶν εἰκόνων πού δέν ὑπερβαίνουν τίς 200 σελίδες, τής ἁπλής παρουσιάσεως τῶν θεμάτων, τής χρησιμοποιήσεως τής νεοελληνικής γλώσσας, τής ἀλφαβητικής σειρᾶς τῶν διαφόρων ὅρων, τῶν παθήσεων καί τῶν φαινομένων καί τέλος τής πλούσιας παραθέσεως τής 'Ελληνικής καί Ξένης βιβλιογραφίας. Παρά τά θετικά ὅμως αὐτά στοιχεῖα, ἔχω τή γνώμη πώς τό βιβλίο αὐτό δέ γράφτηκε γιά νά ὑπηρετήσει τίς διδακτικές ἀνάγκες ἤ τά ἐνδιαφέροντα τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Λυκείου. Τό βιβλίο αὐτό προορίζεται πιθανῶς γιά ἄτομα μιᾶς ὡριμότερης ἡλικίας ἀπό αὐτῆς τοῦ Γυμνασίου, ἰδιαίτερα γιά κοπέλες πού σκοπεύουν νά σπουδάσουν μιά συγγενική πρός τήν Ἰατρική ἐπιστήμη.

'Ακόμα θεωρῶ πώς ἡ ἔγκριση ἑνός παρόμοιου βιβλίου, πού μέ τόση ρεαλιστικότητα καί ἐμπιστοσύνη παρουσιάζει τά θέματά του, εἶναι πρόωρη γιά τά σχολεῖα μας, λαμβανομένου ὑπόψη ὅτι τό θέμα τής σεξουαλικής ἀγωγής στά σχολεῖα μας καί ὁ τρόπος τής παρουσιάσεώς της δέν ἔχουν βρεῖ ἀκόμα τή λύση τους.

Γιά τούς ἀναφερόμενους λόγους εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά μήν κάνει δεκτό τό αἴτημα τής 'Ελένης Πολυσίδου καί νά μή θεωρήσει τό ἀναφερόμενο βιβλίο της χρήσιμο, γιά τούς μαθητές τῶν Γυμνασίων καί τῶν Λυκείων.

Τό Τμῆμα ὕστερα ἀπό συζήτηση

ἀ π ο φ α ἰ ν ε τ α ι ὁμόφωνα

Δέν κρίνει κατάλληλο τό βιβλίο τής 'Ελένης Πολυσίδου "Τό βιβλίο τής Γυναίκας", ἐπειδή τό βιβλίο δέ γράφτηκε γιά νά ὑπηρετήσει τίς διδακτικές ἀνάγκες τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου καί Λυκείου, ἀλλά προορίζεται γιά ἄτομα μιᾶς ὡριμότερης ἡλικί-

ας καί ἐπειδή εἶναι συνυφασμένο μέ τό θέμα τῆς σεξουαλικῆς ἀγωγῆς στά σχολεῖα μας γιά τό ὁποῖο δέν ἔχει ἀκόμη ληφθεῖ ἀπόφαση.

Θέμα 9ο: Κρίση τῶν ἔργων τοῦ 'Απόστολου 'Αϊβαλιώτη.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Κυρ.Κατσιμάνης εἶπε τά ἑξῆς:

Τό ΥΠΕΠΘ/Γ.Δ.Γ.Ε./Δ/νση 'Εφαρμογῆς Προγρ. Μ.Ε., Τμῆμα Δ', μέ τό ἔγγραφό του ἀριθ. Γ/382/31-5-81 μᾶς διαβίβασε τήν αἴτηση τοῦ κ.'Απόστολου 'Αϊβαλιώτη προκειμένου νά γνωμοδοτήσουμε σύμφωνα μέ τήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975 γιά τά ἑξῆς ἔργα του: 1) 'Η Κοινότητα 2) Τό δάσος στήν κοινοτική ἀνάπτυξη 3) 'Η κοινοτική ἀνάπτυξη 4) Ναυπλιακά θέματα 5) 'Εκπαιδευτικό βῆμα. Τά 17 ἀντίτυπα τῶν ἔργων αὐτῶν ἔχουν ἤδη κατατεθεῖ ἀπό τόν ἐνδιαφερόμενο στή Γραμματεία τοῦ ΚΕΜΕ.

Στήν πραγματικότητα πρόκειται γιά πέντε μικρά τεύχη τῶν 15-30 σελίδων πού πραγματεύονται παιδαγωγικά, κοινωνικά καί οἰκονομικά θέματα μέ τή μορφή κατατοπιστικῶν-ἐκλαϊκευτικῶν ὁμιλιῶν. 'Ο συγγραφέας φαίνεται ὅτι κατέχει τά θέματά του καί διέπεται ἀπό τήν ἐπαινετή διάθεση νά ἐμφυσήσει καί στούς ἄλλους τόν ἐθνικό παλμό πού δονεῖ τόν ἴδιο, καθώς καί τίς γνώσεις πού ἔχει ἀμοφοιδοσει.

Παρ'ὅλα αὐτά τά ὑπό κρίση τεύχη δέ θά μποροῦσα κατά τή γνώμη μου νά χαρακτηριστοῦν ὡς χρήσιμα γιά μαθητές ἤ καθηγητές, σύμφωνα μέ τήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/75, γιατί σύμφωνα μέ πάγια συνήθεια τοῦ Τμήματος ὁ χαρακτηρισμός αὐτός ἀπονέμεται σέ βιβλία πού εἴτε καλύπτουν διδακτικές ἀνάγκες εἴτε, λόγω τοῦ περιεχομένου τους, ἀποτελοῦν ἀπό ποιοτική ἄποψη κάτι τό ἐξαιρετικό καί, ἑπομένως, πείθουν ὅτι θά συμπλήρωναν οὐσιαστικά τή μόρφωση τῶν μαθητῶν μας.

Αὐτό δέ θά μποροῦσε νά ἰσχύσει γιά τά ὑπό κρίση τεύχη, γιά δύο κύριους λόγους: 1) 'Η ὕλη τῶν τευχῶν αὐτῶν καλύπτεται ἐπαρκῶς ἀπό ἐγκεκριμένα διδακτικά ἐγχειρίδια ὅπως λ.χ. ἡ 'Αγωγή τοῦ Πολίτη καί 2) Τά τεύχη αὐτά παρουσιάζουν ποικίλες νοηματικές ἀδυναμίες καί γλωσσικές ἀτέλειες. 'Ενδεικτικά ἀναφέρουμε ὁρισμένα παραδείγματα:

1) 'Η κοινότητα:

Λάθη ὀρθογραφικά: Σελ.5, στ. 6: νά συμβάλλουν (ἀντί: νά συμβάλουν)· σελ.5, στ.16: ἀλλοιῶς (ἀντί: ἀλλιῶς).

'Αποκλίσεις ἀπό τήν ἐγκεκριμένη γραμματική τοῦ ΟΕΔΒ: σελ.5, στ.9: μέ τόν νομάρχη (ἀντί: μέ τό ...)· σελ.5, στ. δέν θάταν (ἀντί: δέν θά ἦταν)· Ἀδόκιμες ἐκφράσεις - Ἰδιωματισμοί: σελ.5, στ. ἀνασκουμπώνονται νά πραγματοποιήσουν...· σελ.5, στ.20-21: Μερικοί ἀποχωροῦν ἀπό τήν ὁμάδα, ἄλλοι παραμένουν, χωρίς ὅμως νά τούς κάνει τό ἴδιο -

2) Τό δάσος στήν κοινοτική ἀνάπτυξη.

Πλημελής χρήση τῆς δημοτικῆς-ἀποκλίσεις ἀπό τήν ἐγκεκριμένη γραμματική τοῦ ΟΕΔΒ:

Σελ.7, στ.4: ἀντικρύζομε (ἀντί: ἀντικρίζουμε)· σελ.7, στ.15: πρῖσμα (ἀντί: πρίσμα)· σελ.7, στ.24 ἐπιφανεῖας (ἀντί: ἐπιφάνειας).

'Αδόκιμες ἐκφράσεις - ἀσάφειες

Σελ.7, στ.1: Τό πράσιμο ἐκτός τῆς προσφορᾶς ὑγείας (...) λειτουργεῖ τό χαρακτήρα· σελ.7, στ.3-7: 'Η εἰκόνα πού ἐκτυλίσσεται...ζωγράφου· σελ.7, στ.8-10: 'Αλλά μπροστά...ἀδιάφορος· σελ.7, στ.11-12: 'Η ἐπιλογή μας ... δάσους· σελ.7, στ.28-30: "'Απ'αὐτά παρατηροῦμε...καίγεται..." σελ.14, στ.9: νά τό διατηρήσουμε (ποιό "τό";), σελ. 14, στ.10-11: Εἶναι καλύτερα νά μήν προχωρήσουμε στήν ἐφαρμογή του (ποιοῦ;)· σελ.14, στ.16: "ἄκυμα καλύτερα εἶναι εὐτυχεῖς πού κάθονται σ'αὐτά (τί σημαίνει αὐτό;).

3) 'Η κοινοτική ἀνάπτυξη

Δυσνόητες φράσεις, ἀδόκιμη διατύπωση, ἐκφραστικά σφάλματα: σελ.5, στ.11-13: Κατ'αὐτή...Συμβούλιο· σελ.5, στ.15-17: οἱ ὁμάδες ... προβλήματα (τί σημαίνει αὐτό;)· σελ.5, στ.23: ἡ ταυτόρυθμη ἐπίλυση τῶν προβλημάτων τους (ἀκατανόητη ἡ φράση)· σελ.5, στ.24-25: Μιά εἰκόνα μᾶς δίνει ὁ ποιητής τῶν κοινῶν τῆς κοινότητας (ἀκατανόητη ἡ φράση λόγω κακῆς διατύπωσης)· σελ.8 (τέλος) - 9 (ἀρχή): 'Η ἰδέα τῆς Κοινοτικῆς 'Αναπτύξεως...ἑλληνική (ἡ ἰδέα εἶναι λέξη;)· σελ.9, στ. 20: Πραγματοποιοῦν τή συμφέρουσα λύση (ἀκυρολεξία)· σελ.9, στ.21: Γιατί ἡ δυσαρέσκεια δέν βλάπτει...· σελ.9, στ.25: 'Η ὑπακοή...πολίτη.

4) Ναυτιλιακά θέματα

Κακή χρήση τῆς δημοτικῆς - γραμματικά σφάλματα: σελ.5, στ.3: συγχρόνων ναυτίλων μας· σελ.5, στ.9: πλουσιωτέτη· σελ.5, στ.11 καί 12: διατηροῦντο, καλλιεργοῦντο· σελ.17, στ. 2, τομεῖς δραστηριότητας· σελ.17, στ.10: χαρακτῆρα· σελ.17, στ.13: ἑτοιμάζοντα· σελ.17, στ.18: γενικώτερα· σελ.17, στ.26-27: Τά παιδιά ... ἐξοικειώνονται μαζί της παρακολουθοῦντα ἤ βοηθοῦντα ἄκυμη τούς πατέρες τους ...

./.

Πλημμελής διατύπωση , άκυρολεξίες, νεολογισμοί

Σελ.5, στ.2: 'Η σημερινή μεγαλειώδης 'Εμπορική Ναυτιλία μας' σελ.5, στ.10: ναυτοσύνη' σελ. 5, στ.19-20: έγραψαν ειδική ιστορία στή μνήμη τού έθνους μας' σελ.5, στ.21-23: Τήν ναυτική 'Ιστορία τής 'Ελλαδος, πού άποτελεί τό σκελετό τής έθνικής μας 'Ιστορίας' σελ.12, στ.1: 'Εφοπλισμός' σελ.17, στ.3-7: οίκογενειακή παράδοση...έπάγγελμα.

5) 'Εκπαιδευτικό βήμα

Πλημμελή χρήση τής δημοτικής, έννοιολογικές άτέλειες, έκφραστικά σφάλματα κτλ.

Σελ.4, στ.1-2: 'Η δικαιοσύνη σάν άρετή - Σάν κοινωνική άποστολή' σελ.4, στ.5, 7: άνθρωπίνων δυνατοτήτων, ύπερχρονίων άξιών' σελ.4, στ.15: Άν δέ δς άρετή θεωρηθή...' σελ.4, στ.9-10: Δικαιοσύνη είναι ή ήθική άρετή πού έμπνέει τόν άπόλυτο σεβασμό τών δικαιωμάτων τού άνθρώπου' σελ. 12(τέλος) - σελ. 13 (άρχή): (Τό άνθρώπινο πνεύμα) είναι ή μυστηριακή δύναμη πού μάς άπομακρύνει άπό τή μηχανικότητα καί τόν αύτοματισμό' σελ.13, στ.13-15. Πλανητικό...κόσμου' σελ.13, στ.19-21: Αύτή όμως ή πλανητικότητα... άνθρώπους... Γιά όλους αύτούς τούς λόγους δέ θεωρώ τά πιό πάνω έργα κατάλληλα σύμφωνα μέ τήν παρ.5 τού άρθρου 2 τού Ν.186/1975.

Τό Τμήμα, άφού άκουσε τήν είσήγηση τού είσηγητή καί μετά άπό διεξοδική συζήτηση,

άποφαίνεται όμόφωνα

δέν κρίνει τά έργα τού 'Αποστόλου 'Αγβαλιώτη κατάλληλα σύμφωνα μέ τήν παρ.5 τού άρθρου 2 τού Ν.186/1975.

Θέμα 18ο: 'Ανακοινώσεις.

'Ο Σύμβουλος Β' Γ.Γρατσέας άνακοίνωσε στό Τμήμα τηλεγράφημα τού Θεόδ.Σταματέα πρός τόν κ.'Υπουργό 'Εθνικής Παιδείας καί Θρησκευμάτων μέ άπόψεις του σχετικά μέ τή διδασκαλία τού μαθήματος τών Θρησκευτικών στίς διάφορες βαθμίδες τής έκπ/σεως γιά νά ληφθούν ύπόψη στήν άναμόρφωση τών άρχαίων καί άναλυτικών προγραμμάτων.

'Αφού έξαντλήθηκαν τά θέματα τής ήμερήσιας διατάξεως τελείωσε ή συνεδρίαση.

'Ο Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

'Η Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 35

Σήμερα 24 Ἰουνίου 1981, ἡμέρα Τετάρτη καί ὥρα 10.30΄πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Α΄Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Γ. Παντελίδη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἀθαν. Κομίνης, Γ΄Ἀντιπρόεδρος, Ι. Ἀρβανίτης, Δ. Σακκᾶς, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης καί Β΄Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ Σύμβουλοι Β΄: Ἠλ. Σπυρόπουλος, γιατί ἀπουσίαζε στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακούς λόγους, Φ. Βῶρος, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση καί Ν. Βαρουχάκης, γιατί ἦταν ἀσθενής.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ Ε Μ Α 1ο.- Γνωμοδότηση σέ πρόγραμμα μετεκπαιδεύσεως ὁμογενῶν ἐκπαιδευτικῶν. Εἰσηγητής: Δ. Σακκᾶς.

Θ Ε Μ Α 2ο.- Γνωμοδότηση σέ σχέδιο Π. Δ/τος σχετικά μέ τήν ἵδρυση ἡμερήσιων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως. Εἰσηγ. Δ. Σακκᾶς.

Θ Ε Μ Α 3ο.- Γνωμοδότηση σέ σχέδιο Π. Δ/τος γιά τήν αὔξηση ὀργανικῶν θέσεων διδακτικοῦ προσωπικοῦ Μέσης Ἐκπ/σεως. Εἰσηγητής: Γ. Γρατσέας.

Θ Ε Μ Α 4ο.- Αἴτηση Β. Χαρώνη γιά τή χορήγηση ἀντιγράφου ἀποσπάσματος πράξεως 100/1976 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ, πού ἀναφέρεται στό βιβλίο του "Ψυχολογία καί ἀγωγή τῶν ἐφήβων". Εἰσηγητής: Γ. Γρατσέας.

Θ Ε Μ Α 5ο.- Αἴτηση Θίσβης Ράλλη, πτυχιούχου Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Νεαπόλεως, γιά το διορισμό της ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν σέ σχολεῖα Μ.Ε. Εἰσηγητής Λ. Ἀδαμόπουλος.

. / .

Θ Ε Μ Α 6ο.- Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Κ. Δημητράσκου "Ἡ ἀτομική ἐνέργεια καί ἡ ἐποχή μας". Εἰσηγητής: Στ. Παπασημακόπουλος.

Θ Ε Μ Α 7ο.- Ἀνακοινώσεις.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θ έ μ α 1ο.- Γνωμοδότηση σέ πρόγραμμα μετεκπαιδεύσεως ὁμογενῶν ἐκπαιδευτικῶν.

Ὁ Εἰσηγητής κ. Δ. Σακκᾶς εἶπε ὅτι ἡ Γεν. Διεύθυνση ὑπηρεσιῶν ΕΕΕ καί Ξ.Μ.Σ. μέ τό ἔγγραφο της Φ. 321/1/Ζ 2280/1-6-81 ἔστειλε στό ΚΕΜΕ σχέδιο προγράμματος φιλοξενίας γιά μορφωτικούς σκοπούς 160 ὁμογενῶν ἐκπαιδευτικῶν ἑλληνικῶν σχολείων τοῦ ἐξωτερικοῦ γιά σχετική γνωμοδότηση σύμφωνα μέ τήν παρ. 6 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/75. Βρίσκω εἶπε τό πρόγραμμα ἱκανοποιητικό καί εἰσηγοῦμαι νά γίνει δεκτό ὅπως ἔχει ὅσον ἀφορᾶ τή Μέση Ἐκπαίδευση γιά τήν ὁποία εἴμαστε ἁρμόδιοι γιά γνωμοδότηση.

Ἀκολούθησε σύντομη συζήτηση καί τέλος τό Τμῆμα ἔκανε δεκτή τήν εἰσήγηση ὅπως ἔχει.

Θ έ μ α 2ο.- Σχέδιο Π. Δ/τος γιά τήν ἵδρυση ἡμερήσιων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Ὁ Εἰσηγητής στό θέμα Δ. Σακκᾶς εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Διοικητικῶν Ὑποθέσεων τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ἔγγραφό της ἀριθ. Δ/16417/12-6-81 ἀπέστειλε στό ΚΕΜΕ σχέδιο Π. Δ/τος "περί ἱδρύσεως ἡμερησίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως" μέ τίς προτάσεις τῶν ἁρμοδίων Ἐποπτῶν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως γιά σχετική γνωμάτευση σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975 καί τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Ν. 309/76.

Πρόκειται γιά τήν ἵδρυση τριῶν Λυκείων (στό Ἑλληνικό Ἀττικῆς, στά Καρδάμυλα Χίου καί στό Γαλαξείδι). Τά δυό ἀπ' αὐτά (τῶν Καρδαμύλων καί τοῦ Γαλαξειδίου) δέ θά συγκεντρώσουν σημαντικό ἀριθμό μαθητῶν. Ὅμως ἡ ἵδρυση νέων λυκείων πρέπει νά γίνεται μέ μεγάλη φειδώ. Παλαιότερα τό Τμῆμα ἀνέπτυξε στή Διοίκηση τούς λόγους γιά τούς ὁποίους εἶναι ἀσύμφορη ἀπό κάθε ἄποψη ἡ ἵδρυση καχεκτικῶν Λυκείων. Καί ἡ ἵδρυση ἑνός Λυκείου μπορεῖ νά μήν εἶναι πάντοτε ἀπαραίτητη. Οἱ λίγοι μαθητές τοῦ Γαλαξειδίου π.χ. θά μποροῦσαν νά μεταφέρονται μέ λεωφορεῖο καί νά φοιτοῦν στό Λύκειο Ἰτέας. Οἱ δαπάνες τῆς Πολιτείας θά ἦταν πολύ λιγότερες καί θά μάθαιναν περισσότερα γράμματα. Ἄλλωστε στό Γαλαξείδι θά ταίριαζε νά ἱδρυθεῖ σχολεῖο σχετικό μέ τήν ναυτική ἐκπαίδευση. Σημειώνω ἀκόμη ὅτι καί ἡ ὑποβολή τῶν στοιχείων ἀπό τόν Ἐπόπτη τῆς ΣΤ ΑΕΠ δέν ἔγινε μέ τήν προβλεπόμενη καί τηρούμενη ἀπό τούς ἄλλους Ἐπόπτες διαδικασία. Ἀντί γιά κατάσταση μέ ὅλα τά σχετικά στοιχεῖα (ἀπόσταση ἀπό πλησιέστερο Λύκειο κτλ.) ἀπέστειλε στό ΥΠΕΠΘ ἕνα τηλεγράφημα σέ χρόνο πολύ μεταγενέστερο ἀπό τό χρόνο πού προβλέπει τό ἄρθρο 30 τοῦ Ν. 309 γιά τήν ἔκδοση τοῦ σχετικοῦ Π. Δ/τος.

Μέ αὐτές τίς σκέψεις, ἐπιβάλλεται, νομίζω, ἡ ἵδρυση Λυκείου στό Ἑλληνικό Ἀττικῆς, γιατί θά συγκεντρώσει σημαντικό ἀριθμό μαθητῶν. Γιά τό Λύκειο Καρδαμύλων, μολονότι ὁ ἀριθμός τῶν μαθητῶν του θά εἶναι

./.

περιορισμένος, θά ἔλεγα νά ἱδρυθεῖ, ἐπειδή πρόκειται γιά ἀκριτική περιοχή. Ἀντιρρήσεις ὅμως ἔχω γιά τό Γυμνάσιο Γαλαξιδείου, γιά τούς λόγους πού ἀνέφερα. Κάτι ἄλλο θά χρειαζόταν νά ἱδρυθεῖ στό Γαλαξείδι καί ὄχι Λύκειο Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Ἀκολούθησε συζήτηση καί τελικά τό Τμῆμα,

ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του.

α) Τό ἔγγραφο Δ/16417/12-6-81 τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τό συνημμένο σ'αὐτό σχ. Π. Δ/τος γιά τήν ἵδρυση τριῶν Λυκείων,

β) τήν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/75 καί τό ἄρθρο 30 τοῦ Ν. 309/76

γ) τίς σχετικές εἰσηγήσεις τῶν Ἐποπτῶν τῶν ΑΕΠ,

δ) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Δ. Σακκᾶ καί

ε) τή συζήτηση πού ἀκολούθησε,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ,

Γνωμοδοτεῖ νά γίνει δεκτό τό σχ. Π. Δ/τος "Περί ἱδρύσεως ἡμερησίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως" στό Ἑλληνικό Ἀττικῆς, στά Καρδάμυλα Χίου καί στό Γαλαξείδι.

Μέ τήν εὐκαιρία τό Τμῆμα παρακαλεῖ τή Διοίκηση νά εἶναι πολύ φειδωλή στήν ἵδρυση Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως· τήν παρακαλεῖ ἐπίσης νά συστήσει στό Ἐποπτικό Προσωπικό νά ὑποβάλλει τίς προτάσεις του γιά τήν ἵδρυση νέων σχολείων ἔγκαιρα καί μέ τήν καθιερωμένη διαδικασία (ἀναλυτικά στοιχεῖα κτλ.).

Θ έ μ α 3ο.- Γνωμοδότηση σέ σχέδιο Π. Δ/τος γιά τήν αὔξηση ὀργανικῶν θέσεων διδακτικοῦ προσωπικοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Γ. Γρατσέας εἶπε τά ἑξῆς:

" Μέ τήν πράξη μας 25/1981 εἴχαμε γνωμοδοτήσει γιά ἕνα σχέδιο Π. Δ/τος πού μᾶς εἶχε στείλει τό ΥΠΕΠΘ μέ τό ἔγγραφό του Δ/10846/15-4-81 "περί αὐξήσεως τῶν ὀργανικῶν θέσεων διδακτικοῦ προσωπικοῦ Μέσης Ἐκπ/σεως" κατά 2.500. Τώρα ἡ ἴδια ὑπηρεσία, μέ τό ἔγγραφό της Δ/10846α/16-6-81, μᾶς ἐπαναφέρει τό ἴδιο σχέδιο Π. Δ/τος, μέ τό ὁποῖο ὅμως ἀντί 2.500 θέσεις ἱδρύονται 2.000, ἐπειδή, ὅπως ἀναφέρει τό ἴδιο ἔγγραφο, δέ χορηγήθηκαν πιστώσεις γιά 500 θέσεις ἀπό τό Γ. Λ.Κ.

Ἀπό τή μελέτη τοῦ νέου σχεδίου Π. Δ/τος προκύπτει ὅτι ἡ μείωση τῶν ἱδρυσμένων νέων θέσεων γίνεται κατά 500, δηλαδή κατά 20%. Κατά τό αὐτό ποσοστό μειώνονται καί οἱ θέσεις καθηγητῶν κατά κλάδο. Ἄλλη παρατήρηση δέν ἔχω νά κάμω. Γι'αὐτό εἰσηγοῦμαι νά γνωμοδοτήσει τό Τμῆμα ὑπέρ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Π.Δ/τος, ὅπως εἶχε γνωμοδοτήσει καί γιά τό προηγούμενο σχέδιο πού λόγω ἐλλείψεως πιστώσεων δέν ἐκδόθηκε".

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α :

Γνωμοδοτεῖ ὑπέρ τῆς ἐκδόσεως τοῦ σχεδίου Π. Δ/τος ὅπως ἔχει.

Θ έ μ α 4ο.- Αἴτηση Β. Χαρώνη γιά τή χορήγηση ἀντιγράφου ἀποσπάσματος πράξεως 100/1976 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ, πού ἀναφέρεται στό βιβλίο του "Ψυχολογία καί ἀγωγή τῶν ἐφήβων".

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Γ. Γρατσέας εἶπε τά ἑξῆς:

Ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητής Μ.Ε. Β. Χαρώνης μέ αἴτησή του πού μᾶς διαβιβάστηκε μέ τό ἔγγραφο ἀριθμ. Γ/4691/2-6-1981 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. ζητεῖ νά τοῦ χορηγηθεῖ ἀντίγραφο ἀποσπάσματος τῆς πράξεως 100/1976 τοῦ Τμήματος, πού ἀναφέρεται στή γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο του "Ψυχολογία καί ἀγωγή τῶν ἐφήβων".

Εἰσηγοῦμαι νά σταλεῖ τό ἀντίγραφο τοῦ ἀποσπάσματος τῆς παραπάνω πράξεως στή Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά νά χορηγηθεῖ στόν ἐνδιαφερόμενο.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α:

Νά σταλεῖ τό ἀντίγραφο τοῦ ἀποσπάσματος τῆς πράξεως 100/1976 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ στή Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά νά χορηγηθεῖ στό Β. Χαρώνη, Γενικό Ἐπιθεωρητή Μ.Ε.

Θ έ μ α 5ο.- Αἴτηση Θίσβης Ράλλη, πτυχιούχου Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Νεαπόλεως, γιά τό διορισμό της ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν σέ σχολεῖα Μ.Ε.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Λεων. Ἀδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ διεύθυνση προσ/κοῦ Μ.Ε. μέ τό ἔγγραφό της Δ/38970/27-5-81 μᾶς διαβιβάζει τά δικαιολογητικά τῆς κ. Ράλλη Θίσβης τοῦ Σωτηρίου μέ τήν παράκληση νά γνωματεύσουμε ἄν αὐτή εἶναι ἱκανή νά διδάξει τό μάθημα τῶν καλλιτεχνικῶν στά σχολεῖα Μ.Ε. Ὅπως φαίνεται ἀπό τήν 1172/12-3-1980 βεβαίωση τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ, τό δίπλωμα Διακοσμητικῆς τῆς κ. Ράλλη Θίσβης τοῦ Σωτηρίου τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Νεάπολης εἶναι ἰσότιμο μέ τά διπλώματα τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν τῶν Ἀθηνῶν. Ἐξάλλου ὅπως προκύπτει ἀπό τό πρόγραμμα σπουδῶν της, ἡ κ. Ράλλη Θίσβη εἶναι κάτοχος τῆς ὕλης πού προβλέπεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν Καλλιτεχνικῶν τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Λυκείου. Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ἡ κ. Ράλλη Θίσβη εἶναι ἀπόφοιτος Ἑλληνικοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου ἤ Λυκείου, ὅπως ὁ Νόμος 309 (Ἄρθρο 35 παρ. 4) ὁρίζει, εἰσηγοῦμαι ὅτι αὐτή εἶναι σέ θέση νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ Σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια καλλιτεχνικῶν.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

ὅτι ἡ Θίσβη Ράλλη τοῦ Σωτηρίου δύναται νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια Τεχνικῶν, ὑπό τόν ὅρο ὅτι κατέχει ἀπολυτήριο Ἑλληνικοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου ἤ Λυκείου σύμφωνα μέ τό Νόμο.

Θ έ μ α 6ο.- Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ κ. Δημητράσκου "Ἡ ἀτομική ἐνέργεια καί ἡ ἐποχή μας".

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Στέφ. Παπασημακόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Τό βιβλίο τοῦ κ. Κ. Δημητράσκου ἀποτελεῖ μιά φιλότιμη προσπάθεια πληροφόρησης σέ θέματα σχετικά μέ τήν Πυρηνική Ἐνέργεια.

Στίς 22 σελίδες του κάνει μιά συνοπτική περιγραφή τῶν τρόπων σχάσεως καί σύντηξης τῶν πυρήνων οὐρανίου 235 καί ὑδρογόνου ἀντίστοιχα.

Τά θέματα αὐτά τά διεξέρχεται τό διδακτικό βιβλίο καί ὁ συγγραφέας δέν προσθέτει παρά προσωπικές γνῶμες πού σέ πολλά σημεῖα θά μποροῦσαν νά ἀντικρουσθοῦν ἀπό πολλούς θιασῶτες τῆς προστασίας τοῦ περιβάλλοντος. Πολλά τυπογραφικά λάθη θά μποροῦσαν νά διορθωθοῦν π.χ. στήν πυρηνική σύντηξη σελ. 16 τό σύμβολο τοῦ ὑδρογόνου (Η) θά πρέπει νά διορθωθεῖ σέ ἡλίου (Ηε) ἡ παράθεση τῶν συμβόλων Α, Ζ, Ν, στή σελίδα 7 θά πρέπει νά διορθωθεῖ μέ προσθήκη τῶν συμβόλων προσθέσεως καί ἰσότητος δηλ. Α = Ζ +Ν κ.ὁ.κ.

Γενικά τό βιβλίο, ἐπειδή δέν προσθέτει πολλά πράγματα στίς ὑπάρχουσες γνώσεις πού παρέχει τό διδακτικό βιβλίο καί ἐπίσης ἡ ἐκτύπωσή του δέν εἶναι ἀρκετά φροντισμένη δέ νομίζουμε ὅτι θά πρέπει νά χαρακτηρισθεῖ ἀπό τό Τμῆμα ὡς χρήσιμο.

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἄκουσε τήν εἰσήγηση τοῦ εἰσηγητῆ καί μετά ἀπό διεξοδική συζήτηση

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

δέν κρίνει τό ἔργο τοῦ Κ. Δημητράσκου κατάλληλο σύμφωνα μέ τήν παράγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975.

Θ έ μ α Ἀνακοινώσεις

Ὁ Σύμβουλος Β΄Δ. Σακκᾶς ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα:

1. Ἔγγραφο τῆς NATIONAL REGESTRATION CENTHR FOR STUDY ABROAD, Ἄνοιξη 1981 σχετικό μέ ἐκπαιδευτικά προγράμματα κτλ. γιά Βορειοαμερικάνους πού ἐνδιαφέρονται γιά συμμετοχή τους σ' αὐτά.

2. Ἀναφορά τοῦ καθηγητῆ τοῦ Α΄Γυμν. Καλαμακίου Χαρ. Χαραμῆ (τήν ὑποβάλει στό ΚΕΜΕ ὁ Γεν. Ἐπιθ. του κ. Ἰγν. Σακαλῆς μέ τό ἔγγραφό του

./.

80494/18-5-81) σχετική μέ τή βαθμολογία τῶν μαθητῶν.

3. Ὑπόμνημα ἀνωνύμου σχετικό μέ "θερινά σχολεῖα ταχύρυθμης ἐπιμόρφωσης καθηγητῶν Μ.Ε."

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΑΙΔΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 36

Σήμερα 29 Ἰουνίου 1981, ἡμέρα Δευτέρα καί ὥρα 11 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ προεδρεύοντα τόν κ. Ἀθανάσιο Κομίνη, Γ΄΄Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος καί Α΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ Γ. Παντελίδης, ὁ Σύμβουλος Β΄, Στ. Παπασημακόπουλος, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, καί ὁ Σύμβουλος Β΄ Ἠλ. Σπυρόπουλος, γιατί ἦταν στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακούς λόγους.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ Ε Μ Α 1ο.- Γνωμοδότηση σε σχέδιο Προεδρικοῦ Διατάγματος Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν καί Παιδείας γιά τό θεσμό τοῦ σχολικοῦ Ψυχολόγου. Εἰσηγητής Ν. Παπαδόπουλος.

Θ Ε Μ Α 2ο.- Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Γ. Κωστάκου "Σχολικός Ἐπαγγελματικός Προσανατολισμός" Εἰσηγητής: Ν. Παπαδοπουλος.

Θ Ε Μ Α 3ο.- Πρόγραμμα λειτουργίας Ἀνώτατης Σχολῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας (Α.Σ.Ο.Ο). Εἰσηγητές: Φ. Βῶρος καί Κυρ. Κατσιμάνης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πραξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θ έ μ α 1ο.- Γνωμοδότηση σέ σχέδιο Αποφάσεων Υπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν καί Παιδείας γιά τό θεσμό τοῦ σχολικοῦ Ψυχολόγου.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Ν. Παπαδόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

" Τό ΥΠΕΠΘ, Δ/νση Διοικητικοῦ, μέ ἔγγραφο τῆς 10-6-81 μᾶς στέλνει δύο σχέδια κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Κοινων. Ὑπηρεσιῶν καί Παιδείας 1) γιά τά ἔργα καί 2) γιά τά εἰδικότερα προσόντα τοῦ Σχολικοῦ Ψυχολόγου καί παρακαλεῖ γιά τή γνωμοδότησή μας, ἐπισυνάπτει μάλιστα καί σχετικό ὑπηρεσιακό σημείωμα τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμ. Προγρ. Μελετῶν καί Ἐπιμ/σεως τοῦ ΥΠΕΠΘ.

Ἀπό τή μελέτη τῶν δύο σχεδίων διαπίστωσα τά ἑξῆς:
Πρόκειται γιά τήν εἰσαγωγή τοῦ θεσμοῦ τοῦ Σχολικοῦ Ψυχολόγου στήν Ἐκπ/ση καί μάλιστα σέ ὅλες τίς βαθμίδες, προσχολική, στοιχειώδη καί Μέση Γενική καί Τεχνική Ἐπαγγελματική.

Τό θέμα εἶναι πολύ παλιό καί προσωπικά εἶχα τονίσει τήν ἀναγκαιότητα τοῦ θεσμοῦ ἐπανειλημμένα σέ μελέτες μου (ὅπως "Σφάλματα ἀγωγῆς καί αὐτοχειρία μαθητῶν", περιοδ.Φθιωτικά Γράμματα, τεῦχ. 40, Ἀθήνα 1976, Ἡ Ψυχολογία στή χώρα μας. Ἀθήνα 1977, "Ψυχολογία καί σύγχρονη Παιδεία", ἐφημ. "Ἡ Καθημερινή" 20 καί 22-1-1976 κ.ἀ) ἀλλά καί στόν πρῶτο πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ μέ ἀφορμή κάποιο Ὑπόμνημα τῆς Φιλοσ. Σχολῆς Θεσ/νίκης καί τοῦ Συλλόγου Ἑλλήνων Ψυχολόγων, πού μοῦ εἶχε θέσει ὑπόψη καί στίς ὑπομνήσεις μου στίς 5-5-76, 21-9-76 καί 13-1-77 γιά νά εἰσαχτοῦν γιά συζήτηση ὑπῆρξε κατηγορηματικά ἀρνητικός μέ τό ἐπιχείρημα ὅτι ἄλλα θέματα εἶχαν προτεραιότητα. Ἀκόμη καί σέ συνεδρίες διαφόρων Τμημάτων καί τῆς Ὁλομέλειας μέ ἀφορμή ἄμεσα ἤ ἔμμεσα σχετικά θέματα. Γι'αὐτούς τούς λόγους θεωρῶ προσωπικά πολύ εὐχάριστο τό γεγονός τῶν σχεδίων ἀποφάσεων τῶν κκ Ὑπουργῶν.

Στά δύο σχέδια ὑπάρχουν πάντως ὁρισμένα κενά σημεῖα.
Καί ἀρχίζω ἀπό τό σχέδιο πού ἀναφέρεται στά εἰδικότερα προσόντα τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου.

. / .

1) Στήν παρ. 1 ἀναφέρεται "εἴτε μετά φοίτηση" κτλ. Ἡ φράση αὐτή εἶναι ἀσαφής. Ἄν ἐννοεῖται ὡς φοίτηση ἡ τῆς εἰδικεύσεως, πρέπει τότε νά προστεθεῖ ἡ φράση: "Ἐπίσης διατοῦς τουλάχιστο διάρκειας". Τότε ὅμως συμπίπτει μέ τήν προηγούμενη περίπτωση ἡ ὁποία δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι καί αὐτή πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου.

2) Συμφωνῶ μέ τήν ἐκπαιδευτική πείρα ἤ τήν ἐπαγγελματική ὑπηρεσία τοῦ Ψυχολόγου στό ὅριο τῶν 2 τουλάχιστο χρόνων, ὄχι ὅμως μέ τόν περιορισμό πού θέτει τό σχέδιο τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὅτι αὐτή πρέπει νά' ἔχει γίνει πρίν ἀπό τή δημοσίευση τοῦ Ν. 991/1979, ἀλλά νά ἔχει γενικά διανυθεῖ πρίν τήν ὑποβολή αἰτήσεως.

3) Στό σχέδιο ὑπάρχει ἕνα κενό. Συγκεκριμένα δέ γίνεται λόγος γιά τό ἐπίπεδο τοποθετήσεως τοῦ Σχολικοῦ Ψυχολόγου ἀπό ἄποψη δραστηριότητας- ἁρμοδιότητας καί ἀπό ἄποψη βαθμολογική.

Γι'αὐτό εἰσηγοῦμαι τά ἑξῆς: 1) Νά δημιουργηθοῦν θέσεις Σχολικοῦ Ψυχολόγου σέ ἐπίπεδο ἀρχικά ἐπιθεωρήσεων. 2) Ὁ Ψυχολόγος πού θά καταλαμβάνει αὐτή τή θέση νά ἔχει βασικό πτυχίο σπουδῶν Ψυχολογίας (σύμφωνα μέ τό ἄρθ. 3 παρ. 1 ἐδ. α) τοῦ Ν. 991/79), ἐπιπλέον 2ετοῦς διάρκειας ἐξειδίκευση στήν Παιδαγωγική Ψυχολογία καί 2ετοῦς διάρκειας ὑπηρεσία ὡς Ψυχολόγος ἤ ὡς ἐκπαιδευτικός ἐνδεχομένης ὁποιασδήποτε δραστηριότητας. 3) Ὁ εἰσαγωγικός βαθμός τοῦ Σχολικοῦ Ψυχολόγου τῶν παραπάνω προσόντων νά εἶναι τουλάχιστο ὁ 5ος. Οἱ προτάσεις μου αὐτές ἔχουν τήν ἑξῆς αἰτιολόγηση: Ὁ θεσμός τοῦ Σχ. Ψυχολόγου, ὅπως καί γενικά τό ἐπάγγελμα τοῦ Ψυχολόγου, εἶναι πολύ λεπτό ἔργο. Χρειάζεται πολύ καλή ἐπιστημονική κατάρτιση, σύνεσης καί ἰδιαίτερη προσοχή, ἀλλά καί ἐμπειρία ἀρκετή ὄχι μόνο λόγω τῆς φύσεως τοῦ ἔργου, ἀλλά καί λόγω τῶν γνωστῶν προκαταλήψεων πού σχετίζονται μέ τά ἐπαγγέλματα τοῦ ψυχολόγου καί τοῦ Ψυχιάτρου. Ἔτσι θά ἐξασφαλιστοῦν οἱ βασικές προϋποθέσεις ἐπιτυχίας τοῦ νέου αὐτοῦ θεσμοῦ στό ὑπεύθυνο αὐτό ἐπίπεδο τῶν Ἐπιθεωρήσεων.

Γιά τό ἐπίπεδο σχολείων (Γυμνασίων, Λυκείων) ἀσφαλῶς τά προσόντα μποροῦν νά περιοριστοῦν στό πτυχίο ψυχολογίας. Ἀλλά αὐτό μπορεῖ νά συζητηθεῖ καλύτερα σέ συνάρτηση μέ τό ἄλλο σχέδιο ἀποφάσεως γιά τά ἔργα τοῦ Σχολ. Ψυχολόγου. . / .

Μετά τήν εἰσήγηση τό Τμῆμα θεώρησε σκόπιμο νά γίνει πρῶτα διεξοδική συζήτηση γιά τά προσόντα τοῦ Σχολικοῦ Ψυχολόγου καί νά ἀκολουθήσει ἡ συζήτηση γιά τά ἔργα του.

Στή συνέχεια πῆραν τό λόγο τά παρακάτω μέλη τοῦ Τμήματος καί εἶπαν:

Ὁ Κυρ. Κατσιμάνης:

Συμφωνῶ μέ τήν ἄποψη ὅτι δέν πρέπει μέ κανέναν τρόπο νά λάβουν πλημμελή κατάρτιση οἱ σχολικοί ψυχολόγοι οὔτε νά διοριστοῦν ὁρισμένοι ἀπό αὐτούς μόνο σέ κάποια προνομιοῦχα σχολεῖα. Δέν νομίζω ὅμως ὅτι οἱ κίνδυνοι αὐτοί θά ἀποτραποῦν μέ μιά γενικότερη ἀρνητική στάση μας στό ὅλο θέμα. Ἀντίθετα, ἐφόσον πιστεύουμε στή σημασία τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου, πρέπει νά ἐπωφεληθοῦμε ἀπό τήν εὐκαιρία πού μᾶς δίνεται γιά νά καθορίσουμε, μέ μιά ἐμπεριστατωμένη εἰσήγηση, τά προσόντα του καί νά τονίσουμε τήν ἀνάγκη τῆς ἐξασφαλίσεως ψυχολόγου γιά ὅλα τά σχολεῖα τῆς χώρας. Καί ἄν ἀκόμη ἡ Διοίκηση δέν ἐφήρμοζε τήν εἰσήγησή μας, ἐμεῖς θά εἴχαμε κάνει τό χρέος μας ὡς ἐπιστημονικό συμβουλευτικό σῶμα.

Ὁ Κ. Δ. Σακκᾶς:

Στά δικά μας σχολεῖα, πού πολλά λειτουργοῦν μέ περιορισμένο ἀριθμό μαθητῶν, δέν εἶναι δυνατόν νά ἔχουμε πολλές εἰδικότητες. Ἐντούτοις μιά νέα εἰδικότητα εἶναι ἐντελῶς ἀπαραίτητη γιά τό σημερινό σχολεῖο. Χρειάζεται αὐτή ἡ εἰδικότητα νά ἔχει παιδαγωγική - ψυχολογική - οἰκονομική - κοινωνιολογική μόρφωση γιά νά καλύψει στά σχολεῖα πολλές συγγενεῖς ἀνάγκες. Θά εἶναι αὐτοί οἱ καθηγητές σχολικοί ψυχολόγοι καί ἐπαγγελματικοί προσανατολιστές κι ἀκόμα θά διδάσκουν καί μαθήματα ψυχολογίας καί κοινωνικοοικονομικοῦ κύκλου σ' ἕνα τρίτο κύκλο ἐπιλογῆς μαθημάτων στό Λύκειο πού θά πρέπει νά θεσπιστεῖ.

Ὅμως μ' αὐτή τήν κοινή ὑπουργική ἀπόφαση δέν ἀντιμετωπίζεται τό θέμα. Ἔχω τήν ἐντύπωση ὅτι ὁ σκοπός της δέν ἐκτείνεται πέρα ἀπό τό διορισμό στήν ἐκπαίδευση μερικῶν ἑκατοντάδων ἀπό μιά εἰδικότητα πού δέν ἔχει τήν κατάλληλη προπαιδεία γιά νά καλύψει τίς ἀνάγκες πού

προανέφερα. Καί αὐτό θά εἶναι μεγάλο κακό. Νά εἰσαχθεῖ ὁ θεσμός τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου στά στοιχεῖα, ἀλλά ἀφοῦ πρῶτα ἐκπαιδευτοῦν μέ βασικές σπουδές καί ὄχι μέ ἐπιμορφώσεις, πού συνήθως εἶναι μπαλώματα, καί ἑτοιμαστοῦν οἱ κατάλληλοι καθηγητές. Γιά νά ἔχει ὁ θεσμός ἀπό τήν ἀρχή ἕνα καλό ξεκίνημα καί νά κρατηθεῖ ψηλά.

Ὁ κ. Φ. Κ. Βῶρος:

Φρονῶ ὅτι τό κείμενο τοῦ διατάγματος περιέχει τόσες ἀσάφειες, ὥστε νά εἶναι ἀσύνετη ἡ γνωμοδότηση ἄν τοῦτο τό κείμενο δέν ἀναδιατυπωθεῖ.

Δεῖγμα τέτοιας ἀσάφειας ἀποτελεῖ ἡ φράση "ἐκπαιδευτική πείρα ἤ ἐπαγγελματική ὑπηρεσία ψυχολόγου", πού μπορεῖ νά δηλώνει δυό διαφορετικές ἐκδοχές ἐφόσον ὁ προσδιορισμός "Ψυχολόγου" μπορεῖ νά ἀποδοθεῖ στό πρῶτο ἤ καί στό δεύτερο μέλος τῆς διάζευξης.

Ὕστερα ἀπό αὐτά τό Τμῆμα

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α:

Ἀναβάλλει τή λήψη ἀποφάσεως γιά νά ζητηθοῦν ἀπό τό Ὑπουργεῖο Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν οἱ πράξεις 7 καί 9/1980 τοῦ Εἰδικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Ψυχολόγων καί ἀναθέτει στόν εἰσηγητή τοῦ θέματος Ν. Παπαδόπουλο νά εἰσηγηθεῖ ἕνα πλῆρες σχέδιο γιά τό θεσμό τοῦ Σχολικοῦ Ψυχολόγου, προκειμένου νά εἶναι ἡ γνωμοδότηση ἐμπεριστατωμένη καί νά ἀντιμετωπιστεῖ τό θέμα ἀπό ὅλες τίς πλευρές πού ἀφοροῦν τήν ἐκπαίδευση.

Στό σημεῖο αὐτό προσῆλθε ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Γ. Παντελίδης καί ἡ συνεδρίαση συνεχίστηκε ὑπό τήν προεδρία του.

Θ έ μ α 2ο.- Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Γ. Κωστάκου "Σχολικός Ἐπαγγελματικός Προσανατολισμός.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Ν. Παπαδόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Τό ΥΠΕΠΘ, Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγρ. Μ.Ε., μέ ἔγγραφό του 28-4-81, μᾶς στέλνει αἴτηση τοῦ κ. Γ. Κωστάκου καί παρακαλεῖ γιά τήν γνωμοδότησή μας σύμφωνα μέ τόν Νόμο. Ὁ κ. Κωστάκος στήν αἴτησή του σημειώνει ὅτι θεωρεῖ τό βιβλίο του ἕνα πολύτιμο καί ἀπαραίτητο βοήθημα στά Γυμνάσια καί Λύκεια καί ζητεῖ νά ἐγκριθεῖ ὡς ἐλεύθερο βοήθημα γιά τούς μαθητές τῶν σχολείων.

Τό βιβλίο ἀποτελεῖται ἀπό τά ἑξῆς κεφάλαια: 1) Ἡ περιοχή τοῦ ἐπαγγελμ. προσανατολισμοῦ, ὅπου γίνεται λόγος γιά τήν ἱστορία τοῦ θεσμοῦ σέ διεθνῆ κλίμακα, τήν ἔννοια καί τό σκοπό, τήν ἔκταση δράσεως καί τούς λειτουργούς ἐφαρμογῆς του. 2) Ἡ σχολική ἐνημέρωση. Σ'αὐτό ἀναπτύσσονται θέματα πού σχετίζονται μέ τίς διάφορες βαθμίδες ἐκπ/σεως καί τίς ὑπάρχουσες δυνατότητες ἀλλά καί προοπτικές καί ἀκόμη τό θέμα τῆς στροφῆς τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν νέων πρός τήν τεχνικοεπαγγελμ. κατάρτιση. 3) Ἡ γνώση τῶν ἐπαγγελμάτων. Ἀναλύονται τά θέματα τῆς ἐργασίας ὡς καθήκοντος καί δικαιώματος, τοῦ ἐπαγγέλματος καί τῆς εἰδικεύσεως, γίνεται ταξινόμηση τῶν ἐπαγγελμάτων κατά διάφορους τρόπους καί ἐκτίθεται ἡ δομή τῆς ἐπαγγελματικῆς μονογραφίας. 4) Μονογραφίες ἐπάγγελμάτων- ἀγορά ἐργασίας. Γίνεται περιγραφή καί ἀνάλυση τῶν ἐπαγγελμάτων καί ἀναπτύσσεται ἡ κατανομή τοῦ οἰκονομικά ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας καί ἀκόμη τά στοιχεῖα τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας. 5) Ἡ προσαρμογή. Σ'αὐτό ἀναπτύσσονται θέματα ὅπως τό πρόβλημα τῆς ἐκλογῆς ἐπαγγέλματος, οἱ παράγοντες πού ἐπηρεάζουν τή σχολική καί ἐπαγγελματική κατεύθυνση, ἡ ἐπαγγελματική προσαρμοχή καί ἀναπροσαρμογή τοῦ ἀτόμου, καί ἀκόμη τοῦ καθυστερημένου ἀτόμου. Τέλος 6) Προβλήματα καί προοπτικές. Γίνεται λόγος γιά διεύρυνση τοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς τοῦ ἐ. προσαν/σμοῦ, γιά συντονισμό τῶν ἁρμόδιων ὑπηρεσιῶν καί γιά εἰδικά προβλήματα, ὅπως ἡ σύσταση εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν ἐ. προσανατολισμοῦ καί ἡ εἰσαγωγή νέων εἰδικοτήτων, σχολικοῦ

ψυχολόγου κατλ. Ἀκολουθοῦν συμπεράσματα, ἐπίλογος καί βιβλιογραφία ἑλληνική καί ξένη.

Ἀπό τή μελέτη τοῦ βιβλίου διαπίστωσα τά ἑξῆς: Τό βιβλίο ἔχει μιά πληρότητα θεμάτων τοῦ Σχολικοῦ καί Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ τά ὁποῖα καί ἀναπτύσσονται σέ ἱκανοποιητικό βαθμό. Δέν εἶναι μόνο ἐνημερωτικό, ἀλλά καί δεοντολογικό, ὡς πρός τό τί πρέπει δηλ. νά γίνει (βλ. κεφ. 6 καί συμπεράσματα). Ἡ ἐμπειρία τοῦ σ. εἶναι φανερή καί ὁ προβληματισμός του εἶναι τέτοιος πού μαζί μέ τή σοβαρότητα τοῦ ὕφους καί τό βαθύ ἐνδιαφέρον του γιά τό θέμα ἐγγυᾶται γιά θετική ἐπίδραση καί ἐπιτυχή ἐνημέρωση στόν ἀναγνώστη ἐκπαιδευτικό καί γονέα. Γιά τό μαθητή Γυμνασίου καί Λυκείου μπορεῖ νά ἀποτελέσει ἕνα βοήθημα ἐνημερωτικό (κυρίως τά κεφ. σχολική ἐνημέρωση, γνώση ἐπαγγελμάτων, ἀγορά ἐργασίας, καί ἀκόμη τό κεφ. ἡ προσαρμογή).

Δέν μπορῶ νά ἰσχυριστῶ ὅτι ὁ σ. πρωτοτυπεῖ μέ τό βιβλίο του αὐτό. Ὅμως ἐργάζεται μέ σύστημα καί σοβαρότητα παρέχοντας πληροφορίες, γνώσεις καί δημιουργώντας προβληματισμό στόν ἀναγνώστη. Βασικά καί λεπτά θέματα τοῦ ΣΕΠ τά ἀντιμετωπίζει πράγματι, στηριζόμενος βέβαια σέ γνῶμες ἄλλων, πού ἀναφέρει κάθε φορά, ἐπίσης μέ λεπτότητα καί προσοχή πού ἀπαιτεῖται (βλ. πρόλογο, σελ. 13 κυρίως, σελ. 22, "εὐθύνη ἐκλογῆς", σελ. 24, τό ἄτομο ὡς κέντρο τῆς προσπάθειας τοῦ ΣΕΠ, κτλ.), Ἡ παράθεση τῶν ἐργασιῶν τῶν δύο συμβούλων ἐπαγγ. προσαν/σμοῦ τοῦ Ὑπ. Ἐργασίας πού ὑπάρχουν καί στό Β΄τόμο τοῦ ΣΕΠ τοῦ ΥΠΕΠΘ δέν μειώνει τή χρησιμότητα τοῦ βιβλίου, οὔτε ἡ παράθεση στοιχείων πού ὑπάρχουν στόν Α΄τόμο τοῦ ΣΕΠ τοῦ ΥΠΕΠΘ. Ὁ σ. ἄλλωστε δέν ἰδιοποιεῖται τίποτε, γιατί παραπέμπει καί ἐργάζεται συστηματικά καί ἐποικοδομητικά, ἔτσι πού τό βιβλίο ἀποτελεῖ ἕνα θετικό συμπλήρωμα πάνω στό θέμα τοῦ ΣΕΠ στή χώρα μας.

Ὑπάρχουν βέβαια ἀδυναμίες στό βιβλίο, ὅπως τά γραφόμενα γιά τά τέστ στή σελ. 21 καί 28 πού βρίσκονται σέ μιά φανερή ἀντίφαση τά σχετικά μέ τίς ἱκανότητες, σελ. 27, κτλ. φράσεις, ὅπως "Συμβουλευτική Κατεύθυνση" σελ. 31, γλωσσικές ἀδυναμίες, ὅπως σελ. 31"ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ", σελ. 30, ἐπανάληψη τῆς λέξεως"μαθητής" κτλ. Οἱ ἀτέλειες πάντως καί ἀδυναμίες τοῦ βιβλίου δέν μειώνουν τή βασική καί φανερή

χρησιμότητά του γιά τό σύστημα, τίς πληροφορίες καί τόν προβληματισμό του. Γι'αὐτό καί εἰσηγοῦμαι νά χαρακτηριστεῖ ὡς χρήσιμο βοήθημα γιά γονεῖς, ἐκπαιδευτικούς καί μαθητές.

Στή συνέχεια διατύπωσαν τή γνώμη τους τά μέλη τοῦ Τμήματος. Εἰδικότερα εἶπαν:

Ὁ κ. Φ. Βῶρος:

Τό κρινόμενο βιβλίο νομίζω ὅτι ὑστερεῖ γλωσσικά καί ἐπισημαίνω δειγματοληπτικά τίς σελίδες 15, 45, 150 (παράγραφο πρώτη σέ κάθε περίπτωση), ὅπου καί ἔχω ἐπισημειώσει λεκτικά ἐννοιολογικά ἄτοπα.

Ὁ κ. Ν. Βαρσουκάκης:

Ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένος γιά ἄλλη μιά φορά νά ὑπενθυμίζει τούς λόγους γιά τούς ὁποίους δέν θεωρεῖ χρήσιμο κατά τήν ἀληθή ἔννοια τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 5 τοῦ Ν. 186/75, ἕνα βιβλίο ὅπως τό κρινόμενο ἀνεξάρτητα ἀπό τό εἰδικό περιεχόμενό του. Οἱ λόγοι αὐτοί καί κυρίως

α) Ἡ μή συστηματική χρησιμοποίηση τοῦ βιβλίου κατά τή σχολική ἐργασία.

β) Τό ὅτι ἡ ἔγκριση τοῦ ΚΕΜΕ μεταβάλλεται σέ ἰσχυρό διαφημιστικό ὅπλο τοῦ ἐκδότη

γ) Τό ὅτι ἡ διάκριση "χρήσιμο γιά τόν καθηγητή" οὔτε προβλέπεται ἀπό τό Νόμο, οὔτε πρακτική ἀξία ἔχει, γιατί σκόπιμα δέν ἐμφανίζεται ἀπό τόν ἐκδότη, ἀναπτύσσονται καί στήν Πράξη ἀριθμ. 55/1980 τοῦ Τμήματος.

Ἀπαντώντας ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ν. Παπαδόπουλος εἶπε:

Ἀπό τά ὅσα εἰπώθηκαν εἶναι φανερό ὅτι τό βιβλίο ἔχει ἀρκετά θετικά στοιχεῖα καί εἶναι χρήσιμο. Ὁρισμένες κριτικές πού ἔγιναν (κυρίως ἀπό τόν κ. Βῶρο) ὡς πρός τή σύνταξη καί τή χρήση ὅρων δέν μέ ἔπεισαν, γιατί παρόμοιες κριτικές μπορεῖ νά κάνουμε ὅλοι στά δημοσιεύματα ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου. Πρόκειται γιά προσωπικό ὕφος καί δέν μποροῦμε νά ζητοῦμε προσαρμογή του στό δικό μας. Ὁρισμένοι ψυχολογικοί ὅροι πού ἀναφέρθηκε ὅτι καλύπτουν ὁ ἕνας τόν ἄλλο νομίζω ὅτι ἀναφέ-

./.

ρονται γιά ἔμφαση στό σχετικό σημεῖο (σελ. 15) καί δέν μποροῦν μέ κανένα τρόπο νά ἀποτελέσουν στοιχεῖα γιά νά κριθεῖ τό βιβλίο μή χρήσιμο. Ἄλλωστε ἔχει τόσες λεπτές καί ἐπιτυχεῖς διακρίσεις καί ἀνάλυση ὅρων καί τόσα χρήσιμα καί ἐνημερωτικά στοιχεῖα ἀλλά καί προσωπικές θέσεις στά θέματα καί προβληματισμό πού, ὅπως σημείωσα καί στήν εἰσήγησή μου, οἱ ἀδυναμίες του ἐξουδετερώνονται σέ μιά ἀντικειμενική θεώρηση τοῦ ὅλου βιβλίου.

Τελικά τό Τμῆμα

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι κατά π λ ε ι ο ψ η φ ί α:

Κρίνει τό βιβλίο τοῦ Γ. Κωστάκου "Ἐπαγγελματικός Προσανατολισμός", σύμφωνα μέ τήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975, χρήσιμο γιά τούς καθηγητές.

Θ έ μ α 3ο.- Πρόγραμμα λειτουργίας Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας (Α.Σ.Ο.Ο.)

Ὁ Πρῶτος εἰσηγητής τοῦ θέματος Φ. Βῶρος εἶπε τά ἑξῆς:

1. Μέ τό r/3108/20-4-81 τοῦ ΥΠΕΠΘ ἔγγραφο ζητεῖται γνωμοδότηση τοῦ Τμήματος γιά τό πρόγραμμα πού ἔχει καταρτίσει Ὁμάδα Ἐργασίας γιά τήν Ἀνωτάτη Σχολή Οἰκιακῆς Οἰκονομίας.

   Σύμφωνα μέ αὐτό προβλέπονται σπουδές τριῶν ἐτῶν γιά δύο Τμήματα: Ἐκπαιδευτικῶν - Διαιτολόγων.

2. Σχετικά μέ τό δεύτερο τμῆμα τῆς Σχολῆς ἀδυνατῶ νά ἔχω γνώμη ἄλλη ἐκτός ἀπό φιλολογική θεώρηση τοῦ κειμένου. Γιά τό πρῶτο Τμῆμα θά διατυπώσω μερικές παρατηρήσεις μέ τά ἀκόλουθα κριτήρια:
   α. Ἐσωτερική δομή τοῦ κειμένου
   β. πληρότητα ὁρισμένων προγραμμάτων φιλολογικῶν
   γ. δυνατότητα συνολικῆς πραγματοποίησης.

3. Παρατηρήσεις ἐπί τοῦ σχεδίου ἀναλυτικῶν προγραμμάτων τῆς Α.Σ.Ο.Ο

   α. Τό ὅλο πρόγραμμα μοῦ φαίνεται λίγο φιλόδοξο· ἀπόκειται ὅμως στή δεξιοτεχνία τῶν διδασκόντων νά περιορίζουν τή διδασκαλία τους στά οὐσιώδη καί νά ἀξιοποιοῦν ὅσο γίνεται καλύτερα τό χρόνο τους.

   β΄ Πάντως στό ὡρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνονται μαθήματα πού νομίζω ὅτι κάθε μέρα ἀποδεικνύονται πιό ἀναγκαῖα καί χρήσιμα, ὅπως: Ψυχολογία, οἰκονομικά, κοινωνιολογία, οἰκολογία.

   γ. Τό γεγονός ὅτι κατά τό παρελθόν ἡ διάρκεια σπουδῶν ἦταν μικρότερη καί τά μαθήματα πολύ στενότερα ὁρίζοντα δέν εἶναι λόγος δισταγμῶν γιά ἕνα μελλοντικό ἄνοιγμα. Εἶναι ἀνάγκη σήμερα ἡ πλατιά καί βαθύτερη κατάρτιση τῶν ἐκπαιδευτικῶν καί ἐνημέρωσή τους σέ θέματα πού προβάλλει ἡ σύγχρονη ζωή.

. / .

δ. Μερικές είδικές παρατηρήσεις:

(1) στή σελ. 3, πάραγρ. 9 γ: νομίζω ὀρθότερος εἶναι ὁ ὅρος διαχείριση

(2) στή σελ. 7, παρ. 6 : νομίζω εἶναι προτιμότερο ἡ ρύθμιση (κατεύθυνση παραπέρα σπουδῶν) νά ἀφεθεῖ στήν ἐκτίμηση πού θά κάνουν τότε οἱ ἁρμόδιοι ἔχοντας ὑπόψη συγκεκριμένες συνθῆκες - ἀνάγκες

(3) στή σελ. 8, ἄρθρο 7, Ι: Ἑλληνικά: μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ περιγραφόμενος σκοός τοῦ μαθήματος ἁρμόζει σέ ἄλλα σχολεῖα· ἐδῶ πιθανότατα προέχει: "ἐνημέρωση στή σύγχρονη ἑλληνική καί ξένη λογοτεχνία καί κυρίως τήν παιδική".

(4) σελ. 9, ὕστερα ἀπό τό στίχο 8: "κυριότατα σύγχρονη ἑλληνική λογοτεχνία", νομίζω σκόπιμο νά προστεθεῖ.

(5) στή σελ. 9, παιδαγωγικά, παρ. 3: σκοπός τῆς ἀγωγῆς: νά διευκρινιστεῖ: δυνατότητες καί ὅρια τῆς ἀγωγῆς, τό πρόβλημα τῆς παιδαγωγικῆς νομιμότητας.

Στήν ἴδια παράγραφο, ἐδάφιο 9: "Ὀργάνωση καί εὔρυθμη λειτουργία τῆς σχολικῆς μονάδας" φαίνεται σκοπιμότερη διατύπωση.

(6) στή σελ. 14: Οἰκονομικά, παρ. 2:
νά προστεθεῖ ὡς πρῶτο θέμα: ἡ παραγωγή

(7) στή σελ. 18: Κοινωνιολογία: πρῶτο ἤ τελευταῖο, πάντως κυριότατο θέμα εἶναι: "ἡ συνολική θεώρηση τῆς κοινωνικῆς λειτουργίας".

(8) σελ. 19, παρ. 10 (ἀρχή): ὄχι παραπτώματα ἐφηβικά ἀλλά: ἀμφισβήτηση, ἐξέγερση καί τά αἴτιά τους.

(9) σελ. 20 (ἀρχή) παρ. 5: νά προστεθεῖ:
ἡ κοινωνικοποίηση τῶν νέων.

(10) σελ. 41 (ἀρχή): ὄχι σεμινάριο ἀλλά διαλέξεις, ὄχι ἀπό ξένους κατά προτίμηση ὁμιλητές, ἀλλά ἀπό κατάλληλους ὁμιλητές.

(11) μερικές ἀκόμη παρατηρήσεις φραστικές κυρίως ἔχω ἐπισημειώσει στό κείμενο τοῦ σχεδίου μέ κόκκινη γραφίδα.

Ὁ δεύτερος εἰσηγητής Κυρ. Κατσιμάνης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα τά ἀκόλουθα:

Τό Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων Γενική Διεύθυνση Γ.Ε. -Υ.Ε., διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Σ.Ε.Δ.Π., τμῆμα Α΄, μέ τό ἔγγραφό του ἀριθ. 20/Γ/2608/20/4/1981 μᾶς διαβίβασε 10 ἀντίγραφα Σχεδίου Προεδρικοῦ Διατάγματος "Περί τοῦ Ὡρολογίου καί Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας (Α.Σ.Ο.Ο.)" προκειμένου νά γνωμοδοτήσουμε σχετικά μέ αὐτό.

Ἡ γενική διαπίστωση ἦταν ὅτι ἡ διδασκόμενη ὕλη χαρακτηρίζεται ἀπό θεματική εὐρύτητα καί πολυμέρεια μαθήματα ὅπως τά Ἑλληνικά, τά παιδαγωγικά, ἡ Ψυχολογία, ἡ Ἱστορία τῆς Τέχνης, ἡ Κοινωνιολογία, ἡ Κοινωνική Ἀγωγή, ἡ Οἰκολογία, ἡ Χημεία κτλ. (ἄν μάλιστα σκεφτοῦμε ὅτι τά περισσότερα ἀπό αὐτά περιλαμβάνουν περισσότερους ἀπό ἕναν κλάδους: λ.χ. τά Παιδαγωγικά περιλαμβάνουν Γενική Παιδαγωγική, Γενική Διδακτική, εἰδική Διδακτική, τό Ἑλληνικό Ἐκπαιδευτικό Σύστημα· ἡ Ψυχολογία περιλαμβάνει ἐξελεκτική ψυχολογία καί ψυχολογία τῆς μαθήσεως κτλ). καί χρήσιμα ἦταν καθ' ἑαυτά καί ὁπωσδήποτε προβλέπεται ὅτι θά συμβάλουν οὐσιαστικά στή γενικότερη κατάρτιση καί καλλιέργεια τῶν φοιτητριῶν τῆς Σχολῆς.

Ὡρισμένες ἐπιφυλάξεις θεωρητικοῦ χαρακτήρα γεννᾶ τό κάπως φιλόδοξο πρόγραμμα τῆς Σχολῆς, τό ὁποῖο διδάσκει συστηματικά μερικά μαθήματα πού δέ σχετίζονται ἄμεσα μέ τά ἐπαγγελματικά ἐνδιαφέροντα τῶν φοιτητριῶν τῆς Σχολῆς (λ.χ. σέ τί θά τούς χρησίμευαν τά ὀπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας, τό ἑλληνικό ἐκπαιδευτικό σύστημα, ἡ στατιστική, οἱ μέθοδοι κοινωνικῆς ἔρευνας) καί μάλιστα σέ μιά ἐποχή πού ἡ ἀναθεώρηση τῶν ὡρολογίων προγραμμάτων καί ὁ Περιορισμός τῆς διδασκαλίας

./.

τοῦ μαθήματος τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας στά σχολεῖα Μ.Ε. θά καταστήσουν στό μέλλον προβληματικό τό διορισμό τῶν ἀποφοίτων τῆς Α.Σ.Ο.Ο. στήν ἐκπαίδευση.

Εἰδικότερες παρατηρήσεις:

1. Σελ. 2 καί σελ.41: Ὁ ἀσαφής ὅρος "σεμινάριο" νά ἀντικατασταθεῖ μέ τόν ὅρο "Διαλέξεις σέ θέματα οἰκολογίας τοῦ ἀνθρώπου καί ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ".
2. Σελ. 2. Ἡ ἐξελεκτική ψυχολογία νά ἀντικατασταθεῖ ἀπό τήν κοινωνική ψυχολογία.
3. Σελ. 9. Νά ἀφαιρεθεῖ ἡ ἑνότητα 9 ἀπό τή Γενική Παιδαγωγική ("Ἡ πειθαρχία") καί γιατί δέ συνδέεται ἄμεσα μέ τά προηγούμενα καί γιατί τό περιεχόμενό της θά μποροῦσε νά κατανεμηθεῖ σέ ἄλλες ἑνότητες τοῦ ἴδιου μαθήματος.
4. Σελ. 10. Ἡ τέταρτη ἑνότητα τῆς Γενικῆς Διδακτικῆς ("Ἡ ταξινόμηση τῶν ἐκπαιδευτικῶν στόχων"), ἔτσι τουλάχιστον ὅπως ἔχει διατυπωθεῖ, δέ φαίνεται νά ἔχει ἐδῶ θέση. Προτιμότερο θά ἦταν νά προσαρτηθεῖ στή Γενική Παιδαγωγική.
5. Σελ. 21. Στό τέλος τῆς 1ης ἑνότητας τῆς Οἰκολογίας ὑπάρχει ἡ φράση: ""Ἐμφαση στήν ἀνθρωπιστική παιδεία". Ἀπό τά συμφραζόμενα ὅμως συνάγεται ὅτι, σύμφωνα μέ ὅσα εἶχε στοῦ νοῦ του ὁ συντάκτης τοῦ προγράμματος, ἡ φράση θά ἔπρεπε νά γραφεῖ ὡς ἑξῆς: "Σεβασμός πρός τόν ἄνθρωπο".
6. Τέλος τό κείμενο πρέπει νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό κάποιες ἐπουσιώδεις γλωσσικές ἀδυναμίες. Ἐνδεικτικά ἀναφέρουμε τίς ἑξῆς:

   α) Σελ. 3, στ. 5 ἀπό τό τέλος, ὁ σύνδεσμος δέ μά ἀπαλειφθεῖ.

   β) Σελ. 6, στ. 5 ἀπό τό τέλος, τό καμμία νά γραφεῖ καμία.

   γ) Σελ. 20, στ. 14: Ἡ φράση: "Ἡ οἰκολογία σάν ἐπιστήμη" νά γίνει " ἡ οἰκολογία ὡς ἐπιστήμη" κλπ.

./.

'Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ τμήματος διατύπωσαν τή γνώμη τους.

Εἰδικότερα εἶπαν:

'Ο Δ. Σακκᾶς:

Νά σκεφθοῦμε ἁπλά, ἀπό τή Σχολή 'Ανωτ. Οἰκιακῆς Οἰκονομίας παρασκευάζεται μιά εἰδικότητα καθηγητριῶν μέ τή γνωστή θέση πού ἔχει σήμερα στά σχολεῖα. Προφανῶς χρειαζόμαστε κάτι ἄλλο, ἕνα νέο τύπο καθηγήτριας πού θά μπορεῖ νά διδάσκει αὐτό πού οἱ ξένοι ὀνομάζουν DOMESTIC SCIENCES. Μᾶς τό ὑπόσχεται αὐτό τό πρόγραμμα πού μάλιστα τό κατάρτισαν πρόσωπα ἀπό τό ἴδιο τό διδακτικό προσωπικό τῆς ἀνωτέρω σχολῆς; Κατά τή γνώμη μου ὄχι. Τότε ποιά ἡ ὠφελιμότητά του; 'Η Σχολή θά συνεχίσει νά βγάζει καθηγήτριες πού δέ χρειαζόμαστε στά σχολεῖα. Χρειάζεται λοιπόν νά τεθεῖ ἡ Σχολή πάνω σέ νέα βάση καί νά ἀναδιαμορφωθοῦν ριζικά τά προγράμματά της, σ'ὅ,τι ἀφορᾶ τούς σπουδαστές της πού προορίζονται γιά τήν ἐκπαίδευση, πράγμα ὅμως πού δέν μπορεῖ νά γίνει, ἄν δέν προσδιοριστεῖ πρῶτα ὁ κύκλος γνώσεων πού θά πρέπει νά εἶναι σέ θέση οἱ ἀπόφοιτοί της νά προσφέρουν στούς μαθητές τῶν σχολείων.

Τό Τμῆμα, τέλος, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τό ἔγγραφο ἀριθμ. Γ/2608/20-4-1981 τῆς Δ/νσεως 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Σ.Ε.Δ. καί τό συνημμένο σ'αὐτό σχέδιο Π. Δ/τος "Περί τοῦ 'Ωρολογίου καί 'Αναλυτικοῦ Προγράμματος τῆς 'Ανωτάτης Σχολῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας (Α.Σ.Ο.Ο)",

β) Τίς εἰσηγήσεις τῶν: Φ. Βώρου καί Κυρ. Κατσιμάνη,

γ) Τή συζήτηση, πού ἐπακολούθησε, καί τίς γνῶμες τῶν μελῶν του,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι κ α τ ά π λ ε ι ο ψ η φ ί α:

ὅτι δέν μπορεῖ νά εἰσέλθει σέ οὐσιαστική συζήτηση γιά τό ὡρολόγιο καί τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς Α.Σ.Ο.Ο. γιατί αὐτό θά προϋπέθετε ὅτι ἔχουν ἤδη συνταχθεῖ τά νέα ὡρολόγια καί ἀναλυτικά προγράμματα, σέ συνάρτηση πρός τά ὁποῖα καί μόνο θά μποροῦσε νά καθοριστεῖ ὁ ρόλος τῶν καθηγητριῶν οἰκιακῆς οἰκονομίας πού ἐνδιαφέρει ἐπί τοῦ προκειμέ-

./.

νου. Καθώς ὅμως τά προγράμματα αὐτά δέν εἶναι ἀκόμη ἕτοιμα δεδομένου ὅτι βρίσκονται στό στάδιο τῆς μελέτης, ἡ γνωμοδότηση ἐπί τοῦ σχεδίου Π.Δ. "Περί Ὡρολογίου καί Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας" θά ἦταν κάτι τό πρωθύστερο.

Μειοψηφεῖ ὁ Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β΄, καί ἐμμένει στούς λόγους πού ἀνέπτυξε στήν εἰσήγησή του.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως καί ἐπικυρώθηκε αὐθημερόν ἡ πράξη τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 37

Σήμερα 1 'Ιουλίου 1981, ἡμέρα Τετάρτη καί ὥρα 12 μεσημβρινή, τό Τμῆμα Μέσης 'Εκπ/σεως τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, 'Αγ.Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν Π.Σακελλίδη Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Γ.Παντελίδης, Α΄'Αντιπρόεδρος, 'Αθ.Κόμνης, Γ΄'Αντιπρόεδρος, Φ.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, 'Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος. Λ.'Αδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης καί Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση καί ὅσοι ἦταν παρόντες ἀπό τά ἄλλα Τμήματα τοῦ ΚΕΜΕ. Ὕστερα ἀπό πρόσκληση τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος Μ.Ε. Γ.Παντελίδη, παραβρέθηκε στή συνεδρίαση καί ὁ Ι.'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β΄, ὁ ὁποῖος ἀποχώρησε ἀπό τήν 'Υπηρεσία.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

'Αποχαιρετισμός πρός τό Σύμβουλο Β΄, 'Ι.'Αρβανίτη, ὁ ὁποῖος ἀποχώρησε ἀπό τήν 'Υπηρεσία.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Γ.Παντελίδης εἶπε τά ἑξῆς:

Κύριε Πρόεδρε, κ.κ.συνάδελφοι,

συγκεντρωθήκαμε σήμερα ἐδῶ γιά νά ἀποχαιρετίσουμε τό Σύμβουλο Β΄ τοῦ ΚΕΜΕ κ. 'Ι.'Αρβανίτη πού ἀποχωρεῖ ἀπό τήν ἐνεργό ὑπηρεσία. Πρίν δώσω τό λόγο στόν κ.Κ.Κατσιμάνη πού θά τοῦ ἀπευθύνει μιά σύντομη προσφώνηση, θά ἤθελα νά τονίσω ὅτι θεωρῶ τή συμβολή τοῦ κ.'Αρβανίτη στήν ὅλη προσπάθεια τοῦ ΚΕΜΕ θετική καί ἀποτελεσματική. Μέ τήν ἐργασία του, τίς γνῶμες του ἀλλά καί τίς ἀντιρρήσεις πού ὁ κ.Ι.'Αρβανίτης μᾶς βοή-

./.

θησε πολύ ὄλον αὐτόν τόν καιρό. Ζωτικός καί ἀκμαῖος καθώς εἶναι, ἐλπίζω ὅτι θά συνεχίσει νά προσφέρει τίς ὑπηρεσίες του στήν παιδεία τοῦ τόπου καί μέ τήν ἰδιότητά του ὡς συνταξιούχου.

Στή συνέχεια ὁ Εἰσηγητής τοῦ ΚΕΜΕ Κυρ.Κατσιμάνης ἔλαβε τό λόγο καί εἶπε:

Κύριε Πρόεδρε,

ἡ σύντομη προσλαλιά πού μοῦ ἀνέθεσε ὁ κ.Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μ.Ε. νά ἀπευθύνω στόν κ.'Ι.'Αρβανίτη μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἀποχώρησής του ἀπό τήν ἐνεργό ὑπηρεσία μοῦ δημιουργεῖ δυσκολίες γιά δύο λόγους: πρῶτα πρῶτα, γιατί ἔχω στενούς προσωπικούς δεσμούς μαζί του. Εἴμαστε συμπατριῶτες· τόν εἶχα γνωρίσει ὡς δημοδιδάσκαλο ὅταν ἤμουν μαθητής τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Παρ."Αστρους· πρός τό τέλος τῶν γυμνασιακῶν μου σπουδῶν, ἦταν γιά λίγο καθηγητής μου· πολύ ἀργότερα, ὅταν - διορισμένος πιά στή Μ.Ε. - ἑτοιμαζόμουν νά φύγω γιά σπουδές στή Γαλλία, ἔθεσε πρόθυμα στή διάθεσή μου τήν πολύτιμη πέτρα του, ἀφοῦ εἶχε ἀπό χρόνια ἐπιστρέψει ὁ ἴδιος ὡς διδάκτορας ἀπό αὐτή τή χώρα. Καί ὅταν ἤμουν ὑποψήφιος στό ΚΕΜΕ, ὑπῆρχε μεταξύ αὐτῶν πού μοῦ ἔδωσαν θετικό ψῆφο. Ἑπομένως ὑπάρχει φόβος νά παρασυρθῶ ἀπό τό συναισθηματικό παράγοντα καί νά μήν εἶμαι ὅσο θά ἔπρεπε ἀντικειμενικός καθώς θά ἀναφέρομαι σ'αὐτόν. Ὁ δεύτερος λόγος εἶναι τό ὅτι ἀπευθύνομαι σέ ἀνθρώπους πού γνωρίζουν καλά τόν κ.'Αρβανίτη, ἀφοῦ πέντε ὁλόκληρα χρόνια συνεργάστηκαν μαζί του στό ΚΕΜΕ. "Χαλεπόν τό μετρίως εἰπεῖν", γιά νά θυμηθοῦμε υὸν ἀρχαῖο ἱστορικό - εἶναι δύσκολο νά μιλήσει κανείς σωστά, ὥστε νά ἱκανοποιηθοῦν ὅλοι.

Πρέπει ἀπό τήν ἀρχή νά τονιστεῖ ὅτι ἡ δράση τοῦ ἀποχωροῦντος δέν περιορίζεται στό ΚΕΜΕ. 'Από τά 35 - ἤ τά 37 - χρόνια τῆς ὑπηρεσίας του τά 5 μόνο τά πέρασε κοντά μας. Στό ΚΕΜΕ ἁπλῶς γράφτηκαν οἱ τελευταῖες σελίδες μιᾶς πολυετοῦς ἐκπαιδευτικῆς ὑπηρεσίας. 'Εξάλλου θά ἦταν χρησιμότερο, ἀντί γιά παρακινδυνευμένους ἀπολογισμούς, νά σταθῶ σέ τρία σημεῖα ἄρρηκτα συνδεδεμένα μέ τό χαρακτήρα καί τήν προσωπική ἱστορία τοῦ ἀποχωροῦντος, ἐκμεταλλευόμενος τήν εὐκαιρία πού μοῦ δόθηκε νά τόν γνωρίσω ἀπό κοντά.

Τό πρῶτο σημεῖο εἶναι ὅτι ὁ ἀποχωρῶν ὑπῆρξε αὐτοδημιούργητος. Αὐτό, ἄν ἀληθεύει λίγο-πολύ γιά ὅλους μας, ἰσχύει πολύ περισσότερο γιά τόν 'Ι.'Αρβανίτη. Παιδί φτωχῆς ἀγροτικῆς οἰκογένειας μέ γονεῖς χωρίς μόρφωση, εἶχε τήν ἄτυχία νά χάσει νωρίς τόν πατέρα του ἀλλά καί τή μεγάλη τύχη νά βρεθεῖ στό πλευρό του μιᾶ στοργική, καρτερική καί γεμάτη φλόγα μητέρα, πού τό θάνατό της τόν θρήνησε πρίν ἀπό δύο μόλις χρόνια. Χάρη στή συμπαράστασή της ἀλλά καί τήν προσωπική του ἐπιμονή καί φιλοδοξία, κατάφερε ὄχι μόνο νά ἐπιβιώσει ἀλλά καί νά ἀνεβεῖ ψηλά. 'Αφοῦ τελείωσε τήν Παιδαγωγική 'Ακαδημία Τριπόλεως, διορί-

στηκε δάσκαλος σέ όλιγάνθρωπους καί άπομονωμένους όρεινούς οίκισμούς. Αύτό δέν τόν έμπόδισε νά περνᾶ, παράλληλα, τίς διάφορες έξετάσεις τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου 'Αθηνῶν, άπό τήν όποία πῆρε τό δίπλωμά του γιά νά κάνει τελικά μετάταξη στή Μ.Ε. ὡς φιλόλογος. Στή συνέχεια μετεκπαιδεύτηκε έπί σειρά έτῶν στή Γαλλία, ὅπου άνακηρύχτηκε διδάκτορας 3ου κύκλου τῆς Σορβόνης καί, τελικά, διορίστηκε, τό 1976, Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ, δηλαδή κατέλαβε μία άπό τίς άνώτατες θέσεις τῆς ύπαλληλικῆς Ιεραρχίας τῆς χώρας μας.

Τό δεύτερο σημεῖο στό όποῖο πρέπει νά σταθοῦμε εἶναι ἡ ἀγάπη του γιά τήν παιδεία τοῦ τόπου, τό πάθος του γιά τό έκπαιδευτικό λειτούργημα. Καί ὡς δάσκαλος καί ὡς καθηγητής ἔδινε τήν έντύπωση ὅτι δέ θά μποροῦσε νά εἶναι κάτι διαφορετικό άπό έκπαιδευτικός. Τό ένδιαφέρον του γιά τή μόρφωση τῶν μαθητῶν του θά τόν όδηγήσει στήν κλασική φιλολογία. Καί έδῶ ὡς μοῦ έπιτραπεῖ μιά μικρή παρένθεση. Κατά τή γνώμη μου εἶναι πέρα ὡς πέρα άναχρονιστική ἡ ἄποψη ὅτι ἡ κλασική παιδεία εἶναι κάτι ξεπερασμένο γιά τήν έποχή μας. Τήν αἰώνια έπικαιρότητά της τή μαρτυρεῖ ἡ διαρκής έπιστροφή σ'αὐτήν φιλολόγων, παιδαγωγῶν καί γενικότερα, πνευματικῶν ἀνθρώπων μέ διαμετρικά άντίθετες, πολλές φορές, ἰδεολογικές θέσεις καί μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Συντηρητικοί καί προοδευτικοί, ἰδεαλιστές καί ὑλιστές, ὀπαδοί τοῦ φιλολογικοῦ φορμαλισμοῦ ἤ τοῦ φιλολογικοῦ ρεαλισμοῦ, ὅλοι πιστεύουν ὅτι τά κλασικά γράμματα άποτελοῦν μιά σημαντικότατη πηγή ἔμπνευσης γιά κάθε νέο ἄνθρωπο, ἱκανή νά συμβάλει άποφασιστικά στήν πνευματική του καλλιέργεια, ἐφόσον βέβαια ἀξιοποιηθεῖ σωστά. Μέ παρόμοιες, προφανῶς, σκέψεις ἐπέλεξε ὁ 'Ι.'Αρβανίτης ὡς χῶρο τῆς έπιστημονικῆς του εἰδίκευσης τήν κλασική φιλολογία καί εἰδικότερα, τήν ἀρχαία τραγωδία. Στό ἔργο τοῦ Σοφοκλῆ, τόν όποῖο μελέτησε μέ πάθος καί στόν όποῖο ἀφιέρωσε τίς κυριότερες ἐργασίες του, εἶδε ὄχι μόνο τό χαρακτηριστικότερο ἀντιπρόσωπο τοῦ κλασικοῦ πνεύματος ἀλλά καί τόν κατ'ἐξοχήν παιδαγωγό, πού συναιρεῖ στή γοητεία τοῦ ποιητικοῦ του λόγου τίς φιλοσοφικές ἀνησυχίες καί τίς πολιτικές ἀναζητήσεις τῆς κλασικῆς 'Αθήνας. Τό"μήνυμα" τῆς σοφόκλειας τραγωδίας καί τῶν 'Αρχαίων 'Ελλήνων συγγραφέων, γενικότερα, ὁ 'Ι.'Αρβανίτης προσπάθησε νά τό ἀξιοποιήσει ὅσο καλύτερα μποροῦσε πρός ὄφελος τῆς ψυχοπνευματικῆς καλλιέργειας τῶν μαθητῶν του. Δέν πρέπει ὅμως νά ὑποτιμοῦμε οὔτε τήν εὐαισθησία του γιά τή Νέα 'Ελληνική Λογοτεχνία οὔτε κάποιες ἐρωτοτροπίες του μέ τήν ποιητική δημιουργία, οἱ όποῖες άποτελοῦν κοινό μυστικό.

Τό τρίτο τέλος σημεῖο εἶναι ἡ αὐθορμησία του. Γιά τό 'Ι.'Αρβανίτη ἰσχύει, αὐτό πού ὁ χορός τοῦ "Αἴαντα" λέγει στόν ὁμώνυμο ἥρωα: κανένας δέ θά ἰσχυριστεῖ ποτέ ὅτι εἶπε λόγια πού σοῦ ὑπέβαλαν ἄλλοι. Ὅ,τι λές, ἐκφράζει τή νοοτροπία, τό χαρακτήρα, τά "μυαλά" σου. Ὁ'Ι.'Αρβανίτης ὑπῆρξε σέ γενικές γραμμές αὐθόρμητος καί γνήσιος. Δύναται

κάθε φορά τήν έντύπωση ὅτι μιά διαφορετική συμπεριφορά θά ήταν ὄχι μόνο ξένη πρός τό χαρακτήρα του ἀλλά καί ἀνώτερη ἀπό τίς δυνάμεις του.
Εἶπα: προηγουμένως ὅτι θά ἀποφύγω τούς ἀπολογισμούς. Πραγματικά, κάτι τέτοιο προϋποθέτει ὁλοκλήρωση καί τερματισμό τῆς δραστηριότητας τούς ἀνθρώπου· τότε ἀκριβῶς ἔρχεται ἡ ὥρα τῶν τελικῶν καί ὁριστικῶν ἀποτιμήσεων. Ἀντίθετα, ὅσο ἔχει κανείς τά μάτια του ἀνοιχτά, γράφει τήν προσωπική του Ἱστορία ὡς τήν τελευταία του πνοή. Εἶναι λοιπόν μεγάλο εὐτύχημα καί ἰδιαίτερη χαρά γιά ὅλους μας τό ὅτι ἡ ἀποχώρηση τοῦ Ἰ. Ἀρβανίτη ἀπό τήν ἐνεργό ὑπηρεσία δέν ἰσοδυναμεῖ μέ κανένα τρόπο μέ ἕνα ὁποιοδήποτε τέλος. Εἶναι ἁπλῶς ἕνα ὁρόσημο. Ἀπό μιά ἄλλη θέση, τή θέση τοῦ συνταξιούχου, θά συνεχίσει ἀσφαλῶς τό δημιουργικό ἔργο του ὡς συγγραφέας πρωτίστως, προσφέροντας καί πάλι τίς δυνάμεις του στήν παιδεία τοῦ τόπου. Ἐγγύηση γι'αὐτό ἀποτελεῖ ἡ φυσική του θαλερότητα καί τό πνευματικό του σφρίγος. Πιστεύω ὅτι διερμηνεύω τά αἰσθήματα ὅλων μας εὐχόμενος στόν Ἰ.Ἀρβανίτη ὑγεία καί εὐτυχία γιά τόν ἴδιο καί τήν οἰκογένειά του καί διαβεβαιώνοντάς του ὅτι θά εἶναι μεγάλη μας χαρά νά τόν βλέπουμε ἀνάμεσά μας καί μετά τήν ἀποχώρησή του ἀπό τήν ἐνεργό ὑπηρεσία.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ Π.Σακελλαρίδης εἶπε:

"Ὅσα εἶπε πολύ εὔστοχα ὁ κ.Κατσιμάνης μέ ἀπαλλάσσουν ἀπό τοῦ νά προσθέσω πολλά πράγματα, ἀφοῦ μέ κάλυψε στά περισσότερα σημεῖα. Θά ἤθελα ἁπλῶς νά ἐπισημάνω τή συγκινητική ἀνθρώπινη νότα πού ἤρθε, τήν ὥρα ἐτούτη τοῦ ἀποχωρισμοῦ, νά μᾶς βγάλει γιά λίγο ἀπό τήν ὑπηρεσιακή καθημερινότητα. Εὐχαριστῶ καί συγχαίρω τόν κ.Ἀρβανίτη γιά ὅσα ἐπιτέλεσε κατά τήν πολυχρόνια ὑπηρεσία του στήν Ἐκπαίδευση καί τοῦ εὔχομαι κάθε προσωπική καί οἰκογενειακή εὐτυχία.

Τέλος ὁ ἀποχωρήσας ἀπό τήν Ὑπηρεσία Σύμβουλος Β' Ἰω.Ἀρβανίτης εἶπε τά ἑξῆς:

Ἀγαπητέ μου κ.Πρόεδρε, ἀγαπητοί μου Συνάδελφοι,

πάσχισα ἀλήθεια νά ἀποφύγω αὐτές τίς ἀφόρητες, ὅσο καί ὑπέροχες στιγμές τῆς συγκίνησης, γι'αὐτό καί τίς τελευταῖες μέρες ἀπομακρυνόμενος σιγά σιγά ἀπό τίς συνεδριάσεις συνήθιζα κάπως στή σημερινή ἡμέρα τῆς "ἀποστράτευσής" μου ἀπό τήν ἐνεργό δημόσια ὑπηρεσία.
Ἀλλά ἡ ἀγάπη καί ὁ αὐθορμητισμός τῶν Συναδέλφων μου καί φίλων στάθηκαν φυσικά πιό δυνατά, καί ὁρίστε πού παραβρίσκομαι στή σεμνή αὐτή ἀποχαιρετιστήρια συνεδρία.

./.

'Ο συνάδελφος, συμπατριώτης μου, μαθητής μου καί φίλτατος κ.Κατσιμάνης μέ άφόπλισε ἰδιαίτερα στήν ἄρνησή μου λέγοντας καί σέ αὐστηρό μάλιστα τόνο: "Μά" θά ἀφήσετε ἡ συγκίνηση νά ἔχει τόν τελευταῖο λόγο καί θά στερήσετε ἔτσι τούς Συναδέλφους ἀπό τήν ἀνάγκη πού νιώθουν νά σέ ἀποχαιρετήσουν καί ἐπίσημα;"

Γι'αὐτό καί ἔγραψα δυό λόγια, γιατί, "ὅσ διαπιστώνετε, ἡ συγκίνηση θά μέ καθιστοῦσε ἀνίκανο νά ἔχω κάποιο εἰρμό στά λεγόμενά μου.

Εὐτύχησα τοῦτη τή στιγμή, ὁμολογῶ, νά ἀκούσω τόν ἀποχαιρετιστήριο ἀπό ἄλλοτε μαθητή μου, ἀπό τή χρονιά πού γιά πρώτη φορά δίδαξα σέ Γυμνάσια, ὕστερα ἀπό τή μετάταξή μου ἀπό τή Δ.Ε. Καί εἰδικά γιά τόν κ.Κατσιμάνη, εἶμαι βέβαιος πώς θά μοῦ δίνει τή χαρά νά περηφανεύομαι στή ζωή μου τονίζοντας πώς ὑπῆρξε μαθητής μου.

Καί γιά ὅλους σας, ἀγαπητοί μου Συνάδελφοι, θά εὐχηθῶ, ἀπό τό χρονικό σημεῖο πιά τοῦ τέρματος τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ζωῆς, νά φθάσετε καί σεῖς σ'αὐτό καί καλλίνικοι καί ἀθλητές ἀκμαῖοι. Τιμή μου θά εἶναι τό χρόνο ἐκεῖνο νά θυμᾶστε κι'ἐμένα.

Τήν ὥρα αὐτή, δέν ἔχω καμιά ἀμφιβολία πώς καί εὐχάριστα θά δονήσουν τίς καρδιές σας τά δυό λόγια,μου, συχωρώντας τήν περιαυτολογία μου.

Ξεκίνησα γιά τό Δημοτικό σχολεῖο μέσα στίς μαῦρες μέρες τῆς Κατοχῆς, στίς 20 'Απριλίου 1943, μέ μιά φωτιά ἱερή μέσα μου. Τοῦτη ἡ φωτιά ὅμοια πρωτάναφτη, δυνατή καί αἰ καί πόρα ποῦ ὁ Νόμος τῆς Πολιτείας μέ "ἀποστρατεύει". Εὐελπιστῶ καί εὔχομαι καί τοῦ λοιποῦ νά μέ φλογίζει, κατά τόν καλύτερο τρόπο, γιά νά εἶμαι γόνιμος σέ προσφορά καί ὄχι πιά "ἄχθος ἀρούρης".

Θά νιώθω ἐπίσης ἱκανοποίηση, γιατί πιστεύω πώς θά μοῦ ἔχει ἀναγνωριστεῖ ὅτι στήν ὑ-παλληλική μου ζωή στάθηκα πάντοτε ἐλεύθερος καί ἀσυμβίβαστος μπροστά στό χρέος. Ἴσως στή συμπεριφορά μου καί στίς ἐνέργειές μου νά ἔκανε σφάλματα, ὅς ἄθρωπος, ἀλλά ποτέ δέν ὑπέκυψα σέ παραχωρήσεις δουλωτικές γιά τή συνείδησή μου.

Τοῦτο ὅμως δέν ἐμπόδισε ἕνα θεόφτωχο καί ὀρφανό ἀπό πατέρα χωριατόπουλο, πού δεκατριῶν χρονῶν ἔβαλε παπούτσια στά πόδια του, πού μόλις στήν Δ' τάξη τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου ἐξοικονόμησε ἡ μάνα του τά χρήματα νά τοῦ ἀγοράσει τό πρῶτο του βιβλίο, τό 'Αναγνω-στικό – θυμᾶμαι μέ ἕναν πρόσκοπο στό ἐξώφυλλο – δέν τό ἐμπόδισαν οἱ παντοειδεῖς στε-ρήσεις καί ἀντιξοότητες, οἱ Σκύλλες καί οἱ Χάρυβδες, νά ἐπιβιώσει μέ τό πάλεμά του μέσα στήν ἄδικη, κατά κανόνα κοινωνία, κάί νά τιμηθεῖ ἀπό τήν Πολιτεία καί μέ τό ἄξίωμα τοῦ Συμβούλου τῆς 'Ελληνικῆς Παιδείας.

./.

'Αλλά ποιός θωράκισε αὐτό τό ἀπροστάτευτο παιδί μέ τέτοιο ἀνήσυχο-δημιουργικό ἐξοπλισμό, ὥστε καί νά ἐπιβιώσει καί μάλιστα καί νά ἀνέβει ἀγωνιζόμενο ἄλλη τήν κλίμακα τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας; 'Η μάνα!

Οἱ κατά καιρούς βέβαια δάσκαλοί μου τούτες τίς ἡμέρες ἐπανέρχονται ζωηρότερα στή συνείδησή μου, ἀλλά ἡ μορφή πού δεσπόζει εἶναι ἡ μεγάλη, διαβρυοῦ παιδαγωγός μου: ἡ ἀγράμματη χωριάτισσα μητέρα μου. Δέν ἤξερε νά μέ διδάσκει μέ τά λόγια, ἀλλά μέ ὁδήγαγε μέ τά ἔργα της, μέ τόν τρόπο τῆς ζωῆς της, ἄκομη καί ὅταν ἐγώ ὁ γιός της εἶχα γίνει Σύμβουλος γιά τήν παιδεία τοῦ τόπου μας. Σ'αὐτή βασικά χρωστῶ καί τό "εὖ ζεῖν".

Τά ἀποχαιρετιστήρια τόρα λόγια σας, τόσο ἀνθρώπινα ζεστά, κ.Συνάδελφοι, τά λογίζω ὡς τιμή στή μνήμη της, τά ὁποῖα ἀκριβῶς τόρα ὡς εὐχαριστήρια ἀπό τήν Πολιτεία τά ἀκούει μέ τά αὐτιά τῆς ἐγγονούλας της καί κόρης μου, πού γι'αὐτό ἔκρινα ἀπαραίτητο τήν ἐπίσημη καί ὑπέρτιτη αὐτή στιγμή νά μοῦ παραστέκεται μαζί σας δίπλα μου καί ὡς μάνα καί ὡς κόρη.

Μόνο ἄν φτιάξουμέ ποτε μάνες, θά μπορέσει καί ὁ κόσμος νά δεῖ ἄσπρη μέρα. Καί εὔχομαι καί στήν κόρη μου νά ἀκολουθήσει στά βήματά της, ἀλλά καί νά μήν ποτιστεῖ καί μέ τίς πίκρες της, πού ἄφθονα τίς πρόσφερε στά νιάτα της ἡ κοινωνία.

Σ'αὐτή λοιπόν τή μάνα-παιδαγωγό ἀνήκουν καί τά λόγια μέ τά ὁποῖα ἡ κόρη μου θά σφραγίσει καί τό "εὐχαριστῶ" μου, κ.Συνάδελφοι, στήν τωρινή σας συμπαράσταση σέ μένα:

ΕΝΑ ΚΛΩΝΙ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

"Οσ'ὁ χρόνος ἀδυσώπητος φεύγει
τόσο κι ὁ νοῦς στά πιό πίσω γυρίζει
καί στά ξεχωρά του ὁ καθένας τά κειμήλια.

Ξαναζεῖ ὅ,τι τόν εἶχε συγκινήσει,
ὄνειρα, πόνοι, ἀγάπες, χαρές, λύπες,
σάν νά γινόταν κι ἀπό τοῦτα νά κρατιόταν.

'Απ'τά παλιά κι ἐγώ τά χαρτικά μου
ἕνα κιτρινισμένο ἔσκισα γράμμα,
πού μοῦ ἦταν στό πόρτα ταχυδρομημένο.

./.

"Ενα κλωνί βασιλικό εἶχε μέσα
κι ἕνα ὄνομα ζωγραφισμένο μόνο,
τῆς 'Αναλφάβητης μανούλας μου: Σμαράγδη:

'Ορίστε καί ὁ τελευταῖος λόγος: "Οπως προεῖπα, ἀγαπητοί μου Συνάδελφοι, ἡ "ἀποστρατεία" μου σήμερα, ὕστερα ἀπό ὁλόκληρη 38ετή ὁλόκληρη θητεία στό δημόσιο, ὅσο καί νά μέ συγκλονίζει συναισθηματικά, νά εἶστε βέβαιοι – ἄλλωστε τό εὐχόμαστε– ὅτι δέν ἀποτελεῖ καί τό τελευταῖο λιμάνι στό δρόμο μου γιά τή μεγάλη 'Ιθάκη:

Σᾶς εὐχαριστῶ:

Μετά ἀπό αὐτά τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

'Ο Πρόεδρος

Π. Σαπουντζάκης

'Η Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 38/1981

Σήμερα 8 Ἰουλίου 1981, ἡμέρα Τετάρτη καί ὥρα 11 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Γ. Παντελίδη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἀθαν.Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος, Φ.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.Ἀδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης καί Θ.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Π.Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ Σύμβουλοι Β'Ἠλ.Σπυρόπουλος, γιατί ἀπουσίαζε στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακούς λόγους, Ν.Βαρουχάκης, γιατί ἦταν ἀσθενής καί Γ.Γρατσέας, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Συζήτηση γιά τό ὡρολόγιο Πρόγραμμα Γυμνασίου καί Λυκείου. Εἰσηγητές: Γ.Παντελίδης καί Κ.Κατσιμάνης.
2. Γνωμοδότηση γιά τό σχέδιο Π.Δ. πού ἐνσωματώνει τά σχετικά μέ τήν λειτουργία τοῦ Γυμνασίου Π.Δ. Εἰσηγητές: Δ.Σακκᾶς καί Θ.Θεοδωρακόπουλος.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη Πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

θέμα 1ο: Συζήτηση γιά τό ὡρολόγιο πρόγραμμα Γυμνασίου καί Λυκείου.

Ὁ κ.Παντελίδης γνώρισε στό Τμῆμα ὅτι εἶχε συνάντηση τήν προηγούμενη ἡμέρα κατά τήν ὁποία συζητήθηκαν οἱ τροποποιήσεις πού ἐπέφερε ἡ Διοίκηση στό ὡρολόγιο πρόγραμμα Γυμνασίου καί Λυκείου, τό ὁποῖο κατέρτισε τό ΚΕΜΕ. Ὁ κ.Παντελίδης τόνισε ὅτι ἐπέμεινε, κατά τή συζήτηση, στήν ἀνάγκη νά γίνουν σεβαστές οἱ ἀποψεις τοῦ Τμήματος καί πέτυχε τελικά σέ ἀρκετά σημεῖα (ὅπως λ.χ. στήν ἐπαναφορά μιᾶς ὥρας, στή Γ' Λυκείου, ἀπό τόν κορμό στήν ἐπιλογή).

Ὁ κ.Κατσιμάνης εἶπε ὅτι τό Τμῆμα μπορεῖ καί πρέπει νά ἐπιμείνει στήν ἀπόψισή του. Ἐπειδή ὅμως οἱ ἀποφάσεις τῆς Διοίκησεως ἀποτοῦν τήν νόμιμη, ἁπλῶς, καί ὄχι τή σύμφωνη γνώμη τοῦ ΚΕΜΕ, ὁ πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μ.Ε. κάλεσε εἶναι νά συζητεῖ μέ τή Διοίκηση τίς τροποποιήσεις της, σέ μιά προσπάθεια νά περιορισθοῦν ὅσο τό δυνατόν περισσότερο οἱ ἀλλοιώσεις πού αὐτή ἐπιφέρει στίς ἀποφάσεις τοῦ ΚΕΜΕ. Ἡ συζήτηση αὐτή, πού, ὅπως ἀποδείχτηκε ἀπό τή χτεσινή συνάντηση, μπορεῖ νά φανεῖ πολύ χρήσιμη, εἶναι ὕστερη καί δέν ἐμποδίζει τόν Πρόεδρο καί τά ἄλλα μέλη τοῦ Τμήματος ἀπό τό νά ἐμμείνουν στό περιεχόμενο τῆς ἐπίσημης πράξεώς τους σχετικά μέ τό πρόγραμμα.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τή γνώμη τους. Εἰδικότερα εἶπαν:

Ὁ Σύμβουλος Β' Ν. Παπαδόπουλος:

"Δέν μέ βρίσκει σύμφωνο τό ὡρολόγιο πρόγραμμα τοῦ Λυκείου σέ βασικά θέματα καί συγκεκριμένα:

1. Θά πρέπει ν'ἀποφευχτεῖ ἡ ὑπέρβαση τῶν 6 ὡρῶν διδασκαλίας στήν Α' Λυκείου.
2. Θά πρέπει ἀκόμη νά περιορισθεῖ στό ἕνα ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων στόν κορμό καί νά αὐξηθοῦν οἱ ἀντίστοιχες ὧρες στήν ἐπιλογή.
3. Μαθήματα, ὅπως Φιλοσοφία, Ψυχολογία κτλ. πού διδάσκονται γιά πρώτη φορά σέ μιά τάξη στό Λύκειο θά πρέπει ν'ἀντιπροσωπεύονται τουλάχιστο μέ [illegible] τάξη γιά ὅλη τή χρονιά."

Ὁ Εἰδικός Σύμβουλος Τ.Σκορδίλης:

"Ὅπως εἶχα ἀναφέρει μέ σχετικό σημείωμά μου καί μέ τή μειοψηφία μου κατά τή συζήτηση τοῦ ὡρολογίου προγράμματος τοῦ Λυκείου, μειοψηφία στήν πράξη 5/29.1.81 καί σημερινά στίς 24-4-1981, θεωρῶ ἀναγκαῖο οἱ ὧρες τῆς Φυσ.Ἀγωγῆς στό πρόγραμμα αὐτό νά παραμείνουν τρεῖς τήν ἑβδομάδα. Πιστεύω καί πιστεύω ἀκράδαντα πώς λόγοι καθαρά παιδαγωγικοί, πού ἀπορρέουν ἀπό τήν ἀνάγκη τῆς ἐκτονώσεως τῶν μαθητῶν ἀπό τήν πολύωρη συνεχή πνευ-

ματική έργασία καί τήν πολύωρη άκινησία, άλλά καί λόγοι ύγιεινοί, πού άπορρέουν άπό τήν άνάγκη καί τή μέριμνα γιά τή βιολογική ύπόσταση καί εξέλιξη τής φυλής μας, συνιστοῦν τή διατήρηση τῶν τριῶν ὡρῶν φυσικῆς Ἀγωγῆς στό Γενικό Λύκειο.

Δέν νομίζω πώς πρέπει νά εἶναι κανείς παιδαγωγός ἤ γονέας, γιά νά διαπιστώσει πώς ἡ μελετημένη μονομερής θεωρητική-γνωσιολογική διαμόρφωση τοῦ ὡρολογίου καί τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τοῦ Λυκείου, ὄχι μόνο δέν ἀνταποκρίνεται στή συνταγματική ἐπιταγή γιά τή μέριμνα καί τήν ἐκπαίδευση τῆς νεολαίας τῆς πατρίδας μας, ἀλλά θά ἐπιφέρει πολλές ψυχικές καί σωματικές ἀναμαλίες στούς μαθητές μας.

Εἶναι ἄκρη γνωστό, κύριε Πρόεδρε, ὅτι ἡ Βιολογία, ἡ Ἰατρική καί ὅλες τίς ἐπιστῆμες πού μεριμνοῦν ἤ ἐνδιαφέρονται γιά τήν ἀνάπτυξη τῶν νέων, πώς οἱ νέοι τῆς ἡλικίας αὐτῆς διαμορφώνουν στά χρόνια αὐτά ἀκριβῶς ὀστιακό καί ἀμετάκλητα τό σωματικό καί τόν κινητικό τους τύπο, γεγονός πού καθορίζει σέ μεγάλο βαθμό τήν κοινωνική τους ὑπόσταση καί τήν κοινωνική τους προσφορά.

Τέλος ἐπιθυμῶ νά τονίσω πώς ἡ ἐφαρμογή ἑνός παρόμοιου ὡρολογίου προγράμματος τοῦ Λυκείου, χωρίς τήν ὕπαρξη τῆς φυσ. Ἀγωγῆς, γιατί ἔχω ἀναφέρει πώς ἡ μιά ὥρα τήν ἑβδομάδα εἶναι προτιμότερο νά ἀπαλειφθεῖ, γιατί θά προξενεῖ μᾶζον ἀναμαλίες καί σωματικές κακώσεις στούς ἀγύμναστους μαθητές, θά ἀποτελέσει τό μοναδικό παρόμοιο πρόγραμμα σέ ὁλόκληρο τόν πολιτισμένο κόσμο καί ἴσως τό μοναδικό ἀρνητικό πρότυπο γιά τήν ἐφαρμογή τῆς ἰδέας τοῦ Ὀλυμπισμοῦ στούς μαθητές μας.

Τελικά τό Τμῆμα ἀποφάσισε νά ἐμμείνει στό περιεχόμενο τῆς ἐπίσημης πρόζης τόν σχετικά μέ τό πρόγραμμα.

Θέμα 2ο: Γνωμοδότηση γιά τό σχέδιο Π.Δ. πού ἐνσωματόνει τό σχετικό μέ τή λειτουργία τοῦ Γυμνασίου Π.Δ.

Οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος Δ.Σακκᾶς καί Β.Θεοδορακόπουλος ἐνημέρωσαν τό Τμῆμα τά σχετικά μέ τό ὑπό γνωμοδότηση σχέδιο Π.Δ. καί στή συνέχεια συζητήθηκαν καί ἐλήφθησαν ἀποφάσεις γιά τά ἄρθρα 1 μέχρι καί 26. Οἱ σχετικές ἀποφάσεις ἀναφέρονται στό τελικό πρακτικό ἐπικυρώσεως.

Ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά περιθώρια τῆς συνεδριάσεως, ἀναβλήθηκε ἡ συνέχεια τῆς [illegible] τήν ἑπόμενη συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Ἀγγελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 39/1981

Σήμερα 9 Ἰουλίου 1981, ἡμέρα Πέμπτη καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἀγ.Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Γ.Παντελίδη, Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἀθ.Κομίνης, Γ'Ἀντιπρόεδρος, Θ.Βῆρος, Δ.Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Γ.Γρατσίας, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.Ἀδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ἰ.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Θώδικας, Δ.Τσιμπούδης, Κ.Κατσιμίνης, Θ.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Π.Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παρευρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β' Ν.Φαρουχάκης, γιατί ἦταν ἀσθενής.

Θέμα ἡμερήσιας διατάξεως

Συνέχεια συζητήσεως γιά τό σχέδιο Π.Δ. πού ἀναφορτώνει τά σχετικά μέ τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων Π.Δ. Εἰσηγητές: Δ.Σακκᾶς καί Θ. Θεοδωρακόπουλος.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, συνεχίστηκε ἡ συζήτηση πάνω στό θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, ἡ ὁποία εἶχε ἀρχίσει κατά τή συνεδρίαση τῆς 8-7-1981 (πράξη Τμήματος Μ.Ε. 38/1981).

Κατά τή συνεδρίαση συζητήθηκαν καί ἀξιολογήθηκαν ἀπόψεις γιά τά ἄρθρα 27 μέχρι καί 40 τοῦ ὑπό γνωμοδότηση σχεδίου Π.Δ/τος. Οἱ ἀπόψεις ἀναφέρονται στό τελι-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

κό πρακτικό διπλοτύπως.

Επειδή εξαντλήθηκαν τό χρονικό περιθώριο τής συνεδριάσεως, άναβλήθηκε ή συνέχεια τής συζητήσεως γιά τήν επόμενη συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος

Π. Παυλόπουλος

Η Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.

Πράξη 40η

Σήμερα 13 Ἰουλίου 1981, ἡμέρα Δευτέρα καί ὥρα 8.30΄ πρωΐνή, τό Τμῆμα Μ.Ε. τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ προεδρεύοντα τόν Γ΄Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Ἀθανάσιο Κομίνη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Δ.Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.Ἀδαμόπουλος, Στεφ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούκαρας, Δ.Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης καί Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου, πού ὑπηρετεῖ μέ ὑπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παρευρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Γ.Παντελίδης, Α΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ὑποχρέωση, Ν.Βαρουχάκης καί Φ. Βῆρος, Σύμβουλοι Β΄, γιατί ἦταν ἀσθενεῖς.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Ἀποστολή συμπληρωματικῆς πρότασης γιά ἵδρυση νέων γυμνασίων ἀπό τόν Ἐπόπτη τῆς Σ΄ ΑΕΠ., Εἰσηγητής Δ.Σακκᾶς.
2. Συνεχιζόμενη τήν λειτουργία τῶν Γυμνασίων Π.Δ. Εἰσηγητές: Δ.Σακκᾶς καί Β.Θεοδωρακόπουλος.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Ἀποστολή συμπληρωματικῆς πρότασης γιά ἵδρυση νέων γυμνασίων ἀπό τόν Ἐπόπτη τῆς Σ΄ ΑΕΠ.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β΄ Δ.Σακκᾶς ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα ὅτι ἡ Δ/νση Διοικητικῶν Ὑποθέσεων τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ἔγγραφό της Δ/140310/16-6-1981 ὑπέβαλε στό

./.

ΚΕΜΕ τήν άρ.1351/29-9-81 συμπληρωματική εἰσήγηση τοῦ Ἐπόπτη τῆς Ζ' Ἀνατέρας Ἐκπ/κῆς Περιφερείας Τρ.Δελῆ γιά ἵδρυση νέων γυμνασίων στή Βυρτιά Σκουροχωρίου Κορδιαλοῦ, Αὐγείο καί Κεραμιδιά Ἠλείας καί στήν Κανδήλα Αἰτωλοακαρνανίας.

Ὅμως ὁ Ἐπόπτης δέν ἀπαντᾶται στήν εἰσήγησή του, ὅπως προβλέπεται ἀπό τίς ἰσχύουσες διατάξεις, κανένα αἰτιολογικό ἀπό τό ὁποῖο τό Τμῆμα νά μπορεῖ νά κρίνει γιά τήν ἀναγκαιότητα ἵδρύσεως αὐτῶν τῶν γυμνασίων. Ἑπομένως δέν προκύπτει νέα κατάσταση, ὥστε τό Τμῆμα νά μεταβάλει τήν ὁμόφωνη ἀπόφαση πού ἔλαβε μέ τήν πράξη του 32/8-6-1981 γιά τήν ἵδρυση τῶν ἀνατέρω Γυμνασίων.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

συμφωνεῖ μέ τή γνώμη τοῦ εἰσηγητῆ καί ἐμμένει στήν πράξη του 32/8-6-1981.

Θέμα 2ο: Συνέχεια συζητήσεως γιά τό σχέδιο Π.Δ. πού ἐνσωματώνει τά σχετικά μέ τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων Π.Δ.

Τό Τμῆμα συνέχισε τή συζήτηση πάνω στό θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τήν ὁποία εἶχε ἀ διακόψει κατά τή συνεδρία τῆς 9-7-1981 (Πράξη Τμήματος Μ.Ε. 39/1981).

Κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος ἐλήφθησαν ἀποφάσεις γιά τά ἄρθρα 41 μέχρι καί 57 τοῦ ὑπό γνωμοδότηση σχεδίου Π.Δ. Οἱ σχετικές ἀποφάσεις ἀναφέρονται στό τελικό πρακτικό ἐπικυρώσεως.

Ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά περιθώρια τῆς συνεδριάσεως, ἀναβλήθηκε ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως γιά τήν ἐπόμενη συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρεύων

Ἀθ.Κομίνης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 41

Σήμερα 16 Ἰουλίου 1981, ἡμέρα Πέμπτη καί ὥρα 10 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Γ.Παντελίδη, Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἀθαν.Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος, Δ.Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Γ.Γρατσίας, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.Ἀδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Κυρ.Κοτσιμάνης, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παρεβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Φ.Βῶρος, Ν.Βαρουχάκης, Σύμβουλοι Β', γιατί ἦταν ἀσθενεῖς, Δ.Τσιμπούδης, Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Στή συνεδρίαση προσκλήθηκαν καί οἱ εἰδικοί ἐπιστήμονες τοῦ ΚΕΜΕ Τρ.Τριανταφύλλου καί Εὐθ.Γκούμα, γιά νά λάβουν μέρος στή συζήτηση τοῦ 2ου θέματος γιά τά ἐλεύθερα βοηθήματα Ἀγγλικῆς καί Γαλλικῆς.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Συνέχεια συζητήσεως γιά τό σχέδιο Π.Δ. πού ἐνσωματώνει τά σχετικά μέ τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων Π.Δ/τα.

   Εἰσηγητής: Δ.Σακκᾶς καί Β.Θεοδωρακόπουλος.

2. Ἔγκριση πράξεων Ἐπιτροπῶν κρίσεως ἐλεύθερων βοηθημάτων

   α) Γαλλικῆς Γλώσσας: Εἰσηγητής Ἠλ.Σπυρόπουλος

   β) Ἀγγλικῆς Γλώσσας: Εἰσηγητής Λεων.Ἀδαμόπουλος

   γ) Οἰκιακῆς Οἰκονομίας: Εἰσηγητής Λεων.Ἀδαμόπουλος.

3. Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Ἀντιγόνης-Βενετίας Ράντου, τό γένος Τσατάλα, πτυχιούχου τῆς Ἀκαδημίας Ἐφαρμοσμένης Βιέννης.

4. Ἀνακοίνωση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

'Αφού διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Συνέχεια συζητήσεως γιά τό σχέδιο Π.Δ. πού ἐνσωματώνει τά σχετικά μέ τή [illegible] λειτουργία τῶν Γυμνασίων Π.Δ.

'Αφού διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκαν οἱ προηγούμενες πράξεις 38,39 καί 40/1981 πού ἀφοροῦσαν τό ἴδιο σχ.Π.Δ/τος, τό Τμῆμα συνέχισε καί συμπλήρωσε τή γνωμοδότησή του στά ἐπιμέρους ἄρθρα. Τό πρακτικό πού ἀκολουθεῖ ἀποτελεῖ πρακτικό ἑνιαῖο ὅλων τῶν συνεδριάσεων καί ἔχει ὡς ἑξῆς:

'Ο εἰσηγητής στό θέμα κ.Δ.Σακκᾶς ἀνέπτυξε στό Τμῆμα τήν ἀκόλουθη εἰσήγηση, τήν ὁποία συνυπογράφει καί ὁ συνεισηγητής στό θέμα κ.Β.Θεοδωρακόπουλος.

'Η Δ/νση 'Εφαρμογῆς Προγρ. Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ἔγγραφό της Γ/5294/30-6-81 ἀπέστειλε στό ΚΕΜΕ σχ.Π.Δ/τος "Γιά τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων" γιά σχετική γνωμοδότηση σύμφωνα μέ τήν παρ.2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975.

Τό ἀνωτέρω Π.Δ. ἐνσωματώνει ὅλα τά Π.Δ. πού ἐκδόθηκαν σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 28 τοῦ Ν. 309/1976 ἤ καί παλαιότερες διατάξεις πού ἀφοροῦν τή λειτουργία καί τά διάφορα μαθητικά θέματα τοῦ Γυμνασίου. 'Η ἐνσωμάτωση αὐτή ἔγινε κατά τρόπο ἀποσπασματικό, ὥστε νά προκύψει ἕνα νέο κείμενο μέ ἱκανοποιητική δομή καί [illegible] καθώς εἶναι διατυπωμένο στή δημοτική εἶναι πολύ κατανοητό.

'Οπωσδήποτε, αὐτό τό σχ.Π.Δ/τος ἀποτελεῖ σημαντική πρωτοβουλία τῆς [illegible] τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας, γιατί στό ἑξῆς ὅλες οἱ σχετικές μέ τή λειτουργία τοῦ Γυμνασίου διατάξεις, καθώς θά περιέχονται σ'ἕνα ἑνιαῖο κείμενο, θά εἶναι πρόσιτές στούς διευθυντές τῶν γυμνασίων, τό ἐκπαιδευτικό προσωπικό καί κάθε ἄλλον ἐνδιαφερόμενο.

'Επειδή ἤδη ἔχουμε γνωμοδοτήσει στά ἐπιμέρους Π.Δ. πού εἶναι ἐνσωματωμένα σ'αὐτό τό σχ.Π.Δ. καί ἐπειδή θά πρέπει αὐτό τό Π.Δ. νά βρίσκεται στά σχολεῖα μέ τήν ἔναρξη τοῦ νέου σχολ.ἔτους καί ἑπομένως εἶναι ἀνάγκη νά κερδίσουμε χρόνο, δέν περιλαμβάνουμε τίς περισσότερες παρατηρήσεις μας στή γραπτή εἰσήγησή μας, ἀλλά τίς ἔχουμε σημειώσει στό κείμενο τοῦ σχ.Π.Δ. Θά τίς ἀναπτύξουμε κατά τή συζήτηση καί ἀρκετές μεταβολές πού θά εἰσηγηθεῖ τό Τμῆμα θά σημειώσουμε πάλι ἐπάνω στό κείμενο τοῦ σχ. Π.Δ., ὥστε, ὅταν τελειώσουμε τή γνωμοδότηση, νά μποροῦμε νά προσφέρουμε ἕνα ἀντίτυπο στή Διοίκηση μέ τίς διορθώσεις καί τίς παρατηρήσεις μας, γιά νά προχωρήσει αὐτή στήν παραπέρα διαδικασία χωρίς χρονοτριβή.

Τό Τμῆμα συμφώνησε νά ἀκολουθήσει τή διαδικασία πού πρότειναν οἱ εἰσηγητές. Συγκεκριμένα ἀποφάσισε:

α) Νά γραφοῦν στό σῶμα τοῦ σχ.Π.Δ. οἱ γλωσσικές καί ἄλλες διορθώσεις καί μεταβολές πού θά προτείνουν οἱ εἰσηγητές καί τά ἄλλα μέλη τοῦ Τμήματος καί θά ἀποδεχτεῖ τελικά τό Τμῆμα.

β) Οἱ εἰσηγητές νά θέσουν ὑπόψη τοῦ ἁρμοδίου τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τίς τελικές μεταβολές πού θά ἐπιφέρει τό Τμῆμα καί νά κάνουν τυχόν διευκρινήσεις, ἄν χρειαστεῖ.

γ) Σέ ὅσες περιπτώσεις σέ ἐπιμέρους θέματα τό Τμῆμα ἔχει διαφορετική γνώμη ἀπό τή Διοίκηση νά γίνει μνεία τῶν πράξεων ὅπου ἐξέφρασε τίς διαφορετικές του γνῶμες.

Ἀκολούθησε ἡ κατ'ἄρθρο συζήτηση καί σημειώθηκαν μέ μελάνι καί εὐαναγνώστως στό σῶμα τοῦ σχ.Π.Δ. διορθώσεις πού τό Τμῆμα ἔκρινε ἀναγκαῖες. Οἱ περισσότερες παρατηρήσεις καί μεταβολές πού ἐπιφέρει τό Τμῆμα εἶναι γλωσσικῆς μορφῆς χωρίς ἰδιαίτερη σημασία. Ἀπό τίς παρατηρήσεις πού, γενικά, ἀναφέρονται στό περιεχόμενο τοῦ σχ.Π.Δ. οἱ σπουδαιότερες εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

1. Νά τεθεῖ ὡς τίτλος τοῦ Π.Δ. ὁ ἑξῆς: "Ρύθμιση λειτουργικῶν καί μαθητικῶν θεμάτων τοῦ Γυμνασίου" καί ὡς τίτλος τοῦ Ἄρθρου 1 ὁ ἑξῆς: "Σχολικό-Διδακτικό Ἔτος".

2. Ἄρθρο 2. Νά ἐξεταστεῖ καί πάλι ἀπό τή Διοίκηση ἡ περίπτωση νά ὁριστεῖ καί ἡ 12η Νοεμβρίου ὡς ἡμέρα κατά τήν ὁποία δέ γίνονται μαθήματα, ἀφοῦ, ἄλλωστε, στήν πραγματικότητα δέ γίνονται μαθήματα αὐτή τήν ἡμέρα. Μιά τέτοια ρύθμιση θά ἀπαλλάξει τά σχολεῖα ἀπό πολλά προβλήματα. Τό Τμῆμα ἐξέθεσε τά ἐπιχειρήματά του σχετικά μέ τό θέμα κατά τή γνωμοδότησή του στό ἄρθρο 2 τοῦ Π.Δ. ἀρ.104/1979. Ὁ κ.Δ. Σακκᾶς ὑπέμνησε τήν ἄποψή του, πού κατά τή συζήτηση τοῦ ἴδιου ἄρθρου τοῦ ἀνωτέρω Δ/τος ὑποστήριξε, ὅτι καί ἡ 9η Ἰανουαρίου πρέπει νά εἶναι ἐργάσιμη ἡμέρα καί γιά τά σχολεῖα, ἀφοῦ εἶναι ἐργάσιμη γιά τούς γονεῖς τῶν μαθητῶν.

3. Ἄρθρο 10. Τό Τμῆμα ἔχει εἰσηγηθεῖ κατ'ἐπανάληψη τήν εἰσαγωγή τῶν μαθητῶν στά πρότυπα σχολεῖα μέ κλήρωση, ὅπως καί στά πειραματικά (βλ.Πράξεις τοῦ Τμήματος 6/1980 καί 13/1981).

4. Ἄρθρο 10, παρ.2 καί ἄρθρο 11, παρ.11 σέ συνδυασμό μέ τό ἄρθρο 28, παρ.1. Κατά πλειοψηφία στά πρότυπα καί πειραματικά Γυμνάσια νά εἰσάγονται καθ'ὑπέρβαση τοῦ προβλεπόμενου ἀριθμοῦ θέσεων, ἐφόσον ἔχουν πετύχει τή βαθμολογική βάση κατά τή δοκιμασία εἰσαγωγῆς (προκειμένου γιά τά πρότυπα) καί τά τέκνα ἐκπαιδευτικῶν πού

ὑπηρετοῦν στά ἴδια σχολεῖα. Μειοψήφησαν οἱ Δ.Σακκᾶς, Φ.Βῆρος καί Στ. Παπασημακόπουλος, γιατί τό μέτρο θά εἶναι καταφανῶς ἄδικο καί ἀντιπαιδαγωγικό καί, ἐνῶ θά ὑπηρετήσει ἐλάχιστους, θά βλάψει τή γενικότερη ἐκτίμηση τοῦ κοινοῦ πρός τόν ἐκπαιδευτικό κλάδο.

5. "Ἄρθρο 10, παρ.4. Γιά τήν πλήρωση τῶν κενῶν θέσεων πού παρουσιάζονται στά πρότυπα Γυμνάσια κατά τή διάρκεια τοῦ διδακτικοῦ ἔτους νά καταρτίζεται πίνακας προτεραιότητας καί γιά τίς τρεῖς τάξεις στήν ἀρχή τοῦ διδακτικοῦ ἔτους. Σέ περίπτωση πού δημιουργηθοῦν κενές θέσεις, ὁ διευθυντής τοῦ σχολείου νά εἰδοποιεῖ ἐπίσημα κατά σειρά τούς ἐπιλαχόντες γιά τήν πλήρωσή τους. Τό ἴδιο νά ἰσχύει καί γιά κατάληψη κενῶν θέσεων στά πρότυπα Γυμνάσια νέου τύπου καί στά πειραματικά.

6. "Ἄρθρο 22, παρ.γ σειρά 4 μετά τή λέξη "ἀναιτιολόγητης" νά προστεθεῖ ἡ λέξη "ἢ παράνομης" καί σειρά 9 νά ἀπαλειφτεῖ ἡ φράση "ἐν ἀνάγκη".

7. "Ἄρθρο 18. Ἐφόσον δέν ὑπάρχει συγγενική σχέση, κανένα πρόσωπο νά μήν ἐπιτρέπεται νά κηδεμονεύει περισσότερους ἀπό 5 μαθητές.

8. "Ἄρθρο 32, παρ.γ, σειρά 2 ἀντί "ἀθλητικές ἐκδηλώσεις" νά γραφεῖ "σχολικές ἀθλητικές ἐκδηλώσεις". Στό ἄρθρο αὐτό (32) νά προστεθεῖ: "'Αλλόθρησκοι καί ἀλλόδοξοι μαθητές ἀπαλλάσσονται ἀπό τήν παρακολούθηση καί ἐξαιροῦνται ἀπό τή βαθμολογία τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν (Ν.4862/1931, ἄρθρο 6).

9. "Ἄρθρο 36, παρ.Ι, <u>ἐδαφ. γ</u>, κ. Νά διαγραφεῖ. 'Ανώτατο ὄργανο εἶναι ὁ Σύλλογος τῶν διδασκόντων, πρός τίς ἀποφάσεις τοῦ ὁποίου πρέπει νά συμμορφώνεται καί ὁ διευθυντής τοῦ σχολείου.

10. "Ἄρθρο 36, παρ.1 δ. Νά ἀπαλειφτεῖ ἡ φράση "Γενική Γραμματεία 'Αθλητισμοῦ" καί νά διαμορφωθεῖ τό κείμενο σέ συμφωνία μέ ὅσα γράφονται στό ἄρθρο 32, ἐδ.γ. 'Επίσης ἀκόμα καί ἀθλητές μαθητές νά μή δικαιολογοῦν περισσότερες τους πέρα ἀπό ἕνα ὅριο π.χ. τίς 250.

11. "Ἄρθρο 38. Νά ἀπαλειφτοῦν οἱ συμβολισμοί τῆς διαγωγῆς στά σχολεῖα Α, Β, Γ. 'Ο κ.Ν.Παπαδόπουλος εἶπε εἰδικά γι'αὐτό τό θέμα: "Ἡ συμβολισμός τῆς διαγωγῆς μέ τά στοιχεῖα Α, Β, Γ "ἡ διαγωγή τῶν μαθητῶν μπαίνει σέ κατηγορίες πού ἔχουν ἤδη συνδεθεῖ μέ κοινωνικά φρονήματα καί θά εἶναι πολύ κακό παιδαγωγικά νά μεταφερθοῦν στό σχολεῖο ἔννοιες ἀστυνομικῆς χρήσεως. Ἐξάλλου ὁ μαθητής βρίσκεται σέ ἐξέλιξη ψυχοκοινωνική καί τά περιθώρια διορθώσεως καί θετικῆς ἀλλαγῆς εἶναι ἄπειρα. Γι'αὐτό οἱ χαρακτηρισμοί εἶναι ἀναγκαῖο κακό, θά ἔλεγε κανείς, οἱ κατηγορίες ὅμως

./.

διαγωγῆς ἀνεπίτρεπτες".

12."Ἄρθρο 38 παρ.3 καί 4. Στήν παρ.3 τό κείμενο ἀπό "Στήν περίπτωση πού ἡ τάση κ.ἑ." νά τεθεῖ σέ ἰδιαίτερη παράγραφο. Καί στήν παρ.4 τό κείμενο "Στήν εἰδική περίπτωση κ.ἑ." νά τεθεῖ σέ ἰδιαίτερη παράγραφο.

13."Ἄρθρο 38, τέλος του. Ὁ κ.Γ.Γραταβας πρότεινε νά γραφεῖ νά ἔχει τό δικαίωμα ὁ κάθε μαθητής πού δέν ἔλαβε διαγωγή κοσμιότατη νά ζητήσει, ὕστερα ἀπό ἕνα ἑξάμηνο, μέ αἴτησή του ἡ αἴτηση τοῦ κηδεμόνα του, τή βελτίωση τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς διαγωγῆς του.

14."Ἄρθρο 43. Σημαιοφόρος καί παραστάτες τῆς σημαίας νά εἶναι οἱ ἴδιοι πού ὁρίζονται κατά τόν Ὀκτώβριο ὁλόκληρο τό σχολικό ἔτος. Ἡ ἀλλαγή κατά τρίμηνα πού προβλέπεται στό ἄρθρο εἰσάγει τό σκληρό ἀνταγωνισμό καί εἶναι ἐντελῶς ἀντιπαιδαγωγική. Εἶναι σκληρό νά πάρει ἕνας ἄλλος μαθητής τή σημαία ἀπό ἕνα ἀριστοῦχο, γιατί στό α' ἢ τό β' τρίμηνο τόν ξεπέρασε κατά ἕνα ἐλάχιστο στό βαθμό.

15."Ἄρθρο 46. Ἡ σειρά τῶν μαθημάτων νά εἶναι ἡ καθιερωμένη, ὥστε νά συμβαδίζουν μέ τή σειρά πού ἔχουν στά ἀναλυτικά προγράμματα".

16."Ἄρθρο 46. Γιά τά ζεύγη μαθημάτων Νεοελληνική Γλῶσσα καί Γραμματεία-"Ἔκθεση καί Φυσική-Χημεία τό Τμῆμα γνωμοδοτεῖ νά ὑποτελοῦν κλάδους ἑνός μαθήματος κατά ζεῦγος. Στά ἄρθρα πού ἀκολουθοῦν νά γίνουν οἱ ἀναγκαῖες μεταβολές, ἀντί π.χ. νά ἀναγράφεται τό μάθημα τῆς 'Ἐκθέσεως, νά ἀναγράφεται ἡ "Ἔκθεση κτλ.

Ὡς πρός τήν Ἔκθεση μειοψηφοῦν οἱ κ.'Αθ.Κομίνης καί 'Ηλ.Σπυρόπουλος, γιατί θεωροῦν ἀπαραίτητη τήν ἀνεξαρτητοποίηση τῆς 'Εκθέσεως ἀπό τό μάθημα τῆς Νεοελληνικῆς Γλώσσας καί Γραμματείας, ὥστε νά ἀποκτήσει ἴδια ὑπόσταση καί νά ἀνεβεῖ ἡ στάθμη του. Καί ὁ κ.Κυρ.Κατσιμάνης ὑπέβαλε κείμενο δύο σελίδων μέ τό ὁποῖο ὑποστηρίζει τήν ἀνάγκη νά γίνει ἡ Ἔκθεση ἀνεξάρτητο μάθημα.

Στήν ἀρχή τοῦ ἄρθρου 46, σειρά 2, νά ἀπαλειφτεῖ ἡ λέξη ἀνεξάρτητα.

17."Ἄρθρο 47. 'Επειδή οἱ ὅροι ἄριστα καί ἐξαίρετα εἶναι ταυτόσημοι, ἀντί ἄριστα νά ἐξαίρετα νά γραφεῖ ὁ ὅρος πολύ καλά.

18."Ἄρθρο 48-53. Γιά τίς γραπτές δοκιμασίες τῶν μαθητῶν τό Τμῆμα γνωμάτευσε σχετικά πρόσφατα.

19."Ἄρθρο 52, παρ.13. Τό Τμῆμα μέ τήν πράξη του 21/6-11-79 εἰσηγήθηκε τρόπους γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων διδασκαλίας πού παρουσιάζει ἡ διδασκαλία τῶν ξένων γλωσσῶν. Παρακαλεῖ καί πάλι τή Διοίκηση νά ἐνεργήσει γιά τήν ὑλοποίηση αὐτῆς τῆς εἰσηγήσεως τοῦ Τμήματος.

20. "Αρθρο 60. Στό Β', σειρά 6 μετά τή φράση "τοῦ νοήματος" νά προστεθεῖ "τοῦ κειμένου", νά ἀκολουθήσει "ἡ αἰτιολόγηση ἤ χαρακτηρισμό ἐνεργειῶν κτλ." καί ἔπειτα νά ἀκολουθήσουν τά γραμματικά κτλ. Στό Γ' τό βα νά ἀναδιατυπωθεῖ καί νά γραφεῖ "...στήν ἀξιολόγηση περιγραφικῶν, ὁραματικῶν κτλ.στοιχείων τῆς ἐξεταζόμενης ἑνότητας". Στό Δ' (Μαθηματικά) σειρά 3 μετά ἀπό τό διδαγμένη ὕλη νά προστεθεῖ: "νά λύσουν" καί στή σειρά 4 μετά τή φράση "ἴδια ὕλη" νά προστεθεῖ: "Καθένα ἀπό τά θέματα θεωρίας μπορεῖ νά ἀποτελεῖται ἀπό τρία τό πολύ ἁπλά ἐρωτήματα".

21. "Αρθρο 64. Γιά τόν τρόπο εἰσαγωγῆς τῶν μαθητῶν στά πρότυπα τό Τμῆμα ἔχει ἐκφράσει τίς ἀπόψεις του στήν πράξη του 13/1981. Πάντως ἀντιτίθεται κατηγορηματικά στήν εἰσαγωγή τῶν μαθητῶν μέ ἐρωτηματολόγια, γιατί θά δημιουργηθεῖ κλῖμα πανελλήνιων ἐξετάσεωνκαί θά ἐνισχυθεῖ ἡ παραπαιδεία.

22. "Αρθρο 66, σελ.83, σειρά 1 νά ἀπαλειφτεῖ ἡ φράση: "ἡ ἑκατοντάβαθμη".

Ὁ κ.Φ.Βῆρος σέ σημείωμά του πού κατέθεσε ἐκφράζει ἐπιφυλάξεις γιά τό νέο σύστημα ἐγγραφῶν, μετεγγραφῶν κτλ. τῶν μαθητῶν. Ἐπίσης ὑποστηρίζει ὅτι οἱ γραπτές δοκιμασίες τῶν μαθητῶν εἶναι πολλές.

Θέμα 2ο: Έγκριση πράξεων Επιτροπών κρίσεως ελεύθερων βοηθημάτων: α) Γαλλικής γλώσσας, β) Αγγλικής γλώσσας, γ) οικιακής οικονομίας.

α) Ο εισηγητής για τά ελεύθερα βοηθήματα τής Γαλλικής γλώσσας Σύμβουλος Β' Ηλ.Σπυρόπουλος είπε τά εξής:

Η Δ/νση Εφαρμογής προγραμμάτων Μ.Ε. τού ΥΠΕΠΘ με τό υπ'αριθμ. Φ 211.25/7/Γ/5510/9-7-81 έγγραφό της μάς διαβιβάζει τά από 7-7-81 πρακτικά τής Επιτροπής κρίσεως ελευθέρων βοηθημάτων γαλλικής γλώσσας καί παρακαλεί νά προβούμε στήν έγκρισή του. Επειδή, ύστερα από μελέτη τού πρακτικού, διαπιστώσαμε ότι ή Επιτροπή κρίσεως εργάστηκε εύσυνείδητα καί έντατικά, ώστε τόσο στίς περιπτώσεις κατά τίς οποίες έγκρίνει σειρές βιβλίων (μεθόδων), όσο καί σέ περιπτώσεις κατά τίς οποίες ή κρίση της είναι άρνητική, έχουμε αιτιολογημένες επιστημονικές καί παιδαγωγικές παρατηρήσεις, προτείνω στό Τμήμα νά έγκρίνει τήν πράξη τής επιτροπής κρίσεως στό σύνολό της. Προσθέτω ότι στήν ίδια πρόταση καταλήγει καί κατατοπιστικό σημείωμα τής ειδικής επιστήμονος τού ΚΕΜΕ διδ. Εύθ.Γκούμα, τό οποίο καταθέτω. Τό εισηγητικό σημείωμα τής δ.Γκούμα, υπάρχει στά παραστατικά τής πράξεως.

Ακολούθησε συζήτηση, ύστερα από τήν οποία τό Τμήμα

α π ο φ α ί ν ε τ α ι ο μ ό φ ω ν α

Εγκρίνει τήν πράξη τής Επιτροπής Κρίσεως γιά τά ελεύθερα βοηθήματα Γαλλικής γλώσσας, τά οποία είναι τά εξής:

I. Γιά τά ημερήσια Γυμνάσια:

Α' τάξη: 1) METHODE ORANGE 1: Μαθήματα από 1 μέχρι καί 7 (Στά σχολεία στά οποία τό επίπεδο τών μαθητών καί οί συνθήκες λειτουργίας τους τό επιτρέπουν μπορούν νά φθάσουν μέχρι καί στό μάθημα 9) δρχ.338
σύν CAHIER D'EXERCICES 1: στά αντίστοιχα μαθήματα δρχ. 169.

2) ALOUETTE 1: Μαθήματα από 1 μέχρι καί 7 (Στά σχολεία στά οποία τό επίπεδο τών μαθητών καί οί συνθήκες λειτουργίας της τό επιτρέπουν μπορούν νά φθάσουν μέχρι καί στά επόμενα μαθήματα) δρχ.402
σύν CAHIER DE TRAVAUX PRATIQUES 1: στά αντίστοιχα μαθήματα δρχ. 71

3) CAPELLE I: DOSSIERS 1-8 δρχ. 377
σύν CAHIER D'EXERCICES PREPARATOIRES δρχ. 130
σύν CAHIER D'IMAGES (προαιρετικό) δρχ. 66

Β' τάξη: 1) METHODE ORANGE 1: Μαθήματα από 8 μέχρι καί 15 (Στά σχολεία στά οποία τό επίπεδο τών μαθητών καί οί συνθήκες λειτουργίας τους τό επιτρέπουν

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕΜΕ

μποροῦν νά φθάσουν μέχρι καί στό μάθημα 12) δρχ. 338

αὐτ CAHIER D'EXERCICES 1: στά ἀντίστοιχα μαθήματα δρχ. 169

2) CAPELLE I: DOSSIERS 9-17 δρχ. 377

αὐτ CAHIER D'EXERCICES I " 130

Γ΄ Τάξη: CAPELLE I: DOSSIERS 18-20 " 307

αὐτ CAHIER D'EXERCICES I " 130

αὐτ CAPELLE II DOSSIERS 1-4 " 390

αὐτ CAHIER D'EXERCICES II " 130

II. Γιά τά ἡμερήσια Λύκεια:

Α΄ Τάξη: 1) CAPELLE II DOSSIERS 5-10 " 390

αὐτ CAHIER D'EXERCICES II " 130

2) INTERCODES I Μαθήματα ἀπό 1 μέχρι καί 5 δρχ. 416

αὐτ LIVRE D'EXERCICES I δρχ. 286

(Συνιστᾶται ἡ διδασκαλία τῆς INTERCODES I κάθε φορά πού ἡ γαλλική γλῶσσα διδάσκεται γιά πρώτη φορά στήν Α΄ Λυκείου)

Β΄ Τάξη: 1) CAPELLE II DOSSIERS 11-14 δρχ. 390

αὐτ CAHIER D'EXERCICES II " 130

2) INTERCODES I Μαθήματα ἀπό 6 μέχρι καί 10 δρχ. 416

αὐτ LIVRES D'EXERCICES I δρχ. 286

Γ΄ Τάξη: CAPELLE II DOSSIERS 15-18 " 390

αὐτ CAHIER D'EXERCICES II " 130

III. Γιά τά Πρότυπα Γυμνάσια - Λύκεια, τά Πειραματικά καί Γενικά γιά τά Γυμνάσια-Λύκεια πού λειτουργοῦν μέ αὐξημένο ὡράριο στή ξένη γλῶσσα:

Α΄ Γυμνασίου: 1) METHODE ORANGE 1: Μαθήματα 1-10 δρχ. 338

αὐτ CAHIER D'EXERCICES 1 " 169

2) ALOUETTE 1: Μαθήματα 1-12 " 403

αὐτ CAHIER DE TRAVAUX PRATIQUES 1 " 71

3) CAPELLE I " 377

αὐτ CAHIER D'IMAGES " 65

" " " EXERCICES I " 130

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε. - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Β΄ Γυμνασίου: 1) METHODE ORANGE 1: Μαθήματα 10-20 δρχ. 338
σύν CAHIER D'EXERCICES I " 169
2) CAPELLE II: DOSSIERS 1-9 " 390
σύν CAHIER D'EXERCICES II " 130

Γ΄ Γυμνασίου: CAPELLE II: DOSSIERS 10-18 " 390
σύν CAHIER D'EXERCICES II " 130

Α΄ Λυκείου: 1) CAPELLE III DOSSIERS 1-6 " 468
σύν CAHIER D'EXERCICES III " 182
2) METHODE ORANGE 3: Μαθήματα από 1 μέχρι καί 5 δρχ. 442
σύν CAHIER D'EXERCICES 3 δρχ. 182

Β΄ Λυκείου: CAPELLE III, DOSSIERS 7-12 δρχ. 368
σύν CAHIER D'EXERCICES III " 138

Γ΄ Λυκείου: CAPELLE III DOSSIERS 13 μέχρι τέλους δρχ. 368
σύν CAHIER D'EXERCICES III " 138

IV. Για τό Ἑσπερινό Γυμνάσιο-Λύκεια

Α΄ Γυμνασίου: 1) CAPELLE I, DOSSIERS 1-7 δρχ. 377
σύν CAHIER D'EXERCICES PREPARATOIRES δρχ. 130
2) INTERCODES I: Μαθήματα από 1 μέχρι καί 4 δρχ. 416
σύν LIVRE D'EXERCICES I δρχ. 286

Β΄ Γυμνασίου: CAPELLE I, DOSSIERS 8-14 δρχ. 377
σύν CAHIER D'EXERCICES I δρχ. 130

Γ΄ Γυμνασίου: CAPELLE I, DOSSIERS 15-20 " 377
σύν CAHIER D'EXERCICES I " 130

Α΄ Λυκείου: CAPELLE III, DOSSIERS 1-5 " 390
σύν CAHIER D'EXERCICES II " 130

Β΄ Λυκείου: CAPELLE II, DOSSIERS 6-10 " 390
σύν CAHIER D'EXERCICES II " 130

Γ΄ Λυκείου: CAPELLE II, DOSSIERS 11-14 " 390
σύν CAHIER D'EXERCICES II " 130

Δ΄ Λυκείου: CAPELLE II, DOSSIERS 15-18 " 390
σύν CAHIER D'EXERCICES II " 130

./.

Παρατηρήσεις

1. Θεωρείται σκόπιμο οἱ καθηγητὲς νὰ χρησιμοποιοῦν κατὰ τὴν διδασκαλία τοῦ μαθήματος τὰ ὑπάρχοντα διπτικοακουστικὰ μέσα.

   Ἐπίσης νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ βιβλίο τοῦ δασκάλου (LIVRE DU MAITRE) ποὺ συνοδεύει κάθε μέθοδο.

2. Ἡ Β΄ καὶ Γ΄ τάξη Γυμνασίων καὶ Λυκείων μπορεῖ νὰ προμηθεύεται βιβλία τῆς σειρᾶς μὲ τὴν ὁποία ξεκίνησε στὴν Α΄ τάξη ἀκόμα καὶ ἂν αὐτὰ δὲν ἔχουν γιὰ τὸ σχολ. ἔτος 1981-82.

3. Θεωρεῖται σκόπιμο ὁ καθηγητὴς νὰ συμπληρώνει μὲ τὸν ταχύτερο δυνατὸ ρυθμὸ, τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα τῆς ὕλης τῆς προηγουμένης τάξεως ποὺ πιθανὸν δὲν διδάχθηκαν ἀλλὰ κρίνεται ἀναγκαῖο νὰ διδαχθοῦν γιὰ τὴ μετάβαση στὴν ὕλη τῆς ἑπόμενης τάξεως.

4. Σὲ περίπτωση ποὺ ὁ καθηγητὴς σύμφωνα μὲ τὴν παρατήρηση 2 συνεχίσει γιὰ τὴ Β΄ καὶ Γ΄ τάξη Γυμνασίου καὶ Λυκείου μιὰ ἀπὸ τὶς μὴ προτεινόμενες διδακτικὲς σειρὲς μὲ τὴν ὁποία ξεκίνησε στὴν Α΄ τάξη νὰ συμβουλευθεῖ τὴ Φ.211.22/15/Γ/4743/28-8-80 Ὑπουργικὴ Ἀπόφαση ὡς πρὸς τὴν κατανομὴ τῆς ὕλης κατὰ τάξη τῶν διδακτικῶν αὐτῶν σειρῶν.

5. Διευκρινιστικὰ ἀναφέρεται πὼς γιὰ τὶς τάξεις ποὺ γιὰ τὸ σχολ. ἔτος 81-82, ἐγκρίνονται περισσότερες ἀπὸ μία, διδακτικὲς σειρὲς, ὁ καθηγητὴς ἐπιλέγει τὴ μία ἀπὸ αὐτές.

β) Ὁ εἰσηγητὴς γιὰ τὰ ἐλεύθερα βοηθήματα τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας Σύμβουλος Β΄ Λεων. Ἀδαμόπουλος εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἡ Γενικὴ Διεύθυνση Γεν.Ἐκπ/σεως μὲ τὸ ἔγγραφό της Φ.211.28/2/Γ/6510 μᾶς διαβιβάζει τὸ πρακτικὸ τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως Ἐλευθέρων βοηθημάτων Ἀγγλικῆς γλώσσας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ συγκροτήθηκε μὲ τὴ διαταγὴ Φ.211.21/6/Γ/4259/α-6-81 τῆς Διεύθυνσης προγραμμάτων Μ.Ε. καὶ ἀποτελέσθηκε ἀπὸ τοὺς:

1. Παπαντωνίου Ἄννα, ΓΕΜΕ εἰδικότητας Ἀγγλικῆς, ὡς Πρόεδρο,
2. Βασιλάκη Ἐμμανουὴλ, καθηγητὴ Εὐαγγελικῆς Σχολῆς,
3. Σέττα Καλλιρόη, Καθηγήτρια Β΄ Λυκείου Ἀρσακείου Ψυχικοῦ,
4. Τριανταφύλλου Τριαντάφυλλο, Εἰδικὸ Ἐπιστήμονα ΚΕΜΕ καὶ
5. Δενδρινοῦ Βασιλική, διδασκάλισσα Ἀγγλικοῦ Τμήματος Παν/μίου Ἀθηνῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει ὡς κατάλληλες γιὰ τὰ κοινὰ σχολεῖα 10 σειρὲς καὶ γιὰ τὰ πρότυπα ἢ ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν αὐξημένο ὡράριο προτείνει ἀπὸ πλεῖον καὶ τὴ σειρὰ INCENTIVE ENGLISH. Ἐπίσης προτείνει 11 βιβλία γιὰ τὴν διδασκαλία ἀγγλικῆς σὲ προχωρημένο ἐπίπεδο.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲ θεωρεῖ κατάλληλες γιὰ λόγους ποὺ ἐκτίθενται ἀπὸ πρακτικὸ 22 σειρές. Ἐπίσης δὲν ἐγκρίνει 12 ἀνεξάρτητα βιβλία γιατί ἡ ὕλη τους εἶναι ἐξειδικευμένη, δηλαδὴ στοχεύουν στὴν ἀνάπτυξη μιᾶς συγκεκριμένης δεξιότητας. Ἀνάμεσα στὶς ἀπορριπτόμενες σειρὲς εἶναι καὶ ἡ μοναδικὴ Ἑλληνικὴ σειρὰ CONTACT.

Ὁ κ.Τριανταφύλλου ὁ ὁποῖος εἶναι εἰδικὸς ἐπιστήμονας ἀπὸ ΚΕΜΕ τῆς εἰδικότητας Ἀγγλικῆς καὶ ὁ ὁποῖος ἦταν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως θὰ μᾶς ἐκθέσει μὲ περισσότερες λεπτομέρειες τὰ σχετικὰ μὲ τὴν κρίση.

Εἰσηγοῦμαι νὰ γίνει δεκτὸ τὸ πρακτικὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως ἔχει ἐκτὸς ἀπὸ τὴν περίπτωση τῆς σειρᾶς CONTACT ἡ ὁποία νὰ συμπεριληφθεῖ καὶ αὐτὴ στὸν κατάλογο τῶν προτεινομένων ὡς κατάλληλων. Ἂς σημειωθεῖ ὅτι ἡ σειρὰ αὐτή, ἡ ὁποία εἶναι ἡ μόνη ποὺ ἐκδίδεται στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ αὐτὲς ποὺ ὑποβλήθηκαν, εἶχε προταθεῖ πέρσι ὡς κατάλληλη ἀπὸ τὴν τότε Ἐπιτροπὴ κρίσεως.

Στὴν συνέχεια ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος ἔδωσε τὸ λόγο στὸν κ.Τριανταφύλλου, εἰδικὸ ἐπιστήμονα Ἀγγλικῆς τοῦ ΚΕΜΕ, ὁ ὁποῖος ὡς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὰ προτεινόμενα καὶ ἀπορριφθησόμενα βοηθήματα [illegible] πρακτικό, εἰσηγήθηκε:

(α) Τὴν ἀπόρριψη τῶν προταθέντων ὡς κατάλληλων σειρῶν CONTEMPORARY ENGLISH (Ἐκδόσεις MACMILLAN), IN TOUCH (Ἐκδόσεις LONGMAN) καὶ ACCESS TO ENGLISH (Ἐκδόσεις O.U.P.) γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἀναφέρονται παρακάτω:

α.1. CONTEMPORARY ENGLISH: Δέ συμφωνεῖ μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα. Ἡ ὕλη τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Α' Γυμνασίου καλύπτεται στά δύο πρῶτα βιβλία, ἐνῶ τό Α' βιβλίο καλύπτει μόνο τό 1/3 αὐτῆς.

Ὁ βασικός χρόνος PRESENT PERFECT ἐμφανίζεται στό τέλος τοῦ τρίτου βιβλίου.

α.2. IN TOUCH: Δέ συμφωνεῖ μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα. Τά βιβλία 1 καί 2 καλύπτουν τήν ὕλη μόνο τῆς Α' Γυμνασίου, ἐνῶ τό σύνολό τῶν 3 βιβλίων καλύπτουν μόνο τίς 2 πρῶτες τάξεις τοῦ Γυμνασίου.

α.3. ACCESS TO ENGLISH: Ἐνῶ τά βιβλία 1 καί 2 (STARTING OUT καί GETTING ON) εἶναι ἱκανοποιητικά, τά βιβλία 3 καί 4 εἶναι δύσκολα στή διδασκαλία τους, ἔχουν μεγάλα κείμενα καί διαλόγους καί δέν κινοῦν τό ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν. Προτείνεται νά ἀπορριφθοῦν τά βιβλία 3 καί 4.

(β) Ἔθεσε στήν κρίση τοῦ Τμήματος κατά πόσον ἦταν σκόπιμο νά συμπεριληφθοῦν στόν κατάλογο σειρές βιβλίων πού ἐνῶ ἦταν ἐγκεκριμένες στό παρελθόν δέ χρησιμοποιήθηκαν παρά ἀπό ἐλάχιστους καθηγητές. Συγκεκριμένα ἀναφέρθηκε στίς σειρές MAINLINE (Ἐκδόσεις LONGMAN) ENGLISH FOR INTERNATIONAL COMMUNICATION (Ἐκδόσεις AMERICAN BOOK CO) καί ENGLISH FOR A CHANGING WORLD (Ἐκδόσεις SCOTT, FORESMAN AND CO).

(γ) Τήν ἐπανεξέταση τῆς σειρᾶς CONTACT (Ἐκδόσεις ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ) μέ τό ἐρώτημα νά συμπεριληφθεῖ πάλι στόν κατάλογο τῶν ἐγκεκριμένων βιβλίων ἐπειδή (α) βασίζεται στό ἀναλυτικό πρόγραμμα, (β) εἶναι ἡ μόνη σειρά πού ἐκδίδεται στήν Ἑλλάδα, καί νά κοινοποιηθοῦν στόν ἐκδότη οἱ παρακάτω ὅροι γιά τή μελλοντική τύχη τοῦ βιβλίου:

Στήν ἐπόμενη κρίση-ἐπιλογή τῶν βοηθημάτων ἀγγλικῆς νά ἀπορριφθεῖ ἡ σειρά ἐάν ὁ Ἐκδότης

(α) Δέν ἀναμορφώσει καί δέν ἐμπλουτίσει τά βιβλία τοῦ δασκάλου (TEACHER'S BOOKS) ὥστε νά βοηθοῦν τό διδάσκοντα οὐσιαστικά. Στήν ἀναμόρφωση αὐτή νά συμπεριληφθοῦν τρόποι παρουσίασεως τῶν διαφόρων ἀντικειμένων, δοκήσεις ἐμπεδώσεως τῆς ὕλης, τό περιεχόμενο τῶν τακτῶν μέ διαλόγους, δοκήσεις διαφόρων τύπων, δοκήσεις προφορᾶς κ.τ.λ.).

(β) Δέν ἀναμορφώσει γενικά ὅλα τά βιβλία σύμφωνα μέ τήν ἀνάλυση καί τό σκεπτικό τῆς Ἐπιτροπῆς στά σημεῖα πού μειονεκτοῦν καί δέν ἐπανεκδοθεῖ ἡ σειρά βελτιωμένη.

Μετά ἀπό τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Τριανταφύλλου [illegible] λήψη καί τέλος τό Τμῆμα

Ἀ π ο φ ά σ ι σ ε

1. Δέχτηκε ὁμόφωνα νά ἀπορριφθοῦν οἱ τρεῖς σειρές CONTE[illegible]Y ENGLISH, IN TOUCH καί ὁλόκληρη ἡ σειρά ACCESS TO ENGLISH.

Κ. Γ.

2. Δέχτηκε ὁμόφωνα νά συμπεριληφθοῦν οἱ σειρές MAINLINE, ENGLISH FOR INTERNATIONAL COMMUNICATION καί ENGLISH FOR A CHANGING WORLD στόν κατάλογο τῶν ἐγκεκριμένων βιβλίων.

3. Ἐνέκρινε κατά πλειοψηφία νά συμπεριληφθεῖ ξανά ἡ σειρά CONTACT τοῦ ἐκδ.οἴκου ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ στόν κατάλογο τῶν ἐγκεκριμένων βιβλίων Ἀγγλικῆς μέ τίς προϋποθέσεις πού ἀναφέρονται παραπάνω στήν εἰσήγηση τῶν κ.κ.Α.Ἀδαμοπούλου καί Τρ.Τριανταφύλλου οἱ ὁποῖες καί νά γνωστοποιηθοῦν στόν ἐνδιαφερόμενο Ἐκδοτικό Οἶκο.

Στό σημεῖο αὐτό διεφώνησαν οἱ Σύμβουλοι κ.κ.Σπυρόπουλος καί Σακκᾶς οἱ ὁποῖοι ἐξέφρασαν τήν ἄποψη ὅτι τό ἀπορριπτικό σκεπτικό τῆς Ἐπιτροπῆς ἦταν ἀπόλυτα ἰσχυρό καί τεκμηριωμένο ὥστε νά ἀπορριφθεῖ ἡ σειρά CONTACT.

γ) Ὁ εἰσηγητής γιά τά ἐλεύθερα βοηθήματα τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας Σύμβουλος Β΄ Λεων. Ἀδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Γενική Δ/νση Γεν.Ἐπιθεωρήσεως μέ τό ἔγγραφό της Φ.211.26/2/Γ/5610 μᾶς διαβιβάζει τό πρακτικό τῆς ἐπιτροπῆς κρίσεως ἐλεύθερων βοηθημάτων γιά τό μάθημα Οἰκιακῆς Οἰκονομίας. Ἡ ἐπιτροπή αὐτή συγκροτήθηκε μέ τήν ὑπόφαση Φ.211.21/5/Γ/4675/1-6-1981 τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καί ἀποτελέσθηκε ἀπό τούς:

1. Ρούτση Ἀντιόπη, Ἀναπληρώτρια ΓΕΜΕ Οἰκιακῆς Οἰκονομίας ὡς πρόεδρο.
2. Λιάσκου Στυλιανή, καθηγήτρια τοῦ Γυμνασίου Καλαμακίου μέ βαθμό Γυμνασιάρχη.
3. Παρασκάκη Στυλιανή, καθηγήτρια τοῦ 4ου Γυμνασίου Ζωγράφου μέ βαθμό 3ο καί
4. Ἀθηνάκη Χρυσάνθη-Μαρία, φιλόλογος τοῦ Γυμνασίου Νετ/σεως μέ βαθμό 4ο ὡς μέλη.

Ἡ ἐπιτροπή ἀπό τά βιβλία πού ὑποβλήθηκαν κρίνει κατάλληλα ὅλα ἐκτός ἀπό τό βιβλίο τῆς Α.Παπακλιοῦ "Τίτρωμε, ὅταν τρῶμε".

Εἰσηγοῦμαι νά γίνει δεκτό τό πρακτικό τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτός ἀπό τό βιβλίο μέ αὔξοντα ἀριθμό 7,8,9,10,11 καί 12 τῆς Εὐσταθίας Λάμπρου πού τό καθένα καλύπτει μέρος μόνο τῆς ὕλης τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς τάξεως γιά τήν ὁποία προτείνονται.

Τό τρῶμα,ὕστερα ἀπό συζήτηση

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

Κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ Λεων.Ἀδαμόπουλου ὅπως ἔχει.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

./.

Θέμα 3ο: Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Ἀντιγόνης-Βενετίας Ράντου, τό γένος Τσατάλα, πτυχιούχου τῆς Ἀκαδημίας Ἐφαρμοσμένης Τέχνης Βιέννης.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Λεων. Ἀδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ διεύθυνση προσωπικοῦ Μ.Ε. μέ τό ἔγγραφό της Δ/39008/30-6-81 μᾶς διαβιβάζει τά δικαιολογητικά τῆς κ.Τσατάλα Βενετίας-Ἀντιγόνης τοῦ Γεωργίου μέ τήν παράκληση νά γνωματεύσουμε ἄν αὐτή εἶναι ἱκανή νά διδάξει τό μάθημα τῶν καλλιτεχνικῶν στά Σχολεῖα Μ.Ε.

Ὅπως φαίνεται ἀπό τήν 2056/9-5-1980 βεβαίωση τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ τό δίπλωμα Διακοσμητικῆς τῆς κ.Τσατάλα τῆς Ἀκαδημίας Ἐφαρμοσμένης Τέχνης τῆς Βιέννης εἶναι ἰσότιμο πρός τά ἀπονεμόμενα ἀπό τά Ἑλληνικά Ἀνώτατα Ἐκπ/κά Ἱδρύματα. Ἑπομένως ἰσότιμο καί μέ τά δίπλώματα πού ἀπονέμονται ἀπό τήν Ἀνωτάτη Σχολή Καλῶν Τεχνῶν τῶν Ἀθηνῶν. Ἐξάλλου ὅπως προκύπτει ἀπό τό πρόγραμμα σπουδῶν της ἡ ἀνωτέρω εἶναι κάτοχος τῆς ὕλης πού προβλέπεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν καλλιτεχνικῶν Γυμνασίου καί Λυκείου. Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ἡ κ.Τσατάλα εἶναι ἀπόφοιτος ἑλληνικοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου ἤ Λυκείου ὅπως ὁ Ν.309 (Ἄρθρο 35 παρ.4) ὁρίζει εἰσηγοῦμαι ὅτι αὐτή εἶναι σέ θέση νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπ/κοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια καλλιτεχνικῶν.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

ὅτι ἡ Ἀντιγόνη-Βενετία Ράντου, τό γένος Τσατάλα, δύναται νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπ/κοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια καλλιτεχνικῶν.

Θέμα 4ο: Ἀνακοινώσεις.

Ὁ Σύμβουλος Β' Γ.Γρατσέας ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα τό 23/17-6-81 ἔγγραφο τοῦ Προέδρου τῆς Πανελλήνιας Ἑνώσεως Θεολόγων κ.Κων.Μουρατίδη καί τό συνημμένο σ'αὐτό ἀνάτυπο μέ τίτλο "Θρησκευτική παιδεία καί Τεχνική", (πού εἶναι ἀπάντηση τῆς Ἑνώσεως Θεολόγων στήν Ἑλληνική Μαθηματική Ἑταιρεία σχετικά μέ τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν.)

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ(ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 42

Σήμερα 17 Ἰουλίου 1981, ἡμέρα Παρασκευή καί ὥρα 10 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως(ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή)Ἀττικῆς) μέ προεδρεύοντα τόν Β΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Ἀθανάσιο Κομίνη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ : Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γραψέας, Λ. Ἀδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ : Γ. Παντελίδης, Α΄ Ἀντιπρόεδρος, Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ἰ. Σιορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Δ. Τομπαΐδης, Εἰσηγητής, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, Φ. Βῶρος καί Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλοι Β΄ , γιατί ἦταν ἀσθενεῖς.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

Προσαρμογή ὡρολογίων προγραμμάτων:
α) Κλασικοῦ Λυκείου . Εἰσηγητής : Ἠλ. Σπυρόπουλος
β)Ἑσπερινοῦ Γυμνασίου καί Λυκείου, Εἰσηγητής:Γ.Γρατσέας

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τοῦ θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως μέ εἰσηγητές τούς Συμβούλους Β΄ Ἠλ. Σπυρόπουλο γιά τό πρόγραμμα τοῦ Κλασικοῦ Λυκείου καί τό Γ. Γρατσέα γιά τό πρόγραμμα τοῦ Ἑσπερινοῦ Γυμνασίου καί Λυκείου καί ὕστερα ἀπό διεξοδική συζήτηση ἀποφάσισε τήν κατάρτιση τῶν παραπάνω ὡρολογίων προγραμμάτων ὡς ἑξῆς:

./.

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Μαθήματα	Α΄ τάξη	Β΄ τάξη	Γ΄ τάξη
Θρησκευτικά	2	2	2
Νέα Ἑλληνικά	4	4	3-4-4
Ἀρχαῖα Ἑλληνικά	8-7	7	8-8-7
Ἱστορία	2-3	4	4
Λατινικά	2	2	2
Μαθηματικά	3	3	
Φυσική-Χημεία-Γεωλογία	3	-	
Οἰκον. Γεωγραφία	0-1		
Μαθηματικά -Κοσμογραφία	-	-	3-2-3
Φυσική -Χημεία	-	3	
Ὑγιεινή-Ἀνθρωπολογία -Βιολογία	-		
Φυσική-Χημεία	-	-	3-2-2
Στοιχεῖα Δημοκρ.Πολιτεύματος	-	-	0-1-1
Ψυχολογία	-	1	-
Φιλοσοφικά	-	-	1
Ξένη Γλῶσσα	3	3	3
Γερμανικά			
Φυσική Ἀγωγή	2-1	1	1
Μουσική	1	-	-
Σύνολο	30	30	30

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

	Α' τάξη	Β' τάξη	Γ' τάξη
Θρησκευτικά	2	2	1
Νέα Ἑλληνικά	4	3-4	4
Ἀρχαῖα Ἑλληνικά	3-4	4-3	4
Ἱστορία	3-2	2	2
Μαθηματικά	4	3	3~~4~~
Φυσική	-	3	2-3
Γεωγραφία	1	1	1
Βιολογία	1	-	1
Ἀνθρωπολογία-Ὑγιεινή	-	1	
Στοιχεῖα Δημοκρ. Πολ/τος	-	-	1-0
Ξένη Γλῶσσα	2	2	2-1
Φυσική Ἀγωγή	1	-	-
Σύνολο	21	21	21

. / .

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

	Α' τάξη	Β' τάξη	Γ' τάξη	Δ' τάξη
Θρησκευτικά	2	2		
Νέα Ἑλληνικά	3	3		
Ἀρχαῖα Ἑλληνικά	6	4	ὅπως	ὅπως
Ἱστορία	2	2	ἔχει	ἔχει
Ψυχολογία	-	1		
Μαθηματικά	3	4		
Φυσική-Χημεία-Ὀρυκτολογία	3	-		
Φυσική-Χημεία-Οἰκον.Γεωγραφ.	-	3		
Ξένη Γλῶσσα	2	2		
Σύνολο	21	21		

Σχετικά μέ τούς παραπάνω πίνακες σημειώνονται τά έξῆς:

1. Ὁ Γ. Γρατσέας ἐπιφυλάχτηκε γιά τά θρησκευτικά τῆς Γ΄ τάξεως Ἑσπερινοῦ Γυμνασίου καί ὁ Λ. Ἀδαμόπουλος γιά τήν περικοπή τῶν Μαθηματικῶν στή Γ΄ τάξη Ἑσπερινοῦ Γυμνασίου καί Δ΄ τάξη Ἑσπερινοῦ Λυκείου.
2. Τό Τμῆμα ἀποφάσισε νά μείνουν ὡς ἔχουν τά προγράμματα Γ΄ καί Δ΄ τάξεων Ἑσπερινοῦ Λυκείου, γιά νά μή συρρικνωθεῖ τό πενιχρό ὡρολόγιο πρόγραμμα κορμοῦ.
3. Γιά τήν ξένη γλῶσσα τό τμῆμα ἀποφάσισε νά διατεθεῖ ἕνα ζωρο μέ δυνατότητα ἐπιλογῆς, ἀπό τούς μαθητές μεταξύ Ἀγγλικῆς-Γερμανικῆς, γιά νά ἔχουμε θετικότερα ἀποτελέσματα.
4. Τά ηλασικά Λύκεια ἔχουν δυνατότητα ὀργανώσεως Ἀθλητικῶν δραστηριοτήτων καί γι' αὐτό ἐλαττώνονται οἱ ὧρες τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς.

Μετά ἀπό αὐτά τελείωσε ἡ συζήτηση τοῦ θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ Προϊστάμενος

Ἀθαν. Κομίνης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 43

Σήμερα 12 Αυγούστου 1981, ήμέρα Τετάρτη καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Γ.Παντελίδη, Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἀθαν.Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος, Δ.Σακκᾶς, Ἠλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Στεφ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Δ.Τομπαΐδης, Κυρ.Κατσιμάνης, Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Ν.Παπαδόπουλος, Λεων.Ἀδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Εἰσηγητής, γιατί εἶχαν κανονική ἄδεια, καί Φ.Βῶρος, Σύμβουλος Β', γιατί εἶχε ἀναρρωτική ἄδεια.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Ὁδηγίες γιά τή διδακτέα ὕλη καί τή διδασκαλία τῶν μαθημάτων στό Γυμνάσιο καί τό Γενικό Λύκειο. Εἰσηγητές: Ἠλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης.
2. Συζήτηση πάνω στίς προτάσεις τῆς Δ/νσεως τῆς ΣΕΛΜΕ Ἀθηνῶν γιά τήν ὀργάνωση καί λειτουργία τῶν ΣΕΛΜΕ. Εἰσηγητής: Δ.Σακκᾶς.
3. Διδασκαλία μαθήματος Πολιτικῆς Ἀγωγῆς στό Γυμνάσιο. Εἰσηγητής: Γ.Γρατσέας.
4. Ἀνακοινώσεις.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: Ὁδηγίες γιά τή διδακτέα ὕλη καί τή διδασκαλία τῶν μαθημάτων στό Γυμνάσιο καί τό Γενικό Λύκειο.

Τό θέμα αὐτό ἀποφασίστηκε νά ἀναβληθεῖ γιά τήν ἑπόμενη συνεδρίαση, ἐπειδή θεωρήθηκε σκόπιμο νά γίνουν συμπληρώσεις στό σχέδιο τοῦ Ο.Δ/τος "περί τροποποιήσεως τοῦ ὑρολόγιου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος σχολείων Μέσης Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως" τό ὁποῖο τό ΥΠΕΠΘ ἀπέστειλε στό Συμβούλιο Ἐπικράτειας γιά τήν κατά Νόμο ἐπεξεργασία καί κοινοποίησε στό ΚΕΜΕ.

./.

Θέμα 2ο: Συζήτηση πάνω στίς προτάσεις τῆς Δ/νσεως τῆς ΣΕΛΜΕ 'Αθηνῶν γιά τήν ὀργάνωση καί λειτουργία τῶν ΣΕΛΜΕ.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.Δ.Σακκᾶς εἶπε:

'Η ΣΕΛΜΕ 'Αθηνῶν ὑπέβαλε πρόσφατα ('Ιούνιος 1981) προτάσεις γιά τήν ὀργάνωση καί τή λειτουργία τῶν σχολῶν ἐπιμορφώσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ Μ.Ε. Γι'αὐτό τό θέμα ἔχω νά παρατηρήσω καί νά εἰσηγηθῶ τά ἑξῆς:

Τό Τμῆμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ ἔχει μελετήσει τό πρόβλημα τῆς ἐπιμορφώσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ τῆς χώρας καί διατύπωσε τίς τελικές ἀπόψεις του στήν πράξη του 65/19-11-80, τήν ὁποία ὑπέβαλε στό ΥΠΕΠΘ. Στήν ἀνωτέρω πράξη γίνεται ἐπισκόπηση τοῦ ὅλου συστήματος ἐπιμορφώσεως τῶν καθηγητῶν, διατυπώνονται οἱ γενικές ἀρχές ἐπιμορφώσεως καί προτείνονται οἱ τύποι ἐπιμορφώσεως, τό ὡρολόγιο πρόγραμμα τοῦ κάθε τύπου καθώς καί ὁ τρόπος ἐξετάσεως τῶν μετεκπαιδευομένων. 'Εφόσον ἡ Διοίκηση δέν προσθήκε τίς λύσεις στό πρόβλημα πού πρότεινε τό Τμῆμα, δέ νομίζω ὅτι εἶναι σκόπιμο νά ἐπανέλθουμε στό ἴδιο θέμα.

Θά μποροῦσαν, ἴσως, νά χρησιμεύσουν οἱ ἀνωτέρω προτάσεις γιά τή βελτίωση τοῦ ὑφιστάμενου σχήματος ἐπιμορφώσεων στή ΣΕΛΜΕ. Καί σ'αὐτή τήν περίπτωση ὅμως χρειάζεται ἔκδοση Π.Δ., τό ὁποῖο θά εἶναι ἐμβαλωματικό σέ μιά κατάσταση στόν τομέα αὐτό καθόλου ἱκανοποιητική καί ἐπιπλέον δέν ὑπάρχει χρόνος γιά νά ἐκδοθεῖ τό νέο Π.Δ. καί νά ἰσχύσει ἀπό τό ἀρχόμενο σέ λίγο ἀκαδημαϊκό ἔτος. Καί ἀκόμα προσωπικά ἔχω, καί νομίζω ὅτι καί τό Τμῆμα θά ἔχει, σοβαρές ἀντιρρήσεις σέ πολλές ἀπό τίς ἀνωτέρω προτάσεις. Προτείνεται π.χ. αὔξηση τῶν ὡρῶν διδασκαλίας στά 'Αρχαῖα 'Ελληνικά, ἀπό τό πρωτότυπο καί ἀπό μετάφραση, στά Νέα 'Ελληνικά καί σ'ἄλλα φιλολογικά-θεωρητικά μαθήματα, καθώς καί ἡ εἰσαγωγή νέων μαθημάτων αὐτῆς τῆς κατηγορίας σέ βάρος ἴδιως τοῦ πρακτικοῦ μέρους τῆς ἐπιμορφώσεως πού τό θεωρῶ πολύ ἀπαραίτητο. 'Ορισμένες ἄλλες προτάσεις εἶναι σχεδόν ἀδύνατο νά ἐφαρμοστοῦν, ὅπως π.χ. ἡ πρόταση γιά τήν ἐπιλογή τῶν μετεκπαιδευομένων στίς ΣΕΛΜΕ καί μέ συνέντευξη. 'Επίσης προτείνεται ἡ κατανομή τῶν μετεκπαιδευομένων σέ τμήματα πού νά μήν ὑπερβαίνουν τούς 30 καθηγητές στά μαθήματα εἰδικότητας καί τούς 60 στά κοινά μαθήματα. "Αν ὅμως τό σύνολο τῶν καθηγητῶν μιᾶς εἰδικότητας εἶναι π.χ. 31 ἤ ἔστω 35 καί ἄν μάλιστα ὑπάρχει δυσχέρεια στήν ἐξεύρεση διδακτικοῦ προσωπικοῦ, θά χωριστοῦν οἱ 31 οἱ 35 σέ δυό τμήματα; 'Ασφαλῶς ὄχι. "Αλλωστε ἡ παρ.2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Π.Δ.459/79 προβλέπει τήν κατανομή τῶν μετεκπαιδευομένων σέ τμήματα. Δέν ἀναφέρει μόνο ἀριθμούς, καί καλῶς δέν ἀναφέρει, γιά νά παρέχεται ἡ δυνατότητα στούς Διευθυντές τῶν ΣΕΛΜΕ ρύθμισης τοῦ πράγματος ἀνάλογα μέ τήν κάθε φορά πραγματικότητα.

Δε χωλαίνει, λοιπόν, το Ισχύον Π.Δ. ως προς αυτό το σημείο. Χρειάζεται μόνο να υλοποιηθεί η ανωτέρω διάταξή του.

Εκείνο που μπορεί και πρέπει να γίνει για το άρχόμενο ακαδημαϊκό έτος είναι να εξευρεθούν έγκαιρα οι κατάλληλοι διδάσκοντες για τις ΣΕΛΜΕ και να γίνει σύσταση σ'ορισμένους απ'αυτούς, όπως π.χ. σ'αυτούς που θα διδάξουν τη φιλοσοφία, να κινηθούν κατά τη διδασκαλία τους σε περιοχές που ενδιαφέρουν τους μετεκπαιδευομένους και σε γνώσεις πραγματικά χρήσιμες και αναγκαίες για το διδακτικό τους έργο. Επίσης οι Διευθυντές των ΣΕΛΜΕ με την εύχέρεια που τους παρέχει η ανωτέρω παρ.2 του άρθρου 7 του Π.Δ. 459/79 να ενεργήσουν για την κατανομή των μετεκπαιδευομένων σε Τμήματα. Τουλάχιστο, να γίνουν δυό Τμήματα στα κοινά μαθήματα. Για να είναι αποτελεσματική η διδασκαλία και να είναι δυνατή η επίσήμανση όσων απουσιάζουν δικαιολόγητα.

Ακολούθησε συζήτηση. Το Τμήμα συμμερίζεται τις απόψεις του εισηγητή, ότι δηλαδή για το νέο ακαδημαϊκό έτος δεν υπάρχει περιθώριο για ουσιαστικές μεταβολές στο σύστημα επιμορφώσεως των εκπαιδευτικών των σχολείων, οι οποίες άλλωστε, όταν αποφασιστούν, πρέπει να γίνουν κατά τις προτάσεις του Τμήματός μας (πρ.65/1980). Εκείνα που είναι δυνατόν και πρέπει να γίνουν για το νέο ακαδημαϊκό έτος είναι: α) να άρχίσει έγκαιρα η λειτουργία των ΣΕΛΜΕ και σε κατάλληλα κτίρια· β) να εξευρεθεί έγκαιρα το κατάλληλο διδακτικό προσωπικό· να γίνουν ενέργειες από τους Διευθυντές των ΣΕΛΜΕ για να υλοποιηθούν ισχύουσες διατάξεις, όπως η διάταξη που προβλέπει την κατανομή των μετεκπαιδευομένων σε Τμήματα. Για το πρόβλημα των απουσιών των μετεκπαιδευομένων καλό θα είναι να προκληθεί έγγραφο του κ.Υπουργού του ΥΠΕΠΘ προς τους μετεκπαιδευομένους, στο οποίο να επισημαίνονται η υποχρέωσή τους για ανελιπή φοίτηση και οι συνέπειες που μπορεί να έχουν οι απουσίες τους. Άλλωστε, με το χωρισμό των μετεκπαιδευομένων σε τμήματα η επισήμανση των απουσιών θα είναι εύχερής, ώστε να ελέγχονται αυτοί που απουσιάζουν δικαιολόγητα.

Θέμα 3ο: Διδασκαλία μαθήματος Πολιτικής Ἀγωγής στό Γυμνάσιο.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Γ.Γρατσέας εἶπε τά ἑξῆς:

Τό ΥΠΕΠΘ μέ ἔγγραφό του 0251/29.5.81 ζητεῖ τή γνωμάτευση τοῦ ΚΕΜΕ γιά θέματα πού ἀφοροῦν στή διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Πολιτικῆς Ἀγωγής στά Γυμνάσια. Μέ τό ἴδιο ἔγγραφο διαβιβάζεται κοινή ἀπόφαση (ἀριθμ. 066/5-3-73) τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καί Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων.

Τό παραπάνω μάθημα, σύμφωνα καί μέ προγενέστερη ἀπόφαση τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ (πρ.10/80) θά διδάσκεται στό ἑξῆς στούς μαθητές τῆς Β΄ τάξεως τοῦ Γυμνασίου καί ὄχι τῆς Β΄ Λυκείου, ὅπως ἴσχυε πιό μπροστά.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Γ.Γρατσέας, Σύμβουλος Β΄ εἰσηγήθηκε στό Τμῆμα νά ἐνταχθεῖ τό μάθημα στίς πολιτιστικές ἐκδηλώσεις μέ τήν ἐπιπλέον σκέψη ὅτι ἔτσι ἡ προσφορά τῆς ὕλης παρέχεται κατά τρόπο πού ἁρμόζει σέ"μάθημα" τό ὁποῖο δέν ἐξετάζεται.

Τό Τμῆμα ὕστερα ἀπό διεξοδική συζήτηση,

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ε ι ὁ μ ό φ ω ν α:

α) Νά διδάσκεται τό μάθημα τῆς Πολιτικῆς Ἀγωγής στούς μαθητές τῆς Β΄ τάξεως τοῦ Γυμνασίου καί

β) Νά διατεθοῦν γιά τήν προσφορά του δυό διδακτικές ὧρες, κατά τό μήνα Ἰανουάριο, στά πλαίσια τῶν πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων.

γ) Ἀναλόγως μέ τόν ἀριθμό τῶν μαθητῶν τῆς Β΄ Γυμνασίου, πού εἶναι περισσότεροι ἀπό ἐκείνους τῆς Β΄ Λυκείου, νά εἶναι σέ ἀντίτυπα καί ὁ ἀριθμός τῶν βιβλίων Πολιτικῆς Ἀγωγής τά ὁποῖα θά ἐκδοθοῦν γιά τό σχ.ἔτος 1981-82.

Θέμα 4ο: Ανακοινώσεις.

Ο Σύμβουλος Β' Δ.Σακκάς ανακοίνωσε στό Τμήμα τό περιεχόμενο τών παρακάτω έγγράφων:

1. Τήν άπόφαση μέ άριθμ. πρωτ. Φ.391.41/10/Γ/47567/3-6-1981 τής Δ/νσεως Επιμ/σεως Ενηλίκων τού ΥΠΕΠΘ μέ θέμα: Συμμετοχή 3θ Κέντρων Επιμ/σεως στά Πειραματικά προγράμματα "πιλότος" τής Εύρωπαϊκής Κοινότητας, καί
2. Τήν έκθεση τού Δ/ντή Σπουδών τής ΣΕΛΜΕ Καβάλας Ν.Κεφαλίδη γιά τή λειτουργία τής Σχολής αύτής.

Αφού εξαντλήθηκαν τά θέματα τής ημερήσιας διατάξεως έλήξε ή συνεδρίαση τού Τμήματος.

Ο Προεδρεύων

Βαντελίδης

Η Γραμματέας

Π.Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 44

Σήμερα 13 Αὐγούστου 1981, ἡμέρα Πέμπτη καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τό Γ. Παντελίδη, Α΄΄Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἀθαν. Κομίνης, Γ. Ἀντιπρόεδρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Ν. Παπαδόπουλος, Λεων. Ἀδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, γιατί εἶχαν κανονική ἄδεια καί Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β΄, γιατί εἶχε ἀναρρωτική ἄδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Ἀνάθεση συγγραφῆς διδακτικοῦ βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" γιά τή Β΄ τάξη Λυκείου. Εἰσηγητής: Ἠλ.Σπυρόπουλος.
2. Συμπληρώσεις στό Σχέδιο Π.Δ. "περί τροποποιήσεως τοῦ ἀρολογίου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν σχολείων τῆς Μέσης Γενικῆς Ἐκπ/σεως. Εἰσηγητές: Ἠλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης.
3. Ὁδηγίες γιά τή διδακτέα ὕλη καί τή διδασκαλία τῶν μαθημάτων στό Γυμνάσιο καί τό Γενικό Λύκειο. Εἰσηγητές: Ἠλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θ έ μ α 1ο.- Ἀνάθεση συγγραφῆς διδακτικοῦ βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" γιά τή Β΄τάξη Λυκείου".

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Εἶναι γνωστό ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ βασικοῦ μαθήματος "Ἑρμηνεία κειμένων Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" ἰδιαίτερα στή Β΄Λυκείου παρουσιάζει μεγάλες δυσκολίες, ἐπειδή δέν ὑπάρχει κατάλληλο διδακτικό ἐγχειρίδιο. Τό πεπαλαιωμένο βιβλίο "Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα Β΄Λυκείου" εἶναι ἀνεπαρκές καί σχεδόν τελείως ἄσχετο μέ τό ἀντίστοιχο νέο ἀναλυτικό πρόγραμμα καί γι'αὐτό κάθε χρόνο καταφεύγουμε σέ πρόχειρες λύσεις, οἱ ὁποῖες κάθε ἄλλο παρά ἱκανοποιοῦν. Ἐπειδή εἶναι ἀνεπίτρεπτο νά συνεχιστεῖ αὐτή ἡ κατάσταση, πιστεύω ὅτι δέν μποροῦμε νά ἀναβάλλουμε περισσότερο τήν ἀνάθεση συγγραφῆς νέου διδακτικοῦ ἐγχειριδίου, ἐφόσον:

α) Ὑπάρχει ἀντίστοιχο νέο ἀναλυτικό πρόγραμμα, δημοσιευμένο στό ΦΕΚ 230/80 (τεῦχος Α΄).

β) Τό ἄρθρο 33 τοῦ Ν. 1143/80 παρέχει τή δυνατότητα νά ἀναθέτουμε ἀπευθείας χωρίς προκήρυξη διαγωνισμοῦ τή συγγραφή βιβλίων "εἰς ἕνα ἢ πλείονας συγγραφεῖς".

γ) Προσφέρονται γιά τή συγγραφή τοῦ βιβλίου οἱ ἐκπαιδευτικοί πού μέ τόσο ἱκανοποιητικό τρόπο ἔφεραν σέ πέρας τή συγγραφή βιβλίων νεοελληνικῆς λογοτεχνίας τῶν προηγούμενων τάξεων, γιά τίς ἀρετές τῶν ὁποίων παραπέμπω σέ ὅσα περιλαμβάνονται στήν ἀριθ. 63/1980 πράξη τοῦ Τμήματος (θέμα 4ο).

Εἰσηγοῦμαι λοιπόν στό Τμῆμα, σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ Ν. 1143/81 νά ἀναθέσει τή συγγραφή τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Β΄Λυκείου" στούς ἐκπαιδευτικούς- συγγραφεῖς κ.κ. Δ. Καρβέλη, ΓΕΜΕ Ἀργολίδος, Χρ. Μηλιώνη, Γυμνασιάρχη, Κ. Μπαλάσκα, Γυμνασιάρχη, Ν. Γρηγοριάδη, Γ. Παγανό καί Ἰ. Παπακώστα, φιλόλογους καθηγητές, μέ τούς ἑξῆς ὅρους συγγραφῆς.

1. Σκοπός τοῦ βιβλίου εἶναι νά ὑπηρετήσει τίς διδακτικές ἀνάγκες τοῦ μαθήματος σύμφωνα μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα.

2) Ὕλη τοῦ βιβλίου καί διάταξή της:

./.

α) Διδασκαλία χαρακτηριστικῶν κειμένων πού φανερώνουν τήν ἐξέλιξη τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας (διδακτικές ἑνότητες 40), καί εἰδικότερα:

1. Ἑπτανησιακή Σχολή (διδακτικές ἑνότητες 10): Ἀ. Κάλβος, Δ. Σολωμός, Γ. Τερτσέτης, Ἀ. Λασκαράτος, Ἰούλ. Τυπάλδος, Ἰάκ. Πολυλᾶς, Γερμ. Μαρκορᾶς, Ἀρ. Βαλαωρίτης, Λορ. Μαβίλης.

2. Ἡ νεοελληνική ποίηση ἀπό τό 1880 (διδακτικές ἑνότητες 15). Ὁ Κ. Παλαμᾶς, σύγχρονοι καί νεώτεροί του: Ἰ. Γρυπάρης, Ἀπ. Μελαχρινός, Ἄγγ. Σικελιανός, Ν. Καζαντζάκης, Κ. Βάρναλης, Κ. Καρυωτάκης κ.ἄλ. Ὁ παρνασισμός καί ὁ συμβολισμός.

3. Ἡ νεοελληνική πεζογραφία ἀπό τό 1860 (διδακτικές ἑνότητες 15): Ἐμ. Ροΐδης, Ἡ στρατιωτική ζωή ἐν Ἑλλάδι, Δημ. Βικέλας, Γ. Βιζυηνός, Ἀλ. Παπαδιαμάντης, Γρ. Ξενόπουλος, Κ. Χατζόπουλος, Κ. Θεοτόκης, Δημ. Βουτυρᾶς κ.ἄλ.

Τά κείμενα τῆς καθεμιᾶς ἀπό τίς παραπάνω ἑνότητες θά διδάσκονται ὕστερα ἀπό περιεκτική γραμματολογική ἐνημέρωση καί σαφή τοποθέτηση μέσα στήν ἐποχή τους.

β) Διδασκαλία κειμένων τῆς σύγχρονης νεοελληνικῆς λογοτεχνίας (διδακτικές ἑνότητες 15).

Θά διδάσκονται λυρικά ποιήματα διηγήματα, ἀποσπάσματα μυθιστορημάτων, δοκίμια, καθώς καί ἀποσπάσματα θεατρικῶν ἔργων (ἤ σύντομα μονόπρακτα στό σύνολό τους).

γ) Διδασκαλία κειμένων ξένης λογοτεχνίας (διδακτικές ἑνότητες 10). Θά διδαχτοῦν ἀπό δόκιμες μεταφράσεις λογοτεχνικά ἔργα τῆς ἀγγλικῆς, γαλλικῆς, γερμανικῆς καί ρωσικῆς λογοτεχνίας τοῦ 18 καί 19 αἰώνα.

Ἡ ἀναλογία τῶν κειμένων τῶν τριῶν ἑνοτήτων θά εἶναι αὐτή πού προβλέπεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα. Θά περιέχονται ὅμως σέ κάθε ἑνότητα περισσότερα κείμενα ἀπό ὅσα εἶναι δυνατόν νά διδάσκονται στόν προβλεπόμενο χρόνο, ὥστε νά περιέχεται εὐχέρεια γιά ἐπιλογή. Στό

βιβλίο δέ θά περιέχονται κείμενα πού περιλαμβάνονται στά ἀνάλογα ἐγχειρίδια πού χρησιμοποιοῦνται στό Γυμνάσιο καί στήν Α΄Λυκείου.

Οἱ τρεῖς κατηγορίες κειμένων θά παρατεθοῦν κατά ἑνότητες μέ τήν παραπάνω σειρά. Σέ καθεμιά ἀπό τίς ἑνότητες οἱ συγγραφεῖς θά προτάξουν σύντομη καί περιεκτική εἰσαγωγή.

Οἱ συγγραφεῖς θά κατατάξουν τά κείμενα μέσα στήν κάθε ἑνότητα μέ τή σειρά, πού οἱ ἴδιοι κρίνουν προσφορότερη (π.χ. κατά χρονολογική σειρά ἤ, προκειμένου γιά τήν ξένη λογοτεχνία, κατά χῶρες ἤ κατά χρονικές περιόδους).

Τό κάθε κείμενο θά πλαισιώνεται ἀπό: α) εἰσαγωγικό σημείωμα, β) λεξιλόγιο, καί γ) σημείωμα γιά τό συγγραφέα.

Τά σημειώματα γιά τό κάθε κείμενο καί τό συγγραφέα θά εἶναι περιεκτικά, σαφή καί σύντομα. Σέ περίπτωση πού ὑπάρχουν περισσότερα κείμενα τοῦ ἴδιου συγγραφέα, τό βιογραφικό του σημείωμα θά τίθεται στό τέλος τοῦ πρώτου κειμένου καί στά ὑπόλοιπα θά γίνεται παραπομπή σ' αὐτό.

Τό λεξιλόγιο θά παρατίθεται ὑποσελίδια καί θά περιέχει πολύ σύντομη ἑρμηνεία τῶν ἄγνωστων λέξεων ἤ ἐκφράσεως τοῦ κειμένου, ἐφόσον ὑπάρχουν.

3. Γλώσσα τοῦ βιβλίου:

Γλώσσα τῶν εἰσαγωγῶν, σημειωμάτων, ἐρωτήσεων - θεμάτων γιά συζήτηση, τοῦ λεξιλογίου κ.λ.π. θά εἶναι ἡ κοινή νεοελληνική, ὅπως ὁρίζεται ἀπό τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν. 309/1976 καί περιγράφεται ἀπό τή Νεοελληνική Γραμματική τοῦ Ο.Ε.Δ.Β. (Ἔκδ. 1979). Τά κείμενα τῆς δημοτικῆς θά προσαρμοστοῦν ὀρθογραφικά, σύμφωνα μέ τή σχολική γραμματική. Τά κείμενα τῆς καθαρεύουσας θά διατηρήσουν τήν ὀρθογραφία τους.

4. Εἰκονογράφηση τοῦ βιβλίου:

Τό βιβλίο θά περιέχει καί χαρακτηριστικές εἰκόνες ἤ φωτογραφίες συγγραφέων, αὐτόγραφα συγγραφέων, διακοσμητικά σχέδια κτλ., πού θά συμβάλουν στήν καλαίσθητη ἐμφάνισή του.

5. Ἔκταση τοῦ βιβλίου:

Τό βιβλίο θά ἔχει συνολικά 400-420 σελίδες, δηλαδή 25-26 τυπογραφικά φύλλα. Κάθε σελίδα τυπογραφικοῦ φύλλου θά περιλαμβάνει 36 στίχους καί κάθε στίχος 60 διαστήματα (γράμματα - σημεῖα στίξεως, ἀποστάσεις μεταξύ λέξεων κ.λ.π). Τά δοκίμια θά δακτυλογραφηθοῦν μόνο στή μιά σελίδα μέ περιθώριο ἀριστερά ἴσο πρός τό 1/4 περίπου τοῦ πλάτους τῆς σελίδας καί κατά τέτοιο τρόπο, ὥστε κάθε δακτυλογραφημένη σελίδα ν'ἀντιστοιχεῖ μέ μιά σελίδα τυπογραφικοῦ φύλλου.

6. Προθεσμία καί διαδικασία ὑποβολῆς τοῦ βιβλίου:

Τό βιβλίο θά ὑποβληθεῖ γιά κρίση στό Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων, Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε., Τμῆμα Διδακτικῶν Βιβλίων, Ἑρμοῦ 15, σέ ἕξι (6) ἀντίγραφα δακτυλογραφημένα, φωτοτυπημένα ἤ τυπωμένα ἐντός ἑπτά (7) μηνῶν ἀπό τήν κοινοποίηση τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Τέλος, γιά νά ἐξασφαλιστεῖ ὁ ἔγκαιρος ἐφοδιασμός τῶν μαθητῶν τῆς Β΄Λυκείου σχ. ἔτους 1982-83 μέ νέο διδακτικό ἐγχειρίδιο, κρίνεται ἀπαραίτητη ἡ ἀπόσπαση τῶν συγγραφέων ἐκπαιδευτικῶν ἤ ἡ διάθεσή τους στό ΚΕΜΕ ἀπό 1/9/1981 ὡς τίς 30/4/1982.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α :

δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλου στό σύνολό της.

Θ έ μ α 2ο.- Συμπληρώσεις στό σχέδιο Π. Δ/τος "περί τροποποιήσεως τοῦ ὡρολογίου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν σχολείων τῆς Μέσης Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως".

Οἱ Εἰσηγητές τοῦ θέματος Ἠλ. Σπυρόπουλος καί Ν. Βαρουχάκης ἔθεσαν ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν κοινή εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ὑπ' ἀριθμ. Φ. Γ/5975/5-8-1981 ἔγγραφό της μᾶς κοινοποιεῖ Σχέδιο Προεδρικοῦ Διατάγματος "περί τροποποιήσεως τοῦ ὡρολογίου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος σχολείων Μέσης Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως", τό ὁποῖο ἀποστέλλει στό Συμβούλιο Ἐπικρατείας γιά τήν κατά Νόμο ἐπεξεργασία.

Τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ ΚΕΜΕ, πρίν γνωμοδότήσει μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. 27/1981 πράξη του σχετικά μέ τήν τροποποίηση τοῦ ὡρολογίου προγράμματος, εἶχε μελετήσει τίς ἀπαραίτητες προσαρμογές πού θά ἦταν ὑποχρεωμένο νά ἐπιφέρει στό ἀντίστοιχο ἀναλυτικό πρόγραμμα, ὥστε νά μή προκύψουν ἀργότερα δυσεπίλυτα προβλήματα στή σχολική πράξη. Ἐπειδή λοιπόν πληροφορεῖται τήν ἀποστολή τοῦ ὡρολογίου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος ὅπως τελικά ἀπεφάσισε τό ΥΠΕΠΘ, θεωρεῖ ἀπαραίτητο νά διατυπώσει τή γνώμη του τώρα καί γιά τίς προσαρμογές πού ἀπαιτοῦνται νά γίνουν στό ἀναλυτικό πρόγραμμα Γυμνασίου καί Λυκείου, ὥστε τό Συμβούλιο Ἐπικρατείας νά ἔχει ὁλοκληρωμένο τό ὑπό ἐπεξεργασία νομικό κείμενο.

Οἱ φιλόλογοι τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ συνῆλθαν σέ συνεδρία ὑπό τήν προεδρία τοῦ Γ' ἀντιπροέδρου τοῦ ΚΕΜΕ κ. Ἀθαν. Κομίνη γιά νά ὁρίσουν τή διδακτέα ὕλη τῶν μαθημάτων: Ἀρχαία Ἑλληνική Γραμματεία (ἀπό μεταφράση) τῶν τάξεων τοῦ Γυμνασίου καί Ἀρχαία Ἑλληνική Γλώσσα καί Γραμματεία τῶν τάξεων τοῦ Γενικοῦ Λυκείου (κοινό πρόγραμμα καί πρόγραμμα ἐπιλογῆς). Ὕστερα ἀπό διεξοδική συζήτηση, στήν ὁποία, ἀφοῦ λήφθηκαν ὑπόψη:

α) Οἱ περικοπές τῶν ὡραρίων τῶν μαθημάτων αὐτῶν λόγω τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἑβδομάδας τῶν πέντε ἡμερῶν καί

β) Ἡ πορεία τῆς σχολικῆς πράξης καί οἱ κάθε λογῆς παρατηρήσεις τοῦ ἐποπτικοῦ ἤ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ πού ἔχουν φτάσει στό ΚΕΜΕ,

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΜΕ

./.

Οἱ φιλόλογοι τοῦ Τμήματος κατέληξαν στά ἑξῆς:

Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Στήν Α΄τάξη ἡ διδασκαλία τῶν κειμένων θά διαμορφωθεῖ ὡς ἑξῆς:

1. Ὁμήρου Ὀδύσσεια: α΄τρίμηνο, ὧρες 3, β΄τρίμηνο, ὧρες 2.
2. Ἡρόδοτος : β΄τρίμηνο, ὧρες 2
3. Λουκιανός : γ΄τρίμηνο, ὧρες 2
4. Ξενοφώντα Ἀνάβαση: γ΄τρίμηνο, ὧρες 2

Γιά τή Β΄καί Γ΄τάξη, τό πρόγραμμα θά διαμορφωθεῖ ἀφοῦ ληφθοῦν ὑπόψη οἱ παρακάτω παρατηρήσεις:

α) Τά προηγούμενα σχολικά ἔτη ἡ διδασκαλία τῶν ρητορικῶν κειμένων δέν ὑπῆρξε ἰδιαίτερα ἀποδοτική, ἐπειδή γι'αὐτό εἶχαν διατεθεῖ τά δύο τελευταῖα δίμηνα, ἕνα στή Β΄καί ἕνα στή Γ΄τάξη. Κρίνεται λοιπόν σκόπιμο νά διδαχτοῦν στή μία μόνο τάξη ἀλλά ἐπί ἕνα τετράμηνο.

β) Ἐπειδή κρίθηκε ὅτι οἱ δημηγορίες τοῦ Θουκυδίδη ἦταν δύσκολο νά διδαχτοῦν στούς μαθητές τῆς Β΄ τάξεως, ἐξαιρέθηκαν ἀπό τή διδακτέα ὕλη. Ὅμως τό ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν γιά τίς τεχνικές λεπτομέρειες τῶν μαχῶν δέν ὑπῆρξε μεγάλο, ἐνῶ τούς στερούσαμε μέρη τοῦ κειμένου πού ἔχουν ἰδιαίτερη μορφωτική ἀξία. Ἔτσι ἡ μεταφορά τοῦ Θουκυδίδη στή Γ΄ Γυμνασίου φαίνεται ἐπιβεβλημένη, ἀφοῦ μάλιστα μέ τή διδασκαλία στή Β΄ τάξη ρητορικῶν κειμένων ἡ κατανόηση τῆς δομῆς καί τοῦ περιεχομένου τῶν δημηγοριῶν θά εἶναι εὐκολότερη.

γ) Τά κείμενα πού διδάσκονταν στή γ΄ τάξη δέν ἀκολουθοῦσαν, ἀπό γραμματολογική ἄποψη, μέ ἀπόλυτη συνέπεια τήν κανονική σειρά.

Προτείνεται λοιπόν τό ἑξῆς πρόγραμμα:

Β΄ τάξη:

1. Ἰλιάδα: 2ὧρες σέ ὅλα τά τρίμηνα (φυσικά οἱ τελευταῖες 5-6 ὧρες θά διατεθοῦν γιά τή διδασκαλία τῆς βατραχομυομαχίας ἤ τοῦ Ἡσιόδου).
2. Πλούταρχος: 2 ὧρες ἀπό τήν ἀρχή τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς τίς 20 Ἰανουαρίου.

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

3. Ρητορικά κείμενα (Λυσία κατά 'Ερατοσθένους, Δημοσθένη, Γ' 'Ολυνθιακός): 2 ὧρες ἀπό 21 'Ιανουαρίου ὡς τό τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Γ' τάξη:

1. Θουκυδίδης, τά Σικελικά: 2 ὧρες τό α' τρίμηνο
2. 'Ανθολόγιο Λυρικῆς Ποιήσεως: 2 ὧρες τό α' τρίμηνο
3. Δραματική Ποίηση: 2 ὧρες τό β' τρίμηνο, 1 1/2 ὥρα τό γ' τρίμηνο.
4. Φιλοσοφικά κείμενα: 2 ὧρες τό β' τρίμηνο 1 1/2 ὥρα τό γ' τρίμηνο.

'Επειδή ὅμως οἱ μαθητές πού τό σχολικό ἔτος 1981-82 θά φοιτήσουν στή Γ' τάξη ἔχουν ἤδη διδαχθεῖ Θουκυδίδη, ὄχι ὅμως Δημοσθένη, γιά τό σχολ.αὐτό ἔτος θά ἰσχύσει μεταβατικό πρόγραμμα, ὡς ἑξῆς:

1. Δραματική Ποίηση, 2 ὧρες ἀπό τήν ἀρχή τοῦ σχολ. ἔτους ὡς τῆς 31 'Ιανουαρίου.
2. Φιλοσοφικά κείμενα, 2 " " " " " " " " " "
3. Δημοσθένη, ὁ Γ' 'Ολυνθιακός, 4 ὧρες, τόν Φεβρουάριο.
4. 'Ανθολογία Λυρικῆς Ποιήσεως, 3 ὧρες τό γ' τρίμηνο.

Οἱ ἐπιπτώσεις πού ἡ ἀναπροσαρμογή αὐτή θά ἔχει στόν ἐφοδιασμό τῶν μαθητῶν μέ διδακτικά ἐγχειρίδια θά ἀντιμετωπιστοῦν ὡς ἑξῆς:

α) Τό βιβλίο Λόγοι τοῦ Δημοσθένη νά ἀνατυπωθεῖ ἔγκαιρα ἀπό τόν ΟΕΔΒ ὥστε νά καλύψει τίς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξης τοῦ σχολ. ἔτους 1981-82.

β) Τό βιβλίο Θουκυδίδη 'Ιστορία νά μή διανεμηθεῖ στούς μαθητές τῆς Β' Γυμνασίου τό σχολ.ἔτος 1981-82, ἀλλά νά διανεμηθεῖ στούς μαθητές τῆς Γ' τάξης σχολ.ἔτους 1982-83.

Β' Λύκειο

Α' τάξη: Θά διδαχθεῖ τό ἐγχειρίδιο "'Αρχαῖα 'Ελληνικά Α' Λυκείου".

Β' τάξη:
1. "'Αρχαῖα 'Ελληνικά Α' Λυκείου", 2 ὧρες, ἀπό τήν ἀρχή τοῦ σχολ.ἔτους ὡς τῆς 31 'Οκτωβρίου.
2. Λυσία "'Υπέρ τοῦ 'Αδυνάτου", 3 ὧρες, ἀπό τήν ἀρχή τοῦ σχ.ἔτους ὡς τῆς 31 'Οκτωβρίου.
3. Θουκυδίδη, τά Πλαταϊκά, 4 ὧρες, ἀπό 1 Νοεμβρίου ὡς τῆς 23 Δεκεμβρίου.
4. Σοφοκλῆ 'Αντιγόνη, 4 ὧρες ἀπό 8-31 'Ιανουαρίου, 3 ὧρες ἀπό 1 Φεβρουαρίου ὡς τό τέλος τοῦ σχολ.ἔτους.
5. 'Ομήρου 'Ιλιάδα, 2 ὧρες, ἀπό 1 Φεβρουαρίου ὡς τό τέλος τοῦ σχολ.ἔτους. (Τό ὕφος τοῦ προγράμματος ἐπιλογῆς θά διατεθεῖ στή θεματογραφία).

Γ΄ τάξη:

1. Πλάτωνα Πρωταγόρας, 4 ὧρες ἀπό τήν ἀρχή τοῦ σχολ.ἔτους ὡς τῆς 15 Νοεμβρίου.
2. Σοφοκλῆ, Οἰδίπους Τύραννος, 4 ὧρες ἀπό 16-30΄ Νοεμβρίου, 3 ὧρες τό β΄ τρίμηνο, 4 ὧρες ἀπό 1-15 Μαρτίου.
3. Θουκυδίδη, Περικλέους Ἐπιτάφιος, 4 ὧρες, ἀπό 16 Μαρτίου ὡς τό τέλος τοῦ σχολ. ἔτους.

(Τό τρίωρο τοῦ προγράμματος ἐπιλογῆς θά διατεθεῖ στή θεματογραφία).

Μέ βάση τό πρόγραμμα αὐτό οἱ φιλόλογοι τοῦ Τμήματος θά ἀναπροσαρμόσουν τίς "Ὁδηγίες γιά τή διδασκαλία τῶν φιλολογικῶν μαθημάτων" μέ ἰδιαίτερη προσοχή στίς παραγράφους πού ἀφοροῦν τή χρησιμοποίηση τῶν βιβλίων "Συντακτικό τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς" καί "Γραμματική τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς" τῆς Α΄ Λυκείου.

Ἐξάλλου, οἱ μαθηματικοί τοῦ Τμήματος συνεργάστηκαν γιά τό ἴδιο θέμα καί ἀφοῦ ἔλαβαν ὑπόψη τήν ὁριστική μορφή τοῦ νέου ὡρολογίου προγράμματος, τήν πορεία διδασκαλίας κατά τό προηγούμενο σχολικό ἔτος καί τίς ποικίλες παρατηρήσεις πού ἔφθασαν στό ΚΕΜΕ σχετικά μέ τήν ἐφαρμογή τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος, προτείνουν τίς ἀκόλουθες συμπληρώσεις πού εἶναι ἀπαραίτητες νά γίνουν στό συζητούμενο σχέδιο Π.Δ/τος:

ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

I. Ἀπό τή διδακτέα ὕλη τοῦ κλάδου "Γεωμετρία" τῶν Μαθηματικῶν τῆς Β΄ τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, πού προβλέπεται ἀπό τό ἄρθρο 2 τοῦ Π.Δ/τος 922/80, ἀφαιρεῖται ἡ τελευταία ἑνότητα "εὐθεῖες καί ἐπίπεδα στό χῶρο".

II. Ἡ διδακτέα ὕλη τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῶν Μαθηματικῶν τῆς Γ΄ τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως διαρθρώνεται σέ δύο κλάδους ὡς ἑξῆς:

α) Στοιχεῖα Μαθηματικῆς Ἀναλύσεως Ὧρες 2 α΄ καί β΄ τρίμηνο. Ὧρες 3 γ΄ τρίμηνο.

Θά διδαχθεῖ ἡ ὕλη πού προβλέπεται ἀπό τό ἄρθρο 2 τοῦ Π.Δ. 826/80.

β) Στερεομετρία: Ὧρα 1 κατά τό α΄ καί β΄ τρίμηνο.

1. Εὐθεῖες καί ἐπίπεδα στό χῶρο.

Καθορισμός ἐπιπέδου. Εὐθεῖα πλάγια ἤ κάθετη πρός ἐπίπεδο. Γωνία εὐθείας καί ἐπιπέδου. Εὐθεῖα παράλληλη πρός ἐπίπεδο. Παράλληλα ἐπίπεδα. Διέδρη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

γωνία, Καθετότητα ἐπιπέδου. Ἀσύμβατες εὐθεῖες. Κοινή κάθετος δύο ἀσύμβατων εὐθειῶν.

2. Πολύεδρα καί στερεά ἐκ περιστροφῆς

Πολυεδρική γωνία. Πολύεδρο, τετράεδρο, πυραμίδα, Πρῖσμα, παραλληλεπίπεδο. Ὁρισμοί καί βασικές ἰδιότητες. Στερεά ἐκ περιστροφῆς: Κύλινδρος, κῶνος, σφαῖρα. Ὁρισμοί καί βασικές ἰδιότητες.

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΛΥΚΕΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

III. Ἡ διδακτέα ὕλη τῶν Μαθηματικῶν τῆς Α΄ τάξεως Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

1. Ἄλγεβρα, ὧρες 2.

Θά διδαχθοῦν οἱ ἑνότητες 1, 2, 3, 4, 5 καί 6 τοῦ προγράμματος Ἄλγεβρας τῆς Α΄ τάξεως Ἡμερησίου Λυκείου.

2. Γεωμετρία, ὥρα 1.

Θά διδαχθοῦν οἱ ἑνότητες 1, 2, 3, 4, 5 καί 6 τοῦ προγράμματος τῆς Γεωμετρίας τῆς Α΄ τάξεως Ἡμερησίου Λυκείου.

IV. Ἡ διδακτέα ὕλη τῶν μαθηματικῶν τῆς Β΄ τάξεως Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

1. Ἄλγεβρα, ὧρες 2.

Θά διδαχθεῖ ἡ ἑνότητα 7 τοῦ προγράμματος Ἄλγεβρας τῆς Α΄ τάξεως Ἡμερησίου Λυκείου καί οἱ ἑνότητες 1, 2, 3, τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῆς Β΄ τάξεως Ἡμερησίου Λύκειου.

2. Γεωμετρία, ὧρες 2.

Θά διδαχθοῦν οἱ ἑνότητες 8 καί 9 τοῦ προγράμματος Γεωμετρίας τῆς Α΄ τάξεως Ἡμερησίου Λυκείου, καί οἱ ἑνότητες 1, 2, 3 τοῦ ἀντίστοιχου προγράμματος τῆς Β΄ τάξεως τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου.

V. Ἡ διδακτέα ὕλη τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῶν Μαθηματικῶν τῆς Γ΄ τάξεως Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

1. Ἄλγεβρα, ὥρα 1.

Θά γίνει ἐπανάληψη τῶν ἑνοτήτων 1, 2, 3 τοῦ κοινοῦ προγράμματος Ἄλγεβρας τῆς Β΄ τάξεως Ἡμερησίου Λυκείου. Στή συνέχεια θά διδαχθοῦν οἱ ἑνότητες 4 καί 5 τοῦ Ἴδιου προγράμματος.

2. Γεωμετρία, ὥρα 1

Θά γίνει ἐπανάληψη τοῦ κοινοῦ προγράμματος Γεωμετρίας τῆς Β΄ τάξεως τοῦ Ἡ-

μερήσιου Λυκείου.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΛΑΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

VI. Ὡς διδακτέα ὕλη Μαθηματικῶν τῆς Γ΄ τάξεως πρότυπου Ἑλληνικοῦ Κλασικοῦ Λυκείου ὁρίζεται ἡ ἀντίστοιχη ὕλη τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῆς Γ΄ τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου προσαρμοζόμενη στίς ἀκόλουθες ἑβδομαδιαῖες ὧρες διδασκαλίας:

Στοιχεῖα Μαθηματικῆς Ἀναλύσεως, ὥρα 1 ὡς τίς 20 Ἰανουαρίου.

, ὧρες 2 ἀπό 20 Ἰανουαρίου.

Στερεομετρία , ὥρα 1 ὡς τίς 20 Ἰανουαρίου.

Ἀκολούθησε συζήτηση καί τέλος τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του: α) τό σχέδιο Π. Δ/τος "περί τροποποιήσεως τοῦ ὡρολογίου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν σχολείων τῆς Μέσης Γενικῆς Ἐκπ/σεως, β) τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν. 186/1975, γ) τήν εἰσήγηση τῶν Ἠλ.Σπυρόπουλου καί Ν.Βαρουχάκη καί δ) τή συζήτηση πού ἀκολούθησε,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Νά γίνουν οἱ ἑξῆς προσαρμογές στά ἀναλυτικά προγράμματα:

ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

I. Μετατίθεται ἡ διδασκαλία τῆς Ἱστορίας τοῦ Θουκυδίδη ἀπό τή Β΄ στή Γ΄ τάξη (α΄ τρίμηνο), ἐνῶ ἡ διδασκαλία τῶν Λόγων τοῦ Δημοσθένη ἀπό τή Γ΄ τάξη μετατίθεται στό δεύτερο τετράμηνο τῆς Β΄ τάξης, ὅπου θά διδάσκεται ὡς τμῆμα τῆς ἑνότητας Ἀττικοί Ρήτορες ὕστερα ἀπό τό λόγο ἐναντίον τοῦ Ἐρατοσθένη τοῦ Λυσία.

Εἰδικά ὅμως γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82 στή Γ΄τάξη θά ἰσχύσει τό ἑξῆς πρόγραμμα:

1. Δραματική Ποίηση (Σεπτέμβριος - 31 Ἰανουαρίου).
2. Φιλοσοφικά Κείμενα (Σεπτέμβριος- 31 Ἰανουαρίου)
3. Ἀνθολόγιο Λυρικῆς Ποίησης (γ΄ τρίμηνο)
4. Ὀλυνθιακός τοῦ Δημοσθένη (Φεβρουάριος)

ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

II. Ἀπό τή διδακτέα ὕλη τοῦ κλάδου "Γεωμετρία" τῶν Μαθηματικῶν τῆς Β΄ τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, πού προβλέπεται ἀπό τό ἄρθρο 2 τοῦ Π.Δ/τος 922/80, ἀφαιρεῖται ἡ τελευταία ἑνότητα "εὐθεῖες καί ἐπίπεδα στό χῶρο".

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

./.

III 'Η διδακτέα ὕλη τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῶν Μαθηματικῶν τῆς Γ΄ τάξεως τοῦ 'Ημερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως διαρθρώνεται σέ δύο κλάδους ὡς ἑξῆς:

α) Στοιχεῖα Μαθηματικῆς 'Αναλύσεως. Ὧρες 2 α΄ καί β΄ τριμήνου. Ὧρες 3 γ΄ τριμήνου.

θά διδαχθεῖ ἡ ὕλη πού προβλέπεται ἀπό τό ἄρθρο 2 τοῦ Π.Δ. 826/80.

β) Στερεομετρία. Ὥρα 1 κατά τά α΄ καί β΄ τρίμηνα.

1. Εὐθεῖες καί ἐπίπεδα στό χῶρο.

Καθορισμός ἐπιπέδου. Εὐθεῖα πλάγια ἡ κάθετη πρός ἐπίπεδο. Γωνία εὐθείας καί ἐπιπέδου. Εὐθεῖα παράλληλη πρός ἐπίπεδο. Παράλληλα ἐπίπεδα. Δίεδρη γωνία. Καθετότητα ἐπιπέδου. 'Ασύμβατες εὐθεῖες. Κοινή κάθετος δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν.

2. Πολύεδρα καί στερεά ἐκ περιστροφῆς.

Πολυεδρική γωνία. Πολύεδρο, Τετράεδρο, Πυραμίδα, Πρίσμα, Παραλληλεπίπεδο. 'Ορισμοί καί βασικές ἰδιότητες. Στερεά ἐκ περιστροφῆς. Κύλινδρος, κῶνος, σφαῖρα. 'Ορισμοί καί βασικές ἰδιότητες.

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΛΥΚΕΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

IV. 'Η διδακτέα ὕλη τῶν Μαθηματικῶν τῆς Α΄ τάξεως 'Εσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

1. "Αλγεβρα, ὧρες 2.

Θά διδαχθοῦν οἱ ἑνότητες 1, 2, 3, 4, 5 καί 6 τοῦ προγράμματος "Αλγεβρας τῆς Α΄ τάξεως 'Ημερησίου Λυκείου.

2. Γεωμετρία, ὥρα 1.

Θά διδαχθοῦν οἱ ἑνότητες 1, 2, 3, 4, 5 καί 6 τοῦ πρόγράμματος τῆς Γεωμετρίας τῆς Α΄ τάξεως 'Ημερησίου Λυκείου.

V. 'Η διδακτέα ὕλη τῶν μαθηματικῶν τῆς Β΄ τάξεως 'Εσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

1. "Αλγεβρα, ὧρες 2.

Θά διδαχθεῖ ἡ ἑνότητα 7 τοῦ προγράμματος "Αλγεβρας τῆς Α΄ τάξεως 'Ημερησίου Λυκείου καί οἱ ἑνότητες 1, 2, 3 τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῆς Β΄ τάξεως 'Ημερησίου Λυκείου.

2. Γεωμετρία, ὧρες 2.

Θά διδαχθοῦν οἱ ἑνότητες 8 καί 9 τοῦ προγράμματος Γεωμετρίας τῆς Α΄ τάξεως

'Ημερήσιου Λυκείου καί οἱ ἑνότητες 1, 2, 3 τοῦ ἀντίστοιχου προγράμματος τῆς Β΄ τάξεως 'Ημερήσιου Λυκείου.

VI. 'Η διδακτέα ὕλη τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῶν Μαθηματικῶν τῆς Γ΄ τάξεως 'Εσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

1. "Αλγεβρα, ὥρα 1.

Θά γίνει ἐπανάληψη τῶν ἑνοτήτων 1, 2, 3 τοῦ κοινοῦ προγράμματος "Αλγεβρας τῆς Β΄ τάξεως 'Ημερήσιου Λυκείου.

Στή συνέχεια θά διδαχθοῦν οἱ ἑνότητες 4 καί 5 τοῦ ἴδιου προγράμματος.

2. Γεωμετρία, ὥρα 1.

Θά γίνει ἐπανάληψη τοῦ κοινοῦ προγράμματος Γεωμετρίας τῆς Β΄ τάξεως τοῦ 'Ημερήσιου Λυκείου.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΛΑΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

VII. 'Ως διδακτέα ὕλη Μαθηματικῶν τῆς Γ΄ τάξεως πρότυπου 'Ελληνικοῦ Κλασικοῦ Λυκείου ὁρίζεται ἡ ἀντίστοιχη ὕλη τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῆς Γ΄ τάξεως 'Ημερήσιου Λυκείου προσαρμοζόμενη στίς ἀκόλουθες ἑβδομαδιαῖες ὧρες διδασκαλίας:

Στοιχεῖα Μαθηματικῆς 'Αναλύσεως, ὥρα 1 ὡς τίς 20 'Ιανουαρίου

, ὧρες 2 ἀπό 20 'Ιανουαρίου

Στερεομετρία , ὥρα 1 ὡς τίς 20 'Ιανουαρίου

Θέμα 3ο: 'Οδηγίες γιά τή διδακτέα ὕλη καί τή διδασκαλία τῶν μαθημάτων στό Γυμνάσιο καί τό Γενικό Λύκειο.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος 'Ηλ.Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

"Υστερα ἀπό τήν ἀναμόρφωση τῶν ὡρολογίων καί ἀναλυτικῶν προγραμμάτων (βλ.πράξη 44/1981 θέμα 2ο) κρίθηκε ἀπαραίτητη καί ἡ ἀναμόρφωση τῶν τριῶν τευχῶν τῶν "'Οδηγιῶν γιά τή διδακτέα ὕλη καί τή διδασκαλία τῶν μαθημάτων στό Γυμνάσιο καί τό Γενικό Λύκειο". Τήν ἐργασία αὐτή ὁλοκληρωμένη παρουσιάζουμε σήμερα καί εἰσηγούμαστε νά ἀποσταλοῦν τά τρία τεύχη στήν ἁρμόδια Διεύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά ἀνατύπωση, ὥστε τό συντομότερο νά διανεμηθοῦν στά σχολεῖα καί τούς καθηγητές.

'Επειδή ὅμως ὁπωσδήποτε φαίνεται ἀδύνατο νά φτάσουν στά σχολεῖα πρίν ἀπό τά τέλη 'Οκτωβρίου, κρίθηκε ἀπαραίτητη ἡ σύνταξη σχεδίου ἐγκυκλίου πού περιληπτικά θά περιέχει τή διδακτέα ὕλη τῶν μαθημάτων κατά τό α' τρίμηνο.

Εἰσηγούμαστε νά ἀποσταλεῖ καί ἐδῶ στή Δ/νση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ, ἡ ὁποία θά μεριμνήσει γιά τήν ἔγκαιρη ἀποστολή της.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα ;

δέχεται τήν εἰσήγηση τῶν Συμβούλων Β' κ.κ.'Ηλ.Σπυρόπουλου καί Ν.Βαρουχάκη στό σύνολό της.

'Αφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

'Ο Πρόεδρος

Γ. Βαντελλῆς

'Η Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.

Πράξη 45

Σήμερα 22 Αύγουστου 1981, ήμέρα Παρασκευή καί ώρα 9 πρωϊνή, τό Τμήμα Μέσης Έκπ/σεως τοῦ Κέντρου Έκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ προεδρεύοντα τόν Ἀθαν.Κομίνη, Γ΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Δ.Σακκᾶς, Ἠλ.Σπυρόπουλος, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων. Ἀδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης καί Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Γ.Παντελίδης, Α΄ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, Ν.Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β΄, γιατί ἦταν στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακούς λόγους, Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κυρ.Κατσιμάνης, Εἰσηγητής, γιατί εἶχαν κανονική ἄδεια, καί Φ.Βᾶρος, Σύμβουλος Β΄, γιατί εἶχε κανονική ἄδεια.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Αἴτηση Ἀθ.Σταράκη γιά ἐπανεξέταση τῶν προϋποθέσεων διορισμοῦ του ὡς καθηγητῆ Τεχνικῶν στή Μ.Ε. Εἰσηγητής Νικ.Παπαδόπουλος.
2. Ἔντυπο ὑλικό σχετικό μέ τήν καταπολέμηση τῶν ναρκωτικῶν, τοῦ ἀλκοολισμοῦ καί τήν ἰδέα συγκεντρώσεως ἀτρόφικῶν σχολείων σέ βιδσιμες σχολικές μονάδες Ὑπουργείου Παιδείας τῆς Βαυαρίας. Εἰσηγητής: Ν.Παπαδόπουλος.
3. Ἐπανεξέταση φυσικοπολιτικοῦ χάρτη Εὐρώπης. Εἰσηγητής: Δ.Τομπαΐδης.
4. Ἀναφορά τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητας Νεστορίου. Εἰσηγητής: Γ.Γρατσέας.
5. Συμπλήρωση τῆς πράξεως 44/1981 (θέμα 2ο) τοῦ Τμήματος Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ ΚΕΜΕ. Εἰσηγητής: Ἠλ.Σπυρόπουλος.
6. Αἴτηση τῆς Ἑταιρείας Γενικῆς Χαρτογραφικῆς Α.Κανάκη-Ε.Κατσιμπίνη γιά τή χορήγηση ἀποσπάσματος τῆς ἀριθ. 32/1981 πράξεως τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ πού ἀναφέρεται σέ γνωμοδότηση γιά 2 χάρτες τῆς ΕΟΚ. Εἰσηγητής: Δ.Σακκᾶς.
7. Ἀνακοινώσεις.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Αίτηση Αθ.Σταράκη γιά επανεξέταση τών προϋποθέσεων διορισμού του ώς καθηγητή Τεχνικών στή Μ.Ε.

Ο εισηγητής τού θέματος Νικ.Παπαδόπουλος είπε τά εξής:

Τό ΥΠΕΠΘ, Διεύθυνση Προσωπικού Μ.Ε. μέ έγγραφό του τής 30-6-81 διαβιβάζει αίτηση τού Αθ.Σταράκη (17-6-81) γιά επανεξέταση τών προσόντων διορισμού του ώς καθηγητή Τεχνικών στή Μ.Ε. καί παρακαλεί γιά τήν επανεξέταση τού θέματος.

Τήν αίτηση τού κ.Σταράκη συνοδεύει αντίγραφο τριών (3) σελίδων μέ τά μαθήματα σπουδών του στήν Ακαδημία Καλών Τεχνών Φλωρεντίας σέ μετάφραση τού Υπουργείου Εξωτερικών. Ο κ.Σταράκης θεώρησε σκόπιμο έπειτα άπό επικοινωνία του μαζί μου νά προσκομίσει άκόμη μιά βεβαίωση τής Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών Αθηνών γιά τό ότι ή ειδικότητα τής Σκηνογραφίας προβλέπει μόνο διετή φοίτηση, μέ άποτέλεσμα νά μήν είναι δυνατό οί άπόφοιτοί της νά διορίζονται στή Μ.Ε., καί ένα διευκρινιστικό υπόμνημά του πρός τό ΚΕΜΕ.

Τό Τμήμα μέ όμόφωνη άπόφασή του (πρ.26/11-5-81) άπέρριψε παλαιότερα τήν αίτησή του μέ βάση τά στοιχεία πού είχε υποβάλει, άλλά στήν άπόφαση αναφέρεται ότι "έφόσον όμως παρουσιάσει όμοιότητα μαθημάτων, πού διδάχτηκε, μέ τά άπαιτούμενα θά επαναξετάσει τό θέμα".

Μέ βάση τά νέα αναλυτικά στοιχεία πού υποβάλλει ό κ.Σταράκης ώς πρός τά μαθήματα πού παρακολούθησε καί άπό τά όποία προκύπτει ότι υπάρχει αντιστοιχία γενική καί ειδική άντικειμένων σπουδών του καί διδασκαλίας ή προγράμματος στή Μ.Ε. (πβ.Ιστορία Τέχνης, Αρχιτεκτονική, Σκηνική Αρχιτεκτονική, Σκηνοτεχνική κ.τ.λ., γιά τά όποία προϋποτίθεται ενημέρωση καί "Ικάνωση" σέ Ελεύθερο καί Γραμμικό Σχέδιο) εισηγούμαι νά γίνει άποδεκτό τό αίτημά του γιά διορισμό του ώς καθηγητή Τεχνικών στή Μ.Ε., έπειδή άκριβώς γιά τούς πτυχιούχους τών ξένων Ανωτάτων Σχολών Καλών Τεχνών ό Νόμος προβλέπει συγκεκριμένα καί μόνον τήν Ισοτιμία (309/1976, άρθ. 35, 1, η') υπό τόν όρο ότι έχει άπολυτήριο Ελληνικού Εξατάξιου Γυμνασίου ή Λυκείου.

Στή συζήτηση πού άκολούθησε ό Σύμβουλος Β' Ηλ.Σπυρόπουλος είπε ότι δέν πρέπει νά εισέρχονται στήν εκπαίδευση πρόσωπα πού δέν έχουν επιλέξει άπό τήν άρχή τό επάγγελμα τού εκπαιδευτικού καί είναι πολύ πιθανόν νά μήν έχουν τά άνάλογα ενδιαφέροντα γιά τό εκπ/κό έργο. Φοβάμαι είπε, μήπως ό διορισμός τού άνωτέρω στήν εκπαίδευση δημιουργήσει προηγούμενο γιά τήν είσοδο στόν κλάδο άλλων προσώπων πού τό βασικό τους κίνητρο δέν είναι ή διακονία τους στήν εκπαίδευση, άλλά ή επαγγελματική τους τακτοποίηση.

Τέλος τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) τό ἔγγραφο Δ/10687/8-7-81 τοῦ ΥΠΕΠΘ, μέ τό ὁποῖο διαβιβάζεται αἴτηση καί συμπληρωματικά δικαιολογητικά τοῦ Ἀθ.Σταράκη γιά τό διορισμό του ὡς καθηγητῆ Τεχνικῶν στή Μ.Ε., β) τήν εἰσήγηση τοῦ Νικ. Παπαδόπουλου καί γ) τή συζήτηση πού ἀκολούθησε,

Ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι κατά πλειοψηφία

Κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ Ν.Παπαδόπουλου ὡς πρός τό αἴτημα τοῦ Ἀθ.Σταράκη καί προτείνει τό διορισμό του ὡς καθηγητῆ Τεχνικῶν Μ.Ε., γιατί: α) μέ βάση τά νέα ἀναλυτικά στοιχεῖα, σύμφωνα ἄλλωστε καί μέ τήν πρώτη ἀπόφαση τοῦ Τμήματος (πράξη 26/1981), διαπιστώνεται ἀντιστοιχία μεταξύ ἀντικειμένων σπουδῶν του καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος διδασκαλίας τῶν Τεχνικῶν στή Μ.Ε. σέ βαθμό πού νά τόν καθιστᾶ ἱκανό νά ἀνταποκριθεῖ στά καθήκοντά του καί β) ἔχει ἰσοτιμία πτυχίου, τήν ὁποία γιά τήν περίπτωση τῶν πτυχιούχων Ξένων Ἀνωτάτων Σχολῶν Καλῶν Τεχνῶν προβλέπει συγκεκριμένα ὁ Νόμος 309/1976 (ἄρθρο 35, 1, η'), ὑπό τόν ὅρο ὅτι ἔχει ἀπολυτήριο Ἑλληνικοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου ἤ Λυκείου.

Μειοψήφησε ὁ Σύμβουλος Β' Ἠλ.Σπυρόπουλος γιά τούς λόγους πού ἀνέπτυξε κατά τή συζήτηση.

Θέμα 2ο: "Εντυπο ύλικό σχετικό με τήν καταπολέμηση τών ναρκωτικών, τού ἀκοολισμού καί τήν ἰδέα συγκεντρώσεως ἀτροφικών σχολείων σέ βιώσιμες σχολικές μονάδες Ὑπουργείου Παιδείας τής Βαυαρίας.

Ὁ εἰσηγητής τού θέματος Σύμβουλος Β' Νικ.Παπαδόπουλος εἶπε τά ἑξής:

Τό ΥΠΕΠΘ, Δ/νση Ἐφ.Προγρ. Μ.Ε., μέ ἔγγραφο τής 27-2-81, διαβιβάζει ἔντυπο ὑλικό σχετικό μέ τήν καταπολέμηση χρήσης τών ναρκωτικών καί τήν ἰδέα συγκεντρώσεως ἀτροφικών σχολείων σέ βιώσιμες σχολικές μονάδες τού Ὑπ.Παιδείας τής Βαυαρίας καί τού Κέντρου καταπολεμήσεως ναρκωτικών στήν Κολωνία πού στάλθηκε ἀπό τίς παραπάνω ἀρχές στήν Ἑλληνική Πρεσβεία τής Βόννης καί παρακαλεῖ για τίς δικές μας ἐνέργειες. Ἡ ἐν λόγω Πρεσβεία, ὅπως σημειώνεται στό σχετικό διαβιβαστικό ἔγγραφό της τής 23-4-80 συγκέντρωσε τό ὑλικό αὐτό ἔπειτα ἀπό προφορική ἐντολή τού κ.Ὑπουργού πρός τό Γραφεῖο τού ὁποίου ἀπροτάλθηκε ἀπό τήν Πρεσβεία τής Βόννης τό ἔντυπο αὐτό ὑλικό.

Ἀπό τή μελέτη τού ὑλικού αὐτού διαπίστωσα τά ἑξής:

1) Ἕνα Τμῆμα τού ὑλικού ἀναφέρεται στό θέμα χρήσης τών ναρκωτικών καί ἀποτελεῖται ἀπό βιβλία σχετικά μέ ἔρευνες πάνω στό θέμα καί ἀπό διαφωτιστικά ἔντυπα γιά τίς συνέπειες χρήσης ναρκωτικών καί τά μέτρα ἀποφυγής τους. Καί 2) Ἕνα ἄλλο Τμῆμα τού ὑλικού ἀναφέρεται σέ συζήτηση στή Βαυαρική Βουλή, σέ ἀποφάσεις καί νόμους καί στατιστικά στοιχεῖα τών σχολείων τής Βαυαρίας.

Στά στοιχεῖα αὐτά δέν ὑπάρχει καμιά ἄμεση σχέση μέ τά θέματα τών Ἑλληνοπαίδων τής Γερμανίας οὔτε ἡ Πρεσβεία τής Βόννης ἐπισημαίνει κάποιο θέμα ἀμεσότητας ἤ ἐπικαιρότητας.

Εἶναι βέβαια χρήσιμα στοιχεῖα καί κυρίως τά διαφωτιστικά φυλλάδια ὡς πρός τά ναρκωτικά καί οἱ ἐμπειρικές μελέτες, γι'αὐτό καί εἰσηγοῦμαι νά διαβιβαστοῦν στό Γραφεῖο Τεκμηριώσεως καί νά τοποθετηθοῦν στή Βιβλιοθήκη τού ΚΕΜΕ.

Τό Τμῆμα ὕστερα ἀπό συζήτηση

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

δέχεται τήν εἰσήγηση τού Ν.Παπαδόπουλου στό σύνολό της καί προτείνει τό ἔντυπο ὑλικό τό σχετικό μέ τήν καταπολέμηση τών ναρκωτικών κτλ. πού ἀπέστειλε ἡ Δ/νση Ἐφαρμογής Προγραμμάτων τού ΥΠΕΠΘ νά διαβιβαστεῖ στό Γραφεῖο Τεκμηριώσεως καί νά τοποθετηθεῖ στή Βιβλιοθήκη τού ΚΕΜΕ.

Θέμα 3ο: "Επανεξέταση φυσικοπολιτικού χάρτη Εύρώπης".

Ο εισηγητής Δ.Τομπαΐδης είπε σχετικά με τό θέμα αύτό τά έξής:

Πρίν προχωρήσω στήν άνάπτυξη τής εισήγησής μου, θά ήθελα νά έξεταστεί άπό τό Τμήμα τό θέμα τής νομιμότητας τής συζήτησης τού θέματος. Γιατί, σύμφωνα μέ τόν Κανονισμό λειτουργίας τού ΚΕΜΕ, άρμόδιο όργανο γιά περιπτώσεις λήψεως άποφάσεως σέ δεύτερο βαθμό, μετά τή λήψη άποφάσεως άπό ένα Τμήμα τού ΚΕΜΕ, είναι τό Τμήμα Γενικού Προγραμματισμού καί Συντονισμού (άρθρο 5 παρ. 1β' Κανονισμού).
Γι'αύτό έχω τή γνώμη ότι άνήκει στήν άρμοδιότητα τού κ.Προέδρου τού ΚΕΜΕ ό όρισμός τού όργάνου πού θά συζητήσει τό θέμα αύτό.

Τό Τμήμα, ύστερα άπό συζήτηση,

Δέχεται τή γνώμη τού εισηγητή ότι άνήκει στήν άρμοδιότητα τού κ.Προέδρου τού ΚΕΜΕ ό όρισμός τού όργάνου πού θά συζητήσει τό θέμα αύτό.

Θέμα 4ο: Ἀναφορά τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητας Νεστορίου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β' Γ.Γρατσέας εἶπε τά ἑξῆς:

Τό ΥΠΕΠΘ μέ τό ἔγγραφό του ἀριθμ. Γ/5974/5-8-81 διαβίβασε στό ΚΕΜΕ ἀναφορά τοῦ Νομάρχη Καστοριᾶς ὁ ὁποῖος ἀποστέλλει στό ΥΠΕΠΘ ἔγγραφο τόῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Νεστορίου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος αὐτῆς βρίσκει ὅτι ἀπόσπασμα κειμένου, πού ὑπάρχει στό διδακτικό βιβλίο τῶν θρησκευτικῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου, εἶναι δυνατό νά ἐκληφθεῖ ὡς ὑποτιμητικό γιά τό Νεστόριο καί τήν ἔνδοξη ἱστορία του.

Προτείνω στό Τμῆμα νά ἐνεργήσει τά δέοντα, ὥστε κατά τή μελλοντική ἐπανέκδοση τοῦ παραπάνω βιβλίου νά μήν περιληφθεῖ τό ἀποσπασματικό κείμενο, γιά τό ὁποῖο ὁ λόγος στό ἔγγραφο τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Νεστορίου. Γιά διευκόλυνση τῆς σχετικῆς διαδικασίας προτείνω ἀκόμη νά υἱοθετήσει, ὡς ἀπάντηση στό ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τά πιό πέρα, κείμενο τό ὁποῖο ἐπισυνάπτω.

Τό Τμῆμα ὕστερα ἀπό συζήτηση

ἀ π ο δ έ χ ε τ α ι ὁμόφωνα

τήν εἰσήγηση τοῦ Γ.Γρατσέα στό σύνολό της.

Θέμα 5ο: Συμπλήρωση τῆς πράξεως 44/1981 (θέμα 2ο) τοῦ Τμήματος Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ ΚΕΜΕ.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ἠλ.Σπυρόπουλος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

α) Ἡ διάταξη τῆς παρ.4 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Π.Δ. 826/79 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: ἀντί "Ἀντιγόνη τοῦ Σοφοκλέους" νά γραφεῖ: "Οἰδίπους Τύραννος τοῦ Σοφοκλέους", ὅπως ἔχει γίνει στό ἀντίστοιχο πρόγραμμα τῆς Γ΄ ἡμερησίου Λυκείου.

β) Ἡ παρ. τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἴδιου Π.Δ. πού ἀναφέρεται στό πρόγραμμα ἐπιλογῆς ἀρχαίων Ἑλληνικῶν Γ΄ Λυκείου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: "Καταργεῖται ἡ διδασκαλία τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων Λυρικῶν καί τό διατιθέμενο ὡράριο μεταφέρεται στή διδασκαλία τῆς θεατογραφίας".

γ) Τό πρόγραμμα (κοινό καί προσθέτων μαθημάτων) τοῦ μαθήματος "Μαθηματικά" τῆς Δ΄ Ἑσπερινοῦ Λυκείου εἶναι ὅμοιο μέ τό ἀντίστοιχο πρόγραμμα (κοινό καί ἐπιλογῆς) τῆς Γ΄ ἡμερησίου Λυκείου.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση, ὅπως ἔχει.

Θέμα 6ο: Αίτηση της Εταιρείας Γενική Χαρτογραφική Α.Κανάκη-Ε.Κοτσύλα για τη χορήγηση αποσπάσματος της αριθ. 32/1981 πράξεως του Τμήματος Μ.Ε. του ΚΕΜΕ που αναφέρεται σε γνωμοδότηση για 2 χάρτες της ΕΟΚ.

Ο εισηγητής Δ.Σακκάς είπε σχετικά με το θέμα αυτό τα εξής:

Η Δ/νση Εποπτικών Μέσων του Υπουργ.Παιδείας με το έγγραφό της 5983/16-7-81 αποστέλλει στό ΚΕΜΕ αίτηση της Εταιρείας Γενική Χαρτογραφική Α.Κανάκη-Ε.Κοτσύλα για τη χορήγηση αποσπάσματος της αριθ. 32/81 πράξεως του Τμήματος που αφορά γνωμοδότηση για την καταλληλότητα δυό χαρτών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

Εισηγούμαι να δοθεί το αντίγραφο κατά την πάγια τακτική που ακολουθεί το ΚΕΜΕ σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση,

αποφαίνεται ομόφωνα

Να σταλεί το αντίγραφο του αποσπάσματος της πράξεως 32/1981 του Τμήματος Μ.Ε. του ΚΕΜΕ στή Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ για να χορηγηθεί στην Εταιρεία Γενική Χαρτογραφική Α.Κανάκη - Ε.Κοτσύλα.

Θέμα 7ο: Ἀνακοινώσεις.

Ὁ Σύμβουλος Β΄ Δ.Σακκᾶς ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα:

1) Τό Ἀρ.925/12-Ἰουλ. 1981 ἔκθεση λειτουργίας τῆς Σχολῆς Ἀναβρύτων. Ἀποστέλλεται στό ΥΠΕΠΘ καί κοινοποιεῖται καί στό ΚΕΜΕ.

2) Τό ἀρ. 1285/8-7-81 ἀναφορά πρός τό ΚΕΜΕ τοῦ Ἀναπληρωτῆ Ἐπόπτη Μ.Ε. τῆς ΙΕ ΑΕΠ κ.Ν.Οἰκονομάκη. Ἀναφέρει ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά ἐξευρεθεῖ διδακτικό προσωπικό γιά τή λειτουργία ΣΕΛΜΕ στήν Κρήτη. ὀφεῖ τό ΥΠΕΠΘ, στήν ὁποία κοινοποιεῖται

3) Τό Ἀρ.1150/25-6-81 ἀναφορά τοῦ ἐπόπτη τῆς ΙΒ ΑΕΠ καί στό ΚΕΜΕ. Μέ τήν ἀναφορά του ὑποβάλλει εἰσηγητική ἀναφορά τοῦ Γεν.Ἐπιθ. κ.Δ.Γκαρούτσου σχετικά μέ τήν ὀργάνωση σεμιναρίου καθηγητῶν Ἀγγλικῆς στή Θεσ/νίκη ἀπό τό Βρετανικό Συμβούλιο ἀπό 7-9 Ἰανουαρίου 1982.

4) Ἀναφορά λυκειάρχη τοῦ λυκείου Γραβιᾶς Φωκίδας ἀπό 16-7-81 πρός τό ΚΕΜΕ ἐπισυνάπτει "Ἔργο του ἀποτελούμενο ἀπό 4 σελίδες μέ θέμα ὁδηγίες τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ γιά "νά τό διερευνήσουμε καί νά ἀποφανθοῦμε γιά τήν ἐφαρμογή του στούς συναδέλφους ὅλων τῶν σχολείων".

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀθ.Κομίνης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 46

Σήμερα 25 Αὐγούστου 1981, ἡμέρα Τρίτη καί ὥρα 6.30΄ πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἅγια Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Γ.Παντελίδη, Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἀθαν.Κομίνης, Γ΄Αντιπρόεδρος, Δ.Σακκᾶς, Γ. Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων. Ἀδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κυρ.Κατσιμίνης καί Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Ἠλ.Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄, Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, γιατί εἶχαν κανονική ἄδεια, Ν.Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β΄, γιατί ἦταν στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακούς λόγους καί Φ.Βῆρος, Σύμβουλος Β΄, γιατί εἶχε ἀναρρωτική ἄδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Ἐλεύθερα βοηθήματα γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82 στά μαθήματα:
   α) Τεχνολογικά Α΄, Β΄ καί Γ΄ Γυμνασίου. Εἰσηγητής: Στ.Παλαιοκρασσᾶς.
   β) Γερμανικά Α΄, Β΄ καί Γ΄ Κλασικοῦ Λυκείου. Εἰσηγητής: Ν.Παπαδόπουλος.
   γ) Καλλιτεχνικά Α΄ καί Β΄ Γυμνασίου. Εἰσηγητής Λεων.Ἀδαμόπουλος.
2. Γνωμοδότηση στά σχέδια Ὑπουργικῶν Ἀποφάσεων γιά τά προσόντα καί τό ἔργο τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου. Εἰσηγητής: Ν.Παπαδόπουλος.
3. Ἀναφορά Στέφ.Σερμπέτη γιά τά νέα βιβλία Χημείας Β΄ καί Γ΄ Γυμνασίου. Εἰσηγητής: Στέφ.Παπασημακόπουλος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

4. Ἐκπρόσωποι τοῦ ΚΕΜΕ σὲ ἐπιμορφωτικὰ σεμινάρια καθηγητῶν Ἀγγλικῆς. Εἰσηγητής: Δ.Σακκᾶς.

5. Ἔγκριση πρόξεως Ἐπιτροπῆς Κρίσεως διδακτικοῦ βιβλίου "Καλλιτεχνικὰ Α' Λυκείου". Εἰσηγητής: Λ.Ἀδαμόπουλος.

6. Γνωμοδότηση γιὰ τὸ βιβλίο τῆς Μαρίας Λασκαρίτου-Λοδῆ ""Ἕνα βότρο στὸ ἄπειρο τοῦ σύμπαντος". Εἰσηγητής: Λεων.Ἀδαμόπουλος.

7. Αἴτηση Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν γιὰ τὴ συμμετοχὴ καθηγητῶν κλάδου Α$^{\delta}$ Χημικοῦ στὸ ΣΤ' Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας ἀπὸ 31-11-81 ἕως 8-12-81 στὴ Θεσσαλονίκη. Εἰσηγητής: Στέφ. Παπασημακόπουλος.

8. Ἀνακοινώσεις.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καὶ ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, ἄρχισε ἡ ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: Ἐλεύθερα βοηθήματα γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82 στά μαθήματα:

α) Τεχνολογικά Α΄, Β΄, καί Γ΄ Γυμνασίου.

β) Γερμανικά Α΄, Β΄ καί Γ΄ Κλασικοῦ Λυκείου

γ) Καλλιτεχνικά Α΄ καί Β΄ Γυμνασίου.

Ὁ εἰσηγητής γιά τά ἐλεύθερα βοηθήματα τῶν Τεχνολογικῶν μαθημάτων Α΄, Β΄ καί Γ΄ Γυμνασίου Β΄Ἀντιπρόεδρος Σταμ.Παλαιοκρασσᾶς εἶπε τά ἑξῆς:

Σύμφωνα μέ τή μέθοδο διδασκαλίας πού υἱοθετήθηκε γιά τό μάθημα τῆς τεχνολογίας, μετά ἀπό τριετή πειραματική ἐφαρμογή σέ εἰδικά ἐπιλεγμένα γυμνάσια, δέν ἀπαιτεῖται σχολικό βιβλίο γιά τή Β΄ καί Γ΄ τάξη τοῦ Γυμνασίου. Ὑπάρχει ὅμως ἀνάγκη νά δημιουργηθεῖ μικρή τεχνική βιβλιοθήκη σέ κάθε ἐργαστήριο μέ σχετικά τεχνικά βιβλία, τά ὁποῖα θά μποροῦν νά χρησιμοποιοῦν ὡν πηγές οἱ μαθητές γιά τήν προετοιμασία καί ὁλοκλήρωση τῆς μελέτης καί κατασκευῆς τοῦ ἔργου πού ἐπιλέγουν. Σέ πρώτη φάση προτείνουμε νά ἀγορασθοῦν τά ἑξῆς σχετικά βιβλία πού ἐκδίδει τό Εὐγενίδειο Ἵδρυμα:

Α. Ὁλόκληρη ἡ σειρά τοῦ "Τεχνίτη" (πράσινη)

Β. Ὁλόκληρη ἡ σειρά τοῦ "Ναυτικοῦ" (μπλέ)

Γ. Ὁλόκληρη ἡ σειρά τοῦ "Τεχνικοῦ"

Δ. Τά βιβλία τοῦ Τεχνικοῦ Λυκείου.

Σέ δεύτερη φάση νά καλέσει ἡ Δ/νση Ἐφαρμ.Προγραμμάτων μέ προκήρυξη τούς ἐνδιαφερόμενους νά καταθέσουν τεχνικές ἐγκυκλοπαίδειες στό Τμῆμα γιά νά γνωμοδοτήσει γιά τήν καταλληλότητά τους καί μετά τήν ἔγκρισή τους νά συμπεριληφθοῦν στήν παραπάνω βιβλιοθήκη.

Γιά τήν Α΄ Γυμνασίου, ὅπου τό πρόγραμμα ἀφορᾶ τήν ἀσφαλή χρῆση βασικῶν ἐργαλείων καί ἔργων εἶναι ἀπαραίτητο νά γραφτεῖ σχολικό βιβλίο καί προτείνω μελλοντικά, ὅταν ἐπιστρέψουν ἀπό τίς Η.Π.Α., ὅπου ἔχουν πάει γιά μετεκπαίδευση, οἱ εἰδικοί τεχνολόγοι πού ἀσχολήθηκαν μέ τήν πειραματική ἐφαρμογή τοῦ μαθήματος, νά τούς ἀνατεθεῖ ἀπό τό Τμῆμα ἡ συγγραφή τοῦ βιβλίου αὐτοῦ.

Συμπληρωματικά ἀναφέρω ὅτι γνωρίζω ὅτι κάποτε πρέπει νά γραφτεῖ καί βιβλίο γιά τόν καθηγητή τοῦ μαθήματος καί ἀκοπό αὐτό θά ἐπανέλθω στό Τμῆμα μέ τή σχετική πρόταση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ
ΚΕ.Μ.Ε.

Ὁ εἰσηγητὴς γιὰ τὰ ἐλεύθερα βοηθήματα Γερμανικῆς γλώσσας γιὰ τὶς τάξεις Α΄, Β΄, Γ΄ τοῦ Κλασικοῦ Λυκείου, Σύμβουλος Β΄ Νικ.Παπαδόπουλος εἶπε τὰ ἑξῆς:

"Εἰσηγοῦμαι νὰ ἐγκριθοῦν οἱ δύο σειρὲς βιβλίων Γερμανικῆς γλώσσας ποὺ ἐγκρίθηκαν καὶ πέρυσι, ἔπειτα ἀπὸ εἰσήγησή μου, ἀπὸ τὸ Τμῆμα γιὰ ἐλεύθερη χρήση τῶν μαθητῶν τῶν τάξεων Α΄, Β΄ καὶ Γ΄ τοῦ Κλασικοῦ Λυκείου καὶ συγκεκριμένα:

1) DEUTSCHE SPRACHLEHRE FÜR AUSLÄNDER, τῶν SCHULZ - GRIESBACH, MÜNCHEN 1976, ἔκδ. HUBER, βιβλίο 1, μέρος 1ο γιὰ τὴν Α΄ τάξη, 2ο μέρος γιὰ τὴ Β΄ τάξη καὶ βιβλίο 2 γιὰ τὴ Γ΄ τάξη.

2) DEUTSCHALS FREMDSPRACHE IA, IB καὶ II γιὰ τὶς 3 τάξεις ἀντίστοιχα, γιατὶ εἶναι τὸ πιὸ κατάλληλο καὶ γιατὶ ἀπὸ τὴν περυσινὴ χρήση τους δὲν προέκυψε κανένα πρόβλημα.

Ἀπὸ τὶς δύο αὐτὲς σειρὲς οἱ διδάσκοντες μποροῦν νὰ ἐκλέγουν κατὰ τὴν προτίμησή τους τὴ μία.

Τέλος ὁ εἰσηγητὴς γιὰ τὰ ἐλεύθερα βοηθήματα τῶν Καλλιτεχνικῶν μαθημάτων γιὰ τὶς τάξεις Α΄ καὶ Β΄ Γυμνασίου Σύμβουλος Β΄ Λεων.Ἀδαμόπουλος πρότεινε ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων αὐτῶν κατὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1981-1982 νὰ γίνει ὅπως καὶ κατὰ τὸ προηγούμενο ἔτος.

Ἀκολούθησε συζήτηση, ὕστερα ἀπὸ τὴν ὁποία τὸ Τμῆμα

Ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

κάνει δεκτὲς τὶς εἰσηγήσεις τῶν Σταμ.Παλατσκρασοῦ, Νικ.Παπαδόπουλου καὶ Λεων.Ἀδαμόπουλου στὸ σύνολό τους.

Θέμα 2ο: Γνωμοδότηση στά σχέδια Ὑπουργικῶν Ἀποφάσεων γιά τά προσόντα καί τά ἔργα τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ν.Παπαδόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Τό θέμα εἶχε συζητηθεῖ στό Τμῆμα καί στίς 29-6-81 ὁπότε καί ἔγινε συζήτηση κυρίως πάνω στό ἕνα σχέδιο Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως πού ἀφορᾶ τά εἰδικότερα προσόντα τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου καί θεωρήθηκε ἀπαραίτητο πρίν προχωρήσει τό Τμῆμα σέ ὁποιαδήποτε γνωμοδότηση νά ζητηθοῦν ἀπό τό Ὑπ.Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν τά πρακτικά ἀριθ. 7/14-11-80 καί 9/12-12-80 τοῦ Εἰδικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Ψυχολόγων τοῦ ἄρθ.2 τοῦ ν.891/1979 (σχετ.ἀπόφ. Α2/2283/1980 τοῦ Ὑπ.Κοιν.Ὑπηρ.) γιά νά ἐνημερωθεῖ τό Τμῆμα πάνω στίς σκέψεις καί τό πνεῦμα τῶν σχετικῶν προτάσεων τοῦ Συμβουλίου πού ἀποτέλεσαν καί τίς βάσεις τῶν σχεδίων τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων πού ἔχουμε γιά γνωμοδότηση.

Ἔπειτα ἀπό τό ἀριθ.2151/7-7-81 ἔγγραφο τοῦ ΚΕΜΕ μέ τό ὁποῖο ζητήθηκε ἀντίγραφο τῶν πρακτικῶν μᾶς ἀποστάλησαν τά ἀντίγραφα τῶν δύο παραπάνω πρακτικῶν ἀριθ. Α2β/3360/8-7-81 πού ἀποτελοῦνται ἀπό 5 συνολικά σελίδες μέ 3 σελ. κείμενο σχετικό πρός τά δύο θέματα. Σημειώνω ὅτι δέν ὑπάρχουν πολύ περισσότερα πράγματα στά δύο πρακτικά ἀπ'ὅσα περιλαμβάνονται στά δύο σχέδια τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ὑπενθυμίζω ὅτι τά σχέδια Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων πού ἔχουμε γιά γνωμοδότηση προβλέπονται ὡς κοινές ἀπόφασεις τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινων.Ὑπηρεσιῶν καί τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων ἀπό τό βασικό νόμο "Γιά τήν ἄσκηση τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ψυχολόγου στήν Ἑλλάδα" 891/28-12-79, ἄρθ. 3, παρ.3 γιά τά ἐπιπλέον καί τά εἰδικότερα προσόντα καί ἄρθ.7 γιά τό ἔργο τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου.

Στήν εἰσήγησή μου θεωρῶ σκόπιμο νά ἀναφερθῶ γενικά καταρχήν στή σημασία καί τήν ἀναγκαιότητα τοῦ θεσμοῦ τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου, γιατί νομίζω πώς ἔτσι θά φανεῖ καί ἡ σημασία τῆς γνωμοδότησής μας πάνω στά δύο σχέδια Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συμπληρώνοντας τήν εἰσήγησή μου στίς 29-6-81, θά ἀναλύσω στή συνέχεια διάφορα σημεῖα τῶν σχεδίων τῶν Ὑπ.Ἀποφάσεων καί θά προτείνω συγκεκριμένη νέα διατύπωση τῶν σχεδίων μέ τίς συμπλήρωσεις, τίς τροποποιήσεις καί παραλείψεις πού θεωρῶ ἀναγκαῖες.

Ι. Ὁ θεσμός τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου καί ἡ σκοπιμότητα [illegible]

Ὁ θεσμός τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου ἔχει ἤδη ἀπό πολλ[illegible] σέ ὅλες τίς προηγμένες χῶρες, προκειμένου νά ἀντιμετωπισθοῦν ψυχολογικά προβλήματα τῶν μαθητῶν

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕΜΕ

./.

ὑπεύθυνα καί ἐπιστημονικά.

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἀνάγκη αὐτή, τῆς καθιερώσεως ὁλ.τοῦ θεσμοῦ τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου εἶναι ἐπιτακτική καί στή χώρα μας γιά τούς ἴδιους λόγους πού καθιερώθηκε στίς ἄλλες χῶρες καί συγκεκριμένα:

1. Κάί στή χώρα μας ἡ ἀτομική καί κοινωνική ζωή βρίσκονται κάτω ἀπό τήν ἐπήρεια νέων μορφῶν ζωῆς καί δεδομένων ἀπ' αὐγκριση μέ παλιότερες ἐποχές καί χρειάζεται ὑπεύθυνη εἰδίκευση καί κατάρτιση γιά ὑπεύθυνη ἀντιμετώπιση τῶναχετικῶν προβλημάτων.

2. Ἡ σχολική ἡλικία εἶναι ἡ βάση τῆς ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητας τοῦ ἀτόμου καί ὅσο πιό πολύ προσεχτεῖ καί βοηθηθεῖ ὑπεύθυνα τό ἄτομο στήν ἡλικία αὐτή τόσο πιό πολύ ἐξασφαλίζονται οἱ δυνατότητες ὁρθῆς ἀναπτύξεώς του. Ἡ πρόοδος κατά συνέπεια τῶν ἐπιστημῶν θά πρέπει καί στόν τομέα αὐτόν νά χρησιμοποιηθεῖ ἐπωφελῶς γιά τό ἄτομο καί τήν κοινωνία.

Αὐτό εἶναι ἀκόμη πιό ἀναγκαῖο, ὅταν σκεφθεῖ κανείς ὅτι ἡ παιδική καί ἡ ἐφηβική ἡλικία ἀντιμετωπίζει πάντοτε ἰδιαίτερα προβλήματα πού σχετίζονται μέ τήν ψυχική ἀνάπτυξη καί ζωή τοῦ ἀτόμου.

3. Ἡ μέχρι τώρα εὐκαιριακή καί κυρίως ἐμπειρική ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων τῆς ψυχικῆς ζωῆς τῶν μαθητῶν ἀπό τούς ἐκπαιδευτικούς τῶν διάφορων μαθημάτων καί τό Δ/ντή δέν ἦταν ἀσφαλῶς ἐπαρκής, οὔτε ἐπιτυχής πάντοτε καί καμιά φορά περιέπλεκε ἀντί νά ἐξελήσει ἀποτελεσματικά. Ἐκτός ἀπ'αὐτό σήμερα καί τά ψυχολογικά προβλήματα τοῦ σύγχρονου ἀτόμου καί κατά συνέπεια καί τοῦ μαθητῆ ἔχουν ἀποκτήσει μιά συνθετότητα καί πολυπλοκότητα τέτοια ὥστε νά εἶναι ἀπαραίτητος ὁ εἰδικός' ἀπ'τήν ἄλλη μεριά οἱ ἐκπαιδευτικοί τῶν διαφόρων εἰδικοτήτων μέ τήν αὔξηση τῶν γνώσεων σέ ὅλους τούς τομεῖς καί τίς σύγχρονες ἐπιστημονικές ἀπαιτήσεις δέν μποροῦν νά ἀνταποκριθοῦν μέ ἐπιτυχία παρά μόνο στά ἐπιστημονικά γνωστικά καί διδακτικά καθήκοντα πού σχετίζονται ἄμεσα μέ τήν εἰδικότητά τους, γιατί οὔτε ἰδιαίτερες ψυχολογικές γνώσεις μποροῦν νά διαθέτουν, οὔτε τόν ἀπαιτούμενο χρόνο γιά τήν ἀντιμετώπιση ἰδιαίτερων προβλημάτων τῶν μαθητῶν.

2. Εἰδικότερα προσόντα τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου.

Ὁ βασικός νόμος "Γιά τήν ἄσκηση τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ψυχολόγου στήν Ἑλλάδα" 991/20-12-79, στό ἄρθ.3, παρ.3 προβλέπει εἰδικότερα προσόντα τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου "ἐπιπλέον" τῶν βασικῶν, δηλ. "τοῦ πτυχίου Ψυχολογίας ἤ κλάδου της".

θεωρεῖται καί κατά τή γνώμη μου ἀπαραίτητο λόγω τῶν προκαταλήψεων πού σχετίζονται μέ τό ἐπάγγελμα τοῦ ψυχολόγου, ἀλλά καί τῆς ἄγνοιας γενικά ἤ τῆς σύγχυσης πολλῶν σχετικῶν ζητημάτων, ἀκόμη καί λόγω τῶν ὑπερβολικῶν προσδοκιῶν ὁρισμένων ἀπό τό ἐπάγγελμα τοῦ ψυχολόγου – ὅπως καί τοῦ ψυχιάτρου ἐξάλλου – τά πράσινα τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου νά εἶναι ὄχι μόνο αἰσιοδοξικά στήν ψυχολογία ἀλλά καί αὐξημένα. Νομίζω πώς πρέπει νά τονιστεῖ τό γεγονός ὅτι ὁ ψυχολόγος γενικά καλεῖται πολλές φορές νά ἀντιμετωπίσει προβλήματα τῆς ψυχικῆς ζωῆς καί τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἀτόμου ἐξίσου σοβαρά ὅπως ὁ γιατρός γενικά ἤ εἰδικότερα ὁ ψυχίατρος καί ὁποιοδήποτε τό ἔργο του δέν εἶναι εὐκολότερο ἤ δέ διευκολύνεται τόσο ἀπό τή συγκεκριμένη σωματική βάση, ὅπως τοῦ γιατροῦ, στήν ὁποία αὐτοῦ ἡ ἀπευθυντότητα καί τό ἔργο κυρίως στηρίζεται. Ὁ ψυχολόγος χωρίς νά ἀγνοεῖ τά σωματικά δεδομένα ἔχει νά ἀσχοληθεῖ μέ ὅ,τι ὀνομάζουμε συμπεριφορά τοῦ ἀτόμου πού σχετίζεται μέ τήν ψυχική ζωή του, ἔργο κατ' συνέπεια ὄχι μόνο δυσκολότερο ἀλλά καί λεπτότερο. Καί μόνο μέ αὐτή τήν ἀντιπαράθεση, νομίζω ὅτι ὁ ψυχολόγος πρέπει νά διαθέτει τουλάχιστο ἀνάλογη διάρκεια σπουδῆς καί κατάρτισης μέ αὐτή τοῦ γιατροῦ γενικά πού, ὡς γνωστό, διαθέτει ὡς ἐλάχιστο χρόνο σπουδῶν 6 χρόνια καί ὁ ψυχίατρος περίπου 9 χρόνια. Καί ἐπειδή ὑπάρχουν περιπτώσεις ψυχολόγων πού ἀπέκτησαν τό πτυχίο ἔπειτα ἀπό προηγούμενες σπουδές συνήθως φιλολογίας πού σέ μερικές χῶρες ἀναγνωρίζονται μέχρι τοῦ σημείου μάλιστα νά χορηγεῖται ἔπειτο ἀπό ἄρτιες σπουδές τό MASTER ἤ MAITRISSE τῆς Ψυχολογίας, κρίνεται ἀπαραίτητο ὁ σχολ.ψυχολόγος, ἀνεξάρτητο ἀπό ὁποιοδήποτε βασικό πτυχίο ψυχολογίας, νά ἔχει τουλάχιστο 4ετῆ συνολική φοίτηση ἀποκλειστικά σέ Σχολή ἤ Τμῆμα Ψυχολογίας πανεπιστ.ἐπιπέδου καί νά ἔχει ὁπωσδήποτε παρακολουθήσει τά ἀντικείμενα πού σχετίζονται μέ τή σχολική ψυχολογία καί συγκεκριμένα Ψυχολογία τῆς παιδικῆς καί ἐφηβικῆς ἡλικίας. Παιδαγωγική Ψυχολογία, Ψυχολ.ἀτομικῶν διαφορῶν καί σχετικές μεθόδους ἐκτιμήσεως καί μετρήσεως.

Δέ νομίζω ὅτι χρειάζεται ὁπωσδήποτε νά ζητηθεῖ ἐκπαιδευτική πεῖρα ἤ ἐπαγγελματική προϋπηρεσία τῶν ὑποψηφίων ὡς σχολ.ψυχολόγων, ἀλλά τά προσόντα αὐτά μποροῦν μόνο νά δίδουν προτεραιότητα διορισμοῦ σέ περίπτωση ἴσων βασικῶν προσόντων.

Ὅπως ἀνέφερα καί στήν εἰσήγησή μου τῆς 29-6-81 ὑπάρχει κάποια διαφορά στά ἐπιπλέον προσόντα τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου, ὅπως αὐτά διατυπώνονται στό σχέδιο ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καί δέν φαίνεται ἂν ζητεῖται ἐπιπλέον [illegible] ἀπό ἄλλους ἤ μόνο ἀπό κείνους πού δέν ἔχουν στίς βασικές [illegible] παρακολουθήσει τά σχετικά μέ τή σχολική ψυχολογία ἀντικείμενα, [illegible] ὑπάρχει σχεδόν

Ακριβῶς καί στό πρακτικό τοῦ Εἰδικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου. Τό πρακτικό προβλέπει ὡς ἐπιπλέον ἀπαραίτητο προσόν τήν ἐκπαιδευτική πεῖρα ἤ τήν ἐπαγγ.ὑπηρεσία ψυχολόγου, πρᾶγμα πού στό σχέδιο Ὑπ.ἀποφ. διατυπώνεται διαζευκτικά μέ τήν εἰδίκευση στή σχολική ψυχολογία. Καί μόνο τό γεγονός αὐτό ἀποδείχνει ὅτι πράγματα δηλ. κριτήρια πού ἐκτιμῶνται τόσο εὔκολα κατά διαφορετικό τρόπο δέν μποροῦν νά ἀποτελέσουν τήν εἰδοποιό διαφορά τῶν ἐπιπλέον προσόντων, τά ὁποῖα κατά τή γνώμη μου, πρέπει νά εἶναι συγκεκριμένα προσόντα ἰδιαιτέρων ἐπιστημονικῶν σπουδῶν πού ἔχουν σχέση μέ τό ἔργο τοῦ σχολείου.

Μέ βάση τά παραπάνω προτείνω ἡ σχετική παράγραφος τοῦ σχεδίου τῆς ὑπουργικῆς ἀπόφασης πού ἀφορᾶ τά εἰδικότερα προσόντα τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου νά διατυπωθεῖ ὡς ἑξῆς:

1. "Εἰδίκευση στή σχολική ψυχολογία μέ ἑξαετῆ κύκλο σπουδῶν σέ σχολή ψυχολογίας πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου ἤ σπουδή τῶν σχετικῶν κλάδων καί συγκεκριμένα τῆς ψυχολογίας τῆς παιδικῆς καί ἐφηβικῆς ἡλικίας, τῆς Παιδαγωγικῆς Ψυχολογίας, τῆς ψυχολογίας τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν καί τῶν σχετικῶν μεθόδων ἐκτιμήσεως καί μετρήσεως καί μέ συνολική φοίτηση σέ σχολή ἤ Τμῆμα ψυχολογίας πανεπ.ἐπιπέδου τόσο στήν πρώτη ὅσο καί στή δεύτερη περίπτωση τουλάχιστο 4 χρόνια.

   Σέ περίπτωση ἴσων προσόντων τυχόν ἐπαγγελματική προϋπηρεσία ψυχολόγου ἤ ἐκπαιδευτική ὑπηρεσία ἤ πεῖρα δίνουν προτεραιότητα διορισμοῦ.

2. Ἐπιτυχία στήν ἐξέταση ἐνώπιον τῆς ὁμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐκτός ἀπό τίς περιπτώσεις γιά τίς ὁποῖες προβλέπεται ἀπαλλαγή ἀπό τήν ἐξέταση σύμφωνα μέ τό νόμο".

3. Τό Ἔργο τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου

   Προτείνω νά γίνουν στό σχετικό σχέδιο Ὑπ.ἀποφάσεως ὁρισμένες ἀλλαγές θέσεως ἐπιμέρους στοιχείων (π.χ. τό 2 νά γίνει 2., γιατί ἀνήκει νοηματικά μετά τό 1.), μερικές παραλείψεις (π.χ. στό 5.γ. καί 6.) καί τροποποιήσεις καί συμπληρώσεις (π.χ. στό 3.) καί νά διατυπωθεῖ ἡ Ὑπουργ.ἀπόφαση ὡς ἑξῆς:

   "Καθορίζουμε τό ἔργο τοῦ ψυχολόγου στόν τομέα τῆς σχολικῆς ψυχολογίας ὡς ἑξῆς:

1. Διερευνᾶ καί ἀξιολογεῖ τίς νοητικές ἱκανότητες, τίς κλίσεις καί τά ἐνδιαφέροντα καί γενικά τήν ὅλη προσωπικότητα τοῦ μαθητῆ.

2. Ἀσκεῖ διαγνωστική ἐργασία καί προχωρεῖ σέ μιά πρώτη θεραπευτική ἀντιμετώπιση προβλημάτων μάθησης καί προσαρμογῆς τοῦ μαθητῆ στό σχολικό καί κοινωνικό περιβάλλον.

. / .

3. Μεθοδεύει τή διαδικασία τοῦ σχολικοῦ-ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ μέ τά ἁρμόδια πρόσωπα καί ἀντιμετωπίζει περιπτώσεις δύσκολης ἐκλογῆς ἐπαγγέλματος ἤ σχολικῆς κατευθύνσεως τῶν μαθητῶν.

4. Ἀσκεῖ συμβουλευτική ἐργασία σέ μαθητές καί σέ γονεῖς κατά περίπτωση καί σέ ὁμάδες ὀργανώνει γιά τούς γονεῖς ἐνημερωτικά προγράμματα ἐπάνω σέ θέματα ἀγωγῆς.

5. Συνεργάζεται:

   α. Μέ τό ἐποπτικό, ἐκπαιδευτικό καί ὑπόλοιπο προσωπικό τοῦ σχολείου ἤ τῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφέρειας ὅπου ὑπηρετεῖ, γιά τό χειρισμό ἀτομικῶν περιπτώσεων μαθητῶν καί προβλημάτων ὁμάδων καί γενικά τό ἐνημερώνει ἐπάνω σέ θέματα ἀγωγῆς καί ἐκπ/σεως.

   β. Μέ τούς εἰδικούς ἐκτός τοῦ σχολείου στούς ὁποίους καί παραπέμπει τούς μαθητές ἀνάλογα μέ τό ἰδιαίτερο πρόβλημά τους (καί ἀσφαλῶς μέ τή συναίνεση τῶν γονέων).

6. Εἰσηγεῖται μέτρα προληπτικῆς ὑγιεινῆς στό χῶρο τοῦ σχολείου.

7. Μεθοδεύει καί συντονίζει τή συστηματική ἔρευνα ψυχολογικῶν προβλημάτων στά πλαίσια τῆς σχολικῆς ζωῆς.

Τά παραπάνω ἔργα ἔχουν κύριο σκοπό νά ὑποβοηθήσουν μέ ψυχολογικές μεθόδους τήν ὁμαλή καί πλήρη ἀνάπτυξη τῆς προσωπικότητας τοῦ μαθητῆ καί νά συντελέσουν στήν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τοῦ σχολείου.

Ὡς περιοχή δικαιοδοσίας γιά τήν ἄσκηση τοῦ σχολικοῦ ἔργου τοῦ ψυχολόγου ὁρίζουμε τήν προσχολική, τή στοιχειώδη, τή μέση ἐκπαίδευση, γενική καί τεχνική-ἐπαγγελματική". Θεωρεῖ σκόπιμο νά παραλειφθεῖ ὁποιαδήποτε ἀναφορά καί συσχέτιση τοῦ ἔργου τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου μέ τά προγράμματα τοῦ σχολείου, ἀφοῦ αὐτά συντάσσονται ἀπό τό ἁρμόδιο κατά τό νόμο ὄργανο τό ΚΕΜΕ, πού διαθέτει καί τήν εἰδικότητα τοῦ ψυχολόγου. Ἀκόμη εἶμαι ἀντίθετος στήν ἀνάληψη διδασκαλίας μαθημάτων ψυχολογίας καί συγγενῶν μαθημάτων ἀπό τό σχολικό ψυχολόγο, γιατί ἔτσι τό κύριο ἔργο του, ὅπως περιγράφτηκε παραπάνω, διασπᾶται καί γιά τόν πρακτικό λόγο ὅτι δέν μπορεῖ παρά μόνο σέ 2-3 τμήματα νά διδάξει, μέ τίς λίγες ὧρες πού θά [illegible] λάβει, πρᾶγμα πού μᾶλλον θά περιπλέξει παρά θά ἐξυπηρετήσει.

/.

4. Θέση τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου στήν ἐκπαίδευση (ὀργανωτική δομή καί βαθμολογική ἐξέλιξη).

Στά δύο σχέδια Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων γιά τά προσόντα καί τό ἔργο τοῦ θεσμοῦ τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου δέ γίνεται κανένας λόγος γιά τή θέση του στήν ἐκπαίδευση καί τήν ὀργανωτική δομή τοῦ θεσμοῦ, οὔτε γιά τή βαθμολογική διαδικασία καί ἐξέλιξη τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου. Σ' αὐτό ἔχω νά προτείνω τή συμπλήρωση τῶν παραπάνω σχεδίων ἀποφάσεων μέ τά ἑξῆς:

"1. Ὁ σχολικός ψυχολόγος ἔχει ἰδιαίτερο γραφεῖο σέ κάθε Ἐπιθεώρηση κάθε βαθμίδας Ἐκπ/σεως, προσχολικῆς, δημοτικῆς, μέσης καί Τεχνικῆς-Ἐπαγγελματικῆς μέ τήν ὀνομασία ΣΧΟΛΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ καί ὑπάγεται διοικητικά στόν ἀντίστοιχο Ἐπιθεωρητή.

2. Ὑπηρεσιακή ἔκθεση σχετικά μέ τήν ἀπόδοση τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου συντάσσει ὁ Ἐπόπτης τῆς περιφέρειας στήν ὁποία ἀνήκει καί αὐτή μέχρι νά ἱδρυθεῖ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ὅπότ ΥΠΕΠΘ ἐπικυρώνεται ἀπό τόν Ψυχολόγο-Σύμβουλο Α'ῆ Β' τοῦ ΚΕΜΕ.

3. Σχολικός ψυχολόγος διορίζεται καί σέ κάθε ἐπιθεώρηση Εἰδικῆς Ἀγωγῆς μέ εἰδίκευση ἤ συγκεκριμένες σπουδές ἐκτός ἀπό τή σχολική ψυχολογία, ὅπως καθορίστηκε παραπάνω, καί στήν Ψυχοπαθολογία τοῦ παιδιοῦ καί ἐφήβου ἤ τήν Κλινική ψυχολογία σέ σχετικό ἴδρυμα πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου τουλάχιστο Ι ἔτους φοιτήσεως. Ὁ σχολικός ψυχολόγος τῆς Εἰδικῆς Ἀγωγῆς μέ τά παραπάνω προσόντα διορίζεται μέ ἕνα βαθμό μεγαλύτερο, ἀπό τόν ψυχολόγο τῆς γενικῆς ἐκπ/σεως πού διορίζεται μέ τόν ἴδιο βαθμό τῶν ἐκπ/κῶν τῆς Μ.Ε.".

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία οἱ ἀπόψεις πού ἐκφράστηκαν συνέκλιναν στό ὅτι μέ τά ἀνωτέρω σχέδια Ὑπουργικῶν Ἀποφάσεων ὑπάρχει ὁ σχεδόν βέβαιος κίνδυνος νά εἰσέλθουν στήν ἐκπαίδευση ἄνθρωποι πού δέ θά ἔχουν τήν ἀναγκαία γιά τό ἀντικείμενο αὐτό ἐπιστημονική συγκρότηση καί ἐμπειρία καί νά μήν μπορεῖ ἔπειτα ἡ Πολιτεία νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό αὐτούς.

Ὡς πρός τίς ἀμέσως προηγούμενες ἀπόψεις ὁ κ.Παπαδόπουλος διατύπωσε ἀρτιμένες ἐπιφυλάξεις, σύμφωνα ἄλλωστε καί μέ τό πνεῦμα τῆς εἰσηγήσεώς του.

Ἐκφράστηκε ἐπίσης ἀμφιβολία ἡ ὁποία ὅτι εἶναι πρόσφορο νά καθιερωθεῖ ἕνας νέος θεσμός στά σχολεῖα χωρίς νά προηγηθεῖ [illegible] ἐφαρμογῆς του. Τουλάχιστο γιά τίς προηγμένες χῶρες τοῦ κόσμου [illegible] ἀπό τή γενικότερη ἐφαρμογή ἑνός θεσμοῦ κρίνεται ἀπολύτως ἀπαραίτητος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΕΜΕ

Τέλος τό Τμῆμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τό ἀριθμ.Α2/-/5/1981 σχέδιο κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Κοιν.Ὑπηρεσιῶν καί Ἐθν.Παιδείας γιά τό ἔργο καί τά προσόντα τοῦ σχολικοῦ Ψυχολόγου,

β) τήν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου Β' Ν.Παπαδόπουλου, καί

γ) τή συζήτηση πού ἀκολούθησε,

Ἀποφαίζει

1) ὅς πρός τό σχέδιο ὑπουργικῆς ἀποφάσεως γιά τά εἰδικότερα προσόντα τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου

κατά πλειοψηφία

προτείνει ὅς σχολ.ψυχολ. νά διορίζονται πτυχιοῦχοι καθηγητικῶν Σχολῶν τῆς χώρας μας πού ἔχουν τουλάχιστο 2ετῆς σπουδές στή σχολική ψυχολογία σέ πανεπιστημιακή σχολή ψυχολογίας μέ σχετικό τίτλο ἐπιπέδου MASTER ἤ LICENCE ἤ ἰσότιμο αὐτῶν.

Μειοψηφεῖ ὁ κ.Ν.Παπαδόπουλος καί προτείνει ὁ σχολ.ψυχολόγος νά ἔχει συνολική φοίτηση σέ σχολή ἤ Τμῆμα Ψυχολογίας Πανεπ.ἐπιπέδου τουλάχιστο 4ετοῦς διάρκειας καί εἰδίκευση στή σχολική ψυχολογία, γιά τούς λόγους πού ἐξέθεσε στήν εἰσήγησή του καί κατά τή συζήτηση.

2) ὅς πρός τό σχέδιο ὑπ.ἀποφ. γιά τό ἔργο τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου

ὁ μ ό φ ω ν α

ἀποδέχεται τό σχετικό κείμενο ὅπως διαμορφώνεται τελικά μέ τίς τροποποιήσεις καί συμπληρώσεις πού κάνει ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ.Παπαδόπουλος. Ἐπίσης ὁμόφωνα προτείνει νά γίνει δοκιμαστική ἐφαρμογή τοῦ θεσμοῦ τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου.

Θέμα 3ο: Ἀναφορά Στεφ.Σερμπέτη γιά τά νέα βιβλία Χημείας Β΄ καί Γ΄ Γυμνασίου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Στέφ.Παπασημακόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

"Ὑστερα ἀπό τό Ἔγγραφο Φ.211.17/92/Γ/5418/6-7-81 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τό ἀπό 3-7-81 ὑπόμνημα τοῦ Στέφ.Σερμπέτη, ἔχω νά εἰσηγηθῶ τά ἀκόλουθα. Στό θέμα τῆς ὑπερβάσεως τῶν σελίδων στό βιβλίο τοῦ Σ.Σερμπέτη δόθηκε ἀπάντηση προφορική ἀπό τόν ὑποφαινόμενο.

Γιά τίς ἄλλες παρατηρήσεις πού κάνει ὁ συγγραφέας νομίζω ὅτι καί ὀρθοῦμιες εἶναι καί ὄκαιρες, ὀφοῦ τό θέμα ἔχει συζητηθεῖ πρίν ἀπό δέκα περίπου μῆνες καί τό Τμῆμα Μ.Ε. ἀποφάσισε νά ἀνατυπωθεῖ τό βιβλίο τοῦ Σ.Σερμπέτη. Γιά τόν λόγο αὐτό προτείνω τήν ἀκόλουθη ἀπάντηση πρός τή Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ:

"Σχετικά μέ τήν ἀπό 25-6-81 αἴτηση καί στή συνέχεια μέ τό ἀπό 3-7-81 ὑπόμνημα τοῦ κ. Σ.Σερμπέτη σᾶς γνωρίζουμε τά ἀκόλουθα:

Τό Τμῆμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ μέ τήν πράξη του ἀρι8.38/1980 ἀπεφάσισε ὁμόφωνα τήν ἀντικατάσταση τῶν βιβλίων Χημείας τῆς Β΄ καί Γ΄ τάξεως τοῦ Γυμνασίου τῶν Σερμπέτη-Φράσσαρη-Κορώνη μέ τά βιβλία τῶν Φράσσαρη-Λιαπάτη. Τά τελευταῖα αὐτά βιβλία ὑποβλήθηκαν ὕστερα ἀπό προκήρυξη καί κρίθηκαν μαζί μέ ἄλλα ἀπό ἐπιτροπή. Ἡ ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς πού πρότεινε ὡς καλύτερα τά παραπάνω βιβλία τῶν Φράσσαρη-Λιαπάτη ἐγκρίθηκε ἀπό τό Τμῆμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ στήν πράξη πού ἀναφέρουμε πιό πάνω.

Τά νέα βιβλία, πού σύμφωνα μέ τήν ἀπόφαση τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ θά κυκλοφορήσουν τό σχολικό ἔτος 1981-82, βρίσκονται στό τελευταῖο στάδιο ἐκτυπώσεως.

Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω δέν ὑπάρχουν περιθώρια γιά συζήτηση πάνω στίς προτάσεις τοῦ κ.Σ.Σερμπέτη, οἱ ὁποῖες ἄλλωστε εἶναι τελείως ἀβάσιμες".

Τό Τμῆμα συμφώνησε μέ τήν ἀπάντηση καί μάλιστα λέχθηκε ὅτι θά ἔπρεπε νά δοθεῖ μιά ἀπάντηση πιό αὐστηρή ἀκόμα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

ΘΕΜΑ 4ο. Ἐκπρόσωποι τοῦ ΚΕΜΕ σέ ἐπιμορφωτικά σεμινάρια καθηγητῶν Ἀγγλικῆς.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Δ. Σακκᾶς εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων ΣΕΔΠ τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τά ἔγγραφά της Γ/4469/22-5-81 καί Γ/4254/15-5-81 γνωρίζει ὅτι θά πραγματοποιηθοῦν ἐπιμορφωτικά σεμινάρια σέ καθηγητές τῆς ἀγγλικῆς γλώσσας ἀπό τήν Ἑλληνοαμερικανική Ἕνωση στήν Ἀθήνα ἀπό 1-4 Σεπτεμβρίου καί Θεσ/νίκη ἀπό 7-11 Σεπ/βρίου καί ἀπό τό Βρετανικό Συμβούλιο στά Ἰωάννινα καί Χανιά ἀπό 7-11 Σεπτεμβρίου καί ζητεῖ νά ἀποστείλει τό ΚΕΜΕ ἐκπρόσωπό του σ'αὐτά.

Γι'αὐτό τό θέμα ἔχω νά παρατηρήσω τά ἑξῆς:

Ὅταν ἄρχισε ἀπό τά ἀνωτέρω Ἱδρύματα ἡ προσπάθεια γιά τά σεμινάρια, πρίν ἀπό δυό χρόνια, ἦταν, πραγματικά, ἀπαραίτητη ἡ παρουσία ἐκπροσώπου τοῦ ΚΕΜΕ, γιά νά τονίσει μέ τήν παρουσία του τή σημασία πού ἀποδίδει τό ΚΕΜΕ καί τό Ὑπουργεῖο Παιδείας σ'αὐτή τήν πρωτοβουλία. Τώρα ὅμως πού ἔχουν καθιερωθεῖ τά σεμινάρια νομίζω ὅτι δέν εἶναι ἀπαραίτητη ἡ παρουσία ἐκπροσώπου τοῦ ΚΕΜΕ. Ὑπάρχουν οἱ Γενικοί Ἐπιθεωρητές τῶν Ἀγγλικῶν, ἁρμοδιότεροι ἀπό κάθε ἄλλο, πού μποροῦν νά ἐκπροσωπήσουν τήν Πολιτεία καί νά κάνουν ὅλες τίς ἐνέργειες πού χρειάζονται γιά τήν ἐπιτυχία τῶν σεμιναρίων. Καί νομίζω ὅτι θά τούς ἰκανοποιήσει ἡ ἀνάθεση αὐτῆς τῆς εὐθύνης καί τούς ἴδιους, γιατί θά ἀποτελεῖ μιά ἀναγνώρισή τους. Θά συνιστοῦσα, λοιπόν, νά ἀναλάβουν τήν παρακολούθηση τῶν σεμιναρίων πού θά γίνουν στήν ἐπαρχία οἱ Γεν. Ἐπιθεωρητές τῶν Ἀγγλικῶν. Στό Σεμινάριο Ἀθηνῶν μπορεῖ νά παραστεῖ καί ἐκπρόσωπος τοῦ ΚΕΜΕ καί νά κηρύξει τίς ἐργασίες του ἤ νά παρακολουθήσει καί τίς ἐργασίες του. Καλό θά εἶναι ἐπίσης νά ἀποσταλεῖ στούς καθηγητές πού θά λάβουν μέρος στό σεμινάριο χαιρετισμός ἀπό τόν κ. Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στήν πρότασή μου αὐτή δέ θά ἐπιμείνω, ἄν τό Τμῆμα ἔχει διαφορετική γνώμη. Πάντως ἄν ὁριστοῦν ἐκπρόσωποι τοῦ ΚΕΜΕ γιά τήν κήρυξη τῶν ἐργασιῶν τῶν σεμιναρίων, εἰσηγοῦμαι στό σεμινάριο Ἀθηνῶν νά μεταβεῖ κάποιος ἀπό τό Προεδρεῖο τοῦ ΚΕΜΕ ἤ ἕνα ἄλλο μέλος πού θά ὁριστεῖ, στό σεμινάριο Θεσσαλονίκης ὁ κ. Φ. Βῶρος καί στό σεμινάριο Χανίων ὁ Εἰδικός συνεργάτης τοῦ ΚΕΜΕ κ. Τρ. Τριανταφύλλου. Στά Ἰωάννινα, ὅπου ἄλλωστε ὁ ἀριθμός τῶν καθηγητῶν πού θά συμμετά-

σχουν στό. σεμινάριο εἶναι πολύ μικρός (μόνο 17), ὅποιος ἐπιθυμεῖ νά πάει ἄς τό δηλώσει.

Ἀκολούθησε συζήτηση καί τελικά τό Τμῆμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) τά ἔγγραφα ἀρ. Γ/4469/22-5-81 καί Γ/4254/15-5-81 τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων ΣΕΔΠ

β) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Δ. Σακκᾶ καί

γ) τή συζήτηση πού ἀκολούθησε,

ἀποδεχόμενο τήν εἰσήγηση **ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι** τά ἀκόλουθα:

α) Νά ἀνατεθεῖ ἡ εὐθύνη παρακολουθήσεως τῶν σεμιναρίων στούς Γενικούς Ἐπιθεωρητές τῆς Ἀγγλικῆς κ. Πανταζῆ, Παπαντωνίου καί Γκαρούτσο. Πρός τοῦτο ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος ἤ μέλος στό ὁποῖο θά ἀναθέσει θά ἐπικοινωνήσει μέ τούς ἀνωτέρω Γεν. Ἐπιθεωρητές γιά νά τούς γνωρίσει τήν ἀνάθεση σ'αὐτούς αὐτῆς τῆς εὐθύνης, καί

β) Ὁ κ. Δ. Σακκᾶς θά συντάξει χαιρετισμό τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ πρός τούς καθηγητές πού θά συμμετάσχουν στά σεμινάρια, ὁ ὁποῖος θά δοθεῖ ἤ θά ἀποσταλεῖ στούς ἀνωτέρω Γεν. Ἐπιθεωρητές γιά νά τό διαβάσουν κατά τήν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τῶν σεμιναρίων.

Θέμα 5ο: "Έγκριση πράξεως επιτροπής για την κρίση του διδακτικού βιβλίου,καλλιτεχνικών της Α' Λυκείου.

'Ο εισηγητής του θέματος Λ.'Αδαμόπουλος είπε τα εξής:

'Η Δ/νση Εφαρμογής προγραμμάτων Μ.Ε. με το έγγραφό της Φ.211.17/84/Γ/4456 μας διαβιβάζει την πράξη της επιτροπής για την κρίση του βιβλίου καλλιτεχνικών της Α' Λυκείου.

'Η επιτροπή αυτή συγκροτήθηκε με την απόφαση 211.13/4/Γ'610/2-3-81 του κ.Υφυπουργού Παιδείας και την αποτέλεσαν:

1) 'Ο Καλδής Παναγιώτης ΓΕΜΕ ειδικότητας καλλιτεχνικών ως πρόεδρος και 2) οι Γλεντή Μάρθα, Γυμνασιάρχης του Γυμνασίου 'Αμαρουσίου, Χρυσαφίδης Κων/νος, Βοηθός Γυμνασιάρχης του 6ου 'Αθηνών, Μουζάκης 'Αναστάσιος, Βοηθός Γυμν/χης του Πειραματικού Σχολείου 'Αθηνών και Νικολαΐδου 'Αλκμήνη, Βοηθός Γυμνασιάρχης του 26ου Γυμνασίου 'Αθηνών, ως μέλη.

'Η επιτροπή αυτή στην πρώτη συνεδρίασή της αποφάσισε να προχωρήσει σε αξιοκριτική κρίση των βιβλίων του Τάκη Παρλαβάντζα και του Ζάχου Μπεκιάρη, που ήταν τα μόνα που υποβλήθηκαν, και όρισε τους αρμόδιους εισηγητές.

Στην επόμενη συνεδρίασή της έλαβε γνώση των απαντήσεων των συγγραφέων στις σχετικές εκθέσεις των εισηγητών για την καταλληλότητα των βιβλίων και κατέληξε στην εξής απόφαση:

1. 'Απορρίπτει το βιβλίο του Τάκη Παρλαβάντζα, γιατί με την απάντησή του άρνείται αδιαστικά να συμμορφωθεί με τους όρους του διαγωνισμού.

2. Κρίνει το βιβλίο του Ζάχου Μπεκιάρη κατάλληλο και προτείνει γι'αυτό το δεύτερο βραβείο με την προϋπόθεση ότι ο συγγραφέας θα προβεί σε ορισμένες πρόσθετες βελτιώσεις τις οποίες η επιτροπή αναφέρει λεπτομερώς στο πρακτικό της.

'Αφού μελέτησα με προσοχή τη σχετική αλληλογραφία καθώς και τα βιβλία που υποβλήθηκαν εισηγούμαι να γίνει δεκτή η κρίση της επιτροπής. 'Ως προς το βιβλίο του Ζάχου Μπεκιάρη, που κρίνεται κατάλληλο από την επιτροπή, εκτός από τις πρόσθετες βελτιώσεις που προτείνονται από αυτήν, πρέπει να γίνουν και ορισμένες άλλες που αναφέρονται κυρίως σε ορισμούς διαφόρων μαθηματικών εννοιών (βλέπε π.χ. ορισμό έλλειψεως, παραβολής, υπερβολής, εύθυμήματος), στη γλώσσα του βιβλίου, και στη δομή του βιβλίου. Στο σημείο αυτό της βελτιώσεως προτείνεται να συνεργασθεί ο συγγραφέας κ.Ζ.Μπεκιάρης με τον εισηγητή της επιτροπής κ.Π.Καλδή, ΓΕΜΕ της ειδικότητας των καλλιτεχνικών.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση, 'Α π ο φ α ί ν ε τ α ι κάνει δεκτή την εισήγηση του Λεων.'Αδαμόπουλου, στο σύνολό της.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

Θέμα 6ο: Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τῆς Μαρίας Λασκαράτου-Λαδῆ ""Ένα ἄστρο στό ἄ-
πειρο τοῦ σύμπαντος".

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β' Λεον.'Αδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

'Η Δ/νση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. μᾶς διαβιβάζει μέ τό ἀρ.Γ/4946/22-6-81 ἔγγρα-
φό της τήν αἴτηση μέ ἡμερομηνία 26-3-81 τῆς Μ.Λασκαράτου-Λαδῆ γιά ἔγκριση τοῦ βιβλίου
της ""Ένα ἄστρο στό ἄπειρο τοῦ σύμπαντος" "ὡς κατάλληλου καί βοηθητικοῦ διά τό Σχο-
λεῖο Μ.Ε.".

Σχετικά μέ τό βιβλίο αὐτό ἔχω νά παρατηρήσω τά ἑξῆς:

1. 'Ο τίτλος τοῦ βιβλίου δέν ἀνταποκρίνεται στό περιεχόμενό του τό ὁποῖο εἶναι συλλογ
ἀποσπασμάτων ἀπό ἀνεξάρτητες μεταξύ τους ἐργασίες. Μερικές ἀπό τίς ἑνότητες
π.χ. τοῦ βιβλίου εἶναι οἱ ἑξῆς:
   - Μερικές γνῶμες γιά τό ἕνα ἄστρο "Τό ἄστρο τῶν μάγων".
   - Πρέπει νά ἐκλαϊκεύεται ἡ ἀστρονομία;
   - Θέση τοῦ ἀνθρώπου μέσα στό σύμπαν.
2. Στήν ἀρχή τοῦ βιβλίου καί στίς σελίδες 9, 15-16 προτρέπονται οἱ νέοι πού θέλουν
νά ἀνέλθουν ἐπαγγελματικῶς "νά στραφοῦν ἔξω ἀπό τήν 'Ελλάδα". Πρός παραδειγμα-
τισμό ἀναφέρονται ἐπωνύμως δύο Ἕλληνες ἐπιστήμονες τοῦ ἐξωτερικοῦ.
3. Διατυπώνει πολλές φορές ἀπόψεις οἱ ὁποῖες δέν χαρακτηρίζονται ἀπό ἐπιστημονική
σοβαρότητα καί σαφήνεια. Βλέπε π.χ.
   - Σελ.7. "ὁ Μάρκο Πόλο, MARCO POLO≠ Μαρκόπουλος ἀπό τήν Κεφαλονιά"
   - Σελ.9 "θέλοντας νά προβληθοῦν...φταίει ὁ Νεύτων πού βρῆκε τό νόμο τῆς ἕλξεως".
   - Σελ.42 "'Ο χρόνος ἡ ἄγνωστος αὐτή ὀντότης...τῶν κοινωνιῶν".

Γιά ὅλους αὐτούς τούς λόγους καί ἐπειδή ὑπάρχει ἐγκεκριμένο διδακτικό βιβλίο Κοσμο-
γραφίας πού εἶναι γραμμένο σύμφωνα μέ τό ἰσχύον ἀναλυτικό πρόγραμμα τό κρινόμενο βιβλίο
δέ μπορεῖ νά χαρακτηρισθεῖ ὡς χρήσιμο κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 2 παρ.5 τοῦ Ν.186/75.

Ὕστερα ἀπό συζήτηση, τό Τμῆμα

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ κ.'Αδαμόπουλου ἀπό σύνολό της.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Θέμα 7ο: Αἴτηση Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν γιά τή συμμετοχή καθηγητῶν κλάδου Α4 Χημικοῦ στό ΣΤ' Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας ἀπό 31-41-81 ἕως 8-12-81.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β' Στέφ.Παπασημακόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Ὕστερα ἀπό τό Γ/6923/23-7-81 ἔγγραφο τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων ΣΕΔΠ τοῦ ΥΠΕΠΘ ἔχω νά εἰσηγηθῶ τά ἀκόλουθα:

Πιστεύω πώς θάπρεπει οἱ καθηγητές τοῦ κλάδου Α4 μέ πτυχίο Χημικοῦ νά συμμετέχουν σέ τέτοιου εἴδους συνέδριο, μόνο ποῦ θά πρέπει οἱ Διευθυντές τῶν σχολείων νά φροντίσουν νά ἀναπληρωθοῦν τά μαθήματα Χημείας τῶν σχολείων ποῦ θά χαθοῦν.

Μέ τό ἴδιο πνεῦμα προτείνω νά γίνει ἀπάντηση στό παραπάνω ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ.

Τό Τρίζμελ; ὕστερα ἀπό συζήτηση,

Δ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ Στ. Παπασημακόπουλου στό σύνολό της.

Θέμα 8ο: Ανακοινώσεις.

1. Ο Σύμβουλος Β' Δ.Σακκάς ανακοίνωσε στό Τμήμα:

α) Υπόμνημα ανωνύμου μέ χρονολογία 28-1-81 καί τίτλο Θερινά Σχολεία Ταχύρυθμου Επιμορφώσεως καθηγητών Μ.Ε.

β) Υπόμνημα ανωνύμου άχρονολόγητο μέ σκέψεις-παρατηρήσεις του σέ σχ.Π.Δ. σχετικό μέ τήν έκπαίδευση "παλινοστούντων Ελληνοπαίδων".

γ) Υπόμνημα ανωνύμου πρός τόν κ.Υπουργό τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ χρονολογία 5-6-81 μέ παρατηρήσεις του σχετικές μέ τό δρομολόγιο πρόγραμμα, τόν τρόπο διδασκαλίας μαθημάτων, τίς έξετάσεις στό Λύκειο, τήν παραπαιδεία κτλ.

2. Ο Σύμβουλος Β' Γ.Γρατσέας ανακοίνωσε στό Τμήμα τίς παρατηρήσεις τοῦ καθηγητή Γαβριήλ Γεωργιάδη καί πληροφόρησε τό Τμήμα ὅτι κρίθηκε φωτοαντίγραφο τοῦ κειμένου πού ὑπέβαλε ὁ παραπάνω καθηγητής γιά νά ληφθεῖ ὑπόψη κατά τή σύνταξη τῶν αναλυτικῶν προγραμμάτων.

Αφοῦ έξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Η Γραμματέας

Π.Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚ/ΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ. ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ
ΤΜΗΜΑ Μ.Ε

Πράξη 47

Σήμερα 27 Αὐγούστου 1981, ἡμέρα Πέμπτη καί ὥρα ΙΙ πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεων του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τό Γ. Παντελίδη, Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Δ. Σακκᾶς, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄ Κων. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη Γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρ. Παπαδημητρίου.

Δέν παρευρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Ἀθ. Κομίνης Γ΄ Ἀντιπρόεδρος, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, Φαν. Βῶρος, Σύμβουλος Β΄ γιατί εἶχε ἀναρρωτική ἄδεια, Κων. Συριόπουλος, Ἰω. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, γιατί εἶχαν κανονική ἄδεια.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1.- Σχολίαση δοκιμίου, γεωφυσικοπολιτικοῦ χάρτη τῆς Ἑλλάδας. Εἰσηγητής: Δημ. Τομπαΐδης.
2.- Μάθημα Πολιτικῆς Ἀμύνας. Εἰσηγητής Γ. Γρατσέας.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα Ιω: Σχολίαση δοκιμίου γεωφυσικοπολιτικοῦ χάρτη τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Δ. Τομπαΐδης εἶπε τά ἑξῆς:

"Τό Ὑπ. Παιδείας μᾶς ἀπέστειλε ἕνα δοκίμιο γεωφυσικοπολιτικοῦ χάρτη τῆς Ἑλλάδας τῆς Γ.Υ.Σ γιά μιά τελική παρατήρηση, ὥστε νά διορθωθοῦν τυχόν λάθη του. Ζητεῖ νά γίνει ἔλεγχος στή μεταγλώττιση τοῦ χάρτη.

Οἱ παρατηρήσεις μου στό χάρτη (κυρίως διορθώσεις στή γραφή τῶν τοπωνυμίων) ἀναγράφονται παρακάτω κατά περιοχές. Τό ἐρωτηματικό πρίν ἀπό ἕνα τοπωνύμιο σημαίνει ἀμφιβολία γιά τήν ὀρθότητα τῆς μορφῆς τοῦ τοπωνυμίου.

Ν. Έβρου

Καστανιές
Κυπρίνος
Μεταξάδες
Κυανή
Πρωτοκλήσι
Σιδηρό
Κορνοφωλιά
Συκοράχη

Ν. Ξάνθης

Έχινος

Ν. Καβάλας

Παλαιοχώρι
Καλλιρράχη

Ν. Δράμας

Πετρούσα

Ν. Τρικάλων

Καστανέα
Ασπροκλησσιά

Ν. Κέρκυρας

Καρουσάδες
Βελονάδες
Μακράδες
Λιαπάδες
Γιαννάδες
Αργυράδες

Ν. Άρτας

Ανεμοράχη

Ν. Σερρών

Κερδύλλια
Δημητρίτσι
Λευκώνα
Σκοτούσα
Μακροβούνι
Κερδύλλια

Ν. Κιλκίς

Δροσάτο

Ν. Θεσσαλονίκης

Λαχανάς
Λαγκαδάς

Ν. Χαλκιδικής

Άκρ. Ρηγάς
Νέος Μαρμαράς

Ν. Πέλλας

Ν. Πιερίας

ΠΥΔΝΑ

Ν. Άρτας

Κρανέα
Γόννοι
Βερδικούσα
Αμυγδαλή
Δοξαράς
Φυλλήιο Όρ.
Άγ. Κων/νος

Ν. Μαγνησίας

Τσαγκαράδα
Γλώσσα

Ν. Φλώρινας

Κέλλη
Πολυπόταμος

Ν. Καστοριάς

Γράμμος

Ν. Κοζάνης

Λαζαράδες

Ν. Ιωαννίνων

Γράμμος
Πυρσόγιαννη
Καβάσιλα
Βοβούσα

Φραγκάδες

Κερασέα

Πλατανούσα

Ν. Γρεβενών

Κρανέα
Μηλέα

Ν. Αιτωλίας & Ακαρνανίας

Παπαδάτος
Ν. Οξιά
Λεπενού
Παπαδάτες
Έλατού
Γαβαλού

Ν. Εύρυτανίας

Γιαννουσαίικα
Περάδα
Μαυρομάτα
Κρίκελο
Καλιακούδα Όρ.
Κρικελοπόταμος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Ι.Τ.Υ.Ε. Κ.Ε.Μ.Ε.

Ν. Καρδίτσας

Παλαμάς
Σοφάδες
Μαπρυράχη
Γιανουσαίικα
Μαυρομάτι
Καλλιθηρο

Ν. Φωκίδας

Καστέλι
Γαλαξίδι

Ν. Βοιωτίας

Λιβαδειά
Καπαρέλι
Ἅγ. Θωμάς
Κάστρο

Ν. Κεφαλληνίας

Χαβδάτα
Διλινάτα
Βαλσαμάτα

Ν. Ζακύνθου

Μαραθονήσι
Μαχαιράδο

Ν. Ἀχαΐας

Διακοπτό
Ἀροάνια
Σκιαδάς

Ν. Εὐβοίας

Ἀνδρωνιάνοι
Στενή Δίρφυος
Ἅγ. Λουκάς
Κουβέλες

Ν. Πρέβεζας

Κρανέα

Ν. Λευκάδας

Τσουκαλάδες
Ἀκρ. Δουκάτο

Ν. Ἠλείας

Ἀλφειούσα

Ν. Ἀρκαδίας

Ὑψοῦς
Ἴσαρης
Λογκανίκος
Λουκάς
Κοσμάς

Ν. Ἀργολίδος

Κτενιάς
Γαλατάς
Λυγοῦρι

Ν. Κορινθίας

Ζευγολατιό
Καστανέα

Ν. Δέλβου

Ἀκρ. Γέρο Κάβος
Βρίσα
Παπάδος
Ἅγ. Μαρίνα
Βατούσα
Μανταμάδος

Ν. Χίου

Θολοποτάμιον
Βροντάδος

Ν. Φθιώτιδας

Γιαννιτσού
Μεξιάτες
Λιανοκλάδι
Παλαμάς
Λιβανάτες
Μαρτίνο
Μόλος

Ν. Μεσσηνίας

Ζευγολατιό
Χατζῆς
Φοινικοῦς
Ἀκρ. Γάλαρος
Χρυσοκελαριά

Ν. Λακωνίας

Καστόριο
Βαμβακού
Βασσαράς
Βρονταμάς
Παπαδιάνικα

Κύθηρα

Καραβᾶς
Ἀκτ. Καστέλο

Ν. Δωδεκανήσου

Ἀκρ. Σαρδέλα
Ἅγ. Μαρίνα
Ἀκρ. Ἅγ. Φωκᾶς
Ἐμπορειός
Κοσκινού
Καλυθιές
Ἀκρ. Καστέλου
Ἅγ. Μαρίνα

Ν. Αττικής

Αφίδνες
Βοδλα
Κουβαράς

Σικόπελος

Απρ. Τέλειον

Σύρος
Σύρος

Ν. Ρεθύμνης

Καρίνες

Ν. Ηρακλείου

Μιαμού
Σοπαράς
Φορτέζσα
Καστέλι
Αβδού

Ν. Λασιθίου

Ελούντα
Βάτο

Κύπρος

Τρεμιθούσα
Χρυσοχού
Μελάνι

Ν. Κυκλάδων

Άνω Σύρος
Αφνάδος
Φαλατάδος
Απρ. Αγ. Κοσμάς

Ν. Σάμου

Νέο Καρλοβάσι
Κερκετεύς Όρ.
Απρ. Πράσο

Ν. Χανίων

Φωτανάδο
Γαλατάς
Απρωτήρι
Χωρδάνι
Κεφαλάς
Κουρνάς
Κομιτάδες

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

'Η Σημείωση στό 'Υπόμνημα τοῦ Χάρτη νά διατυπωθεῖ ὡς ἑξῆς:

'Ορισμένες συνολικές χιλιομετρικές ἀποστάσεις πόλεων ἀπό τήν 'Αθήνα εἶναι μικρότερες ἀπό τό ἄθροισμα ποῦ δίνουν οἱ ἀντίστοιχες τμηματικές χιλιομετρικές ἀποστάσεις, ἐπειδή ἡ κύρια ὁδός διέρχεται ἔξω ἀπό τίς ἐνδιάμεσες πόλεις.

Τέλος σημειώνουμε ὅτι ἡ εσοχική γραμμή τοῦ Πρόμαχου 'Ιτέας-Αἰγίου πρέπει νά μεταφερθεῖ ὡς γραμμή Αἰγίου - 'Αγ. Νικολάου.

'Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ τμήματος ὕστερα ἀπό τήν ὁποία τό Τμῆμα

'Αποφασίζει

Κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση ὅπως ἔχει

.....

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

Θ έ μ α 2ο.- Μάθημα Πολιτικῆς Ἀμυνας

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Γ. Γρατσέας εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτά τά ἑξῆς:

Τό ΥΠΕΠΘ μέ τό ἀριθμ. 0263/3-7-81 ἔγγραφο ἀποστέλλει στό ΚΕΜΕ τό ἀριθμ. 15/4/8 στ/11-5-81 ἔγγραφο πού ἀφορᾶ στό "Μάθημα τῆς Πολιτικῆς Ἀμυνας" καί παρακαλεῖ "λόγῳ τῆς σοβαρότητας τοῦ θέματος, ἀπό πλευρᾶς ἐθνικῆς, νά γνωμοδοτήσει σχετικά.

Στή συνέχεια ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β΄, διάβασε τό κείμενο τοῦ ἐγγράφου τῆς Ὑπηρεσίας Π.Σ.Ε.Α. τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, πού διαβιβάστηκε μέ τό παραπάνω ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ.

Γιά τό θέμα αὐτό εἶπε ὁ εἰσηγητής τό Τμῆμα ἀποφάσισε μέ τήν πράξη του 43/1981 καί ἔχω τή γνώμη ὅτι δέν πρέπει νά ἐπανέλθουμε.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση, συμφώνησε μέ τή γνώμη τοῦ εἰσηγητῆ τοῦ θέματος Γ. Γρατσέα.

Στό σημεῖο αὐτό τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 48

Σήμερα 1 Σεπτεμβρίου 1981, ἡμέρα Τρίτη καί ὥρα 10 πρωινή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τό Γ. Παντελίδη, Α΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λεων. Ἀδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κων. Συριδόπουλος, Ἰω. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κων. Φούσκας, Δημ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη Γραμματέα ἔκανε ἡ Ἠλ. Μπετσικώκου.

Δέν παρευρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Ἀθ. Κομίνης, Γ΄ Ἀντιπρόεδρος, Δημ. Σακκᾶς, Σύμβουλος Β΄, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, Φαν. Βῶρος, Σύμβουλος Β΄, γιατί εἶχε ἀναρρωτική ἄδεια, καί Στέφ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλος Β΄, γιατί εἶχε κανονική ἄδεια.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Διδασκαλία μαθημάτων γιά τό σχολ. ἔτος 1981-1982
   α. Νέων Ἑλληνικῶν Α΄ Λυκείου. Εἰσηγητής: Ἠλ. Σπυρόπουλος.
   β. Βιολογίας, Γεωγραφίας Γ΄ Γυμνασίου. Εἰσηγητής: Γ. Παντελίδης.
   γ. Φυσικῆς, Χημείας Γ΄ Γυμνασίου. Εἰσηγητής: Γ. Παντελίδης.
2. Ἀνακοινώσεις.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θ έ μ α Ι^ο^ Διδασκαλία μαθημάτων γιά τό σχολ. ἔτος 1981-1982:
α. Νέων Ἑλληνικῶν Α΄ Λυκείου.
β. Βιολογίας, Γεωγραφίας Γ΄ Γυμνασίου.
γ. Φυσικῆς, Χημείας Γ΄ Γυμνασίου.

. / .

'Ο εισηγητής τοῦ α΄ θέματος Σύμβουλος Β΄ 'Ηλ. Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Οἱ συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικῆς ~~Λογοτεχνίας~~ Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου", ἡ 'Επιτροπή Κρίσεως καί τό Τμῆμα ἐργάστηκαν ἐντατικά γιά νά φέρουν ἔγκαιρα σέ πέρας ὅλες τίς διαδικασίες πού ἀπαιτοῦνται, ὥστε τό α΄ τεῦχος τοῦ βιβλίου νά σταλεῖ γιά ἐκτύπωση στόν Ο.Ε.Δ.Β.

"Ομως παρ' ὅλα αὐτά τό βιβλίο δέ θά εἶναι στά χέρια τῶν μαθητῶν πρίν ἀπό τίς 15 'Οκτωβρίου, ὅπως μᾶς πληροφόρησε ἡ ἁρμόδια 'Υπηρεσία. "Υστερα ἀπό αὐτό, εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά προτείνει νά διδαχθεῖ στήν Α΄ Λυκείου τό βιβλίο "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Γ΄ Γυμνασίου", ἕως ὅτου διανεμηθεῖ τό νέο σχολικό ἐγχειρίδιο.

'Ακολούθησε συζήτηση, ὕστερα ἀπό τήν ὁποία τό Τμῆμα

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ 'Ηλ. Σπυρόπουλου στό σύνολό της.

'Ο εἰσηγητής τοῦ β΄ καί γ΄ θέματος, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Γ. Παντελίδηςεισηγεῖται τά ἑξῆς:

'Επειδή τό βιβλίο "Βιολογία" τῆς Γ΄ Γυμνασίου δέν ἔχει ἀκόμη ἐκτυπωθεῖ, νά διδαχθεῖ ὀτή Γ΄ Γυμνασίου ἀπό τήν ἀρχή τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς τήν 20 'Ιανουαρίου ἡ Γεωγραφία τῆς 'Ελλάδας καί ἀπό 21 'Ιανουαρίου ὡς τό τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους τό νέο βιβλίο τῆς Βιολογίας.

'Επίσης, ἐπειδή τό νέο βιβλίο "Χημεία" τῆς Γ΄ Γυμνασίου δέν ἔχει ἐκτυπωθεῖ, κατά τό πρῶτο τρίμηνο νά διδαχθεῖ μόνο ἡ Φυσική, κατά τό δεύτερο τρίμηνο 1 ὥρα Φυσική καί 2 ὧρες Χημεία καί τό τρίτο τρίμηνο νά διδαχθοῦν τά δύο μαθήματα κανονικά, ὅπως προβλέπει τό πρόγραμμα.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ Γ. Παντελίδη στό σύνολό της.

θ έ μ α 2ο : 'Ανακοινώσεις.

I. 'Ο Εἰδικός Σύμβουλος 'Ιω. Σκορδίλης ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα ἔγγραφα α) τῆς 'Ενώσεως Λειτουργῶν Φυσικῆς 'Αγωγῆς καί β) τῆς Συντονιστικῆς 'Επιτροπῆς Συλλογικῶν Φορέων Λειτουργῶν Φυσικῆς 'Αγωγῆς, μέ τά ὁποῖα στέλνονται διαμαρτυρίες τοῦ κλάδου γιά τό θέμα περικοπῆς

τῶν ὡρῶν τοῦ μαθήματος τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς ἀπό τά ὡρολόγια προγράμματα λόγω τῆς ἐφαρμογῆς τῆς πενθήμερης ἐργασίας στά σχολεῖα.

2. Ὁ Σύμβουλος Β΄ Νικ. Βαρουχάκης ἀνακοίνωσε τό 16288/9-7-1981 ἔγγραφο τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδας, πού ἀναφέρεται καί αὐτό σέ διαμαρτυρίες γιά τή μείωση τῶν ὡρῶν διδασκαλίας τῶν μαθηματικῶν στή Μέση Ἐκπαίδευση.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΗΛ. ΜΠΕΤΣΙΚΩΚΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 49

Σήμερα 10 Σεπτεμβρίου 1981, ἡμέρα Πέμπτη καί ὥρα 11 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Α΄΄Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Γ. Παντελίδη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Ἀθαν. Κομίνης, Γ΄΄Αντιπρόεδρος, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λεων. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, εἰδικοί Σύμβουλοι, Κων. Φούσκας, Δημ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β΄Νικ. Βαρουχάκης, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ Ε Μ Α 1ο.- Ἐπιλογή διδακτικῶν βιβλίων γιά τή δωρεάν διάθεσή τους σέ σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Σκορδίλης.

Θ Ε Μ Α 2ο.- Ἄδεια σέ μέλη τῆς Ἑνώσεως πιλότων πολιτικῆς ἀεροπορίας γιά συναφεῖς ὁμιλίες στούς μαθητές τῆς Β΄Λυκείου στό πρόγραμμα τοῦ ΣΕΠ. Εἰσηγητής: Δημ. Σακκᾶς.

Θ Ε Μ Α 3ο.- Γνωμάτευση γιά τή χρήση τοῦ βιβλίου τοῦ LAW (σέ μετάφραση) στά πλαίσια τοῦ προγράμματος τοῦ ΣΕΠ στή Γ΄Γυμνασίου. Εἰσηγητής: Νικ. Παπαδόπουλος.

Θ Ε Μ Α 4ο.- Ἐκπομπές ἐκπαιδευτικῆς τηλεοράσεως. Εἰσηγ.: Ἠλ. Σπυρόπουλος

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θ έ μ α 1ο.- Ἐπιλογή διδακτικῶν βιβλίων γιά τή δωρεάν διάθεσή τους σέ σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ.

Ὁ Λ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Ἰω. Σκορδίλης εἶπε τά ἑξῆς:

Μέ τά ἔγγραφα Φ2/4238/Γ/4318/19-5-81 τῆς Γεν. Δ/νσεως Γεν. Ἐκπ/σεως τοῦ ΥΠΕΠΘ καί 1509/14-7-81 τοῦ Γεν. Δ/ντῆ τῆς ΕΑΣΑ, μᾶς διαβιβάζονται οἱ σχετικές πράξεις τῶν Συμβουλίων Σπουδῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀκαδημίας Σωματικῆς Ἀγωγῆς καί τοῦ παραρτήματος Θεσ/νίκης, μέ τίς ὁποῖες προτείνονται τά πρός διάθεση στούς σπουδαστές συγγράμματα οἱ πίνακες τῶν συγγραμμάτων μέ τό ὄνομα τοῦ συγγραφέα, οἱ προτείνοντες καθηγητές, ἕνα ἀντίτυπο ἀπό κάθε βιβλίο καί τέλος τό πρόγραμμα τῶν σπουδῶν καί κατάσταση τῶν βιβλίων πού ἔχουν χορηγηθεῖ στά τρία τελευταῖα ἔτη καί μᾶς παρακαλοῦν, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 1, παρ. 2 καί τό ἄρθρο 2, παρ. 5 τοῦ Νόμου 186/75, νά προβοῦμε στήν κρίση καί τήν ἐπιλογή τῶν βιβλίων.

Σκόπιμο κρίνω νά σᾶς ἀναφέρω πώς ὁ ἀριθμός τῶν σπουδαστῶν θά φθάσει στό παρόν ἀκαδ. ἔτος στήν Ἀθήνα στούς 1.450 καί στή Θεσ/νίκη στούς 800, πώς στήν Ἀθήνα μόνο θά κατανεμηθοῦν σέ 50 περίπου Τμήματα καί ἀκόμη πώς γιά τήν κάλυψη τῶν ὡρῶν διδασκαλίας ἀποσπάσθηκαν καί ἐφέτος ἀπό τή Μέση Ἐκπ/ση 100 περίπου καθηγητές. Φ. Ἀγωγῆς καί καθηγητές ἄλλων εἰδικοτήτων. Γιά τήν κάλυψη ἐπίσης τῆς διδασκαλίας εἰδικῶν μαθημάτων προσλαμβάνεται εἰδικό ἐπιστημονικό προσωπικό μέ ὡριαία ἀντιμισθία.

Ὅπως ἔχω ἀναφέρει σέ παλαιότερες σχετικές εἰσηγήσεις μου, μέ τό Ν.Δ 95/1969 χορηγοῦνται στούς σπουδαστές τῶν Ἀνωτάτων Ἱδρυμάτων δωρεάν τά συγγράμματα τῶν καθηγητῶν καί μέ τό Ν.Δ 160/1973 ἡ χορήγηση αὐτή ἐπεκτάθηκε καί στούς σπουδαστές τῶν Ἀνωτέρων Σχολῶν. Τό ΚΕΜΕ ἀπό τῆς ἱδρύσεώς του μέ ἀποφάσεις τοῦ Τμήματος Μέσης διεκπεραιώνει τή διαδικασία αὐτή καί ἐπιθυμῶ νά πιστεύω πώς ἡ πράξη μας αὐτή θά εἶναι ἡ τελευταία, γιατί πολύ πλησίον βρίσκεται ἡ ἀνωτατοποίηση τῆς Σχολῆς καί συνεπῶς ἡ ρύθμιση τῆς παροχῆς τῶν συγγραμμάτων θά γίνεται

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕΜΕ

σύμφωνα μέ τά ἰσχύοντα στά λοιπά 'Ανώτατα 'Ιδρύματα.

Μέ τίς προαναφερθεῖσες πράξεις τους τά Συμβούλια σπουδῶν τῶν 'Ακαδημιῶν μᾶς προτείνουν γιά ἔγκριση τόν ἑξῆς ἀριθμό βιβλίων.

Στήν 'Αθήνα 20 γιά τήν Α/ τάξη, 15 γιά τή Β, 11 γιά τή Γ καί 8 γιά τή Δ.

Στή Θεσ/νίκη 12 γιά τήν Α, 11 γιά τή Β, 10 γιά τή Γ καί 10 γιά τή Δ.

Τά βιβλία αὐτά ἐκτός ἀπό λίγες μόνο ἐξαιρέσεις ἔχουν ἐγκριθεῖ ἀπό ἐμᾶς μέ προγενέστερες ἀποφάσεις μας καί συνεπῶς ἀπό τήν ἄποψη τῆς καταλληλότητάς τους δέν ὑπάρχει κανένα πρόβλημα. Κατά τήν ἄποψη μου θέμα δημιουργεῖται ἀπό τό μεγάλο ἀριθμό τῶν βιβλίων, τό περιεχόμενο μερικῶς πού δέν συμφωνεῖ μέ αὐτό τῆς διδασκαλίας καί τήν κάλυψη τοῦ ἑνός ἀπό κάποιο ἄλλο. 'Επίσης δέ θεωρῶ πάντα σκόπιμη τή διάθεση τοῦ αὐτοῦ βιβλίου σέ δύο ἤ περισσότερες τάξεις, γιατί οἱ σπουδαστές θά ἔχουν τό σύγγραμμα αὐτό ἀπό τά προηγούμενα χρόνια ἤ, ἐάν ἔχει πρωτοεκδοθεῖ, θά μποροῦν νά μελετήσουν ἀπό ἄλλα συγγενικά βιβλία πού τούς ἔχουν δοθεῖ.

Μέ γνώμονα τίς σκέψεις αὐτές καί μετά ἀπό μελέτη καί σύγκριση ὅλων τῶν στοιχείων πού ἔχω στή διάθεσή μου, δηλ. τίς προτάσεις τῶν Συμβουλίων Σπουδῶν, τά προγράμματα τῶν 'Ακαδημιῶν, τά βιβλία πού ἐπιλέξαμε τά τρία τελευταῖα ἔτη, τούς διδάσκοντες καί τούς προτείνοντες τά βιβλία καθηγητές, εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἐγκρίνει τή διάθεση στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ τῶν προτεινομένων ἀπό τά Συμβούλια σπουδῶν βιβλίων μέ τίς ἑξῆς ὅμως περικοπές σ'αὐτά.

Α. 'Από τόν πίνακα τῆς ΕΑΣΑ 'Αθηνῶν νά περικοποῦν

α 'Από τήν Α τάξη

1) Οἱ δρόμοι ἐπί ἀνωμάλου ἐδάφους του κ. Β. Βυτινάρου
2) 'Εκκινήσεις καί στροφές τῆς κολύμβησης τῆς κ. Π. Φίλια
3) 'Η τεχνική τῆς ἀγωνιστικῆς ἀπό τίς παρασπάσεις τῶν ἀγγείων τοῦ κ. Θ. Γιαννάκη.

β) Ἀπό τή Β τάξη

1) 1.300 βασικές ἀσκήσεις (γιά ὅλα τά ἀθλήματα) τοῦ κ. Β. Βυτινάρου
2) Ἀσκήσεις διζύγου του κ. Ι. Σατρατζέμη
3) Ἅλματα τοῦ κ. Ι. Σατρατζέμη

γ) Ἀπό τή Γ. Τάξη.

1) Ἀγωνιστική καί στοιχεῖα προπονητικῆς τοῦ κ. Κ. Καμπίτση
2) Προγράμματα ἐνόργανης Γυμναστικῆς τοῦ κ. Ι. Σατρατζέμη

δ) Ἀπό τήν Δ΄τάξη

1) Δρόμος 3.000μ μετά φυσικῶν ἐμποδίων τοῦ κ. Β. Βυτινάρου
2) Ἡ προπονητική στούς δρόμους ταχύτητας τοῦ κ. Σ. Σμυρνιώτη
3) Τό ποδόσφαιρο Τεχνική ἐξέλιξη - ἐπίδραση τοῦ κ. Ε. Παλάντζα

Β. Ἀπό τόν πίνακα τῆς ΕΑΣΑ Θεσ/νίκης νά περικοποῦν

α) Ἀπό τήν Α. τάξη

κανένα

β) Ἀπό τήν Β΄τάξη

1) Ἡ πετασφαίριση τῶν κ. Δ. Μερκάτη καί Α. Μαρφαρίτη
2) 1.300 βασικές ἀσκήσεις τοῦ κ. Β. Βυτινάρου
3) Ἡ τακτική στό σύγχρονο ποδόσφαιρο τοῦ κ. Π. Πατσίδη

Γ) Ἀπό τή Γ΄τάξη

1) Τεχνική στό σύγχρονο ποδόσφαιρο τοῦ κ. Π. Πατσίδη
2) Ψυχολογία προπονητικῆς τοῦ κ. Μ. Ἀναστασιάδη

δ) Ἀπό τή Δ. Τάξη

1) Ἀσκήσεις Διζύγου - μονοζύγου παῦ κ. Ι. Σατρατζέμη.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ Ἰω. Σκορδίλη στό σύνολό της.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Θ έ μ α 2ο.- Ἄδεια σέ μέλη τῆς Ἑνώσεως πιλότων πολιτικῆς ἀεροπορίας γιά συναφεῖς ὁμιλίες στούς μαθητές τῆς Β΄Λυκείου στό πρόγραμμα τοῦ ΣΕΠ.

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ θέματος Δημ. Σακκᾶς εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε μέ τό ἔγγραφό της Γ/5893/29-7-81 διαβιβάζει στό ΚΕΜΕ τό ἀριθ. 30/81/2-7-81 ἔγγραφο τῆς Ἑνώσεως Πιλότων Πολιτικῆς Ἀεροπορίας Ἑλλάδας μέ τό ὁποῖο ζητεῖ νά δοθοῦν ἀπό τά μέλη της ὁμιλίες σχετικές μέ τό ἀεροπλάνο γιά νά γνωμοδοτήσουμε γιά τή δυνατότητα ἐντάξεως τῶν ὁμιλιῶν αὐτῶν στό πρόγραμμα τοῦ ΣΕΠ.

Ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι μποροῦν ὁμιλητές τῆς ἀνωτέρω Ἑνώσεως νά κάνουν διαλέξεις στούς μαθητές τῆς Γ΄Γυμνασίου στίς ὧρες τοῦ ΣΕΠ, ἀφοῦ κάθε φορά ἔρχονταν σέ συνεννόηση μέ τούς διευθυντές τῶν σχολείων. Ἡ κάθε διάλεξη νά μήν κρατεῖ πάνω ἀπό 15΄, γιά νά διατίθεται ὁ ὑπόλοιπος χρόνος τῆς μιᾶς διδακτικῆς ὥρας γιά συζήτηση κτλ.

Ἀκολούθησε συζήτηση καί τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του: α) τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν. 186/1975, β) τό ἔγγραφο ἀριθμ. Γ/5893/29-7-81 τῆς Διευθ. Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τό συνημμένο σ'αὐτό 30/81/2-7-81 ἔγγραφο τῆς Ἑνώσεως Πιλότων Πολιτικῆς Ἀεροπορίας Ἑλλάδος, γ) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Δ. Σακκᾶ καί δ) τίς γνῶμες πού διατυπώθηκαν κατά τή συζήτηση,

γ ν ω μ ο δ ο τ ε ῖ:

νά ἐπιτραπεῖ σέ ἐκπροσώπους τῆς Ἑνώσεως Πιλότων Πολιτικῆς Ἀεροπορίας Ἑλλάδας νά κάνουν διαλέξεις σέ μαθητές τῶν Β΄καί Γ΄ τάξεων Λυκείου σχετικές μέ τό ἀεροπλάνο καί τό ἐπάγγελμα τοῦ πιλότου κατά τό δυνατόν κατά τίς δύο τελευταῖες διδακτικές ὧρες, ὥστε νά μή διαταράσσεται ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων κατά τίς 4 πρῶτες καί πιό ἀποδοτικές ὧρες. Πρός τοῦτο πρέπει ἡ ἀνωτέρω Ἕνωση νά γνωρίσει στό Ὑπουργεῖο σέ ποιά Λύκεια μπορεῖ νά κάνει διαλέξεις καί ἔπειτα νά ἐνημερωθοῦν οἱ Διευθυντές τῶν Λυκείων αὐτῶν καί νά γίνει ἡ σχετική συνεννόηση γιά τόν προσδιορισμό τοῦ χρόνου τῶν διαλέξεων.

./.

Θ έ μ α 3ο.- Γνωμάτευση γιά τή χρήση τοῦ βιβλίου τοῦ LAW (σέ μετάφραση) στά πλαίσια τοῦ προγράμματος τοῦ ΣΕΠ στή Γ'Γυμνασίου.

'Ο Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Γ. Παντελίδης ἀποχώρησε λόγω ἄλλης ὑπηρεσιακῆς ἀπασχολήσεως καί ἡ συνεδρίαση συνεχίστηκε μέ προεδρεύοντα τό Γ''Αντιπρόεδρο 'Αθαν. Κομίνη.

'Ο Εἰσηγητής τοῦ θέματος Ν. Παπαδόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Τό βιβλίο τοῦ Β. LAW "'Αποφάσισε μόνος σου" ἔχει μεταφραστεῖ ἀπό τήν Ι. Τέττερη στά 'Ελληνικά καί ἀποτελεῖται ἀπό δύο μέρη 1) τό βιβλίο ἀσκήσεων μέ 25 χειρόγραφες σελίδες καί 2) τό κύριως βιβλίο μέ τόν τίτλο "ἀποφασίζω μόνος μου γιά τόν ἑαυτό μου" μέ 115 ἐπίσης χειρόγραφες σελίδες. 'Υπάρχει πλήρης ἀντιστοιχία θεμάτων μεταξύ τῶν δύο μερῶν τοῦ βιβλίου, γιατί τό πρῶτο εἶναι ἀσκήσεις μέ ταξινομημένες κατά θέματα γνῶμες καί τό δεύτερο εἶναι βασικά ὁδηγίες γιά τήν ἄσκηση τοῦ μαθητῆ μέ τά ἑξῆς περιεχόμενα:
1) Λίγα λόγια γιά τό βιβλίο, σ. 3-6 ἕνα εἶδος προλόγου καί 2) ἕξι στάδια ἀσκήσεων μέ τούς ἑξῆς τίτλους: Ι. 'Επιδράσεις καί ἐπιλογές, σ.7-12 2. 'Αξίες καί ἀνάγκες σ.13-34. 3. 'Αξίες καί ἀνάγκες σέ σχέση μέ τήν ἐργασία, σ. 35-56, 4. Προσόντα, ἱκανότητες καί δεξιότητες, σ.57-91, 5. Προσωπικός καί ἐπαγγελματικός τρόπος ἔκφρασης σ. 92-102, 6. 'Ο βασικός στόχος σ.103-110. 'Ακολουθεῖ ἕνα παράρτημα μέ τίτλο "Ταξινόμηση ἐπαγγελμάτων μέ συσχετισμό ὁρισμένων κριτηρίων σ.111-115. Σημειώνω ὅτι κατά τήν κρίση τοῦ βιβλίου στήν 'Ομάδα 'Εργασίας ΣΕΠ εἶχα δεῖ ὡς δεύτερος εἰσηγητής σέ μιά γενική θεώρηση τό βιβλίο καί εἶχα διατυπώσει ὁρισμένες βασικές ἐπιφυλάξεις γιά τή χρήση του.

Τό βιβλίο ἔχει γενικά ὀρθές ψυχολογικές ἐπιστημονικές βάσεις, ὅπως ἡ πολυπλοκότητα τῆς νοημοσύνης, ἡ ἐξελικτικότητα τῶν ἱκανοτήτων, ἡ σχέση ἰδιοτήτων τῆς προσωπικότητας καί χαρακτηριστικῶν τῶν διαφόρων ἐπαγγελμάτων, ἡ σχετικότητα (περιορισμένη σημασία) σχολικῆς ἐπίδοσης καί ἐπαγγελματικῆς ἐκλογῆς ἤ ἐπιτυχίας κτλ.

./.

'Επίσης ἀνταποκρίνεται γενικά στήν ἀντιληπτικότητα τῶν μαθητῶν, γιατί εἶναι διδακτικά προσεγμένο, ἁπλοποιεῖ ἔννοιες καί ἀναλύει μέ παραδείγματα σχετικά μέ τό θέμα τῆς ἐκλογῆς ἐπαγγέλματος προβλήματα.

'Υπάρχει ὅμως στό βιβλίο μιά ὑπερβολικά ἐκτεταμένη ἀνάλυση τῶν ἀσκήσεων χρήσιμη στά περισσότερα σημεῖα της, ἀλλά πολύ κουραστική. Γι'αὐτό εἶναι πολύ πιθανό νά ἔχει σάν συνέπεια τήν ἀπόρριψή της ἀπό τό μαθητή. Δέ φαίνεται ἡ μεθοδική χρησιμοποίηση τοῦ βιβλίου μέσα στήν τάξη. Γιά νά ἀσχοληθεῖ ὁ κάθε μαθητής μόνος του εἶναι πάρα πολλά πράγματα καί πολύπλοκα, ὥστε νά κινδυνεύει νά μείνει τελείως ἀχρησιμοποίητο.

'Απαιτεῖ τή συμμετοχή καί ἄλλων ἀτόμων γιά τίς γνῶμες τους σέ συγκεκριμένες ἀσκήσεις καί στίς τελικές δηλώσεις τοῦ κάθε μαθητῆ, πού προτρέπει σέ συζήτησή τους μέ συμμαθητές του, πράγμα ὄχι αὐτονόητα εὔκολο γιά τήν ἑλληνική νοοτροπία. 'Απαιτεῖ ἐπίσης βαθμιά καί λεπτομερή γνώση χαρακτηριστικῶν ἐπαγγελμάτων καί ἐπαγγελματιῶν, τήν ὁποία ὁ μαθητής δέν ἔχει ἀσφαλῶς. Θά μποροῦσε νά ἔχει, ἄν στή Β΄Γυμνασίου ὑπῆρχε ἐπίσης μιά ὥρα ΣΕΠ στό πρόγραμμα.

Τό βιβλίο προϋποθέτει καθοδήγηση συνεχή καί ἔμπειρο καθηγητή μέ γνώσεις πλούσιες στά θέματα ὄχι μόνο τοῦ ΣΕΠ γενικά ἀλλά καί τῆς Ψυχολογίας καί ὁπωσδήποτε πολύ καλά ἐνημερωμένο στήν ἐπαγγελματογνωσία. 'Αναφέρεται ἕνας μικρός ἀριθμός ἐπαγγελμάτων (σελ. 37 καί 98), προϋποτίθεται ὅμως γιά τίς ἀσκήσεις ἡ γνώση κάθε δυνατοῦ ἐπαγγέλματος.

Τό βιβλίο στή μετάφρασή του εἶναι γενικά καλό. Δέν εἶναι ὅμως ἀπαλλαγμένο ἀπό ἀτέλειες, ὅπως σελ. 2β, 3α, 3β, 4α τῶν ἀσκήσεων κτλ., ὅπου ὑπάρχουν σημεῖα δυσνόητα ἤ ἀδόκιμες ἐκφράσεις. Τέτοιες ἀτέλειες καί ἀδόκιμες ἐκφράσεις ὑπάρχουν καί στό κυρίως βιβλίο πού εἶναι τό κείμενο τῶν ὁδηγιῶν γιά τίς ἀσκήσεις. Π.χ. σελ. 26 ἡ περιέργεια ὡς ὁρμή, σ.27 "αἰσθητικό κριτήριο", σ. 28 "συναίσθημα ἐπιτυχίας", ἀντί τάση, γιατί συναίσθημα ἐπιτυχίας ὑπάρχει μόνο κατά τήν ἐπιτυχία, ἐδῶ δέν ταιριάζει, σ. 28 ἡ φράση "'Η ἐφηβεία.....ἄλλους" ἔχει ἀδόκιμη σύνταξη, τό ἴδιο καί στή σ. 34 ἡ φράση "'Εάν.....στόν ἑαυτό σου", εἶναι

ἀτελής. Σελ. 31, 34, 36 κτλ. λόγος γιά "ἐρωτηματολόγιο", ἀντί γιά κατάλογο κινήτρων (ἤ γνωμῶν, σέ ἄλλες περιπτώσεις.

Σελ. 5 ἀσκήσεων "Σ'αὐτό τό ἐπάγγελμα.....ἀπ'ἔξω", δέν εἶναι νοητό.

Σελ. 14 ἀσκ. "Κυριαρχικός", ὀρθότερο "ἡγετικός".

Σελ. 96. "Εἶναι π.χ. πάντα χρήσιμο νά εἶναι κάποιος ἐνεργητικός, προσεκτικός, συνεργατικός, αὐταρχικός; ". Ἠρώτηση γιά ἄσκηση τοῦ μαθητῆ διατυπώνεται μέ ἀρκετή καί θά ἔλεγα ἐπικίνδυνη ὑπεραπλούστευση. Γιατί μπορεῖ ἄμεσα νά ρωτηθεῖ τό ἑξῆς τουλάχιστο: Εἶναι ποτέ χρήσιμο νά εἶναι κάποιος αὐταρχικός σέ παιδαγωγικά πλαίσια;

Σελ. 14 ἀσκ.:"Φύλλο ἀσκήσεων 9(αὐτο-αξιολόγηση)", ἐνῶ κατά τά 5/6 προβλέπεται νά γίνει ἑτερο-αξιολόγηση:

Σελ. 16 ἀσκ.: Δέ νομίζω ὅτι ἐξυπηρετεῖ σέ κάτι καί μπορεῖ νά βρεθεῖ εὔκολα ἀπό τό μαθητή ἀλλά καί ἀπό ὁποιοδήποτε ἕνα ἐπάγγελμα πού νά "μήν ταιριάζει" στή γνώμη: "Κάνει τά πάντα στήν ἐντέλεια". Γενικά ἔχω πολλές ἐπιφυλάξεις γιά τή σημασία τῆς ἄσκησης τοῦ μαθητῆ μέ τήν ἀρνητική στήλη, τήν ἀντίθεση δηλ. τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν ἐπαγγελμάτων.

Τά ἴδια ἰσχύουν καί γιά τήν ἄσκηση τοῦ μαθητῆ στήν εὕρεση προτάσεων σχετικά μέ ἐπαγγέλματα πού νά ταιριάζουν ἤ νά συγκρούονται μέ μιά ἰδιότητα τῆς προσωπικότητας (σελ. 18 ἀσκ.). Φοβοῦμαι ὅτι ἐδῶ γίνεται κακή ἤ ὑπερβολική χρήση ὁρισμένων ψυχολογικῶν διαπιστώσεων καί μεθόδων ψυχολογικῆς διάγνωσης σέ μιά ἄσκηση τῆς ὁποίας τό ἀποτέλεσμα θά εἶναι μᾶλλον ἀρνητικό ἤ τό λιγότερο ἀπωθητικόι γιά τό μαθητή. Γιατί ὁ μαθητής καλεῖται νά ἀσκηθεῖ σέ πράγματα πού ἀκριβῶς ἀγνοεῖ, καί ἐννοῶ τουλάχιστο τόν Ἕλληνα μαθητή. Ἐδῶ δηλ. πρόκειται γενικά γιά σχήματα ἀσκήσεων πολύπλοκα καί ἀπαιτητικά σέ κρίση, πληροφόρηση, γνώσεις, χωρίς σχετικά παραδείγματα - μιά διδακτική ἀδυναμία τοῦ βιβλίου, ἐφόσον πρόκειται γιά ἄσκηση, καί ὄχι γιά τέστ, ὅπως σημειώνεται στήν ἀρχή, καί γι'αὐτό πολύ ἀμφίβολα γιά τήν ἔκβαση τῆς χρήσης τους.

Σελ. 10 ἀσκ. καί 75 βιβλ.: "Ἀντίληψη (γενικά)". Δέ σημαίνει τίποτε στή συνάφεια αὐτή, ἀφοῦ προηγοῦνται καί ἀκολουθοῦν ἐπιμέρους εἴδη ἀντίληψης. Ἐννοεῖ μᾶλλον τήν ταχύτητα τῆς ἀντίληψης ἤ τήν παρατηρητικότητα ὡς ἐπιμέρους νοητική-αἰσθησιακή ἱκανότητα, γιά τήν ὁποία ἄλλωστε

δέ γίνεται λόγος.

ΣΕΛ. 10 ἀσκ.: Κατανόηση λογικῶν σχέσεων", ὀρθότερο "κριτική ἱκανότητα", πού περιλαμβάνει καί αὐτό.

Σελ. 61: Ἡ ἀπαιτούμενη κρίση τοῦ μαθητῆ γιά τό ὑψηλό ἤ χαμηλό ἐπίπεδο τῆς τάξης του εἶναι μᾶλλον δύσκολη γι'αὐτόν. Δέν μπορεῖ νά ἔχει συγκριτική ἐποπτεία, πράγμα πού διαθέτει ἕνας καθηγητής.

Σελ. 49,50 κτλ. Ἀναφέρεται μέ παραδείγματα καί σέ προσανατολισμό μαθητῶν στό Λύκειο καί αὐτό, ἄν καί γενικά δέ βλάφτει, ὁπωσδήποτε ξεφεύγει ἀπό τά καθορισμένα πλαίσια τοῦ γυμνασιακοῦ προγράμματος.

Κατά τή γνώμη μου ὑπάρχουν καί μερικές καθαρά ἐπιστημονικές ἀτέλειες

Σελ. 18 κ.ἑξ., 19-30 κτλ.: Συγχέει ἀπό ἄποψη ὁρολογίας τά ὑποκειμενικά κίνητρα μέ τίς ἀξίες, πράγμα πού ἐνέχει τόν κίνδυνο δημιουργίας προτύπου στή συνείδηση τοῦ μαθητῆ πού συνδέεται μέ παθολογικές ἤ τουλάχιστο προβληματικές καταστάσεις συμπεριφορᾶς. Αὐτό φαίνεται κυρίως στή σελ. 23 "Ὁ ἄνθρωπος πού θέλει νά εἶναι τό ἐπίκεντρο τῆς προσοχῆς", πού ἀναλύεται ὡς ἀξία, καί ὄχι ὡς ὑποκειμενικό κίνητρο.

Σελ. 103: Εἶναι κατά τή γνώμη μου ἀτυχής ἡ συσχέτιση τοῦ θέματος τῆς ἀπόφασης γιά ἐκλογή ἐπαγγέλματος μέ τό κλασικό παράδειγμα τῆς ἀντίληψης τοῦ βάθους καί τῆς ἐπιφάνειας μέ τό πήλινο δοχεῖο ἤ τίς δύο προσόψεις ἀνθρώπων. Δέν πρόκειται γιά δημιουργία σύγχυσης γιά τήν ὁποία κάνει λόγο ὁ συγγραφέας, ἀλλά δυνατότητα διπλῆς ὑποκειμενικῆς ἀντίληψης τοῦ ἴδιου ἀντικειμένου ἀνάλογα μέ τήν ψυχική διάθεση ἤ τίς προϋποθέσεις τοῦ ἀτόμου. Τή σύγχυση τή βάζει αὐθαίρετα ὁ συγγραφέας στό παράδειγμα. Ἀντίθετα τό παράδειγμα προσφέρεται πολύ γιά τή συσχέτιση τό φαινομένου μέ τίς ποικίλες δυνατότητες καί ὑποκειμενικές προϋποθέσεις κατά τήν ἐκλογή ἐπαγγέλματος.

Γενικά τό ὅλο σύστημα αὐτοαξιολόγησης ἀπαιτεῖ πολύ χρόνο καί εἶναι ἀρκετά, ἄν ὄχι πολύ, πολύπλοκο (βλ. παραδειγματικά σελ. 15-17). Ἔτσι σχηματίζει κανείς τήν ἐντύπωση ὅτι σχεδόν κανένας ἤ ἐλάχιστοι μαθητές θά διαθέσουν τόν χρόνο αὐτό. Ἐπίσης προϋποθέτει πολλές σχετικές γνώσεις πού δέ διαθέτουν ὄχι μόνο οἱ μαθητές, ἀλλά σύτε οἱ καθηγη-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

τές πού ἐφαρμόζουν τό θεσμό. Καί ἄν ὑποθέσει κανείς ὅτι θά καταβαλόταν ὁ κόπος πού χρειάζεται, ἀπό περισσότερους μαθητές, γιά νά ἐφαρμοστεῖ αὐτό τό σύστημα, θά εἶναι κατά τή γνώμη μου πολύ δυσανάλογος πρός τό ἀποτέλεσμα, πού ὁπωσδήποτε θά εἶναι μικρό, ὅπως ἄλλωστε δηλώνεται καί στήν ἀρχή τοῦ βιβλίου ἔμμεσα.

Γιά ὅλους τούς παραπάνω λόγους καί κυρίως γιά τό λόγο ὅτι τό βιβλίο ἀπό ἄποψη χρηστική στά χέρια τῶν μαθητῶν θά ἀποβεῖ κουραστικό καί θά ἀχρηστευθεῖ, ἀλλά καί ἀπό τούς καθηγητές δέν μπορεῖ νά ἐφαρμοστεῖ στήν τάξη, ἔχω τή γνώμη, ὅτι δέν μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ ὅπως εἶναι καί μέ τίς παροῦσες συνθῆκες στά σχολεῖα καί μέ τήν ὑπεύθυνη ἔγκρισή μας. Ἡ γνώμη μου αὐτή ἐνισχύεται καί ἀπό τό γεγονός τῶν ἐλλιπέστατων γνώσεων τῶν καθηγητῶν πάνω στά σχετικά θέματα καί ἀπό τόν ἐλάχιστο χρόνο πού διατίθεται στό πρόγραμμα.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τή γνώμη τους. Εἰδικότερα εἶπαν:

Ὁ κ. Δ. Σακκᾶς:

" Γιά τό βιβλίο τοῦ LAW "Ἀποφάσισε μόνος σου γιά τόν ἑαυτό σου" πού κρίνουμε ἡ κανονική διαδικασία πού ἔπρεπε νά ἀκολουθήσουμε θά ἦταν ἡ ἀκόλουθη: Μιά ἐπιτροπή νά κρίνει τήν καταλληλότητα τοῦ βιβλίου καί ἄν τό ἔβρισκε κατάλληλο νά εἰσηγηθεῖ στό Τμῆμα. Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἀναλάμβανε τή δέσμευση μεταφράσεως τοῦ βιβλίου γιά νά ἐκδοθεῖ καί δοθεῖ στούς μαθητές, νά ἀνάθετε σέ κατάλληλο πρόσωπο τή μετάφρασή του. Αὐτή ἡ λογική διαδικασία δέν τηρήθηκε. Μεταφράστηκε πρῶτα τό βιβλίο καί ἔπειτα τό κρίνουμε γιά τήν καταλληλότητα τοῦ περιεχομένου του. Καί ὅπως βλέπω, ἄν κρίνω ἀπό τήν εἰσήγηση, δέ θά ὑπάρξει θετική ἀπόφαση τοῦ Τμήματος γιά τήν ἔκδοσή του. Στό μεταξύ ὅμως ἀποσπάστηκε φιλόλογος καθηγήτρια στό ΚΕΜΕ καί ἐργάστηκε ἐπί μῆνες γιά νά κάνει τή μετάφραση. Ποιός θά πληρώσει αὐτή τή ζημιά πού προκλήθηκε στό δημόσιο (μισθοί τῆς καθηγήτριας κτλ. στήν ἐκπαίδευση πού στερήθηκε ἕναν ἐκπαιδευτικό;

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

./.

Πάντως ἡ κρίση μας γιά τό βιβλίο ἔχει τρεῖς ὄψεις: γλώσσα, διδακτική καταλληλότητα, ἐπιστήμη. Ὅπως εἶπα καί στήν Ὁμάδα ἐργασίας τοῦ ΣΕΠ, ἡ μετάφρασή του εἶναι πολύ ἱκανοποιητική, θέμα γλώσσας δέν ὑπάρχει. Ὡς πρός τή διδακτική καταλληλότητά του νόμιζα ὅτι τό βιβλίο θά μποροῦσε νά γίνει προσιτό στούς μαθητές μέ κατάλληλες ὁδηγίες. Ἀφοῦ ὅμως ὁ Εἰσηγητής, πού εἶναι εἰδικός, τό θεωρεῖ ἀκατάλληλο, δέν μπορῶ νά ἐπιμείνω. Νά ὑποστηρίξω νά πάει τό βιβλίο στά σχολεῖα ἐγώ ὁ μή εἰδικός γιά τό περιεχόμενό του, παρά τίς ἀδυναμίες του πού σημειώνει ὁ κ. Παπαδόπουλος, θά ἤμουν ἀσυνεπής στήν πάγια θέση πού παίρνω πάντω στό Τμῆμα νά μήν προωθοῦνται στά σχολεῖα βιβλία πού παρουσιάζουν δυσκολίες ἤ ἄλλα μειονεκτήματα. Ὡς πρός τήν καθαρά ἐπιστημονική πλευρά τοῦ βιβλίου πάλι, ἀφοῦ δέν εἶμαι εἰδικός, δέν μπορῶ παρά νά δεχτῶ τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Εἰσηγητῆ ὡς εἰδικοῦ".

Ὁ κ. Φ. Βῶρος:

Σέ ἄλλη περίσταση (πράξη 23/1981) εἶχα μελετήσει δύο κεφάλαια τοῦ βιβλίου καί νομίζω: πρῶτο ὅτι τό βιβλίο αὐτό εἶναι ἀξιόλογο· δεύτερο ὅτι ἡ μετάφραση εἶναι δόκιμη καί σέ κάποιες λεπτομέρειες βελτιώσιμη. Τό βιβλίο μοῦ φαίνεται χρήσιμο ὡς σπουδή αὐτογνωσίας καί θεωρῶ σκόπιμο νά δοθεῖ στούς μαθητές ὡς ἐλεύθερο ἀνάγνωσμα· ἐλπίζω μάλιστα ὅτι θά διαβαστεῖ καί ἀπό ἄλλα μέλη τῆς οἰκογένειας τῶν μαθητῶν.

Κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος:

Πιστεύω ὅτι οἱ ἁρμοδιότητες τοῦ Τμήματος, ὅπως αὐτές προσδιορίζονται ἀπό τόν ἱδρυτικό Νόμο τοῦ ΚΕΜΕ ὅ,τι ἀφορᾶ τήν ἔκδοση βιβλίου ἀπό τόν ΟΕΔΒ γιά τή δωρεάν διανομή στούς μαθητές, εἶναι περιορισμένες: δηλαδή τό Τμῆμα γνωμοδοτεῖ μόνο γιά βιβλία πού καλύπτουν τίς συγκεκριμένες διδακτικές ἀνάγκες πού δημιουργοῦνται ἀπό τά ἀναλυτικά πρόγράμματα. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση εἶναι νά ὑπάρχει ἀντίστοιχο ἀναλυτικό

Ἀφοῦ θεωρηθεῖ – ὅπως γίνεται σέ τέτοιες περιπτώσεις – ἀπό κάποιον ἄλλο μέ ἀνάλογα πρός τή μεταφράστρια προσόντα.

πρόγραμμα πού θά χρησιμεύσει στό Τμῆμα ὡς βάση γιά συγγραφή βιβλίου μέ ἀνάθεση ἤ μέ προκήρυξη. Ἐφόσον λοιπόν δέν πληροῦνται αὐτές οἱ προϋποθέσεις (ἀντίστοιχο ἀναλυτικό πρόγραμμα- ἀνάθεση ἤ προκήρυξη), ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νά διατυπώσω τήν ἀπορία πῶς ἔφτασε στό Τμῆμα θέμα πού ἀφορᾶ γνωμοδότηση γιά ἔκδοση ἀπό τόν ΟΕΔΒ καί δωρεάν διανομή στούς μαθητές βιβλίου, ἀνεξάρτητα ἀπό τό περιεχόμενό του καί τήν ποιότητα τῆς μετάφρασης.

Ὁ κ. Γ. Γρατσέας:

Συμφώνησε μέ ὅσα εἶπε ὁ εἰσηγητής.

Τελικά τό Τμῆμα

ἀ π ο φ α σ ί ζ ε ι κ α τ ά π λ ε ι ο ψ η φ ί α:

"Οτι στό παρόν στάδιο ἐφαρμογῆς τοῦ ΣΕΠ στά Γυμνάσια δέν μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ ἀπό τούς μαθητές τό βιβλίο τοῦ LAW (σέ μετάφραση), γιατί προϋποθέτει ἀρκετές γνώσεις τόσο γιά τούς μαθητές ὅσο καί γιά τούς καθηγητές πού ἐφαρμόζουν τό θεσμό.

Στό σημεῖο αὐτό ἐπέστρεψε ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Γ. Παντελίδης.

Ὡ ρ α 4ο.- Ἐπειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά ὅρια τῆς συνεδριάσεως τό 4ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως γιά τήν ἐκπομπές τῆς ἐκπαιδευτικῆς τηλεοράσεως ἀναβλήθηκε.

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ὁ Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 50

Σήμερα 16 Σεπτεμβρίου 1981, ημέρα Τετάρτη και ώρα 12 μεσημβρινή, το Τμήμα Μέσης Έκπ/σεως του Κέντρου Έκπ/κών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής) με Πρόεδρο τον Α' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ Γ.Παντελίδη.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι: Αθαν.Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος, Φ.Βάρος, Δ.Σακκάς, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης και Β.Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε η Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δεν παραβρέθηκαν στη συνεδρίαση οι Σύμβουλοι Β' Ν.Βαρουχάκης, γιατί είχε άλλη υπηρεσιακή απασχόληση, και Ηλ.Σπυρόπουλος, γιατί ήταν στο Εξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους.

Θέματα ημερήσιας διατάξεως

1. Εφαρμογή του ΣΕΠ κατά το σχολικό έτος 1981-1982. Εισηγητής: Δ.Σακκάς.
2. Διδασκαλία των μαθημάτων Τεχνολογίας-Οικοκυρικών στα Σχολεία. Εισηγητής: Στ. Παπασημακόπουλος.
3. Γνωμοδότηση για το βιβλίο του Άγγελου Αγγελόπουλου "Η αλήθεια διά τας έκτρωσεις". Εισηγητής: Ι.Σκορδίλης.
4. Αίτηση της Εταιρείας ΕΠΕ "γνώση" για τη χορήγηση αντιγράφου αποσπάσματος πράξεως του Τμήματος Μ.Ε. του ΚΕΜΕ, που αναφέρεται στα ελεύθερα βοηθήματα του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: Ἐφαρμογή τοῦ ΣΕΠ κατά τό σχολικό ἔτος 1981-82.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Δ.Σακκᾶς εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς: Στό ἐρώτημα τοῦ ΥΠΕΠΘ πότε θά ἐφαρμοστεῖ ὁ ἐπαγγελματικός προσανατολισμός εἰσηγοῦμαι νά γίνει ὅ,τι καί κατά τό παρελθόν σχολικό ἔτος: νά διδαχτεῖ ἡ Ἀγωγή τοῦ πολίτη ἐπί δύο ὧρες τό Α΄ τετράμηνο καί ὁ Ἐπαγγελματικός προσανατολισμός νά ἐφαρμοστεῖ κατά τό Β΄ τετράμηνο ἐπί ἕνα δίωρο τήν ἑβδομάδα.

Ἀκολούθως τό Τμῆμα δέχτηκε τήν εἰσήγηση ὅπως ἔχει.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΤΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ - Κ.Ε.Μ.Ε.

. / .

Θέμα 2ο: Διδασκαλία τῶν μαθημάτων Τεχνολογίας - Οἰκοκυρικῶν στά Σχολεῖα.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β' Στ. Παπασημακόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Στό νέο ὡρολόγιο πρόγραμμα τοῦ Γυμνασίου ὑπάρχει μάθημα Τεχνολογία-Οἰκ.Οἰκονομία, ποὺ διδάσκεται δύο ὧρες στήν Α' καί Β' τάξη καί μία ὥρα στή Γ' τάξη.

Εἰσηγοῦμαι τήν ἀντικατάσταση τῆς παύλας (-) μέ τό διαζευκτικό: ἤ, δηλαδή νά διδάσκεται ἤ τό μάθημα τῆς τεχνολογίας ἤ ἡ Οἰκιακή Οἰκονομία. Μέ τήν ἔναρξη τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῆς Τεχνολογίας ἀπό τό σχολ. ἔτος 1981-82 σέ 59 Γυμνάσια τῆς χώρας εἰσηγοῦμαι ὅτι στά Γυμνάσια αὐτά θά πρέπει νά διδάσκεται μόνο τό μάθημα τῆς Τεχνολογίας καί ὄχι τό μάθημα τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας. Τίς σχετικές διευθετήσεις θά ἀναλάβει ἡ Διοίκηση.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διετύπωσαν τή γνώμη τους.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἄκουσε τόν εἰσηγητή καί τή σχετική συζήτηση,

Α π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

Στά Γυμνάσια, ποὺ ἀπό τό σχολ. ἔτος 1981-82 διαθέτουν τίς ἀπαιτούμενες αἴθουσες, προσωπικό καί τόν κατάλληλο ἐξοπλισμό, σέ ὅλα τά Τμήματα θά διδάσκεται τό μάθημα τῆς Τεχνολογίας.

Στά ἄλλα σχολεῖα, ποὺ δέν ὑπάρχουν οἱ προϋποθέσεις γιά τή διδασκαλία τῆς Τεχνολογίας, θά διδάσκεται ἡ Οἰκιακή Οἰκονομία.

./.

Θέμα 3ο: Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ "Αγγελου 'Αγγελόπουλου "'Η ἀλήθεια διά τάς ἐκτρώσεις".

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, 'Ιω.Σκορδίλης εἶπε τά ἑξῆς:

'Ο κ.Γεν.Δ/ντής τῆς Γεν.'Εκπ/σεως μέ τό Γ/5642/21-8-1981 ἔγγραφό του μᾶς διαβίβασε τήν αἴτηση καί 17 ἀντίγραφα τοῦ βιβλίου τοῦ κ.'Αγγ.'Αγγελόπουλου "'Η ἀλήθεια διά τάς ἐκτρώσεις" καί μᾶς παρακαλεῖ νά γνωμοδοτήσουμε γιαὐτό, σύμφωνα μέ τήν παραγρ.5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/75.

'Ο κ.'Αγγελόπουλος, τ.δικηγόρος στόν "Αρειο Πάγο καί ὀρθόδοξος, διαπραγματεύεται στό βιβλίο του αὐτό ἕνα ἀπό τά σοβαρά προβλήματα τῆς σύγχρονης κοινωνίας, τῆς ἀμβλώσεις ἤ ὅπως κοινότερα ἀναφέρονται τῆς ἐκτρώσεις. Τό βιβλίο αὐτό ἐπανεκδόθηκε γιά δεύτερη φορά τό 1981, ἔχει ἔκταση 124 σελίδες πού περιλαμβάνουν τά περιεχόμενα, πίνακα πηγῶν καί βοηθημάτων, πρόλογο, ἔννέα κεφάλαια, ἐπίλογο καί εἰκόνες.

Στήν ἐργασία του αὐτή ὁ κ.'Αγγελόπουλος ἐξετάζει καί παρουσιάζει τό σημαντικό αὐτό θέμα ἀπό τή δική του ὀπτική γωνία, μέ ἕνα ἰδιαίτερα χαρακτηριστικό καί ἔντονο τόνο. 'Επίσης παρουσιάζει καί στηρίζεται στίς δογματικές θέσεις τῆς ὀρθόδοξης ἐκκλησίας, τακτικά παραθέτει γνῶμες εἰδικῶν καί τέλος μέ ἰδιαίτερο δυναμισμό ἀντικρούει ὅλους ἐκείνους, πρόσωπα, φορεῖς καί ὀργανώσεις, πού ὑποστηρίζουν ἀντίθετες ἀπό τίς δικές του θέσεις.

Βεβαίως οἱ ἀπόψεις τοῦ κ.'Αγγελόπουλου εἶναι ἀξιοπρόσεχτες καί χρήσιμες, προκειμένου ὅμως νά διαβαστοῦν ἀπό ἕνα ἀριμότερο σέ ἡλικία καί γνώσεις κοινό καί ὄχι ἀπό τούς μαθητές τῆς Μέσης 'Εκπ/σεως. Πιστεύω δηλαδή, γιά τούς λόγους πού θά ἀναφέρω παρακάτω, πώς τό βιβλίο αὐτό δέν εἶναι κατάλληλο γιά νά χρησιμοποιηθεῖ στή Μέση 'Εκπ/ση καί γι'αὐτό εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά μή κάνει δεκτό τό αἴτημα τοῦ κ.'Αγγελόπουλου καί νά μή θεωρήσει τό βιβλίο του "'Η ἀλήθεια γιά τίς ἐκτρώσεις" κατάλληλο γιά τή χρησιμοποίηση του ἀπό τούς μαθητές.

Οἱ λόγοι πού στηρίζουν τήν εἰσήγησή μου εἶναι οἱ ἑξῆς:

1) Τό βιβλίο εἶναι γραμμένο ἀπό ἄνθρωπο πού δέν εἶναι εἰδικός στό θέμα αὐτό, μέ συνέπεια νά παρουσιάζει ἐπιστημονικές ἐτέλειες καί παραλείψεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

2) 'Η ἐξέταση τοῦ ἐπισοβαροῦ αὐτοῦ κοινωνικοῦ θέματος παρουσιάζεται μονολιθικά καί αὐστηρά κάτω ἀπό τή θρησκευτική δογματική ἄποψη, μέ ἀποτέλεσμα νά περιορίζεται σημαντικά ἡ ἔκταση καί ἡ εὐρύτητα τῆς παρουσίασής του.

3) 'Η κριτική τῶν ἀντιθέτων ἀπόψεων καί ὁ διάλογος πού ἐπιχειρεῖται σέ πολλά κεφάλαια τοῦ βιβλίου, ἰδιαίτερα πρός καί μέ τούς ἐκπροσώπους τοῦ κοινοβουλίου, εἶναι σέ πολύ ἔντονο τόνο, γεγονός πού μπορεῖ νά δημιουργήσει στόν ἀναγνώστη μαθητή πολλά ἐρωτηματικά γιά τό κύρος τοῦ νομοθετικοῦ σώματος καί ἀμφιβολίες γιά τήν ὑπόσταση καί τήν ἰσχύ τῶν νόμων καί

4) 'Ο τρόπος τῆς παρουσιάσεως καί τῆς διατάξεως τῆς ὕλης δέν εἶναι σύμφωνος μέ αὐτόν πού προβλέπεται γιά τά σχολικά διδακτικά βιβλία καί ἰδιαίτερα ἡ γλῶσσα τοῦ βιβλίου εἶναι τελεῖως διάφορη ἀπό αὐτή πού προβλέπει ὁ Ν.309/76 γιά τά βιβλία τῶν μαθητῶν τῆς Γεν.'Εκπ/σεως.

Τέλος τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Κρίνει κατάλληλο τό βιβλίο τοῦ "Αγγελου 'Αγγελόπουλου "'Η ἀλήθεια διά τάς ἐκτρώσεις" νά διαβαστεῖ ἀπό ὡριμότερο σέ ἡλικία καί γνώσεις κοινό. Δέν κρίνει ὅμως κατάλληλο τό βιβλίο αὐτό γιά τούς μαθητές τῆς Μέσης 'Εκπ/σεως γιά τούς παρακάτω λόγους: τῆς Μέσης

1) τό βιβλίο εἶναι γραμμένο ἀπό ἄνθρωπο πού δέν εἶναι εἰδικός στό θέμα αὐτό.

2) 'Η ἐξέταση τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ θέματος παρουσιάζεται μονολιθικά καί αὐστηρά κάτω ἀπό τή θρησκευτική δογματική ἄποψη.

3) 'Η κριτική τῶν ἀντιθέτων ἀπόψεων καί ὁ διάλογος πού ἐπιχειρεῖται σέ πολλά κεφάλαια τοῦ βιβλίου εἶναι σέ πολύ ἔντονο τόνο καί

4) 'Ο τρόπος τῆς παρουσιάσεως καί τῆς διατάξεως τῆς ὕλης δέν εἶναι σύμφωνος μέ αὐτόν πού προβλέπεται γιά τά σχολικά διδακτικά βιβλία.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕ.Μ.Ε.

Θέμα 4ο: Αίτηση της Εταιρείας ΕΠΕ "γνώση" για τη χορήγηση αντιγράφου αποσπάσματος πράξεως του Τμήματος Μ.Ε. του ΚΕΜΕ, που αναφέρεται στα ελεύθερα βοηθήματα του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος Γ.Παντελίδης πληροφόρησε τα μέλη του Τμήματος ότι η Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ με έγγραφό της αριθμ. Φ.211.25/14/Γ/6385/3-9-81 διαβιβάζει αίτηση της Εταιρείας ΕΠΕ "γνώση" με την οποία ζητεί να της χορηγηθεί αντίγραφο "των αποφάσεων των επιτροπών" μέτις οποίες εγκρίθηκε ο πίνακας των ελεύθερων βοηθημάτων της Αγγλικής Γλώσσας.

Επίσης η Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων με το παραπάνω έγγραφό της παρακαλεί να γνωμοδοτήσει το ΚΕΜΕ για τη χορήγηση αντιγράφου αποσπάσματος της πράξεως που αναφέρεται στα ελεύθερα βοηθήματα για το μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας.

Εισηγούμαι να σταλεί το αντίγραφο της πράξεως 41/1981 του Τμήματος, που αναφέρεται στο παραπάνω θέμα, στη Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ για να χορηγηθεί στην Εταιρεία ΕΠΕ "γνώση".

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση,

α π ο φ α ί ν ε τ α ι ο μ ό φ ω ν α :

Να σταλεί το αντίγραφο του αποσπάσματος της πράξεως 41/1981 του Τμήματος Μ.Ε. του ΚΕΜΕ στη Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ για να χορηγηθεί στην Εταιρεία ΕΠΕ "γνώση".

Αφού εξαντλήθηκαν τα θέματα της ημερήσιας διατάξεως, τελείωσε η συνεδρίαση του Τμήματος.

Ο Πρόεδρος

Γ. Παντελίδης

Η Γραμματέας

Παπαδημητρίου

Π.Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ(ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 51/1981

Σήμερα, 21 Σεπτεμβρίου 1981, ήμερα Δευτέρα καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως(ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἄγια Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Α΄ ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Γ. Παντελίδη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος: οἱ: Ἀθαν. Κομίνης, Γ΄ Ἀντιπρόεδρος, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἡλ. Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Λ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης,Κυρ. Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β΄Ν. Παπαδόπουλος, γιατί εἶχε σοβαρούς οἰκογενειακούς λόγους.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Τροποποίηση τοῦ ~~ὡρολογίου~~ καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Δ΄ τάξεως Ἑσπερινοῦ Λυκείου. Εἰσηγητές: Φ.Βῶρος καί Ἡλ.Σπυρόπουλος.
2. Ἀνατύπωση τῶν βιβλίων τῶν Θρησκευτικῶν Α΄ καί Β΄ τάξεως Γυμνασίου γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83. Εἰσηγητές: Γ.Γρατσέας καί Κ.Φούσκας.
3. Ἀνάθεση συγγραφῆς Ἱστορίας Β΄ Λυκείου (κορμοῦ-Ἐπιλογῆς). Εἰσηγητής: Φ.Βῶρος.
4. Αἴτηση Γ.Γεωργιάδη, Μουσικοσυνθέτη, γιά τή μελοποίηση τῆς Ὀδύσσειας. Εἰσηγητή Κ.Φούσκας.
5. Γνωμοδότηση γιά τούς πίνακες Ἱστορικοῦ καί Θρησκευτικοῦ περιεχομένου μέ τίτλους: α) "Οἱ τρεῖς ἐποχές τοῦ Ἑλληνισμοῦ" καί β) "Ἀπό χριστιανική πίστη καί παράδοση" τοῦ Ν.Κωνσταντῆ. Εἰσηγητής: Γ.Γρατσέας.
6. Εἰσήγηση στήν πρόταση τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν γιά τήν εἰσαγωγή τῆς διδασκαλίας τῶν κληρονομικῶν ἀναιμιῶν στό Γυμνάσιο καί τό Λύκειο. Εἰσηγητής: Ἰ.Σκορδίλης.
7. Γνωμοδότηση γιά τή διατριβή τοῦ Χρ.Δημητρίου μέ τίτλο "Ἡ ΕΟΚ καί ἡ ταυτότητα τῆς Ἑλλάδος". Εἰσηγητής: Κ.Κατσιμάνης.
8. Αἴτηση τοῦ JAMES WATT, ἐκπροσώπου τῆς OXFORD UNIVERSITY PRESS, γιά τή χορήγηση ἀποσπάσματος τῆς 41/1981 πράξεως τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ.
9. Ἀνακοίνωση.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: Τροποποίηση τοῦ ὡρολογίου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Δ΄ τάξεως Ἑσπερινοῦ Λ
Λυκείου. Εἰσηγητές: Φ.Βᾶρος καί Ἠλ.Σπυρόπουλος.

Σχ. Ἔγγ.: Γ/6792/18-9-1981 Δ/νσεως Ἐφ.Πρ.Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ.

Οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος Φ.Βᾶρος καί Ἠλ.Σπυρόπουλος ἔθεσαν ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν κοινή εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τό Τμῆμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ σέ προηγούμενες συνεδρίες ἀσχολήθηκε μέ τήν ἀναπροσαρμογή τοῦ ὡρολογίου προγράμματος τῶν τάξεων τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Γενικοῦ Λυκείου, ὥστε νά γίνει ἐφικτή ἡ καθιέρωση τῆς πενθήμερης ἐργασίας στά σχολεῖα μέ τίς σημερινές διδακτηριακές συνθῆκες. Στή συνέχεια, ἀφοῦ τό Ὑπουργεῖο ἔστειλε τό τελικό ὡρολόγιο πρόγραμμα, τό Τμῆμα προσπάθησε νά προσαρμόσει τό ἀναλυτικό πρόγραμμα κάθε μαθήματος στά νέα δεδομένα καί νά ἐκπονήσει ὁδηγίες διδασκαλίας τῶν μαθημάτων (πού ἀφοροῦσαν καί τήν χρησιμοποίηση τῶν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν ἐγχειριδίων). Τίς ὁδηγίες αὐτές τίς ἀπέστειλε στόν ΟΕΔΒ γιά ἐκτύπωση.

Ὅμως σημειώθηκαν ὁρισμένες ἐλλείψεις καί ἀνακολουθίες σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τήν προσαρμογή τοῦ ὡρολογίου καί ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Δ΄ Ἑσπερινοῦ Λυκείου πού μάλιστα μποροῦν νά ὁδηγήσουν σέ διαφοροποίηση τῆς ὕλης κατά τίς πανελλήνιες ἐξετάσεις ἀνάμεσα στούς μαθητές τῆς Γ΄ Ἡμερήσιου καί τῆς Δ΄Ἑσπερινοῦ Λυκείου α΄ κύκλου ἐπιλογῆς. Τό ἀδύνατο αὐτό σημεῖο στή σχετική γνωμοδότηση τοῦ ΚΕΜΕ ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι, ἐνῶ γιά τίς ἄλλες τάξεις τό πρόβλημα τῆς ἀναπροσαρμογῆς δέν ἐμφανίστηκε δύσκολο, γιά τή Γ΄ Ἡμερησίου καί Δ΄ Ἑσπερινοῦ παρουσιάστηκε δυσεπίλυτο, γιά τόν ἀκόλουθο λόγο:
Γιά τίς ἄλλες τάξεις προϋπῆρχε δημοσιευμένο νέο ἀναλυτικό πρόγραμμα (ἀπό τό 1977 κἑξ.), ἐνῶ γιά τίς δύο αὐτές τάξεις, παρά τό ὅτι τό Τμῆμα ἀπό τόν Μάϊο τοῦ 1979 εἶχε ἐπεξεργαστεί τό νέο ἀναλυτικό πρόγραμμα δέν προωθήθηκε ἡ διαδικασία ἐγκρίσεως καί δημοσιεύσεώς του, ἐπειδή ἐπικράτησαν ἄλλες ἀπόψεις γιά τή μεθόδευση τῆς συντάξεως τῶν ἀναλυτικῶν προγραμμάτων. Πῶς λοιπόν τό Τμῆμα νά κάνει ἐπιτυχημένη προσαρμογή, ὅταν δέν ὑπάρχει τό κείμενο ἀπό ὁποῖο θά μποροῦσε νά βασιστεῖ; Ἔτσι γιά τά ἀρχαῖα Ἑλληνικά εἶναι ἀδύνατο νά συμπορευθοῦν ἡ Γ΄ Ἡμερησίου καί ἡ Δ΄ Ἑσπερινοῦ μέ τό σημερινό ὡρολόγιο πρόγραμμα καί μέ τά μεταβατικά προγράμματα πού ὑπάρχουν γιά τίς τάξεις αὐτές. Λοιπόν κρίνεται ἀπαραίτητη ἡ ἑξῆς ρύθμιση, μόνο γιά τό σχ.ἔτος 1981-82:

α) Ὡρολόγιο Πρόγραμμα Δ΄ Ἑσπερινοῦ:

Νά προστεθεῖ μία διδακτική ὥρα στό μάθημα τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν (πρόγραμμα κοινό), ὥστε οἱ ὧρες νά γίνουν 4. Ἡ ὥρα αὐτή θά ἐξασφαλισθεῖ ἂν περικόψουμε: στό α΄ τρίμηνο μιά ὥρα Κοσμογραφίας, στό β΄ τρίμηνο μιά ὥρα Φυσικῆς Ἀγωγῆς καί στό γ΄ τρίμηνο μιά ὥρα Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη.

β) Ἀναλυτικό Πρόγραμμα.

Τό ἀναλυτικό πρόγραμμα θά ἀκολουθήσει τή σειρά τῆς Γ΄ τάξεως Ἡμερησίου Λυκείου, δηλαδή ἀπό 11 Σεπτεμβρίου ὡς τίς 15 Νοεμβρίου θά διδαχτεῖ ὁ Πρωταγόρας τοῦ Πλάτωνος (σύμφωνα μέ τήν ὑπ'ἀριθμ. Γ/6687/15-9-1981 τηλεγραφική ἐγκύκλιο τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε.), ἀπό 16 Νοεμβρίου ἕως 15 Μαρτίου ὁ Οἰδίποδας Τύραννος τοῦ Σοφοκλῆ καί ἀπό 16 Μαρτίου ὡς τό τέλος τοῦ σχ.ἔτους ὁ Ἐπιτάφιος τοῦ Περικλέους, σύμφωνα μέ τίς ὁδηγίες τοῦ ΚΕΜΕ γιά τό σχ.ἔτος 1981-1982.

Τό Τμῆμα Μ.Ε., ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

α) Δέχεται τήν εἰσήγηση τῶν Φ.Βάρου καί Ἠλ.Σπυρόπουλου, Συμβούλων Β΄ καί διευθετεῖ τό Ὡρολόγιο Πρόγραμμα τῆς Δ΄ τάξεως τοῦ Ἑσπερινοῦ Λυκείου γιά τό σχ. ἔτος 1981-82 ὡς ἑξῆς:

	Α΄ Τρ.	Β΄ Τρ.	Γ΄ Τρίμ.
Ἀρχαῖα ἑλλην. γλωσσ. καί γραμμ.	4	4	4
Κοσμογραφία	–	1	1
Στοιχεῖα Δημ.Πολ.	1	1	–
Φυσική Ἀγωγή	1	–	1

Στήν ἀνωτέρω ἀπόφαση μειοψήφησε ὁ Ι.Σκορδίλης, γιά τή μείωση τῆς ὥρας Φυσικῆς Ἀγωγῆς κατά 1 τρίμηνο.

β) Δέχεται τήν παράγραφο τῆς εἰσήγησης τῶν κ.Ἠλ.Σπυρόπουλου καί Φ.Βάρου πού ἀναφέρεται στό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν τῆς Δ΄ Ἑσπερινοῦ στό σύνολό της.

. / .

Θ έ μα 2ο-. Θ'Ανατύπωση βιβλίων τῶν Θρησκευτικῶν Α'καί Β'τάξεων Γυμνασίου γιά τό σχολικό ἔτος 1982-1983.

Οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος Γ. Γρατσέας καί Κ. Φούσκας ἔθεσαν ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν κοινή εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

'Ο κ. Πρόεδρος τοῦ ΟΕΔΒ μᾶς ἀνακοίνωσε ὅτι ἀπό τά βιβλία τῶν Θρησκευτικῶν τῶν Α'καί Β'τάξεων τοῦ Γυμνασίου ἔχει ἐλλειψη 15.000 ἀντιτύπων ἀπό τό καθένα, μέ ἀποτέλεσμα πολλά σχολεῖα τῆς χώρας νά μή ἔχουν λάβει ἀκόμα τά βιβλία αὐτά γιά τό τρέχον σχολικό ἔτος 1981-82. Ἐπειδή δέ οἱ διάφοροι ἐκδότες δέ δείχνουν προθυμία νά ἐκτυπώσουν ἕνα τόσο μικρό ἀριθμό βιβλίων μέ τίς τιμές πού προσφέρει ὁ ΟΕΔΒ, μᾶς παρακάλεσε νά τοῦ ἐγκρίνουμε τήν ἀνατύπωση τῶν ἀνωτέρω βιβλίων καί γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83. Αὐτός εἶναι ὁ λόγος, γιά τόν ὁποῖο ἡ ἀνατύπωση τῶν βιβλίων αὐτῶν γιά τό 1982-83 ἔρχεται ὡς θέμα κάπως πρόωρα στό Τμῆμα μας.

'Ως πρός τήν οὐσία τοῦ θέματος παρατηροῦμε ὅτι στό βιβλίο τῆς Α' Γυμνασίου μέ τίτλο "'Ο λόγος τοῦ Θεοῦ" ἔγιναν ἀρκετές διορθώσεις δευτερεύουσας σημασίας, ἐπειδή τό βιβλίο εἶχε ἀβλεπτήματα, ἀφοῦ κυκλοφόρησε γιά πρώτη φορά. Στίς διορθώσεις συμφώνησε καί ὁ κ. Γ. Ρηγόπουλος, πού εἶναι ἀπό τούς συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου. Στό βιβλίο τῆς Β' Γυμνασίου μέ τίτλο "'Ο Λαός τοῦ Θεοῦ", πού κυκλοφορεῖ στά σχολεῖα μας γιά 4 χρόνια, δέν ἔγιναν διορθώσεις. 'Αφαιρέθηκε μόνο ἕνα κείμενο τοῦ Γ. Καραβαγγέλη (σελ. 266-67) ὕστερα ἀπό ἀπόφαση τοῦ Τμήματος (πράξη 45/21-8-81).

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα:

α) Γιά τό βιβλίο τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου "'Ο Λόγος τοῦ Θεοῦ": Νά ἀνατυπωθεῖ γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83, ἀφοῦ γίνουν οἱ διορθώσεις πού σημειώνονται λεπτομερῶς στήν ἀρχή τοῦ βιβλίου, ἐκδόσεως 1981.

β) Γιά τό βιβλίο τῆς Β' τάξεως Γυμνασίου "'Ο Λαός τοῦ Θεοῦ": Νά ἀνατυπωθεῖ γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83 ἀφοῦ ἀφαιρεθεῖ τό Κείμενο τοῦ Γ. Καραβαγγέλη πού ὑπάρχει στίς σελίδες 266-267, σύμφωνα μέ τήν πράξη 45/1981 τοῦ Τμήματος.

ΘΕΜΑ 3ο. Ἀνάθεση συγγραφῆς Ἱστορίας Β΄ Λυκείου (κορμοῦ-ἐπιλογῆς.

Ὁ Εἰσηγητὴς τοῦ θέματος Φ.Κ.Βῶρος ἔθεσε ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὴν εἰσήγησή του ποὺ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Σκεπτικό : ἀπὸ ὅλα τὰ βιβλία ἱστορίας γυμνασίου-λυκείου τὰ λιγότερο ἀνταποκρινόμενα στὶς σχολικὲς ἀνάγκες εἶναι ἐκεῖνα τῆς β΄ λυκείου-κορμοῦ ἐπιλογῆς· τὸ ἕνα δὲ συμφωνεῖ μὲ τὸ νέο πρόγραμμα (ποὺ παρουσιάζει τὴν ἱστορία θεματικὰ καὶ ὄχι χρονολογικὰ) καὶ τὸ ἄλλο κρίνεται ἰδιαίτερα δύσκολο γιὰ τοὺς μαθητές.

Ἐνέργειες ποὺ ἔχουν γίνει: ἀπὸ καιρὸ ἔχουν δημοσιευτεῖ προγράμματα καὶ προκηρύξεις (1979) καὶ ἔχει γίνει πρόταση γιὰ τὴ συγκρότηση ὁμάδας συγγραφῆς(παλαιότερα).

Πρόταση τωρινή :

1. Νὰ ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφὴ ἱστορίας Β΄ Γενικοῦ Λυκείου, κορμοῦ καὶ ἐπιλογῆς, σύμφωνα μὲ τὰ δημοσιευμένα ἀναλυτικὰ προγράμματα (ΦΕΚ 230/80, τ.Δ. 922) καὶ τὶς συναφεῖς προκηρύξεις, ποὺ ἔχει συντάξει τὸ Τμῆμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ,(πράξεις :70/1979 καὶ 40/79, 41/79) στοὺς :
   1. Οἰκονομοπούλου Πολυξένη, φιλόλογο ἐπιθεωρήτρια,
   2. Γιαννόπουλο Ἰωάννη, διδ. ἱστορίας, λυκειάρχη,
   3. Σκουλάτο Βασ., διδάκτορα ἱστορίας, λυκειάρχη,
   4. Κατσουλάκο Θεόδωρο, φιλόλογο, ἱστοριοδίφη,*
   5. Ἀσημομύτη Βασίλειο, φιλόλογο, συγγραφέα καὶ
   6. Βῶρο Φανούριο, μέλος τοῦ ΚΕΜΕ.

*(Ὑπενθυμίζεται ὅτι οἱ προτεινόμενοι μὲ ἀριθμοὺς 1, 4,5,6 ἔχουν συνεργαστεῖ καὶ στὸ παρελθὸν γιὰ τὸ βιβλίο ἱστορίας ἐπιλογῆς Γ΄ Λυκείου).

2. Οἱ παραπάνω νὰ συγγράψουν τὰ βιβλία Ἱστορίας Β΄ Λυκείου, κορμοῦ καὶ ἐπιλογῆς, ὡς τὰ τέλη Ἰουνίου 1982 σύμφωνα μὲ τὰ προγράμματα καὶ τὶς συναφεῖς προκηρύξεις, ποὺ ἔχει ἐκπονήσει τὸ Τμῆμα Μ.Ε.

3. Τὰ πέντε πρῶτα μέλη τῆς Ὁμάδας, ὅλοι ἐκπαιδευτικοὶ στὴν ἐνεργὸ ὑπηρεσία, δὲ διεκδικοῦν ἀποζημίωση ἄλλη ἐκτὸς ἀπὸ μερικὴ ἀπαλλαγὴ τους ἀπὸ τὰ ὑπηρεσιακά τους καθήκοντα κατὰ τὸ διάστημα ὡς τὸν Ἰούνιο.

./.

Συγκεκριμένα:

α. Η Ξ. Οἰκονομοπούλου νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τό ἐποπτικό ἔργο κάθε δεύτερη βδομάδα.

β. Οἱ δύο λυκειάρχες νά ὑπηρετοῦν στά σχολεῖα τους 3 μέρες τή βδομάδα μέ ὡράριο διδασκαλίας μειωμένο ἀνάλογα.

γ. Οἱ δύο καθηγητές νά ἔχουν 9 ὧρες διδασκαλίας σέ 3 μέρες τῆς ἑβδομάδας.

δ. Ὅλοι οἱ παραπάνω νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό ὁποιαδήποτε ἀπασχόληση στίς ἐξετάσεις τῆς περιόδου Μαΐου-Ἰουνίου 1982.

Ὁ Φ.Κ. Βῶρος δηλώνει ὅτι παραιτεῖται ἀπό ὁποιαδήποτε εἰδική ἀποζημίωση.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία:

α. Ὁ κ. Γ. Παντελίδης, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος, ὑπογράμμισε τήν ἀνάγκη νά προωθηθεῖ ἡ πρόταση τοῦ κ. Βώρου, γιατί πράγματι τά βιβλία ἱστορίας Β΄ Λυκείου εἶναι τό λιγότερο ἀνταποκρινόμενα στίς σχολικές ἀνάγκες.

β. Ὁ κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄ εἶπε:
Σκοπός τῆς παρέμβασής μου αὐτῆς εἶναι ἡ, κατά τή γνώμη μου, βελτίωση τῆς προτάσεως τοῦ συναδέλφου κ. Φ. Βώρου, ἀφοῦ εἶμαι ἀπόλυτα σύμφωνος γιά νά ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφή τοῦ ἀπαραίτητου γιά τή σχολική πράξη βιβλίου, ὥστε νά τό ἔχουμε γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83.

Πιστεύω λοιπόν ὅτι, γιά νά ἔχουμε ἔγκαιρα κατάλληλο σχολικό βιβλίο, ἡ μερική ἀπόσπαση τῶν προτεινόμενων ἐκπαιδευτικῶν δέν ἀρκεῖ· χρειάζεται νά ἀποσπασθοῦν, γιά ὅσους μῆνες τό Τμῆμα θεωρήσει ὅτι θά χρειαστοῦν, ὁλοκληρωτικά στό ΚΕΜΕ. Ἡ πεῖρα ἔχει ἀποδείξει ὅτι μόνο μέ αὐτή τήν προϋπόθεση ἀποκτήσαμε βιβλία. Ἀκόμα δέν πρέπει μέ κανένα τρόπο νά ἀποκλειστεῖ καί ἡ χρηματική ἀμοιβή τῶν συγγραφέων, πέρα ἀπό τίς ἀποδοχές τους στή δημόσια ὑπηρεσία. Καί αὐτό, γιατί ἡ προσφορά τους καί πιό σημαντική εἶναι, καί περισσότερα ἐφόδια προϋποθέτει καί σέ ὁρισμένες δαπάνες πρόσθετα τούς ὑποβάλλει.

Ἀκόμη, θά ἤθελα νά παρακαλέσω τόν κ. Βῶρο καί τό Τμῆμα νά προσπαθήσει νά ἐνισχύσει τήν Ὁμάδα ἐργασίας καί μέ ἄλλους ἱκανούς συγγραφεῖς-ἐκπαιδευτικούς, γιατί ἡ παρουσία τοῦ κ. Φ. Βώρου ὡς μέλους τῆς Ὁμάδας δέν νομίζω ὅτι εἶναι ἀπαραίτητη. Ἐπειδή : α) σχετικά μέ τό μάθημα τῆς Ἱστορίας Β΄ Λυκείου ἔχει δημιουργηθεῖ πολύς θόρυβος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΕΜΕ

./.

καί β) Ὁ κ. Φ. Βῶρος συνήθως εἶναι ὁ μόνος εἰσηγητής στό Τμῆμα τῶν θεμάτων πού ἀφοροῦν Ἱστορία καί τή διδασκαλία της στά σχολεῖα Λοιπόν, νομίζω ὅτι, κυρίως γιά τυπικούς λόγους, καλό θά ἦταν νά ἀντικατασταθεῖ μέ ἄλλο πρόσωπο. Ἀντίθετα πιστεύω ὅτι θά εἶναι χρήσιμο ὁ κ. Βῶρος νά ἀναλάβει ρόλο συντονιστῆ τῆς ὅλης προσπάθειας καί νά ἐνημερώνει κατά διαστήματα τό Τμῆμα γιά τήν πορεία ἐργασιῶν τῆς Ὁμάδας.

Ὁ κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β΄, εἶπε:

Συμφωνῶ καταρχήν μέ ὅσα εἶπε ὁ κ. Σπυρόπουλος. Ἐπιθυμῶ μόνο νά προσθέσω: θά ἦταν σκόπιμο νά μή χρησιμοποιοῦμε τά ἴδια πάντα πρόσωπα γιά ἀναθέσεις συγγραφῆς σχολικῶν βοηθημάτων, μέ ἐξαίρεση πάντοτε τά βοηθήματα, πού ἀφοροῦν στό μάθημα τῶν "Νέων Ἑλληνικῶν".

Λίγος κόπος ἀναζήτησης ἴσως νά φέρει στό προσκήνιο κι' ἄλλους ἀξιόλογους συγγραφεῖς. Ἔτσι δέ θά εἶναι δυνατό νά κατηγορηθοῦμε ὅτι "σκόπιμα" μένουμε πάντοτε στίς ἀρχικές μας ἐπιλογές.

Ὁ κ. Δ. Τομπαΐδης, εἰσηγητής, εἶπε:

Συμφωνῶ μέ τήν πρόταση τοῦ κ. Σπυρόπουλου νά μή συμμετάσχει στήν ὁμάδα συγγραφῆς τοῦ βιβλίου ὁ κ. Βῶρος. Νά ὁριστεῖ μέ τή σημερινή ἀπόφαση τοῦ Τμήματος ὅτι ὁ κ. Βῶρος θά ἐποπτεύει καί θά συντονίζει τήν ἐργασία τῆς συγγραφῆς καθώς καί θά ἐνημερώνει τό Τμῆμα γιά τήν πορεία τῆς δουλειᾶς. Πιστεύω ὅτι μέ τόν τρόπο αὐτό ὁ κ. Βῶρος θά ἔχει τήν εὐχέρεια νά συμβάλει πιό ἀποτελεσματικά στήν ἐργασία τῆς συγγραφῆς.

Ἐπίσης γιά ὅσα πρόσωπα προτάθηκαν σήμερα ἤ μποροῦν νά προταθοῦν γιά νά λάβουν μέρος στό ἔργο τῆς συγγραφῆς, νά ἐξουσιοδοτηθεῖ ὁ κ. Βῶρος νά συνεννοηθεῖ μαζί τους καί νά ἀποφασίσει.

Ὁ κ. Κ. Κατσιμάνης, εἰσηγητής, εἶπε:

Θεωρῶ τό πρόβλημα τῶν ἐγχειριδίων Ἱστορίας στή Μ.Ε. ὀξύτατο καί γι'αὐτό ἐπιμοτῶ τήν πρωτοβουλία τοῦ κ. Βῶρου νά ζητήσει τή συγκρότηση ἐπιτροπῆς πού θά συντάξει νέο βιβλίο γιά τή Β΄ Λυκείου. Στήν τάξη αὐτή οἱ δυσκολίες ἦταν μεγαλύτερες, γιατί τό ἀπό κάθε ἄποψη (ἐγκυρότητα, πλοῦτο, καλαισθησία κλπ) ἔργο τοῦ κ. Καλομοιρινοῦ ἦταν ἰδιαίτερα βαρύ καί "δύσπεπτο" γιά τούς μαθητές τῆς Β' Λυκείου, ἄν λάβουμε μάλιστα ὑπόψη μας καί τόν περιορισμένο ἀριθμό ὡρῶν πού προβλέπονται γιά τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος.

"Οσο γιά τή συμμετοχή τοῦ κ. Βώρου στήν ὁμάδα, ἄν ὁ ἴδιος δέν ὁρισθεῖ ὡς συγγραφέας, πρέπει, γραπτῶς, μέ πρόταση τοῦ Τμήματος, νά ὁριστεῖ μέ τήν ὑπουργική ἀπόφαση ὡς μοναδικός ὑπεύθυνος γιά τήν παρακολούθηση καί τή βελτίωση, ἄν χρειαστεῖ, τοῦ ἔργου τῆς ὁμάδας. Ἐπισημαίνω αὐτή τή λεπτομέρεια, γιατί νομίζω ὅτι τό ἔργο τῆς ὁμάδας, στήν ὁποία μετεῖχε παλαιότερα ὁ κ. Βῶρος, ὑπῆρξε, ἰδιαίτερα θετικό, ἄν κρίνω ἀπό τά καλά λόγια πού ἀκούγονται γιά τό βιβλίο ἐπιλογῆς στό μάθημα τῆς Ἱστορίας τῆς Γ' Λυκείου.

Ὁ κ. Κ. Συριόπουλος, Εἰδικός Σύμβουλος εἶπε:

Ὁ κ. Κων/νος Συριόπουλος παρατήρησε ὅτι θεωρεῖ ἐπικίνδυνο τόν τρόπο συγγραφῆς τῶν διδακτικῶν βιβλίων μέ ἀνάθεση, γιατί τό Τμῆμα εἶναι ὑποχρεωμένο νά ἐγκρίνει τό βιβλίο ἄσχετα μέ τήν ποιότητά του καί τή γνώμη τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία σύμφωνα μέ τό νόμο θά τό κρίνει, ἐφόσον ἔχει ἐξαιτίας τοῦ Τμήματος ἐπιβαρυνθεῖ τό δημόσιο, ὅπως συνέβη μέ τό πολύ χαμηλῆς ἐπιστημονικῆς στάθμης βιβλίο, Ἱστορίας τῆς Α' τάξεως Λυκείου τοῦ Ε. Βρανόπουλου. Ἡ ἐπιλογή ἄλλωστε τῶν προσώπων γιά τήν ἀνάθεση τῆς συγγραφῆς πού ἄλλοτε γινόταν ἀπό τόν Ὑπουργό Παιδείας καί ἀπό κατάλογο πού συνταςσόταν ἀπό τό παρόν Συμβούλιο, θά πρέπει νά περιλάβει ὅλους τούς ἱκανούς καθηγητές Μ.Ε., καλούμενους ἐνδεχομένως μέ ἐγκύκλιο ἤ δημοσίευση. Ὁ περιορισμός τῆς ἐκλογῆς τῶν προσώπων στά ὁποῖα θά ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφή στό κύκλο τῶν γνωριμιῶν ἑνός μόνο μέλους τοῦ παρόντος συμβουλίου καί διαβλητή εἶναι καί ἱκανοποιητικά ἀποτελέσματα δέ θά ἀποδώσει ἴσως, ὅπως στήν περίπτωση τοῦ Ε. Βρανόπουλου. Θά μποροῦσα σχετικῶς νά ἀναφέρω ὅτι σέ παλαιότερους διαγωνισμούς γιά τή συγγραφή Βυζαντινῆς Ἱστορίας εἶχε τρεῖς φορές ὑποβληθεῖ καί ἐγκριθεῖ ἀπό Ἐπιτροπή, τῆς ὁποίας ἤμουν πρόεδρος, τό βιβλίο τοῦ Λυκειάρχη Νέας Ἰωνίας Σαράντου Τσουλουχόπουλου, τό ὁποῖο θά ἦταν δυνατό νά τεθεῖ καί πάλι στήν κρίση τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀδαπάνως γιά τό δημόσιο, γιά νά ἀποφανθεῖ ἄν εἶναι χρησιμοποιήσιμο τουλάχιστον νά χρησιμοποιηθεῖ καί αὐτός στήν ἀνάθεση συγγραφῆς, ἄν ἐγκρίνετο κατάλληλος.

./.

'Οπωσδήποτε όμως τό μέλος τοῦ συμβουλίου τό ὁποῖο προτείνει τά πρόσωπα γιά τήν ἀνάθεση τῆς συγγραφῆς δέν εἶναι δυνατόν νά συμμετέχει στή συγγραφή καί στή κρίση τοῦ βιβλίου.

Τέλος ὁ κ. Βῶρος δευτερολογῶντας πρόσθεσε διευκρινιστικά:

1. Τά προσόντα τῶν προτεινόμενων συναδέλφων περιγράφονται συνοπτικά στήν εἰσήγηση. Προσθέτω τοῦτο τό στοιχεῖο ποῦ ἔλαβα ὑπόψη γιά τή συγκεκριμένη πρόταση: δυνατότητα συνεργασίας. Δέν ἀποκλείω νά ὑπάρχουν καί ἄλλοι καλύτεροι, ποῦ ὅμως δέν τούς γνωρίζω. Ἕνα κριτήριο ἀναζήτησης εἶναι οἱ τίτλοι σπουδῶν καί ἡ συγγραφική παρουσία. Εἰδικά στόν τομέα Μεθοδολογίας τῆς Ἱστορίας (βιβλίο 'Επιλογῆς) δέ γνωρίζω καμία συμβολή στά γνωστά μας παιδαγωγικά περιοδικά ἀφότου τό ἀντικείμενο αὐτό μπῆκε στό σχολικό πρόγραμμα. Ἔχουν δημοσιευτεῖ 3-4 σύντομα ἄρθρα δικά μου ὡς ἔκφραση συμπαράστασης στούς συναδέλφους τῆς ἕδρας. 'Η κ. Χριστοφιλοπούλου νομίζω- ἀπό παλαιότερη βολιδοσκόπηση-ὅτι δέν εἶναι πρόθυμη γιά συγγραφή μαθητικοῦ βιβλίου πιθανότατα γιατί ἤδια ἐκτιμᾶει ὅτι ἡ γραφή της καί ὁ τρόπος σκέψης κινεῖται σέ ἄλλο ἐπίπεδο.

2. Γιά τήν προσωπική συμμετοχή μου στή συγγραφή συντρέχουν τοῦτοι οἱ λόγοι:

α. 'Ως πρός τό ἀντικείμενο τῆς ἐπιλογῆς, δέν ἔχουμε συναδέλφους ποῦ ἀποδεδειγμένα νά ἔχουν ἀσχοληθεῖ μ' αὐτό. Χαρακτηριστικά ἀναφέρει ὁ κ. Βῶρος ὅτι τά τρία χρόνια ποῦ διδάσκεται στά Λύκεια τό βιβλίο τῆς Αἰκατ. Χριστοφιλοπούλου Εἰσαγωγή στίς 'Ιστορικές Σπουδές, τό ὁποῖο δημιούργησε διδακτικές δυσχέρειες, ἔχουν δημοσιευτεῖ 4 μόνο ἄρθρα βοηθητικά γιά τούς καθηγητές ἀπό τόν ἴδιο· κανένας ἄλλος δέν ἔδωσε σημεῖα ἐνασχόλησης μέ τό θέμα αὐτό. 'Ο κ. Γιαννόπουλος, σέ συζητήσεις μέ τόν κ. Βῶρο ἔδειξε πρόθυμος νά συνεργαστεῖ, ὄχι ὅμως μόνος νά ἀναλάβει.

β. 'Ως πρός τό βιβλίο κορμοῦ διευκρινίζεται ὅτι σέ τοῦτο ἡ Βυζαντινή 'Ιστορία ἀντιμετωπίζεται θεματικά, ὄχι χρονολογικά· εἶναι μιά ἄλλη συνθετική γραφή, στήν ὁποία δέν εἶναι καθόλου βέβαιο ὅτι μποροῦν νά διακριθοῦν ὅσοι ἔχουν γράψει Βυζαντινή 'Ιστορία μέ χρονολογική παρουσίαση τῆς ὕλης· ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος εἶναι ἀνάγκη νά συνεργαστεῖ ἀδιάλειπτα, ὥστε ἡ ἐργασία νά ἔχει περισσότερες πιθανότητες ἐπιτυχίας.

γ. Στή γραφή τῆς Ἱστορίας χρειάζεται σταθερά ἡ ἀκριβολογη τήρηση μιᾶς ἑρμηνευτικῆς γραμμῆς λεπτῆς καί εὔθραυστης, μιᾶς γραμμῆς πλεύσης, ποῦ δύσκολα μπορεῖ νά τηρηθεῖ ἀπό ὅποιον δέν ἔχει εἰδική προσωπική

./.

έμπειρία, όπως στήν προηγούμενη περίπτωση ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος, ὁ ὁποῖος γιά τούς παραπάνω λόγους πρότεινε νά διαθέσει τό δικό του χρόνο γιά συνεχή καί ἄμεση συνεργασία μέ τούς ἄλλους συγγραφεῖς.

Ὡς πρός τό πρόβλημα ὁλικῆς ἤ μερικῆς ἀπόσπασης τῶν συνεργατῶν ὁ κ. Βῶρος δήλωσε ὅτι ἀναμφίβολα κι αὐτός ἐπιθυμεῖ τήν πρώτη ρύθμιση, πλήν ὅμως, σταθμίζοντας ὅλες τίς πτυχές τοῦ ζητήματος καί ἐπειδή ἐνδιαφέρεται περισσότερο γιά τήν προώθηση τῆς πρότασης παρά γιά τήν ἄνεση τή δική του καί τῶν συνεργατῶν, ἐμμένει στή μερική ἀπαλλαγή, ὅπως τήν ἔχει περιγράψει πιό πάνω.

Τό Τμῆμα τελικά ἀποφαίνεται μέ πλειοψηφία:

1. Νά προταθεῖ στόν κ. Ὑπουργό νά ἀποφασίσει τήν ἀνάθεση συγγραφῆς τῶν βιβλίων Ἱστορίας Κορμοῦ καί Ἐπιλογῆς τῆς Β΄ Λυκείου στήν Ὁμάδα Ἐκπ/κῶν -συγγραφέων:

α. Οἰκονομοπούλου Πολυξένη, Γ.Ε.Μ.Ε.
β. Σκουλάτο Βασίλειο, λυκειάρχη, διδ. ἱστορίας.
γ. Γιαννόπουλο Ἰωάννη, λυκειάρχη, διδ. ἱστορίας.
δ. Ἀσημομύτη Βασίλειο, φιλόλογο, διδ. ἱστορίας τῆς τέχνης,
ε. Θ. Κατσουλάκο, φιλόλογο, ἱστορικό,

2. Οἱ παραπάνω νά πάρουν γιά τό διάστημα ὡς τόν Ἰούνιο 1982, πλήρη ἀπαλλαγή ἀπό τά ὑπηρεσιακά τους καθήκοντα.

3. Ὁ κ. Βῶρος Φ., Σύμβουλος Β΄ τοῦ ΚΕΜΕ, νά ἀναλάβει τό συντονισμό τῆς ἐργασίας τῆς Ὁμάδας, τήν Ἐποπτεία τοῦ ἔργου της-κατά τό νόημα τοῦ ἄρθρου 45 τοῦ Ν.1143/1981 - καί νά ἐνημερώνει τό Τμῆμα γιά τήν πορεία τῶν ἐργασιῶν τῆς Ὁμάδας.

Ὁ κ. Βῶρος- δηλώνοντας ὅτι βέβαια θά ἀποδεχτεῖ ὅ,τι τό Τμῆμα ἀποφανθεῖ- ἐμμένει στήν εἰσήγησή του, ὅπως τή διατύπωσε ἀρχικά καί ὅπως ἐπιπρόσθετα τή δικαιολόγησε μέ τή δευτερολογία του.

Θέμα 4ο: Αίτηση Γ.Γεωργιάδη, μουσικοσυνθέτη, γιά τή μελοποίηση τής 'Οδύσσειας.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Κων/νος Φούσκας, εἶπε τά ἑξῆς:

Μέ τό ἔγγραφο ἀρ.πρωτ.Φ.211.17/245/Γ/2-10-80 τοῦ ΥΠΕΠΘ/Δ/νση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. μᾶς διαβιβάζεται ἀναφορά τοῦ μουσικοσυνθέτη κ.Γιώργου Γεωργιάδη, σχετική μέ τή μελοποίηση τῆς 'Οδύσσειας τοῦ 'Ομήρου, τήν ὁποία ὁ ἴδιος πραγματοποίησε. 'Η ἴδια ἀναφορά διαβιβάστηκε ἀπό τό ΥΠΕΠΘ καί στό Τμῆμα Δ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ, ὕστερα ἀπό σχετική μεταγενέστερη αἴτηση τοῦ μουσικοσυνθέτη. Παρόμοια ἀναφορά ὑποβλήθηκε ἀπό τόν ἐνδιαφερόμενο καί στόν κ.Πρωθυπουργό, ἡ ὁποία ὑπηρεσιακά ἔφτασε στό ΚΕΜΕ. 'Ο κ.Γεωργιάδης εἶναι μουσικοσυνθέτης καί καθηγητής στίς σχολές Μπαρμπίκα καί Βεάκη. Τό αἴτημα τοῦ κ.Γ.Γεωργιάδη εἶναι ν'ἀναλάβει τό ΥΠΕΠΘ τή δαπάνη ἐγγραφῆς δίσκων μέ τή μουσική του, "ὥστε ὁ νεωτερισμός αὐτός, ὁ τόσο πρωτότυπος, νά μπεῖ στά σχολεῖα τῆς 'Ελλάδας καί νά κάμει τά ἑλληνόπουλα νά νιώσουν ἐπιτέλους κτῆμα τους αὐτή τή μεγάλη μας πνευματική κληρονομιά".

Οἱ προδιαγραφές τῆς ἐργασίας τοῦ κ.Γ.Γεωργιάδη εἶναι οἱ ἑξῆς: 'Ως πρός τό κείμενο τῆς 'Οδύσσειας ἔχουμε μιά ἐπιτομή τοῦ κλασικοῦ ὁμηρικοῦ ἔργου, τήν ὁποία ἔκαμε ἡ φιλόλογος καί ποιήτρια κ.Βοριά, μέ δικά της κριτήρια. Τό κείμενο δίνεται σέ δική της μετάφραση. 'Η ἐγγραφή τοῦ μέλους πού μᾶς δόθηκε ἔγινε σέ δύο κασσέτες τῶν 90' ἡ κάθε μιά.

'Ως πρός τήν οὐσία τοῦ μουσικοῦ μέλους παρατηροῦμε ὅτι πρόκειται γιά μιά μουσική σύνθεση μέ μεγάλη ποικιλία: Μονῳδία, χορῳδία, ἀπαγγελία ἀπό ἕνα φάλτη ἤ ἀπό χορό, φωνητική μουσική, συμμετοχή ὀργάνων κτλ. 'Η σύνθεση σέ πολλά σημεῖα της ὑπενθυμίζει λαϊκές συνθέσεις, ἐκκλησιαστική μουσική, μοιρολόγια ἤ πολεμικά ἐμβατήρια. Γενικά ὅμως ἡ ἐντύπωση εἶναι ὅτι πρόκειται γιά ἔργο ὑπολογίσιμο, τό ὁποῖο προσπαθεῖ νά ἐκφράσει μουσικά τίς διακυμάνσεις τοῦ ἀρχαίου ἐπικοῦ ἀριστουργήματος.

Σημειώνω ἀκόμα ὅτι τό Τμῆμα Δ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ μέ τήν πρᾶξη του ἀρ.70/80 χαρακτήρισε τό ἔργο τοῦ κ.Γεωργιάδη "χρήσιμο γιά τούς μαθητές τοῦ Δημοτικοῦ καί τίς σχολικές βιβλιοθῆκες" καί ὅτι τό 'Υπουργεῖο Προεδρίας μέ τό ἔγγραφό του ἀρ.πρωτ.5461/268/81 χορήγησε στό συγγραφέα τήν ἄδεια γιά τήν ἐκτύπωση σέ δίσκους γραμμοφώνου" τήν ἐργασία του "'Ομήρου 'Οδύσσεια".

./.

Εἰσηγούμενος γιά τή μουσική πλευρά τοῦ θέματος, καί παρά τίς ἐπιφυλάξεις πού ἔχω γιά τή δυνατότητα ν'ἀνιχνεύσει κανείς σήμερα καί ν'ἀποδώσει μέ ἀκρίβεια ἕνα ἀρχαῖο μέλος γιά τό ὁποῖο τά τεκμήρια εἶναι πενιχρά, φρονῶ ὅτι τό ἔργο τοῦ κ.Γ.Γεωργιάδη "Ὁμήρου Ὀδύσσεια" θά μποροῦσε νά χαρακτηριστεῖ "χρήσιμο" καί νά χρησιμοποιηθεῖ στό μάθημα τῆς Μουσικῆς, ἐξυπηρετῶντας τό τμῆμα τοῦ Α.Π. πού ἐπιγράφεται "Μουσικές ἀκροάσεις". Θά πρότεινα ἐπίσης, ἄν ἡ πρώτη πρότασή μου γίνει δεκτή ἀπό τό Τμῆμα, νά μή ἐγγραφεῖ τό ἔργο σέ δίσκους γραμμοφώνου, ἀλλά σέ κασσέτες μαγνητοφώνου, γιατί στοιχίζουν λιγότερο, εἶναι πιό εὔχρηστες καί τά περισσότερα σχολεῖα ἔχουν ἐφοδιαστεῖ ἀπό τό ΥΠΕΠΘ μέ μαγνητόφωνο. Τέλος, θά πρότεινα τήν ἀναπαραγωγή τῶν κασσετῶν ν'ἀναλάβει κρατική ὑπηρεσία, π.χ. ἡ Δ/ση ἐποπτικῶν ὀργάνων τοῦ ΥΠΕΠΘ καί νά προωθηθεῖ ἀπό μιά σειρά σέ κάθε Γυμνάσιο καί Λύκειο.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τίς ἀπόψεις τους. Εἰδικότερα εἶπαν:

Ὁ Σύμβουλος Β' Ἠλ.Σπυρόπουλος:
Μέ πραγματική ἔκπληξη ἄκουσα τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Κ.Φούσκα. Θεωρῶν ἀδιανόητο νά προτείνεται ἡ εἰσαγωγή στά σχολεῖα, καί μάλιστα μέ ἐλκυστικό τρόπο ὅπως πρέπει νά εἶναι μιά μουσική ἐπένδυση, μιᾶς ἀνεξέλεγκτης περίληψης τῆς Ὀδύσσειας, πού εἶναι κείμενο πρωταρχικό γιά τή μόρφωση τῶν παιδιῶν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ πολιτεία ἔκανε τό χρέος της ἐφοδιάζοντας τούς μαθητές μέ πλήρη καί δόκιμη μετάφραση τοῦ ἔξοχου αὐτοῦ ἐπικοῦ ποιήματος. Καί ἐρχόμαστε ἐμεῖς νά δημιουργήσουμε ἐνδεχόμενη σύγχυση, ἐφόσον κανείς ἀπό τούς παρόντες Συμβούλους-Φιλολόγους τοῦ Τμήματος δέν ρωτήθηκε γιά τήν ποιότητα τῆς περίληψης (ἄκουσα ὅτι πρόκειται γιά κείμενο 100 σελίδων), ἄρα δέν γνωρίζουμε ἄν τά οὐσιαστικότερα μηνύματα τῆς Ὀδύσσειας ἔχουν προβληθεῖ ἤ ἔχουν ἀποσιωπηθεῖ μέ ταυτόχρονη προβολή περιθωριακῶν μηνυμάτων, οὔτε ρωτήθηκε γιά τήν ποιότητα τῆς μετάφρασης. Τό ὄνομα τῆς φιλολόγου πού ἀσχολήθηκε καί μέ τά δύο δέν εἶναι ἀπό ἐκεῖνα πού καί μόνο ἡ ἀναφορά τους ἀποτελεῖ ἐγγύηση γιά τήν ποιότητα τῆς ἐργασίας σέ ἕνα τόσο ὑπεύθυνο ἔργο, ὅπως εἶναι ἡ ἀγωγή τῶν ἑλληνοπαίδων μέ τήν ὁμηρική ποίηση.
Ἀνεξάρτητα λοιπόν ἀπό τήν ἀξιολόγηση τῆς ἐργασίας τοῦ κ.Γεωργιάδη μέ καθαρά μουσικά κριτήρια, νομίζω ὅτι δέν μποροῦμε νά εἰσηγηθοῦμε τήν εἰσαγωγή τῆς ἐργασίας του στή σχολική πράξη, γιά τόν πρόσθετο λόγο ὅτι τό κάθε ἔργο τέχνης καλό εἶναι νά δίνεται μέ τήν πρωταρχική του καλλιτεχνική μορφή, ὄχι μέ ἀμφισβητήσιμες "διασκευές".

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ · Υ.Ε.Μ.Ε.

'Ο κ.Κ.Συριόπουλος παρατήρησε ὅτι ἡ τυχὸν μελοποίηση τῆς 'Οδύσσειας, ὅπως καὶ ἡ τυχὸν διασκευή της σὲ δραματικὸ ἔργο, ὑπάρχει φόβος νὰ παραποιήσει τὸ σκοπὸ καὶ τὴν ἀποστολὴ τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖο γράφτηκε γιὰ νὰ ἀπαγγέλλεται, ἴσως μὲ ὑπόκρουση φόρμιγγας ἢ ἄλλου ἔγχορδου ὀργάνου, καὶ νὰ ἐπιδρᾶ στὴ ψυχὴ τῶν ἀκροατῶν καὶ στὴ προκείμενη περίπτωση τῶν μαθητῶν μὲ τὰ ἠθικὰ διδάγματα τὰ ὁποῖα συνάγονται κατὰ τὴν ἀντιμετώπιση, ἀπὸ τοὺς ἥρωες, τῶν ποικίλων προβλημάτων τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Τυχὸν π.χ. ὑπογράμμιση θεμάτων προσφερομένων γιὰ μουσικὴ ἀνάπτυξη, ὅπως τοῦ ἄσματος τῶν Σειρήνων, εἶναι δυνατὸν νὰ βλάψει τὸν καθ'αὐτὸ σκοπὸ τοῦ ἐπεισοδίου αὐτοῦ γιὰ τὸ κύριο δίδαγμα τῆς σχετικῆς ραψῳδίας καὶ τοῦ ὅλου ἔργου.

'Ο Εἰσηγητὴς τοῦ ΚΕΜΕ κ.Κ.Κατσιμάνης:

Δὲ συμμερίζομαι τὸν ἀπόλυτο τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο ὁ κ.Σπυρόπουλος χαρακτήρισε ὡς ἀδιανόητη τὴ σύσταση τῆς μουσικῆς ἐπένδυσης τῆς 'Οδύσσειας στὰ σχολεῖα. Διατηρῶ ὅμως καὶ ἐγὼ ζωηρὲς ἐπιφυλάξεις γιὰ τὸ ἂν θὰ ἔπρεπε ἐμεῖς, ὡς ΚΕΜΕ, νὰ εὐνοήσουμε τὴ διάδοση τῶν κασετῶν αὐτῶν στὰ σχολεῖα. Οἱ λόγοι εἶναι δύο: α) 'Επειδή, κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἡ ἀπαγγελία τῶν ραψῳδιῶν τοῦ 'Ομήρου συνοδευόταν ἀπὸ κάποια μουσικὴ ὑπόκρουση, ὅμοια μὲ τὴ μουσικὴ ἐπένδυση τῶν κασετῶν. β) 'Η μουσικὴ ἐπένδυση καὶ, κυρίως, ἡ μελοποίηση λογοτεχνικῶν κειμένων, τῆς νεοελληνικῆς γραμματείας, μὲ ἐλάχιστες φωτεινὲς ἐξαιρέσεις, εἶναι ἀποτυχημένη, ὅπως ἔχει ἐπισημανθεῖ ἀπὸ Εἰδικούς. Τίποτα δὲν ἀποκλείει καὶ ἡ ὑπὸ κρίση ἐργασία νὰ παρουσιάζει ἀδυναμίες. Τὸ πρᾶγμα βέβαια δὲ θὰ ἦταν τραγικό, ἀφοῦ καὶ ἡ ἀναζήτηση καὶ ἡ καινοτομία καὶ ἡ ἀποτυχία ἀκόμη στὸν τομέα τῆς τέχνης εἶναι στοιχεῖα γόνιμα. 'Η δυσκολία ἀρχίζει ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ μιὰ ἀμφισβητήσιμη καινοτομία τὴν κρίνει τὸ ΚΕΜΕ κατάλληλη γιὰ τὰ σχολεῖα. Καλὸ εἶναι νὰ ἐπιφυλαχθοῦμε καὶ νὰ ἀκούσουμε πρῶτα ὅλοι τὶς κασέτες.

Τελικὰ τὸ Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τὸ ἔγγραφο Φ.211.17/245/Γ/2-10-80 τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ καὶ τὴ συνημμένη σὲ αὐτὸ ἀναφορὰ τοῦ μουσικοσυνθέτη Η.Γεωργιάδηγιὰ τὴ μελοποίηση τῆς 'Οδύσσειας τοῦ 'Ομήρου,

β) Τὴν εἰσήγηση τοῦ Κ.Φούσκα καὶ

γ) Τὴ συζήτηση, ποὺ ἔγινε, μεταξὺ τῶν μελῶν του,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Νὰ ἀναβληθεῖ ἡ λήψη ἀποφάσεως μέχρις ὅτου δοῦν τὸ κείμενο ἀπὸ φιλολογικῆς πλευρᾶς οἱ Φιλόλογοι τοῦ Τμήματος.

Θέμα 5ο: Γνωμοδότηση γιά τούς πίνακες ἱστορικοῦ καί θρησκευτικοῦ περιεχομένου μέ τίτλους: α) "Οἱ τρεῖς ἐποχές τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί β) "Ἀπό τή χριστιανική πίστη καί παράδοση" τοῦ Ν.Κωνσταντῆ.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Γ.Γρατσέας εἶπε τά ἑξῆς:

Μέ τό ἀριθ. Γ/4947/30-8-80 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ στάλθηκαν στό ΚΕΜΕ δύο πίνακες τοῦ Νικ.Κωνσταντῆ γιά νά συσταθοῦν σέ Σχολικές βιβλιοθῆκες, μαθητές κλπ.

Οἱ πίνακες φέρουν τούς τίτλους.

α) "Οἱ τρεῖς ἐποχές τοῦ Χριστιανισμοῦ" καί

β) "Ἀπό τή χριστιανική πίστη καί ζωή.

Ὁ ν. Κωνσταντῆς ἐπιθυμεῖ νά προσφέρει ὀπτικά ἐρεθίσματα μέ τούς πίνακές του, ἐρεθίσματα πού νά ὑποβοηθοῦν τό ἄτομο γιά νά προβαίνει σέ ἐθνικές καί χριστιανικές σκέψεις.

Φρονοῦμε ὅτι τό ἔργο δέν ἀποδίδει ὅ,τι θά ἐπιθυμοῦσε ὁ ἐκτελεστής του. Ἔχουμε καί γιά τούς δύο πίνακες πληρέστερες καί πάρα πολύ ἀξιόλογες καλλιτεχνικές συνθέσεις. Εἰδικά γιά τό δεύτερο θά μποροῦσα νά παραπέμψω σέ ψηφιδωτό, πού βρίσκεται στό Ἅγιο Δημήτριο Θεσσαλονίκης (βλ. Σχολικό βοήθημα Θρησκευτικῶν τῆς Α΄ Λυκείου, Ἀθήνα 1981, σ.145).

Ὑστερα τά παραπάνω δέν μπορῶ νά εἰσηγηθῶ στό Τμῆμα νά κάμει ἀποδεκτό τό αἴτημα τοῦ Ν.Κωνσταντῆ.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση, κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου Β΄ Γ.Γρατσέα.

./.

Θέμα 6ο: Εἰσήγηση στήν πρόταση τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν γιά τήν εἰσαγωγή τῆς διδασκαλίας τῶν κληρονομικῶν ἀναιμιῶν στό Γυμνάσιο καί τό Λύκειο.

Σχετ. Ἔγγραφο Φ.211.17/93/Γ/5345 τῆς Γεν. Δ/νσεως Γενικῆς Ἐκπ/σεως τοῦ ΥΠΕΠΘ.

Ὁ εἰσηγητής του Θέματος Μ. Ξηρουδάκης βάσει κα ἐγγρ.:

Ὁ Γεν.Δ/ντής τῆς Γεν.Ἐκπ/σεως μέ τό ἀναφερόμενο ἔγγραφό του μᾶς διαβιβάζει 1) τό ἀριθμ. Α2α/3017/22.6.81 ἔγγραφο τοῦ κ.Ὑπουργοῦ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, 2) τό ἀριθμ. 44/9-6-81 ἔγγραφο τοῦ Εἰδικοῦ Συντονιστικοῦ Κέντρου Μελέτης Μεσογειακῆς Ἀναιμίας καί 3) ἕνα πολυγραφημένο κείμενο μέ τή διδακτέα ὕλη πού προτείνεται νά προστεθεῖ στά σχολικά βιβλία ἤ νά διανεμηθεῖ σάν χωριστό τεῦχος στούς μαθητές, καί μᾶς παρακαλεῖ νά προβοῦμε στίς σχετικές ἐνέργειες.

Ἡ προσωπική μου ἄποψη, πού στηρίζεται καί ἀπορρέει ἀπό τήν προσεκτική ἀνάγνωση τοῦ κειμένου, τή σοβαρότητα τοῦ θέματος πού ἀναφέρεται, τό γεγονός ὅτι ἡ καλύτερη ἡλικία γιά μιά πρώτη ἐνημέρωση τοῦ ἀνθρώπου στό θέμα αὐτό εἶναι ἡ ἡλικία τῶν νέων τῆς Μέσης Ἐκπ/σεως καί ἀκόμη ἀπό τό γεγονός τῆς ἄρτιας ἐμφανίσεως τῆς ὕλης, τῆς σχετικά μικρῆς ἐκτάσεώς της τῶν 15 σελίδων γραφομηχανῆς, τῆς πολύ καλῆς γλώσσας, τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ κειμένου ἀπό πολλούς ὅρους καί σύμβολα, τῆς σωστῆς εἰκονογραφήσεως, εἶναι νά κάνουμε δεκτή τήν πρόταση.

Εἰσηγοῦμαι δηλ. λόγω τῆς ἐνδεχόμενης καί τῆς δυνατότητας νά προστεθεῖ ἡ ὕλη αὐτή σέ ἄλλα βιβλία, νά προτείνουμε τά ἑξῆς: Νά ἀνατυπωθεῖ τό κείμενο αὐτό ἀπό τόν ΟΕΔΒ σέ ἕνα μικρό φυλλάδιο, τό ὁποῖο θά διανεμηθεῖ σέ ὅλους τούς μαθητές καί τούς καθηγητές τῆς Μέσης στήν τρέχουσα σχολική χρονιά. Ἀπό τό φυλλάδιο αὐτό οἱ καθηγητές τῶν μαθημάτων ἀνθρωπολογίας μέ στοιχεῖα ὑγιεινῆς στό Γυμνάσιο καί ἀνθρωπολογίας-ὑγιεινῆς-βιολογίας στό Λύκειο θά μποροῦν νά παρουσιάσουν τό θέμα ὅπως αὐτοί νομίζουν καλύτερα.

Γιά τά ἑπόμενα ἔτη καί ἐφόσον προκύψει θέμα ἀλλαγῆς τῶν βιβλίων τῶν μαθημάτων αὐτῶν νά παρακληθοῦν οἱ συγγραφεῖς νά προσθέσουν ἕνα κεφάλαιο σχετικό μέ τή μεσογειακή ἀναιμία, ἐνῶ ὅμως τά βιβλία αὐτά παραμένουν τά ἴδια, τότε νά χορηγεῖται στούς μαθητές τῆς Α΄ Γυμνασίου μαζί μέ τά ὑπόλοιπα βιβλία τους καί τό φυλλάδιο αὐτό.

./.

'Ακολούθησε συζήτηση κατά τήν όποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τή γνώμη του1.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

1) Τό ἔγγραφο Φ.211.17/93/Γ/5345/9-7-1981 τῆς Δ/νσεως 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε., μέ τό ὁποῖο διαβιβάζονται: α) Τό ἔγγραφο Α2α/3017/22-6-81 τοῦ 'Υπουργοῦ Κοινωνικῶν 'Υπηρεσιῶν, β) τό ἔγγραφο 44/9-6-81 τοῦ εἰδικοῦ Συντονιστικοῦ Κέντρου Μελέτης Μεσογειακῆς ἀναιμίας καί γ) "Ενα πολυγραφημένο κείμενο μέ τή διδακτέα ὕλη πού προτείνεται νά προστεθεῖ στά βιβλία ἤ νά διανεμηθεῖ σέ χωριστό τεῦχος στούς μαθητές.

2) Τήν εἰσήγηση τοῦ Ι.Σκορδίλη, καί

3) Τή συζήτηση, πού ἔγινε, μεταξύ τῶν μελῶν του,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

Νά τυπωθεῖ φέτος σέ φυλλάδιο τό κείμενο πού ἀναφέρεται στίς κληρονομικές ἀναιμίες καί νά διανεμηθεῖ στούς μαθητές τῆς Γ' Γυμνασίου καί Β' Λυκείου. Σέ περίπτωση ὅμως πού θά γραφοῦν βιβλία σχετικά (Βιολογία-'Υγιεινή, 'Ανθρωπολογία) νά τό λάβουν ὑπόψη τους τό κείμενο αὐτό οἱ συγγραφεῖς, ὥστε νά προσθέσουν ἕνα κεφάλαιο σχετικό μέ τό θέμα αὐτό στά βιβλία.

. / .

Θέμα 7ο: Γνωμοδότηση γιά τή διατριβή τοῦ Χρ.Δημητρίου μέ τίτλο "Η ΕΟΚ καί ή ταυτότητα τῆς Ἑλλάδος".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Κ.Κατσιμάνης εἶπε τά ἑξῆς:

Μέ τό ἔγγραφό του ἀρ. Γ/5738/21-8-1981 τό Ὑπουργεῖο Ἐθν.Παιδείας καί Θρησκευμάτων Γεν.Δ/νση Γενικῆς Ἐκπ/σεως, γραφ. Δ΄ μᾶς διαβίβασε αἴτηση τοῦ κ.Χ.Κ.Δημητρίου, κατοίκου Χολαργοῦ Ἀττικῆς, ὁδός Βουτσινᾶ 92, καί μᾶς παρακαλεῖ νά γνωμοδοτήσουμε σύμφωνα μέ τήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975 γιά τή διατριβή τοῦ τελευταίου, μέ τίτλο "Η ΕΟΚ καί ἡ ταυτότητα τῆς Ἑλλάδος".

Ἡ ὑπό κρίση "διατριβή" ἀποτελεῖται ἀπό τριάντα ἕξι (36) πολυγραφημένα φύλλα ποῦ ἔχουν βιβλιοδετηθεῖ. Δέν πρόκειται συνεπῶς γιά βιβλία, ἀφοῦ προϋπόθεση γιά τό χαρακτηρισμό μιᾶς ἐργασίας ὡς βιβλίου εἶναι νά ἔχει δημοσιευτεῖ καί νά κυκλοφορεῖ.

Ἡ ἐργασία ἀναφέρεται, ὅπως φανερώνει καί ὁ τίτλος της, στά προβλήματα διατηρήσεώς τῆς ἐθνικῆς συνέχειας καί φυσιογνωμίας ποῦ δημιουργοῦνται γιά τόν Ἑλληνισμό μετά τήν ἔνταξή τῆς χώρας στήν εὐρωπαϊκή οἰκονομική κοινότητα. Ὁ ἐθνικός παλμός καί ἡ ἀκοίμητη φροντίδα γιά τό μέλλον τῆς πατρίδας μας δέ λείπουν ἀπό τό συγγραφέα, τό κείμενό του ὅμως εἶναι γραμμένο σέ ὕφος ποῦ χαρακτηρίζεται ἀπό τό ἐνθουσιαστικό, τό μυστικοπαθές ἤ τό συγκινησιακό – κατά περίπτωση – στοιχεῖο, μέ ἀποτέλεσμα οἱ προβαλλόμενες θέσεις νά εἶναι κάποτε ὑπερβολικές καί ἀθεμελίωτες (βλ. λ.χ. σελ.14, στ. 7 – 21, καθώς καί τῆς σελ. 28-29).

Πρόσθετο μειονέκτημα τοῦ βιβλίου εἶναι ὁρισμένες ἀπόψεις ποῦ, χωρίς νά θεμελιώνονται, στρέφονται ἐναντίον ὁμάδων (λ.χ. μιᾶς κατηγορίας συγγραφέων, σελ. 18, στ.17-24) ἤ νεωτεριστικῶν τάσεων σέ γλωσσικά θέματα (λ.χ. σελ. 19, στ.22-31). Στήν τελευταία μάλιστα περίπτωση παρόμοιες θέσεις θά μποροῦσαν νά προκαλέσουν σύγχυση, ἄν ληφθῆ ὑπόψη ὅτι τό ΚΕΜΕ ἔχει ἤδη λάβει θέση ὑπέρ τοῦ μονοτονικοῦ.

Ἀπό τό βιβλίο δέ λείπουν καί γλωσσικά σφάλματα: σολοικισμοί (σελ.5, στ. 30-33), ἀσυμφωνία μέ τήν ἐπίσημη νεοελληνική γραμματική (σελ. 19, στ.15), ἀδόκιμοι ὅροι (σελ.22, στ.17: "Ἐκχριστιάνιση" καί "ἐξελλήνιση", ἀντί: "ἐκχριστιανισμός" καί "ἐξελληνισμός") κτλ.

./.

Τέλος πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι τό κείμενο δέν προσφέρει κάτι οὐσιαστικό καί πρωτότυπο στή βιβλιογραφία οὔτε καλύπτει κάποιο κενό στά σχολικά βιβλία. Ὅσα λέγονται γιά τήν ΕΟΚ καί τήν ἑλληνική πολιτική παράδοση οἱ μαθητές τά βρίσκουν στά "Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος, στά μαθήματα θρησκευτικῶν καί Ἱστορίας κτλ.
Γιά ὅλους αὐτούς τούς λόγους δέν κρίνω τό βιβλίο κατάλληλο, κατά τήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975.

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἄκουσε τήν ἐπίλυση τοῦ κ.Κατσιμάνη καί μετά τή συζήτηση πού ἀκολούθησε,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

δέ θεωρεῖ τό βιβλίο τοῦ κ.Χ. Κ.Δημητρίου "Ἡ Ε.Ο.Κ. καί ἡ ταυτότητα τῆς Ἑλλάδος" κατάλληλο κατά τήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975.

Θέμα 8: Αἴτηση τοῦ JAMES WATT, ἐκπροσώπου τῆς OXFORD UNIVERSITY PRESS γιά τή χορήγηση ἀντιγράφου ἀποσπάσματος τῆς πράξεως 41/1981, πού ἀναφέρεται στά ἐλεύθερα βοηθήματα Ἀγγλικῆς Γλώσσας.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Γ.Παντελίδης πληροφόρησε τό Τμῆμα ὅτι ἡ Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ ἔγγραφό της (ἀρ.Φ.211.25/20/Γ/6602/14-9-1981) διαβιβάζει αἴτηση τοῦ JAMES WATT, ἐκπροσώπου τῆς OXFORD UNIVERSITY PRESS μέ τήν ὁποία ζητεῖ ἀντίγραφο ἀποσπάσματος τῆς πραξ.41/1981 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ πού ἀναφέρεται στά ἐλεύθερα βοηθήματα γιά τό μάθημα τῆς Ἀγγλικῆς Γλώσσας. Προτείνω νά σταλεῖ τό παραπάνω ἀντίγραφο στή Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά νά χορηγηθεῖ στόν ἐνδιαφερόμενο.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α σ ί ζ ε ι ὁμόφωνα

Νά σταλεῖ ἀντίγραφο τοῦ ἀποσπάσματος τῆς πράξεως 41/1981 τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ στή Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά νά χορηγηθεῖ στόν JAMES WATT, ἐκπρόσωπο τῆς OXFORD UNIVERSITY PRESS.

Θέμα 9ο: Ἀνακοίνωση.

Ὁ Σύμβουλος Β' Ν.Βαρουχάκης ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα ὅτι ἡ Γεν.Ἐπιθεώρηση Μ.Ε. Ἄρτας διαβίβασε στό ΚΕΜΕ μέ ἔγγραφό της ἀριθμ.1802/21-5-81 αἴτηση τοῦ καθηγητή τοῦ 3ου Λυκείου Ἄρτας Βασιλείου Σακκᾶ, κλάδου Α3, Μ.Κ.3, μέ τήν ὁποία ὁ καθηγητής αὐτός ζητάει νά συμπεριληφθεῖ στήν Ὁμάδα ἐργασίας γιά τή συγγραφή τῶν βιβλίων Κορμοῦ τῆς Β' τάξεως Γεν.Λυκείου.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

Γ.Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 52

Σήμερα 29 Σεπτεμβρίου 1981, ήμέρα Τρίτη καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπ/σεως τοῦ Κέντρου Ἐκπ/κῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν Α' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Γεώργ.Παντελίδη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Δ.Σακκᾶς, Ἠλ.Σπυρόπουλος, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων.Ἀδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φοῦσκας καί Κ.Κατσιμάνης, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου. Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Ἀθ.Κομίνης, Γ' Ἀντιπρόεδρος, Φ.Θῶρος, Σύμβουλος Β', Δ.Τομπαΐδης, Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση καί Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλος Β', γιατί ἦταν ἀσθενής.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Ἐπανέκδοση διδακτικοῦ ἐγχειριδίου "Λόγοι τοῦ Δημοσθένη" γιά τή Β' τάξη Γυμνασίου σχολικοῦ ἔτους 1981-1982. Εἰσηγητής: Ἠλ.Σπυρόπουλος.
2. Ἀνατύπωση διδακτικῶν ἐγχειριδίων φιλολογικῶν μαθημάτων Γυμνασίου καί Λυκείου σχολικοῦ ἔτους 1982-1983. Εἰσηγητής: Ἠλ.Σπυρόπουλος.
3. Γνωμοδότηση στό Σχέδιο Π.Δ/τος "Περί καθορισμοῦ τοῦ χρόνου λήξεως τῶν κανονικῶν ἐγγραφῶν εἰς τά ἰδιωτικά Σχολεῖα τῆς Γενικῆς Ἐκπ/σεως. Εἰσηγητής: Ἠλ.Σπυρόπουλος.
4. Γνωμοδότηση γιά τό δημοσίευμα τοῦ Ἀποστ.Ἀϊβαλιώτη "Ἀκαδημαϊκός Πολίτης". Εἰσηγητής: Κ.Κατσιμάνης.
5. Ἀνακοινώσεις.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: Ἐπανέκδοση διδακτικοῦ ἐγχειριδίου "Λόγοι τοῦ Δημοσθένη" γιά τή Β' τάξη Γυμνασίου σχολικοῦ ἔτους 1981-1982.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος αὐτοῦ Ἡλ.Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

"Ὑστερα ἀπό τήν ἀναπροσαρμογή τῶν προγραμμάτων γιά τήν ἐφαρμογή τῆς πενθήμερης ἑβδομάδας ἐργασίας στά σχολεῖα Μ.Ε., ἔχει ἀποφασιστεῖ ἡ διδασκαλία τῶν λόγων τοῦ Δημοσθένη νά γίνεται στή Β' Γυμνασίου, κατά τό τελευταῖο τρίμηνο τοῦ σχ.ἔτους. Ἐπειδή λοιπόν στούς μαθητές τῆς Β' Γυμνασίου δέν ἔχει διανεμηθεῖ τό ἀντίστοιχο σχολικό ἐγχειρίδιο, ἀφοῦ ἀργότερα ἀπό τά μέσα Αὐγούστου 1981 προέκυψε ἡ ἀνάγκη αὐτή, εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά γνωμοδοτήσει γιά τήν ἀνατύπωση ἀπό τόν ΟΕΔΒ τῶν ἐγχειριδίων "Λόγοι τοῦ Δημοσθένη" τοῦ Β.Τσακατίκα καί τή διανομή του στούς μαθητές Β' Γυμνασίου σχ.ἔτους 1981-82, μέ τίς ἑξῆς διορθώσεις: Στό ἐξώφυλλο, ἀντί γ' γυμνασίου, νά γραφεῖ "β' γυμνασίου", στή σελ.24, τρίτος στίχος, ἀντί "κάναμε" νά γραφεῖ "κάνατε", σελ. 35, σημ. 12 ἀντί "στό" νά γραφεῖ "στόν", σελ.70, λεζάντα, ἀντί "Περδίκκου" νά γραφεῖ "Περδίκκα".

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση, ἀποφαίνεται ὁμόφωνα: Γνωμοδοτεῖ νά ἀποσταλεῖ στήν ἁρμόδια ὑπηρεσία τοῦ ΥΠΕΠΘ τό διδακτικό ἐγχειρίδιο "Λόγοι τοῦ Δημοσθένη" τοῦ Β.Τσακατίκα γιά ἀνατύπωση καί διανομή στούς μαθητές τῆς Β' Γυμνασίου σχ.ἔτους 1981-82, μέ τίς διορθώσεις πού περιέχονται στήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἡλ.Σπυρόπουλου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

Θέμα 2ο: 'Ανατύπωση διδακτικῶν ἐγχειριδίων φιλολογικῶν μαθημάτων Γυμνασίου καί Λυκείου σχολ.ἔτους 1982-83".

Γιά τήν κάλυψη τῶν διδακτικῶν ἀναγκῶν τῶν τάξεων Γυμνασίου καί Γενικοῦ Λυκείου σχ.ἔτους 1982-83 εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά προτείνει τήν ἀνατύπωση "ὡς ἔχουν" τῶν ἑξῆς διδακτικῶν ἐγχειριδίων:

1. Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου
2. " " " Β' "
3. " " " Γ' "
4. Νεοελληνική Γραμματική Α' Γυμνασίου
5. Κείμενα καί 'Ασκήσεις Νεοελλ.Γραμματικῆς Α' Γυμνασίου
6. Συντακτικό Νεοελληνικῆς Β' Γυμνασίου
7. 'Ομήρου 'Οδύσσεια Α' Γυμνασίου
8. Ξενοφῶντα, Κύρου 'Ανάβαση Α' Γυμνασίου
9. Λουκιανοῦ 'Εκλογές Α' Γυμνασίου
10. Πλουτάρχου Βίοι, Β' Γυμνασίου
11. Δραματική Ποίηση Γ' Γυμνασίου
12. 'Ανθολόγιο Λυρικῆς Ποιήσεως Γ' Γυμνασίου
13. Φιλοσοφικά Κείμενα, Γ' Γυμνασίου
14. Θεματογραφία Β' Λυκείου
15. " Γ' Λυκείου

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

προτείνει τήν ἀνατύπωση ἀπό τόν ΟΕΔΒ, ὕστερα ἀπό θεώρηση τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ, γιά τίς διδακτικές ἀνάγκες σχ.ἔτους 1982-83 τῶν διδακτικῶν ἐγχειριδίων πού περιλαμβάνονται στήν εἰσήγηση τοῦ κ.'Ηλ.Σπυρόπουλου.

./.

Θέμα 3ο: Γνωμοδότηση στό σχέδιο Π.Δ/τος."περί καθορισμοῦ τοῦ χρόνου λήξεως τῶν κανονικῶν ἐγγράφων εἰς τά ἰδιωτικά σχολεῖα τῆς Γενικῆς Ἐκπ/σεως".

Η διατύπωση του θέματος θα χωρίσουμε ἀπό τα ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων ΔΕΠΑ τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ὑπ'ἀριθμ.Γ/6501/9-9-1981 ἔγγραφό του παρακαλεῖ τό Τμῆμα νά γνωμοδοτήσει γιά τό σχέδιο Προεδρικοῦ Δ/τος "Περί καθορισμοῦ τοῦ χρόνου λήξεως τῶν κανονικῶν ἐγγράφων εἰς τά ἰδιωτικά σχολεῖα τῆς Γενικῆς Ἐκπ/σεως".

Ἐπειδή μέ τό Προεδρικό Διάταγμα πού θά ἐκδοθεῖ σύμφωνα μέ τό σχέδιο αὐτό θά τακτοποιηθεῖ ὀρθά τό θέμα στό ὁποῖο ἀναφέρεται, προτείνω στό Τμῆμα νά γνωμοδοτήσει ὅτι τό σχέδιο γίνεται δεκτό ὡς ἔχει.

Τό Τμῆμα,ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση, ἀποφαίνεται ὁμόφωνα: γνωμοδοτεῖ νά προχωρήσει ἡ Διοίκηση στή δημοσίευση τοῦ Π/κοῦ Δ/τος "περί καθορισμοῦ τοῦ χρόνου λήξεως τῶν κανονικῶν ἐγγράφων εἰς τά ἰδιωτικά σχολεῖα Γεν. Ἐκπ/σεως" ὅπως ἔχει τό σχέδιο πού μᾶς ἔχει ἀποσταλεῖ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

. / .

Θέμα 4ο: Γνωμοδότηση γιά τό δημοσίευμα τοῦ 'Αποστ. 'Αϊβαλιώτη "'Ακαδημαϊκός Πολίτης".

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος εἶπε τά ἑξῆς:

'Η Γενική Διεύθυνση Γ.Ε./Δ/νση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε., Τμῆμα Δ', μέ τό ἔγγραφό της ἀριθ. Γ/4407/28-5-1981 μᾶς διαβίβασε αἴτηση τοῦ κ.'Αϊβαλιώτη 'Αποστόλου καί μᾶς παρακάλεσε νά γνωμοδοτήσουμε σύμφωνα μέ τήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975 γιά τό ἔργο του "'Ακαδημαϊκός Πολίτης".

Τό ὑπό κρίση ἔργο ἀποτελεῖται ἀπό δεκατρεῖς (13) σελίδες κειμένου,πού τό περιεχόμενό τους δύσκολα θά μποροῦσε νά θεωρηθεῖ ὅτι ταιριάζει μέ τόν τίτλο "'Ακαδημαϊκός Πολίτης". 'Από τίς δεκατρεῖς (13) σελίδες οἱ ὀχτώ (8) περίπου ἀναφέρονται στήν ἐπανάσταση τοῦ 1821 καί τή συμβολή σ'αὐτήν διαφόρων κοινωνικῶν ὁμάδων (κληρικῶν, δασκάλων, ἑλλήνων τοῦ ἐξωτερικοῦ κτλ), ἐνῶ οἱ ὑπόλοιπες πραγματεύονται τήν ἔννοια τῆς "ἐξιδανικευμένης κοινωνίας" καί τῆς κοινωνικῆς εὐθύνης γιά νά καταλήξουν, ὄχι μέ ὑποδειγματική λογική συνέπεια, στά μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως καί τήν ἐπίδρασή τους στήν ἀτομική καί κοινωνική ζωή.

'Ο τόνος τοῦ βιβλίου ἔχει πανηγυρικό χαρακτήρα καί χαρακτηρίζεται ἀπό γενικότητες καί μεγαλοστομίες. Τό περιεχόμενο δέ θά προσέφερε κάτι οὐσιαστικό στούς μαθητές, ἀφοῦ παρεμφερῆ στοιχεῖα παρέχονται σ'αὐτούς ἀπό ἄλλα μαθήματα (Ἱστορία, πολιτική ἀγωγή κτλ.).

Γιά ὅλους αὐτούς τούς λόγους φρονῶ ὅτι τό ἔργο, παρά τίς ὅποιες ἀρετές του, δέ θά μποροῦσε νά χαρακτηριστεῖ κατάλληλο κατά τήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/75.

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἄκουσε τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Κατσιμάνη καί μετά τή συζήτηση πού ἐπακολούθησε

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

δέ θεωρεῖ τό ἔργο τοῦ κ.'Απ.'Αϊβαλιώτη "'Ακαδημαϊκός Πολίτης" κατάλληλο κατά τήν παράγραφο 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

Θέμα 4ο: Ἀνακοινώσεις.

Ὁ Σύμβουλος Β΄ Ν.Βαρουχάκης ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα:

α) Ἐπιστολή τοῦ Γ.Ὡραιόπουλου πρός τό ΚΕΜΕ σχετικά μέ τήν πρόταση τοῦ FERMAT πού ἀναφέρεται στό βιβλίο τῆς Α΄ Λυκείου σάν μή Μαθηματική, καί

β) Ἔκθεση τοῦ Β΄ Ἀντιπροέδρου τοῦ ΚΕΜΕ Σταμ. Παλαιοκρασσᾶ γιά τή συμμετοχή του σέ συνάντηση εἰδικῶν στίς Βρυξέλλες μέ θέμα: "Ἐκπ/ση καί τά νέα τεχνολογικά μέσα πληροφορήσεως".

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Ἀντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 53

Σήμερα 5 'Οκτωβρίου 1981, ήμέρα Δευτέρα καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μ.Ε. τοῦ Κέντρου 'Εκπ/κῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Γ.Παντελίδη, Α' 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: 'Αθ.Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος, Φ.Βῆρος, Δ.Σακκᾶς, 'Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων.'Αδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης, Κ.Κατσιμάνης καί Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παρευρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β' Στέφανος Παπασημακόπουλος, γιατί ἦταν ἀσθενής.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Παρατηρήσεις στήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 47 καί τῶν ἄρθρων 46, 53 καί 54 τοῦ Σχ.Π.Δ/τος γιά τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων. Εἰσηγητές: Δ.Σακκᾶς καί Β.Θεοδωρακόπουλος.
2. Λειτουργία ΣΕΛΜΕ κατά τό 1982-1983. Εἰσηγητής: Δ.Σακκᾶς.
3. Ἔγκριση 2ης Πράξεως 'Επιτροπῆς Κρίσεως ἐλεύθερων βοηθημάτων γιά τό μάθημα τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας. Εἰσηγητής: Λ.'Αδαμόπουλος.
4. Παράκληση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Βροῦβα 'Ορσίας, πτυχιούχου 'Ακαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Φλωρεντίας. Εἰσηγητής: Λ.'Αδαμόπουλος.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: Παρατηρήσεις στήν παρ.5 τοῦ ἄρθ.47 καί τῶν ἄρθρων 46, 53 καί 54 τοῦ Σχ. Π.Δ/τος γιά τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων.

Οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος Δ.Σακκός καί Β.Θεοδωρακόπουλος ἔθεσαν ὑπόψη τοῦ Τμήματος τήν κοινή εἰσήγησή τους, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τό θέμα τῆς ἡμερήσιας διάταξης "παρατηρήσεις στήν παρ.5 τοῦ ἄρθρου 47 καί τῶν ἄρθρων 46, 53 καί 54 τοῦ σχ.Π.Δ. γιά τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων εἰσάγεται γιά συζήτηση ὕστερα, χωρίς ἔγγραφο τῆς ἁρμόδιας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου.

Πρόκειται γιά σχέδιο τροποποιήσεως τοῦ σχ.Π.Δ. γιά τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων στό ὁποῖο γνωμοδότησε τό Τμῆμα (πράξη του 41/1981), μέ τό ὁποῖο τά διδασκόμενα μαθήματα ἐντάσσονται σέ τέσσερις ὁμάδες (γλωσσικῆς ἀγωγῆς, νοητικῆς ἀσκήσεως, ἐγκύκλιας κατάρτισεως καί φυσικῆς,πρακτικῆς καί καλλιτεχνικῆς ἀσκήσεως) καί εἰσάγεται νέο σύστημα ἐξαγωγῆς τῶν βαθμῶν τῆς προόδου τῶν μαθητῶν. Χαρακτηριστικό του εἶναι ὅτι ἐξάγεται βαθμός ὁμάδων καί ὄχι μαθημάτων καί ἀκόμα ὅτι γιά τήν προαγωγή τῶν μαθητῶν εἰσάγεται ἕνα σύστημα δανεισμοῦ στήν ὁμάδα πού ὁ μαθητής τυχόν ὑστερεῖ ἀπό τίς ἄλλες ὁμάδες. Στό σχέδιο ἐπισυνάπτεται καί σημείωμα σχετικό μέ τή φιλοσοφία τοῦ συστήματος. Παρατηρῶ ὅτι στήν ὁμάδευση τῶν μαθημάτων παρατηρεῖται σύγχυση ἐννοιολογική-ἐπιστημονική καί παιδαγωγική. Τό κάθε διδασκόμενο μάθημα ἀσκεῖ πολλαπλές ἐπιδράσεις καί δέν μποροῦμε νά τό ἐντάξουμε αὐθαίρετα σέ μιά κατηγορία ἀποδίδοντάς τους ὁρισμένες μόνο ἰδιότητες. Νοητικά π.χ. δέν ἀσκοῦν τούς μαθητές μόνο τά μαθηματικά καί τά συστικά ἀλλά καί τά γλωσσικά μαθήματα καί τά ὀνομαζόμενα ἐγκύκλια (π.χ ἡ Ἱστορία). Ἔπειτα μιλῶντας τό σχέδιο στήν ἑνότητα Γ γιά μαθήματα πού προσφέρουν ἕτοιμες γνώσεις ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ τούς σκοπούς πού ἐπιδιώκονται μ'αὐτά καί ἐνθαρρύνεται ἔτσημα ἡ προσφορά "κονσερβοποιημένης" γνώσης.

Θά μποροῦσαν ἴσως νά μεῖνουν οἱ Ὁμάδες ἀλλά ὡς ὁμάδες Α, Β, Γ καί Δ χωρίς τούς χαρακτηρισμούς. Καί ἡ παρ.3 τοῦ ἄρθρου 46 καθώς καί ἡ παρ.2 τοῦ ἄρθρου 53 πού συνδέεται μ'αὐτή χρειάζονται νά διατυπωθοῦν μέ μεγαλύτερη σαφήνεια.

Ἐπιπλέον τό σύστημα ἐξαγωγῆς τοῦ γενικοῦ ἀποτελέσματος (ἁπλουστευθεῖ, τό ἔχουν συναθροίσει οἱ καθηγητές καί δέ δημιουργεῖ προβλήματα. Ἡ εἰσαγωγή ἑνός ἄλλου συστήματος γιά τό Γυμνάσιο διαφορετικοῦ ἀπό ἐκεῖνο τοῦ Λυκείου καί ἡ ἀνάγκη κάθε φορά νά ἐλέγχεται ἄν εἶναι δυνατός ὁ δανεισμός ἀπό ἄλλες ὁμάδες νομίζω ὅτι θά δυσκολέψει τά πράγματα ἀντί νά τά κάνει εὐκολότερα.

./.

'Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών, κατά την οποία πολλοί από τους Συμβούλους διατύπωσαν τη γνώμη τους.

Ειδικότερα:

'Ο Γ.Γρατσέας είπε:

Το άρθρο του Π.Δ. που άρχονται να αντικαταστήσουν οι "νέες" διατάξεις "περπάτησε" καλά και δε βλέπω το λόγο της αντικατάστασής του με αμφίβολης αξίας ρυθμίσεις. Πέρα απ'αυτό πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι στο άρθρο 31 παρ.4, το οποίο αναφέρεται σε δυό ομάδες μαθημάτων δεν παρέχεται εξουσιοδότηση για άλλαγές όπως αυτή που σχεδιάζεται με τα κείμενα για τα οποία καλούμαστε να γνωμοδοτήσουμε.

'Ο Ν.Παπαδόπουλος:

"'Η προτεινόμενη ομαδοποίηση και η ονομασία των ομάδων των μαθημάτων είναι αντιεπιστημολογική και αυθαίρετη. 'Ο όρος "λογισμός" για τη Β' ομάδα δεν δηλώνει τίποτε ως προς τα επιμέρους αυτής της ομάδας. Λογισμός υπάρχει σε όλα τα αντικείμενα-μαθήματα, και βέβαια έτσι εδώ δεν ταιριάζει. 'Επίσης γιατί πρέπει να χωριστεί η Βιολογία από τη φυσική και Χημεία; 'Ακόμη η πνευματική καλλιέργεια δεν μπορεί με κανένα τρόπο να περιοριστεί στα γλωσσικά μαθήματα. Ούτε συμφωνώ με την άποψη που διατυπώνεται ότι τα μαθήματα της Γ' ενότητας προσφέρουν έτοιμες γνώσεις. Και σ' αυτά χρειάζεται "ειδική νοητική άσκηση", κρίση και προβληματισμός π.χ. στην Ιστορία.

Νομίζω, ότι η υπάρχουσα διάκριση είναι ικανοποιητική, άλλωστε δεν μας έχει προκαλέσει προβλήματα. Το μόνο που συμφωνώ να γίνει είναι μία ρύθμιση για τις περιπτώσεις των μαθητών που δεν έχουν 13 σύνολο βαθμολογίας αλλά απορρίπτονται μόνο σε 1 ή 2 μαθήματα, δηλ. λιγότερα από τα προβλεπόμενα".

'Ο κ.Συριόπουλος:

'Η προτεινόμενη από το σχ.Νόμου διαίρεση των μαθημάτων σε τέσσερις ομάδες βασικά είναι η παλαιά διαίρεση σε πρωτεύοντα και δευτερεύοντα μαθήματα με την καινοτομία ότι καθεμιά από τις δύο αυτές ομάδες την διαιρεί σε δύο άλλες ομάδες με αποτέλεσμα να επιφέρει πλήρη σύγχυση των περιλαμβανομένων στην τρίτη ομάδα δευτερευόντων μαθημάτων ως προς το περιεχόμενο και την ενδεχόμενη αλληλοσυμπλήρωση των διαφόρων αυτών μαθημάτων με μονάδες που πλεονάζουν σε άλλο άσχετο μάθημα όπως π.χ. της Ιστορίας από την 'Υγιεινή.

./.

'Ο Φ.Βῶρος:

1. Φρονῶ ὅτι ἡ προτεινόμενη μὲ τὸ σχέδιο Δ/τος ὁμαδοποίηση μαθημάτων ἔχει θεμελειωθεῖ πάνω σὲ ἀπεριγραπτη σύγχυση θεμελιωδῶν ἐννοιῶν τῆς θεωρίας παιδείας, τῆς ἐπιστημολογίας, τῆς ψυχολογίας, τῆς παιδαγωγικῆς. Λόγου χάρη: πῶς ἡ "πνευματικὴ καλλιέργεια" συνάπτεται μόνο πρὸς τὰ μαθήματα τῆς ὁμάδας 1; πῶς συμπαρατάσσονται γιὰ "εἰδικὴ νοητικὴ ἄσκηση" τὰ μαθηματικά, ἡ φυσική, ἡ χημεία (ὁμάδα 2), ἀφοῦ τὰ φυσικὰ προσκαλοῦν σὲ παρατήρηση τοῦ συγκεκριμένου ἐνῶ τὰ μαθηματικὰ σὲ σύλληψη τοῦ ἀφηρημένου (ἐπαγωγικὸ καὶ παραγωγικὸ συλλογισμό, ἀντίστοιχα); ποιὰ παιδαγωγικὴ ἀποδέχεται "ἕτοιμες" γνώσεις; (ὁμάδα 3) πρὸς τί συνάπτεται ὁ ὅρος "συναφῶν ἱκανοτήτων"; (ὁμάδα 4).
2. Νομίζω ὅμως ὅτι μέσα ἀπὸ τὸ κείμενο τοῦ σχεδίου διατάγματος διαφαίνεται ἕνα πρόβλημα ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ Διοίκηση: ἡ περίφημη ρήτρα ποὺ προάγει μαθητὴ μὲ 4 μαθήματα κάτω ἀπὸ τὴ βάση ἐφόσον ἔχει μ.ὅ. 13.

   Στὴν πράξη ἡ ρήτρα αὐτὴ προκάλεσε πολλὲς ἀρνητικὲς ἐπιπτώσεις, γιατί λ.χ. ἀπορρίπτεται ὁ μαθητὴς ποὺ ὑστερεῖ σ'ἕνα μάθημα μόνο ἀλλὰ ἔχει μ.ὅ. 12 σὲ ὅλα τὰ μαθήματα.

   Προτείνω ἀναδιατύπωση:

α. μαθητὴς ποὺ ὑστερεῖ σὲ ἕνα μάθημα προάγεται ἂν ἔχει μ.ὅ σ'ὅλα τὰ μαθήματα 10.
β. μαθητὴς ποὺ ὑστερεῖ σὲ δύο μαθήματα προάγεται ἂν ἔχει μ.ὅ σ'ὅλα τὰ μαθήματα 11.
γ. μαθητὴς ποὺ ὑστερεῖ σὲ τρία μαθήματα προάγεται ἂν ἔχει μ.ὅ. σ'ὅλα τὰ μαθήματα 12.
δ. μαθητὴς ποὺ ὑστερεῖ σὲ τέσσερα τὸ πολὺ μαθήματα προάγεται ἂν ἔχει μ.ὅ. σ'ὅλα τὰ μαθήματα 13.
ε. Εἰδικὰ γιὰ τὰ μαθήματα: νεοελληνικὴ γλῶσσα καὶ λογοτεχνία μαθηματικά, φυσικὴ ἀπὸ γ' γυμνασίου τάξη καὶ ἄνω ἰσχύει ἡ ρήτρα δ' ἑστω καὶ ἂν ὁ μαθητὴς ὑστερεῖ σὲ μαθήματα λιγότερα ἀπὸ τέσσερα στὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται καὶ κάποιο 5ὸ ἢ ὅλα τὰ παραπάνω.

'Ο 'Ηλ.Σπυρόπουλος:

"Ἔχω τὴν ἐντύπωση ὅτι τὸ κείμενο ποὺ μᾶς ἔχει σταλεῖ γιὰ νομοθέτηση εἶναι ἀποτέλεσμα ἑνὸς ἀδικαιολόγητου πανικοῦ ἀπὸ τὸν ὁποῖο κατέχεται ἡ Διοίκηση: ἴσως ὁ ἐντυπωσιακὸς τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ἐμφανίζονται ὡς μεγάλα τὰ ποσοστὰ ἀποτυχίας τῶν μαθητῶν

τῶν Γυμνασίων μας νὰ εἶναι αἴτια αὐτοῦ τοῦ φαινομένου. Ὅμως ψύχραιμη μελέτη τοῦ θέματος θὰ ἀποδείξει εὔκολα ὅτι τὰ ποσοστὰ αὐτὰ εἶναι ἐλάχιστα σὲ σύγκριση μὲ ἐκεῖνα τῶν παλαιότερων σχολικῶν ἐτῶν, ἂν καὶ σήμερα τὰ γυμνασιακὰ θρανία φιλοξενοῦν περίπου τὸ 90% τῶν ἀποφοίτων τοῦ Δημοτικοῦ, ἐνῶ παλαιότερα φιλοξενοῦνταν τὸ 60-70%. Ἄρα τὸ θέμα τὸ βασικὸ τῆς γυμνασιακῆς παιδείας δὲν εἶναι οἱ ἐλάχιστοι - κυριότατα ἀδιάφοροι - μαθητὲς ποὺ ἐπιμένουν νὰ ἀπορρίπτονται, ἀλλὰ ἡ πτῶση ἐπιπέδου ἀποδόσεως, ὅπως γίνεται φανερὰ ἀπὸ τὴν ἔκφραση ἀνησυχίας ὑπευθύνων ἐκπ/κῶν. Αὐτὸ πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολεῖ, γιατὶ ἀλλιῶς θὰ συμβάλουμε καὶ μεῖς στὴν συνεχιζόμενη πτῶση τοῦ ἐπιπέδου τῆς παρεχόμενης στὰ παιδιὰ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ μόρφωσης.

Τὸ ὅτι τὰ παραπάνω δὲν ἀποτελοῦν ἀστήρικτους ἰσχυρισμούς, ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι μᾶς ἔχει σταλεῖ ἕνα κείμενο - κατασκευή, μὲ ἐπιφανειακὴ λογικοφάνεια, ποὺ μάλιστα προσπαθεῖ νὰ βασιστεῖ καὶ σὲ "φιλοσοφικὴ" θεώρηση τοῦ προβλήματος.

Ὅμως ἡ συγχυση στὴν ὁρολογία ποὺ χρησιμοποιήθηκε γιὰ τὴν κατάταξη τῶν μαθημάτων σὲ 4 ἑνότητες, οἱ ἀναχρονιστικὲς καὶ παιδαγωγικὰ ἀπαράδεκτες ἐδῶ καὶ δεκαετίες ἐκφράσεις "μαθήματα ποὺ κατὰ κύριο λόγο προσφέρουν ἕτοιμες γιὰ συστηματικὴ ἀφομοίωση ἐγκύκλιες γνώσεις" (κι ἀνάμεσα σ'αὐτὰ τὰ μαθήματα - κονσέρβες συναντοῦμε τὴν 'Ιστορία, τὰ θρησκευτικὰ καὶ τὰ Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος"), ὅλα αὐτὰ δείχνουν ὅτι οἱ καινοτομίες αὐτὲς δὲν πηγάζουν ἀπὸ γνήσιο παιδαγωγικὸ προβληματισμό, ἀλλὰ ἀποσκοποῦν στὸ "βόλεμα" μιᾶς κατάστασης.

Ἕνα ἄλλο ἀρνητικὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ σχεδίου αὐτοῦ εἶναι οἱ συχνὲς ἀσάφειες καὶ ἀκόμα τὸ δυσνόητο τοῦ κειμένου· ἀφοῦ ἐμεῖς ποὺ ἐξετάζουμε θεωρητικὰ τὰ θέματα δυσκολευόμαστε νὰ καταλάβουμε ὁρισμένα σημεῖα του, τί θὰ γίνει μὲ τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς μας ποὺ καλοῦνται νὰ τὸ ἐφαρμόσουν μέσα στὴ συχνὰ προβληματικὴ σχολικὴ πραγματικότητα;

Ἀκόμη οἱ συντάκτες τοῦ σχεδίου δὲν προβληματίστηκαν γιὰ τὴν τύχη ποὺ περιμένει ὁρισμένα μαθήματα καὶ τοὺς καθηγητὲς ποὺ τὰ διδάσκουν. Γιατί, ἂν οἱ μαθητὲς βεβαιωθοῦν ὅτι μποροῦν χαρὶς συνέπεια νὰ ἀδιαφορήσουν γιὰ κάποιο μάθημα, ἀφοῦ μὲ ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς δανεισμοὺς μονάδων μποροῦν νὰ προβιβαστοῦν ἔστω κι ἂν στὸ μάθημα αὐτὸ ἔχουν μονάδα, ποιὸς μᾶς βεβαιώνει ὅτι δὲν θὰ δοθηνηθοῦν; Ἴσως καὶ σὲ ὁμαδική, ἀδιαφορία γιὰ κάποιο μάθημα; Νομίζω ὅτι γίνεται ὁρατὸς ὁ κίνδυνος ποὺ τὸ σχέδιο αὐτὸ ἐμπεριέχει γιὰ τὴν παιδευτικὴ προσπάθεια τοῦ σχολείου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΕΜΕ

./.

"Αν ή Διοίκηση έπεσήμανε όρισμένες περιπτώσεις καταφανούς άδικίας είς βάρος μαθητών πού κατέβαλαν έστω στοιχειώδη προσπάθεια μέ τό σύστημα πού ίσχύει, πιστεύω ότι ύπάρχουν μεθοδεύσεις πού μποροῦν νά θεραπεύσουν τίς άδικίες αύτές χωρίς νά έχουμε άρνητικές έπιπτώσεις στή σχολική πράξη. Είδάλλως, καλύτερα είναι νά πού-με άπερίφραστα ""Ολοι περνοῦν στήν έπόμενη τάξη άνεξάρτητα άπό τήν έπίδοσή τους", παρά νά καταφεύγουμε σέ περίπλοκους συνδυασμούς γιά τό ίδιο στήν ούσία άποτέλεσμα.

"Ας μοῦ έπιτραπεῖ νά τελειώσω μέ τήν έκφραση τοῦ παράπονου ότι τόν τελευταῖο καιρό ή Διοίκηση λιγότερες προτάσεις έχει κάνει γιά μέτρα πού άνεβάζουν τό έπίπεδο τῆς άπόδοσης τῶν σχολείων μας καί περισσότερες γιά νά βγοῦν άλάβωτοι άπό τίς κάθε εἴδους έξετάσεις οί άδιάφοροι μαθητές - μέ άποτέλεσμα ό άριθμός τῶν τελευταίων νά αὐξάνει σταθερά καί έπικίνδυνα.

"Επειτα τό Τμῆμα, άφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του

α) Τίς παρατηρήσεις τῆς Διοικήσεως τοῦ ΥΠΕΠΘ στήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 47 καί τῶν ἄρθρων 46, 53 καί 54 τοῦ σχ.Π.Δ/τος γιά τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων.

β) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Δ.Σακκᾶ τήν ὁποία συνυπογράφει καί ὁ συνεισηγητής κ.Β.Θεοδωρακόπουλος καί

γ) τή συζήτηση πού άκολούθησε καί τίς γνῶμες πού διατυπώθηκαν,

α π ο φ α ί ν ε τ α ι

'Ομόφωνα εἰσηγεῖται νά ἐπέλθει τροποποίηση στό σχ.Π.Δ. γιά τή λειτουργία τῶν Γυμνασίων, ὥστε μαθητές πού ὑστεροῦν σέ ἕνα ἤ δυό μαθήματα νά προάγονται, ἐφόσον ἔχουν γενικό βαθμό δώδεκα (12) πλήρες καί μαθητές πού ὑστεροῦν σέ τρία ἤ τέσσερα μαθήματα νά προάγονται, ἐφόσον ἔχουν γενικό βαθμό πλήρες δεκατρία (13).

Θ έ μ α 2ο Λειτουργία ΣΕΛΜΕ κατά τό 1982- 1983.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β' Δημ. Σακκάς εἶπε τά ἑξῆς:

'Η Διεύθυνση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων ΣΕΔΠ μέ τό ἔγγραφό της Γ/6649/14-9-81 ζητεῖ ἀπό τό ΚΕΜΕ νά γνωματεύσει γιά τή λειτουργία τῶν ΣΕΛΜΕ κατά τό 1982-3. Γι'αὐτό τό θέμα ἔχουμε νά παρατηρήσουμε καί νά εἰσηγηθοῦμε τά ἑξῆς:

Χρειάζεται νομίζω νά ὑπενθυμίσουμε στή Διοίκηση ὅτι τό Τμῆμα Μ.Ε μελέτησε τό πρόβλημα τῆς ἐπιμορφώσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ Προσωπικοῦ στό σύνολό του καί ἔκανε τίς τελικές προτάσεις του πού περιέλαβε στήν πράξη 65/1980 (συμπληρώθηκε με την πράξη τοῦ 69/1980), τήν ὁποία ὑπέβαλε στό ΥΠΕΠΘ, χωρίς ὅμως νά ὑλοποιηθεῖ ὡς τώρα καμιά ἀπό τίς προτάσεις τοῦ Τμήματος. Νομίζω ὅτι γιά τό ἑπόμενο ἀκαδημαϊκό ἔτος 1982-3 ἡ Διοίκηση εἶναι ἀνάγκη νά ἐνεργήσει γιά τῆς λειτουργία τῶν ἐπιμορφώσεων μέ βάση τά σχήματα καί τά προγράμματα πού εἰσηγήθηκε τό Τμῆμα μέ τήν ἀνωτέρω 69/1980 πράξη του.

Γιά τή λειτουργία τῶν ΣΕΛΜΕ στήν κεθιερωμένη ἀπό τήν ἵδρυσή τους μορφή τῆς ἐτήσειας διάρκειας τό Τμῆμα διατύπωσε τίς ἀπόψεις του στό παρελθόν σέ πράξεις του, ὅπως στήν πράξη του 69/1979, ὥστε ἡ ἐπανάληψη γνωμοδοτήσεων κάθε χρόνο γιά τό ἴδιο θέμα νά καταντάει ἐντελῶς τυπική. Δεδομένου ὅμως ὅτι τό ἀνωτέρω ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ θέτει συγκεκριμένα ἐρωτήματα γιά νά γνωμοδοτήσουμε σ'αὐτά, εἰσηγοῦμαι τά ἑξῆς:

1. Γιά μετεκπαίδευση ἐτήσιας διάρκειας νά κληθοῦν καθηγητές γιά ἐπιμόρφωση κατά τήν περίοδο 1982-3 στίς ΣΕΛΜΕ 'Αθηνῶν καί Θεσ/κης σέ ἀριθμό συνολικό καί κατά εἰδικότητα τόν ἴδιο ἤ περίπου τόν ἴδιο μέ ἐκεῖνον πού πρότεινε τό Τμῆμα μέ τήν πράξη του 69/1979.

2. Στίς ΣΕΛΜΕ Πατρῶν, 'Ιωαννίνων καί 'Ηρακλείου νά λειτουργήσει ἐπιμόρφωση μονοετοῦς διάρκειας μόνο ἐφόσον ἐξασφαλιστεῖ τό κατάλληλο διδακτικό προσωπικό.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΕΜΕ

Εὐνόητο εἶναι ὅτι ἀπό ὁρισμένες εἰδικότητες γιά τίς ὁποῖες εἶναι ἀδύνατο νά ἐξευρεθεῖ διδακτικό προσωπικό δέ θά κληθοῦν καθηγητές γιά μετεκπαίδευση. Ὁ ἀριθμός αὐτῶν πού θά φοιτήσουν σ'αὐτές τίς ΣΕΛΜΕ νά ἀνέρχεται σέ ἐλάχιστο ἀριθμό κατά εἰδικότητα τούς 10.

3. Κάθε φορά ὁ ἀριθμός τῶν προσκαλουμένων γιά ἐπιμόρφωση στίς ΣΕΛΜΕ νά ἐξαρτᾶται καί ἀπό τόν ἀριθμό τῶν αἰτήσεων καθώς καί ἀπό τίς ἀνάγκες σέ διδακτικό προσωπικό σέ κάθε ἐκπαιδευτική περιφέρεια.

4. Ὡς πρός τίς περιφέρειες ἀπό τίς ὁποῖες θά κληθοῦν καθηγητές γιά φοίτηση στίς ΣΕΛΜΕ νομίζω ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ ΥΠΕΠΘ μπορεῖ νά ρυθμίσει τό θέμα μέ τή συνεκτίμηση διάφορων παραγόντων (ἀποστάσεων, συγκοινωνίας, κατανομῆς μετεκπαιδευομένων κ.λ.π.).

5. Μορφές ἐπιμορφώσεως στίς ὁποῖες ἀναφέρεται τό ἐρώτημα ἀριθ. 4 τοῦ ἐγγράφου τοῦ ΥΠΕΠΘ μποροῦν καί πρέπει νά ὀργανωθοῦν κατά τό 1982-3 σ'ὅλες τίς ἱδρυμένες ΣΕΛΜΕ, ἀνάλογες μ'αὐτές πού ὀργανώθηκαν ὡς τώρα στίς ΣΕΛΜΕ Λάρισας, Τρίπολης καί Καβάλας καί ἄλλες ἀπ'αὐτές πού εἰσηγεῖται τό Τμῆμα μέ τήν πράξη του 65/1980.

Ἰδιαίτερα ἐπιτακτική εἶναι ἡ ἀνάγκη νά λειτουργήσει ἡ μορφή ἐπιμορφώσεως πού στήν ἀνωτέρω πράξη προβλέπεται γιά τούς νεοδιοριζόμενους.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία ἐκφράστηκαν ἀπόψεις γενικά σύμφωνες μέ τήν εἰσήγηση.

Ὁ κ. Φ. Βῶρος εἶπε ὅτι: α) νομίζει ἀναγκαῖο νά αὐξηθεῖ ὁ ἀριθμός τῶν ἐπιμορφουμένων στίς ΣΕΛΜΕ. β) ἐξακολουθεῖ νά φρονεῖ ὅτι ἡ ἐπιλογή γιά τίς ΣΕΛΜΕ πρέπει νά ἐλευθερωθεῖ ἀπό τούς γεωγραφικούς περιορισμούς. γ) ἡ ἀναπλήρωση αὐτῶν πού μετεκπαιδεύονται νά γίνεται μέ ἀναπληρωτές (ὄχι μέ προσθέτους). δ) ὁ σχεδιασμός εὐρύτατου ἐπιμορφωτικοῦ προγράμματος μικρῆς διάρκειας εἶναι περισσότερος ἀπό ἀναγκαῖος. Στό σχεδιασμό νά περιληφθοῦν ὅλοι οἱ νεοδιόριστοι, πρόσθετοι, ἀναπληρωτές, διορισμένοι ἀπό τό 1978 καί ὕστερα. Ἡ ἐπιμόρφωσή τους νά γίνει μέ περιοδεύοντα ἐπιμορφωτικά κλιμάκια).

'Ο κ. Ν. Βαρουχάκης πρότεινε ή άπόφαση μέ τήν όποία καθορίζεται ό άριθμός έκείνων πού θά φοιτήσουν στίς ΣΕΛΜΕ νά συνοδεύεται μέ Π.Δ. τό όποῖο θά προβλέπει άντίστοιχη αὔξηση τῶν όργανικῶν θέσεων κατά είδικότητα. "Αν μάλιστα ή ρύθμιση αὐτή γίνεται ἔγκαιρα α) (πρίν άπό τίς μεταθέσεις τους), θά λύσει ὅλα τά προβλήματα ἐπάρκειας τοῦ προσωπικοῦ πού συνεπάγεται ή φοίτηση ἑκατοντάδων ἐκπαιδευτικῶν στίς ΣΕΛΜΕ.

Τέλος τό Τμῆμα, άφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τό ἔγγραφο Γ/6649/14-9-81 τῆς Διευθύνσεως 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Σ.Ε. Δ.Π.

β) Τίς πράξεις του 69/1979, 65 καί 69/1980

γ) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Δ. Σακκᾶ καί

δ) Τήν συζήτηση πού άκολούθησε καί τίς προτάσεις πού διατυπώθηκαν,

ά π ο φ α ί ν ε τ α ι

άποδέχεται τήν εἰσήγηση ὅπως ἔχει.

'Επιπλέον προτείνει ή άπόφαση μέ τήν όποία καθορίζεται ό άριθμός ἐκείνων πού θά φοιτήσουν στίς ΣΕΛΜΕ νά συνοδεύεται μέ Π.Δ. τό όποῖο θά προβλέπει άντίστοιχη αὔξηση τῶν όργανικῶν θέσεων κατά είδικότητα.

Θ έ μ α 3ο : Ἔγκριση 2ας πράξεως Ἐπιτροπῆς κρίσεως ἐλεύθερων βοηθημάτων γιά τό μάθημα τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β΄ Λεων. Ἀδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. μέ τό ἔγγραφο της Φ.211. 25/21/Γ/6593 μᾶς διαβιβάζει συμπληρωματική πράξη τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως ἐλεύθερων βοηθημάτων Οἰκιακῆς Οἰκονομίας, πού ἀναφέρεται στή διόρθωση σφάλματος τοῦ πρακτικοῦ τῆς 1-7-81 τῆς ἴδιας Ἐπιτροπῆς.
Εἰσηγοῦμαι νά γίνει δεκτό τό συμπληρωματικό πρακτικό τῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως ἔχει.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Λ. Ἀδαμόπουλου ὅπως ἔχει.

Θ έ μ α 4ο : Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Βρούβα 'Ορσίας, πτυχιούχου 'Ακαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Φλωρεντίας.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β' Λεων. 'Αδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

'Η διεύθυνση προσωπικοῦ Μ.Ε. μέ τό ἔγγραφό της Δ/22664/8-9-81 μᾶς διαβοβάζει τά δικαιολογητικά τῆς Βρούβα 'Ορσίας τοῦ Κων/νου μέ τήν παράκληση νά γνωματεύσουμε ἄν αὐτή εἶναι ἱκανή νά διδάξει τό μάθημα τῶν καλλιτεχνικῶν στά σχολεῖα Μ.Ε. ὅπως φαίνεται ἀπό τή 4636/80/8-7-81 βεβαίωση τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ τό πτυχίο διακοσμητικῆς τῆς Βρούβα 'Ορσίας τοῦ Κων/νου τῆς 'Ακαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Φλωρεντίας εἶναι ἰσότιμο μέ τά ἀπονεμόμενα ἀπό τά 'Ελληνικά 'Ανώτατα 'Εκπαιδευτικά 'Ιδρύματα.

'Εξάλλου ὅπως προκύπτει ἀπό τό πρόγραμμα σπουδῶν της, ἡ Βρούβα 'Ορσία τοῦ Κων/νου εἶναι κάτοχος τῆς ὕλης πού προβλέπεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν Καλλιτεχνικῶν μαθημάτων τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Λυκείου.

"Υστερα ἀπό τά παραπάνω μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ἡ Βρούβα 'Ορσία τοῦ Κων/νου εἶναι ἀπόφοιτος 'Ελληνικοῦ 'Εξαταξίου Γυμνασίου ἤ Λυκείου, ὅπως ὁ Νόμος 309 ("Αρθρο 35 παρ. 4) ὁρίζει εἰσηγοῦμαι ὅτι αὐτή εἶναι σέ θέση νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ Σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια καλλιτεχνικῶν μαθημάτων.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

ὅτι ἡ 'Ορσία Βρούβα τοῦ Κων/νου δύναται νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια καλλιτεχνικῶν μαθημάτων.

'Αφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση,

'Ο Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

'Η Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 54

Σήμερα 8 'Οκτωβρίου 1981, ήμέρα Πέμπτη καί ὥρα 10.30΄πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης 'Εκπ/σεως τοῦ Κέντρου 'Εκπ/κῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Α΄ 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Γ.Παντελίδη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: 'Αθ.Κομίνης, Γ΄'Αντιπρόεδρος, Φ.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, 'Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.'Αδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Δ.Τομπαΐδης καί Κ. Κατσιμάνης, Εἰσηγητές.

Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Στ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλος Β΄ καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές, γιατί ἦταν ἀσθενεῖς.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. 'Ελεύθερα βοηθήματα 'Αγγλικῆς Γλώσσας (ἀναφορές, διαμαρτυρίες, προτάσεις). Εἰσηγητές: Φ.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, Λ.'Αδαμόπουλος.
2. 'Ανατύπωση βιβλίων γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83: α) Θρησκευτικῶν Γ΄ Γυμνασίου, Α΄, Β΄ καί Γ΄Λυκείου. Εἰσηγητές Γ.Γρατσέας καί Κ.Φούσκας, β) 'Ιστορίας Β΄ Γυμνασίου καί Γ΄ Λυκείου (ἐπιλογῆς). Εἰσηγητής: Φ.Βῶρος.
3. 'Εκτύπωση σειρᾶς οἰκολογικῶν πινάκων. Εἰσηγητές:'Ηλ.Σπυρόπουλος καί Κ.Κατσιμάνης.
4. "Βιβλιοθήκη 'Αρχαίων Συγγραφέων" τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου "'Ι.Ζαχαρόπουλος". Εἰσηγητής: 'Ηλ.Σπυρόπουλος.
5. Καθιέρωση ""Ωρας βιβλίου" στά ἐκπ/κά ἱδρύματα. Εἰσηγητής: Κ.Κατσιμάνης.
6. Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Δ.Γεωργακόπουλου "'Ολυμπιακή φλόγα". Εἰσηγητής: 'Ι. Σκορδίλης.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1ο: 'Ελεύθερα βοηθήματα 'Αγγλικής Γλώσσας (άναφορές, διαμαρτυρίες, προτάσεις).

Οί εἰσηγητές τοῦ θέματος ἔθεσαν ὑπόψη τοῦ Τμήματος τά ἑξῆς:

'Αναφορικά μέ τήν Πράξη 41/1981, θέμα 2ο, κεφάλαιο β'(Ἔγκριση Πράξεως 'Επιτροπῆς Κρίσεως 'Ελεύθερων βοηθημάτων 'Αγγλικῆς) τό Τμῆμα ἀναδιατυπώνει - γιά λόγους σαφήνειας καί ἀποφυγῆς παρερμηνείας - τήν ἀπόφασή του ὡς ἑξῆς:

'Εγκρίνει τήν Πράξη τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως 'Ελευθέρων Βοηθημάτων 'Αγγλικῆς Γλώσσας μέ τροποποίηση τῶν παρακάτω σημείων:

α. 'Ομόφωνα διαγράφει ἀπό τόν πίνακα ἐγκρινόμενων βιβλίων πού ἔχει προτείνει ἡ 'Επιτροπή τῆς σειρές: CONTEMPORARY ENGLISH, IN TOUCH καί ACCESS TO ENGLISH (ὁλόκληρη τή σειρά) γιά τούς λόγους πού ἔχουν ἐκτεθεῖ στήν εἰσήγηση.

β. Μέ πλειοψηφία προσθέτει στόν παραπάνω πίνακα τή σειρά CONTACT τοῦ οἴκου Εὐσταθιάδη μέ τή διευκρίνιση ὅτι ὁ ἐκδότης ὀφείλει γιά τό μέλλον (ἀπό τό σχολ. ἔτος 1982-1983) νά συμμορφωθεῖ μέ τίς προϋποθέσεις πού ἀναφέρονται στήν εἰσήγηση. Σχετικά μέ αὐτή τήν προσθήκη μειοψήφησαν οἱ Σύμβουλοι Β' : Σακκίς Δ. καί Σπυρόπουλος 'Ηλίας γιατί θεωροῦν ὅτι τό ἀπορριπτικό σκεπτικό τῆς 'Επιτροπῆς ἦταν ἀπόλυτα ἰσχυρό καί τεκμηριωμένο ὥστε νά ἀπορριφθεῖ ἡ σειρά CONTACT.

Στή συνέχεια οἱ εἰσηγητές εἶπαν ὅτι:

'Η Πανελλήνια "Ενωση Καθηγητῶν Δημόσιας 'Εκπαίδευσης διά τοῦ προέδρου της, ὁ JAMES N. M. WATT ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ OXFORD UNIVERSITY PRESS καί ὁ Μ. Μπουζάκης, διευθυντής τῆς ΕΠΕ "Γνώση", μέ ἔγγραφά τους διαμαρτύρονται γιά ἀντικανονική ρύθμιση τοῦ θέματος τῶν βοηθημάτων ἀγγλικῆς γλώσσας· συγκεκριμένα μέμφονται ὅτι ἡ ἀρχική προκήρυξη κάλουσε τούς ἐκδότες νά ὑποβάλουν μόνο τά κύρια βοηθήματα ἐνῶ ἡ τελική κοινοποίηση πρός τά σχολεῖα περιλαμβάνει καί μερικά ἄλλα ὁρισμένων μόνο ἐκδοτῶν.

Σχετικά μέ τίς διαμαρτυρίες αὐτές, ὅτι προκηρύχτηκαν μόνο τά "κύρια βοηθήματα" ἀγγλικῆς ἀλλά στήν ἀπόφαση πού κοινοποιήθηκε στά σχολεῖα περιλαμβάνονται καί ἐπικουρικά 2-3 ἐκδοτικῶν οἴκων, εἰσηγοῦμεθα νά γίνει δεκτή ἡ ἀκόλουθη λύση: ἐφόσον ὑπάρχει πράγματι ὑπέρβαση στήν πρώτη ἀπόφαση καί ἐφόσον οἱ διαμαρτυρίες εὐσταθοῦν νά γίνει συμπληρωματική κοινοποίηση πού νά ἐπιτρέπει γιά φέτος καί μόνο νά χρησιμοποιηθοῦν τά ἐπικουρικά βιβλία πού εἶχαν ἐγκριθεῖ πέρυσι· σέ κείνη τήν ἐγκύκλιο περιλαμβάνονται καί οἱ διαμαρτυρόμενοι γιά τή φετεινή παράβλεψη.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση, ἀποφαίνεται,

Κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση ὡς ἔχει.

Α. Α.

Θέμα 2ο: 'Ανατύπωση βιβλίων γιά τό σχ.έτος 1982-1983: α) Θρησκευτικών Γ΄ Γυμνασίου, Α΄, Β΄καί Γ΄ Λυκείου, β) 'Ιστορίας Β΄ Γυμνασίου καί Γ΄ Λυκείου (ἐπιλογῆς).

α) Οἱ εἰσηγητές γιά τήν ἀνατύπωση τῶν βιβλίων τῶν Θρησκευτικῶν Γ΄ Γυμνασίου, Α΄, Β΄ καί Γ΄ Λυκείου Γ.Γρατσέας καί Κων.Φούσκας ἔθεσαν ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

Μέ σκοπό τήν προσφορότερη ἐκτύπωση τῶν διδ.βιβλίων ἀπό τόν ΟΕΔΒ γιά τό σχ.ἔτος 1982-83 καί τήν ἔγκαιρη ἀποστολή τους στά σχολεῖα Μ.Ε., ἐκτελῶντας καί τή γενική παραγγελία τοῦ κ.Προέδρου τοῦ Τμήματος ν'ἀρχίσει ἀπό τώρα ἡ προετοιμασία γιά τήν ἀνατύπωση τῶν διδ.βιβλίων, προτείνουμε τήν ἀνατύπωση τῶν βιβλίων τῶν Θρησκευτικῶν γιά τό 1982-83 ὡς ἑξῆς:

1) Γιά τή Γ΄ Γυμνασίου: 'Ανατύπωση τοῦ βιβλίου τοῦ Χρ.Μπούκη μέ τίτλο "'Ορθόδοξη πίστη καί ζωή". Τό βιβλίο χρησιμοποιεῖται γιά τέταρτη χρονιά καί ἔχει διορθωθεῖ ἐπανειλημένα. Θά ἀνατυπωθεῖ χωρίς διορθώσεις.

2) Γιά τήν Α΄ Λυκείου: α) 'Ανατύπωση τοῦ βιβλίου "Χριστιανισμός καί 'Ιστορία" τῶν Γ.Μεταλληνοῦ-Π.Πάλλη-Φ.Τούντα, μέ διορθώσεις, β) 'Ανατύπωση τοῦ βιβλίου "'Ανθολόγιο Πατερικῶν Κειμένων" τοῦ Ε.Θεοδώρου, μέ διορθώσεις.

3) Γιά τή Β΄ Λυκείου: 'Ανατύπωση τοῦ βιβλίου "Χριστιανισμός καί κόσμος" τῶν 'Ι.Μάσσου -'Α.Ζάγκα-Γ.Κούβελα, μέ διορθώσεις.

4) Γιά τή Γ΄ Λυκείου: 'Ανατύπωση τοῦ βιβλίου "Χριστιανική 'Ηθική" τοῦ Κ.Γρηγοριάδη, μέ διορθώσεις.

Σέ ὅλα τά βιβλία οἱ διορθώσεις ἀναφέρονται σέ τυπογραφικά ἁβλεπτήματα ἤ σέ ἄλλα ἐπουσιώδη σημεῖα, γιατί ἔχουν διορθωθεῖ ἐπανειλημένα στό παρελθόν, ἀφοῦ χρησιμοποιοῦνται στά σχολεῖα μας γιά ἀρκετά χρόνια.

'Ακολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία διατυπώθηκαν οἱ παρακάτω γνῶμες:

'Ο Ν.Βαρουχάκης εἶπε:
Εἶναι κοινή διαπίστωση ὅτι τά σημερινά βιβλία τῶν Θρησκευτικῶν καταταλαιπωροῦν ἄσκοπα τούς μαθητές μέ τό δυσνόητο, πυκνό καί ἀσαφές περιεχόμενό τους πού εἶναι στίς πιό πολλές περιπτώσεις πάνω ἀπό τήν ἀντιληπτική καί ἀρμοδιωτική ἱκανότητα τῶν μαθητῶν στούς ὁ-

./.

πους απευθύνεται.

Δε νομίζω λοιπόν ότι πρέπει να βιαστούμε τόσο πολύ να ανατυπώσουμε τέτοια βιβλία, πριν εξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα βελτιώσεώς τους.

Η ανατύπωσή τους θα μπορούσε να γίνει και το Φεβρουάριο ή Μάρτιο αφού πρόκειται να χρησιμοποιηθούν το σχ.έτος 1982-83. Προτείνω λοιπόν να συγκροτηθούν ομάδες εργασίας από τα αρμόδια μέλη του ΚΕΜΕ από συγγραφείς των βιβλίων και μέλη από την Επιτροπή που θα επεξεργαστεί το νέο αναλυτικό πρόγραμμα των Θρησκευτικών οι οποίες μέσα σε τακτή προθεσμία θα προσπαθήσουν να βελτιώσουν όσο είναι δυνατόν το περιεχόμενο των βιβλίων αυτών προς την κατεύθυνση του να γίνουν πιό προσιτά στό μαθητή που απευθύνονται.

Με την πρόταση του κ.Βαρουχάκη συμφωνεί και ο κ.Σακκάς και προσθέτει ότι "παρατηρείται μιά σπουδή στην ανατύπωση των βιβλίων των Θρησκευτικών - πράγμα που δέν παρατηρείται για κανένα άλλο μάθημα - μολονότι και τα ίδια τα βιβλία παρουσιάζουν προβλήματα άλλα και το μάθημα στό οποίο αναφέρονται συγκεντρώνει τις πιό πολλές αντιρρήσεις - αμφισβητήσεις, ώσάν να διαφαίνεται κάποιος κίνδυνος που θά έμποδίσει την ανατύπωσή.τους άργότερα".

Ο κ.Γρατσέας, δευτερολογώντας, είπε:

Παρακαλώ να μού επιτραπεί ν'απαντήσω στην "κοινή διαπίστωση" του κ.Βαρουχάκη ότι η γνώμη αύτή, που διατυπώνεται ύστερα από 5ετή χρήση των βιβλίων των Θρησκευτικών, είναι τουλάχιστο ανακριβής και άτυχής. Όταν έχουμε εύμενέστατες δημοσιευμένες κριτικές από ειδικούς για τα βιβλία των Θρησκευτικών, τις οποίες γνωστοποιήσαμε παλαιότερα και στό Τμήμα, και όταν τα αποτελέσματα της διδασκαλίας του μαθήματος από αύτά τα βιβλία βαθμολογούνται από "καλώς" μέχρι "άριστα", η γνώμη για "κοινή διαπίστωση", διατυπωμένη έτσι άόριστα, πέφτει στό κενό.

Όσο για τή συγκρότηση ομάδων έργασίας που θά αναθεωρήσουν τα βιβλία των Θρησκευτικών μέσα σε τακτή προθεσμία, ώστε το Φεβρουάριο ή Μάρτιο του 1982 αύτά να δοθούν για έκτύπωση, νομίζω ότι η πρόταση δέν μπορεί να αποδώσει. Σημειώνω ότι το Α.Π. του Μαθήματος των Θρησκευτικών για τη Γ΄ Λυκείου είναι έτοιμο εδώ και 3 χρόνια περίπου, έχει εγκριθεί από το Τμήμα και όμως άκόμα μένει στά χαρτιά. Πώς μπορούμε να υπολογίσουμε ότι τα 5 βιβλία που προτείνονται για ανατύπωση μπορούν να διορθωθούν ριζικά μέχρι το Μάρτιο

./.

καί νά τυπωθοῦν μετά; Καί γιά ποιά ἄλλα διδ.βιβλία ἔγινε κάτι παρόμοιο μέχρι τώρα; Αὐτό πάντως πού ζητάει ὁ κ.Βαρουχάκης νά γίνει τώρα σάς πληροφορῶ ὅτι ἔγινε στήν πρώτη διόρθωση τῶν βιβλίων ἀπό τά ἁρμόδια μέλη τοῦ ΚΕΜΕ καί τούς συγγραφεῖς τῶν βιβλίων.

Τέλος, τήν πρότασή μας γιά τήν ἀνατύπωση τῶν βιβλίων τῶν θρησκευτικῶν δέν τήν κάνουμε "ἀπό σπουδή", ὅπως λέγει ὁ κ. Σακκᾶς, ἀλλά ἀπό συνέπεια στήν ἐντολή τοῦ κ.Προέδρου τοῦ Τμήματος Μ.Ε., πού διαμορφώθηκε ὕστερα ἀπό σχετικό ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τήν προώθηση πρός τόν ΟΕΔΒ τῶν σχολ.βιβλίων, τά ὁποῖα θά χρησιμοποιηθοῦν κατά τό σχολ.ἔτος 1982-83. Τά περί "κινδύνων" τά ἀφήνω ἀναπάντητα.

β) Ὁ εἰσηγητής γιά τήν ἀνατύπωση τῶν βιβλίων τῆς Ἱστορίας Β΄ Γυμνασίου καί Γ΄ Λυκείου (ἐπιλογῆς) Φ.Βῶρος εἶπε τά ἑξῆς:

Ἀπό τά βιβλία Ἱστορίας καί Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη (σύνολο 6+2 ἐπιλογῆς + 2 ἀγωγῆς) νομίζω ὅτι τά μόνα πού μποροῦν νά προταθοῦν τώρα γιά ἀνατύπωση εἶναι:

1. Ἱστορία Ρωμαϊκῆς καί Βυζαντινῆ (τῶν Λ.Τσακτήρα-Ζ.Ὀρφανουδάκη-Μαρίας Θεοχάρη) γιά τή Βέ τάξη τοῦ Γυμνασίου.
2. Ἱστορία Ἐπιλογῆς Γ΄ Λυκείου.

Γιά τό δεύτερο καταθέτω ἀντίτυπο τώρα, γιά τό πρῶτο ἀναμένω ἀντίτυπο διορθωμένο (γιά τύχόν τυπογραφικά ἀβλεπτήματα) ἀπό τούς συγγραφεῖς, μέ τούς ὁποίους ἐπικοινώνησα τηλεφωνικά.

Θυμίζω ὅτι τά βιβλία αὐτά δέν εἶχαν γιά κανένα λόγο καί ἀπό καμιά πλευρά ἐπικριθεῖ.

Ἀκολούθησε συζήτηση, ὕστερα ἀπό τήν ὁποία τό Τμῆμα

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

α) Κατά πλειοψηφία, τά βιβλία τῶν θρησκευτικῶν τῆς Γ΄ Γυμνασίου, Α΄, Β΄ καί Γ΄ Λυκείου νά ἀνατυπωθοῦν γιά τό σχολ.ἔτος 1982-1983, ἀφοῦ γίνουν οἱ διορθώσεις πού σημειώνονται λεπτομερῶς στήν ἀρχή τοῦ βιβλίου πού ἀποστέλλεται, ἐκδόσεως 1981. Μειοψήφησαν οἱ Σύμβουλοι Β΄ Ν.Βαρουχάκης καί Α.Σακκᾶς γιά τούς λόγους πού ἀνέπτυξαν κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος.

β) Ὁμόφωνα, τὰ βιβλία τῆς Ἱστορίας Β΄ Γυμνασίου καὶ Γ΄ Λυκείου (ἐπιλογῆς) νὰ ἀνατυπωθοῦν γιὰ τὸ σχολ. ἔτος 1982-83, ἀφοῦ γίνουν οἱ διορθώσεις ποὺ σημειώνονται λεπτομερῶς στὴν ἀρχὴ τοῦ βιβλίου ποὺ ἀποστέλλεται, ἐκδόσεως 1981.

γ) Τὸ Τμῆμα ἀποφασίζει, ἐπιπλέον, νὰ ζητήσει ἀπὸ τὴ Διοίκηση νὰ καταβάλει κάθε προσπάθεια, ὥστε ὁ ΟΕΔΒ νὰ συμμορφώνεται μὲ τὶς ὑποδείξεις τοῦ ΚΕΜΕ γιὰ τὰ ὑπὸ ἀνατύπωση βιβλία, λαμβάνοντας ὑπόψη, γιὰ τὶς ἐπικείμενες ἐκδόσεις τὶς διορθώσεις ποὺ ὑποβλήθηκαν ἔγκαιρα καὶ νὰ μὴν παρατηρηθεῖ μελλοντικὰ τὸ φαινόμενο τῆς διανομῆς στοὺς μαθητὲς γιὰ τὸν καινούριο σχολικὸ χρόνο βιβλίων ποὺ εἶχαν ἀνατυπωθεῖ ὅπως ἀκριβῶς ἦταν τὸ προηγούμενο ἔτος.

Θέμα 3ο: Ἐκτύπωση σειρᾶς οἰκολογικῶν πινάκων.

Ἀναβλήθηκε ἡ συζήτηση τοῦ θέματος γιὰ νὰ συνεξετασθεῖ μὲ ἔγγραφο ποὺ ἀποστέλλεται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Συντονισμοῦ.

Θέμα 4ο: "Βιβλιοθήκη 'Αρχαίων Συγγραφέων" τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Ι.Ζαχαρόπουλου.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β' 'Ηλ.Σπυρόπουλος διαβάζει στό Τμῆμα τήν ἀπό 15-7-81 ἐπιστολή τοῦ τ.Συμβούλου Β' τοῦ ΚΕΜΕ κ.'Ι.'Αρβανίτη πρός τόν Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ, στήν ὁποία γίνεται λόγος γιά τήν τύχη τῶν βιβλίων τῆς σειρᾶς "'Αρχαίων Συγγραφέων" τοῦ Ι.Ζαχαρόπουλου, τά ὁποῖα ὁ κ.'Ι.'Αρβανίτης εἶχε χρεωθεῖ καί γιά λόγους, τούς ὁποίους ἐπικαλεῖται, δέν εἶναι δυνατόν νά τό ἐπιστρέψει. Εἰσηγεῖται λοιπόν ὁ κ.Σπυρόπουλος: "Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε γνῶση τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς, νά θεωρήσει τόν ἑαυτό του ἀναρμόδιο καί νά παρακαλέσει τόν κ.Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ, στόν ὁποῖο ἀπευθύνεται ἡ ἐπιστολή τοῦ κ.'Ι.'Αρβανίτη, νά ρυθμίσει τό θέμα κατά τήν κρίση του."

Τό Τμῆμα ἀποδέχεται τήν πρόταση τοῦ κ.'Ηλ.Σπυρόπουλου, μέ δεδομένη τήν ὑπόσχεση τοῦ ΚΕΜΕ στόν κ.'Ι.Ζαχαρόπουλο ὅτι, ὅποτε ἐπιθυμεῖ, μπορεῖ νἀζητήσει τήν ἐπιστροφή τῶν τόμων, πού εἶχε ὑποβάλει στό ΚΕΜΕ, ὅπως ἀναφέρει στήν ἐπιστολή του ὁ κ.'Ι.'Αρβανίτης.

Θέμα 5ο: Καθιέρωση ""Ὥρας βιβλίου" στὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα".

Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος Κ.Κατσιμάνης εἶπε τὰ ἑξῆς:

Τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, (Γεν.Δ/νση Γεν.Ἐκπ/σεως, Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε., Τμῆμα Α') μᾶς διαβιβάζει τὸ ΥΠΠΕ/ΓΡΑΜΜΑΤ./Α/58954/9-9-81 ἔγγραφο τοῦ κ.Ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν, τὸ ὁποῖο ἀναφέρεται στὴν ἀναγκαιότητα καθιερώσεως στὰ προγράμματα τῶν σχολείων Δημοτικῆς καὶ Μέσης Ἐκπ/σεως μιᾶς (1) ὥρας τὴν ἑβδομάδα γιὰ τὴ γνωριμία, ἐπαφὴ καὶ τὸν ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν μὲ τὸ "καλὸ βιβλίο" καὶ μᾶς ζητεῖ τὴ γνώμη μας ὥστε, μετὰ τὴ θέλησή της νὰ προβεῖ στὶς δέουσες ἐνέργειες.

Ἡ πρωτοβουλία ποὺ συνίσταται στὴν προώθηση τοῦ βιβλίου στὴ Μ.Ε. θὰ εἶχε εὐεργετικὲς συνέπειες γιὰ τὴ μόρφωση τῶν μαθητῶν καὶ θὰ τόνωνε τὴν ἐκδοτικὴ προσπάθεια τοῦ τόπου, ἐνισχύοντας τὴ συγγραφὴ ἀξιόλογων, ποιοτικά, βιβλίων. Ὅμως ἡ καθιέρωση μιᾶς (1) εἰδικῆς ὥρας ἑβδομαδιαίως γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ δὲν ἐνδείκνυται κατὰ τὴ γνώμη μου, γιατὶ χρονικὰ περιθώρια στὸ ὡρολόγιο πρόγραμμα τοῦ γυμνασίου καὶ τοῦ λυκείου, ἰδιαίτερα μετὰ τὴν καθιέρωση τῆς ἑβδομάδας τῶν πέντε (5) ἡμερῶν, δὲν ὑφίστανται πλέον. Ἡ μόνη κατὰ τὴ γνώμη μου λύση θὰ ἦταν νὰ ἐρευνηθεῖ ἡ δυνατότητα ἀξιοποιήσεως τῆς προτάσεως ἀπὸ τὴν Ἐκπ/κὴ τηλεόραση. Ὅσο γιὰ τὰ γυμνάσια, στὴν ὥρα τῶν πολιτιστικῶν δραστηριοτήτων–δύο ὧρες κάθε δεκαπενθήμερο– ὑπάρχει ἡ δυνατότητα μεταξὺ ἄλλων, νὰ ἐνημερώνονται οἱ μαθητὲς καὶ σχετικὰ μὲ τὴν κίνηση τοῦ βιβλίου.

Ἀκολούθησε συζήτηση μεταξὺ τῶν μελῶν.

Εἰδικότερα ὁ κ.Βῶρος εἶπε:

Νομίζω ὅτι εἶναι σκόπιμο νὰ στείλουμε μία ἐγκύκλιο πρὸς ὅλους τοὺς Ἐκπ/κοὺς ποὺ νὰ προτρέπει τὰ ἑξῆς περίπου:

Παράλληλα μὲ τὴ διδασκαλία τους νὰ ἀναφέρονται στὴν προσιτὴ καὶ ἐπιστημονικὰ καθιερωμένη βιβλιογραφία, ὥστε νὰ οἰκειώνονται οἱ μαθητὲς μὲ τὴν ἰδέα ὅτι σ'ὅλους τοὺς τομεῖς ὑπάρχουν βιβλία πλουσιότερα, πληρέστερα, εἰδικότερα κατὰ θέμα καὶ ἀνάλογα μὲ τὰ διαφέροντα καθενός.

Τέλος τὸ Τμῆμα, ἀφοῦ ἄκουσε τὴν εἰσήγηση καὶ τὶς ἀπόψεις ποὺ διατυπώθηκαν κατὰ τὴ συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

Δὲ θεωρεῖ ἐφικτὴ τὴν καθιέρωση μιᾶς (1) εἰδικῆς ὥρας τὴν ἑβδομάδα γιὰ τὴ γνωριμία, μελέτη καὶ κριτικὴ τοῦ βιβλίου ἀπὸ τοὺς μαθητές, πιστεύει ὅμως ὅτι αὐτὸ ὑπάρχει δυνατότητα νὰ γίνεται στὸ πλαίσιο τῶν πολιτιστικῶν δραστηριοτήτων καὶ ὅτι γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ θὰ μποροῦσε νὰ ἀξιοποιηθεῖ καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ τηλεόραση.

Θέμα 6ο: Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Διον.Γεωργακόπουλου "Ὀλυμπιακή Φλόγα".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ἰω.Σκορδίλης εἶπε τά ἑξῆς:

Ὁ κ.Γεν.Δ/ντής Γεν.Ἐκπ/σεως τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό Γ/6822/21-9-81 ἔγγραφό του μᾶς διαβίβασε τήν αἴτηση τοῦ κ.Δ.Γεωργακόπουλου καί 17 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου του "Ὀλυμπιακή Φλόγα" καί μᾶς παρακαλεῖ νά γνωμοδοτήσουμε σύμφωνα μέ τήν παραγρ.5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/75.

Ὁ κ.Δ.Γεωργακόπουλος κάτοικος Πύργου Ἠλείας, αὐτοδίδακτος λαϊκός ποιητής, μέ τό βιβλίο του αὐτό πού ἐπανεκδόθηκε τό 1981 γιά τρίτη φορά παρουσιάζει τήν ποιητική του ἐργασία πού περιέχει, μέ ἕνα ἰδιαίτερως τονισμένο ὕφος, ἐπικά, διηγηματικά, λυρικά καί σχολικά ποιήματα.

Τό πονήμα αὐτό ἔχει ἔκταση 104 σελίδων καί περιλαμβάνει πρόλογο τοῦ λογοτέχνη Γιάννη Μαρῆ, ἀφιέρωση, ρητό, εἰσαγωγή, σαράντα τέσσερα ποιήματα, τριάντα δύο φωτογραφίες καί παραστάσεις καί τέλος σύντομες κριτικές ἀπό τήν προσωπική ἀλληλογραφία τοῦ συγγραφέα.

Ἡ παρουσίαση τοῦ βιβλίου αὐτοῦ ἀποτελεῖ μιά ἀξιέπαινη προσπάθεια τοῦ συγγραφέα καί γιατί εἶναι αὐτοδίδακτος καί γιατί μέ κάποια ἀγνότητα καί ἔντονο πατριωτισμό καί θρησκευτικότητα διαπραγματεύεται τά θέματά του.

Παρά τά ἀναφερόμενα ὅμως θετικά στοιχεῖα ἡ ποιητική αὐτή συλλογή παρουσιάζει πολλά μειονεκτήματα μεταξύ τῶν ὁποίων τά σημαντικότερα εἶναι. Ἡ τέλεια διαφορά τοῦ περιεχομένου ἀπό τόν τίτλο τοῦ βιβλίου. Ἡ μονομέρεια καί μονοτονία τῶν περισσοτέρων ποιημάτων, π.χ. ὕμνος στήν Μητέρα τοῦ φωτός στήν Ἑλλάδα κλπ. Ἡ χαμηλή στάθμη τῶν νοημάτων καί τῶν παρουσιάσεών τους σέ πολλά ποιήματα, π.χ. "Στά ἀπανταχοῦ Ἑλληνόπουλα", στίχος 7, "Κοινή Ἀγορά", στίχος 2, Πύργος στήν Ἀρχαία Ὀλυμπία", στίχος 4, "Ἡ ἔξοδος τοῦΜεσολογγίου", στίχος 5, στή ρημεῖωση τῆς σελ.44, "Βαλε..... μεγαλεῖο κλπ, καί τέλος ἡ αὐτοπροβολή τοῦ συγγραφέα μέ τήν παρουσίαση στό βιβλίο πολλῶν φωτογραφιῶν στίς ὁποῖες βρίσκεται καί ὁ Ἴδιος.

Γιά τούς ἀναφερόμενους λόγους καί δεδομένου ὅτι στά Νεοελληνικά ἀναγνώσματα τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Λυκείου περιέχονται ποιήματα ὑψηλῆς ἐπιλογῆς καί στάθμης, εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά μή κάνει δεκτή τήν αἴτηση τοῦ κ.Δ. Γεωργακόπουλου καί νά μή θεωρήσει τό βιβλίο του "Ὀλυμπιακή Φλόγα" κατάλληλο γιά τίς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν τῆς Μέσης Ἐκπ/σεως.

./.

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἄκουσε τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Σκορδίλη καί μετά τή συζήτηση πού ἀκολούθησε

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

δέ θεωρεῖ τό βιβλίο τοῦ Διον.Γεωργακόπουλου "Ὀλυμπιακή Φλόγα" κατάλληλο κατά τήν παράγραφο 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Π. Παντελίδης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 55

Σήμερα 15 'Οκτωβρίου 1981, ήμέρα Πέμπτη καί ὥρα 11 πρωΐνή, τό Τμῆμα Μέσης 'Εκπ/σεως τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ Πρόεδρο τόν Α' 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Γ.Παντελίδη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: 'Αθ.Κομίνης, Γ' 'Αντιπρόεδρος, Φαν.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, 'Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κων. Συριόπουλος, 'Ιω.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κων.Φούσκας, Κ.Κατσιμάνης, Βασ.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη Γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Π.Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β' Στέφ.Παπασημακόπουλος, γιατί ἦταν ἀσθενής, καί ὁ Εἰσηγητής Δ.Τομπαΐδης, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Αἴτηση τοῦ προέδρου τῆς 'Ιταλικῆς Σχολῆς 'Αθηνῶν γιά παρέκκλιση ἀπό τό πρόγραμμα διδασκαλίας. Εἰσηγητές: 'Αθ.Κομίνης καί Λεων.'Αδαμόπουλος.
2. Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Σταυρούλας Παπαδημήτρη, πτυχιούχου τῆς 'Ακαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Φλωρεντίας. Εἰσηγητής: Λεων.'Αδαμόπουλος.
3. Διαμαρτυρίες καί προτάσεις γιά τά βοηθήματα 'Αγγλικῆς: Φαν.Βῶρος καί Δ.Σακκᾶς.
4. Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Κ.Πετρόπουλου "Πλάτωνα Πρωταγόρας". Εἰσηγητής: Δ. Σακκᾶς.
5. 'Εκτύπωση τῶν διδακτικῶν βιβλίων καί γιά τυφλούς. Εἰσηγητής: Ν.Παπαδόπουλος.
6. 'Εκτύπωση σειρᾶς οἰκολογικῶν πινάκων. Εἰσηγητής: 'Ηλ.Σπυρόπουλος.
7. Προδιαγραφές γιά τή συγγραφή 'Ιστορίας κορμοῦ Β' Λυκείου. Εἰσηγητής: Φ.Βῶρος.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θ έ μ α 1ο Αἴτηση τοῦ προέδρου τῆς 'Ιταλικῆς Σχολῆς 'Αθηνῶν γιά παρέκκλιση ἀπό τό πρόγραμμα διδασκαλίας.

'Ο Πρόεδρος τοῦ Τμήματος καί εἰσηγητής στό θέμα 'Αθαν. Κομίνης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:
"'Η Διεύθυνση Ξένων καί Μ. Σχολείων τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ ἔγγραφό της πρός τό ΚΕΜΕ τῆς 18-5-81 μᾶς διαβιβάζει αἴτηση τοῦ προέδρου τῆς 'Ιταλικῆς Σχολῆς 'Αθηνῶν γιά παρέκκλιση ἀπό τό πρόγραμμα διδασκαλίας, βάσει τῆς παρ. 4 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ν. 4862/31, καθώς καί γνωμάτευση τοῦ Γενικοῦ 'Επιθεωρητῆ τῶν Ξένων Σχολείων σχετική μέ τό αἴτημα αὐτό τῆς 'Ιταλικῆς Σχολῆς. Θεωρῶ σκόπιμο γιά τήν πλήρη ἐνημέρωσή σας νά διαβάσω τήν παραπάνω αἴτηση καί τή γνωμάτευση".
- 'Ακολουθεῖ ἀνάγνωση τῆς αἰτήσεως τῆς 'Ιταλικῆς Σχολῆς καί τῆς γνωματεύσεως τοῦ ΓΕΜΕ Ξένων Σχολείων.
Συνεχίζοντας ὁ κ. 'Αθαν. Κομίνης εἶπε: "Εἰσηγοῦμαι τήν ἀποδοχή τῆς ἀπόψεως τοῦ ΓΕΜΕ Ξένων Σχολείων καί ἐπιπλέον καί τήν ἀποδοχή τοῦ μέρους ἐκείνου πού ἀφορᾶ τή διδασκαλία τῶν Μαθηματικῶν στά 'Ιταλικά, γιά τά ὁποῖα θά εἰσηγηθεῖ ὁ Σύμβουλος Β' Λ. 'Αδαμόπουλος".
'Ακολούθως ὁ δεύτερος εἰσηγητής Λ. 'Αδαμόπουλος εἶπε: "'Η ὕλη Μαθηματικῶν πού προβλέπεται γιά τήν Α' τάξη τοῦ Γυμνασίου ἀπό τό ἰσχύον ἀναλυτικό πρόγραμμα περιέχεται στό τρίτομο 'Ιταλικό βιβλίο "LA MATEMATIKA PER LA SCUOLA MEDIA" τῶν F. BONFANTI καί L. CHINI ARTUSI. 'Επομένως εἰσηγοῦμαι νά χρησιμοποιηθεῖ τό βιβλίο αὐτό γιά τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν μαθηματικῶν στήν Α' τάξη τῆς 'Ιταλικῆς Σχολῆς 'Αθηνῶν.
Κατά τή συζήτηση πού ἀκολούθησε μεταξύ τῶν μελῶν πῆραν τό λόγο οἱ παρακάτω Σύμβουλοι.
'Ο Δ. Σακκάς ὑπέμνησε τήν πάγια τακτική τοῦ Τμήματος στό παρελθόν νά μήν εἰσηγεῖται παρεκκλίσεις στά προγράμματα τῶν σχολείων ἐκτός μόνον στήν ξένη γλῶσσα καί ἐφόσον κατά τάξη τό σύνολο τῶν ὡρῶν διδασκαλίας ὅλων τῶν μαθημάτων, μαζί μέ τήν παρέκκλιση, δέν ὑπερβαίνει τίς 36 ὧρες τήν ἑβδομάδα (τῶν 6 ἐργάσιμων ἡμερῶν), γιά νά μήν ὑπερφορτώνεται τό ὡρολόγιο πρόγραμμα καί νά μήν καταπονοῦνται οἱ μαθητές μέ ἡμερήσια σχολική ἀπασχόληση πέρα ἀπό τήν ἀνώτερη δυνατή τῶν 6 ὡρῶν καί ἀκόμα γιά

νά μήν δημιουργοῦνται συνθῆκες ἀνισότητας στά σχολεῖα τῆς γενικῆς ἐκπαίδευσης. Καί πρός βεβαίωση αὐτῶν τῶν θέσεων τοῦ Τμήματος ἀνέφερε τίς σχετικές πράξεις του (πραξ. 7, 35, 76, 93, καί 100 τοῦ 1978 καί πραξ. 9, 14 καί 26/τοῦ 1979) στίς ὁποῖες εἶναι διατυπωμένες ἀρνητικές γνωμοδοτήσεις του.

Μέ τίς παραπάνω ἀπόψεις τοῦ Συμβούλου Β' Δ. Σακκᾶ συμφώνησαν τά περισσότερα μέλη τοῦ Τμήματος. Ὁ Φ. Βῶρος εἶπε: Τάσσομαι ὑπέρ τοῦ αἰτήματος τῆς 'Ιταλικῆς Σχολῆς 'Αθηνῶν, γιατί εἶναι παιδαγωγικά - διδακτικά ὀρθόδοξο οἱ ὧρες ψυχαγωγικῆς ἐνασχόλησης καί εὐφορίας νά παρεμβάλλονται ἀνάμεσα στίς ὧρες "δύσκολων" καί κουραστικῶν μαθημάτων.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

1) Τό ἔγγραφο Ζ/1674/18-5-1981 τῆς Δ/νσεως Ξένων καί Μ. Σχολείων καί τά συνημμένα σ' αὐτό: α) ἔγγραφο τοῦ ΓΕΜΕ Ξένων Σχολείων, καί β) τήν αἴτηση τοῦ προέδρου τῆς 'Ιταλικῆς Σχολῆς 'Αθηνῶν.

2) Τίς εἰσηγήσεις τῶν 'Αθαν. Κομίνη καί Λεων. 'Αδαμόπουλου

3) Τή συζήτηση πού ἀκολούθησε καί τίς γνῶμες τῶν μελῶν του

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

'Ομόφωνα: Κάνει δεκτό τό αἴτημα τῆς 'Ιταλικῆς Σχολῆς γιά τό μάθημα τῶν Μαθηματικῶν.

Κατά πλειοψηφία: Δέν κάνει δεκτό τό αἴτημα γιά τίς παρεκκλίσεις στά ἄλλα μαθήματα.

Θ έ μ α 2ο Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Σταυρούλας Παπαδημήτρη, πτυχιούχου τῆς 'Ακαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Φλωρεντίας.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Λεων. 'Αδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:
'Η διεύθυνση προσωπικοῦ Μ.Ε. μέ τό ἔγγραφο τῆς Δ/22758/28-9-81 μᾶς διαβιβάζει τά δικαιολογητικά τῆς Σταυρούλας Παπαδημήτρη τοῦ Παναγιώτη μέ τήν παράκληση νά γνωματεύσουμε ἄν αὐτή εἶναι ἱκανή νά διδάξει τό μάθημα τῶν καλλιτεχνικῶν στά σχολεῖα Μ.Ε. ὅπως φαίνεται ἀπό τήν ἀρ.1007/81/5-6-81 βεβαίωση τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ τό πτυχίο Σκηνογραφίας τῆς Σταυρ. Παπαδημήτρη τοῦ Παναγιώτη τῆς 'Ακαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Φλωρεντίας εἶναι ἰσότιμο μέ τά ἀπονεμόμενα ἀπό τά 'Ελληνικά ἀνώτατα ἐκπαιδευτικά ἱδρύματα. 'Εξάλλου ὅπως προκύπτει ἀπό τό πρόγραμμα σπουδῶν της, ἡ Σταυρούλα Παπαδημήτρη εἶναι κάτοχος τῆς ὕλης πού προβλέπεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν καλλιτεχνικῶν τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Λυκείου. Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ἡ Σταυρούλα Παπαδημήτρη εἶναι ἀπόφοιτος 'Ελληνικοῦ 'Εξεταξίου Γυμνασίου ἤ Λυκείου, ὅπως ὁ Νόμος 309 (ἄρθρο 35 παρ. 4) ὁρίζει, εἰσηγοῦμαι ὅτι αὐτή εἶναι σέ θέση νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια καλλιτεχνικῶν

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

ὅτι ἡ Σταυρούλα Παπαδημήτρη δύναται νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια καλλιτεχνικῶν, μέ τήν προϋπόθεση ὅτι εἶναι ἀπόφοιτη 'Ελληνικοῦ 'Εξεταξίου Γυμνασίου ἤ Λυκείου.

Θέμα 3ο: Διαμαρτυρίες καί προτάσεις γιά τά βοηθήματα 'Αγγλικῆς.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Φ.Βάρος, ἀφοῦ συνόψισε ὅσα εἶπε κατά τήν προηγούμενη συνεδρίαση (πράξη 54/1981, θέμα 1ο) ἔθεσε ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τά παρακάτω:

Σχετικά ἔγγραφα:

(1) Φ. 211.25/18/Γ/6600/14-9-81

(2) Φ.211.25/19/Γ/6603/14-9-81

(3) Φ.211.25/22/Γ/7263/1-10-81

(4) 'Αναφορά τῆς Πανελλήνιας Ἑνωσης Καθηγητῶν 'Αγγλικῆς Δημόσιας 'Εκπ/σεως (ἀρ.Πρ. 7/10.9.1981).

(5)'Επιστολή τοῦ 'Εκδοτικοῦ Οἴκου Εὐσταθιάδη ἀπό 3-9-1981.

(6) Σχόλια γιά τά βιβλία τῆς σειρᾶς STRATEGIES.

α. Τά παραπάνω 4 ἔγγραφα καί εἰδικότερα οἱ συνημμένες σ'αὐτά ἀναφορές θίγουν τό ἀκόλουθο θέμα:

'Η προκήρυξή τοῦ ΥΠΕΠΘ ἀπό 22.4.81 γιά ὑποβολή βοηθημάτων ἀγγλικῆς γλώσσας ἀναφερόταν σέ κύρια μόνο βοηθήματα.

'Η ἐγκύκλιος ὅμως Φ.211.22/17/Γ/6065/10-8-81 τοῦ ΥΠΕΠΘ ἀπευθυνόμενη πρός τά σχολεῖα Μ.Ε. μνημονεύει καί ἄλλα μή κύρια βοηθήματα (γιά προχωρημένα Τμήματα Προσάψεων ἤ Ξένων Σχολείων), γεγονός πού ἀντιβαίνει πρός τήν ὑπηρεσιακή δεοντολογία καί προκαλεῖ δικαιολογημένες μαρτυρίες ἄλλων ἐκδοτῶν ἤ ἐμπόρων παραπλήσιων βιβλίων, πού θά εἶχαν ὑποβάλει τέτοια βιβλία γιά κρίση, ἄν ἡ ἀρχική προκήρυξη τά ζητοῦσε, καί δέν ὑπέβαλαν σεβόμενοι τό γράμμα καί τό πνεῦμα τῆς προκήρυξης.

β. Στό ἔγγραφο 4 θίγεται καί τό γεγονός ὅτι εἰδικός συνεργάτης τοῦ ΚΕΜΕ μετεῖχε στήν 'Επιτροπή Κρίσεως καί ἐμφανίζεται μέ ἄλλα νά συμφωνεῖ ἐκεῖ καί ἄλλα νά εἰσηγεῖται ἐδῶ ὡς πρός ἀρισμένα βιβλία. 'Ο ἴδιος μοῦ ἐξήγησε ὅτι ἐκεῖ συμφώνησε κατ'ἀνάγκη, μολονότι ἐξέθεσε γιά τά ἴδια αὐτά βιβλία τίς ἐπιφυλάξεις του πού ὅμως δέν καταχωρίστηκαν στό Πρακτικό.

γ. Μέ τό ἔγγραφο ἀριθ.5 ὁ ἐκδότης Εὐσταθιάδης ἐπισημαίνει ὅτι ὑπηρεσιακοί φορεῖς ('Επιθεωρητές ἤ 'Επιθεωρητής) σχολιάζουν δυσμενῶς τά βιβλία του (σειρά CONTACT)

. / .

καί παρακαλεῖ νά γίνει σχετική σύσταση ὥστε στό μέλλον νά ἀποφεύγονται παρόμοιες ἐνέργειες.

δ. Μέ τό ἔγγραφο 6 βίγονται κάποιες σελίδες τῶν βιβλίων STRATEGIES γιατί δυσφημίζουν τή χώρα μας παρουσιάζοντας ἕνα πρότυπο κακοποιοῦ στό Λονδίνο μέ ὄνομα Κυπριακό.

Ὕστερα ἀπό μελέτη τῶν παραπάνω στοιχείων εἰσηγοῦμαι.

α. Ἡ Ἐγκύκλιος Φ.211.22/17/Γ/6025/10-8-81 νά συμπληρωθεῖ μόνο γιά φέτος μέ τόν πίνακα μή κύριων βοηθημάτων πού εἶχε σταλεῖ στά σχολεῖα πέρυσι (ἐγκύκλιος Φ.211.22/14/Γ/4742/28-8-80).

Ἐπίσης, ὅσοι συγγραφεῖς ἤ ἐκδοτικοί οἶκοι ἐκδήλωσαν ἐνδιαφέρον γιά ἔγκριση μή κύριων βοηθημάτων (γιά προχωρημένα τμήματα Προτύπων ἤ Ξένων σχολείων) ἤ βιβλίων ἀσκήσεων νά προσκληθοῦν τώρα νά τά ὑποβάλουν, ὅσα βιβλία τους δέν περιλαμβάνονται στόν περυσινό πίνακα, ὡς τήν 20 Νοεμβρίου 1981, προκειμένου νά κριθοῦν καί αὐτά ἀπό τήν Ἴδια Ἐπιτροπή Κρίσεως πού ἔκρινε φέτος τά κύρια βοηθήματα καί μερικά μή κύρια.

β. Οἱ αἰτήσεις γιά τά βιβλία τῆς σειρᾶς STRATEGIES νά ληφθοῦν ὑπόψη στό μέλλον (τώρα μᾶλλον θά προκαλέσει ἀναστάτωση καί θόρυβο τυχόν ἀνάκληση)

γ. Ἡ Ἐπιστολή Εὐσταθιάδη νά διαβιβαστεῖ στή Διοίκηση, γιατί εἶναι ἁρμόδια γιά τό ζήτημα.

Τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἄκουσε τήν εἰσήγηση καί συζήτησε διεξοδικά

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

α) Ἡ ἐγκύκλιος Φ.211.22/17/Γ/6025/10-8-1981 νά συμπληρωθεῖ μόνο γιά φέτος μέ τόν πίνακα μή κύριων βοηθημάτων πού εἶχε σταλεῖ στά σχολεῖα πέρυσι ἐγκύκλιος Φ.211.22/14/Γ/4742/28-8-80).

Ἐπίσης ὅσοι συγγραφεῖς ἤ ἐκδοτικοί οἶκοι ἐκδήλωσαν ἐνδιαφέρον γιά ἔγκριση μή κύριων βοηθημάτων (γιά προχωρημένα τμήματα Προτύπων ἤ Ξένων σχολείων) ἤ βιβλίων ἀσκήσεων νά προσκληθοῦν τώρα νά ὑποβάλουν ὅσα βιβλία τους δέν περιλαμβάνονται στόν περυσινό πίνακα, ὡς τήν 20 Νοεμβρίου 1981, προκειμένου νά κριθοῦν καί αὐτά ἀπό τήν Ἴδια Ἐπιτροπή Κρίσεως πού ἔκρινε φέτος τά κύρια βοηθήματα καί μερικά μή κύρια.

β) Οἱ αἰτήσεις γιά τά βιβλία τῆς σειρᾶς STRATEGIES νά ληφθοῦν ὑπόψη στό μέλλον (τώρα μᾶλλον θά προκαλέσει ἀναστάτωση καί θόρυβο τυχόν ἀνάκληση).

γ) Ἡ Ἐπιστολή Εὐσταθιάδη νά διαβιβαστεῖ στή Διοίκηση, γιατί εἶναι ἁρμόδια γιά τό ζήτημα.

./.

Θ έ μ α 4ο Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Κ. Πετρόπουλου "Πλάτωνα Πρωταγόρας".

Ἀναβλήθηκε ἡ συζήτηση τοῦ θέματος μέχρις ὅτου δοῦν τό βιβλίο καί οἱ ἄλλοι φιλόλογοι τοῦ Τμήματος.

Θ ε μ α 5ο 'Εκτύπωση σειρᾶς τῶν διδακτικῶν βιβλίων καί γιά τυφλούς.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Ν. Παπαδόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:
Τό ΥΠΕΠΘ, Δ/νση Εἰδικῆς 'Αγωγῆς, μέ ἔγγραφο ἀριθ. Γ/6262/25-8-81 μᾶς ζητεῖ νά γνωμοδοτήσουμε γιά τήν καταλληλότητα τοῦ περιεχομένου τῶν βοηθητικῶν βιβλίων Γυμνασίου-Λυκείου, προκειμένου ν' ἀποφασιστεῖ ἡ ὑπό τοῦ ΟΕΔΒ ἐντύπωσή τους μέ τό σύστημα BRAILLE.
Νομίζω ὅτι καταρχήν τά διδακτικά βιβλία εἶναι κατάλληλα στό περιεχόμενό τους καί γιά τούς τυφλούς. Γιά τυχόν σημεῖα ὅπου θά ἦταν σκόπιμη γιά τήν περίπτωση τῶν τυφλῶν κάποια ἀλλαγή ἤ παράλειψη εἰσηγοῦμαι νά παραταθεῖ στό ΥΠΕΠΘ ἡ συγκρότηση ἐπιτροπῶν ἀντιστοίχων γιά κάθε μάθημα ἀπό καθηγητές τῶν σχολῶν τυφλῶν, πού ἔχουν ἄμεση σχετική διδακτική ἐμπειρία, καί συγγραφεῖς κάθε βιβλίου. Οἱ ἐπιτροπές αὐτές ἀφοῦ, ὑπό τό πρῖσμα χρήσεως τῶν βιβλίων ἀπό τούς τυφλούς μαθητές, ἐλέγξουν τήν ὕλη τοῦ κάθε βιβλίου νά κάνουν σχετικές προτάσεις στό ΚΕΜΕ (Τμῆμα Μ.Ε. τό ὁποῖο τελικά νά γνωμοδοτήσει.

Τό Τμῆμα ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα
ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου κ. Ν. Παπαδόπουλου καί προτείνει τή συγκρότηση ἐπιτροπῶν ἀπό καθηγητές τῶν ἀντιστοίχων πρός τά βιβλία εἰδικοτήτων τῶν σχολῶν τυφλῶν καί ἀπό συγγραφεῖς τῶν βιβλίων, οἱ ὁποῖες νά ἐλέγχουν τά βιβλία προκειμένου αὐτά νά ἐκτυπωθοῦν γιά χρῆση τῶν τυφλῶν μαθητῶν καί νά κάνουν σχετικές προτάσεις στό ΚΕΜΕ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ · ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ · Κ.Ε.Μ.Ε. · ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Θ έ μ α 6ο 'Εκτύπωση σειρᾶς οἰκολογικῶν πινάκων".

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος 'Ηλ. Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:
Τό 'Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας καί Περιβάλλοντος τοῦ 'Υπουργείου Συντονισμοῦ μέ τό ὑπ'ἀριθμ. πρωτ. Χ11/ΓΧΙΙ/81/-30-9-81 ἐγγράφου του ἐπανέρχεται στό θέμα τῆς ἐκτυπώσεως σειρᾶς μεταγλωττισμένων οἰκολογικῶν πινάκων καί ἐπεξηγηματικῶν φυλλαδίων καί, κυρίως γιά λόγους οἰκονομικούς, εἰσηγεῖται τήν ἐκτύπωσή τους γιά διανομή μόνο στούς μαθητές τῆς Γ΄ τάξεως Γυμνασίου καί τῆς Α΄ Λυκείου. Τό περιεχόμενο τῶν δύο σειρῶν (μία γιά τήν Γ΄ Γυμνασίου καί μία γιά τήν Α΄ Λυκείου) καθορίζεται σέ συνημμένο πίνακα. Προτείνω τό Τμῆμα νά δεχτεῖ τήν εἰσήγηση τοῦ 'Εθνικοῦ Συμβουλίου Χωροταξίας καί Περιβάλλοντος ὡς ἔχει.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ 'Ηλ. Σπυρόπουλου στό σύνολό της.

'Επειδή ἐξαντλήθηκαν τά χρονικά ὅρια τῆς συνεδριάσεως, ἡ συζήτηση τοῦ 7ου θέματος ἀναβλήθηκε γιά τήν ἑπόμενη συνεδρίαση.

'Η Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

'Ο Πρόεδρος

Γ. ΠΑΝΤΕΛΑΙΔΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 56

Σήμερα 29 'Οκτωβρίου 1981, ήμέρα Πέμπτη καί ὥρα 10.30΄ πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης 'Εκπ/σεως τοῦ Κέντρου 'Εκπ/κῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικῆς) μέ προεδρεύοντα τόν Γ΄ 'Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ 'Αθανάσιο Κομνηνό.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Φ.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, 'Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσᾶς, Ν.Παπαδόπουλος, Λεων.'Αδαμόπουλος, Δ.Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Κων. Συριόπουλος, Εἰδ.Σύμβουλος, Κων.Φούσκας, Κ.Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Στεφ.Παπασημακόπουλος, Σύμβουλος Β΄, γιατί εἶχε ἀναρρωτική ἄδεια, καί Ι.Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος, γιατί εἶχε ἄλλη ἀπασχόληση.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Διδακτικά βιβλία πανελλήνιων ἐξετάσεων. Εἰσηγητής: 'Ηλ.Σπυρόπουλος.
2. "Ἔκδοση τῆς Γραμματικῆς τῆς 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς τοῦ Μιχ.Οἰκονόμου ἀπό τό ΚΕΜΕ. Εἰσηγητές: 'Ηλ.Σπυρόπουλος καί Δημ.Τομπαΐδης.
3. 'Ελεύθερα βοηθήματα Γαλλικῆς Γλώσσας. Εἰσηγητής: 'Ηλ.Σπυρόπουλος.
4. Γνωμοδότηση γιά τό δημοσίευμα τοῦ 'Απροστ.'Αγβαλιώτη "'Εκπ/κό βῆμα, Β΄" Εἰσηγητής: Δημ.Τομπαΐδης.
5. Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Μαυρίκιου Μπίρκα ""Αλυτα Γεωμετρικά προβλήματα τῆς 'Αρχαιότητος". Εἰσηγητής: Λεων.'Αδαμόπουλος.
6. Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγητῆ Τεχνικῶν τοῦ Παναγιώτη Τσάμη, πτυχιούχου τῆς 'Ακαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Φλωρεντίας. Εἰσηγητής: Λεων.'Αδαμόπουλος.
7. 'Αναφορά ΓΕΜΕ Ν.Δημητρακόπουλου γιά τή διοργάνωση σεμιναρίων μέ ἀντικείμενο τή χρήση ἐποπτικῶν ὀργάνων στό μάθημα τῆς Χημείας. Εἰσηγητής: Λεων.'Αδαμόπουλος.

'Αφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ο: Διδακτικά βιβλία πανελλήνιων εξετάσεων.

Ο εισηγητής του θέματος Ηλ.Σπυρόπουλος είπε τα εξής:

Η διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. με το υπ'άριθμ. Φ.211.17/129/Γ/7706/13-10-81 έγγραφό της διαβιβάζει το υπ'άριθμ.9162/5-10-81 έγγραφο του ΟΕΔΒ, που αναφέρεται σε 13 διδακτικά εγχειρίδια των τάξεων που συμμετέχουν στις πανελλήνιες εξετάσεις, με το ερώτημα άν η έκδοσή τους του 1981 παρουσιάζει διαφορά με την έκδοση του 1980, οπότε η αποστολή σε σχολεία αντιτύπων της έκδόσεως 1980 θά δημιουργούσε πρόβλημα κατά τή διεξαγωγή των πανελληνίων εξετάσεων σχ.έτους 1981-82.

Υστερα από αντιπαραβολή των δύο εκδόσεων των βιβλίων που αναφέρονται στό έγγραφο του ΟΕΔΒ, διαπιστώνεται ότι δέν υπάρχουν διαφορές τέτοιες, ώστε η αποστολή βιβλίων έκδόσεως 1980 νά ~~δημιουργήσει~~ πρόβλημα στις πανελλήνιες εξετάσεις σχ.έτους 1981-82.

Το Τμήμα, ύστερα από διευκρινιστική συζήτηση,

αποφαίνεται ομόφωνα

δέχεται την εισήγηση του κ.Ηλ.Σπυρόπουλου στό σύνολό της.

./.

Θέμα 2ο: "Έκδοση τῆς Γραμματικῆς τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς τοῦ Μιχ.Οἰκονόμου ἀπό τό ΚΕΜΕ.

Οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος Ἡλ.Σπυρόπουλος καί Δ.Τομπαΐδης ἔθεσαν ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν κοινή εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τό Ἰνστιτοῦτο Νεοελληνικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ("Ἱδρυμα Μ.Τριανταφυλλίδη) μέ τό ὑπ'ἀριθμ. 152/14-10-1981 ἔγγραφό του, ζητᾶ νά πληροφορηθεῖ γιά τίς ἐνέργειες πού ἔγιναν γιά ἐνδεχόμενη ἐκτύπωση ἀπό τόν ΟΕΔΒ, τοῦ βιβλίου "Γραμματική τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Α' Λυκείου" τοῦ Μιχ.Οἰκονόμου (Ἔκδοση τοῦ Ἱδρύματος Μ.Τριανταφυλλίδη).

Γιά ἱκανοποίηση τοῦ αἰτήματος τοῦ Ἰνστιτούτου προτείνουμε νά παρακληθεῖ ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ νά ἐνημερώσει τό "Ἱδρυμα Μ.Τριανταφυλλίδη στέλνοντας ἀντίγραφα τῶν ἑξῆς ἐγγράφων:

1) Τῶν πράξεων 1/8-1-1981 (θέμα 1ο), 33/10-6-81 (θέμα 1ο) τοῦ Τμήματος Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ, καθώς καί τοῦ ὑπ'ἀριθμ.πρωτ.2167/14-7-81 ἐγγράφου τοῦ κ.Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ.
2) Τῶν ὑπ'ἀριθμ. Φ.211.17/77/Γ/4097/11-5-81, Φ.211.17/94/Γ/5419/6-7-81, Φ.211.17/98/Γ/5637/16-7-1981 καί Φ.211.15/32/Γ/5774/23-7-1981, ἐγγράφων τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. καί
3) Τό ὑπ'ἀριθμ. πρωτ.6545/14-7-1981 ἔγγραφο τοῦ Προέδρου τοῦ ΟΕΔΒ.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

δέχεται τήν εἰσήγηση τῶν Συμβούλων Β' Ἡλ.Σπυρόπουλου καί Δ.Τομπαΐδη.στό σύνολό της.

Θέμα 3ο: Ἐλεύθερα βοηθήματα Γαλλικῆς Γλώσσας.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ἠλ.Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. μέ τό ὑπ'ἀριθμ Φ.211.25/24/Γ/7773/15-10-1981 ἔγγραφό της ἀναφέρει ὅτι τά ἐλεύθερα βοηθήματα Γαλλικῆς CAPELL III καί CAHIER D'EXERCICES III τῆς σειρᾶς CAPELL, πού ἐγκρίθηκαν γιά τό σχ.ἔτος 1981-82 δέν εἶχαν ὑποβληθεῖ στήν ὑπηρεσία προκειμένου νά προωθηθοῦν γιά κρίση.

Ἡ μελέτη τοῦ θέματος ὁδηγεῖ στή διαπίστωση ὅτι δέν ὑπάρχει πρόβλημα, δεδομένου ὅτι:

α) Ἡ σχετική διάταξη τοῦ Νόμοθετ.Διατάγματος 749/1970 (απρ.3 τοῦ ἄρθρου 9) δέν προβλέπει ὑποχρεωτική ὑποβολή τῶν βιβλίων ἀπό τούς ἐκδότες ἤ τούς συγγραφεῖς.

β) Ὑπάρχει σειρά ἀποφάσεων μέ τίς ὁποῖες ἐγκρίνονται ἐλεύθερα βοηθήματα πού δέν ἔχουν ὑποβληθεῖ στήν ὑπηρεσία ἀλλά ὑπάρχουν στήν ἀγορά, ὅπως π.χ. συμβαίνει μέ τά ἐλεύθερα βοηθήματα Γερμανικῆς.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση, ἀποφαίνεται

γ ν ω μ ο δ ο τ ε ῖ ὁ μ ό φ ω ν α

ἡ ἔγκριση ἐλευθέρων βοηθημάτων πού δέν ἔχουν ὑποβληθεῖ στήν ὑπηρεσία δέν δημιουργεῖ κανένα πρόβλημα ἐφόσον δέν ὑπάρχει σχετική ἀπαγόρευση Νόμου.

Θέμα 4ο: Γνωμοδότηση γιά τό δημοσίευμα τοῦ 'Αποστ.'Αξιβαλιώτη "'Εκπ/κό Βῆμα".

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Δημ.Τομπαΐδης εἶπε τά ἑξῆς:

Τό φυλλάδιο "'Εκπ/κό Βῆμα Β'" τοῦ Α.'Αξιβαλιώτη περιέχει (σέ 32 μικρές σελίδες) θέματα ἀρκετά ἑτερόκλητα: "25η Μαρτίου" (σελ.3-16), "Ποιά ἡ σχέση καί ἡ ἐπίδραση μεταξύ ἐπιστήμης καί πολιτισμοῦ καί φύσεως, ἀνθρώπου καί πολιτισμοῦ" (σελ.17-19), "Πρόληψη ἀτυχημάτων" (σελ.19-23), "Ποιοί πρέπει νά εἶναι οἱ στόχοι τῆς παιδείας, καί ποιές οἱ προϋποθέσεις της, γιά νά ἐκπληρώσει τήν κοινωνική της ἀποστολή; (σελ.24-28), κ.ἄ.

Καί τό φυλλάδιο αὐτό τοῦ συγγραφέα, ὅπως καί τά προηγούμενα πού ἔκρινε τό Τμῆμα, παρουσιάζει πολλές ἀδυναμίες, ὅπως (ἐνδεικτικά) ἔλλειψη ὁποιασδήποτε πρωτοτυπίας (κοινοτοπία), προχειρότητα, γλωσσικές ἀδυναμίες κτλ.

(Στό ἀντίτυπο πού μοῦ παραδόθηκε σημειώνονται ἀρκετά ἀπό τά σφάλματα πού προαναφέρα).

Ὕστερα ἀπ'αὐτά δέν μπορῶ νά εἰσηγηθῶ θετικά γιά τή χρησιμότητά του.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Δ.Τομπαΐδη στό σύνολό της.

Θέμα 5ο: Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Μαυρίκιου Μπρίκα ""Αλυτα Γεωμετρικά προβλήματα τῆς ἀρχαιότητας".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Λεων.Ἀδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ διεύθυνση ἐφαρμογῆς προγραμμάτων Μ.Ε. μέ τό ἔγγραφό της Γ/7162/29-9-1981 μᾶς γνωρίζει τήν ἐπιθυμία τοῦ Μ.Μπρίκα νά δωρίσει στά Λύκεια τῆς χώρας χίλια διακόσια (1200) ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου του "τά περίφημα ἄλυτα γεωμετρικά προβλήματα τῆς ἀρχαιότητας" καί μᾶς παρακαλεῖ νά γνωματεύσουμε γιά τή χρησιμότητα τοῦ παραπάνω βιβλίου.

Τό βιβλίο αὐτό διαιρεῖται σέ τρία μέρη. Στό πρῶτο μέρος ἀναφέρεται τό ἱστορικό τῶν προσπαθειῶν γιά τή λύση τῶν περίφημων γεωμετρικῶν προβλημάτων τῆς ἀρχαιότητας: Τετραγωνισμός τοῦ κύκλου, διπλασιασμός τοῦ κύβου, τριχοτόμηση γωνίας, καί κατασκευή κανονικῶν πολυγώνων καί ἐκτίθενται οἱ λύσεις πού κατά καιρούς ἔχουν προταθεῖ γιά τή λύση τῶν παραπάνω προβλημάτων.

Στό δεύτερο μέρος ἐξετάζεται τό πρόβλημα τῶν κατασκευῶν ἀπό γεωμετρική ἄποψη δηλαδή μέ τή χρῆση τῶν γεωμετρικῶν ὀργάνων καί τέλος στό 3ο μέρος ἐξετάζεται τό πρόβλημα τῶν κατασκευῶν ἀπό ἀλγεβρικῆς καί γενικότερα ἀπό ἀναλυτικῆς ἀπόψεως καί ἀποδεικνύεται τό ἀδύνατο τῆς ἐπιλύσεως τῶν προβλημάτων αὐτῶν μέ χρῆση τοῦ κανόνα καί τοῦ διαβήτη.

Τό κρινόμενο βιβλίο ἐνημερώνει πληρέστατα τόν ἀναγνώστη σχετικά μέ τήν γιγαντιαία προσπάθεια, πού ἔκαναν οἱ γεωμέτρες γιά νά λύσουν τά "περίφημα ἄλυτα προβλήματα πού ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς προσπάθειας αὐτῆς.

Τό βιβλίο εἶναι μεθοδικό καί ἄρτιο ἀπό ἐπιστημονικῆς πλευρᾶς. Γιά τούς λόγους αὐτούς ἔχω τήν γνώμη ὅτι εἶναι χρήσιμο σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν.186/1975 καί ἀπαραίτητο γιά τήν βιβλιοθήκη τοῦ καθηγητῆ τῶν μαθηματικῶν.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ Λεων.Ἀδαμόπουλου ἀπό ὅλου της.

Θέμα 6ο: Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγητῆ Τεχνικῶν τοῦ Παναγιώτη Τσάμη, πτυχιούχου τῆς 'Ακαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Φλωρεντίας.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Λεων.'Αδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

'Η διεύθυνση προσωπικοῦ Μ.Ε. μέ τό ἔγγραφό της Δ/26921/6-10-81 μᾶς διαβιβάζει τά δικαιολογητικά τοῦ Τσάμη Παναγιώτη τοῦ Χριστοφόρου μέ τήν παράκληση νά γνωματεύσουμε ἄν αὐτός εἶναι ἱκανός νά διδάξει τό μάθημα τῶν καλλιτεχνικῶν στά σχολεῖα Μ.Ε. ὅπως φαίνεται ἀπό τήν 1828/25-4-1981 βεβαίωση τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ τό δίπλωμα Διακοσμητικῆς τοῦ Τσάμη Παναγιώτη τοῦ Χριστοφόρου τῆς 'Ακαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Φλωρεντίας εἶναι ἰσότιμο μέ τά ἀπονεμόμενα ἀπό τήν 'Ανωτάτη Σχολή Καλῶν Τεχνῶν 'Αθηνῶν. 'Εξάλλου ὅπως προκύπτει ἀπό τό πρόγραμμα σπουδῶν του εἶναι κάτοχος τῆς ὕλης πού προβλέπεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν καλλιτεχνικῶν τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Λυκείου. "Υστερα ἀπό τά παραπάνω μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ὁ Τσάμης Παναγιώτης τοῦ Χριστοφόρου εἶναι ἀπόφοιτος ἑλληνικοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου ἤ Λυκείου, ὅπως ὁ Νόμος 309 ("Αρθρο 35 παρ.4) ὁρίζει, εἰσηγοῦμαι ὅτι αὐτός εἶναι σέ θέση νά ἀσκήσει τά καθήκοντά τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγητής καλλιτεχνικῶν.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

ὅτι ὁ Παναγιώτης Τσάμης δύναται νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγητής καλλιτεχνικῶν, μέ τήν προϋπόθεση ὅτι εἶναι ἀπόφοιτος 'Ελληνικοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου ἤ Λυκείου.

Θέμα 7ο: Ἀναφορά ΓΕΜΕ Ν.Δημητρακόπουλου γιά τή διοργάνωση σεμιναρίων μέ ἀντικείμενο τή χρήση ἐποπτικῶν ὀργάνων στό μάθημα τῆς Χημείας.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Λεων.Ἀδαμόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Β' ΑΕΠ μέ τό ἔγγραφό της Ε.Π. 223/28-9-1981 μᾶς διαβιβάζει τήν μέ ἡμερομηνία 28-9-1981 ἀναφορά τοῦ Ν.Δημητρακόπουλου ΓΕΜΕ κλάδου Α4 στήν ὁποία ἀναφέρεται ἡ ἀναγκαιότητα γιά τή διενέργεια ἐπιμορφωτικῶν σεμιναρίων στή χρήση ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας γιά τούς καθηγητές τοῦ κλάδου Α4.

Ἐπειδή τό πρόβλημα τῆς διενέργειας τῶν ἐπιμορφωτικῶν αὐτῶν σεμιναρίων εἶναι γενικότερο καί ἀφορᾶ ὅλους τούς καθηγητές τῆς Χώρας εἰσηγοῦμαι νά διαβιβασθεῖ ἡ ἀναφορά τοῦ Ν.Δημητρακόπουλου στή Δ.Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων γιά νά ληφθεῖ ὑπόψη στό σχεδιασμό τῶν σεμιναρίων αὐτοῦ τοῦ εἴδους σέ πανελλήνια κλίμακα.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀ π ο φ α ἴ ν ε τ α ι ὁμόφωνα

δέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Λεων.Ἀδαμόπουλου στό σύνολό της.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως , τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀθ. Κομίνης

Ἡ Γραμματέας

Π. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 57

Σήμερα 2 Νοεμβρίου 1981, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9 πρωϊνή, το Τμήμα Μέσης Εκπ/σεως του Κέντρου Εκπ/κών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής) με πρόεδρο τον Αθανάσιο Κομνηνή, Γ' Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος οί: Φ.Βάρος, Δ.Σακκάς, Ηλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βαρουχάκης, Γ.Γρατσέας, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.Αδαμόπουλος, Δ.Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β', Κ.Συριόπουλος, Ι.Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Κ.Κατσιμάνης και Β.Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε ή Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ό Σύμβουλος Β' Στεφ. Παπασημακόπουλος, γιατί είχε αναρρωτική άδεια.

Θέματα ημερήσιας διατάξεως

1. Κρίση βιβλίου Νέων Ελληνικών Α' τάξεως Λυκείου (Β' τεύχος). Εισηγητές: Δ.Σακκάς και Β.Θεοδωρακόπουλος.
2. Προδιαγραφές (προκήρυξη) για τή συγγραφή Ιστορίας κορμού Β' τάξεως Λυκείου. Εισηγητής: Φαν.Βάρος.
3. Κρίση χαρτών Αγγελέτου. Εισηγητές: Λεων.Αδαμόπουλος, Φ.Βάρος, Κ.Κατσιμάνης.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε ή προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

./.

Θ έ μ α 1ο.- Κρίση Βιβλίου Νέων Ἑλληνικῶν Α΄τάξεως Λυκείου (Β΄τεῦχος).

Ὁ Πρῶτος εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β΄Δ. Σακκάς εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ἔγγραφό της ἀριθμ. Φ.211.17/130/Γ/7715/14-10-81 διαβιβάζει στό ΚΕΜΕ, α) τήν πράξη ἀριθ. 3/12-10-81 τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, πού συγκροτήθηκε μέ τήν ὑπουργική ἀπόφαση Φ.211.13/2/Γ/152/2-2-81 καί ἀποτελέστηκε ἀπό τούς Ἠλ. Σπυρόπουλο, ὡς Πρόεδρο, καί Γ. Παπακωστούλα, Ἰγν. Σακκαλῆ, ΣΤ. Δαλησμά καί Ι. Παπακώστα ὡς μέλη, τή σχετική μέ τήν κρίση τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" (τεῦχος Β΄) τῶν Δ. Καρβέλη, Γ. Παγανοῦ, Κ. Μπαλάσκα, Νικ. Γρηγοριάδη καί Χριστ. Μηλιώνη μέ συνημμένα:

Ι) Σημείωμα τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, ΙΙ) εἰσηγητικές ἐκθέσεις τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, ΙΙΙ) τήν ἀπάντηση τῶν συγγραφέων στίς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, ΙV) ἀντίτυπο τοῦ ὑπό κρίση σχολικοῦ βιβλίου καί V) κείμενα πού προσθέτουν οἱ συγγραφεῖς στή συλλογή ὕστερα ἀπό τίς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, γιά γνωμοδότηση ὡς πρός τήν καταλληλότητά τους σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν. 186/1975, τό Ν.Δ. 749/70, ὅπως τροποποιήθηκε μέ τό Ν. 1143/1981, ἄρθρο 33, καί τό ἄρθρο 80 τοῦ Ν. 309/76.

Οἱ συγγραφεῖς τοῦ ἀνωτέρω τεύχους εἶναι οἱ ἴδιοι πού συνέγραψαν καί τό Α΄τεῦχος τοῦ ἴδιου βιβλίου, τό ὁποῖο κρίθηκε κατάλληλο μέ τήν πράξη τοῦ Τμήματος 31/1-6-81.

Ἡ Ἐπιτροπή Κρίσεως, ἀφοῦ προτείνει τήν ἀφαίρεση ὁρισμένων κειμένων καί τήν προσθήκη ἄλλων καθώς καί ὁρισμένες ἄλλες βελτιώσεις, τελικά: α) κρίνει καί τό δεύτερο αὐτό τεῦχος τοῦ βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" Α΄Λυκείου τῶν παραπάνω συγγραφέων κατάλληλο μέ τήν προϋπόθεση νά ἀξιοποιηθοῦν οἱ προτάσεις της γιά τή βελτίωσή του· καί β) κρίνει τό βιβλίο "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" Β΄ Λυκείου στό σύνολό του (α΄καί β΄τεῦχος) κατάλληλο καί ἄξιο γιά τό πρῶτο βραβεῖο.

./.

Κατά τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς Α΄τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως (ΦΕΚ 240, τ.Α/28-10-79) καί τή σύμφωνα μ'αὐτό προκήρυξη συγγραφῆς τοῦ βιβλίου, στό μάθημα τῆς Νεοελλ. Γλώσσας καί Γραμματείας τῆς Α΄Λυκείου προβλέπεται ἡ διδασκαλία: α) Κειμένων νεοελληνικῆς λογοτεχνίας ἀπό τίς ἀρχές της ὡς τό 1830, ἐκτός τῆς ἑπτανησιακῆς σχολῆς σέ 23 διδακτικές ἑνότητες· β) Κειμένων σύγχρονης λογοτεχνίας σέ 32 ἑνότητες· καί γ) Κειμένων ξένης λογοτεχνίας (λατινικῆς, Ἰταλικῆς 14-16 αἰ., γαλλικῆς ἰσπανικῆς, ἀγγλικῆς τοῦ 16 αἰ. καί τῶν ἀρχῶν τοῦ 17 αἰ. σέ 10 ἑνότητες. Τό πρῶτο τεῦχος τοῦ βιβλίου, τό ὁποῖο ἤδη κρίναμε μέ τήν πράξη μας 31/1-6-81, περιεῖχε κείμενα τῆς α΄κατηγορίας, τό δεύτερο αὐτό τεῦχος πού κρίνουμε τώρα περιέχει κείμενα τῆς β΄καί γ΄κατηγορίας.

Ὅπως παρατήρησα καί κατά τήν κρίση τοῦ Α΄τεύχους τοῦ βιβλίου στή συνεδρία τοῦ Τμήματος τῆς 1-6-81 (πρ. 31), ὅταν καί πάλι ἤμουν εἰσηγητής, οἱ συγγραφεῖς ἐργάστηκαν εὐσυνείδητα καί παρουσίασαν ἔργο ὑψηλῆς ποιότητας. Τό θέμα ὅμως εἶναι ἄν ἡ ὑψηλή ποιότητα συνοδεύεται καί μέ τήν ἀπαραίτητη καταλληλότητα, ἄν τά κείμενα πού περιλαμβάνονται στή συλλογή εἶναι κατανοητά, ἄν εἶναι ἀξιόλογα στό περιεχόμενό τους καί ἄν περιέχουν καί κάποια μηνύματα πού μποροῦν νά κινήσουν τό ἐνδιαφέρον τῶν σημερινῶν νέων, νά δονήσουν τήν ψυχή καί νά ἐνεργοποιήσουν ὅλο τό πνεῦμα. Τό ζήτημα εἶναι ἄν τό μάθημα, πέρα ἀπό τέχνη τοῦ λόγου, θά εἶναι καί ἄρτος ζωῆς γιά τούς μαθητές.

Κατά τήν εἰσήγησή μου γιά τήν καταλληλότητα τοῦ πρώτου τεύχους τοῦ ἴδιου βιβλίου (παρ. 31/81), εἶχα ἐκφράσει τίς πολύ ζωηρές ἐπιφυλάξεις μου γιά κείμενα πολύ χαμηλῆς ποιότητας, τά ὁποῖα καί, τελικά, παρέμειναν. Σ'αὐτό τό τεῦχος πού κρίνουμε τώρα βλέπω ὅτι ἡ διαφορά μου μέ τούς συγγραφεῖς εἶναι ἀγεφύρωτη. Ἀντικρίζουμε τά πράγματα ἀπό ἐντελῶς διαφορετική ὀπτική γωνία. Οἱ συγγραφεῖς πιστεύουν, καί ἡ Ἐπιτροπή Κρίσεως δέν ἔχει ἀντίρρηση σ'αὐτό, ὅτι πρέπει νά δώσουν ἀκριβή εἰκόνα τῆς ἐξέλιξης τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας καί νά παρουσιάσουν ὅλα τά λογοτεχνικά ρεύματα πού κατά καιρούς ἀναπτύχτηκαν, ἀκόμα κι ἐκεῖνα πού ἐμφανίστηκαν στά σαλόνια καί "φυλλορρόησαν" μέσα στά σαλό-

./.

νια, χωρίς ποτέ νά ἀγγίξουν τήν ψυχή τοῦ λαοῦ. Ἐπιτυγχάνουν σ' αὐτό. Κι' ἀπ' αὐτή τήν ἄποψη κρίνοντας τό ἔργο τους τό θεωρῶ ὑψηλῆς ποιότητας.

Ἐγώ ἀντίθετα πιστεύω ὅτι πρωταρχικό δέν εἶναι ἡ τέχνη γιά τήν τέχνη ἀλλά τό ἰδεολογικό ἀντίκρυσμα καί ἡ ποιότητα αὐτῶν πού θά προσφέρουμε στό παιδί. Τό σχολεῖο δέν εἶναι σχολή λογοτεχνίας, εἶναι παιδευτικό ἵδρυμα πού ἀναπτύσσει ἱκανότητες, μορφώνει καί ἑτοιμάζει γιά τή ζωή, τήν καθημερινή, ὄχι κάποια ζωή ἀργόσχολων πού φτιάχνουν ἤ ἀπαγγέλουν στίχους στίς βίλες καί τά σαλόνια τους.

Μπορεῖ ὁρισμένα κείμενα νά ἀντιπροσωπεύουν μιά ἐποχή ἤ μιά σχολή, ἀλλά νά εἶναι πολύ φτωχά στό περιεχόμενο, "πίτουρα". Δέ θά τά δώσουμε στούς μαθητές ἤ θά δώσουμε ἐλάχιστα μόνο ὡς δεῖγμα γιά τήν ποιότητα τῆς λογοτεχνίας μιᾶς ἐποχῆς ἤ μιᾶς σχολῆς. Μπορεῖ πάλι ὁρισμένα κείμενα νά ἀντιπροσωπεύουν κάποια λογοτεχνικά εἴδη (συμβολισμό, σουρεαλισμό κτλ.,), ἀλλά νά εἶναι γρίφοι ἤ γλωσσικά νά εἶναι φρικτά κατασκευάσματα. Πάλι δέ θά τά δώσουμε στούς μαθητές. Κι ἄν δώσουμε ἐλάχιστα, θά τά συνοδεύσουμε μέ σημειώματα καί ἐξηγήσεις πού νά κάνουν δυνατή τήν πρόσβαση στό περιεχόμενό τους.

Γενικά τό βιβλίο κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας πρέπει νά ἔχει αὐτάρκεια, νά περιέχει κείμενα μέ ἀξιόλογο περιεχόμενο, μέ ἰδέες καί μέ μηνύματα· καί παράλληλα κατανοητά, ὥστε νά μήν ἀναγκάζεται ὁ μαθητής νά ἀναζητᾶ "λύσεις" σ' ἄλλα βοηθήματα καί νά προστρέχει στό φροντιστήριο. Τά σχολικά βιβλία καί μάλιστα τά βιβλία αὐτῶν τῶν μαθημάτων δέν πρέπει ποτέ νά ἀνοίγουν δρόμους γιά τήν παραπαιδεία.

Λυπᾶμαι πολύ, γιατί οἱ συγγραφεῖς, μολονότι δάσκαλοι μέ πολύ πείρα, ἀγνοοῦν αὐτό τό στοιχεῖο. Καί γιατί καί ἡ Ἐπιτροπή Κρίσεως, ἀποτελούμενοι ἀπό ἀξιόλογους ἐκπαιδευτικούς, ἐπίσης ὑποτιμᾶ τό ἴδιο στοιχεῖο. Στό πρῶτο τεῦχος οἱ συγγραφεῖς περιέλαβαν καί κείμενα πολύ χαμηλῆς ποιότητας χωρίς καμιά ἄλλη ἀξία ἐκτός ἀπό τήν ἱστορική. Λίγο τό κακό. Στό δεύτερο ὅμως αὐτό τεῦχος προσφέρουν κείμενα ὁρισμένα ἀπό τά ὁποῖα πάλι δέν ἔχουν ἀξιόλογο περιεχόμενο καί ὁρισμένα ἄλλα (κι αὐτά εἶναι πολλά) πού μπορεῖ νά εἶναι ἀξιόλογα ὡς πρός τό περιεχόμενό τους (λέω μπορεῖ γιατί παρά τήν προσπάθειά μου δέν μπόρεσα νά

./.

τά κατανοήσω – οἱ μυημένοι στήν τέχνη θά ποῦν: πώ πώ!. φρίκη! τί πεζός ἄνθρωπος εἶναι αὐτός!), ἀλλά δέν μποροῦν ποτέ νά τά κατανοήσουν ὄχι μόνο οἱ μαθητές, ἀλλά οὔτε οἱ ἴδιοι οἱ καθηγητές τους (ἐκτός ἀπό ἐξαιρέσεις). Νά μή λησμονοῦμε ὅτι οἱ καθηγητές τῶν σχολείων μας, ἰδίως οἱ παλαιότερροι, δέν ἔχουν διδαχτεῖ σύγχρονη λογοτεχνία καί γι' αὐτό κατά κανόνα δέν ἔχουν τήν ἀναγκαία ὑποδομή καί ἐπάρκεια γιά τή διδασκαλία της. Βιβλίο ἰδιαίτερο γι' αὐτούς δέν ἔχουμε δώσει. Πῶς θά διδάξουν κείμενα πού δέν καταλαβαίνουν; Βέβαια, εἶναι συλλογή. Θά ἐπιλέξουν γιά νά διδάξουν ἐκεῖνα πού ξέρουν. Ἀλλά καί σ' αὐτή τήν περίπτωση μένουν οἱ μαθητές, οἱ ὁποῖοι γιά νά ἀνταποκριθοῦν στίς ἀπαντήσεις τῆς διδασκαλίας καί νά πάρουν βαθμό ἱκανοποιητικό, πού τόσο τόν χρειάζονται, θά ἀναζητήσουν βοήθεια ἔξω ἀπό τό βιβλίο τους. Κατ' ἀνάγκη, λοιπόν, θά τροφοδοτηθεῖ ἡ παραπαιδεία.

Τό βιβλίο πού κρίνουμε δέν τό θεωρῶ κατάλληλο γιά πολλούς λόγους, ἰδιαίτερα γιατί:

1. Περιέχει κείμενα, πεζά καί ποιητικά, γριφώδη πού δέν μποροῦν, ὅπως ἔχουν, νά γίνουν μέ κανένα τρόπο καταληπτά. Θά μποροῦσαν ἔστω οἱ συγγραφεῖς νά προτάξουν εἰσαγωγικά σημειώματα πού νά διευκολύνουν τήν κατανόησή τους ἀλλά οὔτε κι αὐτό τό κάνουν.

2. Πολλές ἐρωτήσεις εἶναι ἐξαιρετικά δύσκολες, ὥστε νά μήν μποροῦν νά ἀπαντήσουν σ' αὐτές οἱ μαθητές.

3. Ἀρκετά κείμενα εἶναι ἀκατάλληλα εἴτε γιατί τό περιεχόμενό τους εἶναι φτωχό εἴτε γιατί γιά νά ὑπηρετήσουν σουρεαλιστικές καί ἄλλες ἀνάγκες παρουσιάζουν νοηματική ἤ καί γλωσσική ἀναρχία καί αὐθαιρεσία.

4. Οἱ εἰσαγωγές τους στήν ποίηση καί στήν πεζογραφία δέν εἶναι ἱκανοποιητικές. Στήν πρώτη τους εἰσαγωγή μέ τίτλο "Ἡ νεότερη ποίηση" (σσ.1-5) θά περίμενε κανείς νά ὁριοθετηθεῖ χρονικά ἡ περίοδος τῆς νεότερης ποίησης, γιά νά ξέρουμε π.χ. ἄν ἡ ποίηση τοῦ Παλαμᾶ ἤ τοῦ Σικελιανοῦ εἶναι νεότερη ποίηση ἤ ὄχι, καί ὕστερα νά ἀναφερθοῦν τά κύρια χαρακτηριστικά της καί τά λογοτεχνικά ρεύματα πού παρουσιάστηκαν. Ἀντί γι' αὐτά οἱ συγγραφεῖς μιλοῦν ἀπό τήν ἀρχή, χωρίς κάποια προει-

./.

σαγωγή, ἔτσι "ξεκρέμαστα" γιά τό συμβολισμό καί τόν ὑπερρεαλισμό στίς σελ. 1-4, στίς σελ. 4 ἀναφέρουν τά βασικά χαρακτηριστικά τῆς νεότερης ποίησης καί ἔπειτα σέ ὑποσημειώσεις κάνουν λόγο γιά τό φουτουρισμό καί τό νταναϊσμό. Δέν ὑπάρχει στό κείμενο ἡ ἀπαραίτητη λογική ἀκολουθία. Ἡ δεύτερη εἰσαγωγή τιτλοφορεῖται Ἡ πεζογραφία καί ἀρχίζει μέ τίς λέξεις "Ὅταν μιλᾶμε γιά μυθιστόρημα" κτλ. Κι ἐδῶ ὑπάρχει ἀδυναμία. Τό μυθιστόρημα δέν καλύπτει ὅλη τήν πεζογραφία. Ἔπρεπε νά γράφουν: Ἡ πεζογραφία περιλαμβάνει τά εἴδη τάδε.....τάδε. Ἀπ' αὐτά τό μυθιστόρημα ....κτλ. Μιά τέτοια λογική ἀκολουθία τήν ἀπαιτοῦμε ἀκόμα καί ἀπό τούς μαθητές. Παρακάτω οἱ συγγραφεῖς ἐγκαταλείπουν τό μυθιστόρημα, γιά τό ὁποῖο ἄρχισαν νά μιλᾶνε, καί ἀναφέροντας στούς ἀφηγηματικούς τρόπους σέ 4 ὁλόκληρες σελίδες δύσκολου νοηματικά κειμένου.

5. Τά βιογραφικά τῶν συγγραφέων εἶναι ἐξαντλητικά. Ἡ ἀναφορά ὅλων τῶν ἔργων καί τῶν συλλογῶν τῶν συγγραφέων εἶναι περιττή ἴσως καί βλαπτική. Μπορεῖ ὁ ἀνίκανος καθηγητής νά τά ζητάει καί νά φορτώνει τή μνήμη τῶν παιδιῶν μέ ἄχρηστες λεπτομέρειες, πού, ἄλλωστε, ἄν χρειαστεῖ νά τίς βροῦν οἱ μαθητές τίς βρίσκουν σέ μιά ἐγκυκλοπαίδεια.

6. Οἱ συγγραφεῖς, ἀκόλουθοι τῆς ἀντίληψης "ἡ τέχνη γιά τήν τέχνη", δέ φαίνεται νά προσπάθησαν νά βροῦν καί νά συμπεριλάβουν στή συλλογή τους ὅσο τό δυνατόν περισσότερα κείμενα πού νά ἔχουν κάποια ἀξιόλογα μηνύματα καί νά μποροῦν νά κινήσουν τό ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν. Ἄν δέν ὑπῆρχαν τέτοια κείμενα στούς συγγραφεῖς πού ἐπιλέγουν ἔπρεπε νά τά ἀναζητήσουν σ' ἄλλους συγγραφεῖς.

7. Ὑπάρχουν λογοτέχνες καί γενικότερα πνευματικοί ἄνθρωποι μέ ἀξιόλογη προσφορά πού συστηματικά ἀγνοοῦνται. Ἕνας τέτοιος ἀξιόλογος λυρικός ποιητής καί προπαντός κριτικός, αἰσθητικός καί δοκιμιογράφος, πού χρόνια κρατοῦμε τή φιλολογική στήλη μιᾶς ἐφημερίδας καί πού παράλληλα πρός τήν αἰσθητική ἀποτίμηση σημασιολογεῖ τά διερευνώμενα καί ἀπό τήν κοινωνική τους πλευρά – κι αὐτό προσδίδει ἰδιαίτερη σημασία στά γραπτά του-., εἶναι ὁ Μάρκος Αὐγέρης. Ἀλλά οἱ θέσεις εἶναι κατάλληλες ἀπό τούς Τερζάκηδες καί τούς Παναγιωτόπουλους. Οἱ ἄνθρωποι κάνουν τέχνη γιά τήν τέχνη! Πῶς νά μήν εἶναι στήν καρδιά τῶν συγγραφέων τῶν σχολικῶν βιβλίων νεοελληνικῆς λογοτεχνίας; Καί σημειώνω ὅτι στά τέσσερα

νέα βιβλία νεοελληνικῶν ποὺ ἔγραψαν ὡς τώρα οἱ ἴδιοι συγγραφεῖς περιέλαβαν 7 κείμενα τοῦ Μυριβήλη, 5 τοῦ Τερζάκη, 3 τοῦ Παναγιωτόπουλου, ἕνα μόνο τοῦ Βάρναλη κι'αὐτὸ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ δὲν τὸν ἐκφράζουν. Οἱ προτιμήσεις δείχνουν καὶ τὴ φιλοσοφία τῶν βιβλίων.

Θὰ μποροῦσα νὰ σταθῶ ἐδῶ. Θὰ ἔφταναν οἱ ἀδυναμίες ποὺ σημείωσα γιὰ νὰ στηρίξουν μιὰ ἀρνητικὴ εἰσήγησή μου. Ὅμως ὑπάρχει κι ἕνα ἄλλο σοβαρὸ θέμα. Τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα καὶ ἡ προκήρυξη μιλοῦν γιὰ διδασκαλία κειμένων σύγχρονης λογοτεχνίας. Οἱ συγγραφεῖς περιόρισαν τὸν κύκλο ἐπιλογῆς τῶν κειμένων τους στὴν ἐποχὴ τοῦ μεσοπολέμου, γιὰ νὰ δώσουν κείμενα τῆς ὕστερα ἀπὸ τὸν πόλεμο περιόδου στὴ Β' τάξη. Σ'αὐτὴ τους τὴν ἐπιλογὴ δὲν εἶμαι ἀντίθετος. Ὅμως ἡ περίοδος ποὺ ἐπέλεξαν εἶναι πολὺ περιορισμένη. Θὰ μποροῦσαν νὰ φτάσουν ὡς τὸ 1950 καὶ νὰ ἀφήσουν τὴν περίοδο τῶν τελευταίων 30 χρόνων γιὰ τὴ Β' τάξη, ὥστε νὰ ἔχουν εὐρύτερο φάσμα ἐπιλογῆς. Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι κατατάσσουν αὐθαίρετα μόνο ὡρισμένους συγγραφεῖς στὴν περίοδο τοῦ μεσοπολέμου καὶ μάλιστα ἀποκλείουν ἀπ'αὐτὴ τὴν περίοδο συγγραφεῖς ποὺ ἔδωσαν τότε τὸ σημαντικότερο ἔργο τους. Νεότεροι λογοτέχνες, ὁ Ρίτσος, ὁ Βρεττάκος, ὁ Ἐμπειρίκος ἢ Ἄξιώτη, ὁ Ταγκας, ὁ Πετζίκης κ.ἄ. κατατάσσονται στὴν ἐποχὴ τοῦ μεσοπολέμου. Παλαιότεροι συγγραφεῖς ὁ Καζαντζάκης, ὁ Βάρναλης, ὁ Σικελιανός, συγγραφεῖς κυρίως τοῦ μεσοπολέμου, ἀποκλείονται ἀπ'αὐτὴ τὴν περίοδο. Ἐντελῶς σύγχρονοι συγγραφεῖς καὶ μάλιστα καὶ ὁμοίδεάτες, ὁ Γληνός καὶ ὁ Βάρναλης, χωρίζονται αὐθαίρετα, τοῦ πρώτου περιλαμβάνεται στὴ συγχρονη κείμενο, τοῦ δεύτερου ὄχι. Βέβαια ὁ Βάρναλης, Καζαντζάκης κ.ἄ. θὰ παρουσιαστοῦν στὴ Β' τάξη Λυκείου, ὅπως προβλέπεται ἀπὸ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα. Ὅμως, ἀφοῦ οἱ συγγραφεῖς περιορίστηκαν στὴν ἐποχὴ τοῦ μεσοπολέμου, θὰ μποροῦσαν, νὰ περιλάβουν κείμενα καὶ τῶν λογοτεχνῶν ποὺ ἀνήκουν στὴ δεύτερη παλαμικὴ γενιὰ καὶ εἶναι γενιὰ τοῦ μεσοπολέμου, γιὰ νὰ ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ ἐπιλέξουν κείμενα. Γιὰ τὴν παρέκκλιση τὸ Τμῆμα δὲ θὰ εἶχε, νομίζω, ἀντίρρηση.

8. Κι ἕνα τελευταῖο θέμα. Συνδέουν οἱ συγγραφεῖς τῶν κρινομένων βιβλίων τὸ 40 μὲ τὴν περίοδο τοῦ μεσοπολέμου καὶ τὸ ἀποκόπτουν ἀπὸ τὴν περίοδο τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης. Τὸ 40 ὅμως δὲν ἀνήκει στὴν παλαιὰ ἐποχή, ἀνοίγει νέα ἐποχὴ ποὺ φτάνει ὡς ἐμᾶς. Συνέχειά του εἶναι ἡ Ἐθνικὴ Ἀντίσταση, γιὰ τὴν ὁποία δὲν ὑπάρχει τίποτε

στή συλλογή, ἐκτός ἀπό ἕνα ἀπόσπασμα τοῦ 'Ελύτη πού ἀναφέρεται στά πάθη τοῦ λαοῦ μας στήν Κατοχή. Χωρίς νά εὐθύνονται οἱ συγγραφεῖς, ἀφοῦ ἐπί 40 χρόνια ἦταν ἀπαγορευμένη ἡ 'Εθνική 'Αντίσταση καί μόλις τώρα ἀναγνωρίζεται, λείπει ἀπό τό βιβλίο κι ἀπ'ὅλα τά βιβλία τῶν Νέων 'Ελληνικῶν ὁ δοξαστικός λόγος τοῦ Σικελιανοῦ, τοῦ Ρώτα, τοῦ Καρβούνη, τῆς Σοφίας Μαυροειδῆ-Παπαδάκη, τοῦ Κανελλόπουλου κ.ἄ. γιά τόν ἀγώνα τοῦ λαοῦ μας ἐνάντια στόν κατακτητή, γιά τήν τίμια καί περήφανη 'Εθνική μας 'Αντίσταση. Αὐτό τό ἔπος τοῦ λαοῦ μας τώρα, ὕστερα ἀπό τήν 'Αλλαγή, δέν ἐπιτρέπεται νά τό κρατήσουμε μακριά ἀπό τά παιδιά μας. 'Η 'Εθνική 'Αντίσταση πρέπει νά γίνει μάθημα καί βίωμα στίς σχολικές τάξεις, ἰδιαίτερα μέσα ἀπό τά μαθήματα τῶν Νέων 'Ελληνικῶν καί τῆς 'Ιστορίας.

'Από τά παραπάνω καταφαίνεται ὅτι δέ θεωρῶ τό ὑπό κρίση βιβλίο κατάλληλο γιά τούς μαθητές τῆς Α' τάξεως Λυκείου.

Δέν παραγνωρίζω ὅμως καί τήν πραγματικότητα: ὅτι πέντε ἀξιόλογοι ἐκπ/κοί εἶναι ἐδῶ ἀποσπασμένοι ἀπό τό σχολεῖο τους ἀπό καιρό γιά τή συγγραφή αὐτοῦ τοῦ βιβλίου' καί ὅτι ἀκόμα εἶναι ἀνάγκη νά προσφέρουμε στούς μαθητές νέο βιβλίο. Εἴμαστε, γι'αὐτό ὑποχρεωμένοι νά χρησιμοποιήσουμε αὐτή τήν ἐργασία ὡς βάση γιά τό βιβλίο πού χρειάζόμαστε. Δέν μπορούμε ὅμως νά ἀφήσουμε τό βιβλίο νά φύγει γιά ἐκτύπωση μ'αὐτές τίς πολύ σημαντικές, κατά τήν ἄποψή μου, ἀδυναμίες. Θά εἶναι μεγάλη ἡ εὐθύνη μας ἔναντι τῆς Πολιτείας, σ'αὐτή μάλιστα τήν ἐποχή πού ἡ κυβέρνηση τῆς 'Αλλαγῆς φιλοδοξεῖ νά δώσει νέο προσανατολισμό στήν παιδεία καί νά δημιουργήσει τίς συνθῆκες γιά τήν ἀναγέννησή της. Γιά νά γίνει ὅμως τό βιβλίο κατάλληλο, εἰσηγοῦμαι:

1. Νά ἀφαιρεθοῦν τά ποιήματα τοῦ 'Οδ.'Ελύτη 'Η τρελή ροδιά καί Στά χτήματα βαδίζαμε ὅλη μέρα, τοῦ 'Εμπειρίκου 'Ο πλόκαμος τῆς 'Αλταμίρας καί τοῦ Ν. Βρεττάκου Τῆς Σπάρτης οἱ πορτοκαλλιές καί Δυό μητέρες νομίζουν πώς εἶναι μόνες στόν κόσμο, γιατί εἶναι πολύ δυσνόητα. "Αν τελικά παραμείνουν, νά συνοδεύονται σ'αὐτά ἐπαρκή ἐπεξηγηματικά σημειώματα.

Τέτοια σημειώματα χρειάζονται καί τά ποιήματα τοῦ Παπατσώνη πού εἶναι δύσκολα στό περιεχόμενό τους καί ἀπ'ὅ,τι κατάλαβα δέν προσφέρουν τίποτε θά οὐσιαστικό. Καί τό ποίημα τοῦ 'Εμπειρίκου 'Ηχώ χρειάζεται κάποιες ἐπεξηγήσεις. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τά ποιήματα τῆς Μελισσάνθης Στή νύχτα πού ἔρχεται καί τοῦ Βαφόπουλου 'Από τήν

Ελεγεία τῶν ἀδελφῶν πού καί στό περιεχόμενο δέ νομίζω ὅτι εἶναι ἀξιόλογο τό πρῶτο ἀπ'αὐτά. Ἀκόμα καί τά ποιήματα τοῦ Ρίτσου περιέχουν φράσεις ἀκατάληπτες. Τό παιδί δέν μπορεῖ ποτέ νά ξέρει ἤ νά βρεῖ τί σημαίνουν π.χ. οἱ φράσεις "ὅταν κοιμοῦνται δώδεκα ἄστρα πέφτουν ἀπ'τίς ἄδειες τσέπες τους" ἤ "κάθε νύχτα ἀπ'τό ξερό πηγάδι βγαίνουν τ'ἀγάλματα κι ἀνεβαίνουν στά δέντρα". Πρέπει νά ἐξηγήσουμε στό παιδί τί σημαίνουν αὐτά. Ἀλλιῶς θά τραβήξει γιά τό φροντιστήριο ἤ τίς"ἀναλύσεις".

Βέβαια μπορεῖ νά ἀντιτεθοῦν οἱ συγγραφεῖς ἤ ἡ Ἐπιτροπή Κρίσεως: "Ἔτσι θά κατεβάσουμε τό μάθημα πολύ χαμηλά. Καί θά τό ἀνεβάσουμε ψηλά κάνοντάς το δύσκολο; "Ἡ μπορεῖ νά ποῦν: Στή λογοτεχνία δέν ἀπαιτεῖται τό κατανοητό ἀπ'ὅλα. "Ας ἀφήσουμε τό παιδί νά φανταστεῖ καί λίγο. Τό κατανοητό ὅμως θά τό βροῦν οἱ μαθητές στίς ἀναλύσεις πού φοβᾶμαι ὅτι θά κυκλοφορήσουν πρίν ἀπ'τό βιβλίο. Ἀλλά αὐτά δέν εἶναι ἐπιχειρήματα. Τά κείμενα τοῦ βιβλίου πρέπει νά εἶναι κατανοητά. Ἀπό κεῖ καί πέρα διανοίγονται πολλές δυνατότητες ἀξιοποίησής τους, ὥστε νά ἐπιτυγχάνεται ὁ μορφωτικός σκοπός.

2. Νά ἀφαιρεθοῦν τά πεζά:

I) Στρ. Μυριβήλη Τσιρο, γιατί εἶναι περιγραφικό καί γι'αὐτό κατάλληλο γιά μικρότερη τάξη. Ὑπάρχει, ἄλλωστε, στή συλλογή κείμενο τοῦ συγγραφέα 8 σελίδων, ὥστε νά μήν εἶναι ἀπαραίτητο νά περιληφτεῖ καί δεύτερο.

II)"Αγγ. Τερζάκη Ταξίδι μέ τόν "Ἔσπερο, γιατί μέ τή μεγαλοαστική ζωή πού περιγράφει (βίλες, ὑπηρέτριες, ἀμαξάκια καί ταξιδάκια) - τή ζωή πιθανόν τοῦ ἴδιου τοῦ συγγραφέα -, ὅταν ὁ τόπος αὐτός λίμναζε στήν ἀνέπαφη φτώχεια, προκαλεῖ, πραγματικά, τά αἰσθήματά μας. "Ας ἀφήσουμε τίς ἀγάπες τοῦ Τερζάκη καί τῶν ὁμοίων του γιά τήν ἄνετη ζωή καί τήν ἀντίληψή τους, ἡ τέχνη γιά τήν τέχνη καί ἄς κοιτάξουμε νά δώσουμε στά παιδιά μας αὐτό πού, πραγματικά, εἶναι λαϊκό καί ἀνθρωπιστικό.

III) Γιάννη Σκαρίμπα Οἱ τρεῖς ἄδειες καρέκλες, γιατί χαρακτηρίζεται ἀπό παραδοξολογία πού φτάνει τήν ἀπίθανη αὐθαιρεσία, ἀφέσεις καί παραμορφωμένη γλῶσσα.

./.

IV) Μέλπως 'Αξιώτη Δύσκολες νύχτες, γιατί κι αὐτό τό κείμενο ἔχει ὑπερρεαλιστικά στοιχεῖα: χρονικά καταλογικά ἄλματα, ἐλλειπτικό καί ἀκατάστατο λόγο κτλ. καί περιεχόμενο πού πάλι δέν εἶναι σημαντικό.

V) Πεντζίκη 'Αρχεῖον, γιατί εἶναι κείμενο πού προσφέρεται γιά κατώτερη τάξη καί ἀκόμα δέν ἱκανοποιεῖ στό περιεχόμενό του.

VI) Παντ.Πρεβελάκη 'Η κεφαλή τῆς μέδουσας, γιατί ἡ διήγηση μέ τό ἄγαλμα στή Γερμανία κτλ. εἶναι ψευτοϊστορία πού δέν πείθει.

VII) Τό θεατρικό τοῦ Β.Ρώτα Οἱ γραμματιζούμενοι, γιατί τό ἀντικείμενο τῆς σάτιράς του εἶναι πιά ξεπερασμένο.

Σημειώνω ὅτι στά νέα βιβλία Νεοελληνικῶν 'Αναγνωσμάτων μπῆκαν δειλά δειλά καί κείμενα προοδευτικῶν συγγραφέων, τά περισσότερα ἀπό τά ὁποῖα ὅμως δέν τούς ἐκφράζουν. Τόν ἀληθινό Ρίτσο δέν τόν βρίσκουμε στό Κυκλάμινο (τάξη Α'), οὔτε τόν ἀληθινό Βάρναλη τόν βρίσκουμε στό περιγραφικό 'Η θάλασσα (τάξη Γ). Καί τό κείμενο τοῦ Γληνοῦ πού περιλαμβάνεται στή συλλογή δέν τό βρίσκω ἱκανοποιητικό. 'Ο Γληνός ἄν ζοῦσε σήμερα δέ θά ὑποστήριζε τά ἴδια. Νά πάψουμε νά νομίζουμε ὅτι ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικός ἀνθρωπισμός παρουσιάζει πληρότητα καί μοναδικότητα. 'Ο ἀνθρωπισμός ξεκινάει ἀπό τούς ἀρχαίους ἀλλά πάει πολύ πέρα ἀπό τούς ἀρχαίους, μέ τό χριστιανισμό, τό Διαφωτισμό καί τή Γαλλική ἐπανάσταση καί στούς χρόνους μας μέ τό σοσιαλισμό ἔχει πάρει πολύ εὐρύτερο περιεχόμενο. Καί δέν ἔρχεται ὁ ἀνθρωπισμός τόσο μέ τή μελέτη τῶν ἀρχαίων (μελετοῦσαν πολύ τούς ἀρχαίους καί οἱ Ναζιστές ἀλλά διέπραξαν τά στυγερότερα ἐγκλήματα) ὅσο μέ τή δράση, τό μόχθο καί τή συλλογική ἀγωνιστικότητα γιά κοινά καί πανανθρώπινα ἀγαθά. Καί ἀκριβῶς τέτοια κείμενα λείπουν ἀπό τό βιβλίο πού κρίνουμε καί ἀπό τά προηγούμενα τῆς ἴδιας κατηγορίας πού κρίναμε. 'Αντί γιά τέτοια κείμενα δυναμικά καί πραγματικά ἀνθρωπιστικά ὑπάρχουν πολλά κείμενα πού ὑπηρετοῦν τήν ἀντίληψη ἡ τέχνη γιά τήν τέχνη καί δέ λένε τίποτα ἤ ἄν λένε κάτι εἶναι ἔξω ἀπό τούς σημερινούς προβληματισμούς (ὅπως π.χ. τά ποιήματα τοῦ 'Ερπεριδικου καί τοῦ Παπατσώνη κτλ. καί τά πεζά τοῦ Σκαρίμπα, καί τῆς 'Αξιώτη) καθώς καί πολλά κείμενα πού παρουσιάζουν τήν ἀθλιότητα τοῦ φτωχοῦ λαοῦ χωρίς καμιά ἀγωνιστικότητα γιά τό ξεπέρασμά της (ὅπως π.χ. τά πεζά τοῦ Καραγάτση ἤ 'Η ὁμορφιά τοῦ κόσμου τοῦ Κ.Πολίτη). Μελετοῦνται καί τά κείμενα πού δείχνουν τήν ἀνία τῆς ἀριστοκρατικῆς τάξης (ἀνεξάρτητη Περζάκη Ταξίδι μέ τόν ἔσπερο – ἐγώ τό θεωρῶ αὐτό τό κείμενο πραγματικά πρόκληση) ἢ κείμενα πού διδά-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

./.

σκουν ὅτι ἡ ἐξέλιξη ὁδηγεῖ στή δυστυχία καί ἑπομένως ὁ ἄνθρωπος θά βρεῖ τήν εὐτυχία του πηγαίνοντας πίσω καί κάτω βέβαια ἀπό κάποιο βασιλικό -ἀπολυταρχικό καθεστώς (παράδειγμα τό ποίημα τοῦ Τρβουλου 'Η ἐποχή τοῦ Κρόνου - ἡ ὑπόθεσή του εἶναι μύθευμα ἀπ'αὐτά πού χρησιμοποίησε κατά καιρούς ἡ ἄρχουσα τάξη γιά νά ἀποπροσανατολίζει τό λαό - τέτοια μυθεύματα χρησιμοποιεῖ συχνά κι ὁ Πλάτωνας, μέγας στυλοβάτης κι αὐτός τῆς "καθεστηκυίας τάξης". Κι αὐτό τό κείμενο, βέβαια, πρέπει νά φύγει).

Γενικά τά περισσότερα κείμενα τοῦ βιβλίου, ποιητικά καί πεζά, ἤ ὑπηρετοῦν ἀποκλειστικά τή θεωρία "ἡ τέχνη γιά τήν τέχνη" ἤ εἶναι σέ καταθλιπτικό βαθμό στατικά, δηλαδή λείπει ἀπ'αὐτά ἡ πίστη στή λογική καί τίς ἀνθρώπινες δυνάμεις, ἡ αἰσιοδοξία καί προπαντός ἡ ἀγωνιστικότητα γιά τήν ὑπέρβαση καί τό μετασχηματισμό αὐτῆς τῆς κοινωνίας.

3. Νά προστεθεῖ ἕνα ἄκομα σύντομο ἀπόσπασμα ἀπό τό Λουκρήτιο ὑμνητικό γιά τόν 'Επίκουρο, τήν ἀνθρώπινη λογική καί τήν ἐπιστήμη. Τέτοιο, νομίζω, θά βροῦν οἱ συγγραφεῖς στό DE RERUM NATURA I. 62-79.

4. Νά ἀποχωριστοῦν τά κείμενα πού ἀναφέρονται στόν πόλεμο τοῦ 40 καί στήν Κατοχή γιά νά ἀποτελέσουν μαζί μέ ἄλλα κείμενα πού θά προστεθοῦν ἰδιαίτερη ἑνότητα στά Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Β' Λυκείου. "Αν παραμείνουν τά κείμενα αὐτά, πάλι νά ἀποτελέσουν ἰδιαίτερη ἑνότητα ἡ ὁποία νά ἐμπλουτιστεῖ καί μέ ἄλλα κείμενα, ἀντιστασιακά.

5. Νά προτάξουν οἱ συγγραφεῖς σημειώματα στά δυσνόητα κείμενα γιά νά διευκολύνουν τήν κατανόησή τους.

6. Νά ἀφαιρέσουν ἤ νά μεταβάλουν ἐρωτήσεις πού εἶναι πολύ δύσκολες. Τέτοιες ἐρωτήσεις στή μορφή πού ἔχει αὐτή τή στιγμή τό βιβλίο εἶναι πολλές ἰδιαίτερα στό ποιητικό μέρος. Γιά παράδειγμα ἀναφέρουμε τίς ἐρωτήσεις στά ποιήματα τοῦ 'Ελύτη 'Η τρελή ροδιά καί Στά χνήματα βαδίζαμε ὅλη μέρα, τίς ἐρωτήσεις 1 στό ποίημα Περιηγητές στή Λειτουργία καί 1 καί 2 στό ποίημα Συνάντημα τοῦ Παπατσώνη, οἱ ἐρωτήσεις στό ποίημα τοῦ 'Εμπειρίκου 'Ο πλάκαμος τῆς 'Αλταμίρας καί στά ποιήματα τοῦ Βρεττάκου, οἱ ἐρωτήσεις 1 καί 2 στό διήγημα τοῦ Ταρκα 'Η μνήμη κ.ἄ.

./.

7. Νά άνασυντάξουν τίς δυό εἰσαγωγές πού προανέφερα καί νά περιορίσουν τά βιογραφικά σημειώματα στό μέρος πού άναφέρονται στό συγγραφικό ἔργο.

'Αφοῦ οἱ συγγραφεῖς ἐπιφέρουν αὐτές τίς μεταβολές, νά ἐπαναφερθεῖ τό βιβλίο στό Τμῆμα γιά νέα καί Τελική κρίση.

'Ο δεύτερος εἰσηγητής κ.Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητής, εἶπε τά ἑξῆς:

Γενικά τό βιβλίο παρουσιάζεται ἀξιόλογο καί ἀπό διδακτική καί ἀπό ἐπιστημονική ἄποψη." Εχει βέβαια μερικές ἀδυναμίες πού θά ἐπισημανθοῦν παρακάτω, ἀλλά τά προτερήματά του εἶναι πολύ περισσότερα. Εἰδικότερα: Τά κείμενα εἶναι ἐπιλεγμένα μέ πολλή προσοχή, ὥστε νά εἶναι ἀντιπροσωπευτικά τῆς λογοτεχνικῆς περιόδου πού καλύπτει τό βιβλίο "Εὐγχρονη λογοτεχνία", σύμφωνα μέ τό Α.Π. - καί δηλώτικά τῆς ἰδιαίτερης γραφῆς τοῦ συγκεκριμένου γιά τό κάθε εἶδος δημιουργοῦ.

Συγκεκριμένα ἀνθολογοῦνται:

α) 'Υπό τήν ἑνότητα Ποίηση: Σεφέρης, 'Ελύτης, Παπατσώνης, 'Εμπειρίκος, 'Εγγονόπουλος, Ρίτσος, Βρεττάκος καί μέ προσθήκη τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως: Μελισσάνθη, Σαραντάρης καί Βαφόπουλος.

β) 'Υπό τήν ἑνότητα Πεζογραφία: Μυριβήλης, Βενέζης, Τερζάκης, Θεοτοκάς, Πολίτης, Καραγάτσης, Σκαρίμπας, 'Αξιώτη, Πεντζίκης, Μπεράτης, Ταρκας, Πρεβελάκης καί μέ προσθήκη τῆς Ε.Κ.: Ξεφλούδας καί Καστανάκης.

γ) 'Υπό τήν ἑνότητα Δοκίμιο: Τατάκης, Γληνός, Παπανούτσος καί μέ προσθήκη τῆς Ε.Κ.: Ι.Μ.Παναγιωτόπουλος.

δ) 'Υπό τήν ἑνότητα θέατρο: Γ. Θεοτοκάς καί μέ προσθήκη τῆς Ε.Κ.: Β.Ρώτας.

ε) 'Από τή Λατινική Λογοτεχνία: Πλαύτου: 'Ο καυχησιάρης στρατιωτικός, καί μέ προσθήκη τῆς Ε.Κ.: 'Οράτιου: Στό Γρόσφο, Βιργιλίου: 'Απόσπασμα ἀπό τήν Αἰνειάδα, Λουκρητίου: 'Απόσπασμα ἀπό τό DE RERUM NATURA καί Τίβουλου: 'Η ἐποχή τοῦ χρόνου.

στ)'Από τήν Εὐρωπαϊκή Λογοτεχνία τῆς 'Αναγέννησης: Ἀριόστο, Κορνάιγ, Πετράρχη: Σονέτο, Θερβάντες: 'Ο δόν Κιχότης, Μονταίν: Περί παιδαγωγικῆς, Μολιέρου: 'Ο ἀρχοντοχωριάτης, Σαίξπηρ: Βασιλιάς Λήρ.

./.

Σέ κάθε μιά άπό τίς παραπάνω ένότητες προτάσσονται εἰσαγωγές στά διάφορα εἴδη τῆς λογοτεχνίας, οἱ ὁποῖες εἶναι άπό κάθε ἄποψη ἀξιόλογες, μολονότι σέ ὁρισμένα σημεῖα εἶναι ἐκτεταμένες, ὅπως παρατηρεῖ πιό συγκεκριμένα ἡ 'Επιτροπή Κρίσεως.

Σέ κάθε ἀνθολογούμενο κείμενο, προτάσσονται εἰσαγωγικά σημειώματα καί ἐπιτάσσονται βοηθητικά σχόλια καί ἐρωτήσεις γιά διδακτική ἀξιοποίηση. Καί τά σημειώματα καί οἱ ἐρωτήσεις εἶναι διατυπωμένα μέ ἰδιαίτερη προσοχή καί σέ πολλές περιπτώσεις δέ βοηθοῦν μόνο τή διδακτική πράξη ἀλλά καί τήν κατανόηση καί τήν αἰσθητική ἀξιολόγηση τοῦ κειμένου. Βλ. π.χ. τά εἰσαγωγικά στήν 'Ελένη τοῦ Γ.Σεφέρη (σελ. 11-12) καί ὅσα προηγοῦνται στό διήγημα τοῦ Στράτη Μυριβήλη 'Η ζωή ἐν τάφω (σελ.63).

'Εδῶ ὅμως πρέπει νά ἐπισημανθεῖ ὅτι ὑπάρχουν ὁρισμένες πληροφορίες γιά τούς συγγραφεῖς καί τό ἔργο τους πού ἀποτελοῦν μᾶλλον ἐξεζητημένες λεπτομέρειες, οἱ ὁποῖες ἐπιβαρύνουν χωρίς λόγο τή μνήμη τῶν μαθητῶν καί τήν ὅλη διδασκαλία, ὅπως π.χ. ἡ πληροφορία (σελ.6) ὅτι τό ποίημα τοῦ Γ.Σεφέρη Πάνω σ'ἕναν ξένο στίχο "πρωτοδημοσιεύτηκε στή "Ν.'Εστία" τήν 1η Σεπτεμβρίου 1932 καί περιέχεται στή συλλογή Τετράδιο γυμνασμάτων (1940)". 'Επίσης ἡ πληροφορία (σελ.6) ὅτι ὁ πρῶτος στίχος τοῦ ἴδιου ποιήματος "εἶναι μιά παραλλαγή τοῦ πρώτου στίχου τοῦ σονέτου Τό ὡραῖο ταξίδι τοῦ Γάλλου ποιητή 'Ιωακείμ ντέ Μπελαί (1525-1560)" (μέ τήν παράθεση μάλιστα τοῦ γαλλικοῦ κειμένου). Τό ἴδιο καί γιά τήν πληροφορία (σελ.41) ὅτι ἡ Ρωμιοσύνη "γράφτηκε τό 45-47 καί τυπώθηκε γιά πρώτη φορά τό 1954 μέσα στήν εὐρύτερη συλλογή 'Αγρύπνια κτλ."

Σέ μερικά ἀνθολογούμενα κείμενα (ὅπου χρειάζονταν καί ὅπου ἦταν δυνατόν) ἐκτός ἀπό τά κατατοπιστικά σημειώματα καί τά σχόλια τῶν συγγραφέων τοῦ βιβλίου παρατίθενται καί κείμενα ἀξιόλογων προσωπικοτήτων τῶν γραμμάτων πού βοηθοῦν πολύ στήν κατανόηση καί τήν ἀξιολόγηση τῶν ἀνθολογούμενων κειμένων. Τέτοια κείμενα εἶναι π.χ. τοῦ Τάσου Λιγνάδη, Τό ἄξιον ἐστί τοῦ 'Ελύτη (σελ.27), τοῦ Ν.Καζαντζάκη, Τό ἐσωτερικό διάγραμμα τῆς θείας Κωμῳδίας (σελ.200-201) καί τοῦ Βιττόριο Φόλιαμ Σαίξπηρ, γνήσιο τέκνο τῆς 'Αναγέννησης (σελ. 246-247).

Θεωροῦμε ὅτι ἡ παράθεση αὐτῶν τῶν κειμένων εἶναι ἐπαινετό στοιχεῖο τοῦ βιβλίου.

./.

Ἀπό ἄποψη, τώρα, διδακτικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἀνθολογουμένων κειμένων ἔχω νά παρατηρήσω τά ἀκόλουθα:

Ὑπάρχουν κείμενα – καί εἶναι τά περισσότερα – πού περικλεῖουν πλούσια παιδευτικά ἀγαθά, πού τό Α.Π. ἀπαιτεῖ νά προσφερθοῦν στούς μαθητές. Περιέχουν εὐκρινῆ στοιχεῖα τοῦ χαρακτῆρα τοῦ νεοελληνικοῦ πολιτισμοῦ, δίνουν ἀφορμές γιά ἐξέταση τῶν ἰδιαίτερων ἐκφραστικῶν μέσων, τῆς τεχνοτροπίας καί τοῦ ὕφους τοῦ κάθε συγκεκριμένου ἔργου καί ἔχουν νά προσφέρουν ὑλικό κατάλληλο γιά βαθύτερη ἐξέταση ἰδεολογικοῦ περιεχομένου (οἱ ὅροι εἶναι παρμένοι ἀπό τό Α.Π.)". Ἀναφέρω ἐνδεικτικά μερικά ἀπό τέτοιου εἴδους κείμενα: Ἀπό τήν Ποίηση: Τό ἄξιον ἐστί τοῦ Ὀδ. Ἐλύτη (σελ. 28) καί τή Ῥωμιοσύνη τοῦ Γ. Ῥίτσου (σελ.41). Ἀπό τά πεζά τό Ἡ ζωή ἐν τάφῳ τοῦ Στρ.Μυριβήλη (σελ.63) καί Τό πλατύ ποτάμι τοῦ Γιάννη Μπεράτη (σελ.142). Ἀπό τά δοκίμια: Τοῦ Θ. Τατάκη, Ἡ φωνή τῶν πατέρων (σελ.170), τοῦ Δ.Γλυνοῦ. Ὁ νέος ἑλληνισμός στό σύγχρονο πολιτισμό (σελ. 172) καί τοῦ Ε.Π. Παπανούτσου, Τό σχετικό καί τό ἀπόλυτο (σελ.177).

Ἀπό τό θέατρο: Τοῦ Γιώργου Θεοτοκᾶ, Τό τμῆμα τῆς λευτεριᾶς (σελ.185).

Στήν κατηγορία αὐτή τῶν κειμένων θά μποροῦσα νά περιλάβω καί ὡρισμένα ἄλλα κείμενα, ἄν δέν τά θεωροῦσα ὅτι βρίσκονται σέ ἐπίπεδο ὑψηλότερο ἀπό τό νοητικό ἐπίπεδο τῶν μαθητῶν τῆς Α΄ τάξεως λυκείου. Τέτοια κείμενα εἶναι π.χ. (γιά νά περιοριστῶ στά ποιητικά μόνο) τό: πάνω σ'ἕναν ξένο στίχο τοῦ Σεφέρη (σελ. 6), τό: Περιηγητές στή λειτουργία τοῦ Παπατσώνη (σελ.33), Ὁπλόκαμος τῆς Ἀλταμίρας καί τό: Πουλιά τοῦ Προσθου τοῦ Ἐμπειρίκου (σελ.36) καί Ὁ τόπος μας τοῦ Ῥίτσου (σελ.43).

Ἀπό τό ἄλλο μέρος ὑπάρχουν καί κείμενα πού εἶναι διδακτικῶς ἰσχνά, κυρίως γιατί δέν ἀφήνουν περιθώρια γιά ἰδεολογική ἐμβάθυνση. Τέτοια κείμενα εἶναι π.χ. τό Τοπίο τοῦ Μυριβήλη (σελ.71), Ὁ Ἀπρίλης τοῦ Τερζάκη (σελ. 82), Τά χταποδάκια τοῦ Καραγάτση (σελ.113) καί ἴδιος: Οἱ τρεῖς ὧδειες κάρπες τοῦ Γιάννη Σκαρίμπα (σελ. 122) καί οἱ Δύσκολες νύχτες τῆς Μέλπως Ἀξιώτη (σελ.130).

./.

Γιά τούς λόγους αὐτούς εἰσηγοῦμαι νά ἀντικατασταθοῦν τά παραπάνω κείμενα μέ ἄλλα πού θά εἶναι μεγαλύτερης διδακτικῆς ἀξίας (ἐννοεῖται πάντοτε τό ἰδεολογικό περιεχόμενο) ἤ εὐκολότερα στήν ἐπεξεργασία τους. Ἀτυχῶς δέν εἶμαι σέ θέση νά προτείνω ἐδῶ συγκεκριμένα κείμενα, γιατί δέν κινοῦμαι βέβαια τόσο ἄνετα στό χῶρο τῆς σύγχρονης λογοτεχνίας ὅσο κινεῖται ἡ ὁμάδα ἐργασίας, ἡ ὁποία εὔκολα θά μπορεῖ νά βρεῖ τέτοια κείμενα.

Στό σημεῖο αὐτό ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νά κάνω μιά διευκρινιστική δήλωση: Εἶμαι διατεθειμένος νά ὄρω τίς παραπάνω ἐπιφυλάξεις μου γιά τά μειονεκτικά ἀπό διδακτική ὄψη κείμενα (βαριά καί ἄχνα), ἄν τό Τμῆμα δεχτεῖ ὅτι πρέπει νά βάρος νά πέφτει περισσότερο στό καλλιτεχνικό στοιχεῖο, ὄψη τήν ὁποία δέ συμμερίζομαι προκαταβολικά, γιατί δέ νομίζω ὅτι στά διδακτικά ἐγχειρίδια ἐπιτρέπεται νά κυριαρχεῖ ἡ ἀρχή "ἡ τέχνη γιά τήν τέχνη".

Ἐπανέρχομαι στίς παρατηρήσεις μου. Σέ μερικά σημεῖα ὑπάρχουν ἀνοίκειες γιά διδακτικά βιβλία ἐκφράσεις. Ἐπισημαίνω δειγματοληπτικά τά ἀκόλουθα: Στή σελ.109: "Ὅσα ἀναφέρονται στήν ἐρωμένη τοῦ Ζατζηθωμᾶ, πού "κάπνιζε...ὁμορφη γυναίκα μέ νωχελική καί προκλητική θωριά" πού ὁ χωριάτης (ὁ Γκουντής) "οὔτε εἶχε φανταστεῖ ὅτι θά μποροῦσε νά ὑπάρχει στόν κόσμο τέτοιο πλάσμα". Στή σελ.124: "Ἡ Ἀντιγόνη πάντα ἐκεῖ, μέ τόν μάγκα της σέ φλογερό τέτ-ά-τέτ". Στή σελ. 125: "Αὐτή ἀπ'τό πρωΐ τά κανόνιζε μέτ'μέ μέτ'μέ τό μάγκα". Στή σελ. 128: "Βρέ τήν ἀγαπητουλοῦ...." Στή σελ.129: "Εἶπα νά τόν κυρ-ἐχεξα...".

Τέλος, ἡ ὀρθογραφία τῶν ἀνθολογούμενων κειμένων νομίζω ὅτι πρέπει νά προσαρμοστεῖ μέ τή σχολική γραμματική. Βέβαια ἡ ὁμάδα ἐργασίας ἔχει ἤδη προσαρμόσει τά περισσότερα, ἀλλά ἐξακολουθοῦν νά ὑπάρχουν ὁρισμένες παραλείψεις, ὅπως π.χ. ἀξιολογώτερο (σελ.162), Πάνω σ'ἕνα ξένο στίχο (σελ.6), μέ σεβασμόν (σελ.174), ἐξ ἴσου (σελ.203).

Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω εἰσηγοῦμαι:

α) Νά ἐγκριθεῖ τό βιβλίο ἀπό τό Τμῆμα μέ τόν ὅρο ὅτι θά γίνουν βελτιώσεις στά σημεῖα πού ὑπέδειξα – ἄν βέβαια τελικά υἱοθετηθοῦν οἱ ἀπόψεις μου ἀπό τίς ὁποῖες ὁρμῶνται – καί τόσες ἄλλες πρόκειται νά ὑποδειχτοῦν ἀπό τό Τμῆμα.

β) Νά χορηγηθεῖ τό δεύτερο βραβεῖο καί ὄχι τό πρῶτο, δεδομένου ὅτι τό βιβλίο ἔχει ὑποστεῖ βελτιώσεις ἀπό τήν Ἐπιτροπή Κρίσεως καί ἐνδέχεται νά βελτιωθεῖ ἀκόμη ἀπό τίς παρατηρήσεις τοῦ Τμήματος καί σ'αὐτές τίς περιπτώσεις κατά πάγια τακτική του τό Τμῆμα ποτέ ὡς τώρα δέν ἀπένειμε τό πρῶτο βραβεῖο.

./.

'Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση κατά τήν όποίαν αναπτύχθηκαν οί άκόλουθες άπόψεις:

'Ο κ.Φ.Βάρος είπε:

1. Οί συγγραφείς έργάστηκαν μέ συνέπεια πάνω στίς γραμμές πού τούς δώσαμε:
   - άναλυτικό πρόγραμμα
   - προδιαγραφές
2. Είναι άνάγκη νά άνανεωθεί ή διδασκαλία τής νεοελληνικής λογοτεχνίας· άναγκαία προκύπτει ή σύγκριση μέ τό βιβλίο πού ύπάρχει (τό παλιό λοιπόν ή τό νέο;).
3. Τό κρινόμενο τεύχος ύπόκειται σέ βελτίωση
   - άφαίρεση κειμένων. Κατ'άρχή νά άφαιρεθούν τά κείμενα πού βρίσκουν σύμφωνους γι'αύτό τούς δυό τουλάχιστο άπό τούς τρείς προλαλήσαντες: Σακκά καί Θεοδωρακόπουλο ώς είσηγητές καί Σπυρόπουλο ώς πρόεδρο τής 'Επιτροπής Κρίσεως.
   - προσθήκη άλλων (π.χ. άπό τήν έθνική άντίσταση, περισσότερη σύγχρονη ποίηση).

   Πρόχειρα προτείνω:
   α. 'Από τά κείμενα τού Γληνού νά ένταχθεί στό βιβλίο τό ένα άπό τά τρία τραγούδια "(Θυμάσαι δεξιέ, τόμος 4ος, έκδοση Βασιλείου, σελ. 117-125),
   β. "Αλλο κείμενο τού ΐδιου (άπό τήν περίοδο 1941-43)
   γ. "Αλλα κείμενα γιά τήν 'Αντίσταση ώπως δριοθετήθηκε πρόσφατα στή χώρα μας.
4. Καί τό ΐδιο τεύχος, ώπως κάθε άλλο βιβλίο ύπόκειται σέ παραπέρα βελτίωση ή καί όλική άντικατάσταση.

   Γιατί λοιπόν νά είμαστε άρνητικοί έδώ πού είναι ό δρόμος άνοιχτός νά περπατήσουμε;
5. Προτείνω: Νά συμφωνήσουμε έδώ γιά τίς γενικές γραμμές βελτίωσης τού βιβλίου (προσθήκες, άφαιρέσεις, σαφέστερες ή πληρέστερες διατυπώσεις).

Νά άναθέσουμε σέ δύο-τρείς συναδέλφους: Σακκά, Σπυρόπουλο, Θεοδωρακόπουλο, Τομπαΐδη νά συνεργαστούν μέ τούς συγγραφείς μεταφέροντας τίς "γενικές γραμμές" καί νά συμφωνήσουν μέ κείνους γιά τήν τελική μορφή τού βιβλίου.

Νά τούς έξουσιοδοτήσουμε νά προωθήσουν άπ'εύθείας τό βιβλίο γιά τόν ΟΕΔΒ μέ βάση τήν τωρινή άπόφασή μας.

./.

"Επειτα ὁ κ.Δ.Τομπαΐδης ἀνέπτυξε τίς ἑξῆς ἀπόψεις:

Γιά τό βιβλίο τῶν "Κειμένων νεοελληνικῆς λογοτεχνίας" Α΄ Λυκείου (β΄ τεῦχος) ἔχω νά κάμω τίς ἀκόλουθες παρατηρήσεις:

α) Τά εἰσαγωγικά σημειώματα πρέπει νά περιοριστοῦν σέ ἔκταση καί νά γίνουν περιεκτικότερα καί σαφέστερα· π.χ. στή σελ.5 σχετικά μέ τόν τρόπο ἀξιοποίησης τῆς νεότερης ποίησης θά περίμενε ὁ μαθητής πιό πολλά καί πιό χρήσιμα πράγματα (ἐνῶ τοῦ προσφέρονται πολλά ἄλλα)· στή σελ.2 τά λεγόμενα γιά "καθαρή ποίηση" καί "καθαρό στοιχεῖο" δέν ξέρω τί μπορεῖ νά σημαίνουν γιά τό μαθητή.

β) Κατανοῶ τήν προσπάθεια τῶν συγγραφέων νά δώσουν ἀντιπροσωπευτική εἰκόνα τῆς λογοτεχνικῆς παραγωγῆς τῆς περιόδου. Αὐτό ὅμως δέν μπορεῖ μέ κανέναν τρόπο νά γίνεται σέ βάρος τῆς διδακτικῆς ἐργασίας. Τά ἐπιλεγόμενα κείμενα σ'ἕνα σχολικό βιβλίο πρέπει, πρῶτα ἀπ'ὅλα, νά εἶναι ἐκμεταλλεύσιμα ἀπό διδακτική ἄποψη. Ἔτσι, νομίζω ὅτι ὁρισμένοι ποιητές- κατά πάντα ἀξιολογότατοι - δέν μποροῦν νά ἀξιοποιηθοῦν (ὁπωσδήποτε, ὄχι στήν τάξη αὐτή), π.χ. Ἐγγονόπουλος, Ἐμπειρίκος. Ἐπίσης δέ βλέπω πῶς μποροῦν νά διδαχτοῦν στήν Α΄ λυκείου πεζά κείμενα ὅπως "Τό μπουρῆνι" τοῦ Καραγάτση (μέ πολλά ἰδιωματικά στοιχεῖα, πού θά μποροῦσαν νά ἀξιοποιηθοῦν π.χ. ἀπό τούς σπουδαστές τῶν βόρειων γλωσσικῶν ἰδιωμάτων μας· πλῆθος ἄγνωστες λέξεις - πρᾶγμα πού θά δυσχεράνει ἀποφασιστικά τή διδασκαλία του κ.ἄ.), ὁ ὁποῖος, πάντως, ὡς ἀξιολογότατος συγγραφέας καί ὡς ἐκπρόσωπος μιᾶς τάσης στή λογοτεχνία μας, δέν πρέπει νά ἀπουσιάζει ἀπό τά "Κείμενα" ἤ ὅπως τό "Οἱ τρεῖς ἄδειες καρέκλες" τοῦ Γ.Σκαρίμπα (ἕνα κείμενο χωρίς ἀξιόλογο περιεχόμενο, μέ μόνη ἀρετή - μή ἐκμεταλλεύσιμη ὅμως - τήν ἰδιοτυπία του. Γιατί, αὐτή ἡ τελευταία, γίνεται ἄχρηστη διδακτικά, ὅταν δέν ἐνισχύεται ἀπό ἐνδιαφέρον καί ἀξιόλογο περιεχόμενο, ὅπως εἶναι π.χ. ἡ περίπτωση τοῦ Ν.Γ.Πεντζίκη).

γ) "Ἐχω τή γνώμη ὅτι τά κείμενα τῆς ξένης λογοτεχνίας εἶναι πολλά (σέ σύγκριση μέ τά ἑλληνικά). Χωρίς νά ὑπεισέρχομαι στό θέμα ἂν ἔπρεπε ἢ ὄχι νά συμπεριληφθοῦν κείμενα ξένης λογοτεχνίας στό βιβλίο, νομίζω ὅτι τά ξένα κείμενα μποροῦν νά περιοριστοῦν στό ἐλάχιστο ὅριο πού ἀπαιτεῖται. ("Ἀλλωστε δέν πιστεύω ὅτι πρόκειται νά διδάξει κανείς ἕνα κείμενο τῆς λατινικῆς λογοτεχνίας).

./.

δ) Πιστεύω ὅτι τὰ ποιητικὰ κείμενα, ἀπὸ τὴ σύγχρονη λογοτεχνία, εἶναι, τελικά, περιορισμένα καὶ δὲν προσφέρουν στὸν καθηγητὴ δυνατότητα ἐπιλογῆς. Θὰ ἔπρεπε νὰ προστεθοῦν καὶ ἄλλα – ἄκυρα καὶ τῶν ἴδιων ποιητῶν – γιὰ νὰ ἔχει τὴ δυνατότητα ὁ καθηγητὴς νὰ ἐπιλέγει μὲ κάποια ἄνεση ἕνα ποιητικὸ κείμενο γιὰ τὴ διδασκαλία του.

ε) Στὴν παρουσίαση καὶ ἐπεξεργασία τῶν κειμένων δὲν ἐπικρατεῖ ὁμοιομορφία. Χρειάζεται νὰ γίνει πιὸ ἐπιμελημένη ὀρθογραφικὴ προσαρμογὴ καὶ ἐνοποίηση (ἄρκετὰ πράγματα θὰ θέσω ὑπόψη τῶν συγγραφέων) καθὼς καὶ πιὸ προσεκτικὴ διατύπωση τῶν ἐρωτήσεων (π.χ. στὴ σελ. 7 οἱ ἐρωτήσεις τί σημαίνουν;).

Παρ'ὅλ'αὐτὰ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι οἱ συγγραφεῖς ἀνταποκρίθηκαν μὲ ὑψηλὸ αἴσθημα εὐθύνης στὸ ἔργο ποὺ τοὺς ἀνατέθηκε, ὅτι γενικὰ ἐργάστηκαν σωστά, μέσα στὰ πλαίσια ποὺ τοὺς καθόρισε τὸ Τμῆμα ΜΕ (μὲ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα καὶ τὴν προκήρυξη συγγραφῆς) καὶ ὅτι ἡ ἐργασία τους εἶναι ποιοτικὰ ἄρτια. Γι'αὐτὸ ἔχω τὴ γνώμη ὅτι, ὕστερα ἀπὸ τὶς βελτιώσεις τῆς δουλειᾶς τους ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ κρίσεως καὶ τὸ Τμῆμα, τὸ βιβλίο μπορεῖ νὰ κριθεῖ κατάλληλο γιὰ σχολικὸ ἐγχειρίδιο.

Στὴ συνέχεια ὁ κ.Ι.Σκορδίλης εἶπε τὰ ἑξῆς:

Κύριε Πρόεδρε,

οἱ συνάδελφοι φιλόλογοι τοῦ Τμήματος ἐξέτασαν καὶ παρουσίασαν τὸ θέμα τῆς κρίσεως τοῦ β' μέρους τῶν Νεοελληνικῶν 'Αναγνωσμάτων τῆς Α' Λυκείου τόσο λεπτομερῶς, ὥστε δύσκολα κανεὶς, καὶ μάλιστα μὴ εἰδικός, μπορεῖ νὰ προσθέσει κάτι.

Παρόλα αὐτὰ ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφέρω στὸ Τμῆμα δύο θέματα ποὺ ἀφοροῦν τὸ βιβλίο. Τὸ πρῶτο θέμα εἶναι ἡ παντελὴς ἔλλειψη, ὄχι μόνο ἀπὸ τὸ συγκεκριμένο αὐτὸ βιβλίο ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ Νεοελληνικὰ 'Αναγνώσματα τοῦ Γυμνασίου, ἑνὸς κειμένου ποὺ νὰ ἀναφέρεται στὴν ἀθλητική, στὴν ἀγωνιστικὴ ἱστορία τῆς πατρίδας μας. Θεωρῶ δηλαδὴ μεγάλη τὴν παράλειψη, νὰ λείπει παντελῶς ἀπὸ τὰ Νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα μιὰ ἀναφορὰ τῆς ἀπόψεως τῶν προγόνων μας γιὰ τὴν ἀξία καὶ τὴ σημασία τῆς σωματικῆς ἀνάπτυξης τοῦ ἀτόμου, τὴν ἀξία τοῦ "καλῶς ἀγωνίζεσθαι", τὴν ἀξία τοῦ 'Ολυμπισμοῦ.

./.

Γιά τήν κάλυψη τοῦ κενοῦ αὐτοῦ προτείνω στό Τμῆμα νά ἀποφασίσει νά προστεθεῖ στό βιβλίο αὐτό ἕνα κεφάλαιο ἀπό τό βιβλίο τοῦ Κλεάνθη Παλαιολόγου"οἱ θρῦλοι τῆς 'Ολυμπίας" καί μάλιστα τό 4 πού ἀναφέρεται στό φιλύνο τῶν Κῶο.

Τό δεύτερο θέμα πού ἐπιθυμῶ νά θίξω εἶναι ὁ μεγάλος ὄγκος τῶν βιβλίων. Βεβαίως ἀναφέρθηκε ἐδῶ πῶς οἱ φιλόλογοι νά ἐπιλέγουν κεφάλαια γιά τή διδασκαλία τους. Παρόλα αὐτά ὅμως καί πάλι πιστεύω πῶς ἕνα ἤ δύο πολύ μεγάλα βιβλία στήν ἴδια τάξη παρουσιάζουν πολλά ἀρνητικά σημεῖα, ὅπως αὐτό τοῦ μεγάλου κόστους, τῆς δύσκολης χρήσεως καί μεταφορᾶς καί τῆς κακῆς διαθέσεως τῶν μαθητῶν πρός αὐτά.

Γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν θεμάτων αὐτῶν παρακαλῶ τό Τμῆμα νά φροντίσει ὥστε τό βιβλίο στό σύνολό του νά παραμείνει ὡς πρός τόν ὄγκο του σέ ἀνεκτά ὅρια.

Μετά ὁ κ.Γρατσᾶς ἀνέπτυξε τά ἑξῆς:

Θεωρῶ καθῆκον μου νά συγχαρῶ τό συνάδελφο κ.Δ.Σακκᾶ γιά τήν ἔξοχη εἰσήγησή του. Σέ μερικά σημεῖα της, ὅπως ὅλοι ἀκούσαμε, συμφωνεῖ καί ὁ συνεισηγητής κ.Βάσ.Θεοδωρακόπουλος. Μερικά κείμενα ὅπως π.χ. τοῦ Σκαρίμπα καί τοῦ Καραγάτση δέν πρέπει νά συμπεριληφθοῦν στήν ἐπικείμενη ἔκδοση καί γιά λόγους ἀντικειμενικούς ἀλλά καί σέ συμφωνία μέ τίς ἀπόψεις τῶν δύο εἰσηγητῶν τοῦ θέματος πού μᾶς ἀπασχολεῖ.

'Ως πρός τά βιογραφικά σημειώματα μερικά εἶναι κάπως ὀγκώδη ἄλλα ὅμως πρέπει νά ἁπλουτιστοῦν. Σημειώνω ὡς παράδειγμα γιά τή δεύτερη περίπτωση τά βιογραφικά πού ἀφοροῦν στόν Βασ.Τατάκη. 'Ο Τατάκης ἔχει καταξιωθεῖ μιᾶς διεθνοῦς ἀναγνώρισης ὡς φιλόσοφος, ~~[illegible]~~, εἶχε προσφέρει τό μεγαλύτερο χρόνο τῆς παραγωγικῆς ζωῆς του στήν ὑπηρεσία τῆς Γενικῆς 'Εκπαίδευσης, εἶχε φτάσει μέχρι τό βαθμό τοῦ 'Ανώτατου 'Εκπ/κοῦ Συμβούλου καί ἐπισφράγισε τή γόνιμη παρουσία του στό πνευματικό χῶρο τῆς 'Ελλάδος μέ τήν ἐκλογή του ὡς Καθηγητή τοῦ Πανεπιστημίου. Αὐτά πρέπει νά τά γνωρίσουν οἱ μαθητές μας.

Προτείνω ἀκόμη νά περιληφθεῖ στά πεζά κείμενα καί ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό ἔργο του, πού νά ἀφορᾶ στή Χριστιανική Ἰδέα. 'Η προσθήκη αὐτή θά κάμει τό σχολικό ἐγχειρίδιο ἀρτιότερο.

./.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Στή συνέχεια μίλησε ὁ κ.Κατσιμάνης ὁ ὁποῖος εἶπε τά ἑξῆς:

Τό βιβλίο τό πῆρα στά χέρια μου πρίν ἀπό μερικές ἡμέρες μέ δική μου πρωτοβουλία, ὥστε νά μήν εἶμαι ἀκατατόπιστος στή συζήτηση πού θά ἀκολουθοῦσε, δέν εἶχα ὅμως μεγάλη χρονική εὐχέρεια γιά νά τό μελετήσω συστηματικά. Κοίταζα κυρίως τά κείμενα πού συνέταξαν οἱ συγγραφεῖς (εἰσαγωγικά σημειώματα, ἐπεξηγηματικές παρατηρήσεις, ἐρωτήσεις κ.λ.π.), μέ σκοπό νά ἐπισημάνω καί νά διορθώσω τυχόν γλωσσικά σφάλματα ἤ ἄλλης παιδαγωγικοῦ χαρακτήρα ἀτέλειες. Ἀπό τά κείμενα πού ἀνθολογήθηκαν εἶδα μόνο ὁρισμένα καί, φυσικά, σέ αὐτά θά περιοριστοῦν οἱ παρατηρήσεις μου. Ἡ γενική ἐντύπωσή μου ἀπό τά κάθε λογῆς σημειώματα τῶν συγγραφέων εἶναι ἀπεριφράστα θετική. Ὑπάρχουν κάποια σημεῖα πού ἀπό γλωσσική ἄποψη θά μποροῦσαν νά βελτιωθοῦν – καί, ἄν τό τμῆμα τό ἔκρινε σκόπιμο, θά μποροῦσα νά μελετήσω συστηματικότερα τό βιβλίο καί νά προτείνω τίς ἀπαραίτητες διορθώσεις. Μοῦ δημιουργήθηκε ἀκόμη ἡ ἐντύπωση ὅτι σέ ὁρισμένες περιπτώσεις οἱ ἐρωτήσεις δέν ἦταν ὅσο θά ἔπρεπε οὐσιαστικές καί δέν ὁδηγοῦσαν πάντοτε στό κέντρο τοῦ ἑρμηνευτικοῦ ἐνδιαφέροντος. Θά ἤθελα ἐπίσης περισσότερες – καί οὐσιαστικότερες – ἐπεξηγήσεις σέ περιπτώσεις πού τό κείμενο χαρακτηρίζεται ἀπό κάποιο "ἑρμητισμό". Εἶναι προτιμότερο νά λύνουμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τίς ἀπορίες διδασκόντων καί διδασκομένων, ὥστε νά περιοριστοῦν οἱ λόγοι ὑπάρξεως τῶν ὑποπροϊόντων τῆς παρασχολικῆς βιβλιογραφίας. Πάντως οἱ παρατηρήσεις αὐτές δέ μειώνουν τή θετική, γενική, κρίση μου γιά τά κείμενα τῶν συγγραφέων.

Ἔρχομαι τώρα σέ ἕνα ἄλλο θέμα πού ἤδη ἐθίγη: ἀπό ὅτι δηλαδή ἔχουν ἀνθολογηθεῖ κείμενα δυσνόητα. Ἐδῶ δέ θά συμφωνήσω πλήρως. Τό δυσνόητο κείμενο ἔχει τήν παιδευτική ἀξία του καί λειτουργεῖ μέ τόν τρόπο του, αἰσθητικά καί νοηματικά. Ἀπευθυνόμενο στήν εὐαισθησία, τή δεκτικότητα καί τήν ψυχοσύνθεση τοῦ δέκτη – ἀναγνώστη (εἴτε καθηγητής εἶναι αὐτός εἴτε μαθητής) μπορεῖ νά κατανοηθεῖ, νά βιωθεῖ καί νά ἀξιοποιηθεῖ κατά τρόπους πού δέ συμπίπτουν ὑποχρεωτικά, μεταξύ τους. Αὐτό δέν εἶναι καί τόσο κακό. Ἀλλωστε ποῦ ἀλλοῦ ἐκτός ἀπό τό σχολεῖο θά γνωρίσει κανείς μιά συχνή ἀνανέωση τῆς προσπάθειας – θά ἐξοικειωθεῖ ὁ νέος ἄνθρωπος μέ τούς σύγχρονους τρόπους λογοτεχνικῆς γραφῆς ἄν ὄχι στό Λύκειο; Πρίν ἀπό δεκαεφτά καί πρίν ἀπό δύο χρόνια οἱ Ἕλληνες αἰσθανθήκαμε ἐθνική ὑπερηφάνεια ὅταν δύο ποιητές μας τιμήθηκαν μέ μεγάλη διάκριση. Καί θυμᾶμαι ὅτι καί στίς δύο περιπτώσεις εἶχα τήν εὐκαιρία νά διαπιστώσω τήν ἀπογοήτευση πολλῶν συνομιλητῶν μου πού, ἔχοντας ἀνοίξει τή συλλογή τῶν βραβευμένων μας ποιητῶν γιά νά ἀπολαύσουν τό περιε-

./.

χόμενό τους, σκόνταψαν στό ἑρμητικό (δηλαδή ἀσυνήθιστο γιά τόν ἀνυποψίαστο ἀναγνώστη) ἰδίωμα τῆς μοντέρνας ποίησης. Ἐννοεῖται ὅτι τά δυσνόητα κείμενα πρέπει νά περιορίζονται στά ἀναγνωστικά βιβλία στά ὅρια τοῦ παιδαγωγικοῦ σκοπίμου καί νά συνοδεύονται ἀπό πλούσιο ἑρμηνευτικό ὑπομνηματισμό.

Εἰδικότερες παρατηρήσεις θά εἶχα νά κάνω τίς ἑξῆς:

α) Τά κείμενα τῆς Ἀξιώτη καί τοῦ Σκαρίμπα καί ἀπό τήν ὄποψη τῆς μορφῆς καί ἀπό τήν ὄποψη τοῦ περιεχομένου δέν προσφέρουν τίποτα. Ἄν οἱ συγγραφεῖς αὐτοί πρέπει ὁπωσδήποτε νά ἀνθολογηθοῦν, ἄς βρεθοῦν ἄλλα, ποιοτικά ἀξιολογότερα κείμενά τους.

β) Τό κείμενο τοῦ Μυριβήλη "τοπίο" νά ἀντικατασταθεῖ μέ ἕνα καλύτερο ἀπό τή "Ζωή ἐν τάφῳ".

γ) Ἔχω ζωηρές ἐπιφυλάξεις γιά τρία ἀκόμη κείμενα, χωρίς βέβαια καί νά προτείνω ἀπερίφραστα τήν ἀντικατάστασή τους: αα) Γιά τό κείμενο τοῦ Τερζάκη μέ τόν τίτλο "Ἀπρίλης", ββ) γιά τό κείμενο τοῦ Καραγάτση μέ τόν τίτλο "Τό μπουρίνι" καί γγ) γιά τό θεατρικό κείμενο τοῦ Θεοτοκᾶ μέ τόν τίτλο "Τό τμῆμα τῆς λευτεριᾶς". Ἀπό τό πρῶτο καί τό τρίτο λείπει κάθε ἴχνος ἔξαρσης καί ἀγωνιστικότητας (μολονότι ἀναφέρονται σέ περιόδους ἐθνικῶν ἀγώνων), ἐνῶ τό δεύτερο περιορίζεται σέ μιά ἠττοπαθῆ διεκτραγώδηση κοινωνικῶν ἀδικιῶν καί ἀνισοτήτων χωρίς ὅμως καί νά ὑποδηλώνει τρόπους ὑπερβάσεώς τους.

Γενικό συμπέρασμα. Τό βιβλίο εἶναι ἀξιόλογο καί πρέπει νά προωθηθεῖ πρός τήν ἐκτύπωσή του. Εὐχῆς ἔργο θά ἦταν πάντως, πρίν φύγει ἀπό ἐδῶ, νά διαβαστεῖ προσεκτικά ἀπό μιά εἰδική ἐπιτροπή πού θά ὁρίσει τό Τμῆμα. Ἡ ἐπιτροπή αὐτή πρέπει ἀκόμη νά λάβει σοβαρά ὑπόψη της ὅσα ἀκούστηκαν στή συνεδρίαση αὐτή καί νά συζητήσει μέ τούς συγγραφεῖς τίς ἀπαραίτητες βελτιώσεις.

Ὕστερα ὁ κ.Σπυρόπουλος εἶπε τά ἀκόλουθα:

Εἶμαι ὑποχρεωμένος νά ἀναγνωρίσω τήν εὐσυνειδησία, καί τήν προσοχή μέ τήν ὁποία οἱ δύο συνάδελφοι, οἱ κ.κ.Δ.Σακκᾶς καί Θ.Θεοδωρακόπουλος, μελέτησαν τό βιβλίο καί τήν εὐστοχία πολλῶν παρατηρήσεών τους, ὅπως καί θεωρῶ καθῆκον νά βεβαιώσω τό Τμῆμα ὅτι ἡ ἴδια ἐργατικότητα καί τό ἴδιο ὑψηλό αἴσθημα εὐθύνης χαρακτήριζε τά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως. (κ.κ. Γ.Παπακωστόπουλα, Ἰγν.Σακαλῆ, Σπ.Διαλησμᾶ καί Ἰ.Παπακώστα). Ἀκριβῶς

./.

ἡ συμβολὴ ὅλων αὐτῶν, ὅπως καὶ τῶν συναδέλφων ποὺ στὴ συνέχεια θὰ διετυπώσουν παρατηρήσεις, γιὰ τὴ βελτίωση μιᾶς ἐργασίας ποὺ μὲ τὴν ἀξιοσύνη τῶν συγγραφέων τοῦ βιβλίου ἤδη ἦταν πολὺ καλὴ ὅταν παραδόθηκε στὴν ἁρμόδια ὑπηρεσία, ἐλπίζω νὰ ἀποδειχθεῖ πολὺ σημαντική.

Βέβαια ἡ εἰσήγηση τοῦ κ.Σακκᾶ ἐμφανίζει τὸ βιβλίο σχεδὸν ἀκατάλληλο γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσει ἐπαρκῶς τὶς διδακτικὲς ἀνάγκες τοῦ μαθήματος. Πρὶν ἐπιχειρήσω νὰ ὑποστηρίξω τὴ δική μου ἄποψη, ποὺ εἶναι ἐντελῶς ἀντίθετη, ἐπιθυμῶ νὰ δηλώσω ὅτι εἰδικὰ οἱ παρατηρήσεις του γιὰ τὰ κείμενα: Στρ.Μυριβήλη "Τοπίο", Β.Ρώτα "Ὁ Γραμματιζούμενος", Μ.Θερβάντες "Δὸν Κιχώτης" καὶ Λουκρήτιος, προσθήκη καὶ δεύτερου ἀποσπάσματος μὲ βρίσκουν σύμφωνο. Λοιπόν, κατὰ τὴ γνώμη μου ὁ κ.Σακκᾶς δὲν ἔλαβε ὑπόψη του:

1. Τὸ ὅτι οἱ συγγραφεῖς Ἀγγ.Σικελιανός, Ν.Καζαντζάκης καὶ Κ.Βάρναλης, σύμφωνα μὲ τὸ δικό μας δημοσιευμένο πρόγραμμα, θὰ περιληφθοῦν στὸ ἀντίστοιχο βιβλίο τῆς ἑπόμενης τάξης, τῆς Β΄ Λυκείου. Στὸ βιβλίο τῆς Α΄ Λυκείου, στὸ τμῆμα "σύγχρονη λογοτεχνία" παρουσιάζονται συγγραφεῖς ποὺ ἐμφανίζονται στὸ διάστημα τοῦ μεσοπολέμου.

2. Ὁ χαρακτηρισμὸς ὁρισμένων κειμένων ὡς "γριφώδη" δὲν φτάνει γιὰ νὰ τὰ ἀποκλείσει ἀσυζητητὶ ἀπὸ ἕνα βιβλίο ποὺ φιλοδοξεῖ νὰ παρουσιάσει "σύγχρονη λογοτεχνία". Πρῶτα-πρῶτα τὰ συγκεκριμένα παραδείγματα ποὺ ἔφερε ὁ κ.Σακκᾶς ('Η τρελὴ ροδιὰ τοῦ Ἐλύτη, τὸ ποίημα τοῦ Ν.Βρεττάκου κ.τ.λ.) δὲν ἀποτελοῦν γρίφους - μάλιστα ἔχουν μελοποιηθεῖ καὶ ἔχουν γίνει ἀγαπητὰ σὲ πλατύτερα στρώματα τῆς κοινωνίας μας· ὕστερα, πῶς θὰ προϊδεάσουμε τοὺς νέους μας γιὰ ὅ,τι καινούριο ἔχει γίνει στὸν τομέα τῆς λογοτεχνίας, ὅταν δὲν μποροῦμε νὰ προχωρήσουμε πέρα ἀπὸ τὸν Ἀρ. Κοφτίδη καὶ τὸν Ἰ.Πολέμη;

"Ας θυμηθοῦμε ὅτι μὲ τὸ ἴδιο σκεπτικὸ κάποτε ἀπορρίφτηκε ὁ "Δεκάλογος τοῦ Γύφτου"!

3. Εὐκολότερη εἶναι ἡ περίπτωση, στὴν ὁποία ἐπιμένει ὁ κ. Σακκᾶς, τῶν κειμένων ποὺ, κατανοητὰ στὸ σύνολό τους, περιέχουν στίχους καὶ φράσεις δυσνόητους. Γιατί νομίζω ὅτι καὶ στὴ χειρότερη περίπτωση, ἡ κατανόηση τοῦ συνόλου θὰ ἀρκεῖ γιὰ νὰ μεταδοθεῖ τὸ μήνυμα τοῦ ποιητῆ στοὺς νέους· αὐτοὺς τοὺς στίχους εἶναι θεμιτὸ νὰ τοὺς κατανοήσει ὁ κάθε μαθητὴς ἀνάλογα μὲ τὸ πνευματικό του ἐπίπεδο, τὴν καλλιτεχνικὴ εὐαισθησία καὶ τὶς ἐμπειρίες του. Μήπως δὲν μᾶς ἔτυχε νὰ ἀγαπήσουμε ἕνα ζωγραφικὸ πίνακα ποὺ ὁρισμένες πινελιές του δὲν εἴμαστε σὲ θέση νὰ τὶς ἑρμηνεύσουμε;

./.

4. Οὔτε εἶναι σίγουρο ὅτι οἱ σημερινοὶ φιλόλογοι στὸ σύνολό τους ἀντιμετωπίζουν μὲ ἀμηχανία καὶ δέος τὴ νεότερη ποίηση. Πιστεύω ὅτι ἕνα μεγάλο μέρος τους, ἰδιαίτερα ὅσοι ἔχουν πτυχίο ἀπὸ τὸ 1966 καὶ ἑξῆς, εἴτε ἀπὸ πανεπιστημιακὲς παρακάδσεις εἴτε ἀπὸ προσωπικά τους διαβάσματα εἶναι ἐξοικειωμένοι μὲ τὴ σύγχρονη λογοτεχνία πολὺ περισσότερο ἀπ'ὅ,τι φανταζόμαστε ἐμεῖς. Γιὰ ὅσους φιλολόγους τὰ κείμενα αὐτὰ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι TERRA INCOGNIT ὑπάρχουν μέσα στὸ βιβλίο δεκάδες ἄλλων κειμένων ποὺ μποροῦν νὰ ἐπιλέξουν γιὰ διδασκαλία. Αὐτὸς ὅμως δὲν εἶναι λόγος ἰσχυρός, ὥστε νὰ παραδώσουμε στὰ παιδιὰ τὴ σύγχρονη λογοτεχνία φρικτὰ ἀκρωτηριασμένη.

5. Ὁ χαρακτηρισμὸς ἀπὸ τὸ συνάδελφο κ.Σακκᾶ ὁρισμένων κειμένων ὡς φτωχῶν σὲ περιεχόμενο νομίζω ὅτι, ἂν ὁδηγήσει στὸν ἀποκλεισμό τους, θὰ καταστήσει πραγματικὰ φτωχὸ τὸ βιβλίο. Σ'ἕνα ἔργο τέχνης τοῦ λόγου, ὅταν μιλᾶμε γιὰ περιεχόμενο, δὲν περιορίζουμε τὴν ἔννοιά του μόνο στὶς καταστάσεις ποὺ περιγράφει καὶ στὶς ἰδέες ποὺ μεταδίδει, ἀλλὰ ἀναφερόμαστε καὶ στὸ ἄνοιγμα τῆς ψυχῆς τοῦ ἀναγνώστη σὲ περιοχὲς ποὺ τὶς ἔχει ἀπομακρύνει ἡ τριβὴ τῆς καθημερινῆς ζωῆς, στὸ πλάτεμα τοῦ συναισθηματικοῦ κόσμου τοῦ νέου ἀνθρώπου καὶ στὴν ἄσκηση τῆς κριτικῆς του ἱκανότητας μποροῦσε σὲ ἕνα ἔργο τέχνης. Πιστεύω λοιπὸν ὅτι μερικὰ ἀπὸ τὰ κείμενα ποὺ χαρακτηρίζονται φτωχὰ στὸ περιεχόμενο, ἔχουν νὰ δώσουν πολλὰ στοὺς μαθητὲς μας.

6. Ἡ πρόταση νὰ ἀποκλειστοῦν μερικὰ κείμενα, ἐπειδὴ παρουσιάζουν γλωσσικὴ ἀκαταστασία (π.χ. τοῦ Γ.Σκαρίμπα) καὶ εἶναι δυνατὸ νὰ προκαλέσουν γλωσσικὴ σύγχυση στοὺς μαθητές, δὲν μὲ πείθει. Οἱ μαθητὲς αὐτοὶ (μιλοῦμε γιὰ τὴν Α' Λυκείου) ἔχουν διδαχθεῖ συστηματικὰ τὴ δημοτικὴ στὸ δημοτικὸ καὶ στὶς τρεῖς τάξεις τοῦ Γυμνασίου, ἔχουν διαβάσει δεκάδες διδακτικὰ βιβλία γραμμένα σὲ συνεχὴ δημοτική· ἔτσι στὴν τάξη αὐτὴ δὲν κινδυνεύουν νὰ πάθουν γλωσσικὴ σύγχυση, ἀντίθετα εἶναι σὲ θέση νὰ ἐντοπίσουν τὶς παρεκκλίσεις καὶ νὰ ἀξιολογήσουν τὴν παρουσία τους μέσα στὸ συγκεκριμένο κείμενο.

7. Ἂς μοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ κάνω λόγο γιὰ ὁρισμένες ἐπιμέρους περιπτώσεις: α) Μὲ ὅλες τὶς ἐπιφυλάξεις ποὺ διατυπώνει γιὰ τὸ ἀποσπασμένο ἀπὸ τὸ "Ταξίδι γιὰ τὸν "Εσπερο" ὁ κ.Σακκᾶς, δὲν αἴρεται ἡ ὑποχρέωση τῶν συγγραφέων τοῦ βιβλίου νὰ παρουσιάσουν ἕνα χαρακτηριστικὸ δεῖγμα ἀπὸ τὸ μυθιστόρημα τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας, δηλ. ἀπὸ μιὰ

κατηγορία ἀφηγηματικοῦ λόγου μὲ τὴν ὁποία καταπιάστηκαν οἱ σημαντικότεροι πεζογράφοι τοῦ μεσοπολέμου.

Ὕστερα μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀπόλειψη, κατὰ σύσταση τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως, τοῦ ἀποσπάσματος ἀπὸ τὴν EROICA τοῦ Κ.Πολίτη, θὰ ἦταν ἀνεπίτρεπτη ἡ ἐξαφάνιση κάθε δείγματος ἀπὸ μιὰ τόσο χαρακτηριστική, γιὰ τὴν ἐποχή στὴν ὁποία ἀναφερόμαστε, κατηγορία πεζογραφημάτων.

β) Ὁ Ἰδιότυπος Σκαρίμπας ἔχει τὴ θέση του σὲ ἕνα βιβλίο ποὺ φιλοδοξεῖ νὰ παρουσιάσει ἀπαραχάρακτη τὴν εἰκόνα τῆς λογοτεχνικῆς παραγωγῆς μας ἀπὸ τὸ 1930 καὶ ὕστερα. Τὸ ἴδιο συμβαίνει μὲ τὴ Μ.Ἀξιώτη καὶ τὸν Ν.Γ.Λεντζάκη. Βέβαια μεγάλη εἶναι ἡ δυσκολία νὰ βρεθοῦν κείμενά τους πρόσφορα γιὰ τὴ διδακτικὴ πράξη στὰ σχολεῖα μας μὲ τὸ ἀξιοθρήνητο ἐπίπεδο σ'ὅ,τι ἀφορᾶ ἰδιαίτερα τὴ διδασκαλία λογοτεχνικῶν κειμένων, ἀλλὰ δὲν βοηθᾶμε στὸ ἀνέβασμα αὐτοῦ τοῦ ἐπιπέδου μὲ τὸ νὰ "ψαλλιδίζουμε" – κάποτε καὶ αὐθαίρετα – τὴν λογοτεχνικὴ μας παραγωγή.

Συμπερασματικά, φοβᾶμαι ὅτι στὴν εἰσήγηση τοῦ κ.Σακκᾶ ὁ παιδαγωγισμὸς κυριαρχεῖ ἀπόλυτα καὶ ὁδηγεῖ στὴν παραγνώριση τῆς ἰδιότυπης παιδευτικῆς λειτουργίας τῆς διδασκαλίας κειμένων νεοελληνικῆς λογοτεχνίας. Χωρὶς νὰ ἀσπάζεται κανεὶς τὸ δόγμα "ἡ τέχνη γιὰ τὴν τέχνη", ὀφείλει νὰ ἀναγνωρίσει τὸ δικαίωμα ὑπάρξεως μέσα στὰ βιβλία ποὺ ὑπηρετοῦν τὴ διδασκαλία τοῦ μαθήματος κειμένων ἀξιόλογων ἔργων τοῦ νεοελληνικοῦ λόγου, ποὺ κατοπτρίζουν τὴν προσπάθεια τῆς λογοτεχνίας μας νὰ ἐκφράσει μὲ νέους ἐκφραστικοὺς τρόπους τὸν περίπλοκο σύγχρονο ἄνθρωπο. Ἐξάλλου, πῶς ὁ κ.συνάδελφος δὲν παρατήρησε ὅτι ἡ ἀρνητική του στάση ἔρχεται σὲ ἀντίφαση μὲ τὴ ρητή του διαβεβαίωση ὅτι τὸ βιβλίο ἔχει "ὑψηλὴ ποιότητα" καὶ γιατί δὲν ἦταν τὸ ἴδιο διεξοδικὸ στὴν τεκμήρωση αὐτοῦ τοῦ χαρακτηρισμοῦ του καὶ στὴν κατάδειξη τῶν θετικῶν σημείων καὶ τῆς προόδου ποὺ τὸ βιβλίο αὐτὸ σημειώνει πρὸς κάθε ἄλλο ἀντίστοιχο προηγούμενό του; Δὲν χρειάζεται βέβαια νὰ προσθέσω ὅτι ἀπαίτηση γιὰ ἀντικατάσταση τούτων τῶν κειμένων στὴν πραγματικότητα σημαίνει πολύχρονη ἐργασία, πού τελικὰ θὰ καταστήσει ἀδύνατο τὸν ἔγκαιρο ἐφοδιασμὸ τῶν μαθητῶν τῆς Α' Λυκείου μὲ τὸ νέο βιβλίο. Γιὰ ὅσα λοιπὸν ἐκτέθηκαν παραπάνω καὶ μὲ ἐκτίμηση τῆς προσφορᾶς στὴν σύγχρονη ἑλληνικὴ παιδεία ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὸ βιβλίο αὐτό, σύμφωνα μὲ τὸ σκεπτικὸ τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως ἐπιμένω στὸν χαρακτηρισμὸ τοῦ βιβλίου ὡς κατάλληλου καὶ στὴν πρόταση γιὰ ὑπονομὴ τοῦ πρώτου βραβείου στοὺς συγγραφεῖς του.

./.

Τέλος, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ καὶ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ.'Αθ.Κομνηνὸς εἶπε:

"Ἤδη μὲ ἐκάλυψαν πολλοὶ ἀπὸ ὅσους πῆραν τὸν λόγο. Θὰ συνοψίσουν καὶ θὰ δώσω ὁρισμένες ἐξηγήσεις.

'Ο κ.Σακκᾶς βλέπει τὸ πρόβλημα μὲ πολὺ παιδαγωγισμὸ καὶ ρεαλισμό. "Ομως στὰ θέματα Μοντέρνας Τέχνης (Μουσικῆς, Γλυπτικῆς, Ζωγραφικῆς, ἑπομένως καὶ Λογοτεχνίας) βρισκόμαστε σήμερα σὲ μιὰ διαφορετικὴ πραγματικότητα, ποὺ δὲν ἐπιτρέπει μεγαλύτερη ἁπλοποίηση, ποὺ ἐνδεχομένως θὰ ἀπαιτοῦσε ἡ παιδαγωγικὴ καὶ ἡ κατάσταση τῶν παιδιῶν τῆς Α' Λυκείου.

Μιὰ δεύτερη παρατήρηση ποὺ ἤθελα νὰ κάνω εἶναι ὅτι οἱ συγγραφεῖς δὲν εἶχαν μπροστά τους ἕτοιμες "ἀκαδημαϊκὲς" Ἱστορίες τῆς Λογοτεχνίας ποὺ νὰ ἀντιμετώπιζαν πρόσωπα καὶ προβλήματα ἐνιαῖα καὶ μὲ τρόπο κατασταλαγμένο. Οἱ ὑπάρχουσες Ἱστορίες τῆς Λογοτεχνίας κάνουν μνεία, ἀλλὰ δὲν ἀξιολογοῦνται ὅπως οἱ προηγούμενες ἐποχές. Γιὰ τὴν σύγχρονη Λογοτεχνία ἐπικρατεῖ ἄκρη τὸ χάος τῆς δημοσιογραφικῆς Λογοτεχνικῆς Κριτικῆς.

'Επομένως ἡ προσπάθειά τους εἶναι ἀξιέπαινη.

Τρίτον θὰ ἤθελα νὰ προσέξουν κατὰ τρόπο ἐνιαῖο τὴν ὀρθογράφηση τῶν κειμένων, τὴν στίξη καὶ τὸ ἐπιμολογικὸ μέρος. Νὰ δηλωθεῖ ποιὰ πράγματα δίδονται καὶ μὲ ποιὲς ἀρχές.

Γιὰ τὰ βιογραφικὰ σημειώματα συμφωνῶ καὶ ἐγὼ ὅτι δὲν εἶναι ὁμοιόμορφα. Χρειάζεται κάποια βελτίωση.

Νὰ ληφθοῦν λοιπὸν ὑπόψη οἱ ἀπόψεις ποὺ ἀκούσθηκαν σήμερα ἐδῶ καὶ γιὰ ὅσες ὑπάρχει ὁμοφωνία νὰ ὑποδειχθοῦν στοὺς συγγραφεῖς, γιὰ τὶς ἄλλες νὰ τὶς συζητήσει πρῶτα ἡ ἐπιτροπὴ ποὺ συστήσαμε καὶ ἀφοῦ καταλήξει κάπου κατ'πλειοψηφίαν ἂν δὲν συμφωνήσουν, νὰ τὶς θέσουν ὑπόψη τῶν συγγραφέων.

'Ακολούθως τὸ Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

1. Τὸ ἔγγραφο ἀριθ. Φ.211.17/130/Γ/7715/14-10-81.
2. Τὴν ὑπουργ.ἀπόφ.Φ.211.12/4/Γ/9181/29-11-80 ἀνάθεσης συγγραφῆς τοῦ βιβλίου Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Α'Λυκείου στοὺς Δ.Καρβέλη, Γ.Παγανό, Κ.Μπαλάσκα, Ν.Γρηγοριάδηκαὶ Χρ.Μηλιώνη.
3. Τὸ ἄρθρο 2 τοῦ Ν.186/1975, τὸ ἄρθρο 80 τοῦ Ν. 309/76 καὶ τὸ Ν.Δ. 749/70 καθὼς αὐτὸ τροποποιήθηκε μὲ τὸ Ν.1143, ἄρθρο 33 τοῦ 1981.

./.

4. Τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς Νεοελληνικῆς Γλώσσας καί Γραμματείας τῆς Α΄ τάξεως Λυκείου (ΦΕΚ 240, τ.Α΄/23-10-79) καί τήν προκήρυξη συγγραφῆς τοῦ ἀνωτέρω βιβλίου (ΦΕΚ 984, τ.Β΄ 27-10-79).
5. Τήν πράξη τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως 3/12-10-81.
6. Τό περιεχόμενο τοῦ ἀνωτέρω βιβλίου.
7. Τίς εἰσηγήσεις κ.Δ.Σακκᾶ καί Β. Θεοδωρακόπουλου καί
8. Τή διεξοδική συζήτηση καί τίς ἀπόψεις πού διατυπώθηκαν ἀνωτέρω κατά τή συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι κατά πλειοψηφία

1. Κρίνει κατάλληλο τό βιβλίο τῶν Δ.Καρβέλη, Γ. Παγανοῦ, Κ.Μπαλάσκα, Ν.Γρηγοριάδη καί Χριστ.Μηλιώνη Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου, τεῦχος δεύτερο. Μειοψηφεῖ ὁ κ.Δ. Σακκᾶς γιά τούς λόγους πού ἀνέπτυξε στήν εἰσήγησή του.
2. Κρίνει τό βιβλίο τῶν Δ.Καρβέλη, Γ.Παγανοῦ, Κ. Μπαλάσκα, Ν.Γρηγοριάδη καί Χ.Μηλιώνη Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου στό σύνολό του (τό Α΄ τεῦχος πού ἔκρινε κατάλληλο μέ τήν πράξη του 31/1-6-81 καί τό Β΄ τεῦχος πού κρίνει κατάλληλο μ'αὐτή του τήν πράξη) κατάλληλο καί ἄξιο γιά νά ἀπονεμηθεῖ στούς συγγραφεῖς του τό δεύτερο βραβεῖο. Μειοψηφοῦν ὁ κ.Ἡλ.Σπυρόπουλος, ὁ ὁποῖος θεωρεῖ τό βιβλίο κατάλληλο γιά τό πρῶτο βραβεῖο γιά τούς λόγους πού ἀναφέρονται στήν πράξη τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως 3/12-10-81 καί τούς λόγους πού ἀνέπτυξε ὁ Ἴδιος ἀνωτέρω κατά τή συζήτηση, καί ὁ κ.Δ.Σακκᾶς, ὁ ὁποῖος δέν κρίνει τό βιβλίο κατάλληλο γιά τούς λόγους πού ἀνέφερε στήν πράξη 31/1-6-81 καί σ'αὐτή τήν πράξη.

θ έ μ α 2ο - Προδιαγγραφές (προκήρυξη) γιά τή συγγραφή 'Ιστορίας κορμοῦ Β'τάξεως Λυκείου.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Φαν. Βῶρος παρουσίασε στό Τμῆμα τήν εἰσήγησή του πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

"Ὧρες διδασκαλίας 2

1. Σκοπός τοῦ βιβλίου εἶναι νά χρησιμοποιηθεῖ γιά τή διδασκαλία τῆς ἱστορίας σύμφωνα μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα (διάταγμα 922/6-10-1980, ΦΕΚ 230/1980, σελ. 2736) καί σύμφωνα μέ τούς γενικούς στόχους διδασκαλίσας τῆς ἱστορίας στό Γενικό Λύκειο (διάταγμα 827/23-10-79, ΦΕΚ 240/1979). Καί τά δύο αὐτά κείμενα ἐπισυνάπτονται φωτοτυπημένα.

2. Τό βιβλίο θά διδαχτεῖ σέ 50 περίπου διδακτικές ὧρες καί ἡ ἔκτασή του πρέπει νά κυμαίνεται ἀνάμεσα σέ 120-130-σελίδες (50Χ 2 1/2) καθαρό κείμενο. Οἱ σελίδες λογίζονται μέ 70-72 διαστήματα καί 40-42 στίχους (ὅπως τό ἀντίστοιχο βιβλίο πού χρησιμοποιεῖται σήμερα, Κ, Καλοκαιρινοῦ, 'Ιστορία Ρωμαϊκή - Βυζαντινή β' Λυκείου).

3. Πέρα ἀπό τήν ἔκταση αὐτή οἱ συγγραφεῖς ὀφείλουν νά περιλάβουν στό βιβλίο-καί σέ συνάφεια πάντοτε πρός τό περιεχόμενο τοῦ βιβλίου καί τίς ἀνάγκες τῆς διδασκαλίας:

- Χάρτες καί διαγράμματα
- εἰσαγωγικά σημειώματα ἤ ἑρμηνευτικά στοιχεῖα (κατά κεφάλαιο)
- κείμενα-πηγές ἱστορίας (ἴσως μέ ~~xxxxx~~ κάποια εἰσαγωγικά ἤ ἑρμηνευτικά στοιχεῖα) κατά κεφάλαιο.
- θέματα παραπέρα μελέτης ἤ ἁπλές ἐρωτήσεις γιά ἀνασκόπηση κατά κεφάλαιο
- πίνακα βασικῆς βιβλιογραφίας-πίνακα περιεχομένων στό τέλος τοῦ βιβλίου.

"Ολα αὐτά τά πρόσθετα στοιχεῖα καί τό βασικό κείμενο (παρ. 2) εἶναι σκόπιμο νά συνδέονται μέ ἀμοιβαῖες παραπομπές, γιά διευκόλυνση διδασκόντων καί διδασκομένων.

./.

'Η 'Συνολική ἔκταση τῶν στοιχείων αὐτῶν μπορεῖ νά ἀνέρχεται ὡς 60% τῆς ἔκτασης τοῦ κυρίου μέρους, τοῦ κειμένου τῆς παρ. 2.

4. 'Η γλωσσική μορφή τοῦ βιβλίου ὁρίζεται ἀπό τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν. 309/76. Αὐτό θά ἰσχύσει καί γιά τίς περιπτώσεις πού οἱ συγγραφεῖς κρίνουν ἀναγκαῖο-γιά λόγους διδακτικούς- νά παραθέσουν μεταφρασμένα ὅλα ἤ μερικά ἀπό τά κείμενα - πηγές πού ἀναφέρονται στήν προηγούμενη παράγραφο.

5. Προτείνονται χρηματικά βραβεῖα - ἔπαινοι:

α' βραβεῖο	500.000
β' βραβεῖο	400.000
γ' βραβεῖο	300.000
	200.000
α' ἔπαινος	150.000
β' ἔπαινος	

6. Προθεσμία συγγραφῆς ὁρίζεται: 10 μῆνες ἀπό τή δημοσίευση τῆς προκήρυξης.

7. Σέ περίπτωση ἀνάθεσης τῆς συγγραφῆς σέ ἁρμόδιους ἐκπαιδευτικούς-συγγραφεῖς, τότε ὁ χρόνος καί ἡ ἀποζημίωση: οἰκονομική ἤ ἄλλη ἤ συνδυασμός, καθώς καί ὁ τρόπος κρίσεως καί ἐγκρίσεως θά ὁριστοῦν μέ τήν ἴδια ἀπόφαση κατά τό ἄρθρο 33 τοῦ Ν. 1143/1981".

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α

κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Φαν. Βώρου στό σύνολό της.

Θ έ μ α 3ο - Κρίση χαρτῶν 'Αγγελέτου.

Οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος Φαν. Βῶρος, Λ. 'Αδαμόπουλος καί Κυρ. Κατσιμάνης παρουσίασαν στό Τμῆμα τήν κοινή εἰσήγησή τους πού ἔχει ὡς ἑξῆς:
1. Μέ τό ΣΤ.7203/17-8-81 ἔγγραφο τοῦ ΥΠΕΠΘ μᾶς ζητεῖται νά συγκροτήσουμε ἐπιτροπή πού θά ἀξιολογήσει μία σειρά μακέτες ἱστορικῶν χαρτῶν ('Αγγελέτου) καί θά προβεῖ ἐνδεχόμενα σέ ἐπισήμανση ἀτελειῶν πού ὁ παραγωγός θά λάβει ὑπόψη του γιά τήν τελική φύση τῆς ἐργασίας του.
2. Σύμφωνα μέ τήν πράξη μας (παρ. γ, σελ. 11 τοῦ πρακτικοῦ μας 11/1980) ὅπου παραπέμπει τό ἔγγραφο καί σύμφωνα μέ τό νόμο γιά κρίση καί ἔγκριση σχολικῶν βιβλίων ἡ 'Επιτροπή Κρίσεως συγκροτεῖται μέ ἀπόφαση τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας ὕστερα ἀπό εἰσήγηση τοῦ Προέδρου τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε..
3. Προτείνω λιοπόν νά εἰσηγηθοῦμε διά τοῦ Προέδρου τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. τή συγκρότηση τῆς νόμιμης 'Επιτροπῆς Κρίσης ἀποτελούμενης ἀπό τούς:
Παπασημακόπουλο Στέφανο, ὡς Πρόεδρο, Ζαμάνη .... (τοῦ Παν/μίου 'Αθηνῶν) Κατσουλάκο Θεόδωρο, φιλόλογο-ἱστορικό, Λεοντσίνη Γεώργιο, φιλόλογο-ἱστορικό, Κύρου Κυριακή, καθηγήτρια Τεχνικῶν, εἰδική συνεργάτιδα τοῦ ΟΕΔΒ γιά τήν καλλιτεχνική ἐμφάνιση τῶν βιβλίων.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα ;

κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τῶν Φ. Βώρου, Λ. 'Αδαμόπουλου καί Κ. Κατσιμάνη στό σύνολό της.

'Αφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

'Ο Πρόεδρος

ΑΘ. ΚΟΜΙΝΗΣ

'Η Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΜΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 58/1981

Σήμερα 12 Νοεμβρίου 1981, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11.30' πρωϊνή, το Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής) με πρόεδρο τον κ. Παύλο Σακελλαρίδη, πρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι: Αθαν. Κομίνης, Γ' Αντιπρόεδρος, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Λεων. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β', Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης και Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε η Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δεν παραβρέθηκε στη συνεδρίαση ο Σύμβουλος Β' Π. Γρατσέας, γιατί ήταν ασθενής.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Ανατύπωση βιβλίων Α' τάξεως Λυκείου: α) για τους νεοεγγραφόμενους μαθητές του σχολικού έτους 1981-82 και β) για το σχολικό έτος 1982-83.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, ο Πρόεδρος του ΚΕΜΕ κ. Π. Σακελλαρίδης είπε ότι μετά την εξαγγελία από τον κ. Υπουργό Παιδείας του μέτρου εγγραφής των μαθητών που απέτυχαν στις εισιτήριες εξετάσεις για το Λύκειο, στην Α' Λυκείου, χωρίς εξετάσεις, το Τμήμα πρέπει να είναι έτοιμο για να εισηγηθεί τις αναγκαίες μεταβολές στο πρόγραμμα της Α' Λυκείου, ώστε και αυτοί οι μαθητές να κατορθώσουν να παρακολουθήσουν τα μαθήματα. Συναφές μ' αυτό το πρόβλημα, είπε, είναι και η ανάγκη άμεσης ανατύπωσης των βιβλίων της Α' Λυκείου, ώστε να χορηγηθούν σχολικά βιβλία και σ' αύ-

./.

τούς τούς μαθητές. Μιά ὅμως πού θά γίνει ἡ δαπάνη ἀνατύπωσης, χρειάζεται νά γνωματεύσει τό Τμῆμα ποιά βιβλία τῆς Α΄ Λυκείου μποροῦν ἀπό τώρα νά ἀνατυπωθοῦν καί γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83, ὥστε μέ τήν ἀνατύπωση αὐτή πού θά γίνει τώρα νά βγοῦν ἀντίτυπα πού νά καλύπτουν καί τίς ἀνάγκες τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1982-83 καί νά περιοριστοῦν ἔτσι οἱ δαπάνες. Καί μέ τήν εὐκαιρία, πρόσθεσε, πρέπει τό Τμῆμα, τό συντομότερο νά γνωματεύσει ποιά σχολικά βιβλία τοῦ Γυμνασίου καί τῶν ἄλλων τάξεων τοῦ Λυκείου θά παραμείνουν τά ἴδια καί γιά τό ἑπόμενο σχολικό ἔτος, ὥστε νά κινηθεῖ ἀπό τώρα ἡ διαδικασία ἐκτύπωσής τους γιά νά φτάσουν ἔγκαιρα στά σχολεῖα.

Ἔπειτα τό Τμῆμα συζήτησε γιά τά βιβλία τῆς Α΄ Λυκείου πού πρέπει νά ἀνατυπωθοῦν γιά τούς νεοεγγραφόμενους μαθητές σχολικοῦ ἔτους 1981-82 καί ποιά βιβλία ἐπίσης τῆς Α΄ Λυκείου μποροῦν νά ἀνατυπωθοῦν γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83.

Τελικά τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Νά ἀνατυπωθοῦν καί γιά τό ἑπόμενο σχολικό ἔτος 1982-83 τά ἀκόλουθα βιβλία τῆς Α΄ Λυκείου:

1.- Νεοελληνικά 'Αναγνώσματα (τό 1ο τεῦχος τοῦ βιβλίου ἔχει ἤδη ἐκτυπωθεῖ γιά τό σχολικό ἔτος 1981-1982 καί τώρα θά ἀποσταλεῖ στόν ΟΕΔΒ καί τό 2ο τεῦχος).
2.- 'Αρχαῖα 'Ελληνικά, Ν. Κεφαλίδη-Α. Μουμτζάκη (μέ διορθώσεις).
3.- Συντακτικό τῆς 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς, Α. Μουμτζάκη (μέ διορθώσεις).
4.- Θεωρητική Γεωμετρία, Δ. Παπαμιχαήλ καί Α. Σκιαδᾶ (χωρίς διορθώσεις).
5.- Μαθηματικά ("Αλγεβρα) Ν. Βαρουχάκη, Λ. 'Αδαμόπουλου (μέ διορθώσεις).
6.- Φυσική, Α. Μάζη (μέ διορθώσεις).
7.- Στοιχεῖα Γεωλογίας-'Ορυκτολογίας, Γ. Γεωργαλᾶ, Α. Μάλιαρη (χωρίς διορθώσεις).
8.- Γεωγραφία (χωρίς διορθώσεις).
9.- Μουσική, Ι. Μαργαζιώτη-'Ανδρ. Βουτσινᾶ-Ν. Τσιγκούλη (μέ διορθώσεις).

./.

- Καλλιτεχνικά Μαθήματα: Νά ἐκτυπωθεῖ μόνο γιά φέτος, ἐπειδή ἐκδίδεται γιά πρώτη φορά καί ἐνδέχεται νά ἔχουμε οὐσιώδεις διορθώσεις.

- Ἱστορία τῶν Ἀρχαίων Χρόνων, Ἐπ. Βρανόπουλου: Νά μήν ἀνατυπωθεῖ γιά τό 1982-83, ἀλλά μόνό γιά τούς νεοεγγραφόμενους μαθητές, ἐπειδή ἐνδέχεται ὁ συγγραφέας τοῦ βιβλίου νά μᾶς δώσει οὐσιώδεις διορθώσεις γιά τή νέα ἔκδοση.

- Ἡ Γραμματική τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς τοῦ Ἀχ. Τζάρτζανου νά ἀνατυπωθεῖ σέ ἀριθμό ἀντιτύπων γιά νά ἐξυπηρετήσει τούς νεοεγγραφόμενους μαθητές στήν Α΄ Λυκείου κατά τό σχολικό ἔτος 1981-82 καί νά μήν ἀνατυπωθεῖ γιά τό ἑπόμενο σχολικό ἔτος (ὅπως εἶναι ἡ ἀπόφαση τοῦ Τμήματος ἀριθμ. πραξ. 1/1981 καί 33/1981).

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκε τό θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

Π. Σακελλαρίδης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 59

Σήμερα 19 Νοεμβρίου 1981, ήμέρα Πέμπτη καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Ἀθανάσιο Κομίνη, Γ΄Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές.
Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Ἐπανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου - Λυκείου φιλολογικῶν μαθημάτων γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83. Εἰσηγητής: Ἠλ. Σπυρόπουλος.
2. Ἐπανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου-Λυκείου Ἱστορίας καί Στοιχείων Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83 καθώς καί προτάσεις γιά τήν ἀνάθεση συγγραφῆς νέων. Εἰσηγητής: Φαν. Βῶρος.
3. Ἐπανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου-Λυκείου Φυσικῆς , Χημείας, Ἀνθρωπολογίας, Βιολογίας καί Γεωγραφίας γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83. Εἰσηγητής: Στέφ. Παπασημακόπουλος.
4. Ἐπανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου Μαθηματικῆς γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83, Εἰσηγητής: Κων. Φούσκας.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, ἄρχισε ἡ ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θ έ μ α 1ο 'Επανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου-Λυκείου φιλολογικῶν μαθημάτων γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος 'Ηλ. Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

Στίς προτάσεις πού ἔγιναν σέ προηγούμενες συνεδριάσεις τοῦ Τμήματος γιά ἀνατύπωση διδακτικῶν ἐγχειριδίων Γυμνασίου-Λυκείου, γιά τό σχ. ἔτος 1982-83, σήμερα προσθέτουμε τίς ἀκόλουθες:

Α' Βιβλία πού μποροῦν νά ἐπανεκδοθοῦν ὡς ἔχουν:

1. 'Ηροδότου 'Ιστορία, Α' Γυμνασίου.
2. Βατραχομυομαχία-'Ησιόδου "Εργα καί 'Ημέρες, Β' Γυμνασίου.
3. Κείμενα 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς Λογοτεχνίας Β' Λυκείου.
4. Λατινική Γραμματική, (ἐπιλογή α' κύκλου) Β' Λυκείου.
5. 'Αναγνωστικό Λατινικῆς (ἐπιλογή α' κύκλου) Β' Λυκείου.
6. LHOMOND, DE VIRIS ILLUSTRIBUS, Γ' Λυκείου (ἐπιλογή α' κύκλου).
7. Βιργιλίου Αἰνειάδα κ.λ.π. (ἐπιλογή α' κύκλου), Γ' Λυκείου.
8. Συνοπτική 'Ιστορία τῆς 'Ελληνικῆς Γλώσσας Γ' Γυμνασίου.
9. Συνοπτική 'Ιστορία τῆς 'Ελληνικῆς Γλώσσας - Βιβλίο τοῦ Καθηγητῆ.

Β' Βιβλία πού θά ἐπανεκδοθοῦν μέ μεταβολές καί διορθώσεις γιά ἐκσυγχρονισμό τους.

1. 'Αττικοί Ρήτορες Β' Γυμνασίου

Προτείνεται ἡ συμπερίληψη στό βιβλίο αὐτό τοῦ ἐγχειριδίου "Λόγοι τοῦ Δημοσθένη" Γ' Γυμνασίου, ὥστε νά ἔχουμε ἕνα τό βιβλίο "'Αττικοί Ρήτορες" Β' Γυμνασίου (Λυσίας-'Ισοκράτης-Δημοσθένης), ἐφόσον αὐτό τό σχ. ἔτος 1981-82 ἡ διδασκαλία ρητορικῶν κειμένων θά γίνεται μόνο στή Β' Γυμνασίου.

2. Κείμενα 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς Λογοτεχνίας Γ' Λυκείου.

Τό πρόγραμμα κορμοῦ τῆς Γ' Λυκείου ἐξυπηρετεῖται ἀπό τρία βιβλία: 1. Πλάτωνος Φαίδων-Πρωταγόρας, 2. Σοφοκλέους Οἰδίπους Τύραννος καί 3. Θουκυδίδη Περικλέους 'Επιτάφιος.

./.

Ἐκτός ἀπό τήν παρουσία τριῶν βιβλίων ἀντί ἑνός, σημειώνω τά ἑξῆς οὐσιαστικά μειονεκτήματα:

α) Τό πρῶτο βιβλίο (Πλάτωνος Φαίδων- Πρωταγόρας) παρουσιάζει ἐντελῶς περιττό ὄγκο, ἀφοῦ ὁ Φαίδων δέν ὑπάρχει στό πρόγραμμα. Ἐπίσης πολλές σελίδες τοῦ Πρωταγόρα οὔτε διδάσκονται (κατά τό ἀναλυτικό πρόγραμμα) οὔτε εἶναι εὔκολα κατανοητές. Θά μποροῦσε λοιπόν νά ἐλαττωθεῖ σημαντικότατα ἡ ἔκταση τοῦ βιβλίου ἄν ἀφαιρέσουμε: α) Τόν Φαίδωνα καί β) τά κεφ. ΛΓ-ΛΘ΄τοῦ Πρωτογόρα καί τίς ἀντίστοιχες ἑρμηνευτικές σημειώσεις.

β) Τό δεύτερο βιβλίο (Σοφοκλέους Οἰδίπους Τύραννος) πρέπει νά συμπληρωθεῖ μέ δόκιμη νεοελληνική μετάφραση τῶν λυρικῶν μερῶν τῆς τραγωδίας, ἐφόσον κατά τό ἀναλυτικό πρόγραμμα αὐτό διδάσκονται ἀπό μετάφραση.

γ) Τό τρίτο βιβλίο (Θουκυδίδη Περικλέους Ἐπιτάφιος) παρουσιάζει ἀδυναμία στά ἑρμηνευτικά σχόλια (πεπαλαιωμένα, συχνά περιττά, καμιά φορά ἀναφερόμενα σέ γραφές διαφορετικές ἀπό αὐτές πού υἱοθετοῦνται στό κείμενο τοῦ βιβλίου). Προτείνω τήν ἀντικατάστασή τους ἀπό νεότερα σχόλια, μέ ταυτόχρονη ἀναθεώρηση τοῦ κειμένου. Μάλιστα, γιά λόγους διδακτικῆς πράξης, τά σχόλια αὐτά (κυρίως λεξιλογικά, συντακτικά, πραγματολογικά κ.τ.λ.) νά πάρουν μορφή ὑποσέλιδων σημειώσεων.

Τήν ἐργασία γιά τίς βελτιώσεις τῶν βιβλίων αὐτῶν καί τή συγκρότηση τοῦ ἑνιαίου βιβλίου "Κείμενα Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας Γ΄Λυκείου", μπορῶ νά τά ἀναλάβω, ὅπως ἔγινε καί γιά τά "Κείμενα Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας Β΄Λυκείου", χωρίς καμιά ἀπαίτηση. Ὑπολογίζω ὅτι ὡς τά τέλη Φεβρουαρίου 1982 θά μπορέσω νά παραδώσω ὁλοκληρωμένη τήν ἐργασία στό Τμῆμα.

Γ΄ Νέα διδακτικά βιβλία

1. Γραμματική Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Α΄Λυκείου. Τό Τμῆμα μέ ἐπανειλημμένες θεμελιωμένες γνωμοδοτήσεις του πρότεινε τήν ἔκδοση τῆς Γραμματικῆς τοῦ Η. Οἰκονόμου (Ἔκδοση Ἱδρύματος Μ. Τρανταφυλλίδη).

Δέν ἔχουμε παρά νά ἐπικαλεστοῦμε τίς προηγούμενες πράξεις καί νά προτείνουμε στή Διοίκηση τό ταχύτερο νά ἐλθει στίς ἀπαραίτητες δια-

./.

πραγματεύσεις μέ τό Ἵδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη, ὥστε χωρίς ἀπώλεια ἄλλου χρόνου νά μπορέσει ὁ ΟΕΔΒ ἔγκαιρα νά τό ἑτοιμάσει γιά τούς μαθητές σχ. ἔτους 1982-83.

2. Ὁμήρου Ἰλιάδα Β΄Γυμνασίου.

Τό βιβλίο τῆς Β΄Γυμνασίου "Ὁμήρου Ἰλιάδα" σέ μετάφραση Ἰακ. Πολυλᾶ εἶναι ἐκεῖνο πού προκάλεσε τίς μεγαλύτερες δυσκολίες στή σχολική πράξη, γιατί ὄχι μόνο φιλολογικά δέν εἶναι πάντοτε ὀρθή ἡ μετάφραση, ἀλλά καί γλωσσικά εἶναι προβληματική καί ἀπουσιάζει σχεδόν ὁλότελα ἡ πνοή τῆς μεγάλης ποίησης. Εἰσηγοῦμαι λοιπόν νά ἐπανέλθουμε σέ παλαιότερη πρόταση τοῦ Τμήματος καί νά εἰσηγηθοῦμε ἀντικατάστασή του ἀπό τή μετάφραση Ν. Καζαντζάκη-Ἰ.Θ. Κακριδῆ. Ἡ μετάφραση αὐτή ἀπό φιλολογική ἄποψη εἶναι ἀπόλυτα ἀξιόπιστη καί συχνά τή διαπερνᾶ γνήσια ποιητική πνοή. Ὡς μόνο μειονέκτημα μπορεῖ νά σημειωθεῖ ἡ ὕπαρξη σπάνιων (ποιητικῶν ἤ διαλεκτικῶν) λέξεων.

Ἀλλά αὐτό δέν πρέπει νά ἐπηρεάσει τήν πρότασή μου, γιατί: α) Μπορεῖ νά ἐφοδιαστεῖ τό βιβλίο μέ τό ἀπαραίτητο γλωσσάριο καί β) θά συντελέσει στόν πλουτισμό τοῦ λεξιλογίου τῶν μαθητῶν καί γενικότερα θά ὀξύνει τό γλωσσικό τους αἰσθητήριο. Τή μετάφραση αὐτή θά συνοδεύουν τά σχόλια πού ἔχει κάνει Ἐλ. Κακριδῆ καί ὑπάρχουν στό σημερινό ἐγχειρίδιο. Βασική προϋπόθεση εἶναι νά ἁρμόδια ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου νά ἔλθει τό συντομότερο σέ συνεννόηση μέ τήν κ. Κακριδή γιά τούς ὅρους ἐκχωρήσεως τοῦ ἔργου στόν ΟΕΔΒ.

3. Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Λυκείου.

Γιά τήν Α΄τάξη θά προτείνουμε τήν ἐπανέκδοση τοῦ νέου βιβλίου πού γιά τό 1981-82 θά κυκλοφορήσει σέ δύο τεύχη ὅταν ἐκδοθεῖ καί τό δεύτερο τεῦχος - φυσικά μέ τήν προσθήκη τά δύο τεύχη νά συναποτελέσουν ἕνα βιβλίο.

Γιά τή Β΄τάξη οἱ συγγραφεῖς θά παραδώσουν τό βιβλίο στά τέλη Ἀπριλίου, ὥστε νά καταστεῖ δυνατή ἡ διανομή του στούς μαθητές τόν Σεπτέμβριο. Προτείνω τό ἴδιο βιβλίο νά διανεμηθεῖ καί στούς μαθητές Γ΄Λυκείου σχ. ἔτους 1982-83, γιατί πιστεύω ὅτι θά καλύψει τίς διδακτι-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

κές ἀνάγκες τοῦ μαθήματος στήν τάξη αὐτή πολύ καλύτερα ἀπ' ὅ,τι τό σημερινό πεπαλαιωμένο βιβλίο "Νεοελληνικῶν Ἀναγνωσμάτων". Ἐξάλλου ἔγκαιρα τό Τμῆμα πρέπει νά προετοιμάσει τή συγγραφή τοῦ ἐγχειριδίου τῆς Γ΄Λυκείου, γιά τό σχ. ἔτος 1983-84.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση τῶν προτάσεων τοῦ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλου, ἀπ α φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α, γνωμοδοτεῖ:

α) Νά ἐπανεκδοθοῦν γιά τό σχ. ἔτος 1982-83 τά ἑξῆς διδακτικά ἐγχειρίδια ὡς ἔχουν:

1. Ἡροδότου Ἱστορία, Α΄Γυμνασίου.
2. Βατραχομυομαχία-Ἡσιόδου Ἔργα καί Ἡμέρες, Β΄Γυμνασίου.
3. Κείμενα Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας Β΄Λυκείου.
4. Συνοπτική Ἱστορία Ἑλληνικῆς Γλώσσας, Γ΄Γυμνασίου.
5. Συνοπτική Ἱστορία Ἑλληνικῆς Γλώσσας (βιβλίο Καθηγητῆ).
6. Ἀναγνωστικό Λατινικῆς Β΄Λυκείου (ἐπιλογή α΄κύκλου).
7. Γραμματική Λατινικῆς Β΄Λυκείου (ἐπιλογή α΄κύκλου).
8. LHOMOND, DE VIRIS ILLUSTRIBUS (ἐπιλογή α΄ κύκλου) Γ΄ Λυκείου.
9. Βιργιλίου Αἰνειάδα κτλ. (ἐπιλογή α΄κύκλου) Γ΄Λυκείου.

β) Νά ἐπανεκδοθοῦν μέ μεταβολές, βελτιώσεις καί διορθώσεις τά ἑξῆς βιβλία:

1. Ἀττικοί Ρήτορες Β΄Γυμνασίου· θά ἐνιαιοποιηθοῦν στό βιβλίο αὐτό τά ἐγχειρίδια "Ἀττικοί Ρήτορες Β΄Γυμνασίου " καί "Λόγοι τοῦ Δημοσθένη".
2. Κείμενα Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας Γ΄Λυκείου.

Κατά τό πρότυπο τῶν "Κειμένων Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας Β΄ Λυκείου", τό βιβλίο αὐτό θά συγκροτηθεῖ ἀπό:

α) Τό διδακτικό ἐγχειρίδιο "Πλάτωνος Φαίδων- Πρωταγόρας", ἀφοῦ ἀφαιρεθεῖ ὁλόκληρος ὁ διάλογος "Φαίδων", τά κεφάλαια ΑΓ΄- ΛΘ΄ἀπό τό κείμενο τοῦ "Πρωταγόρα" καί οἱ ἀντίστοιχες ἑρμηνευτικές σημειώσεις. Στή θέση τῶν κεφαλαίων αὐτῶν θά δοθεῖ ἐπαρκής περίληψη.

./.

β) Τό διδακτικό βιβλίο "Σοφοκλέους Οἰδίπους Τύραννος", μέ τήν προσθήκη μετάφρασης τῶν λυρικῶν του μερῶν (μετάφραση Ἰ. Γρυπάρη).

γ) Τό διδακτικό βιβλίο "Θουκυδίδη Περικλέους ἐπιτάφιος", ἀφοῦ τά πεπαλαιωμένα καί ἀνεπαρκή ἑρμηνευτικά σχόλιά του ἀντικατασταθοῦν μέ νέα καί γίνει νέα παραβολή τοῦ ἀρχαίου κειμένου μέ σύγχρονες ἐκδόσεις.

Τήν εὐθύνη τῆς συγκρότησης τοῦ νέου βιβλίου ὅπως καί τή συγγραφή τῶν νέων σχολίων ἀναθέτουμε, χωρίς καμιά ἐπουσιώδη εἰδους ἀπαίτηση, στόν Σύμβουλο Β΄τοῦ ΚΕΜΕ Ἠλ. Σπυρόπουλο, ὁ ὁποῖος ὑποχρεοῦται νά παραδώσει τό βιβλίο ὁλοκληρωμένο στά τέλη Φεβρουαρίου 1982.

γ) Νά ἐκδοθοῦν τά ἑξῆς νέα διδακτικά ἐγχειρίδια:

1. Γραμματική τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Α΄ Λυκείου. Νά ἐκδοθεῖ ἡ Γραμματική τοῦ Μιχ. Οἰκονόμου ("Ἔκδοση Ἱδρύματος Μ. Τριανταφυλλίδη), σύμφωνα μέ ἐπανειλημμένες προηγούμενες γνωμοδοτήσεις τοῦ Τμήματος, ἀφοῦ ἔγκαιρα ἡ Διοίκηση ἔλθει σέ διαπραγματεύσεις μέ τό Ἵδρυμα γιά τήν παραχώρηση τοῦ βιβλίου στόν ΟΕΔΒ.

2. Ὁμήρου Ἰλιάδα, Β΄Γυμνασίου.
Ἡ μετάφραση τοῦ Ἰακ. Πολυλᾶ νά ἀντικατασταθεῖ μέ τή μετάφραση Ν. Καζαντζάκη-Ἰ Κακριδῆ, ἀφοῦ ἡ Διοίκηση τοῦ Ὑπουργείου ἔλθει σέ διαπραγματεύσεις μέ τόν κ. Κακριδῆ γιά τήν ἐκχώρηση τοῦ βιβλίου στόν ΟΕΔΒ. Στό νέο βιβλίο θά μεταφερθοῦν τά σχόλια τῆς Ἑλ. Κακριδῆ, πού ὑπάρχουν στό βιβλίο πού χρησιμοποιεῖται.

3. Γιά τό μάθημα τῆς διδασκαλίας κειμένων νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας, ἡ Α΄Λυκείου σχ. ἔτους 1982-83 θά ἔχει τό νέο ἐγχειρίδιο πού ἡ ἔκδοσή του θά ὁλοκληρωθεῖ μέσα στό σχ. ἔτος 1981-82, ἡ Β΄καί ἡ Γ΄Λυκείου τό νέο διδακτικό ἐγχειρίδιο "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Β΄Λυκείου" πού ἡ συγγραφή του θά περατωθεῖ κατά τά τέλη Ἀπριλίου 1982.

Θ έ μ α 2ο 'Επανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου - Λυκείου 'Ιστορίας καί Στοιχείων Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83 καθώς καί προτάσεις γιά τήν ἀνάθεση συγγραφῆς νέων.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Φαν. Βῶρος εἶπε τά ἑξῆς:

Σχετικά μέ τό θέμα πού θά συζητήσουμε σήμερα νομίζω εἶναι ἀναγκαῖες μερικές προοιμιακές παρατηρήσεις:

1. "Ως τώρα μέ πολλή φειδώ προωθήσαμε βιβλία γιά ἀνατύπωση-τά λιγότερο προβληματικά-ὥστε νά διευκολυνθεῖ στίς ἀποφάσεις της ἡ νέα πολιτική ἡγεσία τοῦ 'Υπουργείου τῆς Παιδείας.
2. 'Η ὡς τώρα διστακτικότητα καθόλου δέν ἐμποδίζει τήν ἔγκαιρη ἀνατύπωση βιβλίων γιά τό 1982-83, στίς περιπτώσεις πού θά προκριθεῖ ἡ ἀνατύπωση τῶν παλαιῶν· ἔγκαιρη εἶναι ἡ προώθησή τους καί ὡς τά τέλη τοῦ Μάρτη τοῦ 1982.
3. 'Η τακτική πού ἀκολουθήθηκε δικαιώθηκε ἀπό τά πράγματα: ἡ ἀναγνώριση λ.χ. τῆς 'Εθνικῆς 'Αντίστασης, ἡ σχεδιαζόμενη γιορτή 'Εθνικῆς Συμφιλίωσης -Συναδέλφωσης, ἡ ἀνακοίνωση τῆς 14-11-81 ὅτι οἱ νέοι νόμοι θά συντάσσονται στή δημοτική, αὐτές οἱ ἐξελίξεις εἶναι ἀνεπίτρεπτο πιά νά μήν ἐπηρεάσουν τίς ἀποφάσεις μας ἀπό δῶ καί πέρα.'Οφείλουμε, λογουχάρη, πρίν στείλουμε γιά ἀνατύπωση τά βιβλία πού ἀναφέρονται στήν 'Αγωγή τοῦ Πολίτη (Γ' Γυμνασίου καί Γ' Λυκείου) καί παραθέτουν τό κείμενο τοῦ Συντάγματος, νά ἀποφασίσουμε τώρα ἄν θά ἐπιλέξουμε τό κείμενο αὐτό σέ καθαρευουσιάνικη μορφή ἤ ὅπως τό ἔχει μεταγλωττίσει ὁ Χρ. Χρηστίδης (τό 1976). 'Οφείλουμε ἀκόμη νά ξαναδοῦμε τίς σελίδες πού ἀναφέρονται στήν Προϊστορία μας (ἱστορία Γ' γυμνασίου).
4. Τέλος, ἔχουμε χρέος πρός τήν Παιδεία πού ὑπηρετοῦμε νά δοῦμε πόσο μπορεῖ νά ἀξιοποιηθεῖ τώρα-γιά τά πιό προβληματικά βιβλία-ἡ ρήτρα τοῦ Ν. 1143/1981, ἄρθρο 33, πού προσφέρει καί δυνατότητα συγγραφῆς, κρίσης βιβλίων μέ πολύ περισσότερη οἰκονομία χρόνου ἀπό ὅ,τι στό παρελθόν.

./.

5. Καί κάτι ἄλλο: ἐπειδή κάποτε γίνονται ἐδῶ ἀναφορές σέ κάποιες ὁμάδες πού μελέτησαν ἤ μελετοῦν ἤ πρόκειται νά μελετήσουν ἀναλυτικά προγράμματα δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσης, ὀφείλουμε μέ παρρησία καί σαφήνεια νά ἐξετάσουμε: (α) Μέ ποιά νόμιμη διαδικασία συγκροτήθηκαν (β) Μέ ποιά κριτήρια ἔγινε ἡ ἐπιλογή προσώπων, ὥστε νά ὑπηρετοῦνται οἱ σκοποί τῆς δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσης (κριτήρια ἐπιστημονικῆς καί διδακτικῆς ἁρμοδιότητας). (γ) Ἀπό ποῦ ὁρμήθηκαν οἱ σχετικές προτάσεις. Γιά νά δοῦμε πόσο ἡ ἀναμονή τῶν πορισμάτων τέτοιων ὁμάδων θά δεσμεύει τίς ἀποφάσεις τοῦ γνωμοδοτικοῦ τούτου ὀργάνου καί τῆς Διοίκησης. Περιττό νά προσθέσω ὅτι αὐτή ἡ παράγραφος ξεκινάει ἀπό καθαρά ὑπηρεσιακή ἀνάγκη καί εἶναι ἄσχετη πρός τήν ἐξαιρετική ἐκτίμηση πού τρέφω γιά ὅλα τά μέλη ὁμάδων πού γνωρίζω.

Α. Ἀνατύπωση βιβλίων ἱστορίας καί συναφή προβλήματα.

1. Ἔχουμε ἤδη στείλει γιά ἀνατύπωση τά βιβλία:
β' γυμνασίου (Ἱστορία ρωμαϊκή καί βυζαντινή) καί
γ' λυκείου (Ἱστορία ἐπιλογῆς: διαφωτισμός καί θέματα νεοελληνικῆς ἱστορίας ἀπό τίς πηγές).
2. Ὑπολείπονται ἄλλα ἑξι βιβλία ἱστορίας καί δύο ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη (γ' γυμνασίου καί γ' λυκείου). Ὅλα αὐτά πάσχουν ἀπό ἀτέλειες διάφορες: ἐπιστημονικές ἤ διδακτικές ἤ ἀσυμφωνίες πρός τά ἀναλυτικά προγράμματα. Προτείνω πάντως νά προωθηθεῖ τώρα, ἀφοῦ μᾶς πιέζει ἡ στενότητα χρόνου, ἕνα ἀπ' αὐτά γιά ἀνατύπωση: Ἱστορία Ἀρχαίων χρόνων α' γυμνασίου. Τά ὑπόλοιπα νά τά κρατήσουμε γιά πιθανές βελτιώσεις ἤ ἀντικαταστάσεις.
3. Συγκεκριμένα: μποροῦν νά γίνουν βελτιώσεις στά παρακάτω: Ἱστορία Ἀρχαίων Χρόνων α' λυκείου (ἀπό τό συγγραφέα). Ἱστορία Νέων Χρόνων γ' γυμνασίου (τῆς Γ. Καλικούρδη) καί Τί πρέπει νά γνωρίζει ὁ Πολίτης γ' λυκείου (τῆς Ἁγνῆς Ρουσσοπούλου). Γιά τά δύο τελευταῖα ἀκολουθεῖ χωριστή πρόταση παρακάτω).

./.

4. Γιά τά ὑπόλοιπα τέσσερα βιβλία ἱστορίας καί Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη προτείνονται τά ἑξῆς:

α. Ἀγωγή τοῦ Πολίτη γ΄ γυμνασίου: νά ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφή σέ ὁμάδα συγγραφέων κατά τό Ν. 1143/81, ἄρθρο 33 (ἀκολουθεῖ χωριστό κείμενο).

β. Ἱστορία κορμοῦ καί ἐπιλογῆς β΄ λυκείου: νά ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφή καί τῶν δύο βιβλίων σέ ἑνιαία ὁμάδα συγγραφέων, ἐπειδή τά δύο βιβλία ἀπό μιά ἄποψη ἔχουν χαρακτῆρα συμπληρωματικό (ἀκολουθεῖ χωριστό κείμενο).

γ. Ἱστορία κορμοῦ γ΄λυκείου: Πρίν ἀπό 4 χρόνια ἀνατέθηκε ἡ συγγραφή στούς Β. Σκουλάτο καί Β. Κρεμμυδά. Πρίν ἀπό δύο χρόνια ἡ συγγραφή ἐκείνη ὁριστικά-ἀπό πλευρά τυπικῆς διαδικασίας-ἐγκαταλείφτηκε. Νομίζω ὅτι ὑπάρχουν λόγοι οὐσιαστικοί καί τυπικοί γιά ἀναψηλάφηση, γιατί:

(1) δέν ἔχουμε ἄλλο βιβλίο (παραδεκτό),

(2) οἱ λόγοι ἀπόρριψης τοῦ βιβλίου ἐκείνου δέν ἦταν κυρίως ἐπιστημονικοί καί δέν ἀφοροῦσαν ὅλο τό βιβλίο ἀλλά κυρίως κεφάλαιά του, πού οἱ συγγραφεῖς ἦταν πρόθυμοι νά τά ξαναδοῦν,

(3) οἱ διαδικασίες κρίσης τοῦ βιβλίου ἔγιναν μέ κάποιες παρατυπίες πού δέν ἦταν τότε ὅλες γνωστές (π.χ. ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσης Στ. Παπαδόπουλος ἦταν ἀντίδικος τοῦ ἑνός ἀπό τούς συγγραφεῖς τοῦ κρινόμενου βιβλίου καί ἡ ἀντιδικία ἐκκρεμοῦσε τότε στό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας).

Μερικές ἀπό τίς παρατυπίες τίς εἶχε ἐπισημάνει τότε τό Τμῆμα μας καί εἶχε ζητήσει ἀναπομπή τοῦ θέματος στήν Ἐπιτροπή Κρίσης, ἀλλά δέν εἰσακούστηκε (πράξη 76/1977).

Γιά τό βιβλίο ἱστορίας κορμοῦ γ΄ λυκείου ἀκολουθεῖ χωριστή εἰσήγηση: ἀνάθεση συγγραφῆς, ἐφόσον δέ γίνει δεκτή ἡ πρόταση αὐτή τῆς ἀναψηλάφησης.

Β΄ Πρόταση γιά ἀνάθεση συγγραφῆς ἱστορίας β΄ λυκείου, κορμοῦ καί ἐπιλογῆς.

1. Ἱστορικό:

Τά βιβλία πού χρησιμοποιοῦνται σήμερα εἶναι:
Κ. Καλοκαιρινοῦ, Ἱστορία Ρωμαϊκή - Βυζαντινή, Αἰκατ. Χριστοφιλοπούλου, Εἰσαγωγή στίς ἱστορικές Σπουδές. Ἀπ'αὐτά: τό πρῶτο δέ συμφωνεῖ μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα, συγκεκριμένα:

./.

- περιέχει ἱστορία ρωμαϊκή πού δέν προβλέπεται ἀπό τό νέο πρόγραμμα
- δέν περιέχει νεότερη ἱστορία (15ο ὡς 18ο αἰῶνα) πού προβλέπεται ἀπό τό νέο πρόγραμμα,
- παρουσιάζει τήν ὕλη χρονολογικά, ἐνῶ κατά τό νέο πρόγραμμα ζητεῖται θεματική παρουσίαση (π.χ. οἰκονομική ζωή στό Βυζάντιο, κοινωνική πολιτική κ.λ.π.).

Τό δεύτερο βιβλίο: δέν ἔχει γραφεῖ γιά τή δευτεροβάθμια ἐκπαίδευση, περιέχει παραδείγματα πού μόνο ἡ συγγραφεύς τοῦ βιβλίου μπορεῖ ἄνετα νά τά ἀξιοποιεῖ στή διδασκαλία της, τό ὅλο βιβλίο κρίνεται διδακτικά ἀπρόσφορο γιά τή δευτεροβάθμια ἐκπαίδευση ὅπου χρησιμοποιήθηκε μόνο προσωρινά, ἀλλά ἡ προσωρινότητα παρατράβηξε. Δυό φορές στό παρελθόν τό Τμῆμα μας πρότεινε τή συγκρότηση 'Ομάδας ἐργασίας γιά τή συγγραφή ἑνός τέτοιου βιβλίου (πράξεις 70/1979 καί 51/1981). 'Αλλά ἀπάντηση καταφατική δέν ὑπῆρξε.

3. Εἶναι ἀνάγκη νά προχωρήσουμε σέ ἀνάθεση σύμφωνα μέ τό Ν. 1143/1981 ἄρθρο 33. 'Αναλυτικά προγράμματα ἔχουν δημοσιευτεῖ (προεδρικό διάταγμα 922/1980., ΦΕΚ230/6-10-1980, σελ. 2736) καί προδιαγραφές ἔχει ἐκπονήσει τό Τμῆμα μας.

4. Προτείνω νά ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφή καί τῶν δύο βιβλίων στούς: Ξένη Οἰκονομοπούλου, ἐπιθεωρήτρια φιλολόγων, Β. Σκουλάτο, λυκειάρχη, διδάκτορα ἱστορίας (Εὐαγγελική Σχολή). Ι. Γιαννόπουλο, λυκειάρχη, διδάκτορα ἱστορίας (Ζάννειο Πειραιά). Θ. Κατσουλάκο, φιλόλογο συγγραφέα ἱστορικῶν μελετῶν (40ό λύκειο 'Αθηνῶν), Β. Ασημομύτη, φιλόλογο, διδάκτορα ἱστορίας, εἰδικό γιά τή βυζαντινή τέχνη.

'Από τούς παραπάνω: ἡ πρώτη προτεινόμενη καί οἱ δύο τελευταῖοι ἔχουν συνεργαστεῖ μαζί μας ἐποικοδομητικά στή συγγραφή τοῦ βιβλίου Ἱστορία Ἐπιλογῆς γ' λυκείου (1979).

5. Γιά ὅλους τούς συγγραφεῖς τῆς ὁμάδας προτείνω ταυτόχρονη ὁλική ἀπαλλαγή ἀπό τά ὑπηρεσιακά τους καθήκοντα κατά τό χρόνο τῆς συγγραφῆς, ὥστε νά μπορέσουν ἀπερίσπαστοι νά ἑτοιμάσουν τά ζητούμενα βιβλία

./.

στό μικρότερο δυνατό διάστημα, σέ 4 μῆνες ὅπως ἐλπίζω ἀπό τή στιγμή πού θά τούς κοινοποιηθεῖ "ἀνάθεση" καί ἀπόσπαση.

6. Παράλληλα προτείνω νά ὁριστοῦν κριτές γιά τήν ἐπιστημονική πληρότητα τῆς συγγραφῆς καί τή διδακτική ἀρτιότητά της οἱ: Βασ. Σφυρόερας, καθηγητής τῆς Νεότερης ἱστορίας στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, Εὐάγγ. Χρυσός, καθηγητής τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας στό Πανεπιστήμιο Ἰωαννίνων, Κ.Ν. Παπανικολάου, Ἐπόπτης Μ.Ε. (Λαμία), Σοφ. Μαρκιανός, διδάκτωρ ἱστορίας (Κολλέγιο Ἀθηνῶν).

7. Προτείνονται ἀμοιβές - πού θά καθοριστοῦν μέ τήν ἴδια ὑπουργική ἀπόφαση: 700.000 δραχμές γιά τούς συγγραφεῖς τῶν δύο βιβλίων καί 200.000 γιά τούς κριτές (σύνολο ἐνακόσιες χιλιάδες δραχμές γιά τά δύο βιβλία).

8. Αὐτονόητο ὅτι ὁ ὑποφαινόμενος θά ἀναλάβει τό συντονισμό τῆς ἐργασίας μόλις δοθεῖ κατάφαση ἀπό τό Τμῆμα καί τήν πολιτική ἡγεσία. Συντονισμό λέγοντας ἐννοῶ διαρκή συνεργασία μέ ὅλα τά μέλη τῶν ὁμάδων (συγγραφέων - κριτῶν), γιά νά ἐπιτευχθεῖ ἡ πιό ἁρμονική συνεργασία ὅλων καί ὁ ταχύτερος δυνατός ρυθμός προώθησης τῆς συγγραφῆς καί ἡ ὁμοιογένεια τῶν ἐπιμέρους τμημάτων.

9. Ἡ ἁρμόδια ὑπηρεσία πού θά κοινοποιήσει στούς ἐνδιαφερόμενους τήν ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ θά τή συνοδεύσει καί μέ ἀντίγραφα τῶν ἀναλυτικῶν προγραμμάτων καθώς καί τῶν "προδιαγραφῶν" πού ἔχει συντάξει τό Τμῆμα Μ.Ε. τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. γιά κάθε βιβλίο χωριστά.

Γ. Πρόταση γιά τήν ἀνάθεση συγγραφῆς τοῦ βιβλίου "Ἀγωγή τοῦ Πολίτη τῆς γ' γυμνασίου (Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος).

1. Ἐνημέρωση:
Τό βιβλίο πού χρησιμοποιεῖται σήμερα στά σχολεῖα πρωτογράφηκε πρίν 16 χρόνια, ἡ κυκλοφορία διακόπηκε τό 1967. Χρησιμοποιήθηκε ὡς σχολικό βιβλίο ἀπό τό 1974 καί μεταγλωττίστηκε καί βελτιώθηκε ἀπό τό συγγραφέα του

./.

τό 1976. Δέ συμφωνεῖ μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα πού συντάχτηκε τό 1977 καί ἔχει καί ἄλλες ἀδυναμίες πού δδήγησαν τή Διοίκηση τό 1978 στήν ἀπόφαση νά προκηρύξει διαγωνισμό γιά τή συγγραφή νέου βιβλίου. Ὁ διαγωνισμός ἐκεῖνος-στόν ὁποῖο πῆρε μέρος καί ὁ συγγραφέας τοῦ σημερινοῦ βιβλίου μαζί μέ ἄλλο συνάδελφό του-ἀποδείχτηκε τελικά ἄγονος (1980).

2. Χρειαζόμαστε λοιπόν νέο βιβλίο σύμφωνο μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα, πού νά ἀναλύει περισσότερο τήν κοινωνική φύση καί ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου, τή δομή καί λειτουργία τῆς κοινωνίας καί πολιτείας καί τή θέση τοῦ ἀτόμου, πού δέχεται-καί δικαιοῦται-τά ἀγαθά τῆς κοινωνίας καί ἀντιπαρέχει τίς ὑπηρεσίες του σ'αὐτή. Εἶναι βιβλίο βασικό γιά τήν ὁλοκλήρωση τῆς ὑποχρεωτικῆς γενικῆς παιδείας. Γιά τό λόγο αὐτό εἰσηγοῦμαι νά γίνει "ἀνάθεση" γιά τή συγγραφή νέου βιβλίου σέ τρεῖς συναδέλφους σύμφωνα μέ τίς διαδικασίες τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ Ν. 1143/1981.

3. Προτείνω ἡ ἀνάθεση τῆς συγγραφῆς νά γίνει στούς:

α. Βασίλειο Πετριτσόπουλο, ἐπιστημονικό βοηθό στήν ἔδρα τοῦ Δημόσιου καί Συνταγματικοῦ Δικαίου τῆς Π.Α.Σ.Π.Ε.

β. Ἀθανάσιο Κουρταλίδη, φιλόλογο (Βαρβάκειος Σχολή), πού ἔχει ἀσχοληθεῖ μέ τό θέμα ἄμεσα καί ἔμμεσα ὅπως φαίνεται ἀπό τίς ἐργασίες του: -"Πολιτική Ἀγωγή καί Διδακτικά Βιώματα" (δημοσιευμένο σέ τεῦχος ὁμαδικῆς δουλειᾶς μετεκπαιδευομένων, ὑπό τήν κατεύθυνση καί παρακολούθηση τῆς Γ. Παπακωστούλα-Γιανναρᾶ, σελ. 57-110), -"Μαθητικές Κοινότητες καί Δημοκρατική Ἀγωγή", Ἀθήνα 1977, σελίδες 262. Ἔχει ἐπίσης δημοσιεύσει: "Τό παιδί, ὁ χῶρος καί τό σχολικό κτήριο" (Λόγος καί Πράξη, τεῦχος 11). Τέλος, στό Συνέδριο τῆς ΟΛΜΕ τό Μάη τοῦ 1981 παρουσίασε τήν εἰσήγηση: "Σκοποί τῆς Παιδείας" (ἐργασία ὁμάδας).

γ. Καράλη Ἀλέξανδρο., γυμνασιάρχη φιλόλογο, πού ἔχει ἀσχοληθεῖ μέ τή διδακτική τῆς Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη (σχετικό ἄρθρο του ἔχει δημοσιευτεῖ στό περιοδικό Λόγος καί Πράξη, τεῦχος 5, 1977). Ὑπηρετεῖ στό γυμνάσιο Νέας Ζωῆς, Περιστέρι Ἀττικῆς.

./.

4. Τή συγγραφική έργασία προτείνω νά παρακολουθοῦν ὡς κριτές οἱ:
'Αλέξανδρος Μπάλτας, φιλόλογος 'Επιθεωρητής,
Π. Παναγιώτου, φιλόλογος 'Επιθεωρητής, καί
Μ. Μπάμιου, λυκειάρχης (λυκείου 'Αμπελοκήπων).

5. Στούς συγγραφεῖς καί κριτές θά κοινοποιηθοῦν -ταυτόχρονα μέ τήν ἀνάθεση: τό ἀναλυτικό πρόγραμμα καί οἱ προδιαγραφές πού ἴσχυσαν γιά τόν ἄγονο διαγωνισμό τοῦ 1978-80.

6. Οἱ συγγραφεῖς μποροῦν νά προσθέσουν εἰκονογράφηση, σχεδιαγράμματα καί ὅ,τι ἄλλο κρίνουν συναφές καί σύμφωνο πάντα μέ τό κείμενο τοῦ βιβλίου.

7. Τέλος, ὕστερα ἀπό τίς πρόσφατες κυβερνητικές ἀνακοινώσεις-ὅτι οἱ νόμοι πιά θά συντάσσονται στή δημοτική-νομίζω ὅτι δέ χωράει ἀναβολή στό νά χρησιμοποιηθεῖ ὡς παράρτημα τοῦ βιβλίου τό μεταγλωτισμένο ἀπό τό Χρ. Χρηστίδη κείμενο τοῦ Συντάγματος ('Αθήνα 1976).

8. Γιά τούς συγγραφεῖς καί κριτές προτείνω ἀμοιβές ἀντίστοιχα: 200.000 δραχμές καί 60.000 δραχμές (ἀθροιστικά καί μέ ἴση διανομή).

9. 'Η συγγραφή μπορεῖ νά εἶναι ἕτοιμη ἄνετα σέ 4 μῆνες ἀπό τή στιγμή πού ἡ 'Υπουργική 'Απόφαση θά κοινοποιηθεῖ στούς ἐνδιαφερόμενους καί ὑπό τόν ὅρο ὅτι ταυτόχρονα οἱ δύο ἐκπαιδευτικοί τῆς δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσης θά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τίς ὑπηρεσιακές ὑποχρεώσεις τους γιά τό ἴδιο διάστημα.

10. Αὐτονόητο ὅτι θά φροντίσω γιά τό συντονισμό τῆς ἐργασίας ἀπό τή στιγμή πού ἡ πρότασή μου αὐτή θά γίνει δεκτή ἀπό τό Τμῆμα καί τή Διοίκηση. Τό νόημα τῆς συντονιστικῆς παρουσίας μου ἀνέλυσα στήν προηγούμενη εἰσήγηση καί θά τό συμπληρώσω στήν τελευταία, πού ἀφορᾶ τήν ἱστορία νέων χρόνων Γ' Λυκείου.

./.

Πρόταση γιά θεώρηση τῶν βιβλίων

1. Γεωργίας Κουλικούρδη, 'Ιστορία Νέων Χρόνων, γ΄ γυμνασίου καί
2. Ἀγνῆς Ρουσσοπούλου, Τί πρέπει νά γνωρίζει ὁ Πολίτης, γ΄ λυκείου.

'Επειδή τά βιβλία αὐτά ἀναφέρονται καί σέ πρόσφατες ἐξελίξεις (π.χ. Εἴσοδος τῆς χώρας μας στήν ΕΟΚ) καί ἀξιολογικές ἀναθεωρήσεις (π.χ. ἡ 'Εθνική 'Αντίσταση), εἶναι ἀνάγκη νά προβοῦμε σέ θεώρηση τῶν σχετικῶν σελίδων ἤ παραγράφων. Προτείνω συγκρότηση ὁμάδας θεώρησης ἀποτελούμενης ἀπό τούς:

Ξένη Οἰκονομοπούλου, φιλόλογο ἐπιθεωρήτρια,

Π. Παναγιώτου, φιλόλογο ἐπιθεωρητή,

Γ. Λεοτσίνη, φιλόλογο ἱστορικό, διδάκτορα ἱστορίας ('Ιωνίδειος Σχολή),

πού θά φροντίσουν ὡς τό τέλος 'Ιανουαρίου 1982:

α. νά θεωρήσουν γλωσσικά τά δύο βιβλία

β. νά ἐπισημάνουν τυχόν ἀντιφατικά πρός τήν πραγματική κατάσταση καί τήν ἐπίσημη ἀξιολόγηση τῆς Πολιτείας στοιχεῖα, ὥστε νά μεθοδεύσουμε ἀμέσως τίς ἀπαραίτητες βελτιώσεις.

Γιά τή βελτίωση τοῦ α΄ βιβλίου θά ἐπιδιώξουμε τή συνεργασία τῆς κ. Γ. Κουλικούρδη καί σέ περίπτωση ἀσυμφωνίας θά προβοῦμε σέ προσθήκη ἤ τροποποίηση τοῦ κειμένου μέ ὑποσημειώσεις ἤ μέ χωριστό Παράρτημα.

Γιά τό β΄ βιβλίο, πού ἡ συγγραφέας του ἔχει πεθάνει, πιθανότερη εἶναι ἡ ἀπευθείας διόρθωση μέ βάση τίς ἐπισημάνσεις- προτάσεις τῆς "ὁμάδας θεώρησης". Αὐτονόητο ὅτι ἡ προσφορά τῆς 'Ομάδας θά μνημονευτεῖ στή νέα ἔκδοση τῶν δύο βιβλίων.

Τό Τμῆμα ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

α. Νά ἀναβληθεῖ τό βιβλίο ἱστορίας ἀρχαίων χρόνων α΄ γυμνασίου, ὅπως εἶναι γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83.

β. Νά μεθοδευτεῖ ἡ θεώρηση τῶν βιβλίων: Γ. Κουλικούρδη, 'Ιστορία Νέων Χρόνων γ΄ γυμνασίου, Α. Ρουσσοπούλου, Τί πρέπει νά γνωρίζει ὁ Πολίτης γ΄ λυκείου σύμφωνα μέ τήν εἰσήγηση.

γ. Νά ἀναβληθεῖ ἡ ἀπόφαση γιά τήν ἀνάθεση συγγραφῆς βιβλίων ἱστορίας καί ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη γιά τήν ἑπόμενη συνεδρίαση ὁπότε καί θά προταθεῖ καί ἡ ἀνάθεση συγγραφῆς νέου βιβλίου ἱστορίας Νέων Χρόνων γ΄ λυκείου (κορμοῦ).

Θ έ μ α 3ο 'Επανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου - Λυκείου Φυσικῆς Χημείας, 'Ανθρωπολογίας, Βιολογίας καί Γεωγραφίας γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Στέφ. Παπασημακόπουλος εἶπε τά ἑξῆς: "Υστερα ἀπό ἐπικοινωνία μέ τούς συγγραφεῖς εἰσηγοῦμαι τά ἀκόλουθα:

Γιά τό Γυμνάσιο:

α) Νά ἀνατυπωθοῦν ὅπως ἔχουν: ἡ Γεωγραφία τῆς Α΄ τάξεως καί ἡ Γεωγραφία τῆς Β΄ τάξεως.

β) Νά ἀνατυπωθοῦν μέ διορθώσεις: ἡ Βοτανική- Ζωολογία τῆς Α΄ τάξεως ἡ 'Ανθρωπολογία τῆς Β΄ τάξεως, ἡ Φυσική τῆς Β΄ τάξεως, ἡ χημεία τῆς Β΄ τάξεως, ἡ Βιολογία τῆς Γ΄ τάξεως, ἡ Γεωγραφία τῆς Γ΄ τάξεως, ἡ φυσική τῆς Γ΄ τάξεως.

Γιά τό Λύκειο:

Νά ἀνατυπωθοῦν μέ διορθώσεις ἡ Φυσική τῆς Β΄ καί Γ΄ τάξεως (Κορμός καί 'Επιλογή).

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ Στέφ. Παπασημακόπουλου στό σύνολό της.

Θ έ μ α 4ο 'Επανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου Μουσικῆς γιά τό σχολ. ἔτος 1982- 83.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Κων. Φούσκας εἶπε τά ἑξῆς:

"Υστερα ἀπό συνεργασία πού εἶχα μέ τούς συγγραφεῖς τῶν διδακτικῶν βιβλίων Μουσικῆς Γυμνασίου καί Λυκείου γιά τόν ἔλεγχο καί τήν τυχόν διόρθωση τῶν βιβλίων τους, καί ἀναφορικά μέ τήν ἀνατύπωση τῶν βιβλίων αὐτῶν γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83, εἰσηγοῦμαι τά ἑξῆς:

1). Τό βιβλίο Μουσικῆς τῆς Α΄ Γυμνασίου τῶν 'Ι. Μαργαζιώτη - 'Α. Βουτσινᾶ καί Ν. Τσιγκούλη, νά ἀνατυπωθεῖ ὅπως εἶναι.

2). Τό βιβλίο Μουσικῆς τῆς Β΄ Γυμνασίου τῶν ἴδιων συγγραφέων νά ἀνατυπωθεῖ μέ τίς ἐλάχιστες διορθώσεις πού σημειώνονται ἐπάνω στό βιβλίο.

3) Τό βιβλίο τῆς Μουσικῆς τῆς Γ΄ Γυμνασίου τῶν ἴδιων συγγραφέων νά ἀνατυπωθεῖ, ἀφοῦ ἐκτελεστοῦν οἱ λίγες διορθώσεις πού σημειώνονται στό ἴδιο τό βιβλίο.

'Αναφέρω στό Τμῆμα ὅτι τό βιβλίο Μουσικῆς τῆς Α΄ Λυκείου δόθηκε γιά ἀνατύπωση μέ διορθώσεις μέ τήν πράξη 58/12-11-81 τοῦ Τμήματος Μ.Ε.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ Κων. Φούσκα στό σύνολό της.

'Αφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

'Η Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

'Ο Πρόεδρος

ΑΘ. ΚΟΜΙΝΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 60

Σήμερα 23 Νοεμβρίου 1981, ἡμέρα Δευτέρα καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἀγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Γ΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Ἀθαν. Κομίνη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Λεων. Ἀδαμόπουλος, Στέφ. Παπασημακόπουλος, Δημ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Κων. Συριόπουλος, Ἰω. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κων. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη Γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκε στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β΄ Γ. Γρατσέας, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Συνέχεια προτάσεων γιά ἀνάθεση συγγραφῆς βιβλίων Ἱστορίας-ἀγωγῆς πολίτη. Εἰσηγητής: Φαν. Βῶρος.
2. Ἐπανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων Μαθηματικῶν γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83 καί προτάσεις γιά τήν ἀνάθεση συγγραφῆς νέων. Εἰσηγητής: Ν. Βαρουχάκης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, ἄρχισε ἡ ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θ έ μ α 1ο Συνέχεια προτάσεων γιά ἀνάθεση συγγραφῆς βιβλίων Ἱστορίας -ἀγωγῆς πολίτη.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Φαν. Βῶρος εἶπε τά ἑξῆς:

1. Στήν προηγούμενη συνεδρίαση εἰσηγήθηκα τήν ἀνάθεση συγγραφῆς τριῶν βιβλίων:
-ἀγωγῆς τοῦ πολίτη γιά τή γ΄ γυμνασίου - ἱστορία ρωμαϊκή-βυζαντινή β΄ λυκείου - εἰσαγωγή στίς ἱστορικές σπουδές (ἐπιλογή β΄ λυκείου).
Ἐπίσης εἰσηγήθηκα τήν "ἀναφηλάφηση" τοῦ φακέλου ἱστορίας νέων χρόνων γ΄ λυκείου πού εἶχαν συγγράψει μέ ἀνάθεση ἀπό τόν Ὑπουργό Παιδείας οἱ Β. Σκουλάτος καί Β. Κρεμμυδάς.
2. Σχετικά μέ τίς παραπάνω προτάσεις ἐπιθυμῶ νά θυμίσω:
-Ἀναφέρονται στά πιό προβληματικά βιβλία ἱστορίας καί ἀγωγῆς τοῦ πολίτη πού χρησιμοποιοῦνται σήμερα στή δευτεροβάθμια ἐκπαίδευση καί εἶναι ἐπείγουσα ἡ ἀντικατάστασή τους γιά λόγους διδακτικούς ἤ ἐπιστημονικούς καί διδακτικούς ἤ γιά λόγους συμφωνίας μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα καί ἐναρμόνιση πρός τή λοιπή διδασκαλία.
-Εἰδικότερα γιά τό δεύτερο βιβλίο τοῦ παραπάνω πίνακα, εἶναι ὑποχρέωση νά ἀναφέρουμε ὑπῆρξε ἀπόκτημα γιά τήν ἐκπαίδευση ὅταν γράφτηκε. Σήμερα δέ συμφωνεῖ μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα καί εἶναι πολύ ὀγκῶδες.
-Ἡ συγγραφή τῶν παραπάνω βιβλίων εἶναι ἀνάγκη νά συντελεστεῖ στό συντομότερο δυνατό χρόνο, καί εἶναι δυνατή, ἐφόσον:
(1) ἡ ἀνάθεση γίνει σέ δυό ἤ τρεῖς ἤ τέσσερις συγγραφεῖς,
(2) παράλληλα γίνεται ἡ κρίση
(3) προοιμιακά ὁριστεῖ συντονιστής τῆς ἐργασίας πού θά συμπαρίσταται καί θά ἐναρμονίζει τά ἐπιμέρους μέ ἄγρυπνο μάτι καί φροντίδα ἀκοίμητη.
(4) προωθήσουμε ἀπόφαση ἄμεσα, χωρίς χρονοτριβή, καί ἐνημερώσουμε σχετικά τή Διοίκηση.
(5) ἐπιλέξουμε συγγραφεῖς πού γνωρίζουμε τή δυνατότητα ἀπόδοσής τους.
3. Προσωπικά ἐπιθυμῶ νά δηλώσω:

./.

α. Εἶμαι πρόθυμος - μάλλον παρακαλῶ γι'αὐτό - νά ἀκούσω ἄλλες προτάσεις γιά ἄλλους συγγραφεῖς, πού ὅμως τήν ἀποδοτικότητα καί συνεργατικότητάτους θά βεβαιώσει ἐδῶ ὅποιος τούς προτείνει.

β. Εἶμαι ἕτοιμος - χωρίς καμιά οἰκονομική διεκδίκηση - νά ἐπωμιστῶ τήν εὐθύνη καί τό μόχθο τοῦ συντονισμοῦ τῆς ἐργασίας τῶν συγγραφέων καί ἄμεσης συμπαράστασης καί βοήθειας στό ἔργο τους, ὥστε νά περατωθεῖ ἔγκαιρα.

γ. Θεωρῶ ἀναγκαία τήν ἀνάληψη τῆς εὐθύνης αὐτῆς καί τοῦ ἐπίπονου ἔργου ὄχι μόνο γιά ἐξοικονόμηση χρόνου καί γιά ἐξασφάλιση ἑνότητας, ἀλλά γιατί ἡ ὑφή τῶν βιβλίων αὐτῶν τό ἀπαιτεῖ. Εἰδικότερα γιά τό βιβλίο Εἰσαγωγή στίς 'Ιστορικές Σπουδές καί γιά τόν πρόσθετο λόγο ὅτι στόν τομέα αὐτό δέν ἔχουμε παράδοση καί εἰδίκευση (ἀφότου λ.χ. διδάσκεται τό ἀντικείμενο αὐτό στό Λύκειο ἔχουν γραφτεῖ μερικά ἄρθρα ἀπό δυό μόνο εἰδικούς: τό Σοφ. Μαρκιανό καί τόν ὑποφαινόμενο).

Πρόταση γιά τήν ἀνάθεση συγγραφῆς τοῦ βιβλίου 'Ιστορία Νέων Χρόνων γ' λυκείου (κορμοῦ).

1. 'Ιστορικά:

"Οπως εἶναι γνωστό τό βιβλίο ἱστορίας κορμοῦ γ' λυκείου: Χ. Θεοδωρίδη - Α. Λαζάρου γράφτηκε ἀρχικά τό 1937 (ἦταν δύο βιβλία). "Υστερα ἀπό διαδοχικές περικοπές καί συγκολλήσεις καί - ἀναγκαῖες - παραποιήσεις πῆρε τή σημερινή μορφή του τό 1972 (μόνο πού ἦταν τότε σέ καθαρεύουσα γλώσσα). Μεταγλωττίστηκε τό 1977. 'Υστερεῖ ἐπιστημονικά καί διδακτικά καί ἐπιπλέον δέν περιέχει τίποτα σχεδόν ἀπό τήν ἱστορία τοῦ αἰώνα μας, **ποῦ** αὐτή κυριότατα ἐνδιαφέρει τούς νέους, γιά νά κατανοήσουν τή σημερινή κατάσταση τοῦ κόσμου γενικά καί τῆς χώρας μας εἰδικά. "Ετσι, ἡ ἐνημέρωση τοῦ νέου ἀνθρώπου ἀφήνεται στήν τύχη, πού ὅσο καλή καί νά'ναι, σπάνια ἔχει πληρότητα, συστηματικότητα καί νηφαλιότητα πού ἐγγυᾶται ἕνα ὑπεύθυνο καί ἐνυπόγραφο ἐπιστημονικό βιβλίο. 'Η διαπίστωση αὐτή ὁδήγησε τό Τμῆμα - ἀπό τή συγκρότησή του σχεδόν - στή σκέψη νά ἐκπονήσει προκαταβολικά ἀπό τό 1976-77 ἕνα σχέδιο ἀναλυτικοῦ προγράμματος καί συναφῶν προδιαγραφῶν καί νά προτείνει ἀνάθεση συγγραφῆς μέ τίς διαδικασίες τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ Ν. 309/1976.

./.

'Η προσπάθεια ἐκείνη δέν εὐτύχησε νά φτάσει στό προσδοκώμενο ἀποτέλεσμα (βλέπε τελευταία παράγραφο τοῦ πρώτου κεφαλαίου αὐτῆς ἐδῶ τῆς γενικῆς εἰσήγησης γιά τά βιβλία ἱστορίας καί ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη). "Ετσι βρισκόμαστε πάλι σήμερα στήν ἴδια κατάσταση τοῦ 1976.('Από τό 1979 πού ἀπορρίφτηκε ἡ παραπάνω συγγραφή περιμέναμε νά ξαναρχίσει διαδικασία σύνταξης νέων ἀναλυτικῶν προγραμμάτων, νά συγκροτηθοῦν ὁμάδες, νά .... νά ..... νά ..... Δέν εἴδαμε τίποτε.

2. Τώρα τί θά κάνουμε;

Εἰσηγοῦμαι νά ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφή καί κρίση τοῦ βιβλίου 'Ιστορία Νέων Χρόνων γιά τή γ' λυκείου στούς:

α. Βασίλειο Σκουλάτο, διδάκτορα ἱστορίας, λυκειάρχη, πού ἦταν ὁ ἕνας ἀπό τούς συγγραφεῖς τοῦ 1977 καί ἔχει γράψει πολλά κεφάλαια τοῦ ζητούμενου βιβλίου καί μπορεῖ τώρα ἀνετότερα νά χωρήσει σέ θεώρηση καί βελτίωση τῆς δουλειᾶς του.

β. Δημακόπουλο Νικόλαο, γυμνασιάρχη (συνεργάτη μας καί στό ἀντίστοιχο βιβλίο ἱστορίας ἐπιλογῆς τῆς γ' λυκείου),

γ. Λεοντσίνη Γεώργιο, διδάκτορα ἱστορίας ('Ιωνίδειος Σχολή Πειραιᾶ) καί

δ. Κόνδη Σωτήριο, διδάκτορα ἱστορίας (λύκειο Καλαμωτῆς Χίου).

3. Μέ τήν ἴδια ὑπουργική ἀπόφαση νά συγκροτηθεῖ 'Επιτροπή Κρίσης (πού θά παρακολουθεῖ τή συγγραφή) ἀποτελούμενη ἀπό τούς:

α. Βασίλειο Σφυρόερα, καθηγητή τῆς νεότερης ἱστορίας στό Πανεπιστήμιο 'Αθηνῶν.

β. "Ελλη Γιωτοπούλου - Σισιλιάνου, ἐπίτιμο Σύμβουλο τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. , ἱστορικό, συγγραφέα ἀξιόλογων ἱστορικῶν μελετῶν,

γ. Παν. Ρέλια, φιλόλογο, ἐπιθεωρήτρια καί

δ. Χαρ. Μπάλτα, φιλόλογο, βοηθό γυμνασιάρχη.

4. Οἱ συγγραφεῖς θά ἀκολουθήσουν τό πρόγραμμα καί τίς προδιαγραφές πού εἶχαν δοθεῖ τό 1977 στούς: Β. Σκουλάτο καί Β. Κρεμμυδᾶ.

./.

5. Νομίζω ὅτι ἡ σύνθεση τῆς ὁμάδας συγγραφέων καί τό γεγονός ὅτι ἕνα μέρος ἐργασίας ἔχει γίνει (ἀπό τό Β. Σκουλάτο) ἐπιτρέπουν νά αἰσιοδοξοῦμε ὅτι ἡ συγγραφή -μολονότι ἀπό τίς δύσκολες γιά λόγους ἐγγενεῖς - μπορεῖ νά εἶναι ἕτοιμη σέ 4 μῆνες ἀπό τή στιγμή πού ἡ 'Υπουργική 'Απόφαση ἀνάθεσης τῆς συγγραφῆς θά κοινοποιηθεῖ ὑπεύθυνα στούς συγγραφεῖς. Καί θά διευκολυνθεῖ τό ἔργο ἄν μέ τήν ἴδια 'Υπουργική 'Απόφαση ὁριστεῖ ἡ κ. Κύρου, καθηγήτρια τεχνικῶν πού ὑπηρετεῖ στόν ΟΕΔΒ, νά συνεργάζεται διαρκῶς μέ τήν 'Ομάδα τῶν συγγραφέων.

6. 'Η συγγραφή τοῦ βιβλίου αὐτοῦ ἀπαιτεῖ γνώσεις πολλές καί εὐθυκρισία πολλή καί προσοχή ἰδιαίτερη στούς χειρισμούς τῶν θεμάτων τοῦ πρόσφατου παρελθόντος γιά τό ὁποῖο ἡ ἱστορική ἀλήθεια εἶναι ὑπόθεση ἀκριβή καί ἡ εὐαισθησία τῆς Κοινῆς Γνώμης εὐνόητη. Γιά τούς λόγους αὐτούς προτείνω-ἔχοντας συναίσθηση τῆς ἀνάγκης γιά νέο βιβλίο καί τῆς εὐθύνης γιά τήν ἐπιτυχία τῆς ἐργασίας αὐτῆς -νά ἀνατεθεῖ μέ τήν ἴδια 'Υπουργική 'Απόφαση ὁ συντονισμός τῆς ἐργασίας τῶν συγγραφέων, ἡ μόνιμη συμπαράσταση καί συνεργασία στό ἔργο τους, ὥστε ἔγκαιρα νά ἀντιμετωπίζονται οἱ δυσκολίες καί σταθερά νά προωθεῖται τό ἔργο καί νά διασφαλίζεται καί ἡ μεγαλύτερη δυνατή ὁμοιογένεια τῶν μερῶν πρός τό ὅλο.

7. Προτείνω ἀμοιβές:
500.000 γιά τούς συγγραφεῖς
200.000 γιά τούς κριτές
Γιά ἰδιαίτερη ἀμοιβή τοῦ ὑποφαινομένου στήν περίπτωση πού θά γίνει δεκτή ἡ προηγούμενη παράγραφος δέ γίνεται λόγος. Πρόκειται γιά ἐκούσια ἐπιφόρτιση πού ἀναλαμβάνει μέ χαρά.

'Ακολούθησε συζήτηση, κατά τήν ὁποία πολλοί ἀπό τούς Συμβούλους διατύπωσαν τίς ἀπόψεις τους.

Εἰδικότερα:

'Ο Εἰδικός Σύμβουλος κ. Κ. Συριόπουλος παρετήρησε: Νομίζω ὅτι τό Τμῆμα δέν πρέπει νά προβῆ εἰς ἀντικατάστασιν τῶν βιβλίων 'Ιστορίας τῆς Τρίτης τάξεως Λυκείου Θεοδωρίδου καί Λαζάρου καί τῆς δευτέρας τάξεως Κ. Καλοκαιρινοῦ ἤ καί ἄλλων τυχόν βιβλίων καί μάλιστα ἐσπευσμένως δι'ἀναθέσεως διά τούς κάτωθι λόγους.

./.

1. Ἐκ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τοῦ Πρωθυπουργοῦ εἶναι γνωστόν ὅτι μελετᾶται ἡ ριζική ἀναθεώρησις τοῦ ὅλου ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, ἡ κατάργησις δηλαδή τῶν Πανελληνίων ἐξετάσεων καί συνεπῶς τῶν μαθημάτων ἐπιλογῆς, καί ἡ δημιουργία νέων Προγραμμάτων καί νέων διδακτικῶν βιβλίων. Τυχόν ἀπόφασις ἀντικαταστάσεως ὑπό τοῦ ΚΕΜΕ βιβλίων πρό τῆς ἀνακοινώσεως τῶν κυβερνητικῶν συγκεκριμένων σχετικῶν ἀποφάσεων θά ὑπέβαλε τό κράτος εἰς ἄσκοπον δαπάνην καί θά ἐμαρτύρει ἔλλειψιν τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ πρός τήν ὑπεύθυνον ἡγεσίαν τοῦ Τόπου.
2. Τά ὑπάρχοντα βιβλία ἔχουν γίνει καί πάλιν δι' ἀναθέσεως καί τό Τμῆμα δέν διεφωτίσθη εἰς τί ὑστεροῦν, ὥστε νά ἐπιβάλλεται ἡ ἀντικατάστασις αὐτῶν καί συνεπῶς κατά τί θά διαφέρουν τῶν παλαιῶν τά νέα, οὔτε εἰς τάς προδιαγραφάς παρέχονται ὑποδείξεις ἀποδεικνύουσαι τά μειονεκτήματα τῶν παλαιῶν.
3. Ἡ ἀνάθεσις συγγραφῆς βιβλίων ἀντί τοῦ ὀρθοδόξου τρόπου συγγραφῆς τοῦ διαγωνισμοῦ, ἐπιτρέπεται καί ὑπό τοῦ Ν.Δ. 749/70 ἄρθ. 2 παρ.4 καί ὑπό τοῦ Ν. 1143/80 ἄρθρ.33 δυνητικῶς εἰς περίπτωσιν δηλαδή ἀδυναμίας Προκηρύξεως Διαγωνισμοῦ καί νομίζω ἔχει γίνει κατάχρησις τοῦ τρόπου τούτου συγγραφῆς ὥστε πάντα σχεδόν τά νέα βιβλία νά ἔχουν γίνει δι' ἀναθέσεως, πρᾶγμα τό ὁποῖον νομίζω ἀπέδωσε κακά ἀποτελέσματα. Ἐάν ἐγένετο χρῆσις τούτου κατά τά πρῶτα ἔτη λειτουργίας τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. ἀναγκαστικῶς δέν πρέπει νά διαιωνίζεται ὁ τρόπος οὗτος καί μάλιστα εἰς μεταβατικάς περιστάσεις ὡς ἡ παροῦσα. Ἐάν πάντως ἐλαμβάνετο τοιαύτη ἀπόφασις ὑπό τοῦ Τμήματος, ἐγώ τουλάχιστον θά μειοψηφοῦσα προτείνων τήν προκήρυξιν διαγωνισμοῦ.
4. Ἡ ἐπιλογή τῶν πρός ἀνάθεσιν διά τήν συγγραφήν προσώπων πρέπει νά γίνεται ἀπό ὅλα τά μέλη τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. τῆς εἰδικότητος τοῦ πρός ἀντικατάστασιν βιβλίου, ὥστε νά λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ὅλαι αἱ δυναταί ἀπόψεις ἐπί τοῦ πρός συγγραφήν βιβλίου, ὥστε ἄν, παρά τάς παρατηρήσεις μου ταύτας, ἀποφασισθῇ ἡ ἀνάθεσις ἀντί τοῦ διαγωνισμοῦ τοῦ βιβλίου Βυζαντινῆς Ἱστορίας τῆς Β' Λυκείου, παρακαλῶ νά περιληφθῇ εἰς τούς μέλλοντας νά συγγράφουν τό βιβλίο τοῦτο καί ὁ Λυκειάρχης τοῦ Νυχτερινοῦ Λυκείου Νέας Ἰωνίας κ. Σαράντος Τσουλουχόπουλος,

ὁ ὁποῖος εἶχε ὑποβάλλει, εἰς προκηρυχθέντα παλαιότερον διαγωνισμόν, βιβλίον Βυζαντινῆς Ἱστορίας κριθέν ἀξιόλογον ὑπό τῆς Ἐπιτροπῆς καί ἐγκριθέν ἀλλά μή ἐκδοθέν ὅμως ἕνεκα τῆς ἐπιβολῆς τῆς δικτατορίας.

5. Τέλος ἐπιθυμῶ νά ἐπισύρω τήν προσοχήν τοῦ Τμήματος ἐπί τοῦ ἄρθρου 80 παράγραφος 4 τοῦ Ν. 309/1976 τό ὁποῖον παρέχει εἰς τό ΚΕΜΕ τό δικαίωμα ἐγκρίσεως ἤ ἀπορρίψεως μόνο τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως οὐχί δέ καί τό δικαίωμα τῆς διορθώσεως τῶν ἀπορριφθέντων ὑπό τῶν Ἐπιτροπῶν βιβλίων διά παρατηρήσεων λαμβανομένων ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν ἀπορριπτικῶν πρακτικῶν τῶν Ἐπιτροπῶν, ὡς ἔχει γίνει παρανόμως πολλάκις κατά τό παρελθόν, μέ ἀποτέλεσμα ἀπαράδεκτον ὑποβιβασμόν τῆς ποιότητος τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ὡς μαρτυρεῖ καί ἐκ τοῦ ἐκδοθέντος καί χρησιμοποιουμένου βιβλίου τῆς Α΄ τάξεως Λυκείου τοῦ Ε.Βρανοπούλου, τοῦ ὁποίου ἔτυχε νά εἶμαι εἰσηγητής εἰς τήν κρίνασαν καί ἀπορρίψασαν αὐτό Ἐπιτροπήν.

Ὁ Εἰδικός Σύμβουλος Ἰω. Σκορδίλης εἶπε:

Ἀκούγοντας τήν εἰσήγηση τοῦ συναδέλφου κ.Βόρου, ὁ ὁποῖος ἀνέφερε πῶς τά βιβλία τῆς Ἱστορίας τῆς Β΄ Λυκείου, κορμοῦ καί ἐπιλογῆς, καί Γ΄Γυμνασίου εἶναι ἀπό τά πιό προβληματικά βιβλία, πῶς ἡ τροποποίηση τοῦ προγράμματος ἐπιχειρεῖται χωρίς ἀποτέλεσμα ἀπό τό 1977 καί πῶς παλαιότεροι διαγωνισμοί συγγραφῆς τῶν βιβλίων αὐτῶν δέν ἔχουν ἀποδώσει καί συνδυάζοντας τίς δυσκολίες ὅλες αὐτές μέ τίς πρόσφατες προγραμματικές δηλώσεις τοῦ κ.Πρωθυπουργοῦ, ὁ ὁποῖος ρητά ἀνάφερε πῶς θά ἀλλάξουν τά προγράμματα καί τά βιβλία, προτείνω στό Τμῆμα τά ἑξῆς: Νά μή σπεύσουμε στή μεταβατική αὐτή περίοδο νά ἀναθέσουμε ἐσπευσμένα τή συγγραφή τῶν βιβλίων αὐτῶν, γιατί πρῶτον μέν ὁ χρόνος πού ἀπομένει γιά τή συγγραφή καί τήν ἐκτύπωση εἶναι πολύ περιορισμένος καί δέν ἐξασφαλίζει τή συγγραφή καλυτέρων βιβλίων, καί δεύτερον εἶναι πολύ πιθανόν νά συγγραφοῦν τά βιβλία, νά δαπανηθοῦν ἑκατοντάδες χιλιάδες δραχμές καί στό τέλος νά μή χρησιμοποιηθοῦν, γιατί σύμφωνα μέ τίς δηλώσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ σύντομα θά ἔχουμε ἀλλαγές στά προγράμματα, στά βιβλία καί στό σύστημα ἐπιλογῆς στά Α.Ε.Ι.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΕΜΕ

. / .

Προτείνω λοιπόν νά ἀναμείνουμε λίγο χρόνο, νά ἔχουμε τίς τελικές ἀπόψεις τῆς πολιτείας πάνω στά θέματα αὐτά καί μετά νά προχωρήσουμε μέ τή βεβαιότητα τῆς ριζικῆς καί μόνιμης λύσεως τοῦ θέματος.

Μέ τήν ἴδια ἐπιχειρηματολογία προτείνω νά μή γίνει δεκτή καί ἡ πρόταση τοῦ συναδέλφου κ. Βαρουχάκη, ὁ ὁποῖος προτείνει τή συγγραφή μέ ἀνάθεση μαθηματικῶν βιβλίων γιά τό Λύκειο.

Ὁ κ. Δ. Σακκάς ὑποστήριξε ὅτι μέ τήν προοπτική ἀναδόμησης τῆς παιδείας καί ριζικῶν ἀλλαγῶν στά προγράμματα δέ θά πρέπει τό Τμῆμα νά εἰσηγηθεῖ τήν ἔκδοση νέων βιβλίων, ἐκτός ἀπό ἐλάχιστα, γιά νά μήν ὑποβληθεῖ ἡ Πολιτεία σέ δαπάνες πού ἴσως σύντομα θά ἀποδειχτοῦν περιττές.

Ἔτσι δέν κρίνω ἀπαραίτητη τήν ἀντικατάσταση τοῦ βιβλίου τοῦ Καλοκαιρινοῦ, γιατί ἴσως καί νά ἐπικρατεῖ ἡ νέα κυβέρνηση ὅτι ἀρχίζει τήν ἀντικατάσταση τῶν σχολικῶν βιβλίων ἀπό τό βιβλίο τοῦ Καλοκαιρινοῦ, ὁ ὁποῖος χαίρει ἐκτίμησης στόν ἐκπαιδευτικό κόσμο. Βέβαια τό βιβλίο του δέν ἀνταποκρίνεται στό νέο ἀναλυτικό πρόγραμμα ἀπόλυτα καί δέν εἶναι κατάλληλο γιά σχολικό βιβλίο, ὅμως ἔχει καί ἀρετές καί δέν προκάλεσε προβλήματα καί ἐπικρίσεις. Ἐπίσης δέν κρίνω ἐπείγουσα τήν ἀνάγκη νά ἀντικατασταθεῖ ἡ πράγματι ἀκατάλληλη μετάφραση τῆς Ἰλιάδας τοῦ Πολυλᾶ. Μέ τήν ἀλλαγή τῶν προγραμμάτων καλό θά εἶναι νά ἐκδοθεῖ ἕνα μόνο βιβλίο Ὁμήρου γιά τούς μαθητές καί νά μήν φορτώνονται τά παιδιά μέ δυό ὀγκωδέστατα βιβλία Ὁμήρου, τά ὁποῖα ἀπωθοῦν. Ἀναγκαῖο θεωρῶ νά ἐκδοθοῦν νέα βιβλία "Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη", "Ψυχολογίας" καί "Ἱστορίας ἐπιλογῆς Λυκείου", γιατί αὐτά πού χρησιμοποιοῦνται εἶναι ἐντελῶς ἀκατάλληλα. Στήν Ἱστορία Γ' τάξεως Λυκείου πού ἐπίσης ὑπάρχει πρόβλημα ἡ ἀνάγκη μπορεῖ νά καλυφθεῖ μέ τήν ἔκδοση ἑνός συμπληρωματικοῦ παραρτήματος πού νά περιλαμβάνει τήν ἱστορία τῆς Ἑλλάδας καί τοῦ Κόσμου ἀπό τό 1900 κ. ἐ., δεδομένου ὅτι τό παλαιό βιβλίο Λαζάρου γραμμένο στήν περίοδο τῆς δικτατορίας τοῦ Μεταξᾶ δέν πάει πέρα ἀπό τό 1930 καί γιά ὅσα γράφει γιά τήν περίοδο ἰδίως τοῦ 1900-1930 εἶναι ἀπαράδεκτο. Ἂν ὅμως τό Τμῆμα ἀποφασίσει νά ἐκδοθεῖ αὐτό τό βιβλίο, δέ θά ἔχω ἀντίρρηση.

./.

αὐτοῦ στήν ὅλη προσπάθεια τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς παιδείας μας, τήν ἐπιστημονική ἀρτιότητα καί τίς διδακτικές ἀρετές του. Ἐξάλλου, τήν ὥρα πού προτείνουμε τήν ἐπανέκδοση "ὡς ἔχουν" τῶν βιβλίων Ἱστορίας τῆς Α΄ καί Γ΄ Γυμνασίου, πού ποτέ δέν ἱκανοποίησαν καθηγητές καί μαθητές ὅσο τό βιβλίο τοῦ Καλοκαιρινοῦ, μέ ποιό αἰτιολογικό βιαζόμαστε νά ἀντικαταστήσουμε τό βιβλίο αὐτό;

3. Μέ ἔκπληξη ἄκουσα τόν κ. Βῶρο νά προτείνει γιά τήν κριτική ἐπιτροπή τόν ἐπόπτη, κ. Ν. Παπανικολάου, ἐφόσον οὔτε ἀπό ἄλλα δημοσιεύματά του ὁ κ. Παπανικολάου εἶναι γνωστός ὡς ἱστορικός (καί μάλιστα βυζαντινολόγος) οὔτε ἡ συμμετοχή του σέ προηγούμενη ἐπιτροπή κρίσεως ὑπῆρξε ἰδιαίτερα ἱκανοποιητική. Γι' αὐτό τό τελευταῖο παραπέμπω στήν πράξη τοῦ Τμήματος, κατά τήν ὁποία συζητήθηκε ἡ τελική πράξη τῆς ἐπιτροπῆς κρίσεως τοῦ βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Γ΄ Γυμνασίου".

4. Ἔτσι προτείνω νά περιοριστεῖ ἡ ἀνάθεση μόνο στή συγγραφή τοῦ βιβλίου ἐπιλογῆς, ἀφοῦ καί γιά τήν περίπτωση αὐτή ἀνήκει στήν ὁμάδα τῶν συγγραφέων προθεσμία τουλάχιστον ἕξι μηνῶν, ὥστε νά ἔχουμε τό δικαίωμα νά ἀπαιτοῦμε ἱκανοποιητικό βιβλίο.

γ) Ἱστορία Γ΄ Λυκείου (κοινό πρόγραμμα). Ὁ μεγάλος ἱστορικός χῶρος τόν ὁποῖο καλεῖται νά καλύψει τό βιβλίο αὐτό, ἡ πολυπλοκότητα καί ἡ ποικιλία, ἀλλά καί τό ἐξαιρετικό γιά τόν σύγχρονο νέο ἄνθρωπο ἐνδιαφέρον πού ἔχουν τά θέματα πού θά περιλαμβάνει, μέ κάνουν πολύ σκεπτικό ἄν ἡ ὁμάδα συγγραφέων πού προτείνει ὁ κ. Βῶρος (ἔστω καί μέ τήν προσθήκη τοῦ κ. Σκουλάτου) θά μπορέσει νά ἀνταποκριθεῖ ἱκανοποιητικά στίς ἀπαιτήσεις τῆς Πολιτείας, προπάντων ἄν περιορίσουμε τήν προθεσμία συγγραφῆς σέ διάστημα λιγότερο ἀπό ἕξι μῆνες.

Τέλος, ἐπειδή φοβᾶμαι ὅτι θά χαθεῖ πολύτιμος χρόνος σέ ἀλληλογραφία ἀνάμεσα στή Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων καί τό ΚΕΜΕ ἄν ἐπιμείνει ὁ κ. Βῶρος στήν ἐπιθυμία του νά ὁριστεῖ μέ ἐπίσημη ἀπόφαση συντονιστής τῆς συγγραφῆς ὅλων τῶν βιβλίων αὐτῶν, ἐνῶ ἔχουμε ἀντίθετη ἄποψη τῆς Διοίκησης (βλ. ἔγγραφο ἀρ. Φ. 211.17/128/Γ/7430/12-10-81 τῆς ἁρμόδιας Δ/νσης τοῦ ΥΠΕΠΘ), θά πρότεινα νά συντονίζει τήν προσπάθεια ὁ κ. Βῶρος καί νά ἐνημερώνει τό Τμῆμα μέ δική μας μόνο ἐξουσιοδότηση.

./.

Συγκεφαλαιώνοντας: 1. Συντάσσομαι μέ τήν πρόταση γιά ἀνάθεση συγγραφῆς τῶν βιβλίων: 'Αγωγή Πολίτη Γ΄ Γυμνασίου, 'Ιστορία Β΄ Λυκείου (μόνο Πρόγραμμα 'Επιλογῆς) καί 'Ιστορία Γ΄ Λυκείου (μόνο πρόγραμμα κορμοῦ), διατηρώντας ὅλες τίς ἐπιφυλάξεις πού διατύπωσα παραπάνω, καί 2. Προτείνω τήν ἐπανέκδοση "ὡς ἔχει" τοῦ βιβλίου "Ρωμαϊκή καί Βυζαντινή 'Ιστορία Β΄ Λυκείου" τοῦ Κ. Καλοκαιρινοῦ.

'Ο Σύμβουλος Β΄ Ν. Παπαδόπουλος εἶπε:
"Οπως ἀνέφερα καί στήν προχτεσινή (19-11-81) συνεδρία μας μέ τά ἴδια θέματα δέ θά ἀρνηθῶ τήν ψῆφο μου στήν ἐπανέκδοση ὁρισμένων τουλάχιστον ἀπαραίτητων βιβλίων γιά τό 1982-83, ἀλλά διατυπώνω σύγχρονα τή γνώμη ὅτι ἡ νέα κυβερνητική ἐκπαιδευτική πολιτική δέ θά πρέπει νά δεσμευτεῖ ἀπ' τίς προτάσεις αὐτές γιά νά γίνουν οἱ ἀλλαγές πού χρειάζονται ἀπ'τόν ἐπόμενο κιόλας σχολικό χρόνο. Τονίζω τή γνώμη μου αὐτή, ἀφοῦ ἄλλωστε ὁ ἴδιος δέν εἶχα συμφωνήσει σέ ἀρκετά θέματα πού σχετίζονταν μέ τά ἀναλυτικά προγράμματα, τίς ὧρες καί τά μαθήματα γενικά σέ περσινές καί παλιές ἀποφάσεις τοῦ Τμήματος.

'Ο Εἰσηγητής Κυρ. Κατσιμάνης εἶπε:
Τό βιβλίο τοῦ Κ. Καλοκαιρινοῦ ἀποτελεῖ μιά σημαντική σελίδα στήν ἱστορία τῶν 'Ελληνικῶν μεταρρυθμίσεων. 'Επιστημονικά, σύμφωνα μέ τούς εἰδικούς, εἶναι ἔγκυρο καί ὡς τρόπος γραφῆς, ὡς εἰκονογράφηση καί, προπάντων, ὡς πλοῦτος συμπληρωματικῶν κειμένων (πηγῶν, λογοτεχνικῶν ἀποσπασμάτων κ.λ.π.) εἶναι κάτι τό πολύ θετικό γιά τή Μέση 'Εκπαίδευση. Δεδομένου ὅτι ἐπίσημα ἔχει ἐξαγγελθεῖ ὡς ἐπικείμενη ἡ ριζική ἀναθεώρηση προγραμμάτων καί διδακτικῶν βιβλίων, ἔχω τή γνώμη ὅτι τό βιβλίο τοῦ Καλοκαιρινοῦ θά μποροῦσε νά διατηρηθεῖ κατά τή μεταβατική αὐτή περίοδο. Στήν περίπτωση αὐτή τό ΚΕΜΕ θά μποροῦσε μέ ὁδηγίες του νά ἀντιμετωπίσει, ὅσο αὐτό εἶναι δυνατόν, τίς ἀδυναμίες τοῦ βιβλίου, ὑποδεικνύοντας στούς καθηγητές τήν ἀξιοποίηση, κυρίως τοῦ πλούσιου συμπληρωματικοῦ ὑλικοῦ πού περιέχει τό βιβλίο.

./.

Ὕστερα ἀπό τή συζήτηση τό Τμῆμα ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι κ α τ ά πλειοψηφία:

α. Νά γίνει ἀνάθεση τῆς συγγραφῆς τοῦ βιβλίου Ἀγωγή τοῦ Πολίτη (Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος) γ΄ γυμνασίου σύμφωνα μέ τήν εἰσήγηση.

β. Νά γίνει ἀνάθεση συγγραφῆς τῆς ἱστορίας β΄ λυκείου Ἐπιλογῆς (μόνο) σύμφωνα μέ τήν εἰσήγηση καί μέ τίς ἀκόλουθες τροποποιήσεις:
(1) Στήν ὁμάδα τῶν συγγραφέων δέ θά περιλαμβάνεται ὁ Β. Σκουλάτος.
(2) Στήν ὁμάδα κριτῶν δέ θά μετέχουν οἱ Β. Σφυρόερας καί Κ. Παπανικολάου, ἀλλά θά προστεθεῖ ὁ λυκειάρχης Σαράντος Τσουλουχόπουλος.
(3) Ἡ ἀμοιβή ὁρίζεται σέ 400.000 γιά τούς συγγραφεῖς καί 150.000 γιά τούς κριτές.
(4) Νά μή γίνει ἀνάθεση γιά τή συγγραφή τῆς ἱστορίας Β΄ Λυκείου (κορμοῦ) γιά τούς λόγους πού ἔχουν ἐκτεθεῖ στή συζήτηση, καί κατά συνέπεια, νά ἀνατυπωθεῖ καί γιά τό 1982-83 τό βιβλίο Κ. Καλοκαιρινοῦ, Ἱστορία Ρωμαϊκή καί Βυζαντινή.

γ. Νά γίνει ἀνάθεση συγγραφῆς τῆς Ἱστορίας Νέων Χρόνων γ΄ λυκείου (κορμοῦ) σύμφωνα μέ τήν εἰσήγηση, μέ τήν ἀκόλουθη τροποποίηση: στήν ὁμάδα συγγραφέων θά μετέχει ὁ Β. Σκουλάτος πού ἔχει ἤδη ἑτοιμάσει μέρος τῆς ἐργασίας ἀπό παλαιότερη ἀνάθεση καί θά ληφθεῖ πρόνοια κατά τήν ἔκδοση τοῦ βιβλίου νά ἀναγραφεῖ τί ἔχει γραφεῖ ἀπό κάθε μέλος τῆς ὁμάδας.

δ. Χρόνος γιά τή συγγραφή ὅλων τῶν παραπάνω βιβλίων θεωρεῖται ἀναγκαῖος 4 μῆνες ἀπό τήν ἡμέρα ἐπίσημης ἀνακοίνωσης τῆς Ὑπουργικῆς ἀπόφασης στούς συγγραφεῖς.

ε. Ἡ Διοίκηση παρακαλεῖται μαζί μέ τήν κοινοποίηση "ἀνάθεσης" νά ἐφοδιάζει τούς συγγραφεῖς μέ ἀντίγραφα τῶν ἀναλυτικῶν προγραμμάτων καί τῶν "προδιαγραφῶν".

./.

στ'. Ἡ Διοίκηση παρακαλεῖται νά ἀποσπάσει τούς συγγραφεῖς ἀπό τίς ὑπηρεσιακές ὑποχρεώσεις τους ὥστε ἀπερίσπαστοι νά ἐπιδοθοῦν στίς συγγραφές καί νά περατώσουν ἔγκαιρα τό ἔργο πού τούς ἀνατίθεται.

ζ. Τέλος, τό Τμῆμα συμφωνεῖ νά ἀνατεθεῖ στόν κ. Φ. Κ. Βῶρο ἡ συντονιστική ἐργασία καί συνεργασία μέ τούς συγγραφεῖς γιά τούς λόγους πού ἔχει ἐκθέσει στήν εἰσήγησή του, ἐφόσον τοῦτο εἶναι σύμφωνο μέ τό νόμο (1143/1981, ἄρθρο 33).

Μειοψήφησαν οἱ Εἰδικοί Σύμβουλοι Κων. Συριόπουλος καί Ἰω. Σκορδίλης γιά τούς λόγους πού ἀνέπτυξαν κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος.

Θ έ μ α 2ο : Ἐπανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων Μαθηματικῶν, γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83, καί προτάσεις γιά τήν ἀνάθεση συγγραφῆς νέων.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ν. Βαρουχάκης εἶπε τά ἑξῆς:

Ἀπό τά βιβλία Μαθηματικῶν τῶν τάξεων Β΄ καί Γ΄ Λυκείου θά προτείνω τήν ἀνατύπωση ὡς ἔχει μόνο τῆς "Εὐκλείδειας Γεωμετρίας" τοῦ Χ. Παπανικολάου. Ἐπίσης τήν ἀνατύπωση μέ δρισμένες βελτιώσεις τῆς "Κοσμογραφίας" Γ΄ Λυκείου τοῦ Δ. Κωτσάκη.

Πρίν διατυπώσω τήν πρότασή μου γιά τή συγγραφή νέων βιβλίων Μαθηματικῶν γιά τίς Β΄ καί Γ΄ τάξεις Λυκείου, θεωρῶ ἀπαραίτητο νά ἀναφερθῶ μέ κάθε δυνατή συντομία στό ἱστορικό τῆς συγγραφῆς τῶν Μαθηματικῶν βιβλίων, τά ὁποῖα ἔχουμε σήμερα στά Σχολεῖα μας. Αὐτό θά καταδείξει τό ἐπεῖγον τοῦ θέματος καί θά στηρίξει τήν πρότασή μου.

Ἄς μέ συγχωρήσουν οἱ συνάδελφοι ἄν θά ἐπαναλάβω μερικά γνωστά πράγματα ἀλλά θά πρέπει ἡ πρότασή μου αὐτή νά εἶναι ὁλοκληρωμένη ὥστε ἡ νέα ἡγεσία τοῦ Ὑπουργείου νά ἔχει τά ἀναγκαῖα στοιχεῖα γιά ἕνα τόσο σοβαρό θέμα. Εἶναι γνωστό ὅτι ἀπό τά πρῶτα ἔργα μας στό ΚΕΜΕ ἦταν ἡ κατάρτιση καί ἐφαρμογή νέων ἀναλυτικῶν προγραμμάτων μέ παράλληλη συγγραφή νέων βιβλίων. Ἀπό τό 1976 ἀνακοινώθηκε τό σχετικό χρονοδιάγραμμα σταδιακῆς κατά τάξη ἐφαρμογῆς τῶν νέων προγραμμάτων πού πρόβλεπε:

α) Ὁλοκλήρωση τοῦ νέου προγράμματος τοῦ Γυμνασίου κατά τήν τριετία 1976 -79 καί τοῦ νέου προγράμματος τοῦ Λυκείου κατά τήν ἑπόμενη τριετία 1979-82.

β) Σταδιακή ἐφαρμογή μεταβατικοῦ (προσωρινοῦ) προγράμματος Λυκείου κατά τήν τριετία 1977-80 μέ ὕλη κορμοῦ καί ἐπιλογῆς στίς Β΄ καί Γ΄ τάξεις (ἀπό τοῦ σχ. ἔτους 1978-79 καί τοῦ 1979-80 ἀντίστοιχα) γιά τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ νέου συστήματος εἰσαγωγῆς στά ΑΕΙ μέ Πανελλήνιες ἐξετάσεις.

Ἔτσι, γράφτηκαν σταδιακά σύμφωνα μέ τά νέα ἀναλυτικά προγράμματα, τά βιβλία γιά τίς τρεῖς τάξεις τοῦ Γυμνασίου καί τήν Α΄ Λυκείου. Τά παραπάνω βιβλία κυκλοφοροῦσαν ὅλα κατά τό σχολικό ἔτος 1979-80, ὅπως πρόβλεπε καί τό χρονοδιάγραμμα τοῦ 1976.

./

Παράλληλα, μιά προσπάθεια νά γραφτοῦν βιβλία τῶν Β΄ καί Γ΄ τάξεων Λυκείου γιά τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ προσωρινοῦ μεταβατικοῦ προγράμματος (Κορμοῦ -'Επιλογῆς) ἔδωσε μόνο τό βιβλίο 'Επιλογῆς τῆς Β'Λυκείου. Τό βιβλίο αὐτό ἀποτελοῦσε μέρος μιᾶς συγγραφῆς πού ἀπορρίφθηκε ἀπό τήν 'Επιτροπή Κρίσεως, ἀλλά τό μέρος αὐτό διορθώθηκε ἀπό τά μέλη τοῦ ΚΕΜΕ καί μέ εὐθύνη τοῦ Τμήματος Μ.Ε. ἐκδόθηκε ἀπό τόν ΟΕΔΒ τό 1978-79, γιά νά χρησιμοποιηθεῖ στίς πρῶτες Πανελλήνιες ἐξετάσεις.

Γιά τό ἑπόμενο σχολικό ἔτος 1979-80 ἦταν ἐπείγουσα ἀνάγκη νά ὑπάρξει βιβλίο Κορμοῦ-'Επιλογῆς τῆς Γ΄ Λυκείου. Στίς ἀρχές τοῦ 1979 μέ ἔγγραφη πρότασή μου στόν κ. 'Υπουργό, τήν ὁποία ἐπισυνάπτω, εἰσηγήθηκα τήν ἀνάθεση συγγραφῆς τοῦ βιβλίου αὐτοῦ (βλ. Πράξεις 9/79 καί 28/79 τοῦ Τμήματος Μ.Ε.). 'Η πρόταση ἐκείνη συζητήθηκε στίς 27/2/79 καί δέν ἔγινε δεκτή. 'Ο κ, 'Υπουργός υἱοθέτησε πρόταση παραγόντων ἐκτός τοῦ ΚΕΜΕ καί σάν "προσωρινή" λύση ἀνάγκης ἀποφασίστηκε: γιά τήν ὕλη κορμοῦ νά χρησιμοποιηθεῖ τό βιβλίο "Μαθηματικά" τοῦ Σ. Παπαδόπουλου πού εἶχε ἐκδοθεῖ ἀπό τό Εὐγενίδειο "Ιδρυμα γιά τήν Α΄ τάξη Τεχνικοῦ Λυκείου καί γιά τήν ὕλη ἐπιλογῆς, ἐκτός ἀπό τό παλαιό βιβλίο 'Ανάλυσης τοῦ Β. Στάϊκου, νά χρησιμοποιηθεῖ τεῦχος "Στοιχεῖα 'Αναλυτικῆς Γεωμετρίας" πού θά ἔγραφε ὁ κ. Γρ. Τσάγκας. Τά βιβλία Τσάγκα καί Παπαδόπουλου, πού ἐκδόθηκαν ἀπό τό Εὐγενίδειο "Ιδρυμα καί χρησιμοποιήθηκαν στή Γ΄ Λυκείου τό 1979-80, ξεσήκωσαν θύελλα δικαιολογημένων διαμαρτυριῶν ἀπό κάθε πλευρά. Μαθητές, καθηγητές, ἐποπτικό προσωπικό, ΕΜΕ, τύπος, ὅλοι ὁμόφωνα τά κατεδίκασαν καί ὑπῆρξε ὁμοφωνία ἡ ληστρική ἐκμετάλευση τῶν μαθητῶν μέ τή μέθοδο τῶν χρυσοφόρων λυκαρίων τῶν ἀσκήσεων,

'Εδῶ σταματᾶ κ. συνάδελφοι καί ἡ μεταρρύθμιση στά Μαθηματικά. Στίς Β΄ καί Γ΄ Λυκείου ὄχι μόνο δέν ἐφαρμόστηκε ὁλοκληρωμένο ἐνιαῖο πρόγραμμα συνέχεια ἐκείνου τῆς Α΄ Λυκείου ἀλλά ἁπλῶς χρησιμοποιήθηκαν βιβλία ἀνάγκης ἑτερόκλητα πού εἶχαν γραφτεῖ γιά νά ὑλοποιήσουν ἄλλα ἄσχετα μεταξύ τους προγράμματα, βιβλία πού δέν ἦταν δυνατό, οὔτε καί στό συμβολισμό ἀκόμη νά συμφωνήσουν. Πρότασή μου νά συνεχιστεῖ ἐν τῷ μεταξύ ἡ συγγραφή βιβλίου τῆς Β΄Λυκείου ἀπό τήν ἴδια ὁμάδα πού ἔγραφε τό βιβλίο τῆς Α΄ Λυκείου δέν ἔγινε δεκτή (Βλ. πράξη 19/81 τοῦ Τμήματος Μ.Ε.).

./.

Αὐτή ἡ ἀπαράδεκτη κατάσταση πού συνεχίζεται καί φέτος ἀμετάβλητη ἀπό τό 1979, ὀφείλεται κυρίως σέ δύο λόγους:

α) Ἡ ἡγεσία τοῦ Ὑπουργείου δίστασε νά διακινδυνεύσει τήν εἰσαγωγή νέων βιβλίων, μήπως δημιουργήσουν ἀπρόβλεπτα προβλήματα στίς Πανελλήνιες ἐξετάσεις.

β) Τό Προεδρεῖο τοῦ ΚΕΜΕ εἰσηγήθηκε καί τό Ὑπουργεῖο υἱοθέτησε πολιτική μελέτης καί ἀναμορφώσεως ὅλων τῶν προγραμμάτων μέ Ὁμάδες Ἐργασίας. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ἡ νομοθετική κάλυψη τοῦ ἐγχειρήματος ἐπιτεύχθηκε μόλις στίς ἀρχές τοῦ 1981 καί ἀκόμα σήμερα δέν ἔχουν ὁλοκληρωθεῖ οἱ προτάσεις τῶν Ο.Ε. πού συγκροτήθηκαν.

Ἡ κατάσταση αὐτή δέν πρέπει νά συνεχιστεῖ ἄλλο. Γιατί εἶναι τραγικό λάθος νά ἀναβάλλεται ἡ ἔστω καί μερική ἀλλά σίγουρη βελτίωση τοῦ ἑνός, περιμένοντας τή μελέτη γιά τή βελτίωση τῶν πάντων. Εἰσηγοῦμαι λοιπόν τή συγγραφή νέων διδακτικῶν βιβλίων γιά τό 1982-83 τῶν τάξεων Β΄ καί Γ΄ Λυκείου, ἔτσι ὥστε μέ τό βιβλίο τῆς Α΄ Λυκείου νά ἀποτελέσουν ἕνα ὀργανικό σύνολο. Ἔτσι θά βελτιωθεῖ σημαντικά ἡ μαθηματική παιδεία στό Λύκειο καί ὄχι μόνο γιά τό 1982-83 γιατί τά βιβλία πού θά γραφοῦν θά χρησιμεύσουν ὡς σημεῖο ἀναφορᾶς καί ἀφετηρίας γιά ἄλλα ὁριστικότερα προγράμματα καί βιβλία. Τά νέα αὐτά βιβλία θά περιέχουν θέματα κλασσικά, ἀπαραίτητα σέ κάθε πρόγραμμα Λυκείου. Τό χρονικό διάστημα γιά τή συγγραφή εἶναι ἐλάχιστο καί τό ἔργο ἐκτεταμένο. Ἔχοντας ὅμως ὑπόψη τό προηγούμενο τῆς συγγραφῆς τοῦ βιβλίου τῆς Α΄Λυκείου γιά τό ὁποῖο ἡ Ὁμάδα συγγραφῆς συγκροτήθηκε τέλος Μαρτίου 1979 καί τό α΄ τεῦχος τοῦ βιβλίου ἦταν στά σχολεῖα τόν Ὀκτώβριο τοῦ ἴδιου ἔτους, τολμῶ νά ἀναλάβω προσωπικά ὅπως καί γιά τό βιβλίο ἐκεῖνο τήν εὐθύνη γιά τήν ὅλη ἐργασία, ἀκολουθώντας τήν ἴδια μεθόδευση. Συγκεκριμένα, εἰσηγοῦμαι τή συγγραφή τῶν βιβλίων Μαθηματικῶν Β΄ καί Γ΄τάξεων Λυκείου (ἐκτός τῆς Γεωμετρίας πού θά ἀνατυπωθεῖ) νά ἀναλάβει Ὁμάδα ὑπό τήν προεδρία μου, πού θά συγκροτηθεῖ στό ΚΕΜΕ ὡς ἑξῆς: α) Στήν Ὁμάδα θά μετέχουν ἐκτός ἀπό τούς Μαθηματικούς Συμβούλους τοῦ ΚΕΜΕ οἱ κ. Δ. Παπαμιχαήλ, Καθηγητής Ἀνωτ. Γεωπ. Σχ. Ἀθηνῶν, καί Χ. Γιαννίκος, συγγραφεῖς τῶν νέων βιβλίων Γυμνασίου, ὁ Δρ. κ. Θ. Ἐξαρχάκος, Ἐπιστημονικός συνεργάτης τοῦ ΚΕΜΕ, καί οἱ Δρ. Ν. Ἀλεξανδρῆς καί Α. Παπαμικρούλης, συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου τῆς Α΄ Λυκείου.

./.

'Επίσης εἰσηγοῦμαι τή συγκρότηση δύο ἐπιτροπῶν (μιά γιά κάθε τάξη), γιά τήν παρακολούθηση καί κρίση τῆς συγγραφῆς, ἀπό τούς: Π. Ρόκκο, ὑφιστάμενο καθηγητή Ε.Μ.Π., Νεγρεπόντη, καθηγητή Παν/μίου 'Αθηνῶν, Δ. Λιβέρη καί Π. Δικαιάκου, ἐπιστημονικούς συνεργάτες τοῦ ΚΕΜΕ, καί Ε. Παντάζόπουλο καί Ν. Παπαδάκη, καθηγητές Μ.Ε. Πρίν ὁριστικοποιηθεῖ ἡ σύνθεση τῶν 'Ομάδων θά κληθεῖ ἡ ΕΜΕ νά ὑποδείξει καί ἄλλα μέλη της, πού θά μποροῦσαν νά τίς πλαισιώσουν.

β) Τά βιβλία θά γραφοῦν σέ δύο τεύχη τό καθένα καί ἀπό 100 συνεργαζόμενες ὑποομάδες τῆς ἀρχικῆς ὁμάδας συγγραφῆς. Τά α΄ τεύχη θά μποροῦν νά παραδοθοῦν σέ διάστημα 5 μηνῶν ἀπό τή συγκρότηση τῆς 'Ομάδας.

γ) 'Αποζημίωση δέ θά προτείνω. Προσωπικά δέ διεκδικῶ τίποτα γιατί εἶναι ἔργο προσφορᾶς. 'Ελπίζω πάντως νά μήν ἐπαναληφθεῖ ὅ,τι συνέβη μέ τό βιβλίο τῆς Α΄ Λυκείου.

δ) Τέλος θέλω νά σημειώσω ὅτι ὅπως καί στό βιβλίο τῆς Α΄ Λυκείου, οἱ λύσεις τῶν ἀσκήσεων θά εἶναι στό τέλος τοῦ βιβλίου.

Μετά τήν εἰσήγηση ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία τά μέλη τοῦ Τμήματος διατύπωσαν τίς ἀπόψεις τους. Εἰδικότερα εἶπαν:

'Ο Λεωνίδας 'Αδαμόπουλος:

"Συμφωνῶ μέ τήν πρόταση τοῦ κ. Βαρουχάκη γιά ἀνάθεση συγγραφῆς τῶν βιβλίων Μαθηματικῶν τῶν Β΄καί Γ΄τάξεων τοῦ Λυκείου. Πρίν ὅμως ἀπό τήν ἀνάθεση συγγραφῆς πρέπει νά ὁριστικοποιηθοῦν τά ἀναλυτικά προγράμματα Μαθηματικῶν τῶν Β΄καί Γ΄τάξεων τοῦ Λυκείου καί νά συνταχθοῦν ἀπό τό ΚΕΜΕ οἱ σχετικές ὁδηγίες γιά τή συγγραφή τῶν ἀντιστοίχων βιβλίων. Οἱ ὁδηγίες αὐτές θά βοηθήσουν τό ἔργο καί τῶν συγγραφέων καί τῶν κριτῶν οἱ ὁποῖοι θά παρακολουθήσουν τή συγγραφή καί θά κρίνουν ἄν τά βιβλία εἶναι κατάλληλα ἤ ὄχι. Τέλος, ἐπειδή πρόκειται γιά βιβλία τάξεων στίς ὁποῖες διεξάγονται Πανελλήνιες ἐξετάσεις, ἐπιβάλλεται νά συνταχθεῖ κατάλληλο χρονοδιάγραμμα τό ὁποῖο θά τηρηθεῖ μέ τήν εὐθύνη τοῦ Τμήματος Μ.Ε"

'Ο Δ. Σακκᾶς:

"Πληροφοροῦμαι ὅτι τά βιβλία Μαθηματικῶν τῆς Β΄ καί Γ΄ Λυκείου εἶναι ἐντελῶς ἀκατάλληλα. "Εχουμε εὐθύνη λοιπόν νά ἐφοδιάσουμε τούς μαθητές μέ νέα βιβλία. Τό πρᾶγμα ὅμως περιπλέκεται ἀπό τήν εἰσήγηση τοῦ κ.

/.

Βαρουχάκη, ὁ ὁποῖος ἐνῶ πρίν ἀπό λίγο ἀντιτάχτηκε στήν πρόταση τοῦ κ. Βώρου νά εἶναι ὁ ἴδιος ἕνας ἀπό τούς συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου 'Ιστορία Γ'Λυκείου (Κορμοῦ) ἤ συντονιστής τῆς 'Ομάδας ἐργασίας -καί καλῶς ἔπραξε- τώρα προτείνει νά ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφή τῶν βιβλίων τῶν Μαθηματικῶν τῶν Β'καί Γ'Λυκείου σέ ὁμάδα ἐργασίας στήν ὁποία θά μετέχει καί ὁ ἴδιος καθώς καί ὁ κ. 'Αδαμόπουλος. Σημειώνω τήν ἀσυνέπεια καί τό παράδοξο εἶναι ὅτι στήν περίπτωση τῶν Μαθηματικῶν βιβλίων οἱ ἴδιοι συνάδελφοι τῶν Μαθηματικῶν θά εἶναι συγγραφεῖς τῶν βιβλίων καί ταυτόχρονα εἰσηγητές στό Τμῆμα στή δευτεροβάθμια κρίση τους καί κριτές. "Ἐχουμε ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στόν κ. Βαρουχάκη καί τόν κ. 'Αδαμόπουλο γιά τίς ἱκανότητες, τήν ἐργατικότητα καί τήν εὐσυνειδησία καί τήν ἐντιμότητά τους, ἀλλά πρέπει νά τηροῦμε τίς τυπικές διαδικασίες. Θά μᾶς κατηγορήσουν καί θά μᾶς ποῦν "Γιάννης κερνάει καί Γιάννης πίνει". Εἶναι ἀνάγκη, ὁπωσδήποτε, οἱ δυό συνάδελφοι πού θά εἶναι εἰσηγητές γιά τήν καταλληλότητα τῶν βιβλίων στό Τμῆμα νά εἶναι ταυτόχρονα καί συγγραφεῖς τους; "Εστω, νά μετάσχει ὁ ἕνας συνάδελφος στήν 'Επιτροπή, νά μείνει ὅμως ὁ ἄλλος ἀπ'ἔξω γιά νά κάνει τήν εἰσήγηση στό Τμῆμα, ἀφοῦ δέν ὑπάρχει ἄλλος μαθηματικός μέλος τοῦ Τμήματος.

'Η γνώμη μου πάντως εἶναι ὅτι δέν πρέπει μέλη τοῦ ΚΕΜΕ πού κρίνουν τά σχολικά βιβλία στήν τελική κρίση στά Τμήματα νά εἶναι ταυτόχρονα καί συγγραφεῖς τῶν βιβλίων. Στό παρελθόν βέβαια μέλη τοῦ ΚΕΜΕ ἔγραφαν καί σχετικά βιβλία γιά διάφορους λόγους, αὐτό ὅμως δέν σημαίνει ὅτι πρέπει καί τώρα καί στό μέλλον νά κινεῖται τό ἴδιο, ὅταν μάλιστα μποροῦν νά βρεθοῦν πρόσωπα ἔξω ἀπό τό ΚΕΜΕ πού νά γράφουν σχολικά βιβλία.

'Επιπλέον παρατηρῶ ὅτι γιά τήν Γ'τάξη Λυκείου δέν ὑπάρχει κάν νέο πρόγραμμα δημοσιευμένο. Αὐτό πού ἰσχύει εἶναι παλαιό, τῶν χρόνων τῆς δικτατορίας, βελτιωμένο. Τουλάχιστο νά ὑπῆρχε ἕνα περίγραμμα νέου προγράμματος στά πλαίσια τοῦ ὁποίου νά κινηθεῖ ἡ 'Επιτροπή, πού ὅμως οὔτε κι αὐτό ὑπάρχει. Πῶς μπορῶ τότε, παρά τή μεγάλη ἐκτίμηση πού τρέφω πρός τόν κ. Βαρουχάκη καί τήν ἀνάγκη νά γραφοῦν αὐτά τά βιβλία, νά πῶ

./.

ναί, νά γίνει ἡ ἀνάθεση;".

Ὁ Φ. Βῶρος:

"Σχετικά μέ τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Βαρουχάκη νομίζω τά ἀκόλουθα:

α) Ἡ πρόταση νά εἶναι πλήρης σέ ὅλα τά σημεῖα (συγγραφεῖς, κριτές, χρόνος, ἀμοιβές).

β) Ἡ σύνθεση τῶν ὁμάδων συγγραφῆς νά διατυπωθεῖ μέ συνέπεια ὡς πρός τή θέση πού ὁ ἴδιος ὁ κ. Βαρουχάκης ἔχει ὑποστηρίξει σέ προηγούμενες συνεδριάσεις γιά τήν μή συμμετοχή μελῶν τοῦ ΚΕΜΕ σέ ὁμάδες συγγραφῆς. Ζήτημα προσωπικῆς συνέπειας.

γ) Νά προωθηθεῖ ἡ ἀνάθεση μέ πλήρη σύνθεση χωρίς τούς Συμβούλους τοῦ ΚΕΜΕ.

Χωρίς τίς προϋποθέσεις αὐτές μειοψηφῶ".

Δευτερολογῶντας ὁ κ. Βαρουχάκης τόνισε τά ἑξῆς:

1. Ἡ πρότασή μου ὡς πρός τούς συγγραφεῖς, κριτές καί χρόνο, ἀντίθετα ἀπό ὅσα λέγει ὁ κ. Βῶρος εἶναι πλήρης: Ἡ Ὁμάδα θά θεωρηθεῖ ἑπταμελής μέ προοπτική νά πλαισιωθεῖ ἀργότερα μέ δύο μέλη τῆς ΕΜΕ. Ἂν τό τελευταῖο δέν γίνει, πάλι ὑπεύθυνα δηλώνω ὅτι τό ἔργο θά παραδοθεῖ ἐμπρόθεσμα. Μόνο στό θέμα τῆς ἀμοιβῆς γιά εὐνόητους λόγους εὐθιξίας δέν ἀναφέρομαι καί ἀφήνω τό Τμῆμα νά ἀποφασίσει. Προσωπικά ἐπαναλαμβάνω ὅτι δέ διεκδικῶ τίποτα καί εἶναι γνωστό στό Τμῆμα ὅτι ἡ ἀμοιβή μου γιά τό βιβλίο τῆς Α΄ Λυκείου εἶναι ἕνα σεβαστό ποσόν πού ~~~~ ἔχω ἐξ ἰδίων καταβάλει.

2. Ὁ κ. Σακκᾶς στηρίζει τίς ἀντιρρήσεις του σέ ἕνα τραγικό λάθος. Μιλάει γιά πρόγραμμα ~~~~ δικτατορίας! Τόν πληροφορῶ ὅτι τό πρόγραμμα πού ἰσχύει σήμερα μέ βάση τό ὁποῖο θά γραφοῦν τά βιβλία πού προτείνω, εἶναι τό μεταβατικό πρόγραμμα πού κατάρτισε τό ΚΕΜΕ καί ἰσχύει ἀπό τό 1978-79. Φυσικά εἶναι ἁπλό νά γίνουν ὁρισμένες ἀναπροσαρμογές καί βελτιώσεις παράλληλα μέ τή συγγραφή τῶν βιβλίων πού θά ὑποβοηθήσει καί τήν προσπάθεια γιά μιά ὁριστικότερη λύση πού θά προκύψει ἀπό τήν τροποποίηση τοῦ συστήματος εἰσαγωγῆς στά ΑΕΙ.

./.

'Αντίθετα, ἡ ἄποψη τοῦ Μ. Σακκᾶ, ὁδηγεῖ στήν ἀνατύπωση καί βιβλίων τῆς δικτατορίας (πού θά κυκλοφοροῦν ὡς τό 1983) τά ὁποῖα εἶναι καιρός, νομίζω, νά ἀντικατασταθοῦν.

3. 'Η θέση μου ὡς πρός τήν μή συμμετοχή μελῶν τοῦ ΚΕΜΕ σέ ὁμάδες συγγραφῆς πού φαίνεται ἀντιφατική στούς κ. Βῶρο καί Σακκᾶ ἀφορᾶ τήν κάθε συγκεκριμένη περίπτωση γιά τήν ὁποία μπορεῖ νά σχηματίσει κανείς τήν πεποίθηση ὅτι μιά τέτοια συμμετοχή εἶναι περιττή ἤ καί ἐπικίνδυνη γιά τό κῦρος τοῦ ΚΕΜΕ. Εἰδικότερα σήμερα καί ἀντίθετα ἀπό ὅσα ὑποστηρίζει ὁ κ. Σακκᾶς, πρότεινα τήν ἐνεργό συμμετοχή τοῦ κ. Βώρου στίς ὁμάδες συγγραφῆς 'Ιστορίας καί ἀντιτάχθηκα στό ρόλο τοῦ "συντονιστῆ" πού προτιμᾶ ὁ ἴδιος γιατί ὡς θεσμός εἶναι ἀνύπαρκτος, μή νομότυπος, σύμφωνα καί μέ τήν ἔγγραφη ἄποψη τῆς 'Υπηρεσίας, καί ὁ ὁποῖος μπορεῖ νά τοῦ ἐξασφαλίζει ὄχι μόνο τήν τιμητική συμμετοχή σέ ἕνα ἔργο ἀλλά καί τήν ἀποφυγή τῶν τεραστίων εὐθυνῶν σέ περίπτωση ἀποτυχίας.

4. Τό Τμῆμα ἔχει δύο ἐγγυήσεις : ἡ πρώτη εἶναι τό βιβλίο τῆς Α΄ Λυκείου πού γράφτηκε ὑπό δυσμενέστερες συνθῆκες. 'Η δεύτερη εἶναι οἱ 'Εκθέσεις δύο 'Επιτροπῶν Κρίσεως. Γιά τήν ἐπάρκεια τοῦ χρόνου ὑπάρχει ἀκόμη καί μιά ἀσφαλιστική δικλείδα. "Αν ἐντελῶς ἀπρόβλεπτοι παράγοντες δέν ἐπιτρέπουν τήν ὁλοκλήρωση τῆς προσπάθειας μπορεῖ νά ἐξαιρεθεῖ τό βιβλίο ἐπιλογῆς τῆς Β΄ Λυκείου, τό ὁποῖο στήν ἀνάγκη θά ἀνατυπωθεῖ.

5. Τό θέμα δέν εἶναι νά τηρηθεῖ κάποιος τύπος. Τό ἐρώτημα εἶναι ἄν θά ἀφήσουμε νά κυκλοφορήσουν καί δεύτερο χρόνο μετά τίς ἐπαγγελίες τοῦ 'Υπουργείου γιά σοβαρή βελτίωση τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ μας συστήματος, βιβλία ἐντελῶς ἀκατάλληλα ἀπαράδεκτα ἀπό κάθε ἄποψη καί καθολικά καταδικασμένα.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τήν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου Β΄ Ν. Βαρουχάκη,

β) Τή συζήτηση, πού ἀκολούθησε, καί τίς γνῶμες τῶν μελῶν του,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι κατά πλειοψηφία:

./.

Α΄ Νά ἀνατυπωθοῦν, ὅπως ἔχουν, ἀπό τόν ΟΕΔΒ γιά τίς σχολικές ἀνάγκες σχ. ἔτους 1982-83 τά διδακτικά βιβλία:

1. Εὐκλείδιος Γεωμετρία τοῦ Χ. Παπανικολάου,
2. Μαθηματικά Γ΄ Λυκείου τοῦ Β. Στάϊκου,

καί μέ διορθώσεις τά βιβλία:

1. Μαθηματικά Β΄ Λυκείου, ὕλη ἐπιλογῆς, τῶν Κ. Ἰορδανίδη κ.λ.π.
2. Μαθηματικά Β΄ Λυκείου, ὕλη Κορμοῦ, τῶν Η. Ντζιώρα καί Ι. Πανάκη,
3. Κοσμογραφία Γ΄Λυκείου τῶν Δ. Κωτσάκη καί Κ. Χασάπη.

Β΄ Νά ἀνατυπωθοῦν ἀπό τό Εὐγενίδειο Ἵδρυμα τά βιβλία:

1. Στοιχεῖα Ἀναλυτικῆς Γεωμετρίας τοῦ Γρ. Τσάγκου καί
2. Μαθηματικά Γ΄ Λυκείου τοῦ Σ. Παπαδόπουλου.

Μειοψήφησε ὁ Σύμβουλος Β΄ Ν. Βαρουχάκης, γιά τούς λόγους πού ἀνέπτυξε στήν εἰσήγησή του, καί οἱ Σύμβουλοι Β΄ Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος καί Δ. Τομπαΐδης, οἱ ὁποῖοι συμφώνησαν μέ τόν εἰσηγητή.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἔληξε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

ΑΘΑΝ. ΚΟΜΝΗΝΟΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πράξη 61

Σήμερα 24 Νοεμβρίου 1981, ἡμέρα Τρίτη καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Γ΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Ἀθανάσιο Κομίνη.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ Σύμβουλοι Β΄ Γ. Γρατσέας καί Δ. Ἀδαμόπουλος, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Βιβλίο Ψυχολογίας Β΄ Λυκείου γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83
   Εἰσηγητής: Ν. Παπαδόπουλος.
2. Βιβλία Βιολογίας – Ἀνθρωπολογίας – Ὑγιεινῆς Β΄ Λυκείου γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83. Εἰσηγητής: Στ. Παπασημακόπουλος.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατ

./.

Θ έ μ α 1ο : Βιβλίο Ψυχολογίας Β΄ Λυκείου γιά τό σχολικό ἔτος 1982-1983.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ν. Παπαδόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

"Δυστυχῶς τό ὅλο θέμα τοῦ μαθήματος τῆς Ψυχολογίας πῆρε τήν προηγούμενη χρονιά πολύ ἄσχημη τροπή μέ τή μείωση τῶν ὡρῶν. Τήν ἀπόφαση τοῦ Τμήματος μέ μόνη σχεδόν τή δική μου μειοψηφία γιά μείωσή του στό I/2 τήν ἀκολούθησε ἡ ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργείου γιά μείωση στό I/6. Ἔτσι διερωτήθηκα ἄν μέ αὐτές τίς συνθῆκες ἔχει νόημα ἡ ἀλλαγή τοῦ βιβλίου, ὅπως εἶχα ζητήσει καί σέ δύο προηγούμενες χρονιές, πάλι μέ ἀποκλειστική μου μειοψηφία. Ὁ ἴδιος πιστεύω πιά ὅτι ἡ Ψυχολογία καί ὁρισμένα σχετικά σύγχρονα μαθήματα θά πάρουν μέ τήν νέα κυβερνητική ἐκπαιδευτική πολιτική τήν πραγματική τους θέση στό Λύκειο καί θά ρυθμιστοῦν σωστά ὅλα τά μαθήματα μέ βάση κυρίως τά ἐνδιαφέροντα τῶν μαθητῶν κι ὄχι τά δικά μας κριτήρια. Μέχρι πού νά γίνει βέβαια καί στά θέματα αὐτά ἡ ἀλλαγή θά πρέπει νά δοθεῖ στούς μαθητές ἕνα ἀναγνώσιμο καί σύγχρονο βιβλίο. Τό βιβλίο τοῦ Ε. Παπανούτσου, ὅπως ἐπανειλημένα ἔχω τονίσει στό Τμῆμα, τό εἶχα εἰσηγηθεῖ μόνο γιά προσωρινή χρήση καί μέ ἀρκετές ἐπιφυλάξεις τό 1976. Τονίζω καί πάλι κατηγορηματικά ὅτι εἶναι ξεπερασμένο ἐπιστημονικά, ἀπρόσφορο καί ἀπαράδεκτο διδακτικά· γράφτηκε ἄλλωστε γιά γενική χρήση. Μάλιστα ἔχουν γίνει πολλές ἀρνητικές καί δίκαιες κριτικές καί διαμαρτυρίες.

Γιά τούς παραπάνω λόγους προτείνω τίς ἀκόλουθες λύσεις:

I) Νά "ὑιοθετηθεῖ" ἕνα ἀπό τά ὑπάρχοντα στό ἐλεύθερο ἐμπόριο βιβλία. Ὑπάρχουν τά βιβλία τῶν Σ. Γκίκα (1977), Τ. Τριανταφύλλου (1979) καί Ν. Ἀσπιώτη (1979). Καί τά τρία εἶναι πολύ καλύτερα ἀπό τό βιβλίο τοῦ Παπανούτσου καί σύγχρονα. Ἐπιπλέον ἔχουν καί τά τρία γραφεῖ γιά χρήση τῶν μαθητῶν, ὅπως διαπιστώνει κανείς ἄμεσα. Προτείνω τό βιβλίο τοῦ Σ. Γκίκα, ἀφοῦ βέβαια γίνουν μέ τό συγγραφέα συνεννοήσεις γιά μερικές, ἐλάχιστες καί εὔκολες ἀλλαγές, κυρίως παραλείψεις μερικῶν παραγράφων. Θά μποροῦσε νά χρησιμοποιηθεῖ καί ὡς ἔχει, ἀλλά καλύτερα νά γίνουν μερικές ἀλλαγές. Τό ἴδιο θά ἴσχυε καί γιά ἕνα ἀπό τά ἄλλα δύο βιβλία, ἄν ἀποδειχτεῖ ὅτι ὑπάρχουν λόγοι νά προτιμηθεῖ ἕνα ἀπό τά ἄλλα. Πάντως τό πρῶτο παρουσιάζεται πιό κοντά στά ἐνδιαφέροντα τῶν μαθητῶν.

"Αν δέ γίνει δεκτή ἡ πρότασή μου αὐτή, προτείνω, ὡς δεύτερη λύση: 2) Νά συγκροτηθεῖ ἐπιτροπή συγγραφῆς νέου βιβλίου (τίθεται βέβαια θέμα, ἄν θά γραφεῖ μέ βάση τό τροποποιημένο καί πολύ σύγχρονο ἀναλυτικό πρόγραμμα πού ἔχει ἐγκρίνει τό Τμῆμα καί γιά 2 ὧρες , ἤ μέ βάση τό τόσο μειωμένο ὡράριο).

Γι'αὐτή τή λύση ἔχω νά προτείνω τούς ἑξῆς: Ι) Σ. Γκίκα , καθηγ. φιλόλογο στή Χαλκίδα, 2) Τ. Τριανταφύλλου, ἐπίτ. Σύμβουλο τοῦ ΚΕΜΕ, Ἀθήνα, καί 3) Δ. Ζάχο , Ψυχολόγο , Ὑπ. Κοιν. Ὑπηρ. καί βέβαια δέ θά εἶχα ἀντίρρηση νά προστεθεῖ κάποιος ἤ νά ἀντικατασταθεῖ κάποιος ἀπ'αὐτούς πού προτείνω ὁ ἴδιος.

Γιά τήν ἐπιτροπή κρίσης προτείνω: Ι) Ἰ. Παρασκευόπουλο , καθηγ. Ψυχολ. τοῦ Πανεπ. Ἀθηνῶν, 2) Τσάνη Μ., Διδάκτορα ψυχολόγο , συγγραφέα . Ἀθήνα καί 3) Ν. Παπαδόπουλο , Σύμβουλο ΚΕΜΕ.

Τελειώνοντας παρακαλῶ νά δειχθεῖ κάποια προσοχή καί εὐαισθησία στό θέμα αὐτό σέ σχέση μέ τή θέση μου ὡς εἰδικοῦ πάνω στό πρόβλημα πού συζητεῖται.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία διατυπώθηκαν οἱ ἀπόψεις τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος. Εἰδικότερα εἶπαν:

Ὁ Δ. Σακκάς:

" Εἶναι ἀνάγκη νά ἐκδοθεῖ καινούργιο βιβλίο ψυχολογίας, γιατί ὅποια μεταβολή καί νά γίνει στά προγράμματα, ἡ ψυχολογία θά διδάσκεται καί ἑπομένως τό βιβλίο θά χρησιμεύσει. Γιά τό βιβλίο πού χρησιμοποιεῖται τώρα δέν ὑπάρχει, νομίζω, ἀντίρρηση ὅτι εἶναι ἀκατάλληλο. Ἀνήκει σέ συγγραφέα μέ τό γνωστό κύρος πού ἔχει, ἀλλά δέν εἶναι ψυχολόγος. Καί γράφτηκε τό βιβλίο πρίν ἀπό δεκαετίες, ὥστε νά εἶναι τώρα ἐντελῶς ξεπερασμένο. Εἶναι θά ἔλεγα, αὐτό τό βιβλίο μιά ψυχολογία γραμμένη μέ τό πνεῦμα τῆς παλαιᾶς φιλοσοφικῆς ψυχολογίας πού σήμερα δέ θεωρεῖται κανονικά ψυχολογία".

./.

Ὁ Φ. Βῶρος

"Συμμερίζομαι τούς λόγους τῶν κ.κ. Παπαδόπουλου,Σακκά γιά τήν ἀνάγκη ἀνανέωσης τοῦ βιβλίου ἀλλά σταθμίζοντας τίς συγκεκριμένες συνθῆκες (ὡρολόγιο πρόγραμμα,ἀναμονή νέας ἐκπ/κῆς πολιτικῆς κ.λ.π.) ἀποδέχομαι γιά τώρα τήν ἀνατύπωση τοῦ βιβλίου Παπανούτσου".

Ὁ Ἠλ. Σπυρόπουλος:

"Δέν εἶμαι ἐκ τῶν προτέρων ἀντίθετος μέ τήν πρόταση τοῦ κ. Ν. Παπαδόπουλου γιά ἀνάθεση συγγραφῆς νέου ἐγχειριδίου Ψυχολογίας, γιατί φοβᾶμαι πώς, ἄν γίνει δεκτή, θά προκύψει ἕνα πενιχρότατο βιβλίο Ψυχολογίας (75 περίπου σελίδων), γιά νά ἀνταποκρίνεται στήν προσωρινή ρύθμιση τοῦ ὡρολόγιου προγράμματος. Καλό εἶναι νά περιμένουμε ὁριστικότερη ρύθμιση (καί ὅπως πιστεύω ἱκανοποιητικότερη γιά τήν Ψυχολογία) καί μέ τά νέα δεδομένα νά προβοῦμε σέ ἀνάθεση. Γιατί ἀλλιῶς φοβᾶμαι ὅτι ἡ παρουσία ἑνός ὀλιγοσέλιδου βιβλίου θά συντελέσει στή συρίκνωση τοῦ τόσου ἐνδιαφέροντος μαθήματος.

Ἀντίθετα δέν κρίνω πρόσφορη τή λύση τῆς ἀναζήτησης ἐλεύθερου βοηθήματος ἀπ'τήν ἀγορά, πού καί οἰκονομικά προβλήματα παρουσιάζει καί δέν ἐγγυᾶται πάντοτε καλύτερο βιβλίο.

Προτείνω λοιπόν νά εἰσηγηθοῦμε τήν ἀνατύπωση καί γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83 τοῦ ἐγχειριδίου τοῦ Εὐ. Παπανούτσου, πού καί τώρα στούς καθηγητές εἶναι καί γραμμένο LEGE ARTIS".

Ὁ Στεφ. Παπασημακόπουλος:

Συμφωνῶ καί ἐγώ ὅτι τό βιβλίο τῆς Ψυχολογίας, πού ἰσχύει σήμερα ὡς διδακτικό ἐγχειρίδιο, πρέπει νά ἀντικατασταθεῖ,διότι ἀπό πληροφορίες πού ἔχω (συζητήσεις μέ μαθητές) ἀπωθεῖ τούς μαθητές κατά τή μελέτη τους καί καθιστᾶ τό μάθημα τῆς Ψυχολογίας ἀντιπαθητικό.

./.

Τά ἄλλα μέλη τοῦ Τμήματος, μολονότι συμμερίστηκαν τήν ἀνάγκη ἀντικαταστάσεως τοῦ βιβλίου, ἔκριναν ὅτι σ' αὐτή τήν περίοδο ἀναμονῆς γιά τόν προσδιορισμό τῆς ἐκπαιδευτικῆς πολιτικῆς καί σύνταξης νέων προγραμμάτων δέν πρέπει νά κινηθεῖ ἡ διαδικασία συγγραφῆς νέου βιβλίου καί πρότειναν νά ἀνατυπωθεῖ τό βιβλίο καί γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83.

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τήν εἰσήγηση τοῦ Ν. Παπαδόπουλου,

β) Τή συζήτηση, πού ἀκολούθησε, καί τίς γνῶμες τῶν μελῶν του,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι κατά πλειοψηφία:

Ἐγκρίνει τήν ἐπανέκδοση τοῦ βιβλίου "Ψυχολογία" τοῦ Ε. Παπανούτσου γιά τή Β' Λυκείου καί γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83, παρά τό ὅτι συμμερίζεται τίς ἀπόψεις τοῦ εἰσηγητῆ τοῦ θέματος κ. Παπαδόπουλου γιά ἀνανέωση τοῦ ἐγχειριδίου Ψυχολογίας, γιατί δέ θεωρεῖ σκόπιμη τήν ἀντικατάστασή του στήν παρούσα μεταβατική γιά τά ἀναλυτικά καί ὡρολόγια προγράμματα περίοδο καί γιατί τό Τμῆμα δέ συμφωνεῖ βασικά μέ τή μείωση τῶν ὡρῶν τῆς Ψυχολογίας στό βαθμό πού ἀποφασίστηκε ἀπό τό Ὑπουργεῖο.

Μειοψήφησαν οἱ: Ν. Παπαδόπουλος, Δ. Σακκάς καί Στ. Παπασημακόπουλος γιά τούς λόγους πού ἀνέπτυξαν ἀνωτέρω.

Θ έ μ α 2ο : Βιβλία Βιολογίας - Ἀνθρωπολογίας - Ὑγιεινῆς Β΄Λυκείου καί Χημείας Γ΄Λυκείου γιά τό σχολικό ἔτος 1982-1983.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Στεφ. Παπασημακόπουλος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Γιά τό μάθημα τῆς Βιολογίας - Ἀνθρωπολογίας, Ὑγιεινῆς τῆς Β' Λυκείου προτείνω τήν ἀνατύπωση χωρίς διορθώσεις καί ἀπό τά τρία ἀντιστοιχων βιβλίων δηλαδή τῆς Βιολογίας τῶν Κριμπά - Καλοπίση τῆς Ἀνθρωπολογίας τοῦ Ἀσπιώτη καί τῆς Ὑγιεινῆς τοῦ Παπαβασιλείου. Πρέπει ὅμως νά πληροφορήσω τό Τμῆμα ὅτι γιά τή μία ὥρα πού προβλέπει τό ὡρολόγιο πρόγραμμα μόνο ἡ Βιολογία θά προλάβει νά διδαχθεῖ.

./.

Ἐπίσης τά δύο ἄλλα βιβλία δέν συμφωνοῦν ἀπόλυτα μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα.

Ὑπενθυμίζω πάντως στό Τμῆμα ὅτι ἡ σύμπτυξη τριῶν μαθημάτων σέ ἕνα, πού στό παρελθόν τό καθένα εἶχε δικήτου ὥρα διδασκαλίας στό ἑβδομαδιαῖο πρόγραμμα, κάθε ἄλλο παρά ἀποτελεσματικό μέτρο εἶναι.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία διατυπώθηκαν οἱ ἀπόψεις τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος. Εἰδικότερα ὁ Σύμβουλος Β΄Ηλ. Σπυρόπουλος εἶπε:

"Ἐπειδή, σύμφωνα μέ τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Παπασημακόπουλου οὔτε λίγο οὔτε πολύ πᾶμε νά ὑποχρεώσουμε τό Ὑπουργεῖο νά ἀνατυπώσει 200.000 περίπου βιβλία (100.000 Ὑγιεινῆς καί 100.000 Ἀνθρωπολογίας Β΄Λυκείου), τά ὁποῖα δέν θά χρησιμοποιηθοῦν καθόλου στή σχολική πράξη, κατά τό σχ. ἔτος 1982-83, ἀλλά ἁπλῶς θά ἐπιβαρύνουν σημαντικά τά κονδύλια πού παρέχονται στόν ΟΕΔΒ γιά νά ἀνταποκριθεῖ στήν ἀποστολή του. Παρακαλῶ νά μοῦ ἐπιτρέψετε νά εἶμαι κάπως διεξοδικότερος.

Θυμᾶμαι καλά ὅτι κατά τόν καταρτισμό τῶν προγραμμάτων (τόσο τῶν μεταβατικῶν ὅσο καί τῶν ὁριστικῶν) τῆς Β΄Λυκείου ἀρκετοί Σύμβουλοι τοῦ Τμήματος μειοψηφήσαμε στήν πρόταση νά διδάσκονται τά μαθήματα τῆς Ἀνθρωπολογίας καί τῆς Ὑγιεινῆς. Βασικό μας ἐπιχείρημα ἦταν ὅτι μέ τήν προσθήκη της ἔχουμε ἐπιβαρύνει τά προγράμματα καί τῆς σχολικῆς πράξης μέ δύο μαθήματα, τά ὁποῖα ἔχουν κιόλας διδαχτεῖ στή Β΄Γυμνασίου, ὅπου καί πρέπει νά διδάσκονται, μιά καί ἐνδιαφέρουν τό σύνολο τοῦ μαθητικοῦ δυναμικοῦ καί ὄχι μόνο τούς μαθητές τοῦ Γενικοῦ Λυκείου. Ὁ ἴδιος λόγος ὁδήγησε τό Τμῆμα στήν γενναία περικοπή τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων αὐτῶν, ὅταν πέρυσι γνωμοδοτήσαμε γιά τήν ἀναμόρφωση τῶν προγραμμάτων, ὥστε νά καταστεῖ δυνατή ἡ ἐφαρμογή τῆς πενθήμερης ἐργασίας. Ἀκριβῶς ὕστερα ἀπό αὐτά συντάξαμε τίς "Ὁδηγίες διδασκαλίας σχ. ἔτους 1981-82", ὅπου ρητά λέγεται ὅτι στή Β΄Λυκείου θά διδαχθεῖ μόνο τό βιβλίο "Βιολογία", ἄρα ὄχι τά βιβλία "Ὑγιεινή" καί "Ἀνθρωπολογία", οὔτε κἄν κεφάλαιά τους. Ἔτσι περίπου 200.000 βιβλία πού ἔχει ἐκδώσει

./.

ὁ ΟΕΔΒ καί ἔχουν διανεμηθεῖ στούς μαθητές γιά τό σχ. ἔτος 1981-82 θά παραμείνουν ἀχρησιμοποίητα. Καί τώρα, θά ὑποδείξουμε στή Διοίκηση νά προβεῖ στήν ἀνατύπωση ἄλλων 200.000 βιβλίων, μέ τήν (σχεδόν) ἀπόλυτη βεβαιότητα, ὅτι καί πάλι δέν θά ἐξυπηρετήσουν τή σχολική πράξη; Ἐξάλλου, καί στήν ἀντίθετη περίπτωση πού θά χρειασθοῦν ἐφόσον εἶναι δεδομένο ὅτι ἡ ἀνατύπωση βιβλίων "ὡς ἔχουν" εἶναι ζήτημα ἐλάχιστου χρόνου, τό Τμῆμα θά ἔχει τά περιθώρια νά προτείνει τότε τήν ἀνατύπωσή τους. Ἀκόμη νομίζω ὅτι οὔτε παιδαγωγικά πρόσφορο εἶναι νά βλέπουν οἱ μαθητές, καί μάλιστα σέ περίοδο περισυλλογῆς τῶν δημοσίων δαπανῶν, νά τούς διανέμονται βιβλία πού σέ τίποτε δέν χρησιμεύουν.

Ἐπαναλαμβάνω λοιπόν τήν πρότασή μου: νά προτείνουμε ἀνατύπωση μόνο τῆς "Βιολογίας" καί νά σκεφθοῦμε πολύ νά ἐπιβαρύνουμε τό δημόσιο μέ τή δαπάνη ἐκτύπωσης καί διανομῆς 200.000 βιβλίων (Ὑγιεινῆς καί Ἀνθρωπολογίας) πού δέν ἐξυπηρετοῦν καθόλου τή σχολική πράξη".

Τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) τήν εἰσήγηση τοῦ Στέφ. Παπασημακόπουλου,

β) τή συζήτηση, πού ἀκολούθησε, καί τίς γνῶμες τῶν μελῶν του,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι, κατά πλειοψηφία :

νά ἀνατυπωθοῦν, ὅπως ἔχουν, ἀπό τόν ΟΕΔΒ γιά τίς σχολικές ἀνάγκες σχολ. ἔτους 1982-83 τά διδακτικά βιβλία: Βιολογία τῶν Κριμπᾶ - Καλοπίση, Ἀνθρωπολογία τοῦ Ἀσπιώτη καί Ὑγιεινή τοῦ Παπαβασιλείου.

Μειοψηφοῦν γιά τούς λόγους πού ἐξέθεσε στήν παρέμβασή του ὁ Σύμβουλος Β΄Ἠλ. Σπυρόπουλος, οἱ Σύμβουλοι Β΄Φ. Βῶρος, Δημ. Σακκάς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης καί Δ. Τομπαΐδης, οἱ ὁποῖοι ὑποστηρίζουν νά ἀνατυπωθεῖ μόνο τό βιβλίο τῆς Βιολογίας τῶν Κριμπᾶ - Καλοπίση.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

ΑΘ. ΚΟΜΙΝΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 62

Σήμερα 26 Νοεμβρίου 1981, ημέρα Πέμπτη καί ώρα 9 πρωϊνή, τό Τμήμα Μέσης Έκπ/σεως τοῦ Κέντρου Έκπ/κῶν Μελετῶν καί Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἀγ.Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Γ΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ Ἀθανάσιο Κομνηνό.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Φ.Βῶρος, Δ.Σακκᾶς, Ἠλ.Σπυρόπουλος, Ν.Βορουχάκης, Λ.Ἀδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Δ.Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Κ.Συριόπουλος, Ἰ.Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ.Φούσκας, Κ.Κατσιμάνης καί Β.Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ Σύμβουλοι Β΄ Γ.Γρατσέας, γιατί ἦταν ἀσθενής καί Ν.Παπαδόπουλος, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως

1. Ἐπανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων γιά τό μάθημα τῶν Φιλοσοφικῶν στή Γ΄ τάξη Λυκείου σχολικοῦ ἔτους 1982-1983. Εἰσηγητές: Φ.Βῶρος καί Κ.Κατσιμάνης.
2. Σχολικά ἐγχειρίδια Χημείας Λυκείου γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83. Εἰσηγητής: Στ. Παπασημακόπουλος.
3. Συμπληρωματική κρίση διδακτικῶν βιβλίων γιά τή δωρεάν διάθεσή τους στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ Ἀθηνῶν. Εἰσηγητής Ἰ.Σκορδίλης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

./.

Θέμα 1ο: Ἐπανέκδοση διδακτικῶν βιβλίων γιά τό μάθημα τῶν Φιλοσοφικῶν στή Γ΄ τάξη Λυκείου σχολικοῦ ἔτους 1982-83.

Γιά τό θέμα τοῦ ἐγχειριδίου τῆς Φιλοσοφίας ὁ κ.Κατσιμάνης Κυριάκος, εἰσηγητής, εἶπε τά ἑξῆς: Πιστεύω ὅτι πρέπει νά ἀνατυπωθοῦν καί τά δύο ἐγχειρίδια τῆς φιλοσοφίας καί ὄχι μόνο τό ἐγχειρίδιο τῆς λογικῆς, γιά τούς ἑξῆς λόγους: α) Ἡ λογική δέν μπορεῖ νά μονοπωλήσει τή διδασκαλία τῆς Φιλοσοφίας· β) Ἔστω καί μέ μιά ὥρα τήν ἑβδομάδα (ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι ἡ νέα Διοίκηση θά εἰσακούσει τήν εἰσήγηση τοῦ Τμήματος καί θά δώσει στή Φιλοσοφία περισσότερα χρονικά περιθώρια) μποροῦν καί πρέπει νά διδαχτοῦν ὁρισμένα κεφάλαια καί ἀπό τό βιβλίο Στοιχεῖα Φιλοσοφίας. Δεδομένου μάλιστα ὅτι μιλᾶμε γιά τό σχ.ἔτος 1982-83, θά ἔχουμε ὡς τότε καιρό, μέ ἐγκύκλιο γιά τά σχολεῖα τήν ὁποία θά προκαλέσουμε, νά διευκρινίσουμε ποιά θά εἶναι αὐτά τά κεφάλαια.

Ὁ κ.Βῶρος Φανούρης, σύμβουλος Β΄, εἶπε: Συμφωνῶ μέ τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Κατσιμάνη καί πιστεύω ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς Ἀρχαίας Φιλοσοφίας ἀπό τό ἐγχειρίδιο "Στοιχεῖα Φιλοσοφίας" θά ὑποβοηθήσει τή διδασκαλία ἄλλων συγγενῶν μαθημάτων ὅπως λ.χ. ὁ πλατωνικός Πρωταγόρας.

Ὁ κ.Σπυρόπουλος Ἠλίας, Σύμβουλος Β΄, εἶπε: Νομίζω ὅτι πρέπει νά εἴμαστε προσεκτικοί. Ὑπάρχει κίνδυνος νά κατηγορηθοῦμε ὅτι δέν προφυλάσσουμε ἀπό περιττές δαπάνες τό Δημόσιο, ὅταν διαπιστωθεῖ ὅτι προτείνουμε νά τυπωθοῦν δύο (2) βιβλία γιά ἕνα μάθημα πού ἡ διδασκαλία του ἔχει περιοριστεῖ στή μία ἑβδομαδιαία ὥρα.

Ὁ κ.Σακκᾶς Δημήτριος, Σύμβουλος Β΄, εἶπε: Συμφωνῶ μέ τήν εἰσήγηση τοῦ κ.Σπυρόπουλου. Γιά μιά ὥρα τήν ἑβδομάδα εἶναι περιττή πολυτέλεια ἡ ἐκτύπωση καί δεύτερου βιβλίου γιά τό ἴδιο μάθημα. Ἀφοῦ ὅμως οἱ συνάδελφοι ἁρμόδιοι εἰσηγητές πιστεύουν ὅτι μποροῦν νά διδαχτοῦν καί ὁρισμένα μόνο κεφάλαια τοῦ βιβλίου Στοιχεῖα Φιλοσοφίας, προτείνω αὐτά τά κεφάλαια νά προαρτηθοῦν στό βιβλίο τῆς λογικῆς, ὥστε νά προκύψει ἕνα ἐγχειρίδιο γιά τίς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν.

Ἡ πρόταση τοῦ κ.Σακκᾶ ἔγινε δεκτή ἀπό τούς εἰσηγητές, τόν κ.Σπυρόπουλο καί τά ὑπόλοιπα μέλη τοῦ Τμήματος.

Ὁ κ.Τομπαΐδης Δημ., Σύμβουλος Β΄, παρατήρησε ὅτι θά δεχόταν τήν πρόταση μόνο ὑπό τόν ὅρο ὅτι τά δύο κεφάλαια ἀπό τό δεύτερο βιβλίο δέ θά ἔχουν τό χαρακτήρα παραρτήματος τῆς Λογικῆς ἀλλά τό ὅλο βιβλίο πού θά προκύψει θά ἔχει διαφορετικό γενικό τίτλο καί

Θά προτείνω καί λογική ὡς ἕνα ἀπό τά μέρη του.

./.

Μετά από διεξοδική συζήτηση το Τμήμα αποφαίνεται ομόφωνα:

Εγκρίνει γιά τό σχ. έτος 1982-83 την ενσωμάτωση στό βιβλίο της Λογικής δύο κεφαλαίων από το βιβλίο "Στοιχεία Φιλοσοφίας" και, συγκεκριμένα, των κεφαλαίων της αρχαίας φιλοσοφίας και της γνωσιολογίας. Η ενσωμάτωση θά γίνει κατά τέτοιο τρόπο, ώστε θά προκύψει ένα ενιαίο βιβλίο των συγγραφέων Ν.Σούλια, Γραμματικής Αγλατζόγλου-Θέμελη και Ευαγγ.Ρούσσου, με τίτλο "Φιλοσοφία" - Γ΄ Λυκείου. Το βιβλίο πού θά προκύψει θά έκτυπωθεί γιά τό σχ.έτος 1982-83 πρός χρήση των μαθητών της Γ΄ Λυκείου.

Θέμα 2ο: Σχολικά εγχειρίδια Χημείας Λυκείου γιά τό σχολικό έτος 1982-83.

Ο εισηγητής τού θέματος Στ.Παπασημακόπουλος είπε τά εξής:

"Υστερα από τήν αριθμ.Φ.211.25/16/Γ/10489/20-11-81 έγγραφο τού ΥΠΕΠΘ έχω νά εισηγηθώ τά ακόλουθα: Γιά τό μάθημα της Χημείας στήν Α΄ και Β΄ Λυκείου νά ισχύσουν τά βιβλία τού Π.Ο. Σακελλαρίδη και γιά τό σχολικό έτος 1982-83 όπως ισχύουν και στό σχολικό έτος πού διανύουμε.

Γιά τό μάθημα της Χημείας της Γ΄ Λυκείου εισηγούμαι ένα γιά τό σχολικό έτος 1982-83 τό Τμήμα νά επανέλθει σέ προηγούμενη απόφασή του (πρ. 22/81), δηλαδή νά χρησιμοποιηθεί τό βιβλίο της οργανικής Χημείας τού Π.Ο. Σακελλαρίδη, όπως έχει κατατεθεί αυτό από Ίδρυμα Ευγένίδου γιά έκτύπωση.

Ο κ.Βαρουχάκης στήν αρχή σημειώνει πόσο ισχνή είναι ή εισήγηση τού κ.Παπασημακόπουλου, ενώ θά μπορούσε νά αναφερθεί και στήν εκτεταμένη ενημέρωση πού έκανε ό κ.Πρόεδρος τού ΚΕΜΕ στά περισσότερα μέλη τού Τμήματος σέ άτυπη συγκέντρωση πρίν από δυό μέρες.

Στή συνέχεια αναφέρεται στά όσα είπε ό κ.Πρόεδρος στήν συγκέντρωση εκείνη (ώστε νά κατατοπιστούν και όσοι απουσίαζαν) σχετικά κυρίως με τήν αδυναμία του νά δεχθεί ανάθεση συγγραφής της Χημείας Γ΄ Λυκείου, ώστε τό βιβλίο νά εκδοθεί από τόν ΟΕΔΒ.

"Ο κ.Πρόεδρος" συνεχίζει ό κ.Βαρουχάκης, "έχει συμβατική υποχρέωση, τήν οποία δέν μπορεί νά παραβεί έστω και άν όλοι εμείς πιστεύουμε (εγώ τό πιστεύω πάντως, όπως είπα και προχθές) ότι εύκολα, με μιά άπλή συνεννόηση Υπουργείου και Ευγενιδείου, μπορεί νά αποδεσμευθεί.

./.

'Αλλά στό σημεῖο αὐτό θά ἤθελα νά ἐπισημάνω ἕνα πρόβλημα πού θέτει ἡ ληστρική ἐκμετάλλευση τῶν παιδιῶν ἀπό τούς ἐμπόρους τῶν λυσαρίων τῶν ἀσκήσεων πού, ὅπως ἐπιβεβαιώνεται καί ἀπό τά λεχθέντα ἀπό τόν κ. Πρόεδρο, ἔχει ἐξελιχθεῖ καί στήν περίπτωση τῆς Χημείας σέ χορό ἀρκετῶν ἑκατομμυρίων.

Τό πρόβλημα τό ἀντιμετωπίσαμε καί μεῖς στήν περίπτωση τοῦ βιβλίου Μαθηματικῶν Α΄ Λυκείου. Γιά νά μή βγάλει ἄλλος τίς λύσεις τῶν ἀσκήσεων, ἐμπορευόμενος τόν κόπο μας σέ βάρος τῶν παιδιῶν, καί ἐκθέτοντάς μας ἀκόμα καί στήν ὑποψία συνεργασίας μαζί του, τίς θέσαμε σέ Παράρτημα στό τέλος τοῦ βιβλίου.

Προτείνω λοιπόν τουλάχιστον γιά τή Χημεία Γ΄ Λυκείου πού δέν ἔχει ἀκόμα ἐκδοθεῖ, νά ὑποβληθεῖ ὁ κ. Πρόεδρος στόν κόπο μέ τή βοήθεια τοῦ κ. Παπασημακόπουλου ἤ καί ἄλλων, νά συμπληρώσει τό βιβλίο μέ Παράρτημα πού θά περιέχει καί τίς λύσεις τῶν ἀσκήσεων. Θά εἶναι μιά σημαντική προσφορά τοῦ κ. Προέδρου στήν ἐξάλειψη ἑνός ἀπαράδεκτου φαινομένου πού ἀξίζει τόν κόπο.

'Απαντώντας ὁ Στ. Παπασημακόπουλος εἶπε ὅτι δέ συμφωνεῖ νά προσαρτηθεῖ τεῦχος λύσεων ἀσκήσεων στό τέλος τῶν βιβλίων. 'Αντίθετα οἱ λύσεις αὐτές μπορεῖ νά περιέχονται σέ τεῦχος βοηθητικό γιά τόν καθηγητή.

'Ακολούθησε συζήτηση καί τήν ὁποία διατυπώθηκαν οἱ ἀπόψεις τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος. Εἰδικότερα εἶπαν:

'Ο κ. Φαν. Βῶρος: Σεβασμός πρός τήν εὔλογη εὐαισθησία τοῦ κ. Π. Σακελλαρίδη, Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ (γιά τούς λόγους πού ὁ ἴδιος ἀνέλυσε σέ ἀνεπίσημη συνεδρίαση τοῦ Τμήματός μας προχθές τό μεσημέρι καί γιά ἄλλους λόγους πού θά ἐκθέσω ἐγώ σήμερα), σεβασμός ἐπίσης πρός τό δημόσιο χρῆμα καί ἀκόμη περισσότερος σεβασμός πρός τίς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν καί τήν ἀντιληπτική τους ἱκανότητα μοῦ ἐπιβάλλουν - πρίν διατυπώσω τή γνώμη μου γιά τό ἤ τά βιβλία τῆς Χημείας Λυκείου - νά ἐκθέσω τά ἀκόλουθα:

α) Εἶναι δυνατό νά κατηγορηθοῦμε- ὄχι ἀβάσιμα - ὅτι παραμελήσαμε τήν ἔγκαιρη ἀνάθεση συγγραφῆς βιβλίου ἤ βιβλίων Χημείας γιά τό Λύκειο, μολονότι ἡ νομική δυνατότητα ὑπάρχει, ἀφότου ψηφίστηκε τήν ἄνοι-

./.

ξη ταῦ 1981 ὁ νόμος 1143 (ἄρθρο 43). Καί ἡ κατηγορία αὐτή εἶναι λογικό νά στραφεῖ πρός ὅλους ἐμᾶς γιά ἕνα λόγο καί ἰδιαίτερα πρός τόν Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ γιά περισσότερους λόγους (προεδρία καί εἰδικότητα).

β) Δέ θά διαφύγουμε τή μομφή ὅτι ἀπό ἀμέλειά μας διευκολύνεται ἡ εἰσβολή τοῦ ἰδιωτικοῦ φορέα στόν ἐφοδιασμό τοῦ δημόσιου φορέα μέ προϊόν πολύ πιό δαπανηρό ἀπό τό κόστος πού παρουσιάζουν οἱ ἐκδόσεις τοῦ ΟΕΔΒ.

γ) Εἶναι γνωστό ὅτι, ἀφότου τό Εὐγενίδειο ἀνέλαβε - ἀδιάφορο γιά ποιούς λόγους καί ὡς συνέπεια ποίας ἀβελτηρίας ἤ ἀδυναμίας ἀντικειμενικῆς τῶν φορέων τῆς Ἐπαγγ. Τεχνικῆς Ἐκπαίδευσης - τήν προμήθεια βιβλίων στήν Τεχνική καί ὕστερα στή Γενική Ἐκπαίδευση ἐκδηλώθηκε διάσταση ἀπόψεων ΟΕΔΒ καί Ὑπουργείου Παιδείας ἀπό τό ἕνα μέρος καί ἀπαιτήσεων τοῦ Εὐγενιδείου ἀπό τό ἄλλο μέρος ὡς πρός τήν κοστολόγηση τῶν βιβλίων τοῦ τελευταίου. Καί θά εἶναι βαριά ἡ εὐθύνη μας γιά ὀλιγωρία σέ νόμιμες διαδικασίες ἡ ἀδιαφορία γιά τό δημόσιο χρῆμα. Καί ἀπό τό "ἐμᾶς" βέβαια δέν μπορεῖ νά ἐξαιρεθεῖ κανένας ἀπό τά μέλη τοῦ Τμήματος καί τά ἁρμόδια μέλη τοῦ Προεδρείου τοῦ ΚΕΜΕ.

δ) Σέ συγκέντρωση πού πραγματοποιήθηκε σέ τούτη τήν αἴθουσα πέρυσι μέ πρωτοβουλία τοῦ τότε Ὑφυπουργοῦ Παιδείας κ. Β. Κοντογιαννόπουλου καί ὑπό τήν προεδρία του καί μέ παρουσία καί μαθητῶν λυκείου, διατυπώθηκαν σοβαρές ἐπικρίσεις γιά τό περιεχόμενο τοῦ πρώτου (πού εἶχε χρησιμοποιηθεῖ τότε) βιβλίου Χημείας τοῦ κ. Π. Σακελλαρίδη) καί κυριότατα γιά τή διδακτική δομή του (δέν ἀναφέρομαι καθόλου στήν ἐπιστημονική του ἀρτιότητα). Οἱ αἰτιάσεις τῶν μαθητῶν δέν ἀνασκευάστηκαν τότε ἐδῶ κατά τρόπο πειστικό. Κατά συνέπεια φρονῶ ὅτι προστίθεται γιά μας βαριά παιδαγωγική εὐθύνη ἄν προχωρήσουμε στήν ἀποδοχή καί τρίτου βιβλίου δομῆς πανεπιστημιακῆς - ὅπως αἰτιῶνται οἱ μαθητές καί κατά τίς πληροφορίες μου καί καθηγητές - ἐνῶ ἔχουμε τή δυνατότητα νά ἀναθέσουμε σέ φορεῖς τῆς δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσης τή συγγραφή βιβλίου γιά τούς μαθητές τῆς δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσης.

./.

Γιά τούς παραπάνω λόγους: σεβασμό πρός τήν εὐαισθησία τοῦ κ. Προέδρου, πρός τήν ὑπηρεσιακή εὐαισθησία ὅλων μας, πρός τό δημόσιο χρῆμα, κυριότατα πρός τούς μαθητές, προτείνω: τουλάχιστο γιά τό βιβλίο τῆς Χημείας γ΄ γενικοῦ λυκείου νά γίνει ἀνάθεση συγγραφῆς σέ 3 ἤ 4 ἀπό τούς πιό γνωστούς χημικούς πού ὑπηρετοῦν στή δευτεροβάθμια ἐκπαίδευση. Ἀπό συστάσεις ἁρμόδιων συναδέλφων τῆς δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσης σημειώνω μερικά ὀνόματα: ἐπιθεωρητές Φράσσαρης καί Καρώνης, καθηγητές Λόγγος, Μπέζας, Παπαδημητρίου Βασιλική, Τσατσόπουλος, Δηλάρη Ἐλευθερία, Λυκειάρχης Διον. Γαντζίας.

Ὁ κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος: Δέν ἀπορρίπτω ἀσυζητητί τήν πρόταση τοῦ κ. Φ. Βώρου γιά ἀνάθεση σέ ἐκπαιδευτικούς συγγραφῆς τοῦ βιβλίου "Ὀργανική Χημεία Γ΄ Λυκείου", ἀλλά ὁμολογῶ ὅτι δέν ἔχω ἑτοιμαστεῖ γιά τή συζήτηση ἀνάλογης πρότασης, ὕστερα ἀπό τίς δυό προηγούμενες συνεδρίες, καί αἰφνιδιάστηκα. Ἐξάλλου γιά νά συζητηθεῖ σοβαρά ἡ πρόταση τοῦ κ. Φ. Βώρου ἔπρεπε νά εἶναι ὁλοκληρωμένη (νά ὑπάρχουν οἱ ἀπαιτούμενες προδιαγραφές: σκοποί, ἀναλυτικό πρόγραμμα, ἔκταση κτλ.) καί νά πεισθεῖ τό Τμῆμα ὅτι μέ τήν πρόταση αὐτή θά ἔχουμε ἔγκαιρα ἱκανοποιητικό σχολικό ἐγχειρίδιο γιά τό σχ. ἔτος 1982-83. Ἀκόμη θά ἔχουμε ἐμπλοκή, ἐφόσον ἤδη δημιουργήθηκε μιά κατάσταση, πού δέν μποροῦμε νά ἀγνοοῦμε.

Ἀντίθετα, δέν συμμερίζομαι τήν εὐαισθησία τοῦ κ. Φ. Βώρου σέ σημεῖο πού νά παραδεχτῶ ἀμέλεια ἤ ἔλλειψη συναίσθησης εὐθύνης τοῦ Τμήματος πού ὁδήγησαν στήν σημερινή δραματική κατάσταση, νά μήν ὑπάρχει σχολικό ἐγχειρίδιο κατάλληλο γιά τό μάθημα τῆς Ὀργανικῆς Χημείας. Τό Τμῆμα, μέ τίς ἰσχνές δυνάμεις του στόν τομέα τῶν Φυσικῶν-Φυσιογνωστικῶν-Χημείας φρόντισε νά ἀνανεώσει καί νά προσαρμόσει στίς ἀνάγκες τῆς σχολικῆς πράξης τό ἐγχειρίδιο τοῦ Βάρβογλη. Ἔκτοτε, παρακολουθήσαμε τό φαινόμενο τοῦ ὑποβιβασμοῦ τοῦ ρόλου τοῦ Τμήματος, καθώς καίριες ἀποφάσεις ἔχουν ληφθεῖ σέ ὑψηλότερο ἐπίπεδο (Διοίκηση ΥΠΕΠΘ μέ Προεδρεῖο ΚΕΜΕ), τόσο σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τήν ἀνανέωση τῶν προγραμμάτων, ὅσο καί σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τά διδακτικά βιβλία καί ἄλλα σημαντικά θέματα (πανελλήνιες ἐξετάσεις κτλ.), γιά τά ὁποῖα καλούμαστε νά γνωμοδοτήσουμε, ἀφοῦ ἤδη εἶχε ἐξαγγελθεῖ ἐπίσημα ἡ ἐφαμρογή τους. Δέν

./.

ἐπικαλοῦμαι σωρεία ἐλαφρυντικῶν γιά τήν ἔλλειψη ἀπό μέρους μας ἔντονων ἀντιδράσεων γιά τό μερικό αὐτό παροπλισμό τοῦ ΚΕΜΕ, ἁπλῶς σημειώνω ὅτι βρεθήκαμε ὑποχρεωμένοι νά ἐπωμιστοῦμε τήν εὐθύνη γνωμοδοτήσεως γιά νά περιοριστεῖ ἡ ἀναστάτωση τῆς σχολικῆς πράξης - πού κυρίως μᾶς ἐνδιαφέρει - σέ ὅσο τό δυνατό μικρότερο βαθμό. Δέ χρειάζεται νά ἀναφέρω παραδείγματα, τά ὁποῖα γνωρίζει ὁ κ. Βῶρος (κυκλοφορία φημῶν πρίν καί κατά τήν κρίση τοῦ ἐγχειριδίου "Ἱστορία ἐπιλογῆς Γ΄ Λυκείου - πρόγραμμα ἐπιλογῆς") ὅτι ἡ Διοίκηση τοῦ Ὑπουργείου (Ὑπουργός κ. Ἰ. Βαρβιτσιώτης) ἐπιθυμοῦσε τήν ἔγκριση ὁρισμένων κεφαλαίων πού τό Τμῆμα ἀπέρριπτε - καί τελικά τά ἀπέρριψε - καί κατά τήν κρίση τοῦ ἐγχειριδίου "Ἱστορία Γ΄ Λυκείου-πρόγραμμα κορμοῦ" , ὅπου ὁ ἴδιος ὁ κ. Βῶρος ὁδηγήθηκε στήν πρόταση νά παρέμβει ἡ πολιτική ἡγεσία τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά νά κριθεῖ σέ ἄλλο, ὑψηλότερο ἀπό τό Τμῆμα, ἐπίπεδο, ἡ καταλληλότητα τοῦ βιβλίου .

Δευτερολογώντας ὁ κ. Βῶρος εἶπε: Τό πρῶτο μέρος τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Σπυρόπουλου τό ἄκουσα μέ ἐξαιρετική χαρά καί τό ἀποδέχομαι καί τό συνυπογράφω.

Ἡ ἀναφορά του ὅμως στά δύο βιβλία ἱστορίας γ΄ λυκείου μοῦ φαίνεται ἀτυχής, γιατί περιέχει καί δύο ἀνακρίβειες:

α) Τήν εὐθύνη γιά τήν ἱστορία ἐπιλογῆς λυκείου τήν ἀνέλαβα (1979) μέ γραπτή δήλωση ὅτι ἀποποιοῦμαι ὁποιαδήποτε προσωπική ἀμοιβή.

β) Τή συγγραφή Ἱστορίας Νέων Χρόνων τῶν Β. Σκουλάτου καί Β. Κρεμμυδᾶ ἐγώ ὁ Φ.Κ. Βῶρος, Σύμβουλος Β΄ τοῦ ΚΕΜΕ, καί τότε καί τώρα, τήν εἰσηγήθηκα καταφατικά καί κατηγορηματικά (πράξεις 76 καί 77/1979), μόνος καί μέ σαφεῖς ἐπισημάνσεις παρατυπιῶν πού εἶχαν συμβεῖ στίς διαδικασίες κρίσης.

Γιά τίς δυό αὐτές περιπτώσεις νιώθω ὑπερηφάνεια καί ἀποφεύγω νά τίς θυμίζω, ἄν δέν προκαλοῦμαι.

Ὁ κ. Λ. Ἀδαμόπουλος: Σχετικά μέ τά ὅσα εἶπε ὁ κ. Βῶρος γιά τήν ποιότητα τῶν βιβλίων Χημείας τῆς Α΄ καί Β΄ τάξεων Λυκείου ἔχω τή γνώμη πώς ὀφείλει νά μᾶς ἐνημερώσει ὁ ἁρμόδιος συνάδελφος κ. Παπασημακόπουλος.

../.

'Αναφορικά μέ τή Χημεία τῆς Γ΄ Λυκείου ἔχω τή γνώμη ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ στή χθεσινή ἀνεπίσημη συνάντησή μας μέ σαφήνεια ἀπέκλεισε γιά προσωπικούς λόγους τήν ἀνάθεση συγγραφῆς τοῦ βιβλίου στόν ἴδιο. Γι' αὐτό προτείνω νά ἐκτυπωθεῖ τό βιβλίο μέ τίς διαδικασίες τοῦ ἱδρύματος Εὐγενίδου. Ἄν τελικά τό τμῆμα υἱοθετήσει τήν πρόταση αὐτή, νά συνοδευτεῖ τό βιβλίο καί μέ τίς λύσεις τῶν ἀσκήσεων, ὅπως γίνεται μέ τό βιβλίο 'Αλγέβρας τῆς Α΄ Λυκείου, γιά νά ἀποφευχθοῦν ὅλες οἱ δυσάρεστες παρενέργειες ἀπό τήν κυκλοφορία τῶν λυσαρίων.

Τέλος τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) τήν εἰσήγηση τοῦ Συμβούλου Β΄ Στέφ. Παπασημακόπουλου,

β) τή συζήτηση πού ἀκολούθησε καί τίς γνῶμες τῶν μελῶν του,

ἀποφαίνεται κατά πλειοψηφία:

1.- Νά ἀνατυπωθοῦν τά βιβλία Χημείας Α΄ καί Β΄ Λυκείου τοῦ Π.Ο. Σακελλαρίδη καί γιά τό σχολικό ἔτος 1982-83 ἀπό τό Εὐγενίδειο "Ιδρυμα ὅπως ἔχουν. Τό Τμῆμα ἐκφράζει ὅμως τήν εὐχή νά προστεθεῖ στό τέλος τῶν βιβλίων καί παράρτημα μέ λύση τῶν ἀσκήσεων πού περιέχονται στό καθένα ἀπό αὐτά.

2.- Νά ἐκτυπωθεῖ ἀπό τό Εὐγενίδειο "Ιδρυμα τό βιβλίο τῆς 'Οργανικῆς Χημείας γιά τή Γ΄ τάξη Λυκείου τοῦ Π.Ο. Σακελλαρίδη, ὅπως αὐτό ἔχει παραδοθεῖ ἀπό τό συγγραφέα του, γιά τό σχολ. ἔτος 1982-83. Τό βιβλίο αὐτό θά πρέπει νά ἔχει σέ ἐνσωματωμένο παράρτημα τίς λύσεις τῶν ἀσκήσεων πού περιέχει.

Μειοψήφησε ὁ Στ. Παπασημακόπουλος, γιατί δέ συμφωνεῖ στήν προσάρτηση τοῦ τεύχους λύσεων στό τέλος τοῦ παραπάνω βιβλίου. 'Αντίθετα νομίζει ὅτι οἱ λύσεις αὐτές πρέπει νά περιέχονται σέ εἰδικό τεῦχος μαζί μέ ὁδηγίες γιά τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος καί νά προορίζονται ἀποκλειστικά γιά τόν καθηγητή.

'Επίσης μέ τή γνώμη τοῦ εἰσηγητῆ συμφώνησαν καί οἱ: 'Α θαν. Κομίνης καί Κων. Συριόπουλος.

ΘΕΜΑ 3ο - Συμπληρωματική κρίση διδακτικῶν βιβλίων γιά τή δωρεάν διάθεσή τους στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ 'Αθηνῶν.

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Εἰδικός Σύμβουλος 'Ι. Σκορδίλης εἶπε τά ἑξῆς:

'Ο κ. Γενικός Δ/ντής τῆς Γενικῆς 'Εκπ/σεως μέ τό ἀναφερόμενο ἔγγραφό του Φ.2/4707/Γ/7121/29-11-81 μᾶς διαβίβασε ἔγγραφο τοῦ κ. Γεν. Δ/ντῆ τῆς ΕΑΣΑ καί τήν ἀριθμ. 2 πράξη τῆς 8.9.81 τοῦ Συμβουλίου Σπουδῶν τῆς Σχολῆς, ὡς καί ἀπό ἕνα ἀντίτυπο τῶν βιβλίων "οἱ ἀθλητικές ρίψεις" τοῦ γυμναστῆ-προπονητῆ Πέτρου Παπαγεωργίου, καί "'Υπαίθρια ζωή (κατασκηνωτική τέχνη)" τοῦ καθηγητῆ τῆς Γυμναστικῆς 'Ακαδημίας Βασ. Βυτινάρου καί μᾶς παρακαλεῖ νά τά κρίνουμε καί νά τά ἐπιλέξουμε προκειμένου νά χορηγηθοῦν δωρεάν ἀπό τό ΥΠΕΠΘ στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ 'Αθηνῶν γιά τό ἀκαδημαϊκό ἔτος 1981-82.

Σχετικῶς σᾶς ὑπενθυμίζω πώς μέ τήν ἀριθμ. 49/10.9.81 πράξη μας ἐπιλέξαμε τά βιβλία πού θά χορηγηθοῦν γιά τό ἔτος αὐτό στούς σπουδαστές τῶν δύο 'Ακαδημιῶν καί πώς τά δυό αὐτά βιβλία δέν εἶχαν ὑποβληθεῖ τότε, γιατί ἐξεδόθησαν μεταγενέστερα.

Τό πρῶτο βιβλίο τοῦ κ. Π. Παπαγεωργίου ἔχει ἔκταση 116 σελίδες καί ἀποτελεῖ, σύμφωνα μέ δήλωση τοῦ συγγραφέα, τό πρῶτο μέρος μιᾶς σειρᾶς ἄλλων βιβλίων. Εἶναι πολυγραφημένο, ἐμπλουτισμένο μέ διάφορες εἰκόνες καί σχήματα καί περιλαμβάνει τά κεφάλαια Φυσικές κινήσεις/Δραστηριότητες, 'Αθλητικές κινήσεις/Δραστηριότητες, ἀθλητικές ρίψεις, Δεξιότητα/ 'Επιδεξιότητα καί ἀθλητική τεχνική, Τεχνική τῶν ἀθλητικῶν ρίψεων καί Γλωσσάριο.

Τό βιβλίο αὐτό κατά τήν προσωπική μου ἄποψη εἶναι γραμμένο μέ πολλές ἰδιομορφίες ὅπως αὐτές:

1) τῆς μή χρησιμοποιήσεως τῶν τόνων, 2) τοῦ κατατεμαχισμοῦ τῶν προτάσεων καί τῶν παραγράφων, ὅπως π.χ. στή σελίδα 17, παργρ. 1,5 "'Αφοῦ ἡ πρωταρχική...πού μέ αὐτήν ἀποδίδεται, στή σελίδα 18, παράγρ.1,7, "Στή ζωή....μέ αὐτή ἀποδίδεται, κ.τ.λ.

2) τῆς παρουσιάσεως πολλῶν ὑπερβολῶν ἤ αὐθαίρετων ἀπόψεων, ὅπως στή σελίδα 17, παργρ. 1.6, "Τήν ἐποχή πού ὁ ἄνθρωπος... νά κινεῖται συνέχεια κι' ἀσταμάτητα.", στή σελίδα 19 τελευταία παραγρ.

./.

"μιά κοινωνική ἐκδήλωση....ἐθνότητα, κτλ.

4) τῆς χρησιμοποιήσεως ἀσύμμετρης στίξεως τῶν λέξεων καί τῶν προτάσεων ὅπως π.χ. αὐτή παρουσιάζεται στή σελίδα 18, παραγρ. 1.7, "Στή ζωή, γενικά, ὅλες ...κτλ.,στή σελίδα 19, στήν τελευταία παράγραφο, "μιά κοινωνική ἐκδήλωση..... ἐθνότητα.

5) τῆς χρησιμοποιήσεως ὑπερβολικά πολλῶν παραπομπῶν, ἐπεξηγήσεων, παρενθέσεων καί

6) τῆς δύσκολης διατυπώσεως πολλῶν ἐννοιῶν καί θεμάτων πού γιά τό λόγο αὐτό γίνονται σχεδόν ἀκατάληπτα, ὅπως π.χ. στή σελ. 20, στήν τελευταία παργρ. στή σελίδα 22, παργρ. 3, στή σελίδα 23, παργρ. 4, στή σελίδα 24, παργρ. 1 καί 3, στή σελίδα 27, παργρ. 2, στή σελίδα 33, παργρ. 1 καί 5, στή σελίδα 34, παργρ. 2 καί 4, στή σελίδα 35, παργρ. 3 καί σέ πολλά ἄλλα μέρη τοῦ βιβλίου.

Γιά τούς ἀναφερόμενους λόγους εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἀπορρίψει τό αἴτημα τοῦ κ. Π. Παπαγεωργίου καί νά μή θεωρήσει τό βιβλίο του "Οἱ ἀθλητικές ρίψεις" κατάλληλο γιά τίς ἀνάγκες διδασκαλίας τῶν σπουδαστῶν τῆς ΕΑΣΑ.

Τό δεύτερο βιβλίο τοῦ κ. Β. Βυτινάρου ἔχει ἔκταση 93 σελίδες πού περιλαμβάνουν τόν πρόλογο, τά κεφάλαια κατασκηνωτική ζωή, κατασκηνωτικά τραγούδια, γυμναστική στήν κατασκήνωση, ἀθλητισμό στίβου, παιγνίδι στήν κατασκήνωση καί τή θάλασσα, ἐθνικοί χοροί, περίπατοι καί ἐκδρομές ἀπό τήν κατασκήνωση, ὀρειβασία καί σπηλαιολογία, γιορτή τῆς πυρᾶς καί ἑλληνική βραδιά, πρῶτες βοήθειες, βιβλιογραφία καί πίνακα ἔργων τοῦ ἴδιου. Ἐπίσης τό βιβλίο εἶναι ἐμπλουτισμένο μέ πολλά σχήματα, φωτογραφίες καί εἰκόνες ἀπό κατασκευές.

Τό βιβλίο αὐτό, ὅπως ἀναφέρεται καί στόν πρόλογο τοῦ συγγραφέα, δέν γράφτηκε γιά νά ἐξυπηρετήσει τίς διδακτικές ἀνάγκες τῶν σπουδαστῶν τῆς Γυμναστικῆς Ἀκαδημίας. Ἡ δομή του, τό περιεχόμενό του, ὁ μεγάλος ἀριθμός τῶν θεμάτων φανερώνουν πώς τό βιβλίο αὐτό προορίζεται νά χρησιμοποιηθεῖ ἀπό τά νεώτερα στελέχη τῶν κατασκηνώσεων, τούς ὁμαδάρχες, τούς κοινοτάρχες καί τούς μαθητές πού ἐπιλέγονται γιά τίς θέσεις αὐτές.

./.

Γιά τό λόγο αὐτό τό βιβλίο δέν ἔχει τήν πρέπουσα διδακτική μορφή, ἐπεκτείνεται σέ πάρα πολλά θέματα, μερικά ἀπό τά ὁποῖα μόλις τά ἀναφέρει, μέ κίνδυνο νά δημιουργηθεῖ σύγχυση στούς σπουδαστές πού διδάσκονται τά ἀντικείμενα αὐτά σάν χωριστά μαθήματα. Τέλος ἐπειδή εἶναι γνωστό πῶς ἡ ὑπαίθρια ζωή εἶναι μάθημα ἐπιλογῆς πού τό παρακολουθοῦν λίγοι μόνο σπουδαστές, θεωρῶ μεγάλη πολυτέλεια νά διανεμηθεῖ τό βιβλίο αὐτό σέ ὁλόκληρη τήν Α΄ τάξη καί σέ 400 ἀντίτυπα.

Σκόπιμο θά ἦταν στήν περίπτωση αὐτή ὁ ἁρμόδιος καθηγητής νά ἐκδίδει σύντομες σημειώσεις μέ τήν κατάλληλη σέ περιεχόμενο καί σέ ἔκταση ὕλη, γεγονός πού θά ἐξυπηρετοῦσε πραγματικά τή διδασκαλία καί τήν ἐξέταση τοῦ μαθήματος, ἐάν ὑπάρχει ἐξέταση καί φυσικά θά ἀπάλλασσε τήν πολιτεία ἀπό μιά ἀκόμη πρόσθετη δαπάνη.

Γιά τούς ἀναφερόμενους λόγους εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά ἀπορρίψει τό αἴτημα τοῦ κ. Β. Βυτινάρου καί νά μή θεωρήσει τό βιβλίο του "Ὑπαίθρια ζωή (κατασκηνωτική τέχνη)„κατάλληλο γιά νά διανεμηθεῖ ἀπό τό ΥΠΕΠΘ στούς σπουδαστές τοῦ Α΄ ἔτους τῆς ΕΑΣΑ.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

νά κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἰ. Σκορδίλη στό σύνολό της.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀθ. Κομίνης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 63/1981

Σήμερα 30 Νοεμβρίου 1981, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.30′ πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής) με πρόεδρο τον Αθαν. Κομίνη, Γ′ Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος οι: Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β′, Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης και Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές. Χρέη γραμματέα έκανε η Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δεν παραβρέθηκαν στη συνεδρίαση οι Σύμβουλοι Β′ Ν. Βαρουχάκης, γιατί ήταν στο εξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους και Ν. Καπαδόπουλος, γιατί ήταν ασθενής.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Προσθήκη λύσεων στα βιβλία των Μαθηματικών. Εισηγητής: Δημ. Σακκάς.

ΘΕΜΑ 2ο – Ρύθμιση διδακτέας ύλης για τους νεοεγγραφέντες μαθητές στην Α′ Λυκείου. Εισηγητές: Οι αρμόδιοι κατά μάθημα.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο – Προσθήκη λύσεων στα βιβλία των μαθηματικών.

Το θέμα αναβλήθηκε για να παραβρίσκεται κατά τη συζήτηση και ο Ν. Βαρουχάκης λόγω της ειδικότητάς του και των θέσεών του που έχει πάρει στο θέμα.

./.

ΘΕΜΑ 2ο - Ρύθμιση διδακτέας ὕλης γιά τούς νεοεγγραφέντες μαθητές στήν Α΄ Λυκείου.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό σύντομη συζήτηση, δέ μένει σύμφωνο μέ ὁρισμένες ρυθμίσεις τῆς ἐγκυκλίου, γιά τίς ὁποῖες ὅμως δέν κρίνει σκόπιμο νά ἐκθέσει τώρα ἀναλυτικά τίς ἀπόψεις του, ἀφοῦ ἤδη ἡ ἐγκύκλιος ἔχει ἀποσταλεῖ στά Λύκεια. Ἰδιαίτερα νομίζει τό Τμῆμα ὅτι οἱ μαθητές αὐτοί, ἐνταγμένοι στά ὑπάρχοντα Τμήματα, δέν εἶναι δυνατόν νά βοηθηθοῦν ἀποτελεσματικά χωρίς ζημία στή μάθηση τῶν κανονικῶν μαθητῶν. Καί ἀκόμα κρίνει ὅτι ἡ προσθήκη 7ης διδακτικῆς ὥρας (γιά τήν ὁποία τό Τμῆμα πάντα ἦταν ἀντίθετο) καί μάλιστα σέ μαθητές τόσο χαμηλῆς στάθμης καί γιά τή διδασκαλία τόσο δύσκολων μαθημάτων, ὅπως εἶναι τά Μαθηματικά καί ἡ Φυσική, δέ θά ὠφελήσει.

Ὕστερα ἀπό αὐτά τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀθαν. Κομίνης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 64

Σήμερα 3 Δεκεμβρίου 1981, ήμέρα Πέμπτη καί ὥρα 9 πρωϊνή, τό Τμῆμα μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Ἀθανάσιο Κομίνη, Γ' Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος Λ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Συριόπουλος. Ι. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φόβσιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου. Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', γιατί ἦταν στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακούς λόγους, Γ. Γρατσέας, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β', γιατί εἶχαν κανονική ἄδεια, καί Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Προδιαγραφές γιά τή συγγραφή Ἱστορίας Γ' Λυκείου (κορμοῦ), Εἰσηγητής: Φ. Βῶρος.
2. Κρίση διδακτικοῦ βιβλίου γιά τήν δωρεάν διάθεσή του στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ, Εἰσηγητής: Ι. Σκορδίλης.
3. Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Κ. Πετρόπουλου "Πλάτωνα Πρωταγόρας" Εἰσηγητής: Δ. Σακκᾶς.
4. Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Ζηρῶ Ὄλγας τοῦ Γεωργίου, πτυχιούχου τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Μιλάνου. Εἰσηγητής: Λ. Ἀδαμόπουλος.
5. Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας τεχνικῶν τῆς Ἰωάννας Σταματίνας, πτυχιούχου τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Νεαπόλεως. εἰσηγητής: Λεων. Ἀδαμόπουλος.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θ Ε Μ Α : 1ο : Προδιαγραφές γιά τή συγγραφή 'Ιστορίας Γ' Λυκείου (κορμοῦ).

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β', ἔθεσε ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν εἰσήγησή του, ποῦ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Προοίμιο 'Επειδή σέ προηγούμενη Πράξη μας (60/1981) μίλησα γιά ἀνάθεση τοῦ παραπάνω βιβλίου μέ βάση τήν Πράξη 133/1977 καί ἐπειδή μεταγενέστερα δημοσιεύτηκαν "οἱ σκοποί διδασκαλίας τῆς ἱστορίας στό λύκειο" καί τό ἀναλυτικό πρόγραμμα γ' γενικοῦ λυκείου, νομίζω σκόπιμη τή σημερινή εἰσήγηση, ὥστε ἡ ἀνάθεση νά γίνει μέ ὅρους σαφέστερους καί πληρέστερους.

1. Τό μάθημα διδάσκεται δυό ὧρες τήν ἑβδομάδα, ἄρα τό βιβλίο θά διδαχτεῖ σέ 50-53 διδακτικές ὧρες. 'Επειδή γιά τούς μαθητές τῆς ἡλικίας αὐτῆς θεωρεῖται ἐπαρκής ἡ ὕλη τριῶν σελίδων κατά μ. ὅ. (40-41 στίχων, 68-70 διαστημάτων) προκύπτει ὅτι ἡ συνολική ἔκταση τῆς ἱστορικῆς παρουσίασης μπορεῖ νά κυμαίνεται ἀνάμεσα στίς 150-160 σελίδες καθαροῦ κειμένου.

2. Πέρα ἀπό τήν ἔκταση αὐτή ὀφείλουν οἱ συγγραφεῖς νά προσθέσουν:
   α. διαγράμματα, χάρτες, πίνακες (π.χ. στατιστικούς), σχεδιαγράμματα, ποῦ ὑποβοηθοῦν τήν κατανόηση τοῦ κειμένου.
   β. εἰκονογράφηση ποῦ ἐπίσης συμβάλλει στήν καλύτερη κατανόηση τοῦ κειμένου καί γενικότερα στήν ἀγωγή τῶν μαθητῶν.
   γ. ἀποσπάσματα ἱστορικῶν κειμένων-πηγῶν, ποῦ τεκμηριώνουν τήν ἀφήγηση ἤ καί προβάλλουν θέσεις καί ἑρμηνεῖες διαφορετικές.

Ἡ συνολική ἔκταση τῶν πρόσθετων τούτων στοιχείων μπορεῖ νά ἀνέρχεται ὡς τό 60% τοῦ ἀφηγηματικοῦ ἤ τοῦ κύριου κειμένου (γιά τό ὁποῖο ἔγινε λόγος στήν παράγραφο 1).
Στό τέλος τοῦ βιβλίου-καί πέρα ἀπό τούς παραπάνω ὑπολογισμούς-προσθέτονται οἱ ἀναγκαῖοι πίνακες: περιεχομένων, χαρτῶν, βιβλιογραφίας ἤ ἄλλοι.

./.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΚΤΗΜΑ Κ.Ε.Μ.Ε.

3. Τό βιβλίο ὑπηρετεῖ τούς σκοπούς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος (δ-γμα 827/79, ΦΕΚ 240, σελ. 2405).

4. Τό βιβλίο περιέχει τά κεφάλαια πού προβλέπονται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα (δ-γμα 826/80 Φ.Ε.Κ. 240 σελ. 2389).

5. Κάθε κεφάλαιο ἔχει ἔκταση σύμμετρη πρός τή συνολική ἔκταση τοῦ βιβλίου καί εἰκονογράφηση-χαρτογράφηση ἀνάλογη πρός τό περιεχόμενό του.

6. Ὀφείλουν οἱ συγγραφεῖς νά προσαρμόζουν τό ὕφος καί τήν πυκνότητα τοῦ λόγου πρός τήν ἀντιληπτική ἱκανότητα τῶν μαθητῶν καί φροντίζουν ὥστε οἱ χάρτες καί τό λοιπό εἰκονογραφικό ὑλικό νά προάγουν τήν αἰσθητική ἀγωγή τῶν μαθητῶν καί νά κάνουν τό βιβλίο ἑλκυστικό.

7. Ἡ γλῶσσα τοῦ βιβλίου ὁρίζεται ἀπό τό ἄρθρο 2 τοῦ Ν. 309/1976 καί καί εἶναι σύμφωνη μέ τήν ἐπίσημη σχολική γραμματική τῆς Νεοελληνικῆς.

8. Οἱ συγγραφεῖς ὀφείλουν νά παραδώσουν πέντε ἀντίγραφα τῆς ἐργασίας τους στήν ἁρμόδια ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

9. Μέ Ὑπουργική ἀπόφαση ὁρίζονται (κατά τό Ν. 1143/81, ἄρθρο 33) οἱ διαδικασίες συγγραφῆς καί κρίσης καί ἡ προθεσμία συγγραφῆς, ὀνομάζονται οἱ συγγραφεῖς καί οἱ κριτές τῆς συγγραφῆς.

10. Μέ τήν ἴδια Ὑπουργική ἀπόφαση ὁρίζονται οἱ ἀμοιβές συγγραφέων καί κριτῶν καί ὅ,τι ἄλλο συναφές πρός τό θέμα καί τήν εἰδική περίσταση.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση-πού βελτίωσε λεπτομέρειες τοῦ κειμένου-ὁ μ ό φ ω ν α ἀ π ο φ α σ ί ζ ε ι τ ά υ: δέχεται τήν εἰσήγηση ὅπως διαμορφώθηκε παραπάνω.

Θ Ε Μ Α 2ο Κρίση διδακτικοῦ βιβλίου γιά τή δωρεάν διάθεσή του στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ἰω. Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος, ἔθεσε ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τήν εἰσήγησή του, πού ἔχει ὡς ἑξῆς:
Ὁ κ. Γενικός Δ/ντής τῆς Γενικῆς Ἐπ/σεως μέ τό ἔγγραφό του Φ.2/4464/Γ/6094/17-8-81 μᾶς διαβίβασε τήν ἀριθμ. 32/6-3-81 πράξη τοῦ Συμβουλίου Σπουδῶν τῆς ΕΑΣΑ, ὡς καί ἕνα ἀντίτυπο τοῦ βιβλίου "Τέστ καί Μετρήσεις στή Φυσική Ἀγωγή καί τόν Ἀθλητισμό" τῶν κ. Σ. Καλουφῆ καί

./.

Β. Σκαπαρλῆ καί μᾶς παρακαλεῖ νά τό κρίνουμε καί νά τό ἐπιλέξουμε, προκειμένου νά χορηγηθεῖ δωρεάν ἀπό τό ΥΠΕΠΘ στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ στό ἀκαδημαϊκό ἔτος 1981-82. Σχετικῶς σᾶς ὑπενθυμίζω πώς ἐπιλογή βιβλίων γιά τό σκοπό αὐτό ἔχουμε κάνει ἐπίσης μέ τίς πράξεις μας 49/10-9-81 καί 62/26-11-81.

Τό πόνημα αὐτό τῶν δύο καθηγητῶν τῆς Φ.Α. ἔχει ἔκταση 174 σελίδες, εἶναι χωρισμένο σέ δύο μεγάλα μέρη, στό γενικό, πού περιέχει τό θεωρητικό μέρος, καί στό εἰδικό, πού ἀναφέρεται στίς πρακτικές ἐφαρμογές, στούς τρόπους καί στά μέσα πού χρησιμοποιοῦνται στίς διάφορες μετρήσεις. Ἐπίσης τό βιβλίο ἔχει πίνακα περιεχομένων καί εἰσαγωγικό σημείωμα στήν ἀρχή, ὡς καί βιβλιογραφία καί ἀλφαβητικό πίνακα ὅρων στό τέλος.

Κατά τήν προσωπική μου ἄποψη τό βιβλίο αὐτό παρουσιάζει πολλά θετικά σημεῖα. Εἶναι πρωτότυπο, ἀσχολεῖται μέ ἀντικείμενο πού βοηθᾶ πραγματικά στή σωστότερη ἐφαρμογή τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς στό σχολεῖο, εἶναι γραμμένο μέ ἁπλή καί κατανοητή γλώσσα, μέ ὀρθή διάταξη τῆς ὕλης, ἔχει περιεχόμενο πού εἶναι χρήσιμο στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ καί τέλος εἶναι ἐμπλουτισμένο μέ ὡραῖα καί κατανοητά σχήματα, μέ εἰκόνες καί πίνακες, στοιχεῖα πού τό καθιστοῦν εὔχρηστο καί χρήσιμο.

Γιά τούς ἀναφερόμενους λόγους εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα νά κάνει δεκτό τό αἴτημα τῶν κ. Σ. Καλουφῆ καί Β. Σκαπαρλῆ καί νά θεωρήσει τό βιβλίο τους "Τέστ καί μετρήσεις στή Φυσ. Ἀγωγή καί τόν Ἀθλητισμό" κατάλληλο γιά τίς ἀνάγκες διδασκαλίας τῶν σπουδαστῶν τῆς ΕΑΣΑ.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ Ἰω. Σκορδίλη στό σύνολό της.

Θ έ μ α 3ο : Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο τοῦ Κ. Πετρόπουλου "Πλάτωνα Πρωταγόρας".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Δημ. Σακκᾶς εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. μέ τό ἔγγραφό της Γ/6479/14-9-81 ἀπέστειλε στό ΚΕΜΕ αἴτηση τοῦ Κων/τίνου Πετρόπουλου μέ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου του Πλάτωνα Πρωταγόρας γιά σχετική γνωμοδότηση σύμφωνα μέ τήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975.

Σχετικά μέ τό θέμα ἔχω νά παρατηρήσω τά ἑξῆς:

./.

Τό σύγγραμμα τοῦ Κ. Πετρόπουλου Πλάτωνα Πρωταγόρας ἀνέρχεται σέ 488 σελίδες σέ σχῆμα 16ο (58Χ86). Προτάσσονται πίνακας περιεχομένων (σσ.9-12), εἰσαγωγικό σημείωμα 66.13-17, χρονολογικά δεδομένα τοῦ ἔργου (σ-18), εἰσαγωγή στόν Πλάτωνα (σσ.19-50)καί πίνακας παραλληλισμοῦ χρονολογιῶν (σσ.52-56). Ἀκολουθοῦν κείμενο καί μετάφραση τοῦ Πρωταγόρα τοῦ Πλάτωνα μέ ὑποσελίδια λεξιλογικά σχόλια (σσ. 58-261) καί ἔπειτα Ἑρμηνευτικά κατά κεφάλαιο καί τελικές ἐντιμήσεις στό κεφάλαιο (σσ. 263-471) . Κλείνει τό βιβλίο μέ περιληπτικό διάγραμμα τοῦ ἔργου (471-473), ἐκτενή βιβλιογραφία (σσ. 474-483) καί μέ εὐρετήριο (σσ. 484-8).

Δύο ἀρετές τοῦ βιβλίου πρέπει νά ὑπογραμμίσω:α) εἶναι γραμμένο σύμφωνα μέ τούς ἐπιστημονικούς κανόνες, β) εἶναι προϊόν μόχθου καί ἐπιμέλειας. Ὁ συγγραφέας ἔχει ἐργαστεῖ, ὅπως φαίνεται πολύ,γιά νά παρουσιάσει τό ἔργο αὐτό καί ἐργάστηκε μέ ἐπιστημονική εὐθύνη καί μέ φιλοδοξία νά παρουσιάσει ἕνα ἔργο ἀξιόλογο στό εἶδος του.

Ὅμως καί τά ἔργα ζωῆς μπορεῖ νά παρουσιάζουν ἀδυναμίες. Καί αὐτό νομίζω συμβαίνει καί μέ τό ἔργο πού κρίνουμε.

1. Σημειώνω πρῶτα ὅτι ἡ εἰσαγωγή στόν Πλάτωνα πού ἀνέρχεται σέ 32 σελίδες εἶναι περιττή καί μᾶλλον ζημιώνει τό ἔργο. Τό θέμα εἶναι ὁ διάλογος τοῦ Πλάτωνα "Πρωταγόρας" καί σ'αὐτόν, νομίζω, θά ἔπρεπε νά περιοριστεῖ ἡ εἰσαγωγή. Ποιά σχέση μπορεῖ νά ἔχουν τά ταξίδια τοῦ Πλάτωνα στή Σικελία μ'αὐτό τό διάλογο πού γράφηκε πρίν ὁ φιλόσοφος πραγματοποιήσει αὐτά του τά ταξίδια; Ἤ ὑποενότητες ὅπως ὁ ρόλος τοῦ χρήματος στήν Ἀθήνα, Δημοκρατία καί Ἰμπεριαλισμός κ. τ.λ., ὅπως τουλάχιστο ἀναπτύσσονται ἀπό τόν συγγραφέα;
2. Δέν ὑπηρετεῖ ἐπίσης, νομίζω, τό ἀντικείμενο τοῦ ἔργου ὁ παρατιθέμενος πίνακας παραλληλισμοῦ τῶν χρονολογιῶν (σσ. 52-56).
3. Ἡ θέση πού παίρνει ὁ συγγραφέας ἔναντι τοῦ Πλάτωνα εἶναι ἡ παραδεδομένη, δέν προσθέτει τίποτα στά ὅσα εἶναι γνωστά γιά τό φιλόσοφο.
4. Γιά τήν εἰσαγωγή σημειώνω ἀκόμα:
Σελ. 20 κάτω. Γράφει ὅτι ἡ καταδίκη τοῦ Σωκράτη "ἀνέστειλε πιά στόν Πλάτωνα ὁριστικά τήν ἔφεση γιά τόν πολιτικό βίο". Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι ἡ ἔφεση γιά τόν πολιτικό βίο ἦταν πάντοτε ἔντονη στόν Πλάτωνα ὡς τό θάνατό του. Ἀπόδειξη τά ταξίδια του στή Σικελία

./.

πού εἶχαν πολιτική σκοπιμότητα. Ἡ καταδίκη καί ἡ θανάτωση τοῦ Σωκράτη ἁπλῶς ἔκαναν ἀγεφύρωτο τό χάσμα ἀνάμεσα στόν Πλάτωνα καί τή δημοκρατία.

Σελ. 22. Ἀναφέρεται στίς ἱστορικές συνθῆκες τῆς ἐποχῆς τοῦ Πλάτωνα, χωρίς ὅμως νά τίς ἀναλύει καί χωρίς νά ἐπισημαίνει τά αἴτια πού ὁδήγησαν στήν παρακμή τόν ἑλληνικό κόσμο.

Σελ. 22. κάτω: Γράφει "Ἡ φυλετικά ὀργανωμένη κοινωνία διασπάστηκε πρῶτα στήν Ἑλλάδα". Αὐτό ἀπ' ὅ,τι ξέρω, δέν εἶναι ἐξακριβωμένο.

Σελ. 23. μέσο: Γράφει ὅτι στίς πόλεις-κράτη γεννήθηκε ἡ ἀτομική ἰδιοκτησία. Ὅμως ἡ ἀτομική ἰδιοκτησία ἐμφανίζεται πολύ παλαιότερα. Τή βρίσκουμε στόν Ὅμηρο καί ἔξω ἀπό τήν Ἑλλάδα ἐμφανίστηκε ἀκόμα παλαιότερα.

Σελ. 48. Δέν ἑρμηνεύει σωστά τό "Ἕκαστον.... τά αὐτοῦ πράττειν καί μή πολυπραγμονεῖν", πού σημαίνει "καθένας νά ἀσχολεῖται μέ τά ἔργα τῆς κοινωνικῆς του τάξης καί νά μήν ἀνακατεύεται μέ τά ἔργα τῶν ἄλλων κοινωνικῶν τάξεων.

5. Ὁ λόγος του δέν εἶναι πάντοτε σαφής καί κατανοητός. Ἐνδεικτικά γιά τήν ἀσάφειά τους σημειώνω ἀπό τήν εἰσαγωγή στόν Πλάτωνα:

σελ. 21, σειρές 7-9 Ὁ Πλάτωνας .... προπαρασκευές
" 21 τέλος Ὁ Πλάτωνας .... πρόβλημα τῆς ἐποχῆς
" 48 σειρές 24-29 Ἔτσι προβάλλει ... κοινωνία

6. Ἡ ἀπόδοση τοῦ κειμένου στή μετάφραση συχνά δέν εἶναι ἱκανοποιητική. Ἐνδεικτικά μόνο σημειώνω ὁρισμένες μεταφραστικές ἀδυναμίες ἀπό 2-3 παραγράφους τῆς μετάφρασής του πού ἀναφέρεται στό μῦθο τοῦ Πρωταγόρα:

Κείμενο	Μετάφραση Κ. Πετρόπ.	Ὀρθότ. μετάφρ.
320 D τυποῦσιν αὐτά θεοί γῆς ἔνδον ἐκ γῆς καίπυρός μείξαντες κ.τ.λ.	τά ρίχνουν οἱ θεοί σέ μῆτρες, μέσα στῆς γῆς τά ἐγκατα, πιάνοντας μεῖγμα κ.τ.λ.	τά πλάθουν οἱ θεοί μέσα στή γῆ ἀπό ἕνα μεῖγμα πού ἔκαναν κ.τ.λ

320 E ἄοπλον διδούς φύσιν	ἄφησε ἄοπλο τή φυσική κατασκευή	ἄφησε ἄοπλο τό τό σῶμα
320 E ἃ γάρ σμικρότητι ἠμπισχεν	ὅσα περιέβαλε μέ σῶμα μικροκαμωμένο	ὅσα τά ὑφιαξε μικρόσωμα
321 C ἀποροῦντι αὐτῷ ἔρχεται Πρ.	ἐκεῖ πού συλλογιόταν	ἐκεῖ πού δέν ἤξερε τί νά κάνει
321 D κλέπτει τήν ἔντεχνο σοφία	κλέβει τήν τεχνολογική σοφία	κλέβει τή σοφή τέχνη.
321 D τήν περί τόν βίον σοφίαν ἄνθρωπος ταύτη ἔσχεν	Μέ αὐτό τόν τρόπο ὁ ἄνθρωπος ἀπόχτησε τή σοφία γύρω ἀπό τά ὠφέλιμα γιά τή ζωή του.	Μ'αὐτό τόν τρόπο ὁ ἄνθρωπος ἀπόχτησε τή γνώση πού τόν βοηθᾶ νά ζήσει.
322 a κλοπῆς δίκην μετῆλθε	τόν περίμενε δίκη γιά κλοπή	δικάστηκε γιά κλοπή.
322 a φωνήν διηρθρώσατο	κατάρτισε γλώσσα καί πλῆθος λέξεις.	σχημάτισε γλώσσα

7. Γενικότερα ἡ γλώσσα πού χρησιμοποιεῖ συχνά δέν εἶναι δόκιμη οὔτε στό ὕφος τοῦ διαλόγου. Γιά παράδειγμα ἀναφέρω ἀπό τή μετάφραση: τήν παρ. 309 a: ὅπου στήν ἀρχή -ἀρχή προσθέτει ἕνα "βλέπω" πού εἶναι περιττό καί γράφει καί τά ἀδόκιμα "γιά τόν ὡραῖο τριγύρω ἀλκιβιάδη", "ἐντύπωση ἀλήθεια μοῦ κανε ἀκόμα ἡ ἀντρίκια του ὁμορφιά. Ἔλα ὅμως .....".
Τήν παρ. 339 a: ὅπου τό "περί ἐπῶν δεινόν εἶναι ἔστω δέ τοῦτο τά ὑπό τῶν ποιητῶν λεγόμενα οἷόν τ'εἶναι συνιέναι ἅ τε ὀρθῶς πεποίηνται καί ἃ μή" ἀποδίδει: "Νά κατέχει γύρω ἀπό ποίηση. Πάει νά πεῖ, σ'αὐτά πού εἶπαν οἱ ποιητές νά εἶναι σέ θέση νά καταλαβαίνει ποιά εἶναι καί ποιά δέν εἶναι σωστή ποίηση".

'Αδύνατη έπίσης είναι ή μετάφραση στό 361 Ε: ὅπου τό ὡς ἄνθρωπος φρονῶ" εἶναι λαθεμένη ἀπόδοση, τό σωστό εἶναι "φρονῶ ὅτι δέν ἔχω ἄλλα ἐλαττώματα (ποὺ θά μποροῦσα νά ἔχω) ὡς ἄνθρωπος, τό διέξιμεν τό ἀποδίδει μέ τό ἄστοχο "τά φέρνουμε γιά ἔρευνα" κ.τ.λ. Στή σελ. 398 στή β' παρ. γράφει ἀνυβολογία γλώσσας (ἡ δεύτερη λέξη περιττεύει), στή γ' παρ. γράφει ὁ Σιμων. μεταχειρίστηκε μιά ἔννοια τῶν Πυθαγορείων καί στό τέλος τῆς σελίδας γράφει ὁ Σόλων καί μετά ὁ Πλάτωνας.

8. Σέ κάθε κεφάλαιο ὁ συγγραφέας ἐξετάζει κι ἕνα εἰδικό θέμα, τό ὁποῖο ὅμως δέν ἔχει πάντοτε σχέση μέ τό κεφάλαιο μέ τό ὁποῖο συνάπτεται. Γιά παράδειγμα στό κεφ. Α' τό εἰδικό θέμα ποὺ ἐξετάζει ὁ Σωκράτης καί ἡ δημοκρατία καί μάλιστα σέ 7 ὁλόκληρες καί πυκνογραμμένες σελίδες. Εἶναι τραβηγμένο. Κάνει λόγο γιά τό Σωκράτη καί τή δημοκρατία, χωρίς τό κεφάλαιο νά ὁδηγεῖ σέ μιά τέτοια ἐπιλογή θέματος. Καί πέρα ἀπ' αὐτό μπορεῖ κανείς νά ἔχει καί ἀντιρρήσεις σ' ὅσα ὑποστηρίζει γιά τή δημοκρατικότητα τοῦ Σωκράτη.

9. Τά σχόλιά του ὁρισμένες φορές εἶναι πολύ φτωχά. Ὡς χτυπητό παράδειγμα ἀναφέρω τό σχόλιό του στό "πόθεν ... φαίνει" ποὺ εἶναι καί τό πρῶτο πρῶτο (σελ. 263).

10. Τά ἑρμηνευτικά (σελ. 263-473) στή μεγαλύτερη ἔκτασή τους δέν ἀποτελοῦν κάτι τό καινούργιο, ἀλλά ἐπανάληψη μέ ἄλλη φραστική διατύπωση τῶν σχολίων παλαιότερων Πλατωνιστῶν (TAYLOR, BURNET, Μιστριώτη κ. ἄ.).

11. Στήν ἑρμηνεία τοῦ διαλόγου ὑπάρχει ἐκείνη ἡ ξηρή παράθεση στοιχείων ποὺ χαρακτηρίζει τίς παλαιές ἐκδόσεις ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, ὅπως τῆς Ζωγραφείου Βιβλιοθήκης, ἄριστες πάντοτε, ποὺ ὅμως στήν ἐποχή μας δέν κινοῦν τό ἐνδιαφέρον καί δέν προσφέρουν πολλά (γιατί τό ἔδαφος εἶναι ἐξαντλημένο).

Ἐνδιαφέρον θά εἶχε νά σταθεῖ ὁ συγγραφέας στήν ἰδεολογική ἑρμηνεία τοῦ διαλόγου. Περιέχει αὐτός ὁ διάλογος τόν περίφημο μῦθο τοῦ σοφιστῆ καί τήν ἑρμηνεία του ἀπό τόν ἴδιο ποὺ πιστεύω ὅτι εἶναι ἕνα ἀπό τά καλύτερα κείμενα ποὺ μᾶς κληροδότησε ἡ ἑλληνική ἀρχαιότητα. Καί ὅμως ὁ συγγραφέας δέν ἀναπτύσσει τό ἰδεολογικό περιεχόμενό του οὔτε ὑπογραμμίζει τά ἀνθρωπιστικά του μηνύματα. Τέλος ἡ περίπτωση τοῦ βιβλίου τοῦ Κ. Πετρόπουλου μοιάζει μέ τήν

./.

περίπτωση συγγραφέα ποὺ θὰ ζητοῦσε ἀπὸ τὸ Τμῆμα νὰ κρίνει κατάλληλο βιβλίο του ποὺ ἀποτελεῖ προέκταση ἄλλου βιβλίου του στὸ ὁποῖο παρέχει λύσεις ἀσκήσεων στοὺς μαθητές. Συγκεκριμένα ἀναφέρω ὅτι ὁ Κ. Πετρόπουλος κυκλοφόρησε ἤδη ἀπὸ γνωστὸ ἐκδοτικὸ οἶκο σχολική μετάφραση τοῦ "Πρωταγόρα" τοῦ Πλάτωνα, στὴν ὁποία μάλιστα προαναγγέλλει κι αὐτὴ τὴν ἔκδοση ποὺ ἐμεῖς κρίνουμε αὐτὴ τὴ στιγμή.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία ἀναπτύχτηκαν οἱ ἀκόλουθες ἀπόψεις:

ὁ Σύμβουλος Β΄ Φ. Βῶρος εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἀναλυτικὴ εἰσήγησητοῦ κ. Σακκᾶ, ποὺ τὸν τιμᾶ, εἶναι ἀνάλογη νομίζω πρὸς τὴ σοβαρότητα τοῦ ἀντικειμένου, ποὺ σχετίζεται ἄλλωστε μὲ ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ σημαντικὰ κείμενα τῆς κλασσικῆς κληρονομιᾶς μας ποὺ διδάσκεται στὴν γ΄ λυκείου. Μὲ τὰ ἴδια κίνητρα καταπιάστηκα κι ἐγὼ μὲ τὴ μελέτη τοῦ κρινόμενου βιβλίου.

1. Γιὰ νὰ ἑρμηνευτεῖ ὁ φιλοσοφικὸς διάλογος ποὺ πραγματεύεται τὸ πρόβλημα "ἀρετὴ καὶ δυνατότητες τῆς παιδευτικῆς ἐνέργειας" καὶ ἀντιδιαστέλλει τὴ σοφιστικὴ πρὸς τὴ σωκρατικὴ διδασκαλία, εἶναι ἀπαράδεκτο νὰ προηγηθεῖ λεπτομερειακὴ ἀνατομία τῆς κοινωνίας ὅπου ἔζησαν οἱ πρωταγωνιστὲς τοῦ διαλόγου. Κατὰ συνέπεια ἔχει λόγο ὁ συγγραφέας νὰ καταπιαστεῖ μ'αὐτὸ τὸ θέμα στὸν Πρόλογο του. Ἄλλο θέμα πόσο πετυχαίνει καὶ ποιές ἀπόψεις ὑποστηρίζει.

2. Ἡ μεταφραστικὴ προσπάθεια τοῦ κ. Πετρόπουλου δὲ φαίνεται ἱκανοποιητικὴ σὲ πολλὰ σημεῖα εἶναι τόσο ἀναλυτικὴ ποὺ μόνο προφορικά, μὲ τὸν παλμὸ τῆς ἀπαγγελίας, θὰ μποροῦσε νὰ γίνει δεκτή. Νομίζω ὅτι ἔχει στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐπηρεαστεῖ ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴ μετάφραση τοῦ C. C.W. TAYLOR. Ἔχουμε πολὺ δοκιμότερη μετάφραση ἀπὸ τὸν κ. Σπυρόπουλο (Ἔκδοση Ἱδρύματος Τριανταφυλλίδη).

3. Παρατηρῶ ὅτι ὁ συγγραφέας ἀφήνει ἀσχολίαστο ἕνα πολὺ προβληματικὸ σημεῖο (353 α. Β) ὅπου ὁ Πρωταγόρας φέρεται νὰ ὑποστηρίζει τὴν πιὸ διαβλητὴ γιὰ τὴν πολιτική του θέση: Τί δέκεται ... δεῖ ἡμᾶς σοπεῖσθαι τὴν τῶν πολλῶν δόξαν ἀνθρώπων, οἳ δ'τι ἂν τύχωσι τοῦτο πράττουσιν;

4. Ἐπισημαίνω ὅτι ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὴ βιβλιογραφία κάποιες πρόσφατες (1979) ἐργασίες ὅπως:

./.

- Γραμμ. Ἀλατζόγλου - Θέμελη, Σημεῖα συνοδοιπορίας.
  Πρωταγόρα - Σωκράτη, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ 8-9 (1979)
- G. SANTUS, SOCRATES(1979).

5. Ὅμως ὁ κ. Πετρόπουλος ἔχει ἀποθησαυρίσει στήν ἔκδοση τοῦ διαλόγου Πρωταγόρας τά πιό πλούσια σχόλια ποῦ μποροῦν νά βοηθήσουν τό διδάσκοντα νά κατανοήσει τό ὅλο πρόβλημά του καί νά ἀναπτύξει γιά λόγους διδακτικούς τά ἐπιμέρους σημεῖα του. Τό Τμῆμα τοῦ βιβλίου ἀπό 263 ὡς 473 εἶναι μοναδικό στήν ἑλληνική βιβλιογραφία. Χρήσιμο γιά τούς διδάσκοντες. Ἡ ἀνάλυση εἰδικῶν θεμάτων κατά κεφάλαιο εἶναι προσφορά ἰδιαίτερα χρήσιμη.Π.χ. Σοφιστική (σελ. 277), τό πρόβλημα τῶν ποινῶν (σελ. 344). Μῦθος καί Λόγος (σελ. 347) κ.λ.π.

6. Γιά τούς παραπάνω λόγους φρονῶ ὅτι τό βιβλίο αὐτό θά εἶναι χρήσιμο γιά τούς καθηγητές, κυριότατα γιά τά σχόλιά του, ποῦ δέν ὑπάρχουν σέ ἄλλες ἐκδόσεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Στή συνέχεια ὁ Σύμβουλος Β' Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε:

"Ἄν καί γιά ὁρισμένους, γνωστούς στό Τμῆμα, λόγους θά προτιμοῦσα νά μή παρέμβω στή συζήτηση, θά πάρω τό λόγο, ἐπειδή διαπιστώνω ὅτι ὕστερα ἀπό τήν ἐπισήμανση ἀπό τούς συναδέλφους κ.κ. Δ. Σακκά, Φ. Βῶρο, Κ. Κατσιμάνη καί Κ. Συριόπουλο τόσων ἀδυναμιῶν τοῦ βιβλίου, ὑπάρχουν καί ἄλλες ποῦ χρήσιμο εἶναι (χωρίς νά ἀποσιωπήσουμε τά θετικά σημεῖα τοῦ βιβλίου, ὅπως τά ἀνέφερε ὁ κ. Δ. Σακκάς), νά ἀναφερθοῦν:
Πρῶτα-πρῶτα τό βιβλίο δέν ἀκολούθησε αὐστηρά τήν ἐπιστημονική δεοντολογία σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τό ἀρχαῖο κείμενο ποῦ παραθέτει. Σέ ἀνάλογες ἐκδόσεις, ὁ συγγραφέας εἴτε ἐπιχειρεῖ δική του νέα κριτική ἔκδοση, ὕστερα ἀπό ἀντιπαραβολή κωδίκων κ.τ.λ., εἴτε ἀπό τήν ἀρχή δηλώνει ὅτι παραθέτει αὐτούσιο τό κείμενο ἑνός καθιερωμένου ἐκδότη. Ἀντίθετα οἱ "ἐκλεκτικές" λύσεις, ὅπως αὐτή στήν ὁποία κατέφυγε ὁ κ. Πετρόπουλος, σήμερα γιά πολλούς βάσιμους λόγους θεωροῦνται ἀντιδεοντολογικές.
Κατόπιν, τό βιβλίο δέν πάσχει μόνο ἀπό ὑπερβολικό ὄγκο. Γιατί, ἄν καί εἶναι πολυσέλιδο, δέν εἶναι πλῆρες, ἀπό τήν ἄποψη τοῦ κατατοπισμοῦ τῶν φιλολόγων ποῦ θά τό χρησιμοποιοῦν. Καί αὐτό, γιατί δέν ἀνταποκρίνεται στήν βασική ἀνάγκη τοῦ χρήστη νά παρέχει ὁλοκληρωμένη εἰσαγωγή στό συγκεκριμένο διάλογο, τοῦ "Πρωταγόρα". Ἡ πολυσέλιδη εἰσαγωγή του κατά κανένα τρόπο δέν ἀναπληρώνει τό κενό αὐτό.
Τό μέρος τῆς ἐργασίας ποῦ γιά μᾶς ἔχει μεγαλύτερη σημασία (γιατί αὐτό κατά κύριο λόγο μέσω τοῦ καθηγητῆ θά περάσει στήν τάξη), εἶναι ἡ μετάφραση. Ἤδη οἱ κ.κ. συνάδελφοι ἔχουν δείξει πόσο ἀδύνατη εἶναι.

"Ας μοῦ ἐπιτραπεῖ νά διαβάσω μόνο δύο σύντομες περικοπές: τήν πρώτη πρώτη (ποῦ, ὅπως ξέρουμε, μέ ἰδιαίτερη ἐπιμέλεια τήν ἐπεξεργάζονται οἱ μεταφραστές, γιατί αὐτή προδιαθέτει εὐνοϊκά ἤ ὄχι τόν ἀναγνώστη). " 'Από ποῦ ξεπροβάλλεις βλέπω Σωκράτη; Ἤ τώρα θέλει καί ἐξήγηση ὅτι γυρνᾶς ἀπό τήν κυνηγετική σου ἐξόρμηση γιά τό ὡραῖο τρυγόρω στόν 'Αλκιβιάδη;" (309 α). Ἡ ἀδοκιμότητα τῆς νεοελληνικῆς τοῦ κ. Πετρόπουλου θά εἶχε κάποια δικαιολογία ἄν ὀφειλόταν σέ προσπάθεια γιά ἀπόλυτα πιστή ἀπόδοση τοῦ ἀρχαίου κειμένου. Μιά ἁπλή ἀντιπαραβολή δείχνει ὅτι οὔτε αὐτό συμβαίνει. Κατόπιν, (315 α), ἀρχαῖο κείμενο: " ἐπακούοντες τῶν λεγομένων", ἀπόδοση "μέ τά αὐτιά ὁλάνοιχτα στά λεγόμενα". Γιά ὅσους ξέρουν τί στυλίστας, τί εὐαίσθητος τεχνίτης τοῦ λόγου ἦταν ὁ Πλάτων, δέ χρειάζεται πολύς σχολιασμός γιά νά διαπιστώσουν πόσο ἡ μετάφραση ὑστερεῖ καί ἀλλοιώνει τόν Πλατωνικό λόγο. Καί ἐπαναλαμβάνω, ἡ μετάφραση εἶναι ποῦ θά περάσει στή σχολική αἴθουσα, ἄν τό βιβλίο μέ δική μας εἰσήγηση μπεῖ στή σχολική βιβλιοθήκη.

" Οσο γιά τίς ἀτέλειωτες ἑρμηνευτικές σημειώσεις (ποῦ μάλιστα προστίθενται στά πολλά ὑποσέλιδα σχόλια), ἡ ἀνάγνωση τῆς πρώτης ἀπό αὐτές (σελ. 263 πόθεν ..... φαίνει) φτάνει γιά νά μᾶς δείξει ὅτι, ἀντίθετα ἀπό τίς σύγχρονες διδακτικές τάσεις, ἐπαναφέρουμε τόν γυμνασιακό καθηγητή στόν (καί στήν ἐποχή του ἀκόμη κουραστικό) μιστριωτικό σχολασμό. 'Ακόμα, ἄσχετα τώρα ἀπό τήν ποιότητα καί τήν ἀρτιότητα τοῦ βιβλίου, ὑπενθυμίζω στό Τμῆμα ὅτι σταθερά ἑρμηνεύουμε τήν παράγραφο 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/75 κατά τρόπο ποῦ δέν μᾶς ἀφήνει περιθώρια εὐνοϊκῆς γιά τό προκείμενο βιβλίο γνωμοδότησης. Πῶς νά προωθήσουμε στίς σχολικές βιβλιοθῆκες μιά ἀπό τίς ἑκατοντάδες μεταφράσεις καί ἑρμηνευτικές ἐκδόσεις, τήν ὥρα ποῦ δέν ὑπάρχει ἀνάλογη σύσταση γιά τά βιβλία τοῦ Γρυπάρη, τοῦ Θρ. Σταύρου, τοῦ Ι. Συκουτρῆ κ.τ.λ. (ἀκόμα καί τοῦ νεότερου Μαριαντώνη; ποῦ ἔχουν νά κάνουν μέ κείμενα ποῦ διδάσκονται στό Λύκειο;). "Αν φανοῦμε ἐλαστικοί στήν σημερινή περίπτωση, σύντομα θά κατακλυστοῦμε ἀπό ἀνάλογες αἰτήσεις συγγραφέων καί ἐκδοτῶν, ποῦ θά ἀπαιτοῦν τήν προώθηση τῶν βιβλίων τους στίς σχολικές βιβλιοθῆκες. Οὔτε εἶναι δίκαιο, ἀπό τά τόσα κείμενα ποῦ διδάσκονται στό Λύκειο, μόνο γιά τόν "Πρωταγόρα" νά συστήσουμε ἑρμηνευτική ἔκδοση.

Θυμίζω ἀκόμη στό Τμῆμα ὅτι γιά πολλά βιβλία, ποῦ παρουσιάζουν μεγαλύτερα προτερήματα καί λιγότερες ἀδυναμίες, ἡ γνωμοδότησή μου ἦταν ἀρνητική - φυσικά πάντοτε θεμελιωμένη.

Συμπληρωματικά, σημειώνω τά ἑξῆς: τό βιβλίο αὐτό δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό δική μας γνωμοδότηση, γιά νά μή μείνει ὁ συγγραφέας μέ τό παράπονο

./.

ὅτι πολύχρονος μόχθος του ἔμεινε ἄγνωστος στοὺς φιλολόγους, ἀπό ἀδυναμία προβολῆς. Ὁ ἐνδότης του, ἀπό τούς πρώτους στήν ἀγορά τῶν ἐντύπων "παραπαιδείας", ἔχει ἐπιτύχει τήν πλατιά κυκλοφορία τῶν βιβλίων ποὺ ἐνδίδει σέ ὅλη τή χώρα. Ἔτσι ἄνετα τό βιβλίο φτάνει καί στά μικρότερα ἑλληνικά βιβλιοπωλεῖα. Ἀναλογιζόμαστε ὅμως τήν εὐθύνη μας, ἄν μέ κατάλληλη χρησιμοποίηση τῆς τυχόν εὐνοϊκῆς μας γνωμοδότησης γιά τόν "Πρωταγόρα" τοῦ κ. Πετρόπουλου (ποὺ σαφῶς τόν ἀντιδιαστέλλω ἀπό τά βιβλία "παραπαιδείας") προβληθοῦν καί τά ὑπόλοιπα προϊόντα τῆς δραστηριότητας τοῦ ἐνδότη, ποὺ ὅλοι μας πιστεύουμε ὅτι δημιουργοῦν προβλήματα στή σχολική πράξη;

Πρόσφατα στήν Ὁλομέλεια ἀσχοληθήκαμε μέ τό θέμα γεωγραφικῶν χαρτῶν, μέ τά ὁποῖα ὕστερα ἀπό γνωμοδότηση τοῦ ΚΕΜΕ ἐφοδιάστηκαν πολλά δημοτικά σχολεῖα. Διαπιστώνουμε πόσο λεπτή εἶναι ἡ θέση τοῦ ΚΕΜΕ στήν ἐπιλήρωση τῶν ὑποχρεώσεών του ποὺ προκύπτουν ἀπό τήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. 186/1975. Πιστεύω ὅτι εἶναι καιρός νά ἀναθέσουμε τή φροντίδα ἐμπλουτισμοῦ τῶν σχολικῶν βιβλιοθηκῶν στούς συλλόγους καθηγητῶν. Οἱ καθηγητές τῶν σχολείων εἶναι σέ θέση αὐτοί νά κρίνουν ποιά βιβλία τούς εἶναι ἀπαραίτητα, ἔχουν ἱκανοποιητική πληροφόρηση στόν τομέα τῆς βιβλιογραφίας καί, στή χειρότερη περίπτωση, ἡ ἀτυχής ἐπιλογή κάποιου βιβλίου δέν θά στοιχίσει στό δημόσιο χρῆμα παρά μόνο τήν ἀξία ἑνός ἀντιτύπου, καί ὄχι χιλιάδων, ὅπως μπορεῖ νά γίνει μέ μιά ἐπίσημη δική μας γνωμοδότηση".

Τέλος τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τό ἔγγραφο ἀρ. Γ/6479/14-9-81 τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. μέ τό ὁποῖο διαβιβάζεται στό ΚΕΜΕ αἴτηση τοῦ Κ. Πετρόπουλου γιά κρίση τοῦ βιβλίου του "Πλάτωνα Πρωταγόρας" καθώς καί ἀντίτυπα αὐτοῦ τοῦ βιβλίου του,

β) Τήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975,

γ) Τό περιεχόμενο τοῦ βιβλίου τοῦ Κ. Πετρόπουλου "Πλάτωνα Πρωταγόρας",

δ) Τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Δ. Σαμπᾶ καί

ε) Τίς γνῶμες ποὺ ἀναπτύχτηκαν στό Τμῆμα κατά τή συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι

Δέν κρίνει τό βιβλίο τοῦ Κ. Πετρόπουλου "Πλάτωνα Πρωταγόρας" χρήσιμο κατά τήν ἔννοια τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975 γιά τούς λόγους ποὺ ἀνέφερε ὁ εἰσηγητής καί ὁ κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος κατά τή συζήτηση.

./.

Θ έ μ α 4ο : Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Ζηρῶ Ὄλγας τοῦ Γεωργίου, πτυχιούχου τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Μιλάνου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Λεων. Ἀδαμόπουλος, Σύμβουλος Β΄, εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ διεύθυνση προσωπικοῦ Μ.Ε. μέ τό ἔγγραφο της Δ/28687 α/18-11-81 μᾶς διαβιβάζει τά διπλωματικά τῆς Ζηρῶ Ὄλγας τοῦ Γεωργίου μέ τήν παράκληση νά γνωματεύσουμε ἄν αὐτή εἶναι ἱκανή νά διδάξει τό μάθημα τῶν καλλιτεχνικῶν στά Σχολεῖα Μ.Ε.. Ὅπως φαίνεται ἀπό τήν 227/81/8-6-1981 βεβαίωση τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ τό πτυχίο Ζωγραφικῆς τῆς Ζηρῶ Ὄλγας τοῦ Γεωργίου τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Μιλάνου εἶναι ἰσότιμο μέ τά ἀπονεμόμενα ἀπό τά Ἑλληνικά Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἱδρύματα. Ἐξάλλου, ὅπως προκύπτει ἀπό τό πρόγραμμα σπουδῶν της ἡ ἀνωτέρω εἶναι κάτοχος τῆς ὕλης πού προβλέπεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν καλλιτεχνικῶν μαθημάτων τοῦ Γυμνασίου καί Λυκείου. Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω, μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ἡ Ζηρῶ Ὄλγα τοῦ Γεωργίου εἶναι ἀπόφοιτος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου ἤ Λυκείου, ὅπως ὁ Ν. 309 (Ἄρθρο 35 παρ. 4) ὁρίζει, εἰσηγοῦμαι ὅτι αὐτή εἶναι σέ θέση νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια Καλλιτεχνικῶν.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση, ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα ὅτι ἡ Ζηρῶ Ὄλγα τοῦ Γεωργίου δύναται νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια καλλιτεχνικῶν μαθημάτων.

Θ έ μ α 5ο : Γνωμοδότηση γιά τό διορισμό ὡς καθηγήτριας Τεχνικῶν τῆς Γιώλα Σταματίνας, πτυχιούχου τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Νεαπόλεως.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Λεων. Ἀδαμόπουλος, Σύμβουλος Β΄, εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ διεύθυνση προσωπικοῦ Μ.Ε. μέ τό ἔγγραφο της Δ/25004/18-11-81 μᾶς διαβιβάζει τά διπλωματικά τῆς Γιώλα Σταματίνας τοῦ Δημητρίου

./.

μ έ τήν παράκληση νά γνωματεύσουμε ἄν αὐτή εἶναι ἱκανή νά διδάξει τό μάθημα τῶν καλλιτεχνικῶν στά Σχολεῖα Μ.Ε. Ὅπως φαίνεται ἀπό τήν 5978/80/8-6-81 βεβαίωση τοῦ ΔΙΚΑΤΣΑ τό πτυχίο διακοσμητικῆς τῆς Γκιόλα Σταματίνας τοῦ Δημητρίου τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν τῆς Νεάπολης εἶναι ἰσότιμο μέ τά ἀπονεμόμενα ἀπό τά ἑλληνικά Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἱδρύματα. Ἐξάλλου, ὅπως προκύπτει ἀπό τό πρόγραμμα σπουδῶν της, ἡ ἀνωτέρω εἶναι κάτοχος τῆς ὕλης πού προβλέπεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν καλλιτεχνικῶν μαθημάτων τοῦ Γυμνασίου καί Λυκείου. Ὕστερα ἀπό τά παραπάνω μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ἡ Γκιόλα Σταματίνα τοῦ Δημητρίου εἶναι ἀπόφοιτος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου ἤ Λυκείου, ὅπως ὁ Ν. 309 (Ἄρθρο 35 παρ. 4) ὁρίζει, εἰσηγοῦμαι ὅτι αὐτή εἶναι σέ θέση νά ἀσκήσει κατά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια καλλιτεχνικῶν.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα

ὅτι ἡ Γκιόλα Σταματίνα τοῦ Δημητρίου δύναται νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ σέ σχολεῖα Μ.Ε. ὡς καθηγήτρια καλλιτεχνικῶν μαθημάτων.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

ΑΘ. ΚΟΜΙΝΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.

Πράξη 65/1981

Σήμερα 8 Δεκεμβρίου 1981, ἡμέρα Τρίτη καί ὥρα 10.30΄ πρωϊνή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Ἀθανάσιο Κομίνη, Γ΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Δημ. Σακκάς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Λεων. Ἀδαμόπουλος, Στέφ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κων. Συριόπουλος, Εἰδικός Σύμβουλος, Κων, Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη Γραμματέα ἔκανε ἡ φιλόλογος Παρ. Παπαδημητρίου.

Δέν ἔλαβαν μέρος στή συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β΄Φαν. Βῶρος, γιατί ἀπουσίαζε στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακούς λόγους, οἱ Σύμβουλοι Β΄ Γ. Γρατσέας καί Δ. Τομπαΐδης, γιατί εἶχαν ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση, καί ὁ Εἰδικός Σύμβουλος Ἰω. Σκορδίλης, γιατί ἦταν ἀσθενής.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Σχολικό ἐγχειρίδιο Γραμματικῆς Α΄ Λυκείου. Εἰσηγητής: Ἠλ. Σπυρόπουλος.
2. Ἀναπτυξιακό πρόγραμμα "Ἐκπαίδευση γιά ἀνάπτυξη" τῆς UNISEF"
   Εἰσηγητής: Κυρ. Κατσιμάνης.
3. Ἀνακοινώσεις.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, ἄρχισε ἡ ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θ έ μ α 1ο : Σχολικό ἐγχειρίδιο Γραμματικῆς Α΄ Λυκείου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ἠλ. Σπυρόπουλος εἶπε τά ἑξῆς:

" Ὕστερα ἀπό τό ὑπ' ἀριθμ. Φ. 211.17/140/Γ/10691/27-11-81 ἔγγραφο τῆς Δ/νσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε. σχετικό μέ τήν ἔκδοση τοῦ βιβλίου "Γραμματική τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς", εἰσηγοῦμαι στό Τμῆμα τά ἑξῆς:

α) Σύμφωνα μέ τίς προηγούμενες πράξεις μας: 1/8-1-1981, 33/10-8-81 καί μέ ὑπ'ἀριθμ. 2107/14-7-81 ἔγγραφο τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ ὑπάρχει πραγματική ἀνάγκη νά ἐκδοθεῖ ἀπό τόν ΟΕΔΒ ἐγχειρίδιο Γραμματικῆς τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς κατάλληλο γιά τούς μαθητές τῆς Α΄Λυκείου.

β) Ἡ σύμφωνα μέ τό Νόμο, προκήρυξη συγγραφῆς νέου βιβλίου ἔχει ἀποβεῖ ἄκαρπη.

γ) Ἀκριβῶς γιά ἀνάλογες περιπτώσεις ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν.Δ. 749/70 δίνει τή δυνατότητα νά ἐπιλεγεῖ ἕνα ἀπό τά ἐλεύθερα βοηθήματα πού κυκλοφοροῦν στήν ἀγορά, ὕστερα ἀπό Ὑπουργική ἀπόφαση "μετά πρότασιν Ἐπιτροπῶν Κρίσεως, ἐπί τούτῳ συγκροτημένων". Γιά τήν περίπτωση πού μᾶς ἀπασχολεῖ, εἰσηγοῦμαι νά συγκροτηθεῖ Ἐπιτροπή κρίσεως ἀπό τούς: κ.κ. 1. Δημ. Τομπαΐδη, Σύμβουλο Β΄ΚΕΜΕ, ὡς Πρόεδρο,
2. Ἰγν. Σακαλή, ΓΕΜΕ καί
3. Ἰωάννη Λιναρδή, φιλόλογο καθηγητή Δ΄ Λυκείου Ἀθήνας.

Ὕστερα ἀπό τήν κρίση τῆς Ἐπιτροπῆς καί μέ εἰσήγησή τους τό Τμῆμα θά προτείνει τίς ἐνδεχόμενες ἀπαραίτητες προσαρμογές, ὥστε τό βιβλίο νά γίνει καταλληλότερο γιά τή σχολική πράξη.

δ) Σέ παρόμοιες περιπτώσεις, ἡ Διοίκηση τοῦ Ὑπουργείου ὕστερα ἀπό εἰσήγηση τοῦ ΚΕΜΕ, ἀκολούθησε ἀκριβῶς τήν ἴδια μεθόδευση. Φέρω ὡς παραδείγματα τίς περιπτώσεις τῆς "Ψυχολογίας Β΄ Λυκείου" καί τῆς "εἰσαγωγῆς στίς ἱστορικές σπουδές Β΄ Λυκείου" (βλ. πράξη τοῦ Τμήματος 87/1978)".

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση, ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι:

./.

Προτείνει τή συγκρότηση Ἐπιτροπῆς κρίσεως τοῦ ἄρθρου 9 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 749/70, ὅπως συμπληρώθηκε μέ τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 80, παρ. 3 τοῦ Ν. 309/76 γιά τήν ἐπιλογή καθηγητοῦ βιβλίου Γραμματικῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Α΄ Λυκείου ἀπό αὐτά πού κυκλοφοροῦν, ἀπό τούς κ.κ.

1. Δημ. Τομπαΐδη, Σύμβουλο Β΄ ΚΕΜΕ, ὡς Πρόεδρο ,
2. Ἰγν. Σακαλή, ΓΕΜΕ καί
3. Ἰωάν. Λιναρδή, φιλόλογο, καθηγητή Δ΄ Λυκείου Ἀθηνῶν.

Ἡ ἐπιτροπή, ἀφοῦ περατωθεῖ ἡ κρίση, νά παρακληθεῖ νά προτείνει τίς ἀπαραίτητες προσαρμογές, ὥστε τό βιβλίο, πού θά ἐκδοθεῖ ἀπό τόν ΟΕΔΒ, νά καταστεῖ καταλληλότερο γιά τή σχολική πράξη

Θ έ μ α 2ο: Ἀναπτυξιακό πρόγραμμα "Ἐκπαίδευση γιά ἀνάπτυξη τῆς UNISEF".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Κυρ. Κατσιμάνης εἶπε τά ἑξῆς:

Ἡ Γενική Διεύθυνση Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως, Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε., Τμῆμα Α΄τοῦ ΥΠΕΠΘ, μέ τό ἔγγραφό της ἀριθ.Γ/7738/13-10-1981, μᾶς διαβίβασε τό Ε.Ε. (81) 854/28-9-81 ἔγγραφο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς γιά τήνUNISEF σχετικά μέ τήν ἀναγκαιότητα καθιερώσεως στά πολιτιστικά προγράμματα τῶν σχολείων Μ.Ε. ὁρισμένων ὡρῶν γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ ἀναπτυξιακοῦ προγράμματος "Ἐκπαίδευση γιά Ἀνάπτυξη" τῆς UNISEF καί μᾶς παρακαλεῖ νά ἀποφανθοῦμε ἐπί τοῦ θέματος, προκειμένου νά προβεῖ στίς κατάλληλες ἐνέργειες.

Ἡ ἄποψή μου εἶναι ὅτι τό διατυπούμενο αἴτημα μπορεῖ νά ἱκανοποιηθεῖ μέ τίς ἀκόλουθες διευκρινήσεις:

1. Ἡ Διοίκηση τοῦ ΥΠΕΠΘ νά στείλει στά γυμνάσια ἔγγραφο, στό ὁποῖο νά ζητεῖ νά γίνει στούς μαθητές σχετική ἐνημέρωση στά πλαίσια τοῦ μαθήματος τῶν πολιτιστικῶν δραστηριοτήτων, ὥστε νά μή χαθοῦν διδακτικές ὧρες ἀπό ἄλλα μαθήματα.

2. Οἱ ὧρες πού θά διατεθοῦν ἀπό τίς πολιτιστικές δραστηριότητες νά εἶναι περιορισμένες ἀριθμητικά, π.χ. 2-3, ὥστε τό μάθημα, πού προϋποθέτει ἐλεύθερη ἐπιλογή ἀπό τούς μαθητές διαφόρων θεμάτων, τά ὁποῖα ἀνταποκρίνονται στά ἐνδιαφέροντα καί τή δημιουργικότητά τους, ὥστε νά μήν ἀλλοιωθεῖ καί χάσει τή φυσιογνωμία του καί

./.

3. Νά σταλεῖ ταυτόχρονα στά σχολεῖα ἐνημερωτικό ὑλικό τῆς UNISEF τό ὁποῖο νά δίνει κατατοπιστικές πληροφορίες καί σχετικά μέ τή UNISEF γενικότερα καί σχετικά μέ τό θέμα "Ἐκπαίδευση γιά Ἀνάπτυξη", εἰδικότερα.

Τό Τμῆμα ἀφοῦ ἄκουσε τήν εἰσήγηση

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁ μ ό φ ω ν α.

Προτείνει ἡ ἱκανοποίηση τοῦ αἰτήματος νά μεθοδευτεῖ ὡς ἑξῆς ἀπό τή Διοίκηση:

1. Νά σταλεῖ στά γυμνάσια ἔγγραφο, μέ τό ὁποῖο νά ζητεῖται νά γίνει στούς μαθητές ἐνημέρωση τόσο ἐπί τῆς ὀργανώσεως καί τοῦ σκοποῦ τῆς UNISEF ὅσο καί ἐπί τοῦ θέματος "Ἐκπαίδευση γιά Ἀνάπτυξη".

2. Ἡ ἐνημέρωση νά γίνει στά πλαίσια τῶν "Πολιτιστικῶν δραστηριοτήτων", ὥστε νά μή χαθοῦν ὧρες ἀπό ἄλλα μαθήματα.

3. Οἱ ὧρες πού θά διατεθοῦν ἀπό τίς Πολιτιστικές δραστηριότητες νά εἶναι περιορισμένες ἀριθμητικά λ.χ. 2-3- συνολικά, ὥστε ὁ ἐκπαιδευτικός αὐτός θεσμός, πού ὑπηρετεῖ τήν ἐλεύθερη ἐπιλογή θεμάτων ἀπό τούς μαθητές σύμφωνα μέ τά ἐνδιαφέροντα καί τή δημιουργικότητά τους, νά μήν ἀλλοιωθεῖ καί χάσει τή φυσιογνωμία του, καί

4. Νά σταλεῖ ταυτόχρονα στά σχολεῖα, μέ πρωτοβουλία τῆς Διοικήσεως καί τῆς UNISEF, τό ἀπαραίτητο ἐνημερωτικό ὑλικό, ὥστε οἱ διδάσκοντες καί οἱ διδασκόμενοι νά μπορέσουν νά κατατοπιστοῦν πλήρως.

Θ έ μ α 3ο : Ἀνακοινώσεις

Ὁ Σύμβουλος Β΄Ν. Βαρουχάκης ἀνακοίνωσε στό Τμῆμα ἐπιστολή τοῦ Γεωργίου Γ. Ἰωαννίδου, μηχανολόγου -ἠλεκτρολόγου Ε.Μ.Π. πρός τό Γραφεῖο τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων μέ ἀπόψεις του γιά τό βιβλίο τῆς Ἄλγεβρας τῆς Α΄ Λυκείου.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τὰ θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

ΑΘ. ΚΟΜΙΝΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 66/1981

Σήμερα 10 Δεκεμβρίου 1981, ημέρα Πέμπτη καί ώρα 9 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Αθανάσιο Κομίνη, Γ΄ Αντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Δ. Σακκᾶς, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης καί Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

Δέν παραβρέθηκαν στή συνεδρίαση οἱ: Φ. Βῶρος, Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, γιατί ἦταν στό ἐξωτερικό γιά ὑπηρεσιακούς λόγους, καί Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλος Β΄, γιατί εἶχε ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Προσθήκη λύσεων στά βιβλία Μαθηματικῶν καί Φυσικῶν. Εἰσηγητές: Ν. Βαρουχάκης, Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο - Συμπληρωματική ἐπιλογή διδακτικοῦ βιβλίου μέ τίτλο "Ἐγχειρίδιο Φυσικοθεραπείας" τῆς Εἰρήνης Μπάρλου-Πανοπούλου γιά τούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ. Εἰσηγητής: Ι. Σκορδίλης.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

Θέμα 1ον: Προσθήκη λύσεων στά βιβλία Μαθηματικῶν καί Φυσικῶν.

Προτοῦ οἱ εἰσηγητές τοῦ θέματος ἀναπτύξουν τήν εἰσήγησή τους ὁ Σύμβουλος Β'Δημ. Σακκᾶς ζήτησε τόν λόγο καί εἶπε τά ἑξῆς:

Σέ προηγούμενη συνεδρία,ἀπό ἀφορμή γνωμοδότησης τοῦ τμήματος ὡς πρός τό βιβλίο Χημείας τῆς Γ΄Λυκείου νά ἐκδοθεῖ μαζί μέ τίς λύσεις ,εἶχα προτείνει/νάσ συζητήσῃ τό Τμῆμα τό ὅλο θέμα τῶν λύσεων ,μεταφράσεων κ.λ.π.καί νά κάνει εἰσήγηση στή Διοίκηση γιά τήν καλύτερη δυνατή ἀντιμέτωπισή του,δεδομένου ὅτι ἡ βιομηχανία τοῦ παραβιβλίου καί τῆς παραπαιδείας ἀποτελεῖ ἀπό δεκαετίες ἀνοιχτή πληγή στήν ἑλληνική ἐκπαίδευση.'Επειδή τότε ἀπουσίαζε γιά ὑπηρεσιακούς λόγους ὁ Νικ. Βαρουχάκης,εἰδικός στό θέμα,κρίθηκε σκόπιμο νά ἀναβληθεῖ ἡ συζήτηση τοῦ θέματος γιά νά ἔρθει γιά συζήτηση σήμερα.'Ορίστε ἀδελφός Νικ. Βαρουχάκης ὡς εἰδικός θά κάνει τήν σχετική εἰσήγηση.Πρίν ἀκούσουμε τήν εἰσήγηση ἐπιθυμῶ νά παρατηρήσω ὅτι τό Τμῆμα ἔκανε ἤδη τό πρῶτο βῆμαγιά τήν λύση τοῦ προβλήματος.Τό βιβλίο Μαθηματικῶν τῆς Α΄ Λυκείου πού γράφτηκε ἀπό τόν Νικ. Βαρουχάκη καί ἄλλους ἤδη ἐκδόθηκε περιέχοντας καί τίς λύσεις,χωρίς νά δημιουργήσει προβλήματα ἤ νά προκαλέσει ἐπιπλοκές.Καί εἶναι τό μόνο βιβλίο στό ὁποῖο δέν κυκλοφόρησαν λυσάρια.Καί πρόσφατα τό Τμῆμα ἔλαβε ἀπόφαση νά ἐκδοθεῖ μαζί μέ τίς λύσεις καί ἡ Χημεία τῆς Γ΄Λυκείου.Γιατί λοιπόν νά μήν γενικευθεῖ αὐτή ἡ λύση; Δέν εἶναι βέβαια ἰδεατή ,τό γνωρίζουμε,ἀλλά μεταξύ δύο κακῶν "τό μή χεῖρον βέλτιστον".'Οφείλω ἐπίσης νά δηλώσω στό Τμῆμα ὅτι ὁ Νικ. Βαρουχάκης πίστεψε στήν ἀνάγκη νά καταπολεμηθεῖ ἡ βιομηχανία τῶν λύσεων καί προώθησε ,ὅπου τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία ,τήν ἰδέα νά προσφέρονται στούς μαθητές καί οἱ λύσεις προσαρτημένες σέ ἰδιαίτερα βιβλία.Ὅμως τό Τμῆμα καί γενικότερα τό ΚΕΜΕ ποτέ ὡς τώρα δέ μελέτησε συλλογικά τό πρόβλημα καί δέν ὑπέβαλε προτάσεις στήν Διοίκηση,ὅπως θά ἔπρεπε.Καί ὡς πρός αὐτό φέρουμε εὐθύνη ὅλοι μας.Τή σοβαρότητα τοῦ προβλήματος πού συζητᾶμε σήμερα τήν ξέρουμε.Τή δείχνει ἀνάγλυφα καί χθεσινό δημοσίευμα τῆς ἐφημερίδας "'Ελευθεροτυπία"(9-12-81),τό ὁποῖο παρακαλῶ νά μοῦ ἐπιτραπεῖ νά τό διαβάσω.

'Ακολούθησε ἡ ἀνάγνωση τοῦ παραπάνω ἄρθρου.

Στή συνέχεια ὁ πρῶτος εἰσηγητής τοῦ θέματος Σύμβουλος Β'Ν. Βαρουχάκης εἶπε τά ἀκόλουθα:

'Επανειλημμένα εἶχα τήν εὐκαιρία νά ἀναλύσω τό θέμα τῆς κυκλοφορίας λυσαρίων τόσο στό Τμῆμα ὅσο καί στήν 'Ολομέλεια (βλ. π.χ. πρ. 4ΙΧ/79 πρακτ. τμ. Μ.Ε καί πρ. 5/I978 'Ολομ.).

Θά θυμίσω τώρα τίς βασικές πτυχές τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ προβλήματος:

Α) 'Ως πρῶτο δεδομένο , πρέπει νά ληφθεῖ ὅτι εἶναι νομολογιακά κατοχυρωμένη ἡ πνευματική ἰδιοκτησία τῶν συγγραφέων σχολικῶν βιβλίων καί γιά τίς λύσεις τῶν ἀσκήσεων πού οἱ ἴδιοι ἔχουν ἐπιλέξει καί περιλάβει στά βιβλία αὐτά.

Τό γεγονός αὐτό εἶχε σάν ἀποτέλεσμα ὅτι ἐδῶ καί δεκαετίες οἱ συγγραφεῖς κυκλοφοροῦσαν ἰδιαίτερα τεύχη λυσαρίων ἀπό τά ὁποῖα εἶχαν ἔσοδα ἀνεξάρτητα ἀπό τά κάθε εἴδους βραβεῖα πού λάβαιναν μέ τήν ἔγκριση τῆς συγγραφῆς τους.

Β) Τό φαινόμενο ὅμως αὐτό τῆς ἐμπορίας τῶν λύσεων εἶναι ἐντελῶς ἀπαράδεκτο γιατί:

α)εἶναι ἠθικά ἐπιλήψιμο,ἀφοῦ συνεπάγεται ἐκμετάλλευση μαθητῶν

β)ἀντιστρατεύται τή δωρεάν παιδεία

γ)σέ πολλές περιπτώσεις τό κέρδος εἶναι ὑπερβολικό σέ σύγκριση μέ τό πραγματικό κόστος καί φθάνει στά ὅρια τῆς αἰσχοκέρδειας

δ)τό μεγάλο κέρδος εἶναι σοβαρό ἀντικίνητρο γιά τήν ἀνανέωση τῶν διδακτικῶν βιβλίων

ε)ἡ ὕπαρξη σημαντικοῦ κέρδους ἀπό τά λυσάρια ἔχει ὡς συνέπεια νά φαίνεται διαβλητή καί ὑποπτη κάθε ἐπιλογή συγγραφέων,σχολικῶν βιβλίων ἀκόμα καί ἄν μιά τέτοια ἐπιλογή ἦταν ἐπιτυχημένη ἤ καί ἐντελῶς ἀναγκαία

στ)σέ μερικές περιπτώσεις τά λυσάρια,μιά καί εἶχαν ἐξασφαλισμένη τήν κυκλοφορία,εἶναι προχειρογραμμένα,ἀντιπαιδαγωγικά,καί περιέχουν ἐξεζητημένες,δυσνόητες ἤ καί περιττές ἀσκήσεις πού ἔχουν "παρεισφρήσει" στά διδακτικά βιβλία (τυχαῖα;)Ἔτσι πού τά λυσάρια νά εἶναι ἀπαραίτητα σέ ὅλους τούς μαθητές.

Γ)Τό πρόβλημα σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τά διδακτικά βιβλία τῶν Μαθηματικῶν,ἀντιμετωπίσθηκε ἀμέσως μετά τήν ἵδρυση τοῦ ΚΕΜΕ καί γιά ὅλα τά νέα βιβλία τῶν ὁποίων ἡ συγγραφή ἔγινε μέ ἀνάθεση.Ἔτσι οἱ συγγραφεῖς ὅλων τῶν νέων βιβλίων Μαθ/κῶν:

α) Ὑποχρεώθηκαν νά περιλάβουν ὑποδείξεις σύντομες ἀλλά οὐσιαστικές γιά τή τή λύση τῶν περιεχομένων ἀσκήσεων.

β)Δεσμεύθηκαν ἠθικά καί δημόσια νά μήν ἐκδώσουν οἱ ἴδιοι ,ὅπως εἶχαν ἀποκλειστικό δικαίωμα, πλῆρεις λύσεις τῶν ἀσκήσεων.

Ἡ ρύθμιση αὐτή θά ἦταν ἰδεώδης λύση τοῦ προβλήματος ἀφοῦ πρόβλεπε τή μή ἔκδοση λυσαρίων,τά ὁποῖα ἄλλωστε δέν ἦταν ἀναγκαῖα γιά τήν πλειοψηφία τῶν μαθητῶν μιά καί ὑπῆρχαν στή διάθεσή τους οἱ ὑποδείξεις γιά τή λύση τῶν ἀσκήσεων. Ὑπό τήν προϋπόθεση φυσικά ὅτι ἡ Πολιτεία θά κατοχύρωνε τούς συγγραφεῖς ἀπό τήν ἐκμετάλλευση τοῦ ἀποκλειστικοῦ τους δικαιώματος ἀπό ἄλλους.Αὐτό ὅμως δέν ἔγινε καί ἔτσι δέν ἄργησε νά δημιουργηθεῖ "πειρατεία" λυσαρίων,τά ὁποῖα ἔθεσαν σέ κυκλοφορία πολλοί ἄλλοι ἐκτός ἀπό τούς συγγραφεῖς,τούς μόνους πού εἶχαν νόμιμα δικαιώματα.

Παρά τά ἐπανειλημμένα καί φορτικά διαβήματά μου στήν τότε ἡγεσία τοῦ Ὑπουργείου μέ προτάσεις συγκεκριμένων διοικητικῶν καί νομοθετικῶν ρυθμίσεων(βλ. π.χ πρ.5/1978 τῆς Ὁλομέλειας)ἡ κατάσταση δέν ἀντιμετωπίσθηκε.Ἀκόμα καί πρόταση τοῦ ἐπικεφαλῆς τῆς μιᾶς ὁμάδας συγγραφέων κ. Δ. Παπαμιχαήλ νά ἀναλάβει ὁ ΟΕΔΒ τήν ἔκδοση λύσεων πού θά δίδονταν στούς μαθητές,δέν ἔγινε δεκτή ἀπό τόν ἀρμόδιο Ὑφυπουργό Παιδείας ,ὁ ὁποῖος μάλιστα ἔδωσε σαφή ἐντολή νά μήν ξαναασχοληθοῦμε μέ τό θέμα.(Γι'αὐτό καί δέν ὑπάρχει καμμιά ἀπό τίς εὐθύνες στίς ὁποῖες ἀναφέρεται ὁ κ. Σακκᾶς.)

Δ) Σήμερα κυκλοφοροῦν στήν ἀγορά ἕνα πλῆθος ἀπό λυσάρια ἀπό τούς συγγραφεῖς τῶν σχολικῶν βιβλίων καί ἄλλους πολλούς πού προσπαθοῦν νά εἰσπράξουν πολλά καί ἄκοπα χρήματα σέ βάρος τῶν παιδιῶν. Γιά παράδειγμα ἕνας μαθητής τῆς Β΄Λυκείου πρέπει νά διαθέσει γιά λυσάρια Μαθ/κῶν Φυσικῆς καί Χημείας πάνω ἀπό 2.000 δρχ. Ὅμως τό πελώριο ἠθικό θέμα τῆς ληστρικῆς ἐκμετάλλευσης τῶν μαθητῶν ἔχει πιά τεθεῖ. Καί ὑπάρχουν συγγραφεῖς πού δέν τόλμησαν νά βάλουν τό ὄνομά τους μέ ἀποτέλεσμα νά κυκλοφοροῦν ψευδεπίγραφα λυσάρια ἐνῶ ἄλλοι ἀπαρνήθηκαν τούς πανεπιστημιακούς τους τίτλους(ὄχι ὅμως καί τά κέρδη ἀπό τά λυσάρια μας.)
Καί ἡ κατάσταση ἐπιτείνεται καθώς θεσμοθετήθηκε -τραγικό λάθος κατά τήν γνώμη μου- νά μπαίνουν στίς πανελλήνιες ἐξετάσεις καί ἀσκήσεις αὐτούσιες ἀπό τό διδακτικό βιβλίο, γεγονός πού καθιστᾶ τά λυσάρια "ἀπαραίτητα".
Ε) Τό θέμα χρειάζεται ἄμεση καί ριζική ἀντιμετώπιση, καί ἡ λύση δέν μπορεῖ νά εἶναι ἄλλη ἀπό κείνη πού ἐφαρμόσαμε στό βιβλίο ἄλγεβρας τῆς Α΄Λυκείου. Ἀφοῦ οἱ μαθητές θά προμηθευθοῦν ὁπωσδήποτε τίς λύσεις τῶν ἀσκήσεων, νά εἶναι ὁ ΟΕΔΒ ἐκεῖνος πού θά τίς ἐκδίδει, ὥστε κανένας ἄλλος νά μήν ἔχει συμφέρον νά τίς ἐκδώσει. Προτείνω συγκεκριμένα:

α) Γιά ὅλα τά βιβλία Μαθ/κῶν καί Φυσικῶν πού πρόκειται νά χρησιμοποιηθοῦν τό προσεχές σχ. ἔτος 1982-83, νά συγκροτηθοῦν εἰδικές ὁμάδες ἐργασίας οἱ ὁποῖες ὑπό τήν καθοδήγηση τοῦ ΚΕΜΕ:
1) θά ἀποσυμφορήσουν τίς ἀσκήσεις κάθε βιβλίου ἀπό ὅσες εἶναι ἐξεζητημένες, ἔξω ἀπό τό πνεῦμα διδασκαλίας ἤ περιττές.
2) θά ἐπεξεργασθοῦν τίς λύσεις τῶν ὑπολοίπων οἱ ὁποῖες θά προωθηθοῦν στόν ΟΕΔΒ γιά ἔκδοση.

β) Μέ τίς ὁμάδες αὐτές θά κληθοῦν νά συνεργασθοῦν φυσικά καί οἱ συγγραφεῖς. Στήν περίπτωση συνεργασίας τῶν συγγραφέων, οἱ λύσεις μπορεῖ νά ἐνσωματωθοῦν ὡς παράρτημα στά ὑπό ἔκδοση βιβλία, ἀλλιῶς θά ἐκδοθοῦν σέ ἰδιαίτερα τεύχη.

γ) Νά ἐξετασθεῖ ἄν ἀπαιτεῖται πρόσθετη νομική κάλυψη γιά τήν περίπτωση πού οἱ συγγραφεῖς θά θελήσουν νά μή χάσουν τήν ἐκμετάλλευση τῶν λυσαρίων τους.

Θυμίζω π.χ τήν διευκρίνιση πού ζήτησε ἡ Ὁλομέλεια γιά τά ἐγκωρούμενα συγγραφικά δικαιώματα στόν ΟΕΔΒ στή πράξη της 5/1978: "Εἰς τά ἐγκωρούμενα συγγραφικά δικαιώματα περιλαμβάνονται καί τά ἀφορῶντα εἰς τάς λύσεις τῶν ἀσκήσεων, τόν ἑρμηνευτικόν σχολιασμόν καί τήν λοιπήν συμπληρωματικήν ὕλην τοῦ βιβλίου".

δ) Νά ἐξετασθεῖ καί ἡ περίπτωση διαθέσεως τῶν λύσεων ἀπό τόν ΟΕΔΒ σέ τιμή κόστους(προαιρετικά). Θέλω νά σημειώσω ὅτι ἐνδεχόμενη ἀποδοχή τῆς προτάσεώς μου πρέπει νά συσχετισθεῖ μέ τίς ἀποφάσεις γιά ἀνατύπωση διδακτικῶν βιβλίων ὥστε νά γίνει καί ἡ προτεινόμενη ἀποσυμφόρηση τῶν ἀσκήσεων.

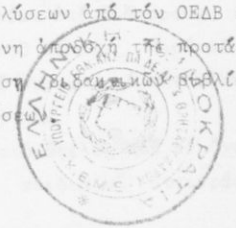

Κατόπιν ὁ δεύτερος εἰσηγητής τοῦ θέματος Στεφ, Παπασημακόπουλος εἶπε:

Τό θέμα τοῦ θησαυρισμοῦ τῶν συγγραφέων ἀπό τίς λύσεις εἶναι πράγματι σκανδαλῶδες,γιατί μονοπωλιακά ἐκμεταλλεύονται τίς λύσεις τῶν βιβλίων πού ἔγραψαν ὕστερα ἀπό διαγωνισμό ἤ ἀνάθεση.Ἐκδίδουν τίς λύσεις μονοπωλιακά,γιατί βασίζονται σέ νόμο περί πνευματικῆς ἰδιοκτησίας καί σέ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καί Δικαστηρίων.

Γιά νά μή συμβεῖ στό μέλλον τό φαινόμενο αὐτό κατά τή συγγραφή νέων διδακτικῶν βιβλίων θά πρέπει νά περιλαμβάνονται καί ὅροι εἰδικοί πού δέν περιλαμβάνονται σέ παλιές προκηρύξεις.Στούς ὅρους αὐτούς θά μνημονεύεται ρητῶς ὅτι μαζί μέ τό βιβλίο ὁ συγγραφέας θά παραδίδει στό ἁρμόδιο γραφεῖο τοῦ ΥΠΕΠΘ καί τίς λύσεις τῶν προβλημάτων καί τίς ἀπαντήσεις τῶν ἐρωτήσεων πού περιέχονται στό βιβλίο του. Τό ΥΠΕΠΘ θά ἔχει τό δικαίωμα νά τίς κρατήσει,νά τίς δημοσιεύσει σέ προαιρετημένο τεῦχος στό κυρίως βιβλίο ἤ σέ ἀνεξάρτητο ἤ καί μαζί μέ ὁδηγίες διδασκαλίας τοῦ μαθήματος καί ἄλλες προσθῆκες(παραδείγματα τέτοιων συνδυασμῶν ἔχουμε στή Γαλλική Ἐκπαίδευση:MATHEMATIQUES 5L LIVRE DU PROFESSEUR χωριστό βιβλίο ἀπό τό βιβλίο τοῦ μαθητῆ, στή Καναδική Ἐκπαίδευση CHEMISTRY-TEATHER GUIDE ἀνεξάρτητο τεῦχος ἀπό τό βιβλίο τοῦ μαθητῆ κλπ.).Λύσεις ἐνσωματωμένες στό βιβλίο τοῦ μαθητῆ ἀποτελοῦν ΠΡΩΤΟΦΑΝΕΣ φαίνομενο στά παγκόσμια παιδαγωγικά χρονικά.

Γιά τά ὑπάρχοντα βιβλία οἱ συγγραφεῖς δέ δεχθοῦν τούς πιό πάνω ὅρους ὡς λύση, κανένα ἄλλο νόμιμο μέτρο δέν μπορεῖ νά ἐφαρμοσθεῖ ἐκτός ἀπό τήν ἀντικατάσταση τῶν βιβλίων ἀπ' αὐτῶν καί τή συγγραφή νέων.

Πάντως στήν περίπτωση πού οἱ συγγραφεῖς δέχονται τήν παραχώρηση τῶν λύσεων πιστεύω πῶς οἱ λύσεις αὐτές,ἀφοῦ κριθοῦν ἀπό ἐπιτροπή,θά πρέπει νά τυπωθοῦν σέ ξεχωριστό τεῦχος μαζί μέ ὁδηγίες γιά τόν καθηγητή. Ἄν οἱ λύσεις τῶν συγγραφέων δέν εἶναι παιδαγωγικά ὀρθές , νά συγκροτηθεῖ ὁμάδα ἐργασίας γιά νά τίς ἐπεξεργασθεῖ.Τό θέμα πάντως εἶναι ἀρκετά πολυσχιδές,γιατί ἀνάλογα φαινόμενα δημιουργοῦνται καί σέ μεταφράσεις ,ἀναλύσεις νεοελληνικῶν κειμένων κ.ἄ. καί θά πρέπει νά ἀντιμετωπισθοῦν ἀπό κοινοῦ.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία ἀναπτύχθηκαν διάφορες ἀπόψεις.

Εἰδικότερα εἶπαν:

Ὁ Σύμβουλος Β΄ Λεων. Ἀδαμόπουλος:

Χωρίς ἀμφιβολία ἡ προσθήκη στό διδακτικό βιβλίο τῶν μαθηματικῶν παραρτήματος μέ τίς λύσεις τῶν ἀσκήσεων ἀντεδείκνυται παιδαγωγικά .Ὅμως ὕστερα ἀπό τήν κατάσταση πού δημιουργήθηκε μέ τήν κυκλοφορία λυσαρίων ἀπό διάφορους συγγραφεῖς δέ βλέπω πρός τό παρόν ἄλλο τρόπο ἀντιμετωπίσεως τοῦ θέματος παρά μέ τίς διαδικασίες πού πρότεινει ὁ κ. Βαρουχάκης. Γι' αὐτό καί συμφωνῶ μέ τήν εἰσήγησή του .

Ὁ Εἰσηγητής τοῦ ΚΕΜΕ Βασ. Θεοδωρακόπουλος:

Τό κύριο τό παιδαγωγικό ὑποχωρεῖ μπροστά στό ὄφελος πού θά ἔχουμε ἀπό τό κτύπημα τῆς παραπαιδείας .Ἄλλωστε ἀντί τά παιδιά νά ἀντιγράφουν ἀπό

τά λυόαρια ,πού θά ἔχουν ἀκριβοπληρώσει οἱ γονεῖς τῶν παιδιῶν καί ἡ ποιότητά τους εἶναι ἀμφίβολη,ἄς ἀντιγράφουν ἀπό τίς ἐπίσημες λύσεις πού θά ἔχει ἐγκρίνει τό ΚΕΜΕ καί θά ἔχουν ἐκδοθεῖ ἀπό τό κράτος.'Ως πρός τό ἄν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπό τόν νόμο νά ἐκδώσει ὁ ΟΕΔΒ τίς λύσεις θά ἤθελα νά παρακληθεῖ ἡ Διοίκηση νά ἐξετάσει πῶς θά καλυφθεῖ νομικά τό θέμα.'Η Διοίκηση ἔχει τήν δυνατότητα νά ρυθμίσει τό ζήτημα ἐκδμα καί νομοθετικά.

'Ο Πρόεδρος τοῦ Τμήματος 'Αθαν. Κομίνης:

Παίρνω τελευταῖος τό λόγο καί θά θίξω μία ἄλλη διάσταση τοῦ θέματος πού δέν ἄκουσα νά τήν θίγει κανένας μέχρι τώρα.

Κατ'ἀρχήν σπεύδω νά δηλώσω πῶς τάσσομαι ἀνεπιφύλακτα μέ τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Βαρουχάκη,πού προτείνει τήν ἄμεση ἐκδοση λύσεων σέ ὅλα τά βιβλία πού ἔχουν ἀσκήσεις.

'Ως πρός τίς παιδαγωγικές ἐπιφυλάξεις ,τίς ὁποῖες συμμερίζομαι μέ ὅσους τίς ἐπισήμαναν ,θέλω νά παρατηρήσω καί ἐγώ ὅτι ἡ φαλκίδευση μέ τίς λύσεις εἶναι σήμερα μία πραγματικότητα στά Σχολεῖα.'Εξαίρεση ἀποτελοῦν τά παιδιά, ἄν ὑπάρχουν,πού δέν χρησιμοποιοῦν λύσεις.

'Η συζήτηση γύρω ἀπό τίς λύσεις πῆρε τόση ἔκταση ἀπό προηγούμενη συνεδρίαση τοῦ Τμήματος μέ ἀφορμή καί ἐνδσω γινόταν λόγος γιά τήν ἀνάθεση στόν κ. Π. Σακελλαρίδη τῆς Συγγραφῆς τῆς Χημείας τῆς Γ΄Λυκείου.

'Επειδή ὅλοι μας γνωρίζουμε -καί ὁ ἴδιος ὁ κ. Σακαλλαρίδης ἔχει εὐκαιριακά διευκρινίσει καί στό Τμῆμα καί σέ μεμονωμένα μέλη του,ὅτι εἶναι ξένος ἀπό ὅλους αὐτούς τούς μηχανισμούς τῶν λύσεων καί ὅτι εἶναι πρόθυμος νά δώσει ὁ ἴδιος μαζί μέ τά βιβλία καί τίς λύσεις-ἐπιθυμῶ νά δηλώδω ὅτι ἡ σύμπτωση ἦταν τουλάχιστον ἄκαιρη καί ἀτυχής.

Πάντως καί ὕστερα ἀπό τά δημοσιεύματα τοῦ Τύπου καί ὕστερα ἀπό τήν διεξοδική συζήτηση στό Τμῆμα ,ἐγώ προσωπικά δηλώνω πῶς δέν μπορῶ νά ψηφίσω ἀναβολή ὁποιασδήποτε ἀπόφάσεως πού δέν θά ἔχουμε ἀμέσως τώρα τό πρόβλημα τῶν λύσεων,γιατί κανείς δέν ἐξασφαλίζει ἀπό τήν ἐνδεχόμενη κατηγορία ὅτι ἡ ἀναβολή σχετίζεται κατά κάποιο τρόπο μέ τίς ἄνομες ἐπιθυμίες τῶν κύκλων πού κυκλοφοροῦν τίς πάσης φύσεως λύσεις.

Δευτερολογώντας ὁ κ. Βαρουχάκης εἶπε τά ἑξῆς:

Δέν ὑπάρχει καμιά ἀμφιβολία ὅτι ἡ διάθεση λύσεων στό μαθητή δέν εἶναι ὀρθόδοξο παιδαγωγικό μέτρο ἀφοῦ ἡ ἄσκηση δίνεται ἀκριβῶς γιά νά βρεῖ μόνος του τή λύση.'Ομως μπορεῖ καί αὐτό τό μειονέκτημα νά θεραπευθεῖ ἄν μέ εἰδικές ὁδηγίες βοηθήσουμε τόν καθηγητή νά δίνει ἀσκήσεις ὄχι αὐτούσιες τοῦ βιβλίου ἀλλά ἄλλες ἐξίσου κατάλληλες μέ αὐτές.'Ετσι ὁ μαθητής δέ θά στερηθεῖ τήν ὑποχρεωτική καθημερινή ἄγνωστη ἄσκηση ἀλλά καί θά ἔχει στήν διάθεσή του μιά συλλογή ἀσκήσεων ὑπεύθυνα λυμένων γιά συμπληρωματική προαιρετική ἄσκηση καί αὐτοέλεγχο.

Τέλος τό Τμῆμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:α)τίς εἰσηγήσεις τῶν Συμβούλων Β΄ Ν. Βαρουχάκη καί Στεφ. Παπασημακόπουλου καίβ)τίς γνῶμες πού ἀναπτύχθηκαν κατά τή συζήτηση τοῦ θέματος

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι κατά πλειοψηφία:

Κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ Σύμβούλου Β΄Νικ. Βαρουχάκη στό σύνολό της. Συγκεκριμένα:

α)Γιά ὅλα τά βιβλία Μαθηματικῶν,Φυσικῶν καί Χημείας πού πρόκειται νά χρησιμοποιηθοῦν τό προσεχές σχολικό ἔτος 1982-83,νά συγκροτηθοῦν εἰδικές ὁμάδες ἐργασίας οἱ ὁποῖες ὑπό τήν καθοδήγηση τοῦ ΚΕΜΕ

1.θά ἀποσυμφορήσουν τίς ἀσκήσεις κάθε βιβλίου ἀπό ὅσες εἶναι ἐξεζητημένες ,ἔξω ἀπό τό πνεῦμα διδασκαλίας ἤ περιττές.

2.θά ἐπεξαργασθοῦν τίς λύσεις τῶν υπολοίπων οἱ ὁποῖες θά προωθηθοῦν στόν ΟΕΔΒ γιά ἔκδοση.

β)Νά ἐξετασθεῖ ἄν ἀπαιτεῖται πρόσθετη νομική κάλυψη γιά τήν περίπτωση πού οἱ συγγραφεῖς ἀμφισβητήσουν τό ὅτι στά ἐκχωρούμενα στόν ΟΕΔΒ συγγραφικά τους δικαιώματα περιλαμβάνονται καί τά ἀφορῶντα τίς λύσεις τῶν ἀσκήσεων.

γ)Ἡ ἀποδοχή τῶν παραπάνω ρυθμίσεων πρέπει νά συσχετισθεῖ μέ τίς ἀπόφασεις γιά ἀνατύπωση διδακτικῶν βιβλίων ὥστε νά πραγματοποιηθεῖ ἡ προτεινόμενη ἀποσυμφόρηση ἀσκήσεων σέ ὅλα τά βιβλία πού δέν ἔχουν ἀκόμη ἐκτυπωθεῖ.

Μειοψήφησαν ὁ δεύτερος εἰσηγητής τοῦ θέματος Στεφ. Παπασημακόπουλος καί ὁ εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ Κων. Συριόπουλος,ὁ ὁποῖος συμφώνησε μέ τήν εἰσήγηση τοῦ Στεφ. Παπασημακόπουλου.

θέμα 2ο: Συμπληρωματική ἐπιλογή διδακτικοῦ βιβλίου μέ τίτλο"Ἐγχειρίδιο Φυσικοθεραπείας "τῆς Εἰρήνης Μπάρλου-Πανοπούλου γιά τούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ι. Σκορδίλης εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς:

Ὁ Γεν Δ/ντής τῆς Γεν. Ἐκπ/σεως μέ ἔγγραφότου ἀριθμ. Φ.2/5/92/Β/10350/ 3-12-81 μᾶς διαβίβασε τήν ἀριθμ. 10/3-11-81 πράξη τοῦ Συμβουλίου Σπουδῶν τῆς ΕΑΣΑ,ὡς καί ἕνα ἀντίτυπο τοῦ Βιβλίου "Ἐγχειρίδιο Φυσικοθεραπείας " τῆς Καθηγητρίας τοῦ οἰκείου μαθήματος τῆς ΕΑΣΑ κ. Εἰρήνης Μπάρλου-Πανοπούλου καί μᾶς παρακαλεῖ νά τό κρίνουμε καί νά τό ἐπιλέξουμε προκειμένου νά χορηγηθεῖ δωρεάν ἀπό τό ΥΠΕΠΘ στούς σπουδαστές τῆς ΕΑΣΑ στό τρέχον ἀκαδημαϊκό ἔτος.

Σχετικῶς σᾶς ἀναφέρω πῶς γιά τόν ἴδιο σκοπό ἐπιλογῆς ἐχουμε κάνει μέ τίς πράξεις μας 49/10-9-81,62/26-11-81 καί 64/3-12-81.

Τό πόνημα αὐτό τῆς κ. Εἰρήνης Μπάλρου -Πανοπούλου,ἡ ὁποία ἐκτός τοῦ ὅτι διδάσκει Φυσικοθεραπεία στήν ΕΑΣΑ εἶναι καί προϊσταμένη στό τμῆμα Φυσικοθεραπείας τοῦ Κ.Α.Α τοῦ Ν.Ν.Θ.Α καί ἔχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στό τομέα

αὐτό στή Σουηδία, ἔχει ἔκταση 210 σελίδες καί εἶναι χωρισμένο σέ δύο μέρη, στό γενικό καί στό εἰδικό. Τό εἰδικό μέρος εἶναι χωρισμένο ἐπίσης σέ τρεῖς μεγάλες ἑνότητες πού ἡ καθε μία πάλι μέ τήν σειρά της περιλαμβάνει ἐπί μέρους κεφάλαια. Στό βιβλίο ἐπίσης ὑπάρχει πίνακας περιεχομένων, πρόλογος τῆς γνωστῆς γιατροῦ κας Σ. Μαγκιριώτη, εἰσαγωγή καί πίνακας βιβλιογραφικῶν πηγῶν καί πολλές εἰκόνες, γυμναστικοί πίνακες καί προγράμματα θεραπευτικῶν ἀσκήσεων.

Κατά τήν προσωπική μου ἄποψη τό βιβλίο αὐτό παρουσιάζει ὅλα τά θετικά ἐκεῖνα στοιχεῖα πού πηγάζουν ἀπό τίς εἰδικές σπουδές τῆς κας Μπάρλου, ἀπό τίς ἀρθονες ἐμπειρίες της πού ἀποκομίζει καθημερινά ἀπό τήν ἐργασία της ὡς προϊσταμένη τοῦ τμήματος φυσικοθεραπείας τοῦ Κ.Α.Α τοῦ Ν.Ν.Θ.Α., ἀπό τήν διδασκαλία της στήν ΕΑΣΑ, ἀπό τήν προσωπικότητά της, τήν φιλομάθεια καί τήν ἐργατικότητά της.

Ἔτσι λοιπόν τό βιβλίο παρουσιάζει ὀρθή διάταξη τῆς ὕλης, ἔχει περιεχόμενο πού ἀνταποκρίνεται στίς ἀνάγκες διδασκαλίας καί ἐξετάσεως τῶν φοιτητῶν τῆς ΕΑΣΑ, εἶναι ἐμπλουτισμένο μέ ὡραῖα καί κατανοητά σχήματα, μέ εἰκόνες καί πίνακες καί εἶναι γραμμένο σέ ἁπλή καί κατανοητή γλῶσσα.

Γιά τούς ἀναφερόμενους λόγους καί μέ τή σκέψη πώς τό βιβλίο αὐτό θά συμπληρώσει τό κενό πού παρουσιάζει ὁ πίνακας τῶν βιβλίων πού ἐγκρίναμε τό τρέχον ἀκαδημαϊκόν ἔτος, εἰσηγοῦμαι στό τμῆμα νά κάνει δεκτό τό αἴτημα τῆς κας. Εἰρήνης Μπάρλα - Πανοπούλου καί νά θεωρήσει τό βιβλίο της " Ἐγχειρίδιο Φυσικοθεραπείας "κατάλληλο γιά τίς ἀνάγκες διδασκαλίας τῶν σπουδαστῶν τῆς ΕΑΣΑ.

Ἀκολούθησε συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν καί τελικά τό Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

α) Τό ἔγγραφο Φ.2/5192/Γ/10350/3-12-81 τοῦ Γεν. Δ/ντῆ Γεν. Ἐκπ/σεως, τή συνημμένη σ'αὐτό μέ ἀριθμ. 10/3-11-81 πρᾶξη του Συμβουλίου Σπουδῶν τῆς ΕΑΣΑ καί τό βιβλίο τῆς Εἰρήνης Μπάρλου-Πανοπούλου "Ἐγχειρίδιο Φυσικοθεραπείας",

β) Τήν εἰσήγηση τοῦ Εἰδικοῦ Συμβούλου ΤοῦΚΕΜΕ Ι. Σκορδίλη, καί

γ) Τή συζήτηση, πού ἔγινε, μεταξύ τῶν μελῶν του,

ἀ π ο φ α ί ν ε τ α ι ὁμόφωνα:

Κρίνει τό βιβλίο τῆς Εἰρήνης Μπάρλου- Πανοπούλου "Ἐγχειρίδιο Φυσικοθεραπείας κατάλληλο γιά τίς ἀνάγκες διδασκαλίας τῶν σπουδαστῶν τῆς ΕΑΣΑ κατά τό τρέχον ἀκαδημαϊκόν ἔτος.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τελείωσε ἡ συνεδρίαση τοῦ τμήματος.

Ὁ Πρόεδρος

ΑΘΑΝ. ΚΟΜΙΝΗΣ

Ἡ Γραμματέας

ΠΑΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΝ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 67/1981

Σήμερα 17 Δεκεμβρίου 1981, ημέρα Πέμπτη καί ώρα 9 πρωινή, τό Τμῆμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Μεσογείων 396, Ἁγία Παρασκευή Ἀττικῆς) μέ πρόεδρο τόν Ἀθανάσιο Κομίνη, Γ΄ Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ.

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος οἱ: Φ. Βῶρος, Δ. Σακκᾶς, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Συριόπουλος, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητές. Χρέη γραμματέα ἔκανε ἡ Φιλόλογος Παρασκευή Παπαδημητρίου.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Ἀναδιατύπωση τυπική τῶν ἀναθέσεων συγγραφῆς βιβλίων: Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη Γ΄ Γυμνασίου, Ἱστορίας Β΄ Λυκείου (ἐπιλογῆς) καί Γ΄ Λυκείου (κορμοῦ). Εἰσηγητής: Φαν. Βῶρος.

ΘΕΜΑ 2ο – Ἐπανεξέταση τοῦ θέματος τῆς ἀνατυπώσεως τῶν βιβλίων θρησκευτικῶν Γ΄ Γυμνασίου Α΄, Β΄ καί Γ΄ Λυκείου. Εἰσηγητής: Γ. Γρατσέας.

ΘΕΜΑ 3ο – Παραγωγή καί συμπλήρωση προγράμματος Ἐκπαιδευτικῆς Ραδιοτηλεοράσεως γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82. Εἰσηγητής: Ἠλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο – Διδακτικό ἐγχειρίδιο "Ὁμήρου Ἰλιάδα" Β΄ Γυμνασίου. Εἰσηγητής: Ἠλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 5ο – Συνεργασία τοῦ Κέντρου Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς μέ σχολεῖα: Εἰσηγητής: Ν. Παπαδόπουλος.

ΘΕΜΑ 6ο – Κρίση βιβλίου Μουσικῆς τοῦ Γ. Θεοφιλόπουλου. Εἰσηγητής: Κων. Φούσκας.

Ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία καί ἐπικυρώθηκε ἡ προηγούμενη πράξη, τό Τμῆμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

./.

ΘΕΜΑ 1ο - 'Αναδιατύπωση τυπική τῶν ἀναθέσεων συγγραφῆς βιβλίων: 'Αγωγῆς τοῦ Πολίτη Γ΄ Γυμνασίου, 'Ιστορίας Β΄ Λυκείου (ἐπιλογῆς) καί Γ΄ Λυκείου (κορμοῦ).

'Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος Φαν. Βῶρος εἶπε σχετικά μέ τό θέμα αὐτό τά ἑξῆς: Τήν 15-12-1981, συζήτηση μέ τόν κ. Στ. Στεφανάκη στό γραφεῖο τοῦ τελευταίου τόν τύπο ἀνάθεσης συγγραφῆς σύμφωνα μέ τό Ν.1143/81, ἄρθρο 33.

Παρέλαβα χειρόγραφο μέ βάση τό ὁποῖο ἄν συντάσσονται οἱ ἀναθέσεις συγγραφῆς βιβλίων διευκολύνεται ἡ ὑπηρεσία.

Θεωρῶ ὅτι στά πρακτικά μας ὑπάρχουν τά ζητούμενα στοιχεῖα.

'Επειδή ὅμως τό κριτήριό μου εἶναι ἡ προώθηση τοῦ ζητήματος εἰσηγοῦμαι τήν ἀναδιατύπωση, γιά νά διευκολυνθεῖ ἡ 'Υπηρεσία.

'Ακολούθησε συζήτηση κατά τήν ὁποία διατυπώθηκαν διάφορες ἀπόψεις. Εἰδικότερα εἶπαν:

'Ο Δ. Σακκάς: "'Επειδή προηγούμενες πράξεις, ἰδίως οἱ πρ. 59 καί 60/81, σχετικές μέ τήν ἀνάθεση συγγραφῆς βιβλίων 'Ιστορίας κτλ. ἔχουν, πραγματικά, ἀδυναμίες καί ἐπειδή ἡ ἀναδιατύπωση πού εἰσηγεῖται ὁ κ. Βῶρος διευκολύνει τήν ὑπηρεσία καί προωθεῖ τή συγγραφή τῶν βιβλίων "'Ιστορίας" καί "'Αγωγῆς τοῦ Πολίτη" τάσσομαι ὑπέρ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Βώρου.

'Ο Ν. Βαρουχάκης: "Ἐφόσον τά ζητούμενα στοιχεῖα ὑπάρχουν στά πρακτικά τοῦ Τμήματος, δέν ὑπάρχει κανένας λόγος ἐπανασυζητήσεως τοῦ θέματος. Θεωρῶ ὅτι μία τέτοια ἀναδιατύπωση τῆς ἀποφάσεως γιά τό ἴδιο θέμα, χωρίς μάλιστα κατοχυρωμένη ἐπίσημη ἀνάγκη, ἐκθέτει τό κῦρος τοῦ ΚΕΜΕ καί δημιουργεῖ κακό προηγούμενο".

'Ο 'Ηλ. Σπυρόπουλος: "Δέ νομίζω ὅτι μπορεῖ νά ἀμφισβητηθεῖ ἡ εὐαισθησία τοῦ Τμήματος καί τό ἐνδιαφέρον γιά τήν ἀνανέωση τῶν σχολικῶν ἐγχειριδίων καί γενικότερα γιά τήν προκοπή τῆς παρεχόμενης στά παιδιά τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ παιδείας οὔτε ὅτι τό ἐνδιαφέρον αὐτό μπορεῖ νά μονοπωληθεῖ ἀπό κανένα. "Ομως συντάσσομαι μέ τήν ἄποψη τοῦ

./.

συναδέλφου κ. Ν. Βαρουχάκη, ἐπειδή βλέπω ὅτι ἡ υἱοθέτηση τῆς μεθόδευσης τήν ὁποία προτείνει ὁ συνάδελφος κ. Φ. Βῶρος δέν ἀποκλείεται νά ὑπονομεύσει κατά ἐξακολούθηση τή σοβαρότητα καί τό κύρος τῶν πράξεων τοῦ Τμήματος. Προσωπικά πιστεύω ὅτι μόνο ὕστερα ἀπό σχετικό ἔγγραφο τῆς Διοικήσεως θά εἶχε θέση ἡ γιά δεύτερη φορά συζήτηση τοῦ θέματος ἀπό τό Τμῆμα".

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Φ. Βῶρος, ἀφοῦ ἄκουσε τίς ἀπόψεις τῶν συναδέλφων του: Βαρουχάκη, Σπυρόπουλου καί ἄλλων, παρεκάλεσε νά ξαναδιαβάσει τό χειρόγραφο τοῦ κ. Στεφανάκη, ὥστε νά ἔχουν ὅλοι τήν εὐκαιρία νά ὑποβοηθήσουν τή μνήμη του, ἄν νομίζουν ὅτι σ' ὅλα τά προηγούμενα πρακτικά ὑπάρχουν ἤ ὄχι (ὄχι βέβαια αὐτολεξεί καί ὄχι μέ ἀναφορά στή χρήση τούτου ἤ ἐκείνου τοῦ τίτλου: π.χ. Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος ἤ Ἀγωγή τοῦ Πολίτη γιά τήν γ΄ τάξη γυμνασίου κλπ.) τά στοιχεῖα πού ζητάει ὁ "τύπος".

Καί πάντως ὁ ἴδιος δήλωσε ὅτι δέν ἔχει καμία πρόθεση νά προσθέσει ἤ νά ἀφαιρέσει τίποτα καί παρακαλεῖ νά ἀναλάβει τό ἔργο αὐτό ὁποιοδήποτε ἄλλο μέλος τοῦ Τμήματος.

Καμιά ἀντιπρόταση δέν ἀκούστηκε οὔτε προσφορά ἄλλος νά ἀναλάβει τήν "ἀναδιατύπωση".

Ὕστερα ἀπό τή συζήτηση διατυπώθηκαν δύο προτάσεις, ἡ μία ἀπό τόν εἰσηγητή τοῦ θέματος Φ. Βῶρο καί ἡ ἄλλη ἀπό τό Ν. Βαρουχάκη, οἱ ὁποῖες ἔχουν ὡς ἑξῆς:

1.- Πρόταση Φ. Βώρου: "Γιά νά διευκολυνθεῖ ἡ ὑπηρεσία προτείνω τήν ἀναδιατύπωση τῶν πράξεων πού ἀναφέρονται στήν ἀνάθεση συγγραφῆς τῶν βιβλίων: Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη, Γ΄ Γυμνασίου, Ἱστορίας Β΄ Λυκείου (ἐπιλογῆς) καί Γ΄ Λυκείου (κορμοῦ)".

2.- Πρόταση Ν. Βαρουχάκη: "Ἐφόσον τά ζητούμενα στοιχεῖα ὑπάρχουν στά πρακτικά τοῦ Τμήματος δέν ὑπάρχει κανένας λόγος ἐπανασυζητήσεως τοῦ θέματος".

./.

Στήν ψηφοφορία, πού ἔγινε, ψήφισαν ὑπέρ τῆς προτάσεως τοῦ Φαν. Βώρου οἱ Σύμβουλοι Β΄ Δημ. Σακκάς καί Στέφ. Παπασημακόπουλος καί ὑπέρ τῆς προτάσεως τοῦ Νικ. Βαρουχάκη οἱ: Κων. Συριόπουλος, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι καί οἱ Σύμβουλοι Β΄ Ἠλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Λεων. Ἀδαμόπουλος καί Δ. Τομπαΐδης.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ἀθάν. Κομίνης εἶπε: "Ἐπειδή δίνω σημασία στήν προώθηση τῶν θεμάτων τῆς Παιδείας καί ἐπειδή σύμφωνα μέ τήν εἰσήγηση τοῦ Φ. Βώρου θά περιληφθοῦν στήν ἀναδιατύπωση μόνο ὅσα συζητήθηκαν καί ὑπάρχουν στά πρακτικά τοῦ Τμήματος, ψηφίζω ὑπέρ τῆς προτάσεως τοῦ Φαν. Βώρου".

Σύμφωνα μέ τήν παραπάνω ψηφοφορία τό Τμῆμα

ἀποφασίζει κατά πλειοψηφία:

ὅτι, ἐφόσον τά ζητούμενα στοιχεῖα ὑπάρχουν στά πρακτικά τοῦ Τμήματος, δέν ὑπάρχει κανένας λόγος ἐπανασυζητήσεως τοῦ θέματος.

ΘΕΜΑ 2ο - Ἐπανεξέταση τοῦ θέματος τῆς ἀνατυπώσεως τῶν βιβλίων Θρησκευτικῶν Γ΄ Γυμνασίου, Α΄, Β΄ καί Γ΄ Λυκείου.

Τό θέμα, ὕστερα ἀπό εἰσήγηση τοῦ Γ. Γρατσέα, Συμβούλου Β΄, δέ συζητήθηκε στό Τμῆμα Μ.Ε. Ἐπειδή πρόκειται περί ἀναπομπῆς ἐμπίπτει στίς ἁρμοδιότητες τῆς Ὁλομέλειας τοῦ ΚΕΜΕ, σύμφωνα μέ τό ἐδάφ. ΙΒ΄ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ ΚΕΜΕ.

Τό Τμῆμα ἀποδέχτηκε τίς παραπάνω θέσεις.

./.

ΘΕΜΑ 3ο - Παραγωγή καί συμπλήρωση προγράμματος ἐκπαιδευτικῆς ραδιοτηλεοράσεως γιά τό σχολικό ἔτος 1981-82.

'Ο εἰσηγητής τοῦ 3ου θέματος κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' εἶπε τά ἑξῆς:

'Η Διεύθυνση ἐκπαιδευτικῆς Ραδιοτηλεοράσεως τοῦ ΥΠΕΠΘ μέ τό ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 232/17-7-81 ἔγγραφό της εἶχε ὑποβάλει πρόγραμμα συμπληρωματικῆς παραγωγῆς ἐκπομπῶν τῆς ἐκπαιδευτικῆς ραδιοτηλεοράσεως γιά τό σχ. ἔτος 1981-82, γιά νά προβοῦμε στήν ἀπό τό Νόμο ἀπαιτούμενη γνωμοδότηση.

Τό θέμα εἶχε εἰσαχθεῖ στό Τμῆμα (βλ. πράξη μας 49/1981) ἀλλά ἡ συζήτηση εἶχε ἀναβληθεῖ γιά δυό λόγους:

α) 'Απαιτοῦσε μελέτη ἀπό Συμβούλους πολλῶν εἰδικοτήτων πού μάλιστα ἀνήκουν σέ διαφορετικά τμήματα τοῦ ΚΕΜΕ, καί

β) Σημαντικά μέρη τοῦ προγράμματος αὐτοῦ ἦταν ἀδύνατο νά συζητηθοῦν στήν οὐσία τους, ἀφοῦ τό Τμῆμα δέν εἶχε μπροστά του τίποτε ἄλλο ἀπό ἕνα γενικό καί ἀόριστο τίτλο (π.χ. "Λύκειο/'Αντιγόνη" ἤ "Γαλλικά, ἡ σειρά ἔχει παραχωρηθεῖ δωρεάν ἀπό τή γαλλική κυβέρνηση").

"Υστερα ἀπό αὐτά καί σέ συνδυασμό μέ ἔγκυρη πληροφόρηση ὅτι τό ὅλο θέμα τῆς ἐκπαιδευτικῆς τηλεοράσεως εἶναι ἀντικείμενο ριζικῆς ἐπανεξέτασης μέ φροντίδα τοῦ κ. Γεν. Γραμματέα τοῦ ΥΠΕΠΘ, νομίζω ὅτι εἶναι φρόνιμο νά ἐπιφυλαχθοῦμε νά προβοῦμε σέ οὐσιαστική συζήτηση τοῦ θέματος, ἕως ὅτου μᾶς ζητηθεῖ νέα γνωμοδότηση μέ βάση τά δεδομένα πού θά προκύψουν ἀπό τήν ἐπανεξέταση. Μέ τήν εὐκαιρία, κοίνω ὅτι θά ἦταν ἰδιαίτερα ἐπωφελές στίς συνεδρίες γιά τήν ἐπανεξέταση τοῦ θέματος τῆς ἐκπαιδευτικῆς τηλεόρασης πού θά γίνουν στό ΥΠΕΠΘ νά κληθοῦν καί μέλη τοῦ ΚΕΜΕ, τά ἁρμοδιότερα κατά τή κρίση τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ.

'Ακολούθησε διευκρινιστική συζήτηση, ὕστερα ἀπό τήν ὁποία τό Τμῆμα ἀποφαίνεται ὁμοφώνως:

Κρίνει ὅτι εἶναι προσφορότερο νά ἀναμένουμε τό ἀποτέλεσμα τῆς ἐπανεξέτασης τοῦ θέματος τῆς ἐκπαιδευτικῆς τηλεόρασης ἀπό τό ΥΠΕΠΘ καί κατόπιν νά προβοῦμε σέ οὐσιαστική γνωμοδότηση.

ΘΕΜΑ 4ο - Διδακτικό ἐγχειρίδιο "Ὁμήρου Ἰλιάδα" τῆς Β΄ Γυμνασίου.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ 4ου θέματος κ. Ἠλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄ εἶπε τά ἑξῆς:

Ὕστερα ἀπό τό ὑπ' ἀριθμ. Φ.211.17/143/Γ/10911/6-12-81 ἔγγραφο τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε., μέ τό ὁποῖο παρακαλεῖται τό Τμῆμα νά γνωμοδοτήσει γιά τή μεθοδολογία ἀντικατάστασης τῆς μετάφρασης Ἰ. Πολυλᾶ μέ ἀκριβέστερη, πληρέστερη καί διδακτικά προσφορότερη νεοελληνική μετάφραση τῆς Ἰλιάδας (βλ. πράξη 59/19-11-81 τοῦ Τμήματος), εἰσηγοῦμαι τά ἀκόλουθα:

α) Ἡ μετάφραση Ἰακ. Πολυλᾶ, πού εἶχε εἰσαχθεῖ στή σχολική πράξη ὡς προσωρινή λύση καί γιά διάφορους (περιστασιακούς ἤ οὐσιαστικότερους) λόγους ἐπανεκδίδεται ἐδῶ καί χρόνια, παρ'ὅλες τίς προσπάθειες βελτίωσης κάθε ἄλλο παρά ἐξυπηρετεῖ ἱκανοποιητικά τή σχολική πράξη.

β) Ἡ παρουσίαση νέας μετάφρασης, μέ ἐπιστημονική ἐγκυρότητα καί ποιητική πνοή δέν μπορεῖ νά γίνει εἴτε μέ προκήρυξη εἴτε μέ ἀνάθεση σέ σχετικά σύντομο χρόνο ἕνα τέτοιο ἔργο ἀπαιτεῖ χρόνια πολλά καί μεταφραστές μέ σπάνια ἐπιστημονικά ἐφόδια καί ποιητικά χαρίσματα.

γ) Ὅμως μετάφραση μέ τέτοιες ἀρετές, καθιερωμένη ἤδη στή συνείδηση τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τῆς χώρας μας, ὑπάρχει στό ἐλεύθερο ἐμπόριο: εἶναι ἡ μετάφραση πού προέκυψε ἀπό συνεργασία τοῦ σοφοῦ ὁμηριστῆ καί εὐαίσθητο στό νεοελληνικό λόγο καθηγητῆ Ἰ. Θ. Κακριδῆ καί τοῦ μεγάλου λογοτέχνη Ν. Καζαντζάκη.

δ) Ἐφόσον λοιπόν ὑπάρχει αὐτή ἡ δυνατότητα, νομίζω ὅτι ὑποχρεούμαστε νά ἐξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα πού μᾶς δίνει τό νομικό πλαίσιο πού σήμερα ἰσχύει γιά τόν ἐφοδιασμό τῶν μαθητῶν μέ κατάλληλα βιβλία. Ἀκριβῶς ἡ παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν.749/70 ἐπιτρέπει τήν ἐπιλογή βιβλίου ἀπό αὐτά πού κυκλοφοροῦν στήν ἀγορά, ἀπό ἐπιτροπή κρίσεως πού συγκροτεῖται εἰδικά γι' αὐτό τό σκοπό.

ε) Προτείνω λοιπόν συγκρότηση Ἐπιτροπῆς Κρίσεως γιά νά προτείνει τήν καταλληλότερη ἀπό τίς μεταφράσεις τῆς Ἰλιάδας πού κυκλοφοροῦν

./.

στό έμπόριο άπό τούς:

1.- Ήλία Σπυρόπουλο, Σύμβουλο Β΄ ΚΕΜΕ, ώς πρόεδρο

2.- Εύανθία Γκαμπλέτσα ΓΕΜΕ, Δ/ντρια Πειραματικοῦ Σχολ. Παν/μίου Άθηνῶν, καί

3.- Ίωάννη Νούσκαλη, φιλόλογο καθηγητή Εἰδικοῦ Γυμνασίου Άθηνῶν.

στ) Πρόσθετο ἔργο τῆς Ἐπιτροπῆς θά εἶναι ἡ φροντίδα γιά τόν ἐμπλουτισμό τῆς μετάφρασης πού θά κριθεῖ καταλληλότερη μέ τά ἐξαίρετα σχόλια τῆς Ἑλ. Κακριδῆ, πού συνοδεύουν τό σχολικό ἐγχειρίδιο τῆς Ἰλιάδας, ὕστερα ἀπό φυσικά ἀπό τήν ἀπαραίτητη προσαρμογή τους.

ζ) Ἡ Ἐπιτροπή αὐτή θά πρέπει νά περατώσει τό ἔργο της σέ διάστημα ἑνός μηνός ἀπό τήν ἡμερομηνία τῆς ὑπουργικῆς ἀπόφασης συγκροτήσεώς της.

Ἐπικουρικά ἀναφέρω ὅτι, σέ παρόμοιες περιπτώσεις, ἡ Διοίκηση τοῦ Ὑπουργείου, ὕστερα ἀπό εἰσήγηση τοῦ ΚΕΜΕ, ἀκολούθησε ἀνάλογη μεθόδευση (βλ. καί εἰσήγησή μου στήν ὑπ' ἀριθμ. 65/81 (θέμα 1ο) πράξη τοῦ Τμήματος, παρ. δ).

Τό Τμῆμα ὕστερα ἀπό διευκρινιστική συζήτηση, ὁμόφωνα ἀποφαίνεται:

Προτείνει τή συγκρότηση Ἐπιτροπῆς κρίσεως τοῦ ἄρθρου 9, παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 749/70, ὅπως συμπληρώθηκε μέ τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 80, παρ. 3 τοῦ Ν.309/76, γιά τήν ἐπιλογή καταλληλης μετάφρασης τῆς Ἰλιάδας τοῦ Ὁμήρου γιά τούς μαθητές τῆς Β΄ Γυμνασίου, ἀπό αὐτές πού κυκλοφοροῦν στό ἐμπόριο, ἀπό τούς κ.κ.:

1.- Σπυρόπουλο Ἡλία, Σύμβουλο Β΄ ΚΕΜΕ, ὡς Πρόεδρο,

2.- Γκαμπλέτσα Εὐανθία, ΓΕΜΕ, Δ/ντρια Πειραματικοῦ Σχ. Παν/μίου Ἀθηνῶν

3.- Νούσκαλη Ἰωάννη, φιλόλογο τοῦ Εἰδικοῦ Γυμνασίου Ἀθηνῶν.

Ἡ Ἐπιτροπή ὀφείλει νά περατώσει τό ἔργο της σέ διάστημα ἑνός μηνός ἀπό τήν ἡμερομηνία τῆς Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως συγκροτήσεώς της. Ἀκόμη θά μεριμνήσει γιά τή μεταφορά, ὕστερα ἀπό τίς ἀπαραίτητες προσαρμογές τῶν σχολίων τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Ὁμήρου Ἰλιάδα Β΄ Γυμνασίου" στό νέο διδακτικό ἐγχειρίδιο.

./.

ΘΕΜΑ 5ο - Συνεργασία τοῦ Κέντρου Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς μέ σχολεῖα.

Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος Ν. Παπαδόπουλος ἐνημέφωσε τό Τμῆμα σχετικά μέ τό περιεχόμενο τοῦ ὑπ'ἀριθμ. 3459/30-7-81 ἐγγράφου τοῦ Κέντρου Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς Πειραιῶς, τό ὁποῖο ἡ Γ΄ ΓΕΜΕ Πειραιῶς ἀπευθύνει στήν Ε΄ ΑΕΠ καί κοινοποιεῖ στό ΚΕΜΕ. Τά ἔγγραφα αὐτά ὁ Ν. Παπαδόπουλος μετά τήν ἐνημέρωση, πού ἔκανε στό Τμῆμα, κατάθεσε στά παραστατικά τῆς πράξεως.

./.

ΘΕΜΑ 6ο - Κρίση βιβλίου Μουσικῆς τοῦ Γ. Θεοφιλόπουλου.

Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ θέματος Κων. Φούσκας εἶπε τά ἑξῆς: Μέ τό ἔγγραφο ἀρ. πρωτ. Γ/10140/9-11-81 τοῦ ΥΠΕΠΘ/Δ/νση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων διαβιβάζεται πρός τό ΚΕΜΕ αἴτηση χωρίς ἡμερομηνία τοῦ ἀρχιμουσικοῦ κ. Γ. Θεοφιλόπουλου, μέ τήν παράκληση νά γνωμοδοτήσουμε "σύμφωνα μέ τήν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975". Ὁ συγγραφέας μέ τήν αἴτησή του ζητάει "νά ἐγκριθεῖ" τό βιβλίο του "ἀπό τό ΚΕΜΕ γιά χρήση τῶν μαθητῶν Μ.Ε.". Τά 17 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου ὑποβλήθηκαν νόμιμα καί διανεμήθηκαν ἔγκαιρα στά μέλη τοῦ Τμήματος Μ.Ε.

Τό βιβλίο, (σελίδες 161), στό σύνολό του ἀποτελεῖ μιά φιλότιμη προσπάθεια τοῦ συγγραφέα νά ἐκθέσει μέ ἁπλότητα καί σαφήνεια τά ἀπαραίτητα στοιχεῖα τῆς μουσικῆς ὕλης, ἀλλά δέν μπορεῖ νά χαρακτηριστεῖ "χρήσιμο" κατά τήν ἔννοια τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/75 καί οὔτε μπορεῖ νά χρησιμεύσει ὡς διδακτικό ἐγχειρίδιο γιά τούς ἑξῆς λόγους: 1) Δέν εἶναι τυπωμένο, 2) Δέ συμφωνεῖ γλωσσικά μέ τήν ἐπίσημη γραμματική πού χρησιμοποιεῖται στά σχολεῖα, 3) Δέ συμφωνεῖ μέ τό Α.Π. τῆς Μουσικῆς καμιᾶς τάξεως τοῦ Γυμνασίου ἤ τῆς Α΄ Λυκείου, 4) Δέν καλύπτει ὅλη τήν ὕλη ὅλων τῶν τάξεων, 5) Καί ἄν δέν ὑπῆρχαν οἱ λόγοι 1-4, καί ἄν τό βιβλίο ἦταν καλό ἀπό κάθε ἄποψη, καί πάλι δέ θά μποροῦσε αὐτό νά χρησιμοποιηθεῖ στά σχολεῖα τῆς Μ.Ε. ὡς διδακτικό ἤ βοηθητικό, γιατί ἀπό τό σχολ. ἔτος 1980-81 πού χρησιμοποιοῦνται στά σχολεῖα τῆς Μ.Ε. βιβλία τῆς Μουσικῆς ἐγκεκριμένα ἀπό τό ΚΕΜΕ, ἔπαυσε νά ἰσχύει γιά τό μάθημα τῆς Μουσικῆς τό παλιό σύστημα τῆς ἐγκρίσεως καί κυκλοφορίας ἐλεύθερων βοηθημάτων γιά τό μάθημα.

Γιά ὅλους αὐτούς τούς λόγους εἰσηγοῦμαι τήν ἀπόρριψη τοῦ αἰτήματος τοῦ κ. Γ. Θεοφιλόπουλου.

Τό Τμῆμα, ὕστερα ἀπό συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Κάνει δεκτή τήν εἰσήγηση τοῦ Κ. Φούσκα ὅτι τό βιβλίο Μουσικῆς τοῦ Γ. Θεοφιλόπουλου δέν μπορεῖ νά χαρακτηριστεῖ "χρήσιμο" κατά τήν

./.

ἔννοια τῆς παραγρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.186/1975 καί οὔτε νά χρησιμεύσει ὡς διδακτικό ἐγχειρίδιο γιά τούς ἑξῆς λόγους: 1) Δέν εἶναι τυπωμένο. 2) Δέ συμφωνεῖ γλωσσικά μέ τήν ἐπίσημη γραμματική πού χρησιμοποιεῖται στά σχολεῖα. 3) Δέ συμφωνεῖ μέ τό Α.Π. τῆς Μουσικῆς καμιᾶς τάξεως τοῦ Γυμνασίου ἤ τῆς Α΄ Λυκείου. 4) Δέν καλύπτει ὅλη τήν ὕλη ὅλων τῶν τάξεων καί 5) Ὑπάρχουν ἀπό τό σχολ. ἔτος 1980-81 ἐγκεκριμένα ἀπό τόν ΟΕΔΒ σχολικά ἐγχειρίδια καί ἑπομένως τό βιβλίο αὐτό, ἀκόμη καί ἄν δέν ὑπῆρχαν οἱ παραπάνω ἀδυναμίες του, δέ θά μποροῦσε νά χρησιμοποιηθεῖ στά σχολεῖα.

Ἀφοῦ ἐξαντλήθηκαν τά θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως τελείωσε ἡ συζήτηση τοῦ θέματος.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀθ. Κομίνης

Ἡ Γραμματέας

Παρ. Παπαδημητρίου